ਸ਼ਬਦ ਅਨੁਕ੍ਰਮਣਿਕਾ ਤੇ ਕੋਸ਼ :
ਕਬਿੱਤ ਸਵੈਯੇ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ

ਸ਼ਬਦ ਅਨੁਕ੍ਰਮਣਿਕਾ ਤੇ ਕੋਸ਼ :
ਕਬਿੱਤ ਸਵੈਯੇ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ

ਲੇਖਕ
ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ (ਡਾ.)

ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ
ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ

Shabad Anukramnika Te Kosh
Kabitt Savayye Bhai Gurdas *(Punjabi)*

by

DR. AMRITPAL KAUR
Reader
Dept. of Punjabi Literary Studies
Punjabi University, Patiala

ISBN 81-7380-187-8

1996

ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ : 550

ਮੁੱਲ : 250-00

ਡਾ. ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਅਤੇ
ਵੈਸਟਰਨ ਪ੍ਰਿੰਟਰਜ਼, ਪਟਿਆਲਾ ਵਲੋਂ ਮੁਦ੍ਰਿਤ

ਵਿਭਾਗੀ ਸ਼ਬਦ

ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਸਾਹਿਤ, ਸਭਿਆਚਾਰ, ਕਲਾਵਾਂ ਆਦਿ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਹੈ । ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਪਣੇ ਮੁੱਢਲੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤਕ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਸਦਾ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਰਹੀ ਹੈ । ਇਸ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਨੁਹਾਰ ਇਸੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਬਾਕੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ । ਆਪਣੇ ਵਿਰਸੇ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੁਚੱਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇਥੇ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਭਾਗ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਕਾਸ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਧਿਐਨ ਵਿਭਾਗ, ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਅਧਿਐਨ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਇਤਿਹਾਸ ਅਧਿਐਨ ਵਿਭਾਗ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਵਰਣਨਯੋਗ ਹਨ ।

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਤਿ ਸਨੇਹ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹੱਤਵ ਦੇ ਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਇਕ ਵੱਖਰਾ ਫ਼ੰਡ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ । ਇਸ ਫ਼ੰਡ ਨਾਲ ਕਈ ਵਿਭਾਗ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਧੁਰਾ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਕਾਸ ਵਿਭਾਗ ਹੈ । ਇਸ ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਚਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਮਾਧਿਅਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਸਕੀਮ ਹੈ । ਇਸ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਪਾਠਕਾਂ ਲਈ ਹਰੇਕ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ । ਹੱਥਲੀ ਪੁਸਤਕ 'ਸ਼ਬਦ ਅਨੁਕ੍ਰਮਣਿਕਾ ਤੇ ਕੋਸ਼ : ਕਬਿੱਤ ਸਵੈਯੇ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ' ਵਿਭਾਗਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਰੀਡਰ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਕੋਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾਈ ਹੈ । ਇਹ ਕੋਸ਼ ਧਰਮ, ਗੁਰਮਤਿ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਂਡ ਵਿਦਵਾਨ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਰਚਿਤ ਕਬਿੱਤ ਸਵੈਯੇ ਨੂੰ ਉਪਲੱਬਧ ਵਿਭਿੰਨ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਸ੍ਰੋਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 'ਸ਼ਬਦ-ਅਨੁਕ੍ਰਮਣਿਕਾ ਤੇ ਕੋਸ਼' ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ । ਇਹ ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖੇਤਰੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੁੱਢਲਾ ਯਤਨ ਹੈ । ਇਹ ਕਬਿੱਤ ਸਵੈਯੇ ਭਾਵੇਂ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿਚ ਬ੍ਰਜ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਹਨ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰਮਤਿ ਸਾਹਿੱਤ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਮੁਹਾਵਰੇ ਦੀ ਪਕੜ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ–ਕਾਰਜ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ । ਇਸੇ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਵਿਭਿੰਨ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ, ਗੁਰਮਤਿ ਸਾਹਿੱਤ, ਸਿੱਖ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਗਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਗੋਚਰ ਰਖਦਿਆਂ ਇਹ 'ਸ਼ਬਦ ਅਨੁਕ੍ਰਮਣਿਕਾ ਤੇ ਕੋਸ਼' ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ।

ਇਸ ਕੋਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰੈਸ-ਕਾਪੀ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰ ਲੈਕਚਰਾਰ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਅਮਰਜੋਤ ਕੌਰ ਨੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ 'ਸ਼ਬਦ ਅਨੁਕ੍ਰਮਣਿਕਾ ਅਤੇ ਕੋਸ਼ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਭੇਂਟ ਕਰਦਿਆਂ ਮੈਨੂੰ ਬੜੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਆਸ ਹੈ ਪਾਠਕ ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਆਖਣਗੇ।

ਅਨੂਪ ਸਿੰਘ
ਮੁਖੀ

ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਕਾਸ ਵਿਭਾਗ,
ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ

ਅਰੰਭਕਾ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦਾ ਅਧਿਆਤਮ, ਧਰਮ ਤੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਤਕ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡੀ ਮਹੱਤਵ ਕਾਇਮ ਹੈ। ਇਸ ਮਹਾਨਤਮ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀਆਂ ਉੱਚਤਮ ਵਿਸ਼ਿਸ਼ਟਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਅਕੱਥ ਤੇ ਅਸੀਮ ਹੈ। ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿਚ ਗੁਰੂਆਂ, ਸੰਤਾਂ, ਭਗਤਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਅਮਰ ਤੇ ਅਨਮੋਲ ਬਾਣੀ ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਚੇਤਨਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਪਲੱਬਧ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਮਹਾਨ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨਾ ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਸਰਵੋਤਮ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸ੍ਰੇਸ਼ਠ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਦੇ ਲੇਖਨ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਜਿਸ ਮਹਾਂਪੁਰਖ ਨੇ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਸਾਧਨਾ ਦੁਆਰਾ ਸੰਪੂਰਨ ਕੀਤਾ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਸੀ। ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਲਈ ਉਪਲੱਬਧ ਬਾਣੀਆਂ ਦਾ ਨਿਸ਼ਚੈ ਹੀ ਘੋਖਵਾਂ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਦਰਜ ਬਾਣੀਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੁਝ ਮਹਾਂਪੁਰਖਾਂ ਦੀਆਂ ਉਹ ਬਾਣੀਆਂ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰ ਸ਼ਾਮਿਲ ਰਹੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਵੱਖ ਵੱਖ ਜ਼ਬਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਉਹ ਬਾਣੀਆਂ ਦੇ ਲੇਖਨ ਦਾ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਚੋਣ ਕੋਈ ਸਾਧਾਰਨ ਘਟਨਾ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਵਿਵਹਾਰਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜੀਵਨ ਭਰ ਜੁੜੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਇਸ ਸਾਧਕ ਦੀ ਸ਼ਬਦ ਤੇ ਕਰਮ ਦੀ ਲੰਮੇਰੀ ਸਾਧਨਾ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਿਸ਼ਠਭੂਮੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਆਧਾਰ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਜੀਵਨ ਹੈ।

ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਸੰਬੰਧੀ ਕਿਸੇ ਵਿਸਤਾਰ ਪੂਰਵਕ ਚਰਚਾ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਇੰਨਾਂ ਹੀ ਕਹਿ ਦੇਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਆਪਨੇ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਤਕ ਚਾਰ ਗੁਰੂਆਂ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਮਾਣੀ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿਚ ਆਏ ਅਨੇਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਨੇ ਅਨੁਭਵ ਰੂਪ ਵਿਚ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੰਪਾਦਨਾ, ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ, ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ, ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਦੀ ਰਵਾਇਤ ਦਾ ਅਰੰਭ ਤੇ ਜੰਗ ਯੁੱਧ ਆਦਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਨ। ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਪਰਚਾਰ ਤੇ ਪਸਾਰ ਵਿਚ ਵਧੇਰਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। ਆਪ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਵਾਂਗੂ ਸਾਰੇ ਗੁਰੂਆਂ ਅਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਤਿਕਾਰੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮਹਾਂਪੁਰਖ ਸਨ।

ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਪੰਜਾਬੀ, ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ, ਅਰਬੀ, ਫ਼ਾਰਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਭਾਰਤੀ ਉਪਭਾਖਾਵਾਂ ਦੇ ਗਿਆਤਾ ਸਨ ਜਿਸ ਦਾ ਸਬੂਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਰਚਨਾਵਾਂ, 'ਵਾਰਾਂ

'ਕਬਿੱਤ ਸਵੈਯੇ' ਅਤੇ ਸਲੋਕ ਹਨ । ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਲੇਖਨ ਸਮੇਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਾਣੀ ਅਧਿਐਨ, ਭਾਰਤੀ ਧਰਮ ਦਰਸ਼ਨ ਤੇ ਵਿਭਿੰਨ ਵਿਦਿਆਵਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ, ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਨਾਲ ਲੰਮੇਰੇ ਸਮੇਂ ਤਕ ਵਿਵਹਾਰਕ ਅਨੁਭਵ ਤੇ ਸਾਧਨਾਂ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜੁੜੇ ਰਹਿਣਾ ਆਪ ਦੀਆਂ ਬਾਣੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਤੱਖ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਜਾਗਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ਆਪ ਦੀ ਬਾਣੀ ਉਕਤ ਵਿਦਿਆ, ਅਧਿਐਨ, ਸਾਧਨਾ ਤੇ ਅਨੁਭਵ ਦੇ ਗਹਿਰੇ ਮੰਥਨ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ-ਰਸ ਸਮਾਨ ਹੈ । ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਆਪ ਦੀ ਬਾਣੀ ਨੂੰ 'ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਕੁੰਜੀ' ਵਜੋਂ ਉਚਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ । ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਧਰਮ-ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਤਰਕ ਸਹਿਤ ਸਮੂਹ ਵਿਦਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਧਰਮ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸਮੱਰਥਾ ਹੈ । ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ 'ਕਬਿੱਤ ਸਵੈਯਾ' ਤੋਂ ਆਪ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਮਹਾਨ ਗੁਣ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਜਾਗਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ।

'ਕਬਿੱਤ ਸਵੈਯੇ' ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਰਚਨਾ ਹੈ ਜਿਸ ਸੰਬੰਧੀ ਅਜੇ ਤਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਲੇਖਨੀਯ ਕਾਰਜ ਨਹੀਂ ਅਰੰਭਿਆ ਜਾ ਸਕਿਆ । ਇਸ ਬਾਣੀ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸੋਚ ਦੀ ਧਾਰਨੀ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਚਨਾ ਉਪਲਬੱਧ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਅਜੇ ਤਕ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਦੇ 'ਕਬਿੱਤ ਸਵੈਯੇ' ਦਾ 'ਸੰਪੂਰਨ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ' ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ ਅਤੇ ਖੋਜਾਰਥੀਆਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਕਨਸੋਆਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹੀ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਦੇ ਕਬਿੱਤ ਸਵੈਯਾ ਦਾ ਇਕ ਖਰੜਾ ਆਗਰੇ, ਇਕ ਖਰੜਾ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ, ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਇਕ ਖਰੜਾ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਤੇ ਇਕ ਦੋ ਹੋਰ ਖਰੜੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਨਿੱਜੀ ਲਾਇਬੇਰੀਆਂ ਵਿਚ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਪਏ ਹਨ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਖਰੜੇ ਵਾਚਣ ਉਪਰੰਤ ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਉਪਰ ਪੁੱਜੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਖਰੜਿਆਂ ਦੀ ਅੰਕ ਤਰਤੀਬ ਅਤੇ ਕਬਿੱਤ ਸਵੈਯਾ ਦੇ ਅਗੇ ਪਿੱਛੇ ਲੇਖਨ ਦੇ ਰੋਲ ਘਚੋਲੇ ਵਿਚ ਪੈਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸਰਬ ਉਚ ਸੰਸਥਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਪੁਸਤਕ 'ਕਬਿੱਤ ਸਵੈਯੇ' ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਭੱਲਾ ਅਤੇ ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਪੁਸਤਕ 'ਕਬਿੱਤ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ' (ਦੂਸਰਾ ਸੰਕਧ) ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਤ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਥਮ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮੁਢੱਲਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਸਰੂਪ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਏ । ਇਕ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਪਿਛੇ ਸਾਡੀ ਮਨਸ਼ਾ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿਆਂਗੇ ਉਨੀ ਦੇਰ ਤਕ ਹੋਰ ਉਪਲਬੱਧ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਬਿੱਤ ਸਵੈਯੇ ਸੰਬੰਧੀ ਅਗਲੇਰੀ ਖੋਜ ਅਸੰਭਵ ਹੋਵੇਗੀ । ਏਸੇ ਮਨਸ਼ਾ ਨਾਲ ਉਪਲਬੱਧ ਵਿਭਿੰਨ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਟੀਕਿਆਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ :-

1. **ਕਬਿੱਤ ਸਵੈਯੇ ਸਟੀਕ (ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ)**
   ਟੀਕਾਕਾਰ ਭਾਈ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ
2. **ਸਿਧਾਂਤ ਬੋਧਿਨੀ :** ਟੀਕਾ ਕਬਿੱਤ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ
   ਕ੍ਰਿਤ ਸ੍ਰੀਮਾਨ ਸੰਤ ਸੰਪੂਰਣ ਸਿੰਘ ਜੀ ਟਿਪਣੀ ਟੀਕਾਕਾਰ

3. **ਕਬਿੱਤ ਸਵੈਯੇ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਸਟੀਕ :** ਟੀਕਾਕਾਰ ਪੰਡਤ ਨਰੈਣ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗਿਆਨੀ ਵਿਦਿਆ ਮਾਰਤੰਡ ਲਾਹੌਰ ਵਾਲੇ ।
4. **ਕਬਿੱਤ-ਸਵੈਯੇ :** ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਭੱਲਾ ਕਠਿਨ ਪਦਾ ਆਦਿ ਕਾ ਟਿਪਣੀ ਸਹਿਤ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ)
5. **ਕਬਿੱਤ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਦੂਸਰਾ ਸੰਕੰਧ** (ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ)

ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਕਬਿੱਤ ਸਵੈਯਾ ਦੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਉਕਤ ਟੀਕਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਤੱਥ ਉਜਾਗਰ ਹੋਇਆ ਕਿ ਇਹ ਟੀਕੇ ਜਿਥੇ ਮੁੱਢਲੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸਲਾਹੁਣਯੋਗ ਕਾਰਜ ਹੈ ਉਥੇ ਅਰੰਭਕ ਕਾਰਜ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿਚ ਕਈ ਖ਼ਾਮੀਆਂ ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪਾਠ ਦੀ ਭਿੰਨਤਾਂ, ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਰੂਪਾਂ ਦੀ ਭਿੰਨਤਾ, ਅਰਥਾਂ ਦੀ ਭਿੰਨਤਾ, ਕਬਿੱਤ ਦੇ ਅੰਕਾਂ ਵਿਚ ਉਘੜ ਦੁਗੜਾਪਨ, ਨਿਜੀ ਪਹੁੰਚ ਦੀਆਂ ਧਾਰਨੀ ਨਿੱਜੀ ਟਿਪਣੀਆਂ, ਸਾਧਾਰਨ ਪਾਠਕ ਲਈ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸੰਪਾਦਨਾ ਅਤੇ ਅਕਾਊ ਲੇਖਨ ਦਾ ਅਵਿਗਿਆਨਕ ਆਧਾਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਲੇਖਨੀਯ ਹਨ ।

ਇਥੇ ਇਹ ਵਰਣਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਕਬਿੱਤ-ਸਵੈਯੇ ਸੰਬੰਧੀ ਅਧਿਐਨ ਦਾ ਅਰੰਭ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਰ ਅਧਿਐਨਕਾਰ ਨੂੰ ਬ੍ਰਜ-ਹਿੰਦੀ-ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ-ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਸੰਮਿਲਤ ਭਾਖਾਈ-ਮੁਹਾਂਦਰੇ ਦੀ ਧਾਰਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿਚ ਕੁਝ ਦਿੱਕਤ ਜ਼ਰੂਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ । ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਸਮਾਧਾਨ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਲੱਬਧ ਟੀਕੇ ਅਤੇ ਮੂਲ ਪਾਠ ਵਾਲੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਵੀ ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਰ ਸਕਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰਥ ਹਨ । ਕਬਿੱਤ ਸਵੈਯਾ ਸੰਬੰਧੀ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਚਿਣਗ ਨੂੰ ਪ੍ਰਚੰਡ ਰੂਪ ਦੇਣ ਲਈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਕਬਿੱਤ ਸਵੈਯਾ' ਦੇ ਕਿਸੇ ਇਕ ਪਾਠ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਮੰਨ ਕੇ ਕੋਸ਼ ਆਦਿ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ । ਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦੁਆਰਾ ਅਸੀਂ ਇਸ ਕਾਰਜ ਨੂੰ 'ਅਨੁਕ੍ਰਮਣਿਕਾ ਤੇ ਕੋਸ਼' ਰੂਪ ਵਿਚ ਅਰੰਭਿਆ ।

ਇਸ ਕਾਰਜ ਅਧੀਨ ਅਸੀਂ 'ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ' ਦੁਆਰਾ ਦੇਵਨਾਗਰੀ ਲਿਪੀ ਵਿਚ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਪਾਠ ਵਾਲੀ ਪੁਸਤਕ 'ਕਬਿੱਤ-ਸਵੈਯੇ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਭੱਲਾ' ਅਤੇ ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਰਚਿਤ 'ਕਬਿੱਤ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ' ਦੇ ਨਾਮ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਰੂਪ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ । ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸੰਪਾਦਿਤ ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਕਬਿੱਤ ਸਵੈਯਾ ਦੀ ਕੁਲ ਗਿਣਤੀ ਪੰਜ ਸੌ ਛਪੰਜਾ (556) ਹੈ, ਉਪਰਾਂਤ ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿਤ ਤੇ ਸੰਪਾਦਿਤ ਕਬਿੱਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਪੰਜ ਸੌ ਸਤਵੰਜਾ (557) ਤੋਂ ਅਰੰਭ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਛੇ ਸੌ ਪਚੱਤਰ (675) ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਸਮਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ । ਉਪਰੋਕਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿਚ ਜਿਥੇ ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕਬਿੱਤਾਂ ਦਾ ਅੰਕਣ

ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਰਖਦੇ ਹਨ ਉਥੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਾਲੀ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਕਬਿੱਤ ਸਵੈਯਾ ਦੇ ਅੰਕਣ ਵਿਚ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਵਖਰੇਵੇਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਗੋਚਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦਾ ਅਰੰਭ ਮੰਗਲਾਚਰਨ ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਸੋਰਠਾ, ਦੋਹਰਾ ਤੇ ਛੰਦ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ੧,੨,੩, ਦਾ ਅੰਕਣ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਪਰਾਂਤ ਇਹਨਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਇਕਾਈ ਵਜੋਂ ਮੰਨਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਫੇਰ ਇਕ (੧) ਦਾ ਅੰਕਣ ਦੇ ਦਿਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਇਹ ਕੁਲ ਅੱਠ (8) ਸੰਯੁਕਤ ਬੰਦ (ਇਕਾਈਆਂ) ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸੋਰਠਾ, ਦੋਹਰਾ, ਛੰਦ ਦੀ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਕੁਲ ਗਿਣਤੀ ਚੌਵੀ (24) ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਬਿੱਤ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅੱਠ (8) ਅਤੇ ਚੌਵੀ (24) ਦੇ ਅੰਕਣ ਸਮਾਨ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੀ ਉਪਲਬੱਧ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜਿਥੋਂ ਕਬਿੱਤ ਅਰੰਭ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਥੇ ਫੇਰ ਮੁੜ ਇਕ (1) ਦਾ ਅੰਕਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।ਇਹ ਅੰਕਣ ਕੇਵਲ ਇਕ (1) ਦੋ (2) ਤਿੰਨ (3) ਕਾਵਿ-ਬੰਦਾਂ ਤਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਚੌਥੇ ਬੰਦ ਤੇ ਮੁੜ ਬਾਰਾਂ (12) ਦਾ ਅੰਕ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਤੋਂ ਸ੍ਵੈ-ਸਿਧ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਮੰਗਲਾਚਰਨ ਦੇ ਅੱਠ (8) ਬੰਦਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਕਤ ਤਿੰਨ ਬੰਦ ਨੌਂ (9) ਦਸ (10) ਗਿਆਰਾਂ (11) ਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਾਰ੍ਹਵਾਂ (12) ਬੰਦ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਬਿੱਤ ਬਾਰਾਂ ਤੋਂ ਅਰੰਭ ਹੋ ਕਿ ਗਿਣਤੀ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਚੌਂਤੀ (34) ਕਾਵਿ ਬੰਦਾਂ ਤਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੈਂਤੀਵੇਂ (35) ਕਾਵਿ ਬੰਦ ਨਾਲ ਫੇਰ (1) ਦਾ ਅੰਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਗੋਚਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਗਲੇਰੇ ਕਾਵਿ-ਬੰਦਾਂ ਵਿਚ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਚਲਦਾ ਹੋਇਆ ਇਕ ਸੌ ਅਠਾਰ੍ਹਵੇਂ (118) ਬੰਦ ਤਕ ਸਹਿਰੂਪ ਵਿਚ ਚੌਰਾਸੀ (84) ਦੇ ਅੰਕਣ ਤਕ ਜਾ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਸੌ ਉਨੀ(119) ਤੋਂ ਕਬਿੱਤ ਦੇ ਅੰਕਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਪੰਜ ਸੌ ਛਪੰਜਾਂ(556) ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਉਕਤ ਵਖਰੇਵੇਂ ਬਾਕੀ ਦੇ ਟੀਕਿਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਵਖਰੇਵਿਆਂ ਤੋਂ ਲਾਂਭੇ ਹੋ ਕੇ ਉਕਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਲੜੀਵਾਰ ਇਕ ਤੋਂ ਛੇ ਸੌ ਪੰਝਤਰ ਕਬਿੱਤ ਸਵੈਯਾ ਦਾ 'ਅਨੁਕ੍ਰਮਣਿਕਾ ਤੇ ਕੋਸ਼' ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਥਮ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦੇਵਨਾਗਰੀ ਲਿਪੀ ਵਾਲੀ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਦੇ ਕੁਲ ਪੰਜ ਸੌ ਛਪੰਜਾ (556) ਕਬਿੱਤ ਲਏ ਹਨ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਮੰਗਲਾਚਾਰਨ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ (ਸੋਰਠਾ + ਦੋਹਰਾ + ਛੰਦ) ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰੂਪ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰਦੇ ਹੋਏ ਅੱਠ (8) ਬੰਦ ਲਏ ਹਨ ਉਪਰਾਂਤ ਪ੍ਰਥਮ ਕਬਿੱਤ 'ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਖਤ ਹੀ ਸੁਧਿ ਕੀ ਨਾ ਸੁਧਿ ਰਹੀ' ਨੂੰ ਨੌਂ (9) ਦੇ ਅੰਕਣ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਭੁਲੇਖੇ ਦੇ ਅੰਦੇਸੇ ਨੂੰ ਮੁਖ ਰਖਦਿਆਂ ਕਬਿੱਤਾਂ ਦੇ ਅੰਕਣ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਹੀ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਪੰਜ ਸੌ ਛਪੰਜਾ ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਸਮਾਪਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਪਰਾਂਤ ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਇਹ ਗਿਣਤੀ ਪੰਜ ਸੌ ਸਤਵੰਜਾਂ (557) ਤੋਂ ਅਰੰਭ ਹੁੰਦੀ ਤੇ ਛੇ ਸੌ ਪਝਤਰ (675) ਦੇ ਅੰਕ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਬਿੱਤਾਂ ਦੇ ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਵੇਰਵਾ ਅਨੁਕ੍ਰਮਣਿਕਾ ਤੇ ਕੋਸ਼ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ 'ਅੰਤਕਾ' ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਅਧੀਨ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਇਹ

ਗਿਣਤੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੋਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਦੇ ਵੀ ਇਸ ਵਿਚ ਸੋਧ ਜਾਂ ਸਰਬ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਰ ਵਧੇਰੇ ਕਬਿੱਤ-ਸਵੈਯਾ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਪਾਠ ਵਿਦਵਾਨ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਕਰਨਗੇ ਤਾਂ ਨਿਸ਼ਚੇ ਹੀ ਗਹਿਰੇ ਅਧਿਐਨ ਤੇ ਘੋਖ ਪੜਤਾਲ ਉਪਰੰਤ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਨਵਿਆਉਣ ਵਿਚ ਕੋਈ ਗੁਰੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

'ਕਬਿੱਤ-ਸਵੈਯਾ' ਦੀ 'ਅਨੁਕ੍ਰਮਣਿਕਾ ਤੇ ਕੋਸ਼' ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਹਿਤ ਇਸ ਖੋਜ ਅਧੀਨ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਗਏ ਹਰ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਵਰਣ-ਕ੍ਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਦਾ ਮੂਲ ਰੂਪ ਕੀ ਸੀ ਦਸਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿਚ ਗੁਰਮੁਖੀ ਅੱਖਰਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਵਨਾਗਰੀ ਲਿਪੀ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ੰਕਾ ਨਾ ਰਹਿ ਜਾਵੇ। ਮਿਸਾਲ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਦਾ ਸ਼ਬਦ 'ਅਲਖ' ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ :

ਅਲਖ : (ਸੰ.) (अलक्ष्य)

ਇਸ ਤੋਂ ਉਪਰੰਤ ਉਸ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਵਿਆਕਰਨ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿਤਾ ਹੈ ਅਲਖ ਜੋ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਹੈ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਲਿਖਾਂਗੇ :

ਅਲਖ : (ਸੰ.) (अलक्ष्य) ਵਿ:

ਅੰਤ ਵਿਚ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਜਿਥੇ ਇਹ ਅਰਥ ਪ੍ਰਸੰਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਰਣ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ ਉਥੇ ਉਕਤ ਟੀਕਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਦਿਤੇ ਗਏ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਪਛਾਣਨ ਦਾ ਜਤਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੈ 'ਅਰਥ' ਸ਼ਬਦ ਅਰਥ ਸਹਿਤ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ :

ਅਲਖ : (ਸੰ.) (अलक्ष्य) ਵਿ:—ਜੋ ਨਾ ਦਿੱਸੇ, ਜੋ ਲਖਸ਼ਿਤ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਲੱਛਣ ਰਹਿਤ, ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਆਦਿ

ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਜਦੋਂ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ ਰੂਪਾਂ ਵਿਚ ਜਾਂ ਵਿਕਾਰੀ ਰੂਪਾਂ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਰਣ ਕ੍ਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਰਖਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਵਿਉਂਤਪਤੀ ਸਰੂਪ ਅਤੇ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਬਲਕਿ ਇਕ ਥਾਂ ਤੇ ਦੇ ਕੇ ਬਾਕੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ 'ਵੇਖੋ' ਸ਼ਬਦ ਲਿਖ ਕੇ ਪਰਸਪਰ ਜੋੜ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵਾਧੂ ਵਿਸਤਾਰ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਸ਼ਬਦ ਹਨ : 'ਪਾਰ', 'ਪਾਰਿ', 'ਪਾਰ', 'ਪਾਰੋ', ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ 'ਪਾਰ' ਮੂਲ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਾਕੀ ਸ਼ਬਦ ਇਸ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ ਰੂਪਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖ ਕੇ ਬਾਕੀ ਸ਼ਬਦ 'ਪਾਰਿ', 'ਪਾਰੇ', ਪਾਰੋ', ਆਦਿ ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਗੇ 'ਵੇਖੋ' ਸ਼ਬਦ ਲਿਖਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਦਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 'ਸ਼ਬਦ' ਨੂੰ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਕਿਥੇ ਤੇ ਕਿੰਨੀ ਵਾਰ ਵਰਤਿਆ ਹੈ। ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਕਬਿੱਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ 'ਸੋਰਠਾ', 'ਦੋਹਰਾ ਤੇ ਛੰਦ' ਕਾਵਿ ਰੂਪ ਵੀ ਆਏ ਹਨ ਅਸੀਂ 'ਸ਼ਬਦ' ਦਿੰਦਿਆਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨ

ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਸ਼ਬਦ 'ਸੋਰਠਾ', 'ਦੋਹਰਾ', 'ਛੰਦ' ਜਾਂ ਸਵੈਯਾ ਵਿਚ ਆਇਆ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅੰਕਣ ਸਮੇਂ ਇਹਨਾਂ ਰੂਪਾਂ ਦੇ ਸੰਖਿਪਤ ਰੂਪ ਵੀ ਨਾਲ ਦਿਤੇ ਜਾਣ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ 'ਸੋਰਠਾ' ਨੂੰ 'ਸੋ' ਦੋਹਰਾਂ ਨੂੰ 'ਦੋ' ਅਤੇ 'ਛੰਦ' ਨੂੰ 'ਛ' ਦੁਆਰਾ ਸੰਕੇਤਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਸ਼ਬਦ 'ਸਤਿਗੁਰੂ' ਹੈ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਪਹਿਲੇ ਸੋਰਠੇ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪੰਕਤੀ ਵਿਚ, ਦੂਸਰੇ ਦੋਹਰੇ ਦੀ ਦੂਜੀ ਪੰਕਤੀ ਵਿਚ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਛੰਦ ਦੀਂ ਪਹਿਲੀ ਵਿਚ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਅੰਕਣ ਕਰਾਂਗੇ ;

੧.ਸੋ.੧ ੨.ਦੋ.੨ ੨.ਛੰ.੧

ਕਬਿੱਤਾਂ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਗੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਦਾ ਕੋਈ ਸੰਖਿਪਤ ਚਿੰਨ੍ਹ ਨਹੀਂ ਏਥੇ ਕੇਵਲ ਪਹਿਲਾਂ ਕਬਿੱਤ ਸਵੈਯਾ ਅੰਕ ਤੇ ਫੇਰ ਸਤਰ ਅੰਕ ਨਾਲ ਸੰਕੇਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਸ਼ਬਦ 'ਪਾਵਨ' ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਤਰੇਆਸੀਵੇਂ ਕਬਿੱਤ ਦੀ ਦੂਜੀ ਸਤਰ ਵਿਚ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਇੰਞ ਲਿਖਾਂਗੇ 83.2 ਇਸ ਉਪਰਾਂਤ ਇਹ 'ਪਾਵਨ ਸ਼ਬਦ ਜਿਸ ਕਬਿੱਤ ਵਿਚ ਜਿਹੜੀ ਸਤਰ ਵਿਚ ਆਵੇਗਾ ਉਸ ਦਾ ਅੰਕਣ ਉਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। 'ਸਵੈਯੇ' ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਕਬਿੱਤ ਅੰਕ ਦੇ ਨਾਲ (ਸ) ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦੇ ਕੇ ਸੰਕੇਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਸ਼ਬਦ 'ਪਾਵਤ' ਹੈ ਇਹ ਪੰਜ ਸੌ ਛਪੰਜਾ ਸਵੈਯੇ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸਤਰ ਵਿਚ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ 556.ਸ.੧. ਅਨੁਸਾਰ ਰਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਕਤ ਸਾਰਾ ਵੇਰਵਾ ਕਬਿੱਤ-ਸਵੈਯਾ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ।

ਇਸ ਖੋਜ ਕਾਰਜ ਦੌਰਾਨ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਕਬਿੱਤ-ਸਵੈਯਾ ਵਿਚ ਆਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮੁਖੀ ਵਰਣਮਾਲਾ ਮੁਤਾਬਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ ਪਰੰਪਰਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਕਤਾ ਅੱਖਰ ਰਖੇ ਗਏ ਹਨ ਫੇਰ ਮਾਤ੍ਰਾਯੁਕਤ ਅੱਖਰ।

(1) ਮੁਕਤਾ ਅੱਖਰਾਂ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ ਰੂਪ ਦੋ, ਤਿੰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵਧੀਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਥੇ ਇਹ ਫੇਰ ਵਰਣ-ਕ੍ਰਮ/ਮਾਤ੍ਰਾਕ੍ਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ :

ਦਰਸ
ਦਰਸਨ
ਦਰਸ਼
ਦਰਸ਼ਨ
ਦਰਸਨੀ
ਦਰਸਾਵਿਲੋਕਾਨ
ਦਰਸਿ
ਦਰਾਸੁ

ਇਹ ਵਰਣ ਕ੍ਰਮ ਪ੍ਰਥਮ ਅੱਖਰ ਨੂੰ ਮਾਤ੍ਰਾ ਲਗਾਂ ਲਗਣ ਤਕ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ।

(2) ਮਾਤ੍ਰਾ ਅੱਖਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਟਿੱਪੀ ਜਾਂ ਬਿੰਦੀ ਵਾਲੇ ਅੱਖਰ ਰਖੇ ਗਏ ਹਨ ਮਿਸਾਲ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ

ਸਦ
ਸੰਦ
ਸੰਦਲ
ਤੇ ਫੇਰ
ਸਦਾ (ਜੋ ਕੇ ਮਾਤ੍ਰਾ ਵਾਲਾ ਹੈ)

(3) ਦੁੱਤ ਅੱਖਰਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅੱਖਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮੁਕਤਾ ਅੱਖਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਖਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ :

ਸਮਰਥ
ਸਮਰੱਥ

(4) ਪੈਰ ਵਿਚ (ਰ) ਅਤੇ ਪੈਰ ਵਿਚ (ਵ) ਵਾਲੇ ਅਰੰਭਿਕ ਅੱਖਰ ਮੁਕਤਾ ਅਖਰਾਂ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਲਗਾਂ ਅੱਖਰ ਕੰਨਾ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ 'ਪੜੇ' ਸ਼ਬਦ ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਮੁਕਤਾ ਅੱਖਰਾਂ ਦਾ ਕ੍ਰਮ ਸਮਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਇਸ ਤੋਂ ਅਗੇ ਪੈਰ ਵਿਚ (ਰ) ਵਾਲਾ ਸ਼ਬਦ 'ਪ੍ਰਸੰਗ' ਰਖਿਆ ਹੈ। ਪੈਰ ਵਿਚ (ਰ) ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਉਵੇਂ ਹੀ ਵਰਣ ਕ੍ਰਮ/ਮਾਤ੍ਰਾ ਕ੍ਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਲਗਾਂ ਅੱਖਰ 'ਪਾਉ' ਤਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਗੇ ਉਪਰਾਂਤ 'ਪਾਉ' ਤੋਂ ਲਗਾਂ ਅੱਖਰ ਅਰੰਭ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

(5) ਪੈਰ ਵਿਚ (ਰ) ਅਤੇ ਪੈਰ ਵਿਚ (ਵ) ਕੇਵਲ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਪ੍ਰਥਮ ਵਰਣ ਦੇ ਅਰੰਭ ਵਿਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ ਬਲਕਿ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵੀ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਉਥੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਹੂਲਤ ਵਸ ਵਰਣ ਕ੍ਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਰਹਿਣ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ :

(1) ਮਿਤ
(2) ਮਿਤਿ
(3) ਮਿਤ੍ਰ
(4) ਮਿਤ੍ਰਹਿ
(5) ਮਿਤ੍ਰਤਾਈ

(6) ਲਗਾਂ ਅੱਖਰ ਦੇ ਅਰੰਭ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਕੰਨਾ (ਾ) ਫੇਰ ਸਿਹਾਰੀ (ਿ) ਬਿਹਾਰੀ (ੀ) ਔਂਕੜ (ੁ) ਦੁਲੈਂਕੜ (ੂ) ਲਾਂ (ੇ) ਦੁਲਾਂ (ੈ) ਹੋੜਾ (ੋ) ਕਨੌੜਾ (ੌ) ਦੀ ਤਰਤੀਬ ਰਖੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਇਹ ਸਾਰੀ ਤਰਤੀਬ ਇਤਨੀ ਸਰਲ ਵਿਧੀ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਖੋਜਾਰਥੀ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਲਭਣ ਵਿਚ ਔਖ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ ਦੇ ਕਾਰਜ ਵਿਚ ਹਰੇਕ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਮੂਲ ਧਾਤੂ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਗਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸ਼ਬਦ ਕੋਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਅਰਥਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਕੇ

ਸੰਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ ਅਰਥ ਦੇਣ ਦਾ ਜਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ । ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਹਿੰਦੀ, ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ, ਫ਼ਾਰਸੀ ਆਦਿ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਸੌਂਦਰਯਮਈ ਵਿਧੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਦੇ ਹਨ ਦੇ ਮੂਲ ਰੂਪ ਅਤੇ ਧਾਤੂ ਲੱਭਣ ਦੀ ਕੋਸਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ । ਸਾਡੇ ਇਸ ਕਾਰਜ ਵਿਚ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸੰਖਿਪਤ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਧੀ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ :

ਸੰ. ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ
ਅ. ਅਰਬੀ
ਫਾ. ਫ਼ਾਰਸੀ
ਸਰਵ. ਸਰਵਨਾਮ
ਪੁੰ. ਪੁਲਿੰਗ
ਇ. ਇਸਤਰੀ ਲਿੰਗ
ਸ. ਕ੍ਰਿ : ਸਕਰਮਕ ਕ੍ਰਿਆ
ਵਿ. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ

ਇਸ ਖੋਜ ਕਾਰਜ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦ ਕੋਸ਼ ਅਤੇ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਸਹਿਤ ਨਾਮ ਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ :

(1) **ਮਹਾਨ ਕੋਸ਼** (ਭਾਈ ਕਾਨ੍ਹ ਸਿੰਘ)
(2) **ਪੰਜਾਬੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼** (ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ)
(3) **ਬ੍ਰਹਤ ਹਿੰਦੀ ਕੋਸ਼** (ਕਾਲਕਾ ਪ੍ਰਸਾਦ)
(4) **ਹਿੰਦੀ ਸਾਹਿੱਤਯ ਕੋਸ਼** (ਧੀਰੇਂਦ੍ਰ ਵਰਮਾ)
(5) **ਦੀ ਸਟੈਂਡਰਡ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਆਫ਼ ਹਿੰਦੀ ਲੈਂਗੂਏਜ਼** (ਪੋ. ਆਰ. ਸੀ. ਪਸਿਕ)
(6) **ਸਾਹਿੱਤਿਯ ਬ੍ਰਜ ਭਾਸ਼ਾ ਕੋਸ਼** (ਚਤੁਰਵੇਦੀ ਦਵਾਰਕਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਸ਼ਰਮਾ)
(7) **ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਕੋਸ਼** (ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ)
(8) **ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ** (ਪ੍ਰਿੰ. ਆਪਟੇ)
(9) **ਬ੍ਰਜ ਭਾਸ਼ਾ ਸੂਰ ਕੋਸ਼** (ਡਾ. ਪ੍ਰੇਮ ਨਰਾਇਣ ਟੰਡਨ)
(10) **ਉਰਦੂ ਹਿੰਦੀ ਸ਼ਬਦ ਕੋਸ਼** (ਮੁਹੰਮਦ ਮੁਸਤਫ਼ਾ ਖਾਂ 'ਮੁਕਾਹ')
(11) **ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਹਿੰਦੀ ਕੋਸ਼** (ਚਮਨ ਸ਼ਿਵਰਾਮ ਆਪਟੇ)
(12) **ਏ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਆਫ਼ ਉਰਦੂ,** (ਕਲਾਸੀਕਲ ਹਿੰਦੀ ਐਂਡ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਪਲੈਟਸ)
(13) **ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਰਪਣ** (ਟੀਕਾਕਾਰ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ)

ਇਸ ਖੋਜ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨ ਕਰਦਿਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮੈਂ ਸਦੈਵ ਰਿਣੀ ਰਹਾਂਗੀ । ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ

ਕੁਸ਼ਲ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਪੂਰਵਲੇ ਮੁਖੀ ਡਾ. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੰਦਾ, ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਮੁਖੀ ਸਰਦਾਰ ਅਨੂਪ ਸਿੰਘ ਵੀ ਮੇਰੇ ਆਭਾਰ ਦੇ ਪਾਤਰ ਹਨ ਕਿਉਂ ਜੋ ਇਹ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਦਾ ਹੀ ਪਸਾਰਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਰਜ ਇਸ ਰਚਨਾ ਸੰਬੰਧੀ ਅਰੰਭਿਕ ਜਤਨ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸੁਝਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਕਤ ਪਰਣਿਤ ਪਹੁੰਚ ਤੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੀ ਲੋਅ ਵਿਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖੁਸ਼ਾਮਦੀਦ ਆਖਦੀ ਰਹਾਂਗੀ।

ਡਾ. ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਧਿਐਨ ਵਿਭਾਗ
ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ

ਉ

ਉਸਤਤਿ ; (ਸੰ.) (स्तुति) ਸੰਗਿਆ—ਵਡਿਆਈ, ਪ੍ਰਸੰਸਾ, ਸ਼ਲਾਘਾ, ਤਾਰੀਫ਼। ੮੨.੨, ੧੪੧.੨, ੫੯੫.੪, ੬੭੧.੪

ਉਸਨ : (ਸੰ.) (उष्ण) ਵਿ.—ਗਰਮ, ਗਰਮ ਤਾਸੀਰ ਵਾਲਾ, (उष्णिमन्) ਪੁ.—ਧੁੱਪ, ਗਰਮੀ-ਰੁੱਤ । ੧੮੫.੪, ੧੯੮.੩, ੩੪੬.੨

ਉਸਾਸ : (ਸੰ.) (उच्छ्वास)—ਉਪਰ ਖਿਚਿਆ ਲੰਬਾ ਸਾਹ, ਸ਼ੋਕ ਸਚਕ ਲੰਬਾ ਸਾਹ ਹਉਕਾ। ੨੦੭.੧, ੫੭੩.੨, ੫੮੧.੨

ਉਸਾਸਨ : (ਹਿੰ.) (उसासना) ਕ੍ਰਿ. ਸ.—ਸਾਹ ਲੈਣਾ, ਉਸਾਸ ਲੈਣਾ, ਠੰਡੇ ਸਾਹ ਲੈਣਾ, ਹਉਕਾ ਲੈਣਾ। ੨੧੦.੪

ਉਸਾਹ : (ਸੰ.) (उत्सृज) (उत्सर्जन) ਕ੍ਰਿ. ਸ. — ਉਸਾਰਣਾ, ਬਣਾਉਣਾ, ਰਚਣਾ ! ੬੭੩.੩

ਉਸੇਈ ; (ਹਿੰ.)(उससना)ਕ੍ਰਿ.ਸ.—ਉਬਾਲਣ ਤੋਂ, ਉਬਾਲ ਕੇ, ਉਬਲੇ ਆਦਿ। ੧੨੩.੩

ਉਕਤਾਵਈ : (ਸੰ.) (आकुल) ਕ੍ਰਿ. ਅਕ.—ਉਕਤਾਣਾ, ਊਬਨਾ, ਆਕੁਲ ਹੋਣਾ, ਜਲਦੀ ਮਚਾਣਾ, ਆਕੁਲਤਾ। ੨੩੮.੨

ਉਕਤਿ : (ਸੰ.) (उक्ति)—ਕਥਨ, ਯੁਕਤੀ, ਦਲੀਲ। ੧੦੭.੪, ੧੪੦.੨, ੨੮੨.੧, ੬੦੨.੩

ਉਕਲੇਦ : (ਸੰ.) (उद्गार) ਕ੍ਰਿ. ਅਕ.—ਉਲਟੀ, ਕੈਅ, ਉਛਾਲੀ। ੨੩੯.੨, ੫੧੭.੩

ਉਖਲੀ : (ਸੰ.) (उलूखल) (ਹਿੰ.) (ओखली) ਇ. —ਪੱਥਰ ਜਾਂ ਲਕੜੀ ਦਾ ਉਹ ਬਰਤਨ ਜਿਸ ਵਿਚ ਅਨਾਜ ਕੁੱਟਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ੨੭੩.੩

ਉਖਾਰੀ : (ਸੰ.) (इक्षु) ਇ.—ਕਮਾਦ, ਗੰਨਾ, ਇਖ। ੧੨੩.੨, ੩੮੩.੩

ਉਗਲਤ : (ਸੰ.) (उद्गिरणम्) ਕ੍ਰਿ.—ਮੂੰਹ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਸੁਟਣਾ, ਪੇਟ ਵਿਚ ਗਈ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਮੂੰਹ ਰਾਹੀਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ, ਗੁਪਤ ਗੱਲ ਜਾਂ ਭੇਤ ਦਸ ਦੇਣਾ। ੪੯੧.੩

ਉਗਾਰ : ਪੁ.—ਉਗਲੀ ਹੋਈ ਵਸਤੂ, ਮੁਖ ਦ੍ਰਵ, ਲਾਰ, ਉਗਲਣਾ, ਵੇਖੋ ਉਗਲਤ। ੬੧੫.੨

ਉਘਰ : (ਸੰ.) (उद् + घाटय्>प्रा. उग्घड़) ਕ੍ਰਿ.—ਖੁਲ੍ਹ, ਪ੍ਰਤੱਖ ਹੋਣਾ, ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣਾ, ਭੇਦ ਖੁਲ੍ਹਣਾ, ਪੋਲ ਖੁਲ੍ਹਣਾ। ੨੦੫.੪

ਉਘਰਤ : ਵੇਖੋ ਉਘਰ ੫੭੮.੧, ੬੫੮.੪

ਉਘਾਰ : ਕ੍ਰਿ. ਸ.—ਖੋਲ੍ਹਣਾ, ਕਪੜਾ ਆਦਿ ਹਟਾ ਕੇ ਨੰਗਾ ਕਰਨਾ, ਖੁਲ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ, ਆਵਰਣ ਰਹਿਤ, ਵੇਖੋ ਉਘਰ ੬੫੭.੪

ਉਚ : ਵੇਖੋ ਊਚ ੧੧੯,੩

ਉਚਰਤ : (ਸੰ.) (उच्चरणम्) ਕ੍ਰਿ. ਅਕ.—ਉਚਾਰਣ ਕਰਦਾ, ਉਚਰਦਾ, ਬੋਲਦਾ, ਵੇਖੋ ਉਚਾਰ। ੪੮੯.੪

ਉਚਰੈ : ਕ੍ਰਿ. ਅਕ.—ਉਚਾਰਣ ਕਰੇ, ਬੋਲੇ, ਵੇਖੋ ਉਚਾਰ। ੫੩੩.੨

ਉਚਾਰ : (ਸੰ.) (उच्चार) ਪੁ.—ਉਚਾਰਣ, ਕਥਨ, ਬੋਲਿਆ ਹੋਇਆ। ੫੪.੪, ੧੮੦.੨, ੨੩੨.੨, ੬੦੬.੩

ਉਚਾਰਿ : ਵੇਖੋ ਉਚਾਰ। ੬੬੬.੩

ਉਚਾਰੀ : ਉਚਾਰਣ ਕੀਤੀ, ਵੇਖੋ ਉਚਾਰ। ੨੧੨.੨

ਉਚਾਰੇ ; ਵੇਖੋ ਉਚਾਰ। ੫੭੯.੩

ਉਚਿਸ਼ਟ : ਵਿ.—ਜੂਠ, ਖਾਣੇ ਵਿਚੋਂ ਬਚਿਆ ਭੋਜਨ, ਸ਼ੀਤ ਪ੍ਰਸਾਦ। ੩੦੯.੪

ਉਚੋ : (ਹਿੰ.) (ऊँचा) ਵਿ.—ਉੱਚਾ, ਉਤੱਮ, ਸ੍ਰੇਸ਼ਠ। ੨੮੯.੧

ਉਜਾਰਿ ; (ਹਿੰ.) (उजाड़) ਵਿ.—ਉਜੜਿਆ ਹੋਇਆ, ਵੀਰਾਨ, ਉਜੜੀ ਹੋਈ ਥਾਂ। ੫੮੨.੨

ਉਜਾਲ : (ਸੰ.) (उज्ज्वलम्)—ਚਮਕ, ਚਮਕੀਲਾ, ਰੂਪ, ਉਜਲ, ਨਿਰਮਲ, ਸ਼ੁਧ ਰੂਪ। ੪੫੯.੨

ਉਜਿਯਾਰੋ : (ਸੰ.) (उज्ज्वलम्) ਪੁ.—ਰੋਸ਼ਨੀ, ਚਮਕ, ਚਾਨਣਾ। ੩੧੨.੩, ੩੫੦.੧, ੪੩੭.੩, ੫੮੦.੧

ਉਟਾਯ : (ਸੰ.) (आवर्तन) ਸੰਗਿਆ—ਪਿੰਘਲਾਕੇ, ਪਿੰਘਲਾਉਣਾ, ਦ੍ਰਵਿਤ ਕਰਨਾ। ੫੮੦.੩

ਉਠ : (ਸੰ.) (उत्थान) ਕ੍ਰਿ.ਅ.—ਉਠਣਾ, ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣਾ, ਖੜੇ ਹੋਣਾ, ਪੈਦਾ ਹੋਣਾ ਆਦਿ। ੬੯.੩, ੪੩੪ ੩, ੪੬੧.੪, ੫੬੮.੪, ੬੧੯.੨

ਉਠਾਏ : ਉਠਾਉਣਾ, ਖੜੇ ਕਰਨਾ ਆਦਿ। ੫੫੮.੧

ਉਠਾਵਤ : ਵੇਖੋ ਉਠ ; ੫੦੧.੪

ਉਠਿ : ਵੇਖੋ ਉਠ।

ਉਠੌ : (ਹਿੰ.) (उठना) ਵਿ.— ਸਹਿਜ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ। ੫੭੬.੪

ਉਡ : (ਸੰ.) (उड्डयनं) ਕ੍ਰਿ.ਅ.—ਹਵਾ ਵਿਚ ਉਡਣਾ, ਲੁਪਤ ਹੋ ਜਾਣਾ, ਫਿਕਾ ਪੈਣਾ, ਅਲੋਪ ਹੋ ਜਾਣਾ ਆਦਿ। ੯੫.੧, ੪੦੪.੧, ੪੦੫.੪, ੫੫੭.੧, ੫੬੮.੩, ੫੯੦.੨ ੬੦੪.੪,

ਉਡਹ : ਵੇਖੋ ਉਡ। ੫੭੧.੧

ਉਡਗਨ : (ਸੰ.) (ਤਡ) (ਤਡੁ+ਗਣ)—ਤਾਰਿਆਂ ਦਾ ਸਮੂਹ, ਨਖਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਕੋਟੀਆ ਵਿਚੋਂ ਇਕ। ੪੮੬.੧

ਉਡਤ : ਉਡਦਾ ਹੈ, ਵੇਖੋ ਉਡ। ੭੫.੩, ੯੫.੧, ੧੫੫.੧. ੧੮੪.੧, ੨੩੦.੪, ੨੩੧.੧, ੪੨੪.੨, ੬੩੧.੩, ੬੬੧.੨

ਉਡੰਤ : ਉਡਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਜਾਂ ਭਾਵ, ਵੇਖੋ ਉਡ। ੫੨੭.ਸ.੩

ਉਡਨ : ਉਡਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਵੇਖੋ ਉਡ। ੧੩੪.੧

ਉਡਾਏ : ਕ੍ਰਿ. ਸ.—ਉਡਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਵੇਖੋ ਉਡ। ੫੨੩.੩

ਉਡਾਤ : ਕ੍ਰਿ. ਸ.—ਹਵਾ ਵਿਚ ਉਡਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਵੇਖੋ ਉਡ। ੪੦੫.੪, ੬੦੪.੪

ਉਡਾਵਈ : ਉਡਾਤ, ਉਡਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਵੇਖੋ ਉਡ। ੩੧੩.੨

ਉਡਿ : ਵੇਖੋ ਉਡ। ੫੪੮.੧

ਉਡੇ : ਉਡ ਚੁਕਿਆ, ਵੇਖੋ ਉਡ। ੨੨੪.੨, ੫੨੭.ਸ.੨, ੬੭੨.੨

ਉਤ : (ਹਿੰ.) (ਤ+ਤ੍) ਸਰਵ–ਉਹ, ਓਹ। ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਉਧਰ, ਉਸ ਪਾਸੇ। ੧੧.੧, ੫੬.੩, ੭੦.੨, ੯੬.੨, ੧੮੬.੨, ੨੭੫.੨, ੨੭੫.੩, ੩੪੦.੩, ੩੪੦.੪

ਉਤਸਾਹ : (ਸੰ.) (ਤਤਸਾਹ), ਪੁ.—ਉਮੰਗ, ਖੁਸ਼ੀ, ਉਦਮ, ਦ੍ਰਿੜ, ਸੰਕਲਪ ਆਦਿ। ੫੦੮.੨

ਉਤਪਤ : (ਸੰ.) (ਤਤਧਿ)—ਜਨਮ, ਪੈਦਾਇਸ਼, ਉਪਜ, ਉਤਪਾਦਨ, ਪੈਦਾ ਹੋਣਾ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੪੦.੨, ੫੬.੨, ੫੨੯.੨, ੬੩੨.੧,

ਉਤਪਤਿ : ਵੇਖੋ ਉਤਪਤ।

ਉਤਮ : (ਸੰ.) (ਤਤਸ), ਵਿ.—ਚੰਗਾ, ਸ੍ਰੇਸ਼ਠ, ਅੱਛਾ, ਉਤਕ੍ਰਿਸ਼ਟ, ਵਧੀਆ। ੧੫੭.੨. ੩੯੮.੪, ੪੯੨.੩, ੫੧੯.੩, ੫੫੨.੧, ੫੫੩.੩.

ਉਤੱਰ : (ਸੰ.) (ਤਤਰ) ਪੁ. ਵਿ.—ਜਵਾਬ, ਦਿਸ਼ਾ, ਦੱਖਣ ਦੇ ਉਲਟ ਦਿਸ਼ਾ, ਉਤਰਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੫੧੧.੨, ੫੭੫.੨, ੬੬੭.੪

ਉਤਰ : ਵੇਖੋ ਉਤੱਰ। ੧੭੩.੩.

ਉਤਰਿ : ਵੇਖੋ ਉਤੱਰ। ੨੪੮.੧

ਉਤਰੈ : ਉਤਰਦਾ ਹੈ, ਪਾਰ ਉਤਰੈ, ਥੱਲੇਲੱਥੇ ਆਦਿ। ਵੇਖੋ ਉਤੱਰ। ੫੫੮.੩

ਉਥਾਪਨ : (ਸੰ.) (ਤਥਾਧਨਂ) ਪੁ.—ਨਾਸ ਕਰਨਾ, ਉਠਾਉਣਾ, ਸਮਾਪਤ ਕਰਨਾ, ਅੰਤ ਕਰਨਾ ਆਦਿ। ੭.ਛੰ.੩

ਉਦਤਿ : ਵੇਖੋ ਉਦਿਤ। ੩੭੪.੨

ਉਦਧਿ : (ਸੰ.) (ਤਦਧਿ) ਪੁ.—ਸਮੁੰਦਰ, ਮੇਘ, ਬੱਦਲ, ਤੱਟ, ਕਿਨਾਰਾ ਆਦਿ। ੩੭੫.੧

ਉਦਮ : (ਸੰ.) (प्रयत्न) ਪੁ.—ਕੋਸ਼ਿਸ਼, ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਾਰਜ, ਪ੍ਰਯਾਸ। ੨੯੨.੧, ੪੯੫.੨, ੫੧੧.੩, ੬੩੩.੨

ਉਦਮਾਦ : (ਸੰ.) (उन्मादिन्) ਵਿ.—ਮਸਤੀ, ਪਾਗਲ, ਸ਼ੁਦਾਈ ਆਦਿ। ੨੩੩.੧

ਉਦਯ : ਵੇਖੋ ਉਦੈ।

ਉਦਰ : (ਸੰ.) (उदर)—ਪੇਟ, ਢਿਡ, ਗਰਭ। ੭੫.੧

ਉਦਾਸ : (ਸੰ.) (उदास) ਵਿ.—ਫਿਕਰਮੰਦ, ਵੈਰਾਗ, ਵਿਰਕਤ, ਉਪਰਾਮ। ੨੭.੪, ੬੭.੪, ੬੮.੪, ੨੭੨.੪, ੨੯੫.੪, ੩੨੨.੪, ੩੬੪.੩, ੩੮੬.੧, ੪੦੨.੪, ੪੦੩.੩, ੪੪੫.੩, ੫੪੮.੪, ੫੫੩.੪.

ਉਦਾਸਿ : ਵੇਖੋ ਉਦਾਸ। ੩੦.੧

ਉਦਾਸੀ : (ਸੰ.) (उदासिन्) ਵਿ.—ਵਿਰਕਤ ਪੁਰਖ, ਸੰਨਿਆਸੀ, ਵੈਰਾਗੀ, ਸਾਧੂਆਂ ਦਾ ਇਕ ਮੱਤ।
੩੧.੪, ੧੧੬.੪, ੧੮੨.੪, ੨੪੮.੪, ੩੨੮.੧, ੩੩੩.੪, ੪੫੫.੪.

ਉਦਿਆਨ : (ਸੰ.) (उद्यान)—ਬਾਗ, ਬਗੀਚਾ, ਉਪਵਨ, ਵਾਟਿਕਾ। ੨੩੯.੩

ਉਦਤਿ : (ਸੰ.) (उदित) ਵਿ.—ਪ੍ਰਗਟ, ਉਦੈ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ, ਉਤਪੰਨ ਆਦਿ। ੨੩੭.੨, ੩੯੪.੪, ੪੧੧.੧, ੪੩੩.੨

ਉਦਿਯ : ਵੇਖੋ ਉਦਯਿ। ੩੭੧.੨

ਉਦੈ : (ਸੰ.) (उदय) ਪੁ.—ਸੂਰਜ ਦੇ ਨਿਕਲਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣਾ ਜਾਂ ਨਿਕਲਣ ਦਾ ਭਾਵ। ੪੦੫.੪, ੪੦੭.੩, ੬੦੪.੪.

ਉਦੋ : ਉਦੈ ਹੋਣਾ, ਚੜ੍ਹਨਾ, ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣਾ, ਵੇਖੋ ਉਦੈ। ੪੭੨.੪

ਉਦੋਤ : (ਸੰ.) (उद्द्योत)—ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਉਜਾਲਾ ਕਰਨਾ, ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣਾ ਆਦਿ। ਵੇਖੋ ਉਦੈ।
੨੯.੨, ੬੪.੨, ੭੭.੧, ੧੪੦.੧, ੧੪੨.੧, ੧੭੨.੨, ੧੮੫.੨, ੧੮੭.੨, ੧੯੮.੩, ੨੫੧.੨, ੨੫੭.੧, ੨੬੫.੨, ੨੬੯.੪, ੨੯੪.੧, ੨੯੬.੨, ੨੯੯.੪, ੩੧੧.੧, ੩੧੨.੩, ੩੨੫.੧, ੩੬੩.੨, ੪੨੩.੨, ੪੫੩.੧, ੪੭੦.੨, ੪੮੮.੨, ੫੦੯.੨.

ਉਧਰ : (ਸੰ.) (उद्धरण) ਪੁ.—ਉਧਰਣ, ਮੁਕਤ ਹੋਣਾ, ਮੁਕਤੀ ਦੇਣਾ ਆਦਿ। ੨੧੬.੨

ਉਧਾਰ : (ਸੰ.) (उद्धार) ਪੁ.—ਉਧਾਰ, ਮੁਕਤੀ, ਛੁਟਕਾਰਾ। ੩੭,੨, ੩੮.੩, ੫੫.੪, ੧੨੧.੪, ੧੨੬.੧, ੩੦੮.੪, ੫੮੧,੪.

ਉਧਾਰਸ : ਉਧਾਰਨ, ਉਧਾਰ ਕਰਨਾ, ਉਧਾਰ ਹੋਣਾ, ਵੇਖੋ ਉਧਾਰ। ੩.ਛੰ.੨.

ਉਧਾਰੀਐ : ਮੁਕਤੀ ਕਰੋ, ਉਧਾਰ ਕਰੋ, ਵੇਖੋ ਉਧਾਰ। ੬੭੨.੪

ਉਨ : ਸਰਵ.—ਉਹਨਾਂ ਦਾ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ, ਆਦਿ। ੬੨੪.੪

ਉਨਮਤ : (ਸੰ.) ((उन्मत)) ਵਿ.—ਨਸ਼ੇ ਵਿਚ ਚੂਰ, ਮਤਵਾਲਾ, ਸਨਕੀ, ਮਸਤ, ਮੌਲਾ ਆਦਿ । ੧੧੨.੧, ੨੬੩.੪, ੪੨੯.੨

ਉਨਮਨ : ਵੇਖੋ ਉਨਮਨਿ । ੨੯.੪, ੩੧,੪, ੩੩.੨, ੩੯.੪, ੪੦,੪, ੪੧.੪, ੫੯.੨, ੬੦.੨, ੬੧.੧, ੬੩.੨, ੮੫.੧, ੮੯.੧. ੯੦.੪, ੯੪.੪, ੧੧੨.੧, ੧੨੧.੩, ੧੩੯.੩, ੧੫੧.੪, ੧੮੧.੧, ੨੦੬.੩, ੨੨੨.੩, ੨੪੭.੪, ੨੫੭.੪; ੨੬੬.੪, ੨੬੮.੪; ੨੭੮.੪, ੨੮੩.੩, ੩੨੧.੬, ੪੧੮.੪, ੬੨੮.੨

ਉਨਮਨਿ : (ਸੰ.) (उन्मनस्) ਪੁ.—ਹੱਠ-ਯੋਗ ਦੀਆਂ ਪੰਜ ਮੁਦ੍ਰਾਵਾਂ ਵਿਚੋਂ ਚੌਥੀ ਤੁਰੀਆ ਅਵਸਥਾ, ਉਨਮਨੀ ਅਵਸਥਾ, ਵਿ.—ਉਦਾਸ, ਵਿਆਕੁਲ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਉਪਰਾਮ ੨੨.੩, ੩੩੬.੪, ੬੨੨.੪

ਉਨਮਨੀ : ਵੇਖੋ ਉਨਮਨ। ੧੦.੨, ੧੧.੨, ੪੩.੨, ੪੮.੨, ੧੭੨.੧, ੨੫੦.੩, ੨੫੧.੨, ੨੯੧.੩.

ਉਨਮਨੋ : (ਸੰ). (उन्मनस्) ਵਿ.—ਉਨਮਨ, ਉਦਾਸ, ਵਿਆਕੁਲ, ਬਿਹਬਲ । ੫੧੪.੨

ਉਨਮਾਨ : (ਸੰ.) (उनुमानं) ਪੁ.—ਤੋਲਨਾ, ਨਾਪਣਾ, ਪਰਿਮਾਣ, ਥਾਹ, ਯੋਗਤਾ, ਵਿਚਾਰਨਾ, ਅਨੁਮਾਨ ਜਾਂ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣਾ ਆਦਿ । ੨੨.੨, ੬੦.੨, ੬੩.੨, ੧੧੬.੩ ੧੪੨.੩. ੧੪੬.੨, ੨੭੦.੪ ੧੮੮.੩, ੧੯੩.੩, ੧੯੭.੨, ੪੦੪.੪, ੪੩੬.੪, ੫੧੪.੨, ੫੧੯.੪, ੫੨੯.੪, ੬੧੩.੨, ੬੫੬.੪

ਉਨਮਾਨਈ : ਵੇਖੋ ਉਨਮਾਨ । ੩੬੩.੪

ਉਨਮਾਨਿ : ਵੇਖੋ ਉਨਮਾਨ । ੪੨੦.੪

ਉਨਮਾਨਿਐ : ਅਨੁਮਾਨ, ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਕਰਨਾ, ਵਿਚਾਰਨਾ, ਭਾਵਨਾ, ਸਮਝਣਾ ਆਦਿ । ਵੇਖੋ ਉਨਮਾਨ । ੩੯,੪, ੪੦.੪, ੧੦੪.੨, ੧੨੮,੨, ੧੪੭.੨, ੧੫੧.੪, ੧੫੮.੨, ੧੯੬.੩, ੨੨੪.੨, ੨੪੪.੨, ੩੭੪.੪, ੪੦੭.੩, ੪੮੭.੩.

ਉਨਮਾਨਿਏ : ਵੇਖੋ ਉਨਮਾਨਿਐ । ੩੦੫.੨, ੩੮੨.੪; ੪੦੭.੩, ੪੯੩.੪, ੫੦੧.੨, ੫੦੯.੨.

ਉਨਮਾਨੀਏ : ਵੇਖੋ ਉਨਮਾਨਿਐ । ੨੮੦.੨,

ਉਨਮੀਲੇ ; (ਸੰ.) (उन्मील)—ਮਸਤ ਹੋਇਆ, ਖਿੜਿਆ, ਵਿਕਸਤ ਹੋਇਆ । ੯੪.੪, ੪੨੭.੪

ਉਪਹਾਸ : (ਸੰ.) (उपहास) ਪੁ.—ਹਾਸਾ ਠੱਠਾ, ਮਖੌਲ, ਦਿਲ-ਲਗੀ, ਨਿੰਦਾ ਸੂਚਕ ।੧੯੧.੨, ੫੧੨.੩, ੫੩੩.੩

ਉਪਕਾਰ : (ਸੰ.) (उपकार) ਪੁ.—ਨੇਕੀ, ਭਲਾਈ, ਸਹਾਇਤਾ, ਕ੍ਰਿਪਾ, ਮਦਦ। ੩੮.੨, ੧੧੩.੪, ੧੨੬.੪, ੧੩੧.੪, ੧੪੨.੩, ੧੫੯,੩, ੧੭੪.੪, ੩੫੫.੨, ੫੨੩.੪

ਉਪਕਾਰੀ : (ਸੰ.) (उपकारिन्) ਵਿ.—ਭਲਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਉਪਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ। ੨੬੦.੩, ੨੯੭.੪, ੩੮੩.੩, ੫੨੮. ਸ.੩.

ਉਪਚਾਰ : (ਸੰ.) (उपचार) ਪੁ.—ਵਿਉਹਾਰ, ਚਕਿਤਸਾ, ਧਰਮ, ਅਨੁਸ਼ਾਠਨ, ਪ੍ਰਤਿਕਾਰ, ਉਪਾਅ। ੧੧੩.੧, ੪੪੩.੨, ੪੬੯.੧, ੬੩੩.੧.

ਉਪਚਾਰਿਤ : ਜਿਸ ਦਾ ਇਲਾਜ ਹੋ ਚੁਕਿਆ ਹੈ, ਵੇਖੋ ਉਪਚਾਰ। ੩੭੮.੨

ਉਪਜ : (ਸੰ.) (उपजन) ਇ.—ਪੈਦਾਵਾਰ, ਉਤਪਤਿ, ਨਵੀਂ ਸੂਝ, ਕਲਪਨਾ, ਮਨ ਘੜੰਤ। ੩੧੧.੩.

ਉਪਜਤ : (ਹਿੰ.) (उपजन) ਇ.—ਪੈਦਾਵਰ, ਉਪਜ ਮਨ ਦੀ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਭਾਵਨਾ ਜਾਂ ਸੂਝ, ਸੋਚਣ ਜਾਂ ਵਿਚਾਰਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ। ੪੩.੩, ੬੩੨.੩.

ਉਪਜਾਤ : (ਸੰ.) (उपजन) ਵਿ.—ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ, ਉਤਪਾਦਿਤ, ਘਟਿਤ। ੩੭੦.੧.

ਉਪਜਾਵਈ : ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਉਤਪੰਨ ਕਰਨਾ, ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ। ੧੦੧.੨, ੧੪੮.੩, ੨੦੮.੩, ੩੩੦ ੩. ੪੪੨.੨.

ਉਪਜਾਵਹੀ : ਵੇਖੋ ਉਪਜਾਵਈ। ੪੬੬.੧, ੫੬੭.੩.

ਉਪਜਾਏ : (ਸੰ.) (उपजन) ਕ੍ਰਿ.ਅ.—ਉਪਜਣਾ, ਉਤਪੰਨ ਕਰਨਾ, ਪੈਦਾ ਹੋਣ, ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਵਿਚ ਉਪਜਾਉਣਾ। ੮੯.੪, ੪੧੧.੪.

ਉਪਜਾਇਕੈ : ਉਪਜਾਕੇ, ਉਤਪੰਨ ਕਰਕੇ, ਵੇਖੋ ਉਪਜਾਏ। ੩੪੬.੩.

ਉਪਜੇ : ਵੇਖੋ ਉਪਜ। ੫੧੭.੧.

ਉਪਜੈ : ਉਗਿਆ ਹੋਇਆ, ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ, ਵੇਖੋ ਉਪਜਿ। ੫੯੮.੧, ੬੫੩.੪

ਉਪਦੇਸ : (ਸੰ.) (उपदेश) ਪੁ.—ਗੁਰੂਮੰਤ੍ਰ ਸਿੱਖਿਆ, ਹਿਤ ਦੀ ਗਲ, ਗੁਰ-ਸਿੱਖਿਆ। ੨੨.੧, ੫੭.੩, ੬੧.੩, ੮੨,੨, ੧੨੧.੪, ੧੩੩.੧, ੧੫੪.੩, ੧੫੫.੨, ੨੦੨.੨, ੨੧੪.੩, ੨੩੪.੪, ੨੪੧.੪, ੨੬੦.੩, ੩੬੩.੪, ੩੮੦.੪, ੪੨੭.੧, ੪੨੮.੪, ੪੩੯.੪, ੪੮੨.੧, ੫੩੫.੪, ੫੫੮.੪, ੬੦੯.੪, ੬੨੮.੧, ੬੩੧.੪, ੬੩੯.੪

ਉਪਦੇਸ਼ : ਵੇਖੋ ਉਪਦੇਸ। ੨੭੬.੧, ੩੪੯.੧, ੩੬੪.੪, ੩੭੭.੪, ੪੯੪.੪, ੫੦੭.੪, ੫੧੮.੪, ੫੪੧.੪, ੫੪੭.੪

ਉਪਦੇਸਿ : ਵੇਖੋ ਉਪਦੇਸ। ੫੫੭.੪, ੬੧੩.੧

ਉਪਮਾ : (ਸੰ.) (उपमा) ਇ.—ਤੁਲਨਾ, ਸਮਤਾ, ਸਮਾਨਤਾ, ਅਰਥ ਅਲੰਕਾਰ ਦਾ ਇਕ ਭੇਦ ਜਿਸ ਵਿਚ ਦੋ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਭੇਦ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਧਰਮਗਤ ਸਮਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ੧੪੧.੨, ੩੦੩.੪.

ਉਪਰਾਜ : (ਸੰ.) (उपराज) ਪੁ.—ਰਾਜਾ ਦਾ ਨਾਇਬ, ਰਾਜ ਪ੍ਰਤਿਨਿਧਿ, ਵਾਇਸਰਾਇ ਕ੍ਰਿ.ਸ,—ਉਤਪੰਨ ਕਰਨਾ, ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ। ੪੧੫.੩, ੪੭੩.੨, ੫੯੮.੨.

ਉਪਰਾਜਤ : ਜੋ ਉਤਪੰਨ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ, ਵੇਖੋ ਉਪਰਾਜ। ੪੪੭.੩.

ਉਪਵਨ : (ਸੰ.) (उपवनं) ਪੁ.—ਬਾਗ਼, ਫੁਲਵਾੜੀ, ਬਗੀਚਾ, ਵਾਟਿਕਾ। ੪੨੬.੧, ੪੬੫.੧

ਉਪਾਧ : (ਸੰ.) (उपाधि) ਪੁ.—ਦੁੱਖ, ਕਲੇਸ਼, ਉਪਦ੍ਰਵ, ਉਤਪਾਤ। ੬੩੩.੩.

ਉਪਾਧਿ : ਵੇਖੋ ਉਪਾਧ। ੭੯.੧, ੨੩੩.੪.

ਉਪਾਧੁ : ਵੇਖੋ ਉਪਾਧ। ੩੮੩.੩.

ਉਪਾਰਜਨ : (ਸੰ.) (उपांजनं) ਪੁ.—ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ, ਅਰਜਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੪੮੪.੪

ਉਪਾਰਜਨਾ : ਕ੍ਰਿ. ਸ.—ਉਤਪੰਨ ਕਰਨਾ, ਉਪਜਾਣਾ, ਬਨਾਣਾ। ੩੨੫.੩.

ਉਪਾਵ : (ਸੰ.) (उपाय) ਪੁ.—ਪ੍ਰਯਤਨ, ਸਾਧਨ, ਇਲਾਜ, ਤਦਬੀਰ, ਜੁਗਤਿ ਆਦਿ। ੨੩੭.੧,

ਉਬਟਨਾ : (ਸੰ.) ਕ੍ਰਿ.—ਉਬਟਨ ਲਗਾਣਾ, ਵੱਟਣੇ ਆਦਿ ਦੀ ਮਾਲਸ਼ ਕਰਨਾ। ੩੪੬ ੨.

ਉਬਾਟ : (ਸੰ.) (उबार) ਪੁ.—ਉਧਾਰ ਕਰਨਾ, ਛੁਟਕਾਰਾ, ਮੁਕਤ ਹੋਣਾ। ੨੨੧.੨.

ਉਮਗ : ਵੇਖੋ ਉਮੰਗ। ੫੩੧.੨.

ਉਮੰਗ : (ਸੰ.) (उत्साह) ਇ.—ਉਤਸਾਹ, ਖੁਸ਼ੀ, ਉਲਾਸ, ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਲਹਿਰ, ਆਨੰਦ ਦੀ ਲਹਿਰ। ੩੭੨.੧.

ਉਮਾਹ : (ਸੰ.) (उत्साह) ਪੁ.—ਉਮਾਹ, ਚਾਅ, ਉਮੰਗ, ਉਮੰਗ ਉਠਣਾ, ਆਨੰਦਿਤ ਹੋਣਾ, ਚਾਅ ਪੈਦਾ ਹੋਣਾ। ੫੦੮.੩.

ਉਰ : (ਸੰ.) (उरु) ਵਿ.—ਸ੍ਰੇਸ਼ਠ, ਉਤਮ। ਪੁ.—ਛਾਤੀ, ਹਿਰਦਾ, ਮਨ, ਚਿਤ ਆਦਿ। ੫.ਛੰ.੩, ੨੬.੪, ੯੨.੩, ੯੮.੩, ੯੯.੨, ੧੦੮.੩, ੧੪੫.ਛੰ.੪, ੧੪੭.੪, ੧੯੬.੪, ੨੨੭.੨, ੨੪੪.੧, ੨੪੫.੩, ੨੭੧.੩, ੩੦੦.੪, ੩੦੧.੪, ੩੫੬.੧, ੩੬੪.੪, ੪੦੫.੨, ੫੦੭.੪, ੫੨੫.੩, ੫੭੪.੨, ੬੦੪.੧, ੬੧੫.੩, ੬੨੦.੩ ੬੨੬.੩, ੬੩੩.੪, ੬੩੯.੪, ੬੪੪.੨, ੬੬੫.੩,

ਉਰਹਾਰ : (ਉਰ+ਹਾਰ) ਗਲੇ ਦਾ ਹਾਰ, ਚਿਤ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ, ਵੇਖੋ ਉਰ। ੩੪੭.੩, ੩੫੮.੨,

ਉਰਹਿ : ਵੇਖੋ ਉਰਿ। ੫੭੬.੩,

ਉਰਝਾਇ : ਕ੍ਰਿ. ਅ —ਉਲਝਣਾ । ੩੪੭.੧, ੫੯੦.੪

ਉਰਧ : (ਸੰ.) (ऊर्ध्वं) ਵਿ.—ਉੱਚਾ, ਸਿਧਾ, ਬੁਲੰਦ, ਸ੍ਰੇਸ਼ਠ, ਮਹਾਨ, ਉਪਰ ਵੱਲ ਨੂੰ ਖੜਨਾ, ਸਿਰ ਥਲੇ ਤੇ ਲੱਤਾਂ ਉਪਰ ਕਰਕੇ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਤਪ। ੧੩੬.੩, ੨੩੮.੩, ੨੮੬.੧, ੨੯੦.੨, ੪੨੬.੨.

ਉਰਧਾਰ : (ਸੰ.) (उरस्) ਕ੍ਰਿ. ਸ.—ਮਨ ਵਿਚ ਧਾਰਨ ਕਰਨਾ, ਮਨ ਵਿਚ ਵਸਾਣਾ, ਬਿਖੇਰਨਾ, ਉਧੇੜਨਾ । ੧੪੬.੧, ੪੪੪.੩, ੬੧੧.੩,

ਉਰਧਾਰਯੋ : ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਧਾਰਨ ਕਰਨਾ, ਵੇਖੋ ਉਰਧਾਰ । ੫੩੬.੨,

ਉਰਧਾਰੀ : ਮਨ ਵਿਚ ਧਾਰੀ ਹੋਈ, ਵੇਖੋ ਉਰਧਾਰ । ੪੪੮.੨

ਉਰਧਾਰੀ : ਮਨ ਵਿਚ ਧਾਰੀ ਹੋਈ, ਵੇਖੋ ਉਰਧਾਰ । ੪੪੮.੨

ਉਰਧਾਰੀਐ : ਮਨ ਵਿਚ ਧਾਰਨ ਕਰਨਾ, ਵੇਖੋ ਉਰਧਾਰ । ੩੯੯.੨

ਉਰਧਾਰੀਏ : ਵੇਖੋ ਉਰਧਾਰੀਐ । ੩੭੭.੪

ਉਰਵਸਿ : (ਸੰ.) (उर्वशी) ਇ.—ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਗਲੇ ਦਾ ਗਹਿਣਾ, ਵਿ.—ਉਹ ਜੋ ਦਿਲ ਵਿਚ ਨਿਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ, ਇਕ ਮਿਥਕ ਪਾਤਰ । ੪੯੬.੨

ਉਰਿ : ਵੇਖੋ ਉਰ । ੩੭੯.੧, ੬੩੫.੪

ਉਰਿਧਾਰ : ਵੇਖੋ ਉਰਧਾਰ । ੫੦੩.੧

ਉਰੂ : (ਸੰ.) (उरु) ਵਿ.—ਵਿਸ਼ਾਲ, ਵਿਸਤ੍ਰਤ, ਲੰਬਾ ਚੌੜਾ, ਸ੍ਰੇਸ਼ਠ, ਮਹਾਨ ਕੀਮਤੀ । ਪੁ.—ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਦਾ ਵਾਮਨ ਅਵਤਾਰ, ਸੂਰਜ, ਸ਼ਿਵ, ਬਲਵਾਨ । ੯੭.੨, ੩੦੦.੪

ਉਲਟ : (ਹਿੰ.) (उलटा) ਕ੍ਰਿ. ਅ.—ਪਲਟਣਾ, ਮੁੜਨਾ, ਉਮੜਨਾ, ਪਰਤਣਾ ਵਿ:-ਵਿਰੁਧ, ਵਿਪਰੀਤ । ੧੬.੧, ੨੮.੨, ੪੪.੧, ੫੯.੧, ੨੯੧.੧, ੫੨੯.੧, ੬੪੪.੧

ਉਲਟਿ : ਵੇਖੋ ਉਲਟ । ੧੮੧.੧, ੧੮੧.੨, ੧੮੧,੩, ੧੫੧.੧

ਉਲਟੀਐ : ਉਲਟਿਆ ਹੋਇਆ, ਵੇਖੋ ਉਲਟ । ੫੩੨.੪

ਉਲਟੋਈ : (ਉਲਟ + ਹੀ) ਉਲਟਾਉਣ ਦਾ ਭਾਵ, ਵੇਖੋ ਉਲਟ । ੫੨੬.੪

ਉਲਾਸ : (ਸੰ.) (उल्लस्) ਪੁ.—ਚਾਹ, ਉਮੰਗ, ਉਤਸ਼ਾਹ, ਆਨੰਦ । ੪੨੪.੩

ਉਲਾਸੇ : ਵੇਖੋ ਉਲਾਸ । ੧੬੯.੩

ਉਲੂ : (ਸੰ.) (उलूक :) ਪੁ.—ਉੱਲੂ, ਘੁਗੂ, ਪੁ.—ਇੰਦਰ ਦਰਯੋਧਨ ਦਾ ਇਕ ਦੂਤ, ਉਤੱਰ ਭਾਰਤ ਦਾ ਇਕ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਦੇਸ, ਕਣਾਦਿ ਰਿਸ਼ੀ ਦਾ ਨਾਮ, ਅੱਗ ਦੀ ਲੋਅ, ਲਪਟ, ਜਵਾਲਾ । ੨੯੯.੩, ੪੫੨.੧, ੪੫੩.੧, ੪੭੦.੧, ੫੦੮.੪, ੫੦੯.੨, ੫੨੫.੨

ਉਲੂਐ ; ਵੇਖੋ ਉਲੂ । ੨੩੬.੩

ਉਲੰਘ ; (ਸੰ) (उल्लंघन) ਪੁ.—ਪਾਰ ਕਰਨਾ, ਨਿਯਮ ਤੋੜਨਾ, ਆਗਿਆ ਭੰਗ ਕਰਨਾ, ਪਾਰ ਕਰਨਾ, ਅਗੇ ਵਧਣਾ ।
੧੧.੧, ੨੮.੨, ੨੯.੨, ੩੧.੧, ੨੧੧.੪, ੨੬੬.੨, ੨੯੧.੪, ੩੩੩.੪

ਉਲੰਘਿ ; ਵੇਖੋ ਉਲੰਘ । ੨੪੭.੧

ਉੜੀ : (ਹਿੰ.) (उड़ना) ਕ੍ਰਿ.—ਉਡ ਚੁਕੀ । ੪੭੮.੩,

ਊਸ਼ . (ਸੰ) (उष्मण) ਵਿ.—ਗਰਮ, ਤਪਤ, ਭਾਫ਼ ਆਦਿ । ੫੯੮.੨.

ਊਕ : (ਸੰ.) (उल्का) ਪੁ.—ਉਲਕਾ, ਟੁਟਦਾ ਹੋਇਆ ਤਾਰਾ । ਇ.—ਜਲਨਾ, ਆਂਚ, ਚੂਕ, ਗਲਤੀ, ਅਗੇ ਵਲ, ਮੂੰਹ ਦੇ ਬਲ । ੫੭੩.੧,

ਊਖ : (ਸੰ.) (इक्षु ;) ਸੰਗਿਆ—ਇ.—ਕਮਾਦ, ਗੰਨੇ ਦਾ ਖੇਤ, । ੧੨੯.੨, ੧੩੨.੨, ੧੯੮.੧, ੩੨੬.੪,

ਊਚ : (ਸੰ.) (उच्च) ਵਿ.—ਉੱਚਾ, ਲੰਬਾ, ਵੱਡਾ, ਸ੍ਰੇਸ਼ਠ, ਕੁਲੀਨ, ਤੇਜ਼, ਜ਼ੋਰਦਾਰ, ਉਤੱਮ
੧੩੬.੪, ੩੬੦.੧, ੩੮੨.੪, ੪੬੫.੧, ੪੭੯.੩, ੫੦੮.੪, ੫੧੮.੩.

ਊਚੈ : ਵੇਖੋ ਊਚ । ੬੩੧.੩, ੬੬੧.੨.

ਊਚੇ : (ਸੰ.) (उच्च) ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਉਪਰ ਨੂੰ, ਉਤੇ ਵਲ । ੨੮੮.੨.

ਊਚੋ : ਵੇਖੋ ਊਚ । ਬਹੁਵਚਨ । ੨੯੯.੧, ੬੨੯.੧.

ਊਜਰੀ : (ਸੰ.) (उज्जवल) ਵਿ.—ਸਫੇਦ, ਉਜੂਲ, ਸਵੱਛ, ਨਿਰਮਲ ਬੁਧੀ, ਸਵੱਛ ਵਿਚਾਰ । ੩੯੦.੨

ਊਜਲ ; (ਸੰ.) (उज्जवल) ਪੁ.—ਉਜੂਲ, ਸਵੱਛ, ਸਫੈਦ । ੫੯੭.੨.

ਊਤਮ : ਵੇਖੋ ਉਤੱਮ । ੩੭੬.੨

ਊਤਰ : ਵੇਖੋ ਉਤੱਰ ੪੩੧.੧

ਊਪ : (ਹਿੰ.) (चमंक)—ਚਮਕ, ਸੋਭਾ, ਰੰਗ, ਕਲਈ । ੧੧੨.੩, ੧੨੨.੪, ੨੫੯.੮, ੩੦੩.੪

ਊਪਰ : (ਸੰ) (ऊपरि)—ਉਚਾਈ ਤੇ, ਆਕਾਸ਼ ਵਲ, ਜ਼ਾਹਿਰਾ ਤੌਰ ਤੇ, ਪ੍ਰਗਟ । ੬੩੧.੧.

ਊਰਧ : (ਹਿੰ.) (ऊरध) ਇ.—ਸੌਭਾਗਧ ਸੰਚਾਰ ਰੇਖਾ, ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਦਾ ਚਿੰਨ੍ਹ । ੩੦੬.੧, ੩੧੩.੩.

ਓਅੰਕਾਰ : (ਸੰ.) (ओंकार) ਪੁ.—ਓਮ, ਮੰਤਰ ਜਾਂ ਇਸ ਦਾ ਉਚਾਰਣ, ਬ੍ਰਹਮ । ੩੫.੧, ੫੧.੨, ੫੪.੨, ੧੯੫.੨, ੨੭੦.੩, ੩੦੨.੨, ੪੫੮.੩, ੫੫੫.੩.

ਓਸ : (ਸੰ.) (तस्य) (अवश्याय > ਪ੍ਰਾ उस्साव)—ਉਸ, ਉਹ, ਤ੍ਰੇਲ, ਸ਼ਬਨਮ । ੪੪੬.੩, ੪੧੧.੨

ਓਹੀ : ਸਰਵ–ਉਸ ਦਾ ਸੂਚਕ, ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਵਲ ਸੰਕੇਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸੰਬੋਧਨ ਦਾ । ੬੨੪.੪

ਓਕਾਰ : ਵੇਖੋ ਓਅੰਕਾਰ । ੬੭੧.੩

ਓਛ : (ਸੰ.) (तुच्छ) ਪ੍ਰਾ > (उच्छ) ਵਿ.—ਗੰਭੀਰਤਾ ਰਹਿਤ, ਛਿਛੋਰਾ, ਛੋਟਾ, ਘਟੀਆ, ਹਲਕਾ । ੩੭੨.੪

ਓਟ : (ਸੰ.) (ओढ़) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਪਰਦਾ, ਰੋਕ, ਆੜ, ਸ਼ਰਨ, ਸਹਾਰਾ । ੧੪੦.੩, ੧੭੧.੩, ੧੯੪.੪, ੨੪੨.੨, ੩੬੨.੪, ੫੨੮.ਸ.੪, ੫੪੪.੨, ੫੪੫.੪, ੫੮੧.੨, ੬੭੦.੩,

ਓਢਾਈਐ : (ਹਿੰ.) (ओढ़ना) ਕ੍ਰਿ. ਸ.—ਲਪੇਟਨਾ, ਵਸਤਰ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਕਜਣਾ, ਰੋਕਣਾ, ਆਪਣੇ ਉਪਰ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਦਾ ਭਾਰ ਲੈਣਾ । ੩੮੯.੨.

ਓਢਿਅਤ : (ਹਿੰ.) (ओढ़ना)—ਕਪੜੇ ਰਾਹੀਂ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਕਜਦਾ ਹੈ, ਲਪੇਟਦਾ, ਆਦਿ । ੪੧੯.੨,

ਓਢੈ : (ਹਿੰ.) (ओढ़ना)—ਪਹਿਨੈ, ਕਪੜੇ ਰਾਹੀਂ ਢਕੇ ਹੋਣਾ । ੫੯੩.੩

ਓਤ : (ਸੰ.) (ओत प्रोत) ਵਿ.—ਭਰਿਆ, ਹੋਇਆ, ਬੁਣਿਆ ਹੋਇਆ, ਕਪੜੇ ਦੇ ਤਾਣੇ ਦਾ ਸੂਤ, ਆਦਿ । ੩.ਛੰ,੩

ਓਤਪੋਤ : ਵੇਖੋ ਓਤਪੋਤਿ । ੪੭.੪, ੫੪.੪, ੧੦੮.੪, ੧੮੫.੪, ੧੯੫.੪, ੩੫੦.੨, ੩੬੭.੨, ੬੦੬.੧

ਓਤਪੋਤਿ : (ਸੰ.) (ओत प्रोत) ਵਿ.—ਅੰਤਰਵਿਆਪਤ, ਗੁੰਦਿਆ ਹੋਇਆ, ਮਿਲਿਆ ਜੁਲਿਆ । ਸੰਗਿਆ – ਤਾਣਾ ਬਾਣਾ । ੧੮੭.੪

ਓਤਿ : ਵੇਖੋ ਓਤ । ੫੪੭.੩

ਓਤਿਪੋਤਿ : ਵੇਖੋ ਓਤਪੋਤਿ । ੧੩੩.੪, ੨੭੭.੧, ੨੮੦.੪, ੫੪੭.੩

ਓਨਮ : (ਸੰ.) (ओम्नम :) ਸੰਗਿਆ – ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਨਮਸਕਾਰ ਹੈ । ੧.ਸੋ.੧, ੧.ਦੋ.੧, ੧.ਛੰ.੪.

ਓਰ : (ਸੰ.) (अवार) ਪੁ.—ਦਿਸ਼ਾ, ਅਲਗ, ਨਦੀ ਦਾ ਨੇੜੇ ਦਾ ਕਿਨਾਰਾ, ਅੰਤ, ਆਰੰਭ ਵਲ, ਪੱਖ ਵਿਚ ।
੩੯੯.੧, ੪੧੧.੧, ੪੬੬.੩, ੫੬੩.੩, ੬੦੬.੩, ੬੨੯.੩, ੬੪੩.੧, ੬੫੭.੩

ਓਰਾ : (ਹਿੰ.) (ओरा)—ਉਸ ਪਾਸੇ, ਉਸ ਵਲ, ਆਦਿ । ਵੇਖੋ ਓਰ । ੧੬੩.੧, ੧੬੩.੩, ੫੯੨.੨.

ਓਲਾ : (ਹਿੰ.) (औला) ਪੁ.—ਮੀਂਹ ਦੇ ਨਾਲ ਗਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਬਰਫ਼ ਦਾ ਟੁਕੜਾ, ਮਿਸ਼ਰੀ ਦਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਗੋਲ ਲੱਡੂ, ਪਰਦਾ, ਲੁਕੀ ਹੋਈ ਗੱਲ । ੪੦੩.੧.

ਅ

ਆਉ : (ਸੰ.) (अपर > प्र : अवर)—ਪੜਨਾਉਂ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਦੂਸਰਾ ਅਨਯ, ਹੋਰ ਆਦਿ । ੫੬੩.੪, ੫੬੭.੧, ੫੭੪.੩, ੫੯੭.੩, ੬੧੩.੪, ੬੨੭.੧, ੬੫੦.੪,

ਅਉਸਰ : (ਸੰ.) (अवसर) ਪੁ.—ਮੌਕਾ, ਸੁਯੋਗ, ਅਵਸਰ, ਗੁਪਤ ਪਰਮਾਰਸ਼, ਪ੍ਰਸਤਾਵ, ਸਮਾਂ, ਕਾਲ ਆਦਿ । ੨੧੨.੨, ੬੫੧.੪, ੬੫੮.੪, ੬੫੯.੨, ੬੬੪.੧

ਅਉਸੇਰ : (ਸੰ.) ऑसेर) ਪੁ.—ਉਡੀਕ ਦੇਰ, ਉਲਝਣ, ਚਿੰਤਾ, ਵਿਆਕੁਲਤਾ, ਵੇਖੋ ਆਉਸਰ । ੬੬੫.੧

ਅਉਖਧੁ : (ਸੰ.) (औषधि :) ਪੁ.—ਦਵਾਈ, ਜੜ੍ਹੀ ਬੂਟੀ, ਇਕ ਖਣਿਜ ਦ੍ਰਵ, ਵਿ.—ਜੜ੍ਹੀ ਬੂਟੀਆਂ ਤੋਂ ਬਣੀ ਹੋਈ । ੬੭੪.੧

ਅਉਟਾਇ : (ਹਿੰ.) (औटना) ਕ੍ਰਿ. ਸ,—ਦੁੱਧ, ਰਸ ਆਦਿ ਨੂੰ ਅੱਗ ਉਤੇ ਗਾੜ੍ਹਾ ਕਰਨਾ, ਦੇਰ ਤਕ ਉਬਾਲਨਾ, ਪਕਾਉਣਾ, ਉਬਾਲਣਾ । ੬੦੯.੨

ਅਉਧ : (ਸੰ.) (अवधि)—ਸੀਮਾ, ਅੰਤਿਮ ਸੀਮਾ, ਨਿਯਤ ਕਾਲ, ਮਿਆਦ, ਉਮਰ, ਆਯੂ ਆਦਿ । ੨੩੩.੨

ਅਸ : (ਸੰ.) (ईदृक्ष)—ਇਹੋ ਜਿਹਾ, ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੋਣਾ, ਰਹਿਣਾ, ਵਿਦਯਮਾਨ ਹੋਣਾ, ਸੰਬੰਧ ਰਖਣਾ । ੫੪੩.੪

ਅੰਸ : (ਸੰ.) (अंश)—ਕਿਰਣ, ਜੋਤੀ, ਹਿੱਸਾ, ਭਾਗ । ੨੬.੩, ੮੮.੪, ੨੮੭.੪, ੫੨੫.੨

ਅਸੰਕਾ : (ਸੰ.) (शङ्का) ਇ.—ਭੈ, ਖਤਰਾ, ਅਨਿਸ਼ਟ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ, ਸੰਦੇਹ, ਅਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ । ੪੫੫.੨

ਅਸੰਖ : (ਸੰ.) (असङ्ख्य) ਵਿ.—ਸੰਖਿਆਹੀਨ । ੭੧.੨, ੧੬੩.੪, ੩੬੬.੪, ੩੯੬.੩, ੪੫੪.੧, ੫੨੧.੪, ੬੪੭.੩.

ਅਸੰਖਿਅਕ : ਵੇਖੋ ਅਸੰਖ । ੧੯੨.੪

ਅਸਚਰਜ : (ਹਿੰ.) (आश्चर्य) ਪੁ.—ਅਸਚਰਜ, ਅਚੰਭਾ, ਵਿਸਮਯ, ਤਾਜੁਬ ਚਕਿਤ । ੯.ਸੋ..੧, ੮.ਦੋ.੧, ੯.੪, ੧੯.੧, ੭੧.੪, ੮੦.੧, ੯੯.੨, ੧੩੮.੪, ੧੪੦.੧, ੧੫੩.੧, ੪੩੨.੪, ੬੪੮.੪, ੬੬੯.੨

ਅਸਚਰਜੈ : ਵੇਖੋ ਅਸਚਰਜ । ਅਸਚਰਜਮਯ, ਅਸਚਰਜਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲਾ । ੯.੪, ੮੧.੪, ੧੩੮.੪, ੨੬੩.੪, ੩੪੪.੪

ਅਸਚਰਜਹਿ : ਵੇਖੋ ਅਸਚਰਜ । ੮.ਸੋ.੧, ੭.ਦੋ.੧

ਅਸਚਰਜਮੈ : (ਅਸਚਰਜਮਯ) ਅਸਚਰਜ + ਮਈ ਹੈਰਾਨੀ ਪੂਰਵਕ, ਹੈਰਾਨੀ ਵਾਲਾ. ਚਕਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ । ੫੨,੩, ੮੧.੪, ੧੪੨.੧, ੧੮੩.੧, ੧੯੪.੨, ੧੮੯.੪, ੨੦੪.੧, ੨੫੦,੧, ੨੫੧.੪ ੨੫੪.੪, ੨੬੯.੧, ੨੮੫.੩, ੨੯੩.੪, ੩੪੪.੪, ੪੨੭.੪

ਅਸਚਰਯ : (ਸੰ.) (आश्चर्य) ਸੰਗਿਆ-ਪੁ.—ਅਚੰਭਾ, ਵਿਸਮਯ. ਹੈਰਾਨੀ, ਤਾਜੁਬ ਆਦਿ। ੬੦੮.੩

ਅਸਟ : (ਸੰ.) (अष्टन्) ਵਿ. – ਅੱਠ ਭਾਗ ਵਾਲਾ, ਅੱਠ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਸਮੂਹ, ਅੱਠ ਤਹਿ ਵਾਲਾ, ਜੋ ਪਾਨਿਣੀ ਦੁਆਰਾ ਰਚਿਤ ਅੱਠ ਅਧਿਆਇ ਦਾ ਜਾਣਕਾਰ। ੩੧.੩, ੧੬੬.੧, ੨੨੮.੧, ੨੩੦.੨

ਅਸਤ : (ਸੰ.) (अस्तः)—ਅਸਤਿਤਵ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਪਤਨ, ਅਦ੍ਰਿਸ਼ ਓਝਲ ਅੰਤ ਜਾਂ ਸਮਾਪਤੀ। ੪੭੨,੪

ਅਸਤੁਤਿ : (ਸੰ.) (स्तुति) ਇ.—ਗੁਣਗਾਨ, ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ, ਸਲਾਹੁਣਾ, ਸ਼ਲਾਘਾ, ਚਾਪਲੂਸੀ, ਖੁਸ਼ਾਮਦ, ਝੂਠੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ। ੧੭੩.੪, ੨੫੨.੨, ੨੯੨.੩, ੩੩੧.੪

ਅਸੰਤੋਖ : (ਹਿੰ.) (असंतोष)—ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਦਾ ਨਾ ਹੋਣਾ। ਚਿਤ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਅਵਸਥਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੀ ਵਰਤਮਾਨ ਦਸ਼ਾ ਤੇ ਸੁੱਖ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਨਾ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ, ਸ਼ਾਂਤੀ, ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਆਦਿ ਦਾ ਨਾ ਹੋਣਾ। ੨੫੬.੩

ਅਸਥਨ : (ਸੰ.) (स्तन) ਸੰਗਿਆ—ਮਾਦਾ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦਾ ਥਣ। ੩੩੨.੨

ਅਸਥਾਨ : (ਸੰ.) (स्थान) ਪੁ.—ਸਥਿਤੀ, ਠਹਿਰਾਵ, ਟਿਕਾਉ, ਠਉਰ, ਭੂਮੀ-ਭਾਗ, ਮੈਦਾਨ, ਡੇਰਾ, ਪਦ, ਅਵਸਰ, ਅਵਸਥਾ, ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਪਦ। ੧੯.੩, ੨੮੮.੨, ੩੩੫.੧, ੩੪੯.੩, ੩੫੭.੧

ਅਸਥਾਨੇ : ਵੇਖੋ ਅਸਥਾਨ। ਸਥਾਨ ਤੇ। ੨੯੬.੪

ਅਸਥਿਰ : (ਸੰ.) (अस्थिर) ਸਥਿਰ ਨਾ ਹੋਣ, ਨਿਸਚਲ ਨਾ ਹੋਣਾ, ਗਤੀਸ਼ੀਲ, ਜਿਸ ਦਾ ਮਨ ਸਥਿਰ ਜਾਂ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਡਾਵਾਂ ਡੋਲ। ੨੭.੩

ਅਸਥਲ : (ਸੰ.) (स्थल) ਪੁ.—ਭੂਮੀ, ਸਥਾਨ. ਜਗ੍ਹਾ, ਅਵਸਰ, ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਵਿਸ਼ਿਸ਼ਟ ਅੰਸ਼, ਠਹਿਰਨ ਦਾ ਸਥਾਨ। ੧੯.੩, ੨੭੮.੨, ੪੦੪.੪

ਅਸਨ : (ਸੰ.) (अशनम्) ਪੁ.—ਭੋਜਨ, ਆਹਾਰ, ਗਾਣਾ, ਭੋਜਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਚੀਤਾ ਨਾਮਕ ਦਰਖਤ। ੩੫.੩, ੧੦੦.੪, ੧੨੦.੨, ੧੭੫.੩, ੨੪੪.੩, ੨੬੩.੪, ੨੯੯.੩, ੩੩੪.੨, ੩੯੩.੨, ੪੮੧.੨, ੪੮੧.੪, ੪੯੮.੧, ੬੨੯.੪, ੬੬੮.੧

ਅਸਨੇਹ : (ਸੰ.) (स्नेह) ਸੰਗਿਆ—ਪੁ.—ਅਨੁਰਾਗ, ਪ੍ਰੇਮ, ਕਿਰਪਾਲਤਾ, ਕੋਮਲਤਾ, ਦਿਆਲਤਾ, ਤੇਲ ਜਾਂ ਮਲਾਈ ਆਦਿ ਚਿਕਨੇ ਪਦਾਰਥ ਆਦਿ। ੪੪੨.੧

ਅਸਪਰਸ : (ਸੰ.) (अस्पर्शय) ਪੁ,—ਸਪਰਸ਼ ਦਾ ਅਭਾਵ। ੮.ਛੰ.੨, ੧੩.੩, ੨੭੯.੩

ਅਸਪ੍ਰੇਹ : (ਸੰ.) (सपृह:)—ਅਪ੍ਰਸੰਨਤਾ, ਨਰਾਜ਼ਗੀ, ੪੪੩.੩

ਅਸੰਪ੍ਰੇਹ : (ਸੰ.) (स्पृह:)—ਇੱਛਾ ਨਾ ਰਖਣ ਵਾਲਾ, ਇੱਛਾ ਤੋਂ ਨਿਰਇਛੱਤ, ਵਿਰਕਤ । ੨੭੨.੩

ਅਸਰਨ : (ਸੰ.) (अशरण) ਵਿ.—ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਨ ਤੋਂ, ਅਨਾਥ । ੩੮੭.੨, ੪੪੪.੪, ੪੫੯.੬

ਅਸਵ : (ਸੰ.) (अश्व:) ਪੁ.—ਘੋੜਾ, ਤਰੰਗ, ਘੋਟਕ, ਸਤ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਤੀਕ । ੬੧੦.੨

ਅਸਵਮੇਧ : (ਸੰ.) (अश्वमेध) ਪੁ.—ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਕਾਲ ਦਾ ਇਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਯੱਗ । ੬੭੩.੨

ਅਸਾਧ : (ਸੰ.) (असाध्य) ਵਿ.—ਜੋ ਪੂਰਾ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਜਿਸ ਦਾ ਇਲਾਜ ਨਾ ਹੋ ਸਕੇ । (असाधु) ਵਿ.—ਜੋ ਚੰਗਾ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਬੁਰਾ, ਅਪ੍ਰਿਅ, ਦੁਸ਼ਟ, ਦੁਸ਼ਚਰਿਤ੍ਰ । ੨੫.੧, ੭੦.੪, ੧੩੨.੪, ੧੫੫.੪, ੧੪੮.੪, ੧੬੦.੪, ੧੬੨.੪, ੧੬੩.੪, ੧੬੪.੨, ੧੬੫.੩, ੧੭੪.੪, ੧੭੫.੧ ੧੭੫.੪, ੧੭੭.੧, ੧੮੨.੨, ੨੦੧.੩, ੨੩੩.੪, ੨੩੮.੪, ੨੫੮.੩, ੨੮੬.੪, ੨੮੭.੧, ੨੮੭.੨, ੨੯੬.੪, ੨੯੭.੨, ੨੯੮.੧, ੩੦੬.੪, ੩੦੭.੪, ੩੧੩.੪, ੩੨੩.੪, ੩੨੪.੧, ੩੮੩.੧, ੩੮੬.੪, ੩੮੮.੪, ੩੮੯.੪, ੩੯੧.੩, ੪੯੮.੨, ੫੩੨.੪, ੫੯੬.੪, ੫੯੭.੪, ੫੯੭.੪, ੬੩੩.੧, ੬੩੪.੪

ਅਸੀਸ : (ਸੰ.) (आशिस्) ਇ.—ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ, ਮੰਗਲਕਾਮਨਾ, ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਾਥਨਾ ਜਾਂ ਸਦਭਾਵਨਾ ਦੀ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ । ੩੩੧.੪, ੩੯੩.੩, ੫੮੫.੩, ੬੨੭.੪

ਅਸੁਧ : (ਸੰ.) (अशुद्धि) ਵਿ.—ਗਲਤ, ਦੋਸ਼ ਯੁਕਤ, ਪਵਿੱਤਰ ਆਦਿ । ੯੫.੩, ੩੪੯.੧, ੬੧੪,੨

ਅਸੁਫੁਰਤਿ : (ਸੰ.) (स्फूर्ति:) (ਅਸ + ਫੁਰਤਿ) ਸਪਸ਼ਟ ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਜਾਣ ਲੈਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਆਦਿ । ੧੪੫.ਝ.ਛੰ.੧

ਅਸੁਭ : (ਸੰ.) (अशुभ) ਪੁ.—ਅਮੰਗਲ, ਪਾਪ ਅਪਰਾਧ ਆਦਿ । ੫੯੬.੩

ਅਸੁਰ : (ਸੰ.) (असुर) ਪੁ.—ਦੈਂਤ ,ਦਾਨਵ, ਸੂਰਜ, ਰਾਹੂ, ਹਾਥੀ, ਬੱਦਲ, ਖੱਲ, ਦੇਵਦਾਰ ਸਮੁੰਦਰੀ ਨਮਕ, ਦੁਸ਼ਟ ਵਿਅਕਤੀ ਆਦਿ । ੪੦੭.੨, ੬੦੧.੩

ਅਸੋਗ : (ਸੰ.) (अशोक) ਪੁ.—ਨਿਸ਼ਚਿੰਤ, ਦੁੱਖ ਰਹਿਤ, ਦੁਖਹੀਨ, ਸ਼ੋਕਹੀਨ ਆਦਿ । ੩੫੪.੩

ਅਸ਼ਟਮੀ : (ਸੰ.) (अष्टम) ਵਿ.—ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਪੱਖਾਂ ਦਾ ਅਠਵਾਂ ਦਿਨ, ਸ਼ੁਕਲ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਪੱਖ ਦੇ ਭੇਦ ਤੋਂ ਅਠਵੀਂ ਤਾਰੀਖ। ੪੮੪.੩

ਅਸਨ : (ਸੰ.) (अशन) (असन) ਪੁ.—ਭੋਜਨ, ਆਹਾਰ, ਭੋਜਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਖਾਣਾ। ੫੩੩.੪

ਅਹੰਕਾਰ : (ਸੰ.) (अहम् + कार) ਪੁ.—ਅਭਿਮਾਨ, ਗਰਵ, ਘੁਮੰਡ, ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਦਾ ਬੋਧ। ੧੭੫.੨, ੩੨੯.੩, ੩੫੯.੩, ੪੩੪.੪

ਅਹੰਕਾਰੀ : ਵੇਖੋ ਅਹੰਕਾਰ। ਅਭਿਮਾਨੀ, ਘੁਮੰਡੀ ਗਰਬੀਲਾ। ੩੫੯.੩

ਅਹੰਬੁਧਿ : (ਸੰ.) (अहम् + बुद्धि)—ਆਪਣੀ ਬੁਧੀ ਦਾ ਅਭਿਮਾਨ ਹੋਣਾ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸ੍ਰੇਸ਼ਠ ਸਮਝਣਾ। ੧੨.੩, ੩੦੬.੪, ੪੬੫.੪

ਅਹੰਮੇਵ : (ਸੰ.) (अहम् + मति) ਪੁ.—ਹੰਕਾਰੀ, ਹੰਕਾਰ ਨਾਲ ਭਰਿਆ, ਹੋਇਆ, ਅਭਿਮਾਨੀ, ਮੈਂ ਨਾਲ, (ਹਉਮੈ) ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ। ੩੦.੪, ੧੭੭.੩, ੨੮੭.੧, ੨੯੩.੩, ੪੫੨.੨, ੬੨੩.੪

ਅਹਾਰ : (ਸੰ.) (आहार) ਪੁ.—ਗ੍ਰਹਣ, ਲੈਣਾ, ਲਿਆਣਾ, ਖਾਣਾ, ਭੋਜਨ, ਖਾਣ ਦੀ ਵਸਤੂ ਆਦਿ। ੯੭.੩, ੧੭੫.੩, ੨੩੯.੩, ੨੪੦.੨, ੩੪੦.੨, ੪੬੦.੨, ੫੩੯.੧, ੫੬੯.੪, ੫੯੯.੧

ਅਹਿ : (ਸੰ.) (अहि:) ਪੁ—ਸੱਪ, ਸੂਰਜ ਰਾਹੂ, ਪਥਿਕ, ਜਲ, ਪ੍ਰਿਥਵੀ, ਬੱਦਲ, ਨਖੱਤਰ ਆਦਿ। ੪੧.੨, ੨੩੬.੨, ੩੧੬.੪, ੩੨੯.੩, ੩੬੯.੧, ੪੦੭.੩, ੬੩੮.੪

ਅਹਿਨਿਸ : (ਸੰ.) (अहनिशम्) ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਰਾਤ ਦਿਨ, ਨਿਤਸ, ਸਦਾ, ਨਿਰੰਤਰ, ਲਗਾਤਾਰ। ੨੨੩.੩, ੨੩੦.੩, ੨੬੬.੧, ੩੨੯.੩, ੪੨੯.੨, ੪੯੨.੧, ੫੩੦.੧, ੫੯੮.੧

ਅਹਿਮਣੀ : (ਸੰ.) (मणि)—ਸੱਪ ਦੀ ਮਣੀ, ਕੀਮਤੀ ਚਮਕੀਲਾ ਪੱਥਰ, ਰਤਨ, ਆਦਿ। ੨੯੯.੨

ਅਹੀਰ : (ਸੰ.) (अभीर) ਪੁ.—ਗਵਾਲਾ, ਗਾਂ ਮੱਝ ਆਦਿ ਰਖਕੇ ਦੁੱਧ, ਦਹੀਂ ਦਾ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਜਾਤੀ। ੫੫੪.੨

ਅੰਕ : (ਸੰ.) (अङ्क:) ਪੁ.—ਗੋਦ, ਸ਼ਰੀਰ, ਨਿਸ਼ਾਨ, ਚਿੰਨ੍ਹ, ਲੱਛਣ, ਸੰਖਿਆ ਦਾ ਚਿੰਨ੍ਹ, ਅੰਗ ਆਦਿ। ੬੬੫.੩

ਅੰਕਸਹਿ : (ਸੰ.) (अङ्कुश:) ਪੁ.—ਨਿਯੰਤਰਣ ਜਾਂ ਵਸ ਵਿਚ ਕਰਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਦੋ ਮੂੰਹਾਂ ਕਾਟਾਂ ਜਿਸ ਨਾਲ ਹਾਥੀ ਵਸ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਗਜਬਾਗ।

ਅਕਸਮਾਤ : (ਸੰ.) (अकस्मात्) ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਅਚਾਣਕ, ਅਚਨਚੇਤ, ਸਹਜ-ਸੁਭਾਵਕ ਆਦਿ। ੩੨੫.੧

ਅਕਥ : (ਸੰ.) (अकऽथ) ਵਿ.—ਜੋ ਕਿਹਾ ਨਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਕਹਿਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ, ਕਥਨ ਦੇ ਅਯੋਗ ਆਦਿ। ੧੫.੧, ੨੦.੪, ੩੦.੨, ੩੩.੪, ੩੮.੪, ੬੪.੪, ੮੦.੪, ੮੧.੪, ੮੫.੪, ੮੬.੧, ੯੬.੪, ੧੦੫.੩, ੧੫੩.੨. ੧੭੨.੪, ੧੮੦.੪, ੧੯੫.੧, ੨੫੨.੨, ੨੫੩.੧, ੨੫੭.੪, ੨੬੨.੩ ੨੭੦.੪, ੪੦੭.੪, ੪੩੬.੪, ੪੫੮.੧ ੬੫੬.੪

ਅੰਕਮਾਲ : (ਸੰ.) (अङ्कमाल) ਪੁ.—ਅਲਿੰਗਨ, ਜੱਫੀ, ਅੰਕਵਾਰ। ੨੦੩.੨ ੨੦੫.੩, ੬੨੬.੩, ੬੬੫.੩

ਅਕਰਖਨ : (ਹਿੰ.) (अकर्षण) ਪੁ.—ਆਕਰਸ਼ਣ, ਖਿਚਾਵ, ਖਿਚੀ ਹੋਈ, ਇਕੱਠੀ ਹੋਈ। ੫੦੬.੩

ਅਕਰਮ : (ਸੰ.) (अक्रम) ਪੁ.—ਕਰਮ ਦਾ ਅਭਾਵ, ਕਰਮ ਦਾ ਨਾ ਕਰਨਾ, ਬੁਰਾ ਕੰਮ, ਗੜਬੜ ਕਰਨਾ, ਅਨਿਯਮਤਾ ਆਦਿ। ੧੦੭.੪

ਅਕਲ : (ਸੰ.) (अकल) ਵਿ.—ਅਖੰਡ, ਅੰਸ਼ ਰਹਿਤ, ਨਿਰਾਕਾਰ, ਕਲਾਹੀਨ, ਗੁਣਹੀਨ, ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਦੀ ਉਪਾਧੀ। ੩,ਛੰ.੩, ੩੬.੨, ੪੦੬.੪

ਅਕਾਸ : (ਸੰ.) (आकाश) ਪੁ.—ਅਸਮਾਨ, ਈਥਰ, ਸ਼ੁਨਯ, ਸਥਾਨ ਮੁਕਤ ਸਥਾਨ, ਅੰਤਰਿਖਸ਼ (ਬ੍ਰਹਮ ਸਵਰੂਪ) ੨੦੭.੨, ੨੪੮.੨, ੪੨੪.੨. ੪੭੩.੧, ੫੨੯.੨, ੬੬੧.੩

ਅਕਾਸਚਾਰੀ : (ਸੰ.) (आकाश + चरिन्) ਵਿ.—ਅਕਾਸ਼ ਵਿਚ ਵਿਚਰਣ ਵਾਲੀ। ਨਖੱਤਰ, ਵਾਯੂ, ਪੰਖੀ, ਦੇਵਤਾ, ਰਾਖਸ਼ਸ਼ ਆਦਿ। ੨੩੧.੧, ੪੭੮.੩

ਅਕਾਸ਼ : ਵੇਖੋ ਆਕਾਸ਼ ੬੨੪.੨

ਅਕਾਰ : (ਸੰ.) (आकार) ਪੁ.—ਰੂਪ, ਸ਼ਕਲ, ਬਨਾਵਟ, ਲੰਬਾਈ ਚੌੜਾਈ, ਫੈਲਾਵ, ਮਨ ਦਾ ਭਾਵ ਦਸਣ ਵਾਲੀ ਦੇਹ, ਚੇਸ਼ਟਾ, ਇਸ਼ਾਰਾ ਆਦਿ। ੩੫.੨, ੫੧.੧, ੫੪.੨, ੫੫.੨, ੧੧੦.੪, ੨੧੭.੨, ੪੫੮.੩, ੫੫੫.੩, ੬੭੧.੩

ਅਕਾਲ : (ਸੰ.) (अकाल) ਵਿ.—ਅਜਿਹਾ ਸਮਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ਿਸ਼ਟ ਕਾਰਨ ਲਈ ਠੀਕ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਅਨਅਵਸਰ, ਨਿਯਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅਗੇ ਪਿਛੇ ਦਾ ਸਮਾਂ, ਅਜਿਹਾ ਸਮਾਂ ਜਿਸ ਵਿਚ ਅੰਨ ਬਹੁਤ ਘਟ ਜਾਂ ਔਖੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲੇ। ੨੪.੨, ੨੭.੩, ੩੬.੨, ੫੭.੨, ੧੨੫.੨, ੧੨੭.੧, ੩੪੪.੧, ੪੦੮.੨, ੪੮੫.੨, ੬੩੬.੪

ਅੰਕੁਸ਼ : (ਸੰ.) (अङ्कुश) ਪੁ.—ਰੋਕ, ਦਬਾਵ, ਨਿਯੰਤਰਣ, ਲੋਹੇ ਦੀ ਛੋਟੀ ਨੁਕੀਲੀ ਸੋਟੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਹਾਵਤ ਹਾਥੀ ਨੂੰ ਵੱਸ ਵਿਚ ਰਖਣ ਲਈ ਉਪਯੋਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ੧੬੪.੧, ੪੯੦.੨, ੫੨੦.੩

ਅੰਕੁਰ : (ਸੰ.) (अङ् कुर) ਪੁ.—ਬੀਜ, ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਿਆ ਹੋਇਆ, ਗੋਭ, । ੨੯੯.੪

ਅਕੁਲ : (ਸੰ.) (अकुल) ਵਿ.—ਕੁਲ ਰਹਿਤ, ਬੁਰੀ ਕੁਲ, ਨੀਚ ਕੁਲ, ਜਿਸ ਦੀ ਕੁਲ ਦਾ ਪਤਾ ਨਾ ਹੋਵੇ । ੨੯੫.੨, ੪੦੮.੩

ਅਕੁਲਾਤ : (ਹਿੰ.) (अकुलाना) ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਘਬਰਾਉਣਾ, ਵਿਆਕੁਲ ਹੋਣਾ ੩੪੯.੩, ੩੫੦.੩, ੩੬੯.੪, ੪੦੨.੨ ੫੦੨.੨, ੫੨੦.੪, ੫੮੭.੩

ਅਕੁਲੀਨ : (ਸੰ.) (अकुल) ਵਿ.—ਨੀਚ ਕੁਲ ਵਿਚ ਉਤਪੰਨ ਹੋਇਆ, ਹੀਨ ਕੁਲ, ਕਮੀਨਾ, ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਨਾ ਰਖਣ ਵਾਲਾ, ਕੁਜਾਤ । ੫੮.੪, ੧੪੭.੧, ੧੮੨.੧

ਅਕੇਲੋ : (ਹਿੰ.) (अकेला) ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਇਕਲਾ, ਬਿਨਾ ਸਾਥੀ ਤੋਂ ਤਨਹਾ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਾਥ ਲਏ ਬਿਨਾ । ੧੧੮.੩

ਅਖਲੇਸ਼ : (ਸੰ.) अखिलेश ਪੁ.—ਸਭ ਦਾ ਸਵਾਮੀ, ਪਰਮੇਸ਼ਵਰ, ਈਸ਼ਵਰ । ੫੪੦.ਝ ਛੰ.੨

ਅਖਾਦ : (ਸੰ.) (अखाद्य) ਵਿ.—ਨਾ ਖਾਣ ਯੋਗ ਚੀਜ਼, ਜੋ ਖਾਧੀ ਨਾ ਜਾ ਸਕੇ । ੩੬੯.੨, ੫੮੪.੩,

ਅਖੀਆਂ : (ਸੰ.) (अक्षि) ਇ.—ਰੂਪਬੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇੰਦ੍ਰੀ, ਅੱਖਾਂ, ਨੈਣ, ਨਿਗਾਹ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ । ੨੦੫.੪, ੬੬੯.੧—੬੬੯.੪

ਅਖੇਟ : (ਸੰ.) (आखेटः) ਪੁ.—ਸ਼ਿਕਾਰ, ਉਹ ਜੰਤੂ ਜਿਸ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ । ੫੬੫.੪

ਅਖੰਡਲ : (ਸੰ.) (अखंड) ਵਿ.—ਅਖੰਡ, ਅਟੁਟ, ਸੰਪੂਰਨ, ਸਮੂਚਾ, ਪੂਰਾ ਪੁ.—ਇੰਦ੍ਰ, ਸੁਰਮਤਿ । ੧੧੨.੪

ਅੰਗ : (ਸੰ.) (अङ्ग) ਪੁ.—ਸ਼ਰੀਰ, ਦੇਹੀ, ਸਰੀਰ ਦਾ ਭਾਗ, ਹਿੱਸਾ, ਪੱਖ, ਮਿਤੱਰ, ਅੰਕ । ੩.ਛੰ.੨, ੧੫.੪, ੧੮.੪, ੫੨.੧, ੯੬.੪, ੧੧੨.੨, ੧੩੧.੧, ੧੪੦.੪, ੧੫੬.੧, ੧੯੯.੪, ੨੦੬.੪, ੨੨੦.੪, ੨੪੫.੨, ੨੫੪.੪, ੨੬੦.੧, ੨੭੮.੪, ੨੮੪.੪, ੨੮੮.੩, ੨੮੯.੩, ੨੯੩.੧, ੨੯੭.੨, ੩੧੨.੧, ੩੪੬.੧, ੩੪੬.੩, ੩੮੪.੧, ੩੮੫.੨, ੩੮੬.੩, ੪੨੪.੪, ੪੪੯.੩, ੪੬੮.੩, ੪੭੧.੩, ੫੫੭.੩, ੫੭੪.੩, ੫੯੩.੩, ੬੧੭.੩, ੬੨੦.੧, ੬੩੪.੪, ੬੪੦.੩, ੬੪੨.੪, ੬੬੯.੪, ੬੭੨.੧

ਅਗਹ : (ਹਿੰ.) (अगह) ਵਿ.—ਪਕੜ ਵਿਚ ਨਾ ਆਉਣ ਵਾਲਾ, ਚੰਚਲ, ਵਰਣਨ ਤੋਂ ਪਰ੍ਹੇ, ਨਾ ਪਕੜਨ ਯੋਗ । ੬੪੮.੧

ਅੰਗਹੀਨ : (ਸੰ.) (अङ्ग+हीन) ਵਿ.—ਅੰਗ ਰਹਿਤ, ਵਿਕਲਾਂਗ । ੩੧੪.੩, ੬੪੦.੨

ਅਗਹੁ : ਵੇਖੋ ਅਗਹ । ੨੦.੩, ੩੦.੩, ੨੫੩.੩, ੩੦੪.੨. ੪੯੯.੩

ਅੰਗਦ : (ਸੰ.) (अङ्गद) ਪੁ.—ਭੂਸ਼ਣ, ਅੰਗਨੇ ਸਜਾਉਣ ਵਾਲਾ ਜੇਵਰ, ਅੰਗ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ, ਬਾਲੀ ਦਾ ਪੁੱਤਰ, ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਦੂਜੇ ਗੁਰੂ ਦਾ ਨਾਮ । ੩.ਛੰ.੨

ਅਗਣਿਤ : (ਸੰ.) (अगणित) ਵਿ.—ਅਸੰਖ, ਅਪਾਰ, ਅਨੰਤ, ਜਿਸਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨਾ ਹੋ ਸਕੇ । ੪੮੬.੧

ਅਗਨ : ਵੇਖੋ ਅਗਨਿ । ੩੦੨.੩, ੫੭੩.੨

ਅਗਨਿ : (ਸੰ.) (अग्नि:) ਇ.—ਅੱਗ, ਕੋਪ, ਚਿੰਤਾ, ਅੱਗ ਦਾ ਦੇਵਤਾ । ੩੯.੨, ੪੯.੪, ੯੦.੪, ੧੦੪.੩, ੧੦੮.੨, ੧੮੭.੨ ੨੧੦.੨, ੨੮੬.੧, ੨੮੬.੩, ੨੯੬.੩, ੩੦੬.੧, ੩੫੫.੩, ੩੬੯.੧, ੩੯੦.੩, ੪੦੩.੧, ੪੩੭.੧, ੪੫੬.੩, ੪੫੯.੨, ੫੩੧.੧, ੫੩੪.੩, ੫੪੪.੧, ੫੪੯.੩, ੫੫੭.੧, ੫੬੫.੩, ੫੭੨.੧, ੫੯੨.੩, ੬੦੮.੩, ੬੨੪.੩, ੬੭੨.੨

ਅਗਮ : (ਸੰ.) (अगम, अगम्य) ਵਿ.—ਦੁਰਗਮ, ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਪਰ੍ਹੇ, ਬੁੱਧੀ ਤੋਂ ਪਾਰ, ਕਠਿਨ, ਅਪਾਰ, ਅਥਾਹ । ੨.ਸੋ.੧, ੨.ਦੋ.੧, ੨.ਛੰ.੪, ੪੭.੨, ੭੧.੩, ੭੩.੧, ੮੦.੩, ੮੧.੩, ੧੪੧.੨, ੧੪੩.੩, ੧੭੮.੭, ੨੩੨.੪, ੨੪੭.੨, ੨੫੩.੩, ੨੫੬.੪, ੨੭੧.੩, ੩੦੨.੩, ੩੦੪,੧, ੩੪੨.੪, ੩੪੩.੨, ੩੪੪.੩, ੩੯੬.੩, ੪੯੮.੪, ੫੪੦.੪. ਛੰ.੪, ੬੪੮.੩

ਅਗੰਮ : ਵੇਖੋ ਅਗਮ (अगम्य)—ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਪਹੁੰਚ ਨਾ ਸਕੇ । ੨੨.੩, ੮੨.੨, ੫੨੯.੧

ਅਗਮਯ : ਵੇਖੋ ਅਗਮ । ੩੬੦.੧

ਅਗਮਿਤਿ : (ਹਿੰ.) (अगम+अति) ਵਿ.—ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਾਣਿਆਂ ਨਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਬਹੁਤ ਵਿਸ਼ਾਲ, ਅਤਿਅੰਤ । ੨. ਛੰ. ੪, ੪੫.੨, ੭੩.੨, ੧੯੬.੪

ਅਗਯਾਨ : (ਸੰ.) (अज्ञान) ਵਿ.—ਗਿਆਨ ਰਹਿਤ, ਜੜ੍ਹ ਮੂਰਖ, ਨਾ ਜਾਣਨ ਦੀ ਦਸ਼ਾ, ਅਣਜਾਣਪੁਣਾ, ਅਵਿਦਯਾ । ੩੪.੧, ੩੭੮.੪, ੪੧੩.੪, ੪੯੧.੨, ੫੨੮. ਸ. ੨, ੬੬੩.੧, ੬੬੪.੧, ੬੭੧.੪

ਅਗਯਾਨਤਾ : ਵੇਖੋ ਅਗਯਾਨ । ਅਗਿਆਨ ਦਾ ਨਾਉ, ਇ.—ਮੂਰਖਤਾ । ੧੯੧.੧

ਅਗਯਾਨਮਤਿ : ਵੇਖੋ ਅਗਯਾਨ । ਵਿ.—ਗਿਆਨ ਰਹਿਤ ਬੁੱਧੀ, ਮੂਰਖ ਬੁੱਧੀ, ਅਗਯਾਨ ਵਾਲੀ ਬੁੱਧੀ । ੪੮੫.੪

ਅਗਯਾਨਿ : ਵੇਖੋ ਅਗਯਾਨ । ੪੯੦.੩, ੫੨੬.੪, ੫੨੮.੨

ਅਗਯਾਨੀ : ਵੇਖੋ ਅਗਯਾਨ । ਵਿ.—ਨਾਸਮਝ, ਬੇਵਕੂਫ, ਅਨਜਾਣ, ਮੂਰਖ । ੨੫.੩

ਅਗਵਾਨ : (ਸੰ.) (अग्रयायिन्) ਪੁ.—ਸਵਾਗਤ, ਅੱਗੇ ਜਾ ਕੇ ਸਵਾਗਤ ਕਰਨਾ, ਵਿਆਹ ਸਮੇਂ ਕੁੜੀ ਵਾਲਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧ ਕੇ ਬਰਾਤ ਲਈ ਕੀਤਾ ਆਦਰ ਸਤਿਕਾਰ, ਮੁਖੀਆ, ਨੇਤ੍ਰਿਤਵ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਆਦਿ। ੪੧੩.੨

ਅਗ੍ਰ : (ਸੰ.) (अग्र) ਵਿ.—ਪ੍ਰਥਮ, ਮੁੱਖ, ਸਰਵੋਤਮ, ਪ੍ਰਮੁੱਖ, ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਦਿ। ੮੭.੩, ੧੧੧.੩, ੧੭੯.੧, ੨੧੨.੩, ੨੫੫.੨. ੨੬੦.੪, ੨੭੦.੧, ੩੦੨.੩, ੪੭੭.੩, ੫੯੬.੨, ੬੦੦.੧, ੬੧੦.੩, ੬੬੯.੪

ਅਗ੍ਰਹਿ : (ਸੰ.) (अगरु) ਸੰਗਿਆ—ਇਕ ਸੁਗੰਧਿਤ ਰੁੱਖ, ਸੁਗੰਧਿਤ ਲੱਕੜੀ ੪੨੫.੩

ਅਗ੍ਰਨੀਵ : (ਸੰ.) (अग्रयायिन्) ਵਿ.—ਆਗੂ, ਮੁਖੀਆ, ਪ੍ਰਧਾਨ। ੬੨੧.੩

ਅਗ੍ਰਭਾਗ : (ਸੰ.) (अग्र + भाग) ਵਿ.—ਪ੍ਰਥਮ ਜਾਂ ਪਹਿਲਾ ਭਾਗ, ਸਰਵੋਤਮ ਭਾਗ, ਬਾਕੀ ਹਿੱਸਾ, ਨੋਕ, ਸਿਰਾ। ੫੫੨.੪

ਅਗ੍ਰਭਾਗੀ : (ਸੰ.) (अग्र+भागिन्) ਵਿ.—ਮੁਖੀ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਤਾ। ੨੭੪.੩, ੪੧੩.੩

ਅਗੜ : (ਹਿੰ.) (अगड़) ਵਿ.—ਮਜ਼ਬੂਤ, ਸੁਦ੍ਰਿੜ੍ਹ। ੬੪੮.੨

ਅਗਾਧ : (ਸੰ.) (अगाध) ਵਿ.—ਅਥਾਹ, ਬਹੁਤ ਡੂੰਘਾ, ਅਪਾਰ, ਅਸੀਮ, ਜਿਸ ਦਾ ਪਾਰ ਨਾ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ੧੫.੩, ੩੩.੪, ੪੭.੨, ੬੬.੪, ੭੨.੪, ੮੦.੧, ੮੧.੧, ੧੧੧.੪, ੧੪੩.੩, ੧੭੮.੩, ੨੧੭.੪, ੨੪੯.੪, ੨੬੫.੪, ੨੭੦.੨, ੨੭੧.੩, ੩੩੭.੪, ੩੪੨.੪, ੩੪੪.੩, ੩੮੩.੪, ੩੯੬.੩, ੪੦੬.੪, ੪੨੧.੪, ੪੫੩.੪, ੪੮੯.੪

ਅਗਾਧਿ : ਵੇਖੋ ਅਗਾਧ। ੨.ਛੰ.੩, ੫੪੦.੩, ਛੰ.੪, ੫੫੬.ਸ.੩.

ਅਗਿਆਨ : ਵੇਖੋ ਅਗਯਾਨ। ੩੫੫.੩, ੪੭੪.੪

ਅਗਿਆਨਈ : ਵੇਖੋ ਅਗਿਆਨ। ਨਾ ਜਾਣਨ ਦੀ ਦਸ਼ਾ। ੩੦੦.੩

ਅੰਗੀ : ਵੇਖੋ ਅੰਗ। ਤੁਕਾਂਤ ਵਿਕਾਰ, ('ਅੰਗ, ਅੰਗੀ') ਅੰਗ ਅੰਗ ਵਿਚ, ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ 'ਪ੍ਰਾਣੀ' ਜਾਂ ਅੰਗਾਂ ਵਾਲਾ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ੧੮੭.੧ ੩੧੬.੧

ਅੰਗੀਆ : ਵੇਖੋ ਅੰਗੀ। ਅੰਗੀ ਦਾ ਬਹੁਵਚਨ। ੩੪੭.੪, ੬੨੬.੩

ਅਗ੍ਰਆ : (ਸੰ.) (अग्र) ਸੰਗਯਾ—ਅਗ੍ਰਭਾਗ, ਅਗਲਾ ਪਾਸਾ, ਅੱਗੇ ਵਧਕੇ ਲੈਣ ਵਾਲਾ। ੨੨੧.੩

ਅਗੋਚਰ : (ਸੰ.) (अगोचर) ਵਿ.—ਜਿਸਦਾ ਅਨੁਭਵ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਹੋ ਸਕੇ, ਜੋ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਅਪ੍ਰਗਟ, ਗੁਪਤ, ਲੁਪਤ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ। ੮.ਛੰ.੧, ੭੧.੩, ੧੫੩.੧, ੨੫੩.੩, ੨੯੬.੧, ੩੪੪.੩, ੫੫੬. ਸ. ੩, ੬੬੭.੨

ਅਘ : (ਸੰ.) (ਤਥ) ਪੁ.—ਪਾਪ, ਅਧਰਮ, ਗੁਨਾਹ, ਦੁੱਖ, ਬਿਪਤਾ। ੬੦੧.੪

ਅਘਾਇ : (ਸੰ.) (ਅਘਾਨਾ) ਸੰਗਿਆ—ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਕਰਨਾ, ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨਾ। ੪੧੮.੧

ਅਘਾਈ : (ਸੰ.) (ਅਘ੍ਰਾਣ) ਅ. ਕਿ.—ਅਘਾਉਣਾ, ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਾ, ਰੱਜਣਾ, ਢਿੱਡ ਭਰ ਕੇ ਖਾਣਾ। ੬੨੧.੩

ਅਘਾਏ : ਵੇਖੋ ਅਘਾਈ। ੨੨੬.੨, ੨੬੯.੪

ਅਘਾਤ : (ਸੰ.) (ਅਘਾਤ:) ਪੁ.—ਮਾਰ, ਸੱਟ, ਪਰਹਾਰ, ਵਿ.—ਖੂਬ,ਜ਼ਿਆਦਾ, ਅਧਿਕ, ਪੇਟ ਭਰ। ੩੩੨.੨, ੫੫੯.੪, ੫੮੭.੨

ਅਘਾਨੇ : (ਸੰ.) (ਅਘ੍ਰਾਣ) ਅ. ਕਿ.—ਪੇਟ ਭਰ ਕੇ ਭੋਜਨ ਕਰਨਾ, ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਾ, ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਣਾ, ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਣਾ, ਥਕਨਾ। ੪੨੩.੧

ਅਚਏ : (ਸੰ.) (ਆਚਮਨ੍) ਕ੍ਰਿਆ—ਪੀ ਕੇ, ਪੀਣਾ, ਹੱਥ ਵਿਚ ਜਲ ਲੈ ਕੇ ਘੁੱਟ ਘੁੱਟ ਕਰਕੇ ਪੀਣਾ। ੧੬੨.੨, ੩੩੨.੨

ਅਚਰ : ਵੇਖੋ ਅਚਲ। ਵਿ.—ਜੜ੍ਹ, ਸਥਿਰ। ੨੭੮.੪

ਅਚਲ : (ਸੰ.) (ਅਚਲ) ਵਿ.—ਜਿਸ ਵਿਚ ਗਤੀ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਸਥਿਰ, ਚਿਰਸਥਾਈ, ਸਥਿਤ, ਨਿਸ਼ਚਲ। ੨੪.੧, ੨੭੮.੧, ੨੭੮.੩, ੩੬੦.੧, ੩੬੮.੪

ਅੰਚਲ ; (ਹਿੰ.) (ਆਂਚਲ) ਪੁ.—ਪੱਲਾ, ਡੋਰ, ਕਿਨਾਰਾ, ਧੋਤੀ ਜਾਂ ਦੁਪੱਟੇ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਕਿਨਾਰੇ ਜੋ ਸੀਤੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ੪੦੮.੪

ਅਚਵਤ ; ਵੇਖੋ ਅਚਏ। ਕ੍ਰਿ.—ਪੀ ਕੇ, ਪੀਣਾ। ੧੬੨.੨, ੪੨੩.੧, ੪੩੨.੪, ੫੬੦.੩, ੫੬੮.੩, ੫੯੮.੩, ੬੨੧.੨, ੬੬੬.੪

ਅਚਵਨ : ਵੇਖੋ ਅਚਏ। ਪੁ.—ਆਚਮਨ, ਪੀਣਾ, ਭੋਜਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਰਲੀ (ਚੂਲੀ) ਕਰਨਾ। ੪੧੦.੩

ਅਚਾਰ : (ਸੰ.) ((ਆਚਾਰ) ਸੰਗਿਆ—ਕੰਮ, ਆਚਰਣ, ਵਿਵਹਾਰ, ਸਲੂਕ, ਚਾਲ ਚਲਣ, ਰਹਿਣੀ ਬਹਿਣੀ। ੪੯.੩, ੫੧.੩, ੩੯੫.੧, ੪੮੩.੩

ਅਚਿੰਤ : (ਸੰ.) (ਅਚਿਨ੍ਤ੍ਯ) ਵਿ.—ਜਿਸਦੀ ਚਿੰਤਾ ਨਾ ਹੋ ਸਕੇ, ਚਿੰਤਾ ਰਹਿਤ, ਬੇਫ਼ਿਕਰ ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਬਿਨਾਂ ਸੋਚੇ ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਦਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣਾ, ਅਚਾਨਕ। ੫੫੮.੧, ੫੭੮.੨

ਅਚੁਤ : (ਸੰ.) ((ਅਚ੍ਯੁਤ) ਵਿ.—ਜੋ ਡਿੱਗਿਆ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ, ਅਟਲ, ਅਬਿਨਾਸ਼ੀ, ਜੋ ਵਿਚਲਿਤ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਅਟੱਲ। ੩੪੪.੩

ਅਚੇਤ : (ਸੰ.) (ਅਚੇਤਨ) ਵਿ.—ਜੜ੍ਹ, ਚੇਤਨਾ ਰਹਿਤ, ਮੂਰਛਿਤ, ਬੇਹੋਸ਼। ੨੦੦.੪, ੩੯੧.੪, ੩੯੨.੨, ੩੯੩.੧, ੪੦੫.੩, ੫੦੨.੪ ੫੯੮.੪, ੬੦੪.੨, ੬੫੭.੩

ਅੱਛਤ : (ਹਿੰ.) (ਅਚ੍ਛਤ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਚਾਵਲ (ਜੋ ਟੁੱਟੇ ਨਾ ਹੋਣ), ਅਖੰਡਤ, ਵਿ.—ਸਮੁੱਚਾ, ਜ਼ਖਮ ਰਹਿਤ, ਲਗਾਤਾਰ। ੪੧.੨, ੪੧.੩, ੧੭੬.੧, ੨੨੩.੧, ੨੩੦.੪, ੩੦੮.੪

ਅਛਦ : (ਸੰ.) (ਆਚ੍ਛਾਦਿਤ) ਵਿ.—ਢਕਿਆ ਹੋਇਆ, ਛਿਪਿਆ ਹੋਇਆ, ਗੁਪਤ। ੩੧੪.੩

ਅਛਲ : (ਸੰ.) (ਅ+ਛਲ) ਵਿ.—ਛਲ ਰਹਿਤ, ਨਿਸ਼ਕਪਟ, ਸਿਧਾ ਸਾਦਾ, ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ। ੧੩੫.੩, ੧੫੦.੪, ੩੪੪.੩, ੬੪੭.੧, ੬੪੮.੧

ਅਛਾਦਿਓ : ਵੇਖੋ ਅਛਦ। ੪੯੬.੪

ਅਛਿਤ : ਵੇਖੋ ਅਛਤ। ੨੯੬.੧, ੩੧੩.੧, ੩੫੧.੨, ੩੫੨.੧, ੩੬੩.੧, ੪੪੭.੪

ਅਛੇਦ : (ਸੰ.) (ਅਛੇਦ੍ਯ) ਵਿ.—ਜਿਸਦਾ ਛੇਦ ਨਾ ਹੋ ਸਕੇ, ਅਖੰਡ ਜਿਸਨੂੰ ਕੱਟਿਆ ਨਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਵੰਡ ਨਾ ਕਰਨ ਯੋਗ। ੬੪੭.੧

ਅਛੇਵ : (ਹਿੰ.) (ਅਛੇਵ)—ਦੋਸ਼ ਰਹਿਤ, ਨੁਕਸਹੀਣ, ਨਿਰਦੋਸ਼, ਨਿਸ਼ਚੇ ਪੂਰਵਕ, ਅੱਛਾ। ੩੪੪.੩

ਅਛੋਤ : (ਹਿੰ.) (ਅਚ੍ਧੋਤ) ਵਿ.—ਅਧਿਕ, ਬਹੁਤ, ਪੂਰਾ। ੧੯੮.੪, ੩੧੨.੨

ਅਜ : (ਸੰ.) (ਅਦ੍ਯ) ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਅੱਜ, ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ, ਹੁਣ। ੬੫੪.੪

ਅੰਜਨ : (ਸੰ.) (ਅਞ੍ਜਨ) ਸੰਗਿਆ—ਸੁਰਮਾ, ਕਜਲ, ਸਿਆਹੀ। ੮੨.੧, ੧੮੨.੩, ੨੭੭.੪, ੨੯੫.੨, ੩੪੭.੨, ੪੦੯.੪, ੬੨੬.੧, ੬੫੮.੧

ਅਜਪਾ : (ਸੰ.) ਵਿ.—ਜੋ ਜਪਿਆ ਨਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਜਿਸ ਦਾ ਜਾਪ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਹੋਂਠ ਅਤੇ ਸੁਰਮਾਸ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੇਵਲ ਹਿਰਦੇ ਦੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਪ। ੭੭.੪, ੨੪੮.੧, ੨੫੧.੨

ਅਜਯਾ : (ਹਿੰ.) (ਅਜਯ) ਪੁ.—ਪਰਾਜਯ, ਹਾਰ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਿੱਤਿਆ ਨਾ ਜਾ ਸਕੇ। ੧੩੨.੧, ੨੯੭.੪, ੨੯੮.੨

ਅਜਰ : (ਸੰ.) (ਅਜਰ) ਪੁ.—ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ, ਦੇਵਤਾ, ਇਕ ਬੂਟਾ ਵਿ.—ਜੋ ਬੁੱਢਾ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਨਾਸ਼ ਰਹਿਤ। ੨੩੯.੨, ੬੪੧.੨

ਅਜਰਹਿ : ਵੇਖੋ ਅਜਰ। ੧੬.੩

ਅਜਾ : (ਸੰ.) (ਅਜਾ) ਵਿ.—ਜਨਮ ਰਹਿਤ, ਜਿਸਦਾ ਜਨਮ ਨਾ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ, ਦੁਰਗਾ, ਸ਼ਕਤੀ, ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ, ਮਾਇਆ ਆਦਿ। ੫੮੦.੨, ੬੩੬.੧

ਅਜਾਨਪਨ : (ਹਿੰ.) (अनजान) ਵਿ.—ਨਾਸਮਝ, ਨਾਦਾਨ, ਅਗਿਆਨੀ, ਭੋਲਾਭਾਲਾ । ੩੭੯.੧

ਅਜਾਪ : (ਹਿੰ.) (अ + जाप) ਵਿ.—ਜੋ ਜਾਪ ਵਿਚ ਨਾ ਆ ਸਕੇ, ਜੋ ਜਪਿਆ ਨਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ । ੨੬੬.੩, ੬੪੮.੩

ਅਜਿਆ : (ਹਿੰ.) (अजय) ਵਿ.—ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਿੱਤਿਆ ਨਾ ਜਾ ਸਕੇ । ਬਕਰੀ, ਇਸਤਰੀ, ੫੦੫.੨

ਅਜੀਤ : (ਸੰ.) (अजित) ਵਿ.—ਅਪਰਾਜਿਤ, ਜੋ ਹਾਰਿਆ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਿੱਤਿਆ ਨਾ ਜਾ ਸਕੇ । ੪੨.੨, ੧੫੦.੪

ਅੰਜੁਲ : (ਸੰ.) (अंजलि) ਇ.—ਹੱਥ ਦੀਆਂ ਦੋਵਾਂ ਤਲੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਗੱਡਾ । ੬੫੯.੧

ਅਜੋਨਿ : (ਸੰ.) (अयोनि) ਵਿ.—ਜੋ ਉਤਪੰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਜੋ ਯੋਨੀ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ; ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ । ੨੪.੨, ੧੮੨.੧

ਅਜੋਨੀ : ਵੇਖੋ ਅਜੋਨ । ੩੪੪.੧, ੪੦੮.੧, ੪੮੪.੪, ੪੮੫.੧

ਅਟ : (ਸੰ.) (अट्) (ਹਿੰ.) (अटन) ਪੁ.—ਘੁਮਣਾ, ਭ੍ਰਮਣ ਕਰਨਾ ਪੂਰਾ ਪੈਣਾ, ਸਮਾਣਾ, ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਢਕਿਆ ਜਾਣਾ, ਛਾ ਜਾਣਾ, ਭਰ ਜਾਣਾ, ਸਮਾ ਜਾਣਾ । ੩੪੨.੨

ਅਟਪਟੀ : (ਹਿੰ.) (अटपटी) ਇ—ਬੇਸਿਰਪੈਰ ਦੀ ਗੱਲ ਜਾਂ ਕ੍ਰਿਆ, ਨਟਖਟ, ਤਿਰਛੀ, ਸ਼ਰਾਰਤ । ੩੬੯.੩

ਅਟਲ : (ਹਿੰ.) (अटल) ਵਿ.—ਨਾ ਟਲਣ ਵਾਲਾ, ਸਥਿਰ, ਅਚਲ, ਨਿੱਤ, ਚਿਰਸਥਾਈ, ਪੱਕਾ । ੪੦੮.੪

ਅਠਿਸਠਿ : (ਸੰ.) (अष्ट + षष्टि) ਵਿ.—ਅੱਠ ਅਤੇ ਸੱਠ ਅਠਾਸਠ, ਅਠਾਹਠ, ਪ੍ਰਸੰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਅਠਾਹਠ ਤੀਰਥਾਂ ਦਾ ਬੋਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਾਰੇ ਤੀਰਥ । ੩੨੯.੨

ਅੰਡਾ : (ਸੰ.) (अण्ड) ਸੰਗਿਆ.—ਆਂਡਾ, ਗੋਲਕਾਰ ਵਸਤੂ । ੧੮੪.੧

ਅੰਤ : (ਸੰ.) (अन्त) ਸੰਗਿਆ.—ਖਾਤਮਾ, ਸਮਾਪਤੀ, ਸਿੱਟਾ, ਨਤੀਜਾ, ਸੀਮਾ, ਹੱਦ. ਆਖ਼ਰ । ੧.ਛੰ.੩, ੬. ਸੋ.੧, ੬.ਸੋ.੨, ੬.ਦੋ.੧, ੬.ਦੋ.੨, ੫੬.੧, ੬੯.੪, ੭੦.੧, ੭੦.੨, ੭੦.੩. ੭੧.੧, ੮੬.੧, ੧੧੯.੪, ੧੪੩.੧, ੧੮੮.੩, ੨੩੯.੪, ੨੪੦.੩, ੨੫੦.੪, ੨੬੯.੩, ੩੧੬.੨, ੩੧੯.੩, ੩੨੧.੨, ੩੮੩.੧, ੪੦੨.੨, ੪੩੪.੨, ੪੩੬.੨, ੫੧੭.੪, ੫੮੧.੧, ੬੫੮.੪

ਅਤਹ : (ਸੰ.) (अतिः) ਵਿ.—ਬਹੁਤ, ਅਧਿਕ, ਜ਼ਿਆਦਾ, ਅਤਿਅੰਤ । ੩੪੪.੨

ਅੰਤਕਾਰ : (ਸੰ.) (अंत + कारिन्) ਸੰਗਿਆ.—ਵਿਨਾਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਸੰਹਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ। ੫੯੫.੪

ਅੰਤਕਾਲ : (ਸੰ.) (अन्त+काल) ਸੰਗਿਆ.—ਅੰਤ ਦਾ ਸਮਾਂ, ਮੌਤ ਦਾ ਵੇਲਾ। ੧੧੯.੩, ੧੬੭.੪, ੪੯੫.੩, ੫੫੨.੪, ੫੫੪.੪, ੫੯੨.੪, ੬੬੮.੩

ਅੰਤਰ : (ਸੰ.) (अन्तर्) ਸੰਗਿਆ.—ਵਿਥ, ਭੇਦ, ਫਰਕ, ਫਾਸਲਾ, ਮਨ, ਦਿਲ, ਅੰਤਹਕਰਣ। ੫.ਛੰ.੩, ੪੧.੧, ੪੭.੨, ੪੯.੪, ੬੩.੧, ੬੪.੨, ੬੫.੨, ੭੭.੧, ੯੮.੨, ੧੮੫.੩, ੧੮੬.੪, ੨੦੦.੧, ੨੨੩.੨, ੨੩੨.੩, ੨੩੬.੧, ੨੫੩.੧, ੨੮੦.੨, ੩੧੩.੧, ੩੧੪.੪, ੩੧੫.੩, ੩੨੯.੧, ੩੪੮.੨, ੩੬੪.੪, ੩੮੦.੪, ੪੦੩.੨, ੪੨੫.੨, ੪੪੨.੨, ੪੮੫.੫, ੪੮੭.੧, ੪੯੫.੧, ੫੦੨.੪, ੫੦੭.੪, ੫੧੫.੪, ੫੪੨.੩, ੫੭੧.੨, ੬੩੯.੪, ੬੭੦.੩

ਅੰਤਰਗਤ : ਵੇਖੋ ਅੰਤਰਗਤਿ। ੨੭੫.੨, ੫੦੩.੨

ਅੰਤਰਗਤਿ : (ਸੰ.) (अन्तर+गति) ਵਿ.—ਅੰਦਰ ਸਮਾਇਆ ਹੋਇਆ, ਗੁਪਤ, ਅੰਤਰਮੁੱਖੀ, ਮਨ ਦੀ ਬ੍ਰਿਤੀ। ੧੨.੩, ੨੨੩.੧, ੩੧੫.੪, ੫੭੪.੪, ੬੧੩.੪

ਅੰਤਰਜਾਮੀ : (ਸੰ.) (अन्तर्यामिन्) ਵਿ.—ਦਿਲ ਦੀ ਗੱਲ ਜਾਣਨ ਵਾਲਾ, ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ। ੧੮੬.੪, ੨੮੦.੨, ੬੦੨.੩

ਅੰਤਰਯਾਮੀ : ਵੇਖੋ ਅੰਤਰਜਾਮੀ। ੩੧੫.੪, ੫੦੩.੨

ਅੰਤਰਾਗਤਿ : (ਸੰ.) (अंतर+आगति)—ਅੰਤਰ ਆਇਆ ਹੋਇਆ। ੨੮੦.੨

ਅੰਤਰਿ : ਵੇਖੋ ਅੰਤਰ। ੫੭੧.੨

ਅੰਤਰਿਖਸ਼ : (ਸੰ.) (अंतरिक्ष) ਸੰਗਿਆ—ਪੁ. ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਅਤੇ ਸੌਰਮੰਡਲ ਦੇ ਵਿਚ ਦਾ ਸਥਾਨ, ਸਵਰਗਲੋਕ, ਇਕ ਰਿਸ਼ੀ ਦਾ ਨਾਮ, ਗੁਪਤ, ਪ੍ਰਗਟ। ੩੧੩.੩, ੩੫੦.੪, ੩੫੧.੪

ਅਤਿ : (ਸੰ.) (अति) ਵਿ.—ਬਹੁਤ, ਅਧਿਕ, ਜ਼ਿਆਦਾ, ਅਧਿਕਤਾ, ਜ਼ਿਆਦਤੀ। ੯.੪, ੧੫.੧, ੧੯.੧, ੩੩.੩, ੫੨.੩, ੫੬.੨. ੭੧.੧, ੭੧.੪, ੭੬.੨, ੮੦.੧, ੧੦੫.੪, ੧੧੬.੩, ੧੪੦.੪, ੧੪੧.੨, ੧੪੩.੩, ੧੯੪.੧, ੧੯੪.੨, ੧੯੬.੪, ੨੦੪.੧, ੨੨੨.੨, ੨੫੪.੨, ੨੬੩.੧, ੨੬੯.੧, ੨੮੪.੧, ੨੮੫.੧, ੨੮੫.੩, ੩੦੩.੪, ੩੦੪.੧, ੩੨੫.੨, ੩੩੫.੨, ੩੩੫.੩, ੩੩੯.੧, ੩੩੯.੪, ੩੪੪.੩, ੩੪੯.੩, ੩੬੦.੧, ੩੭੩.੩, ੩੭੬.੧, ੩੮੧.੨, ੩੮੫.੨, ੩੯੩.੩, ੩੯੯.੨, ੪੦੨.੪,

੪੦੬.੪, ੪੨੭.੪, ੪੩੨.੪, ੪੪੬.੨, ੪੭੧.੧, ੪੯੭.੨, ੫੧੪.੩, ੫੨੨.੩, ੫੩੪.੩, ੫੪੦.੨.ਛੰ.੪, ੫੭੩.੩, ੬੦੮.੩, ੬੧੯.੪, ੬੨੪.੩, ੬੨੯.੨, ੬੩੨.੩, ੬੪੧.੩, ੬੫੫.੪, ੬੫੯.੨, ੬੬੯.੨

ਅੰਤਿ : ਵੇਖੋ ਅੰਤ। ੫੯੩.੧, ੬੩੪.੨, ੬੩੬.੧

ਅਦਭੁਤ : (ਸੰ.) (अद्भुत) ਵਿ.—ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਅਜੀਬ, ਅਨੋਖਾ। ੩.ਸੋ.੨, ੩.ਦੋ.੨, ੩.ਛੰ.੧, ੮.ਸੋ.੨, ੯.ਦੋ.੨, ੯.੪, ੧੯.੩, ੧੩੮.੪, ੨੫੦.੨, ੨੯੩.੪, ੩੪੪.੪, ੫੩੪.੧, ੫੭੯.੪, ੬੦੮.੧, ੬੧੮.੪, ੬੪੮.੪

ਅਦਰਸ : (ਸੰ.) (अ+दर्शन) ਵਿ.—ਦਰਸ਼ਨ ਨਾ ਦੇਣਾ, ਦਰਸ਼ਨ ਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ, ਦਰਪਣ, ਆਇਨਾ, ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਆਦਿ। ੩੨.੧, ੪੫.੧, ੧੫੩.੧

ਅਦਿਆਉ : (ਅ.) (अदा) (अदायगी) ਇ.—ਚੁਕਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ। ੬੩੩.੨

ਅਦਿਤਯ : (ਹਿੰ.) (आदित्य) ਪੁ.—ਸੂਰਜ ਦੇਵਤਾ, ਇੰਦ੍ਰ, ਵਾਮਨ ਅਵਤਾਰ। ੪੫੩.੧, ੪੮੪.੧

ਅਦ੍ਰਿਸਟਿ : (ਸੰ.) (अदृष्टि) ਵਿ.—ਕ੍ਰੋਧ ਭਰੀ ਨਜ਼ਰ, ਦੇਖਿਆ ਨਾ ਜਾਣਾ, ਅੰਨ੍ਹਾ, ਅਦ੍ਰਿਸ਼ਟ, ਅਗਯਾਤ, ਅਸਵੀਕਾਰ, ਅਵੈਧ। ੯੮.੩, ੪੦੩.੪

ਅੰਧ : (ਸੰ.) (अन्ध) ਸੰਗਿਆ—ਅੰਧਕਾਰ, ਅੰਧੇਰਾ, ਅਗਿਆਨ। ੨੭.੨, ੧੭੬.੧, ੩੧੪.੪, ੩੧੫.੧, ੩੧੫.੨, ੩੧੫.੩, ੩੬੯.੩, ੩੮੬.੨, ੪੭੪.੧, ੪੮੫.੪, ੪੮੮.੪, ੪੯੫.੪, ੫੦੯.੨, ੫੫੫.੪, ੬੭੧.੪

ਅੰਧਕਾਰ : (ਸੰ.) (अन्धकार) ਸੰਗਿਆ—ਹਨੇਰਾ, ਅਗਿਆਨ, ਅਵਿਦਿਆ। ੪੦.੩, ੩੧੨.੩, ੩੫੦.੩, ੩੫੧.੧, ੩੬੭.੨, ੪੮੬.੩, ੪੮੭.੨, ੪੯੬.੩, ੫੩੭.੩, ੬੦੬.੧, ੬੬੮.੨

ਅੰਧਕਾਰੇ : ਵੇਖੋ ਅੰਧਕਾਰ। ੩੫੨.੧

ਅੰਧਨ : ਵੇਖੋ ਅੰਧ। ੩੮੭.੨

ਅਧਮ : (ਸੰ.) (अधम) ਵਿ.—ਨੀਚ, ਖੋਟਾ, ਬੁਰਾ, ਪਾਪੀ ਸੰਗਿਆ ਪੁ.— ਇਕ ਦਰਖ਼ਤ ਦਾ ਨਾਮ, ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਕਵੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਵੀ। ੨੫.੧, ੧੫੫.੪, ੧੬੪.੨, ੧੬੫.੨, ੧੬੫.੩, ੧੮੨.੩, ੪੦੭.੨, ੩੯੬.੪, ੫੦੪.੧, ੫੨੧.੪, ੫੨੨.੪, ੫੫੨.੧, ੬੦੦.੪,

ਅਧਯਾਤਮ : (ਸੰ.) (अध्यात्मन्) ਵਿ.—ਆਤਮਾ ਸੰਬੰਧੀ, ਸੰਗਿਆ—ਪਰਮਾਤਮਾ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਚਾਰ ਜਾਂ ਗਿਆਨ, ਆਤਮ ਪਰਮਾਤਮਾ। ੧੨.੨, ੨੧.੨, ੧੧੫.੩, ੧੧੬.੧, ੧੯੨.੨; ੨੪੮.੩

ਅੰਧਯਾਰ : ਵੇਖੋ ਅੰਧਯਾਰੀ। ੨੭੩.੩

ਅੰਧਯਾਰੀ : (ਹਿੰ.) (अँधियारी) ਸੰਗਿਆ.—ਅੰਧੇਰਾ, ਤਮ, ਅੰਧਕਾਰਮਈ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਰਹਿਤ, ਧੁੰਧਲਾਪਨ, ਵਿ.—ਉਦਾਸ, ਸੁੰਨਾ। ੪੮੭.੩, ੪੮੮.੨

ਅਧਰ : (ਸੰ.) (अंधर) ਸੰਗਿਆ—ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਆਕਾਸ਼ ਵਿਚਲੀ ਥਾਂ, ਪਾਤਾਲ। ਵਿ.—ਬੇਆਸਰਾ, ਬਿਨਾਂ ਆਧਾਰ, ਆਧਾਰ ਰਹਿਤ। ੩੧੫.੩, ੬੬੫.੧

ਅੰਧਰੇ : (ਹਿੰ.) (अंधर) ਪੁ.—ਅੰਧੇਰਾ, ਅੰਧਕਾਰ। ੬੬੭.੨

ਅਧਰਮ : (ਸੰ.) (अधंम) ਪਾਪ, ਦੁਰਾਚਾਰ, ਦੁਸ਼ਕਰਮ। ੧੯੦.੩, ੩੮੨.੪, ੪੨੨.ਸ.੩, ੪੮੮.੧, ੬੩੬.੪

ਅਧਾਨ : (ਸੰ.) (आधान) ਸੰਗਿਆਂ ਪੁ.—ਰਖਣਾ, ਗਿਰਵੀ ਜਾਂ ਰਹਿਣ ਰੱਖਣਾ, ਗਰਭ। ੧੭੬.੧; ੨੩੭.੩, ੨੪੧.੧, ੩੭੪.੨, ੫੬੯.੨ ੬੦੫.੨

ਅਧਾਰ : (ਸੰ.) (आधार) ਸੰਗਿਆ.—ਸਹਾਰਾ, ਓਟ। ੩੮੭.੧, ੫੧੫.੩, ੫੯੯.੧, ੫੯੯.੨

ਅੰਧਿਯਾਰੀ : ਵੇਖੋ ਅੰਧਯਾਰੀ। ੫੬੮.੧

ਅਧਿਕ : (ਸੰ.) (अधिक) ਵਿ.—ਬਹੁਤ, ਜ਼ਿਆਦਾ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼, ਅਤਿਰਿਕਤ, ਫਾਲਤੂ, ਬਚਿਆ ਹੋਇਆ। ੧੨੦.੧, ੨੧੨.੧, ੩੯੨.੧, ੪੨੫.੩, ੫੭੧.੪, ੫੯੮.੧; ੬੪੨.੧

ਅਧਿਕਾਈ : ਵੇਖੋ ਅਧਿਕ। ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਅਧਿਕਤਾ, ਜ਼ਿਆਦਤੀ, ਮਹਿਮਾ, ਵਡਿਆਈ, ਮਹੱਤਵ। ੫੫੫.੨, ੬੩੧.੨, ੬੭੧.੨

ਅਧਿਕਾਰ : (ਸੰ.) (अधिकार) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਇਖ਼ਤਿਆਰ, ਕਬਜ਼ਾ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਦਾਅਵਾ, ਹੱਕ, ਯੋਗਤਾ, ਸਮਰੱਥਾ, ਸ਼ਕਤੀ। ੧੨੦.੩, ੪੬੯.੪, ੪੮੨.੧, ੫੧੩.੨

ਅੰਧਿਕਾਰ : ਵੇਖੋ ਅੰਧਕਾਰ। ੧੭੯.੪

ਅਧਿਕਾਰੀ : (ਸੰ.) (अधिकारिन्) ਪੁ.—ਯੋਗਤਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ, ਉਪਯੁਕਤ ਪਾਤਰ, ਹੱਕਦਾਰ, ਪ੍ਰਭੂ, ਸਵਾਮੀ। ੨੩੯.੩, ੩੪੫.੨, ੫੩੦.੪, ੬੫੪.੩, ੬੫੫.੨, ੬੫੯.੪

ਅਧੀਨ : (ਸੰ.) (अधीन) ਵਿ.—ਆਸ਼੍ਰਿਤ, ਵਸ਼ਵਰਤੀ, ਮਾਤਾਹਤ। ੫੮.੧, ੧੩੨.੧, ੧੮੧.੪, ੨੧੨.੨, ੪੦੩.੩, ੪੭੭.੧, ੫੧੩.੧, ੫੭੨.੨

ਅੰਧੇਰ : (ਹਿੰ.) (अंधेरा) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਅਨਿਆਇ, ਅਤਿਆਚਾਰ, ਅਨਰਥ, ਉਪਦ੍ਰਵ । ੬੪੩.੩

ਅੰਧੇਰੇ : (ਹਿੰ.) (अँधेरा) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਰੌਸ਼ਨੀ ਦੀ ਘਾਟ, ਅੰਧਕਾਰ, ਉਜਾਲੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਧੁੰਧਲਾਪਨ । ੫੪੨.੨

ਅਨ : (ਸੰ.) (अन्नम्) ਪੁ.—ਅਨਾਜ, ਅਨਯ, ਦੂਸਰਾ, ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਬਗੈਰ, ਬਿਨਾਂ, ਰਹਿਤ, ਜਲ, ਪ੍ਰਿਥਵੀ, ਸੂਰਜ, ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਆਦਿ । ੧੨.੧, ੧੧੬.੨

ਅੰਨ ; (ਸੰ.) (अन्न) ਪੁ.—ਅਨਾਜ, ਕੱਚਾ ਧਾਨ, ਕਣਕ, ਜੌਂ ਆਦਿ ਭੋਜਨ ਖਾਧਿ ਪਦਾਰਥ । ੬੩੬.੧

ਅੰਨਯ : (ਸੰ.) (अनन्य) ਵਿ.—ਦੂਸਰੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਨਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ, ਇਕ ਵਿਚ ਲੀਨ ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਦਾ ਨਾਮ । ੪੪੭.੧

ਅਨਸੁਨੀਯੋ ; (ਹਿੰ.) (अनसुनना) (अन+सुनी)—ਆਨਾਕਾਨੀ ਵਿ.—ਬੇਸੁਣੀ, ਬਿਨਾਂ ਸੁਣੀ ਹੋਈ । ੨੦੦.੨

ਅਨਹਤ ; ਵੇਖੋ ਅਨਹਦ । ੧੧.੩

ਅਨਹਦ : (ਹਿੰ.) (अनाहत) ਵਿ.—ਆਹਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਝੂੰਤ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਅਨੁਸਾਰ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ੧੨ ਪੰਖੜੀਆਂ ਵਾਲਾ ਕਮਲ, (ਅਨ+ਹਦ) ਹਦ ਰਹਿਤ ਸੀਮਾ, ਰਹਿਤ, ਅਪਾਰ । ੪.ਸੋ.੧, ੪.ਦੋ.੧, ੧੦.੩, ੨੯.੩, ੩੧.੨. ੩੨.੪, ੩੩.੨, ੩੬.੩, ੪੩.੨, ੫੯.੩, ੬੫.੩, ੮੮.੪, ੮੯.੩, ੧੭੨.੩, ੨੧੪.੨, ੨੨੨.੩, ੨੪੭.੪ ੨੪੮.੨, ੨੫੦.੨, ੨੫੯.੩, ੨੬੮.੪, ੨੭੧.੩, ੨੮੩.੧, ੨੯੧.੩, ੩੩੫.੨, ੪੨੩.੨, ੪੩੨.੨, ੫੨੯.੪, ੬੨੨.੪

ਅਨਹਦਿ ; ਵੇਖੋ ਅਨਹਦ । ੧੯੯.੧, ੨੪੬.੪, ੨੫੧.੩

ਅਨਕ ; (ਸੰ.) (अनेक) ਵਿ.—ਇਕ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ, ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ, ਅਣਗਿਣਤ । ੬੩੭.੧

ਅਨਤ ; (ਸੰ.) (अन्यत्र) ਵਿ.—ਸਿਧਾ, ਜੋ ਝੁਕਿਆ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਕ੍ਰਿ ਵਿ.—ਦੂਸਰੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ, ਹੋਰ ਕਿਧਰੇ । ੧੫.੪, ੧੦੫.੧, ੧੪੮.੪, ੧੭੯.੩, ੧੮੩.੪; ੨੧੮.੧, ੨੨੨.੨, ੩੩੫.੪, ੪੬੩.੩, ੪੬੪.੪, ੫੪੧.੨

ਅਨੰਤ ; (ਸੰ.) (अनत) ਵਿ.—ਜਿਸਦਾ ਅੰਤ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਅਸੀਮ, ਅਪਾਰ, ਅਸੰਖ, ਅਨੇਕ । ੨.ਸੋ.੧, ੨.ਦੋ.੧, ੬.ਸੋ.੨, ੬.ਦੋ.੨, ੫੬.੧ ੭੧.੧, ੭੩.੧, ੮੬.੩, ੧੪੩.੧, ੨੬੯.੩, ੩੬੬.੩, ੩੭੧.੩, ੪੩੦.੧, ੫੬੩.੩, ੬੬੩.੪

ਅਨੰਦ : (ਸੰ.) (आनन्द) ਸੰਗਿਆ—ਹਰਸ਼, ਖੁਸ਼ੀ, ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ, ਸੁੱਖ । ੨੮.੪, ੪੮੦.੩, ੫੬੦.੧, ੫੬੬.੨, ੫੬੭.੩, ੬੫੧.੧ ੬੫੨.੩

ਅਨਭੈ : (ਸੰ.) (अभय) ਸੰਗਿਆ—ਭੈ ਦਾ ਅਭਾਵ, ਗਿਆਨ, ਪਰਮਾਤਮ-ਗਿਆਨ। ੬੨.੨, ੬੬.੪, ੧੭੨.੨, ੧੮੨.੪, ੧੮੯.੩, ੨੪੮.੧. ੨੫੧.੪. ੨੯੧.੨, ੩੨੮.੨, ੩੩੩.੧, ੬੧੯.੧

ਅਨਯਥਾ : (ਸੰ.) (अन्यथा) ਵਿ.—ਵਿਪਰੀਤ, ਉਲਟਾ, ਦੂਸਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਰ, ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ। ੪੭੩.੩, ੪੭੪.੪, ੪੭੫.੩, ੪੯੫.੨

ਅਨਰਸ : (ਹਿੰ.) (अन+रस) ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਉਦਾਸ ਹੋਣਾ, ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋਣਾ। ੧੧.੪, ੧੯.੨, ੨੦.੨, ੩੨.੩, ੩੪.੩, ੧੭੦.੧, ੧੭੩.੩

ਅਨਰਾਉ : (ਸੰ.) (अनुराग) ਪੁ.—ਸ਼ੁਧ ਮਨ ਅਤੇ ਭਾਵ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਮਨ ਲਗਾਉਣਾ। ੯੦.੪

ਅਨਰਾਗੇ : (ਸੰ.) (अनुराग) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਅਨੁਰਾਗ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ, ਪ੍ਰੇਮ ਯੁਕਤ। ੭੯.੪

ਅਨਰੂਪ : (ਸੰ.) (अनुरूप) ਵਿ.—ਸਮਾਨ ਰੂਪ ਦਾ, ਅਨੁਕੂਲ, ਯੋਗ। ੧੧੦.੧

ਅਨਾਹਦ : ਵੇਖੋ ਅਨਹਦ। ੧੨.੨, ੧੬੯.੩, ੨੬੬.੪, ੨੬੭.੩, ੨੮੪.੩, ੩੪੩.੨

ਅਨਾਜ : (ਹਿੰ) (अनाज) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਅੰਨ, ਦਾਣਾ। ੫੯੮.੧

ਅਨਾਥ : (ਸੰ.) (अनाथ) ਵਿ.—ਬਿਨਾਂ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਸਵਾਮੀ ਤੋਂ, ਜਿਸਦਾ ਕੋਈ ਪਾਲਣ ਪੋਸ਼ਣ ਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ, ਲਾਵਾਰਿਸ, ਅਸਹਾਯ, ਬਿਨਾਂ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਤੋਂ। ੫੨੮.ਸ.੧

ਅਨਾਥਨ : ਦੇਖੋ ਅਨਾਥ। ੩੮੭.੧

ਅਨਾਦਿ : (ਸੰ.) (अनादि) ਵਿ.—ਜਿਸਦਾ ਆਦਿ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਜਿਸਦੇ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨ ਦਾ ਆਰੰਭ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਸਥਾਨ ਕਾਲ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਜੋ ਸਦੈਵ ਹੈ, ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ। ੭੧.੧, ੫੫੬.ਸ.੩

ਅੰਨਾਦਿ : ਵੇਖੋ ਅਨਾਦਿ। ੫੮੧.੧

ਅਨਿਆਉ : (ਸੰ.) (अन्याय) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਨਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਚਰਣ, ਅਨੀਤ, ਅੰਧੇਰ, ਅਤਿਆਚਾਰ, ਜ਼ੁਲਮ। ੨੨੧.੩

ਅਨਿਕ : ਵੇਖੋ ਅਨਕ। ੩੨.੨, ੩੮.੧, ੩੯.੨, ੪੯.੧, ੫੧.੧, ੫੪.੩, ੯੩.੩, ੯੪.੪, ੧੦੧.੧, ੧੧੨.੨, ੧੩੩.੩, ੧੪੮.੧, ੧੫੯.੧, ੧੬੯.੩ ੧੬੯.੪, ੧੮੮.੧, ੧੯੨.੨, ੨੨੯.੨, ੨੩੨.੧, ੨੩੭.੧, ੨੭੭.੧, ੩੦੪.੧, ੩੦੪.੪, ੩੨੫.੩, ੩੬੨.੪, ੩੬੭.੨, ੩੭੯.੧, ੩੭੯.੨, ੩੯੮.੩, ੪੧੫.੨, ੪੩੦.੧, ੫੩੬.੨, ੫੩੮.੨, ੫੫੫.੧, ੫੫੫.੩, ੫੫੯.੨, ੫੭੨.੪, ੬੦੬.੧, ੬੩੫.੪, ੬੪੬.੧, ੬੭੦.੩, ੬੭੨.੨

ਅਨੀ : (ਸੰ.) (ਅਣਿ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਨੋਕ, ਸਿਰਾ, ਕਿਨਾਰਾ, ਅਗਲਾ ਹਿੱਸਾ, ਨੋਕਦਾਰ, ਨੁਕੀਲਾ, ਸਮੂਹ, ਝੁੰਡ, ਦਲ, ਸੈਨਾ। ੩੬੫.੧

ਅਨੀਅਤ : (ਸੰ.) (ਆਨਾ) ਪੁ.—ਆਨੀਅਤ, ਆਉਣਾ, ਲੈ ਆਉਣਾ। ੫੫੮.੨

ਅਨੀਤਿ : (ਸੰ.) (ਅਨੀਤਿ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਨੀਤੀ ਵਿਰੋਧ, ਅਨਿਆਯ, ਅਤਿਆਚਾਰ ੪੮੭.੪

ਅਨੁਕ੍ਰਮ : (ਸੰ.) (ਅਨੁਕ੍ਰਮ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਕ੍ਰਮਬਧ, ਸਿਲਸਿਲੇਵਾਰ, ਲੜੀਬੱਧ। ੨੩੮.੩

ਅਨੁਚਰ : (ਸੰ.) (ਅਨੁਚਰ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਪਿਛੇ ਚਲਣ ਵਾਲਾ; ਅਨੁਯਾਈ, ਸੇਵਕ, ਦਾਸ, ਸਹਿਚਰ, ਸਾਥੀ। ੫੭੦.੧

ਅਨੁਮਾਨੀਐ : (ਸੰ.) (ਅਨੁਮਾਨਮ੍) ਪੁ.—ਅੰਦਾਜ਼ਾ, ਅਟਕਲ, ਵਿਚਾਰ, ਭਾਵਨਾ, ਇਕ ਅਲੰਕਾਰ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ੧੨੩.੧

ਅਨੁਰਾਗ : (ਸੰ.) (ਅਨੁਰਾਗ) ਪੁ.—ਪ੍ਰੇਮ, ਭਗਤੀ, ਪਿਆਰਾ, ਸਨੇਹ, ਮੁਹੱਬਤ। ੫੫੨.੨

ਅਨੁਰਾਗਈ ; ਵੇਖੋ ਅਨੁਰਾਗ। ੪੭੬.੪

ਅਨੂਪ : (ਸੰ.) (ਅਨੁਪਮ) ਵਿ.—ਉਪਮਾ ਰਹਿਤ, ਸਰਵੋਤਮ, ਜਿਸ ਦਾ ਕੋਈ ਜੋੜ ਨਹੀਂ, ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ। ੩.ਸੋ.੨, ੩.ਦੋ.੨, ੩.ਛੰ.੧, ੩੯.੩, ੬੬.੨, ੮੦.੪, ੧੧੨.੨, ੧੨੨.੨, ੧੨੪.੩, ੧੬੩.੨, ੨੦੪.੧, ੨੧੩.੩, ੨੨੨.੨, ੨੫੪.੨, ੨੫੯.੨, ੨੮੪.੨, ੨੮੫.੩, ੩੦੩.੪, ੩੩੫.੨, ੩੪੭.੪, ੩੫੨.੧, ੪੨੯.੪, ੪੩੨.੨, ੬੨੧.੧, ੬੨੨.੧, ੬੪੦.੧, ੬੪੬.੧, ੬੫੫.੧, ੬੬੬.੧, ੬੬੯.੧

ਅਨੇਕ : (ਸੰ.) (ਅਨੇਕ) ਵਿ.—ਇਕ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਕਈ, ਬਹੁਤ। ੧.ਸੋ.੨, ੧.ਦੋ.੨, ੧੨.੪, ੨੨.੪, ੫੫.੨, ੬੩.੪, ੮੧.੩, ੯੩.੧, ੯੯.੨ ੧੦੮.੨, ੧੦੮.੩, ੧੧੦.੨, ੧੧੬.੨, ੧੨੦.੧, ੧੨੩.੧, ੧੨੩.੪, ੧੪੧.੧— ੧੪੧.੩, ੧੫੦.੨, ੧੬੧.੩, ੧੬੯.੨, ੧੮੮.੨, ੧੯੦.੩, ੨੦੦.੩, ੨੧੨.੧, ੨੧੪.੪, ੨੨੭.੩, ੨੨੮.੩, ੨੩੨.੧, ੨੩੩.੧, ੨੪੩.੧, ੨੪੪.੨, ੨੪੫.੧, ੨੪੫.੩, ੨੫੨.੪, ੨੫੪.੩, ੨੫੫.੧, ੨੭੩.੧, ੨੭੪.੨, ੨੭੫.੧, ੨੭੬.੪, ੩੦੧.੪, ੩੩੦.੩, ੩੪੨.੧, ੩੪੯.੨, ੩੬੨.੩, ੩੭੦.੧, ੩੭੫.੨, ੩੭੮.੩, ੩੯੨.੧, ੪੦੫.੩, ੪੧੭.੧, ੪੨੨.ਸ.੧, ੪੨੭.੩, ੪੫੪.੧, ੪੫੯.੩, ੪੬੦.੨, ੪੬੨.੧, ੪੬੨.੩, ੪੬੭.੧, ੪੯੩.੩, ੫੧੨.੧,

੫੧੯.੧, ੫੨੨.੪, ੫੩੧.੩, ੫੩੯.੩, ੫੫੯.੩, ੫੬੩.੧, ੫੬੭.੨, ੫੭੨.੧— ੫੭੨.੩, ੫੮੩.੨, ੫੮੩.੪, ੬੦੪.੨, ੬੨੦.੪, ੬੩੪.੨, ੬੪੧.੪, ੬੪੨.੧, ੬੪੬.੩, ੬੫੨.੨, ੬੬੦.੨, ੬੭੪.੧, ੬੭੪.੩, ੬੭੪.੪

ਅਨੇਕਨ : ਵੇਖੋ ਅਨੇਕ । ਤੁਕਾਂਤ ਵਿਕਾਰ ੩੮੨.੨ ।

ਅਪਸਰ : (ਸੰ.) (अपसर) ਵਿ.—ਆਪ ਹੀ ਆਪ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੀ ਮਨਮਾਨੀ, ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਪਿਛੇ ਹਟਣਾ । ੬੨੩.੩

ਅਪਚ : (ਸੰ.) (अपच) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਬਦਹਜ਼ਮੀ, ਭੋਜਣ ਦੇ ਨਾ ਹਜ਼ਮ ਹੋਣ ਦੀ ਦਸ਼ਾ । ੫੦੫.੪

ਅਪਜਸ : (ਸੰ.) (अपयशस्) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਅਪਜਸ, ਬਦਨਾਮੀ । ੩੨੪.੧, ੩੭੦.੩, ੩੪੪.੩

ਅਪਥ : (ਸੰ.) (अपथ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਕੁਮਾਰਗ, ਵਿਕਟ ਮਾਰਗ, ਨਾ ਚਲਣ ਯੋਗ ਰਸਤਾ । ੧੦੭.੪

ਅਪੰਥ : ਵੇਖੋ ਅਪਥ । ਤੁਕਾਂਤ ਵਿਕਾਰ । ੩੬੯.੩

ਅਪਦਾ : (ਸੰ.) (आपदा) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਦੁੱਖ, ਕਲੇਸ਼, ਵਿਪਤੀ, ਸੰਕਟ, ਕਸ਼ਟ ਦਾ ਸਮਾਂ । ੪੦੩.੩, ੫੧੩.੧, ੫੨੧.੩, ੫੭੨.੨

ਅਪਨੀ : (ਹਿੰ.) (अपना)—ਸੰਬੰਧ ਵਾਚਕ ਸਰਵਨਾਮ ਜਿਸਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਵਿਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ਨਿਜ ਦਾ, ਨਿੱਜੀ, ਆਤਮੀਯ, ਸਗਾ । ੫੦੩.੪

ਅਪਨੇ : ਵੇਖੋ ਅਪਨੀ । ਆਪਣੇ ਬਣਾਉਣਾ । ੧੬੫.੪; ੫੫੨.੪

ਅਪਨੈ : ਵੇਖੋ ਅਪਨੇ । ੫੫੨.੩

ਅਪਨੋ : ਵੇਖੋ ਅਪਨੀ । ੩੯੮.੨, ੪੨੫.੧, ੫੩੬.੧, ੫੫੨.੧, ੫੫੨.੨, ੫੫੩.੧, ੫੫੩.੩

ਅਪਨੋਈ : ਵੇਖੋ ਅਪਨੀ । ਆਪਣੇ ਹੀ । ੬੬੪.੧

ਅਪਜਸ਼ : (ਸੰ.) (अपयशस्) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਬਦਨਾਮੀ, ਕਲੰਕ, ਲਾਂਛਨ । ੪੮੫.੨

ਅਪਰਸ : (ਸੰ.) (अस्पृश्य) ਵਿ.—ਅਪਰਸ਼, ਨਾ ਛੂਹਣ ਯੋਗ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਛੂਹਿਆ ਨਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਇਕ ਚਰਮਰੋਗ । ੩੨.੨. ੧੮੫.੪. ੩੨੮.੩, ੫੪੭.੨, ੬੪੮.੩

ਅਪਰਚੇ : (ਸੰ.) (अपरिचय) ਪੁ.—ਬਿਨਾਂ ਗਿਆਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭੂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ । ੫੦੫.੪, ੫੧੭.੪

ਅਪਰੰਪਰ : (ਸੰ.) (अपरम+पार) ਵਿ.—ਜਿਸਦਾ ਆਰਪਾਰ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਅਪਾਰ, ਅਸੀਮ, ਬੇਹੱਦ, ਬਹੁਤ ਆਦਿ । ੨.ਛੰ.੪, ੯੨.੪, ੨੨੨.੪, ੩੪੪.੧, ੩੯੬.੪

ਅਪਰਾਧ : (ਸੰ.) (अपराध) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਕਸੂਰ, ਜੁਰਮ, ਦੋਸ਼, ਕਲੰਕ, ਪਾਪ। ੨੩੯.੩, ੩੮੬.੪, ੫੧੨.੪, ੫੩੨.੪, ੫੩੬ ੩, ੬੩੩.੪

ਅਪਰਾਧਨ : (ਸੰ.) (अपराधिन्) ਵਿ.—ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਦੋਸ਼ੀ, ਪਾਪੀ, ਮੁਲਜ਼ਮ। ੫੦੯.੪

ਅਪਰਾਧੀ : ਵੇਖੋ ਅਪਰਾਧਨ। ੫੦੯.੪, ੫੧੨.੪

ਅਪਵਿਤ੍ਰ : (ਸੰ.) (अपवित्र) ਵਿ.—ਅਸ਼ੁੱਧ, ਮੈਲਾ, ਨਾਪਾਕ, ਦੂਸ਼ਿਤ। ੧੩੧.੧, ੫੦੧.੩

ਅਪਵਿਤ੍ਰਤਾ : ਵੇਖੋ ਅਪਵਿਤ੍ਰ। ਬਹੁਵਚਨ। ੨੩੯.੧

ਅਪਾਧਿ : (ਸੰ.) (अपाध) (अप+आधि) ਪੁ.—ਦੁੱਖ, ਕਲੇਸ਼, ਰੋਗ, ਉਪਦ੍ਰਵ। ੩੮੬.੪

ਅਪਾਰ : (ਸੰ.) (अपार) ਵਿ.—ਪਾਰ ਰਹਿਤ, ਅਸੀਮ, ਸੀਮਾ ਰਹਿਤ, ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ। ੨.ਸੋ.੧, ੨.ਦੋ.੧, ੧੦.੪, ੧੧.੪, ੨੧.੪, ੨੮.੩, ੨੯.੪, ੪੮.੩, ੫੯.੪, ੬੭.੪, ੭੧.੧, ੭੧.੩, ੭੩.੧, ੭੬.੨, ੭੭.੩, ੮੬.੩, ੯੮.੧, ੧੪੩.੨, ੧੮੦.੧, ੨੪੮.੨, ੨੫੩.੨, ੨੬੯.੩, ੨੭੦.੩, ੨੮੩.੨, ੨੮੫.੨, ੩੦੨.੪, ੩੦੪.੧, ੩੭੩.੨, ੩੮੧.੩, ੩੯੫.੪, ੪੭੩.੨, ੪੭੩.੩, ੬੦੬.੨, ੬੪੮.੪

ਅਪਾਰੀ : ਵੇਖੋ ਅਪਾਰ। ੬੫੫.੩

ਅਪਾਰਹੀ : ਵੇਖੋ ਅਪਾਰ। ਤੁਕਾਂਤ ਵਿਕਾਰ। ੩੬੭.੩

ਅਪਾਵਨ : (ਸੰ.) (अपावन) ਵਿ.—ਜੋ ਪਾਵਨ ਜਾਂ ਪਵਿਤ੍ਰ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਅਪਵਿਤ੍ਰ, ਅਸ਼ੁੱਧ। ੬੩੭.੧

ਅਪਿਓ : (ਸੰ.) (अपेय) ਵਿ—ਨਾ ਪੀਣ ਯੋਗ, ਸੰਗਿਆ—ਅੰਮ੍ਰਿਤ, ਜੋ ਸਾਧਾਰਣ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਪੀਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ। ੧੦.੪, ੧੧.੪, ੨੦੮.੪, ੨੯੧.੨, ੪੩੨.੩

ਅਪਿਅ : ਵੇਖੋ ਅਪਿਓ। ੭੭.੩, ੧੫੩.੩

ਅਪਿਆਉ : ਵੇਖੋ ਅਪਿਓ। ੨੦੧.੨

ਅਪਿਆਵ : (ਸੰ.) (अपेय) ਵਿ.—ਖਾਣ ਪੀਣ ਦੇ ਅਯੋਗ, ਨਾ ਪੀਣ ਯੋਗ। ੨੩੭.੪

ਅਪਿਯੋ : ਵੇਖੋ ਅਪਿਓ। ੬੪੮.੨

ਅਪੇਖ : (ਸੰ.) (अ+पेख=प्रेक्ष) ਵਿ.—ਅਦ੍ਰਿਸ਼ਟ, ਬਿਨਾਂ ਦੇਖੇ ਹੋਏ। ੬੪੮.੨

ਅਫ਼ਲ : (ਸੰ.) (अफल) ਵਿ.—ਨਿਸਫ਼ਲ, ਫ਼ਲ ਰਹਿਤ, ਬਿਨਾ ਫ਼ਲ ਤੋਂ ਵਿਅਰਥ, ਨਿਸ਼ ਪ੍ਰਯੋਜਨ। ੫੦੩.੩, ੬੩੮.੨

ਅਬਕੈ : (ਸੰ.) (ਅਥ) ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਇਸੀ ਵਕਤ, ਹੁਣੇ, ਇਸ ਵਾਰ। ੬੬੦.੪

ਅਬਗਤਿ : ਵੇਖੋ ਅਬਿਗਤਿ। ੨.ਛੰ.੪

ਅਬਧਿ : (ਸੰ.) (ਅਬਧਿ) ਵਿ.—ਨਿਰਧਾਰਿਤ, ਵਕਤ ਤਕ ਰਹਿਣਾ। ੪੯੫.੪

ਅੰਬਰ : (ਸੰ.) (ਅਮ੍ਬਰ) ਸੰਗਿਆ.—ਆਕਾਸ਼, ਆਸਮਾਨ, ਕੱਪੜਾ, ਵਸਤ੍ਰ। ੫੪.੪, ੧੩੬.੧, ੪੧੯.੨, ੪੭੫.੧, ੫੩੭.੧, ੫੫੭.੨, ੫੮੧.੨

ਅੰਬਰੋਂ : ਵੇਖੋ ਅੰਬਰ। ਕੱਪੜਾ। ੪੧੯.੨

ਅਬਰਨ : (ਹਿੰ.) (ਅਬਰਨ) ਵਿ.—ਵਰਣਨ ਨਾ ਕਰਨ ਯੋਗ, ਅਕੱਥ, ਅਵਰਣ, ਬਿਨਾ ਰੂਪ ਰੰਗ ਤੋਂ, ਜੋ ਇਕ ਰੰਗ ਦਾ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਆਵਰਣ, ਪਰਦਾ। ੨੪.੧, ੩੨.੧

ਅਬਲੇ : (ਸੰ.) (ਅਬਲਾ) ਬਹੁਵਚਨ—ਇਸਤ੍ਰੀ, ਔਰਤ, ਨਾਰੀ। ੨੧੨.੨

ਅਬਿਕਾਰ : (ਸੰ.) (ਅਵਿਕਾਰ) ਵਿ.—ਵਿਕਾਰ ਰਹਿਤ, ਨਿਰਵਿਕਾਰ, ਨਿਰਦੋਸ਼, ਅਬਿਨਾਸ਼ੀ, ਈਸ਼ਵਰ, ਬ੍ਰਹਮ। ੨੩੮.੩

ਅਬਿਚਲ : (ਸੰ.) (ਅਵਿਚਲ) ਵਿ.—ਜੋ ਵਿਚਲਿਤ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਅਚਲ, ਅਟਲ, ਸਥਿਰ। ੨੪੬.੧

ਅਬਿਗਤਿ : (ਸੰ.) (ਅਵਗਤਿ) ਸੰਗਿਆ.—ਗਿਆਨਬੋਧ, ਮਾੜੀ ਗਤਿ, ਵਿ.—ਮੌਜੂਦ, ਅਗਿਆਤ, ਅਵਿਨਾਸ਼ੀ, ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ। ੨.ਸੋ.੧, ੨.ਦੋ.੧, ੩੬.੧, ੮੧.੧, ੧੨੨.੪, ੧੪੧.੪, ੧੯੬.੪, ੨੫੩.੧, ੩੪੪.੩

ਅਬਿਗਤੀ : ਵੇਖੋ ਅਬਿਗਤਿ। ੧੧੬.੩

ਅਬਿਨਾਸੀ : (ਸੰ.) (ਅਵਿਨਾਸ਼ਿਨ੍) ਵਿ.—ਵਿਨਾਸ਼ ਰਹਿਤ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਸ਼ ਕਦੇ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ। ੧੬੮.੨, ੧੮੨.੨, ੨੪੮.੨

ਅਬਿਬੇਕ : (ਸੰ.) (ਅ+ਵਿਵੇਕ) ਪੁ.—ਵਿਵੇਕ ਦਾ ਅਭਾਵ, ਅਵਿਚਾਰ, ਅਗਿਆਨ, ਨਾਦਾਨੀ, ਨਾਸਮਝੀ, ਅਗਿਆਨ। ੨੦੦.੧

ਅਬਿਬੇਕੀ : ਵੇਖੋ ਅਬਿਬੇਕ। ਵਿ.—ਵਿਚਾਰਹੀਨ, ਅਗਿਆਨੀ, ਮੂਰਖ। ੨੫.੨

ਅਭਗਨ : (ਸੰ.) (ਅਭਗਨ) ਵਿ.—ਅਖੰਡ, ਸਮੁੱਚਾ, ਬਿਨਾਂ ਟੁੱਟਿਆਂ। ੩੦੩.੩

ਅਭਯਾਸ : (ਸੰ.) (ਅਭ੍ਯਾਸ) ਸੰਗਿਆ.—ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੀ ਬਾਰ ਬਾਰ ਕ੍ਰਿਆ, ਮਸ਼ਕ। ੬੨.੨, ੬੬.੪, ੧੨੫.੩, ੧੮੯.੩, ੨੫੧.੪, ੨੮੪.੩, ੨੯੧.੨, ੬੨੫.੪

ਅਭਯਾਸੀ : (ਸੰ.) (ਅਭ੍ਯਾਸਿਤ੍) ਵਿ.—ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਸਾਧਕ। ੩੧.੨, ੧੧੬.੨, ੧੮੨.੪, ੨੪੯.੧, ੩੨੮.੨, ੩੩੩.੧

ਅਭਰ : (ਸੰ.) (ਅ + ਭਰਣ) ਵਿ.—ਅਪੂਰਣ, ਸਖਣਾ; ਖਾਲੀ, ਜੋ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਨਹੀਂ । ੩੨.੪

ਅਭਰਨ : (ਸੰ.) (ਆਭਰਣ) ਸੰਗਿਆ.—ਜੇਵਰ, ਸ਼ਿੰਗਾਰ, ਗਹਿਣਾ । ੪੮੦.੨, ੪੮੩.੨, ੬੫੮.੧

ਅਭਾਗੇ : (ਸੰ.) (ਅਭਾਗ੍ਯ) ਸੰਗਿਆ ਬਹੁਵਚਨ—ਭਾਗਹੀਣਤਾ, ਬਦਕਿਸਮਤ । ੭੯.੪

ਅਭਿਆਸ : ਵੇਖੋ ਅਭਯਾਸ । ੬੦੩ ੪

ਅਭਿਮਾਨ : (ਸੰ.) (ਅਭਿਮਾਨ) ਸੰਗਿਆ—ਗਰਬ, ਹੰਕਾਰ, ਘੁਮੰਡ, ਆਤਮ ਸ਼ਲਾਘਾ । ੧੯੧.੧, ੨੮੮.੨, ੩੩੫.੧, ੫੧੦.੧; ੫੬੬.੪, ੫੯੧.੩

ਅਭਿਮਾਨੀ : (ਸੰ.) (ਅਭਿਮਾਨਿਨ੍) ਵਿ.—ਅਹੰਕਾਰੀ, ਘੁਮੰਡੀ, ਗਰਭੀਲਾ । ੧੬੯.੩, ੨੩੬ ੪

ਅਭਿਲਾਖਾ : (ਸੰ.) (ਅਭਿਲਾਸ਼ਾ) ਸੰਗਿਆ.—ਇੱਛਾ, ਕਾਮਨਾ, ਆਕਾਂਖਿਆਂ, ਚਾਹ। ੬੦੭.੨

ਅਭਿਲਾਖੀਐ : ਵੇਖੋ ਅਭਿਲਾਖਾ । ੨੨੧.੪, ੩੪੮.੩

ਅਭੀਚ : (ਸੰ.) (ਅਭਿਜਿਤ੍) ਵਿ.—ਵਿਜਯੀ, ਜੇਤੂ । ਸੰਗਿਆ—ਸੰਘਾੜੇ ਦੇ ਆਕਾਰ ਦਾ ਤਾਰਾ, ਦਿਨ ਦਾ ਅੱਠਵਾਂ ਮਹੂਰਤ, ਉਤਰਾਸ਼ਾੜਾ ਦੇ ਆਖਰੀ ੧੫ ਦੰਡ ਅਤੇ ਸ੍ਰਵਣ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਚਾਰ ਦੰਡ ਅਭੀਚ ਨਛਤ੍ਰ ਅਖਵਾਉਂਦੇ ਹਨ । ੬੫੮.੪, ੬੫੯.੨, ੬੬੦.੧

ਅਭੂਲਿ : (ਹਿੰ.) (ਅ+ਭੂਲ) ਸੰਗਿਆ—ਨਾ ਭੁੱਲਣ ਵਾਲਾ, ਜੋ ਨਾ ਭੁਲੇ, ਜੋ ਗਲਤ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਜੋ ਗਲਤੀ ਨਾ ਕਰੇ । ੪੭੫.੩

ਅਭੇਖ : (ਸੰ.) (ਅਭੇਸ਼) ਵਿ.—ਭੇਖ ਬਿਨਾਂ, ਜਿਸ ਦਾ ਕੋਈ ਲਿਬਾਸ ਨਹੀਂ । ੬੦੦.੪

ਅਭੇਦ : (ਸੰ.) (ਅਭੇਦ) ਵਿ.—ਜਿਸਦਾ ਭੇਦ ਨਾ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਅਵਿਭਕਤ, ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ । ੬੪੮.੧

ਅਭੇਵ : ਵੇਖੋ ਅਭੇਦ । ੨.ਸੋ.੧, ੨.ਦੋ.੧, ੨.ਛੰ.੪, ੮.ਛੰ.੩, ੩੦.੪, ੮੩.੧; ੧੪੩.੪, ੩੦੪.੧, ੩੩੦.੪, ੩੪੪.੧, ੩੪੪.੩, ੬੧੨.੨, ੬੨੪.੪, ੬੫੩.੩

ਅਭੇਵਾ : ਵੇਖੋ ਅਭੇਵ । ੮.ਛੰ.੩

ਅਭੈ : (ਸੰ.) (ਅਭਯ) ਵਿ.—ਨਿਰਭਯ, ਨਿਡਰ, ਬੇਖੌਫ । ੭੮.੨, ੧੩੫.੨

ਅਮਰ : (ਸੰ.) (ਅਮਰ) ਸੰਗਿਆ.—ਮਰਨ ਰਹਿਤ, ਅਚਲ, ਅਟਲ, ਅਮਿਟ, (ਅਮਰ ਦਾਸ ਗੁਰੂ) । ੪.ਸੋ.੨, ੪.ਦੋ.੨, ੪.ਛੰ.੧, ੨੪.੨, ੧੬੨.੨, ੧੭੪.੩, ੫੮੪.੪

ਅਮਰਨ : (ਸੰ.) (अमरण) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਅਮਰਤਾ, ਮੌਤ ਦਾ ਨਾ ਹੋਣਾ, ਸਦੀਵਤਾ, ਅਨਸ਼ਵਰ, ਅਮਰ, ਮਰਨ ਰਹਿਤ, ਚਿਰਜੀਵ। ੭੨.੨

ਅਮਰਪਦ ; (ਸੰ.) (अमर + पद) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸਵਰਗ, ਮੋਕਸ਼, ਮੁਕਤੀ, ਦੇਵ ਪਦ। ੮੯.੨, ੨੧੮.੩

ਅਮਰਾਪਦ : ਵੇਖੋ ਅਮਰਪਦ। ੯੭.੪

ਅਮਲ : (ਸੰ.) (अमल) ਵਿ.—ਨਿਰਮਲ, ਸਵੱਛ, ਦੋਸ਼, ਰਹਿਤ। ਸੰਗਿਆ.—ਕਰਮ, ਆਚਾਰ, ਆਦਤ, ਨਸ਼ਾ, ਮਾਦਕ। ੧੩੬.੩, ੨੮੬.੧, ੩੦੬.੧, ੩੨੩.੩

ਅਮਲੀ : ਵੇਖੋ ਅਮਲ। ਵਿ.—ਅਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਨਸ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ। ੩੨੩.੩

ਅਮਾਨ : (ਸੰ.) (अमानिन्) ਵਿ.—ਮਾਨਰਹਿਤ, ਬੇਅੰਦਾਜ਼, ਅਪਰਿਮਿਤ, ਬੇਹਦ, ਅਸੀਮ, ਨਿਰ ਅਭਿਮਾਨ, ਤੁੱਛ। ੪੬੫.੪, ੬੦੫.੩

ਅਮਿਅ : ਵੇਖੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ। ੨੮.੩

ਅਮਿਤ : (ਸੰ.) (अमित) ਵਿ.—ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਿਣਿਆ ਨਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਬੇਹੱਦ, ਅਨੰਤ, ਅਤਿਅੰਤ। ੧੩.੨

ਅਮਿਤਿ : ਵੇਖੋ ਅਮਿਤ। ੭੧.੨

ਅਮ੍ਰਿਤ : (ਸੰ.) (अमृत) ਸੰਗਿਆ—.ਪੀਣ ਦਾ ਪਦਾਰਥ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਮਰਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਤਿ ਪ੍ਰਿਯ ਜਾਂ ਮਿੱਠੀ ਵਸਤੂ, ਅਲੌਕਿਕ ਵਸਤੂ। ੪.ਸੋ.੧. ੪.ਸੋ.੨, ੪.ਦੋ.੧, ੪.ਦੋ.੨, ੪.ਛੰ.੪, ੧੮.੨, ੨੭.੩, ੪੮.੪, ੫੨.੨, ੫੯.੪, ੬੫.੨, ੬੮.੩, ੭੮.੨, ੮੬.੧, ੮੯.੨, ੯੦.੪, ੯੪.੨, ੯੬.੧, ੯੭.੪, ੧੦੪.੩, ੧੦੬.੩, ੧੦੭.੩, ੧੦੮.੧, ੧੧੨.੧, ੧੧੬.੪, ੧੬੨.੧, ੧੬੨.੨, ੧੭੧.੪, ੧੭੪.੩, ੧੭੬.੩, ੧੮੯.੩, ੧੯੩.੨, ੧੯੪.੩, ੨੦੧.੧, ੨੦੧.੪, ੨੦੨.੧, ੨੧੬.੨, ੨੫੧.੩, ੨੫੯.੪, ੨੮੫.੪, ੨੯੯.੧, ੩੨੦.੪, ੩੬੦.੪, ੩੬੧.੪, ੩੭੪.੪, ੩੭੫.੧, ੩੯੧.੩, ੩੯੩.੨, ੪੦੧.ਸ.ਛੰ.੨, ੪੨੩.੧, ੪੨੭.੨, ੪੨੯.੨, ੪੩੨.੩, ੪੪੬.੪, ੪੫੧.੪, ੪੯੧.੩

ਅੰਮ੍ਰਿਤ : ਵੇਖੋ ਅਮ੍ਰਿਤ। ੫੫੯.੪, ੫੬੦.੩, ੫੬੮.੪, ੫੮੫.੩, ੫੯੭.੩, ੬੨੧.੨, ੬੨੨.੩, ੬੪੬.੧, ੬੬੫.੪, ੬੬੬.੨, ੬੭੦.੨

ਅੰਮ੍ਰਿਤਰਸ : ਵੇਖੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ। ੧੦.੪, ੫੩੦.੪

ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ : (ਸੰ.) (अमृता) ਇ.—ਇੰਦ੍ਰਾਇਣ, ਆਂਵਲਾ, ਦੁਧ, ਤੁਲਸੀ, ਪਿੱਪਲ, ਮਦਿਰਾ, ਫਟਕੜੀ, ਖਰਬੂਜ਼ਾ। ੩੧੯.੪

ਅਮੋਦ : (ਸੰ.) (आमोद) ਵਿ.—ਮਨ ਬਹਿਲਾਉਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੰਮ, ਮਹਿਕ, ਸੁਗੰਧ। ੨੫੭.੪

ਅਮੋਲ : (ਸੰ.) (अमुल्य) ਵਿ.—ਬਹੁਮੁਲੱਯ, ਕੀਮਤੀ, ਜਿਸਦੀ ਕੀਮਤ ਨਾ ਲਗਾਈ ਜਾ ਸਕੇ । ੧੭.੨— ੧੭.੪, ੬੭.੨, ੩੨੬.੩, ੩੩੨.੧, ੩੪੮.੪, ੩੬੬.੩, ੪੪੪.੨, ੫੫੯.੧, ੫੬੨.੩

ਅਮੋਲਕ : ਵੇਖੋ ਅਮੋਲ । ਵਿ.—ਕੀਮਤੀ । ੩੮੯.੧

ਅਮੋਲਾਨੂਪ : (अमोल+अनूप) ਵੇਖੋ ਅਮੋਲ ਤੇ ਅਨੂਪ । ੧੬੬.੩

ਅਯਾਨਪਣ : (ਹਿੰ.) (अनजान) ਇ.—ਗਿਆਨ ਰਹਿਤ, ਅਗਿਆਨਤਾ, ਅਨਜਾਣਪਣ । ੫੩੬.੨

ਅਯੁਧਿਆ : (ਸੰ.) (अयोध्या) ਵਿ.—ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੜ ਨਾ ਸਕੇ। ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਸੂਰਜਵੰਸ਼ੀ ਰਾਜਿਆਂ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ । ੪੧੬.੨

ਅਰ : ਵੇਖੋ ਅਰੁ । ੭੧.੧, ੭੧.੨, ੫੭੯.੧, ੬੫੩.੩, ੬੬੫.੨

ਅਰਕ : (ਸੰ.) (अर्क) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਕਿਸੀ ਪਦਾਰਥ ਦਾ ਰਸ ਜੋ ਇਕਦਮ ਖਿੱਚਣ ਤੇ ਨਿਕਲੇ, ਪਸੀਨਾ, ਸੂਰਜ, ਮਦਾਰ ਆਕ, ਪਹੀਏ ਦਾ ਆਰਾ । ੪੭੭.੨, ੫੦੪.੩, ੫੨੪.੪

ਅਰਗਜਾ : (ਸੰ.) (अरग+जा) ਪੁ.—ਇਕ ਸੁਗੰਧਿਤ ਦ੍ਰਵ, ਜਿਸਨੂੰ ਸਰੀਰ ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਚੰਦਨ+ਕੇਸਰ+ਕਪੂਰ) ਦਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ। ੬੬.੧, ੯੪.੩, ੧੨੨.੩, ੧੨੪.੨, ੩੪੬.੩, ੩੮੬.੩, ੪੪੫.੩

ਅਰਜਨ : (ਸੰ.) (अर्जुन) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਤੀਸਰਾ ਪਾਂਡਵ, ਇਕ ਘਾਹ ਦਾ ਨਾਮ, ਇਕ ਦਰਖ਼ਤ ਦਾ ਨਾਮ, ਨੇਤਰ ਰੋਗ, ਮੋਰ, ਰੂਪ, ਇੰਦਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ । ੬.ਛੰ.੪

ਅਰਥ : (ਸੰ.) (अर्थ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅਭਿਪ੍ਰਾਯ, ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਪ੍ਰਯੋਜਨ, ਮਤਲਬ, ਕਾਮ, ਇਸ਼ਟ, ਹੇਤੂ, ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ । ੪੬.੨, ੧੭੭.੩, ੨੪੬.੩, ੨੮੭.੧, ੪੧੬.੪, ੬੫੨.੪, ੬੫੬.੩

ਅਰਥੀ : (ਸੰ.) (अर्थिन्) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਲੱਕੜੀ ਦੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਤਖਤੀ ਜਿਸ ਉਤੇ ਮੁਰਦੇ ਨੂੰ ਸ਼ਮਸ਼ਾਨ ਘਾਟ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਵਿਮਾਨ ਜੋ ਰਥ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਪੈਦਲ, ਯਾਚਕ, ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ । ੬੭੪.੩

ਅਰਧ : (ਸੰ.) (अर्ध) ਵਿ.—ਅੱਧਾ, ਦੋ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ । ੭੧.੩, ੧੩੬.੩, ੨੩੮.੩, ੩੧੩.੩, ੫੪੦. ੩.ਛੰ.੪

ਅਰਨ : (ਹਿੰ.) (अरणय) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਹਾਈ ਜੋ ਨੋਕਦਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਬਣ, ਜੰਗਲ, ਦਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਸੰਨਿਆਸੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ, ਰਮਾਇਣ ਦਾ ਇਕ ਕਾਂਡ । ੧੭੩.੨

ਅਰਪ : (ਸੰ.) (अर्पण) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਅਰਪਣ ਕਰਨਾ, ਸੌਂਪਣਾ, ਭੇਂਟ ਕਰਨਾ, ਦੇਣਾ । ੩੩੪.੨

ਅਰਪਤ : ਵੇਖੋ ਅਰਪ । ੬੩੬.੩

ਅਰਪਤਿ : ਵੇਖੋ ਅਰਪ । ਵਿ.—ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ, ਭੇਂਟ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ । ੨੪੫.੩, ੬੩੬.੩

ਅਰਪਨ : ਵੇਖੋ ਅਰਪ । ਸੰਗਿਆ—ਸਮਰਪਿਤ ਕਰਨਾ, ਭੇਂਟ ਕਰਨਾ । ੨੫੫.੪

ਅਰਪਿ : ਵੇਖੋ ਅਰਪ । ੫੮੪.੪

ਅਰਭਕ : (ਸੰ.) (अर्भक) ਵਿ.—ਛੋਟਾ, ਅਲਪ, ਮੂਰਖ, ਪਤਲਾ, ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਬਾਲਕ, ਲੜਕਾ । ੩੫੩.੪

ਅਰਵਿੰਦ : (ਸੰ.) (अरविंद) ਸੰਗਿਆ—ਕਮਲ, ਪਦਮ, ਸਾਰਸ ਆਦਿ । ੪੩੫.੨

ਅਰਾਧ : (ਹਿੰ.) (अराधना) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਅਰਾਧਨਾ, ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਨਾ, ਪੂਜਾ ਕਰਨਾ, ਸੇਵਾ ਕਰਨਾ, ਧਿਆਨ ਕਰਨਾ । ੪੯੮.੧

ਅਰਾਧਤ : ਵੇਖੋ ਅਰਾਧ, ਅਰਾਧਨਾ ਕਰਨਾ । ੫੫੬.ਸ.੨

ਅਰਾਧਨ : ਵੇਖੋ ਅਰਾਧ । ਭਗਤੀ ਕਰਨੀ, ਜਾਪ ਕਰਨਾ । ੬੭੧.੪

ਅਰਾਧਬੇ : ਵੇਖੋ ਅਰਾਧ । ੫੫੫.੪

ਅਰਾਧੇ : ਵੇਖੋ ਅਰਾਧ । ੪੦੮.੧

ਅਰਿੰਡ : (ਸੰ.) (एरण्ड) ਸੰਗਿਆ—ਇਕ ਬੂਟਾ, ਜਿਸਦੇ ਬੀਜਾਂ 'ਚੋਂ ਤੇਲ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ । ੩੦੬.੨

ਅਰੁ : (ਹਿੰ.) (और) ਇਕ ਸੰਯੋਜਕ ਸ਼ਬਦ, ਦੋ ਸ਼ਬਦਾਂ ਜਾਂ ਵਾਕਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਵਾਲਾ ਸ਼ਬਦ, ਦੂਸਰਾ, ਭਿੰਨ, ਅਧਿਕ, ਜ਼ਿਆਦਾ । ੧.ਛੰ.੩, ੧੩.੨, ੪੨.੧, ੪੨.੨, ੪੨.੩, ੫੬.੧, ੮੧.੨, ੮੫.੨, ੮੬.੩, ੯੦.੨, ੯੯.੩; ੧੮੭.੩, ੨੨੮.੧, ੨੩੯.੪, ੨੭੨.੩, ੨੮੧.੨, ੨੯੫.੩, ੨੯੭.੨; ੩੦੦.੪, ੩੦੯.੨, ੩੨੨.੧, ੩੨੭.੩, ੩੭੬.੪, ੩੮੧.੧, ੪੨੩.੪, ੪੫੪.੨, ੪੫੪.੪, ੪੯੦.੧, ੫੦੪.੧, ੫੩੧.੪, ੫੩੩.੨, ੫੪੦.ਝ.ਛੰ.੨, ੫੪੦.ਝ.ਛੰ.੩, ੫੫੦.੨, ੫੫੦.੪, ੫੫੨.੧, ੫੯੬.੨, ੬੩੮.੨, ੬੫੮.੨

ਅਰੁਨ : (ਸੰ.) (अरुण) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸੂਰਜ, ਸੂਰਜ ਦਾ ਸਾਰਥੀ, ਗਰੁੜ, ਸ਼ਾਮ ਦੀ ਲਾਲਿਮਾ, ਗਹਿਰਾ ਲਾਲ ਰੰਗ, ਸੰਧੂਰ, ਲਾਲ, ਲਾਲ ਕਮਲ ਆਦਿ । ੧੨੨.੧, ੧੭੩.੨, ੬੦੦.੧

ਅਰੁਨਾਈ : ਵੇਖੋ ਅਰੁਨ । ਲਾਲੀ ਵਾਲਾ । ੫੯੭.੧

ਅਰੋਗ : (ਸੰ.) (अरोग्य) ਵਿ.—ਨਿਰੋਗ, ਰੋਗ ਰਹਿਤ । ੩੫੪.੧, ੫੦੫.੧, ੫੨੬.੧. ੫੪੯.੨

ਅਰੋਗਪਨ : ਵੇਖੋ ਅਰੋਗ । ਨਿਰੋਗ । ੩੫੩.੨

ਅਰੋਗੀ : ਵੇਖੋ ਅਰੋਗ । ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰੋਗ ਨਾ ਹੋਵੇ । ੨੬੭.੨

ਅਲ : ਵੇਖੋ ਅਲਿ । ੫੮੭.੪, ੫੮੯.੧, ੫੯੦.੩. ੬੬੧.੨

ਅਲਖ : (ਸੰ.) (अलक्ष्य) ਵਿ.—ਜੋ ਨਾ ਦਿੱਸੇ, ਜੋ ਲਖਸ਼ਿਤ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਲੱਛਣ ਰਹਿਤ, ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ । ੨.ਸੋ.੧, ੨.ਦੋ.੧, ੨.ਛੰ.੪, ੮.ਛੰ.੩, ੧੨.੩, ੧੫.੩, ੨੦.੪, ੩੦.੪, ੩੯.੧, ੪੨.੩, ੪੮.੧, ੬੪.੧, ੭੭.੨, ੮੧.੪, ੮੩.੧, ੯੮.੩. ੧੦੩.੪, ੧੧੬ ੩, ੧੩੫.੩, ੧੪੩.੪, ੧੪੪.ਝ.ਛੰ.੩, ੧੮੧.੪, ੨੨੬.੪, ੨੩੬.੩, ੨੫੩.੨, ੨੬੭.੪, ੨੬੯.੨, ੨੭੪.੪, ੨੭੫.੪, ੨੭੯.੨, ੩੦੪.੧, ੩੩੦.੪, ੩੪੪.੩, ੪੦੬.੪, ੬੧੨.੨, ੬੨੪.੪, ੬੪੮.੨, ੬੫੩.੩

ਅਲਪ : (ਹਿੰ.) (अल्प) ਵਿ.—ਥੋੜ੍ਹਾ, ਘੱਟ, ਛੋਟਾ, ਸੂਖਸ਼ਮ, ਪਤਲਾ । ੩੮੩.੪, ੫੬੬.੪

ਅਲਾਪਹੀ : (ਹਿੰ.) (आलाप) ਪੁ.—ਬੋਲਣਾ, ਬਾਤਚੀਤ, ਵਾਰਤਾਲਾਪ, ਸੰਗੀਤ ਵਿਚ ਰਾਗ ਗਾਉਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ਿਸ਼ਟ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਸਵਰ ਭਰਨਾ । ੨੬੬.੪

ਅਲਿ : (ਸੰ.) (अलि) ਪੁ.—ਭੰਵਰਾ, ਭ੍ਰਮਰ, ਕੋਇਲ, ਕਾਂ, ਬਿੱਛੂ, ਕੁੱਤਾ, ਮਦਿਰਾ । ੧੮੭.੨, ੨੯੨.੨, ੩੨੧.੧. ੪੬੩.੪, ੫੬੮.੩

ਅਲੇਖ : (ਹਿੰ.) (अलेख) ਵਿ.—ਜਿਸ ਦਾ ਲੇਖਾ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਦੁਰਬੋਧ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਾਣਿਆ ਨਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਬਹੁਤ ਅਧਿਕ, ਬੇਹਿਸਾਬ, ਅਣਗਣਿਤ, ਨਿਸ਼ਫ਼ਲ । ੭੧ ੨; ੧੩੫.੩, ੨੫੯.੪, ੨੬੦.੩

ਅਲੋਈਐ : (ਸੰ.) (अवलोकन) ਸ. ਕ੍ਰਿ—ਅਵਲੋਕਨ ਕਰਨਾ, ਵੇਖਣਾ, ਵੇਖਿਆ । ੪੯੯.੧

ਅਲੋਗ : (ਸੰ.) (अलोक) ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ, ਨਿਰਲੇਪ, ਵਿਰਕਤ । ੨੪੩.੪

ਅਲੋਗੀ : ਵੇਖੋ ਅਲੋਗ । ੨੬੭.੩

ਅਵਸਥਾ : (ਸੰ.) (अवस्था) ਇ.—ਦਸ਼ਾ, ਸਥਿਤੀ, ਹਾਲਾਤ, ਆਯੂ, ਉਮਰ । ੧੫੯.੩

ਅਵਗਯਾ : (ਸੰ.) (अवज्ञा) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਅਪਮਾਨ, ਅਨਾਦਰ, ਆਗਿਆ ਨਾ ਮੰਨਣਾ, ਅਵਹੇਲਣਾ, ਪਰਾਜਯ, ਹਾਰ । ੧੯੧.੧, ੩੨੬.੨, ੩੭੯.੨, ੪੩੬.੨, ੪੪੦.੨, ੪੪੪.੩; ੪੬੬.੪

ਅਵਗਾਹਨ : (ਸੰ.) (अवगाह:गाहनम्) ਪੁ.— ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਨਾ, ਮੰਥਨ, ਥਾਹ ਪਾਉਣਾ, ਖੋਜਬੀਨ, ਲੀਨ ਹੋ ਕੇ ਵਿਚਾਰਨਾ । ੫੮.੩, ੬੨.੧, ੬੭.੩, ੭੬.੧, ੧੨੫.੩, ੨੩੪.੨, ੫੯੦.੪

ਅਵਗਾਹਿ : (ਸੰ.) (ਅਵਗਾਹ) ਵਿ.—ਅਥਾਹ, ਗਹਿਰਾ, ਅਨਹੋਣੀ, ਕਠਿਨ, ਪੁ.—ਗਹਿਰਾ ਸਥਾਨ, ਸੰਕਟ ਸਥਾਨ, ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਬੈਠ ਕੇ ਨਹਾਣਾ, ਸੋਚਣਾ, ਵਿਚਾਰਨਾ ਨਹਾ। ੧੪੪.ਝ.ਛੰ.੪, ੩੫੯.੨, ੩੯੧.੩

ਅਵਗਾਹਿਨ : ਵੇਖੋ ਅਵਗਾਹਨ। ੧੪੬.੧

ਅਵਗਾਹੀ : ਵੇਖੋ ਅਵਗਾਹਨ। ਸੰਗਿਆ.—ਛਾਣਬੀਣ ਜਾਂ ਪੂਰਨ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੫੮੧.੪

ਅਵਗਾਹੀਐ : ਵੇਖੋ ਅਗਵਾਹੀ। ੫੫੩.੩

ਅਵਗੁਣ : (ਸੰ.) (अवगुण) ਪੁ.—ਦੋਸ਼, ਦੁਰਗਣ, ਐਬ, ਅਪਰਾਧ, ਵਿਰੁੱਧ, ਗੁਣ ਦੇ ਉਲਟ। ੩੨੬.੪, ੩੫੮.੧, ੩੮੭.੪, ੪੬੧.੪, ੫੦੪.੪, ੫੨੮.ਸ.੪, ੫੩੬.੨, ੫੪੭.੩

ਅਵਗੁਨ : ਵੇਖੋ ਅਵਗੁਣ। ੬੧੧.੧

ਅਵਘਟ : ਵੇਖੋ ਅਵਘਟਿ। ੩੬੩.੪

ਅਵਘਟਿ : (ਸੰ.) (अवघट्ट) ਵਿ.— ਕਠਿਨ, ਵਿਕਟ, ਦੁਰਗਮ, ਉਬੜ ਖਾਬੜ। ੨੪੮.੧, ੫੭੯.੪

ਅਵਤਾਰ : (ਸੰ.) (अवतार) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਜਨਮ, ਸਰੀਰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨਾ ਜੋ ਉਪਰੋਂ ਹੇਠਾਂ ਉਤਰੇ, ਪੁਰਾਣਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਦੇਵਤਾ ਦਾ ਮਨੁੱਖ ਖੀ ਸਰੀਰ ਧਾਰਨ ਕਰਨਾ। ੨੧.੪, ੭੨.੨

ਅਵਧ : (ਸੰ.) (अवध) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਕੋਸ਼ਲ, ਅਯੋਧਿਆ। ੨੪੧.੪, ੫੭੧.੨

ਅਵਧਿ : (ਸੰ.) (अवधि) ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਤਕ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ, ਉਮਰ। ੬੬੭.੩

ਅਵਨ : (ਸੰ.) (अवनम्) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰਨਾ, ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ, ਬਚਾਓ, ਪ੍ਰੀਤਿ, ਹਰਸ਼, ਜ਼ਮੀਨ, ਭੂਮੀ, ਸੜਤ੍ਰ। ੬੩੬.੨

ਅਵਰ : (ਸੰ.) (अवर) ਵਿ.—ਹੋਰ, ਦੂਜਾ, ਅਨਯ ਪੁ.—ਹਾਥੀ ਦਾ ਪਿਛਲਾ ਭਾਗ, ਬੀਤਿਆ ਹੋਇਆ ਸਮਾਂ, ਅਤੀਤ ਕਾਲ। ੬੦੩.੨

ਅਵਲੋਇ : ਵੇਖੋ ਅਵਲੋਈ। ੪੦੯.੩, ੪੬੮.੩

ਅਵਲੋਈ : (ਸੰ.) (अवलोकन) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਵੇਖਣਾ, ਸਾਹਮਣੇ ਵੇਖਣਾ. ਵੇਖੋ ਅਲੋਈਐ। ੧੬੬.੩

ਅਵਲੋਕ : (ਸੰ.) (अवलोकनम्) ਪੁ.—ਦੇਖਣਾ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ, ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵੇਖਣਾ, ਜਾਂਚ ਪੜਤਾਲ, ਨਿਰੀਖਣ, ਨਿਹਾਰਨਾ ੬੨੮.੧

ਅਵਲੋਕਤ : ਵੇਖੋ ਅਵਲੋਕ। ੬੨੧.੧

ਅਵਲੰਬ : (ਸੰ.) (अवलंब) ਪੁ,—ਆਸਰਾ, ਸਹਾਰਾ। ੨੨੬.੩, ੨੫੩.੩

ਅਵਿਗਤਿ : ਵੇਖੋ ਅਬਿਗਤਿ। ੫੬.੪, ੭੧.੪, ੭੩.੪, ੧੨੭.੪, ੧੫੩.੩, ੨੭੩.੪

ਅਵਿਨਾਸ਼ੀ : (ਸੰ.) (अविनाशी) ਵਿ.—ਜਿਸਦਾ ਕਦੀ ਨਾਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਨਾਸ਼ ਰਹਿਤ, ਮਿੱਤ, ਸ਼ਾਸਵਤ, ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ। ਵੇਖੋ ਅਬਿਨਾਸੀ। ੪੮੫.੨

ਅਵਿਵੇਕ : (ਸੰ.) (अ+विवेक) ਵਿ.—ਅਗਿਆਨੀ, ਵਿਵੇਕ ਰਹਿਤ, ਅਨਜਾਈ। ੨੦੦.੧

ਅਵਿਲੋਕ : ਵੇਖੋ ਅਵਲੋਕ। ੨੧੩.੨

ਅਵੇਸ : (ਸੰ.) (आवेश) ਸੰਗਿਆ.—ਪ੍ਰਵੇਸ਼, ਵਿਆਪਤੀ, ਜੋਸ਼ ਲਗਨ, ਚਿਤ ਦਾ ਵੇਗ, ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨਾ, ਘਰ ਕਰਨਾ। ੧੦੬.੩, ੧੩੩.੩, ੧੩੭.੪, ੧੮੬.੨, ੨੧੧.੪, ੨੧੪.੩, ੨੨੫.੧, ੨੪੫.੪, ੨੪੮.੩, ੨੮੩.੪

ਆਇ : (ਸੰ.) (आयु) ਸੰਗਿਆ—ਉਮਰ, ਅਵਸਥਾ, ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਆ ਕੇ, ਆਕਰ, ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਆਵਣਾ, ਆਉਣਾ ਜਨਮ ਲੈਣਾ। ੩੪੮.੨, ੪੦੩.੪, ੪੨੨. ਸ.੪, ੪੨੬.੨, ੪੯੮.੨, ੫੪੮.੧, ੫੫੪.੧, ੫੯੦.੨, ੬੫੨.੪

ਆਇਓ : ਵੇਖੋ ਆਇ। ੪੨੨.ਸ਼.੧

ਆਇਕੈ : ਵੇਖੋ ਆਇ। ਜਨਮ ਲੈ ਕੇ, ਆਕਰ। ੩੪੬.੧, ੪੨੬.੨, ੫੮੬.੨

ਆਇਧੌ : ਵੇਖੋ ਆਇ। ੫੯੩.੧

ਆਈ : ਵੇਖੋ ਆਇ। ੧੯੧.੨, ੩੧੬.੨, ੬੨੧.੧, ੬੫੮.੩

ਆਏ : ਵੇਖੋ ਆਇ। ੨੮.੧, ੩੩.੪, ੭੮.੧, ੮੫.੪, ੮੬.੧, ੮੯.੧ ੧੮੪.੨, ੨੦੫.੧, ੨੧੭.੧, ੫੬੨.੧

ਆਸ : (ਸੰ.) (आशा) ਸੰਗਿਆ—ਇੱਛਾ, ਚਾਹ, ਉਮੀਦ, ਕਾਮਨਾ, ਲਾਲਸਾ। ੧੪੫.ਝ, ਛੰ.੩, ੨੫੪.੪, ੨੯.੪, ੩੮੬.੧, ੪੨੪.੨, ੪੫੦.੧, ੪੫੭.੨, ੪੬੬.੨, ੬੬੨.੩

ਆਸਚਰਜ : (ਸੰ) (आश्चर्य) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਅਚੰਭਾ, ਵਿਸਮਯ, ਤਾਜੁਬ, ਰਸ ਦੇ ਨੌ ਸਥਾਈ ਭਾਵਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ। ੫੩੪.੩

ਆਸਤ : (ਸੰ.) (आश्रित) ਵਿ.—ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੋਇਆ, ਸਹਾਰੇ ਤੇ ਟਿਕਿਆ ਹੋਣਾ, ਭਰੋਸੇ ਤੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ, ਸੇਵਕ, ਦਾਸ। ੮੦.੩

ਆਸਨ : (ਸੰ,) (आसन) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਬੈਠਣ ਦੀ ਵਿਧੀ, ਬੈਠਕ, ਸਥਿਤੀ, ਬੈਠਣ ਦੀ ਕੋਈ ਵਸਤੂ, ਚੌਕੀ, ਕੁਰਸੀ ਆਦਿ, ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ। ੪.ਛੰ.੩. ੩੦.੨, ੮੦.੩, ੨੪੭.੨, ੨੬੬.੩, ੩੩੮.੩, ੪੫੭.੨

ਆਸਪਰਸ : ਵੇਖੋ ਅਸਪਰਸ। ੧੬੯.੪

ਆਸਰਾ : ਵੇਖੋ ਆਸਰੋ । ੪੭੩.੧

ਆਸਰੋ : (ਸੰ.) (आसरा) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਆਧਾਰ, ਸਹਾਰਾ, ਭਰੋਸਾ, ਸ਼ਰਨ, ਇੰਤਜ਼ਾਰ, ਆਸ਼ਾ । ੩੮੭.੧, ੪੨੮.੨, ੫੦੩.੪, ੫੪੮.੪

ਆਸ਼੍ਰਮ : (ਸੰ.) (आश्रम) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਰਿਸ਼ੀਆਂ-ਮੁਨੀਆਂ ਦਾ ਨਿਵਾਸ ਅਸਥਾਨ, ਤਪੋਬਨ, ਕੁਟੀਆ, ਮੱਠ, ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਸਥਾਨ । ੪੦੨.੩

ਆਸਾ : ਵੇਖੋ ਆਸ । ਅ. (ਅੱਸਾ) ਸੰਗਿਆ.—ਡੰਡਾ, ਸੋਟੀ, ਸੋਟਾ । ੨੬.੪, ੧੦੫.੧, ੧੯੦.੧, ੨੩੩.੨, ੨੭੨.੨, ੨੮੧.੨, ੨੮੨.੩, ੩੩੬.੩, ੪੨੮.੩, ੪੩੪.੨, ੪੫੮.੨, ੫੦੩.੧, ੫੧੧.੩

ਆਸਾਵੰਤ : ਵੇਖੋ ਆਸ । ਵਿ.—ਇੱਛਾਵਾਲਾ, ਕਾਮਨਾ ਕਰਨਾ । ੪੨੮.੨

ਆਸ਼ਕਤਿ : (ਸੰ.) (आ+शक्ति) ਇ.—ਸੁਸਤੀ, ਆਲਸ, ਆਲਸੀ । ੧੫੭.੨

ਆਸ਼ਾ : (ਸੰ.) (आशा) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਇੱਛਾ, ਕਾਮਨਾ, ਉਮੀਦ । ੪੦੯.੧

ਆਸ਼ੀਸ਼ : ਵੇਖੋ ਅਸੀਸ । ੩੬੩.੩

ਆਹਿ : (ਹਿੰ.) (आहि) ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਆਸਨਾ ਦਾ ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਲਕ ਰੂਪ, ਹਾਇ, ਆਹ । ੭੬.੨, ੨੦੨.੩, ੩੫੯.੧, ੬੪੩.੧

ਆਕ : (ਹਿੰ.) (अक) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਮਦਾਰ ਦਾ ਪੌਦਾ, ਅਕਵਨ । ੫੧੮.੨ ।

ਆਕਾਸ : (ਸੰ.) (आकाश) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਅੰਬਰ, ਗਗਨ, ਅਸਮਾਨ, ਅੰਤਰਿਖਸ਼, ਸੁੰਨਯ ਸਥਾਨ । ੪੩੭.੪, ੪੨੭.ਸ.੨, ੬੩੧.੩, ੬੬੮.੩

ਆਕਾਸਚਾਰੀ : ਵੇਖੋ ਆਕਾਸ । ਆਕਾਸ਼ ਵਿਚ ਫਿਰਨ ਵਾਲਾ । ੧੮੪.੧, ੪੧੩.੨ ੬੩੧.੩

ਆਕਾਰ : (ਸੰ.) (आकार) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਆਕ੍ਰਿਤੀ, ਰੂਪ, ਸਵਰੂਪ, ਡੀਲਡੌਲ, ਬਣਾਵਟ, ਸੰਗਠਨ, ਚਿੰਨ੍ਹ । ੩੦੨.੨

ਆਂਖੇ : (ਸੰ.) (अक्षि)—ਨੇਤਰ, ਨੈਣ, ਨਯਨ, ਚਖਸ਼ੂ, ਅੱਖਾਂ, ਅੱਖ ਦਾ ਬਹੁਵਚਨ । ੪੩੯.੪

ਆਂਖੈ : ਵੇਖੋ ਆਂਖੇ । ੬੫੭.੪

ਆਗ : (ਸੰ.) (अग्नि) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਅਗਨੀ, ਵਸੁੰਧਰਾ, ਜਲਨ, ਗਰਮੀ, ਤਾਪ, ਡਾਹ, ਈਰਖਾ । ੬੯.੨, ੧੬੭.੧, ੪੯੫.੧, ੫੪੪.੧

ਆਂਗ : (ਸੰ.) (अङ्ग) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਅੰਗ, ਸ਼ਰੀਰ, ਦੇਹ, ਪ੍ਰਤਿ ਚੌਪਾਏ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਲੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਚਰਾਈ । ੪੦੨.੪

ਆਂਗਨ : (ਸੰ.) (अङ्गन) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਅੰਦਰਲਾ ਸਹਨ ਜਾਂ ਚੌਂਕਾ । ੩੫੧.੨, ੬੫੨.੨

ਆਗਮ : (ਸੰ.) (आगम्) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਵੇਦ, ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ, ਆਗਮਨ, ਆਮਦ, ਆਉਣਾ, ਭਵਿਖਕਾਲ, ਹੋਣਹਾਰ, ਆਇ, ਤੰਤ੍ਰ, ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ, ਨੀਤੀ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ । ੨੧੯.੨

ਆਗਯਾ : ਵੇਖੋ ਆਗਿਆ । ੮੭.੨. ੧੭੮.੧, ੧੭੮.੨, ੧੮੦.੧, ੨੧੨.੩, ੫੨੦.੪, ੬੧੮.੨, ੬੬੪.੧

ਆਗਿ : ਵੇਖੋ ਆਗ । ੨੨੪.੧

ਆਗਿਆ : (ਸੰ.) (आज्ञा) ਸੰਗਿਆ—ਹੁਕਮ, ਅਨੁਮਤੀ, ਇਜਾਜ਼ਤ । ੨੬੧.੩ ।

ਆਗਿਆਕਾਰੀ : ਵੇਖੋ ਆਗਿਆ । ਹੁਕਮ ਮੰਨਣ ਵਾਲਾ । ੨੬੦.੪, ੨੬੧.੩, ੩੦੨.੩

ਆਂਗੁਰੀ : (ਸੰ.) (अङ्गरि) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਉਂਗਲ । ੩੧੦.੧, ੬੩੨.੨

ਆਗੇ : (ਸੰ.) (अग्र) ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਅਗ੍ਰਭਾਗ ਵਿਚ, ਪਿਛੇ ਦਾ ਉਲਟ, ਸਾਹਮਣਾ, ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਭਵਿਖ ਕਾਲ ਵਿਚ, ਪਹਿਲੇ । ੧੧੧.੧, ੧੩੪.੧, ੩੨੦.੧, ੩੭੩.੨, ੫੮੪.੧

ਆਗੈ : ਵੇਖੋ ਆਗੇ । ੩੩੪.੧, ੪੧੩.੨, ੪੯੧.੨, ੬੦੦.੩

ਆਘ੍ਰਨ : (ਸੰ.) (आ+घ्राण) ਪੁ.—ਸੁਗੰਧ, ਸੁੰਘਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਜਾਂ ਭਾਵ। ੨੨੬.੨

ਆਘਾਤ : ਵੇਖੋ ਆਘਾਤ । ੩੧੦.੨

ਆਂਚ : (ਹਿੰ.) (आँच) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਗਰਮੀ, ਤਾਪ, ਅੱਗ ਦੀ ਲਪਟ. ਆਗ, ਅਗਨੀ । ੩੬੪.੩

ਆਚਾਰ : ਵੇਖੋ ਆਚਾਰ । ੫੧.੩, ੩੯੫.੧

ਆਛਾਦੀਯੋਂ : (ਸੰ.) (आच्छाद+यो) ਵਿ.—ਢਕਿਆ ਹੋਇਆ. ਕਜਿਆ ਹੋਇਆ. ਛਿਪਿਆ ਹੋਣਾ । ੩੧੨.੨

ਆਜ : (ਸੰ) (अद्य) (ਹਿੰ.) (आज) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਵਰਤਮਾਨ ਦਿਨ, ਇਸ ਸਮੇਂ, ਜੋ ਦਿਨ ਬੀਤ ਰਿਹਾ ਹੈ । ੨੦੫.੧. ੨੧੨.੪, ੩੪੫.੧, ੬੫੨.੧

ਆਠ : (ਸੰ.) (अष्ट) ਵਿ.—ਚਾਰ ਦਾ ਦੂਣਾ, ਚਾਰ+ਚਾਰ ਦਾ ਜੋੜ (੪) । ੨੨੮.੪, ੨੨੯.੧, ੨੨੯.੩, ੩੪੫.੧

ਆਠਹੀ : ਵੇਖੋ ਆਠ । ੩੧੦.੪

ਆਠੋ : ਵੇਖੋ ਆਠ (ਤੁਕਾਂਤ ਵਿਕਾਰ) । ੩੩੪.੩

ਆਟ : (ਹਿੰ.) (ओट) ਪੁ,—ਓਟ, ਸਹਾਰਾ, ਅੰਤਰ, ਨਗ, ਵਿ.—ਕੁਸ਼ਲ ਦਖਸ਼, ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਮੱਵੀ, ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਦੇ ਮੱਥੇ ਤੇ ਕਾਉਡੀ ਪਾਉਣ ਵਾਲਾ ਗਹਿਣਾ, ਟਿੱਕਾ । ੬੧੫.੨

ਆਤਮ : (ਸੰ.) (आत्मन्) ਸੰਗਿਆ—ਆਤਮਾ, ਜੀਵ, ਮਨ, ਅੰਤਹਕਰਣ। ੬੧.੨, ੬੩.੪, ੬੪.੪, ੭੬.੧, ੯੬.੧, ੧੧੨.੨, ੧੧੫.੩, ੧੩੭.੪, ੨੧੦.੩, ੨੨੫.੧, ੨੨੭.੧, ੨੪੫.੪, ੨੪੮.੩, ੩੨੮.੩, ੬੬੩.੩, ੬੭੫.੪

ਆਤਮਾ : ਵੇਖੋ ਆਤਮ। ੩੯੧.੪, ੪੦੪.੩, ੫੦੨.੪, ੫੯੮.੪, ੬੨੫.੪

ਆਤੁਰ : (ਸੰ.) (आतुर) ਵਿ.—ਵਿਆਕੁਲ ਘਬਰਾਣਾ ਬੇਚੈਨ. ਅਧੀਰ, ਉਤਸੁਕ, ਦੁੱਖੀ ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਜਲਦੀ। ੫੭੧.੪, ੬੧੦.੨

ਆਦਿ : (ਸੰ.) (आदि) ਵਿ.—ਪ੍ਰਥਮ, ਪਹਿਲਾ, ਆਰੰਭ ਦਾ ਸੰਗਿਆ, ਬੁਨਿਆਦ, ਮੂਲਕਰਣ, ਈਸ਼ਵਰ। ੧.ਸੋ.੧, ੧.ਦੋ.੧, ੧.ਛੰ.੩, ੧.ਛੰ.੪, ੬.ਸੋ.੧, ੬.ਸੋ.੨, ੬.ਦੋ.੧, ੬.ਦੋ.੨, ੭.ਛੰ.੨, ੮.ਸੋ.੨, ੮.ਦੋ.੨. ੮.ਛੰ.੧, ੫੪.੨, ੫੬.੧, ੭੧.੧, ੭੮.੧, ੮੨.੮, ੮੬.੩, ੧੧੯.੪, ੧੩੩.੪, ੧੪੧.੩, ੧੪੩.੧, ੧੪੪.ਝ.ਛੰ.੧, ੧੮੮.੩, ੨੧੪.੩, ੨੩੭.੨, ੨੪੧.੧, ੨੫੦.੪, ੩੧੬,੨, ੩੨੧.੨, ੩੮੩.੧, ੪੩੬.੨, ੫੫੬.ਸ.੩, ੫੮੧.੧, ੬੨੪.੧

ਆਦਿਤਯ : (ਸੰ.) (आदित्य) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਦੇਵਤਾ, ਇੰਦ੍ਰ, ਸੂਰਜ, ਵਾਮਨ, ਬਾਰਾਂ ਮਾਤਰਾਂ ਦੇ ਛੰਦ ਦੀ ਸੰਗਿਆ, ਅੱਕ ਦਾ ਪੌਦਾ। ੪੫੩.੧

ਆਦੇਸ : (ਸੰ.) (आदेश) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਆਗਿਆ, ਉਪਦੇਸ਼, ਨਮਸਕਾਰ, ਪ੍ਰਣਾਮ, ਗ੍ਰਹਿਆਂ ਦਾ ਫਲ, ਅਖਰ ਪਰਿਵਰਤਨ। ੧.ਸੋ.੧, ੧.ਦੋ.੨, ੧.ਛੰ.੪, ੮੨.੨, ੧੦੬.੪, ੧੩੩.੪, ੧੮੬.੪, ੨੧੪.੩

ਆਂਧਨ : (ਹਿੰ.) (आँधना) ਅ: ਕ੍ਰਿ.—ਵੇਗ ਨਾਲ ਧਾਵਾ ਕਰਨਾ, ਟੁੱਟ ਪੈਣਾ। ੪੭੫.੨

ਆਂਧਰੇ : (ਹਿੰ.) (आँधर) ਵਿ.—ਅੰਨ੍ਹਾ. ਨੇਤ੍ਰਹੀਨ, ਅੱਖਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ। ੩੧੪.੧, ੩੧੫.੧, ੪੪੩.੩

ਆਂਧਰੈ : ਵੇਖੋ ਆਂਧਰੇ। ੧੯੧.੪

ਆਂਧਰੋ : ਵੇਖੋ ਆਂਧਰ। ੫੭੮.੨, ੬੦੦.੧

ਆਧਾਨ : (ਸੰ.) (अधान) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸਥਾਪਨਾ. ਰਖਣਾ, ਗਿਰਵੀ ਜਾਂ ਰਹਨ ਰਖਣਾ, ਗਰਭ। ੪੧੪.੩

ਆਧਾਰ : (ਸੰ.) (आधार) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸਹਾਰਾ, ਪਾਤਰ, ਨੀਂਵ, ਜੜ੍ਹ, ਯੋਗ, ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਵਿਚ ਇਕ ਚਤ੍ਰ ਦਾ ਨਾਮ, ਵਿ.—ਆਸਰਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ। ੩੮੭.੧, ੫੮੧.੧

ਆਧਿ : (ਸੰ.) (आधि) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਮਾਨਸਿਕ ਵਿਆਧਯਾ, ਚਿੰਤਾ, ਗਿਰਵੀ, ਬੰਧਕ। ੨੩੩.੪

ਆਧੀਨਹਿ : (ਸੰ.) (अधीन) ਵਿ.—ਆਸ਼੍ਰਿਤ, ਮਾਤਹਤ, ਵਸੀਭੂਤ, ਵੇਖੋ ਅਧੀਨ। ੪੩੪.੧

ਆਨ : (ਸੰ.) (ਸ਼ਾਨ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਮਰਿਆਦਾ ਦੁਹਾਈ, ਵਿਜਯਘੋਸ਼ਣਾ, ਆਕੜ. ਟੇਕ, ਪ੍ਰਣ, ਸੀਮਾ, ਹਦ, ਸੁੱਖ ਦਾ ਸਾਹ। ਵਿ.—ਅਨਯ ਦੂਸਰਾ। ੧੨.੧, ੧੨.੨, ੧੯.੧, ੧੯.੪, ੨੦.੧, ੨੧.੧, ੩੪.੨, ੮੪.੨, ੧੦੫.੨, ੧੧੦.੩. ੧੪੨.੪, ੧੭੦.੨, ੧੮੩.੨, ੨੧੮.੪, ੨੧੯.੧, ੨੩੧.੧, ੨੪੭.੩, ੨੮੫.੪, ੩੩੬,੩, ੩੫੫.੨, ੩੫੫.੩, ੩੬੪.੨, ੩੭੪.੨, ੩੮੦.੩, ੩੯੬.੩, ੪੧੨.੨, ੪੨੯.੨, ੪੩੧.੪, ੪੩੨.੧, ੪੩੨.੨, ੪੩੪.੪, ੪੩੫.੩, ੪੩੬.੪, ੪੪੧.੧-— ੪੪੧.੪, ੪੪੨.੪, ੪੪੩.੪, ੪੪੪.੧, —੪੪੪.੩, ੪੪੫.੪, ੪੪੬.੪, ੪੪੮.੩. ੪੪੯.੩, ੪੪੯.੪, ੪੫੧.੧, ੪੫੨.੧— ੪੫੨.੪, ੪੫੩.੧— ੪੫੩.੩, ੪੫੪.੨, ੪੫੪.੪, ੪੫੬.੧— ੪੫੬.੪, ੪੬੦.੪, ੪੬੧,੧, ੪੬੩.੧, ੪੬੩.੪, ੪੬੪.੧, ੪੬੪.੩, ੪੬੪.੩, ੪੬੪.੪, ੪੬੫.੪, ੪੬੬.੪, ੪੬੭.੪, ੪੭੦.੪, ੪੭੧.੪, ੪੭੨.੪, ੪੭੩.੪, ੪੭੪.੪, ੪੭੫.੪, ੪੭੬.੪, ੪੭੭.੪, ੪੭੯.੩, ੪੭੯.੪. ੪੮੦.੪, ੪੮੧.੪, ੪੮੨.੩, ੪੮੨.੪, ੪੮੩.੪, ੪੮੬.੧, ੪੮੬.੪, ੪੮੭.੧, ੪੮੮.੩, ੪੮੯.੩, ੪੯੦.੨, ੪੯੦.੩. ੪੯੧.੪, ੪੯੨.੪, ੫੦੭.੧, ੫੧੪.੪, ੫੩੮.੨, ੫੬੪.੧, ੫੭੦.੪, ੫੭੪.੧ ੫੭੪.੪, ੬੦੦.੨. ੬੧੮.੩, ੬੨੩.੩, ੬੩੯.੧

ਆਨਈ : ਵੇਖੋ ਆਨੀਐ। ੩੦੦.੪, ੪੯੨.੩

ਆਨਦ : ਵੇਖੋ ਆਨੰਦ। ੧੭੧.੧, ੨੪੬.੪

ਆਨੰਦ : (ਸੰ.) (ਸ਼ਾਨੰਦ) ਸੰਗਿਆ.—ਹਰਸ਼, ਖੁਸ਼ੀ, ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ, ਸੁੱਖ। ੭੪.੧, ੨੪੧.੨, ੨੬੫.੨, ੩੫੦.੨, ੩੯੨.੪, ੩੯੪.੩, ੪੨੩.੨, ੬੩੭.੧

ਆਨੰਦਮਈ : ਵੇਖੋ ਆਨੰਦ। ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ। ੩੯੩.੪

ਆਨਿ : ਵੇਖੋ ਆਨ। ੫੯੫.੨, ੬੧੮.੧, ੬੬੪.੨

ਆਨੀ : ਵੇਖੋ ਆਨ। ਲਿਆਉਣਾ, ਆਉਣਾ। ੫੨੫.੩

ਆਨੀਅਤ : ਵੇਖੋ ਆਨਾ। ਉਪਸਥਿਤ ਹੋਣਾ, ਆਉਣਾ। ੧੩੬.੨

ਆਨੀਐ : ਵੇਖੋ ਆਨ। ਆਉਣਗੇ, ਜਾਕੇ ਵਾਪਸ ਮੁੜਨਾ। ੯੮.੩, ੯੯.੨, ੧੧੮.੨, ੧੪੭.੪, ੧੮੮.੪, ੧੯੬.੪, ੨੪੪.੧, ੨੪੫.੨, ੨੪੫.੩, ੨੬੪.੨, ੩੦੦.੪, ੩੦੧.੪, ੫੦੧.੩, ੫੩੫.੩, ੬੦੯.੩, ੬੫੯.੩

ਆਨੇ : ਵੇਖੋ ਆਨਾ। ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਲਿਆਉਂਦਾ। ੨੬.੪, ੩੪.੪, ੯੨.੩, ੧੪੯.੪, ੨੨੭.੨, ੨੪੨.੨, ੪੩੧.੧

ਆਪ : ਸਰਵ-ਅਨਯ ਪੁਰਖ ਇਕ ਵਚਨ ਲਈ ਆਦਰ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ। ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਖੁਦ ਆਪ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਤੋਂ, ਆਪਣਾ। ੭.ਸੋ.੧, ੭.ਦੋ.੧, ੧੨.੧, ੨੪.੩, ੪੪.੧. ੪੪.੨, ੪੪.੪, ੫੪.੧, ੬੧.੪, ੧੧੦.੩, ੧੬੦.੨, ੧੬੦.੪, ੧੯੯.੨, ੨੦੮.੧, ੨੨੨.੪, ੨੩੮.੨, ੨੪੫.੪, ੨੫੧ ੨, ੩੩੮.੨, ੩੪੬.੪. ੪੦੬.੪, ੪੭੪.੧, ੪੭੪.੨, ੪੯੩.੧, ੫੬੪.੧, ੬੨੬.੩

ਆਪਹਿ : ਵੇਖੋ ਆਪ। ਆਪਣੇ ਆਪ, ਇਕਲਾ। ੪੬੧.੩

ਆਪਹੀ : ਵੇਖੋ ਆਪ। ਸ੍ਵੈ, ਖੁਦ ਆਪ। ੪੪.੨

ਆਪਨ : ਵੇਖੋ ਆਪ। ਵਿ.—ਨਿਜਦਾ, ਸਦਾ। ੭.ਛੰ.੪, ੫੪.੧, ੩੦੮.੪, ੫੭੫ ੩

ਆਪਨੀ : ਵੇਖੋ ਆਪ। ਆਪਣੀ, ਨਿਜੀ, ੪੫੯.੧

ਆਪਨੇ : ਸੰਬੰਧ ਵਾਚਕ ਪੜਨਾਓ। ਜਿਸ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ੩੯੮.੧

ਆਪਨੈ : ਵੇਖੋ ਆਪਨੇ। ੫੭੬.੧

ਆਪਨੋ : ਵੇਖੋ ਆਪ। ਨਿੱਜ, ਆਪਣਾ ਆਪ। ੪੪.੨, ੫੫੩.੨

ਆਪਾ : (ਹਿੰ.) (आपा) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਆਪਣਾ, ਅਸਤਿਤਵ ਆਪਣੀ ਅਸਲੀਅਤ, ਅਹੰਕਾਰ, ਘੁਮੰਡ, ਗਰਭ, ਸੁੱਧ ਬੁੱਧ। ੭.ਸੋ.੧, ੭.ਦੋ.੧, ੭.ਛੰ.੪, ੨੪.੩, ੩੨.੩, ੩੭.੩, ੩੯.੩, ੬੧.੪, ੯੦.੧, ੯੨.੪, ੧੦੬.੧, ੧੦੭.੧, ੧੦੮.੧, ੧੧੦.੩, ੧੨੪.੩, ੧੩੩.੨, ੧੬੦.੪, ੧੯੦.੪, ੧੯੫.੩, ੧੯੯.੨, ੨੨੫.੩, ੨੫੪.੪, ੨੫੧.੨, ੨੮੧.੩, ੩੩੮.੨, ੩੯੨.੪, ੪੯੩.੧, ੫੮੧.੩, ੫੯੩.੪, ੫੯੪.੩, ੬੩੪.੧, ੬੬੨.੧

ਆਪੈ : ਵੇਖੋ ਆਪ। ੨੨੫.੩

ਆਂਬ : (ਸੰ.) (आम्र) ਸੰਗਿਆ.—ਇਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਫਲ ਜੋ ਖਾਇਆ ਜਾਂ ਚੂਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਿ.—ਅਪ੍ਰਸਿਧ, ਸਾਧਾਰਣ, ਮਾਮੂਲੀ। ੧੦੯.੨, ੩੦੬.੨, ੪੬੫.੧, ੫੬੭.੨

ਆਭਰਣ : ਵੇਖੋ ਆਭਰਨ। ੩੪੬.੧, ੩੮੫.੨

ਆਭਰਨ : (ਸੰ.) (आभरण) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਗਹਿਣਾ, ਆਭੂਸ਼ਣ, ਪੋਸ਼ਣ, ਪਰਵਰਿਸ਼। ੩੪੬.੧, ੩੮੫.੨, ੫੬੦.੧, ੫੬੨.੨

ਆਮ : ਵੇਖੋ ਆਂਬ। ੪੭੨.੧

ਆਂਮਲੀ : ਵੇਖੋ ਆਂਬ। ਕੱਚੀ ਅੰਬੀ। ੪੭੨.੧

ਆਮੈ : (ਸੰ.) (आमय) ਸੰਗਿਆਪੁ.—ਰੋਗ, ਬਿਮਾਰੀ ੬੩੬.੩

ਆਮੋਦ : ਵੇਖੋ ਅਮੋਦ। ੨੫੭.੪

ਆਯ : (ਸੰ.) (आय) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਆਮਦਨੀ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਜਨਮ ਕੁੰਡਲੀ ਵਿਚ ਗਿਆਰ੍ਹਵਾਂ ਸਥਾਨ । ੫੪੩.੩, ੬੬੭.੪

ਆਯਾ : (ਹਿੰ.) (आया) ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਉਪਸਥਿਤ ਹੋਇਆ, ਆਉਣਾ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਭੂਤਕਾਲ । ੫੯੨.੪

ਆਰਸ : (ਸੰ.) (आलस्य) (ਹਿੰ.) (आरस) ਪੁ.—ਆਲਸਯ, ਇ. ਆਰਸੀ ਦਰਪਣ, ਸ਼ੀਸ਼ਾ, ਆਇਨਾ । ੬੫੩.੩

ਆਰਸੀ : (ਹਿੰ.) (आरसी) ਇ.—ਦਰਪਣ, ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਆਇਨਾ, ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਜੜ੍ਹੀ ਹੋਈ ਅਗੂੰਠੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਔਰਤਾਂ ਅਗੰਠੇ ਵਿਚ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ । ੩੭੫.੨

ਆਰਸੁ : ਵੇਖੋ ਆਰਸ । ਆਲਸ । ੬੫੪.੪

ਆਰਬਲਾ : (ਸੰ.) (आयुर्बल) (ਹਿ.) (आरबला) ਸੰਗਿਆ—ਪੁ. ਆਯੂ, ਉਮਰ । ੩੦੬.੨

ਆਲਸ : (ਸੰ.) (आलस्य) ਵਿ.—ਆਲਸੀ, ਸੁਸਤ, ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿਚ ਨਿਰਉਤਸ਼ਾਹਿਤ । ੪੪੦.੧

ਆਲੀ : (ਸੰ.) (आली) ਸੰਗਿਆ—ਇ. ਸਾਥੀ, ਸਹੇਲੀ ਵਿ.—ਵੱਡਾ, ਉੱਚ ਸਰਵਸ੍ਰੇਸ਼ਠ ਵਿ. (ਹਿੰ.) ਗਿਲਾ, ਤਰ, ਭਿਜਿਆ ਹੋਇਆ । ੬੪੭.੨, ੬੫੯.੧, ੬੬੦.੨, ੬੬੧.੧, ੬੬੫.੪, ੬੬੬.੨

ਆਵਈ : ਸੰਗਿਆ—ਆਉਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਆਗਮਨ । ੧੫.੧, ੧੫.੨, ੨੦.੪, ੪੪.੧, ੮੭.੧, ੧੦੧.੧, ੧੦੨.੨, ੧੦੩.੨, ੧੦੫.੩, ੧੨੦.੩, ੧੫੪.੧, ੧੭੮.੩, ੧੮੪.੧, ੨੩੫.੧, ੨੩੮.੧, ੨੭੦.੨, ੨੭੪.੧, ੩੧੩.੪, ੩੨੪.੪, ੪੩੦.੧, ੪੪੭.੩, ੪੬੨.੧, ੪੭੦.੪

ਆਵਹੀ : ਵੇਖੋ ਆਵਈ, ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ । ੬੫੧.੧, ੬੬੫.੧

ਆਵਤ : ਆਉਂਦੇ ਹਨ । ੨੫੩.੧, ੨੭੩.੪, ੩੧੯.੨, ੩੬੨.੧, ੪੩੪.੧, ੪੭੧.੩, ੫੭੮.੩, ੬੨੯.੪, ੬੩੧.੧, ੬੩੯ ੩, ੬੫੯ ੩, ੬੭੪.੧, ੬੭੪.੨, ੬੭੪.੪

ਆਵੰਤਕਾ : (ਸੰ.) (आवन्ति) ਇ.—ਮਾਲਵਾ ਜਨਪਦ ਦਾ ਪੁਰਾਣਾ ਨਾਮ, ਮਾਲਵਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਉਜੈਨ । ੪੧੬.੨

ਆਵਧਿ : ਵੇਖੋ ਅਵਧਿ । ੨੩੪.੪

ਆਵਾ : (ਹਿੰ.) (आवाँ) ਪੁ.—ਉਹ ਗੱਡਾ (ਟੋਆ) ਜਿਸ ਵਿਚ ਘੁਮਿਆਰ ਭਾਂਡੇ ਪਕਾਉਂਦਾ ਹੈ । ੫੯੨.੩, ੬੪੩.੩

ਆਵਾਗਵਨ : (ਸੰ.) (आवागमन) ਸੰਗਿਆ—ਆਉਣ ਜਾਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਜਨਮ ਮਰਨ ਦਾ ਚਕਰ ਜਾਂ ਬੰਧਨ । ੪੦੮.੪, ੪੭੧.੪, ੪੭੩.੪

ਆਵੇਸ਼ : ਵੇਖੋ ਆਵੇਸ਼ । ੨੧੦.੩

ਆਵੇਸ਼ : (ਸੰ.) (ग्रावेश) ਸੰਗਿਆ—ਪ੍ਰਵੇਸ਼, ਵਿਆਪਤੀ,ਜੋਸ਼, ਲਗਨ, ਚਿਤ ਦਾ ਵੇਗ, ਆਵੇਸਣਾ, ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨਾ, ਘਰ ਕਰਨਾ। ੩੪੬.੩

ਆਵੇ : ਆਉਣਾ, ਆਉਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਆਵਣਾ, ਆਗਮਨ। ੧.ਛੰ.੩, ੬੯.੪, ੧੧੮.੩, ੨੨੯.੪, ੨੭੩.੪, ੪੦੪.੩, ੪੩੭.੧, ੪੪੪.੨, ੪੪੪.੩, ੪੬੧.੧, ੪੨੭.ਸ.੪, ੫੨੨.੩, ੫੮੩.੨, ੫੮੭.੨, ੫੯੦.੨, ੫੯੪.੩, ੫੯੪.੪, ੬੦੨.੪, ੬੧੮.੩, ੬੩੦.੧, ੬੪੧.੧. ੬੫੪.੪, ੬੬੦.੪, ੬੭੪.੩

ਐ : (ਸੰ.) ਹਿੰਦੀ ਦਾ ਇਕ ਸੂਰ। ੧੭੦.੨, ੩੭੨.੪, ੬੫੫.੧

ਐਸਾ : ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਅਜੇਹਾ, ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ, ਇਸ ਢੰਗ ਦਾ। ੪੪੮.੧

ਐਸੀ : ਵੇਖੋ ਐਸਾ। ਇ.—ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ। ੪੫੦.੧— ੪੫੦.੪, ੬੪੫.੪, ੬੪੯.੧

ਐਸੇ : (ਹਿੰ.) (ऐसे) ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੋਂ, ਇਸ ਰੀਤ ਤੋਂ, ਇਸ ਢੰਗ ਨਾਲ। ੧੪੩.੪, ੫੫੫.੪, ੫੯੨.੧, ੬੭੧.੪

ਐਸੋ : ਵਿ.—ਵੇਖੋ ਐਸਾ। ੧੨੪.੪, ੨੨੮.੪, ੩੦੯.੧, ੩੧੬.੩, ੫੯੨.੨, ੫੯੨.੩

ਐਂਚਤ : (ਹਿੰ.) (ऐंचना+त) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਖਿਚਣਾ, ਤਾਨਣਾ, ਦੂਸਰੇ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਤੇ ਲੈਣਾ। ੫੫੮.੧

ਐਰਾਪਤਿ : (ਸੰ.) (एरावत) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਬਿਜਲੀ ਨਾਲ ਚਮਕਦਾ ਹੋਇਆ, ਬਦਲ, ਇੰਦ੍ਰ ਧਨੁਸ਼, ਬਿਜਲਾਂ, ਇੰਦ੍ਰ ਦਾ ਹਾਥੀ, ਇਕ ਨਗ ਦਾ ਨਾਮ। ੪੭੭.੩

ਔਨਮ : (ਸੰ.) (ओमूनम:) ਸੰਗਿਆ—ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਨਮਸਕਾਰ, ਬੰਦਨਾ। ੧.ਸੋ.੧, ੧.ਦੋ.੧, ੧.ਛੰ.੪

ਔਟਾਏ : (ਹਿੰ.) (ओटना) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਗਰਮ ਕਰਨਾ, ਗੜਨਾ। ੫੩੫.੨

ਔਰ : ਵੇਖੋ ਔਰ। ੩੭੧.੨

ਔ : (ਹਿੰ.)—ਹੋਰ, ਅਨੰਤ, ਬਾਕੀ ਵਿ.—ਅਧਿਕ ਇ.—ਪ੍ਰਿਥਵੀ, ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਹਿੰਦੀ ਵਰਣਮਾਲਾ ਦਾ ਚੌਦ੍ਹਵਾਂ ਸੂਰ ਵਰਣ। ਵੇਖੋ ਔਰ। ੯.੨, ੧੩.੩, ੧੪.੩, ੨੯.੨, ੨੯.੩, ੩੮.੨, ੩੯.੩, ੪੬.੨, ੪੬.੩, ੪੭.੪, ੫੪.੪, ੬੩.੪, ੬੫.੪, ੮੧.੩, ੯੮.੨. ੯੯.੨ ੧੦੦.੩, ੧੦੭.੨, ੧੦੮.੨, ੧੦੯.੧, ੧੦੯.੨, ੧੧੯.੨, ੧੨੨.੧, ੧੨੩.੧, ੧੨੩.੩, ੧੨੪.੩, ੧੨੯.੩, ੧੩੦.੩, ੧੩੨.੪, ੧੪੬.੩, ੧੫੮.੪, ੧੫੯.੧, ੧੫੯.੩, ੧੬੦.੩, ੧੬੨.੪, ੧੬੩.੧, ੧੬੪.੧, ੧੬੫.੧, ੧੬੫.੩, ੧੭੪.੪, ੧੭੭.੪,

੧੮੨.੨, ੧੮੬.੨, ੧੮੭.੨, ੧੮੭.੩, ੧੯੦.੩, ੧੯੨.੩, ੧੯੩.੩, ੧੯੭.੩, ੨੦੮.੧, ੨੧੪.੪, ੨੧੮.੪, ੨੨੯.੨, ੨੫੨.੪, ੨੫੬.੩, ੨੫੭.੪, ੨੬੦.੧, ੨੯੨.੧, ੨੯੨.੩, ੨੯੭.੪, ੨੯੮.੨, ੩੦੧.੧, ੩੦੩.੨, ੩੦੫.੨, ੩੦੬.੨, ੩੧੬.੧, ੩੨੪.੨, ੩੩੧.੪, ੩੩੪.੫, ੩੩੭.੪. ੩੩੮.੩, ੩੪੧.੨, ੩੪੧.੩, ੩੫੫.੨, ੩੬੯.੪, ੩੭੧.੪, ੩੭੨.੪, ੩੭੫.੨, ੩੮੩.੨, ੩੮੩.੩, ੩੮੭.੨, ੩੯੭.੨, ੩੯੭.੪, ੪੧੬.੧, ੪੨੭.੩, ੪੨੮.੪, ੪੩੦.੩, ੪੩੭.੧, ੪੪੬.੨ ੪੪੮.੨, ੪੪੯.੨, ੪੫੪,੩, ੪੬੫.੨, ੪੮੪.੧, ੪੮੬.੩, ੪੯੨.੨, ੪੯੨.੩, ੪੯੩.੪, ੪੯੮.੧, ੫੧੧.੧, ੫੧੯.੩. ੫੨੩.੪, ੫੨੬.੪, ੫੭੨.੨, ੫੯੭.੨, ੫੯੭.੩, ੬੦੦.੨, ੬੦੩.੪, ੬੧੭.੪, ੬੨੩.੩, ੬੩੩.੨, ੬੪੯.੪, ੬੫੨.੧, ੬੫੩.੧

ਔਸ਼ਧਿ : (ਸੰ.) (औषधि) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਦਵਾ, ਦਵਾਈ। ੩੨੫.੩, ੩੩੦.੩, ੩੫੬.੨, ੩੫੭.੨, ੩੭੫.੩, ੪੦੬.੨, ੪੩੯.੨

ਔਸ਼ਧੀ : ਵੇਖੋ ਔਸ਼ਧਿ। ੧੯੮.੩

ਔਸਰ : (ਸੰ.) (अवसर) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸਮਾਂ, ਕਾਲ, ਅਵਕਾਸ਼, ਫੁਰਸਤ, ਸੰਯੋਗ, ਇਤਫ਼ਾਕ। ੩੪੫.੨, ੪੯੮.੪, ੫੯੨.੪, ੬੬੦.੧, ੬੬੩.੩

ਔਸਰੇ : (ਹਿੰ.) (अवसेर) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਚਿੰਤਾ, ਉਲਝਣ, ਫਿਕਰ, ਦੁੱਖ, ਦੇਰ, ਵਿਲੰਬ। ੫੭੧.੪

ਔਖਧਿ : ਵੇਖੋ ਔਸ਼ਧੀ। ਦਵਾਈ। ੩੬੪.੧

ਔਖਿਧ : ਵੇਖੋ ਔਸ਼ਧੀ। ਦਵਾਈ। ੭੮.੩

ਔਗੁਣ : ਵੇਖੋ ਔਗੁਨ। ੩੫੬.੪, ੩੭੮.੪, ੩੭੯.੧, ੩੮੧.੪, ੩੯੯.੨

ਔਗੁਨ : (ਸੰ.) (अवगुण) ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਨਿੰਦਾ ਕਰਨਾ, ਤ੍ਰਿਸਕਾਰ ਕਰਨਾ, ਤੁੱਛ ਸਮਝਣਾ, ਘਟੀਆ ਸਮਝਣਾ, ਦੋਸ਼, ਦੂਸ਼ਣ। ੧੫੭.੩

ਔਟਾਰਯੋ : (ਹਿੰ.) (औटारयो) ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਗਰਮ ਹੋਣਾ, ਉਬਲਣਾ, ਉਬਲ। ੪੨੫.੩

ਔਤਾਰ : (ਸੰ.) (अवतार) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਉਤਰਣਾ, ਥਲੇ ਆਉਣਾ, ਜਨਮ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨਾ, ਸ਼ਰੀਰ ਧਾਰਣ ਕਰਨਾ, ਪੁਰਾਣਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦਾ ਮਾਨਵ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਰੀਰ ਧਾਰਨ ਕਰਨਾ। ੩੫.੧, ੫੪.੩, ੭੦.੪

ਔਧਿ : ਵੇਖੋ ਅਵਧਿ। ੫੯੨.੩

ਔਧੂਤ : (ਸੰ.) (अवधुत)—ਵਿਰਕਤ, ਉਹ ਸਾਧਕ ਜਿਸ ਨੇ ਸਹਿਜ ਅਵਸਥਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ, ਨਾਥ ਪੰਥੀ, ਸਿਧ ਯੋਗੀ, ਸਾਧਕਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਮਨ । ੧੧੪.੩

ਔਰ : (ਅਵਯਯ)—ਦੋ ਪਦਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ । ਵਿ.—ਦੂਜਾ, ਹੋਰ, ਜ਼ਿਆਦਾ, ਅਧਿਕ । ੮੪.੩, ੧੩੪.੧, ੧੮੪.੪, ੧੯੭.੪, ੨੬੪.੧, ੨੬੪.੨, ੩੮੨.੧

ੲ

ਇਸ਼ਟ : (ਸੰ.) (इष्ट) ਵਿ.—ਅਭਿਲਾਸ਼ਿਤ, ਚਾਹਿਆ ਹੋਇਆ, ਪੂਜਤ, ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸ਼ੁਭਕਰਮ, ਧਰਮ ਕਾਰਜ, ਕੁਲਦੇਵ, ਅਧਿਕਾਰ ਮਿੱਤਰ । ੫੫੨.੪

ਇਸ਼ਟੈ : ਵੇਖੋ ਇਸ਼ਟ । ਤੁਕਾਂਤ ਵਿਕਾਰ । ੫੫੨.੩

ਇਹੈ : ਵੇਖੋ ਇਹੁ । ੨੦੦.੧

ਇਕ ; (ਸੰ.) (एक) ਵਿ.—ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਅੰਕ । ੧੧.੧, ੩੨.੪, ੩੪.੪, ੪੫.੪, ੬੦.੧, ੮੪.੨, ੮੬.੪, ੧੦੩.੪, ੧੪੪.ਝ.ਛੰ.੨, ੧੪੯.੪, ੧੮੭.੧, ੩੧੬.੨, ੩੧੯.੪, ੩੨੭.੪, ੩੩੩.੩, ੬੬੯.੨, ੬੭੦.੧, ੬੭੩.੩

ਇਕਾਂਤਿ : (ਸੰ.) (एकान्त) ਵਿ.—ਇਕਲਾ, ਅਲਗ । ੨੭੨.੪

ਇਕੀਸ : (ਸੰ.) (इकईस) (एक + ईश) ਇਕ ਈਸ਼ਵਰ, ਇਕ ਪਰਮਾਤਮਾ, ਇਕ ਮਾਲਿਕ । ੧੧.੧, ੩੨.੪, ੩੪.੪, ੪੫.੪, ੬੦.੧, ੮੬.੪, ੧੦੩.੪, ੧੪੯ ੪, ੨੨੨.੪

ਇੱਛਾ : (ਸੰ.) (इच्छा) ਸੰਗਿਆ—ਇੱਛਾ, ਚਾਹ, ਕਾਮਨਾ । ੧੪੮.੩, ੩੯੩.੧

ਇੱਛਾਚਾਰੀ : ਵੇਖੋ ਇੱਛਾ । ਇੱਛਾ ਰਖਣਵਾਲੇ । ੨੩੯.੧

ਇਤ : (ਸੰ.) (इत) ਵਿ.—ਇਸ । ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਇਸ ਪਾਸੇ, ਇਸ ਵਿਚ, ਇਧਰ. ਇਸ ਲੋਕ ਵਿਚ । ੧੧.੧, ੫੬.੩, ੯੬.੨, ੧੮੬.੨, ੨੭੫.੨, ੨੭੫.੩, ੩੪੦.੨, ੩੪੦.੩, ੩੪੦.੪

ਇਤਉਤ : ਅਵ੍ਯਯ। (ਇਤ + ਉਤ) ਇਹ ਉਹ, ਇਸ ਉਸ, ਇਧਰ ਉਧਰ । ੩੧੯.੩, ੩੨੦.੪

ਇਤਹੂੰ : ਵੇਖੋ ਇਤ । ਇਧਰ ਹੀ । ੨੭੫.੨

ਇੰਦਰਾਇਕ : ਵੇਖੋ ਇੰਦ੍ਰ । ਤੁਕਾਂਤ ਵਿਕਾਰ । ੫੯੭.੩

ਇੰਦ੍ਰ : (ਸੰ.) (इन्द्र) ਸੰਗਿਆ—ਦੇਵਤਿਆਂ ਦਾ ਰਾਜਾ, ਮੇਘ ਦਾ ਰਾਜਾ। ੪੭੨.੩

ਇੰਦ੍ਰਾਦਿ : (ਇੰਦ੍ਰ+ਆਦਿ) ਇੰਦਰ ਆਦਿ। ੨੧੬.੪

ਇੰਦ੍ਰਾਇਕ : (ਇੰਦ੍ਰ+ਆਦਿਕ) ਇੰਦਰ ਵਗੈਰਾ, ਇੰਦਰ ਆਦਿ (ਭਾਵ ਹੋਰ ਦੇਵਤਿਆ ਤੋਂ) ੨੧.੨

ਇੰਦ੍ਰੀ : (ਸੰ.) (ਇੰਦ੍ਰਿਯ) ਸੰਗਿਆ—ਸ਼ਰੀਰ ਦੇ ਉਹ ਅੰਗ ਜਿਸ ਨਾਲ ਬਾਹਰਲੇ ਵਿਸ਼ਿਆ ਦਾ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਦੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਹਨ, ਕਰਮ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਗਿਆਨ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ। ੩੨੮.੩

ਈ : ਹਿੰਦੀ ਵਰਣ ਮਾਲਾ ਦਾ ਚੌਥਾ ਸੂਰ ਵਰਣ ਜੋ ਕਿ (ਇ) ਦਾ ਦੀਰਘ ਰੂਪ ਹੈ। ਸਬੰਧਕ। ੬੫੫.੧, ੬੫੫.੪

ਈਸ : (ਸੰ.) (ईश) ਸੰਗਿਆ—ਪੁ.—ਸਵਾਮੀ, ਮਾਲਿਕ, ਈਸ਼ਵਰ, ਪਰਮਾਤਮਾ, ਰਾਜਾ। ੧੧.੧, ੩੨.੪, ੩੪.੪, ੪੫.੪, ੬੦.੧, ੮੪.੨, ੮੬.੪, ੧੦੩.੪, ੧੪੯.੪, ੨੮੯.੧, ੩੩੧.੨

ਈਹਾਂ : (ਸੰ.) (ईहां) ਸੰਗਿਆ—ਇ. ਚੇਸ਼ਟਾ, ਇੱਛਾ, ਲੋਭ। ੪੯੮.੨

ਏ : ਹਿੰਦੀ ਸੂਰਮਾਲਾ ਦਾ ਗਿਆਰ੍ਹਵਾਂ ਅਖੱਰ। ਅਗੇ, ਏਹੀ ਆਦਿ ਸੰਬੋਧਕ ਸੂਚਕ। ੪੮੪.੩

ਏਈ : ਪੜਨਾਂਵ ਇਹੀ, ਯਹੀ। ੬੬੯.੧— ੬੬੯.੪

ਏਸਾ . (ਸੰ.) (एसा) ਵਿ.—ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ. ਇਸ ਢੰਗ ਦਾ। ੨੬੮.੧

ਏਹੁ : (ਸੰ.) (अयम्) ਸਰਵ—ਇਹ, ਯਹ, ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਇਸ ਥਾਂ, ਇਥੇ, ਕਿਸੇ ਨੇੜੇ ਵੱਲ ਸੰਕੇਤ ਕਰਕੇ ਦਸਣਾ। ੩੭੭.੧– ੩੭੭.੪

ਏਕ : ਵੇਖੋ ਇਕ। ੧.ਸੋ.੧, ੧.ਦੋ.੨, ੭.ਸੋ.੧, ੭.ਛੰ.੧, ੧੨.੪, ੨੨.੪. ੨੩.੩, ੩੪ ੪, ੩੯.੧, ੫੪.੪, ੫੫.੨, ੬੧.੪, ੬੩.੪, ੭੩.੧, ੭੩.੪, ੮੧.੩, ੮੪.੨, ੯੨.੨, ੯੩.੧, ੯੫.੪, ੯੮.੧, ੯੯.੨, ੧੦੮.੨, ੧੧੦.੪, ੧੧੧.੧, ੧੧੧.੨, ੧੧੬.੨, ੧੨੦.੧, ੧੨੩.੧– ੧੨੩.੪, ੧੪੧.੨– ੧੪੧.੪, ੧੪੨.੩, ੧੪੭.੩, ੧੫੯.੧, ੧੬੧.੩, ੧੬੧.੪, ੧੬੨.੩, ੧੬੧.੪, ੧੭੦.੪, ੧੯੦.੩, ੧੯੨.੧, ੧੯੫.੧, ੧੯੫.੨, ੨੦੦.੪, ੨੧੨.੧, ੨੧੪.੪, ੨੧੫.੪, ੨੨੭.੩, ੨੨੮.੧, ੧੨੮.੨, ੨੨੮.੪, ੨੨੯.੧, ੨੨੯.੩, ੨੩੦.੨, ੨੩੦.੩, ੨੩੨.੧, ੨੩੩.੪, ੨੪੪.੨, ੨੪੫.੩, ੨੫੨.੧, ੨੫੨.੪, ੨੬੧.੧, ੨੭੦.੧, ੨੭੦.੩, ੨੭੩.੧, ੨੭੩.੧, ੨੭੩.੪, ੨੭੪.੧, ੨੭੪.੨, ੨੭੫.੧ ੩੦੦.੨, ੩੦੧.੧, ੩੦੧.੨, ੩੦੧.੪, ੩੦੯.੩,

੩੧੦.੨, ੩੧੦.੩, ੩੧੦.੪, ੩੧੪.੩, ੩੧੫.੨, ੩੧੬.੨, ੩੧੯.੪, ੩੨੨.੨, ੩੨੭.੨, ੩੨੭.੪, ੩੩੩.੧, ੩੩੩.੩, ੩੩੬.੪, ੩੩੭.੩, ੩੩੮.੪, ੩੪੯.੨, ੩੬੨.੧– ੩੬੩.੩, ੩੭੫.੨, ੩੭੫.੩, ੩੭੮.੩, ੩੮੪.੨, ੪੧੩.੪, ੪੩੩.੨, ੪੪੭.੪, ੪੪੮.੧, ੪੪੯.੧, ੪੫੪.੧, ੪੫੮.੪, ੪੬੨.੩, ੪੬੨.੪, ੪੬੭.੧, ੪੬੮.੪, ੪੮੨.੪ ੪੮੪.੨, ੪੯੩.੩, ੪੯੭.੧, ੪੯੭.੩, ੫੧੯.੧, ੫੧੯.੩, ੫੨੨.੪, ੫੩੧.੩, ੫੫੧.੪, ੫੫੫.੨, ੫੭੨.੪, ੫੮੯.੧, ੫੯੬.੧, ੫੯੭.੧, ੬੦੭.੪, ੬੪੨.੧, ੬੭੧.੧, ੬੭੧.੨, ੬੭੩.੧

ਏਕਸੇ : (ਸੰ.) (ਏਕ+ਸੇ) ਪੁ.—ਇਕਸ, ਇਕੋ ਹੀ, ਇਕੋ, ਜਿਹਾ। ੫੮੩.੨

ਏਕਸੇ : ਵੇਖੋ ਏਕਸੇ। ੧੨੦.੧

ਏਕਹਿ : ਵੇਖੋ ਏਕ। ੧੨੩.੪

ਏਕਤ੍ਰ : (ਸੰ.) (एकत्र) ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਇਕੱਠਾ, ਇਕ ਜਗ੍ਹਾ ਇਕੱਤਰ, ਦੋਹਾਂ ਵਿਚ ਇਕ, ਬਹੁਤਿਆਂ 'ਚੋਂ ਇਕ, ਇਕੋ ਹੀ, ਇਕ ਤੇ, ਇਕ ਥਾਂ। ੪੬.੧, ੪੭.੧, ੪੮.੧, ੫੩.੧, ੬੩.੩, ੬੪.੧, ੮੯.੪, ੧੨੪.੧, ੨੧੧.੪, ੨੨੭.੧, ੨੪੨.੧, ੨੬੮.੩, ੫੫੪.੪

ਏਕਤ੍ਰਤਾ : (ਸੰ.) (एकत्रित) ਵਿ.—ਇਕੱਠ, ਸਮੂਹ, ਹਜੂਮ, ਜੋੜ ਮੇਲਾ, ਇਕ ਥਾਂ ਸਥਿਤ ਲੋਕ। ੩੬੪.੩

ਏਕੰਕਾਰ : ਵੇਖੋ ਓਅੰਕਾਰ। ਇਕ ਅਕਾਰ, ਇਕ ਰੂਪ, ਅਦ੍ਵੈਤ, ਬ੍ਰਹਮ, ਪਰਮਾਤਮਾ। ੩੯.੪. ੪੦.੪, ੪੧.੪, ੪੯.੪, ੫੧.੧, ੫੫.੧, ੧੧੦.੪, ੧੧੪,੩. ੪੮੪.੨, ੪੮੭.੨

ਏਕਾਹਾਰੀ : (ਸੰ.) (एकाहारी) ਵਿ.—ਦਿਨ ਵਿਚ ਕੇਵਲ ਇਕ ਵਾਰ ਭੋਜ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇਕੋ ਕਿਸਮ ਦਾ ਖਾਣਾ ਖਾਣ ਵਾਲਾ। ੩੧੦.੨

ਏਕਾਕੀ : (ਸੰ.) (एंकाकिन्) ਵਿ.—ਇਕੱਲੇ, ਅਕੇਲਾ, ਤਨਹਾ। ੪੪੭.੧

ਏਕਾਂਕੀ : ਸਹਿਤ ਰੂਪ ਦੇ ਦਸ ਭੇਦਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ। ਇਕ ਹੀ ਅੰਕ ਵਿਚ ਸਮਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਨਾਟਕ। ੨੭੨.੪

ਏਕਾਂਗੀ : (ਸੰ.) (एकांग) ਵਿ.—ਇਕ ਅੰਗ ਰਖਣ ਵਾਲੀ, ਇਕਲੀ, ਇਕ ਪਾਸੜ, ਵੇਖੋ ਏਕਾਂਕੀ। ੩੨੧.੨

ਏਕਾਂਤ : ਵੇਖੋ ਇਕਾਂਤਿ। ੪੧੦.੩

ਏਕਾਦਸੀ : (ਸੰ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਹਰੇਕ ਚੰਦਰ ਪੱਖ ਦੀ ਗਿਆਰ੍ਹਵੀਂ ਤਾਰੀਖ ਜੋ ਵਰਤ ਦਾ ਦਿਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਇਸ ਦਿਨ ਲੋਕ ਅਨਾਹਾਰ ਅਥਵਾ ਫਲ ਖਾਂਦੇ ਹਨ। ੪੮੪.੩

ਏਕੋ : ਵੇਖੋ ਏਕੈ। ੪੯.੪

ਏਕੈ : ਵੇਖੋ ਏਕ। ੩੯.੨, ੪੦.੧—੪੦.੩, ੪੭.੪, ੯੯.੨, ੯੯.੩, ੧੧੦.੨, ੧੪੭.੩, ੨੨੩.੨, ੨੨੮.੨, ੨੨੮.੩, ੨੭੪.੩, ੨੮੦.੩, ੩੦੧.੪, ੩੪੯.੨, ੩੮੨.੧, ੪੧੭.੧, ੪੧੭.੩, ੪੫੦.੧, ੪੫੧.੧, ੪੬੧.੩

ਏਂਚ : (ਸੰ.) (ਏਂਚ) ਇ.—ਖਿਚਣਾ, ਤਾਨ, ਖਿਚਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਜਾਂ ਭਾਵ। ੩੬੫.੨

ਏਤੋਂ : (ਸੰ.) (ਏਤਾ) ਵਿ.—ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਤਨਾ, ਏਨਾ। ੨੨੯.੪

ਸ

ਸਉਤ : (ਸੰ.) (ਸਪਤਨੀ) (ਹਿੰ.) (ਸੌਤ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਸੌਂਕਣ, ਸੌਤਨ, ਇਸਤ੍ਰੀ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਦੀ ਦੂਸਰੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰੇਮਿਕਾ। ੬੬੩.੧

ਸਉਤੇ : ਵੇਖੋ ਸਉਤ। ਸੁਪਤਨੀ। ੬੪੨.੧

ਸਉਨ : (ਸੰ.) (ਸਯਨ) ਸੰਗਿਆ—ਨੀਂਦ, ਨੀਂਦ ਲੈਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ਅ ਕ੍ਰਿ.—ਸਉਣਾ, ਨੀਂਦ ਕਰਨਾ। ਵਿ.—ਸ਼ਗਨ ਦੱਸਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਗਨ। ੫੮੭.੩

ਸਉਨ : ਵੇਖੋ ਸਉਨ। ੬੫੮ ੩

ਸਸਤ੍ਰ : ਵੇਖੋ ਸ਼ਸਤ੍ਰ। ੧੩੫ ੧, ੪੧੭.੨

ਸਸਾ : (ਸੰ.) (ਸ਼ਸ਼:) ਪੁ.—ਖਰਗੋਸ਼, ਸਹਿਆ, ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਦਾ ਕਲੰਕ, ਕਾਮਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿਚ ਵਰਣਿਤ ਚਾਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦਾ ਇਕ ਭੇਦ। ੨੦੩.੪

ਸੰਸਾਰ : (ਸੰ.) (ਸੰਸਾਰ) ਪੁ.—ਜਗਤ, ਦੁਨੀਆ, ਮਾਯਾਜਾਲ, ਲੌਕਿਕ. ਮ੍ਰਿਤਲੋਕ ਆਦਿ। ੩੭.੨, ੩੮.੩, ੪੯.੪, ੬੭.੪, ੭੦.੧, ੧੨੧.੩, ੧੫੭.੨, ੧੬੨.੩, ੧੭੮.੪, ੧੭੯.੪, ੧੮੦.੩, ੧੮੭.੩, ੨੧੭.੧, ੨੨੯.੪, ੨੭੩.੧, ੨੯੮.੪, ੩੫੩.੪, ੩੬੨ ੪, ੩੬੭.੪, ੩੮੩.੪, ੩੮੪.੪, ੩੮੯.੧, ੪੦੯.੪. ੪੧੦.੪, ੪੧੧.੪, ੪੬੭.੪, ੪੮੩.੪, ੪੯੦.੧, ੪੯੮.੩, ੫੦੯.੪, ੫੧੨ ੪, ੫੪੧.੧, ੫੫੩.੧, ੫੫੯.੪, ੫੬੧.੪, ੫੬੪.੪, ੫੭੨.੨, ੫੭੩.੧, ੫੮੧.੧, ੫੮੧.੪, ੫੯੯.੪, ੬੦੬.੪, ੬੨੫.੩, ੬੨੯.੪, ੬੬੮.੪

ਸੰਸਾਰਹਿ : ਵੇਖੋ ਸੰਸਾਰ । ੮੭.੩

ਸੰਸਾਰੀ : (ਸੰ.) (संसारिन्) ਵਿ.—ਲੌਕਿਕ, ਭੌਤਿਕ, ਦੁਨੀਆਦਾਰ, ਜੀਵਧਾਰੀ, ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਮਾਇਆ ਵਿਚ ਲਿਪਤ ਜੀਵ । ੩੭.੨, ੧੨੯.੪, ੧੮੧.੩, ੨੬੦.੩, ੨੬੧.੨. ੪੮੮.੩, ੬੦੩.੪

ਸੰਸਾਰੋ : ਵੇਖੋ ਸੰਸਾਰ । ਤੁਕਾਂਤ ਵਿਕਾਰ । ੫੮੦.੩

ਸਸਿ : (ਸੰ.) (शशिन्) ਸੰਗਿਆ—ਚੰਦ੍ਰਮਾ, ਚੰਦ । ੧.ਸੋ.੨, ੧.ਦੋ.੨; ੨੮.੧, ੧੩੪.੪, ੨੧੨.੨, ੨੬੬.੧, ੨੬੬.੨, ੨੬੭.੧, ੨੯੨.੨, ੨੯੪.੩, ੨੯੬.੨, ੩੨੧.੧, ੩੪੮.੧ ੩੬੭.੧, ੪੭੭.੨, ੪੯੨.੧, ੪੯੬.੪, ੫੨੯.੨, ੫੭੩.੧, ੬੫੪.੩, ੬੫੫.੧, ੬੬੩.੩

ਸਸ਼ੀਅਰ : (ਸੰ.) (शशीधर) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਚੰਦ੍ਰਮਾ । ੪੨੧.੧, ੪੫੩.੩, ੬੫੩.੧

ਸਸੁਰ ; (ਸੰ.) (श्वसुर) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਕਿਸੇ ਦੇ ਪਤੀ ਜਾਂ ਪਤਨੀ ਦਾ ਪਿਤਾ, ਸਹੁਰਾ । ੧੦੦.੩, ੩੯੫.੨

ਸਸੁਰਾਰ : (ਹਿੰ.) (ससुराल) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸਹੁਰਾ-ਘਰ, ਸਸੁਰ ਦਾ ਘਰ, ਪਤੀ ਜਾਂ ਪਤਨੀ ਦਾ ਪਿਤਰੀ ਪਰਿਵਾਰ । ੧੦੦.੩, ੧੧੮.੧, ੧੧੯.੧

ਸੰਸੋ : (ਸੰ.) (संशय) ਸੰਗਿਆ—ਸੰਸਾ, ਸੰਦੇਹ, ਸ਼ੱਕ, ਫ਼ਿਕਰ, ਦੁਬਿੱਧਾ, ਸੰਕਟ, ਕਠਿਨਾਈ । ੪੭੬.੩, ੫੧੩.੩

ਸਹਸ : (ਸੰ.) (सहस्त्र) ਸੰਗਿਆ—ਦਸ ਸੌ ਦੀ ਸੰਖਿਆ, ਵਿ.—ਹਜ਼ਾਰ, (੧੦੦੦), ੨੭੪.੨, ੬੬੪.੩

ਸਹੰਸ੍ਰ : ਵੇਖੋ ਸਹਸ । ੧੨੧.੧

ਸਹਸਰਸੁ : (ਸੰ.) (सहस्त्रश्शस) ਵਿ.—ਹਜ਼ਾਰ ਕਿਰਨਾਂ ਵਾਲਾ ਸੂਰਜ । ੬੨੭.੧

ਸਹਸਾ : (ਸੰ.) (संश्य)—ਅਚਾਨਕ, ਇਕਦਮ, ਏਕਾਇਕ, ਪ੍ਰਚੰਡ ਵੇਗ ਨਾਲ । ੫੬੫.੩

ਸਹਸੋ : ਵੇਖੋ ਸਹਸਾ । ੪੭੫.੧

ਸਹਗਾਮਿਨੀ : (ਸੰ.) (सह+गामिनी) ਇ.—ਸਤੀ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਇਸਤਰੀ, ਪਤਨੀ । ੧੧੯.੩

ਸਹਜ : (ਸੰ.) (सहज) ਵਿ.—ਸੁਭਾਵਿਕ, ਸਹਜ ਸੁਭਾ, ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ । ਸੰਗਿਆ—ਗਿਆਨ, ਸੁਭਾਉ । ੪.ਛੰ.੨, ੧੬.੪, ੨੨.੨, ੨੫.੩, ੩੦.੧, ੩੧.੪, ੪੩.੪, ੪੬.੧, ੪੭.੨, ੫੦.੪, ੬੨.੩, ੬੫.੩, ੬੮.੧, ੮੫.੧, ੯੦.੪, ੯੨.੧, ੧੦੬.੩, ੧੧੩.੪, ੧੨੫.੧, ੧੨੬.੧, ੧੨੭.੩, ੧੨੮.੧- ੧੨੮.੪, ੧੩੫.੪,

੧੪੪.ਝ.ਛੰ.੨, ੧੭੨.੧, ੧੭੮.੩, ੧੮੯.੪, ੧੯੦.੨, ੨੦੫.੩, ੨੧੫.੩, ੨੧੭.੩, ੨੧੮.੨, ੨੨੦.੩, ੨੨੨.੩, ੨੪੬.੧, ੨੫੫.੩, ੨੫੯.੧, ੨੬੬.੩, ੨੬੭.੩, ੨੬੮.੪, ੨੭੧.੩, ੨੮੧.੧, ੨੯੧.੩, ੨੯੪.੪, ੩੨੦.੨, ੩੨੨.੧, ੩੨੭.੪, ੩੨੮.੪, ੩੩੩.੨, ੩੩੬.੪, ੩੩੭.੩, ੩੪੩.੪, ੩੪੫.੩, ੩੪੯.੩, ੩੫੦.੨, ੩੬੪.੧, ੩੭੮.੪, ੩੮੩.੩, ੩੯੬.੪, ੪੧੦.੨, ੪੧੩.੨, ੪੨੭.੨, ੪੨੮.੪, ੪੨੯.੩, ੪੩੯.੨, ੪੫੫.੩, ੪੬੬.੪, ੪੮੦.੩, ੪੯੯.੪, ੫੦੬.੪, ੫੧੩.੧, ੫੫੦.੨, ੫੫੯.੨, ੫੬੬.੪, ੫੬੭.੪, ੫੭੧.੨, ੫੮੨.੪, ੬੧੨.੪, ੬੨੦.੧, ੬੫੧.੨, ੬੫੩.੨, ੬੫੩.੩, ੬੬੯.੩, ੬੭੦.੪

ਸਹਜਿ : ਵੇਖੋ ਸਹਜ । ੪੮.੪

ਸਹਤ : ਵੇਖੋ ਸਹਿਤ । ੪੧.੨, ੩੫੩.੨, ੬੦੯.੨

ਸਹਨ : (ਸੰ.) (सहन) ਪੁ.—ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਮੁਆਫ਼ੀ, ਘਰ ਦੇ ਮਕਾਨ ਦਾ ਵਿਹੜਾ, ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਰੇਸ਼ਮੀ ਕੱਪੜਾ । ੨੯੬.੪

ਸਹਨਸ਼ੀਲ : (ਸੰ.) (सहन) ਵਿ.—ਸਹਿਣ ਜਾਂ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਧੀਰਜ, ਸੰਤੋਸ਼ੀ, ਸੰਤੋਖ ਵਾਲਾ, ਸੰਤੋਖੀ । ੫੦੫.੨, ੬੪੪.੪

ਸਹਾਇ : ਵੇਖੋ ਸਹਾਈ । ਸਹਾਈ ਹੋਵੇ । ੩੭੮.੨

ਸਹਾਈ : (ਸੰ.) (सहायिन्) (सहायक) ਵਿ.—ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ, ਮਦਦਗਾਰ, ਸਹਾਇਕ, ਸਹਾਇਕਾ । ੧੨੬.੪, ੨੯੨.੨, ੩੧੬.੩, ੩੧੯.੩, ੩੨੦.੪, ੩੨੧.੨, ੬੦੧.੩

ਸਹਾਰੀਐ : (ਹਿੰ.) (सहारा) ਇ.—ਸਹਾਰਣਾ, ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰਨਾ, ਆਸਰਾ ਦੇਣਾ, ਭਰੋਸਾ, ਸਹਾਇਤਾ । ੫੧੭.੩

ਸਹਿ : (ਸੰ.) (सह)— ਨਾਲ, ਸੰਗ, ਇਕ ਸਾਥ, ਨਾਲ ਸਹਿਤ ਸਹਕੇ, ਸਹਿਨ ਕਰਕੇ । ੩੨੬.੧

ਸਹਿਜ : ਵੇਖੋ ਸਹਜ । ੪੮.੪, ੭੭.੪, ੭੮.੪, ੪੦.੩, ੧੭੨.੧. ੧੭੭.੨, ੬੬੫.੩

ਸਹਿਜਮਧ : ਵੇਖੋ ਸਹਜ । ਸਰਲਤਾ ਨਾਲ, ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ, ਸਾਧਾਰਣ ਹੀ ਉਤਪੰਨ ਹੋਣ ਵਾਲਾ, ਸਹਿਜ ਵਿਚ ਹੋਣ ਦੀ ਅਵਸਥਾ, ਸਹਿਜ ਦਾ ਧਾਰਨੀ । ੩੦੩.੪

ਸਹਿਤ : (ਸੰ.) (सहित) ਵਿ.—ਸਹਿਣ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ, ਸੰਭਾਲਿਆ ਹੋਇਆ, ਹਿਤਕਰ, ਯੁਕਤ, ਸਾਥ, ਨਾਲ, ਸਮੇਤ । ੩੫੨.੩, ੪੬੪.੨, ੫੩੫.੨, ੫੭੭.੩. ੬੩੦.੧

ਸਹੇਤ : (ਹਿੰ.) (सहेत) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਪ੍ਰੇਮੀ, ਪ੍ਰੇਮਿਕਾ ਦੇ ਮਿਲਣ ਦਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਥਾਨ, ਸੰਕੇਤ ਸਥਲ। ੪੫੦.੩, ੫੧੯.੧, ੫੮੪.੩

ਸਹੇਲੀ : (ਸੰ.) (स + हेलन) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਸਾਥਣ, ਸਾਥ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਇਸਤਰੀ, ਸਖੀ, ਦਾਸੀ, ਸੇਵਿਕਾ। ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਨਾਲ ਖੇਡਣਾ, ਇਕੱਠਾ ਕ੍ਰੀੜਾ ਕਰਨਾ। ੩੪੫.੩, ੩੪੮.੧

ਸਹੈ : ਵੇਖੋ ਸਹਨ। ੪੧੨.੩, ੪੬੭.੪, ੪੭੫.੪, ੬੧੧.੨

ਸਹੋਦ : (ਸੰ.) (सहोदर) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸਗਾ ਭਰਾ, ਸਗਾ, ਇਕ ਹੀ ਮਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ, ਇਕੋ ਜਿਹਾ। ੩੯੨.੨

ਸਕਉ : (ਸੰ.) (शक्) ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਸਕਣਾ, ਯੋਗ ਹੋਣਾ, ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਾ, ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਣਾ। ੬੪੦.੪

ਸੰਕਟ : (ਸੰ.) (सङ्कट) ਪੁ.—ਵਿਪਤੀ, ਮੁਸੀਬਤ, ਆਫ਼ਤ, ਦੁੱਖ, ਕਸ਼ਟ, ਦੋ ਪਹਾੜਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਤੰਗ ਰਾਹ। ੧੬੭.੪, ੪੦੩.੨, ੪੦੮.੧, ੫੧੭.੩, ੫੭੭.੪

ਸਕਤ : (ਸੰ.) शक्ति) ਇ.—ਸ਼ਕਤੀ, ਬਲ, ਸਮਰੱਥਾ, ਵੈਭਵ। ਕਿ. ਵਿ.—ਜਿੱਥੋਂ ਤਕ ਹੋ ਸਕੇ, ਯਥਾ ਸ਼ਕਤੀ। ੯੫.੧, ੨੬੪.੩, ੨੯੬.੧, ੩੧੭.੨, ੩੧੮.੨, ੩੨੩.੪, ੩੬੦.੧, ੪੪੧.੪, ੪੪੭.੪, ੪੫੩.੪

ਸਕਤਿ : (ਸੰ.) (शक्ति) ਸੰਗਿਆ—ਬਲ, ਸਮਰੱਥਾ, ਯੋਗਤਾ, ਤਾਕਤ, ਦੁਰਗਾ, ਗੌਰੀ ਆਦਿ ਸ਼ਕਤੀ, ਇਕ ਅਸਤ੍ਰ। ੧੩੪.੪, ੨੯੬.੪, ੩੩੩.੧, ੪੭੪.੧, ੫੧੯.੪

ਸਕਲ : (ਸੰ.) (सकल) ਵਿ.—ਸਭ, ਸਮਸਤ, ਸਭ ਅੰਗਾਂ ਨਾਲ ਯੁਕਤ, ਭੌਤਿਕ, ਜਗਤ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ (ਜੀਵ) ਮੰਦ ਅਤੇ ਮਧੁਰ ਸਵਰ ਵਾਲਾ, ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਵਾਲਾ, ਸਾਰੀਆਂ ਕਲਾਵਾਂ ਵਿਚ ਪੂਰਨ। ੧੩.੩, ੪੬.੩, ੪੯.੪, ੫੮.੧, ੫੯.੪, ੬੬.੧, ੬੬.੨, ੭੦.੧, ੮੭.੨, ੯੪.੩, ੧੧੨.੩, ੧੨੦.੨, ੧੨੪.੨, ੧੩੦.੪, ੧੩੧.੪, ੧੫੦.੨, ੧੭੮.੪, ੧੭੯.੨, ੧੮੫.੩, ੧੯੩.੧, ੨੧੩.੩, ੨੧੪.੧, ੨੧੭.੧, ੨੧੭.੨, ੨੨੯.੪, ੨੪੯.੩, ੨੮੯.੩, ੩੦੭.੧, ੩੦੮.੨, ੩੦੮.੩, ੩੩੦.੨, ੩੩੭.੪, ੩੪੧.੩, ੩੫੦.੧, ੩੬੧.੧, ੩੬੨.੨, ੩੬੩.੨, ੩੬੭.੪, ੩੭੨.੨, ੩੭੫.੪, ੩੭੬.੧, ੩੭੬.੪, ੩੮੪.੧, ੩੯੫.੨, ੩੯੮.੧, ੩੯੯.੪, ੪੦੪.੨, ੪੧੦.੪, ੪੧੧.੪, ੪੫੧.੩, ੪੫੪.੩, ੪੫੯.੧, ੪੫੯.੨, ੪੫੯.੪, ੪੬੨.੩, ੪੬੮.੨, ੪੮੦.੨, ੪੮੩.੩, ੫੦੯.੪, ੫੧੧.੨, ੫੧੮.੨, ੫੧੯.੧, ੫੧੯.੨, ੫੧੯.੪, ੫੪੧.੧, ੫੪੬.੧, ੫੪੬.੪, ੫੬੪.੩,

੫੭੨.੪, ੫੭੩.੧, ੫੭੪.੧, ੫੭੫.੨, ੫੭੮.੪, ੫੯੧.੪, ੫੮੩.੧, ੫੮੪.੩, ੬੦੪.੩, ੬੧੨.੪, ੬੨੫.੩, ੬੭੫.੩

ਸਕਲਭੂਤ : (ਸੰ.) (सकल+भूत) ਵਿ.--ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਾਣੀ, ਸਾਰੇ ਲੋਕ, ਸਾਰੇ ਜੀਵ, ਸਮਸਤ ਭੌਤਿਕ ਜਗਤ। ੬੪੩.੧, ੬੪੯.੨, ੬੪੯.੪

ਸਕਯੋ : ਵੇਖੋ ਸਕਉ। ੪੨੦.੪, ੪੭੮.੪

ਸੰਕਾ : (ਸੰ.) (शङ्का) ਸੰਗਿਆ—ਸੰਦੇਹ, ਸ਼ੱਕ, ਸੰਸਾ। ੩੨੩.੨, ੪੪੭.੩, ੨੪੬.੨

ਸਕਾਜ : (ਹਿੰ.) (सुकाज) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਅੱਛਾ ਕੰਮ, ਸੁਕਰਮ, ਸ਼ੁਭ ਕਾਰਜ। ੨੬੪.੨

ਸੰਕਾਤ : (ਸੰ.) (संकाना) ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਸੰਕਾਤ, ਸ਼ੰਕਿਤ ਹੋਣ, ਡਰਨਾ, ਡਰਾਉਣਾ, ਭੈਭੀਤ ਹੋਣਾ ਆਦਿ। ੫੯੧.੩, ੬੪੩.੨

ਸਕਾਮ : (ਸੰ.) (सकाम) ਵਿ.—ਕਾਮਨਾਯੁਕਤ, ਇੱਛੁਕ, ਲਭਤ ਕਾਮ, ਤ੍ਰਿਪਤ ਕਾਮ, ਕਾਮੀ, ਕਾਮਵਾਸਨਾ ਯੁਕਤ, ਫ਼ਲ ਦੀ ਉਮੀਦ ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਾਰਜ। ੬੪੨.੩

ਸਕਿਤ : ਵੇਖੋ ਸਕਤ। ੫੯੮.੪

ਸਕੀ : ਵੇਖੋ ਸਕਉ। ਕ੍ਰਿ.—ਸਕਣਾ, ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਮਰੱਥ ਹੋਣਾ, ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਾ। ੩੨੦.੩

ਸਕੀਐ : ਵੇਖੋ ਸਕੀ। ਬਹੁ ਵਚਨ। ੪੦੪.੩, ੪੪੬.੨

ਸਕੁਚ : (ਸੰ.) (सङ्कोच) ਸੰਗਿਆ—ਸੰਕੋਚ, ਲਾਜ, ਸ਼ਰਮ, ਹਿਚਕਚਾਹਟ। ਕ੍ਰਿ.—ਸੰਕੋਚਣਾ, ਸੁਕੜਨਾ, ਸੰਕੋਚ ਕਰਕੇ, ਲਜਾ ਕਰਕੇ। ੫੮੪.੨

ਸਕੁਚਤ : ਵੇਖੋ ਸਕੁਚ। ੪੨੨.੩, ੫੧੮.੪

ਸੰਕੁਚਿਤ : (ਸੰ.) (संकुचित) ਵਿ.—ਵਕ੍ਰ, ਕੁਟਿਲ, ਝੁਕਿਆ ਹੋਇਆ। ੩੫੮.੩

ਸਕੇ : ਕ੍ਰਿ.—ਕੰਮ ਦਾ ਹੋਣਾ, ਕਰ ਸਕਣਾ, ਸਮਰੱਥ ਹੋਣਾ, ਸੰਭਵ ਹੋਣਾ, ਯੋਗ ਹੋਣਾ, ਮੁਮਕਿਨ ਹੋਣਾ, ਵੇਖੋ ਸਕਉ। ੩੫੯.੪, ੬੪੨.੩

ਸਕੈ : ਵੇਖੋ ਸਕੇ। ੨੧.੧, ੯੨.੨, ੨੦੦.੩, ੩੧੯.੨, ੩੨੦.੧, ੩੨੦.੨, ੩੩੬.੨, ੩੪੦.੪, ੪੫੭.੩, ੫੩੩.੩, ੬੩੪.੧

ਸਕੂਲ : (ਸੰ.) (कूल) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਕੰਢਿਆਂ ਤਕ, ਕਿਨਾਰਿਆਂ ਤਕ, ਅੱਛੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਬਟ ਜਾਣਾ ਜਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੋ ਜਾਣਾ। ੬੬੧.੪

ਸੰਕੋਚ : (ਸੰ.) (संकोच) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸਿਕੁੜਨਾ, ਲਜਾ, ਸ਼ਰਮ, ਭੈ, ਡਰ, ਸੰਖਿਪਤ, ਝਰਨੇ ਦਾ ਸੁਕਣਾ, ਬੰਧਨ, ਇਕ ਮੱਛੀ, ਕਮੀ, ਕੇਸਰ, ਹਿਚਕ। ੧੭੩.੪

ਸੰਕੋਚਤ : (ਸੰ.) (संकोचित) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਯੁੱਧ ਦਾ ਇਕ ਢੰਗ, ਵੇਖੋ ਸੰਕੋਚ। ੧੧.੩

ਸਖ : (ਸੰ.) (सखि) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.— ਸਖਾ, ਮਿੱਤਰ, ਸਾਥੀ। ੬੬੧.੩

ਸੰਖ : (ਸੰ.) (सङ्ख) ਸੰਗਿਆ—ਇਕ ਕਿਸਮ ਦਾ ਵੱਡਾ ਘੋਂਘਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕ ਮੰਦਰਾਂ ਵਿਚ ਬਿਗਲ ਵਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਦਾ ਚਿੰਨ੍ਹ, ਅਤਿਅੰਤ, ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ। ੭੧.੨, ੨੩੬.੨, ੨੯੮.੪, ੪੬੫.੩, ੪੭੦.੧, ੫੦੧.੩, ੬੬੧.੩

ਸਖਾ : (ਸੰ.) (सखि) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸਾਥੀ, ਸੰਗੀ, ਮਿੱਤਰ, ਸਹਿਚਰ, ਸਹਿਯੋਗੀ, ਨਾਇਕ ਦਾ ਸਾਥੀ। ੧੧੪.੨, ੧੨੮.੧, ੪੮੩.੨, ੫੯੯.੨

ਸੰਖਿਆ : (ਸੰ.) (संख्या) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਗਣਨਾ, ਗਿਣਤੀ, ਸ਼ੁਮਾਰ, ਅੰਕ, ਤਾਦਾਦ, ਯੋਗ, ਵਿਚਾਰਨਾ, ਬੁੱਧੀ ਤਾਰੀਖ, ਆਖਿਆ, ਨਾਮ। ੨੧.੩, ੩੭੪.੩, ੬੩੧.੧

ਸਖੀ : (ਸੰ.) (सखी) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਸਹੇਲੀ, ਸਹਿਚਰੀ, ਇਕ ਮਾਤ੍ਰਿਕ ਛੰਦ ਜਿਸਦੇ ਪ੍ਰਤਯੇਕ ਚਰਨ ਵਿਚ ੧੪ ਮਾਤਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਇਕ ਮਗਣ ਜਾਂ ਯਗਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਦਾਨੀ। ੨੧੯.੩, ੩੪੬.੧, ੪੧੭.੧, ੬੨੭.੩

ਸੰਗ : (ਸੰ.) (सङ्ग-सङ्ग) ਸੰਗਿਆ—ਸੰਯੋਗ, ਮੇਲ, ਸੰਸਰਗ, ਅਨੁਰਾਗ, ਲੱਜਾ, ਸੰਗ, ਸੰਕੋਚ। ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਸੰਗਣਾ, ਸ਼ਰਮਾਣਾ, ਡਰਨਾ, ਘਬਰਾਣਾ। ੩.ਛੰ.੨. ੪੪.੪, ੫੭.੧, ੭੩.੪, ੭੬.੧, ੮੨.੩, ੮੩.੧, ੮੩.੪, ੮੪.੪, ੮੫.੩, ੮੮.੧, ੯੪.੧, ੯੭.੧, ੧੦੯.੪, ੧੧੮.੪, ੧੧੯.੩, ੧੨੨.੪. ੧੨੩.੪, ੧੨੬.੩, ੧੨੯.੪, ੧੩੨.੩, ੧੩੪.੪, ੧੩੫.੪, ੧੩੬.੧, ੧੩੬.੨, ੧੩੭.੧, ੧੩੭.੪, ੧੪੪.ਝ.ਛੰ.੨, ੧੪੫.ਝ.ਛੰ.੧, ੧੪੭.੧, ੧੫੧.੨, ੧੫੪.੨, ੧੫੪.੪, ੧੫੫.੩, ੧੫੬.੧, ੧੫੭.੪, ੧੫੮.੧, ੧੫੮.੨, ੧੫੯.੪, ੧੬੧.੨, ੧੬੧.੪, ੧੬੪.੨, ੧੬੫.੨, ੧੬੫.੩, ੧੬੫.੪, ੧੬੬.੪, ੧੬੭.੪, ੧੬੯.੧, ੧੭੫.੧– ੧੭੫.੪, ੧੭੭.੧, ੧੭੯.੨, ੧੯੦.੧, ੨੩੪.੩, ੨੩੫.੧, ੩੩੫.੨, ੨੩੫.੩, ੨੪੩.੩, ੨੪੪.੪, ੨੫੦.੪, ੨੫੧.੪, ੨੫੪.੧, ੨੫੫.੪, ੨੫੭.੧, ੨੫੮.੩, ੨੮੭.੨, ੨੯੩.੧, ੨੯੭.੧, ੩੦੨.੧, ੩੦੨.੩, ੩੦੩.੧, ੩੦੩.੪, ੩੦੪.੪, ੩੦੬.੩, ੩੧੨.੨, ੩੧੩.੪, ੩੨੧.੩, ੩੨੩.੧, ੩੨੩.੨, ੩੨੩.੪, ੩੨੭.੧, ੩੨੭.੪, ੩੩੪.੨, ੩੩੪.੪, ੩੪੩.੩, ੩੪੮.੪, ੩੬੧.੪, ੩੮੬.੩, ੩੮੮.੪, ੪੫੩.੧,

੪੫੭.੪, ੪੮੮.੪, ੪੯੩.੩, ੪੯੮.੧, ੪੯੮.੪, ੫੦੦.੧, ੫੦੧.੨, ੫੦੮.੩, ੫੦੯.੪, ੫੩੭.੪, ੫੮੨.੧, ੫੮੨.੪, ੪੮੯.੪, ੬੩੫.੪, ੬੩੪.੪, ੬੬੦.੨

ਸੰਗਤ : (ਸੰ.) (ਸङ्गत) ਵਿ.—ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ, ਮਿਲਿਆ ਹੋਇਆ, ਇਕਤ੍ਰ, ਮੇਲ, ਸਾਥ, ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬੈਠਣਾ, ਇਕੱਤ੍ਰਤਾ । ੨.ਛੰ.੩, ੪.ਛੰ.੩, ੧੯.੪, ੪੪.੩, ੫੫.੨, ੫੫.੪, ੭੦.੪, ੮੩.੪, ੯੧.੪, ੧੦੦.੪, ੧੦੩.੩, ੧੨੪.੪, ੧੨੫.੧, ੧੨੬.੧, ੧੨੬.੨, ੧੨੮.੧, ੧੨੮.੩, ੧੩੯.੨, ੧੫੧.੧, ੧੫੧.੩, ੧੫੫.੨, ੧੫੮.੪, ੧੬੫.੧, ੧੬੬.੪, ੧੭੪.੧, ੧੭੪.੪, ੧੭੬.੪, ੧੮੩.੪, ੧੮੭.੪, ੧੮੮.੪, ੧੯੨.੪, ੧੯੩.੪, ੧੯੪.੧, ੧੯੪.੨, ੧੯੫.੪, ੧੯੭.੪, ੧੯੯.੪, ੨੩੭.੪, ੨੪੦.੪, ੨੬੩.੧, ੨੮੪.੧, ੨੮੫.੧, ੨੯੮.੧, ੩੦੩.੧, ੩੦੭.੪, ੩੦੯.੭, ੩੧੬.੩, ੩੨੪.੪, ੩੩੪.੩, ੩੩੬.੧, ੩੪੦.੧, ੩੪੧.੧, ੩੫੩.੪, ੩੮੬.੪, ੩੯੬.੪, ੪੧੨.੪, ੪੪੮.੧, ੪੫੨.੧, ੪੬੯.੪, ੪੭੦.੩, ੪੯੧.੪, ੪੯੯.੪, ੫੦੧.੪, ੫੧੪.੪, ੫੧੫.੪, ੫੪੯.੪, ੫੬੦.੪, ੫੯੧.੨, ੫੯੮.੪, ੬੨੮.੩

ਸੰਗਤਿ : (ਸੰ.) (ਸङ्गति)—ਮੇਲ, ਸਾਥ, ਸੰਜੋਗ । ੨.ਛੰ.੩, ੪.ਛੰ.੩, ੫੫.੨, ੫੫.੪, ੧੭੪.੪

ਸਗਨ : (ਸੰ.) (शकुन)) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਪਿੰਗਲ ਦਾ ਇਕ ਗਣ ਜਿਸ ਵਿਚ (। । ऽ) ਦੋ ਲਘੂ ਅਤੇ ਇਕ ਗੁਰੂ ਅੱਖਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ੨੬੪.੪, ੪੪੭.੩, ੪੪੮.੩, ੪੫੦.੩, ੫੭੧.੩, ੫੮੭.੩

ਸੰਗਮ : (ਸੰ.) (सङ्गम) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਮਿਲਣ, ਸੰਯੋਗ, ਸਾਥ, ਸੰਗਤਿ, ਸੰਪਰਕ, ਸਪਰਸ਼, ਨਦੀਆਂ ਦਾ ਮਿਲਣ, ਉਪਯੁਕਤਤਾ, ਯੁੱਧ, ਮੁਕਾਬਲਾ । ੧੪.੧, ੫੯.੧, ੬੭.੪, ੮੮.੨, ੯੧.੨, ੨੦੩.੨, ੨੧੯.੩, ੨੮੬.੪, ੨੯੧.੧, ੨੯੬.੪, ੩੦੦.੧, ੩੨੦.੪, ੩੫੧.੪, ੩੬੦.੩, ੩੭੨.੩, ੩੮੧.੧, ੩੮੪.੩, ੪੧੪.੧, ੪੨੭.੩, ੪੪੯.੩, ੪੯੯.੪, ੫੦੨.੩, ੫੦੩.੨, ੫੧੭.੩, ੫੨੦.੩, ੫੯੫.੩, ੬੦੪.੩, ੬੨੦.੪, ੬੪੬.੩

ਸਗਰ : (ਸੰ.) (सकल) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਇਕ ਸੂਰਜਵੰਸ਼ੀ ਰਾਜਾ, ਤਗਰ ਦਾ ਇਕ ਫ਼ਲ ਜਾਂ ਉਸਦਾ ਪੌਦਾ । ੪੧੬.੪

ਸਗਲ : ਵੇਖੋ ਸਕਲ । ੪੧੪.੧, ੪੧੭.੧, ੫੩੧.੪, ੫੫੭.੩, ੫੬੧.੪, ੫੮੧.੧, ੫੯੩.੪, ੬੦੬.੪, ੬੨੫.੩, ੬੨੭.੩, ੬੬੪.੪, ੬੬੯.੪, ੬੭੧.੩, ੬੭੨.੧

ਸੰਗ੍ਰਹਿ : (ਸੰ.) (संग्रह) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨਾ, ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ, ਸੰਚਿਤ ਕਰਨ, ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨਾ, ਸਮਰਥਨ ਕਰਨਾ, ਅਪਨਾਉਣਾ, ਇਕੱਤ੍ਰ ਕਰਨਾ, ਸੰਕਲਨ, ਨਿਯੰਤ੍ਰਣ ਕਰਨਾ, ਕਾਬੂ ਕਰਨਾ। ੪੧੫.੪

ਸਗਾਈ : (ਹਿੰ.) (सगाई) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਵਿਆਹ ਦੀ ਮੰਗਣੀ, ਨਾਤਾ, ਰਿਸ਼ਤਾ, ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੋਣਾ। ੨੧੧.੧

ਸੰਗਾਤੀ : (ਸੰ.) (सङ्गिन) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸੰਗੀ, ਸਾਥੀ, ਦੋਸਤ, ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ। ੧੩੨.੩, ੨੪੦.੩, ੪੯੫.੩, ੫੯੨.੪

ਸੰਗ੍ਰਾਮ : (ਸੰ.) (सङ्ग्राम) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਜੰਗ, ਯੁੱਧ, ਲੜਾਈ। ੧੧੮.੩, ੪੯੫.੨, ੬੧੭.੩, ੬੩੩.੩

ਸੰਗਿ : ਵੇਖੋ ਸੰਗ। ੫੮੨.੧, ੫੮੨.੪, ੫੮੯.੪, ੬੨੫.੪, ੬੩੪.੪, ੬੬੦.੪

ਸੰਗੀ : (ਸੰ.) (संङ्गिन) ਵਿ.—ਸਾਥੀ, ਦੋਸਤ, ਸਖਾ, ਮਿੱਤਰ। ੩੧੯.੪, ੩੨੧.੨, ੩੮੭.੪

ਸੰਗੀਤ : (ਸੰ.) (सङ्गीत) ਵਿ.—ਮਿਲ ਕੇ ਗਾਇਆ ਹੋਇਆ, ਵਾਦਯ ਦੇ ਨਾਲ ਗਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਗੀਤ, ਸੰਗ ਵਿਚ। ੧੯੨.੩, ੫੦੦.੩

ਸਗੁਨ : (ਸੰ.) (शकुन) (सगुण) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸ਼ਗਨ, ਸ਼ੁੱਭ ਘੜੀ, ਸ਼ੁਭ ਅਵਸਰ, ਮੰਗਲ ਕਾਰਜ ਵਿਚ ਗਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲ ਗੀਤ, ਸ਼ੁਭ ਫ਼ਲ ਦੱਸਣ ਵਾਲੇ ਚਿੰਨ੍ਹ। ੪੨.੪, ੪੯.੩, ੬੨੭.੨

ਸਘਨ : (ਸੰ.) (सघन) ਵਿ.—ਘਣਾ, ਠੋਸ, ਸੰਘਣਾ। ੩੦੮.੧

ਸੰਘਾਰਣ : (ਹਿੰ.) (संघारन) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਸੰਘਾਰ ਕਰਨਾ, ਹੱਤਿਆ ਕਰਨਾ, ਮਾਰਨਾ। ੬੦੧.੩

ਸੰਘਾਰੈ : (ਸੰ.) (संहार) ਕ੍ਰਿ.—ਯੁੱਧ ਵਿਚ ਨਾਸ ਕਰਨਾ, ਮਾਰ ਦੇਣਾ, ਪ੍ਰਲੈ ਆਉਣਾ। ੬੬੩.੩

ਸਚਤ : (ਸੰ.) (संचित) ਵਿ.—ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ, ਇਕੱਤ੍ਰ, ਢੇਰ ਲਾਇਆ ਹੋਇਆ। ੫੫੪.੨

ਸਚਨ : (ਸੰ.) (सचन) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੧੩੦.੨, ੨੦੩.੩, ੩੭੩.੪

ਸੰਚੀਐ : (ਸੰ.) (सिञ्च) ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਸਿੰਜਣਾ, ਜਲ ਛਿੜਕਣਾ, ਸਿੰਜ ਕੇ, ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਤਰ-ਬ-ਤਰ ਕਰਨਾ। ੪੯੮.੧

ਸਚੁ : (ਸੰ.) (सत्य) (ਹਿੰ.) (सच) ਵਿ.—ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਵੇ ਉਵੇਂ ਹੀ, ਸਤਿ, ਵਾਸਤਵਿਕ, ਠੀਕ, ਅਸਲੀਅਤ। ੨੧੫.੧

ਸਜਤ : (ਸੰ.) (सज्जित) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਸਜਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ ਹੋਣਾ, ਸ਼ੋਭਿਤ ਹੋਣਾ। ੧੩੬.੩

ਸਜਨ : (ਸੰ.) (सज्जन) ਸੰਗਿਆ ਵਿ.—ਨੇਕ, ਭਲਾ, ਉਤਮ, ਮਿੱਤਰਭਾਵ ਵਾਲਾ, ਮਿੱਤਰ, ਕੁਲੀਨ। ੨੦੦.੧, ੪੪੯.੪

ਸਜਨੀ : (ਹਿੰ.) (सजनी) ਇ.—ਸਖੀ, ਸਹੇਲੀ। ੧੧੨.੨, ੪੦੦.ਸ.ਛੰ.੧, ੪੧੪.੧, ੫੭੫.੨, ੬੦੪.੩

ਸੰਜਮ : (ਸੰ.) (संयम) ਸੰਗਿਆ—ਰੋਕ, ਧਾਰਮਿਕ ਵਰਤ, ਬ੍ਰਤ, ਸੰਕੋਚ। ੭੮.੩, ੧੫੬.੪, ੧੭੯.੨, ੨੫੫.੧, ੩੫੩.੨, ੩੫੪.੧, ੪੩੯.੨, ੫੩੫.੨, ੫੬੯.੩, ੬੦੯.੨, ੬੩੭.੪

ਸੰਜਮਾਦਿ : (ਸੰਜਮ—ਆਦਿ) ਸੰਕੋਚ ਆਦਿਕ। ਵੇਖੋ ਸੰਜਮ। ੧੯੨.੨

ਸੰਜਮੁ : ਵੇਖੋ ਸੰਜਮ। ੨੧੫.੧

ਸਜਲ : (ਸੰ.) (सजल) ਵਿ.—ਜਲ ਯੁਕਤ, ਅਥਰੂ ਨਾਲ ਭਰੇ, ਆਬਦਾਰ, ਚਮਕਦਾਰ, ਭਿੱਜਿਆ ਹੋਇਆ। ੧੦੯.੨, ੪੪੬.੩, ੪੭੧.੨

ਸਜਿ : (ਹਿੰ.) (सज) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਸਜਣਾ, ਸਜਾਵਟ, ਸਜਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਜਾਂ ਭਾਵ, ਸੁੰਦਰਤਾ। ੫੬੦.੧

ਸੰਜੋਗ : (ਸੰ.) (संयोग) ਸੰਗਿਆ—ਮੇਲ ਮਿਲਾਪ, ਮਿਲਾਨਾ, ਸੰਬੰਧ। ਅ.ਕ੍ਰਿ.—ਜੋੜ ਲੈਣਾ, ਮੇਲ ਲੈਣਾ, ਸੰਯੋਗ ਕਰਨਾ। ੪੧.੧, ੭੯.੩, ੧੧੩.੪, ੧੧੭.੩, ੧੬੩.੧, ੧੬੪.੨, ੧੭੨.੧, ੨੧੧.੧, ੨੩੭.੩, ੨੪੩.੧, ੨੯੧.੪, ੨੯੬.੨, ੨੯੯.੧, ੩੦੦.੧, ੩੩੩.੨, ੩੩੪.੧, ੩੪੫.੪, ੩੬੧.੨, ੪੨੭.੨, ੫੦੯.੧, ੫੫੦.੨, ੫੬੮.੨, ੫੬੯.੧, ੫੭੧.੨, ੬੧੦.੨, ੬੨੬.੪, ੬੨੭.੪, ੬੫੨.੨, ੬੫੩.੩, ੬੭੦.੪

ਸੰਜੋਗੀ : (ਸੰ.) (संयोगिन) ਵਿ.—ਸੰਯੋਗ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਮਿਲਾਉਣ ਵਾਲਾ, ਮੇਲੀ, ਸੰਯੋਗ ਨਾਲ। ੧੨੦.੩, ੧੩੪.੪

ਸਤ : (ਸੰ.) (सत् सत्य) ਸੰਗਿਆ—ਸੱਚ, ਸਤੋਗੁਣ ਲਈ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ। ਸੰਗਿਆ—ਸਤ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਸਤ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਅੰਕ। ੨੪੬.੧, ੨੭੨.੧, ੬੨੩.੪, ੬੭੩.੩

ਸੰਤ : (ਸੰ.) (सत्) ਵਿ.—ਕੁਲੀਨ, ਉਤਮ, ਸ੍ਰੇਸ਼ਠ, ਨੇਕ, ਧਰਮਾਤਮਾ, ਸੰਗਿਆ—ਮਹਾਨ ਪੁਰਸ਼, ਭਗਤ ਆਤਮਾ। ੨੫.੧, ੫੬.੪, ੭੬.੩, ੧੪੩.੪, ੧੫੯.੪, ੧੭੭.੩, ੧੮੨.੨, ੨੨੬.੩, ੪੦੦.ਸ.ਛੰ.੪, ੪੨੪.੪, ੪੪੩.੧, ੪੪੮.੪, ੬੨੮.੪

ਸੰਤਤ : (ਸੰ.) (सन्तति) ਸੰਗਿਆ—ਔਲਾਦ, ਸੰਤਾਨ। ੪੪੫.੧

ਸੰਤਤਿ : (ਸੰ.) (संतति) ਇ.—ਫੈਲਾਓ, ਵਿਸਤਾਰ, ਨਿਰੰਤਰਤਾ, ਧਾਰਾ, ਰਾਸ਼ੀ, ਸਮੂਹ, ਕੁਲ, ਸੰਤਾਨ. ਘਣਤਾ. ਅਨੁਭੂਤੀ। ੨੨੮.੩. ੪੧੫.੧, ੪੬੫.੩

ਸੰਤਨ : ਵੇਖੋ ਸੰਤ । ੩੨੯.੪, ੩੩੨.੪

ਸਤਪਤ : (ਸੰ.) (संताप) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਤਾਪ, ਆਂਚ, ਜਲਨ, ਬੁਖਾਰ, ਅਜਿਹਾ ਦੁੱਖ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਸ਼ਟ ਹੋਵੇ, ਪਾਪ ਆਦਿ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਤਾਪ ਆਦਿ । ੨੫੬.੨

ਸਤੰਬਨ : (ਸੰ.) (स्तंभ) ਸੰਗਿਆ—ਥੰਮ, ਖੰਭਾ, ਥਮਲਾ, ਆਧਾਰ, ਆਸਰਾ, ਸਹਾਰਾ, ਰੁਕਣਾ, ਰੁਕਾਵਟ, ਜੜ੍ਹ ਸਮਾਨ । ੩੬੫.੩

ਸਤਯ : ਵੇਖੋ ਸਤ । ੧੨.੪, ੨੪.੧-੨੪.੪, ੨੫.੧, ੨੫.੪, ੨੬.੧-੨੬.੪. ੨੭.੧-੨੭.੪, ੪੬.੨, ੮੭.੨, ੯੮.੪, ੧੦੬.੪, ੧੩੮.੧, ੧੩੮.੪, ੧੩੯.੧, ੧੩੯.੨, ੧੫੦.੧, ੧੫੧.੧, ੧੫੧.੨, ੧੫੭.੩, ੧੮੯.੪, ੧੯੦.੧, ੨੧੫.੧, ੨੨੬.੧, ੨੨੭.੧, ੨੪੨.੪, ੨੮੨.੪, ੨੮੭.੧, ੩੩੩.੧, ੩੪੩.੨, ੩੪੩.੩, ੪੧੬.੪, ੪੬੮.੨, ੫੨੬.੪, ੫੫੧.੪

ਸਤਵੰਤ : (ਸੰ.) (सत्यवत्) ਪੁ.—ਸਤ ਵਾਲਾ, ਜਤੀ, ਸੱਚ ਧਾਰਣ ਵਾਲਾ । ੧੭੭.੧

ਸਤਵਾਰ : (ਹਿੰ.) (सप्ताह) ਪੁ.—(ਸਤ+ਵਾਰ) ਸਤ ਦਿਨਾਂ ਵਾਲਾ, ਸੱਤ ਦਿਨ ਦਾ ਸਮਾਂ, ਹਫ਼ਤਾ । ੪੮੪.੧

ਸਤ੍ਰ : (ਸੰ.) (शत्रु) ਸੰਗਿਆ—ਦੁਸ਼ਮਣ, ਵੈਰੀ, ਸ਼ਤਰੂ । ੯੦.੩, ੧੦੪.੨, ੫੭੭.੧, ੬੨੫.੩, ੬੩੩.੩

ਸਤ੍ਰੂ : ਵੇਖੋ ਸਤ੍ਰ । ੯੦.੩, ੧੦੪.੨, ੪੨੬.੪

ਸਤ੍ਰੂਤਾ : ਸ਼ਤ੍ਰੂਤਾ, ਦੁਸ਼ਮਣੀ, ਵੇਖੋ ਸਤ੍ਰੂ । ੮੨.੧, ੧੭੩.੨, ੧੭੭.੪, ੩੯੩.੧

ਸੰਤਾਨ : (ਸੰ.) (संतान) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਔਲਾਦ, ਵੰਸ਼, ਕੁਲ, ਬਾਲਬੱਚੇ । ੪੪੩.੨, ੪੬੩.੩, ੫੧੯.੧

ਸਤਿ : ਵੇਖੋ ਸਤਯ । ੪੬੮ ੨, ੫੨੬.੪, ੫੫੧.੪

ਸਤਿਸੰਗ : (ਸੰ.) (सत्य+सङ्ग) ਸੰਗਿਆ—ਚੰਗੀ ਸੰਗਤ, ਉਤਮ ਸੋਹਬਤ, ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਇਕੱਤ੍ਰਤਾ । ੧੬੬.੪

ਸਤਿਗੁਰ : (ਸੰ.) (सत्य+गुरु) ਸੰਗਿਆ—ਸੱਚਾ ਗੁਰੂ, ਉਤਮ ਗੁਰੂ, ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਇਕ ਨਾਮ, ਸਿੱਖ ਗੁਰੂਆਂ ਦਾ ਲਈ ਵੀ ਇਹੀ ਨਾਮ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ । ੧੨੫.੧, ੨੩੧.੪, ੩੯੬.੪, ੪੭੪.੪, ੪੮੧.੩, ੪੮੬.੨, ੪੯੬.੪, ੫੬੧.੪, ੫੮੩.੪, ੬੦੮.੪, ੬੧੩.੪, ੬੩੩.੪, ੬੩੪.੪, ੬੪੩.੪, ੬੪੪.੪

ਸਤਿਗੁਰੂ : ਵੇਖੋ ਸਤਿਗੁਰ । ੧.ਸੋ.੧, ੧.ਦੋ.੧, ੧.ਛੰ.੪, ੨.ਸੋ.੨, ੨.ਦੋ.੨, ੨.ਛੰ.੧, ੪.ਛੰ.੨. ੪ ਦੋ.੨, ੮ ਛੰ ੪, ੧੨.੪, ੧੬.੧, ੨੩.੪, ੭੧.੪, ੭੩.੪, ੮੧.੧, ੮੨.੧, ੮੩.੧, ੮੭.੧– ੮੭.੪, ੮੮.੨, ੯੧.੩, ੧੦੪.੪, ੧੦੬.੪, ੧੧੧.੧, ੧੧੧.੨, ੧੧੧.੪, ੧੩੩.੧, ੧੩੮.੧, ੧੩੯.੧, ੧੩੯.੨. ੧੫੦.੧, ੧੫੧.੧– ੧੫੧.੪, ੧੭੮.੧, ੧੮੦.੧, ੧੮੧.੩, ੧੮੩.੧, ੧੮੩.੪, ੧੮੪.੪, ੧੯੦.੪, ੧੯੫.੪, ੨੨੬.੪, ੨੩੪.੨, ੨੪੨.੪, ੨੬੧.੩, ੨੬੬.੨, ੨੭੬.੪, ੩੦੧.੪, ੩੧੨.੪, ੩੪੧.੪, ੩੪੩.੧, ੩੪੩.੨, ੩੪੬.੪, ੩੫੮.੪, ੩੫੯.੪, ੩੬੫ ੪, ੩੭੦.੪, ੩੯੪.੪, ੪੦੬.੩, ੪੧੫.੪, ੪੨੬.੪, ੪੨੯.੧, ੪੪੪.੪, ੪੪੬.੪, ੪੫੪.੪, ੪੫੬.੪, ੪੫੯.੪, ੪੬੧.੪, ੪੬੨.੪, ੪੭੫.੪, ੪੮੦.੪, ੫੧੦.੪. ੫੩੪.੪

ਸਤਿਨਾਮ : (ਸੰ.) (सत्य + नामन्) ਸੰਗਿਆ—ਸੱਚਾ ਨਾਮ, ਉਤਮ ਨਾਮ, ਗੁਰਮਤਿ ਦਾ ਮੂਲ ਮੰਤ੍ਰ, ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ । ੯੮.੪, ੧੩੯.੧, ੨੨੬.੧, ੨੨੬.੪

ਸਤਿਨਾਮੁ : ਵੇਖੋ ਸਤਿਨਾਮ । ੧੨.੪, ੧੩.੪, ੧੦੬.੪, ੧੩੮.੧, ੩੪੩.੧, ੫੫੧.੪

ਸਤਿਰੂਪ : (ਸੰ.) (सत्य + रूप)—ਸੱਚਾ ਰੂਪ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ਨਯ । ੨੨੬.੧, ੩੪੩.੧

ਸਤੀ : (ਸੰ.) (सती) ਸੰਗਿਆ—ਪਤਿਬ੍ਰਤਾ ਇਸਤ੍ਰੀ, ਪਤੀ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਨਾਲ ਸੜਨ ਵਾਲੀ ਇਸਤ੍ਰੀ, ਤਪਸਵਨੀ, ਵਿ.—ਸਤਿਰੂਪ, ਸਤਿ ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ, ਸਤਿ ਦਾ ਅਨੁਯਾਈ, ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ । ੭੦.੧, ੪੬੦.੨

ਸਤੁਤੀ : (ਸੰ.) (स्तुति) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਕਿਸੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ, ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ, ਦੁਰਗਾ, ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਦਾ ਇਕ ਨਾਮ । ੨੯੪.੧, ੩੯੮.੩, ੫੫੬ ੪

ਸੰਤੋਸ਼ੀ : (ਸੰ.) (सन्तोषिन) ਵਿ.—ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ, ਸਬਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ । ੫੨੬.੪

ਸੰਤੋਖ : (ਸੰ.) (सन्तोष) ਸੰਗਿਆ—ਤ੍ਰਿਪਤੀ, ਸ਼ਾਂਤੀ, ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ, ਆਨੰਦ, ਜੋ ਮਿਲੇ ਉਸ ਵਿਚ ਹੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਰਹਿਣਾ । ੪੬.੨, ੧੭੭.੨, ੧੯੮.੪, ੨੧੫.੩, ੨੪੬.੧, ੨੫੬.੩, ੨੮੭.੧, ੪੧੬.੪, ੬੨੩.੪

ਸਥਾਨ : (ਸੰ.) (स्थान) ਸੰਗਿਆ—ਜਗ੍ਹਾ, ਅਸਥਾਨ, ਦੇਵਸਥਾਨ-ਮੰਦਿਰ, ਦੇਵਧਾਮ । ੧੦.੧, ੫੫.੪, ੧੨੬.੩, ੨੬੩.੧, ੩੪੩.੩, ੪੦੭.੪, ੪੭੭.੩

ਸਥਿਰ : (ਸੰ.) (स्थिर) ਵਿ.—ਦ੍ਰਿੜ, ਗਤੀ ਹੀਨ, ਅਚਲ, ਸਥਾਈ, ਸ਼ਾਂਤ, ਧੀਰ, ਨਿਸ਼ਚਿਤ। ੨੧੮.੧

ਸਥੂਲ : (ਸੰ.) (स्थूल) ਵਿ.—ਵੱਡਾ, ਮੋਟਾ, ਘਣਾ, ਬਲੀ, ਵਿਸ਼ਮ, ਜਿਹੜਾ ਸਮਤਲ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਮੂਰਖ, ਮੰਦਬੁੱਧੀ। ੨੨.੪, ੯੮.੨, ੯੯.੪, ੧੫੩.੪, ੧੯੦.੩, ੨੨੭.੩, ੪੫੮.੩

ਸਦ : (ਸੰ.) (सदा) ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਨਿਤ, ਸਦਾ, ਹਮੇਸ਼ਾ। ਸੰਗਿਆ—ਪੁਕਾਰ, ਆਵਾਜ਼, ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਸੱਦਣਾ, ਬੁਲਾਣਾ, ਪੁਕਾਰਨਾ। ੩੧੪.੪, ੫੮੪.੪

ਸੰਦਲਾ : (ਸੰ.) (संदल) (चंदन) (ਫਾ.) ਸੰਦਲ। ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਚੰਦਨ ਦੀ ਲੱਕੜੀ ਦਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ, ਖੁਸ਼ਬੂਦਾਰ ਪੀਲੇ ਰੰਗ ਦੀ ਲੱਕੜੀ। ੩੯੯.੨

ਸਦਾ : ਵੇਖੋ ਸਦ। ੪੫੬.੧

ਸਦਿਗੁਰੂ : ਵੇਖੋ ਸਤਿਗੁਰ। ੫੫੧.੪

ਸਦੀਵ : (ਸੰ.) (सदैव) ਅਵਯਯ—ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ, ਸਦਾ, ਨਿੱਤ। ੨੫੪.੪

ਸੰਦੇਸ਼ : (ਸੰ.) (सन्देश) ਸੰਗਿਆ—ਸੰਵਾਦ, ਖ਼ਬਰ, ਸੁਨੇਹਾ, ਸੰਦੇਸ਼ਾ। ੧੮੨.੧, ੨੦੭.੧, ੨੧੦.੨, ੨੧੧.੧, ੬੨੦.੨, ੬੬੭.੪

ਸੰਦੇਸੋ : ਵੇਖੋ ਸੰਦੇਸ਼। ੬੫੭.੧, ੬੭੦.੨

ਸੰਧਯਾ : (ਸੰ.) (सन्धया) ਸੰਗਿਆ—ਸਵੇਰ ਜਾਂ ਸ਼ਾਮ ਦਾ ਸਮਾਂ, ਪੂਜਾ, ਪਾਠ, ਆਰਤੀ ਆਦਿ ਨਿਤਨੇਮ। ੧੮੪.੧

ਸਧਰ : (ਹਿੰ.) (सधर) ਸੰਗਿਆ—ਰੁਚਿ, ਇੱਛਾ। ੪੭੨.੧

ਸਧਾ : ਵੇਖੋ ਸਾਧਨਾ। ੧੩੧.੩

ਸੰਧਿ : (ਸੰ.) (सन्धि)—ਸੰਜੋਗ, ਮੇਲ, ਮਿਲਾਨ, ਸੰਬੰਧ, ਸੁਲ੍ਹਾ, ਸਮਝੌਤਾ, ਦੋਸਤੀ। ੪.ਛੰ.੩. ੫.ਸੋ.੧, ੫.ਦੋ.੧, ੫.ਛੰ.੪, ੬.ਸੋ.੧, ੬.ਦੋ.੧, ੧੧.੧, ੧੫.੩, ੨੮.੧, ੨੯.੧, ੩੨.੪, ੩੪.੪, ੪੭.੩, ੪੮.੪, ੫੦.੧– ੫੦.੪, ੫੧.੧– ੫੧.੪, ੫੩.੨, ੬੧.੪, ੬੩.੨, ੬੭.੪, ੮੧.੩, ੮੪.੪, ੮੫.੪, ੮੬.੪, ੧੦੩.੩, ੧੦੮.੪, ੧੨੦.੪, ੧੪੯.੩, ੧੫੨.੩, ੧੬੯.੩, ੧੭੬.੪, ੧੮੬.੪, ੨੨੫.੧. ੨੨੬.੪, ੨੫੩.੪, ੨੭੫.੪, ੨੯੨.੪, ੩੦੫.੪, ੪੮੮.੪

ਸਨ : ਸੀ ਦਾ ਬਹੁਵਚਨ। 'ਹੋਣਾ' ਕ੍ਰਿਆ ਦਾ ਭੂਤ ਕਾਲਿਕ ਰੂਪ, 'ਥੇ' ਦਾ ਭੂਤਕਾਲਿਕ ਬਹੁਵਚਨ। ੧੬੨.੪, ੨੯੮.੨, ੫੮੪.੩

ਸਨਕਾਦਿ : (ਸੰ.) (सनक+आदि) ਸੰਗਿਆ—ਬ੍ਰਹਮਾ ਦੇ ਚਾਰ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਸਨਕ, ਸਨੰਦ, ਸਨਾਤਨ ਅਤੇ ਸਨਤ। ਸਨਕ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਗਿਣਾਉਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸਨਕ ਆਦਿ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ੨੧.੨, ੩੦੨.੩, ੩੦੯.੪, ੩੪੧.੧, ੪੨੧.੩, ੫੪੩.੨, ੬੪੭.੨

ਸਨਕਾਦਿਕ : ਵੇਖੋ ਸਨਕਾਦਿ । ੧੮੦.੨

ਸਨਬੰਧ : (ਸੰ.) (सम्बन्ध) ਸੰਗਿਆ—ਸੰਬੰਧ, ਮਿਲਾਪ, ਮੇਲ, ਯੋਗ ਰਿਸ਼ਤਾ। ੯੪.੩, ੧੨੯.੩, ੧੬੯.੩, ੧੭੬.੨, ੨੩੯.੨, ੨੭੯.੨, ੩੬੧.੩, ੩੮੬.੪, ੫੦੩.੩, ੫੬੧.੧, ੬੨੦.੩, ੬੨੫.੧

ਸਨਮੁੱਖ : (ਸੰ.) (सम्मुख) ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਸਾਹਮਣੇ, ਮੁੱਖ ਦੇ ਅੱਗੇ। ਵਿ.—ਅਨੁਕੂਲ, ਵਿਕਾਰ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਵਿਅਕਤੀ। ੩੬੨.੪, ੩੮੦.੨, ੩੯੪.੧, ੪੧੩.੪, ੫੨੦.੩, ੫੨੭.ਸ.੧, ੬੧੧.੨, ੬੫੪.੪

ਸੰਨਯਾਸੀ : (ਹਿੰ.) (सन्यासी) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸਨਿਆਸ, ਆਸ਼ਰਮ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ, ਵੈਰਾਗੀ, ਤਿਆਗੀ, ਚੌਥੇ ਆਸ਼ਰਮ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਬ੍ਰਾਹਮਣ। ੧੬੮.੪, ੩੨੮.੩

ਸਨਾਹ : (ਸੰ.) (सन्नाह) ਸੰਗਿਆ—ਯੁੱਧ ਨੂੰ ਜਾਣ ਲਈ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਸਜਾਵਟ, ਕਵਚ, ਬਖਤਰ, ਸੰਜੋਅ। ੧੩੫.੧, ੨੯੮.੩ ੩੭੫.੨

ਸਨਾਹਿ : ਵੇਖੋ ਸਨਾਹ। ੩੫੯.੪, ੩੯੧.੧. ੬੧੭.੧

ਸਨਾਤ : (ਸਨਤ ਕੁਮਾਰ), ਸਨਕ, ਸਨੰਦਨ ਆਦਿ ਭਰਾ। ਵੇਖੋ ਸਨਕਾਦਿ। ਬ੍ਰਹਮਾ ਦੇ ਚਾਰ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ (ਸਨਤ)। ੫੫੬.ਸ.੨

ਸਨਾਤਨ : (ਸੰ.) (सनातन) ਵਿ.—ਨਿੱਤ, ਅਨਾਦਿ, ਸਥਾਈ, ਪਰਾਚੀਨ। ਪੁ.—ਬ੍ਰਹਮਾ, ਵਿਸ਼ਨੂੰ, ਸ਼ਿਵ, ਪੂਰਵਜਾ ਦਾ ਮਹਿਮਾਨ ਬ੍ਰਹਮ-ਪੁੱਤਰ ੧੮੧.੧

ਸਨਾਨ : (ਸੰ.) (स्नान) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸਵੱਛ ਅਤੇ ਸ਼ੀਤਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਜਲ ਨਾਲ ਧੋਣਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਧੁੱਪ, ਵਾਯੂ ਆਦਿ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਸਵੱਛ ਕਰਨਾ। ੪੮੨.੨, ੪੮੬.੩, ੪੯੧.੨, ੬੧੩.੧

ਸਨਿਚਰ : (ਸੰ.) (शनैश्चर) ਪੁ.—ਸ਼ਨੀ ਦੇਵਤਾ, ਸ਼ਨਿਚਰ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਮ ਉਤੇ ਹਫ਼ਤੇ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਦਿਨ, ਸੂਰਜ ਦਾ ਪੁੱਤਰ, ਸਤਵਾਂ ਗ੍ਰਹਿ। ੪੦੭.੧

ਸਨੇਹ : (ਸੰ.) (स्नेहि) ਸੰਗਿਆ—ਉਹ ਪ੍ਰੇਮ ਜੋ ਵਡਿਆਂ ਤੋਂ ਛੋਟਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰੇਮ, ਪਿਆਰ। ੧੪.੪, ੧੧੭.੪, ੨੩੪.੩, ੨੩੮.੧, ੨੪੦.੪, ੩੦੦.੩, ੩੨੯.੪, ੩੮੩.੧, ੪੨੯.੩, ੪੪੦.੪, ੪੪੨.੨, ੪੪੩.੧, ੪੪੯.੧, ੪੫੦.੪, ੪੬੩.੨, ੫੨੦.੩, ੫੫੦.੪, ੫੬੫.੪, ੫੬੬.੧

ਸਨੇਹੀ : (ਸੰ.) (स्नेहिन) ਵਿ.—ਪ੍ਰਿਯ, ਪਿਆਰਾ। ਸੰਗਿਆ—ਮਿੱਤਰ, ਸਾਥੀ, ਦੋਸਤ, ਸਨੇਹ ਕਰਨ ਵਾਲਾ। ੨੩੯.੪, ੪੪੨.੪, ੪੬੩.੨, ੪੯੦.੩, ੫੫੦.੪

ਸੰਪਟ : (ਸੰ.) (सम्पुट) ਸੰਗਿਆ—ਕਟੋਰੇ ਵਰਗੀ ਵਸਤੂ, ਡੱਬਾ, ਅੰਜਲੀ। ੪੩.੪, ੯੨.੧, ੧੭੧.੪, ੨੧੭.੩, ੨੨੨.੧, ੨੫੭.੩, ੨੫੮.੪, ੨੬੬.੨, ੨੭੧.੧, ੩੧੮.੨, ੩੨੦.੨, ੩੩੫.੧, ੩੩੬.੨, ੩੩੭.੩, ੩੪੮.੩, ੪੨੯.੩, ੪੩੧.੩, ੪੩੩.੩, ੫੩੨.੧, ੫੬੮.੩, ੫੮੭.੪, ੫੮੯.੪, ੫੯੦.੪

ਸਪਤ : (ਸੰ.) (सप्त) ਵਿ.—ਸੱਤ, ਸੱਤਵਾਂ, ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਸਤਵਾਂ (੭) ਨੰਬਰ। ੩੧.੨, ੩੩੩.੪

ਸਪਤ੍ਰ : (ਸੰ.) (सु+पत्र) ਵਿ.—ਪਤਿਆਂ ਸਹਿਤ, ਪੱਤਿਆਂ ਦਾ ਧਾਰਣੀ, ਸੋਹਣੇ ਪੱਤਿਆਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ। ੪੯੭.੧

ਸੰਪਤ : (ਸੰ.((सम्पद्) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਧਨ, ਦੌਲਤ, ਸੰਪਤੀ, ਸਿਧੀ, ਐਸ਼ੋ ਆਰਾਮ, ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਆਦਿ। ੪੦੯.੨

ਸੰਪਤਾ : ਵੇਖੋ ਸੰਪਤ। ੩੪੫.੩

ਸੰਪਤਿ : ਵੇਖੋ ਸੰਪਤ। ੯੦.੨, ੫੨੬.੩

ਸੰਪਦਾ : ਵੇਖੋ ਸੰਪਤ। ੨੪੨.੩, ੩੪੫.੩, ੫੮੧.੩

ਸਪਰਸ : (ਸੰ.) (स्पर्श) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਚਮੜੀ ਦਾ ਉਹ ਗੁਣ ਜਿਸ ਨੂੰ ਛੂਹਣ, ਦਬਾਉਣ ਜਾਂ ਨਾਲ ਲਗਣ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਗ੍ਰਹਿਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਇਕ ਸਥਿਤੀ, ਸੰਪਰਕ ਆਦਿ। ੧੮੫.੪, ੧੯੮.੩

ਸਪਰਸ਼ : ਵੇਖੋ ਸਪਰਸ। ੫੪੭.੨

ਸਪਰੰਪਰ : (ਸਪਰ-ਅਪਰ) ਭਾਵ ਚੇਤਨ ਅਤੇ ਜੜ੍ਹ, ਆਕਾਰਧਾਰੀ। ੨.ਛੰ.੩

ਸਪੁਤ੍ਰ : (ਸੰ.) (स+पुत्र) ਸੰਗਿਆ—ਸਪੁੱਤਰ, ਚੰਗਾ ਪੁੱਤਰ, ਨੇਕ ਪੁੱਤਰ। ੧੧੮.੨

ਸਪੂਤੀ : (ਹਿੰ.) (सपूती)—ਯੋਗ ਪੁੱਤਰ ਉਤਪੰਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਮਾਂ, ਸਪੁੱਤਰ ਜਨਨੀ, ਯੋਗ ਮਾਂ। ੧੨੦.੩, ੪੭੬.੩

ਸੰਪੈ : (ਸੰ.) (सम्पद) ਸੰਗਿਆ—ਸੰਪਤੀ, ਧਨ, ਦੌਲਤ। ੩੫੯.੩, ੩੯੨.੨

ਸਫ਼ਲ : (ਸੰ.) (सफल) ਵਿ.—ਫ਼ਲ ਸਹਿਤ, ਸਾਰਥਕ, ਕਾਮਯਾਬ, ਫ਼ਲ ਵਾਲਾ, ਫ਼ਲ ਜਾਂ ਪਰਿਣਾਮ ਦਾ ਧਾਰਨੀ, ਕਾਰਜ ਸਾਧਕ। ੧੩.੪, ੧੭.੧, ੧੭.੪, ੧੮.੩, ੨੭.੧, ੪੬.੪, ੭੨.੨, ੭੪.੪, ੮੨.੩, ੯੧.੧, ੯੧.੪, ੧੦੯.੩, ੧੨੬.੪, ੨੧੨.੪, ੨੩੮.੨, ੨੪੩.੪, ੩੦੬.੨, ੩੦੮.੧, ੩੦੮.੨, ੩੩੪.੩, ੩੬੬.੧, ੩੯੪.੨, ੪੨੬.੪, ੪੫੬.੧, ੪੬੫.੧, ੪੯੭.੧, ੪੯੯.੧- ੪੯੯.੪, ੫੧੯.੨, ੫੨੫.੩, ੫੫੩.੧, ੫੬੪.੨, ੫੯੨.੪, ੬੦੩.੧, ੬੫੨.੧, ੬੫੨.੨

ਸਬ : (ਸੰ.) (ਸਰਵ) ਵਿ.—ਕੁਲ (ਸਾਰਿਆਂ ਵਿਚੋਂ) ਸਮਸਤ, ਸਾਰਾ, ਸੰਪੂਰਨ, ਸਭ, ਸਭ ਹੀ ਆਦਿ। ੨.ਛੰ.੩, ੧੯.੪, ੧੧੨.੪, ੧੩੪.੩, ੨੬੧.੧, ੨੬੧.੩, ੩੬੮.੪, ੩੯੨.੧, ੩੯੮.੨, ੪੮੮.੨, ੫੦੪.੪, ੫੦੯.੨, ੫੪੧।੨, ੫੫੨.੨, ੫੫੩.੧, ੫੫੩.੪, ੫੫੭.੩, ੫੬੩.੨, ੫੬੮.੪, ੫੭੬.੪, ੫੮੧.੩, ੫੯੧.੪, ੬੦੩.੧. ੬੧੩.੪, ੬੩੧.੧, ੬੩੨.੧, ੬੩੨.੪

ਸਬਹਿ : ਸਭ ਹੀ, ਸਾਰੇ ਹੀ। ਵੇਖੋ ਸਬ। ੪੩੫.੪

ਸਬਦ : (ਸੰ.) (ਸ਼ਬਦ) ਸੰਗਿਆ—ਆਵਾਜ਼, ਸੁਰ ਪਦ, ਲਫ਼ਜ, ਨਾਮ (ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ) ਗੁਰੂ/ਸੰਤ/ਮਹਾਂਪੁਰਖ ਦੀ ਬਾਣੀ ਜਾਂ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਵਾਕ। ੪.ਸੋ.੧, ੪.ਦੋ.੧, ੬.ਛੰ.੧, ੧੩.੨, ੧੮.੨, ੨੨.੨, ੨੩.੧, ੨੮.੧, ੨੯.੧, ੩੩.੨, ੩੪.੨, ੩੫.੨, ੩੬.੩, ੩੯.੪, ੪੦.੪, ੪੧.੪, ੪੩.੨, ੪੫.੨, ੫੩.੨. ੫੩.੩, ੫੫.੩, ੫੭.੩, ੫੮.੨, ੫੯.੩, ੬੦.੩, ੬੧.੧, ੬੧.੪, ੬੨.੧–੬੨.੪. ੬੩.੨, ੬੫.੩, ੬੭.੩, ੭੩.੨, ੭੬.੧, ੭੭.੧– ੭੭.੪, ੮੧.੧,੮੧.੨, ੮੫.੨, ੮੮.੪, ੮੯.੩, ੯੧.੩. ੯੨.੩, ੯੪.੩, ੯੬.੨, ੯੭.੩, ੯੯.੨, ੯੯.੩, ੧੦੫.੩, ੧੦੬.੧, ੧੦੭.੧, ੧੦੮.੧, ੧੦੯.੪, ੧੧੨.੩, ੧੧੫.੨, ੧੧੬.੨, ੧੧੭.੪, ੧੨੫.੩, ੧੨੬.੨, ੧੨੮.੨, ੧੩੫.੧, ੧੩੭.੧, ੧੩੮.੨, ੧੪੪.ਝ.ਛੰ.੨, ੧੪੫.ਝ.ਛੰ.੧, ੧੪੬.੩, ੧੪੬.੪, ੧੪੭.੧-੧੪੭.੪, ੧੫੧.੧, ੧੫੧.੩, ੧੫੨.੧, ੧੫੩.੨, ੧੬੯.੨, ੧੭੨.੩, ੧੭੫.੨, ੧੮੩.੩, ੧੮੫.੨, ੧੮੯.੨, ੧੯੦.੧ ੧੯੪.੩, ੧੯੫.੨, ੧੯੯.੧, ੨੦੦.੧, ੨੦੦.੩, ੨੦੦.੪, ੨੦੧.੧, ੨੦੫.੪, ੨੦੮.੨, ੨੧੧.੩, ੨੧੪.੨, ੨੧੫.੩, ੨੧੬.੨, ੨੨੦.੨, ੨੨੫.੧, ੨੨੬.੨, ੨੩੪.੨, ੨੪੩.੨, ੨੫੦.੪, ੨੫੧.੧, ੨੫੨.੨, ੨੫੪.੧. ੨੫੪.੩, ੨੫੬.੧–੨੫੬.੪, ੨੫੭.੧, ੨੫੮.੨, ੨੫੯.੩, ੨੬੦.੧, ੨੬੧.੨. ੨੬੩.੩, ੨੬੫.੪, ੨੬੭.੩, ੨੬੮.੨, ੨੬੯.੨, ੨੭੦.੩, ੨੭੫.੩, ੨੭੬.੧, ੨੭੭.੨, ੨੭੮.੧, ੨੭੯.੨, ੨੮੦.੧, ੨੮੧.੪, ੨੮੨.੩, ੨੮੩.੧– ੨੮੩.੪, ੨੮੪.੩, ੨੮੪.੪, ੨੮੯.੩, ੨੯੧.੧, ੨੯੧.੩, ੨੯੩.੧, ੩੦੧.੨, ੩੦੪.੪, ੩੦੯.੨, ੩੧੪.੧– ੩੧੪.੩, ੩੧੫.੧, ੩੧੭.੧, ੩੨੨.੨, ੩੨੫.੨, ੩੨੭.੧– ੩੨੭.੩, ੩੨੮.੧, ੩੩੪.੪, ੩੪੦.੨, ੩੪੧.੪, ੩੪੩.੨, ੩੫੨.੨, ੩੬੦.੪, ੩੬੧.੪, ੩੮੦.੪, ੪੧੨.੨, ੪੨੦.੧, ੪੨੩.੨, ੪੩੦.੪, ੪੪੦.੩, ੪੪੮.੩,

੪੪੯.੨, ੪੫੩.੨, ੪੫੭.੪, ੪੭੪.੩, ੪੯੪.੪, ੪੯੯.੨, ੫੦੦.੩, ੫੦੦.੪, ੫੩੩.੪, ੫੩੪.੪, ੫੪੦.ਝ.ਛੰ.੪. ੫੫੦.੩, ੫੫੦.੪, ੫੫੧.੨, ੫੫੭.੪, ੫੬੦.੪, ੫੬੭.੧, ੫੬੯.੪, ੫੯੬.੩, ੬੦੬.੩, ੬੦੮.੪, ੬੧੧.੪, ੬੧੩.੨, ੬੧੭.੪, ੬੨੨.੨, ੬੨੮.੨, ੬੪੪.੨

ਸ਼ਬਦਾਰਥ : (ਸੰ.) (शब्दार्थ) ਸੰਗਿਆ—ਕਿਸੇ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ, ਸ਼ਬਦ-ਅਰਥ । ੧੧੫ ੨

ਸਬਦਿ : ਵੇਖੋ ਸਬਦ । ੫੬੫.੪, ੫੯੦.੪, ੬੦੭.੪, ੬੬੧.੩

ਸਬਦੁ : ਵੇਖੋ ਸਬਦ । ੫੭੦.੪, ੫੮੮.੪, ੬੨੦.੩

ਸਬਲ : (ਸੰ.) (बल) ਵਿ.—ਬਲ ਸਹਿਤ, ਤਾਕਤਵਰ, ਸ਼ਕਤੀਵਾਨ, ਬਲਵਾਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੈਨਾ ਆਦਿ ਦੀ ਤਾਕਤ ਹੋਵੇ । ੧੯੨.੩

ਸਬਨ : ਵੇਖੋ ਸਭਨ । ੧੨੦ ੧, ੩੬੨.੧

ਸੰਬਾਦ : (ਸੰ.) (सम्वाद, संवाद) ਸੰਗਿਆ—ਵਾਰਤਾਲਾਪ, ਗੱਲਬਾਤ, ਬਹਿਸ, ਵਾਦ-ਵਿਵਾਦ । ੪੪੯.੨, ੪੮੨.੩

ਸਬਾਰ : (ਹਿੰ.) (सबार) ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਜਲਦੀ, ਸ਼ੀਘਰ, ਛੇਤੀ । ੫੯੮.੨

ਸਬੈ : ਵੇਖੋ ਸਭ । ਸਭ ਹੀ, ਸਾਰੇ, ਸਭ ਥਾਂ ਤੇ । ੩੬੨.੧, ੪੧੮.੧, ੫੫੩.੩, ੫੯੪.੪

ਸਭਹੂ : ਸਭ ਤੋਂ, ਸਭ ਕੁਝ, ਸਾਰਾ ਹੀ । ਵੇਖੋ ਸਭ । ੩੯੯.੪, ੪੧੪.੪

ਸਭਨ : ਸਭ ਦਾ, ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ । ਵੇਖੋ ਸਭ । ੫੬੯.੨

ਸਭਾ : (ਸੰ.) (सभा) ਸੰਗਿਆ—ਇਕੱਠ, ਮਜਲਿਸ, ਗੋਸ਼ਠੀ, ਇਕੱਤ੍ਰਤਾ । ੪੬.੩, ੧੬੩.੨, ੧੬੪.੨, ੧੬੪.੩, ੩੨੪.੨, ੩੮੬.੧, ੪੦੦.ਸ.ਛੰ.੪, ੪੩੫.੧, ੪੬੬.੪, ੪੯੧.੪, ੫੧੭.੨, ੫੩੦.੨, ੫੩੯.੨

ਸੰਭਾਰ : (ਸੰ.) (सम्भार) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਇਕਤ੍ਰ ਕਰਨਾ, ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ, ਸੰਭਾਲ, ਸਾਮਗ੍ਰੀ, ਸਮਾਨ, ਵਿਭੂਤਿਸੰਪੰਨ । ੫੦੩.੪

ਸੰਭਾਰੀਐ : ਵੇਖੋ ਸੰਭਾਰ । ੩੭੭.੨

ਸਭੀਤਿ : (ਸੰ.) (भीत) ਵਿ.—ਭਯਯੁਕਤ, ਭੈਸਹਿਤ, ਡਰਪੋਕ । ੩੫੮.੩

ਸੰਭੂਤ : (ਸੰ.) (सम्भूति) ਵਿ.—ਉਪਜਿਆ, ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ, ਉਤਪੰਨ, ਰਚਿਤ । ੨੨੮.੩

ਸਭੈ : ਸਭ ਹੀ, ਸਾਰੇ ਹੀ, । ਵੇਖੋ ਸਭ । ੧੨੦.੩, ੧੨੦.੪, ੨੦੯.੩, ੨੧੧.੩, ੩੦੪.੪, ੩੧੦.੧, ੩੧੬.੨, ੩੧੯.੪, ੩੨੧.੨, ੪੦੫.੩, ੪੧੭.੨, ੫੫੨.੩, ੫੮੩.੩

ਸਮ : (ਸੰ.) (ਸਮ) ਵਿ.—ਸਮਾਨ, ਬਰਾਬਰ, ਇਕ ਹੀ ਅਭਿੰਨ, ਇਕੋ ਜਿਹਾ, ਆਦਿ। ੨੨.੨, ੨੯.੩, ੩੩.੧, ੬੨.੨, ੮੦.੨, ੯੦.੨, ੧੦੪.੧, ੧੦੪.੨, ੧੦੭.੨, ੧੦੭.੪, ੧੩੭.੨, ੧੩੮.੨, ੨੫੨.੧, ੨੫੬.੧, ੨੭੧.੧, ੩੪੦.੪, ੩੪੩.੩, ੩੯੧.੨, ੪੫੮.੧, ੪੫੯.੩, ੪੯੭.੩, ੪੯੭.੪, ੬੪੨.੧, ੬੫੧.੪, ੬੫੧.੨, ੬੫੪.੨, ੬੫੬.੨, ੬੬੨.੨

ਸਮਸਰ : (ਸੰ.) (ਸਮਸਰਿ) ਸੰਗਿਆ—ਬਰਾਬਰ। ਵਿ.—ਸਮਾਨ, ਇਕੋ ਜਿਹਾ, ਤੁਲ, ਬਰਾਬਰ। ੧੦੪.੧, ੧੦੪.੨, ੧੦੪.੪, ੧੬੨.੧, ੧੭੦.੧, ੧੭੩.੪, ੨੫੬.੧, ੨੬੪.੧, ੨੮੫.੪, ੩੨੨.੪, ੩੬੨.੨, ੪੦੯.੨, ੪੬੨.੧, ੪੯੨.੪, ੫੮੩.੧, ੫੯੭.੪, ੬੪੬.੧

ਸਮਸਰਿ : ਵੇਖੋ ਸਮਸਰ। ੧੦੭.੩, ੧੭੦.੧, ੧੭੩.੪, ੨੬੪.੧

ਸਮਹਾਰਤ : (ਸੰ.) (ਸੰਵਾਰ) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਸੰਵਾਰਨਾ, ਸੰਭਾਲਣਾ, ਰੱਖਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੪੩੩.੨

ਸਮਹਾਰਿ : ਵੇਖੋ ਸਮਾਰ। ੩੦੮.੨, ੩੮੧.੧, ੪੩੪.੩, ੪੪੪.੧

ਸਮਗ੍ਰੀ : (ਸੰ.) (ਸਾਮਗ੍ਰੀ) ਇ.—ਆਵਸ਼ਕ, (ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਸਮੂਹ, ਸਮਾਨ, ਮਾਲ, ਅਸਬਾਬ। ੩੫੦.੧, ੩੬੩.੩

ਸਮਝ : (ਸੰ.) (ਸੰਬੁਧਿ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਸੂਝ, ਵਿਚਾਰ, ਪੂਰਣ ਗਿਆਨ, ਬੁੱਧੀ, ਅਕਲ। ੩੯੮.੨, ੪੩੦.੪, ੫੯੩.੨, ੫੫੯.੪

ਸਮਝਾਇ : ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਸਮਝਾਉਣਾ, ਬੋਧ ਕਰਵਾਏ, ਸਮਝਾਵੇ, ਬੋਧ ਕਰਾਇਆ। ੩੭੮.੪, ੪੧੮.੪, ੪੨੬.੪

ਸਮਝਾਏ : ਵੇਖੋ ਸਮਝਾਇ। ੨੧੪.੨, ੨੭੫.੩

ਸਮਝਾਵਦੀ : ਵੇਖੋ ਸਮਝਾਇ। ਸਮਝਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਸਮਝਾਉਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਜਾਂ ਭਾਵ। ੩੪੦.੩, ੩੯੭.੨, ੪੭੪.੨, ੬੨੦.੩

ਸਮਝਾਈਐ : ਵੇਖੋ ਸਮਝਾਇ। ਸਮਝਾਉਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੫੪੧.੪

ਸਮਝਾਵਤ : ਵੇਖੋ ਸਮਝਾਏ। ਸਮਝਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਸਮਝਾਉਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੩੫੬.੪

ਸਮਝਾਵੈ : ਵੇਖੋ ਸਮਝਾਏ। ੫੩੪.੪, ੬੦੮.੪

ਸਮਝਿ : ਵੇਖੋ ਸਮਝ। ੨੦੦.੩, ੨੭੫.੩

ਸਮਝੇ : ਵੇਖੋ ਸਮਝ। ਸਮਝ ਸਕਣਾ, ਸਮਝ ਸਕੇ। ੪੭੨.੪

ਸਮਝੈ : ਵੇਖੋ ਸਮਝੇ। ੫੭੧.੩

ਸਮਝੋ : ਵੇਖੋ ਸਮਝ। ਸਮਝਣਾ, ਸਮਝਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੪੯੮.੩

ਸਮਤ : (ਸੰ.) (ਸਮਤਾ) ਵਿ.—ਤੁਲ, ਬਰਾਬਰੀ, ਸਮਾਨਤਾ, ਅਨਰੂਪਤਾ। ੩੭੨.੩, ੪੬੫.੩, ੫੫੮.੧, ੬੪੪.੪

ਸਮਤਾ : (ਸੰ.) (समता) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਸਮ ਜਾਂ ਸਮਾਨ ਹੋਣਾ, ਬਰਾਬਰੀ, ਤੁਲਤਾ, ਅਨਰੂਪਤਾ। ੪੯੨.੩

ਸਮਤੁਲ : (ਸੰ.) (सम + तुल)—ਸਮਾਨ, ਬਰਾਬਰ। ੧੦੪.੨

ਸਮਥ : (ਸੰ.) (समर्थ) ਵਿ.—ਸਮਰਥਾਵਾਨ, ਮਜ਼ਬੂਤ। ਵੇਖੋ ਸਮੱਰਥਾ। ੬੨੫.੧

ਸਮਦਰਸ : (ਸੰ.) (समदर्शि) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸਭ ਨੂੰ ਇਕ ਸਮਾਨ ਵੇਖਣਾ। ੨੧੪.੧, ੨੫੯.੨, ੨੬੦.੨, ੨੬੧.੨, ੩੨੭.੧

ਸਮਦਰਸਿ : ਵੇਖੋ ਸਮਦਰਸ। ੨੫੯.੨

ਸਮਦਰਸੀ : (ਸੰ.) ਸੰਗਿਆ—ਸਭ ਨੂੰ ਇਕ ਸਮਾਨ ਵੇਖਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ। ੩੭੦.੪, ੩੯੩.੪, ੪੫੮.੧

ਸਮਯ : (ਸੰ.) (समय) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਕਾਲ, ਵਕਤ, ਸਮਾਂ, ਵੇਲਾ ਆਦਿ। ੨੯੯.੩, ੪੩੩.੧, ੪੯੫.੨, ੪੯੭.੧, ੫੦੦.੧, ੫੪੮.੧

ਸਮਰਥ : (ਸੰ.) (सम + अर्थ = समर्थ) ਵਿ.—ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਜਾਂ ਤਾਕਤ ਹੋਵੇ, ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਕੰਮ ਆਉਣ ਵਾਲਾ, ਯੋਗ। ੫੫੨.੪, ੫੮੩.੪

ਸਮਰੱਥ : ਵੇਖੋ ਸਮਰਥ। ੫੮੩.੪

ਸਮ੍ਰਤ : (ਸੰ.) (स्मृत) ਵਿ.—ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ, ਉਲਿਖਤ, ਯਾਦਾਸ਼ਤ ਵਿਚ। ੫੧੫.੨

ਸਮ੍ਰਿਤਿ : (ਸੰ.) (स्मृति)—ਸਮਰਣ, ਯਾਦ, ਚਿੰਤਨ, ਇਕ ਸੰਚਾਰੀ ਭਾਵ। ੫੪੦,ਝ.ਛੰ.੧, ੫੪੩.੧

ਸੰਮ੍ਰਥ : ਵੇਖੋ ਸਮਰਥ। ੪੬੪.੪

ਸਮਾਇ : (ਸੰ.) (समावेशन) ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਸਮਝਾਉਣਾ, ਸੰਮਿਲਤ ਹੋਣਾ, ਕਿਸੇ ਵਿਚ ਰਸ ਜਾਣਾ, ਲੀਨ ਹੋਣਾ। ੬,ਛੰ.੨, ੧੮.੪, ੭੫.੧, ੩੨੦.੨, ੩੩੫.੧, ੩੭੨.੨, ੫੯੦.੩

ਸਮਾਇਕੈ : ਵੇਖੋ ਸਮਾਇ। ਸੰਮਿਲਤ ਹੋਣਾ, ਸਮਾ ਕੇ। ੩੩੪.੩

ਸਮਾਇਯੋ : ਵੇਖੋ ਸਮਾਇ। ੫੯੪.੪

ਸਮਾਈ : ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਸਹਿਨਸ਼ੀਲਤਾ, ਸ਼ਾਂਤੀ, ਸਮਾਈ ਹੋਈ। ੪੮.੪, ੫੦.੪, ੩੭੨.੪, ੪੩੮.੪, ੫੯੭.੪

ਸਮਾਈਐ : ਵੇਖੋ ਸਮਾਇ। ੨੨੨.੧, ੨੫੩.੪, ੩੮੯.੪, ੪੩੯.੨, ੫੪੧.੧, ੫੪੨.੪, ੬੨੮.੩

ਸਮਾਏ : ਵੇਖੋ ਸਮਾਇ। ੧੬.੪, ੨੮.੨, ੫੨.੧, ੭੭.੪, ੭੮.੪, ੮੫.੧, ੧੩੫.੪, ੨੦੫.੩, ੪੩੨.੪

ਸਮਾਗਮ : (ਸੰ.) (समागम्) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਮੇਲ, ਮਿਲਾਪ, ਸੰਯੋਗ, ਸਾਥ, ਸੰਗਤ, ਆਗਮਨ, ਆਉਣਾ। ੬੭.੪, ੨੦੩.੨, ੩੧੦.੪, ੬੪੬.੩

ਸਮਾਚਾਰ : (ਸੰ.) (समाचार) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਵਿਵਹਾਰ, ਆਚਰਣ, ਰੀਤੀ, ਪ੍ਰਥਾ, ਸੰਵਾਦ, ਖਬ਼ਰ, ਹਾਲ ਵਿਵਰਣ। ੩੯੧.੨

ਸਮਾਤ : ਵੇਖੋ ਸਮਾਇ। ੬੬.੨, ੧੭੪.੨, ੩੧੧.੩, ੩੭੪.੪, ੪੧੦.੨, ੪੮੭.੪, ੫੮੯.੧, ੬੩੨.੧

ਸਮਾਤੇ : ਵੇਖੋ ਸਮਾਇ। ੬੭੦.੩

ਸਮਾਧ : (ਸੰ.) (समाधि) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਈਸ਼ਵਰ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਮਗਨ ਹੋਣਾ, ਯੋਗ ਸਾਧਨਾ ਦਾ ਚਰਮ ਫ਼ਲ, ਮਨੋਯੋਗ, ਤਪੱਸਿਆ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਦਫਨਾਉਣ ਜਾਂ ਅਸਥੀਆਂ ਆਦਿ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਵਾਲਾ ਸਾਧਨ। ੪੩.੪, ੬੫.੩, ੪੯੮.੩

ਸਮਾਧਿ : ਵੇਖੋ ਸਮਾਧ। ੩੧.੪, ੪੭.੨, ੬੮.੧, ੭੭.੪, ੮੦.੩, ੯੦.੪, ੯੨.੧, ੧੨੫.੧, ੧੨੬.੧, ੧੨੭.੩, ੧੨੮.੧– ੧੨੮.੪, ੧੭੨.੧, ੧੭੮.੩, ੨੨੨.੩, ੨੬੬.੩, ੨੬੮.੪, ੨੭੧.੩, ੩੨੭.੪, ੩੩੬.੪, ੩੯੬.੪, ੪੨੭.੨, ੫੫੬.ਸ.੨

ਸਮਾਨ : (ਸੰ.) (समान) ਵਿ.—ਰੂਪ, ਗੁਣ, ਆਕਾਰ, ਮਾਨ, ਤੁਲ, ਮਹੱਤਵ, ਮੁੱਲ, ਇਕੋ ਜਿਹਾ, ਬਰਾਬਰ। ੧੦.੧, ੧੦੪.੩, ੧੦੭.੩, ੧੫੭.੧, ੧੭੦.੧, ੧੭੧.੪, ੧੮੫.੨, ੪੫੧.੨, ੪੬੦.੨, ੪੭੨.੩, ੪੯੨.੩, ੪੯੭.੨, ੫੪੭.੧, ੫੭੪.੩, ੫੮੩.੩, ੫੯੬.੪, ੫੬੭.੨, ੬੨੯.੧, ੬੪੨.੩, ੬੬੫.੧

ਸਮਾਨਿ : ਵੇਖੋ ਸਮਾਨ। ੩੮੩.੪, ੬੫੧.੧

ਸਮਾਨੀ : (ਹਿੰ.) (समान) ਇ.—ਸਮਾਉਣ ਦੀ ਅਵਸਥਾ, ਕ੍ਰਿਆ ਜਾਂ ਭਾਵ। ੧੯੬.੨, ੬੬੯.੧

ਸਮਾਨੀਏ : ਵੇਖੋ ਸਮਾਨੀ। ਬਹੁਵਚਨ। ੩੯.੨

ਸਮਾਨੀਐ : ਵੇਖੋ ਸਮਾਨੀ। ਵੇਖੋ ਸਮਾਨ। ਬਹੁਵਚਨ। ੧੦੪.੩, ੩੬੧.੩, ੩੭੫.੩

ਸਮਾਨੇ : ਵੇਖੋ ਸਮਾਨ। ਸਮਾ ਜਾਣਾ। ੯੨.੧. ੨੭੧.੧, ੨੯੩.੧, ੪੨੩.੨, ੪੨੯.੩, ੪੩੧.੩

ਸਮਾਯੋ : ਵੇਖੋ ਸਮਾਨੀ। ਸਮਾ ਚੁਕਿਆ ਹੋਣਾ, ਸਮਾ ਚੁੱਕੇ ਹੋਣ ਦਾ ਭਾਵ। ੨੫੭.੩

ਸਮਾਰ : (ਸੰ.) (सँभार) (स्मारणम्) ਸੰਗਿਆ—ਸੰਵਾਰਨਾ, ਸੰਭਾਲਨਾ, ਬੋਝ ਦੇ ਕਰਤਵ ਦਾ ਨਿਰਬਾਹ, ਅਧਾਰ ਜਾਂ ਸਹਾਰੇ ਤੇ ਰੁਕੇ ਰਹਿਣਾ, ਇਕ ਦੂਜੇ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਨਾ, ਸੰਮਰਣ, ਯਾਦਾਸ਼ਤ, ਯਾਦ ਕਰਨਾ ਆਦਿ। ੬੦੪.੨, ੬੪੫.੨

ਸਮ੍ਹਾਰ : ਵੇਖੋ ਸਮਾਰ। ੩੦੮.੨, ੪੩੪.੩, ੪੪੪.੧, ੬੪੫.੨

ਸਮਾਰਹੀ : ਵੇਖੋ ਸਮਾਰ। ੬੧੧.੨

ਸਮਾਰਿ : ਵੇਖੋ ਸਮਾਰ। ੬੬੬.੨

ਸਮਾਰਿਐ : ਵੇਖੋ ਸਮਾਰ। ਬਹੁਵਚਨ। ੩੯੯.੩

ਸਮਾਰੈ : (ਹਿੰ.) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਸੰਵਾਰੇ, ਯਾਦ ਕਰੇ, ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਵਿਚ ਰੱਖੇ, ਚਿਤ ਵਿਚ ਰੱਖੇ। ੫੭੭.੨

ਸਮਾਵਈ : ਵੇਖੋ ਸਮਾਉਣਾ। ੧੦.੪, ੭੫.੪, ੧੦੩.੩, ੧੩੪.੨, ੧੯੫.੨, ੨੧੮.੨, ੨੫੦.੪, ੨੫੮.੪, ੨੭੦.੧, ੨੭੪.੨, ੪੩੦.੨, ੪੮੧.੨, ੫੦੫.੨, ੫੫੦.੧. ੫੬੭.੪, ੫੬੯.੧

ਸਮਾਵਹੀ : ਵੇਖੋ ਸਮਾਉਣਾ। ੬੬੫.੩

ਸਮਿਤਾ : (ਸੰ.) (सभिता) ਵਿ.—ਮਾਪਿਆ ਹੋਇਆ, ਸਮਾਨ ਮਾਪ, ਪਰਿਮਾਣ, ਇਕੋ ਜਿਹਾ, ਅਨੁਰੂਪ। ੩੧੯.੩

ਸਮੀਪ : (ਸੰ.) (समीप) ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਨੇੜੇ, ਪਾਸ, ਕੋਲ, ਨਿਕਟ, ਨਿਕਟਤਾ। ੭੯.੧, ੭੯.੨, ੧੯੧.੪, ੨੩੬.੩, ੩੦੮.੪, ੪੧੭.੨. ੪੬੫.੨, ੪੯੬.੩, ੫੦੭.੧, ੫੬੫.੪, ੬੩੯.੧, ੬੬੨.੩

ਸਮੀਰ : (ਸੰ.) (समीर) ਸੰਗਿਆ—ਪਵਨ, ਵਾਯੂ, ਪੌਣ। ੫੯੯.੨

ਸਮੁੰਦ : (ਸੰ.) (समुद्र) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਖਾਰੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਉਹ ਜਲ ਰਾਸ਼ੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਨੇ ਚਾਰੇ ਪਾਸਿਓਂ ਘੇਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ, ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇ ਜਾਂ ਗੁਣ ਆਦਿ ਦਾ ਵੱਡ-ਆਕਾਰ। ਵਿੰ.—ਅਨੰਦ, ਸਹਿਤ-ਖੁਸ਼ੀ। ੪੬੫.੩

ਸਮੁੰਦ੍ਰ : ਵੇਖੋ ਸਮੁੰਦ। ੬੩.੪, ੭੫.੩, ੨੨੪.੨, ੨੯੦.੨, ੩੫੪.੩, ੩੬੧.੨, ੩੬੨.੩, ੩੭੨.੩, ੩੭੬.੧, ੪੬੬.੨, ੪੯੨.੪, ੫੦੯.੩, ੫੪੬.੧, ੫੬੪.੩, ੫੯੫.੧, ੬੨੦.੪

ਸਮੁੰਦਰਹਿ : ਵੇਖੋ ਸਮੁੰਦ੍ਰ। ੫੧੦.੨

ਸਮੂਰ : (ਫ਼ਾ) ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਲੂੰਬੜੀ ਜਿਸ ਦੀ ਖੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਾਕ ਅਮੀਰ ਲੋਕ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। (ਸੰ.) ਮ੍ਰਿਗ ਦੀ ਖਲੜੀ, ਜਿਸ ਉਪਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਬੈਠ ਕੇ ਵੇਦ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ। ੨੪੬.੪, ੩੪੧.੩, ੪੩੦.੩, ੪੮੧.੩, ੬੦੬.੩, ੬੪੬.੪

ਸਮੇ : ਵੇਖੋ ਸਮਯ। ੪੫੨.੧, ੪੮੬.੩, ੪੮੭.੩, ੪੮੪.੪, ੫੦੧.੩ ੬੧੭.੧

ਸਮੇਹ : (स+मेघ:) ਵਿ.—ਵਰਖਾ ਸਹਿਤ। ਸੰਗਿਆ—ਸਮਾਨ, ਮੂੰਹ, ਨੁਹਾਰ, ਸ਼ਕਲ। ੪੬੦.੧

ਸਮੇਕ : (ਸੰ.) (सम+एकक) ਪੁ.—ਸਮਏਕ, ਇਕ ਦੇ ਸਮਾਨ, ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਅਧਿੱਕ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਆਪਸ ਵਿਚ ਮਿਲ ਜਾਣਾ। ੩੪੨.੩

ਸਮੇਤ : (ਸੰ.) (समेत) ਵਿ.—ਮਿਲਿਆ ਹੋਇਆ, ਸੰਯੁਕਤ, ਸਹਿਤ, ਸਾਥ, ਨਾਲ। ੬੩੮.੩

ਸਮੇਰੁ : (ਸੰ.) (सुमेरु)—ਸੁਮੇਰ ਪਰਬਤ, ਪੁਰਾਣਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸੋਨੇ ਦਾ ਬਣਿਆ ਇਕ ਪਰਬਤ, ਇਸ ਨੂੰ ਪੰਚ ਪਰਬਤ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ੪੧੬.੩

ਸਮੇਵ : (ਸੰ.) (स्वंयमेव, सम्)—ਸੰਮਿਲਤ, ਸਮਾਇਆ ਹੋਇਆ, ਅਵਯਯ—ਸਵਯਮੇਵ, ਆਪ ਹੀ, ਆਪ, ਖੁਦ ਹੀ। ੬੫੩.੨

ਸਮੈ : ਵੇਖੋ ਸਮਯ। ੪੧.੧, ੧੦੯.੩, ੧੧੮.੩, ੧੮੪.੧, ੨੫੪.੩, ੩੦੨.੨, ੩੧੧.੧- ੩੧੧.੩, ੩੪੩.੩, ੩੬੧.੧, ੩੬੨.੧, ੩੮੨.੧, ੩੮੪.੨, ੩੯੫.੩, ੪੧੪.੩, ੪੩੩.੧, ੪੪੦.੨, ੪੫੬.੧, ੫੦੯.੧, ੫੨੩.੩, ੫੬੭.੨, ੫੬੯.੨, ੫੭੭.੧, ੬੦੫.੨, ੬੧੧.੩, ੬੧੩.੧, ੬੩੫.੩

ਸਮੋ : ਵੇਖੋ ਸਮਯ। ੬੫੯.੩

ਸਮੋਈਐ : ਵੇਖੋ ਸਮਾਈ। ੪੯੯.੪

ਸਮੋਕੀਐ : ਵੇਖੋ ਸਮਾਈ। ਕਿਵੇਂ ਸਮਾਈਏ, ੬੪੦.੪

ਸਮੋਧ : (ਸੰ.) (सम्बोध) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸੰਬੋਧ, ਸਮਯਕ ਗਿਆਨ। ਵਿ.—ਸਬੋਧ, ਗਿਆਨ ਸਹਿਤ, ਜੋ ਸਹਿਜਤਾ ਨਾਲ ਸਮਝ ਆਵੇ। ਪੁ.—ਅੱਛਾ ਬੋਧ ਜਾਂ ਗਿਆਨ। ੪੫੭.੩

ਸੰਯਮ ; (ਸੰ.) (संयम) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਮਨ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਕਾਸ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ, ਧਿਆਉਣਾ, ਸਮਾਧੀ, ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੰਨ੍ਹਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਇੰਦ੍ਰੀਆਵੀ ਨਿਯੰਤ੍ਰਣ। ੪੮੨.੨

ਸਯਾਨ : (ਹਿੰ.) (सयान) ਵਿ.—ਸਮਝਦਾਰ, ਬੁੱਧੀਮਾਨ, ਸਿਆਣਾ ਆਦਿ। ੮੬.੨, ੪੯੧.੧, ੬੧੮.੪

ਸਯਾਨੇ : ਵੇਖੋ ਸਯਾਨ। ੩੯੨.੨

ਸਯਾਮ : (ਸੰ.) (स्याम) ਸੰਗਿਆ—ਕਾਲਾ, ਬੱਦਲ, ਕੋਇਲ, ਕਾਲਾ+ਨੀਲਾ ਮਿਲਿਆ ਹੋਇਆ ਰੰਗ, ਸਾਂਵਲਾ, ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ। ੨੦੨.੪, ੨੧੩.੧, ੨੮੬.੨, ੩੮੮.੧, ੫੬੭.੧ ੫੯੬.੩

ਸਯਾਮਤਾ : (ਸੰ.) (श्यामित) ਵਿ.—ਕਾਲਾਪਨ, ਸਾਂਵਲਾਪਨ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਤਾ, ਮਲੀਨਤਾ, ਉਦਾਸੀ। ੩੨੪.੧, ੩੩੭.੧

ਸਯਾਮਤਾਈ : ਵੇਖੋ ਸਯਾਮਤਾ। ੫੯੭.੩

ਸੰਯੁਕਤ : (ਸੰ.) (संयुकत)—ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ, ਇਕ ਵਿਚ ਮਿਲਿਆ ਹੋਇਆ, ਸਮਨਵਿਤ। ੨੮੯.੩, ੫੯੮.੩

ਸਯੋਂ ; (ਸੰ.) (संयुत)—ਮਿਲਿਆ ਹੋਇਆ, ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ, ਸਹਿਤ, ਨਾਲ, ਸਾਥ। ੬੨੪.੨

ਸੰਯੋਗ : (ਸੰ.) (संयोग) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਮੇਲ, ਮਿਲਾਪ, ਲਗਾਵ, ਸੰਬੰਧ, ਦੋ ਜਾਂ ਕਈ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਅਚਾਨਕ ਇਕੱਠਿਆਂ ਹੋਣਾ, ਇਤਫ਼ਾਕ। ੪੮੦.੨, ੫੧੫.੧

ਸੰਯੋਗਨਿ ; (ਸੰ.) (संयोगिन) ਇ.—ਸੰਯੋਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ, ਮਿਲਾਉਣ ਵਾਲੀ, ਮੇਲੀ । ੫੧੩.੨

ਸੰਯੋਗੀ : (ਸੰ.) (संयोगिन) ਵਿ.—ਸੰਯੋਗ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਮਿਲਿਆ ਹੋਇਆ, ਸਮਿਲਿਤ । ੨੬੭.੧

ਸਰ : (ਸੰ.) (सरस, सर) ਸੰਗਿਆ—ਜਲ, ਸਰੋਵਰ, ਝੀਲ, ਤਲਾਬ, (सर) ਤੀਰ, ਬਾਣ, ਕਾਨੀ, (ਫ਼ਾ.) ਸਰ ਸਿਰ, ਸ਼ੀਸ਼ । ੧੬.੨, ੭੫.੨, ੨੪੭.੩, ੩੧੭.੨, ੩੩੩.੪, ੩੭੬.੧, ੪੪੧.੨, ੪੬੦.੩, ੪੬੬.੨, ੪੭੨.੨, ੪੮੬.੪, ੪੯੦.੩, ੬੪੬.੧, ੬੫੨.੨, ੬੫੨.੩

ਸਰਸੁਤੀ : (ਸੰ.) (सरस्वती) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਵਿਦਿਆ ਅਤੇ ਵਾਣੀ ਦੀ ਦੇਵੀ, ਵਿਦਿਆ, ਇਲਮ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਇਕ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਨਦੀ ਦਾ ਨਾਮ, ਇਕ ਰਾਗਨੀ, ਸੋਮਲਤਾ । ੨੧੩.੪

ਸਰਗੁਨ : ਵੇਖੋ ਸਗੁਨ । ੩੬.੨, ੫੫.੩, ੧੨੫.੨, ੨੬੮.੧

ਸਰਜੀਤ : (ਸੰ.) (सिंचित) ਵਿ.—ਜਲ ਕਰਕੇ ਸਿੰਜਨ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ, ਤਰ, ਸਰਸਬਜ਼, ਜੀਵਨਸੱਤਾ ਸਹਿਤ, ਸ੍ਰਿਜਨਕਰਤਾ, ਰਚਣ ਵਾਲਾ । ੪੧੨.੩

ਸਰਣ : (ਸੰ.) (शरण) ਸੰਗਿਆ—ਆਸਰਾ, ਸਹਾਰਾ, ਰੱਖਿਆ, ਆੜ, ਪਨਾਹ, ਓਟ, ਬਚਾਓ ਦੀ ਥਾਂ । ੨੫੫.੪, ੫੧੫.੪, ੫੧੯.੪, ੫੨੦.੪, ੫੩੬.੩, ੬੦੨.੨

ਸ਼ਰਦ : (ਸੰ.) (शरद) ਅਸੂ ਕਤੱਕ ਦੀ ਰੁੱਤ, ਸਾਲ, ਵਰ੍ਹਾ, ਤੀਰਕਸ਼, ਭੱਥਾ (ਫ਼ਾ.) ਵਿ.—ਠੰਢਾ, ਸੀਤਲ । ੩੪੫.੧, ੩੪੮.੧, ੫੭੩.੧, ੬੫੫.੧

ਸਰਦੂਲ : (ਸੰ.) (शारदूल) ਸੰਗਿਆ—ਕੇਸਰੀ, ਸ਼ੇਰ, ਬਬਰਸ਼ੇਰ, ਰਾਵਣ ਦਾ ਇਕ ਦੂਤ । ਵਿ.—ਉਤੱਮ, ਸ੍ਰੇਸ਼ਠ, ਪ੍ਰਧਾਨ, ਸ਼ਿਰੋਮਣੀ । ੩੭੬.੩

ਸਰਧ : (ਸੰ.) (श्रद्धा)—ਸ਼ਰਧਾ, ਭਾਵਨਾ, ਰੁਚਿ, ਇੱਛਾ, ਖਾਹਿਸ਼ । ਵਿ.—ਬਲਵਾਨ । ੪੫੦.੩

ਸਰਧਾ : (ਸੰ.) (श्रद्धा) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਈਸ਼ਵਰ, ਧਰਮ ਅਤੇ ਵੱਡਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਆਦਰ ਜਾਂ ਪੂਜਾ ਭਾਵਨਾ, ਆਸਥਾ । ੧੮੦.੩

ਸਰਨ : ਵੇਖੋ ਸਰਣ । ੧੭.੧, ੪੪.੪, ੪੭.੧, ੪੮.੧, ੫੭.੨, ੫੮.੨, ੭੨.੧, ੭੨.੩, ੭੨.੪, ੮੨.੩, ੮੫.੧, ੮੭.੧, ੮੯.੧, ੧੦੫.੧, ੧੧੧.੧, ੧੧੮.੪, ੧੨੦.੪, ੧੩੫.੨, ੧੮੩.੧, ੧੯੦.੪, ੨੧੭.੧, ੨੨੦.੪, ੨੩੫.੧, ੨੪੨.੩, ੨੪੯.੧, ੨੬੬.੨, ੨੮੧.੧, ੨੮੨.੨, ੨੮੭.੩, ੨੯੫.੧, ੩੧੯.੨,

੩੨੧.੪, ੩੨੮.੧, ੩੩੯.੧, ੩੭੭.੪, ੩੭੯.੨, ੩੮੭.੨, ੩੯੨.੪, ੪੦੪.੪, ੪੧੭.੪, ੪੨੯.੪, ੪੩੩.੪, ੪੯੯.੧, ੫੪੫.੩

ਸਰਨਾਗਤਿ : (ਸੰ.) (शरणागत) ਵਿ.—ਸ਼ਰਣ ਵਿਚ ਆਉਣ ਵਾਲਾ, ਆਸਰੇ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿਚ, ਰੱਖਿਆ ਚਾਹੁਣ ਵਾਲਾ। ੪੨੨.ਸ.੪

ਸਰਨਿ : ਵੇਖੋ ਸਰਨ। ੨੫੯.੨, ੨੬੦.੩, ੨੬੧.੧, ੩੫੮.੪, ੪੭੩.੪, ੫੦੨.੪, ੫੮੩.੪, ੫੮੪.੪

ਸਰਪ : (ਸੰ.) (सर्प) ਸੰਗਿਆ—ਸਰਪ, ਸੱਪ, ਨਾਗ, ਨਾਗੇਸ਼ਵਰ। ੨੨੪.੩, ੨੯੭.੪, ੨੯੮.੨, ੩੫੬.੧. ੪੯੪.੧, ੪੯੪.੩, ੫੪੫.੨, ੫੫੪.੩, ੫੭੩.੨

ਸਰਪਹ : (ਸੰ.) (सर्प) ਵਿ.—ਸੱਪ, ਸਾਂਪ, ਸਰਪ। ੫੯੯.੨

ਸਰਬ : (ਸੰ.) (सर्व) ਵਿ.—ਸਭ, ਸੰਪੂਰਨ, ਸਮਗ੍ਰ, ਸਮੁੱਚਾ। ੧੩.੧, ੨੦.੩, ੨੬.੧, ੩੯.੨, ੪੬.੩, ੫੭.੪, ੫੯.੪, ੬੬.੩. ੮੭.੩, ੮੮.੪, ੮੯.੨, ੯੯.੧, ੧੦੮.੧, ੧੧੧.੩, ੧੨੫.੪, ੧੨੮.੪, ੧੩੦.੪, ੧੪੮.੩, ੧੫੨.੪, ੧੭੦.੩, ੨੦੪.੪, ੨੧੩.੩, ੨੧੪.੨, ੨੧੬.੩, ੨੪੪.੩, ੨੫੨.੪, ੨੬੧.੪, ੨੮੬.੨, ੨੯੦.੧, ੩੦੧.੧, ੩੦੩.੩, ੩੨੪.੪, ੩੩੭.੪, ੩੪੧.੩, ੩੭੧.੨, ੪੫੧.੪, ੪੫੩.੧, ੪੫੯.੧, ੪੮੬.੪, ੫੮੩.੨, ੬੪੯.੩, ੬੬੨.੪

ਸਰਬਸ : (ਸੰ.) (सर्वस्वम्) ਸੰਗਿਆ—ਸਾਰਾ ਧਨ ਪਦਾਰਥ, ਸਾਰੀ ਵਿਭੂਤਿ, ਸਰਵ ਰਸ, ਸਾਰੇ ਰਸ। ੩੨੩.੨, ੬੪੬.੪

ਸਰਬੰਸ : ਵੇਖੋ ਸਰਬਸ। ੪੧.੩, ੬੬੩.੪

ਸਰਬਗ : ਵੇਖੋ ਸਰਬੰਗ। ੧੮.੪, ੮੮.੪, ੧੩੪.੩, ੨੦੩.੩, ੨੮੮.੩, ੨੮੩.੪, ੩੩੫.੪, ੩੮੫.੪, ੪੪੯.੩

ਸਰਬੰਗ : (ਸੰ.) (सर्वांग) ਸੰਗਿਆ—ਸਭ ਅੰਗ, ਸਾਰਾ ਸਰੀਰ, ਸੰਪੂਰਨ ਅੰਸ਼, ਸਭ ਵਿਚ। ੯੬.੪, ੧੦੩.੩, ੧੧੪.੪, ੧੯੯.੪, ੨੧੮.੩, ੨੭੮.੪

ਸਰਬਤਰ : (ਸੰ.) (सर्वत्र) ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਸਭ ਥਾਂ, ਸਭ ਜਗ੍ਹਾ, ਹਰ ਸਮੇਂ, ਹਮੇਸ਼ਾ। ੬੬੨.੨

ਸਰਬਦਾ : (ਸੰ.) (सर्वदा) ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਹਮੇਸ਼ਾ, ਨਿਤਯ, ਸਰਵ ਕਾਲ ਰਹੇ। ੪੫੬.੧

ਸਰਬਮਈ : (ਸੰ.) (सर्वमय) ਵਿ.—ਸਰਬ-ਵਿਆਪਕ, ਸਭ ਥਾਂ ਤੇ ਪਸਰਿਆ ਹੋਇਆ। ੧੦੬.੪, ੧੫੦.੨, ੨੬੨.੨, ੨੭੬.੨

ਸਰਬਾਤਮ : (ਸੰ.) (सर्वात्मन्)—ਸਭ ਦਾ ਆਤਮਾ ਰੂਪ, ਸਭ ਦਾ ਆਪਣਾ ਆਪ। ੨੨.੨, ੯੮.੪, ੧੧੫.੩, ੧੩੭.੧, ੨੮੧.੩, ੨੯੫.੪, ੩੨੮.੪, ੩੯੫.੪

ਸਰਬੋਤਮ : (ਸੰ.) (सर्वोत्तम) ਵਿ.—ਸਭ ਤੋਂ ਉਤਮ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਪਰ ਹੋਰ ਕੋਈ ਸ੍ਰੇਸ਼ਠ ਨਹੀਂ। ੬੦.੪

ਸਰਲ : (ਸੰ.) (सरल) ਵਿ.—ਸਿੱਧਾ, ਬਿਨਾ ਵਿੰਗ, ਸਹਜ ਸੁਗਮ, ਕਪਟ ਰਹਿਤ, ਬਿਨਾ ਛਲ। ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਚੀੜ ਦਾ ਦਰਖਤ, ਇਕ ਚਿੜੀ, ਅਗਨੀ। ੨੩੩.੪, ੪੬੪.੪

ਸਰਵੱਗ : (ਸੰ.) (सर्वज्ञ) ਵਿ.—ਸਭ ਕੁਝ ਜਾਣਨ ਵਾਲਾ। ੩੦੧.੩, ੩੮੭.੪, ੩੯੯.੧, ੫੪੧.੪

ਸਰਵਨ : (ਸੰ.) (श्रवण) ਸੰਗਿਆ—ਇਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਭਗਤ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਦਾ ਸੇਵਕ ਜਿਸ ਦੀ ਮ੍ਰਿਤੂ ਰਾਜਾ ਦਸ਼ਰਥ ਦੇ ਬਾਣ ਨਾਲ ਹੋਈ, ਕੰਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸੁਣਨਾ। ੧੦੩.੧, ੩੩੫.੨, ੪੩੧.੨, ੪੩੬.੧

ਸਰਵਰ : ਵੇਖੋ ਸਰਵਰੁ। ੨੩੬.੧, ੫੦੯.੩, ੫੧੮.੩, ੫੧੯.੩

ਸਰਵਰੁ : (ਸੰ.) (सर+वर—सरोवर) ਸੰਗਿਆ—ਸਰੋਵਰ, ਲਾਲ ਮਾਨਸਰੋਵਰ, ਤਲਾਬ ਆਦਿ। ੨੨੩.੨, ੨੫੭.੨, ੪੦੨.੨

ਸਹਾਹੀਐ : (ਸੰ.) (सराहना) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਉਸਤਤਿ ਕਰੀਏ, ਸਲਾਹੀਏ, ਵਡਿਆਉਣਾ। ੫੫੩.੧

ਸਰਾਹੇ : ਵੇਖੋ ਸਰਾਹੀਐ। ਤਾਰੀਫ਼ ਕਰੇ, ਵਡਿਆਈ ਕਰੇ, ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰੇ, ਉਸਤਤਿ ਕਰੇ। ੫੧੦.੨

ਸਰਿ : (ਸੰ.) (सर) ਵਿ.—ਸਾਦ੍ਰਿਸ਼, ਜੇਹਾ, ਤੁਲ, ਬਰਾਬਰ, ਸਰ ਵਿਚ, ਤਾਲ ਵਿਚ। ਸੰਗਿਆ—ਨਦੀ, ਤਲਾਬ। ੬੪੬.੪

ਸਰਿਤਾ : (ਸੰ.) (सरित्) ਸੰਗਿਆ—ਨਦੀ, ਪ੍ਰਵਾਹ ਵਾਲੀ, ਗਮਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ। ੬.ਛੰ.੨, ੫੬.੩, ੬੩.੪, ੮੩.੪, ੯੩.੧, ੨੭੭.੨, ੩੧੭.੨, ੩੭੨.੩, ੩੭੬.੧, ੩੭੯.੩, ੩੮੨.੩, ੩੫੯.੩, ੪੬੬.੨, ੪੭੮.੧, ੪੯੨.੪, ੪੯੭.੨, ੫੦੯.੩, ੫੩੬.੧, ੫੪੪.੧, ੫੮੮.੩, ੬੨੦.੪

ਸਰੀਤ . (ਸੰ.) (स+रीतना) ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਾਲੀ ਹੋਣਾ, ਰਿਕਤ ਹੋਣਾ। ੨੭੯.੨

ਸਰੀਰ : (ਸੰ.) (शरीरम्) ਸੰਗਿਆ—ਦੇਹ, ਤਨ, ਕਾਇਆ, ਸਭ ਅੰਗਾਂ ਦਾ ਸਮੂਹ। ੩੮੮.੨

ਸਰੁ : ਵੇਖੋ ਸਰ। ੧੬.੨

ਸਰੁਵਰ : ਵੇਖੋ ਸਰਵਰ। ੫੬੦.੨, ੫੬੭.੨

ਸਰੂਪ : (ਸੰ.) (स्वरूप) ਵਿ.—ਇਕ ਹੀ ਰੂਪ, ਮਿਲਦਾ ਜੁਲਦਾ, ਸੁੰਦਰ, ਸਮਾਨ, ਸ਼ਕਲ, ਸੂਰਤ, ਸੁਭਾਓ, ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਪ੍ਰਕਾਰ। ੩.ਸੋ.੧, ੩.ਛੰ.੪, ੩੪.੩, ੫੯.੩, ੧੦੮.੪, ੧੨੮.੩, ੨੯੭.੩, ੩੬੩.੪, ੩੭੩.੩, ੪੧੮.੨

ਸਰੇਖ : (ਹਿੰ.) (सरेख) ਵਿ.—ਸਿਵਾਣਕੇ, ਅਵਸੱਥਾ ਵਿਚ ਵੱਡਾ ਤੇ ਸਮਝਦਾਰ। ੫੭੦.੩

ਸਰੇਖਈ : ਵਿ.—ਵਚਣ ਕਹਿਣਾ, ਸਵਰ ਉਚਾਰਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ਵੇਖੋ ਸਰੇਖ। ੩੫੨.੨

ਸਰੈ : (ਸੰ.) (सरन) ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਸਰਨਾ, ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰਨਾ, ਗੁਜ਼ਰਬਸਰ ਹੋਣੀ, ਕਾਰਜ ਦਾ ਨਿਰਬਾਹ ਕਰਨਾ, ਉਪਯੋਗ ਵਿਚ ਆਉਣਾ, ਸ਼ਕਤੀ ਜਾਂ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣਾ। ੩੧੫.੪

ਸਰੋਜ : (ਸੰ.) (सरोज) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸਰ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ, ਕਮਲ। ੨੨੩.੨, ੨੯੯.੧

ਸਰੋਤਾ : (ਸੰ.) (श्रोता) ਵਿ.—ਸੁਨਣ ਵਾਲਾ, ਹਿੰਦੀ ਵਿਚ ਸੁਪਾਰੀ ਦੇ ਕਟਣ ਦਾ ਔਜ਼ਾਰ। ੪੪੭.੧

ਸਰੋਵਰ : ਵੇਖੋ ਸਰਵਰ। ੯੩.੧, ੨੪੮.੧, ੩੧੨.੨, ੫੦੭.੨, ੬੩੯.੨

ਸਲਿਲ : (ਸੰ.) (सलिल) ਸੰਗਿਆ—ਪਾਣੀ, ਜਲ, ਤਾਲਾਬ, ਸਰੋਵਰ। ੬.ਛੰ.੨, ੧੬.੪, ੪੦.੧, ੫੯.੨, ੯੩.੧, ੧੧੦.੧, ੧੧੩.੪, ੧੧੪.੪, ੧੨੩.੪, ੧੩੬.੧, ੧੫੮.੧, ੧੬੧.੧, ੧੯੬.੧, ੨੪੮.੪, ੨੭੬.੨, ੨੭੮.੪, ੩੦੦.੨, ੩੧੨.੧, ੩੨੧.੧, ੩੬੦.੩, ੪੨੬.੧, ੪੪੫.੧. ੪੬੩.੨, ੪੬੮.੧, ੪੭੬.੨, ੪੯੭.੨, ੫੧੫.੧, ੫੧੯.੨, ੫੫੭.੨, ੫੬੧.੩, ੫੭੪.੪, ੬੨੪.੩, ੬੩੫.੨

ਸਲਿਲਹ : ਵੇਖੋ ਸਲਿਲ। ੬.ਛੰ.੨, ੧੯੬.੧

ਸਲਿਲਹੈ : ਵੇਖੋ ਸਲਿਲ। ੧੬.੪

ਸਵਪਨੰਤਰ : (ਸੰ.) (स्वपन+अंतर)—ਸੁਪਨੇ ਵਿਚ. ਨੀਂਦ ਵਿਚ ਅੰਤਰ ਭਾਵ ਅੰਦਰ, ਸੁਪਨੇ ਅੰਦਰ। ੫੭੮.੪

ਸਵਰੂਪ : ਵੇਖੋ ਸਰੂਪ। ੧੪.੨, ੨੩.੧, ੪੯੬.੨

ਸਵਾਂਤਿ : ਵੇਖੋ ਸਵਾਂਤੀ। ੨੨੫.੨, ੩੮੫.੩, ੪੨੯.੩, ੪੭੦.੧, ੫੩੮.੩

ਸਵਾਤੀ : (ਸੰ.) (स्वाँति) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਪੰਦਰ੍ਹਵਾਂ ਨਛੱਤਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਰਖਾ ਦੇ ਮੋਤੀ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਹੋਇਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ੩੬੧.੨, ੪੬੫.੩

ਸਵਾਦ : (ਸੰ.) (स्वाद) ਸੰਗਿਆ—ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ, ਰਸ ਗ੍ਰਹਿਣ, ਲਜਤ, ਜ਼ਾਇਕਾ, ਕਾਲਿਸ, ਕਾਲਖ, ਲਿਆਕਤ, ਯੋਗਤਾ। ੮.ਛੰ.੧, ੧੩.੧, ੧੫.੧, ੩੮.੨, ੪੯.੩, ੮੦.੩, ੯੪.੨, ੧੦੪.੩, ੧੧੨.੩, ੧੨੧.੩, ੧੨੩.੩, ੧੩੧.੧, ੧੪੮.੨, ੧੫੩.੩, ੧੫੮.੩, ੧੬੧.੨, ੧੭੨.੨, ੧੮੫.੩, ੨੪੫.੨, ੨੭੨.੩, ੨੮੯.੩, ੩੩੦.੩, ੪੩੭.੧, ੪੫੬.੧, ੫੪੨.੧, ੬੪੪.੩

ਸਵਾਨੀ : ਸੁਆਣੀ, ਇਸਤਰੀ, ਸੋਨੇ ਵਰਗੀ ਰੰਗਤ ਵਾਲੀ ਇਸਤਰੀ, ਸੋਨੇ ਵਰਗੀ ਕਾਇਆ। ੨੧੦.੨

ਸਵਾਮੀ : (ਹਿੰ.) (स्वामी) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਉਹ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਤੇ ਪੂਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ, ਮਾਲਿਕ, ਘਰ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਿਅਕਤੀ, ਪਤੀ, ਖਸਮ, ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ। ੪੯੪.੨, ੫੨੯.੪

ਸੰਵਾਰ : (ਹਿੰ.) (सँवारना) ਇ.—ਸੰਪੰਨ ਕਰਨਾ, ਸ਼ਿੰਗਾਰਨਾ, ਸੁੰਦਰਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ। ੪੧੯.੩

ਸਵਾਰੀਐ : ਵੇਖੋ ਸਵਾਰ। ੧੦੯.੪

ਸ੍ਰਗੁਣ : (ਸੰ.) (सगुण) ਵਿ.—ਗੁਣ ਸਹਿਤ, ਗੁਣਵਾਨ, ਅਧਿਆਤਮਕ ਭਗਤੀ ਦੀ ਇਕ ਪਰੰਪਰਾ ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਧਨ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਸਗੁਣ ਸਰੂਪ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸ਼ਰਧਾ ਅਰਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ੧੫੩.੪

ਸ੍ਰਗੁਨ : ਵੇਖੋ ਸ੍ਰਗੁਣ। ੩੬.੧ ੮੧.੩, ੧੨੫.੨

ਸ੍ਰਤਿ : (ਸੰ.) (श्रुत) ਵਿ.—ਸੁਣਨ ਤੋਂ, ਸੁਣਿਆ ਹੋਇਆ, ਪ੍ਰਸਿੱਧ, ਵਿਖਿਆਤ, ਗਿਆਤ। ੫੩ ੩

ਸ੍ਰਬੰਗੀ : ਵੇਖੋ ਸਰਬੰਗ। ੩੧੯.੪

ਸ੍ਰਬਤ੍ਰ : (ਸੰ.) (सर्वत्र) ਅਵਯਯ—ਸਭ ਥਾਂ, ਸਭ ਪਾਸੇ, ਸਭ ਸਮੇਂ। ੬੨੯.੧

ਸ੍ਰਮ : (ਸੰ.) (श्रम) ਸੰਗਿਆ—ਥੱਕਣਾ, ਯਤਨ ਕਰਨਾ, ਤਪ ਕਰਨਾ, ਥਕੇਵਾਂ, ਥਕਾਨ, ਯਤਨ, ਕੋਸ਼ਿਸ਼। ੬੦.੪, ੨੫੬.੩, ੫੧੩.੩, ੫੮੫.੧, ੫੯੯.੨, ੬੦੪.੪

ਸ੍ਰਵੱਗਯ : ਵੇਖੋ ਸਰਵੱਗ। ੨੪੪.੪

ਸ੍ਰਵਨ : (ਸੰ.) (श्रवण) ਸੰਗਿਆ—ਕੰਨ, ਸੁਣਨਾ। ੧੭.੨, ੫੨.੪, ੫੩.੨, ੯੧.੩, ੧੦੮.੩, ੧੫੨.੨, ੧੫੩.੨, ੨੦੩.੧, ੨੧੧.੧, ੨੨੬.੨, ੨੩੨.੨, ੨੪੫.੧, ੨੭੭.੨, ੨੭੮.੧, ੨੮੩.੧, ੨੮੯.੨, ੩੫੨.੩, ੩੯੭.੧– ੩੯੭.੪, ੪੨੩.੨, ੫੩੩.੧, ੬੧੯.੨, ੬੨੦.੨, ੬੨੧.੨, ੬੨੨.੨, ੬੨੪.੧, ੬੪੨.੪, ੬੬੫.੩, ੬੬੭.੧, ੬੬੯.੪

ਸ੍ਰਵਨਨ : ਵੇਖੋ ਸ੍ਰਵਨ । ੬੪੦.੨

ਸ੍ਰਵਨੰਤਰ : ਸ੍ਰਵਣ (ਕੰਨ ਦੇ ਅੰਦਰ) ਕੰਨ ਵਿਚ, ਸੁਣਨ ਪਿਛੋਂ । ੬੫.੩

ਸ੍ਰਵਨੋਸਤਿ : (ਸ੍ਰਵਨ+ਉਸਤਤਿ) ਉਸਤਤਿ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨਾ । ੧੦੪.੧

ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ : (ਸੰ.) (ਸ੍ਰਿਸ਼੍ਟਿ) ਸੰਗਿਆ—ਰਚਨਾ, ਸੰਸਾਰ, ਦੁਨੀਆਂ । ੪੦੩.੪

ਸ੍ਰੀ : (ਸੰ.) ਸ਼੍ਰੀ, ਸੰਗਿਆ—ਲੱਛਮੀ, ਸ਼ੋਭਾ, ਸੰਪਦਾ, ਵਿਭੂਤਿ, ਇਕ ਛੰਦ, ਆਦਰ ਬੋਧਕ ਸ਼ਬਦ ਜੋ ਬੋਲਣ ਤੇ ਲਿਖਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਆਦਿ । ੧.ਸੋ.੧, ੧.ਦੋ.੧. ੧.ਛੰ.੪, ੪.ਛੰ.੪, ੧੦.੩, ੩੫.੨, ੩੬.੨, ੭੩.੨, ੭੩.੩, ੭੯.੨, ੬੭.੧, ੧੦੯.੪, ੧੩੫.੧–੧੩੫.੩, ੧੯੨.੪, ੨੧੪.੧, ੨੧੬.੨ ੨੧੬.੪, ੨੩੫.੧, ੨੩੬.੪, ੨੪੯.੪, ੨੮੧.੪, ੨੮੩.੧, ੨੯੦.੨, ੩੧੧.੪, ੩੧੯.੪, ੩੨੧.੪, ੩੩੭.੩, ੩੫੩.੪, ੩੬੦.੪, ੩੭੬.੩, ੩੯੬.੩, ੪੧੬.੪, ੪੨੧.੪, ੪੪੮.੪, ੪੭੨.੪, ੪੯੮.੧, ੫੦੦.੩, ੫੦੦.੪, ੫੫੬.ਸ.੪, ੬੨੫.੨, ੬੨੮.੪

ਸ਼੍ਰੁਤੀ : (ਸੰ.) (ਸ਼੍ਰੁਤਿ)—ਸੁਣਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਕੰਨ, ਸ਼ਬਦ, ਧਵਨੀ, ਵੇਦ, ਗਿਆਨ, ਬਾਤਚੀਤ, ਚਾਰ ਦੀ ਸੰਗਿਆ ਆਦਿ । ੧੫੨.੨, ੧੫੩.੨, ੨੧੧.੩, ੨੪੩.੨, ੨੮੯.੪

ਸ਼੍ਰੇਸ਼ਟ : (ਸੰ.) (ਸ਼੍ਰੇਸ਼੍ਠ) ਵਿ.—ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗਾ, ਅਤਿ ਉਤਮ, ਵਡਿਆਈ, ਸਰਵੰ ਪ੍ਰਧਾਨ । ੩੮੦.੧, ੬੪੯.੩

ਸ੍ਰੇਸ਼ਠ : ਵੇਖੋ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ । ੩੦੩.੨

ਸ੍ਰੋਤ : (ਸੰ.) (ਸ਼੍ਰੋਤ) ਪੁ.—ਕਰਣ, ਕੰਨ, ਸੁਣਨ ਦੀ ਇੰਦ੍ਰੀ, ਹਾਥੀ ਦੀ ਸੁੰਡ, ਨਦੀ ਦੀ ਧਾਰਾ । ੬੩.੪, ੧੭੨.੪, ੨੬੫.੪, ੨੭੭.੨

ਸ੍ਰੋਤਨ : ਵੇਖੋ ਸ੍ਰੋਤ । ਸ੍ਰਵਨ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ । ੨੩੨.੩

ਸ੍ਰੋਤਾ : (ਸੰ.) (ਸ਼੍ਰੋਤਾ)—ਸੁਣਨ ਵਾਲਾ । ੬੯.੩, ੨੪੪.੪, ੩੦੫.੨, ੫੬੬.੪, ੫੬੭.੪

ਸ੍ਵਨ : (ਸੰ.) (ਸ੍ਵਾਨ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਕੁੱਤੇ ਦਾ ਬੱਚਾ, ਬਕਰੀ ਦਾ ਬੱਚਾ, ਜਾਨਵਰ ਦਾ ਬੱਚਾ । ੬੩੬.੧

ਸ੍ਵਪਨ : (ਸੰ.) (ਸ੍ਵਪ੍ਨ)—ਨੀਂਦ, ਅਰਧ ਗੁਪਤ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਜਾਗ੍ਰਿਤ, ਮਨ ਦਾ ਵਿਉਪਾਰ, ਖਵਾਬ, ਸੁਪਨਾ, ਉਚੀ ਕਲਪਨਾ । ੬੧੯.੨

ਸ੍ਵਪਨੇ : ਵੇਖੋ ਸ੍ਵਪਨ । ੫੭੬.੪, ੬੭੦.੧

ਸ੍ਵਭਾਵ : (ਸੰ.) (ਸ੍ਵਭਾਵ) ਸੰਗਿਆ—ਸੁਭਾ, ਆਪਣੀ ਅਵਸਥਾ, ਸਹਿਜ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ, (ਸੁ+ਭਾਵ) ਉਤਮ ਵਿਚਾਰ, ਚੰਗਾ । ੬੦੩.੪, ੬੪੦.੪, ੬੪੪.੪

ਸ੍ਵਮੇਵ : (ਸੰ.) (स्वयमेव) ਅਵਯਯ—ਖੁਦ ਹੀ, ਆਪ ਹੀ। ੬੧੨.੧

ਸ੍ਵਰਗ : (ਸੰ.) (स्वरग) ਸੰਗਿਆ—ਦੇਵ ਲੋਕ, ਬਹਿਸ਼ਤ, ਇੰਦ੍ਰਲੋਕ। ੧੯੭.੨, ੩੪੧.੩, ੪੦੯.੧

ਸ੍ਵਰੂਪ : ਵੇਖੋ ਸਵਰੂਪ। ੫੮੬.੨, ੫੯੪.੨

ਸ੍ਵਾਸ : (ਸੰ.) (श्वास्) ਸੰਗਿਆ—ਸਾਹ ਲੈਣਾ, ਹਉਕਾ ਲੈਣਾ, ਦਮ, ਸਾਹ, ਪ੍ਰਾਣ ਦੇ ਆਉਣ ਜਾਣ ਦਾ ਭਾਵ। ੧੯੯.੨, ੨੮੯.੨

ਸ੍ਵਾਂਗ : (ਸੰ.) (स्वांग) ਸੰਗਿਆ—ਅੰਗ ਅਪਣਾ ਕੇ, ਨਿੱਜ ਅੰਗ, ਸਾਂਗ, ਸਮਾਂਗ, ਸਮਾਨ ਅੰਗ, ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੧੬੧.੩, ੪੦੨.੪

ਸ੍ਵਾਂਗੀ : ਵਿ.—ਨਕਲੀਆ, ਸਵਾਂਗ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਵੇਖੋ ਸ੍ਵਾਂਗ। ੧੬੧.੩

ਸ੍ਵਾਤਿ : (ਸੰ.) (स्वाति) ਸੰਗਿਆ—ਪੰਦਰਵਾਂ ਸ਼ੁਭ ਨਛੱਤਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਰਖਾ ਦੇ ਬੂੰਦ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਹੋਇਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ੭੬.੪, ੩੭੭.੩

ਸ੍ਵਾਂਤਿ : ਵੇਖੋ ਸ੍ਵਾਤਿ। ੫੯੯.੩, ੬੦੩.੩, ੬੩੮.੪

ਸ੍ਵਾਦ : ਵੇਖੋ ਸਵਾਦ। ੬੪੪.੩

ਸ੍ਵਾਦਿ : (ਸੰ.) (स्वाद) ਸੰਗਿਆ—ਸੁਆਦ, ਜ਼ਾਇਕਾ, ਮਜ਼ਾ, ਲਜ਼ਤ, ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਜ਼ੁਬਾਨ ਦੇ ਰਸ ਵਾਸਤੇ। ੩੧੦.੨, ੩੯੯.੩, ੪੫੬.੧, ੫੮੬.੨, ੫੯੬.੧, ੬੨੦.੩

ਸ੍ਵਾਨ : (ਸੰ.) (स्वान) ਸੰਗਿਆ—ਸ਼ਬਦ, ਆਵਾਜ਼, ਧੁਨੀ। ੧੬੦.੨, ੩੮੬.੨, ੩੯੦.੩, ੪੩੪.੨, ੪੫੨.੩, ੪੬੦.੧, ੪੯੧.੨, ੪੯੩.੩, ੪੯੪.੧, ੪੯੪.੨

ਸ੍ਵਾਮਿ : ਵੇਖੋ ਸ੍ਵਾਮੀ। ੩੮੦.੩, ੫੨੧.੨, ੫੬੬.੧, ੫੭੭.੨, ੬੧੭.੩

ਸ੍ਵਾਮੀ : (ਸੰ.) (स्वामिन्) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਤੇ ਪੂਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ, ਘਰ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਿਅਕਤੀ, ਪਤੀ, ਖਸਮ, ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ। ੫੦.੩, ੫੧.੩, ੧੮੬.੪, ੩੮੭.੪, ੪੮੨.੧

ਸ੍ਵੇਤ : (ਹਿੰ.) (श्वेत) ਵਿ.—ਸਫ਼ੇਦ, ਚਿੱਟਾ, ਸਾਫ਼। ੫੯੬.੧, ੬੦੦.੧

ਸਾ : (ਸੰ.) (सा)—ਸਮਾਨ, ਤੁਲ, ਬਰਾਬਰ, ਇਕ ਪਰਿਣਾਮ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ, ਸੰਗੀਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸਵਰ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ, ਲਛੱਮੀ ਦਾ ਨਾਮ। ੫੯੮.੨

ਸਾਸ : (ਸੰ.) (श्वास) ਸੰਗਿਆ—ਸੁਆਸ, ਸਾਂਸ, ਮੂੰਹ ਜਾਂ ਨੱਕ ਰਾਹੀਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਹਵਾ, ਸਾਹ। ੧੦੦.੩

ਸਾਸਨਾ : (ਸੰ.) (शासन) ਸੰਗਿਆ—ਆਗਿਆ, ਹੁਕਮ, ਤਾੜਨਾ, ਦੰਡ, ਸਜ਼ਾ, ਉਪਦੇਸ਼, ਸਿੱਖਿਆ । ੪੦੩.੨, ੪੫੬.੪, ੪੭੭.੩, ੬੩੩.੩

ਸਾਹ : (ਫ਼ਾ.) (ਸ਼ਾਹ) ਸੰਗਿਆ—ਪਤੀ, ਬਾਦਸ਼ਾਹ, ਸੁਆਮੀ, ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ, ਅਮੀਰ, ਵੇਖੋ ਸਾਸ । ੪੬੧.੪

ਸਾਹਾ : ਵੇਖੋ ਸਾਸ । ੬੨੭.੨

ਸਾਹੁ : ਵੇਖੋ ਸ਼ਾਹਿ । ੪੫੪.੪

ਸਾਕ : (ਸੰ.) (शाक) ਪੁ.—ਸਬਜ਼ੀ ਦਾ ਪੱਤਾ, ਸਾਗ । ਅਵਯਯ—ਸਹਿਤ, ਸੰਗ ਵਿਚ ਨਾਲ, ਸੰਗੀ, ਸੰਬੰਧੀ । ੧੫੮.੩, ੧੬੧.੧, ੫੪੯.੩

ਸਾਕਤ : (ਸੰ.) (शाक्त) ਵਿ.—ਗਿਰਿਆ ਹੋਇਆ, ਪਤਿਤ, ਨੀਚ, ਨਿਕੰਮਾ । ਸੰਗਿਆ—ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਪੁਜਾਰੀ, ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਉਪਾਸ਼ਕ । ੩੯੦.੪, ੫੧੮.੪

ਸਾਕਯੋ : ਵੇਖੋ ਸਕਿਓ । ੪੩੮.੪

ਸਾਖਾ : (ਫ਼ਾ.) ਸ਼ਾਖਾ, ਡਾਲੀ, ਟਾਹਣੀ, ਜਾਤੀ ਜਾਂ ਵੰਸ਼ ਦਾ ਅੰਸ਼, ਚੱਕੀ ਦਾ ਧੁਰਾ । ੩੭.੧, ੩੮.੧, ੪੯.੧, ੪੯.੩, ੨੨੫.੩, ੨੭੬.੪, ੩੬੨.੨, ੩੭੦.੪, ੪੧੫.੪, ੪੨੬.੨, ੪੬੮.੧

ਸਾਖੀ : (ਸੰ.) (साख्य) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਗਵਾਹੀ, ਪ੍ਰਮਾਣ, ਗਿਆਨ ਸੰਬੰਧੀ ਦੋਹਾ, ਪਦ ਜਾਂ ਵਾਰਤਾ । ੧੪੪.ਝ.ਛੰ.੨, ੨੯੯.੨

ਸਾਖੀਐ : ਵੇਖੋ ਸਾਖੀ । ੨੨੧.੩, ੨੪੮.੪

ਸਾਖੀ ਭੂਤ : (ਸੰ.) (साक्षिभूत) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਵਿਸ਼ਨੂੰ, ਪਰਮਾਤਮਾ, ਗੁਰੂ । ੨੬੮.੧

ਸਾਗਰ : (ਸੰ.) (सागर) ਪੁ—ਸਮੁੰਦਰ, ਸਰੋਵਰ, ਚਾਰ ਜਾਂ ਸੱਤ ਦੀ ਸੰਗਿਆ, ਸੰਨਿਆਸੀਆਂ ਦਾ ਵਰਗ ਵਿਸ਼ੇਸ਼, ਇਕ ਮ੍ਰਿਗ । ੬.ਛੰ.੨, ੨੩.੪, ੨੮.੨, ੩੧.੩, ੫੯.੨, ੬੧.੨, ੭੫.੪, ੭੬.੧, ੭੭.੪, ੮੮.੨, ੯੬.੪, ੯੭.੧, ੧੬੨.੧, ੨੩੩.੧, ੨੩੬.੨, ੨੭੮.੪, ੨੯੧.੪. ੨੯੪.੧, ੩੧੯.੩, ੩੨੬.੨, ੩੭੪.੪, ੩੮੧.੩, ੩੮੫.੩, ੩੮੯.੪, ੪੦੦.ਸ.ਛੰ.੩, ੪੦੩.੧, ੪੦੭.੩, ੪੨੯.੪, ੪੩੦.੩, ੪੭੦.੧, ੪੭੨.੨, ੪੭੩.੩, ੫੧੧.੪, ੫੨੫.੪, ੫੨੮.ਸ.੪, ੫੬੧.੩, ੬੦੨.੨, ੬੪੬.੩, ੬੫੨.੩

ਸਾਚ : ਵੇਖੋ ਸਤਯ । ਸੱਚ । ੧੨੫.੧, ੨੭੬.੧, ੨੭੬.੩, ੪੯੮.੩

ਸਾਚੋ : ਵੇਖੋ ਸਾਚ । ੧੮੭.੪, ੩੪੦.੨

ਸਾਜ : (ਸੰ.) (सज्जा) (ਫ਼ਾ.) ਵਿ.—ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ, ਰਚਣ ਵਾਲਾ, ਇਹ ਯੋਗਿਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ੪੬.੨, ੫੪.੧, ੪੩੨.੩, ੪੭੩.੩, ੫੫੮.੧

ਸਾਜਤ : ਵੇਖੋ ਸਾਜ । ੬੩੭.੨

ਸਾਜਿ ਵੇਖੋ ਸਾਜ । ੨੪੦.੨, ੫੬੨.੨, ੫੯੮.੪, ੬੧੭.੧

ਸਾਜੇ : ਵੇਖੋ ਸਾਜ । ਬਣਾਏ, ਰਚਾਏ । ੬੨੪.੩

ਸਾਜੈ : ਵੇਖੋ ਸਾਜ । ੫੫੪.੩, ੬੩੫.੧

ਸਾਠ : (ਸੰ.) (षष्ठि) ਸੰਗਿਆ ਵਿ.—੬੦ ਸੱਠ, (ਪੰਜਾਹ + ਦਸ) । ੨੩੦.੨, ੩੧੦.੩, ੩੪੫.੧, ੩੪੫.੩

ਸਾਠੋ : ਵੇਖੋ ਸਾਠ । ੩੩੪.੩

ਸਾਂਤ : (ਸੰ) (शान्त) ਵਿ.—ਸ਼ਾਂਤੀ ਵਾਲਾ, ਕ੍ਰੋਧ ਰਹਿਤ, ਠੰਢਾ, ਕਾਵਿ ਦੇ ਨੌਂ ਰਸਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਰਸ । ੪੩.੪, ੧੯੭.੧

ਸਾਂਤਿ : ਵੇਖੋ ਸਾਂਤ । ੨੧੫.੩, ੨੪੬.੪, ੨੫੬.੩, ੫੭੮.੩, ੫੯੮.੩

ਸਾਥ : (ਸੰ.) (सह) ਅਵਯਯ—ਨਾਲ ਸਹਿਤ, ਸੰਗਿਆ—ਸੰਗ, ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਵਾਲਾ ਸਾਥ । ੬੩੦.੨

ਸਾਧ : (ਸੰ.) (साधु) ਵਿ.—ਸ੍ਰੇਸ਼ਠ, ਉਤਮ, ਨੇਕ, ਦਿਆਲੂ, ਮਹਾਤਮਾ, ਯੋਗੀ, ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਵਿਅਕਤੀ । ੨.ਛੰ.੩, ੪੪.੪, ੫੦.੧, ੫੫.੨, ੭੦.੪, ੭੬.੧, ੭੮.੧, ੮੩.੧, ੮੪.੪, ੯੧.੪, ੧੦੦.੪, ੧੦੩.੩, ੧੨੩.੪, ੧੨੫.੧, ੧੨੬.੨, ੧੩੧.੪, ੧੩੯.੨, ੧੪੪.ਝ.ਛੰ.੨, ੧੪੫.ਝ.ਛੰ.੧, ੧੬੦.੪, ੧੬੨.੪, ੧੬੩.੪, ੧੯੯.੪, ੨੪੪.੪, ੨੫੦.੪, ੨੫੧.੧, ੨੫੪.੧, ੨੫੫.੩, ੨੫੫.੪, ੨੫੭.੧, ੨੫੮.੩, ੩੨੮.੩, ੩੮੬.੪, ੪੫੨.੧, ੪੫੭.੪, ੪੯੮.੪, ੫੦੮.੩, ੫੦੯.੩, ੫੧੪.੪, ੫੩੭.੪, ੫੬੪.੪, ੫੮੨.੪, ੫੯੬.੪, ੬੧੨.੩, ੬੨੫.੪, ੬੨੯.੪, ੬੩੪.੪, ੬੭੩.੪

ਸਾਧਨ : (ਸੰ.) (साधन) ਵਿ.—ਸਿਧ ਪੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਸਿੱਧੀ, ਉਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਜ਼ਰੀਆ, ਵਸੀਲਾ, ਕਾਰਨ, ਉਪਾਵ, ਯੁਕਤੀ । ੫੧੩.੪, ੫੨੬.੪, ੫੩੨,੪

ਸਾਧਨਾ : (ਸੰ.) (साधना) ਸੰਗਿਆ—ਸਿੱਧੀ, ਅਰਾਧਨਾ, ਉਪਾਸਨਾ ਭਗਤੀ । ਸ. ਕ੍ਰਿ. —ਸਾਧਣਾ, ਸਿੱਧ ਕਰਨਾ, ਠੀਕ ਕਰਨਾ, ਵਸ ਵਿਚ ਕਰਨਾ । ੩੦੯.੪, ੫੮੧.੪

ਸਾਧਨਾਆਤਮ : (साधनाध्यातम) ਸਾਧਨਾ + ਅਧਿਆਤਮ; ਅਧਿਆਤਮ ਦੀ ਸਾਧਨਾ । ੬੦.੪

ਸਾਧਨੁ : ਵੇਖੋ ਸਾਧਨ । ੨੦੧.੩, ੩੨੬.੪

ਸਾਧਬੇ : ਵੇਖੋ ਸਾਧਨਾ । ਸਾਧਨ ਵਾਲਾ, ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ । ੨੩੩.੪

ਸਾਧਿ : ਵੇਖੋ ਸਾਧ । ੪੨੭.੨, ੪੬੪.੧, ੫੮੧.੪

ਸਾਧੁ : ਵੇਖੋ ਸਾਧ। ੪.ਛੰ.੩, ੪੭.੨, ੫੫.੪, ੮੨.੪, ੮੩.੪, ੮੫.੩, ੮੮.੧, ੯੪.੧, ੯੭.੧, ੧੦੯.੪, ੧੧੮.੪, ੧੨੨.੪, ੧੨੪,੪, ੧੨੬.੧, ੧੨੬.੨, ੧੨੭.੩, ੧੨੭.੪, ੧੨੮.੧, ੧੨੮.੩, ੧੨੯.੪, ੧੩੦.੨, ੧੩੨.੪, ੧੩੫.੪, ੧੪੭.੧, ੧੫੯.੪, ੧੬੫.੨, ੧੬੬.੪, ੧੬੭.੪, ੧੬੯.੧, ੧੭੫.੧– ੧੭੫.੪, ੧੭੭.੧, ੧੮੨.੨, ੧੮੩.੪, ੧੮੯.੨, ੧੯੦.੧, ੧੯੫.੧– ੧੯੫.੪, ੨੦੧.੩, ੨੩੪.੩, ੨੩੫.੧, ੨੩੫.੩, ੨੩੫.੪, ੨੪੦.੪, ੨੬੦.੧, ੨੮੬.੪, ੨੮੭.੧, ੨੮੭.੨, ੨੯੭.੧, ੨੯੮.੧; ੩੦੨.੧, ੩੦੨.੨, ੩੦੨.੩, ੩੦੩.੧– ੩੦੩.੪, ੩੦੪.੪, ੩੦੬.੩, ੩੦੭.੪, ੩੧੦.੪, ੩੧੩.੪, ੩੨੧.੩, ੩੨੩.੪, ੩੨੪.੪, ੩੨੫.੪, ੩੨੭.੧, ੩੨੭.੪, ੩੩੩.੩, ੩੩੪.੪, ੩੪੦.੧, ੩੪੩.੩, ੩੫੧.੪, ੩੮੨.੪, ੩੮੩.੧; ੩੮੩.੩, ੩੯੧.੩, ੩੯੬.੨, ੩੯੬.੩, ੪੫੩.੧, ੪੯੧.੪, ੪੯੮.੧, ੪੯੯.੪, ੫੦੦.੧

ਸਾਧੁਸੰਗਤ : (ਸੰ.) (ਸਾਧੂ+ਸੰਗਤ) ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ, ਸਾਧਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ। ੨੧੫.੪, ੨੩੮.੪

ਸਾਧੇ : ਵੇਖੋ ਸਾਧਨਾ। ੬੩੩.੩

ਸਾਪ : (ਸੰ.) (ਸ਼ਾਂਪ) ਸੱਪ, ਨਾਗ। ੬੬੫.੪

ਸਾਂਪਹਿ : ਵੇਖੋ ਸਾਪ। ੪੯੧.੩

ਸਾਂਪਹੇਰਾ : (ਹਿੰ.) (ਸਪੇਰਾ) ਸੰਗਿਆ—ਸੱਪ ਹਰਣ ਕਰਕੇ ਲੈ ਜਾਣ ਵਾਲਾ, ਸੱਪਾਂ ਨੂੰ ਸਾਧਣ ਵਾਲਾ, ਸੱਪਾਂ ਨੂੰ ਵੱਸ ਵਿਚ ਕਰਨ ਵਾਲਾ। ੨੩੧.੩

ਸਾਬੁਨ : (ਅ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਤੇਲਖਾਰ ਆਦਿ ਦੇ ਮਿਸ਼ਰਣ ਦਾ ਬਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸ਼ਰੀਰ ਤੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪਦਾਰਥ। ੩੧੨.੧, ੫੫੭.੨, ੬੧੪.੧

ਸਾਮ : (ਸੰ.) (ਸਾਮ(ਨੑ)) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਗਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਵੇਦ ਮੰਤ੍ਰ, ਸਾਮਵੇਦ, ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਸ਼ਤਰੂ ਨੂੰ ਗੱਲਬਾਤ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਮਿਲਾਉਣ ਦੀ ਨੀਤੀ, ਸ਼ਾਮ, ਸ਼ਿਆਮ ਸਮਾਨ। ੨੫੫.੩, ੬੧੯.੪

ਸਾਮਗ੍ਰੀ : ਵੇਖੋ ਸਮਗ੍ਰੀ। ੩੪੫.੩, ੪੫੪.੩

ਸਾਰ : (ਸੰ.) ਸੰਗਿਆ—ਲੋਹਾ, ਇਸਪਾਤ, ਨਿਚੋੜ, ਸਾਰ ਤਤ੍ਵ, ਤਾਕਤ, ਸ਼ਕਤੀ, ਧਨ ਸੰਪਤੀ। ੧੫੭.੪, ੪੫੩.੪

ਸਾਰਦ : (ਸੰ.) (ਸ਼ਾਰਦਾ) ਸੰਗਿਆ.—ਦੁਰਗਾ ਤੇ ਸਰਸਵਤੀ ਦੇਵੀ ਦਾ ਇਕ ਨਾਮ। ੫੫੬.ਸ.੨

ਸਾਰੀ : (ਸੰ.) (श्याली) ਇ.—ਸਾਲੀ, ਪਤਨੀ ਦੀ ਭੈਣ। ੧੦੦.੩

ਸਾਰੋ : (ਸੰ.) (श्याल.) ਪੁ.—ਸਾਲਾ, ਪਤਨੀ ਦਾ ਭਰਾ। ੧੦੦.੩

ਸਾਲਗ੍ਰਾਮ : (ਸੰ.) (शालग्राम) ਪੁ. —ਗੰਢਕੀ ਨਦੀ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਵਸਿਆ ਇਕ ਪਿੰਡ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਮ ਸ਼ਾਲ ਬ੍ਰਿਛ ਤੋਂ ਪਿਆ ਹੈ, ਵੈਸ਼ਨਵਾਂ ਦਾ ਤੀਰਥ, ਗੰਢਕੀ ਨਦੀ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਿਆ ਗੋਲ ਪੱਥਰ ਜਿਸ ਉਤੇ ਚੱਕਰ ਦਾ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ੪੪੭.੧, ੫੦੧.੩

ਸਾਲਤ : (ਫ਼ਾ.) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਪੀੜਤ ਕਰਨਾ, ਪੱਛਣਾ, ਸਲ੍ਹਣਾ, ਦੁਖਿਤ ਕਰਨਾ। ੬੩੪.੧

ਸਾਵਧਾਨ : (ਸੰ.) (सावधान) ਵਿ.—ਸੁਚੇਤ, ਸਤਰ੍ਕ, ਖਬਰਦਾਰ, ਹੁਸ਼ਿਆਰ, ਚੇਤੰਨ। ੫੫.੪, ੮੩.੧, ੧੦੨.੧, ੧੨੪.੪, ੩੦੪.੪, ੩੨੨.੧, ੩੪੧.੪, ੩੪੩.੩, ੩੫੪.੩, ੩੮੦.੩, ੩੯੫.੧, ੩੯੬.੪, ੪੧੩.੧, ੪੧੮.੩, ੪੬੨.੪, ੪੬੮.੨, ੪੮੦.੪, ੪੮੧.੧, ੫੦੮.੨, ੫੬੧.੧, ੫੬੬.੪

ਸਾਵਧਾਨਾ : ਵੇਖੋ ਸਾਵਧਾਨ। ੫੬੭.੪

ਸਾਵਨ : (ਸੰ.) (श्रावण) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਹਾੜ੍ਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾ ਮਹੀਨਾ, ਸਾਵਣ ਗੀਤ। ੬੩੫.੩

ਸਿੰਹਾਸਨ : (ਸੰ.) (सिंहासन) ਆਸਣ, ਇਕ ਰਤਿਬੰਦ, ਕਮਲ ਦੇ ਪੱਤੇ ਵਰਗਾ ਦੇਵ ਆਸਣ। ੩੨.੩, ੪੬.੧, ੮੦.੩, ੨੪੬.੧, ੨੪੭.੨, ੩੩੮.੩, ੪੧੧.੩

ਸਿਆਨ : (ਸੰ.) (सयाना) ਸੰਗਿਆ—ਸਿਆਣਪ, ਅਕਲਮੰਦੀ, ਬੁੱਧੀਮਾਨੀ, ਚਤੁਰਾਈ ੬੬੦.੧

ਸਿਆਨੀ : ਵੇਖੋ ਸਿਆਨ। ਇ. ਸਿਆਣੀ। ੬੫੯.੪

ਸਿਆਰ : (ਸੰ.) (स्यार) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਗਿੱਦੜ, ਰਾਸ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ ਵਿਚ ਸੰਸਾਰ ਜਾਂ ਜਗਤ। ੫੩੯.੩

ਸਿਹਜ : (ਸੰ.) (शय्या) ਸੰਗਿਆ—ਸ਼ੱਯਾ ਜਿਸ ਉਤੇ ਸੌਇਆ ਜਾਵੇ, ਖਾਟ, ਬਿਸਤਰ, ਚਾਰਪਾਈ। ੬੬੩.੧

ਸਿਹਜਾ : ਵੇਖੋ ਸਿਹਜ। ੪੧.੧, ੮੯.੩, ੨੦੩.੩, ੨੩੭.੩, ੪੮੦.੨, ੪੮੧.੨, ੫੬੮.੨, ੫੬੯.੧, ੫੭੪.੧, ੫੯੨.੪, ੬੨੭.੪, ੬੩੭.੨, ੬੫੧.੪, ੬੫੨.੨, ੬੫੫.੧, ੬੫੮.੧, ੬੫੯.੩, ੬੬੧.੧, ੬੭੦.੩

ਸਿਹਜਾਸਨ : (ਸਿਹਜ+ਆਸਨ) ਸੇਜ—ਆਸਨ, ਸੌਣ ਦਾ ਸਥਾਨ, ਬਿਸਤਰਾ। ੧੨੦.੩, ੨੦੫.੩, ੨੦੮.੪

ਸ਼ਿਸ਼ : (ਸੰ.) (शिष्य) ਸੰਗਿਆ—ਅਨੁਯਾਈ, ਸ਼ਿਸ਼, ਚੇਲਾ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵਿਦਿਆ ਸਿਖਾਉਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੨੧.੪, ੨੯.੧, ੪੭.੩, ੫੫.੨, ੫੬.੪, ੫੭.੧, ੬੧.੪, ੬੩.੧, ੬੭.੪. ੮੭.੧, ੮੭.੪, ੯੧.੪, ੧੦੨.੪, ੧੦੩.੧, ੧੦੯.੪, ੧੨੨.੪, ੧੪੪.੩.ਛੰ.੨. ੧੪੫.੩.ਛੰ.੧, ੧੪੬.੩, ੧੪੬.੪, ੧੫੧.੨, ੧੭੮.੧, ੧੭੯.੪, ੧੮੦.੧, ੧੯੨.੧, ੧੯੨.੨, ੧੯੩.੧, ੧੯੩.੪, ੧੯੭.੪, ੨੫੫.੪, ੨੭੨.੪, ੨੮੪.੧, ੪੦੨.੪, ੪੧੫.੪, ੪੧੮.੪, ੪੨੬.੪, ੪੩੩.੪, ੪੪੦.੩, ੪੪੧.੪, ੪੪੯.੪, ੪੪੮.੪, ੪੪੯.੧, ੪੪੯.੨, ੪੬੪.੪, ੪੭੭.੪, ੪੯੭.੪, ੫੦੭.੫, ੫੧੫ ੪, ੫੨੦.੪, ੫੫੧.੧, ੫੫੯.੪, ੫੬੮.੪, ੫੬੯.੪, ੫੭੦.੪, ੫੮੩.੪, ੬੧੧.੪, ੬੭੨.੧, ੬੭੨.੨, ੬੭੨.੩, ੬੭੩.੧, ੬੭੩.੪, ੬੭੪.੮

ਸਿੱਖਨ : ਵੇਖੋ ਸਿੱਖ। ੩੫.੨, ੩੫.੩, ੩੫.੫, ੩੬.੨, ੩੬.੩, ੧੦੧.੪, ੧੮੩.੩, ੩੦੯.੩, ੩੫੫.੪, ੩੫੯.੪, ੩੭੩.੪, ੩੭੮.੪, ੩੮੫.੪, ੩੯੦.੪, ੪੪੪.੪, ੪੫੫.੪, ੪੮੦.੪, ੪੮੧.੩, ੪੮੨.੪. ੪੮੩.੪, ੫੧੭.੪, ੫੩੯.੪, ੫੪੩.੪, ੬੧੪.੪. ੬੭੨.੧

ਸਿਖਯ : ਵੇਖੋ ਸਿਖ। ੧੧੯.੪, ੧੪੯.੧

ਸਿਖਾਇ : (ਸੰ.) (शिक्षण) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਸਿਖਾਉਣਾ, ਸਿਖਿਆ ਦੇਣਾ, ਪੜ੍ਹਾਉਣਾ ਆਦਿ। ੬੭੩.੧

ਸਿਖਿਆ : (ਸੰ.) (शिक्षा) ਸੰਗਿਆ—ਵਿਦਿਆ ਪੜ੍ਹਣ ਜਾਂ ਕਲਾ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਉਪਦੇਸ਼, ਨਸੀਹਤ, ਤਾਲੀਮ, ਵੇਦਾਂ ਦਾ ਇਕ ਅੰਗ ਜਿਸ ਵਿਚ ਵਰਣ ਸਵਰ ਆਦਿ ਦਾ ਵਿਵੇਚਨ ਹੈ, ਪਾਠ, ਸਬਕ, ਸ਼ਲਾਹ ਆਦਿ। ੩੫੬.੩

ਸਿੰਗਾਰ : (ਸੰ.) (श्रृङ्गार) ਪੁ.—ਕਾਵਿ ਦੇ ਨੌਂ ਰਸਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਸ, ਸ਼ਰੀਰ ਦੀ ਸਜਾਵਟ, ਸਾਜ ਸ਼ਿੰਗਾਰ, ਸ਼ੋਭਾ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਨ। ੨੧੩.੩, ੨੪੦.੨, ੩੪੫.੨, ੩੪੬.੧, ੩੮੪.੧, ੩੮੫.੨, ੩੯੪.੩, ੪੦੫.੨. ੫੬੦.੧, ੬੦੪.੧, ੬੩੫.੧, ੬੩੬,੩, ੬੩੭.੨, ੬੪੧.੧, ੬੪੭.੨, ੬੫੨.੨, ੬੫੫.੨, ੬੫੮.੧, ੬੬੦.੩

ਸਿੰਗਾਰੈ : ਵੇਖੋ ਸਿੰਗਾਰ। ੫੭੭.੧

ਸਿੰਘ : (ਸੰ) (सिंह)—ਹਿੰਸਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜੀਵ, ਸ਼ੇਰ, ਖੰਡੇ ਦਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ

ਸਿੱਖ, ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ, ਉਤਮ, ਬਹਾਦਰ, ਸੂਰਬੀਰ । ੧੩੨.੧, ੧੬੦.੧, ੪੯੩.੨, ੫੬੫.੪

ਸਿੰਘਾਸਣ : (ਸੰ.) (सिहासन)—ਤਖਤ, ਰਾਜਿਆਂ ਦਾ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਆਸਣ । ੧੧੨.੪, ੫੮੫.੩, ੬੨੯.੩

ਸਿੰਚ : (ਸੰ.) (सिञ्च)—ਸਿੰਜਣਾ, ਛਿੱਟੇ ਦੇਣਾ, ਲੇਪ ਕਰਨਾ । ੬੨੫.੧

ਸਿੰਚੀਐ : ਵੇਖੋ ਸਿੰਚ । ਜਲ ਛਿੜਕਣਾ, ਰੌਣੀ ਕਰਨਾ । ੬੩੫.੨

ਸਿਤੁ : (ਸੰ.) (शीतल) ਵਿ.—ਠੰਡਕ, ਸੀਤਲਤਾ । ੧੩੨.੩

ਸਿਥਲ : (ਸੰ.) (शिथिल) ਵਿ.—ਸੁਸਤੀ ਦਾ ਧਾਰਨੀ, ਢਿੱਲਾ, ਖੁੱਲ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ, ਆਲਸੀ । ੬੪੨.੩

ਸਿਧ : (ਸੰ.) (सिद्ध) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਸਿੱਧ ਕਰਨਾ, ਮੰਗਲਕਾਰੀ ਜਾਂ ਸ਼ੁਭ ਹੋਣਾ, ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ, ਸਫ਼ਲ ਹੋਣਾ । ਵਿ.—ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ, ਪ੍ਰਾਪਤ, ਸੰਤ, ਯੋਗੀ । ੨੧.੧, ੩੫੦.੨, ੪੩੬.੩, ੪੫੭.੨, ੪੬੯.੩, ੪੭੧.੧, ੪੯੫.੧, ੫੪੬.੨, ੫੪੯.੩, ੫੬੫.੨, ੬੦੩.੩

ਸਿੰਧ : (ਸੰ.) (सिन्धु) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਇਕ ਵੱਡੀ ਨਦੀ, ਸਮੁੰਦਰ, ਚਾਰ ਦੀ ਸੰਖਿਆ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਨਦੀ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਾਂਤ, ਇਕ ਰਾਗ । ੪੧੧.੨, ੫੭੬.ਸ.੧, ੫੩੧.੨, ੫੪੫.੩, ੬੬੨.੪

ਸਿਧੰਤ ; ਵੇਖੋ ਸਿਧਾਂਤ । ਸਿੱਧਾਂਤ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਿੱਧਾਂਤ ਦਾ ਧਾਰਣੀ । ੫੬.੩

ਸਿਧਾਸਨ : (ਸੰ.) (सिद्ध+आसन) ਸੰਗਿਆ—ਸਿੱਧਾ ਦਾ ਆਸਣ, ਯੋਗ ਦਾ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਸਣ । ੩੦.੨

ਸਿਧਾਂਤ : (ਸੰ.) (सिद्धांत) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਅੰਤਿਮ ਉਦੇਸ਼, ਅਸੂਲ, ਪੱਕੀ ਰਾਏ, ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮਤ ਅਨੁਸਾਰ ਲਿਖਿਆ, ਪਰੰਪਰਿਕ ਗ੍ਰੰਥ । ੩੧.੩

ਸਿਧਾਰੀਐ : (ਸੰ.) (सिध्) ਕ੍ਰਿ.—ਜਾਣਾ, ਜਾਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਵਿਦਾ, ਰਵਾਨਾ ਹੋਣਾ, ਮਰ ਜਾਣਾ, ਲੰਘ ਜਾਣਾ ਆਦਿ । ੫੪੭.੨

ਸਿਧਾਰੇ : ਵੇਖੋ ਸਿਧਾਰੀਐ । ੫੭੩.੪, ੬੬੩.੧

ਸਿਧਿ : (ਸੰ.) (सिद्धि) ਸੰਗਿਆ-ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਸਫ਼ਲਤਾ, ਆਲੌਕਿਕ ਸ਼ਕਤੀ, ਮੁਕਤੀ, ਵੇਖੋ ਸਿੱਧ । ੭੨.੨, ੧੯੨.੮, ੨੪੮,੩, ੪੭੮.੪, ੬੧੨.੧

ਸਿਧੀ : ਵੇਖੋ ਸਿਧਿ । ੧੩੧.੩

ਸਿੰਬਲ : (ਸੰ.) (सेंबल, शालमली)—ਭਾਗਵਤ ਅਨੁਸਾਰ ਇਕਦੀਪ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਿੰਬਲ ਦਾ ਬਿਰਛ ਹੈ । ੨੭.੧.

ਸਿਬਾਲ : (ਸੰ.) (शवेलम्), ਸੰਗਿਆ-ਪਾਣੀ ਦਾ ਜਾਲਾ, ਕਾਈ, ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਪੌਦਾ । ੩੧੨.੨

ਸਿਮਰ : ਵੇਖੋ ਸਿਮਰਨਾ । ੪੧੪.੨, ੬੦੫.੧

ਸਿਮਰਤ : ਵੇਖੋ ਸਿਮਰਨ। ਸਿਮਰਨ ਕਰਨਾ। ੫੬.੪, ੨੧੨.੨, ੪੦੮.੩, ੫੦੨.੪, ੫੩੯.੨, ੬੨੧.੪

ਸਿਮਰਨ : (ਸੰ.) (स्मरण) ਸੰਗਿਆ ਪੁ. —ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਚਿੰਤਨ, ਯਾਦ, ਸਿਮ੍ਰਿਤੀ। ਕ੍ਰਿ.—ਸਿਮਰਣਾ, ਯਾਦ ਕਰਨਾ। ੧੩.੨, ੧੭.੨, ੨੧.੩, ੭੯.੪, ੮੩.੧, ੮੬.੨, ੯੭.੩, ੯੯.੪, ੧੦੨.੨, ੧੦੨.੪, ੧੦੫.੨, ੧੧੧.੨, ੧੪੨.੩, ੧੪੩.੩, ੧੪੬.੨, ੨੧੪.੪, ੨੪੨.੩, ੨੭੧.੪, ੨੭੮.੨, ੩੩੬.੩, ੪੮੨.੪, ੬੧੯.੨, ੬੩੧.੧.

ਸਿਮ੍ਰਤ : ਵੇਖੋ ਸਿਮਰਤ। ੧੩.੪, ੧੫੭.੩, ੧੮੫.੧, ੧੯੨.੩

ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ : (ਸੰ.) (स्मृतिः) ਵਿ:—ਸਮਰਣ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ, ਯਾਦ, ਚਿੰਤਨ, ਧਰਮ ਸ਼ਾਸਤਰ। ੩੪੧.੨

ਸਿਯਰਾਇ : (ਸੰ.) (शीतल) ਵਿ:—ਸ਼ੀਤਲ, ਠੰਢਾ, ਅਪਰਿਪਕ, ੩੩੫.੨

ਸਿਰ : (ਫਾ.) ਸਰ, ਸ਼ਿਰ (शिर, शिरस्) ਸੰਗਿਆ-ਸ਼ਰ, ਸੀਸ। ੩੨੬.੧, ੩੩੨.੪, ੫੨੩.੩, ੫੨੬.੧,

ਸਿਲਾ : (ਸੰ.) (शिला) ਇ:—ਖੇਤ ਵਿਚ ਡਿੱਗੇ ਦਾਣੇ, ਪੱਥਰ, ਵੱਟਾ, ਸ਼ਸ਼ਤਰ (ਅ) ਸਿਲਾਹ, ਇਨਾਮ, ਬਖਸ਼ਿਸ਼, ਮਿਲਾਪ, ਜੋੜਾ। ੨੩੭.੧

ਸਿਵ : (ਸੰ.) (शिव) ਪੁ:—ਸ਼ਿਵਲਿੰਗ, ਮਹਾਂਦੇਵ, ਇਕਠ ਲਤਾ ਜਿਸ ਦੇ ਫ਼ਲ ਤੇ ਫੁਲ ਦਵਾਈ ਵਜੋਂ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਲ, ਧਾਰਾ, ਸਿਉਣਾ ਬੀਜਣਾ, ਸੇਵਾ ਕਰਨਾ। ੨੧.੨, ੪੬.੩, ੧੩੪.੪, ੧੮੦.੨, ੨੪੬.੨, ੨੯੬.੪, ੩੦੨.੩, ੩੦੯.੪, ੩੩੩.੧, ੩੪੧.੧, ੪੨੧.੩, ੪੬੫.੨, ੫੯੮.੪; ੬੨੫.੪, ੬੪੭.੨

ਸੀ : (ਸੰ.) (सम)—ਹੋਣ ਦਾ ਭੂਤਭਾਲ ਬੋਧਕ, ਵਿ:-ਸਮਾਨ, ਇਕ ਜੈਸਾ, ਆਪਣੇ ਮਨ ਅਨੁਸਾਰ। ੩੧੩.੩, ੩੪੨.੩, ੪੭੨.੪, ੫੫੫.੧

ਸੀਆਇ : (ਹਿੰ.) (सिलना) ਇ:-ਸਿਲਾਈ, ਸਿਵਾ ਕੇ, ਸਿਲਾਈ, ਕਰਾ ਕੇ, ਸਿਲਾਈ ਕਰਾਉਣਾ। ੪੧੯.੨

ਸੀਸ : (ਸੰ.) (शीर्ष) ਸੰਗਿਆ-ਸਿਰ, ਲਲਾਟ, ਸਰ, ਸਿਰ। ੨੬੮.੧, ੨੯੮.੧, ੩੪੬.੨, ੩੪੭.੩, ੫੯੧.੩, ੬੨੮.੧

ਸੀਖ : (ਫਾ.) ਸੰਗਿਆ—ਲੋਹੇ ਦਾ ਸਰੀਆ, ਲੋਹੇ ਦੀ ਪਤਲੀ ਡੰਡੀ, ਸਲਾਈ। (ਸੰ.) (शिक्षा) :—ਸਿਖਿਆ, ਉਪਦੇਸ਼ ੪੪.੨, ੫੭੫.੨

ਸੀਖਯਾ : ਵੇਖੋ ਸਿਖਿਆ ੭੮.੩, ੮੭.੪

ਸੀਖੀਯੋ : ਵੇਖੋ ਸਿਖਿਆ, ੪੯੫.੨

ਸੀਚਿ : (ਸੰ.) (सञ्चय) ਇ:—ਸਿੰਚਾਈ, ਸਿੰਜਨਾ, ਛਿੜਕਾਓ, ਤਰ ਕਰਨਾ। ੩੫੭.੩

ਸੀਚ : ਵੇਖੋ ਸ਼ੀਚਿ। ੩੯੧.੨, ੫੫੪.੧

ਸੀਚਤ : ਵੇਖੋ ਸੀਚ । ਸਿੰਜਿਆ ਹੋਇਆ । ੨੩.੨, ੪੦.੨, ੫੧੯.੨

ਸੀਚਾਨੇ : ਵੇਖੋ ਸੀਂਚ । ੧੫੪.੧

ਸੀਚੀਅਤਿ : ਵੇਖੋ ਸੀਂਚ । ੪੫੧ ੧

ਸੀਂਚੀਅਤ : ਵੇਖੋ ਸੀਂਚ । ੪੨੬.੧

ਸੀਤ : (ਸੰ.) (ਸ਼ੀਤਲ) ਵਿ:—ਠੰਢਾ, ਸ਼ੀਤਲ, ਸਿਥਲ, ਸੁਸਤ ਆਦਿ । ੭੪.੩, ੧੩੬.੩, ੧੫੬.੩, ੨੯੮.੩, ੪੩੭.੧, ੫੭੨.੨, ੫੯੮.੩

ਸੀਤਲ : ਵੇਖੋ ਸੀਤ । ੧੫.੨, ੮੦.੨, ੧੩੦.੧, ੨੨੨,੨. ੨੮੬.੧, ੨੯੦.੧, ੩੦੬.੧, ੩੮੮.੧, ੪੪੬.੨, ੬੨੪.੩

ਸੀਤਲਤਾ : ਵੇਖੋ ਸੀਤ ਇ:—ਠੰਢਾਪਣ, ਠੰਢਕ, ਜੜ੍ਹਤਾ । ੮੦.੩, ੨੬੯.੪, ੧੭੧.੩, ੧੮੫.੪, ੨੫੬.੨, ੨੩੧.੨, ੨੭੮.੩, ੨੮੫.੨, ੩੩੫.੪, ੩੩੮.੪

ਸੀਪ : (ਸੰ.) (ਸ਼ੁਕ੍ਤਿ) ਸੰਗਿਆ—ਸਿਪੀ, ਸੰਖ ਵਾਂਗ, ਇਕ ਜਲ ਜੰਤੂ, ਸਮੁੰਦਰੀ ਸਿਪੀ, ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਮੋਤੀ ਉਤਪੰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਲੰਬੂਤਰਾ ਜਿਹਾ ਭਾਂਡਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਪੂਜਾ ਲਈ ਜਲ ਰਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ੨੯੮.੪, ੩੨੬.੨, ੩੬੧.੨, ੩੭੭.੩, ੪੨੯.੩, ੪੬੫.੩, ੫੩੯.੩

ਸੀਲ : (ਸੰ.) (ਸ਼ੀਲ:) ਇ:—ਮਨਨ ਕਰਨਾ, ਮਨ ਟਿਕਾਉਣਾ, ਅਭਿਆਸ ਕਰਨਾ, ਪੂਜਣਾ, ਧਾਰਣ ਕਰਨਾ, ਸੁਭਾਓ । ੧੬੪.੧. ੨੦੯.੩, ੨੯੨.੧,੬੧੨.੨, ੬੩੭.੪, ੬੫੦.੩

ਸੁ : (ਸੰ.) (ਸ:) ਅਵਯਯ—ਦੁਆਰਾ, ਨਾਲੋਂ, ਤੋਂ, ਉਹ । (ਸੰ.) ਸੁ;—ਚੰਗਾ ਵਧੀਆ, ਅੱਛਾ ੧੦.੧, ੪੪.੩, ੫੦ ੪, ੬੬.੧, ੮੩.੨, ੯੪.੧ ੧੨੩.੪, ੧੬੬ ੨, ੨੩੦.੨, ੨੪੯.੨, ੨੫੩.੧, ੨੬੨.੧, ੨੬੨.੨, ੩੦੪.੪, ੩੦੭.੨, ੩੧੬.੨, ੩੭੮.੧, ੪੧੫ ੪, ੪੨੨.ਸ.੩, ੪੫੬.੧, ੪੬੮.੨, ੫੫੬ ਸ.੪, ੫੫੭.੩, ੫੬੦.੪, ੫੮੫.੧, ੫੮੫.੪, ੫੯੬.੩, ੫੯੮.੧, ੬੦੧.੨, ੬੦੨.੪, ੬੨੫.੨, ੬੨੬.੩, ੬੫੩.੧

ਸੁਅਨ : (ਸੰ.) (ਸੁਤ ਪ੍ਰ. ਸੁਅ) ਸੰਗਿਆ—ਪੁੱਤਰ, ਬੇਟਾ । ੧੬੪.੩

ਸੁਅਨਿ ; ਵੇਖੋ ਸੁਅਨ । ੩੯੮.੧

ਸੁਆ : (ਹਿੰ.) (ਸੁਅਟਾ) ਪੁ.—ਤੋਤਾ, ਸ਼ੁਕ । ੫੨੬.੨

ਸੁਆਉ : (ਸੰ.) (ਸ੍ਵਾਰਥ) ਸੰਗਿਆ—ਸੁਆਰਥ, ਲਾਭ, ਖ਼ੁਦਗਰਜ਼ੀ, ਪ੍ਰਯੋਜਨ । ੨੦੧.੧

ਸੁਆਏ : (ਸੰ.) (ਸ਼ਯਨਮ੍)—ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਸੁਆਉਣਾ, ਸੇਵਾ ਦਾ, ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ । ੬੭੩.੪

ਸੁਸਰਾਰ : (ਹਿੰ.) (ससुराल) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਸੁਸਰਾਲ, ਸਹੁਰੇ ਦਾ ਘਰ। ੩੯੫.੧

ਸੁਸੀਲੀ : (ਸੰ.) (सुशील) ਵਿ.—ਸੁਸ਼ੀਲ, ਅੱਛੇ ਸੁਭਾਓ ਵਾਲੀ, ਚੰਗੇ ਗੁਣਾਂ ਵਾਲੀ ਇਸਤਰੀ। ੨੦੯.੩

ਸੁਹਾਇ : (ਸੰ.) (सुहाय) ਵਿ.—ਚੰਗਾ ਲੱਗੇ, ਫਬਣ ਵਾਲਾ, ਸਜਣ ਵਾਲਾ, ਅੱਛਾ ਲੱਗਣ ਵਾਲਾ। ੪੫੨.੩

ਸੁਹਾਏ : ਵੇਖੋ ਸੁਹਾਇ। ੬੫੨.੨

ਸੁਹਾਗ : (ਸੰ.) (सौभाग्यम्) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸੌਭਾਗਯ, ਖੁਸ਼ਨਸੀਬੀ, ਸੁਹਾਗਣ ਦਾ ਪਤੀ, ਗੀਤ। ੧੨੦.੨, ੪੮੦.੩, ੫੧੩.੧, ੬੪੨.੧, ੬੬੦.੨

ਸੁਹਾਗਨਿ : (ਹਿੰ.) (सुहागिन) ਇ,—ਉਹ ਇਸਤਰੀ ਜਿਸ ਦਾ ਪਤੀ ਜਿਉਂਦਾ ਹੋਵੇ, ਸਧਵਾ, ਸੁਭਾਗਵਤੀ। ੧੯੧.੩, ੫੯੩.੪

ਸੁਹਾਗਿਨੀ : ਵੇਖੋ ਸੁਹਾਗਨਿ। ੫੧੩.੧

ਸੁਹਾਤ : (ਹਿੰ.)(सुहावना)—ਸੋਹਣਾ ਲਗਣ ਵਾਲਾ, ਸੋਹਣਾ, ਸੰਦਰ ਸੁਹਾਵਣਾ। ੩੪੬.੨, ੩੬੯.੨, ੪੦੨.੨, ੪੧੪.੪, ੪੩੩.੧, ੫੫੮.੩, ੬੦੪.੧, ੬੦੫.੪, ੬੧੫.੪

ਸੁਹਾਤਿ : ਵੇਖੋ ਸੁਹਾਤ। ੩੩੨.੪

ਸੁਹਾਵਈ : (ਹਿੰ.) (सुहाव) ਇ.—ਸੁਹਾਵਣਾ, ਸੰਦਰ, ਸੁੰਦਰ ਹਾਣ, ਚੰਗਾ ਲੱਗਣ ਵਾਲੀ, ਸੋਹਣਾ ਲੱਗਣ ਵਾਲੀ। ੧੪੮.੧, ੨੦੮.੧, ੪੬੨.੩, ੫੧੩.੨

ਸੁਕਚਾਵੈ : (ਸੰ.) (सङ्कौच) ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਸੰਕੋਚ ਵਿਚ ਸਿਕੁੜਿਆ, ਲਜਿਤ। ੫੨੭.ਸ.੨

ਸੁਕਤ : (ਸੰ.) (शुष)—ਸੁਕਣਾ, ਖੁਸ਼ਕ ਹੋਣਾ। ੫੧੮.੨

ਸੁਕਦੇਵ : (ਸੰ.) (शुक)—ਰਿਸ਼ੀ ਬਿਆਸ ਦਾ ਪੁੱਤਰ, ਸੁਕਦੇਵ। ੩੬੧.੧

ਸੁਕੁਚਤ : (ਸੰ.) (सङोच) ਕ੍ਰਿ.—ਸੰਕੋਚ ਕਰਨਾ, ਬੰਦ ਹੋਣਾ, ਸੁੰਗੜਣਾ, ਲਜਿਤ ਹੋਣਾ, ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਹੋਣਾ। ੬੪੧.੩

ਸੁਕ੍ਰ : (ਸੰ.) (शुक्रः)—ਵੀਰਯ ਮਨੀ, ਅਗਨੀ, ਜੇਠ ਮਹੀਨਾ, ਦੈਤਾਂ ਦਾ ਗੁਰੂ, ਸ਼ੁਕਰਾਚਾਰਯ। ੫੫੬.ਸ.੨

ਸੁਕ੍ਰਿਤ : (ਸੰ.) (सुकृत) ਪੁ.—ਪੁੰਨ ਕਰਮ, ਸਤਿਕਰਮ, ਉਤਮ ਕਾਰਜ। ੧੨੬.੧, ੧੭੭.੪, ੨੮੭.੪, ੨੮੯.੪, ੫੦੬.੪, ੬੧੯.੨

ਸੁਕੇਤ ; (ਸੰ.) (सुकृत) ਵਿ.—ਸ਼ੁਭ ਫ਼ਲ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਖੇਤ, ਉਤਮ ਅਰਥ ਵਾਲਾ, ਨੇਕ ਖ਼ਿਆਲ ਵਾਲਾ, ਉਪਕਾਰੀ। ੧੨੬.੪

ਸੁਖ : (ਸੰ.) (सुख) ਸੰਗਿਆ—ਹਰਸ਼ ਆਨੰਦ, ਚੈਨ, ਇਸ ਤੋਂ ਭਾਵ, ਮੰਨਤ ਜਾਂ ਮਨੌਤ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ੧੫.੧, ੧੫.੪, ੧੯.੧, ੧੯.੪, ੨੦.੧, ੨੦.੪, ੨੩.੪, ੨੮.੨, ੩੧.੩, ੩੩.੪, ੪੩.੩, ੪੪.੪, ੪੫.੪,

੪੯.੪, ੬੨.੧, ੧੦੧.੩, ੧੦੪.੪, ੧੪੮.੨, ੧੬੫.੪, ੧੭੧.੧ ੧੭੮.੨. ੧੮੧.੧, ੧੮੨.੧, ੧੮੩.੪, ੧੮੪.੨, ੧੮੫.੪, ੧੯੩.੪, ੨੧੫.੩, ੨੧੭.੩, ੨੨੨.੧, ੨੩੮.੪, ੨੪੨.੧, ੨੪੬.੧, ੨੫੭.੩, ੨੫੮ ੪, ੨੫੯.੪, ੨੬੫.੨, ੨੬੬.੨. ੨੬੭.੩, ੨੭੧.੧, ੨੮੧.੧, ੨੮੪.੪, ੨੯੧.੪, ੨੯੪.੧, ੨੯੮.੪, ੩੦੩.੪, ੩੩੧ ੧, ੩੩੭.੩, ੩੪੧.੩, ੩੪੮.੩. ੩੪੯.੩, ੩੫੦.੨, ੩੫੯.੩, ੩੭੪.੪, ੩੮੯.੪, ੪੦੦.ਸ਼ਛੰ.੩, ੪੦੯.੨, ੪੧੨.੨, ੪੧੮.੨, ੪੨੨.ਸ.੪, ੪੨੩.੪, ੪੨੮.੪, ੪੨੭.੪, ੪੩੦.੩, ੪੩੧,੩, ੪੩੫.੪, ੪੩੯.੨, ੪੪੩.੧, ੪੫੩.੪, ੪੫੪.੨, ੪੭੮.੪, ੪੮੦.੩, ੪੮੧.੩, ੪੮੩.੨, ੪੮੭.੩, ੪੮੯.੪, ੫੧੨.੫, ੫੨੦.੪, ੫੨੬.੩, ੫੫੮.੪, ੫੯੬,੩, ੫੬੮.੪, ੪੭੪.੩, ੫੯੮.੩, ੫੯੯.੧, ੬੦੨.੨, ੬੧੨.੪, ੬੧੯.੪, ੬੨੮.੧, ੬੩੨.੩, ੬੪੬.੩, ੬੫੧.੧, ੬੫੨.੩, ੬੫੬.੪, ੬੬੦.੩

ਸੁਖਹ : ਵੇਖੋ ਸੁਖ । ੫੬੯.੩

ਸੁਖਹਿ : ਵੇਖੋ ਸੁਖ । ੫੦੨.੩

ਸੁਖਹੀਨ : ਸੁਖਰਹਿਤ, ਦੁਖੀ । ੨੮੬.੩

ਸੁਖਦਾ : (ਸੰ.) (सुख+दा) ਵਿ.—ਸੁੱਖਦਾਤਾ, ਸੰਗਿਆ—ਇਕ ਛੰਦ ਜਿਸਦਾ ਲੱਛਣ ਹੈ ਚਾਰ ਚਰਣ, ਪ੍ਰਤਿ ਚਰਣ ਅੱਠ ਮਾਤਰਾ, ਅੰਤ ਗੁਰੂ ਲਘੂ । ੪੯੬.੪

ਸੁਖਦਾਇਕ : (ਸੰ.) (सुखदायिन) ਵਿ.—ਸੁੱਖ ਦੇਣ ਵਾਲਾ, ਸੁੱਖਦਾਤਾ, ਅੰਨਦਾਇਕ, ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ । ੨੧੯.੩, ੩੧੬.੩, ੪੨੨.ਸ.੩

ਸੁਖਦਾਈ : (ਸੰ.) (सुखदायिन्) ਵਿ.—ਸੁੱਖ ਦੇਣ ਵਾਲਾ । ੧੩.੪, ੧੮੭.੪, ੨੪੪.੩, ੩੧੮.੪, ੩੨੦.੪, ੩੪੬.੧, ੫੫੫.੪, ੬੬੮.੪, ੬੭੧.੪

ਸੁਖਨੀਧਿ : ਵਿ.—ਸੁੱਖਾਂ ਦਾ ਖਜ਼ਾਨਾ । ੧੪੨.੪

ਸੁਖਫਲ : (ਸੰ.) (सुख+फल) ਸੰਗਿਆ—ਸੁੱਖ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਮੁਕਤੀ, ਮੋਕਸ਼, ਆਨੰਦ ਆਦਿ । ੭੯.੪, ੨੪੩.੪, ੨੬੭.੪, ੨੮੨.੧, ੩੨੧.੪

ਸੁਖੰਬਰ : (ਸੰ.) (सुख+अम्बर)—ਸੁਖਦ ਬਸਤਰ, ਸੁੰਦਰ ਕੱਪੜਾ, ਕੀਮਤੀ ਵਸਤਰ. ਕਵਚ, ਸੰਜੋਅ । ੯੮.੨, ੯੪.੪

ਸੁਖਮਨੀ : (ਸੰ.) (सुषम्णा) ਸੰਗਿਆ—ਰੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਤਿੰਨ ਨਾੜੀਆਂ ਵਿਚ ਇਕ ਜੋ ਇੜਾ ਅਤੇ ਪਿੰਗਲਾ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਥਿਤ ਹੈ । ੫੯.੧,

ਸੁਖਿਯਾ : (ਹਿੰ.) (सुखिया)—ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਭ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੁੱਖ ਹੋਵੇ, ਸੁੱਖੀ । ੫੨੬.੩

ਸੁਖੀ : (ਸੰ.) (सुखिन्)—ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਦੁੱਖ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਆਨੰਦਿਤ, ਸੁਖਾਂ ਵਾਲਾ, ਵੇਖੋ ਸੁਖ । ੪੬੭.੩

ਸੁਖੁ : ਵੇਖੋ ਸੁੱਖ । ੫੬੬.੩

ਸੁਖੈਨ : (ਸੰ.) (सुषेण) (ਹਿੰ.) (सुखेन)—ਸੌਖਾ ਆਸਣ, ਸੁੱਖ ਦੇਣਾ, ਸੁੱਖਦਾਈ । ੪੬.੪

ਸੁਖੋਪਤਿ : (ਸੰ.) (षषप्ति) ਸੰਗਿਆ—ਗੂੜ੍ਹੀ ਨੀਂਦ, ਪਤਿਜਲਿ ਦਰਸ਼ਨ ਅਨੁਸਾਰ ਚਿੱਤ ਦੀ ਇਕ ਵ੍ਰਿਤਿ ਜੋ ਜੀਵ ਅਤੇ ਬ੍ਰਹਮ ਦੇ ਮੇਲ ਨੂੰ ਨਿੱਤ ਅਨੁਭਵ ਕਰਦੀ ਪਰ ਇਸ ਦਸ਼ਾ ਵਿਚ ਇਹ ਗਯਾਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਬ੍ਰਹਮ ਦਾ ਮਿਲਾਪ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ । ੫੯.੩

ਸੁਗੰਧ : ਵੇਖੋ ਸੁਗੰਧਿ । ੭੪.੩, ੭੯.੨, ੮੫.੪, ੯੪.੩, ੧੦੪.੨, ੨੨੨.੨, ੨੨੬.੨, ੨੪੦.੪, ੩੩੨.੩, ੩੬੧.੩, ੫੦੩.੩

ਸੁਗੰਧਤ : (ਸੰ.)(सुगन्धित) ਵਿ:—ਸੁਗੰਧਿਤ. ਖੁਸ਼ਬੂਦਾਰ, ਸੁਗੰਧ ਯੁਕਤ । ੬੬.੧

ਸੁਗੰਧਿ ; (ਸੰ.) (सुगन्धि) ਵਿ—ਸੁੰਦਰ ਗੰਧ ਵਾਲਾ, ਖੁਸ਼ਬੂਦਾਰ, ਖੁਸ਼ਬੂ । ੪. ਛੰ.੩, ੨੭.੧, ੮੧.੩, ੨੦੭.੩, ੧੨੨.੩, ੧੨੪.੨, ੧੨੯.੩, ੧੩੦.੨, ੧੫੨.੩, ੧੫੬.੪, ੧੫੮.੨, ੧੬੯.੩, ੧੭੦.੨, ੧੭੨.੪, ੨੭੧.੨, ੩੯੯.੨, ੪੮੯.੧. ੫੨੯.੩, ੬੨੦.੩, ੬੫੮.੨, ੬੭੫.੩.

ਸੁਗੰਧਿਤਾ : ਵੇਖੋ ਸੁਗੰਧਤ । ੧੩੨.੨, ੧੩੪.੨

ਸੁਗਮ : (ਸੰ.) (सुगम) ਵਿ:—ਸਹਿਜ ਵਿਚ ਪਾਉਣ ਜਾਂ ਜਾਣਨ ਯੋਗ, ਆਸਾਨ, ਸੁਬੋਧ, ਸੌਖਾ । ੨੫੬.੪, ੪੧੪.੧

ਸੁਗਮਾਯੋ : ਵੇਖੋ ਸੁਗਮ । ਵਿ:—ਸੁਗਮਤਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲਾ, ਸਰਲਤਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇ । ੬੪੯.੩

ਸੁਗਾਤ : (ਸੰ.) (सु + गात) ਵਿ:—ਤੋਹਫ਼ਾ, ਭੇਂਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਸਤੂ, ਭੇਟਾ । ੫੬੪.੩

ਸੁਗਿਆਨ : (ਸੰ.) (सुज्ञान) ਵਿ:—ਉਤਮ ਗਿਆਨ, ਆਤਮ, ਗਯਾਨ, ਯਥਾਰਥ ਗਿਆਨ ੧੯.੩

ਸੁਚਾਰ : (ਸੰ.) (सुचार्य) ਸੰਗਿਆ—ਚੰਗਾ, ਵਿਵਹਾਰ, ਚੰਗਾ ਆਚਰਣ, ਚੰਗੀ ਚਾਲ ਵਾਲਾ, ਕ੍ਰਿ.—ਸੁਚਾਰਣਾ, ਭਲਾ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ੩੮੦.੧

ਸੁਚਾਰੀ : ਵੇਖੋ ਸੁਚਾਰ ੩੪੫.੩

ਸੁਚਾਰੂ : (ਸੰ.) (सुचारू) ਵਿ:—ਅਤਿ ਚਾਰੂ, ਸੁੰਦਰ, ਮਨੋਹਰ, ਰੁਕਮਣੀ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦਾ ਪੁੱਤਰ । ੪੮੦.੩

ਸੁਚਿਤ : (ਸੰ.) (ਸੁਚਿਤਸ) ਵਿ:—ਸਥਿਰ, ਚਿਤ, ਚਿੰਤਾ ਨਿਵਰਿਤ, ਰੁਪਏ ਪੈਸੇ ਤੋਂ ਸੁਖੀ, ਸੰਪੰਨ ੪੦੫.੩

ਸੁਚੀਤ : (ਸੰ.) (ਸੁਚਿਤ) ਵਿ:—ਮਨ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲੱਗਣ ਵਾਲਾ, ਮਨ ਵਿਚ ਚਾਹੁਣਾ, ਉਤਮ, ਭਲਾ, ਸ਼ੁਭ, ਸੁੰਦਰ ਆਦਿ । ੨੯੨.੨

ਸੁਚੇਤ : (ਸੰ.) (ਸੁਚੇਤਸ੍) ਵਿ:—ਸਮਝਦਾਰ, ਬੁੱਧੀਮਾਨ, ਸਾਵਧਾਨ, ਚੌਕਸ । ੨੬੨.੪

ਸੁਜਸ : (ਸੰ.) (ਸੁਯਸ਼ਸ੍) ਸੰਗਿਆ—ਨੇਕਨਾਮੀ, ਸੁਕਿਰਤਿ, ਚੰਗੇ ਯਸ਼ ਵਾਲਾ, ਨੇਕਨਾਮ । ੩੮੪.੩, ੪੬੧.੪, ੬੦੪.੩, ੬੨੦.੨, ੬੨੬.੨

ਸੁਜਸੁ : ਵੇਖੋ ਸੁਜਸ । ੧੧੯.੩, ੩੬੦.੩, ੪੨੧.੨, ੫੧੫.੩

ਸੁਜਨ : (ਹਿੰ.) (ਸੁਜਨ:) ਵਿ:—ਭਲਾ ਪੁਰਖ, ਨੇਕ ਆਦਮੀ, ਆਪਣਾ ਆਦਮੀ । ੧੧੪.੨, ੧੫੫.੪, ੩੩੪.੧, ੪੩੩.੧. ੪੮੩.੨, ੫੫੯.੨, ੫੯੨.੨

ਸੁਜਨਤਾਈ : (ਹਿੰ.) (ਸੁਜਨਤਾ) ਸੰਗਿਆ ਇ:—ਸੱਜਨਤਾ, ਭਲਾਮਾਨਸ, ਕ੍ਰਿਪਾਲੂ । ੨੯੭.੧

ਸੁਜਾਖੋ : (ਸੰ.) (ਸੁਚਕ੍ਸ਼ੁਸ੍) ਵਿ:—ਸੁੰਦਰ ਅੱਖਾਂ ਵਾਲਾ, ਚੰਗੀ ਨਜ਼ਰ ਵਾਲਾ, ਦੂਰਅੰਦੇਸ਼, ਗਿਆਨੀ, ਵਿਚਾਰਵਾਨ । ੧੯੧.੪

ਸੁਜਾਗਿ : (ਹਿੰ.) (ਸਜਗ) ਵਿ:—ਉਤਮ ਜਾਗਰਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਨੀਂਦ ਦਾ ਤਯਾਗੀ, ਸਾਵਧਾਨ, ਚੋਕਸ, ਸੁਜਗ । ੧੭੯.੪, ੫੫੨.੩

ਸੁਜੋਤਿ : (ਸੰ.) (ਜ੍ਯੋਤਿ ਸ੍)—ਉਤਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵਾਲਾ, ਬਾਖੂਬੀ ਰੋਸ਼ਨ । ੧੯੮.੨

ਸੁਢਾਲ : ਹਿੰ.) (ਸੁਢਾਰ) ਸੰਗਿਆ—ਚੰਗੀ ਢਾਲ, ਸੁੰਦਰ ਆਕ੍ਰਿਤੀ । ਵਿ:—ਸੁੰਦਰ, ਚੰਗੀ ਢਾਲ ਵਾਲੀ, ਚੰਗੀ, ਉਤਮ । ੪੫੯.੩

ਸੁਣ : ਵੇਖੋ ਸੁਨ । ੩੯੨.੩

ਸੁਣਨ : (ਸੰ.) (ਸੁਨਤਾ) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਸੁਣਨਾ, ਕਰਣ-ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਧੁਨੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨਾ, ਸੁਣਾਨਾਂ, ਸਰਵਣ ਕਰਾਉਣਾ । ੩੦੧.੨

ਸੁਣਾਈਏ : ਵੇਖੋ ਸੁਣ । ੨੫੩.੧

ਸੁਣਿ : ਵੇਖੋ ਸੁਣ । ੨੫੧.੩

ਸੁਣੇ : ਵੇਖੋ ਸੁਣ । ੪੩੯.੪

ਸੁਣੈ : ਵੇਖੋ ਸੁਣ । ੩੯੭.੨

ਸੂਤ : (ਸੰ.)(ਸੁਤ) ਵਿ: —ਨਿਚੋੜ ਕੇ ਕੱਢਿਆ ਹੋਇਆ । ਸੰਗਿਆ—ਪੁੱਤਰ, ਬੇਟਾ । ਵਿ:—ਸੁਤ ਦਾ ਸੰਖੇਪ । ੬.ਛੰ.੩, ੪੧.੩, ੫੬.੨, ੧੦੦.੧, ੧੦੧.੧, ੧੦੧.੩, ੧੦੨.੧, ੧੦੨.੨, ੧੨੦.੨, ੧੬੦.੨, ੧੬੪.੩, ੧੭੯.੨, ੧੮੪.੨, ੧੮੭.੩, ੨੨੮.੩, ੨੨੮.੪, ੨੪੧.੨, ੨੯੨.੩, ੩੦੩.੨, ੩੫੩.੧, ੩੫੪.੧, ੩੬੮.੨,

੩੬੯.੧, ੩੭੧.੧, ੩੭੮.੧, ੩੭੯.੧, ੩੯੨.੧—੩੯੨.੩, ੩੯੩.੩, ੩੯੪.੩, ੪੦੭.੧, ੪੨੬.੪, ੪੭੭.੧, ੪੭੭.੩, ੪੭੭.੪, ੪੮੩.੨, ੪੯੩.੩, ੫੦੪.੩, ੫੨੪.੪, ੫੩੬.੨, ੫੩੮.੨, ੫੬੩.੧, ੫੬੯.੩, ੫੭੭.੧, ੫੮੩.੧, ੫੮੪.੧, ੫੯੨.੧, ੫੯੫.੩, ੬੩੫.੧

ਸੁਤਹਿ : ਵੇਖੋ ਸੁਤ ਸੁਤ + ਹੀ, ਪੁੱਤਰ ਹੀ । ੨੨੧.੧, ੩੫੫.੧, ੪੦੬.੨, ੫੧੩.੩

ਸੁਤਨ : ਵੇਖੋ ਸੁਤ । ੧੦੧.੧, ੧੦੧.੨, ੫੭੯.੧

ਸੁੱਤਾ : (ਸੰ.) (ਸੁਤਾ)—ਸੌਣਾ, ਨੀਂਦਰ ਕਰਨਾ, ਬੇਟੀ, ਪੁੱਤਰੀ । ੨੨੮.੪, ੫੪੭.੧

ਸੁੰਦਰ : (ਸੰ.) (ਸੁन्दर) ਸੰਗਿਆ :—ਸੋਹਣਾ, ਖੂਬਸੂਰਤ, ਸੌਂਦਰਯਮਈ । ੩੪੫.੪, ੩੯੯.੧, ੪੮੦.੩, ੫੧੩.੨, ੫੫੩.੧, ੫੬੪.੪, ੬੨੨,੧, ੬੫੨.੨

ਸੁੰਦਰਤਾ : (ਸੰ.) (ਸੁन्दरता) ਵਿ:—ਸੁਹਪਣ, ਖੂਬਸੂਰਤੀ, ਸੌਂਦਰਯ । ੨੦੯.੧, ੫੫੩.੧, ੧੫੮.੧

ਸੁੰਦਰੀ : ਵੇਖੋ ਸੁੰਦਰ । ੨੦੯.੧

ਸੁਦਾਮਾ : (ਸੰ.) (ਸੁदामन्) ਸੁਦਾਮਨ, ਸੰਗਿਆ—ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦਾ ਇਕ ਗਰੀਬ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਬਾਲ ਸਖਾਈ ਮਿੱਤਰ । ੪੩੫.੨

ਸੁਧ : (ਸੰ.) (ਸ਼ੁद्ध) ਵਿ:—ਸੁੱਧ, ਨਿਰਮੂਲ, ਪਾਕ-ਪਵਿਤ੍ਰ । ਸੰਗਿਆ-ਚੇਤਨਾ, ਯਾਦ, ਹੋਸ਼, ਖ਼ਬਰ, ਸੂਚਨਾ ਆਦਿ । ੪੭.੧, ੫੦.੨, ੯੫.੩, ੨੭੮.੪, ੨੮੩.੩, ੩੦੮.੩, ੩੪੯.੧, ੩੯੩.੧, ੧੧੨.੧, ੧੪੪.੧

ਸੁਧਰਮ : (ਸੰ.) (ਧਰ्म)—ਸੁ + ਧਰਮ, ਉਤਮ ਧਰਮ, ਸ੍ਰੇਸ਼ਠ ਧਰਮ, ਚੰਗਾ ਧਰਮ ਆਦਿ । ੪੮੮.੧

ਸੁਧਾ : (ਸੰ.) (ਸੁधा) ਸੰਗਿਆ ਇ :—ਅੰਮ੍ਰਿਤ, ਜਲ, ਪ੍ਰਿਥਵੀ, ਧਰਤੀ, ਮਕਰੰਦ, ਅਰਕ, ਰਸ, ਪੁੱਤਰੀ, ਆਦਿ । ੧੩੦.੧, ੩੮੯.੩, ੫੧੮.੪, ੬੧੨.੧

ਸੁਧਿ : ਵੇਖੋ ਸੁਧ । ੯.੧, ੧੧.੨, ੧੨.੩, ੨੬੨.੪, ੨੧੩.੨

ਸੁਨ : (ਸੰ.) (ਸ਼੍ਰੁ) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਸੁਣਨਾ, ਕਰਣ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਭੁਨੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨਾ, ਦੱਸਣਾ, ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਨਾ, ਸੁਕਾਉਣਾ ਆਦਿ, ਵੇਖੋ ਸੁੰਨ । ੧੩.੪, ੨੩.੪. ੫੨.੪, ੧੧੩.੧, ੧੩੮.੧, ੧੪੯.੧, ੧੫੪.੩, ੧੫੫.੨, ੨੦੫.੪, ੨੫੦.੩, ੩੭੪.੪, ੪੨੦.੧, ੪੩੨.੪, ੪੪੦.੪, ੪੭੦.੪, ੫੦੦.੩, ੫੨੬.੨, ੬੨੦.੨

ਸੁੰਨ : (ਹਿੰ.) (सुन्न) ਵਿ:—ਨਿਰਜੀਵ, ਜੜ੍ਹਵਤ, ਸ਼ੂਨਯ, ਸਿਫ਼ਰ, ਸੰਵੇਦਨ ਰਹਿਤ। ੨.ਛੰ.੩. ੧੬੮.੪, ੨੫੦.੩, ੨੮੩.੧, ੩੧੪,੪, ੩੧੫.੨, ੩੧੫.੩, ੩੨੮.੩, ੫੨੯.੪

ਸੁਨਈਆ : ਸੰਗਿਆ—ਸਵਰਣ+ਮੁਦ੍ਰਾ,—ਸੋਨੇ ਦੀ ਮੋਹਰ, ਅਸ਼ਰਫ਼ੀ। ੪੭੯.੧.

ਸੁਨਤ : ਵੇਖੋ ਸੁਨ। ਸੁਣਨ ਨਾਲ, ਸੁਣਕੇ ਸੁਣਨਾ, ਸੁਣਦਾ ਆਦਿ। ੮੭.੪, ੧੮੬.੧, ੨੬੩.੩, ੨੮੪.੩, ੩੨੩.੩, ੪੨੩.੪, ੪੯੫.੧, ੪੯੯.੨, ੫੩੯.੩, ੫੫੧.੨, ੫੬੬.੪, ੫੭੦.੪, ੫੭੫.੪; ੫੮੮.੧, ੫੯੧.੧, ੫੯੧.੪, ੬੧੧.੩, ੬੧੩.੪, ੬੧੭.੨, ੬੨੧.੪, ੬੨੨.੨, ੬੫੭.੪, ੬੬੭.੪

ਸੁਨਤਿ : ਵੇਖੋ ਸੁਨਤ। ੬੭੦.੨

ਸੁਨਬੇ : ਵੇਖੋ ਸੁਨ। ਸੁਣਨ ਨੂੰ, ਸੁਣਨ ਵਾਸਤੇ, ਸੁਣਨ ਲਈ ਆਦਿ। ੧੪੦.੨

ਸੁਨਯੋ : ਵੇਖੋ ਸੁਨ। ੧੮੨.੨, ੨੦੦.੨, ੫੪੧.੨, ੬੨੨.੨

ਸੁਨਾਇ : ਵੇਖੋ ਸੁਨ। ਸੁਣਾਇ। ੬੧੧.੪, ੬੧੩.੨, ੬੪੭.੧

ਸੁਨਾਇਬੋ : ਵੇਖੋ ਸੁਨ। ਸੁਨਾਉਣਾ। ੬੩੧.੪

ਸੁਨਾਈਐ : ਵੇਖੋ ਸੁਨ। ਸੁਣਾਈਐ। ੨੦੬.੨, ੬੨੨.੨

ਸੁਨਾਏ : ਵੇਖੋ ਸੁਨ। ਸੁਣਾਵੇ। ੩੫.੨, ੩੬.੩, ੪੩੨.੨, ੪੯੪.੨

ਸੁਨਾਯਬੋ : ਵੇਖੋ ਸੁਨਾਇਬੋ। ੫੬੦ ੪

ਸੁਨਾਰ : (ਸੰ.) (स्वर्णकार) ਸੰਗਿਆ—ਸੁਨਿਆਰ, ਸੋਨੇ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ। ੬੧੪,੨

ਸੁਨਾਵਈ : ਵੇਖੋ ਸੁਨ। ੪੩੦.੪, ੪੭੪.੩

ਸੁਨਾਵਹੀ : ਵੇਖੋ ਸੁਨ। ੫੬੭.੧, ੫੬੭.੨

ਸੁਨਾਵੈ : ਵੇਖੋ ਸੁਨ। ੧੦.੩, ੯੬ ੩, ੨੦੮.੨, ੨੭੫.੪

ਸੁਨਿ : ਵੇਖੋ ਸੁਨ। ੬ ਛੰ.੨, ੨੦੦.੪, ੨੧੧.੧, ੨੧੬.੨, ੨੪੪.੧, ੨੭੫.੩, ੩੧੬.੪, ੩੬੦.੩, ੩੯੭.੩, ੩੯੯.੩, ੪੧੨.੨, ੪੧੪ ੧, ੪੨੨.ਸ.੧, ੪੨੩.੪, ੪੨੪.੩, ੪੬੧.੪, ੫੦੩.੧, ੫੦੩.੨, ੫੧੮,੪, ੫੪੧.੨, ੫੬੨.੪, ੫੬੬.੨, ੫੬੫.੩, ੬੦੪.੩, ੬੧੧.੧, ੬੧੧.੨, ੬੨੧.੨, ੬੩੨.੨, ੬੬੭ ੧.

ਸੁਨਿਐ : ਵੇਖੋ ਸੁਨੀਐ। ੧੮੮.੨, ੧੯੭.੨, ੨੦੬.੨

ਸੁਨਿਬੇ : ਵੇਖੋ ਸੁਨਬੇ। ੪੩੧.੨

ਸੁਨਿਯਤ : ਵੇਖੋ ਸੁਨ। ਸੁਣੀਏ। ੩੦੫.੨, ੩੫੨.੩, ੪੧੧,੧

ਸੁਨੀਜੀਐ : ਵੇਖੋ ਸੁਨ। ਸੁਣੀਏ। ੫੩੩.੧, ੬੨੬.੧

ਸੁਨੇ : ਵੇਖੋ ਸੁਨ। ਸੁਣੇ। ੩੯੭.੨, ੫੮੫.੪

ਸੁਨੈ : ਵੇਖੋ ਸੁਨੇ ।੧੦੮.੩, ੨੭੬.੩, ੪੬੨.੨, ੫੦੮.੨

ਸੁਨੈਯਾ : ਵੇਖੋ ਸੁਨਈਆ । ੪੭੯.੧

ਸੁਨੋ : ਵੇਖੋ ਸੁਨ । ਸੁਣਾਓ, ਸੁਣਾਂਗਾ । ੪੦੧.ਸ ਛੰ.ਕ

ਸੁਪਨ : (ਸੰ.) (स्वपन:) ਸੰਗਿਆ—ਸੁਪਨਾ, ਖ਼ਵਾਬ, ਸੁਪਨ ਅਵਸਥਾ । ੧੧੭.੧, ੧੫੯.੩, ੧੭੨.੧, ੨੦੫.੧, ੨੧੯.੪, ੨੩੦.੩, ੩੦੫.੧, ੪੯੦.੩

ਸੁਪਨੰਤਰ : ਵੇਖੋ ਸੁਪਨ (ਸੁਪਨ+ਅੰਤਰ) । ਸੁਪਨੇ ਵਿਚ, ਸੁਪਨੇ ਅੰਦਰ । ੨੨੩.੪

ਸੁਪਾਤਰ : (ਸੰ.) (सु + पात्र) ਸੰਗਿਆ:—ਉਚਿਤ, ਵਿਅਕਤੀ, ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀ, ਚੰਗਾ ਬਰਤਨ । ੪੫੦ ੧

ਸੁਪਾਰੀ : (ਹਿੰ.) (सुपारी)—ਨਾਰੀਅਲ ਦੀ ਜਾਤ ਦਾ ਇਕ ਬ੍ਰਿਛ ਜਿਸ ਦੇ ਫ਼ਲ ਨੂੰ ਪਾਨ ਦੇ ਪੱਤੇ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਚਬਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ੩੯.੩, ੯੩.੨, ੧੨੪.੩

ਸੁਪੁਤੀ : ਸੰਗਿਆ—ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਾਲੀ, ਚੰਗੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਾਲੀ, ਜਿਹੜੀ ਬਾਂਝ ਨਾ ਹੋਵੇ । ੧੯੧.੩

ਸੁਬਾਸ : (ਸੰ.) (सु + वास) ਸੰਗਿਆ—ਸੁਗੰਧ, ਸੁੰਦਰ ਵਾਸ਼ਨਾ, ਖ਼ੁਸ਼ਬੂ । ੧੮.੩, ੩੭.੩, ੩੮.੨, ੪੦.੧, ੪੯.੩, ੮੦.੨, ੮੩.੨, ੮੪.੧, ੯੪.੨, ੯੩.੪, ੧੧੨,੩, ੧੨੪.੪, ੧੨੯.੩, ੧੩੧.੨, ੧੩੪.੨ ੨੨੫.੪, ੨੩੨.੨, ੨੪੯.੩, ੨੭੮.੩, ੨੮੫.੨, ੩੦੬.੩, ੨੦੭,੨, ੩੩੫.੩, ੪੨੪.੨, ੪੩੭.੩, ੪੪੫.੨ ੪੭੨.੩, ੫੪੬.੩, ੬੩੮.੩, ੬੬੨.੩

ਸੁਬਾਸਨ : ਵੇਖੋ ਸੁਬਾਸ । ੨੬੬.੩

ਸੁਬਾਸਨਾ : ਵੇਖੋ ਸੁਬਾਸ । ੯੩.੪, ੧੩੪.੪, ੨੭੦.੨, ੩੦੭.੨

ਸੁਬਾਸੀ : ਵੇਖੋ ਸੁਬਾਸ । ਵਿ.—ਸੁਗੰਧੀ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਵਾਲਾ । ੫੮੭.੨

ਸੁਬਾਸੈ : ਵੇਖੋ ਸੁਬਾਸ ੫੪੬.੨

ਸੁਭ : (ਸੰ.) (शुभ) ਵਿ.—ਚੰਗਾ, ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ, ਸੁੰਦਰ, ਭਲਾ । ੩੪੫.੪, ੫੬੭.੧, ੫੯੯.੩, ੬੦੬.੩ ੬੨੭.੨, ੬੫੦,੩

ਸੁਭਗ : (ਸੰ.) (सुभग)—ਸੁੰਦਰ, ਖ਼ੁਬਸੂਰਤ । ੩੮੬.੨

ਸੁਭਟ : (ਸੰ.) (सुभट्ट) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਮਹਾਨ ਯੋਧਾ, ਸੂਰਮਾ, ਬਹਾਦਰ ਸਿਪਾਹੀ । ੧੧੮.੩, ੩੯੮.੩, ੪੧੭.੨, ੬੧੭.੨

ਸੁਭਾਓ : (ਸੰ.) (स्वभाव) ਸੰਗਿਆ—ਸੁਭਾ, ਸਹਿਜ, ਪ੍ਰਕਿਤੀ, ਕੁਦਰਤੀ ਅਵਸਥਾ । ੯੦.੧, ੧੩੪.੧, ੧੩੬.੩. ੧੩੭.੨, ੧੫੫.੨, ੩੪੩.੪, ੩੯੦.੪, ੪੨੫.੧

ਸੁਭਾਇ : ਵੇਖੋ ਸੁਭਾਓ। ੨੨.੨, ੧੦੬.੩, ੧੭੬.੪, ੧੮੯.੪, ੧੯੦.੨, ੩੨੮.੪, ੩੯੨.੩

ਸੁਭਾਖਈ : (ਸੰ.) (सु + भाष) ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਚੰਗੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੋਲਣਾ, ਮਿੱਠਾ ਬੋਲਣਾ, ਸੁੰਦਰ ਵਾਣੀ, ਚੰਗੇ ਬੋਲ। ੧੫੫.੨

ਸੁਭਾਗ : (ਸੰ.) (सौभाग्य) ਵਿ.—ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤੀ, ਚੰਗੀ ਕਿਸਮਤ, ਚੰਗਾ ਭਾਗ। ੩੮੯.੨

ਸੁਭਾਵ : ਵੇਖੋ ਸੁਭਾਓ। ੪੪.੩, ੭੦.੪, ੧੩੪.੪, ੧੫੮.੪, ੧੬੩.੪, ੧੬੫.੧, ੧੭੭.੨, ੨੩੭.੨, ੨੩੮.੪, ੨੯੬.੪, ੩੮੩.੩, ੪੨੬.੧, ੫੯੮.੪, ੬੧੨.੨

ਸੁਭਾਵਰੀ : (ਸੁਭਾਵ + ਰੀ)—ਸੁਭਾਵ ਰਹਿਣਾ, ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸੁਭਾਅ ਦੇ, ਵੇਖੋ ਸੁਭਾਓ। ੨੨੦.੩

ਸੁਮਤਿ : (ਸੰ.) (सुमति) ਸੰਗਿਆ ਵਿ.—ਚੰਗੀ ਮਤ, ਅੱਛੀ ਬੁੱਧੀ ਜਾਂ ਸੁਭਾਉ ਇਕ ਦੈਤ, ਭਰਤ ਦਾ ਇਕ ਪੁੱਤਰ, ਭਗਤੀ, ਪ੍ਰਾਥਨਾ ਆਦਿ। ੮੮.੨ ੧੪੪.੩.ਛੰ.੩

ਸੁਮਿਤ : (ਸੰ.) (सुमित्र) ਪੁ.—ਸੁਮਿੱਤਰ, ਚੰਗਾ ਮਿੱਤਰ, ਸ੍ਰੇਸ਼ਠ ਸਾਥੀ, ਚੰਗਾ ਦੋਸਤ। ੩੯੪.੨

ਸੁਮੇਰੁ : (ਸੰ.) (सुमेरु) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਇਕ ਕਲਪਿਤ ਪਰਬਤ, ਜਪ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਮਾਲਾ ਦਾ ਉਪਰ ਵਾਲਾ ਮਾਣਾ, ਸ਼ਿਵ, ਉਤਰੀ ਧਰੁਵ ਆਦਿ। ੩੬੦.੧, ੩੭੬.੧, ੫੧੦.੩, ੫੪੫.੩

ਸੁਮੇਵ : (ਹਿੰ.) (समेव)—ਸੰਮਿਲਿਤ, ਸਮਾਇਆ ਹੋਇਆ, ਇਕ ਰਸ, ਰਮਿਆ ਹੋਇਆ। ੫੫੬.ਸ.੪

ਸੁਰ : (ਸੰ.) (सुर) (स्वर) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਧੁਨੀ ਆਵਾਜ਼, ਸਵਰ, ਦੇਵਤਾ, ਰਿਸ਼ੀ, ਮੁਨੀ, ਅਗਨੀ ਦਾ ਇਕ ਰੂਪ ਆਦਿ। ੫੮.੨, ੧੯੩.੨, ੩੯੬.੧, ੫੪੦.੩ ਛੰ.੨, ੫੪੩.੨, ੬੪੭.੪

ਸੁਰਸ : (ਸੰ.) (सरस) ਵਿ.—ਮਰਸ. ਰਸੀਲਾ. ਮਧੁਰ. ਸੁੰਦਰ, ਰਸ, ਸਵਾਦ, ਰਸਾਂ ਵਾਲਾ। ੫੮੫.੨

ਸੁਰਸਵਤੀ : (ਸੰ.) (सरस्वती) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਸਰਸਵਤੀ, ਇਕ ਨਦੀ, ਇਕ ਦੇਵੀ, ਬ੍ਰਹਮਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਤੋਂ ਨਿਕਲੀ ਦੇਵੀ ਜੋ ਬਾਣੀ ਗਿਆਨ ਤੇ ਸਤੋਂ ਗੁਣਾਂ ਵਿਚ ਸੰਪੰਨ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ੪੧੬.੧

ਸੁਰਸਰਿ : (ਸੰ.) (सूरसरित्) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਮਾਨ ਸਰੋਵਰ। ੫੮.੨, ੧੮੦.੩, ੧੯੨.੩

ਸੁਰਸਰੀ : (ਸੰ.) (सूरसरित्) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਗੰਗਾਂ, ਗੋਦਾਵਰੀ, ਕਾਵੇਰੀ ਨਦੀ, ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਨਦੀ। ੮੭.੨, ੨੯੭.੩, ੪੧੬.੧, ੪੫੯.੩ ੬੩੯.੩

ਸੁਰਹੀ : (ਸੰ.) (सुरभि) ਸੰਗਿਆ—ਗਊ, ਗਾਂ, ਧੁਨੀ, ਜੂਆ ਖੇਡਣ ਵਾਲੀ ਸੋਲਾਂ ਚਿਤੀ ਕੌਢੀ, ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਘਾਹ। ੫੯੯.੧

ਸੁਰਗ : (ਸੰ.) (स्वर्ग) ਸੰਗਿਆ—ਬਹਿਸ਼ਤ ਸਵਰਗ ਦੇਵ ਲੋਕ, ਉਪਰ ਦੇ ਮੱਤ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਸਤਿ ਆਤਮਾਵਾਂ ਦਾ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ। ੯੦.੨

ਸੁਰੰਗ : (ਸੰ.) (सुरङ्ग) ਵਿ.—ਸੁੰਦਰ, ਸੁਡੌਲ, ਸੁੰਦਰ ਰੰਗ ਵਾਲਾ, ਰਸ ਪੂਰਣ, ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਘੋੜਾ ਆਦਿ। ੯੩.੩, ੯੪.੧, ੧੩੬.੧

ਸੁਰਜਨ : (ਸੰ.) (सुर + जन) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਦੇਵਤਿਆਂ ਦਾ ਵਰਗ ਜਾਂ ਸਮੂਹ, ਵਿ.—ਸਜਣ, ਚਤੁਰ, ਚਲਾਕ। ੧੮੧.੨, ੨੪੨.੨

ਸੁਰਜਾਇ : (ਹਿੰ.) (सुलझना) ਕ੍ਰਿ.—ਸੁਲਝਾਇ, ਸੁਲਝਾਉਣਾ, ਆਸਾਨ ਕਰਨਾ, ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨਾ। ੩੪੭.੧

ਸੁਰਤ : ਵੇਖੋ ਸੁਰਤਿ। ੯.੨, ੪੫.੨, ੪੩.੩, ੬੦.੩, ੬੧.੧, ੬੧.੪, ੬੩.੨, ੧੦੭.੧, ੩੭੭.੨, ੩੮੦.੪

ਸੁਰਤਰੁ : (ਸੰ.) (सुरतरू) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਦੇਵਤਿਆਂ ਦਾ ਬ੍ਰਿਛ, ਦੇਵਤਰੁ, ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿਚ ਪੰਜ ਸੁਰਤਰ ਲਿਖੇ ਮਿਲਦੇ ਹਨ, ਮੰਦਾਰ, ਪਾਰਿਜਾਤ, ਸੰਤਾਨ, ਕਲਪਬ੍ਰਿਛ ਅਤੇ ਹਰਿਚੰਦਰ। ੪੭੭.੨

ਸੁਰਤਾਨੇ : (ਸੁਰ + ਤਾਨ) ਸੰਗਿਆ—ਸੁਲਤਾਨ ਬਾਦਸ਼ਾਹ, ਸਵਰਾਂ ਦਾ ਫੈਲਾਓ, ਤਾਨ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ। ੩੪.੩

ਸੁਰਤਿ : (ਹਿੰ.) (सुरति) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਚਿੱਤ, ਅੰਤਹਕਰਣ, ਸੁਧਿ, ਸਮਰਣ, ਧਿਆਨ, ਤਵਜੋ। ੮.ਛੰ.੨, ੯.੨, ੧੧.੩, ੧੩.੨, ੧੩.੩, ੧੮.੨, ੨੨.੨, ੨੩.੧, ੨੮.੧, ੨੯.੧, ੩੩.੨, ੩੪.੨, ੩੯.੪. ੪੦.੪, ੪੧.੪, ੪੫.੨, ੫੨,੪, ੫੩.੨, ੫੩.੩, ੫੭,੩, ੬੦.੩, ੬੧.੧, ੬੧.੪, ੬੨.੧, ੬੨.੪, ੬੩.੨, ੬੬.੩, ੭੬.੧, ੭੭.੧, ੭੭.੪, ੮੫.੨, ੮੯.੩, ੯੧.੩, ੯੨.੩, ੯੪.੩, ੯੬.੨, ੯੭.੩, ੯੯.੨, ੯੯.੩, ੧੦੫.੩, ੧੦੬.੧, ੧੦੭.੧, ੧੦੮.੧, ੧੧੨.੩, ੧੧੭.੪. ੧੨੫.੩, ੧੨੬.੨, ੧੩੭.੧, ੧੪੦.੨, ੧੪੫.ਝ.ਛੰ.੧, ੧੪੭.੧, ੧੪੭.੪, ੧੫੧.੨, ੧੬੯.੧, ੧੬੯.੩, ੧੭੨.੩, ੧੭੩.੪, ੧੭੬.੧, ੧੮੩.੩, ੧੮੪.੨, ੧੯੦.੧, ੧੯੪.੩, ੧੯੫.੨, ੧੯੮.੨, ੧੯੯.੧, ੧੯੯.੪, ੨੦੦.੧, ੨੦੦.੪, ੨੦੨.੧, ੨੦੮.੨, ੨੧੧.੩, ੨੧੫.੩, ੨੨੦.੩, ੨੨੫.੧, ੨੨੬.੨, ੨੩੨.੨, ੨੩੪.੨, ੨੫੦.੪, ੨੫੧.੨, ੨੫੨.੨, ੨੫੪.੧, ੨੫੪.੩, ੨੫੭.੧, ੨੫੯.੧, ੨੬੩.੩, ੨੬੪.੨, ੨੬੯.੨, ੨੭੬.੧, ੨੭੯.੨, ੨੮੦.੧, ੨੮੨.੩, ੨੮੪.੩, ੨੮੪.੪, ੨੮੯.੨, ੨੯੧.੧, ੨੯੧.੩, ੨੯੩.੧, ੩੦੧.੨, ੩੦੯,੨, ੩੧੪.੧, ੩੧੪.੩, ੩੧੫.੧, ੩੧੭.੧, ੩੨੭.੩,

੩੩੪.੪, ੩੪੦.੨, ੩੪੧.੪, ੩੪੨.੩, ੩੭੭.੨, ੩੮੦.੪, ੪੩੨.੨, ੪੪੮.੩, ੪੫੭.੪, ੪੯੯.੨, ੫੦੮.੧, ੫੩੧.੪, ੫੪੧.੨, ੫੪੧.੪, ੫੫੦.੩, ੫੫੦.੪, ੫੫੧.੨, ੫੭੯.੬, ੬੦੪.੨, ੬੨੦.੨, ੬੨੧.੨, ੬੪੦.੨, ੬੫੩.੨, ੬੬੬.੨

ਸੁਰਾਪਾਨ : (ਸੰ.) (सुरापान) ਸੰਗਿਆ ਪੁ:—ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਸਮੇਂ ਖ਼ਾਧੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥ, ਸਰਾਬ ਪੀਣ ਦਾ ਕਰਮ । ੧੭੨.੨

ਸੁਰਿ : (ਸੰ.) (सुर) । ਵੇਖੋ ਸੁਰ—ਦੇਵਤਾ । ਵਿ.—ਬਹੁਤ ਧਨੀ । ੨੬੧.੩

ਸੁਰੀਤਿ : (ਸੰ.) (सुरीति)—ਚੰਗੀ ਰੀਤ, ਸ਼ੁਭ ਚਲਨ, ਉਤਮ, ਰਿਵਾਜ । ੧੯੧.੩

ਸੁਲਾਇ : (ਸੰ.) (शयन) ਸ. ਕ੍ਰਿ. :—ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਵਾਉਣਾ, ਲਿਟਾਉਣਾ । ੨੧੯.੩

ਸੁਵਨ : (ਸੰ.) (सुवन) ਸੰਗਿਆ—ਪੁ. ਪੁੱਤਰ, ਬੇਟਾ, ਸੂਰਜ, ਚੰਦਰਮਾ ਆਦਿ। ੫੫੨.੧, ੫੫੨.੪. ੫੫੩.੧

ਸੁਵਾਦ : ਏਖੋ ਸਵਾਦ । ੧੯੯.੧

ਸੁਵਾਰੀ : ਵੇਖੋ ਸ਼ਮਾਰ । ਕ੍ਰਿ.—ਸੰਵਾਰਨਾ, ਸੰਵਾਰੀ । ੬੫੫.੧

ਸੂਆ : (ਸੰ.) (शुक) ਸੰਗਿਆ ਪੁ:—ਤੋਤਾ, ਸ਼ੁਕ, ਵੱਡੀ ਸੂਈ, ਸੀਂਖ । ੪੪.੧, ੧੫੪.੩, ੧੫੫.੧, ੪੭੦.੩, ੫੮੨.੩, ੬੩੪.੨

ਸੂਕਰੀ : (ਸੰ.) (शूकर) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਮਾਦਾ ਸੂਰ, ਸੂਰੀ, ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਚਿੜੀ । ੨੪੯.੩, ੪੭੭.੩

ਸੂਖਮ : (ਸੰ.) (सूक्ष्म) ਵਿ:—ਬਹੁਤ ਮਹੀਨ. ਬਹੁਤ ਛੋਟਾ, ਬਾਰੀਕ, ਅਲਪ । ੨੨.੪, ੧੫੩.੪, ੯੮.੨, ੯੯.੨, ੧੯੦.੪, ੨੨੭.੩, ੩੭੩.੩, ੩੮੯.੪, ੪੫੮.੩, ੬੩੨.੨

ਸੂਘਤ : (ਸੰ.) (घ्राण) ਕ੍ਰਿ.—ਸੁੰਘਣਾ, ਸੁੰਘਦਿਆਂ, ਸੁੰਘਣ ਨਾਲ, ਨੱਕ ਨਾਲ ਮਹਿਕ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ । ੫੮੮.੨

ਸੂਚੀ : (ਸੰ.) (शुचि) ਵਿ:—ਪਵਿਤ੍ਰ, ਸ਼ੁਭ, ਸਾਫ਼, ਨਿਰਦੋਸ਼ । ਪੁ:—ਸੂਰਜ, ਅਗਨੀ ਆਦਿ । ੧੩੬.੩

ਸੂਝ : (ਹਿੰ.) (सूझ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਸਮਝ, ਗਿਆਨ, ਸਬੁੱਧੀ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ । ੪੮੮.੨

ਸੂਝੇ : ਕ੍ਰਿ:—ਸੂਝ ਜਾਵੇ, ਜਾਣ ਲਵੇ, ਸਮਝ ਲਵੋ ੪੫੩.੧

ਸੂਤ : (ਸੰ.) (सूत्र) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸੂਤਰ, ਜਨੇਊ, ਧਾਗਾ, ਠੀਕ, ਸਹੀ, ਠੀਕ । ੪੨.੪, ੧੧੪.੨, ੨੨੮.੪, ੩੫੬.੧, ੩੫੮.੧, ੬੧੫.੪

ਸੂਤ੍ਰ : ਵੇਖੋ ਸੂਤ । ੩.ਛੰ.੩, ੫੪.੪, ੧੫੮.੨, ੨੦੧,੨, ੨੭੭.੧, ੪੭੮.੨

ਸੂਤੈ : ਵੇਖੋ ਸੂਤ । ੧੧੩,੨

ਸੂਧੀ : (ਹਿੰ.) (ਸੂਧ) ਵਿ:—ਸਿੱਧੀ, ਸ਼ੁੱਧੀ । ੩੯੦.੩

ਸੂਧੇ : ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਸਿੱਧੀ ਤਰਾਂ ਨਾਲ । ੨੨੦.੨

ਸੂਧੋ : ਵਿ:—ਸਿੱਧਾ, ਸਿਧੇ, ਪੂਰਾ, ਸਾਰਾ, ਨਿਰਾ । ੪੧.੨, ੩੯੦.੧, ੩੪੪.੧

ਸੂਰ : (ਸੰ.) (ਸੂਰ ਸ਼ੂਰ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ:—ਸੂਰਜ, ਪੰਡਤ, ਵੀਰ, ਬਹਾਦਰ, ਅਚਾਰੀਆ, ਅੰਨ੍ਹਾ, ਜਾਨਵਰ ਆਦਿ । ੧੬.੨, ੨੮.੧, ੩੧.੨, ੧੮੭.੨, ੩੭੯.੨, ੩੯੪.੧, ੪੨੧.੧, ੫੨੯.੨, ੫੩੬.੩

ਸੂਰਜ : (ਸੰ.) (ਸੂਰ੍ਯ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ:—ਸਾਰੇ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਗਰਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਆਦਿ ਨੂੰ ਰੋਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪਿੰਡ । ੨੯੬.੧, ੪੮੬.੧

ਸੂਰਨ : (ਸੰ.) (ਸ਼ੂਲ:) ਸੰਗਿਆ ਪੁ:—ਸੂਲ, ਕੰਡਾ । ੫੧੨.੨

ਸੂਰੀ : (ਸੰ.) (ਸ਼ੂਲ:) ਇ:—ਸੂਲੀ, ਲੋਹੇ ਜਾਂ ਲੱਕੜ ਦਾ ਉਹ ਨੋਕੀਲਾ ਡੰਡਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਣ ਦੰਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਖੱਤਰੀਆਂ ਦੀ ਇਕ ਜਾਤ, ਮਾਦਾ ਸੂਰ । ੭੦.੩, ੫੨੩.੧, ੫੨੪.੧

ਸੂਰੇ : ਸੰਗਿਆ—ਸੂਲ, ਕੰਡੇ । ੬੩੪.੧

ਸੂਲ : ਵੇਖੋ ਸੂਰਨ, ਸੂਰੇ । ੪੭੫.੪

ਸੇ : (ਪ੍ਰਤਯ) ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਪਾਦਾਨ ਕਾਰਕ ਦਾ ਚਿੰਨ੍ਹ, ਸਮਾਨ, ਵਾਂਗ, ਤੋਂ, ਸੰਗਿਆ—ਸੇਵਾ, ਕਾਮਦੇਵ ਦੀ ਪਤਨੀ । ੨੪.੨, ੪੪.੧, ੧੦੫.੨, ੧੨੨.੩, ੧੨੩.੨, ੧੨੩.੩, ੧੫੪.੧, ੧੫੪.੪, ੨੧੦.੩, ੨੧੧.੨, ੧੪੬.੩, ੨੭੩.੧, ੨੮੮.੧, ੩੪੯,੨, ੩੭੫.੨, ੩੭੫.੩, ੩੭੮.੪, ੪੦੪.੨, ੩੩੯.੬, ੪੫੭.੧, ੪੬੯.੩, ੫੧੪.੧, ੫੧੬.੩, ੫੨੩.੨, ੫੩੪.੧, ੫੪੪.੨, ੫੪੫.੨, ੫੪੮.੧, ੫੬੫.੧, ੫੯੬.੧, ੫੯੭.੧, ੬੧੪.੧, ੬੨੪.੨, ੬੨੭.੧, ੬੪੨.੧, ੬੬੫.੨

ਸੇਸ : ਵੇਖੋ ਸ਼ੇਸ਼ । ੧.ਛੰ.੧

ਸੇਕਤ : ਸੰਗਿਆ—ਸੇਕ, ਅਗਨੀ ਦੇ ਤਾਪ ਨਾਲ ਗਰਮ ਕਰਨਾ । ਕ੍ਰਿ:—ਸੇਕਣਾ, ਸੇਕਦਾ ਹੈ । ੩੯੦.੩

ਸੇਖ : ਵੇਖੋ ਸ਼ੇਸ਼ । (ਖ਼ੇਸ਼ ਨਾਗ) (ਵਿਸ਼ੇਸ਼) ੨੯੭.੨, ੬੪੭.੩

ਸੇਖਾਦਿ : ਵੇਖੋ ਸ਼ੇਸ਼ । ੧੮੦.੩

ਸੇਖਾਧਿਕ : ਵੇਖੋ ਸ਼ੇਸ਼ । (ਸ਼ੇਸ਼+ਆਦਿਕ) ੨੧.੩; ੩੫.੪

ਸੇਜਾ : (ਸੰ.) (ਸ਼ੱਯਾ) ਸੰਗਿਆ—ਬਿਸਤਰਾ, ਸੇਜਾ । ੩੮੪.੨, ੩੯੫.੩, ੩੩੯.੩, ੪੪੦.੪

ਸੇਜਾਸਨ : ਵੇਖੋ ਸਿਹਜਾਸਨ । ੪੩੩.੧

ਸੇਤ : (ਹਿੰ.) (श्वेत) ਵਿ:—ਸਫ਼ੈਦ, ਚਿੱਟਾ, ਸਹਿਤ, ਸਾਥ, ਨਾਲ। ੨੧੦.੧, ੩੯੩.੩, ੫੨੨.੨, ੬੪੧.੨,

ਸੇਤਾਂਬਰ : (ਸੰ.) (शवेताम्बर)—ਸਫ਼ੈਦ ਵਸਤਰ, ਚਿੱਟੇ ਕਪੜੇ। ੧੫੬.੧

ਸੇਤੀ : ਅਵਯਯ—ਸਾਥ, ਨਾਲ, ਸਹਿਤ, ਨਾਲ ਹੀ। ੫੮੦.੩

ਸੇਤੁ : (ਸੰ.) (सेतु) ਸੰਗਿਆ—ਨਦੀ ਦਾ ਪੁਲ, ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਬੰਧ, ਮਰਿਆਦਾ, ਬੰਧਨ, ਓਅੰਕਾਰ, ਟੀਕਾ, ਵਿਆਖਿਆ ਆਦਿ। ੪੧੬.੧

ਸੇਨਾ : (ਸੰ.) (सेना) ਸੰਗਿਆ—ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਸਜੀ ਯੋਧਿਆਂ ਦੀ ਟੁਕੜੀ, ਫ਼ੌਜ, ਇੰਦ੍ਰਾਣੀ, ਬਰਛੀ, ਭਾਲਾ, ਵੇਸ਼ਯਾ, ਉਧਾਧੀ। ੩੬੨.੨

ਸੇਨਾਹਿ : ਵੇਖੋ ਸੇਨਾ ੪੧੭.੨

ਸੇਬਲ : ਵੇਖੋ ਸੇਂਬਲ ੬੩੧.੨

ਸੇਂਬਲ : (ਹਿੰ.) (सेमल)—ਸਿੰਬਲ। ੨੩੬.੪, ੨੪੯.੩, ੩੦੭.੨, ੩੦੭.੩, ੪੬੫.੧, ੪੭੦.੨, ੫੦੩.੩, ੫੧੯.੨, ੫੨੫.੩, ੬੩੮.੨

ਸੇਵ : (ਸੰ.) (सेव्) ਸ.ਕ੍ਰਿ.—ਸੇਵਾ ਕਰਨਾ, ਪੂਜਾ ਕਰਨਾ, ਚਾਕਰੀ ਕਰਨੀ, ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਣਾ। ੫੦.੩, ੫੧.੩, ੭੨.੧. ੮੩.੧. ੧੨੬.੩, ੧੩੯.੨, ੧੮੩.੨, ੧੮੬.੪, ੩੩0.੪, ੪੪੩,੪, ੪੪੫.੪, ੪੪੬.੪, ੪੪੭.੧, ੪੪੮.੩, ੪੫੧.੩, ੪੫੨.੧, ੪੫੨.੪, ੪੫੪.੪, ੪੫੫.੪, ੪੫੬.੪, ੪੫੭.੪, ੪੬੦.੪, ੪੬੬.੪, ੪੬੭.੪, ੪੬੮.੪, ੪੭੦.੪, ੪੭੧.੪, ੫੭੪.੪, ੪੭੫.੪, ੪੭੬.੪, ੪੭੯.੩, ੪੭੯.੪, ੪੮੦.੪, ੪੮੧.੪, ੪੭੨.੩, ੪੮੩.੪, ੪੮੬.੧, ੪੮੭.੧, ੪੮੯.੩, ੬੧੨.੩, ੬੪੦.੪, ੬੫੩.੧

ਸੇਵਕ : (ਸੰ.) (सेवक) ਵਿ.—ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਦਾਸ। ੫੦.੩, ੫੧.੩, ੫੯.੪, ੧੨੬.੪, ੧੩੫.੩, ੧੨੩.੨, ੧੮੬.੪, ੨੬੧.੩, ੩੪੫.੩, ੪੦੭.੨, ੪੪੨.੪, ੪੪੩.੪, ੪੪੪.੩, ੪੪੫.੪, ੪੪੯.੩, ੪੫੨.੩, ੪੫੩.੧, ੪੫੩.੩, ੪੬੦.੪, ੪੬੩.੪, ੪੬੪.੩, ੪੬੫.੪, ੪੭੦.੪, ੪੭੭.੪, ੪੮੮.੩, ੪੯੧.੪, ੫੨੯.੪, ੫੬੬.੧ ੫੯੪.੨, ੬੦੧.੩, ੩੪੦.੪

ਸੇਵਕਨ : ਵੇਖੋ ਸੇਵਕ। ਸੇਵਕ ਦਾ ਬਹੁ ਵਚਨ। ੪੯੨.੪

ਸੇਵਾ : (ਸੰ.) (सेवा) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਸੇਵਾ, ਖਿਦਮਤ, ਉਪਾਸਨਾ। ੧੭.੪, ੩੦.੪, ੮੭.੩, ੧੦੧.੪, ੧੦੨.੪, ੧੦੩.੧, ੧੧੯.੨, ੧੪੩.੪, ੨੩੫.੨, ੨੬੧.੩, ੨੮੧.੩, ੨੯੫.੪. ੩੦੩.੩, ੩੨੮.੪, ੩੯੫.੨, ੪੧੨.੪, ੪੩੬.੨, ੪੮੨.੧, ੪੯੩.੨, ੫੦੦.੨, ੫੦੧.੩, ੫੬੬.੧, ੫੬੯.੪, ੫੮੪.੩, ੫੯੪.੨, ੬੦੧.੪, ੬੨੮.੨, ੬੫.੪, ੬੨੪.੨

ਸੈ: : (ਹਿੰ.) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਤੱਤ, ਸਾਰ, ਵੀਰਜ, ਬਲ, ਸ਼ਕਤੀ, ਵਾਧਾ ਵਿ.—ਸੌ, ਆਦਿ। ੪੧.੧—੪੧.੪, ੪੨.੧, ੫੫.੨, ੮੬.੪, ੧੬੨.੪, ੨੧੨.੧, ੩੧੬.੨, ੩੧੯.੪, ੩੬੨.੧, ੩੭੩.੩, ੩੭੫.੧, ੩੯੦.੧—੩੯੦.੪, ੩੯੯.੪, ੪੧੪.੩, ੪੩੯.੨; ੪੪੫.੨, ੪੫੦.੧—੪੫੦.੪, ੪੫੧.੩, ੪੫੫.੨, ੪੫੯.੨, ੪੬੧.੨, ੪੬੭.੨, ੪੭੦.੨, ੪੭੨.੨, ੫੧੨.੨, ੫੧੪.੪, ੫੧੫.੧, ੫੪੮.੨, ੫੬੯.੧, ੫੯੩.੩, ੫੯੮.੨, ੬੧੮.੧, ੬੩੦.੧, ੬੪੪.੨, ੬੪੫.੩, ੬੬੫.੩

ਸੈ : ਵੇਖੋ ਸੈ। ੯੩.੧, ੯੩.੩, ੧੭੧.੩, ੧੮੧.੩, ੨੨੭.੧, ੩੨੪.੨, ੩੮੪.੨, ੩੯੫.੩, ੪੧੧.੧—੪੧੧.੪, ੫੧੪.੨. ੫੮੧.੧—੫੮੧.੪

ਸੈਨ : (ਸੰ.) (ਸ਼ਯਨ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਸੰਕੇਤ, ਇਸ਼ਾਰਾ, ਚਿੰਨ੍ਹ, ਨਿਸ਼ਾਨ। ੨੧੧.੩, ੪੮੭.੪

ਸੈਲ : (ਸੰ.) (ਸ਼ੈਲ) ਵਿ.—ਸ਼ਿਲਾ ਦਾ ਬਣਿਆ ਪੱਥਰ ਵਰਗਾ; ਕਠੋਰ ਚਿਤ, ਅਕਲ। ੨੯੮.੩

ਸੋ : ਸਰਵ—ਉਹ, ਉਸ ਦਾ, ਉਸ ਵਰਗਾ, ਉਸ ਜਿਹਾ, 'ਸੀ' ਜਾਂ 'ਥਾ' ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ੧੫ ੪, ੨੮.੪, ੭੭.੪, ੭੯.੨, ੯੬.੩, ੧੩੨.੩, ੧੭੩.੨, ੧੯੧.੨, ੨੪੯.੩, ੨੫੧.੨, ੩੩੧.੪, ੩੩੨.੨, ੩੪੨.੧, ੩੪੨.੩, ੩੭੩.੧, ੫੮੦.੨, ੬੪੪.੧, ੬੪੪.੪, ੬੫੯.੪

ਸੋਂ : (ਹਿੰ.) ਪ੍ਰਤਯਯ—ਦੁਆਰਾ, ਸੇ, ਸੰਗ, ਸਾਥ। ਵੇਖੋ ਸੋ। ੩੦੨.੨, ੫੪੧.੧, ੬੨੪.੨

ਸੋਊ : ਵੇਖੋ ਸੋ। ੬੩੧.੨

ਸੋਇ : ਸਰਵ—ਉਹ, ਉਹੀ, ਸੰਗਿਆ—ਸ਼ੋਭਾ, ਚਰਚਾ; ਕੀਰਤੀ, ਸੁਗੰਧ। ੧੨.੩, ੬੯.੩; ੧੨੧.੩, ੪੬੮.੨

ਸੋਈ : ਵੇਖੋ ਸੋਇ। ਉਹੀ, ਉਹ। ੧੦.੩, ੬੯.੧—੬੯.੩, ੮੬.੪, ੧੦੬.੨, ੧੦੮.੪, ੧੧੮.੩, ੧੪੯.੪, ੧੬੧.੧, ੧੬੧.੩, ੧੭੨.੪, ੧੭੫.੧, ੧੭੫.੩, ੧੯੬.੧—੧੯੬.੩, ੨੦੨.੨; ੧੭੩.੧, ੨੦੮.੩, ੨੦੯.੧—੨੦੯.੪, ੨੧੨.੩, ੨੧੯.੩. ੨੨੨.੪, ੨੫੩.੪, ੨੮੬.੨, ੩੦੧.੧—੩੦੧.੩, ੩੦੫.੧; ੩੨੭.੧, ੩੨੭.੨, ੩੨੭.੪, ੩੩੪.੧, ੩੮੦.੧—੩੮੦.੪, ੩੮੪.੪, ੩੮੫.੧, ੩੮੫.੩, ੪੪੦.੨, ੪੪੦.੩, ੪੬੨.੪, ੪੬੯.੧, ੪੬੯.੩, ੪੮੯.੨, ੫੪੬.੪, ੫੫੩.੨, ੫੫੩.੪, ੫੭੬.੪, ੬੦੩.੪, ੬੧੫.੪, ੬੧੯.੩, ੬੨੫.੨, ੬੫੯.੪, ੬੬੨.੧, ੬੬੬.੧, ੬੬੮.੪

ਸੋਹੇਂ : (ਹਿੰ.) (सौहैं) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਕਸਮ, ਸਹੁੰ । ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਸਾਮ੍ਹਣੇ, ਅੱਗੇ, ਰੂ-ਬਰੂ । ੩੪.੩, ੪੭.੩, ੬੧.੪, ੭੭.੪, ੮੬.੪, ੧੦੮.੪, ੧੪੯.੪, ੨੨੨.੪, ੨੫੧.੨

ਸੋਹਨ : (ਹਿੰ.) (सुहावना) ਵਿ.—ਸੁੰਦਰ, ਸੁਹਾਵਣਾ, ਸੁੰਦਰ ਪੁਰਸ਼, ਨਾਇਕ ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਰੇਤੀ । ੪੦੦.ਸ.ਛੰ.੨

ਸੋਹਾਤ : (ਹਿੰ.) (सोहात) ਵਿ.—ਸੁਹਾਵਣਾ, ਸੁੰਦਰ । ੪੦੫.੨

ਸੋਹੀਐ : ਵੇਖੋ ਸੋਹਨ । ੬੦੨.੪

ਸੋਹੇ : ਵੇਖੋ ਸੋਹਨ । ਸੋਹਣੇ । ੫੦੭.੩, ੬੩੯.੩

ਸੋਕ : ਵੇਖੋ ਸ਼ੋਕ । ੪੭੬.੪

ਸੋਖ : (ਸੰ.) (शोष) ਵਿ.—ਖੁਸ਼ਕ ਕਰਨਾ, ਸੁਕਾਉਣ ਵਾਲਾ । ੧੬.੪, ੨੮੭.੪, ੪੬੯.੨

ਸੋਖਿ : ਵੇਖੋ ਸੋਖਿ । ੫੫੭.੧

ਸ਼ੋਗ : (ਫ਼ਾ.) ਸੰਗਿਆ—ਮਾਤਮ, ਸ਼ੋਕ, ਗ਼ਮ, ਦੁੱਖ, ਰੰਜ ਆਦਿ । ੧੦੪.੪, ੧੧੩.੨, ੧੭੬.੪, ੨੬੬.੧, ੩੦੦.੧, ੩੯੮.੩, ੪੨੦.੩, ੪੫੦.੩, ੫੦੯.੧, ੫੧੩.੩, ੫੨੧.੩, ੬੬੩.੩, ੬੬੭.੪

ਸੋਗਾਨੰਦ : (ਸੋਗ + ਅਨੰਦ) ਸ਼ੋਕ ਅਤੇ ਅਨੰਦ, ਸੁੱਖ-ਦੁੱਖ । ੯੦.੪, ੧੦੧.੩

ਸੋਗੁ : ਵੇਖੋ ਸੋਗ । ੫੭੧.੧

ਸੋਚ : (ਹਿੰ.) (सोच) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਚਿੰਤਾ, ਫਿਕਰ, ਦੁੱਖ, ਰੰਜ, ਪਸ਼ਚਾਤਾਪ, ਪਛਤਾਵਾ । ੨੧੫.੧

ਸੋਤ : ਵੇਖੋ ਸੁਤ । ਸੌਣਾ, ਸੌਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ । ੨੧੯.੩

ਸੋਤ੍ਰ : (ਸੰ.) (स्त्रोतस्) ਸੰਗਿਆ—ਚਸ਼ਮਾ, ਝਰਨਾ, ਸੁਣਨ ਦੀ ਇੰਦ੍ਰੀ । ੧੦੮.੩

ਸੋਧ : (ਸੰ.) (शोध) ਸੰਗਿਆ—ਖੋਜ, ਪੜਚੋਲ, ਸੋਧ ਕਰਨਾ, ਜਾਂਚ, ਪੜਤਾਲ, ਸੁਧਾਰਨਾ । ੫੪੬.੩

ਸੋਧਤ : ਵੇਖੋ ਸੋਧ । ਸੋਧ ਕੇ, ਸੋਧਿਤ, ਸ਼ੁੱਧ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ । ੬੫੮.੩

ਸੋਧਾ : (ਸੰ.) (सोंधा) ਵਿ.—ਸੋਧਾ, ਸੁਗੰਧਿਤ, ਖੁਸ਼ਬੂਦਾਰ । ੫੪੬.੩

ਸੋਧਾਵਈ : ਵੇਖੋ ਸੋਧ । ੪੪੭.੨

ਸੋਧਿ : ਵੇਖੋ ਸੋਧ । ਸ਼ੁੱਧ ਕਰਕੇ, ਸਾਧਕੇ, ਠੀਕ ਕਰਕੇ ਆਦਿ । ੫੭੨.੪, ੬੨੭.੨

ਸੋਧੈ : ਵੇਖੋ ਸੋਧ । ੫੮੭.੩

ਸੋਭ : ਵੇਖੋ ਸੋਭਾ । ੧੪੦.੩, ੧੬੩.੨, ੧੭੧.੨, ੧੯੪.੪, ੨੦੪.੩, ੪੭੭.੨

ਸੋਭਤ : (ਸੰ.) (शोभित) ਸ਼ੋਭਿਤ, ਸ਼ੋਭਾ ਸਹਿਤ, ਸ਼ੋਭਾ ਵਾਲਾ । ੨੦੫.੩, ੩੮੫.੨, ੩੯੪.੩, ੪੫੨.੪, ੪੮੦.੩, ੪੮੧.੨, ੫੬੪.੪, ੬੨੯.੩, ੬੩੨.੨, ੬੫੫.੩

ਸੋਭਤਾਈ : ਵੇਖੋ ਸੋਭਾ। ਸ਼ੋਭਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ। ੫੫੫.੩

ਸੋਭਾ : (ਸੰ.) (शोभा) ਸੰਗਿਆ—ਸ਼ੋਭਾ, ਚਮਕ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਸੁੰਦਰਤਾ, ਆਭਾ, ਜਸ, ਕੀਰਤੀ। ੧੫.੪, ੭੪.੪, ੧੧੨.੪, ੧੪੦.੩, ੧੪੧.੧, ੧੪੮.੧, ੧੯੪.੪, ੨੦੮.੧, ੨੧੩.੪, ੨੨੦.੧, ੨੬੫.੧, ੨੬੯.੩, ੨੭੯.੧, ੨੯੪.੩, ੩੦੩.੪, ੩੪੭.੩, ੪੦੦.ਸੰ.ਛੰ.੨, ੪੧੪.੨, ੪੨੧.੪, ੪੬੪.੩, ੪੮੬.੩, ੫੧੦.੨, ੫੨੭.ਸ.੧, ੬੦੨.੪, ੬੦੫.੧, ੬੧੨.੩, ੬੫੦.੧, ੬੫੨.੨

ਸੋਭਾ ਨਿਧੀ : (ਸੰ.) (शोभानिधि)—ਸ਼ੋਭਾ ਦਾ ਖਜ਼ਾਨਾ, ਮਹਿਮਾ ਦਾ ਭੰਡਾਰ। ੧੪੨.੪

ਸੋਮ : (ਸੰ.) (सोम) ਸੰਗਿਆ—ਇਕ ਦੇਵਤਾ, ਰਿਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਮਾਦਕ ਰਸ, ਚੰਦ੍ਰਮਾ, ਸੋਮਵਾਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਜਲ, ਇਕ ਪਰਬਤ ਦਾ ਨਾਮ ਆਦਿ। ੧੬.੨, ੪੮੪.੧

ਸੋਰ : (ਫ਼ਾ)ਸ਼ੋਰ—ਸ਼ੋਰ, ਹੱਲਾ, ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਨਗ, ਤੱਟ, ਕਿਨਾਰਾ, ਵਕ੍ਰ ਗਤਿ। ੬੫੭.੩

ਸੋਵਤ : ਕ੍ਰਿ.—ਸਉਣਾ, ਨੀਂਦ ਕਰਨੀ, ਸੁੱਤਾ। ੫੯੪.੧, ੬੫੮.੪

ਸੋਵਤੇ : ਵੇਖੋ ਸੋਵਤ। ੬੫੭.੩

ਸੋਵੈ : ਵੇਖੋ ਸੋਵਤ। ਸਉਣਾ, ਸੁੱਤਾ, ਸੁੱਤਾ ਹੈ। ੫੬੯.੨

ਸੋਤ : (ਹਿੰ.) (सौत) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਸੌਤਨ, ਇਸਤਰੀ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਦੀ ਦੂਜੀ ਇਸਤਰੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰੇਮਿਕਾ। ੫੧੩.੩

ਸੋਧਾ : (ਸੰ.) (सोंधा) ਸੰਗਿਆ—ਸੁੰਘਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਪਦਾਰਥ, ਅਤਰ, ਇਤਰ ਆਦਿ। ੫੮੮.੨

ਸੋਰਭ : (ਸੰ.) (सोरभ) ਵਿ.—ਸੁਰਭਿ (ਸੁਗੰਧ) ਵਾਲਾ, ਖੁਸ਼ਬੂ। ੬੦੬.੩

ਸੋੜਸ਼ : (ਸੰ.) (षोडश) ਵਿ.—ਸੋਲਾਂ। ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸੋਲਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ। ੩੮੪.੧

ਸ਼

ਸ਼ਸਤ੍ਰ : (ਸੰ.) (शस्त्र) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਹਥਿਆਰ, ਹੱਥ ਵਿਚ ਰਖ ਕੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲਾ ਹਥਿਆਰ, ਔਜ਼ਾਰ, ਸਤੋਤਰ, ਯੁੱਧ ਵਿਚ ਵਰਤਣ ਵਾਲਾ ਹਥਿਆਰ। ੩੫੯.੪, ੩੭੫.੨, ੩੯੮.੧, ੫੭੨.੧, ੬੧੭.੧

(ਸੰ.) (·क्ति) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਬਲ, ਸਮਰੱਥਾ, ਯੋਗਤਾ, ਵਸ਼, ਪ੍ਰਭਾਵ, ਰੱਥਾ ਨਾਲ ਯੁਕਤ ਦੇਵੀ (ਦੁਰਗਾ, ਲੱਛਮੀ, ਗੌਰੀ) ਤਲਵਾਰ ਾ। ੩੫੫.੧, ੪੬੫.੨

ਸ਼ਬਦ : ਵੇਖੋ ਸਬਦ। ੫੬੬.੪, ੫੮੯.੪, ੬੭੩.੩

ਸ਼ਨੀਚਰ : (ਸੰ.) (शनैचर) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਦੇ ਨੌ ਗ੍ਰਹਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਸੱਤਵਾਂ ਗ੍ਰਹਿ ਸ਼ਨੀਵਾਰ, ਦੁਰਭਾਗ, ਬਦਕਿਸਮਤੀ। ੪੮੪.੧

ਸ਼ਰਹੋਂ ; (ਫ਼ਾ.) ਸ਼ਰ੍ਹਾ, ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ, ਕਾਨੂੰਨ, ਨਿਆਂ, ੫੨੩.੨

ਸ਼ਰਧਾਂ : ਵੇਖੋ ਸਰਧਾ। ੫੦੭.੩

ਸ਼ਰਨ : (ਸੰ.) (शरण) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਰਖਿਆ, ਆਸਰਾ, ਪਨਾਹ, ਬਚਾਓ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਆਦਿ। ੪੦੮.੪, ੪੧੯.੪, ੪੪੧.੪, ੪੪੪.੪, ੫੩੮.੪, ੫੪੪.੩, ੫੪੫.੧, ੫੪੫.੪, ੬੭੪.੪

ਸ਼ਰੁਤੀ : (ਸੰ.) (श्रुति) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਸੁਣਨਾ, ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਨਾ, ਕੰਨਾਂ ਨਾਲ ਸੁਣੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਅਲਪ ਤੋਂ ਅਲਪ ਇਕਾਈ, ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਅਲਪਤਮ ਇਕਾਈ। ੫੨੯.੩

ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ : ਵੇਖੋ ਸ਼ਸ਼ਤ੍ਰ। ੧੮੫.੨, ੧੯੨.੩. ੨੯੮.੩, ੩੪੧.੨, ੫੪੩.੧

ਸ਼ਾਹ : (ਫ਼ਾ.) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਮਹਾਰਾਜ, ਬਾਦਸ਼ਾਹ, ਮੁਸਲਮਾਨ, ਫ਼ਕੀਰ, ਮਹਾਨ। ੩੮੦.੨

ਸ਼ਾਹੂ : ਵੇਖੋ ਸ਼ਾਹ। ੪੫੪.੪

ਸ਼ਾਖਾ : (ਸੰ.) (शाखा) (ਫ਼ਾ.) (ਸ਼ਾਖ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਟਾਹਣੀ, ਡਾਲੀ, ਟੁਕੜਾ, ਨਦੀ-ਧਾਰਾ, ਕਲਮ। ੩੭੫.੪

ਸ਼ਾਂਤਿ : ਵੇਖੋ ਸ਼ਾਂਤ। ੪੧੩.੨, ੪੨੩.੨

ਸ਼ਾਰਦੂਲ : (ਸੰ.) (शार्दूल) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਬਾਘ, ਚੀਤਾ, ਰਾਖਸ਼ਸ, ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਚਿੜੀ, ਯਜੁਰਦੇਵ ਦੀ ਇਕ ਸ਼ਾਖਾ, ਦੋਹੇ ਦਾ ਇਕ ਭੇਦ। ੩੭੬.੩, ੪੦੨.੩

ਸ਼ਿੰਗਾਰ : ਵੇਖੋ ਸਿੰਗਾਰ। ੪੮੦.੨, ੪੮੧.੨, ੪੮੩.੨, ੫੧੩.੨, ੫੨੨.੧

ਸ਼ਿਬਾਲ : (ਸੰ.) (शैवाल) ਸੰਗਿਆ—ਸ਼ੇਵਾਲ, ਪਾਣੀ ਦਾ ਜਾਲ, ਪਾਣੀ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਉਗੀ ਹੋਈ ਘਾਹ। ੪੮੬.੪

ਸ਼ਿਵ : (ਸੰ.) (शिव) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਮੰਗਲ, ਕਲਿਆਣ, ਮੋਕਸ਼, ਹਿੰਦੂ-ਦੇਵ, ਜਲ, ਸ਼ੁਭ ਗ੍ਰਹਿ ਆਦਿ। ੫੪੩.੨

ਸ਼ਿਵਾਦਿ : (ਸ਼ਿਵ+ਆਦਿ) ਵੇਖੋ ਸ਼ਿਵ। ੫੫੬.ਸ.੧

ਸ਼੍ਰਮ : ਵੇਖੋ ਸ੍ਰਮ। ੪੦੫.੪, ੫੧੩.੩

ਸ਼੍ਰਵਣਨ : (ਸੰ.) (श्रवण) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸ਼੍ਰਵਣ, ਸੁਣਨਾ, ... ੈ.੨

ਸ਼੍ਰਿਯਾ : (ਸੰ.) (श्रेयस) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਧਨ, ਦੌਲਤ, ...

ਸ਼ੁਕ : (ਸੰ.) (शुक) ਸੰਗਿਆ ਪੁ—.ਤੋਤਾ, ਇਕ ਬਿਰਖ ... ਦੇ ਦੂਤ ਦਾ ਨਾਮ, ਵਸਤਰ, ਅ... ਲ, ਪਗੜੀ, ... ੪੩੬.੩, ੫੪੩.੧

ਸ਼ੁਕਰ : (ਸੰ.) (शुक्र) ਵਿ,—ਚਮਕੀਲਾ, ਸਵੱਛ, ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਗ੍ਰਹਿ, ਪੁਰਸ਼ ਵੀਰਜ, ਜੇਠ ਮਹੀਨਾ, ਸਪਤਾਹ ਦਾ ਪੰਜਵਾ ਦਿਨ, ਦੈਤਾਂ ਦਾ ਗੁਰੂ ਸ਼ੁਕਚਾਚਾਰਯ। ੪੮੪.੧

ਸੁਭ : ਵੇਖੋ ਸੁਭ। ੫੭੧.੩

ਸ਼ੁਤੀ : ਵੇਖੋ ਸ਼ਰੁਤੀ। ੧੦੭.੨, ੧੪੬.੩, ੨੭੮.੧, ੩੧੪.੨

ਸ਼ੇਸ਼ : (ਸੰ.) (शेष, शेषनाग) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਬਾਕੀ ਵਸਤੂ, ਬਚੀ ਵਸਤੂ, ਅੰਤ, ਸਮਾਪਤੀ, ਸ਼ੇਸ਼ ਨਾਗ, ਲਛਮਣ (ਜਿਸ ਨੂੰ ਸ਼ੇਸ਼ ਨਾਗ ਦਾ ਅਵਤਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਵਾਕ ਆਦਿ। ੫੪੦.ਝ.ਛੰ.੨, ੫੪੩.੧, ੫੫੬.ਸ.੧

ਸੋਕ : (ਸੰ.) (शोक) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਦੁੱਖ, ਸੋਗ, ਗ਼ਮ, ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਣ ਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਕਸ਼ਟ। ੪੦੯.੨

ਹ

ਹਉਮੈ : (ਸੰ.) (अहम्) ਸੰਗਿਆ—ਹੰਕਾਰ, ਘੁਮੰਡ, ਗਰਬ, ਅਭਿਮਾਨ।

ਹੰਸ : (ਸੰ.) (हंस) ਸੰਗਿਆ—ਇਕ ਸਫ਼ੇਦ ਰੰਗ ਦਾ ਉਤਮ ਪੰਛੀ, ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਦਾ ਅਵਤਾਰ, ਹੱਸਣ ਤੋਂ ਭਾਵ, ਜੀਵ, ਆਤਮਾ ਆਦਿ। ੭੬.੩, ੮੮.੪, ੯੭.੩, ੧੬੪.੪, ੧੮੧.੩, ੧੮੩.੪, ੨੪੯.੨, ੨੮੭.੪, ੨੯੮.੩, ੩੪੦.੧, ੩੪੦.੪, ੩੬੬.੨, ੩੭੫.੧, ੩੭੬.੩, ੪੦੬.੧, ੪੪੧.੨, ੪੪੪.੨, ੪੫੩.੪, ੪੬੩.੧, ੪੯੦.੩, ੪੯੨.੩, ੫੨੪.੧, ੫੩੨.੨, ੫੪੬.੧, ੫੬੪.੩, ੫੬੫.੨, ੫੭੦.੩

ਹਸ : ਵੇਖੋ ਹਸਿ। ੪੨੦.੪

ਹਸਤ : (ਸੰ.) (हस्त) ਸੰਗਿਆ—ਹੱਥ, ਕਰ, ਵਿ.—ਹਸਦਾ ਹੋਇਆ। ੧੭.੪, ੧੮.੩, ੯੧.੩, ੨੨੦.੨, ੨੨੬.੩, ੨੪੫.੧, ੨੮੯.੩, ੪੩੮.੧, ੪੯੯.੩, ੫੭੬.੨, ੬੨੮.੨

ਹਸਤੀ : (ਸੰ.) (हस्तिनी) ਸੰਗਿਆ—ਹਥਨੀ, ਮਾਦਾ ਹਾਥੀ। ੭੫.੧

ਹਸਨ : (ਸੰ.) (हस्) ਕ੍ਰਿ.—ਹਸਣਾ, ਮੁਸਕਰਾਉਣਾ, ਖੁਸ਼ ਹੋਣਾ, ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਣਾ। ੪੦੦.ਸ.ਛੰ.੨, ੬੨੩.੨

ਹਸਾਇ : ਵੇਖੋ ਹਸਨ। ਹਸਾਇਆ, ਹਸਾਉਣਾ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਹਸਾਉਣਾ। ੪੩੮,੧

ਹੰਸਾਇ : ਵੇਖੋ ਹਸਨ। ਹਾਸੀ, ਕਿਸੇ ਦੀ ਮੂਰਖਤਾ ਉਤੇ ਦੂਸਰਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਹਸਣਾ। ੨੬੪.੩

ਹਸਾਵਈ : ਵੇਖੋ ਹੰਸਾਇ । ੪੭੯.੪, ੫੫੧.੩

ਹਸਿ : ਵੇਖੋ ਹਸਨ । ੪੩੮.੧

ਹੰਸੋ : (ਸੋਹੰ-ਹੰਸੋ) ਮੈਂ ਉਹ, ਅਤੇ ਉਹ ਮੈਂ । ੬੧.੪

ਹੰਕਾਰ : (ਸੰ.) (ਅਹੰਕਾਰ) ਸੰਗਿਆ—ਅਭਿਮਾਨ, ਹੰਕਾਰ, ਘੁਮੰਡ, ਗਰਬ । ੨੭੨.੧

ਹਟੂਆ : (ਹਿੰ.) (ਹਟ੍ਟੀ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਦੁਕਾਨਦਾਰ, ਹੱਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ । ੪੬੧.੧

ਹਠ : (ਸੰ.) (ਹਠ:) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਜ਼ਿਦ, ਅੜੀ, ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਪੱਕਾ ਇਰਾਦਾ, ਅਟੱਲ ਸੰਕਲਪ । ੨੫੫.੪, ੬੬੦.੪

ਹੰਤ : (ਸੰ.) (ਹਨ੍ਤ) ਵਿ.—ਹਨਨ ਕਰਨ ਜਾਂ ਮਾਰਨ ਵਾਲਾ । ਅਵਯਯ—ਇਕ ਦੁੱਖ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ । ੪੦੨.੨, ੪੯੪.੩, ੫੮੧.੧

ਹਤੁ : (ਸੰ.) (ਹਤ੍ਯਾ) ਵਿ.—ਮਾਰਿਆ ਹੋਇਆ, ਕਤਲ ਕੀਤਾ, ਗਵਾਇਆ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਠੋਕਰ ਲਗੀ ਹੋਵੇ, ਵਿਗੜਿਆ, ਨਸ ਨਸ ਪੀੜਤ ਆਦਿ । ੫੯੫.੨

ਹਨਤ : ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਮਾਰਨਾ, ਅਘਾਤ ਕਰਨਾ, ਚੋਟ ਮਾਰਨਾ, ਠੋਕਣਾ । ੪੨੬.੩

ਹਨਿਤ : ਵੇਖੋ ਹਨਤ । ੩੨੬.੩

ਹਮ : (ਸੰ.) (ਅਹਮ੍) ਸਰਵ—ਉਤਮ ਪੁਰਸ਼, ਬਹੁ ਵਚਨ ਦਾ ਸੂਚਕ, ਮੈਂ ਦਾ ਬਹੁਵਚਨ, ਅਹੰਭਾਵ (ਫ਼ਾ) ਸਾਥ, ਸੰਗ । ੫੦੪.੧, ੫੧੨.੪, ੫੨੭.ਸ.੪

ਹਰ : (ਸੰ.) (ਹਰ) ਸੰਗਿਆ—ਸ਼ਿਵ ਸ਼ੰਕਰ, ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਸੰਬੋਧਕ ਨਾਮ, ਵਿ.—ਲੁਟਣ ਵਾਲਾ, ਨਾਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, (ਸੰ.) (ਹਲਮ੍)—ਹੱਲ ਆਦਿ । ੨੧੬.੩, ੫੭੭.੩, ੫੯੩.੧

ਹਰਸ਼ਤ : (ਸੰ.) (ਹਰ੍ਸ਼ੰਤ) ਪ੍ਰਸੰਨ, ਆਨੰਦਿਤ, ਖੁਸ਼ । ੩੩੧.੪, ੩੩੩.੨, ੩੯੮.੩, ੪੦੯.੨, ੪੫੧.੪, ੫੧੮.੧

ਹਰਸ਼ਨ : (ਸੰ.) (ਹਰ੍ਸ਼ਨ) ਕ੍ਰਿ.—ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਣਾ, ਖੁਸ਼ ਹੋਣਾ, ਆਨੰਦਿਤ ਹੋਣਾ । ੫੦੬.੪

ਹਰਖ : (ਸੰ.) (ਹਰ੍ਸ਼) ਸੰਗਿਆ—ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਦਾ ਭਾਵ, ਰੁਮਾਂਚ, ਖੁਸ਼ੀ, ਰੋਂਗਟੇ ਖੜੇ ਹੋਣਾ । ੧੦੪.੪, ੧੭੬.੪, ੨੨੬.੧

ਹਰਣ : ਵੇਖੋ ਹਰਨ । ੪੦੬.੩, ੪੩੧.੨, ੫੦੮.੩

ਹਰਤ : ਵੇਖੋ ਹਰਨ । ਹਰਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਨਸ਼ਟ ਕਰਨ ਵਾਲਾ । ੧੧੩.੨, ੧੧੩.੩, ੧੬੭.੨, ੩੮੮.੩

ਹਰਦੀ : (ਸੰ.) (ਹਰਿਦ੍ਰਾ) ਸੰਗਿਆ—ਹਰਿਦ੍ਰਾ, ਹਲਦੀ । ੧੨੨.੧

ਹਰਨ : (ਸੰ.) (हरण) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਹਰਨ ਕਰਨਾ, ਛੀਨਣਾ, ਲੁਟਣਾ, ਦੂਰ ਕਰਨਾ, ਹਟਾਉਣਾ, ਮੋਹਿਤ ਕਰਨਾ, ਨਸ਼ਟ ਕਰਨਾ। ੭੨.੪, ੧੮੧.੪, ੨੮੪.੩, ੩੮੭.੪

ਹਰਯੋ : ਵੇਖੋ ਹਰਨ। ੪੬੮.੧

ਹਰਾਏ : ਵੇਖੋ ਹਿਰਾਏ। ੬੫੭.੨

ਹਰਿ : ਵੇਖੋ ਹਰ। ੭.ਛੰ.੩, ੨੩੪.੧, ੨੮੮.੪, ੨੯੦.੪, ੩੨੦.੩, ੪੩੨.੩, ੫੮੩.੨

ਹਰਿਆਉ : (ਸੰ.) ਵਿ.—ਹਰਿਆ ਭਰਿਆ, ਹਰਿਆਲੀ ਵਾਲਾ, ਹਰਾ ਖੇਤ। ੨੦੦.੨

ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ : ਸਿਖਾਂ ਦੇ ਛੇਵੇਂ ਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਦੇ ਸਪੁੱਤਰ ਸਨ। ੭.ਛੰ.੩

ਹਰਿਦਵਾਰ : ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਹਿੰਦੂਆਂ ਦਾ ਇਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਤੀਰਥ ਸਥਾਨ, ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਦਵਾਰ। ੩੭੩.੪

ਹਰਿਨਾਮ : (ਸੰ.) (हरिनामन्) ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਨਾਮ। ਵੇਖੋ ਹਰਿ। ੪੯੫.੪

ਹਰੀ : ਵੇਖੋ ਹਰਿ। ੨੬੩.੨

ਹਰੇ : ਵੇਖੋ ਹਰ। ੧੮੯.੧. ੨੬੩.੩, ੫੪੮.੩

ਹਰੈ : ਵੇਖੋ ਹਰ। ਨਸ਼ਟ ਕਰੇ। ੧੧੩.੧, ੩੬੦.੩, ੩੬੩.੨, ੪੦੬.੧, ੫੦੬.੪, ੫੪੫.੨, ੫੫੪.੪

ਹਾਇ : ਅਵਯਯ. ਸ਼ੋਕ, ਦੁੱਖ ਪੀੜਾ ਆਦਿ ਦਾ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ। ੫੭੭.੨, ੬੬੩.੨

ਹਾਟ : (ਹਿੰ.) (हट्ट) ਸੰਗਿਆ—ਹੱਟ, ਹੱਟੀ, ਦੁਕਾਨ, ਬਜ਼ਾਰ, ਬਜ਼ਾਰ ਲਾਉਣ ਦਾ ਦਿਨ ਆਦਿ। ੬੭.੧, ੧੨੬.੨, ੨੨੯.੩, ੪੫੪.੩, ੪੬੧ ੧, ੪੮੬.੨, ੫੬੨.੩, ੫੮੯.੪

ਹਾਟੈ : ਕ੍ਰਿ. ਹਟਦਾ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਕਾਰਜ ਤੋਂ ਰੁਕਦਾ ਹੈ, ਛੱਡ ਦੇਣਾ, ਮੁੜਦਾ ਹੈ। ੪੫੪.੧

ਹਾਂਡੀ : (ਹਿੰ.) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਦੇਗਚੀ, ਛੋਟੀ ਵਲਟੋਹੀ, ਸਬਜ਼ੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਭਾਂਡਾ। ੪੬੧.੩

ਹਾਥ : (ਸੰ.) (हस्तः) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸਰੀਰ ਦਾ ਇਕ ਅੰਗ। ਵੇਖੋ ਹਸਤ ੪੪.੧, ੨੧੨.੩, ੩੭੧.੩, ੩੭੩.੧, ੪੬੭.੨, ੪੬੯.੩, ੫੬੩.੩, ੫੭੬.੧, ੬੩੦.੧, ੬੬੦.੪

ਹਾਥੀ : (ਸੰ.) (हस्तिन्)—ਸੁੰਡ ਵਾਲਾ ਚੌਪਾਇਆ ਪਸ਼ੂ। ੫੨੩.੩

ਹਾਨਿ : (ਸੰ.) (हानि) ਸੰਗਿਆ—ਹਾਨੀ, ਨੁਕਸਾਨ, ਨਾਸ, ਬੁਰਾਈ, ਖ਼ਰਾਬੀ ਆਦਿ। ੩੨੪.੨, ੩੩੧.੧, ੩੮੨.੧, ੪੩੨.੧, ੪੯੪.੨, ੬੧੮.੨

ਹਾਰ : (ਸੰ.) (ह्रारि) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਅਸਫਲਤਾ, ਪਰਾਜਯ, ਥਕਾਵਟ, ਹਾਨੀ, ਹਰਣ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਆਦਿ। ੭੯.੩, ੨੭੨.੧, ੩੩੩.੨, ੩੭੭.੩. ੪੦੫.੨, ੪੨੨.ਸ.੪, ੪੪੪.੩, ੪੯੮.੩, ੫੨੩.੨, ੫੬੨.੨, ੫੯੧.੨, ੫੯੫.੩, ੬੦੪.੧, ੬੨੬.੩, ੬੭੦.੩

ਹਾਰਿ : ਵੇਖੋ ਹਾਰ। ੪੫੮.੧, ੫੪੪.੪

ਹਾਰੀਐ : ਵੇਖੋ ਹਾਰ। ੫੨੪.੪

ਹਾਰੇ : ਵੇਖੋ ਹਾਰ। ੩੨੩.੨, ੬੫੭.੩

ਹਿਏ : (ਸੰ.) (हृदय) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਹਿਰਦਾ, ਜੀਅ, ਛਾਤੀ, ਸਾਹਸ, ਹਿੰਮਤ ਆਦਿ। ੩੪.੪

ਹਿਚਕੀ : (ਸੰ.) (हिक्का) ਸੰਗਿਆ— ਅਚਾਨਕ ਪਿਆ ਸਰੀਰਕ ਨੁਕਸ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੇਟ ਜਾਂ ਕਲੇਜੇ ਦੀ ਹਵਾ ਰੁਕ ਰੁਕ ਕੇ ਗਲੇ ਦੇ ਰਸਤੇ ਨਿਕਲਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ੬੨੩.੨

ਹਿਤ : (ਸੰ.) (हित) ਵਿ.—ਕਲਿਆਣ, ਮੰਗਲ, ਭਲਾਈ, ਉਪਕਾਰ, ਲਾਭ, ਸਨੇਹ, ਪਿਆਰ, ਵਾਸਤੇ ਆਦਿ। ੧੦੨.੩, ੧੧੩.੨, ੧੪੫.ਝ.ਛੰ.੨ ੧੭੯.੨, ੧੮੭.੩, ੨੬੭.੧, ੪੫੧.੪, ੪੭੦.੨, ੫੬੦.੩, ੬੨੭.੧

ਹਿਤਕਾਰੀ : (ਸੰ.) (हितकर) ਵਿ.—ਭਲਾਈ ਜਾਂ ਉਪਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਫਾਇਦਾ ਸੋਚਣ ਵਾਲਾ, ਲਾਭ ਸੋਚਣ ਵਾਲਾ, ਦੂਸਰੇ ਦੀ ਭਲਾਈ, ਭਲਾ ਸੋਚਣ ਵਾਲਾ। ੫੩੦.੩

ਹਿਤਾਏ : ਵੇਖੋ ਹਿਤਾਵਈ। ਹਿਤੈਸ਼ੀ। ੩੬੪.੧

ਹਿਤਾਨੈ : ਵੇਖੋ ਹਿਤ। ਕ੍ਰਿ.—ਹਿਤਕਾਰੀ ਜਾਂ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋਵੇ, ਪ੍ਰੇਮ, ਸਨੇਹ ਕਰੇ। ੧੯.੨

ਹਿਤਾਵਈ : ਵੇਖੋ ਹਿਤ। ਹਿਤਕਾਰੀ ਜਾਂ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋਣਾ, ਚੰਗਾ ਲਗਣਾ ਪਿਆਰਾ ਲਗਣਾ। ੨੦.੨, ੮੭.੨, ੧੦੧.੪, ੫੦੫.੧, ੫੧੩.੪

ਹਿਮਕਰ : (ਸੰ.) (हिमकर) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਚੰਦਰਮਾ, ਕਪੂਰ। ੪੩੩.੨, ੪੬੬.੩

ਹਿਮਧਰ : (ਸੰ.) (हिमाचल) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਹਿਮਾਲਿਆ ਪਰਬਤ, ਬਰਫ਼ੀਲਾ ਪਹਾੜ। ੪੧੬.੨

ਹਿਮਾਚਲ : (ਸੰ.) (हिमाचल) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਹਿਮਾਲਿਆ ਪਰਬਤ ਦਾ ਅਗਲੇਰਾ ਹਿੱਸਾ, ਇਕ ਪ੍ਰਾਂਤ। ੨੫੫.੨, ੪੪੬.੨

ਹਿਰ : ਵੇਖੋ ਹਰਨ। ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਕਪੜੇ ਆਦਿ ਦੀ ਪੱਟੀ, ਹਰ ਲੈਣਾ, ਖੁਸ ਜਾਣਾ। ੬੪੯.੩

ਹਿਰਦਾ : ਵੇਖੋ ਹਿਏ। ੪੩੯.੩, ੪੯੯.੪, ੫੧੩.੪

ਹਿਰਦੇ : ਵੇਖੋ ਹਿਰਦੈ। ੨੧੫.੪

ਹਿਰਦੈ : ਵੇਖੋ ਹਿਏ । ੩੪.੧, ੮੭.੪, ੨੩੯.੪, ੨੬੪.੨, ੨੮੩.੩, ੫੮੬.੩, ੫੯੧.੩

ਹਿਰਾਏ : (ਸੰ.) (ਹ੍ਰਣ) ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਗੁੰਮ ਹੋਣਾ, ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਦਾ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਣਾ, ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦਾ ਨਾ ਰਹਿ ਜਾਣਾ, ਅਜਿਹੀ ਅਵਸਥਾ ਜੋ ਲਭਣ ਤੇ ਵੀ ਗਿਆਨ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਆਪਣੀ ਸੁੱਧ ਬੁੱਧ ਭੁਲਣਾ । ੩੩.੩, ੫੨.੩, ੬੪.੪, ੨੬੯.੧

ਹਿਰਾਹਿ : ਵੇਖੋ ਹਿਰਾਏ । ੨੦੭.੪

ਹਿਰਾਤ : (ਅ.) (ਹੈਰਤ) ਇ.—ਅਸਚਰਜ, ਤਾਜੁਬ, ਹੈਰਾਨ । ੬੬.੨, ੨੬੩.੨

ਹਿਰਾਨ : (ਹਿੰ.) (ਹ੍ਰਣ) ਵਿ.—ਗੁੰਮ, ਗਾਇਬ, ਮਿਟਿਆ, ਦੰਗ, ਚਕਿਤ, ਭੁਲਿਆ ਆਦਿ । ੧੭੧.੩

ਹਿਰਾਨੇ : ਵੇਖੋ ਹਿਰਾਨ । ੧੯.੧, ੨੩.੩, ੨੮੪.੨, ੩੩੫.੨, ੪੨੩.੪

ਹਿਰਾਨੈ : ਵੇਖੋ ਹਿਰਾਨ । ੨੧.੩

ਹਿਰਾਨੀ : ਵੇਖੋ ਹਿਰਾਨ । ੯੬.੪, ੬੬੯.੨

ਹਿਰਾਨੇ : ਵੇਖੋ ਹਿਰਾਨ । ੫੭੮.੩

ਹਿਲਮਿਲ : (ਹਿੰ.) (ਹਿਲ+ਮਿਲ) ਕ੍ਰਿ.—ਮਿਲ ਜੁਲ ਕੇ, ਰਲ ਮਿਲ ਕੇ, ਪ੍ਰੇਮ ਸਹਿਤ । ੪੯੩.੩

ਹੀ : ਅਵਯਯ—ਨਿਸ਼ਚੇ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ, ਕੇਵਲ, ਸਿਵਾਏ, ਸੰਗਿਆ—ਹਿਰਦਾ । ੯.੧, ੧੧.੩, ੧੨.੪, ੨੨.੪, ੩੯.੧, ੪੧.੨, ੪੪.੨, ੫੪.੧, ੧੧੩.੪, ੧੧੬.੨, ੧੨੩.੧-੧੨੩.੩, ੧੩੨.੪, ੧੩੩.੩, ੧੪੬.੧-੧੪੬.੪, ੧੫੦.੨, ੧੫੫.੧, ੧੫੮.੪, ੧੫੯.੧, ੧੬੧.੧, ੧੬੨.੪, ੧੬੩.੧, ੧੬੩.੪, ੧੭੪.੧-੧੭੪.੩, ੧੭੯.੪, ੨੨੭.੩, ੨੩੨.੩, ੨੩੮.੩, ੨੩੮.੪, ੨੪੧.੧, ੨੪੪.੨, ੨੫੨.੪, ੨੫੮.੪, ੨੭੩.੧, ੨੭੪.੨, ੨੭੫.੧, ੨੭੬.੪, ੨੭੭.੪, ੨੮੬.੪, ੨੯੬.੩, ੨੯੭.੪, ੩੦੬.੪, ੩੦੭.੪, ੩੦੮.੪, ੩੧੩.੧, ੩੩੫.੨, ੩੩੫.੩, ੩੪੨.੧, ੩੫੦.੩, ੩੫੧.੧, ੩੫੧.੨, ੩੬੪.੨, ੩੬੪.੩, ੩੬੭.੧, ੩੬੭.੪, ੩੬੮.੪, ੩੭੩.੪, ੩੭੯.੩, ੩੮੬.੪, ੩੮੮.੩. ੩੮੮.੪, ੩੯੦.੩, ੩੯੧.੩, ੩੯੨.੧, ੩੯੮.੧-੩੯੮.੩, ੪੦੩.੪, ੪੦੪.੧, ੪੦੫.੧, ੪੦੬.੧, ੪੦੬.੪, ੪੨੫.੧, ੪੩੨.੧, ੪੩੨.੩, ੪੩੨.੪, ੪੫੦.੧, ੪੫੧.੩, ੪੫੯.੨, ੪੫੯.੪, ੪੬੦.੧, ੪੬੬.੧, ੪੭੪.੧, ੪੮੦.੨, ੪੮੧.੧, ੪੮੨.੪, ੫੦੬.੧, ੫੧੦.੨, ੫੧੭.੪, ੫੨੦.੨, ੫੨੧.੧, ੫੨੨.੩, ੫੨੩.੪, ੫੨੫.੧, ੫੩੬.੧, ੫੩੬.੪, ੫੩੭.੧-੫੩੭.੪, ੫੩੮.੪, ੫੪੮.੧, ੫੫੮.੧-੫੫੮.੪,

੫੬੧.੩, ੫੬੧.੪, ੫੬੨.੧, ੫੬੨.੩, ੫੭੦.੧-੫੭੦.੪, ੫੭੭.੨, ੫੭੯.੪, ੫੮੬.੧, ੫੮੬.੨, ੫੮੬.੩, ੫੯੨.੪, ੫੯੬.੨, ੫੯੬.੪, ੫੯੯.੧-੫੯੯.੪, ੬੦੬.੧-੬੦੬.੪, ੬੦੭.੧-੬੦੭.੪, ੬੧੦.੧-੬੧੦.੪, ੬੧੧.੧-੬੧੧.੪, ੬੧੩.੧-੬੧੩.੪, ੬੧੫.੨, ੬੧੭.੪, ੬੧੯.੪, ੬੨੪ ੧-੬੨੪.੩, ੬੨੫.੩, ੬੩੬.੪, ੬੩੭.੪, ੬੩੯ ੨, ੬੩੯.੪, ੬੪੩.੧-੬੪੩.੪, ੬੬੩.੧, ੬੭੦.੨

ਹੀਅ : ਵੇਖੋ ਹਿਏ । ੪੧.੪

ਹੀਨ : (ਸੰ.) (ਹੀਨ) ਵਿ.—ਰਹਿਤ, ਖਾਲ੍ਹੀ, ਬਗੈਰ ਸ਼ੂਨਯ, ਨੀਚ, ਤੁੱਛ ਆਦਿ। ੧੯੮.੩, ੧੯੯.੧, ੨੦੦.੩, ੨੦੧.੧, ੨੦੨.੧, ੨੦੨.੪, ੨੦੬.੪, ੨੧੫.੧, ੨੨੦.੧, ੨੨੦.੪, ੨੩੪.੪, ੨੩੫.੨, ੨੩੬.੨, ੨੬੪.੧, ੨੮੬.੪, ੩੧੫.੩, ੩੧੭.੨, ੩੧੯.੧, ੩੮੬.੨, ੪੧੫.੩, ੪੯੪.੪, ੫੦੭.੪, ੫੦੯.੧, ੫੩੭.੨, ੫੪੧.੪, ੫੫੧.੨, ੬੩੨.੪, ੬੩੯.੪, ੬੪੨.੪

ਹੀਨੋ : ਵੇਖੋ ਹੀਨ । ੪੮੫.੪

ਹੀਰ : (ਹਿੰ.) (ਹੀਰਕ:) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਦਾ ਅੰਦਰਲਾ ਮੂਲ ਭਾਗ, ਤੱਤ ਜਾਂ ਸਾਰ, ਸ਼ਕਤੀ, ਬਲ, ਤਾਕਤ, ਹੀਰਾ, ਰਤਨ, ਰਾਝੇਂ ਦੀ ਪ੍ਰੇਮਿਕਾ ਆਦਿ । ੫੦੧.੨, ੬੨੪.੪, ੬੩੨.੩

ਹੀਰਾ : (ਸੰ.) (ਹੀਰਕ:) ਸੰਗਿਆ—ਇਕ ਬੇਸ਼ਕੀਮਤੀ ਰਤਨ, ਉਤਮ ਵਸਤੂ। ੬੭.੨, ੨੨੫.੩, ੩੨੬.੩, ੩੬੬.੨, ੩੭੧.੩, ੩੭੩.੧, ੩੮੯.੧, ੪੭੦.੩, ੪੯੭.੩, ੫੦੫.੩, ੫੪੬.੨, ੫੬੨.੩, ੫੬੩.੩, ੫੯੭.੩

ਹੀਰੈ : ਵੇਖੋ ਹੀਰਾ । ੨੨੫.੩

ਹੁਇ : ਹੋਣ, ਹੁੰਦੇ, ਹੋਣਾ ਕ੍ਰਿਆ ਦਾ ਭੂਤਕਾਲ । ੨੭੪.੪, ੨੯੩.੨, ੬੦੬.੧, ੬੧੦.੨, ੬੨੨.੨, ੬੩੨.੧, ੬੩੩.੧, ੬੩੩.੩, ੬੪੨.੨, ੬੫੨.੨, ੬੬੭.੨

ਹੁੰਡੀ : (ਸੰ.) ਸੰਗਿਆ ਇ.— ਮਹਾਜਨਾ ਦਾ ਉਹ ਪੱਤਰ ਜਿਸ ਉਤੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਲਿਖਤ ਪਰੂਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਧਾਰ ਰੁਪਇਆ ਦੇਣ ਦੀ ਇਕ ਵਿਆਜੂ ਰੀਤ । ੩੭੩.੨

ਹੁਤ : ਸੰਗਿਆ— ਤਰਕ ਹੁਜੱਤ । ਅਵਯਯ—ਭੂਤਕਾਲ ਬੋਧਕ, ਬਾਲ ਬੋਧਕ ਵਿ.—ਹਵਨ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ । ੧.ਛੰ.੩

ਹੁਤੀ : ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਪਾਦਾਨ ਕਾਰਕ ਦਾ ਚਿੰਨ, ਥੀ ਥੀ, ਦੁਆਰ, ਵਲੋਂ । ਸੰਗਿਆ—ਹਵਨ ਯੋਗ । ੨੧੯.੩, ੫੭੫.੧, ੫੭੫.੨

ਹੁਤੇ : (ਹਿੰ.) ਅਵਯਯ—ਤੋਂ, ਦੁਆਰਾ, ਵਲੋਂ। ੧.ਛੰ.੩, ੭੮.੧, ੪੬੨.੩, ੬੭੦.੧, ੬੭੦.੪

ਹੁਲਸਤ : (ਸੰ.) (ਤੁੱਲਾਸ:) ਵਿ.—ਅਨੰਦ, ਉਮੰਗ ਨਾਲ ਭਰਿਆ, ਅਤਿ ਪ੍ਰਸੰਨ, ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼। ੬੦੫.੩

ਹੂ : (ਹਿੰ.) ਅਵਯਯ। ਭੀ, ਹੂ ਬ ਹੂ ਉਹ, ਹੂਕ। ੧੭੩.੨, ੫੭੬.੪, ੬੨੨.੧

ਹੂੰ : (ਹਿੰ.) ਅਵਯਯ.—ਸਵਕ੍ਰਿਤੀ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ, ਹੁੰਗਾਰਾ, ਹਉਮੈ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ। ੧੪੦.੪, ੧੮੮.੩, ੨੦੦.੪, ੨੯੩.੩, ੩੩੫.੨, ੩੮੮.੪, ੪੪੨.ਸ.੩, ੪੬੧.੩, ੪੭੬.੨, ੪੭੬.੩, ੪੮੪.੧, ੫੦੩.੧—੫੦੩ ੪, ੫੨੩.੨, ੫੩੭.੧, ੫੪੨.੪, ੫੫੦.੧, ੫੫੦.੩, ੬੨੨.੧, ੬੨੨.੩, ੬੫੦.੪, ੬੫੩.੧, ੬੬੪.੨, ੬੬੭.੨, ੬੭੦.੧

ਹੇਤ : ਵੇਖੋ ਹੇਤੁ। ੧੧੧.੨, ੧੨੬.੪, ੧੮੪.੧, ੨੨੧.੧, ੩੫੫.੨, ੩੫੮.੩, ੩੯੨.੨, ੩੯੩.੨, ੪੧੫.੧, ੪੪੨.੪, ੪੮੭.੩, ੪੯੨.੨, ੫੦੭.੩, ੫੫੪.੨, ੫੬੪.੪, ੫੭੬.੩, ੫੭੯.੧, ੫੮੨.੨, ੫੯੮.੪, ੬੨੯.੨, ੬੩੯.੩

ਹੇਤੁ : (ਸੰ.) (ਹੇਤੁ:) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਕਿਸੇ ਉਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਧਿਆਨ ਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਾਰਜ, ਉਦੇਸ਼, ਕਾਰਨ, ਸਬਬ, ਤਰਕ, ਦਲੀਲ ਆਦਿ। ੧੧੩.੪, ੧੧੪.੪, ੪੦੫.੨, ੪੪੨.੪, ੪੮੮.੧

ਹੇਮ : (ਸੰ.) (ਹੇਮਨ੍) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਪਾਲਾ, ਸੋਨਾ, ਇਕ ਮਾਸੇ ਦਾ ਤੋਲ, ਨਾਗ ਕੇਸਰ, ਬਦਾਮੀ ਰੰਗ ਦਾ ਘੋੜਾ ਆਦਿ। ੮੪.੧, ੫੯੬.੨

ਹੇਰ : (ਸੰ.) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਹਲਦੀ, ਤਲਾਸ਼, ਖੋਜ, ਲਭਣਾ, ਵੇਖਣਾ, ਤਕਣਾ, ਢੂੰਢਣਾ, ਪਰਖਣਾ ਆਦਿ। ੬੪੩.੧

ਹੇਰਿ : ਵੇਖੋ ਹੇਰ। ੫੬੪.੩

ਹੇਰਤ : ਵੇਖੋ ਹੇਰ। ਵੇਖਦਾ ਹੈ, ਵੇਖਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੧੯.੧, ੩੩.੩, ੫੨.੩, ੬੪.੪, ੬੬.੨, ੯੬.੪, ੧੫੩.੧, ੨੦੭.੪, ੨੬੩.੨, ੨੬੯.੧, ੨੮੪.੨, ੩੩੫.੨. ੩੭੪.੩, ੬੬੯.੨

ਹੇਰਤਿ : ਵੇਖੋ ਹੇਰਤ। ੬੩੪.੨, ੬੪੩.੧

ਹੇਰਾ : ਵਿ.—ਨਿਹਾਰਨਾ, ਵੇਖਿਆ ਹੋਇਆ, ਦੇਖਿਆ ਆਦਿ। ੨੩੧.੩

ਹੇਰਾਤ : ਵੇਖੋ ਹਿਰਾਤ। ੩੭੪.੩

ਹੇਰੇ : ਵੇਖੋ ਹੇਰ। ਵੇਖੇ, ਦੇਖੇ ਆਦਿ। ੪੪੯.੩, ੬੩੧.੩, ੬੪੫.੧

ਹੈ : (ਹਿੰ) ਅ. ਕ੍ਰਿ.—'ਹੋਣਾ ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਲ ਦਾ ਇਕ ਵਚਨ ਰੂਪ, ਸ਼ੋਕ ਅਤੇ ਦੁੱਖ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ। ੧.ਛੰ.੩, ੯.੧-੯.੪, ੧੩.੧-੧੩.੪.

੧੪.੧-੧੪.੪, ੧੬.੨-੧੬.੪, ੧੮.੧-੧੮.੪, ੧੯.੩, ੨੨.੧-੨੨.੪, ੨੩.੧, ੨੩.੨, ੨੫.੧-੨੫.੪, ੨੭.੧-੨੭.੪, ੩੦.੧-੩੦.੪, ੩੧.੨-੩੧.੪, ੩੨.੧-੩੨.੪, ੩੪.੧-੩੪.੪, ੩੭.੧-੩੭.੪, ੩੮.੧-੩੮.੪, ੪੨.੧-੪੨.੪, ੪੫.੧-੪੫.੪, ੪੬.੧-੪੬.੪, ੪੭.੧-੪੭.੪, ੪੮.੧-੪੮.੪, ੪੯.੧-੪੯.੪, ੫੦.੧--੫੦.੪, ੫੧.੧-੫੧.੪, ੫੩.੧-੫੩.੪, ੫੪.੧, ੫੫.੧-੫੫.੪, ੫੮.੧-੫੮.੪, ੬੦.੧-੬੦.੪, ੬੧.੧-੬੧.੪, ੬੨.੧-੬੨.੪, ੬੩.੧-੬੩.੪, ੬੪.੧-੬੪.੪, ੬੫.੧-੬੫.੪, ੬੭.੧-੬੭.੪, ੬੮.੧-੬੮.੪, ੭੨.੧-੭੨.੪, ੭੩.੧-੭੩.੪, ੭੫.੨-੭੭.੪, ੭੯.੧-੮੨.੪, ੮੪.੧-੮੪.੪, ੮੮.੧-੮੮.੪, ੯੦.੧-੯੦.੪, ੯੫.੧-੯੭.੪, ੧੦੦.੧-੧੦੧.੨, ੧੦੬.੪, ੧੧੨.੧-੧੧੩.੨, ੧੧੫.੧-੧੧੬.੪, ੧੧੮.੨, ੧੨੪.੧-੧੨੭.੪, ੧੨੯.੧-੧੨੯.੪, ੧੩੨.੧-੧੩੩.੪, ੧੩੬.੧-੧੩੬.੪, ੧੩੮.੧-੧੪੩.੪, ੧੪੫.ਝ.ਛੰ.੧, ੧੪੯.੧-੧੫੦.੪, ੧੫੧.੧, ੧੫੨.੧, ੧੫੨.੪, ੧੫੩.੧-੧੫੩.੪, ੧੫੪.੨, ੧੫੪.੩, ੧੫੬.੧-੧੫੭.੪, ੧੫੯.੧-੧੬੦.੪, ੧੬੨.੧-੧੬੨.੪, ੧੬੫.੧-੧੬੫.੪, ੧੬੬.੧-੧੬੬.੪, ੧੬੮.੧, ੧੬੯.੪, ੧੭੧.੧-੧੭੧.੪, ੧੮੧.੧-੧੮੩.੪, ੧੮੬.੧, ੧੮੭.੧, ੧੮੭.੪, ੧੮੮.੨, ੧੮੯.੧-੧੯੫.੪, ੧੯੮.੧-੨੦੧.੪, ੨੦੪.੧-੨੦੫.੪, ੨੦੬.੨-੨੦੯.੧-੨੦੯.੪, ੨੧੨.੧-੨੧੨.੪, ੨੧੪.੧-੨੧੭.੪, ੨੨੦.੪, ੨੨੫.੧-੨੨੭.੪, ੨੨੮.੧-੨੩੦.੪, ੨੩੧.੧, ੨੩੨.੧-੨੩੪.੧, ੨੩੬.੧-੨੩੬.੪, ੨੩੯.੧-੨੩੯.੪, ੨੪੧.੧-੨੪੩.੪, ੨੪੬.੧-੨੪੯.੨, ੨੫੦.੧-੨੫੧.੪, ੨੫੪.੧-੨੫੪.੪, ੨੫੬.੧-੨੫੭.੧-੨੫੭.੪, ੨੫੯.੧-੨੬੩.੪, ੨੬੭.੧-੨੬੮.੪, ੨੭੧.੧, ੨੭੨.੧-੨੭੨.੪, ੨੭੫.੧-੨੮੦.੩, ੨੮੧.੧-੨੮੬.੪, ੨੮੮.੩, ੨੯੦.੧-੨੯੬.੪, ੨੯੮.੧-੨੯੯.੪, ੩੦੨.੧-੩੦੩.੪, ੩੦੬.੧-੩੦੬.੪, ੩੦੮.੧, ੩੦੮.੪, ੩੧੦.੧-੩੧੨.੪, ੩੧੪.੧-੩੧੭.੧, ੩੧੮.੧-੩੧੮.੪, ੩੨੦.੧, ੩੨੧.੪, ੩੨੩.੧-੩੨੩.੪, ੩੨੬.੧-੩੨੭.੩, ੩੨੮.੧-੩੨੮.੪, ੩੩੧.੧-੩੩੩.੪, ੩੩੬.੧-੩੩੯.੪, ੩੪੨.੧-੩੪੫.੪, ੩੪੮.੨, ੩੪੮.੪, ੩੪੯.੧-੩੫੧.੪, ੩੫੩.੧-੩੫੩.੪, ੩੫੫.੨, ੩੫੫.੪-੩੫੬.੪, ੩੫੮.੧-੩੫੮.੪, ੩੬੦.੧-੩੬੦.੪, ੩੬੨.੧-੩੬੨.੪, ੩੬੪.੧-੩੬੬.੪,

੩੬੮.੧-੩੭੧.੪, ੩੭੨.੨, ੩੭੪.੧-੩੭੪.੪, ੩੭੬.੧-੩੭੭.੧, ੩੭੯.੧-੩੮੧.੪, ੩੮੫.੧-੩੮੫.੪, ੩੮੬.੩, ੩੮੭.੧-੩੮੮.੪, ੩੯੧.੩-੩੯੬.੨, ੩੯੯.੩, ੪੦੨.੧-੪੦੬.੪, ੪੦੯.੧-੪੦੯.੪, ੪੧੩.੧-੪੧੭.੧, ੪੨੦.੧-੪੨੦.੪, ੪੨੧.੩, ੪੨੩.੧-੪੨੩.੪, ੪੨੫.੧-੪੨੫.੪, ੪੩੩.੧-੪੩੪.੪, ੪੩੭.੧-੪੩੭.੪, ੪੩੯.੨-੪੩੯.੩, ੪੪੪.੧-੪੪੫.੧, ੪੪੯.੧-੪੫੦.੪, ੪੫੧.੧, ੪੫੪.੧, ੪੫੫.੧-੪੫੫.੪, ੪੫੭.੨-੪੫੭.੪, ੪੬੧.੧, ੪੬੬.੧-੪੬੯.੪, ੪੭੧.੩, ੪੭੩.੧-੪੭੩.੪, ੪੭੫.੧, ੪੭੬.੪, ੪੭੭.੧-੪੭੮.੧, ੪੭੮.੩, ੪੮੦.੧-੪੮੦.੪, ੪੮੨.੧-੪੮੫.੪, ੪੮੭.੪, ੪੮੮.੧, ੪੮੮.੩, ੪੯੨.੩, ੪੯੨.੪, ੪੯੭.੧-੪੯੮.੪, ੫੦੨.੧-੫੦੨.੪, ੫੦੪.੧-੫੦੪.੪, ੫੦੭.੧-੫੦੯.੩, ੫੨੧.੧-੫੨੧.੪, ੫੨੩.੧-੫੨੩.੪, ੫੨੫.੧-੫੨੬.੪, ੫੨੯.੧-੫੩੧.੪, ੫੩੪.੨-੫੩੬.੪, ੫੩੮.੧-੫੩੯.੪, ੫੪੩.੧-੫੪੩.੪, ੫੪੬.੪, ੫੪੯.੧-੫੪੯.੪, ੫੫੨.੧-੫੫੨.੪, ੫੫੪.੨, ੫੫੫.੧-੫੫੫.੪, ੫੫੭.੧-੫੫੭.੪, ੫੫੯.੧, ੫੬੦.੧-੫੬੧.੪, ੫੬੩.੧-੫੬੪.੧, ੫੬੪.੩, ੫੬੪.੪, ੫੬੫.੧-੫੬੫.੪, ੫੭੦.੨, ੫੭੦.੪, ੫੭੨.੧-੫੭੪.੪, ੫੭੮.੧-੫੭੮.੪, ੫੮੭.੧-੫੯੦.੪, ੫੯੫.੩, ੫੯੬.੩, ੫੯੭.੨, ੫੯੭.੩, ੫੯੮.੧-੫੯੮.੪, ੬੦੧.੩, ੬੦੨.੪, ੬੦੩.੧-੬੦੫.੪, ੬੦੮.੨, ੬੦੮.੪, ੬੦੯.੧, ੬੦੯.੨, ੬੧੪.੪, ੬੧੫.੩, ੬੧੭.੧-੬੧੯.੪, ੬੨੧.੧-੬੨੧.੪, ੬੨੩.੧-੬੨੩.੪, ੬੨੫.੧-੬੨੫.੪, ੬੨੯.੧-੬੨੯.੪, ੬੩੨.੩-੬੩੫.੧-੬੩੫.੪, ੬੩੬.੧-੬੩੬.੨, ੬੩੭.੧, ੬੩੭.੪, ੬੩੯.੪, ੬੪੦.੧, ੬੪੨.੧, ੬੪੨.੪, ੬੪੩.੧-੬੪੩.੪, ੬੪੫.੧-੬੪੫.੪, ੬੪੯.੧, ੬੪੯.੪, ੬੫੪.੧-੬੫੪.੪, ੬੫੫.੧-੬੫੫.੪, ੬੫੮.੧-੬੫੮ ੪, ੬੬੧.੨, ੬੬੪.੪, ੬੭੫.੧-੬੭੫.੪

ਹੈ¹ : (ਹਿੰ.)—ਇਕ ਅਸਚਰਜ, ਅਸਹਿਮਤੀ ਆਦਿ ਦਾ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ ਹੋਣਾ, ਕ੍ਰਿਆ ਦੇ ਵਰਤਮਾਨ ਰੂਪ ਹੈ, ਦਾ ਬਹੁਵਚਨ ਹੈ। ੧੬.੧ ੧੯.੧, ੧੯.੨, ੧੯.੪, ੨੧.੧-੨੧.੪, ੨੩.੩-੨੩.੪, ੨੪.੧-੨੪.੪, ੨੬.੧-੨੬.੪, ੨੮.੧-੨੮.੪, ੩੩.੧-੩੩.੪, ੩੫.੧-੩੬.੪, ੫੨.੧-੫੨.੪, ੫੫.੨-੫੬.੧-੫੭.੪, ੭੮.੧-੭੮.੪, ੮੫.੧-੮੬.੪, ੮੯.੧-੮੯.੪, ੯੨.੧-੯੨.੪, ੯੪.੧-੯੪.੪,

੧੧੦.੧-੧੧੧.੧, ੧੧੪.੧, ੧੨੧.੧-੧੨੧.੪, ੧੨੨.੧-੧੨੨.੪, ੧੩੫.੧-੧੩੫.੪, ੨੬੯.੧-੨੬੯.੪, ੨੭੧.੨, ੨੭੧.੩, ੨੭੧.੪, ੩੦੬.੨, ੩੧੧.੪, ੩੩੫.੧-੩੩੫.੪, ੩੭੧.੪, ੩੯੨.੧, ੪੨੭.੧-੪੨੭.੪, ੪੨੯.੧-੪੨੯.੪, ੪੩੧.੧-੪੩੧.੪, ੪੫੫ ੩, ੪੫੭.੧-੪੫੮.੧, ੪੫੮.੪, ੪੬੦.੧-੪੬੦.੪, ੫੨੮.ਸ.੪, ੫੫੬.ਸ.੧, ੫੫੬.ਸ.੪, ੫੫੯.੨-੫੫੯.੪, ੫੬੪.੨, ੫੭੯.੧-੫੭੯.੪, ੫੮੨.੧-੫੮੨.੪, ੫੮੩.੩, ੫੮੩.੪, ੬੫੫.੪, ੬੬੧.੧-੬੬੧.੪, ੬੬੯.੧-੬੬੯.੪, ੬੭੪.੧, ੬੭੪.੪

ਹੁੇ : ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਹੋ ਕੇ, ਹੋ ਕਰ, ਅਸਤ ਹੋ, ਹੋਵੇ । ੧੧.੪, ੧੪.੧, ੧੪.੨, ੧੯.੨, ੨੩.੧, ੨੩.੨, ੨੫.੨, ੨੭.੩, ੩੦.੧, ੩੧.੪, ੩੨.੧, ੩੪.੩, ੩੭.੧, ੩੭.੨, ੩੭.੪, ੩੮.੩, ੪੧.੨, ੪੩.੨, ੪੬.੧, ੪੭.੧, ੪੮.੧, ੪੮.੪, ੫੦.੩, ੫੧.੩, ੬੩.੪, ੬੬.੩, ੬੮.੧-੬੮.੪, ੭੪.੨-੭੪.੪, ੭੫.੪, ੭੭.੩, ੮੫.੩-੮੬.੧, ੮੮.੨, ੮੯.੧, ੮੯.੪, ੯੧.੧, ੯੨.੧, ੯੬.੧, ੯੬.੪, ੧੦੬.੩, ੧੦੯.੩, ੧੧੨.੧, ੧੧੫.੨, ੧੨੨.੪, ੧੩੧.੪, ੧੩੨.੩, ੧੩੯.੩, ੧੪੦.੩, ੧੪੦.ਝ.ਛੰ.੨, ੧੪੫.ਝ,ਛੰ.੩, ੧੪੯.੩, ੧੫੬.੧, ੧੫੭.੪, ੧੬੧.੧, ੧੬੧.੩, ੧੬੨.੩, ੧੬੬.੩, ੧੬੯.੨, ੧੭੧.੩, ੧੭੩.੨, ੧੭੪.੨, ੧੭੪.੩, ੧੭੫.੪, ੧੭੬.੧, ੧੯੪.੨, ੧੯੮.੪, ੨੦੧.੪, ੨੦੩.੩, ੨੦੫.੩, ੨੦੬.੩, ੨੦੭.੧, ੨੧੦.੧, ੨੧੦.੨, ੨੧੨.੧, ੨੧੪.੪, ੨੧੬.੧, ੨੧੯.੧, ੨੨੩.੨, ੨੨੪.੨, ੨੩੧.੨, ੨੫੦.੨, ੨੫੧.੨, ੨੫੩.੪, ੨੫੭.੪, ੨੫੮.੧-੨੫੮.੩, ੨੫੯.੧, ੨੬੧.੧, ੨੬੧ ੩, ੨੬੩.੪, ੨੬੪.੪, ੨੬੬.੪, ੨੭੧.੧, ੨੭੫.੧, ੨੭੮.੪, ੨੮੯.੪, ੨੯੦.੧, ੨੯੬.੧, ੩੨੩.੧, ੩੩੩.੩, ੩੩੩.੪, ੩੪੫.੨, ੩੪੮.੨, ੩੪੮.੩, ੩੫੧.੩, ੩੫੩.੧, ੩੫੯.੧, ੩੫੯.੨, ੩੬੦.੨, ੩੬੫.੩, ੩੬੫.੪, ੩੬੭.੨, ੩੮੨.੧, ੩੮੪.੩, ੩੮੪.੪, ੪੧੨.੨, ੪੧੪.੨, ੪੧੪.੩, ੪੨੬.੨, ੪੨੮.੨, ੪੨੯.੧, ੪੨੯.੨, ੪੨੯.੪, ੪੩੧.੩, ੪੩੩.੩, ੪੪੨.੨-੪੪੨.੪, ੪੪੫.੧, ੪੪੮.੪, ੪੫੮.੧, ੪੬੨.੨, ੪੬੫.੧, ੪੬੯.੩, ੪੭੭.੪, ੪੭੯.੪, ੪੮੧.੧, ੪੮੫.੩, ੪੮੭.੪, ੪੮੮.੧, ੪੮੮.੩, ੫੦੦.੨, ੫੧੭.੪, ੫੧੮.੨, ੫੨੧.੩, ੫੪੩.੪, ੫੪੯.੧, ੫੪੯.੪, ੫੫੦.੨, ੫੫੧.੩, ੫੫੧.੪, ੫੬੩.੧, ੫੬੫.੧,

੫੬੯.੩, ੫੯੦.੪, ੫੯੩.੪, ੫੯੬.੨, ੫੯੮.੩, ੬੦੨.੩, ੬੦੫.੨, ੬੧੮.੩, ੬੨੭.੧-੬੨੭.੪, ੬੩੦.੧, ੬੩੭.੨, ੬੪੯.੨, ੬੫੪.੧, ੬੬੩.੧. ੬੬੮.੩, ੬੬੯.੨

ਹੈਰਾਨੇ : ਵੇਖੋ ਹਿਰਾਨ । ੨੯੩.੨

ਹੋ : ਸੰਗਿਆ—ਬੁਲਾਉਣ ਦਾ ਸੰਬੋਧਨੀ ਸ਼ਬਦ, ਹੋਣਾ ਦਾ ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਲਿਕ ਉਤਮ ਪੁਰਖ ਇਕ ਵਚਨ ਰੂਪ, ਬ੍ਰਜ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਹੈ ਦਾ ਸਮਾਨ ਭੂਤ ਰੂਪ । ੧੫੪.੧, ੩੧੧.੧

ਹੋਇ : ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਹੋਕੇ, ਹੋਣਾ, ਹੋਵੇ, ਹੋਵੇਗਾ, ਹੋਵਣਾ । ੭.ਸੋ.੧, ੧੩.੪, ੨੩.੩, ੨੪.੩, ੩੩.੩, ੩੭.੩, ੪੩.੧, ੭੯.੧, ੭੯.੨, ੯੨.੪, ੯੪.੩, ੧੦੫.੨, ੧੦੫.੩, ੧੦੬.੧, ੧੦੬.੨, ੧੦੭.੧, ੧੦੮.੧, ੧੧੧.੧, ੧੧੪.੧, ੧੨੧.੩, ੧੫੪.੧, ੧੫੪.੪, ੧੫੫.੨, ੧੫੬.੩, ੧੫੮.੧, ੧੬੧.੪, ੧੬੬.੪, ੧੭੧.੨, ੧੭੪.੨, ੧੮੬.੨, ੧੮੬.੩, ੧੮੭.੧, ੧੯੦.੪, ੧੯੮.੧, ੨੦੨.੨, ੨੧੧.੪, ੨੧੬.੨, ੨੨੩.੪, ੨੨੪.੪, ੨੨੫.੨, ੨੨੬.੩, ੨੨੮.੪, ੨੩੦.੩, ੨੩੧.੨, ੨੩੫.੩, ੨੩੭.੩, ੨੩੮.੨, ੨੪੦.੩, ੨੪੮.੧, ੨੪੩.੧, ੨੪੩.੨, ੨੪੩.੪, ੨੫੬.੪, ੨੫੭.੨, ੨੬੪.੩, ੨੮੧.੩, ੨੮੨.੨, ੨੮੮.੧, ੨੯੧.੧, ੨੯੩.੧, ੨੯੬.੧, ੨੯੮.੩, ੩੦੦.੪, ੩੧੨.੧, ੩੪੩.੩, ੩੫੯.੩, ੩੬੮.੩, ੩੭੪.੧, ੩੯੦.੧, ੩੯੦.੩, ੪੧੯.੨, ੪੪੯.੨, ੪੫੫.੧, ੪੫੭.੨, ੪੫੮.੨, ੪੫੮.੩, ੪੬੦.੪, ੪੬੨.੧, ੪੬੨.੩, ੪੬੨.੪, ੪੬੩.੪, ੪੬੭.੨, ੪੬੭.੪, ੪੬੮.੪, ੪੭੫.੧, ੪੭੯.੧. ੪੭੯.੩, ੪੯੫.੧, ੪੯੫.੪, ੪੯੫.੧, ੪੯੮.੧, ੪੯੮.੪, ੫੪੨.੧, ੫੫੧.੨, ੫੫੧.੩, ੫੫੩.੪, ੫੭੧.੩, ੫੭੩.੩, ੫੭੫.੧, ੫੮੦.੧, ੫੮੫.੧, ੫੮੫.੩, ੬੦੫.੧, ੬੦੫.੩, ੬੫੪.੧, ੬੬੧.੪, ੬੬੨.੧, ੬੬੨.੪, ੬੬੬.੪, ੬੭੨.੪

ਹੋਇਗੋ : ਵੇਖੋ ਹੋਇ । ਹੋਵੇਗਾ । ੩੩੪.੧

ਹੋਈ : ਵੇਖੋ ਹੋਇ । ਹੋਣ ਦਾ ਭੂਤ ਕਾਲ । ੭.ਦੋ,੧, ੭.ਛੰ.੩

ਹੋਏ : ਵੇਖੋ ਹੋਇ । ੧੦੧.੨, ੩੬੪.੧

ਹੋਤ : ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਪੂਰੇ ਹੋਣ ਦਾ ਭਾਵ ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਪੁਕਾਰਨ ਦਾ ਸ਼ਬਦ । ੬.ਛੰ.੩, ੪੬.੪, ੫੫.੧, ੫੫.੨, ੬੬.੧, ੬੭.੧, ੭੬.੪, ੭੯.੩, ੯੩.੧, ੯੩.੩, ੧੨੧.੨, ੧੨੧.੪, ੧੨੨.੩, ੧੨੩.੩, ੧੨੯.੪, ੧੫੯.੧, ੧੬੨.੨, ੧੬੬.੨, ੧੬੬.੪, ੧੭੧.੪, ੧੭੪.੧, ੧੭੪.੩, ੧੭੯.੧, ੧੮੩.੧, ੧੮੫.੩, ੧੮੭.੧,

੧੯੧.੨, ੧੯੬.੨, ੧੯੬.੩, ੧੯੮.੧, ੨੧੧.੧, ੨੧੧.੪, ੨੩੧.੪, ੨੪੫.੨, ੨੫੦.੨, ੨੬੨.੩, ੨੬੯.੩, ੨੬੯.੪, ੨੭੩.੧, ੨੯੦.੨, ੨੯੨.੨, ੨੯੬.੨, ੨੯੯.੪, ੩੦੭.੨, ੩੦੭.੪, ੩੧੨.੧, ੩੧੨.੪, ੩੧੯ ੩, ੩੨੪.੩, ੩੨੫.੧, ੩੨੬.੪, ੩੩੪.੩, ੩੫੦.੧, ੩੫੦.੨, ੩੬੨.੨, ੩੬੭.੧, ੩੭੨.੩, ੩੭੩.੩, ੩੭੫.੩, ੩੮੯.੪, ੩੯੦.੨, ੩੯੨.੧, ੩੯੪.੧, ੩੯੪.੩, ੪੧੭.੧, ੪੧੮.੩, ੪੧੯.੧, ੪੩੫.੪, ੪੪੨.੩, ੪੫੪.੧, ੪੫੬.੧, ੪੫੯.੨, ੪੬੪.੧, ੪੬੯.੧, ੪੭੧.੨, ੪੭੬.੩, ੪੭੭.੧, ੪੯੧.੨, ੪੯੨.੪, ੪੯੪.੩, ੪੯੭.੩, ੫੦੩.੧, ੫੦੬.੩, ੫੧੬.੧, ੫੧੭.੩, ੫੩੪.੧; ੫੩੫.੧, ੫੩੭.੧-੫੩੭.੪, ੫੬੨.੧, ੫੬੨.੩, ੫੬੫.੩, ੫੬੮.੨, ੫੮੩.੧, ੫੮੩.੩, ੫੮੬.੧, ੫੮੬.੨, ੫੮੮.੧, ੫੮੮.੨; ੫੮੮.੩, ੫੯੦.੧, ੫੯੫.੩, ੫੯੬.੪, ੫੯੭.੨; ੬੦੮.੧, ੬੦੯.੧, ੬੨੫.੨, ੬੩੩.੪, ੬੩੪.੩; ੬੬੧.੧

ਹੋਨਹਾਰ : (ਹਿੰ.) (ह्रोनहार) ਵਿ.—ਜੋ ਅਵਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ, ਹੁਸ਼ਿਆਰ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਯੋਗ ਹੋਣ ਦੀ ਪੱਕੀ ਆਸ ਹੋਵੇ, ਭਾਵੀ, ਹੋਣੀ, ਚੰਗੇ ਲੱਛਣਾ ਵਾਲਾ । ੨੮੧.੩, ੩੩੧.੪, ੪੦੯.੧, ੪੫੮.੨

ਹੋਨਮ ; ਵੇਖੋ ਹੋਤ । ਵਿ—ਹੋਣ ਵਾਲਾ । ੧.ਛੰ.੩

ਹੋਮ : (ਸੰ.) (ह्रोम:) ਸੰਗਿਆ—ਪੁ. ਯਗ,ਹਵਨ, ਹੋਮ ਕਰਨਾ, ਜਲਾਉਣਾ ਆਦਿ । ੧੯੨.੧, ੨੫੫.੧, ੪੮੨.੩, ੫੪੩.੩

ਹੌ : ਵੇਖੋ ਹੋ । ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਸਵੀਕ੍ਰਿਤ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ ਹਾਂ । ੬੨੨.੧

ਹੋਮੈ : ਵੇਖੋ ਹਉਮੈ । ੨੨.੩, ੨੪,੩. ੧੮੯.੧, ੨੨੪.੪, ੨੪੮.੨, ੨੮੮.੨, ੩੨੮.੨, ੬੨੯.੩, ੩੩੫.੧, ੪੫੫.੩, ੪੫੮.੨, ੪੯੧.੩

ਹੋਮੈਂ : ਵੇਖੋ ਹਉਮੈ । ੨੩੬.੪

ਕ

ਕਉ : ਪ੍ਰਤਸਯ—ਸੰਪਦਰਦਾਨ ਅਤੇ ਕਰਮ ਦੀ ਵਿਭਕਤੀ । ਨੂੰ ਪ੍ਰਤਿ, ਤਾਈ, ਕੋ । ਕੌਣ ? ਕਿਹੜਾ ? ਕੋਈ ? ਕਿਸ ? ੩੦੦.੧, ੫੯੫.੧—੫੯੪.੪, ੬੧੦.੧, ੬੧੪.੧—੬੧੪.੪, ੬੧੮.੨, ੬੧੮.੩, ੬੩੬.੧—੬੩੬.੪, ੬੪੩.੩, ੬੭੩.੧—੬੭੩.੪

ਕਉਣ : ਵੇਖੋ ਕਉਨ । ੬੦੧.੧

ਕਉਤਕ : (ਸੰ.) (कौतुक) ਸੰਗਿਆ—ਕੌਤਕ, ਤਮਾਸ਼ਾ, ਚੋਜ, ਕੁਤੂਹਲ, ਇੱਛਾ, ਮਨ ਨੂੰ ਆਨੰਦਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕ੍ਰਿਆ । ੬੨੦.੧

ਕਉਨ : ਸਰਵ—ਕਵਨ ? ਕਿਹੜਾ ? ਕੌਣ, ੬੦੧.੧—੬੦੧.੩, ੬੦੨.੧—੬੦੨.੩, ੬੭੧.੧, ੬੭੧.੩

ਕਈ : ਵਿ.—ਇਕ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਇਕ ਤੋਂ ਅਧਿਕ, ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਬੋਧ ਸੰਗਿਆ, ਕੁਝ, ਅਨੇਕ , ੩੬੨.੨, ੫੭੮.੧

ਕਸ : (ਸੰ.) (कषाय) ਵਿ.—ਕੜਵਾ, ਕੁਸੈਲਾ । (ਫ਼ਾ) ਕਸ਼. ਸੰਗਿਆ—ਖਿਚ, ਤਣਾਓ, ਖਿਚਾਓ । (ਸੰ.) (कर्षण) ਸ. ਕ੍ਰਿ—ਰਗੜਣਾ, ਕਸਣਾ, ਤੰਗ ਕਰਨਾ, ਕਸਕੇ, ਖਿਚਕੇ ਆਦਿ । ੧੭੯.੨, ੨੪੩.੨

ਕੰਸ : (ਸੰ.) (कंस) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣ ਦਾ ਮਾਮਾ ਜੋ ਰਾਜਾ ਓਗ੍ਰਸੈਨ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ, ਇਸ ਜ਼ਾਲਿਮ ਰਾਜੇ ਦਾ ਵਧ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣ ਨੇ ਹੀ ਕੀਤਾ ਸੀ । ੪੦੭.੨

ਕਸਟੁ : (ਸੰ.) (कष्ट) ਸੰਗਿਆ—ਦੁੱਖ, ਪੀੜ, ਕਲੇਸ਼, ਸੰਕਟ, ਮੁਸੀਬਤ ਆਦਿ । ੫੮੦.੧

ਕਸ਼ਣ : (ਸੰ.) (क्षण) ਸੰਗਿਆ—ਪਲ, ਖਿਨ; ਥੋੜ੍ਹਾ, ਸਮਾਂ । ੫੨੪.੨

ਕਸੁੰਭ : (ਸੰ.) (कुसुम्भ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.— ਲਾਲ ਰੰਗ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਫੁੱਲ ਜਿਸ ਦਾ ਰੰਗ ਸਥਾਈ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ । ਭਾਵ—ਕੱਚਾ, ਉਪਰਲਾ ਪਿਆਰ, ਅਸਥਾਈ । ੧੩੨.੩, ੧੩੬.੨, ੫੯੭.੧

ਕਹ : ਵੇਖੋ ਕਹਿ । ੩੫੬.੩, ੪੭੦.੪

ਕਹਉ : (ਸੰ.) (कथ्) ਸ. ਕ੍ਰਿ—ਕਿਹਾ, ਕਹੋ, ਕਥਨ ਕਰੋ, ਆਖੋ, ਪ੍ਰਗਟ ਕਰੋ ਆਦਿ । ੬੬੮.੪

ਕਹਤ : ਵੇਖੋ ਕਹਿਤ । ੩੩.੪; ੫੨.੨, ੭੦.੧, ੨੪੨.੨, ੨੬੩.੩, ੨੭੩.੪, ੨੭੪.੧, ੩੦੧.੨, ੪੩੦.੧, ੪੩੭.੩, ੪੩੭.੪, ੫੨੨.੩, ੫੨੬.੧, ੫੨੬.੨, ੫੩੯.੪

ਕਹਨ : (ਸੰ.) (कथ्) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭਾਵ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਬੋਲਦੇ ਹਨ, ਆਖਦੇ ਹਨ, ਦਸਦੇ ਹਨ ਆਦਿ । ੫੩੪.੧

ਕਹਯੋ : ਵੇਖੋ ਕਹਨ । ੨੦੦.੨, ੬੬੦.੧

ਕਹਾ : (ਹਿੰ.) (कहना) ਪੁ.—ਕਿਹਾ, ਕਥਨ ਕੀਤਾ, ਕਹਉ, ਉਕਤੀ । ਵੇਖੋ ਕਹਨ । ੨੨੪.੧, ੨੭੦.੧, ੪੩੫.੪, ੪੪੩.੨, ੪੭੦.੧, ੪੭੦.੨, ੪੮੫.੧, ੫੨੩.੨, ੬੨੩.੧—੬੨੩.੪; ੬੪੨.੪

ਕਹਾਂ	:	(ਹਿੰ.) (कहाँ) ਅਵਯਯ—ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ ਜਿਸਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਿਸੇ ਆਸ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਉਤਪੰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਥੇ ? ਕਿਸ ਜਗਹ ਉਤੇ ? ਕਿਧਰ ? ਕਿਸ ਪਾਸ ? ੩੩੧.੪, ੫੨੩.੧, ੫੪੩.੧, ੫੪੪.੪, ੫੪੫.੨
ਕਹਾਇਓ	:	ਵੇਖੋ ਕਹਨ। ਕਹਾਇਆ, ਅਖਵਾਇਆ, ਸਦਾਇਆ, ਬੁਲਵਾਇਆ। ੫.ਛੰ.੨, ੫੪.੨
ਕਹਾਈ	:	ਵੇਖੋ ਕਹਨ ਤੇ ਕਹਾਇਉ। ੧੩.੧, ੨੦੪.੧
ਕਹਾਈਐ	:	ਵੇਖੋ ਕਹਨ ਤੇ ਕਹਾਇਓ। ੨੦੬.੪
ਕਹਾਏ	:	ਵੇਖੋ ਕਹਨ ਤੇ ਕਹਾਇਓ। ੨੪੭.੧
ਕਹਾਕੂ	:	(ਕਹਾਂ+ਕੂ) ਵੇਖੋ ਕਹਾਂ। ਕਿਥੇ ਕੁ, ਕਿੰਨਾ ਕੁ, ਕਿਥੇ ਦਾ, ਕਿਥੇ ਤੱਕ ਆਦਿ। ੬੪੯.੧
ਕਹਾਧਉ	:	ਵੇਖੋ ਕਹਾਂ। ਕਿਧਰ ਵੱਲ, ਕਿਥੇ, ਕਿਸ ਪਾਸੇ ਨੂੰ। ੬੨੩.੧, ੬੨੩.੨
ਕਹਾਧੌ	:	ਵੇਖੋ ਕਹਾਧਉ। ੪੬੦.੧
ਕਹਾਯ	:	ਵੇਖੋ ਕਹਾਇਓ। ੪੭੯.੨
ਕਹਾਵਈ	:	ਵੇਖੋ ਕਹਾਇਓ। ੧੧੯.੧, ੧੨੦.੨, ੧੬੧.੩, ੧੬੩.੧, ੧੬੪.੧, ੨੦੮.੩, ੪੧੨.੨, ੪੪੭.੧, ੪੬੩.੨, ੪੭੯.੧, ੪੮੧.੧, ੫੫੦.੪, ੫੫੫.੧
ਕਹਾਵਤ	:	(ਹਿੰ.) (कहावत) ਇ.—ਕਹੀ ਹੋਈ ਗੱਲ। ੬੭੧.੨
ਕਹਾਵਤੀ	:	ਵੇਖੋ ਕਹਨ ਤੇ ਕਹਾਇਓ। ੫੭੫.੩
ਕਹਾਵੈ	:	ਵੇਖੋ ਕਹਨ ਤੇ ਕਹਾਇਓ। ੧੯੧.੨—੧੯੧.੪, ੨੦੯.੧—੨੦੯.੪, ੨੨੪.੩, ੨੮੯.੩, ੩੬੮.੪, ੫੧੦.੩, ੫੧੧.੪, ੫੩੪.੩, ੫੫੫.੨, ੬੦੮.੩, ੬੪੫.੪
ਕਹਿ	:	ਵੇਖੋ ਕਹਨ। ੧.ਛੰ.੨, ੧੦੫.੩, ੨੫੩.੧, ੨੬੪.੩, ੨੭੦.੨, ੩੩੮.੩, ੩੯੭.੨, ੫੭੫.੨, ੫੭੬.੨, ੫੭੬.੩
ਕਹਿਏ	:	ਵੇਖੋ ਕਹਨ। ੧੧੮.੨
ਕਹਿਤ	:	ਵੇਖੋ ਕਹਨ। ੧.ਛੰ.੧, ੧੫.੧, ੮੫.੪, ੮੬.੧, ੧੭੮.੩, ੧੮੬.੧, ੧੮੮.੨, ੧੯੧.੨, ੨੦੭.੧, ੪੩੭.੪, ੫੨੨.੩, ੫੯੧.੧, ੫੯੧.੪, ੬੦੮.੧, ੬੧੩.੪, ੬੧੭.੩, ੬੪੧.੬
ਕਹਿਧੋ	:	(ਕਹਿ+ਧੋ, ਕਹਿ+ਧਉ-) ਕਹਿ ਤਾਂ, ਦੱਸ ਖਾਂ, ਆਖ, (ਸੰਬੋਧਨੀ) ੬੪੯.੧
ਕਹਿਬੇ	:	ਕਹਿਣ ਵਾਲਾ, ਆਖਣ ਵਾਲਾ, ਦੱਸਣ ਵਾਲਾ, ਬਚਨ, ਕਥਨ। ੨੦੬.੨

ਕਹੀ : (ਹਿੰ.) (कहना) ਇ.—ਬੋਲਚਾਲ. ਕਹੀ ਹੋਈ, ਕਹੀ ਜਾ ਚੁਕੀ, ਕਥਨ । ੬੫੬.੧

ਕਹੁ : ਵੇਖੋ ਕਹਨ । ੫੬੪.੧

ਕਹੇ : ਵੇਖੋ ਕਹਨ । ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਕਹਿਣਾ । ੪੪.੨. ੧੫੨.੨, ੨੬੪.੨, ੩੭੮.੨, ੫੨੬.੨, ੫੪੨.੪; ੫੫੫.੨, ੫੫੫.੩, ੬੭੧.੧, ੬੭੧.੨

ਕਹੈ : ਵੇਖੋ ਕਹੇ । ੨੬੨.੧; ੩੫੬.੧, ੩੫੬.੨, ੩੫੬.੪, ੪੨੫.੧, ੪੩੭.੧—੪੩੭.੩, ੫੧੨.੨, ੫੨੬.੩, ੫੩੯.੧, ੫੪੧.੧, ੫੪੧.੨, ੫੪੨.੧—੫੪੨.੩; ੫੫੩.੨, ੫੫੩.੪; ੫੫੫.੧, ੫੭੦.੨, ੫੭੩.੧, ੫੮੪.੪, ੬੧੩.੩, ੬੧੫.੩, ੬੨੪.੧ ੬੭੧.੩

ਕਹੈਂ : ਵੇਖੋ ਕਹੈ । ੧੯੧.੪

ਕਹੋ : ਵੇਖੋ ਕਹਨ । ਕਹੋ, ਦਸੋ, ਆਖੋ, ਬੋਲੋ; ਸਮਝਾਓ । ੧੦.੧, ੨੨੧.੨, ੨੨੨.੧, ੩੦੫.੧, ੩੩੧.੪, ੪੮੪.੪, ੫੧੦.੧, ੫੪੪.੨, ੫੪੫.੧, ੫੪੫.੨, ੬੨੪.੧

ਕਹੋਂ : ਵੇਖੋ ਕਹੋ । ੧੦.੧

ਕਕਹੀ : (ਸੰ.) (कङती) ਸੰਗਿਆ—ਕੰਘੀ, ਵਾਲ ਵਾਹੁਣ ਵਾਲਾ ਕੰਘਾ ਜਾਂ ਕੰਘੀ । ੩੪੭.੧

ਕੰਕਣ : (ਸੰ.) (कङ्कण) ਸੰਗਿਆ—ਕੰਗਣ, ਕੜਾ, ਕਲਾਈ ਵਿਚ ਪਹਿਨਣ ਵਾਲਾ ਜੇਵਰ । ੩੪੭.੪

ਕੰਕਨਿ : ਵੇਖੋ ਕੰਗਣ । ੩੪੯.੨

ਕੰਕਨ : ਵੇਖੋ ਕੰਕਣ । ੬੨੬.੨

ਕੰਗਨਾ : ਵੇਖੋ ਕੰਕਣ । ੨੪੦.੧

ਕੰਚਨ : (ਸੰ.)(कञ्चतम) ਸੰਗਿਆ—ਸੋਨਾ, ਸਵਰਣ, ਕਚਨਾਰ, ਚੰਪਾ, ਧਤੂਰਾ ਆਦਿ । ੨੭.੨, ੮੪.੩, ੮੫.੩, ੯੫.੩, ੧੦੭.੨, ੧੬੬.੩, ੨੪੯.੧, ੩੪੯.੧, ੩੮੫.੧, ੩੮੯.੨, ੩੯੦.੧, ੪੫੯.੨, ੪੮੯.੨. ੪੯੭.੨, ੫੧੦.੩, ੫੩੨.੧, ੬੦੩.੨, ੬੧੪.੨ ੬੩੨.੨, ੬੭੩.੩

ਕੰਚਨਹਿ : ਵੇਖੋ ਕੰਚਨ । ੪੬੯.੨

ਕੰਚਨੈ : ਵੇਖੋ ਕੰਚਨ । ੫੫੭.੧

ਕਚੂਰ : (ਸੰ.) (कर्चूर) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਜੰਗਲੀ ਹਲਦੀ, ਦਵਾਈ, ਜੰਗਲੀ ਦਵਾਈ ਜੋ ਕਈ ਦਵਾਈਆਂ ਵਿਚ ਮਿਲਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਸੁਗੰਧ ਯੁਕਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੰਦ, ਕਟੋਰਾ । ੩੮੯.੩

ਕੱਛ : (ਸੰ.) (कच्छ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਜਲ-ਦੇਸ਼, ਜਲ ਜਾਂ ਸਮੁੰਦਰ ਦੀ ਨੇੜਲੀ ਭੂਮੀ, ਕਠਾਰ, ਜਲ ਜੀਵ, ਕਛੂ । ੩੭੫.੧

ਕਛੱਪ : (ਸੰ.) (कच्छप) ਸੰਗਿਆ ਪੁ—ਕਛੂਆ, ਕਛੂਕੰਮਾ ਨਾਂ ਦਾ ਜਲ ਜੀਵ, ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਦੇ ਅਵਤਾਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ, ਕੁਸ਼ਤੀ ਦਾ ਦਾਅ ਆਦਿ । ੧੦੨.੧

ਕਛੁ : (ਹਿੰ.) (किञ्चित्) ਵਿ.—ਕੁਝ, ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ, ਟੁਕ, (ਸਰਵ) ਕੋਈ, ਕੋਈ ਚੰਗੀ ਗੱਲ, ਸਾਰ ਵਸਤੂ । (ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.) ਥੋੜ੍ਹੇ ਪਰਿਮਾਣ ਵਿਚ । ੨੬੪.੨, ੩੩੦.੧, ੩੩੧.੧, ੩੭੯.੪, ੩੯੩.੧, ੪੩੫.੪, ੪੪੩.੨, ੪੪੮.੨, ੪੫੪.੨, ੫੦੭.੩, ੫੨੦.੧, ੫੩੦.੨, ੫੩੪.੧, ੫੩੬.੪, ੫੪੨.੩, ੫੭੧.੬, ੬੪੬.੪,

ਕਛੂ : ਵੇਖੋ ਕਛੁ । ੩੭੩.੨, ੪੩੬.੪, ੬੦੦.੧, ੬੧੧.੧, ੬੩੧.੪, ੬੩੯.੩,

ਕਛੂਐ : ਵੇਖੋ ਕਛੁ । ੩੫੨.੪

ਕਟਕ : (ਸੰ.) (कटक:) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸੈਨਾ, ਫੌਜ, ਸੈਨਾ ਦੀ ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ, ਇਕੱਠ, ਸਮੂਹ, ਸਮੁਦਾਇ । ੩੫੯.੧

ਕੰਟਕ : (ਸੰ.) (कण्टक) ਸੰਗਿਆ—ਕੰਡਾ, ਮੂਲ, ਕਾਂਟਾ, ਸੋਨਾ, ਚਾਂਦੀ ਜਾਂ ਵਸਤ ਤੋਲਣ ਵਾਲਾ ਤਰਾਜੂ, ਕੰਡਾ, ਤੱਕੜੀ । ੫੭.੨, ੨੯੮.੩, ੩੯੯.੩, ੪੦੮.੨

ਕਟਤ : (ਸੰ.) (कर्तन) ਕ੍ਰਿ.—ਕੱਟਦੀ, ਟੁਕਦੀ, ਬੀਤਦੀ, ਕੱਟੀ ਜਾਂਦੀ, ਟੁਕੀ ਜਾਂਦੀ, ਵੱਢਦੀ । ੩੫੧.੨, ੪੫੨.੩

ਕਟਾਏ : ਵੇਖੋ ਕਟਤ । ੪੦੮.੧

ਕਟਾਕਛ : (ਸੰ.) (कटाक्ष) ਸੰਗਿਆ ਪੁ—ਨਜ਼ਰ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ, ਤਿਰਛੀ ਨਜ਼ਰ, ਤਿਰਛੀ ਚਿਤਵਨ, ਵਿਅੰਗ, ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਟਾਛ, ਮਿਹਰ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਆਦਿ । ੧੮.੧, ੪੩.੧, ੫੭.੪, ੭੩.੩, ੭੮.੨, ੮੯.੨, ੯੭.੪, ੧੦੫.੪, ੧੧੬ ੪, ੧੩੦.੩, ੧੪੨.੧, ੧੪੪.ਝ.ਛੰ.੪, ੧੪੮.੪, ੨੦੪.੧, ੨੧੩.੪, ੨੧੬.੩, ੩੦੨.੧, ੩੭੧.੪, ੪੨੯.੪, ੫੬੩.੪, ੬੧੨.੪, ੬੪੬.੨, ੬੫੦.੪

ਕਟਾਨ : ਵੇਖੋ ਕੋਟਨ । ੬੫੦.੩

ਕਟੁ : (ਸੰ.) (कटु) ਵਿ.—ਕੌੜਾ, ਛੇ ਰਸਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਰਸ, ਕਸੈਲਾ, ਤੀਖਣ, ਜਿਹੜਾ ਮਨ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਨਾ ਲਗੇ, ਬੁਰਾ । ੨੫੬.੨

ਕਟੈ : ਵੇਖੋ ਕਟਤ । ਕਟਦੀ ਹੈ, ਬੀਤਦੀ ਹੈ । ੫੭੧.੨

ਕੰਠ : (ਸੰ.) (कण्ठ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਭੋਜਨ ਉਤਾਰਨ ਤੇ ਆਵਾਜ਼ ਕੱਢਣ ਵਾਲੀਆ ਗਲੇ ਦੀਆਂ ਨਾਲੀਆਂ, ਆਵਾਜ ਦੇ ਤੰਤੂ, ਘੰਤੀ, ਸੁਰ, ਸਵਰ, ਸ਼ਬਦ, ਬੋਲ ਆਦਿ । ੮੩.੪

ਕੰਠਸਰੀ : (ਸੰ.) (कण्ठश्री) ਸੰਗਿਆ—ਗਲੇ ਦੀ ਮਾਲਾ, ਗਲੇ ਦਾ ਗਹਿਣਾ। ੩੪੭.੩

ਕਠਿਨ : (ਸੰ.) (कठिन) ਵਿ.—ਮੁਸ਼ਕਿਲ, ਕਠੋਰ, ਸਖ਼ਤ, ਔਖਾ ਆਦਿ। ੧੭੬.੨, ੪੪੫.੪, ੬੪੯.੧

ਕਠੋਰ : (ਸੰ.) (कठोर) ਵਿ.—ਸਖ਼ਤ, ਕਠਿਨ, ਨਿਰਦਈ, ਬੇਰਹਿਮ ਆਦਿ ੨੩.੪, ੩੨੯.੧, ੪੪੬.੨

ਕਣੀ : (ਸੰ.) (कण)—ਕਣ ਦਾ ਛੋਟਾ ਰੂਪ ਕਣੀ, ਕਿਣਕਾ, ਕਿਸੇ ਟੁਕੜੇ ਦਾ ਅਲਪ ਭਾਗ,। ੫੧੦.੩

ਕਤ : (ਸੰ.) (कुतः) ਅਵਯਯ—ਕਿਉਂ, ਕਿਵੇਂ, ਕਿਸ ਲਈ । ਪੁ.—ਨਿਰਮਲੀ ਰੀਠਾ, ਕ੍ਰਿ. ਵਿ. ਕਿਥੇ, ਕਹਾਂ। (ਅ) ਕੱਤਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੧੭੩.੪, ੨੪੩.੧, ੨੪੩.੩, ੨੫੩.੧, ੨੭੩.੪, ੨੭੪.੪, ੩੫੨.੨, ੪੦੦.ਸ.ਛੰ.੧, ੪੦੦.ਸ.ਛੰ.੪, ੪੩੯.੩, ੪੪੫.੧, ੪੫੧.੨, ੪੭੨.੧, ੪੭੨.੨, ੪੯੫.੩, ੫੦੦.੧, ੫੦੦.੪, ੫੧੬.੧, ੫੩੩.੩, ੫੪੪.੨, ੫੫੮.੪, ੬੩੫.੩, ੬੭੨.੩

ਕਤਵੈ : ਵੇਖੋ ਕਤ । ਕਿਥੇ ਹੈ, ਕਿਥੇ ਹਨ, ਕਿਵੇਂ ਹੈ। ੪੦੦.ਸ.ਛੰ.੧—੪੦੦.ਸ.ਛੰ.੪,

ਕਤੂ : ਕ੍ਰਿ. ਵਿ. ਕਿਥੇ, ਕਹਾਂ। ੨੨੭.੧, ੨੬੮.੩, ੩੫੧.੩

ਕੱਥ : (ਸੰ.) (कथ्) ਧਾਤੁ, ਸ. ਕ੍ਰਿ. ਕਹਿਣਾ, ਦਸਣਾ, ਆਖਣਾ, ਵਰਣਨ ਕਰਨਾ, ਸੰਗਿਆ—ਪਾਨ ਵਿਚ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਕੱਥਾ। ੫੮੩.੨

ਕਥਤਾ : ਵੇਖੋ ਕਥਾ। ਕਥਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਵਿਖਿਆਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਬਿਰਤਾਂਤ ਜਾਂ ਕਹਾਣੀ ਆਖਣ ਵਾਲਾ। ੨੪੪.੪

ਕਥਨੀ : ਵੇਖੋ ਕਥ। ਕਥਨ ਦਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਲਿੰਗ। ਵਰਣਨ, ਕਹਿਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੨੧੫.੨, ੨੬੨.੧

ਕਥਾ : (ਸੰ.) (कथा) ਸੰਗਿਆ ਇ.— ਕਹਾਣੀ, ਬਿਰਤਾਂਤ, ਕਿੱਸਾ, ਵਿਖਿਆਨ। ੧੫.੧, ੨੦.੪, ੩੦.੨, ੩੮.੪, ੪੭.੨, ੬੪.੪, ੭੭.੨, ੮੦.੪, ੮੧.੪, ੮੫.੪, ੮੬.੧, ੯੬.੪, ੯੮.੧, ੧੦੫.੩, ੧੪੧.੨, ੧੫੩.੨, ੧੫੬.੨, ੧੬੯.੨, ੧੭੨.੪, ੧੭੩.੩, ੧੭੮.੩, ੧੮੦.੪, ੧੮੮.੨, ੧੯੫.੧, ੨੫੨.੨, ੨੫੩.੧, ੨੫੭.੩, ੨੬੨.੩, ੨੭੦.੪, ੩੦੫.੪, ੪੦੭.੪, ੪੩੬.੪, ੪੫੮.੧, ੫੭੪.੨, ੫੭੬.੨, ੬੫੩.੨

ਕਥਿਤ : (ਸੰ.) (कथित) ਵਿ.—ਕਿਹਾ ਹੋਇਆ, ਕਹਿਣ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਿਹੜੀ ਗੱਲ ਆਖਣ ਦੁਆਰਾ ਪਤਾ ਲੱਗੀ ਹੋਵੇ, ਆਖਿਆ ਹੋਇਆ, ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ। ੩੫.੪

ਕੰਦ : (ਸੰ.) (कन्द) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਧਰਤੀ ਚੋਂ ਉਪਜੇ ਗੁਦੇਦਾਰ ਜੜ੍ਹ, ਗਾਜਰ, ਮੂਲੀ ਆਦਿ । ੩੮.੧, ੭੪.੨, ੫੬੦.੪

ਕਦਲੀ : (ਸੰ.) (कदली) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਕੇਲਾ, ਕੇਲੇ ਦਾ ਪੌਦਾ, ਕਾਲੇ ਜਾਂ ਲਾਲ ਰੰਗ ਦਾ ਹਿਰਨ । ੨੮.੪

ਕੰਧ : (ਸੰ.) (स्कंध) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਤਣਾ, ਦੀਵਾਰ, ਦੇਹ, ਮੋਢਾ ਕੰਧਾ, ਸਰੀਰ ਆਦਿ । ੧੬.੩, ੨੭.੩, ੧੭੬.੧ ੨੩੬.੩, ੩੮੬.੩, ੪੮੫.੪, ੪੮੮.੪, ੫੦੯.੨, ੫੨੫.੨

ਕਨ : (ਸੰ.) (कण) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਅਨਾਜ ਦਾ ਦਾਣਾ, ਕਿਣਕਾ, ਜੱਗ । ੫੮੫.੧

ਕਨਕ : (ਸੰ.) (कनृ) ਪੁ.—ਸੋਨਾ, ਸਵਰਣ, ਧਤੂਰਾ, ਨਾਗਕੇਸਰ, ਖਜੂਰ ਆਦਿ । ੯੦.੪, ੯੪.੪, ੫੬੨.੨

ਕੰਨਯਾ : (ਸੰ.) (कन्या) ਇ.—ਅਣਵਿਆਹੀ ਲੜਕੀ, ਕੁਆਰੀ ਲੜਕੀ, ਪੁੱਤਰੀ, ਬੇਟੀ, ਬਾਰਾ ਰਾਸ਼ੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਰਾਸ਼ੀ, । ੧੧੮.੧, ੪੧੭.੧, ੫੮੪.੧

ਕਨਿਕ । ਵੇਖੋ ਕਨਕ । ਸੁਵਰਨ, ਸੋਨਾ । ੩੨.੨, ੯੩.੩, ੧੦੪.੧, ੧੩੩.੩, ੨੩੪.੩, ੨੯੮.੪, ੩੬੪.੨, ੩੬੯.੪, ੩੭੬.੨, ੪੬੯.੨, ੫੩੮.੧

ਕਨੁ : ਵੇਖੋ ਕਣ । ਕਨਕ ਦਾ ਸੰਖੇਪ, । (ਸਿੰਧੀ) ਕੰਨ । ੨੨੯.੩

ਕੰਨੁਗੁਿਆ : (ਹਿੰ.) (कवगुरिया) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਚੀਚੀ ਉਂਗਲੀ, ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਉਂਗਲ, ਕਨਿਸ਼ਠਕਾ । ੬੩੨.੨

ਕਨੌਡੀ : (ਹਿੰ.) (कनोठीं) ਵਿ.—ਅਧੀਨ, ਦਬਾ ਮੰਨਣ ਵਾਲਾ, ਅਹਿਸਾਨ ਮੰਨਣ ਵਾਲਾ, ਤੁੱਛ, ਹੀਨ, ਕਾਣਾ, ਛੋਟਾ । ੩੨੪.੩

ਕਪਟ : (ਸੰ.) (कपट) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਛੱਲ, ਫਰੇਬ, ਧੋਖਾ, ਮਕਰ, ਆਦਿ । ੧੪.੪, ੨੩੮.੧, ੨੩੯.੪, ੨੪੦.੪, ੩੦੦.੩, ੩੨੯.੪, ੩੪੨.੨, ੪੪੦.੪, ੪੪੨.੪, ੪੫੦.੪, ੪੬੧.੩, ੪੬੩.੨, ੪੯੦.੩, ੫੫੦.੪, ੫੭੧.੨

ਕੰਪਤ : (ਸੰ.) (कंपित) ਵਿ.—ਕੰਬਣਾ, ਹਿਲਣਾ; ਡੋਲਣਾ, ਕੰਬਦਾ ਹੋਇਆ, ਡਰਿਆ ਹੋਇਆ । ੫੦੩.੨

ਕਪਾਸ : (ਸੰ.) (कपास)—ਕਪਾਹ ਦਾ ਬੂਟਾ. ਕਪਾਹ, ਇਕ ਪ੍ਰਸਿਧ ਬੂਟਾ ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਰੂੰ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ । ੫੮੧.੨

ਕਪਾਟ : (ਸੰ.) (कपाट) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਦਰਵਾਜ਼ਾ, ਭਿਤ, ਕਿਵਾੜ, ਤਖਤਾ, ਅਗਿਆਨ ਤੋਂ ਭਾਵ ਵੀ ਹੈ । ੧੧.੩, ੧੮.੨, ੫੭.੩, ੧੨੬.੨, ੧੭੬.੨, ੨੫੯.੩, ੨੮੩.੧

ਕਪੂਰ : (ਸੰ.) (कर्पूर) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਕਪੂਰ, ਕਾਫੂਰ, (ਸੁਗੰਧ ਵਾਲਾ ਪਦਾਰਥ ਜੋ ਹਵਾ ਵਿਚ ਜਲਦੀ ਉਠ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਅੱਗ ਵਿਚ ਬਲਣਸ਼ੀਲ ਹੈ) ਖੱਤ੍ਰੀਆਂ ਦੀ ਇਕ ਜਾਤ। ੩੨੫.੩, ੩੮੯.੩, ੪੯੧.੧, ੫੪੬.੩

ਕਪੋਤ : (ਸੰ.) (कपोत) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਕਬੂਤਰ, ਪੰਛੀ, ਚਿੜੀ, ਭੂਰੇ ਰੰਗ ਦਾ ਕੱਚਾ ਸੁਰਮਾ। ੩੪੭.੩

ਕਬ : (ਸੰ.) (कब, कदार) ਅਵਯਯ.—(ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਤਨਕ) ਕਦੋਂ, ਕਿਸ ਸਮੇਂ, ਨਹੀਂ, ਕਦੇ ਨਹੀਂ। ੪੦੧.ਸ.ਛੰ.੧—੪੦੧.ਸ.ਛੰ.੩, ੬੬੫.੧

ਕਬਹੁੰ : ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਕਦੇ, ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ, ਕਿਸੇ ਇਕ ਸਮੇਂ, ਕਬੀ, ਕਦੇ ਵੀ। ੪੩੪.੪, ੪੯੭.੨, ੫੭੭.੩, ੫੯੦.੧, ੫੯੦.੩, ੫੯੦.੪

ਕਬਿਤਾ : (ਸੰ.) (कविता) ਇ.—ਕਵਿਤਾ, ਪਦ ਯੁਕਤ ਵਰਣਨ, ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਇਕ ਸ਼ੈਲੀ, ਪਦਮਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਭਾਵ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਰਚੀ ਗਈ ਰਚਨਾ, ਕਾਵਿ। ੬੦੭.੨

ਕਬੀਸੂਰ : ਕਵੀਸ਼ਰ, ਕਵਿਤਾ ਕਹਿਣ ਵਾਲਾ, ਕਵੀ ਜਨ। ੬੦੭.੨

ਕਬੀਰ : (ੳ)—ਬਨਾਰਸ ਵਾਸੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੋ ਭਗਤੀ ਕਾਲ ਵਿਚ ਗਿਆਨ ਮਾਰਗੀ ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਪ੍ਰਵਰਤਕ ਸਨ। ਆਪ ਮਹਾਨ ਸੰਤ ਕਵੀ ਹੋਏ ਹਨ। ਆਪ ਦੁਆਰਾ ਰਚਿਤ ਬਾਣੀ 'ਕਬੀਰ ਬੀਜਕ' ਨਾਮੀ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ੧੭ ਰਾਗਾਂ ਵਿਚ ੫੪੧ ਸਲੋਕ ਦਰਜ ਹਨ।

(ਅ) ਵਿ.—ਬਜ਼ੁਰਗ, ਵੱਡਾ, ਮਹਾਨ, ਸਤਿਕਾਰ ਯੋਗ। ੬੩੨.੪

ਕਮ : (ਫ਼ਾ.) (कम) ਵਿ.—ਥੋੜ੍ਹਾ, ਘੱਟ, ਅਲਪ, ਨਿਮਨ ਆਦਿ। ੨੫੬.੨

ਕਮਲ : (ਸੰ.) (कमलम्) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਜਲ ਵਿਚ ਉਗਣ ਵਾਲਾ ਪੌਦਾ ਜੋ ਚਿਕੜ ਵਿਚੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਕੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਉਪਰ ਨਿਰਲੇਪ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਜਲ, ਪਾਣੀ, ਗਰਭ. ਜਲਜ, ਸਰੋਜ, ਅੱਖ ਦਾ ਡੇਲਾ, ਇਕ ਛੰਦ ਆਦਿ। ੧੮.੩, ੨੩.੨, ੨੮.੪, ੩੩.੧, ੩੬.੪, ੩੮.੨, ੪੩.੩, ੬੬.੨, ੬੮.੧, ੭੪.੪, ੭੮.੩, ੮੦.੧, ੮੮.੩, ੯੨.੧, ੯੭.੨, ੧੭੧.੧, ੧੮੦.੧, ੧੮੭.੨, ੧੯੩.੧, ੨੧੬.੧, ੨੧੭.੨, ੨੧੭.੩, ੨੧੭.੪, ੨੧੮.੧, ੨੨੨.੧, ੨੩੬.੧, ੨੪੮.੪, ੨੪੯.੧, ੨੪੯.੩, ੨੫੭.੨, ੨੫੮.੪, ੨੬੧.੧, ੨੬੧.੨, ੨੬੭.੧, ੨੬੭.੨, ੨੭੧.੧, ੨੭੮.੩, ੨੮੫.੨, ੨੯੨.੧, ੨੯੨.੨, ੨੯੩.੧, ੩੦੦.੧, ੩੧੮.੨, ੩੧੯.੨, ੩੨੦.੨, ੩੨੧.੧. ੩੨੨.੩, ੩੩੫.੧, ੩੩੬.੧, ੩੩੭.੧, ੩੩੭.੪, ੩੩੮.੧, ੩੩੮.੪, ੩੩੯.੧, ੩੩੯.੪, ੩੪੮.੩, ੩੬੮.੨,

੩੯੯.੨, ੪੧੦.੩, ੪੨੯.੧, ੪੩੧.੧, ੪੩੩.੧, ੪੪੨.੨, ੪੬੦.੧, ੪੬੩.੪, ੫੦੭.੨, ੫੧੯.੩, ੫੬੦.੨, ੫੬੭.੩, ੫੬੮.੩, ੫੭੬.੨, ੫੮੭.੪, ੫੮੯.੧, ੫੯੯.੧, ੬੦੬.੩, ੬੩੯.੨

ਕਮਲਨ : ਵੇਖੋ ਕਮਲ । ਕਮਲ ਦਾ ਬਹੁ ਵਚਨ । ੬੬੧.੨

ਕਮਲਾ : (ਸੰ.) (कमला) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਲੱਛਮੀ, ਧਨ, ਐਸ਼ਵਰਜ਼, ਨਾਰੰਗੀ, ਸੰਤਰਾ, ਇਕ ਨਦੀ, ਸੁੰਦਰ ਇਸਤਰੀ । ੧੯੩.੨, ੨੯੪.੨

ਕਮਲੇ : ਵੇਖੋ ਕਮਲ । ਕਮਲ ਫੁੱਲ ਨੂੰ । ੫੧੨.੨

ਕਮਾਈ : (ਹਿੰ.) (कमाना) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਕਮਾਇਆ ਧਨ, ਕਮਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਜਾਂ ਧੰਧਾ । ੫੦.੩, ੬੦੧.੪

ਕਮਾਈਐ : ਵੇਖੋ ਕਮਾਈ । ਕਮਾਈ ਕਰੀਏ, ਘਾਲ, ਮਿਹਨਤ । ੪੩੯.੪

ਕਮਾਤ : ਵੇਖੋ ਕਮਾਈ । ਕਮਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਕਮਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ । ੫੨੧.੧

ਕਮਾਦ : ਸੰਗਿਆ—ਗੰਨਿਆਂ ਦਾ ਖੇਤ, ਗੰਨਾ, ਈਖ । ੪੮.੩

ਕਮਾਨੀ : ਵੇਖੋ ਕਮਾਈ । ਅਮਲ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦੀ । ੫੨੫.੨

ਕਮਾਯੋ : ਵੇਖੋ ਕਮਾਈ । ਕਮਾਇਆ, ਕਮਾਉਂਦਾ ਹੈ । ੪੨੨.ਸ.੩

ਕਮਾਵਹੀ : ਵੇਖੋ ਕਮਾਈ । ਕਮਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਮਲ ਵਿਚ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ । ੫੬੯.੪

ਕਮਾਵੈ : ਵੇਖੋ ਕਮਾਈ । ਕਮਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਕਮਾਈ ਕਰੇ, ਕਰਮ ਕਰੇ । ੨੨੧.੪

ਕਯੋ : ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਕਿਸੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜਾਂ ਕੀਤੀ ਜਿਗਿਆਸਾ, ਕਿਵੇਂ, ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ । ੩੨੩.੪, ੩੨੪.੪, ੫੨੭.ਸ.੪

ਕਰ : (ਸੰ.) (कर) (करणम्) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਹੱਥ, ਸੂਰਜ ਚੰਦਰਮਾਂ ਦੀ ਕਿਰਨ, ਹਾਥੀ ਦੀ ਸੁੰਡ, ਔਲਾ, ਟੈਕਸ, ਛਲ ।

ਪ੍ਰਤਯਯ ਕਾ, ਕੇ, ਦਾ, ਦੇ ।

ਕ੍ਰਿ—ਕਰਨਾ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਰਨਾ । ੮.ਛੰ.੪, ੨੧.੧, ੨੪.੪, ੨੫.੧, ੨੫.੪, ੨੬.੧, ੨੬.੪, ੨੭.੧, ੨੭.੪, ੩੫.੪, ੩੭.੧, ੩੭.੩, ੭੨.੩, ੮੩.੨, ੮੭.੨, ੧੦੨.੨, ੧੦੪.੩, ੧੦੮.੧, ੧੧੫.੩, ੧੩੮.੧, ੧੪੪,ਝ.ਛੰ.੪, ੧੪੫.ਝ.ਛੰ.੨, ੧੪੬.੨, ੧੫੧.੨, ੧੭੮.੪, ੧੮੧.੨, ੧੯੬.੨, ੧੯੬.੩, ੧੯੮.੩, ੨੦੮.੪, ੨੩੦.੨, ੨੪੦.੩, ੨੪੨.੪, ੨੬੧.੩, ੨੬੨.੪, ੨੭੦.੪, ੨੭੫.੩, ੨੭੮.੩, ੨੭੯.੩, ੨੮੯.੨, ੩੦੪.੧, ੩੦੫.੩, ੩੧੪.੧—੩੧੪.੩, ੩੧੫.੧, ੩੧੫.੨, ੩੧੮.੧, ੩੧੮.੨, ੩੨੮.੪, ੩੩੭.੨, ੩੪੧.੨, ੩੪੯.੨, ੩੪੯.੩, ੩੫੩.੧, ੩੫੬.੧, ੩੫੭.੨, ੩੫੭.੪, ੩੬੪.੩, ੩੬੯.੩,

੩੭੪.੩, ੩੭੭.੨, ੩੭੭.੪, ੩੮੮.੧, ੩੯੮.੨, ੪੦੧.ਸ. ਛੰ.੨, ੪੦੨.੧, ੪੦੨.੩, ੪੨੮.੩, ੪੨੯.੪, ੪੩੬.੨, ੪੫੨.੪, ੪੬੬.੩, ੪੬੮.੧, ੫੦੦.੪, ੫੦੧.੧, ੫੦੩.੪, ੫੩੩.੩, ੫੩੯.੩, ੫੫੪.੩, ੫੫੪.੪

ਕਰਉ : ਸੰਗਿਆ—ਕਰਮ, ਕਦਮ, ਡਿੰਘ, ਡੇਢ ਗਜ਼ ਪ੍ਰਮਾਣ, ਕਿਸੇ ਕਾਰਜ ਦਾ ਕਰਨਾ ਆਦਿ । ੬੪੦.੩

ਕਰਕ : (ਸੰ.) (करक) ਸੰਗਿਆ—ਚੁਭਵੀਂ ਪੀੜ, ਚੀਸ, ਕੜਵਾ, ਕੌੜਾ, ਆਦਿ । ੨੫੬.੧-੨੫੬.੪

ਕਰਖਣ : (ਸ.) (कर्षणम्) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਖੇਤੀ ਆਦਿ ਦਾ ਕੰਮ, ਹੱਲ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਵਾਹੁਣਾ, ਲਕੀਰ, ਖਰੋਂਚ, ਅਵਾਜ਼, ਕੜਕਵੀਂ ਧੁਨੀ ਆਦਿ । ੪੦੩.੧

ਕਰਚਰ : (ਕਰ+ਚਰ) ਕਰ-ਹੱਥ-ਚਰ—ਚਰਨ, ਹੱਥ ਪੈਰ । ੧੦੭.੪

ਕਰੰਜਨ : (ਸੰ.) (करण) ਵਿ.—ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕਰਣਹਾਰ, ਕਿਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕ੍ਰਿਆਤਮਕ ਰੂਪ ਦੇਣਾ, ਉਹ ਜੋ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ । ੨੯੫.੪

ਕਰਣ : ਵੇਖੋ ਕਰਨ । ੩੦੧.੩, ੩੩੯.੩, ੩੪੭.੨, ੩੮੭.੪, ੪੫੮.੨

ਕਰਤ : (ਸੰ.) (कर्ता) ਕ੍ਰਿ.—ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕਰਤਾ, ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ/ਵਾਲੀ । ੩੭.੨, ੧੦੭.੧, ੧੨੧.੧, ੧੬੦.੩, ੧੬੭.੨, ੧੭੮.੧, ੨੧੦.੩, ੨੮੬.੩, ੩੧੦.੩. ੩੨੫.੧, ੩੬੯.੪, ੩੭੯.੧, ੩੮੮.੧, ੩੯੩.੧, ੪੦੫.੩, ੪੦੯.੧, ੪੧੭.੩, ੪੨੬.੨, ੪੪੬.੩, ੪੪੭.੨, ੪੬੦.੩, ੪੭੧.੧, ੪੮੯.੧, ੫੩੧.੧, ੫੩੬.੧, ੫੩੬.੨, ੫੫੨.੨, ੫੫੩.੩, ੫੫੫.੪, ੫੬੬.੧, ੫੬੬.੨, ੫੭੫.੧, ੫੮੦.੪, ੫੮੬.੩, ੫੯੦.੪, ੫੯੪.੨, ੫੯੮.੨, ੬੦੪.੧, ੬੦੪.੨, ੬੧੪.੧, ੬੧੪.੩, ੬੧੭.੩, ੬੧੮.੨, ੬੨੫.੩, ੬੩੩.੩, ੬੩੭.੩, ੬੭੧.੪

ਕਰਤੱਗ : (ਸੰ.) (कर्तज्ञ) ਵਿ.—ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਉਪਕਾਰ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲਾ, ਅਹਿਸਾਨ ਮੰਨਣ ਵਾਲਾ । ੩੦੧.੩, ੩੮੭.੪

ਕਰਤਾ : (ਹਿੰ.) (कर्ता) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ, ਕਰਨਹਾਰ, ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ । ੩੩੧.੩, ੫੨੭.ਸ.੩

ਕਰਤਾਰ : (ਹਿੰ.) (करतार) ਵਿ.—ਵਿਧਾਤਾ, ਈਸ਼ਵਰ, ਪਰਮਾਤਮਾ । ੩੦੧.੩

ਕਰਤੂਤ : (ਹਿੰ.) (कर्तूत्व) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਕਰਮ, ਕਰਨੀ, ਕੰਮ, ਕਾਰਜ । ੩੦੧.੩, ੫੯੬.੪

ਕਰਦਮ : (ਸੰ.) (कर्दम) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਚਿਕੜ, ਪਾਪ, ਛਾਇਆ, ਮਾਸ, ਬੇੜੀ, ਇਕ ਰਿਸ਼ੀ ਆਦਿ । ੫੫੮.੩

ਕਰਨ : (ਸੰ.) (करणम्) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਵਿਆਕਰਣ ਦਾ ਉਹ ਕਾਰਕ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕਰਤਾ ਕ੍ਰਿਆ ਨੂੰ ਸਿਧ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕ੍ਰਿਆ ਦਾ ਸਾਧਨ, ਸਬਬ, ਕਾਰਣ ਆਦਿ । ੧੭.੪, ੭੨.੪, ੧੮੧.੪, ੨੨੭.੪, ੫੮੩.੪, ੬੨੪.੪, ੬੨੮.੧

ਕਰਨੀ ; (ਹਿੰ.) (करनी) ਇ.—ਕਾਰਜ, ਕਰਮ, ਕਰਤੂਤ, ਕਰਤਬ, ਘਾਲ, ਮਿਹਨਤ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਸੰਸਕਾਰ । ੪੫.੩, ੪੮.੩, ੫੦.੩, ੫੦.੪, ੪੩੭.੪, ੫੦੩.੪, ੫੨੫.੨, ੫੯੬.੪, ੬੪੫.੪

ਕਰਪੂਰ : (ਸੰ.) (कर्पूर) ਵੇਖੋ ਕਪੂਰ । ੧੩੪.੧, ੫੯੭.੧

ਕਰਵਾਤ : (ਸੰ.) (करपत्र) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਅੱਗ, ਲੱਕੜੀ ਚੀਰਣ ਦਾ ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਦੰਦੇਦਾਰ, ਸਕ । ੩੨੬.੧

ਕਰਮ : (ਸੰ.) (कर्मन्) ਸੰਗਿਆ—ਕੰਮ, ਕ੍ਰਿਆ, ਕਾਮ, ਆਚਰਣ, ਪੂਰਵਲੇ ਜਨਮ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿਰਤ ਕਰਮ ਜਿਸ ਦਾ ਫੱਲ ਹੁਣ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਭਾਗ। ੨੬.੪, ੨੯.੨, ੪੬.੧, ੪੭.੧, ੪੮.੧, ੪੮.੨, ੫੨.੧, ੫੭.੨, ੬੦.੪, ੬੩.੩, ੬੪.੧, ੮੨.੪, ੮੯.੪, ੧੦੧.੪, ੧੦੭.੪, ੧੧੫.੩, ੧੧੬.੧, ੧੩੫.੨, ੧੪੫.ਝ.ਛੰ.੩, ੨੭੨.੨, ੨੯੫.੩, ੩੦੧.੩, ੩੦੪.੩, ੩੩੧.੨, ੩੩੧.੩, ੩੩੭.੧, ੩੫੮.੪, ੩੭੦.੩. ੩੭੯.੪, ੩੮੦.੧, ੩੮੨.੪, ੩੯੮.੪, ੪੦੫.੪, ੪੨੨.ਸ.੩, ੪੨੮.੧, ੪੩੯.੩, ੪੬੬.੩, ੪੮੦.੧, ੪੮੨.੧, ੪੮੮.੧, ੫੦੪.੧, ੫੩੩.੩, ੫੪੫.੪, ੫੫੩.੩, ੬੦੪.੪, ੬੩੬.੪, ੬੪੯.੨

ਕਰਮਾਦਿ : ਵੇਖੋ ਕਰਮ । ਕਰਮ+ਆਦਿ ਸੰਸਕਾਰ ਆਦਿ । ੧੩੧.੩

ਕਰਵਾ : (ਸੰ.) (करक:) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਧਾਤੂ ਜਾਂ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਟੂਟੀਵਾਲਾ ਲੋਟਾ, ਭਾਂਡਾ, ਮਛਲੀ, ਕਰਵਾ ਚੌਥ-ਤਿਓਹਾਰ । ੫੧੨.੧

ਕਰਵਾਇ : (ਸੰ.) (कराना) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਕਰਵਾਉਣਾ, ਕਰਵਾ ਕੇ । ੧੨੧.੩

ਕਰਾਜੀਤ : (ਕਰ+ਅਜੀਤ ਜਾਂ ਅਜਿਤ)—ਉਹ ਹੱਥ ਜੋ ਅਜਿਤ ਹੋਣ, ਜੋ ਨਿਰਲੇਪ ਅਛੋਹ ਹੋਣ । ੨੭੯.੩

ਕਰਿ : ਵੇਖੋ ਕਰ । ੧੮੪.੩, ੩੭੦.੨, ੪੨੭.੧, ੪੨੮.੧, ੪੯੪.੧, ੫੬੫.੧, ੫੬੮.੧, ੫੭੦.੩, ੫੭੨.੧, ੫੭੬.੩, ੫੭੭.੧, ੫੮੦.੨, ੫੮੦.੩, ੫੯੫.੨, ੬੦੧.੧, ੬੦੯.੩, ੬੧੩.੧, ੬੨੬.੧, ੬੨੬.੨, ੬੨੬.੩, ੬੩੩.੩, ੬੩੯.੨, ੬੪੧.੨, ੬੪੧.੪, ੬੪੬.੪, ੬੫੯.੧, ੬੬੩.੧, ੬੬੫.੩, ੬੬੯.੧, ੬੭੨.੧, ੬੭੨.੩

ਕਰਿਆ : (ਹਿੰ.) ਕ੍ਰਿ.—ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਕਾਰਜ, ਕੰਮ ਕੀਤਾ, ਹੋ ਚੁਕਿਆ ਕੰਮ। ੨੨੧.੨, ੩੫੪.੩

ਕਰਿਐ : ਕ੍ਰਿ. (ਭਵਿਖਵਾਦੀ)—ਕਾਰਜ ਕਰੀਏ, ਕੰਮ ਕਰੀਏ। ੨੬੨.੨

ਕਰਿਬੇ : ਵੇਖੋ ਕਰ, ਕਰਤ। ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ, ਕਰਨ ਲਈ, ਕਰਨ ਹਿਤ। ੩੨੫.੪, ੩੩੨.੨

ਕਰਿਬੈ : ਵੇਖੋ ਕਰਿਬੇ। ੩੭੭.੧

ਕਰੀ : ਵੇਖੋ ਕਰ। ੪੩੬.੩

ਕਰੀਐ : ਵੇਖੋ ਕਰਿਐ। ੫੯੫.੪

ਕਰੀਫਲ : (ਸੰ.) (करीरः) ਪੁ.—(ਕਰੀ + ਫਲ) ਸੰਗਿਆ—ਕਰੀਰ ਦਾ ਫਲ, ਕੀਤੀ ਦਾ ਫਲ, ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਫਲ। ੩੮੯.੩

ਕਰੀਰ : (ਸੰ.) (करीरः) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਰੁੱਖ, ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਕੰਡਿਆਲਾ ਝਾੜਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਡੇਲੇ ਲਗਦੇ ਹਨ। ੨੩੭.੨

ਕਰੁਣਾ : (ਸੰ.) (करुणा) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਦੂਸਰੇ ਦਾ ਦੁੱਖ ਜਾਂ ਪੀੜ ਨਿਵਾਰਣ ਦੀ ਇੱਛਾ, ਰਹਿਮ, ਤਰਸ, ਕ੍ਰਿਪਾ, ਪ੍ਰਿਯਜਨ ਦੇ ਵਿਜੋਗ ਦਾ ਦੁੱਖ ਕਰਨਾ, ਦਇਆ, ਤਰਸ। ੧੮.੧, ੨੪੪.੩, ੪੩੪.੨

ਕਰੂਨਾ : ਵੇਖੋ ਕਰੁਣਾ ੨੪੯.੩

ਕਰੂਵਾਈ : (ਸੰ.) (कटुक) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਕੜਵਾਈ, ਕੜਵਾਹਟ, ਕੜਵਾਪਣ, ਕੌੜਾਪਣ। ੩੨੯.੨, ੩੯੯.੩

ਕਰੇ : ਵੇਖੋ ਕਰਿ। ਕਰਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੨੭੩.੨, ੩੬੫.੩, ੩੭੮.੩, ੪੫੯.੧, ੫੧੨.੩

ਕਰੇਜੋ : (ਹਿੰ.) (करेजा) ਪੁ.—ਕਲੇਜਾ, ਹਿਰਦਾ, ਦਿਲ, ਮਨ। ੪੦੬.੧

ਕਰੈ : ਵੇਖੋ ਕਰਿ। ਕਰਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੮੩.੨, ੮੪.੩, ੮੭.੩, ੧੦੨.੧, ੧੦੨.੨, ੧੧੩.੧, ੧੧੯.੪, ੧੫੮.੧, ੧੭੯.੨, ੧੮੦.੪, ੧੮੯.੧, ੨੦੦.੨, ੨੨੧.੩, ੨੨੧.੪, ੨੩੯.੨, ੨੪੮.੧, ੨੭੩.੩, ੩੧੦.੪, ੩੧੩.੧, ੩੧੫.੪, ੩੨੯.੨, ੩੫੩.੩, ੩੫੪.੧, ੩੫੫.੧, ੩੫੯.੨, ੩੬੦.੩, ੩੬੧.੩, ੩੬੩.੨, ੩੭੦.੩, ੩੭੧.੧, ੩੭੩.੩, ੩੮੩.੧, ੩੮੪.੨, ੩੯੫.੨, ੪੦੭.੪, ੪੧੫.੨, ੪੧੮.੪, ੪੩੦.੪, ੪੩੫.੪, ੪੪੦.੨, ੪੪੧.੧, ੪੪੯.੪, ੪੬੩.੩, ੪੭੯.੧, ੪੭੯.੨, ੪੮੦.੧, ੪੯੦.੧, ੪੯੧.੨, ੫੦੪.੪, ੫੧੦.੧, ੫੧੦.੩, ੫੧੨.੧, ੫੨੨.੨, ੫੨੬.੩, ੫੨੬.੪, ੫੪੮.੨, ੫੪੯.੩, ੫੬੯.੩, ੫੬੯.੪, ੫੭੭.੨, ੬੧੪.੪, ੬੫੩.੩

ਕਰੋ : ਵੇਖੋ ਕਰਿ। ਕਰਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੫੩੯.੧

ਕਲਸ : (ਸੰ.) (कलशः) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਘੜਾ, ਗਾਗਰ, ਚੋਟੀ, ਸਿਰਾ, ਮੰਦਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਉਚ ਭਵਨ ਦਾ ਚੋਟੀ ਵਾਲਾ ਭਾਗ। ੩੯੦.੧, ੬੩੮.੧

ਕਲਹ : (ਸੰ.) (कलहः) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਲੜਾਈ, ਝਗੜਾ, ਵਿਵਾਦ, ਯੁੱਧ। ੩੨੪.੨

ਕਲੰਕ : (ਸੰ.) (कलङ्क) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਦਾਗ, ਧੱਬਾ, ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਜਾਂ ਬੁਰਾ ਧੱਬਾ ਜਾਂ ਚਿੰਨ੍ਹ, ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਵਿਚਲਾ ਕਾਲਾ ਦਾਗ। ੨੫੮.੧, ੩੬੪.੨, ੪੧੯.੪, ੪੫੯.੨

ਕਲਪਤਰ : (ਸੰ.) (कल्पतरुः) ਸੰਗਿਆ—ਪੁਰਾਣਾ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਬ੍ਰਿਛ ਜੋ ਸਮੁੰਦਰ ਮੰਥਨ ਸਮੇਂ ੧੪ ਰਤਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਸੀ। ਮਨ ਮੰਗੀਆਂ ਮੁਰਾਦਾਂ ਤੇ ਸ਼ੁਭ ਕਾਮਨਾਵਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਰੁੱਖ, ਕਲਪ ਬ੍ਰਿਛ ੯੭.੪, ੧੩੦.੩, ੧੯੩.੨, ੨੯੪.੨

ਕਲਾ : (ਸੰ.) (कला) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਦਾ ਛੋਟਾ ਭਾਗ, ਅੰਸ਼, ਹਿੱਸਾ, ਗੁਣ, ਹੁਨਰ, ਚਤੁਰਾਈ, ਛਲ, ਕਪਟ, ਸ਼ਕਤੀ। ੩.ਛੰ.੩, ੫੫੮.੧, ੬੪੯.੨, ੬੫੪.੩

ਕਲਾਲ : (ਸੰ.) (कल्यापालः) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਕਲਾਰ, ਕਲਵਾਰ, ਸ਼ਰਾਬ ਕੱਢਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਵਾਲਾ। ੫੩੦.੩

ਕਲਿ ; (ਸੰ.) (कलहः) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਲੜਾਈ, ਝਗੜਾ, ਕਲਿਯੁਗ, ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਫੁੱਲ ਜੋ ਅਜੇ ਖਿੜਿਆ ਨਾ ਹੋਵੇ। ੪੫੫.੪

ਕਲਿਮਨ : (ਸੰ.) (कलिमतः) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਪਾਪ, ਕਾਲਖ, ਗੁਨਾਹ, ਪਾਪਾਂ ਦੀ ਮੈਲ। ੨੯੫.੪

ਕਲੀ : ਵੇਖੋ ਕਲਿ। ੫੩੨.੪

ਕਲੀਕੰਦ : ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਮਠਿਆਈ। ਵੇਖੋ ਕਲਿ ਤੇ ਕੰਦ। ੧੨੩.੨

ਕਲੀਦਾ : (ਸੰ.) (कलिन्दक) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਤਰਬੂਜ਼, ਹਿਦਵਾਣਾ ਜਾਂ ਹਦਵਾਣਾ, ਮਤੀਰਾ। ੧੦੯.੨

ਕਲੇਸ : (ਸੰ.) (कलेशः) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਕਲੇਸ਼, ਦੁੱਖ, ਫਿਕਰ, ਚਿੰਤਾ, ਝਗੜਾ, ਕ੍ਰੋਧ। ੩੨੪.੨, ੪੦੮.੨

ਕਲੇਜੋ : ਵੇਖੋ ਕਰੇਜੋ। ੫੦੫.੨

ਕਲੇਵਰਾ : (ਸੰ.) (कलेवरः) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸਰੀਰ, ਦੇਹ, ਚੋਲਾ, ਢਾਂਚਾ। ੩੮੮.੨

ਕਵਨ : ਸਰਵ—ਕੌਣ, ਕਿਹੜਾ, ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ, ਕਿਥੋਂ ਦਾ। ੩੦੯.੪, ੫੧੬.੧, ੫੩੦.੧, ੫੪੧.੧, ੫੪੧.੨, ੫੪੧.੩, ੫੯੩.੪, ੬੦੦.੧, ੬੦੦.੩, ੬੦੦.੪, ੬੦੨.੧, ੬੦੨.੨, ੬੨੬.੧—੬੨੬.੪, ੬੪੭.੧—੬੪੭.੪

ਕਵਨਹਿ : ਵੇਖੋ ਕਵਨ । ਕਿਸ, ਕਿਹੜੇ । ੪੭੩.੧

ਕਵਲਾਸ : (ਸੰ.) (कैलाश) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਕੈਲਾਸ਼ ਪਰਬਤ, ਉਹ ਪਹਾੜ ਜਿਸ ਉਤੇ ਸ਼ਿਵਜੀ ਦਾ ਨਿਵਾਸ ਹੈ, ਹਿਮਾਲਾ ਪਰਬਤ ਦੀ ਇਕ ਚੋਟੀ । ੪੧੬.੩

ਕ੍ਰਮ : (ਸੰ.) (कर्म)—ਉਹ ਕਾਰਜ ਜੋ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਧਾਰਮਿਕ ਕਾਰਜ, ਪੁੰਨ-ਕ੍ਰਮ, ਕ੍ਰਿਆ ਕ੍ਰਮ, ਵਿਆਕਰਣਕ ਸ਼ਬਦ ਆਦਿ । ੨੬੮.੨, ੩੧੮.੩, ੪੦੪.੧, ੬੫੪.੪

ਕ੍ਰਾਂਤ : (ਸੰ.) (क्रांत)—ਆਪਣੀ ਸੀਮਾਂ ਜਾਂ ਮਰਿਆਦਾ ਤੋਂ ਅਗੇ ਵਧਿਆ, ਕਰਾਂਤੀ ਦਾ ਧਾਰਣੀ, ਪਰਿਵਰਤਤ ਹੋਣ ਵਾਲਾ, ਜਿਸ ਉਤੇ ਹਮਲਾ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ, ਦਬਾਇਆ । ੪੩.੩, ੨੮੯.੨

ਕ੍ਰਿਸਨ : (ਸੰ.) (कृष्ण) ਸੰਗਿਆ—ਭਗਵਾਨ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ । ਵਿ.—ਸ਼ਿਆਮ, ਕਾਲਾ ਸਿਆਹ । ੨੧੦.੨

ਕ੍ਰਿਸਾਨ : (ਸੰ.) (कृषाण) ਸੰਗਿਆ—ਕਿਸਾਨਾ, ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਚੋਂ ਫਸਲ ਉਗਾਉਣ ਦਾ ਪੇਸ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਕਿਰਸਾਣ, ਕਿਰਸਾਣੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ । ੩੫੭.੩, ੫੯੫.੨

ਕ੍ਰਿਸ਼ਾਨ : ਵੇਖੋ ਕ੍ਰਿਸਾਨ । ੫੧੮.੧

ਕ੍ਰਿਤ : (ਸੰ.) (कृत) ਵਿ.—ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ, ਕਰਿਆ ਹੋਇਆ, ਬਣਾਇਆ ਹੋਇਆ । ਸੰਗਿਆ—ਕਰਮ, ਕਾਰਜ, ਕੰਮ, ਕਰਨ ਯੋਗ ਕੰਮ । ੩੩੧.੨, ੩੭੯.੪, ੪੮੩.੩, ੫੩੩.੩

ਕ੍ਰਿਤਕਰਮ : (ਸੰ.) (कृतकर्म) (ਕ੍ਰਿਤ + ਕਰਮ) ਵੇਖੋ ਕ੍ਰਿਤ । ਸੰਪੂਰਣ ਕਾਰਜ, ਸਫਲ ਕਾਰਜ, ਹੋ ਚੁਕਿਆ ਕੰਮ, ਉਹ ਕਾਰਜ ਜਿਸ ਦੀ ਇੱਛਾ ਜਾਂ ਕਾਮਨਾ ਪੂਰੀ ਹੋ ਚੁਕੀ ਹੋਵੇ । ੫੩੬.੪

ਕ੍ਰਿਤਘਣ : (ਸੰ.) (कृतघ्न) ਵਿ.—ਕੀਤੇ ਉਪਕਾਰ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਜਾਣ ਵਾਲਾ, ਅਕ੍ਰਿਤਘਣ, ਅਹਿਸਾਨ ਫਰਾਮੋਸ਼ । ੩੮੭.੩, ੪੭੮.੪, ੫੨੧.੪

ਕ੍ਰਿਤਮੀ : (ਸੰ.) (कृत्रिम) ਵਿ.—ਨਕਲੀ, ਬਨਾਉਟੀ । ੫੭੦.੪

ਕ੍ਰਿਤਾਸ : (ਅ) ਕਿਰਤਾਸ ਸੰਗਿਆ—ਕਾਗਜ਼, ਪੇਪਰ, ਵਰਕਾ । ੧੫੬.੨, ੨੧੦.੧, ੫੦੦.੪

ਕ੍ਰਿਪਣ : (ਸੰ.) (कृपण) ਵਿ.—ਸੂਮ, ਕੰਜੂਸ, ਬਖ਼ੀਲ, ਨੀਚ, ਸ਼ੂਦਰ । ੩੮੭.੨

ਕ੍ਰਿਪਨ : ਵੇਖੋ ਕ੍ਰਿਪਨ । ੬੨੧.੧

ਕ੍ਰਿਪਾ : (ਸੰ.) (कृपा) ਸੰਗਿਆ—ਦਇਆ, ਧਰਮ, ਰਹਿਮ, ਮਿਹਰਬਾਨੀ, ੫੭.੪, ੫੮.੩, ੭੩.੩, ੭੯.੪, ੮੩.੪, ੯੭.੪, ੯੯.੧, ੧੦੩.੪, ੧੦੫.੪, ੧੪੪.੩.ਛੰ.੪, ੧੪੮.੪, ੧੭੮.੧, ੧੮੩.੪, ੧੮੯.੧, ੨੦੪.੧, ੨੧੩.੪, ੨੧੬.੪, ੨੭੬.੧, ੨੯੪.੨, ੩੪੮.੨, ੩੫੫.੩, ੩੭੧.੪, ੫੦੪.੪, ੬੧੨.੪, ੬੨੮.੪, ੬੬੨.੪

ਕ੍ਰਿਪਾਧਾਰੀ : (ਕ੍ਰਿਪਾ+ਧਾਰੀ) ਵੇਖੋ ਕ੍ਰਿਪਾ। ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀਤੀ, ਮਿਹਰ ਕੀਤੀ, ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ੨੧੨.੧

ਕ੍ਰਿਪਾਨਿਧੀ : (ਕ੍ਰਿਪਾ+ਨਿਧੀ) ਵੇਖੋ ਕ੍ਰਿਪਾ। ਕ੍ਰਿਪਾ ਦਾ ਖ਼ਜਾਨਾ, ਦਯਾਵਾਨ, ਮਿਹਰਵਾਨ, ਪਰਮਾਤਮਾ, ਦਾਤਾ। ੧੪੨.੪

ਕ੍ਰਿਪਾਲ : (ਸੰ.) (कृपालु) ਵਿ.—ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਦਯਾਲ, ਮਿਹਰਵਾਨ। ੯੭.੪, ੨੧੨.੧

ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ : ਵੇਖੋ ਕ੍ਰਿਪਾਲ। ੩੮੭.੨

ਕ੍ਰਿਮ : (ਸੰ.) (कृमि) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਕਿਰਮ, ਛੋਟਾ ਕੀੜਾ, ਕੀਟ, ਅਨੁਕੀਟ (ਬੈਕਟੀਰੀਆ) ਕਿਰਮ-ਜੰਤ-ਭਾਵ ਤੁੱਛ, ਅਦਨਾ, ਕਮੀਨਾ। ੬੩੨.੩

ਕ੍ਰੀੜਾ : (ਸੰ.) (क्रीड़ा) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਖੇਲ ਕੁੱਦ, ਕਲੋਲ, ਹਾਸਾ, ਠੱਠਾ, ਵਿਲਾਸ। ੫੯੮.੧

ਕ੍ਰੋਧ : (ਸੰ.) (क्रोध:) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਉਹ ਉਗ੍ਰ ਮਨੋਭਾਵ ਜੋ ਕਸ਼ਟ ਜਾਂ ਹਾਨੀ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ, ਗੁੱਸਾ, ਕੋਪ, ਰੋਸ, ਆਦਿ। ੧੭੬.੪, ੧੭੭.੨, ੨੭੨.੧, ੨੮੭.੧, ੩੫੫.੩, ੫੨੧.੨, ੬੨੩.੪

ਕ੍ਰੋਧਾਕ੍ਰੋਧ : ਵੇਖੋ ਕ੍ਰੋਧ। (ਕ੍ਰੋਧ+ਅਕ੍ਰੋਧ)। ੨੯੩.੩

ਕ੍ਰੋਧਿ : (ਸੰ.) (क्रोधी) ਵਿ.—ਕ੍ਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਕ੍ਰੋਧ ਦਾ ਧਾਰਣੀ, ਗੁਸੈਲਾ, ਗੁਸੇ ਵਾਲਾ। ੩੫੯.੧

ਕਾ : (ਸੰ.) (क) ਪ੍ਰਤਯਯ—ਸਬੰਧ ਬੋਧਕ ਦਾ, ਸਰਵ—ਕੀ, ਕਿਆ, ਬ੍ਰਜਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਕੌਣ ਦਾ ਰੂਪ ਜੋ ਵਿਭਕਤੀ ਲਗਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ੧.ਸੋ.੨, ੧.ਦੋ.੨, ੧.ਛੰ.੧, ੪੭੯.੩, ੬੭੩.੧—੬੭੩.੪

ਕਾਸ : (ਸੰ.) (अकाश)—ਅਕਾਸ਼, ਅਸਮਾਨ। ਸਰਵ-ਕਿਸ, ਕਿਸ ਨੂੰ। ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਚਮਕਣਾ, ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨਾ, ਘਾਹ, ਕਾਹੀ, ਚਮਕ, ਪ੍ਰਗਟ ਆਦਿ। ੬੩.੧

ਕਾਸਟ : (ਸੰ.) (काष्टम) ਸੰਗਿਆ—ਕਾਠ, ਲੱਕੜੀ। ੧੦੮.੨, ੧੮੭.੨, ੨੯੬.੩, ੨੯੭.੩, ੨੯੮.੧, ੩੬੪.੩, ੪੨੫.੨, ੫੬੧.੩, ੬੦੮.੩, ੬੨੫.੧, ੬੨੫.੨

ਕਾਸਟਿਹ : ਵੇਖੋ ਕਾਸਟ। ਕਾਠ ਨੂੰ, ਲੱਕੜੀ ਨੂੰ। ੩੮੧.੨, ੪੨੫.੧

ਕਾਸ਼ਟ : ਵੇਖੋ ਕਾਸਟ। ੫੩੪.੩

ਕਾਸ਼ਟਹਿ : ਵੇਖੋ ਕਾਸਟਹਿ। ੩੭੯.੩, ੫੩੬.੧

ਕਾਸਟਿ : ਵੇਖੋ ਕਾਸਟ। ੬੦੮.੩

ਕਾਸਿਓ : (ਕਾ+ਸਿਉ) ਕਿਸ ਨੂੰ। ੬੬੮.੪

ਕਾਸ਼ੀ : (ੳ) ਉੱਤਰ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦਾ ਇਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਤੀਰਥ ਸਥਾਨ, (ਅ) (ਸੰ.) (कांस्यम्) ਧਾਤੂ ਜਿਹੜੀ ਪਿੱਤਲ ਤੇ ਤਾਂਬੇ ਨੂੰ ਮਿਲਾਕੇ ਬਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਕੈਂਹ । ੪੧੬.੨, ੫੯੭.੨

ਕਾਹਿ : (ਹਿੰ.) (काहे) ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਕਿਉਂ, ਕਿਸ ਲਈ, ਕਿਸ ਨੂੰ । ੫੪੫.੩

ਕਾਹੀ : ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਕਿਸ ਲਈ, ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ, ਕਿਉਂ । ੬੩੨.੪

ਕਾਹੇ : ਵੇਖੋ ਕਾਹਿ । ੪੬੨.੨, ੬੨੪.੧, ੬੨੪.੩, ੬੬੭.੧, ੬੬੭.੩

ਕਾਹੂ : ਵੇਖੋ ਕਾਹੂੰ । ਕਿਸ ਲਈ । ੧੦੩.੪, ੧੪੨.੪, ੨੩੨.੩, ੩੬੨.੧, ੩੬੮.੨, ੪੨੮.੧, ੪੩੮.੪, ੪੪੧.੩, ੪੫੨.੨, ੪੬੬.੨, ੫੪੭.੩, ੫੫੩.੨, ੫੬੮.੧, ੫੭੫.੧, ੫੭੫.੨, ੫੮੯.੧, ੫੮੯.੪, ੫੯੦.੨, ੫੯੧.੪, ੫੯੫.੪, ੬੧੫.੩, ੬੧੫.੪, ੬੧੮.੨, ੬੧੮.੩, ੬੭੩.੪

ਕਾਹੂੰ : (ਹਿੰ.) (काहू) ਸਰਵ—ਕਿਸੇ ਨੂੰ, ਕਿਸੇ । ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਕਿਤੇ, ਕਿਸ ਥਾਂ ਤੇ । ਕੀ (ਫ਼ਾ.) ਇਕ ਕਜਲੇ ਦੀ ਦਵਾਈ । ੧੦੦.੪, ੧੦੩.੨, ੩੪੨.੧, ੩੮੨.੨, ੪੧੫.੧, ੪੩੪.੩, ੪੩੫.੪, ੪੩੬.੪, ੪੩੭.੨, ੫੧੨.੨, ੫੪੯.੧—੫੪੯.੪, ੫੫੨.੧

ਕਹੂਐ : ਵੇਖੋ ਕਾਹੂੰ । ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਭੀ । ੪੫੨.੧, ੪੫੭.੧, ੫੫੩.੧

ਕਾਂਕੀ : ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਕਿਸ ਦੀ, ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ, ਕਿਸ ਲਈ । ੨੬੨.੨, ੫੨੨.੧, ੬੪੧.੧

ਕਾਗ : (ਸੰ.) (काग:) ਸੰਗਿਆ—ਕਾਂ, ਕਾਗ, ਕਊਆ । ੧੬੪.੪, ੨੩੭.੪, ੨੯੮.੩, ੩੪੦.੪, ੩੮੬.੧, ੪੫੨.੨, ੪੬੦.੧, ੪੭੭.੧, ੫੦੧.੪, ੫੦੮.੪

ਕਾਗੈ : (ਸੰ.) (काग:) ਸੰਗਿਆ—ਕਾਂ, ਕਾਉਂ, ਕਊਆ, ਕਾਲੇ ਪਰਾਂ ਵਾਲਾ ਪੰਛੀ, ਕਾਗ ਦੇ । ੪੯੧.੧

ਕਾਚ : (ਸੰ.) (काच:) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਕੱਚ, ਸੀਸ਼ਾ, ਲਾਖ, ਕਾਲਾ ਨਮਕ, ਚਪੜ । ੩੮੯.੨, ੫੩੨.੧

ਕਾਂਚ : ਵੇਖੋ ਕਾਚ । ੧੬੦.੨

ਕਾਚੋ : ਕੱਚਾ, ਜੋ ਪਕਿਆ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਕੱਚੇ ਦਿਲ ਵਾਲਾ, ਕਮਦਿਲ, ਕਾਇਰ, ਡਰਪੋਕ । ੨੫੮.੧, ੫੧੭.੧

ਕਾਛਿ : ਸ਼ਿੰਗਾਰ—ਕੇ, ਸਜਣਾ ਫਬਣਾ, ਸੰਵਰਨਾ, ਵੇਸ਼ ਪਾਉਣਾ ਆਦਿ । ੫੯੩.੪, ੫੯੪.੩

ਕਾਛੀ : (ਸੰ.) (कच्छ:) ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਸਬਜ਼ੀ ਦਾ ਕਾਸ਼ਤਕਾਰ ਤੇ ਵੇਚਣ ਵਾਲਾ, ਅਰਾਂਈ, ਕੱਛ ਵਿਚ ਖੇਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ । ਕ੍ਰਿ.—ਕੱਛਣਾ ਗਾਹਣਾ ਆਦਿ । ੪੧੫.੧

ਕਾਛੈ : ਕੱਛਣਾ, ਗਾਹਣਾ, ਫਿਰਨਾ, ਘੁੰਮਣਾ, ਨਿਕਟ, ਨਜ਼ਦੀਕ । ੧੬੧.੩

ਕਾਜ : (ਸੰ.) (कार्य) ਸੰਗਿਆ— ਕਾਰਜ, ਕੰਮ, ਵਿਆਹ ਦਾ ਕਾਰਜ, ਕੱਜਣਾ । ੪੬.੪, ੨੪੧.੪, ੩੬੭.੩, ੩੭੧.੨, ੩੯੨.੩, ੪੦੫.੪, ੪੧੫.੧, ੪੩੪.੩, ੫੬੨.੨, ੫੬੩.੨, ੫੬੬.੧, ੬੦੪.੪

ਕਾਜਰ : (ਸੰ.) (कज्जलम्) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਕਿਸੇ ਠੀਕਰੇ ਉਤੇ ਦੀਵੇ ਦੀ ਕਾਲਖ ਨੂੰ ਜਮਾਕੇ ਬਣਾਇਆ ਕੱਜਲ ਜੋ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਪਾਉਣ ਦੇ ਕੰਮ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਕੱਜਲ ਸੁਰਮਾ । ੫੯੭.੨

ਕਾਜਿ : ਵੇਖੋ ਕਾਜ । ਕੰਮ, ਕਾਰਜ, ਧੰਦਾ, ਰੁਜਗਾਰ, ਪ੍ਰਯੋਜਨ, ਉਦੇਸ਼ । ੪੭੩.੧

ਕਾਂਜੀ : (ਸੰ.) (काञ्जिकम्) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਪੀਸੀ ਹੋਈ ਰਾਈ ਦਾ ਮਸਾਲੇਦਾਰ ਪੀਣ ਯੋਗ ਜਲ, ਖੱਟਾ ਰਸ । ੧੭੪.੧, ੫੦੬.੨

ਕਾਜੈ : ਵੇਖੋ ਕਾਜ । ਕਾਰਜ ਲਈ । ੪੩੫.੩

ਕਾਟ : (ਹਿੰ.) (काट) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਕੱਟਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਕਟਾਈ, ਕੱਟਣ ਦਾ ਢੰਗ, ਚਾਲਬਾਜ਼ੀ, ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤ, ਕੁਸ਼ਤੀ ਦੇ ਦਾਅ ਦਾ ਤੋੜ ਆਦਿ । ੧੩੫.੨, ੩੫੭.੩, ੫੨੪.੨, ੬੧੪.੪, ੬੩੬.੧

ਕਾਟਯੋ ਵੇਖੋ ਕਾਟ । ਕਟ ਦਿਤਾ, ਖਤਮ ਕਰ ਦਿਤਾ, ਮੁਕਾ ਦਿਤਾ । ੧੬੧.੩

ਕਾਟਿ : ਵੇਖੋ ਕਾਟ । ੧੮੨.੪, ੬੧੪.੪, ੬੩੬.੧, ੬੭੨.੧

ਕਾਟਿਨ : ਵੇਖੋ ਕੋਟਿਨ, ਵੇਖੋ ਕਾਟ । ੪੨੧.੧

ਕਾਟੀਐ : ਵੇਖੋ ਕਾਟ । ਕਟੋ, ਕਟੀਏ । ੫੮੦.੨

ਕਾਟੇ : ਵੇਖੋ ਕਾਟ । ਕੱਟਦਾ ਹੈ, ਕੱਟੇ । ੪੨੬.੩

ਕਾਠ : ਵੇਖੋ ਕਾਸ਼ਟ । ੪੬੧.੬

ਕਾਠੋਰਪਨ : (ਹਿੰ.) (कठोरपन) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਕਰੜਾਈ, ਸਖ਼ਤੀ, ਬੇਰਹਮੀ ਆਦਿ । ੪੭੮.੨

ਕਾਢੀਅਤ : ਵੇਖੋ ਕਾਢ । ੧੩੬.੧

ਕਾਢ : (ਸੰ.) (कृष) ਧਾਤੁ, ਸ. ਕ੍ਰਿ.— ਕੱਢਣਾ, ਖਿੱਚਣਾ, ਬਾਹਰ ਕਰਨਾ, ਪ੍ਰਤੱਖ ਕਰਨਾ । ੫੩੫.੩

ਕਾਢਤ : ਵੇਖੋ ਕਾਢ । ਕਢਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਕੱਢਦਾ ਹੈ, ਕੱਢ ਲੈਣਾ, ਅਲੱਗ ਕਰ ਲੈਣਾ, ਬਚਾ ਲੈਣਾ ਆਦਿ । ੫੬੪.੩

ਕਾਢਿ : ਵੇਖੋ ਕਾਢ । ੨੩੫.੪, ੩੨੬.੨, ੬੦੯.੩

ਕਾਢਿਅਤ : ਵੇਖੋ ਕਾਢੀਅਤ । ੧੩੬.੧

ਕਾਢੀਅਤ : ਵੇਖੋ ਕਾਢਤ । ੫੮੦.੧

ਕਾਢੀਐ : ਵੇਖੋ ਕਾਢਤ । ੪੫੨.੪

ਕਾਢੈ : ਵੇਖੋ ਕਾਢਤ ੪੨੫.੩ ੫੮੧.੨

ਕਾਂਤਿ : (ਸੰ.) (कान्ति:) ਇਸਤਰੀ ਦੇ ਸਰੂਪ ਦੀ ਛਬਿ, ਸ਼ੋਭਾ, ਸੁੰਦਰਤਾ, ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਪੂਰਨ ਮੋਹਕ ਰੂਪ, ਮਨੋਹਰਤਾ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਸੌਂਦਰਯ ਆਦਿ। ੬੧੨.੩

ਕਾਂਤੀ : ਵੇਖੋ ਕਾਂਤਿ। (ਸੰ.) (कर्तरी) ਕੈਂਚੀ, ਛੁਰੀ, ਬਿਛੂ ਦਾ ਡੰਕ। ੪੧੬.੨

ਕਾਂਤੈ : (ਸੰ.) (कर्तनम्) ਸ.ਕ੍ਰਿ.—ਰੂੰ ਦੀ ਪੂਣੀ ਬਣਾ ਕੇ ਕੱਤਣਾ, ਚਰਖਾ ਕੱਤਣਾ, ਚਰਖਾ ਚਲਾਉਣਾ, ਰੂੰਈ ਦਾ ਧਾਗਾ ਬਣਾਉਣਾ। ੫੯੩.੩

ਕਾਥਾ : (ਸੰ.) (क्वाथ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਕੱਥਾ ਪਾਨ ਵਿਚ ਮਿਲਾਕੇ ਖਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸਤ ਜੋ ਖੈਰ (ਕਿਕਰ ਵਰਗਾ ਰੁੱਖ) ਦੀ ਲਕੜੀ ਤੋਂ ਬਣਦਾ ਹੈ। ੩੯.੩, ੬੩.੨, ੧੨੪.੩

ਕਾਨ : (ਸੰ.) (कर्ण) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਕੰਨ, ਸ੍ਰਵਣ ਇੰਦ੍ਰੀ, ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਸੁਣਨ ਦਾ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅੰਗ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਣ, ਬਾਣ, ਬਲ ਆਦਿ। ਵੇਖੋ ਕਾਨਿ। ੨੩੧.੩, ੩੦੫.੨, ੩੨੪.੩, ੪੪੯.੨, ੪੯੦.੧, ੫੨੪.੩, ੬੦੬.੨

ਕਾਨਿ : (ਹਿੰ.) (कानि) ਇ.—ਲੋਕ ਲਾਜ, ਮਰਿਆਦਾ ਦਾ ਧਿਆਨ, ਡਰ, ਅਧੀਨਗੀ, ਸੰਕੋਚ, ਸਿਖਿਆ। ੩੨੪.੩, ੩੮੨.੧

ਕਾਪੈ : (ਕਾ+ਪੈ) ਕਿਸ ਕੋਲ, ਕਿਸ ਅਗੇ, ਕਿਸ ਸਾਹਮਣੇ, ਕਿਸ ਨਾਲ। ੨੨੧.੨, ੨੨੧.੪, ੩੦੫.੨

ਕਾਬਰੀ : ਵੇਖੋ ਕਾਬਰੀ ੩੮੯.੨

ਕਾਂਬਰੀ : (ਸੰ.) (कम्बल:) ਇ.—ਕੰਬਲੀ, ਕੰਮਲੀ, ਹਲਕਾ ਕੰਬਲ, ਭੂਰੀ, ਲੋਈ। ੩੯੦.੨

ਕਾਮ : (ਸੰ.) (कामना) ਸੰਗਿਆ—ਕਾਮਨਾ, ਇੱਛਾ, ਅਭਿਲਾਖਾ, ਮੈਥੁਨ, ਇੱਛਾ। ਕਾਰਜ ਜਾਂ ਕੰਮ ਤੋਂ ਵੀ ਭਾਵ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ੪.ਛੰ.੭, ੨੫.੨, ੮੨.੪, ੧੨੫.੪, ੧੩੯.੩, ੧੪੫.ਤ੍ਰ.ਛੰ.੩, ੧੫੧.੪, ੧੭੭.੧, ੨੭੨.੧, ੨੭੨.੨, ੨੮੨.੧, ੨੮੭.੧, ੨੯੦.੪, ੨੯੩.੩, ੩੫੯.੧, ੩੮੦.੩, ੪੨੮.੧, ੪੯੪.੨, ੫੨੧.੨, ੬੧੫.੩, ੬੧੭.੩, ੬੨੩.੪, ੬੫੧.੪, ੬੫੨.੪, ੬੫੬.੨, ੬੬੧.੪

ਕਾਮਹਿ : ਵੇਖੋ ਕਾਮ। ਕੰਧ ਨੂੰ, ਕਾਰਜ ਨੂੰ। ੫੭੭.੨

ਕਾਮਨਾ : (ਸੰ.) (कामना) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਇੱਛਾ, ਅਭਿਲਾਖਾ, ਖਾਹਸ਼, ਮਨੋਰਥ। ੭੨.੨, ੧੭੯.੩, ੨੦੯.੩, ੩੩੦.੪, ੩੫੭.੪, ੩੬੯.੪, ੪੨੮.੧, ੪੫੧.੩, ੪੮੧.੨, ੪੮੧.੪, ੬੪੬.੨, ੬੬੧.੪, ੬੬੫.੪, ੬੬੯.੧, ੬੭੪.੪

ਕਾਮਨੀ : (ਸੰ.) (कामिनी) ਸੰਗਿਆ—ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇਸਤਰੀ, ਮਨੋਹਰ ਜਾਂ ਸੁੰਦਰ ਇਸਤਰੀ, ਕਾਮਯੁਕਤ ਇਸਤਰੀ ਸੁੰਦਰ ਔਰਤ। ੨੩੪.੩, ੩੬੯.੪, ੪੩੩.੧, ੫੬੩.੪

ਕਾਮਦੇਵ : (ਸੰ.) (कामदेव) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਇਸਤਰੀ ਪੁਰਖ ਦੇ ਸੰਜੋਗ ਦਾ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਾਇਕ ਇਕ ਕਲਪਿਤ ਪੁਰਾਤਨ ਦੇਵਤਾ, ਸੰਭੋਗ ਦੀ ਇੱਛਾ, ਕਾਮ ਦਾ ਦੇਵਤਾ। ੨੧੩.੨

ਕਾਮਧੇਨਾ ਧੀਨ : (ਕਾਮਧੇਨ + ਅਧੀਨ) ਕਾਮਧੇਨ ਦਾ ਕਿਸੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣਾ। ੯੭.੪

ਕਾਮਧੇਨੁ : (ਸੰ.) (कामधेनु) ਸੰਗਿਆ—ਸਵਰਗ ਦੀ ਉਹ ਗਾਂ ਜੋ ਸਭ ਦੀ ਕਾਮਨਾ-ਪੂਰਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੈ, ਵਸ਼ਿਸ਼ਠ ਰਿਸ਼ੀ ਦੀ ਨਦਿੰਨੀ ਗਾਂ ਜਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਉਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਮਿਤਰ ਨਾਲ ਯੁੱਧ ਹੋਇਆ ਸੀ। ੧੩੦.੩, ੧੯੩.੨, ੨੨੪.੨, ੨੪੯.੩, ੪੭੭.੩, ੬੧੨.੧,

ਕਾਮਰਥੀ : (ਸੰ.) (कामर्थिन) ਵਿ.—ਕਾਮ ਦਾ ਪ੍ਰਬਲ ਇਛੁਕ, ਕਾਮਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਸੁਆਰਥੀ ਪੁਰਖ। ੪੨੮.੧

ਕਾਮਰੀ : ਵੇਖੋ ਕਾਂਬਰੀ। ੬੩੩.੪

ਕਾਮਿਨੀ : ਵੇਖੋ ਕਾਮਨੀ। ੨੦੯.੩

ਕਾਯਾ : (ਸੰ.) (काया) ਸੰਗਿਆ—ਕਾਇਆ, ਸਰੀਰ, ਦੇਹ, ਤਨ। ੫੯੨.੨

ਕਾਰ : (ਸੰ.) (कार्य) ਸੰਗਿਆ—ਕਾਰਜ, ਕੰਮ, ਕ੍ਰਿਆ। ੫੪੧.੩

ਕਾਰਜ : ਵੇਖੋ ਕਾਰ। ੩੫੦.੨, ੪੯੫.੧

ਕਾਰਜੀ : (ਹਿੰ.) (कारज)—ਕਾਰਜ ਕਰਤਾ, ਮੁੱਖ ਕਾਮਾ, ਕੰਮ 'ਚ ਮੋਹਰੀ। ੩੮੦.੩

ਕਾਰਣ : ਵੇਖੋ ਕਾਰਨ। ੩੦੧.੩, ੩੩੧.੨, ੩੩੯.੩, ੪੫੮.੨

ਕਾਰਤਿਕ : (ਸੰ.) (कार्तिक) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਕੱਤਕ ਦਾ ਮਹੀਨਾ ਜੋ ਅਸੂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਦੀਵਾਲੀ ਵਾਲਾ ਮਹੀਨਾ। ੩੧੧.੧, ੩੪੫.੧

ਕਾਰਨ : (ਸੰ.) (कारणम्) ਸੰਗਿਆ—ਸਾਧਨ, ਹਿਤ, ਸਬੱਬ, ਜ਼ਰੀਆ ਵਾਸਤੇ। ੭੨.੪, ੧੮੧.੪, ੨੨੭.੪, ੩੧੦.੧, ੫੮੩.੪, ੬੨੪.੪

ਕਾਰਨ ਕਰਨ : (ਸੰ.) (कारण + करण) ਵਿ.—ਕਾਰਨ ਕਰਨ ਵਾਲ਼ਾ, ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ, ਪਰਮਾਤਮਾ। ੨੨੭.੪

ਕਾਰੀ : (ਫ਼ਾ.) ਵਿ.—ਕੰਮ ਵਿਚ ਨਿਪੁੰਣ ਕਾਰੀਗਰ, ਸਿਆਣਾ, ਅਭਿਆਸੀ, ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਨਕ, ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ, ਪ੍ਰਤਿਭਾਵਾਨ ਕਾਮਾ। ੨੧੨.੩, ੩੯੦.੨

ਕਾਲ : (ਸੰ.) (काल) ਸੰਗਿਆ—ਸਮਾਂ, ਵਕਤ, ਮੌਤ, ਭੁੱਖਮਰੀ, ਅੰਨ ਜਾਂ ਅਨਾਜ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੀ ਅਵਸਥਾ। ੨੪.੨, ੨੭.੩, ੨੯.੨, ੫੭.੨, ੬੯.੪, ੭੦.੧-੭੦.੩, ੧੨੭.੧, ੧੫੫.੪, ੧੬੨.੨, ੧੬੭.੪, ੧੭੪.੩, ੨੯੫.੩, ੩੩੬.੧, ੪੦੮.੨, ੪੫੫.੪, ੫੧੭.੪, ੫੩੨.੪, ੫੬੧.੪

ਕਾਲਕੂਟ : (ਸੰ.) (कालकूट:) ਸੰਗਿਆ—ਕਾਲਖ, ਮਲੀਨਤਾ, ਗੰਦਗੀ, ਮੰਦਭਾਵਨਾ, ਇਕ ਤੀਬਰ ਜ਼ਹਿਰ, ਕਾਲਾ ਨਾਗ। ੨੭.੩, ੨੯੮.੪, ੪੦੬.੨, ੪੯੧.੩

ਕਾਲਰ : (ਸੰ.) (किल्लुर) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਕੱਲਰ, ਬੰਜਰ ਸ਼ੋਰੇ ਵਾਲੀ ਭੂਮੀ, ਖਾਰੀ ਭੂਮੀ। ੨੯੯.੪, ੪੭੬.੧, ੫੧੮.੩, ੫੯੮.੧, ੫੯੮.੨, ੬੩੮.੧

ਕਿਉ : ਅਵਯਯ—ਕਿਸ ਲਈ, ਕਿਸ ਕਾਰਣ, ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਿਵੇਂ, ਕੈਸੇ, ਕਿੰਝ। ੬੪੦.੧

ਕਿਉਂ : ਵੇਖੋ ਕਿਉ। ੩੧੮.੪, ੩੫੨.੩

ਕਿਸਾਨ : ਵੇਖੋ ਕ੍ਰਿਸਾਨ। ੬੩੫.੩

ਕਿਸੋਰ : (ਸੰ.) (किशोर:) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—11 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਬਾਲਕ, ਪੁੱਤਰ, ਬੇਟਾ, ਘੋੜੀ ਦਾ ਵਛੇਰਾ। ੧੫੯.੧

ਕਿੰਚਿਤ : (ਸੰ.) (किञ्चित्) ਵਿ.—ਰਤਾਕੁ, ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ, ਜਰਾ ਜਿੰਨਾ, ਅਲਪ। ੪੩.੧, ੫੭.੪; ੧੦੫.੪, ੧੩੦.੩, ੧੪੨.੧; ੧੪੪.ਝ.ਛੰ.੪, ੧੪੮.੪, ੨੦੪.੧, ੨੧੩.੪, ੨੧੬.੩, ੨੯੪.੨, ੬੧੨.੪, ੬੪੬.੩, ੬੫੦.੪

ਕਿਛੁ : ਵੇਖੋ ਕਿੰਚਤ। ੪੮੮.੨

ਕਿਧੌ : (ਸੰ.)(किम्) ਅਵਯਯ—ਅਥਵਾ, ਜਾਂ ਮਾਨੋਂ, ਕਿਥੋ, ਕਿਵੇਂ। ੩੩੧.੩,

ਕਿਧੌਂ : ਵੇਖੋ ਕਿਧੌ। ੫੩੦.੧

ਕਿਰਸ਼ : (ਸੰ.) (कृषि) ਸੰਗਿਆ—ਕਿਰਸਾਣੀ, ਖੇਤੀ, ਕਿਰਤ, ਪੇਸ਼ਾ ਰੁਜਗਾਰ। ੫੧੮.੩

ਕਿਰਣ : (ਸੰ.) (किरण) ਸੰਗਿਆ—ਕਿਰਨ, ਸੂਰਜ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਹ ਰੂਪ ਦੀ ਇਕਾਈ ਜਾਂ ਰੇਖਾ, ਰੋਸ਼ਨੀ ਦੀ ਸੂਖਮ ਰੇਖਾ। ੩੪੬.੧, ੩੯੪.੧, ੪੨੩.੧, ੫੬੦.੩

ਕਿਰਤ : (ਸੰ.) (कृत्य) ਸੰਗਿਆ—ਕਾਰਜ; ਕੰਮ, ਵੇਖੋ ਕਿਰਤਿ। ੩੭੦.੨, ੩੮੫.੪, ੬੧੦.੪

ਕਿਰਤਿ : (ਸੰ.) (क्रिति) ਸੰਗਿਆ—ਕਾਰਜ, ਕੰਮ, ਕਰਤੂਤ, ਕਰਨੀ, ਪੁਰਸ਼ਾਰਥ। ਵੇਖੋ ਕਿਰਤ। ੧੦੭.੪, ੨੩੫.੩

ਕਿਰਤਾਸੁ : ਵੇਖੋ ਕ੍ਰਿਤਾਸ। ੫੬੧.੧

ਕੀ : ਪ੍ਰਤਯਯ—ਸਬੰਧ ਕਾਰਕ ਦੀ ਵਿਭਕਤੀ ।
ਕਾ, ਕੀ, ਦਾ, ਦੀ ।
੯.੧, ੧੬.੧, ੫੯.੧, ੭੧.੪, ੯੫.੨, ੯੮.੧, ੧੦੭.੧–੧੦੭.੪, ੧੨੭.੩, ੧੪੫.ਝ.ਛੰ.੧. ੧੪੫.ਝ.ਛੰ.੨, ੧੪੮.੧, ੧੪੮.੩, ੧੫੬.੨, ੧੮੩.੨, ੧੮੩.੩, ੧੯੫.੧, ੨੦੩.੨, ੨੦੪.੨, ੨੦੪.੪, ੨੦੬.੪; ੨੦੮.੩, ੨੧੦.੩, ੨੧੩.੧, ੨੧੩.੪, ੨੧੯.੧, ੨੧੯.੨, ੨੨੪.੧, ੨੨੯.੩, ੨੩੧.੩, ੨੩੨.੩, ੨੩੩.੨, ੨੫੧.੧, ੨੫੪.੪, ੨੬੯.੩, ੨੮੧.੨, ੨੯੭.੧, ੩੦੯.੪, ੩੧੫.੪, ੩੧੬.੨, ੩੧੭.੧—੩੧੭.੪, ੩੧੮.੪, ੩੨੦.੩, ੩੫੩.੪, ੩੫੬.੩, ੩੬੫.੧, ੩੬੯.੪, ੩੭੫.੪, ੩੮੩.੧, ੩੮੩.੨, ੩੮੬.੧—੩੮੬.੪, ੩੮੭.੨, ੩੯੫.੨, ੪੨੪.੧—੪੨੪.੪, ੪੩੩.੧, ੪੩੪.੩, ੪੫੫.੧, ੪੫੫.੨, ੪੬੧.੩, ੪੬੭.੩, ੪੭੦.੧, ੪੭੨.੧, ੪੭੨.੨, ੪੮੫.੪, ੫੦੬.੧—੫੦੬.੪, ੫੦੯.੧, ੫੧੭.੪, ੫੨੬.੩, ੫੨੯.੧, ੫੩੨.੧, ੫੪੪.੧, ੫੪੫.੨, ੫੪੯.੩, ੫੪੯.੪, ੫੬੫.੪, ੫੭੦.੧; ੫੭੦.੨, ੫੭੩.੧, ੫੭੩.੨, ੫੭੭.੨, ੫੮੧.੨, ੫੮੫.੩, ੫੮੫.੪, ੫੮੯.੩, ੫੯੧.੨, ੫੯੨.੩, ੬੦੨.੩, ੬੧੨.੧—੬੧੨.੪, ੬੧੮.੨, ੬੨੪.੪, ੬੪੧.੩, ੬੪੯.੨, ੬੫੩.੧—੬੫੩.੪, ੬੫੬.੧—੬੫੬.੪, ੬੫੭.੨, ੬੬੦.੨, ੬੬੭.੧—੬੬੭.੩, ੬੬੯.੨

ਕੀਓ : ਵੇਖੋ ਕੀਆ । ੫੨੦.੨

ਕੀਆ : ਕ੍ਰਿ.—ਕਰਿਆ, ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ, ਸੰਪੰਨ ਕੀਤਾ, ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ।
੬੭੩.੪

ਕੀਏ : ਵੇਖੋ ਕੀਆ । ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪੂਰਾ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ, ਕਰਿਆ । ੪੬.੨, ੩੦੫.੨, ੩੨੩.੩, ੩੨੬.੪, ੩੭੩.੧, ੩੭੯.੨, ੪੩੫.੪, ੪੪੦.੧, ੪੪੦.੪, ੪੫੧.੧, ੪੫੧.੩, ੪੫੬.੨, ੪੫੬.੪, ੪੬੧.੨, ੫੦੪.੪, ੫੦੬.੪, ੫੨੭.ਸ.੪, ੫੩੬.੩, ੫੪੯.੨, ੫੫੮.੧, ੫੫੮.੨, ੬੩੭.੪. ੬੪੭.੧, ੬੬੨.੧

ਕੀਚ : (ਸੰ.) (कच्छ:) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਚਿਕੜ, ਪੰਕ, ਦਲਦਲ । ੫੧੯.੩

ਕੀਜੀਐ : ਵੇਖੋ ਕੀਜੈ । ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਰ ਦੇਣਾ, ਕਰੋ । ੪੯੪.੨, ੪੯੮.੪, ੫੩੩.੩, ੫੪੫.੨, ੫੮੪.੨, ੬੨੬.੨

ਕੀਜੈ : ਕ੍ਰਿ.—ਕਰੋ, ਕਰੀਐ, ਕਰੀਜੈ । ੩੦੫.੩, ੩੮੬.੩, ੫੪੭.੨, ੫੮੦.੩, ੫੯੫.੧, ੬੨੨.੪, ੬੩੭.੪, ੬੬੦.੧, ੬੬੩.੪

ਕੀਨ : ਕ੍ਰਿ.—ਕੀਤਾ, ਕਰਿਆ, ਕਿਉਂ, ਕਿਸ ਲਈ, ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ। ਸੰਗਿਆ—ਸਾੜਾ, ਈਰਖਾ, ਦੁਸ਼ਮਨੀ, ਵੈਰ। ੬੫.੩, ੨੨੫.੨, ੩੦੬.੪, ੩੩੯.੩, ੪੪੯.੩

ਕੀਨੀ : ਕ੍ਰਿ.—ਕੀਤੀ, ਕਰੀ, ਕਰ ਦਿਤੀ, ਵੇਖੋ ਕੀਨ। ੧੦੩.੧, ੪੩੬.੧, ੪੩੬.੨, ੬੪੯.੧

ਕੀਨੇ : ਵੇਖੋ ਕੀਨ। ਕੀਨ ਦਾ ਬਹੁ ਵਚਨ। ੨੪.੧, ੮੩.੨, ੧੮੨.੩, ੧੮੨.੪, ੨੪੨.੧, ੩੩੮.੧, ੪੨੮.੧, ੪੮੪.੩, ੪੯੮.੧, ੬੨੫.੧

ਕੀਨੋ : ਵੇਖੋ ਕੀਨ। ੩੪੨.੧, ੪੮੫.੧

ਕੀਰਤਨ : (ਸੰ.) (कीर्तनम्) ਸੰਗਿਆ—ਕੀਰਤੀ ਗਾਉਣਾ, ਜਸ ਗਾਇਨ, ਯਸ਼ੋਗਾਨ, ਕੀਰਤੀ ਗਾਇਨ, ਸ਼ਬਦ-ਗਾਇਨ, ਪ੍ਰਭੂ ਕੀਰਤਨ। ੧੨੮.੨, ੧੪੪.ਙ.ਛੰ.੨, ੨੩੫.੩, ੨੫੪.੩, ੩੦੨.੨, ੩੪੩.੩, ੫੦੦.੧, ੫੦੮.੩

ਕੀਰਤਿ : (ਸੰ.) (कीर्तिः) ਸੰਗਿਆ—ਜਸ, ਯਸ਼, ਪ੍ਰਸਿਧੀ, ਉਸਤਤ, ਨੇਕਨਾਮੀ, ੬੧੨.੩, ੬੫੨.੨

ਕੁਆਰ : (ਸੰ.) (कुमारी) ਵਿ.—ਕੁਆਰੀ, ਅਵਿਵਾਹਤ ਅੰਵਸਥਾ, ਵਿਆਹੁਣਯੋਗ ਲੜਕੀ, ਅਣਵਿਆਹੀ ਲੜਕੀ। ੧੧੮.੧

ਕੁੰਆਰ : ਵੇਖੋ ਕੁਆਰ। ੪੧੭.੧, ੪੫੦.੧

ਕੁਸ਼ਟੀ : (ਸੰ.) (कुष्ठित) ਵਿ.—ਕੋਹੜੀ, ਕੋਹੜ ਰੋਗ ਤੋਂ ਪੀੜਤ, ਪਿੰਗਲਾ। ੪੪੩.੨

ਕੁਸਮ : (ਸੰ.) (कुसुम) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਫੁੱਲ, ਪੁਸ਼ਪ, ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਦਾ ਰਜ, ਰਾਗ, ਨੇਤਰ ਰੋਗ, ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਛੰਦ। ੭੪.੩, ੫੩੫.੧, ੬੦੯.੧, ੬੨੬.੩, ੬੫੩.੧, ੬੫੫.੧, ੬੫੮.੨, ੬੫੯.੩, ੬੬੧.੧

ਕੁਸਲ : (ਸੰ.) (कुशल) ਸੰਗਿਆ—ਸੁੱਖ, ਮੰਗਲ, ਕਲਿਆਣ, ਖੈਰ। ੩੧੦.੧, ੫੯੫.੨

ਕੁਸੁਮ : ਵੇਖੋ ਕੁਸਮ। ੪੨੪.੨

ਕੁਸੁਮਾਵਲੀ : (ਸੰ.) (कुसमावलि) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਫੁੱਲਾਂ ਦਾ ਗੁੱਛਾ, ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਕਤਾਰ, ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਮਾਲਾ। ੮੧.੩

ਕੁਕਮ : (ਹਿੰ.) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਕੇਸਰ, ਸੰਧੂਰ। ੩੪੭.੧

ਕੁਚੀਲ : (ਸੰ.) (कु + चेलम्) ਸੰਗਿਆ—ਗੰਦਾ ਜਾਂ ਮਾੜਾ ਕਪੜਾ, ਘਟੀਆ ਕਪੜਾ। ੨੩੯.੧, ੫੦੧.੨

ਕੁੰਟ : (ਸੰ.) (कुंड) ਸੰਗਿਆ—ਦਿਸ਼ਾ, ਕੋਨਾ, ਪਾਸਾ, ਖੇਤਰ, ਕੁੰਡ, ਟੋਆ, ਡੂੰਘਾ ਥਾਂ ਆਦਿ। ੯੫.੪, ੧੮੪.੪, ੧੯੭.੧, ੨੨੨.੧, ੨੩੩.੩, ੨੫੮.੪, ੩੪੯.੪, ੩੫੧.੩, ੩੭੨.੨, ੪੦੪.੩, ੬੧੯.੧

ਕੁਟੰਬ : (ਸੰ.) (कुटुम्ब) ਸੰਗਿਆ—ਪਰਿਵਾਰ, ਕੁਨਬਾ, ਕੋੜਮਾ, ਸੰਤਾਨ। ੪੧.੨, ੧੦੦.੧, ੧੧੭.੪, ੧੧੯.੧, ੨੪੧.੨, ੨੪੩.੧, ੩੦੩.੨, ੩੩੪.੧, ੪੪੯.੪, ੪੬੮.੩, ੪੮੦.੨, ੪੮੩.੨, ੬੨੭.੩

ਕੁਟਵਹਿ : ਵੇਖੋ ਕੁਟੇਵ। ਬੁਰੀ ਆਦਤ ਨੂੰ। ੫੭੭.੩

ਕੁਟੇਵ : (ਹਿੰ.) (कुटेव) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਬੁਰੀ ਆਦਤ, ਭੈੜੀ ਵਾਦੀ, ਐਬ, ਬੁਰੀ ਬਾਨ। ੩੮੬.੩, ੪੪੫.੪, ੪੫੨.੩, ੪੮੯.੩, ੪੯੧.੨

ਕੁਟੁੰਬ : ਵੇਖੋ ਕੁਟੰਬ। ੧੦੦.੧, ੨੪੧.੨, ੨੪੩.੧, ੩੦੩.੨, ੪੮੩.੨

ਕੁਠਾਰੀ : (ਹਿੰ.) (कुठारी) ਸੰਗਿਆ—ਕੁਠਾਲੀ, ਸੋਨਾ ਚਾਂਦੀ ਗਾਲਣ ਵਾਲੀ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਕੁੱਜੀ। ੯੫.੩, ੩੪੯.੧

ਕੁੰਡਲ : (ਸੰ.) (कुण्डलः) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਕੰਨਾਂ ਦਾ ਗਹਿਣਾ, ਕੰਨਪਾਟੇ ਸਾਧੂਆਂ ਦੇ ਕੰਨਾਂ ਵਿਚ ਪਾਈਆਂ ਮੁੰਦਰਾਂ, ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਦੀ ਗੋਲਾਕਾਰ ਅਵਸਥਾ। ੬੨੬.੧

ਕੁਢੰਗ : (ਕੁ + ਢੰਗ) ਸੰਗਿਆ—ਕੁਰੀਤੀ, ਕੁਢੱਬ, ਕੁਚੱਜੀ ਵਿਧੀ, ਕੁਵਿਧੀ, ਅਵਿਵਸਥ ਆਦਿ। ੨੯੭.੪

ਕੁਪਾਤ੍ਰਹਿ : (ਸੰ.) (कुपात्रम्) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਮਾੜਾ ਬਰਤਨ, ਘਟੀਆ ਭਾਂਡਾ, ਮਾੜਾ ਜਾਂ ਬੁਰਾ ਵਿਅਕਤੀ, ਅਨੁਚਿਤ ਵਿਅਕਤੀ। ੮੩.੨

ਕੁਮਦਨੀ : (ਸੰ.) (कुमुद्निी) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਸਫੈਦ ਕਮਲ ਜੋ ਚੰਦਰਮਾ ਦੇ ਚੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਖਿੜਦਾ ਹੈ। ੨੬੭.੧

ਕੁਮਲਾਤ : ਕ੍ਰਿ.—ਕੁਮਲਾਉਂਦਾ, ਮੁਰਝਾਉਂਦਾ, ਪੀਲਾ ਜਾਂ ਸੁੱਕਾ ਪੈਂਦਾ, ਪ੍ਰਭਾਵਹੀਣ ਆਦਿ। ੬੫੯.੩, ੬੬੧.੧

ਕੁਮਾਰ : (ਸੰ.) (कुम्भकार) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਘੁਮਿਆਰ, ਮਿਟੀ ਦੇ ਬਰਤਨ ਬਨਾਉਣ ਵਾਲਾ। ੪੯੭.੪

ਕੁਮੁਦਨੀ : ਵੇਖੋ ਕੁਮਦਨੀ। ੨੬੬.੧, ੨੯੪.੩

ਕੁਰਖੇਤ : (ਸੰ.) (कुरुक्षेत्र) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਹਿੰਦੂਆਂ ਦਾ ਧਾਰਮਿਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਥਾਨ ਜਿਥੇ ਮਹਾਂ ਭਾਰਤ ਦਾ ਯੁੱਧ ਹੋਇਆ। ੫੬੦.੪

ਕੁਰੁਖੇਤ : ਵੇਖੋ ਕੁਰਖੇਤ੍ਰ। ੬੭੩.੨

ਕੁਰੂਖੇਤ : ਵੇਖੋ ਕੁਰਖੇਤ੍ਰ। ੪੧੬.੧

ਕੁਰੰਕ : ਵੇਖੋ ਕੁਰੰਗ। ੫੫੦.੩

ਕੁਰੰਗ : (ਫਾ.) ਰੰਗ, ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਮਾੜਾ ਰੰਗ, ਬੁਰਾ ਰੰਗ, ਅਸ਼ੁਭ ਰੰਗ। (ਸੰ.) (कुरंगः) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਮਿਰਗ, ਹਿਰਨ। ੪੨੪.੩

ਕੁਰੀਤਿ : (ਸੰ.) (कुरीतिः) ਸੰਗਿਆ—ਰਿਵਾਜ, ਰਸਮ, ਪਰੰਪਰਾ, ਰੀਤ, ਤਰਜ, ਗਤਿ। ੧੯੧.੩

ਕੁਲ : (ਸੰ.) (कुलम्) ਸੰਗਿਆ—ਸ੍ਰੇਸ਼ਠ ਵੰਸ਼, ਘਰ, ਖਾਨਦਾਨ, ਵੰਸ਼-ਪਰੰਪਰਾ ਝੁੰਡ, ਸਮੂਹ, ਸਮੁਦਾਇ। ੪੧.੧, ੭੯.੩, ੧੧੯.੧, ੧੨੭.੨, ੧੬੪.੧, ੧੬੪.੩, ੧੮੨.੧, ੨੦੬.੪, ੨੨੦.੧, ੨੨੫.੪, ੩੧੭.੪, ੩੬੮.੨, ੩੯੮.੪, ੪੦੮.੪, ੪੧੨.੧, ੪੯੦.੨, ੫੨੦.੩

ਕੁਲਾ : ਵੇਖੋ ਕੁਲ। ੩੭੦.੩, ੩੮੪.੧, ੩੮੪.੩, ੪੬੭.੩, ੫੫੩.੩

ਕੁਲਾਧਰਮ : ਕੁਲ ਦਾ ਧਰਮ। ਵੇਖੋ ਕੁਲ। ੩੮੦.੧

ਕੁਲਾਬਧੂ : (ਸੰ.) (कुलवधू) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਕੁਲਵਤੀ, ਮਰਿਆਦਾ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਇਸਤਰੀ, ਘਰਾਣੇਦਾਰ ਔਰਤ, ਘਰਾਣੇਦਾਰ ਬਹੂ। ੩੯੫.੧, ੪੯੦.੨

ਕੁਲੀਨ : (ਸੰ.) (कुलीन) ਵਿ.—ਉੱਤਮ ਕੁਲ ਵਿਚ ਉਤਪੰਨ ਹੋਇਆ, ਉਚ ਘਰਾਣੇਦਾਰ, ਪਵਿਤਰ, ਸਾਫ਼। ੬੧੪.੨

ਕੂਆ : (ਹਿੰ.) (कुआँ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਖੂਹ, ਕੂਪ, ਕੂੰਆ। ੪੭੦.੧, ੪੯੫.੧, ੫੩੫.੩, ੬੦੬.੩

ਕੂਕਰ : (ਸੰ.) (कुक्कुरः) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਬਹੁਵੰਸ਼ੀ ਖੱਤਰੀਆਂ ਦੀ ਜਾਤ, ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੱਪ, ਕੁੱਤਾ, ਨੀਚ ਕਿਸਮ ਦਾ ਭੌਂਕਾ ਵਿਅਕਤੀ। ੨੩੫.੪, ੩੮੮.੨

ਕੂੰਜ : (ਸੰ.) (क्रौञ्च)—ਕਾਸ਼ਨੀ ਰੰਗ ਦਾ ਇਕ ਪੰਛੀ ਜਿਸ ਦੀ ਗਰਦਨ ਲੰਬੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਪੰਛੀ, ਮੌਤ। ੧੦੨.੨, ੪੧੩.੨, ੫੧੫.੨

ਕੂਟ : (ਸੰ.) (कुट्ट) ਕ੍ਰਿ.—ਕੁੱਟਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਕੁੱਟ ਕੇ। ੨੭੩.੩

ਕੂਪ : (ਸੰ.) (कूपः) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਥੋੜ੍ਹੇ ਪਾਣੀ ਵਾਲਾ ਖੂਹ, ਖੂਹ, ਨੀਵਾਂ। ੧੧੦.੧, ੧੬੦.੧, ੨੨੪.੨, ੪੫੧.੧, ੪੫੬.੨, ੪੭੨.੩

ਕੂਪੰਤਰ : (ਕੂਪ+ਅੰਤਰ) ਖੂਹ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਖੂਹ ਵਿਚ। ਵੇਖੋ ਕੂਪ। ੪੯੩.੨

ਕੂਲ : (ਸੰ.) (कूलम्) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਨਦੀ, ਚਸ਼ਮਾ, ਤਲਾਬ, ਕਿਨਾਰਾ, ਤੱਟ, ਸੈਨਾ ਦਾ ਪਿਛਲਾ ਭਾਗ ਆਦਿ। ੩੮੨.੩, ੫੬੫.੨

ਕੇ : ਪ੍ਰਤਯਯ—ਸਬੰਧ ਸੂਚਕ, ਦੇ, ਦਾ ਦਾ ਬਹੁਵਚਨ ਰੂਪ। ੩੫.੨, ੫੬.੩, ੭੫.੧, ੭੫.੨, ੮੪.੧, ੯੮.੧, ੧੨੯.੨, ੧੨੯.੪, ੧੩੦.੩, ੧੩੦.੪, ੧੪੨.੩, ੧੫੦.੨, ੧੫੧.੧, ੧੭੫.੧, ੧੭੭.੨, ੧੮੦.੪, ੧੮੬.੧, ੧੯੫.੨, ੨੦੪.੪, ੨੦੭.੩, ੨੧੪.੪, ੨੧੯.੩, ੨੨੯.੧, ੨੩੧.੨, ੨੩੪.੨, ੨੩੭.੨, ੨੪੧.੩, ੨੫੭.੧, ੨੫੯.੪, ੨੭੦.੩, ੨੭੪.੨, ੨੭੮.੩, ੨੯੧.੩, ੨੯੪.੧, ੩੦੭.੩, ੩੦੯.੪ ੩੧੨.੩, ੩੧੪.੪, ੩੪੦.੪, ੩੬੧.੧, ੩੬੨.੧, ੩੬੯.੨, ੩੭੭.੩, ੩੭੮.੪, ੩੭੯.੩, ੩੭੯.੪, ੩੮੭.੩, ੩੮੮.੨, ੩੮੯.੧—੩੮੯.੩,

੩੯੨.੨, ੩੯੮.੨, ੪੦੩.੪, ੪੨੦.੩, ੪੩੫.੪, ੪੩੮.੧, ੪੩੯.੩, ੪੪੯.੧, ੪੬੧.੧, ੪੭੧.੪, ੪੮੬.੧, ੪੯੩.੪, ੫੨੨.੧, ੫੩੧.੨, ੫੫੦.੧, ੫੫੫.੩, ੫੫੮.੧, ੫੬੨.੧, ੫੬੫.੪, ੫੭੨.੪, ੫੭੩.੪, ੫੭੯.੧, ੫੯੫.੩, ੬੪੧.੧, ੬੪੬.੪, ੬੪੮.੧, ੬੪੯.੪, ੬੬੩.੧, ੬੬੫.੪, ੬੬੬.੩, ੬੬੭.੪, ੬੭੧.੩, ੬੭੨.੧, ੬੭੩.੩

ਕੇਸ : ਵੇਖੋ ਕੇਸ਼ । ੬੧੫.੪

ਕੇਸ਼ : (ਸੰ.) (केश) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸਿਰ ਦੇ ਵਾਲ, ਕਿਰਣ, ਰਿਸ਼ਮ, ਵਿਸ਼ਵ, ਵਿਸਨੂੰ, ਸੂਰਜ ਆਦਿ । ੩੪੬.੩, ੩੪੭.੧, ੫੩੭.੧

ਕੇਸਰ : (ਸੰ.) (केसरम्) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਫੁੱਲ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਰੇਸ਼ੇ, ਘੋੜੇ, ਸ਼ੇਰ ਆਦਿ ਦੇ ਗਰਦਨ ਦੇ ਵਾਲ, ਫੁੱਲਾਂ ਤੋਂ ਬਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸੁਗੰਧੀ, ਕੁੰਗੂ ਆਦਿ । ੩੮੯.੩, ੫੧੧.੨, ੫੯੭.੧

ਕੇਹਰਿ : (ਸੰ.) (केसरिन्) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸ਼ੇਰ, ਕੇਸਰੀ, ਸਿੰਘ, ਬੱਬਰ ਸ਼ੇਰ । ੫੫੮.੨, ੫੯੯.੧

ਕੇਤੁ : (ਸੰ.) (केतु:) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਗਿਆਨ, ਚਮਕ, ਝੰਡਾ, ਨੌ ਗ੍ਰਹਿਆ ਵਿਚੋਂ ਇਕ, ਪੂਛਲਤਾਰਾ ਆਦਿ । ੨੯੬.੨, ੪੫੦.੪, ੫੭੭.੨

ਕੇਤੇ : ਵਿ.—ਕਿੰਨਾ, ਕਿੰਨੇ, ਕਿੰਨੇ ਕੁ, ਕਿਨੇ ਹੀ । ੫੨੨.੨, ੬੪੧.੨

ਕੇਦਾਰ : (ਸੰ.) (केदार) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਹਿਮਾਲਿਆ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਇਕ ਪਰਬਤ, ਹਿੰਦੂਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸਿਧ ਤੀਰਥ ਅਸਥਾਨ, ਕੇਦਾਰਨਾਥ, ਕਿਆਰੀ, ਕਾਮਰੂਪ, ਦੇਸ਼ ਦਾ ਤੀਰਥ, ਮੇਘਰਾਗ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਜੋ ਰਾਤ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਪਹਿਰ ਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ੪੧੬.੨

ਕੇਨ : ਸਰਵ—ਕਿਸ ਨੇ, ਕਿਸ ਕਰਕੇ, ਕੀਤੇ, ਕਰੇ । ੧੯੩.੩

ਕੇਰੀ : ਪ੍ਰਤਯਜ—ਦੀ, ਕੀ, ਦਾ, ਕਾ ਸੰਬੰਧ ਬੋਧਕ ਦਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਲਿੰਗ । ੧੦੩.੧, ੨੧੯.੧, ੫੯੫.੪

ਕੇਲ : (ਸੰ.) (केलि:) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਖੇਲ, ਕ੍ਰੀੜਾ, ਮੈਥੁਨ, ਰਤੀ, ਹਾਸਾ ਮਜ਼ਾਕ, ਪ੍ਰਿਥਵੀ । ੬੬੧.੪

ਕੇਲਾ : (ਸੰ.) (कटल:) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਇਕ ਫਲ, ਕਦਲੀ ਫਲ ਜਾਂ ਕਦਲੀ ਰੁੱਖ । ੬੩੪.੧

ਕੈ : ਵਿ.—ਕਿਤਨਾ, ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਬ੍ਰਜਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਕੇ ਨੂੰ ਕੈ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ੩.ਛੰ.੧, ੧੦.੨, ੧੧.੨, ੧੫.੪, ੧੬.੨. ੧੭.੧—੧੭.੪, ੧੮.੨, ੨੦.੧, ੨੦.੨, ੨੧.੨, ੨੧.੩, ੨੧.੪, ੨੨.੧—੨੨.੩, ੨੪.੨, ੨੪.੪, ੨੮.੩, ੩੦.੨—੩੦.੪ ੩੧.੧—੩੧.੩, ੩੪.੧, ੩੪.੨, ੩੬.੧, ੩੬.੨, ੩੯.੨, ੪੨.੨, ੪੨.੩, ੪੩.੧—੪੩.੪, ੪੫.੩, ੪੬.੧,

੪੬.੪, ੪੮.੨, ੫੧.੧, ੫੨.੨, ੫੪.੧—੫੪.੪, ੫੬.੧, ੫੯.੧, ੬੫.੨, ੬੭.੨, ੬੭.੩, ੬੭.੪, ੭੦.੧, ੭੦.੨, ੭੦.੪, ੭੧.੧, ੭੧.੨, ੭੪.੧—੭੪.੪, ੭੬.੧, ੭੮.੧, ੭੮.੩, ੮੦.੨, ੮੦.੪, ੮੨.੧, ੮੩.੧, ੮੩.੪, ੮੬.੨, ੮੬.੩, ੮੯.੨, ੯੧.੧—੯੧.੪, ੯੩.੪, ੯੫.੩, ੯੮.੪, ੯੯.੧, ੧੦੩.੪, ੧੦੬.੨—੧੦੬.੩, ੧੧੦.੧—੧੧੦.੪, ੧੧੩.੩, ੧੧੫.੧, ੧੧੫.੪, ੧੧੬.੪, ੧੧੮.੧, ੧੧੮.੨, ੧੧੯.੨, ੧੨੦.੨, ੧੨੩.੧; ੧੨੩.੨, ੧੨੪.੪, ੧੨੫.੧ ੧੩੦.੧, ੧੩੧.੧—੧੩੧.੪, ੧੩੨.੨, ੧੩੨.੪, ੧੩੪.੨, ੧੩੪.੪, ੧੩੫.੪; ੧੩੭.੧, ੧੪੦.੧; ੧੪੦.੩, ੧੪੧.੧, ੧੪੧.੩ ੧੪੧.੪, ੧੪੨.੧, ੧੪੬.੧, ੧੪੬.੩, ੧੪੬.੪, ੧੪੮.੧, ੧੫੨.੧, ੧੫੨.੨, ੧੫੮.੩, ੧੫੯.੩, ੧੬੦.੨, ੧੬੦.੪, ੧੬੪.੧, ੧੬੬.੩, ੧੬੯.੪; ੧੭੦.੧—੧੭੦.੪, ੧੭੧.੨, ੧੭੧.੩, ੧੭੩.੩, ੧੭੪.੧, ੧੭੪.੩, ੧੭੫.੩, ੧੭੬.੧; ੧੭੭.੩, ੧੭੮.੧, ੧੭੮.੪, ੧੮੦.੨, ੧੮੨.੧, ੧੮੨.੩,੧੮੬.੧-੧੮੬.੪, ੧੯੧.੧, ੧੯੪.੩, ੧੯੪.੪, ੧੯੭.੨, ੨੨੫.੩, ੨੩੭.੧, ੨੩੭.੪, ੨੩੮.੩, ੨੪੦.੪, ੨੪੬.੩, ੨੪੮.੩, ੨੪੯.੧, ੨੪੯.੪, ੨੫੫.੪, ੨੫੩.੧, ੨੫੩.੨, ੨੫੪.੨, ੨੫੫.੧—੨੫੫.੪; ੨੫੬.੩, ੨੫੭.੩, ੨੫੯.੨, ੨੫੯.੪, ੨੬੦.੧, ੨੬੦.੩, ੨੬੦.੪, ੨੬੧.੨, ੨੬੨.੪, ੨੬੩.੧—੨੬੩.੪, ੨੬੫.੧—੨੬੫.੪, ੨੬੬.੩, ੨੬੭.੩, ੨੬੯.੩, ੨੭੧.੨, ੨੭੨.੨, ੨੭੩.੨, ੨੭੫.੩, ੨੭੫.੪; ੨੭੬.੧, ੨੮੦.੧, ੨੮੧.੩, ੨੮੩.੩, ੨੮੫.੩; ੨੮੭.੧—੨੮੭.੪, ੨੮੯.੧—੨੮੯.੪, ੨੯੧.੧—੨੯੧.੪, ੨੯੬.੪, ੩੦੧.੧, ੩੦੪.੨, ੩੦੪.੪, ੩੦੫.੩, ੩੦੬.੪; ੩੦੭.੧—੩੦੭.੪, ੩੦੯.੧, ੩੦੯.੩, ੩੧੦.੨, ੩੧੨.੨, ੩੧੮.੪, ੩੨੬.੪, ੩੨੮.੨, ੩੨੮.੩, ੩੨੮.੪, ੩੨੯.੧—੩੨੯.੪, ੩੩੧.੧, ੩੩੨.੪, ੩੩੬.੨, ੩੩੬.੩, ੩੩੭.੧, ੩੩੮.੧; ੩੪੬.੨, ੩੪੮.੨, ੨੪੯.੩, ੩੫੨.੧, ੩੫੨.੩, ੩੫੩.੪, ੩੬੧.੨, ੩੬੩.੧, ੩੭੦.੨, ੩੭੧.੪, ੩੭੨.੧—੩੭੨.੪, ੩੭੬.੨, ੩੭੭.੨, ੩੭੮.੧—੩੭੮.੪, ੩੮੦.੧, ੩੮੧.੧—੩੮੧.੪, ੩੮੨.੪, ੩੮੩.੪, ੩੯੨.੧, ੩੯੩.੩, ੩੯੪.੧—੩੯੪.੪, ੨੯੫.੧—੩੯੫.੪, ੩੯੬.੧—੩੯੬.੪, ੩੯੭.੩, ੩੯੮.੪, ੩੯੯.੩, ੪੦੯.੪, ੪੧੦.੧, ੪੧੬.੧, ੪੧੮.੧—੪੧੮.੪, ੪੨੦.੪,

੪੨੧.੩, ੪੨੫.੩, ੪੨੬.੧—੪੨੬.੪, ੪੨੭.੧—੪੨੭.੩, ੪੩੨.੧—੪੩੨.੩; ੪੩੪.੨, ੪੩੪.੪, ੪੩੮.੨, ੪੩੯.੧; ੪੪੭.੩, ੪੫੦.੨, ੪੫੨.੧—੪੫੨.੪, ੪੫੭.੧, ੪੫੮.੩, ੪੫੮.੪; ੪੬੦.੧, ੪੬੩.੨, ੪੬੫.੨, ੪੬੮.੩, ੪੭੧.੨, ੪੭੪.੧, ੪੭੫.੧, ੪੮੦.੧, ੪੮੬.੧—੪੮੬.੪, ੪੯੧.੧—੪੯੧.੪; ੪੯੩.੨, ੪੯੪.੧, ੪੯੬.੪, ੪੯੯.੩, ੪੯੯,੪; ੫੦੨.੩, ੫੦੩.੨, ੫੦੪.੧, ੫੦੫.੨, ੫੦੭.੧—੫੦੭.੩, ੫੦੮.੧—੫੦੮.੪ ੫੦੯.੨, ੫੧੦.੪, ੫੧੧.੪, ੫੧੬.੧, ੫੧੭.੧—੫੧੭.੩, ੫੨੦.੧, ੫੨੦.੩, ੫੨੨.੧; ੫੨੨.੩, ੫੨੪.੧; ੫੨੪.੪, ੫੩੨.੪, ੫੩੫.੧, ੫੩੫.੩, ੫੩੯.੨; ੫੩੯.੪, ੫੪੩.੩, ੫੪੪.੧, ੫੪੪.੩, ੫੪੫.੧, ੫੪੫.੩, ੫੪੫.੪, ੫੪੬.੩, ੫੪੭.੧, ੫੪੮.੧—੫੪੮.੪, ੫੪੯.੧, ੫੫੦.੧, ੫੫੦.੪, ੫੫੧.੩, ੫੫੪.੧—੫੫੪.੪, ੫੫੭.੩, ੫੫੭.੪, ੫੫੮.੨, ੫੬੨.੧, ੫੬੩.੧, ੫੬੩.੩, ੫੬੫.੩, ੫੬੬.੩, ੫੬੮.੧, ੫੭੦.੩, ੫੭੮.੩, ੫੮੦.੧, ੫੮੦.੪; ੫੮੧.੪, ੫੮੪.੩, ੫੮੫ ੩, ੫੮੯.੧, ੫੮੯.੩; ੫੯੦.੧, ੫੯੫.੩, ੫੯੬.੧, ੬੩੭.੧, ੬੩੯.੧, ੬੪੧.੧, ੬੪੧.੪, ੬੪੪.੧, ੬੪੪.੩, ੬੪੫.੪, ੬੪੬.੩; ੬੪੭.੧—੬੪੭.੪, ੬੪੮.੧—੬੪੮.੪, ੬੪੯.੨, ੬੫੭.੩, ੬੫੮.੧, ੬੫੯.੨, ੬੬੧.੪, ੬੬੪.੧, ੬੬੪.੪, ੬੬੯.੩, ੬੭੨.੪

ਕੈਸੇ : (ਹਿੰ.) (कैसे)—ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਿਵੇਂ, ਕਿਸ ਲਈ, ਕਿਉਂ । ੭੫.੧, ੯੩.੧, ੯੬.੩, ੯੮.੧—੯੮.੩, ੧੦੨.੪, ੧੯੬.੨—੧੯੬.੪, ੧੯੮.੪; ੨੦੬.੧, ੨੦੬.੨, ੨੦੬.੪, ੨੧੦.੪, ੨੨੦.੪, ੨੨੧.੧; ੨੨੧.੨, ੨੨੮.੪, ੨੨੯.੪, ੨੪੩.੧, ੨੫੩.੧—੨੫੩.੩, ੨੬੪.੪, ੨੭੦.੨, ੨੭੦.੩, ੩੧੫.੪, ੪੩੯.੧, ੪੩੯.੨; ੪੬੨.੧, ੪੭੪.੧—੪੭੪.੩, ੪੮੪.੪, ੪੮੫.੧—੪੮੫.੩, ੪੯੫.੪, ੫੧੦.੧, ੫੧੦.੪, ੫੧੧.੧, ੫੧੧.੨, ੫੪੪.੩; ੫੪੫.੧; ੬੦੨.੩, ੬੦੨.੪, ੬੨੪.੨, ੬੪੦.੨, ੬੪੦.੩; ੬੪੮.੧—੬੪੮.੪, ੬੬੮.੪, ੬੭੦.੩

ਕੈਸੋਂ : ਵੇਖੋ ਕੈਸੇ । ੨੩੨.੪, ੫੯੫.੪

ਕੋ : ਸਰਵ.—ਕੌਨ, ਕੋਈ, ਕਰਮ ਤੇ ਸੰਪਰਦਾਨ ਦਾ ਵਿਭਕਤੀ ਪ੍ਰਤਯਯ. ਕਾ ਦਾ (ਫਾ) ਕਿ+ਉਹ ਦਾ ਸੰਖੇਪ । ੯.੩, ੨੧.੪, ੩੫.੧; ੩੭.੩, ੩੮.੨, ੩੮.੩; ੪੪.੧, ੪੫.੪, ੪੮.੩, ੬੪.੩, ੭੩.੨, ੭੩.੩, ੭੭.੨, ੮੦.੧, ੮੪.੨, ੯੮.੧, ੧੦੦.੪, ੧੦੧.੨,

੧੦੫.੩, ੧੧੨.੨, ੧੧੩.੧—੧੧੩.੪; ੧੧੪.੧—੧੧੪.੪, ੧੧੭.੩, ੧੩੪.੧, ੧੪੨.੧, ੧੪੨.੩; ੧੪੬.੪, ੧੫੫.੩; ੧੬੩.੩, ੧੬੪.੩, ੧੭੩.੧, ੧੭੫.੨, ੧੭੯.੨, ੧੮੭.੨, ੧੮੭.੪, ੧੮੮.੪, ੧੯੦.੨, ੧੯੧.੨, ੧੯੧.੩, ੧੯੪.੧, ੧੯੫.੧, ੧੯੫.੨, ੧੯੭.੪, ੨੦੦.੧, ੨੦੨.੧, ੨੧੩.੧, ੨੧੩.੪, ੨੧੯.੨, ੨੨੩.੨, ੨੩੩.੪, ੨੩੫.੪, ੨੫੧.੨, ੨੫੧.੪, ੨੫੩.੨, ੨੫੯.੩, ੨੬੩.੧, ੨੬੬.੧; ੨੬੮.੨, ੨੬੯.੪, ੨੭੦.੨, ੨੭੩.੪, ੨੭੪.੧, ੨੭੪.੨, ੨੭੫.੩, ੨੮੧.੨, ੨੮੧.੩ ੨੮੨.੪; ੨੮੪.੧, ੨੮੫.੧, ੨੯੦.੨, ੨੯੪.੧, ੩੦੯.੧, ੩੦੯.੪, ੩੧੧.੧, ੩੧੧.੨, ੩੧੪.੧, ੩੧੫.੧, ੩੧੬.੩; ੩੧੭.੧; ੩੨੨.੨, ੩੨੩.੧, ੩੨੫.੪, ੩੨੬.੨, ੩੨੭.੧, ੩੨੮.੩; ੩੨੯.੩, ੩੨੯.੪, ੩੩੧.੨, ੩੩੨.੨; ੩੩੪.੧, ੩੪੧.੧, ੩੪੭.੧, ੩੪੯.੨, ੩੬੯.੧, ੩੭੪.੨, ੩੭੭.੧; ੩੭੭.੪; ੩੭੮.੨, ੩੮੧.੨, ੩੮੧.੪, ੩੮੨.੨, ੩੮੩.੧, ੩੮੩.੪, ੩੮੭.੧, ੩੮੭.੨. ੩੮੮.੨, ੩੯੦.੧ ੩੯੨.੧—੩੯੨.੪, ੩੯੮.੧—੩੯੮.੪, ੪੦੩.੪; ੪੦੪.੧—੪੦੪.੪, ੪੦੯.੪, ੪੧੧.੪, ੪੧੨.੧, ੪੧੭.੧, ੪੧੯.੧; ੪੨੦.੨, ੪੨੧.੧, ੪੨੧.੪; ੪੨੫.੪, ੪੨੮.੧, ੪੨੮.੪, ੪੩੪.੨, ੪੩੬.੧—੪੩੬.੪, ੪੩੭.੨, ੪੫੩.੧, ੪੫੪.੧, ੪੫੪.੪, ੪੫੫.੩, ੪੬੧.੨, ੪੬੩.੧, ੪੬੪.੨; ੪੬੪.੩, ੪੭੦.੧, ੪੭੦.੨, ੪੭੦.੩, ੪੭੨.੧, ੪੭੩.੩, ੪੭੫.੧—੪੭੫.੪, ੪੭੬.੩, ੪੭੯.੧, ੪੮੧.੩, ੪੮੩.੧, ੪੮੩.੪, ੪੮੪.੨, ੪੮੪.੪, ੪੮੫.੧, ੪੮੫.੫; ੪੮੮.੨, ੪੯੬.੧—੪੯੬.੪, ੫੦੨.੩, ੫੦੮.੧; ੫੦੮.੩; ੫੧੧.੧ ੫੧੧.੨, ੫੧੩.੧—੫੧੩.੪, ੫੨੦.੧, ੫੨੨.੧, ੫੨੨.੨, ੫੩੦.੪; ੫੩੬.੪, ੫੪੩.੪, ੫੪੭.੩, ੫੪੮.੪, ੫੪੯.੧, ੫੫੨.੨; ੫੭੦.੩; ੫੭੧.੧, ੫੭੧.੨, ੫੭੧.੩; ੫੭੧.੪, ੫੭੬.੧, ੫੭੯.੧; ੫੮੦.੨, ੫੮੧.੧, ੫੯੨.੧—੫੯੨.੪; ੬੧੧.੩, ੬੧੫.੧—੬੧੫.੪, ੬੨੫.੪. ੬੩੩.੧, ੬੪੧.੧, ੬੫੨.੨, ੬੫੬.੪, ੬੬੦.੧—੬੬੦.੪; ੬੬੧.੩, ੬੬੫.੨, ੬੭੨.੩

ਕੋਊ : (ਹਿੰ.) (कोउ) ਸਰਵ.—ਕੋਈ, ਕੋਈ ਵੀ। ੧੧੬.੪, ੧੬੯.੧, ੧੬੯.੨, ੧੬੯.੪, ੨੩੦.੪, ੨੩੨.੨, ੨੭੩.੨; ੩੨੧.੨, ੩੫੧.੧, ੩੬੩.੧, ੩੭੦.੨, ੩੮੨.੩, ੩੯੧.੧, ੩੯੧.੨;

੪੦੮.੪, ੪੩੫.੪, ੪੩੭.੨, ੪੬੧.੨, ੪੬੧.੩, ੪੬੪.੧, ੪੬੪.੨, ੪੭੬.੩, ੪੮੪.੨, ੪੮੪.੪, ੪੯੪.੧, ੫੦੪.੪, ੫੩੪.੨, ੫੪੧.੨, ੫੫੨.੨, ੫੫੩.੪, ੫੭੫.੪, ੫੮੫.੩, ੫੯੩.੧, ੫੯੩.੩, ੬੦੮.੨, ੬੧੩.੪, ੬੪੩.੧, ੬੪੫.੪, ੬੬੪.੪, ੬੭੫.੪

ਕੋਇ : (ਹਿੰ.) (कोई) ਸਰਵ.—ਕੋਈ, ਅਯਾਤ ਵਸਤੂ, ਜੋ ਵੀ, ਇਕ ਨਾ ਇਕ। ੪੦੯.੪; ੪੧੩.੧, ੪੬੮.੪

ਕੋਇਲਾ : (ਸੰ.) (कोकिला) ਪੁ.—ਸੜੀ ਹੋਈ ਲੱਕੜੀ ਦਾ ਬੁਝਿਆ ਟੁੱਕੜਾ, ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਦਾ ਬਲਣਸ਼ੀਲ ਪੱਥਰ। ੩੮੮.੧

ਕੋਸ : (ਸੰ.) (कोश) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਕੋਹ, ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਦੋ ਮੀਲ ਦੀ ਦੂਰੀ ਦਾ ਨਾਪ। ੪੦੪.੩; ੫੭੮.੧

ਕੋਕ : (ਸੰ.) (कोक:) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸੁਰਖ਼ਾਬ ਪੰਛੀ, ਚਕੋਰ; ਰਤੀ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਦਾ ਪੰਡਤ। ੨੧੩.੪

ਕੋਕਿਲਾ : (ਸੰ.) (कोकिल:) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਕੋਇਲ, ਮਿੱਠੀ ਤੇ ਕੋਮਲ ਆਵਾਜ਼ ਵਾਲਾ ਕਾਲਾ ਪੰਛੀ। ੫੬੭.੨, ੫੯੬.੩

ਕੋਟ : (ਸੰ.) (कोटिश:) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਕਿਲ੍ਹਾ, ਗੜ੍ਹ, ਦੁਰਗ। ੪੬.੩, ੫੪੪.੨

ਕੋਟਾਨ : ਕੋਟਿ ਦਾ ਬਹੁਵਚਨ। ਵੇਖੋ ਕੋਟਿ। ੧੩੦.੧—੧੩੦.੪, ੧੩੧.੧—੧੩੧.੪, ੧੪੩.੧, ੧੪੬.੧—੧੪੬.੩, ੧੭੦.੪; ੧੯੩.੨, ੧੯੩.੪, ੨੧੩.੩, ੨੫੦.੧, ੨੫੦.੨, ੨੫੫.੪, ੨੬੫.੪, ੨੬੯.੨, ੩੫੯.੩, ੩੯੬.੧, ੪੨੧.੨, ੪੨੧.੩, ੫੪੦.ਝ.ਛੰ.੧, ੬੪੬.੧, ੬੫੬.੧, ੬੫੬.੨

ਕੋਟਾਨਿ : ਵੇਖੋ ਕੋਟਾਨ। ੧੭੧.੧, ੧੭੧.੨, ੧੯੨.੪; ੨੫੦.੩, ੨੬੫.੧—੧੬੫.੩, ੨੬੯.੧. ੨੬੯.੪, ੨੯੪.੩, ੩੫੯.੧, ੪੨੧.੧

ਕੋਟਿ : (ਸੰ.) (कोटिश) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਕਰੋੜ ਦੀ ਸੰਖਿਆ, ਭਾਵ ਬੇਅੰਤ, ਉਤਮ ਸ਼੍ਰੇਣੀ; ਉਚ ਕੋਟੀ, ਉਤਮਤਾ, ਉਤ ਕ੍ਰਿਸ਼ਠਤਾ, ਸਮੂਹ, ਜਥਾ; ਤਲਵਾਰ ਦੀ ਧਾਰ, ਧਨੁਸ਼ ਦਾ ਸਿਰਾ। ੧੫.੪; ੩੫.੧, ੫੩.੪, ੬੬.੧, ੬੬.੨, ੭੨.੧, ੯੮.੧; ੧੦੩.੨; ੧੧੧.੧, ੧੩੦.੨, ੧੩੦.੪; ੧੩੧.੨; ੧੩੧.੩, ੧੪੨.੧, ੧੬੯.੩; ੧੭੧.੩, ੧੯੨.੧, ੧੯੩.੨, ੧੯੪.੪, ੨੦੪.੨, ੨੧੩.੨, ੨੧੩.੪, ੨੪੨.੨, ੨੪੨.੩, ੨੪੯.੪; ੨੫੦.੨, ੨੫੦.੩, ੨੫੫.੩, ੨੬੫.੧, ੨੭੦.੧, ੨੮੨.੨; ੨੯੪.੩, ੩੩੯.੧ ੩੬੨.੨, ੩੬੨.੪, ੩੬੪.੩, ੩੬੭.੩; ੪੨੧.੧, ੪੨੧.੩, ੪੩੦.੧, ੪੩੦.੨, ੪੬੮.੪, ੫੦੬.੩, ੫੨੧.੪, ੫੨੩.੪, ੫੫੪.੪,

੫੬੧.੨, ੫੮੯.੪, ੬੦੨.੩, ੬੧੨.੪, ੬੧੮.੩, ੬੩੫.੧, ੬੪੫.੪, ੬੪੬.੧—੬੪੬.੪, ੬੫੦.੧, ੬੫੧.੨, ੬੫੪.੨, ੬੫੬.੧, ੬੬੩.੨

ਕੋਟਿਹਤਯਾ : ਕੋਟਿ+ਹਤਯਾ—ਕਰੋੜ ਹਤਿਆਵੀ। ਕਰੋੜਾਂ ਦੀਆਂ ਹੱਤਿਆਵਾਂ। ੫੭੨.੩

ਕੋਟਿਕ : ਵੇਖੋ ਕੋਟਿ। ਕਰੋੜਾਂ ਹੀ। ੬੬.੩, ੨੯੪.੧, ੨੯੪.੨

ਕੋਟਿਨ : ਵੇਖੋ ਕੋਟਿ। ਕੋਟਿ ਦਾ ਬਹੁ ਵਚਨ। ੧੩੦.੧, ੧੩੦.੩, ੧੩੧.੧-੧੩੧.੪, ੧੪੬.੧—੧੪੬.੪, ੧੭੧.੨, ੧੯੨.੪, ੧੯੩.੨, ੧੯੩.੪, ੨੦੪.੩, ੨੧੩.੩, ੨੫੦.੧, ੨੫੦.੩, ੨੬੫.੧—੨੬੫.੪, ੨੬੯.੧, ੨੬੯.੨, ੨੬੯.੪, ੩੫੯.੧, ੩੫੯.੩, ੩੯੬.੧, ੪੨੧.੧, ੪੨੧.੨, ੬੫੧.੧, ੬੫੧.੨, ੬੫੬.੨

ਕੋਠੀ : (ਸੰ.) (कोण्ठम्) ਸੰਗਿਆ—ਕੋਠੜੀ, ਸਾਰੇ ਪਾਸਿਓਂ ਬੰਦ ਕਮਰਾ, ਅੰਦਰਲਾ ਕਮਰਾ। ੬੦੯.੩

ਕੋਮਲ : (ਸੰ.) (कोमल) ਵਿ.—ਸੂਖਮ, ਮੁਲਾਇਮ, ਨਾਜ਼ੁਕ, ਸੁੰਦਰ, ਮਨੋਹਰ, ਸੁਰ-ਭੇਦ ਆਦਿ। ੧੫.੨, ੮੦.੨, ੨੨੨.੨, ੨੭੧.੨, ੨੭੮.੩, ੨੮੫.੩, ੩੯੯.੨

ਕੋਮਲਤਾ : (ਸੰ.) (कोमल+ता) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਮੁਲਾਇਮਤਾ, ਸੂਖਮਤਾ, ਮਧੁਰਤਾ, ਸੁੰਦਰਤਾ, ਨਾਜ਼ੁਕਤਾ ਆਦਿ। ੮੦.੩, ੧੬੯.੪, ੧੭੧.੩, ੩੩੫.੪

ਕੋਰ : (ਸੰ.) (कोटिः) ਕਰੋੜ, ਸੌ ਲੱਖ। ੫੮੫.੧

ਕੋਲਹੂ : (ਹਿੰ.) (कोल्हू) ਸੰਗਿਆ—ਤੇਲ ਪੀੜਨ ਵਾਲੀ ਮਸ਼ੀਨ, ਤੇਲ ਕਢਣ ਵਾਲਾ ਯੰਤ੍ਰ। ੨੭੩.੩, ੩੨੬.੪

ਕੌ : ਵੇਖੋ ਕਉ। ਅਵਯਯ—ਦਾ, ਕਾ। ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਕਦ, ਕਦੋਂ, ਕਬ, ਕੋਲੋਂ। ੨੦.੩, ੩੧.੨, ੮੨.੨, ੧੦੨.੩, ੧੦੬.੪, ੧੦੮.੨, ੧੧੩.੩, ੧੩੦.੧—੧੩੦.੪, ੧੩੩.੪, ੧੪੦.੨, ੧੫੬.੨, ੧੫੭.੪, ੨੦੬.੧, ੨੦੬.੨, ੨੩੪.੧, ੨੫੩.੨, ੨੬੪.੧, ੩੨੪.੨, ੩੫੧.੨, ੩੫੨.੪, ੩੫੪.੧, ੩੫੫.੧—੩੫੫.੪, ੩੫੮.੨, ੩੮੨.੨, ੩੮੪.੪, ੩੮੫.੨, ੩੮੯.੧, ੩੯੩.੧—੩੯੩.੪, ੩੯੭.੧, ੪੧੨.੪, ੪੧੫.੪, ੪੨੪.੨, ੪੩੧.੨, ੪੪੭.੨, ੪੪੮.੧, ੪੫੧.੧—੪੫੧.੪, ੪੫੯.੧—੪੫੯.੪, ੪੭੧.੧—੪੭੧.੪, ੪੮੦.੪, ੪੮੧.੪, ੪੮੨.੧

ਕੌਆ : ਵੇਖੋ ਕਾਗ। ੫੩੯.੨, ੫੯੬.੧

ਕੌਡਾ : ਵੇਖੋ ਕੌਡੀ। ਕੌਡੀ ਦਾ ਬਹੁ ਵਚਨ। ੪੭੯.੧, ੪੭੯.੨

ਕੌਡੀ : (ਹਿੰ.) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਧਨ, ਪੈਸਾ, ਸਿੱਕਾ, ਰੁਪਈਆ। ੧੧੧.੩

ਕੌਤਕ : ਵੇਖੋ ਕਉਤਕ । ੫੩੪.੩, ੬੦੮.੩

ਕੌਨ : ਵੇਖੋ ਕਉਨ । ੧੦.੧—੧੦.੩, ੨੨੧.੧, ੨੨੧.੨, ੨੨੧.੩, ੩੩੧.੩, ੪੩੦.੪, ੫੪੫.੪, ੫੫੫.੧—੫੫੫.੩, ੫੯੩.੧—੫੯੩.੩, ੬੨੬.੩, ੬੪੯.੧, ੬੭੧.੨

ਕੌਪੀਨ : (ਸੰ.) (कौपीन) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸੰਨਿਆਸੀ ਆਦਿ ਦੀ ਪਹਿਨਣ ਦੀ ਲੰਗੋਟੀ, ਕਮਰਬੰਦ । ੪੩੫.੧

ਕੌਰਕ : (ਸੰ.) (कटुक) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਕੌਰਾ, ਕੌੜਾ, ਕੜਵਾ, ਤਲਖ, ਗੁੱਸੇ ਵਾਲਾ । ੬੪੪.੨

ਕੌਰੀ : (ਹਿੰ.) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਖੂਹ ਦਾ ਮਹਿਲ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਚ ਉਤਾਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਬੁਰਜ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਚੱਕ । ੫੩੫.੩

ਖ

ਖਸਤ : (ਹਿੰ.) (खसना) ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਆਪਣੇ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦੇਣਾ, ਖਿਸਕਾਣਾ, ਪਰੇ ਕਰ ਦੇਣਾ, ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਣਾ, ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਦੇਣਾ ਆਦਿ । ੩੯੫.੨

ਖਗ : (ਸੰ.) (खग) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਪੰਛੀ, ਚਿੜੀ, ਤੀਰ, ਗ੍ਰਹਿ, ਤਾਰਾ, ਦੇਵਤਾ, ਹਵਾ ਆਦਿ । ੭੪.੩, ੨੪੦.੧, ੩੦੭.੩, ੩੧੩.੨, ੩੬੬.੧, ੪੧੩.੪, ੪੨੨.ਸ.੧, ੫੦੨.੨, ੫੨੭.ਸ.੨, ੫੪੮.੧, ੫੮੦.੨, ੫੮੧.੩, ੫੯੬.੩

ਖਗਪਤਿ : (ਸੰ.) (खगपतिः) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਗਰੁੜ, ਸੂਰਜ, ਪੰਛੀਆਂ ਦਾ ਰਾਜਾ । ੨੨੪.੨, ੨੩੦.੧, ੪੭੭.੧

ਖੰਘਾਰ : (ਹਿੰ.) (खंखार) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਗਲੇ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਾਲਿਆ ਹੋਇਆ ਗਾੜ੍ਹਾ ਕਫ਼ ਜਾਂ ਥੁੱਕ, ਖਾਂਸੀ । ੬੨੩.੩

ਖਚਤ : (ਸੰ.) (खचत) ਵਿ.—ਲੀਨ, ਕਿਸੇ ਕਾਰਜ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਜੁੜ ਜਾਣਾ, ਲਗਿਆ ਹੋਇਆ, ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਆਦਿ । ੬੩੨.੨

ਖੰਜਨ : (ਸੰ.) (खंजनः) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਇਕ ਪੰਛੀ ਜੋ ਸਰਦ ਰੁੱਤ ਵਿਚ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਮਮੋਲਾ, ਖੰਡਰਿਚ ਨਾਮ ਦਾ ਘੋੜਾ । ੨੯੫.੨, ੩੪੭.੨

ਖਚਨ : (ਸੰ.) (खच्) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਅੰਕਿਤ ਕਰਨਾ, ਬੰਨ੍ਹਣ ਜਾਂ ਜੋੜਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਪ੍ਰਵਿਰਤ ਹੋਣਾ । ੧੩੦.੪

ਖਟ : (ਹਿੰ.) (ਖਟ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਟਕਰਾਉਣਾ, ਠੋਕਣਾ, ਅਵਾਜ਼ ਕਰਨੀ ਆਦਿ ਦਾ ਸ਼ਬਦ, ਤੁਰੰਤ, ਤਤਕਾਲ। (ਸੰ.) (ਸ਼ਟ੍) ਕਫ਼, ਬਲਗਮ, ਮੁੱਕਾ, ਘਸੁੰਨ, ਸੁਗੰਧਿਤ ਘਾਹ ਆਦਿ। ਵਿ.—ਖੱਟਾ, ਤਰਸ਼, ਨਿੰਬੂ ਦੇ ਰਸ ਵਰਗੇ ਸੁਆਦ ਵਾਲਾ। ੩੧.੨, ੧੮੩.੧, ੧੮੫.੧, ੧੯੭.੩, ੨੪੭.੧, ੩੩੩.੪, ੪੦੫.੪, ੬੦੪.੪

ਖੰਡ : (ਸੰ.) (ਖੰਡ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਟੁਕੜਾ ਕਟਕੇ ਅਲੱਗ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਭਾਗ, ਦੇਸ਼, ਨੌ ਦੀ ਸੰਖਿਆ, ਹਿੱਸਾ, ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਭਾਗ, ਚੀਨੀ, ਭੂਮੀ-ਖੰਡ; ਸੱਚ-ਖੰਡ ਆਦਿ। ੪੭.੩, ੧੨੫.੧, ੧੨੯.੨, ੨੨੯.੧, ੨੩੩.੩, ੨੯੦.੨, ੩੦੨.੧, ੩੦੩.੩, ੩੫੯.੩, ੪੨੮.੩, ੪੭੨.੪, ੫੨੪.੩, ੬੨੫.੨

ਖਨਤ : (ਸੰ.) (ਖਨ੍) ਕ੍ਰਿ.—ਖਨਨ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ, ਖੋਦਿਆ. ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਿਟੀ ਕੱਢਣਾ, ਉਕਸਾਉਣਾ, ਪੁੱਟਣਾ ਆਦਿ। ੫੬੩.੩

ਖਨਵਾਰਾ : (ਸੰ.) (ਖਨਕ:) ਵਿ.—ਖਾਣ ਖੋਦਣ ਵਾਲਾ ਮਨੁੱਖ, ਖੋਦਣ ਵਾਲਾ। ੩੨੬.੩, ੩੬੬.੨, ੩੭੧.੩, ੫੪੬.੨

ਖਨਵਾਰੋ : ਵੇਖੋ ਖਨਵਾਰ। ੫੬੩.੩

ਖੀਨ : ਵੇਖੋ ਖਨਤ। (ਸੰ.) (ਖਾਨ) ਸੰਗਿਆ—ਖਾਣ। ੫੪੬.੨

ਖਨਿਤ : ਵੇਖੋ ਖਨਤ। ਖੋਦਨਾ। ੩੨੬.੩, ੩੭੧.੩

ਖਰ : (ਸੰ.) (ਖਰ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.— ਖੋਤਾ, ਗਧਾ, ਖੱਚਰ ਆਦਿ। ਵਿ.—ਕਰੜਾ, ਸਖਤ, ਤੇਜ਼, ਤੀਖਣ, ਤਿਰਛਾ ਆਦਿ। ੪੪੫.੩ ੬੧੧.੧

ਖਰਬੂਜਾ : (ਹਿੰ.) (ਖਰਬੂਜਾ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਕਕੜੀ ਜਾਤਿ ਦੀ ਵੇਲ ਤੇ ਲਗਣ ਵਾਲਾ ਇਕ ਗੋਲ ਫੱਲ। ੧੦੯.੨

ਖਰੋ : (ਹਿੰ.) (ਖਰਾ) ਵਿ.—ਚੋਖਾ, ਚੰਗਾ, ਸਵੱਛ, ਸੁੱਧ, ਵਧੀਆ, ਕਰਾਰਾ, ਤਿੱਖਾ, ਤੇਜ਼ ਆਦਿ। ੫੭੨.੨

ਖਲ : (ਸੰ.) (ਖਲ) ਵਿ.—ਨੀਚ, ਕਰੂਰ, ਕਮੀਨਾ, ਦੁਸ਼ਟ, ਦੁਰਜਨ, ਨਿਰਲਜ, ਆਦਿ। ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਖਲਿਆਨ, ਸੂਰਜ, ਸਥਾਨ, ਖਰਲ ਆਦਿ। (ਹਿੰ.) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਪੱਥਰ ਦਾ ਵੱਡਾ ਟੁਕੜਾ। ੨੦੧.੩, ੨੦੨.੧, ੨੯੮.੨, ੪੧੫.੩, ੪੭੩.੨, ੫੯੭.੪

ਖਵਾਏ : (ਹਿੰ.) (ਖਵਾਈ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਖਾਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਭੋਜਨ ਖੁਆਉਣਾ ਖਵਾਣਾ ਆਦਿ। ੭੮.੩

ਖਵਾਇ : ਵੇਖੋ ਖਵਾਏ। ੩੫੬.੨

ਖਵਾਵੈ : ਵੇਖੋ ਖਵਾਏ। ਖਵਾਉਂਦਾ ਹੈ। ੩੫੭.੨

ਖੜ : (ਸੰ.) (ਖੜ੍) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਘਾਹ, ਘਾਸ, ਧਾਨ ਦੀ ਖੇਤੀ ਆਦਿ। ੨੦੧.੧

ਖੜਿ : ਵੇਖੋ ਖੜ । ੨੦੨.੧

ਖਾਇ : (ਸੰ.) (ਖਾਦ੍) ਖਾਣਾ, ਸ. ਕ੍ਰਿ—ਖਾਣਾ, ਖਾਵਣਾ, ਖਵਾ ਕੇ, ਖਾਕੇ । ੯੩.੨, ੧੨੯.੧, ੧੭੪.੩, ੨੦੧.੧, ੨੨੧.੩, ੪੪੬.੨, ੪੯੩.੧, ੪੭੦.੨, ੪੭੨.੧, ੫੫੬.੧, ੫੫੯.੩, ੬੧੫.੨, ੬੨੩.੧, ੬੩੪.੨

ਖਾਇਧੋ : ਵੇਖੋ ਖਾਇ । ੫੯੩.੧

ਖਾਈਐ : ਵੇਖੋ ਖਾਇ । ਖਾਵਈਐ, ਖਾਉਣਾ ਕਰੋ । ੫੪੨.੧, ੫੬੨.੧, ੬੧੦.੪

ਖਾਦੇ : ਵੇਖੋ ਖਾਇ । ਖਾਵੇ । ੧੫੮.੪, ੪੪੫.੨, ੪੪੬.੨, ੪੧੭.੨, ੫੧੭.੪, ੫੫੪.੩,

ਖਾਂਡ : (ਸੰ.) (ਖੰਡ)—ਗੰਨੇ ਆਦਿ ਦੇ ਰਸ ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਮਿੱਠਾ ਪਦਾਰਥ, ਰਸੀਲਾ, ਮਿਠੀ ਸਵਾਦਿਸ਼ਟ ਵਸਤੂ । (ਹਿੰ.) ਟੋਆ ਖਾਈ ਖੰਦਕ ਆਦਿ । ੯੪.੨, ੧੨੨.੨, ੧੨੩.੨, ੧੨੪.੧, ੪੩੭.੧, ੫੪੨.੧, ੫੬੨.੧, ੫੯੬.੧,

ਖਾਤ : (ਸੰ.) (ਖਾਦਨਮ੍) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਭੋਜਣ, ਖਾਣ ਦਾ ਕੰਮ, ਭੋਜਣ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਖਾਣਾ, ਭੋਜਣ ਕਰਨ ਦਾ ਢੰਗ ਆਦਿ । ੨੦੨.੧, ੩੧੦.੩, ੩੩੨.੪, ੩੫੭.੨, ੩੬੨.੨; ੩੬੬.੩, ੪੩੯.੨, ੪੪੧.੨, ੪੬੯.੧, ੪੯੧.੧, ੫੦੬.੧, ੫੧੭.੧, ੫੨੨.੨, ੫੫੯.੨, ੬੪੧.੨

ਖਾਦਿ : (ਸੰ.) (ਖਾਦ੍ਯਮ੍) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਖਾਣ ਯੋਗ, ਭੋਜਣ ਕਰਨ ਯੋਗ, ਖਾਣ ਦੀ ਵਸਤੂ । ਵੇਖੋ ਖੋਦਿ ੫੫੪.੩,

ਖਾਦਯ : ਵਿ.—ਖਾਣ ਯੋਗ, ਭੋਜਣ, ਖਾਣ ਦੀ ਵਸਤੂ, ਜੋ ਖਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇ । ੩੫੩.੨, ੩੬੯.੨

ਖਾਨ : (ਹਿੰ.) (ਖਾਨਿ:) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਭੋਜਣ. ਖਾਣ ਦਾ ਕਾਰਜ, ਭੋਜਣ ਕਰਣ ਦਾ ਢੰਗ । ਇ.—ਉਹ ਸਥਾਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਖੋਦ ਕਿ ਧਾਤੂ ਪੱਥਰ ਆਦਿ ਕਢੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ । ੬੦.੨, ੧੧੩.੨, ੧੬੭.੧; ੧੭੯.੧, ੧੭੯.੨; ੧੮੫.੨, ੨੦੨.੨, ੩੨੬.੩, ੩੫੪.੧, ੩੯੫.੨; ੫੦੫.੧, ੫੦੮.੪, ੫੬੩.੩, ੫੬੯.੩, ੬੧੦.੪

ਖਾਨਿ : ਵੇਖੋ ਖਾਨ । ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ । ੨੯੪.੩, ੩੭੧.੩

ਖਾਯੋ : ਵੇਖੋ ਖਾਇਓ । ੨੫੮.੧

ਖਾਲ : (ਹਿੰ.) (ਖਾਲ) (ਸੰ.) (ਖਲ੍ਲ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਖੋਲ, ਮਨੁੱਖ, ਪਸ਼ੂ ਆਦਿ ਦੇ ਦੇਹ ਦਾ ਬਾਹਰੀ ਆਵਰਣ; ਚਮੜੀ, ਤਵੱਚਾ, ਮ੍ਰਿਤ ਸ਼ਰੀਰ ਆਦਿ । ੨੭੩.੨,

ਖਿਨ : (ਹਿੰ.) (खिन) (ਸੰ.) (क्षण) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਛਿਣ, ਲਮਹਾ, ਪ੍ਰਤਿਪਲ, ਸਕਿੰਟ ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਸਮਾਂ। ੫੭੦.੧, ੫੮੨.੩

ਖਿਰਨੀ : (ਸੰ.) (क्षीरिणी) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਸਦਾਬਹਾਰ ਦਰਖਤ ਜਿਸ ਦਾ ਫਲ ਨਿਮੋਲੀ ਜਾਂ ਕੌਡੀ ਦੇ ਅਕਾਰ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ੧੦੯.੨

ਖਿਲਾਇ : (ਹਿੰ.) (खिलाना) ਕ੍ਰਿ.—ਖੇਡਣਾ, ਖੇਡ, ਖਿਡਾਉਣਾ, ਖਵਾਉਣਾ, ਛਕਾਣਾ। ੬੩੫.੧

ਖੀਰ : (ਸੰ.) (क्षीरः) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਦੁੱਧ ਵਿਚ ਪਕਾਏ ਹੋਏ ਚਾਵਲ, ਦੁੱਧ। ੨੮.੭, ੩੪੦.੩, ੩੭੫.੩, ੫੫੪.੨, ੫੭੦.੩, ੫੯੯.੨ ੬੩੬.੧

ਖੁਜਲਾਤ : (ਸੰ.) (खर्जनम्) (ਹਿੰ.)(खुजलान) ਸ.ਕ੍ਰਿ.—ਖੁਰਕਣਾ, ਖਾਜ ਮਿਟਾਉਣ ਲਈ ਨਹੁੰਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅੰਗਾਂ ਨੂੰ ਰਗੜਨਾ, ਸਹ ਲਾਉਣਾ, ਖਾਜ ਕਰਨੀ। ੬੨੩.੩

ਖੁਧਯਾ : (ਸੰ.) (क्षुधा) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਭੁੱਖ, ਭੋਜਣ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ। ੩੪੯.੩, ੬੨੩.੧

ਖੁਧਯਾਰਿਥ : (ਸੰ.) (क्षुधार्त) ਭੁੱਖ ਨਾਲ ਦੁੱਖੀ, ਭੁੱਖਾ, ਭੁੱਖ ਨਾਲ ਵਿਆਕੁਲ। ੨੯੨.੩

ਖੁਲੇ : (ਸੰ.) (खुड्) ਅ. ਕਿ.—ਪਾੜਨਾ, ਮੁਕਤ ਹੋਣਾ, ਖੁਲ੍ਹਣਾ, ਖੰਡ ਖੰਡ ਹੋਣਾ, ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਖੋਲ੍ਹਣਾ, ਮੁਕਤ ਕਰਨਾ, ਨਿਰਬੰਧ ਰਹਿਣਾ। ੧੮.੨, ੫੭.੩, ੧੨੬.੨, ੧੫੪.੧—੧੫੪.੩, ੨੫੯.੩

ਖੁਲੈ : ਵੇਖੋ ਖੁਲੈ। ੧੭੬.੨, ੨੮੩.੧, ੬੩੦.੨

ਖੁਵਾਇ : (ਹਿੰ.) (खिलाना) ਕ੍ਰਿ.—ਭੋਜਣ ਕਰਾਉਣਾ, ਛਕਾਉਣਾ, ਛਕਾਈ। ੫੬੨.੧, ੬੩੬.੧

ਖੁਵਾਵਈ : ਵੇਖੋ ਖੁਵਾਇ। ਖਿਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ੬੭੪.੧

ਖੁਵਾਵਤ : ਵੇਖੋ ਖੁਵਾਇ। ਭੋਜਣ ਛਕਾਉਂਦਾ ਹੈ। ੫੬੪.੧

ਖੂਟ : (ਹਿੰ.) (खूट) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.— ਕੋਨਾ, ਕਿਨਾਰਾ, ਨੁਕਰ, ਪਾਸਾ, ਦਿਸ਼ਾ, ਭਾਗ, ਹਿੱਸਾ ਆਦਿ। ੬੧੮.੧

ਖੇਤ : (ਸੰ.) (क्षेत्रः) (ਹਿੰ.) (खेतः) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਅਜਿਹੀ ਭੂਮੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਅਨਾਜ ਬੀਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਖੇਤ ਵਿਚ ਖੜੀ ਫਸਲ, ਸਮਰ ਭੂਮੀ, ਲੜਾਈ ਦਾ ਮੈਦਾਨ, ਤਲਵਾਰ ਦਾ ਫਲ ਆਦਿ। ੨੨੧.੩, ੨੩੮.੨, ੨੯੬.੨, ੩੯੩.੪, ੪੧੭.੨, ੪੧੮.੧, ੪੫੧.੧, ੫੧੮.੩, ੫੩੭.੨, ੫੮੨.੨, ੫੯੫.੨, ੫੯੮.੧, ੬੧੭.੧, ੬੩੫.੩, ੬੩੮.੧

ਖੇਤਹਿ : ਵੇਖੋ ਖੇਤ । ੫੮੨.੨

ਖੇਦ : (ਸੰ.) (ਖੇਦ:) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਦੁੱਖ, ਰੰਜ, ਗਿਲਾਨਿ, ਥਕਾਵਟ, ਚਿਤ ਦੀ ਸਥਿਲਤਾ । ੨੬.੨, ੨੯.੨, ੨੩੯.੨, ੪੦੮.੩, ੪੦੯.੩, ੪੧੭.੩, ੪੨੮.੩, ੬੩੭.੩

ਖੇਲ : (ਸੰ.) (ਖੇਲਨਮ੍) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਚਿਤ ਦੀ ਉਮੰਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਜ, ਖੇਡਣਾ, ਮਾਮਲਾ; ਸਧਾਰਣ ਕੰਮ, ਕੋਈ ਵਿਚਿਤਰ ਕਾਰਜ, ਕੌਤੁਕ, ਤਮਾਸ਼ਾ ਆਦਿ । ੧੯੬.੩, ੨੪੩.੧, ੪੭੮.੪, ੫੫੦.੧, ੫੬੯.੧

ਖੇਲਹੁ : ਵੇਖੋ ਖੇਲ । ੬੬੦.੩

ਖੇਲਤ : ਵੇਖੋ ਖੇਲਾ । ਖੇਡਦਾ ਹੈ, ਖੇਡਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ । ੪੧੭.੧

ਖੇਲਿ : ਵੇਖੋ ਖੇਲ । ੫੧੯.੨

ਖੇਵਟ : (ਹਿੰ.) (ਖੇਵਟ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਕਿਸ਼ਤੀ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲਾ, ਮਲਾਹ, ਮਾਝੀ । ੪੧੮.੩, ੫੧੬.੩

ਖੋਇ : (ਫ਼ਾ.) ਸੰਗਿਆ—ਸੁਭਾਅ, ਆਦਤ, ਬਾਣ, ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ । (ਹਿੰ.)(ਖੋਨਾ) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਫਜ਼ੂਲ ਸੁੱਟ ਦੇਣਾ, ਗੁਆਉਣਾ, ਖ਼ਰਾਬ ਕਰਨਾ, ਭੁੱਲ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਣਾ, ਭੁਲੇਖੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਦਾ ਰਹਿ ਜਾਣਾ । ੨੪.੩, ੨੬.੪, ੩੪.੧, ੩੭.੩, ੩੯.੩, ੭੮.੪, ੯੨.੪, ੧੦੬.੧, ੧੦੭.੧, ੧੦੮.੧, ੧੨੪.੩, ੧੩੩.੨, ੧੮੬.੩, ੧੯੦.੪, ੨੨੪.੪, ੨੮੧.੩, ੨੮੨.੨, ੩੯੨.੪, ੪੭੬.੧, ੫੮੧.੩, ੬੬੨.੧

ਖੋਏ : ਵੇਖੋ ਖੋਇ । ੫੭.੨, ੬੫੮.੪

ਖੋਜ : (ਹਿੰ.) (ਖੋਜ) (ਸੰ.) (ਸ਼ੋਧ:) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਤਲਾਸ਼, ਭਾਲ, ਅਨੁਸੰਧਾਨ, ਤਲਾਸ਼, ਪਤਾ, ਢੂੰਡ । ੩੬੬.੨, ੩੬੬.੩, ੪੪੦.੧, ੬੪੭.੪

ਖੋਜਤ : ਵੇਖੋ ਖੋਜ । ਲਭਦਾ ਹੈ, ਭਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ । ੧੮੬.੩, ੨੨੩.੧, ੫੫੮.੪, ੫੮੯.੪, ੬੪੭.੪

ਖੋਜੀ : (ਹਿੰ.) (ਖੋਜੀ) ਵਿ.—ਲਭਣ ਵਾਲਾ, ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲਾ; ਖੋਜ ਕਰਨ ਵਾਲਾ । ੧੮੬.੩, ੩੬੬.੨, ੩੭੧.੩, ੪੪੦.੧, ੫੮੭.੪, ੫੮੯.੪

ਖੋਜੈ : ਵੇਖੋ ਖੋਜ । ਲਭੇ, ਭਾਲ ਕਰੇ । ੪੭੪.੪, ੫੬੩.੩, ੫੮੭.੪, ੫੯੦.੩

ਖੋਜੌ : ਵੇਖੋ ਖੋਜ । ਲਭੋ. ਢੂੰਢੋ, ਖੋਜੋ, ਖੋਜ ਕਰੋ । ੫੭੧.੪

ਖੋਟ : (ਹਿੰ.) (ਖੋਟ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਦੋਸ਼, ਐਬ; ਬੁਰਾਈ, ਕਿਸੇ ਸ਼ੁੱਧ ਪਦਾਰਥ ਵਿਚ ਮਿਲਾਵਟ ਵਜੋਂ ਹੋਇਆ ਮਿਸ਼ਰਣ । ੫੨੩.੨

ਖੋਟੋ : ਵੇਖੋ ਖੋਟ। ਪ੭੦.੨

ਖੋਦ : (ਹਿੰ.) (खोद) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਜਾਂਚ ਪੜਤਾਲ, ਪੁੱਛਤਾਛ, ਖੋਦਣਾ, ਖਨਨ ਕਰਨਾ, ਟੋਆ ਪੁੱਟਣਾ। ੧੩੬.੧, ਪ੩ਪ.੩, ੬੦੯.੩

ਖੋਦਿ : ਵੇਖੋ ਖੋਦ। ੨੨੪.੩, ਪਪ੪.੩

ਖੋਦਯੋ : ਵੇਖੋ ਖੋਦ। ਖਨਨ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਪੁਟਿਆ ਹੋਇਆ। ੪੯ਪ.੧

ਖੋਯ : ਵੇਖੋ ਖੋਇ। ੬੬੪.੧

ਖੋਲ : ਵੇਖੋ ਖੋਲੇ। ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ। ੧੧.੩

ਖੋਲੁ : ਵੇਖੋ ਖੋਲ। ੧ਪ੭.੪

ਖੋਯੋ : ਵੇਖੋ ਖੋਇ। ਗੁਆਉਣਾ। ੨੬੧.੧

ਖੋਵੈ : ਵੇਖੋ ਖੋਇ। ਗੁਆ ਦੇਵੇ। ੩੭੦.੨

ਖੋੜਸ਼ : (ਸੰ.) (षोड़श) ਵਿ.—ਸੋਲਾਂ, ਸੋਲਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ, ਸੋਲਵਾਂ। ੩੮੪.੧

ਗ

ਗਉਣ : (ਸੰ.) (गमन/गम्) ਪੁ.—ਪ੍ਰਸਥਾਨ, ਜਾਣਾ, ਚਲਣਾ, ਵਗਣਾ। ੩੬੦.੨, ੩੬੧.੩

ਗਊ : (ਸੰ.) (गो/गाय) ਸੰਗਿਆ—ਗਾਂ, ਗਊ, ਗਊ-ਮਾਤਾ। ੧੦੨.੩, ੨੪੦.੧, ਪ੮੪.੩

ਗਈ : (ਸੰ.) (गम्) ਧਾਤੂ ਕ੍ਰਿ.—ਗਿਆ ਦਾ ਇਸਤਰੀ ਲਿੰਗ, ਜਾਣ ਵਾਲੀ, ਜਾ ਚੁਕੀ, ਹੋ ਚੁਕੀ, ਬੀਤ ਚੁੱਕੀ। ੧੯੧.੨, ੨੦ਪ.੪, ੨੧੯.੩, ਪ੭੮.੪

ਗਏ : ਵੇਖੋ ਗਈ। ੬੯.੧, ੬੯.੩, ੨੮੦.੨, ੩੭੩.੪, ੪੩੧.੧, ੪੩੧.੨

ਗਹਤ : (ਸੰ.) (गृहीत/ग्रह्) ਕ੍ਰਿ—ਗਹਨ ਕਰਨਾ, ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨਾ, ਪਕੜਣਾ, ਫੜਨਾ ਆਦਿ। ੩ਪ੬.੧

ਗਹਨ : (ਸੰ.)(ग्रहणम्) ਸੰਗਿਆ—ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨਾ, ਗਹਰਾਈ, ਥਾਹ, ਪਕੜਨਾ, ਫੜਨਾ। ਵਿ.—ਗੰਭੀਰ, ਅਥਾਹ, ਗਹਿਰਾ। ੧ਪ੩.੪

ਗਹਯੋ : ਵੇਖੋ ਗਹਨ। ੪੨੮.੨, ੪੬੯.੨

ਗਹਰ : (ਸੰ.) (गह्वर) ਸੰਗਿਆ—ਗਹਿਰਾ, ਅਥਾਹ, ਅਗਮ ਆਦਿ। (ਹਿੰ.) ਸੰਗਿਆ—ਦੁਰਗਮ, ਗੂੜ ਆਦਿ। (ਫਾ.) ਸੰਗਿਆ—ਦੇਰ, ਵਿਲੰਬ ਆਦਿ। ੭੬.੨

ਗਹਾਈਐ : (ਸੰ.) (ग्रह्) ਧਾਤੁ. ਸ. ਕ੍ਰਿ—ਫੜ੍ਹ ਲਈਏ, ਪਕੜ ਲਈਏ, ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰ ਲਈਏ। ੩੦੪.੨

ਗਹਾਏ : ਵੇਖੋ ਗਹਾਈਐ । ੪੬੭.੨

ਗਹਾਯੋ : ਵੇਖੋ ਗਹਾਈਐ । ੩੦.੩

ਗਹਾਵੈ : ਵੇਖੋ ਗਹਾਈਐ । ੪੪.੧, ੧੨੦.੩

ਗਹਿ : (ਸੰ.) (गहन) ਸੰਗਿਆ—ਪਕੜ, ਗਰਿਫ਼ਤ, ਗ੍ਰਹਿਣ; । ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਪਕੜਕੇ, ਫੜ੍ਹਕੇ, ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਕੇ । ਕ੍ਰਿ.—ਆਉਣਾ, ਪੈਣਾ । ੪੪.੧, ੫੯.੨, ੧੦੯.੧, ੧੮੪.੩, ੨੫੨.੧, ੩੧੮.੩, ੩੨੬.੧, ੩੬੯.੧, ੩੭੭.੨, ੩੮੮.੧, ੪੦੮.੪, ੪੨੦.੩, ੪੨੬.੪, ੪੩੫.੩, ੪੩੯.੪, ੪੪੫.੨, ੪੪੭.੪, ੪੯੪.੩, ੫੨੨.੨, ੫੩੨.੧, ੫੭੫.੩, ੫੮੦.੩, ੬੦੭.੧, ੬੬੫.੩

ਗਹਿਓ : ਵੇਖੋ ਗਹਿ । ੬੪੮.੧

ਗਹਿਐ : ਵੇਖੋ ਗਹਿ । ੨੫੩.੩

ਗਹਿਬਰ : (ਸੰ.) (गह्वर) ਸੰਗਿਆ—ਅਤਿ ਘਣਾ, ਬਹੁਤ ਸੰਘਣਾ, ਬਹੁਤ ਗਾੜ੍ਹਾ । ੨੩੧.੨

ਗਹੀ : ਵੇਖੋ ਗਹਿ । ੨੬੬.੨

ਗਹੇ : ਵੇਖੋ ਗਹਾਈਐ । ੫੭.੧, ੮੨.੩, ੮੯.੧, ੧੦੫.੧, ੨੩੧.੩, ੨੮੨.੨; ੩੦੮.੩, ੩੧੩.੪, ੩੬੨ ੪, ੩੬੯.੩, ੩੯੨.੪, ੪੧੪.੨; ੪੧੯.੪ ੪੨੫.੧, ੪੬੭.੨, ੫੬੫.੧, ੬੦੫.੧, ੬੦੫.੪, ੬੪੧.੨

ਗਹੈ : ਵੇਖੋ ਗਹਾਈਐ । ੧੩੩.੨, ੪੬੭.੪, ੪੭੩.੧, ੪੭੩.੩, ੫੩੯.੩, ੫੪੪.੩, ੫੪੫.੧, ੫੪੫.੨, ੫੪੫.੪

ਗਹੌ : ਵੇਖੋ ਗਹਿ । ੬੦੨.੨

ਗ਼ਣਤ : ਵੇਖੋ ਗਨਤ । ੫੭੦.੪

ਗਣਿਕਾ : ਵੇਖੋ ਗਨਿਕਾ । ੩੮੪.੧, ੩੮੫.੨, ੪੪੩.੨

ਗਤਨ . ਵੇਖੋ ਗਤਿ । ੩੯੦.੪

ਗਥਪਤਿ : (ਸੰ.) (खगपति) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.— ਗਰੁੜ, ਸੂਰਜ । ੫੪੫.੧

ਗੰਗ : (ਸੰ.) (गङ्गा) ਸੰਗਿਆ—ਭਾਰਤ ਦੀ ਇਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਨਦੀ ਜਿਸ ਦੇ ਕੰਢੇ ਉਤੇ ਅਨੇਕ ਤੀਰਥ ਸਥਾਨ ਹਨ; ਗੰਗਾ । ੮੮.੧, ੯੭.੧, ੧੫੫.੩, ੧੫੫.੪, ੧੬੯.੨, ੨੯੭.੩, ੨੯੮.੨, ੫੬੧.੩ ੬੭੩.੧

ਗਗਨ : (ਸੰ.) (गगनम्) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਜਿਸ ਵਿਚ ਗਮਨ ਕਰੀਏ, ਅਕਾਸ਼, ਬਿੰਦੀ, ਸਿਫ਼ਰ, ਪੁਲਾੜ ਆਦਿ । ੨੯.੪, ੩੧.੪, ੩੩.੨, ੫੯.੨, ੧੨੮.੧, ੨੪੭.੪, ੨੬੮.੪; ੩੨੫.੧, ੫੬੭.੧, ੬੬੮.੨

ਗੰਗਾ : ਵੇਖੋ ਗੰਗ । ੪੫੬.੨, ੪੯੧.੨, ੫੩੮.੨

ਗੰਗੋਦਕ : (ਸੰ.) (गङ्गोदक) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਗੰਗਾ ਜਲ, (ਗੰਗਾ+ਉਦਕ) ਦੋ। ੫੧੫.੩

ਗਜ : (ਸੰ.) (गज) ਸੰਗਿਆ—ਹਾਥੀ, ਹਸਤੀ, ਇਕ ਗੰਧਰਵ ਅਠਤਾਲੀ ਅੱਖਰ ਦੀ ਇਕ ਗਿਣਤੀ, ਅੱਠ ਦੀ ਸੰਖਿਆ। ਗਜ਼–ਤਿੰਨ ਫੁੱਟ ਜਾਂ 36 ਇੰਚ ਦਾ ਮਾਪ। ੩੩੨.੪, ੫੩੨.੩, ੫੫੮.੨

ਗੰਜਨ : (ਹਿੰ.) (गञ्जन) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਗੰਜ ਨਾਮਕ ਰੋਗ। ਵਿ.—ਜਿਸ ਦੇ ਸਿਰ ਦੇ ਵਾਲ ਝੜ ਗਏ ਹੋਣ, ਗੰਜਧਾਰੀ, ਗੰਜਵਾਲਾ। ੨੯੫.੩

ਗਜਰਾਜ : (ਸੰ.) (गजराज) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਐਰਾਵਤ ਹਾਥੀ, ਵੱਡਾ ਹਾਥੀ, ਹਾਥੀਆਂ ਵਿਚ ਮੁੱਖੀ ਜਾਂ ਰਾਜਾ ਹਾਥੀ। ੨੩੧.੨, ੩੧੩.੨, ੫੨੬.੧

ਗਜਿੰਦ : (ਸੰ.) (गजेन्द्रः) ਵਿ.—ਐਰਾਵਤ ਹਾਥੀ, ਵੱਡਾ ਹਾਥੀ। ਵੇਖੋ ਗਜਰਾਜ। ੪੩੫.੩

ਗਠੀਲੇ : ਵੇਖੋ ਗਠੀਲੋ। ੩੦੮.੩

ਗਠੀਲੋ : (ਸੰ.) (ग्रन्थि)—ਗੱਠਾਂ ਵਾਲਾ, ਗੰਢਾਂ ਵਾਲਾ, ਚੁਸਤ, ਗਠਿਆ ਹੋਇਆ, ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ, ਮਜ਼ਬੂਤ। ੨੪੦.੪ ੪੧੯.੩

ਗਣ : ਵੇਖੋ ਗਨ। ੪੨੦.੨

ਗਤਿ : (ਸੰ.) (गति) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਗਮਨ, ਚਾਲ, ਅਵਸਥਾ, ਦਸ਼ਾ, ਮਾਰਗ, ਰਸਤਾ, ਹਾਲਤ, ਰੀਤ, ਮੁਕਤੀ ਆਦਿ। ੩.ਛੰ.੩, ੬.ਸੋ.੧, ੬.ਦੋ.੧, ੮.ਸੋ.੧, ੮.ਦੋ.੨, ੮.ਛੰ.੩, ੯.੨, ੧੨.੩, ੧੪.੩, ੧੬.੧, ੨੩.੨. ੩੬.੪, ੩੭.੧, ੪੨.੨, ੪੪.੩, ੪੫.੩, ੪੭.੩, ੪੮.੧, ੫੧.੪, ੫੪.੪, ੫੬.੨, ੫੬.੪, ੫੯.੧, ੬੧.੨, ੬੩.੩, ੬੪.੧, ੬੪.੩, ੭੦.੪, ੭੧.੪, ੭੨.੪, ੭੩.੪, ੮੧.੧, ੮੨.੧, ੮੩.੧, ੮੮.੪, ੯੦.੧, ੯੬.੧, ੯੭.੨, ੧੦੪.੪, ੧੦੫.੪, ੧੧੪.੧, ੧੧੬.੩, ੧੨੭.੪, ੧੩੨.੪, ੧੩੪.੪, ੧੩੮.੪, ੧੪੧.੪, ੧੪੩.੩, ੧੪੭.੨, ੧੫੩.੪, ੧੫੬.੪, ੧੫੭.੨, ੧੫੮.੪, ੧੬੨.੪, ੧੬੩.੪, ੧੬੫.੧, ੧੬੫.੪, ੧੮੭.੩, ੧੯੪.੩, ੧੯੬.੪, ੧੯੮.੨, ੨੦੨.੪, ੨੦੫.੪, ੨੧੦.੪, ੨੧੨.੨, ੨੧੮.੪, ੨੨੨.੧, ੨੨੩.੨, ੨੨੭.੩, ੨੩੬.੧, ੨੩੮.੪, ੨੪੮.੪, ੨੫੩.੧, ੨੫੫.੩, ੨੬੨.੪, ੨੬੩.੩, ੨੭੦.੩, ੨੭੨.੨, ੨੭੩.੪, ੨੭੭.੧, ੨੭੭.੨, ੨੮੪.੪, ੨੮੫.੪, ੨੮੬.੪, ੨੮੭.੪, ੨੯੧.੧, ੨੯੫.੧, ੨੯੭.੩, ੨੯੭.੪, ੨੯੮.੧, ੩੦੬.੪, ੩੧੮.੩, ੩੩੦.੪, ੩੩੧.੨, ੩੩੩.੧, ੩੫੩.੩, ੩੭੦.੪, ੩੭੭.੩, ੩੭੯.੪, ੩੯੦.੪, ੪੦੬.੩, ੪੨੭.੪,

੪੨੯.੩, ੪੪੨.੧, ੪੪੮.੪, ੪੫੯.੩, ੫੦੭.੨, ੫੨੯.੧, ੫੩੪.੧, ੫੩੬.੪, ੫੭੨.੨, ੫੭੯.੪, ੫੮੧.੩, ੫੮੭.੪, ੬੦੮.੧, ੬੧੭.੨, ੬੨੦.੪, ੬੨੧.੩, ੬੩੪.੪, ੬੩੯.੨, ੬੪੮.੪, ੬੫੯.੨, ੬੬੨.੪, ੬੬੪.੪, ੬੬੮.੪, ੬੭੦.੧, ੬੭੫.੩

ਗਦ : (ਸੰ.) (गद) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਰੋਗ, ਵਿਸ਼, ਗਦ + ਗਦ = ਪ੍ਰਸੰਨ। ੩੨.੪, ੧੭੧.੪; ੨੧੬.੨, ੨੫੦.੨

ਗਦਗਦ : (ਸੰ.) (गद्‍गद) ਸੰਗਿਆ—ਅਜਿਹੀ ਅਵਾਜ਼ ਜੋ ਸਾਫ਼ ਨਾ ਸਮਝੀ ਜਾਵੇ, ਸ਼ੋਕ ਜਾਂ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਰੁਕੇ ਹੋਏ ਕੰਠ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲੀ ਧੁਨੀ, ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਣਾ, ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੋਣਾ। ੩੨.੪, ੬੧੭.੪

ਗੰਧ : ਵੇਖੋ ਗੰਧਿ। ੧੫.੨, ੧੯.੨, ੨੬.੩, ੫੩.੩, ੭੯.੨; ੧੫੨.੩, ੧੬੯.੩, ੧੭੦.੨, ੨੭੬.੩, ੨੮੯.੪, ੩੩੦.੩, ੩੩੮.੪; ੪੬੫.੨

ਗੰਧ੍ਰਬ : (ਸੰ.) (गन्धर्वनगरम्) ਸੰਗਿਆ—ਦੇਵਤਿਆਂ ਦਾ ਇਕ ਵਰਗ ਜੋ ਗਾਇਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਦੇਵ ਗਾਇਕ, ਮ੍ਰਿਗ, ਘੋੜਾ ਰੋਗ, ਇਕ ਜਾਤੀ ਆਦਿ। ੬੫੯.੨

ਗੰਧਰਬ : ਵੇਖੋ ਗੰਧ੍ਰਬ। ੧੧੭.੩

ਗੰਧਿ : (ਸੰ.) (गन्ध) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਬਾਸ, ਮਹਿਕ ਸੁਗੰਧ, ਸਰੀਰ ਤੇ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਸੁਗੰਧਿਤ ਤਰਲ ਆਦਿ। ੮.ਛੰ.੧, ੫੩.੨; ੧੭੦.੨, ੧੮੫.੩, ੬੧੪.੩

ਗਨ : (ਸੰ.) (गण:) ਸੰਗਿਆ—ਸਮੂਹ, ਝੁੰਡ; ਜੱਥਾ, ਦਲ, ਸੇਵਕ, ਦੂਤ, ਗਣਨਾ, ਗਿਣਤੀ ਆਦਿ। ੫੮੫.੧, ੬੧੪.੩

ਗਨਉ : (ਸੰ.) (गणना)—ਗਿਣਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਗਨਕ, ਗਿਣਾਂ। ੬੬੭.੪

ਗਨਤ : (ਸੰ.) (गणनम्) ਗਨਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ, ਲੇਖੇ, ਗਿਣਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ੨੪੧.੧ ੨੪੧.੨, ੨੪੧.੪, ੫੭੦.੪

ਗਨਿਕਾ : (ਸੰ.) (गणिका) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਵੈਸ਼ਯਾ, ਕੰਚਨੀ, ਰਮਾਇਣ ਦੀ ਇਕ ਵੈਸ਼ਯਾ ਪਾਤਰ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਭਗਤ ਹੋ ਨਿਬੜੀ। ਗਣਕਾ—ਗਨਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ। ੧੬੨.੨, ੧੬੪.੩, ੧੭੪.੪

ਗਨੀ : ਵੇਖੋ ਗਨ। ੨੫੦.੩

ਗਨੀਅਤ : ਵੇਖੋ ਗਨ। ੬੩੨.੩

ਗਨੇਸ਼ : (ਸੰ.) (गणेश) ਪੁ.—ਇਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਿੰਦੂ ਦੇਵਤਾ, ਸ਼ਿਵ ਪਾਰਬਤੀ ਦਾ ਪੁੱਤਰ। ੬੨੭.੧

ਗਮ : (ਸੰ.) (गम्य)—ਦੁੱਖ, ਸ਼ੋਕ, ਸੰਗਿਆ—ਮਾਰਗ ਰਸਤਾ ਆਦਿ। ੪੩.੨, ੨੧੪.੨, ੨੭੯.੪

ਗੱਮ : ਵੇਖੋ ਗਮ । ੨੭੯.੧, ੨੭੯.੪

ਗੰਮ : (ਸੰ.) (गम्य, गमनीय) ਸੰਗਿਆ ਵਿ.—ਗਮਨ, ਯੋਗ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਯੋਗ, ਲਾਭ ਸਿੱਧ ਹੋਣ ਲਾਇਕ । ੫੧੬.੪

ਗੰਮਤਾ : ਵੇਖੋ ਗੰਮਿਤ । ੩੧.੧, ੪੭.੧, ੬੩.੩, ੯੧.੪, ੧੪੨.੪, ੧੮੦.੨, ੩੩੮.੩, ੩੪੩.੨, ੪੨੦.੨

ਗਮਯ : ਵੇਖੋ ਗੰਮ । ੪੦੪.੪, ੫੧੬.੪

ਗੰਮਯਤਾ : ਵੇਖੋ ਗੰਮਿਤਾ । ੮੦.੩

ਗਮਾਗਮ : (ਸੰ.) (गम्य + अगम्य) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਆਉਣਾ ਜਾਣਾ । ੧੫੨.੩

ਗੰਮਿਤਾ : ਵੇਖੋ ਗਮ । ਸੰਗਿਆ—ਪਹੁੰਚ, ਦਖ਼ਲ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ । ੨੨.੩, ੨੮.੩, ੬੪.੩. ੬੫.੪, ੮੧.੩, ੮੨.੨, ੧੪੩.੩, ੩੧੯.੧, ੩੧੯.੨

ਗੰਭੀਰ : (ਸੰ.) (गम्भीर) ਵਿ.—ਸੰਜੀਦਾ, ਗਹਿਰ, ਡੂੰਘਾ, ਸਿਆਣਾ । ੩੭੨.੪, ੪੦੭.੩

ਗਯਾ : (ਸੰ.) (ग्रया) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਹਿੰਦੂਆਂ ਦਾ ਤੀਰਥ ਅਸਥਾਨ, । ਕ੍ਰਿ.—ਜਾਣਾ, ਗੁਜ਼ਰ ਗਿਆ । ੪੧੬.੧

ਗਯਾਨ : (ਸੰ.) (ज्ञानिन्) ਸੰਗਿਆ—ਬੋਧ, ਜਾਣਕਾਰੀ, ਸਮਝ, ਇਲਮ, ਵਿਵੇਕਪੂਰਨ ਜਾਣਕਾਰੀ । ੫.ਛੰ.੨, ੮.ਛੰ,੩, ੯.੨, ੧੨.੨, ੧੨.੪, ੧੩.੨, ੧੯.੪; ੨੧.੨, ੨੨.੨, ੨੬.੨, ੪੩.੩, ੪੫.੨, ੪੫.੩, ੫੦.੨, ੫੦.੪, ੫੧.੧, ੫੫.੪; ੫੭.੪, ੫੮.੩, ੫੯.੨, ੬੦.੧, ੬੦.੩; ੬੧.੩, ੬੨.੧, ੬੪.੩; ੭੩.੨, ੭੯.੪, ੮੨.੧, ੮੪.੧, ੮੬.੨, ੮੮.੪, ੯੦.੩, ੯੭.੧, ੯੮.੪, ੧੦੨.੪, ੧੦੬.੨; ੧੦੬.੪, ੧੧੪.੨, ੧੩੧.੩, ੧੩੩.੧, ੧੩੫.੧, ੧੪੨.੨, ੧੪੩.੩, ੧੪੫.ਝ.ਛੰ.੪, ੧੪੬.੧, ੧੪੮.੧, ੧੫੧.੩, ੧੫੧.੪, ੧੫੨.੨, ੧੯੨.੨, ੧੯੩.੩, ੧੯੬.੪, ੧੯੭.੨, ੨੦੮.੨, ੨੧੧.੪, ੨੧੫.੨, ੨੧੮.੩, ੨੨੦.੧, ੨੨੬.੪, ੨੨੭.੨, ੨੩੧.੪, ੨੪੨.੨, ੨੪੩.੩, ੨੪੭.੪, ੨੪੯.੪, ੨੫੪.੩; ੨੫੭.੧, ੨੬੩.੩, ੨੬੫.੩, ੨੬੯.੨, ੨੭੧.੪, ੨੭੨.੧, ੨੭੭.੪, ੨੮੧.੪, ੨੮੨.੩, ੨੮੩.੩, ੨੮੭.੪, ੨੯੫.੨, ੩੦੫.੪; ੩੦੯.੨, ੩੧੨.੪, ੩੧੩.੪; ੩੨੦.੪, ੩੨੧.੩, ੩੨੨.੪, ੩੨੭.੨, ੩੨੮.੧, ੩੩੬.੩, ੩੪੩.੨, ੩੫੪.੪, ੩੫੮.੧, ੩੫੯.੪, ੩੭੬.੪, ੩੯੪.੪, ੩੯੫.੨, ੩੯੬.੨, ੩੯੯.੪, ੪੦੧.ਸ.ਛੰ.੪, ੪੦੪.੪, ੪੦੯.੪, ੪੧੨.੨, ੪੧੨.੪, ੪੧੩.੪, ੪੧੫.੪, ੪੨੦.੪; ੪੨੮.੨, ੪੩੧.੪, ੪੩੪.੨; ੪੩੬.੪, ੪੩੭.੪, ੪੮੨.੧, ੪੮੨.੪; ੪੮੫.੪, ੪੮੬.੨, ੪੯੦.੧, ੫੧੦.੪, ੫੧੧.੪; ੫੨੯.੪, ੫੩੭.੪, ੫੪੦.ਝ.ਛੰ.੪,

੫੪੧.੪, ੫੪੨.੩, ੫੫੧.੪, ੫੭੪.੨, ੫੮੬.੩, ੫੯੯.੪, ੬੦੪.੪, ੬੦੬.੪, ੬੦੮.੪, ੬੧੩.੩, ੬੧੮.੪, ੬੨੮.੨, ੬੩੫.੪, ੬੫੦.੨, ੬੫੬.੧, ੬੬੪.੩, ੬੬੬.੪

ਗਯਾਨਨ : (ਸੰ.) (ਗ਼ਾਨਿਨੑ) ਵਿ.—ਗਿਆਨ ਵਿਚੋਂ ਗਿਆਨ, ਗਿਆਨ ਦਾ ਬਹੁ ਵਚਨ। ੩੭੬.੪

ਗਯਾਨਿਐ : ਵੇਖੋ ਗਯਾਨੀ। ੧੦੪.੪

ਗਯਾਨੀ : (ਸੰ.) (ਗ਼ਾਨਿਨੑ) ਵਿ.—ਗਿਆਨਵਾਨ, ਆਤਮ ਗਿਆਨੀ, ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਆਦਿ। ੪੮.੩, ੬੧੮.੨

ਗਯਾਨੇ : ਵੇਖੋ ਗਯਾਨ। ੨੯.੨, ੩੪.੧, ੧੮੧.੩

ਗਯੋ : ਵੇਖੋ ਗਯਾ। ੯.੩

ਗਰ : (ਸੰ.) (ਗਲੑ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਗਲਾ, ਗਰਦਨ, ਰੋਗ, ਬੀਮਾਰੀ, ਕਿਸੇ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ। ਕ੍ਰਿ.—ਗਲਣਾ, ਸੜਣਾ। ੭੯.੩, ੫੧੮.੧; ੫੨੦.੪, ੫੬੧.੧

ਗਰਜਤ : (ਸੰ.) (ਗਜਿਤ) ਵਿ.—ਗਰਜਨਾ, ਕੜਕਦਾ, ਗੜਗੜਾਹਟ ਕਰਦਾ। ੫੯.੩, ੧੨੮.੨, ੩੨੫.੨

ਗਰਜਨ : (ਹਿੰ.) (ਗਰਜਨ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਗਰਜਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਗਰਜ, ਗੜਕ ਆਦਿ। ੬.ਛੰ.੩

ਗਰਜਿ : ਵੇਖੋ ਗਰਜਨ। ੪੪੬.੧

ਗਰਦਬ : (ਸੰ.) (ਗਰਦਭ:) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਗਧਾ, ਖੋਤਾ, ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਜਾਨਵਰ ਜੋ ਭਾਰ ਢੋਹਣ ਦੇ ਕੰਮ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ੩੮੬.੩, ੪੪੭.੩, ੪੭੭.੩, ੫੩੨.੩

ਗਰਬ : (ਸੰ.) (ਗਰਵ) ਸੰਗਿਆ—ਹੰਕਾਰ, ਘੁਮੰਡ, ਅਭਿਮਾਨ, ਗੌਰਵ, ਮਾਣ ਆਦਿ। ੯.੩, ੫੧੦.੩, ੬੦੧.੨, ੬੦੧.੪

ਗਰਭ : (ਸੰ.) (ਗਰਭ) ਸੰਗਿਆ—ਹਮਲ, ਮਾਦਾ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਜਣਨ ਕ੍ਰਿਆ ਦੀ ਅਰੰਭਕ ਅਵਸਥਾ। ੨੬੫.੩, ੩੭੭.੩, ੪੫੦.੪, ੫੬੯.੧, ੬੩੭.੩

ਗਰਵ : ਵੇਖੋ ਗਰਬ। ੫੧੦.੩, ੫੩੨.੨

ਗਰਵੈ : ਵੇਖੋ ਗਰਬ। ਗਰਵ ਕਰਦੇ ਹਨ। ੫੨੭.ਸ.੧

ਗਰੀਸਮ : (ਸੰ.) (ਗ੍ਰੀਸ਼ਮ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਗਰਮੀ ਦੀ ਰੁਤ, ਗਰਮੀ, ਸੇਕ ਆਦਿ। ੩੧੧.੩

ਗਰੋ : ਵੇਖੋ ਗਲ। ੨੨੪.੨

ਗਲੀ : (ਸੰ.) (ਗਲਿਤ) ਸੰਗਿਆ—ਤੰਗ ਰਸਤਾ, ਕੂਚਾ, ਤੰਗ ਬੀਹੀ, ਮਾਰਗ, ਮੋਰੀ, ਗਲੀ ਹੋਈ, ਗਲ ਚੁਕੀ, ਨਸ਼ਟ ਹੋਈ, ਖ਼ਰਾਬ ਹੋਈ। ੪੫੦.੪

ਗਵਨ : (ਸੰ.) (ਗਮਨਮ੍) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਜਾਣਾ, ਗਮਨ, ਚਾਲ, ਗਤਿ, ਜਾਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ । ੭੪.੪, ੬੧.੨, ੬੫.੧, ੧੪੭.੨, ੨੦੩.੩, ੨੭੯.੪, ੨੮੬.੧, ੨੯੦.੧, ੨੯੦.੩, ੨੯੧.੨, ੩੦੬.੧; ੩੧੩.੧, ੩੧੩.੩, ੪੦੦.ਸ.ਛੰ.੨, ੪੨੬.੧, ੪੪੭.੨, ੫੩੩.੩, ੫੪੩.੩, ੫੪੮.੨, ੫੪੯.੧, ੬੨੮.੨, ੬੨੯.੧, ੬੩੮.੩, ੬੪੩.੨, ੬੬੭.੧

ਗਵਰਿ : (ਸੰ.) (ਗੌਰੀ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਪਾਰਬਤੀ, ਪ੍ਰਿਥਵੀ, ਗੋਰੇ ਰੰਗ ਦੀ ਇਸਤਰੀ, ਚਿੱਟੀ ਆਦਿ । ੬੨੭.੧

ਗੜ੍ਹ : (ਸੰ.) (ਗਡ:) ਸੰਗਿਆ—ਪਰਦਾ, ਹਾਤਾ, ਰੋਕ, ਰੁਕਾਵਟ, ਦੁਰਗ, ਕਿਲ੍ਹਾ ਆਦਿ । ੩੯੧.੧; ੫੪੪.੨

ਗੜਯੋ : ਵੇਖੋ ਗੜਿ । ੬੨੪.੨

ਗੜਿ : (ਸੰ.) (ਗਰੰ:) ਸੰਗਿਆ—ਘੜਨਾ, ਘੜ, ਤਣਿਆ ਹੋਇਆ, ਗਡਿਆ । ੩੮੧.੩

ਗੜੈ : ਵੇਖੋ ਗੜਿ । ੫੯੩.੨

ਗ੍ਰਸਹਿ : ਵੇਖੋ ਗ੍ਰਸਤ । ੫੭੨.੧

ਗ੍ਰਸਤ : (ਸੰ.) (ਗ੍ਰਸ੍ਤ) ਵਿ.—ਪਕੜਿਆ ਹੋਇਆ, ਖਾਇਆ, ਨਿਗਲਿਆ, ਪੀੜਿਤ, ਫਸਿਆ ਹੋਇਆ, ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨਾ । ੩੬੫.੩, ੫੮੨.੩

ਗ੍ਰਸੇ : ਵੇਖੋ ਗ੍ਰਸਤ । ੧੬੭.੪, ੪੩੫.੩, ੫੦੪.੩, ੫੪੫.੧, ੫੫੭.੩

ਗ੍ਰਸੈ : ਵੇਖੋ ਗ੍ਰਸਤ । ੩੧੭.੨

ਗ੍ਰਹ : (ਸੰ.) (ਗ੍ਰਹ) ਸੰਗਿਆ—ਸੂਰਜ ਮੰਡਲ ਦੇ ਨੌ ਤਾਰਿਆਂ ਚੋਂ ਇਕ, ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨਾ, ਕ੍ਰਿਪਾ, ਵਿ.—ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਗ੍ਰਹਿ, ਘਰ ਆਦਿ । ੩੦.੧, ੯੦.੩, ੧੧੯.੨, ੧੨੦.੩, ੧੨੧.੪, ੧੮੨.੪, ੧੮੪.੩, ੧੯੭.੧, ੨੧੮.੪, ੨੨੮.੨, ੩੬੩.੩, ੪੧੦.੨, ੫੨੬.੨, ੫੩੧.੨, ੫੪੮.੪, ੫੪੯.੪; ੬੨੭.੨

ਗ੍ਰਹਸਤੀ : ਵੇਖੋ ਗ੍ਰਹਸਥ । ੩੦.੧

ਗ੍ਰਹਸਥ : (ਸੰ.) (ਗ੍ਰਹਸ੍ਥ) ਸੰਗਿਆ—ਪਰਿਵਾਰਕ ਜੀਵਨ; ਪਰਿਵਾਰ ਸਹਿਤ ਰਹਿਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ, ਕਬੀਲਦਾਰੀ, ਜੀਵਨ ਬਸਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ । ੩੭੫.੪, ੪੮੦.੪, ੪੮੧.੩, ੪੮੩.੪, ੫੪੮.੪

ਗ੍ਰਹਣ : (ਸੰ.) (ਗ੍ਰਹਨ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਗਰੂ ਦੁਆਰਾ ਸੂਰਜ ਜਾਂ ਚੰਦਰ ਦਾ ਦਾਨ, ਦਾਨ, ਪਕੜਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਸਵੀਕਾਰ, ਗ੍ਰਹਿਣ ਲਗਣਾ । ੨੯੬.੧

ਗ੍ਰਹਨ : ਵੇਖੋ ਗ੍ਰਹਣ । ੪੭੭.੨

ਗ੍ਰਹਿਰਾਜ : (ਸੰ.) (ਗ੍ਰਹ+ਰਾਜ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸੂਰਜ. ਚੰਦ੍ਰਮਾ, ਬ੍ਰਹਸਪਤੀ ।

ਗ੍ਰਭਧਾਰ : ਵੇਖੋ ਗਰਭ । ਗਰਭ ਧਾਰਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ । ੬੩੭.੩

ਗ੍ਰਾਸ : (ਸੰ.) (ਗ੍ਰਾਸ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਬੁਰਕੀ, ਨਵਾਲਾ, ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਇਕ ਵੇਰ ਪਾਉਣ ਯੋਗ ਭੋਜਨ । ੨੯੬.੧, ੪੭੧.੧, ੫੧੬.੧

ਗ੍ਰਾਸੇ : (ਸੰ.) (ਗ੍ਰਾਸ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਬੁਰਕੀ ਪਾਉਣਾ, ਭੋਜਣ ਖਾਣਾ । ੫੬੧.੪

ਗ੍ਰਾਹ : (ਸੰ.) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨਾ, ਗਿਆਨ, ਮਗਰਮੱਛ, ਘੜਿਆਲ ਆਦਿ । ੪੩੫.੩

ਗ੍ਰਿਹ : ਵੇਖੋ ਗ੍ਰਹ । ੩੨੨.੪, ੩੪੯.੪, ੩੯੨.੩, ੪੧੫.੨, ੪੪੮.੨, ੪੪੯.੪, ੪੫੭.੨, ੫੬੩.੧, ੫੮੩.੧, ੫੯੩.੨, ੫੯੫.੨. ੬੪੩.੨, ੬੬੫.੧

ਗ੍ਰਿਹਸਥ : ਵੇਖੋ ਗ੍ਰਹਸਥ । ੩੭੬.੪

ਗ੍ਰਿਹੇਸੁਰ : (ਸੰ.) (ਗृहम् + ईश्वर:) ਸੰਗਿਆ—ਗ੍ਰਹਿਣੀ, ਕੁਸ਼ਲ ਗ੍ਰਹਿਣ, ਘਰ ਦੀ ਰਾਣੀ, ਗ੍ਰਹਿ ਦੇਵੀ । ੧੧੯.੨, ੪੮੧.੧

ਗ੍ਰੀਖਮ : ਵੇਖੋ ਗਰੀਖਮ । ੪੭੧.੩, ੫੭੨.੨

ਗ੍ਰੀਖਮਾਦਿ : ਵੇਖੋ ਗ੍ਰੀਖਮ । ਗ੍ਰੀਖਮ+ਅਦਿ । ੧੫੬.੩

ਗ੍ਵਾਰ : (ਸੰ.) (ग्रामीण)—ਗੰਵਾਰ, ਪੇਂਡੂ, ਗਵਾਲਾ, ਵਾਗੀ, ਸਾਦਾ, ਅਨਪੜ੍ਹ । ੪੧੮.੧

ਗਾਓ : ਵੇਖੋ ਗਊ । ੧੬੭.੨

ਗਾਇ : ਵੇਖੋ ਗਊ । (ਸੰ.) (गायनम्) ਸੰਗਿਆ—ਗਾਉਣਾ, ਗਾਇਨ ਕਰੇ. ਗਾਵੇ ਆਦਿ । ੪੨੦.੨, ੪੪੧.੧, ੫੭੭.੨, ੬੧੧.੪, ੬੧੩.੨

ਗਾਇਨ : (ਸੰ.) (गायन:)—ਗਾਉਣਾ, ਗਾਉਣ ਵਾਲੇ, ਸੰਗੀਤਕਾਰ । ੫੬੬.੪, ੫੮੮.੨

ਗਾਇਬੋ : ਵੇਖੋ ਗਾਇਨ । ੬੩੧.੪

ਗਾਈਐ : ਵੇਖੋ ਗਾਇਨ । ਗਾਇਨ ਕਰੀਏ । ੩੦੪.੪, ੫੦੦.੩

ਗਾਈਅਤ : ਵੇਖੋ ਗਾਈਅਤ । ੩੮੨.੧

ਗਾਈਅਤਿ : ਵੇਖੋ ਗਾਇਨ । ਗਾਉਂਦੇ ਹਨ । ੪੩੬.੧

ਗਾਈਜਨ : ਵੇਖੋ ਗਾਇ । ੪੧੮.੧

ਗਾਏ : ਵੇਖੋ ਗਾਇਨ । ੪੦੮.੩, ੪੩੯.੪

ਗਾਹ : (ਸੰ.) (गाह्) ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਘੁੰਮਣਾ, ਫਿਰਨਾ, ਲਤਾੜਨਾ, ਨਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਵੇਖੋ ਗ੍ਰਹਣ । ੫੦੮.੪

ਗਾਹਕ : (ਸੰ.) (ग्राहक) ਵਿ.—ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਧਾਰਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ । ਸੰਗਿਆ—ਖਰੀਦਦਾਰ, ਖਰੀਦਣ ਵਾਲਾ ਆਦਿ । ੬੭.੨, ੭੬.੩, ੪੫੪.੪

ਗਾਹਕੈ : ਵੇਖੋ ਗਾਹਕ । ਗਾਹਕ ਨੂੰ, ਦਾ ਇੱਛਕ । ੧੧੪.੧, ੫੬੨.੩

ਗਾਗਰ : (ਸੰ.) (गर्गर:) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਗਰਾਰੀ, ਚੋਟੀ ਘੜੀ ਜਾਂ ਘੜਾ, ਧਾਤ ਦਾ ਘੜਾ । ੩੮੮.੩

ਗਾਜ : (ਸੰ.) (गर्जः) ਧਾਤੁ, ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਗਰਜਣਾ, ਕੜਕਣਾ । ੫੨੬.੧

ਗਾਜੇ : ਵੇਖੋ ਗਾਜ । ੫੩੧.੩

ਗਾਂਠ : (ਹਿੰ.) (गांठि) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਡੋਰੀ ਜਾਂ ਰੱਸੀ ਆਦਿ ਦਾ ਬੰਧਨ, ਗੰਢ, ਗੱਡ, ਬੋੜ, ਗਠੜੀ ਆਦਿ । ੬੨੭.੪

ਗਾਂਠਨ : (ਹਿੰ.) (गांठिन) ਕ੍ਰਿ.—ਗੰਢਣਾ, ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਨਾ, ਮਿਲਾਉਣਾ ਆਦਿ । ਵੇਖੋ ਗਾਂਠ-ਬਹੁਵਚਨ । ੩੦੭.੨

ਗਾਡੀ : (ਸੰ.) (गन्त्री)) ਸੰਗਿਆ—ਗੱਡੀ, ਪਹੀਆ ਉਤੇ ਚਲਣ ਵਾਲੀ। ੪੦੪.੧

ਗਾਂਡਾ : (ਸੰ.) (काण्डः) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਗੰਨੇ ਦੀ ਪੋਰੀ, ਦਰਖ਼ਤ ਦਾ ਕੋਈ ਫਾਲਤੂ ਅੰਸ਼ ਜੋ ਕਟ ਕੇ ਅਲਗ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ । ੧੦੯.੧

ਗਾਤ : (ਸੰ.) (गात्रम्) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸਰੀਰਕ ਅੰਗ, ਗੁਪਤ ਅੰਗ, ਗਰਭ ਆਦਿ । ੧੭੪.੩, ੪੩੭.੩, ੪੪੧.੨, ੪੬੯.੨, ੫੦੬.੧, ੫੨੦.੩, ੫੫੭.੨, ੫੭੨.੩, ੬੦੫.੩, ੬੧੭.੩, ੬੨੩.੩, ੬੪੧.੨, ੬੪੪.੩, ੬੬੦.੩

ਗਾਤਿ : ਵੇਖੋ ਗਾਤ । ੫੧੭.੧

ਗਾਥ : (ਸੰ.) (गाथा) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਜੱਸ, ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਆਦਿ । ੬੩੦.੪

ਗਾਥਾ : (ਸੰ.) (गाथा) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਪ੍ਰਸੰਸਾ, ਵਡਿਆਈ, ਕੱਥਾ, ਵਿਖਿਆਨ ਆਦਿ । ੬੩੪.੨

ਗਾਂਧੀ : (ਸੰ.) (गान्धिक) ਸੰਗਿਆ—ਸੁਗੰਧੀਆਂ ਵੇਚਣ ਵਾਲਾ, ਅਤਰ ਵੇਚਣ ਵਾਲਾ ਆਦਿ । ੬੭੫.੩

ਗਾਨੇ : ਵੇਖੋ ਗਾਇਨ । ੨੭੧.੩

ਗਾਯਬੋ : ਵੇਖੋ ਗਾਇਨ ।੫੬੦.੪

ਗਾਯੋ : ਵੇਖੋ ਗਾਇਨ । ੫੦੪.੩, ੫੪੩.੧

ਗਾਰ : (ਸੰ.) (गल्) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਗਾਲ੍ਹ, ਗਾਲ੍ਹੀ, ਮੰਦੇ ਬੋਲ, ਦੁਰਵਾਕ, ਅਰਬੀ-ਡੂੰਘਾ ਟੋਆ । ੬੧੪.੨, ੬੧੫.੩

ਗਾਰਿ : ਵੇਖੋ ਗਾਰ । ੩੩੧.੪, ੩੯੩.੩, ੪੯੪.੧

ਗਾਲ : ਵੇਖੋ ਗਾਰ । ੪੪.੩

ਗਾਂਵ : (ਹਿੰ.) (गांव) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਛੋਟੀ ਬਸਤੀ, ਪਿੰਡ, ਕੁੱਝ ਘਰਾਂ ਦਾ ਸਮੂਹ; ਦੇਹਾਤ ਆਦਿ । ੪੬੭.੩

ਗਾਵਈ : ਵੇਖੋ ਗਾਇਨ । ਗਾਇਨ ਕਰਦਾ ਹੈ । ੨੭੦.੩, ੩੪੧.੨

ਗਵਹਿੰ : ਵੇਖੋ ਗਾਇਨ । ੨.ਛੰ.੨

ਗਾਵਹੀ : ਵੇਖੋ ਗਾਵਈ । ੩੪੧.੨, ੩੯੭.੧

ਗਾਵਹੁ : ਵੇਖੋ ਗਾਇਨ । ੬੨੭.੩

ਗਾਵਤ : ਵੇਖੋ ਗਾਇਨ। ਗਾਉਂਦੇ ਹਨ। ੨੮੩.੨, ੪੨੩.੪, ੫੦੧.੪. ੫੩੦.੪, ੫੮੮.੨, ੬੦੦.੨, ੬੪੭.੩

ਗਾਵੈ : ਵੇਖੋ ਗਾਇਨ। ੧.ਛੰ.੨, ੫੬੬.੪, ੫੬੭.੪

ਗਿਆਨ : ਵੇਖੋ ਗਯਾਨ। ੫੫.੩, ੫੮.੩, ੬੩.੩, ੮੧.੨, ੧੧੫.੨, ੨੧੧.੩, ੨੧੪.੨, ੨੬੮.੨, ੩੦੧.੪, ੩੧੭.੪, ੩੬੬.੪, ੩੬੭.੪, ੪੬੬.੨, ੪੭੪.੪

ਗਿਆਨੀ : ਵੇਖੋ ਗਯਾਨ। ੧੩੮.੨, ੧੬੫.੨, ੩੨੭.੨. ੩੨੮.੧

ਗਿਆਨੀਐ : ਵੇਖੋ ਗਯਾਨੀ। ੨੪੫.੪

ਗਿਰ : (ਸੰ.) (ਗਿਰਿ:) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਪਹਾੜ, ਪਰਬਤ, ਸੰਨਿਆਸੀਆਂ ਦਾ ਇਕ ਵਰਗ। ੯੫.੨

ਗਿਰਗਟ : (ਹਿੰ.) (ਗਿਰਗਟ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਛਿਪਕਲੀ ਵਰਗਾ ਇਕ ਜੰਤੂ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸੂਰਜ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਅਧੀਨ ਵਿਭਿੰਨ ਰੰਗ ਬਦਲਣ ਦੀ ਸਮਰਥਾ ਹੈ। ੪੬੦.੧

ਗਿਰਜਾਤ : ਕ੍ਰਿ.—(ਗਿਰ+ਜਾਤ)-ਗਿਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਡਿਗ ਪੈਂਦੇ ਹਨ, ਡਿਗਣਾ। ੪੯੭.੧

ਗਿਰਤ : (ਸੰ.) (ਗਲਤਮ੍) ਕ੍ਰਿ.—ਉਪਰੋਂ ਥਲੇ ਡਿਗਦਾ ਹੈ, ਡਿਗਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਢਹਿ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਆਦਿ। ੪੧੯.੩, ੪੭੩.੧

ਗਿਰਧਰ : ਵੇਖੋ ਗਿਰਧਰ। ੫੫੫.੧

ਗਿਰਿ : ਵੇਖੋ ਗਿਰ। ੨੩੦.੪, ੨੫੫.੪, ੫੪੩.੩

ਗਿਰਿਧਰ : (ਸੰ.) (ਗਿਰਿ+ਧਰ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਪਹਾੜ ਚੁਕਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ, ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣ, ਗਿਰਧਾਰੀ, ਵਾਸੂ ਦੇਵ ਆਦਿ। ੬੭੧.੧

ਗਿਰਿਵਰ : (ਸੰ.) (ਗਿਰਿ+ਵਰ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਪਹਾੜ, ਉੱਤਮ ਪਹਾੜ, ਸ੍ਰੇਸ਼ਠ ਪਰਬਤ ਆਦਿ। ੪੧੬.੩

ਗਿਰੇ : ਵੇਖੋ ਗਿਰਤ, ੫੯੨.੧

ਗੀਤ : (ਸੰ.) (ਗੀਤਿ:) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਗਾਇਣ ਯੋਗ ਪਦ; ਜਾਂ ਕਾਵਿ, ਵਡਿਆਈ, ਜੱਸ ਆਦਿ। ੩੮੨.੧

ਗੀਤਾ : (ਸੰ.) (ਗੀਤਾ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਹਿੰਦੂ ਗਰੰਥ, ਭਗਵਤ ਗੀਤਾ, ਬ੍ਰਿਤਾਂਤ ਕਥਾ, ਰਾਗ ਦਾ ਇਕ ਭੇਦ। ਉਪਦੇਸ਼ਾਤਮਕ ਗਿਆਨ। ੪੪੭.੧, ੫੪੦.ਙ.ਛੰ.੧

ਗੁਹਜ : (ਸੰ.) (ਗੁਹ੍ਜ) ਵਿ.—ਗੁਪਤ, ਪੋਸ਼ੀਦਾ, ਰਹੱਸਮਈ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਮਈ ਆਦਿ। ੧੪੭.੨, ੨੯੮.੨, ੩੦੫.੪

ਗੂੰਗ : (ਫਾ.) ਗੂੰਗਾ, ਜੋ ਬੋਲ ਨਾ ਸਕੇ। ੨੬੪.੩, ੩੧੪.੪, ੩੧੫.੧, ੩੧੫.੨, ੩੧੫.੩, ੩੫੨.੨, ੪੩੨.੨, ੪੭੪.੩

ਗੂੰਗਾ : ਵੇਖੋ ਗੂੰਗ । ੪੭੫.੩

ਗੂੰਗੇ : ਵੇਖੋ ਗੂੰਗ । ੪੭੦.੪

ਗੁੰਜਤ : (ਸੰ.) (ਗੁਞ੍ਜਨਮ੍) ਧਾਤੁ—ਗੁੰਜਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਧੁਨੀ ਕਰਨਾ, ਆਵਾਜ਼ ਕਰਨਾ ਆਦਿ । ੩੩੫.੨

ਗੁੰਜਫਲ : (ਸੰ.) (ਗੁਞ੍ਜਾ) ਇਕ ਜੰਗਲੀ ਵੇਲ ਜਿਸ ਵਿਚ ਲਾਲ ਰੰਗ ਦੇ ਛੋਟੇ ਬੀਜ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਰਤਿਕਾ—ਗੁੰਜ ਫਲ ਦਾ ਦਾਣਾ ਜੋ ਸਧਾਰਣ ਤੋਲ ਵਿਚ ਮਾਸੇ ਦੇ ਅਠਵੇ ਅੰਸ਼ ਦਾ ਬਣਿਆ ਹੈ । ੩੮੩.੪

ਗੁਜਾਰਹੀ : ਸੰਗਿਆ—ਗੁਜ਼ਰਨਾ, ਬਿਤਾਉਣਾ; ਕੱਟਣਾ, ਕਿਸੇ ਲਈ ਗੁਜ਼ਰ ਜਾਣਾ ਆਦਿ । ੩੬੭.੨

ਗੁੰਜਾਫਲ : ਵੇਖੋ ਗੁੰਜਫਲ । ੩੮੯.੨

ਗੁੰਜਾਰ : ਵੇਖੋ ਗੁੰਜਤ । ਗੂੰਜ ਕਰਨਾ । ੬੦੬.੧

ਗੁੰਜਾਰਤ : ਵੇਖੋ ਗੁੰਜਤ । ਗੁੰਜਾਰ ਯੁਕਤ । ੫੬੭.੩

ਗੁਟਕਾ : (ਸੰ.) (ਗੁਟਿਕਾ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਛੋਟੇ ਅਕਾਰ ਦੀ ਪੁਸਤਕ, ਗੋਲੀ, ਵੱਟੀ ਆਦਿ । ੪੬੯.੩

ਗੁਠਲੀ : (ਹਿੰ.) (ਗੁਠਲੀ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਕਿਸੇ ਫ਼ਲ ਦਾ ਅੰਦਰਲਾ ਵੱਡ ਅਕਾਰੀ ਸਖ਼ਤ ਬੀਜ । ੧੦੯.੨

ਗੁਡੀ : (ਹਿੰ.) (ਗੁਡ੍ਡੀ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਗੁੱਡੀ, ਪਤੰਗ, ਕੁੜੀ, ਗੁੜੀਆ ਆਦਿ । ੯੫.੧, ੪੭੮.੩

ਗੁਡਿਆ : ਵੇਖੋ ਗੁਡੀ । ੯੫.੧

ਗੁਣ : (ਸੰ.) (ਗੁਣ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਨਿਪੁੰਨਤਾ, ਪ੍ਰਬੀਨਤਾ, ਕੁਸ਼ਲਤਾ, ਵਿਦਿਆ, ਹੁਨਰ, ਕੋਈ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਆਦਿ । ੧੩੧.੪, ੩੫੮.੧, ੪੦੮.੩, ੫੧੧.੪, ੫੧੬.੧, ੫੨੮.ਸ.੪, ੫੪੭.੩

ਗੁਣ ਗੱਥ : (ਹਿੰ.) (ਗੁਣਵਾਨ) ਗੁਨ + ਗੱਥ-ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਗੁੱਥੇ ਹੋਏ, ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ, ਗੁਣਵੰਤ, ਗੁਣਦਾਇਕ । ੫੮੩.੧

ਗੁਣਾਉ : ਵੇਖੋ ਗੁਣ । ਗੁਣ ਹੈ । ੩੭੭.੧—੩੭੭.੪

ਗੁਣਾਦਿ : ਵੇਖੋ ਗੁਣ । ਗੁਣਾਂ ਵਾਲਾ, ਗੁਣ ਆਦਿ । ੩੯੯.੩

ਗੁਨ : ਵੇਖੋ ਗੁਣ । ੨.ਛੰ.੨, ੬.ਛੰ.੩, ੨੩.੩, ੩੧.੩, ੭੬.੩, ੧੨੩.੪, ੧੫੭.੩, ੨੦੬.੨, ੨੨੦.੧, ੨੬੫.੩, ੩੨੬.੪, ੩੪੫.੨, ੩੮੧.੪, ੩੯੭.੧, ੪੨੦.੨, ੪੨੫.੪, ੪੨੬.੧, ੪੩੧.੪, ੪੫੧.੨, ੪੬੧.੪, ੪੬੬.੨, ੪੯੯.੨; ੫੦੪.੪, ੫੮੩.੧, ੬੦੦.੨, ੬੦੨.੧, ੬੧੧.੧, ੬੧੨.੨, ੬੨੦.੨, ੬੨੧.੩, ੬੩੦.੪, ੬੪੯.੨, ੬੫੦.੨, ੬੫੪.੩, ੬੫੫.੨

ਗੁਨਨਿਧਿ : ਵੇਖੋ ਗੁਣ । ਵਿਗੁਣਾਂ ਦਾ ਖਜ਼ਾਨਾ, ਗੁਣਵਾਨ, ਗੁਣਵੰਤ ਆਦਿ । ੪੯੯.੨

ਗੁਨੀਨ : (ਸੰ.) (गुणिन्)—ਗੁਣਾਂ ਵਾਲਾ, ਬਹੁਤ ਪ੍ਰੌਢ ਗੁਣੀ, ਗੁਣਵਾਨ ਆਦਿ। ੫੮੮.੨

ਗੁਨੋ : ਵੇਖੋ ਗੁਣ। ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਕ੍ਰਿ.— ਗੁਣਾ ਕਰਨਾ, ਜ਼ਰਬ ਖਾਣਾ। ੧੨੧.੧, ੬੪੪.੩

ਗੁਪਤ : (ਸੰ.) (गुप्त) ਵਿ.—ਗੁੱਝਾ, ਛਿਪਿਆ, ਲੁਕਿਆ, ਗੂੜ, ਲੁਪਤ ਆਦਿ। ੮੧.੨, ੯੯.੪, ੧੩੨.੪, ੩੪੨.੨, ੩੬੩.੪, ੪੧੧.੪, ੪੫੫.੨

ਗੁਫਾ : (ਸੰ.) (गुहा) ਸੰਗਿਆ—ਕੰਦਰ, ਵੱਡਾ ਸਾਰਾ ਗੁਪਤ ਖੱਡ ਵਰਗਾ ਸਥਾਨ। ੨੨੪.੩

ਗੁਰ : (ਸੰ.) (गुरु) ਵਿ. ਮਹਾਨ, ਉੱਤਮ, ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਆਦਿ। ਸੰਗਿਆ– ਬਜ਼ੁਰਗ, ਪਿਤਾ, ਸੰਤ, ਅਧਿਆਪਕ, ਅਧਿਆਤਮਕ ਨੇਤਾ, ਜੁਗਤ, ਵਿਉਂਤ, ਵਿਧੀ, ਮੰਤਰ, ਬ੍ਰਹਸਪਤੀ ਆਦਿ। ੪੮.੩, ੨੧੫.੨, ੨੫੫.੪, ੨੭੩.੨, ੪੭੩.੪, ੪੭੬.੪, ੪੮੮.੩, ੪੯੯.੧, ੪੯੯.੨, ੪੯੯.੩, ੫੦੮.੧, ੫੦੮.੨, ੫੧੫.੪, ੫੧੯.੪, ੫੨੦.੪, ੫੪੧.੩, ੫੪੨.੪, ੫੫੧.੩, ੫੫੩.੪, ੫੫੭.੪, ੫੫੮.੪, ੫੫੯.੪, ੫੬੫.੪, ੫੬੬.੪, ੫੬੮.੪, ੫੬੯.੪, ੫੭੦.੪, ੫੮੪.੪, ੫੮੬.੩, ੫੮੮.੪, ੫੮੯.੪, ੫੯੯.੪, ੬੦੦.੪, ੬੦੩.੪, ੬੦੬.੪, ੬੦੭.੪, ੬੦੯.੪, ੬੧੧.੪, ੬੧੩.੧, ੬੧੪.੪, ੬੨੮.੧, ੬੨੮.੨, ੬੨੮.੪, ੬੩੬.੪, ੬੩੮.੩, ੬੩੯.੪, ੬੭੨.੩, ੬੭੩.੧, ੬੭੪.੪

ਗੁਰਏ : ਵੇਖੋ ਗੁਰ। ਗੁਰੂ ਨੂੰ, ਗੁਰੂ ਤਾਈ। ੧੪੪.੩.ਛੰ.੧

ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ : (ਸੰ.) (गुरु+शब्द) ਗੁਰੂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਸ਼ਬਦ, ਪਵਿੱਤਰ ਸ਼ਬਦ ਮੁਕਤੀਦਾਇਕ ਬਚਨ, ਬਾਣੀ, ਗੁਰਬਾਣੀ ਆਦਿ। ੫੮੫.੪

ਗੁਰਸਿੱਖ : (ਸੰ.) (गुरु+शिष्यः) ਸੰਗਿਆ—ਗੁਰੂ ਦਾ ਸਿੱਖ, ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ। ੮੫.੩, ੮੬.੪, ੧੦੦.੪, ੧੪੯.੧— ੧੪੯.੪, ੧੫੧.੨, ੧੬੭.੪, ੧੮੮.੪, ੨੨੫.੧, ੩੦੫.੪, ੩੦੮.੪, ੩੦੯.੧, ੪੬੬.੪, ੫੧੪.੪, ੫੧੮.੪, ੫੬੨.੪, ੫੬੩.੪, ੬੧੩.੩

ਗੁਰਚਰਨ : (ਸੰ.) (गुरु+चरण) ਗੁਰੂ ਦੇ ਚਰਨ, ਗੁਰੂ ਦੇ ਪਦ, ਗੁਰੂ ਦੇ ਪੈਰ, ਭਾਵ ਗੁਰੂ ਦੀ ਸ਼ਰਣ। ੫੮੩.੪

ਗੁਰਜਨ : (ਸੰ.) (गुरुजनः) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਮਾਤਾ, ਪਿਤਾ, ਗੁਰੂ, ਆਦਰਨੀਯ ਪੁਰਸ਼, ਸਤਿਕਾਰਤ ਵਿਅਕਤੀ। ੪੧.੧, ੧੧੯.੨, ੪੧੪.੩, ੪੮੩.੨, ੫੬੯.੨, ੬੦੫.੨

ਗੁਰਦਰਸ : (ਸੰ.) (ਗੁਰੁ+ਦਰ੍ਸ਼:) ਸੰਗਿਆ—ਗੁਰੂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਨਾਲ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਦੀਦਾਰ ਤੋਂ । ੩੧੯.੧

ਗੁਰਦਾਸ : (ਸੰ.)(ਗੁਰੁ+ਦਾਸ) ਵਿ.—ਗੁਰੂਦਾਸ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾ ਸੇਵਕ, ਸੰਗਿਆ-ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ । ੧੦੬.੧, ੧੦੭.੧, ੧੦੮.੧, ੧੮੬.੪, ੧੯੦.੪, ੫੫੧.੩

ਗੁਰਦੇਵ : (ਸੰ.) (ਗੁਰੁ+ਦੇਵ) ਸੰਗਿਆ—ਗੁਰੂ ਦੇ ਲਈ ਆਦਰ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ, ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ, ਗੁਰੂ ਦੇਵ ਸਰੂਪ, ਗੁਰੂ । ੧੭.੪, ੧੪੩.੪, ੩੩੦.੪, ੪੪੩.੪ ੪੪੫.੪, ੪੭੦.੪, ੫੪੫.੪, ੫੫੬.ਸ.੪, ੬੧੨.੪

ਗੁਰਦ੍ਵਾਰ : (ਸੰ.) (ਗੁਰੁ+ਦ੍ਵਾਰ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.— ਗੁਰੂ ਦੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਸਥਾਨ, ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਅਸਥਾਨ । ੬੭.੩, ੧੧੮.੪

ਗੁਰਦਵਾਰੇ : ਵੇਖੋ ਗੁਰਦ੍ਵਾਰ । ੫੪੪.੪

ਗੁਰਪੁਰਬ : (ਸੰ.) (ਗੁਰੁ+ਪਰ੍ਵਨ੍)—ਗੁਰੂਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪਵਿੱਤਰ ਦਿਹਾੜਾ, ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਗੁਰੂਆਂ ਦਾ ਉਤਸਵ ੩੦੯.੩

ਗੁਰਬਾਨੀ : (ਸੰ.) (ਗੁਰੁ+ਵਾਣੀ) ਸੰਗਿਆ—ਅਕਾਲ ਬਾਣੀ ਜੋ ਗੁਰੂਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ । ੫੬੨.੪, ੫੯੦.੪

ਗੁਰਮੁਖ : ਵੇਖੋ ਗੁਰਮੁਖਿ । ੫.ਸੋ.੧, ੫.ਸੋ.੨, ੫.ਦੋ.੧, ੫.ਦੋ.੨, ੫.ਛੰ.੧, ੫.ਛੰ.੪, ੬.ਛੰ.੩, ੧੫.੧—੧੫.੪, ੧੯.੧, ੧੯.੪, ੨੦.੧—੨੦.੪, ੨੨.੨, ੫੨.੧, ੫੩.੧, ੫੪.੨, ੫੪.੩, ੬੦.੪, ੬੩.੩, ੬੪.੧, ੬੭.੧, ੭੫.੪, ੭੯.੪, ੧੮੧.੧, ੧੮੫.੪, ੨੨੩.੪, ੨੨੪.੪, ੨੪੩.੪, ੨੪੫.੪, ੨੫੧.੧, ੨੫੪.੧, ੨੫੭.੧, ੨੬੭.੪, ੨੭੨.੪, ੪੧੦.੪, ੪੧੧.੪, ੪੭੮.੪

ਗੁਰਮੁਖਿ : (ਸੰ.) (ਗੁਰੁ+ਮੁਖਮ੍) ਵਿ.—ਜਿਸ ਨੇ ਗੁਰੂ ਤੋਂ ਦੀਖਿਆ ਲਈ ਹੋਵੇ, ਗੁਰੂ ਮੁੱਖ, ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਜੋ ਗੁਰੂ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਹੈ । ੪.ਛੰ.੩, ੭.ਛੰ.੧, ੧੦.੧, ੩੩.੩, ੩੭.੪, ੪੧.੪, ੫੦.੧—੫੦.੪, ੫੧.੨, ੫੪.੨, ੫੪.੩, ੧੧੭.੪, ੧੨੭.੧—੧੨੭.੩, ੧੪੮.੧, ੧੬੧.੪, ੧੮੨.੧, ੧੯੮.੪, ੧੯੦.੧, ੧੯੯.੩, ੧੯੯.੪, ੨੨੨.੪, ੨੫੩.੪, ੨੫੯.੧, ੨੬੪.੪, ੨੮੨.੧, ੨੮੨.੨, ੨੮੫.੧, ੨੮੭.੪, ੩੨੨.੧, ੪੨੨.ਸ.੪, ੬੦੫.੪

ਗੁਰਮਤਿ : (ਸੰ.) (ਗੁਰੁ+ਮਤਿ:) ਸੰਗਿਆ—ਗੁਰੂ ਰਾਇ, ਗੁਰੂ ਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਦਾ ਥਾਪਿਆ ਨਿਯਮ ਆਦਿ । ੧੩.੪, ੨੪.੧—੨੪.੪, ੨੫.੧—੨੫.੪, ੨੬.੧—੨੬.੪, ੧੨੯.੪, ੧੫੭.੩, ੧੬੨.੪, ੧੬੩.੪, ੧੭੬.੨, ੧੭੬.੪, ੧੭੭.੧, ੧੮੧.੨, ੨੦੬.੩,

੨੨੭.੧, ੨੩੮.੪, ੨੭੮.੨, ੩੧੬.੪, ੩੩੩.੧, ੩੪੦.੩, ੬੧੩.੩, ੬੩੦.੪

ਗੁਰਮੰਤ੍ਰ : ਸੰਗਿਆ—ਗੁਰੂ-ਮੰਤ੍ਰ, ਧਰਮ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਮੰਤ੍ਰ (ਮਹਾਂ-ਵਾਕ) ਜੋ ਮਜ਼ਹਬ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦਿਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਧਰਮ ਮੰਤ੍ਰ ਆਦਿ। ੬੧੩.੧

ਗੁਰੂ : ਵੇਖੋ ਗੁਰ। ੨.ਸੋ.੧, ੨.ਦੋ.੧, ੩.ਛੰ.੨, ੫.ਸੋ.੧, ੫.ਦੋ.੧, ੫.ਛੰ.੨, ੫.ਛੰ.੪, ੬.ਛੰ.੪, ੭.ਸੋ.੨, ੭.ਦੋ.੨, ੭.ਛੰ.੨, ੭.ਛੰ.੩, ੧੦.੩, ੧੫.੩, ੧੭.੧—੧੭.੩, ੨੧.੪, ੨੨.੧, ੨੬.੧, ੨੯.੨, ੩੦.੪, ੩੨.੨, ੩੫.੨, ੩੫.੩, ੩੫.੪, ੩੬.੧, ੩੬.੨, ੩੬.੩, ੩੭.੧, ੩੭.੨, ੩੮.੧, ੪੪.੪, ੪੫.੧, ੪੫.੨, ੪੭.੨, ੫੪.੨, ੫੪.੪, ੫੫.੧, ੫੫.੩, ੫੬.੪, ੫੭.੧—੫੭.੩, ੫੮.੧, ੫੮.੩, ੬੦.੧, ੬੧.੩, ੬੨.੧, ੬੩.੧, ੬੬.੪, ੬੭.੪, ੬੯.੪, ੭੨.੧—੭੨.੪, ੭੩.੧—੭੩.੩, ੭੮.੧, ੭੯.੪, ੮੨.੨, ੮੫.੧, ੯੧.੧—੯੧.੪, ੯੭.੧, ੯੮.੪, ੯੯.੧, ੧੦੧.੪, ੧੦੨,੪, ੧੦੩.੧, ੧੦੩.੨, ੧੦੬.੧, ੧੦੯.੪, ੧੧੦,੪, ੧੧੧.੨, ੧੧੧.੩, ੧੧੪.੩, ੧੧੮.੪, ੧੨੦.੪, ੧੨੧.੪, ੧੨੮.੨, ੧੩੫.੧—੧੩੫.੩, ੧੩੭.੪, ੧੩੮.੨, ੧੩੯.੧, ੧੩੯.੪, ੧੪੧.੪, ੧੪੪.ਝ.ਛੰ.੩, ੧੪੫.ਝ.ਛੰ.੪, ੧੪੬.੪, ੧੪੮.੪, ੧੪੯.੧—੧੪੯.੪, ੧੫੦.੨, ੧੫੨.੪, ੧੫੯.੩, ੧੬੪.੧, ੧੬੬.੪, ੧੭੮.੨, ੧੭੯.੩, ੧੮੨.੪, ੧੮੯.੧, ੧੯੧.੧, ੧੯੨.੧, ੧੯੨.੪ ੧੯੩.੧, ੧੯੫.੩, ੧੯੫.੪, ੧੯੭.੪, ੧੯੯.੩, ੨੦੮.੨, ੨੧੪.੧, ੨੧੪.੨, ੨੧੫.੨, ੨੧੬.੧—੨੧੭.੧, ੨੧੭.੪, ੨੧੮.੧, ੨੧੮.੩, ੨੧੮.੪, ੨੨੧.੪, ੨੩੩.੪, ੨੩੫.੧, ੨੩੬.੧, ੨੪੧.੪, ੨੪੨.੪, ੨੪੩.੩, ੨੪੪.੪, ੨੪੯.੧, ੨੪੯.੪, ੨੬੦.੧—੨੬੦.੩, ੨੬੧.੩, ੨੬੨.੧, ੨੬੨.੨, ੨੬੭.੨, ੨੬੮.੧, ੨੬੮.੨, ੨੭੦.੪, ੨੭੬.੧, ੨੭੭.੧, ੨੭੭.੪, ੨੮੧.੪, ੨੮੩.੧, ੨੮੩.੩, ੨੮੪.੪, ੨੮੭.੩, ੨੯੨.੪, ੨੯੫.੨, ੩੦੦.੪, ੩੦੭.੪, ੩੧੧.੪, ੩੧੩.੪, ੩੧੬.੩, ੩੧੭.੪, ੩੧੮.੪, ੩੧੯.੧, ੩੧੯.੪, ੩੨੦.੪, ੩੨੧.੪, ੩੨੨.੧, ੩੨੨.੨, ੩੨੨.੪, ੩੨੭.੨, ੩੩੫.੧, ੩੩੬.੧, ੩੩੭.੪, ੩੪੦.੨, ੩੪੧.੪, ੩੪੩.੩, ੩੫੫.੪, ੩੫੭.੪, ੩੫੯.੪, ੩੬੦.੪, ੩੬੧.੪, ੩੬੩.੪, ੩੬੪.੪, ੩੬੬.੪, ੩੬੭.੪, ੩੬੮.੪, ੩੭੧.੪, ੩੭੩.੪, ੩੭੬.੪, ੩੭੭.੪,

੩੭੮.੪, ੩੭੯.੪, ੩੮੦.੪, ੩੮੪.੪, ੩੮੫.੪, ੩੯੦.੪, ੩੯੨.੪, ੩੯੫.੩, ੩੯੫.੪, ੩੯੬.੩, ੩੯੯.੪, ੪੦੨.੪, ੪੦੪.੪, ੪੦੯.੪, ੪੧੨.੪. ੪੧੩.੪, ੪੧੫.੪, ੪੧੬.੪, ੪੧੭.੪, ੪੧੮.੪, ੪੧੯.੪, ੪੨੧.੪, ੪੨੨.ਸ.੪, ੪੨੭.੧, ੪੨੮.੪, ੪੩੦.੪, ੪੩੨.੧, ੪੩੩.੪, ੪੩੪.੪, ੪੩੮.੪, ੪੩੯.੪, ੪੪੧.੪, ੪੪੨.੪, ੪੪੮.੧, ੪੪੮.੪, ੪੪੯.੧, ੪੪੯.੨, ੪੫੧.੪, ੪੫੫.੪, ੪੫੭.੪, ੪੬੦.੪, ੪੬੬.੪, ੪੬੮.੪, ੪੭੨.੪, ੪੭੭.੪, ੪੭੯.੩, ੪੮੨.੪, ੪੮੫.੪, ੪੮੬.੧, ੪੮੬.੪, ੪੮੭.੧, ੪੯੪.੪, ੪੯੭.੪, ੪੯੮.੧, ੪੯੯.੨, ੫੦੦.੩, ੫੦੦.੪, ੫੦੧.੪, ੫੦੨.੪, ੫੦੫.੪, ੫੦੭.੪, ੫੧੬.੪, ੫੧੮.੪, ੫੨੧.੨, ੫੨੫.੪, ੫੩੦.੪, ੫੩੩.੪, ੫੩੫.੪, ੫੩੬.੪, ੫੩੭.੪, ੫੪੦.ਝ.ਛੰ.੪, ੫੪੧.੨— ੫੪੧.੪, ੫੪੨.੩, ੫੪੨.੪, ੫੪੩.੪, ੫੪੬.੪, ੫੪੭.੪, ੫੫੧.੧, ੫੫੩.੪, ੫੮੫.੪, ੬੨੧.੩

ਗੁਰੂਸਿਖ : ਵੇਖੋ ਗੁਰਸਿਖ। ੬.ਸੋ.੧, ੬.ਦੋ.੧, ੧੧.੧, ੧੫.੩, ੨੧.੪, ੨੮.੧, ੨੯.੧, ੩੨.੪, ੩੪.੪, ੩੬.੪, ੩੭.੨, ੩੮.੨, ੪੭.੩, ੫੦.੧, ੫੦.੨—੫੦.੪, ੫੧.੩, ੬੧.੪, ੬੩.੨, ੬੬.੪, ੭੩.੧— ੭੩.੪, ੭੮.੧, ੮੪.੪, ੮੮.੧, ੯੪.੧, ੧੦੧.੪, ੧੦੨.੪, ੧੦੮.੪, ੧੨੦.੪, ੧੨੧.੪, ੧੩੫.੪, ੧੪੩.੪, ੧੪੯.੧— ੧੪੯.੪, ੧੮੬.੪, ੧੮੭.੪, ੧੯੩.੪, ੧੯੪.੧, ੧੯੫.੧, ੧੯੫.੪, ੨੨੬.੪, ੨੬੦.੧, ੨੬੩.੧, ੩੧੬.੧, ੩੧੭.੪, ੩੧੮.੪, ੩੧੯.੩, ੩੨੩.੪, ੩੨੪.੪, ੩੪੧.੧, ੩੪੧.੪, ੩੪੩.੩, ੩੫੧.੪, ੩੬੦.੪, ੩੬੧.੪, ੩੬੨.੪, ੩੬੮.੪, ੩੭੧.੪, ੩੯੩.੪, ੩੯੫.੪, ੪੪੮.੧, ੪੬੩.੪, ੪੬੪.੪, ੪੬੬.੪, ੪੬੭.੪

ਗੁਰੂ ਸਿਖਯ : ਵੇਖੋ ਗੁਰਸਿਖ। ੧੪੯.੧

ਗੁਰੂਸੇਵਾ : ਗੁਰੂ ਦੀ ਸੇਵਾ। ੧੦੧.੪

ਗੁਰੂਚਰਣ : (ਸੰ.) (गुरु + चरण:)—ਵੇਖੋ ਗੁਰੂ ਤੇ ਚਰਣ। ੩੬੬.੪

ਗੁਰੂਦਾਸ : (ਸੰ.) (गुरु + दास:)—ਗੁਰੂ ਦਾ ਦਾਸ, ਗੁਰੂ ਸੇਵਕਾ, ਵੇਖੋ ਗੁਰੂ ਤੇ ਦਾਸ। ੧੦੬.੩, ੧੮੯.੪, ੧੯੧.੧

ਗੁਰੂ ਦਾਸਨ : ਗੁਰੂ ਦਾਸ ਦਾ ਬਹੁਵਚਨ ਵੇਖੋ ਗੁਰੂ ਦਾਸ। ੧੯੧.੧

ਗੁਰੂਦ੍ਵਾਰਾ : (ਸੰ.) (गुरु + द्वार) ਗੁਰੂ ਦਾ ਦਵਾਰਾ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ। ੧੧੮.੪

ਗੁਰੂ ਦੇਵ : (ਸੰ.) (गुरु + देव) ਸੰਗਿਆ—ਗੁਰੂ ਦੇ ਲਈ ਆਦਰ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ, ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ, ਗੁਰੂ, ਦੇਵ ਸਰੂਪ ਗੁਰੂ। ੧੭.੪, ੧੪੩.੪,

੩੩੦.੪, ੩੪੪.੪, ੪੪੩.੪, ੪੪੫.੪, ੪੬੫.੪, ੪੭੦.੪, ੪੭੯.੪, ੪੮੭.੧, ੪੯੨.੪, ੫੪੫.੪, ੫੫੬.ਸ.੪, ੬੧੨.੪

ਗੁਰੂਮਤ : ਵੇਖੋ ਗੁਰਮਤਿ । ੧੩.੪, ੪੨.੨. ੪੩.੨, ੪੬.੨, ੭੦.੪, ੭੭.੨, ੨੮੧.੨, ੨੮੭.੨, ੨੯੯.੪

ਗੁਰੂਮਤਿ : ਵੇਖੋ ਗੁਰਮਤਿ । ੨੪.੧—੨੪.੪, ੪੫ ੩, ੬੮.੨, ੯੫.੪, ੧੨੯.੪, ੧੩੬.੪, ੧੩੮.੩, ੧੬੦.੪, ੧੬੪.੪, ੧੬੫.੪, ੧੬੯.੧, ੧੭੫.੪, ੧੭੬.੧, ੧੮੯.੪, ੧੯੦.੪, ੨੨੬.੧, ੨੭੭.੪, ੨੭੮.੨, ੨੮੬ ੪, ੨੯੫.੧, ੨੯੬.੪, ੨੯੭.੪, ੨੯੮.੧

ਗੁਰੂਮੁਖ : ਵੇਖੋ ਗੁਰਮੁਖ । ੩੮.੪, ੩੯.੪, ੪੨.੧, ੪੨.੩, ੪੩.੩, ੪੪.੪, ੪੫.੪, ੫੦.੨, ੫੦.੩, ੫੧.੧, ੫੭.੧, ੫੮.੪, ੮੪.੨, ੮੯.੪, ੯੦.੧, ੯੧.੧, ੧੫੨.੧-੧੫੨.੪, ੧੯੮.੪, ੨੫੦.੪, ੨੫੩.੪, ੨੬੧.੧, ੩੨੨.੧, ੩੨੭.੪, ੩੪੩.੨, ੩੪੩.੪, ੪੧੨.੪, ੪੧੪.੪, ੪੨੨.ਸ.੪, ੪੮੮.੩, ੪੮੮.੪, ੪੮੯.੪

ਗੁਰੂਮੁਖਿ : ਵੇਖੋ ਗੁਰਮੁਖ । ੪੮.੪, ੫੦.੧, ੫੦.੪, ੫੧.੪, ੫੮.੧, ੮੯.੧, ੧੫੧.੧, ੧੬੧.੪, ੧੬੫.੪, ੧੭੮.੨, ੨੭੫.੪, ੨੭੮.੪, ੨੮੦.੧, ੩੪੩.੪, ੪੫੮.੪, ੪੭੧.੪

ਗੁਰੂਦੇਵ : ਵੇਖੋ ਗੁਰਦੇਵ । ੧੨੬.੩, ੩੪੪.੪, ੪੬੫.੪, ੪੭੯.੪, ੪੮੭.੧. ੪੯੨.੪

ਗੂੜ : (ਸੰ.) (गुड़) ਸੰਗਿਆ—ਗੰਨੇ ਜਾਂ ਖਜੂਰ ਦੇ ਰੱਸ ਤੋਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਭੇਲੀ । ੧੨੩.੨

ਗੂੰਗੇ : (ਫ਼ਾ) ਵਿ.—ਜੋ ਬੋਲ ਨਾ ਸਕਣ, ਮੂਕ, ਚੁੱਪ ਆਦਿ । ੩੧੪.੨

ਗੂਲਰ : (ਹਿੰ.) (गूलर) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਬਰਗਦ ਦੀ ਜਾਤ ਇਕ ਰੁੱਖ ਜਿਸ ਅੰਦਰ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਉਡਣ ਵਾਲੇ ਕੀੜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ । ੫੨੭.ਸ.੩

ਗੂੜ : (ਸੰ.) (गूढ़) ਵਿ.—ਗੁਪਤ, ਲੁਕਿਆ ਹੋਇਆ, ਜਿਸਦੇ ਅੰਤਰੀਵ ਵਿਚ ਕੋਈ ਅਰਥ ਹੋਵੇ, ਜੋ ਸਿਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸਮਝ ਨਾ ਆਵੇ ਆਦਿ । ੫੬ ੨, ੬੨੧.੩

ਗੇਹ : (ਹਿੰ.) (गृह) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਘਰ, ਮਕਾਨ, ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ ਆਦਿ । ੯੦.੧, ੨੭੨.੩, ੪੨੯.੩

ਗੇਹੁ : ਵੇਖੋ ਗੇਹ । ੬੨੫.੩

ਗੇਹੂ : (ਹਿੰ.) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਗੋਧੂਮ, ਗੰਦਮ, ਕਣਕ । ੧੨੩.੩

ਗੋ : (ਸੰ.) (गो) ਸੰਗਿਆ—ਗਾਂ, ਗਊ, ਕਿਰਣ, ਵਾਣੀ, ਗਾਉਣ ਵਾਲਾ । ੫੭੨.੩

ਗੋਈਐ : (ਫਾ.) ਗੁਫ਼ਤਨ ਕ੍ਰਿ.—ਬੋਲਣਾ, ਕਹਿਣਾ ਗਲ ਕਹੀ, ਕਥਨ ਨੂੰ ਕਹੇ, ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਛਿਪਾਉਣਾ, ਲੁਕਾਉਣਾ, ਗੁਪਤ ਰਖਣਾ ਆਦਿ। ੪੯੯.੨

ਗੋਸ : (ਫ਼ਾ.) ਸੰਗਿਆ—ਕੰਨ, ਗੋਸ਼ਾ (ਕੋਨਾ) ੧੩੯.੪

ਗੋਸਟ : (ਸੰ.) (ਗੋਓਿਟ) ਸੰਗਿਆ—ਗੋਸ਼ਟੀ, ਗੋਸ਼ਠੀ, ਗਿਆਨ ਚਰਚਾ, ਗਊਆਂ ਦੇ ਠਹਿਰਣ ਦੀ ਥਾਂ। ੨੫੪.੩

ਗੋਸ਼ਟ : ਵੇਖੋ ਗੋਸਟ। ੪੩੭.੪

ਗੋਹਨ : (ਹਿੰ.) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸਾਥੀ, ਸਹਿਚਰ, ਸੰਗ, ਸਾਥ ਆਦਿ। ੪੦੦.ਸ.ਛੰ.੪

ਗੋਹਾਰ : (ਹਿੰ.) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਪੁਕਾਰ, ਸਾਹਾਇਤਾ ਲਈ ਮਾਰੀ ਆਵਾਜ਼ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਅਵਾਜ਼। ੧੬੭.੨

ਗੋਤ : (ਸੰ.) (ਗੋਤ੍ਰਮ੍) ਸੰਗਿਆ—ਕੁਲ, ਵੰਸ਼, ਸੰਤਾਨ, ਪਰੰਪਰਾ, ਖਾਨਦਾਨ। ੧੭੨.੪, ੪੯੪.੩

ਗੋਤਾਚਾਰੋ : (ਸੰ.) (ਗੋਤ੍ਰ ਚਾਰੋ) ਇਕ ਤੋਂ ਵਧੀਕ ਗੋਤ, ਗੋਤ ਦੇ ਅਨੇਕ ਭੇਦ ਆਦਿ। ੯੩.੩

ਗੋਤ੍ਰਾਚਰ : (ਸੰ.) (ਗ੍ਰੋਤ੍ਰਮ੍ + ਤ੍ਰਚਾਰ) ਸੰਗਿਆ—ਗੋਤ੍ਰਖਯਾ, ਗੋਤ ਦਾ ਨਾਮ, ਗੋਤ੍ਰ ਦੇ ਨਾਮ ਉਚਾਰਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਗੋਤ ਜਾਂ ਆਚਾਰ ਜਾਂ ਰੀਤੀ। ੧੬੪.੩

ਗੋਤਿ : ਵੇਖੋ ਗੋਤ। ਵਿ.—ਜੋ ਆਪਣੇ ਹੀ ਗੋਤ ਦਾ ਹੋਵੇ। ੨੮੦.੪

ਗੋਦ : (ਸੰ.) (ਕ੍ਰੋਡਸ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਗੋਦੀ, ਉਤਸੰਗ, ਆਂਚਲ ਆਦਿ। ੩੯੨.੧, ੩੯੨.੨

ਗੋਦਾਵਰੀ : (ਸੰ.) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਦੱਖਣ ਭਾਰਤ ਦੀ ਇਕ ਨਦੀ। ੪੧੬.੧

ਗੋਦਿ : ਵੇਖੋ ਗੋਦ। ੪੦੬.੧

ਗੋਧਨ : (ਸੰ.) (ਗੋਧਨ) ਸੰਗਿਆ—ਗਊਆਂ ਦਾ ਸਮੂਹ, ਗਾਂ ਰੂਪੀ ਸੰਪਤੀ, ਗੋਵਰਧਨ ਪਰਬਤ। ੧੬੭.੨

ਗੋਪ : (ਸੰ.) (ਗੋਧ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਗਾਂ ਦਾ ਰਖਿਅਕ, ਅਹੀਰ, ਗਵਾਲਾ, ਪਿੰਡ ਦਾ ਮੁਖੀਆ, ਰਾਜਾ ਆਦਿ। ੧੬੭.੨, ੩੦੭.੪, ੫੧੬.੧

ਗੋਪੀ : (ਸੰ.) (ਗੋਪੀ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਗਵਾਲਨ, ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰੇਮਿਕਾ, ਗੋਪ ਜਾਤੀ ਦੀਆਂ ਇਸਤਰੀਆਂ। ੪੮੫.੩

ਗੋਬੰਸ : (ਸੰ.) (ਗੋ + ਕੰਸ਼) ਸੰਗਿਆ—ਗਊ-ਬੰਸ, ਗਊਆਂ ਦਾ ਵੰਸ਼, ਗਊਆਂ ਦਾ ਸਮੂਹ, ਗਊਆਂ ਆਦਿ। ੩੯.੧, ੧੦੮.੨, ੧੨੯.੧, ੨੨੭.੩

ਗੋਬਧ : (ਸੰ.) (गो+वध:) ਸੰਗਿਆ—ਗਾਂ ਦੀ ਹੱਤਿਆ, ਗਊ ਦਾ ਵਧ, ਗਊ-ਮਾਰ । ੫੨੧.੨

ਗੋਬਰ : (ਸੰ.) (गोमय:) ਸੰਗਿਆ—ਗੋਹਾ, ਗੋਵਿਟ, ਗੋਸਯ । ੨੦੧.੨

ਗੋਬਿੰਦ : (ਸੰ.) (गोविन्द) ਸੰਗਿਆ—ਗੋਪਾਲ, ਗਊਆਂ ਦਾ ਪਾਲਕ, ਗਵਾਲਾ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ, ਪਰਮਾਤਮਾ, ਈਸ਼ਵਰ, ਦਸਵੇਂ ਗੁਰੂ ਦਾ ਨਾਮ । ੭.ਸੋ.੨, ੭.ਦੋ.੨, ੭.ਛੰ.੨, ੫੪.੨, ੫੪.੪, ੫੬.੪

ਗੋਮਤੀ : (ਸੰ.) (गोमती) ਸੰਗਿਆ—ਮੱਧ ਭਾਰਤ ਦੀ ਨਦੀ, ਗੋਮੰਤ ਪਰਬਤ ਤੇ ਨਿਵਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਦੇਵੀ । ੪੧੬.੨

ਗੋਮੂਤ੍ਰ : (ਸੰ.) (गोमूत्रम्) ਸੰਗਿਆ—ਗਊ ਦਾ ਮੂਤ੍ਰ । ੨੦੧.੨

ਗੋਰਸ : (ਸੰ.) (गोरस:) ਸੰਗਿਆ—ਗਊ ਦਾ ਰਸ, ਦੁੱਧ, ਦਹੀਂ, ਆਦਿ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਦਾ ਸੁੱਖ । ੧੦੮.੨, ੧੨੩.੧, ੧੨੯.੧, ੧੨੯.੨, ੨੨੭.੩, ੩੯੧.੨

ਗੌ : ਵੇਖੋ ਗੋ । ਗਊ, ਗਾਂ । ੪੯੩.੩, ੫੪੭.੨, ੫੫੪.੨

ਗੌਨ : (ਸੰ.) (गमन) ਸੰਗਿਆ—ਜਾਣਾ, ਚਲਣਾ, ਪ੍ਰਸਥਾਨ, ਵੇਸ਼ਯਾਗਮਨ ਆਦਿ । ੭੪.੩, ੧੫੬.੪, ੪੩੦.੪, ੪੪੯.੪

ਗੌਰਾ : (ਹਿੰ.) (गौरा) ਸੰਗਿਆ—ਗੋਰੇ ਰੰਗ ਦੀ ਇਸਤਰੀ, ਪਾਰਬਤੀ, ਹਲਦੀ, ਇਕ ਸੁਗੰਧਿਤ ਪਦਾਰਥ ਜੋ ਕਿ ਗਊ ਦੀ ਸਰੀਰ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਦਾ ਆਦਿ । ੧੨੪.੨

ਘ

ਘਟ : (ਸੰ.) (घट:) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਘੜਾ, ਕੁੰਭ, ਮਟਕਾ, ਹਿਰਦਾ, ਦਿਲ, ਮਨ, ਦੇਹ, ਸਰੀਰ, ਅੰਤਹਕਰਣ, ਘਟਨਾ । ਵਿ.—ਘੱਟ, ਥੋੜਾ, ਅਲਪ, ਘਟਾਉ । ੧.ਸੋ.੨, ੧.ਦੋ.੨, ੧.ਛੰ.੧, ੬੪.੨, ੯੮.੨, ੧੧੦.੨, ੧੩੩.੪, ੨੩੩.੧, ੨੬੮.੨, ੨੭੫.੧, ੪੧੦.੪, ੫੩੫.੪, ੫੪੭.੩, ੫੭੯.੪, ੫੮੬.੪, ੬੦੯.੪

ਘਟਤ : (ਸੰ.) (घट्टइ)—ਘਟਦਾ, ਘਟਦੀ, ਘਟਣਾ । ੪੨੪.੪

ਘਟਾ : (ਸੰ.) (घटा) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਬੱਦਲਾਂ ਦਾ ਸੰਘਣਾ ਸਮੂਹ, ਉਮੜਦੇ ਬੱਦਲ, ਮੇਘਮਾਲਾ, ਸਮੂਹ, ਝੁੰਡ । ੫੯.੨, ੭੪.੧, ੭੬.੪, ੧੨੮.੧, ੩੨੫.੧, ੪੨੪.੩, ੪੪੬.੧, ੫੬੭.੧, ੫੯੯.੩, ੬੧੭.੨, ੬੬੮.੨

ਘਟਾਇ : ਵੇਖੋ ਘਟ । ਘਟਾਏ । ੪੬੧.੧

ਘਟਾਵਈ : ਵੇਖੋ ਘਟ। ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਘਟਾਉਣ ਜਾਂ ਘੱਟ ਕਰਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੨੫੮.੨, ੩੫੭.੨, ੪੭੯.੨

ਘਟਿ : ਵੇਖੋ ਘਟ। ੬੩.੧, ੨੮੦.੨, ੩੪੨.੨, ੪੬੨.੨

ਘਟਿਕਾ : (ਸੰ.) (ਘਟਿਕਾ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਘੜੀ, ਛੋਟਾ ਘੜਾ, ਕੁਜੀ। ੭੬.੩, ੧੧੦.੨, ੧੧੦.੩, ੨੩੩.੨, ੨੯੮.੩, ੪੧੧.੨, ੬੫੪.੨

ਘਟੈ : ਵੇਖੋ ਘਟ। ਘਟੇ, ਘਟਦਾ ਹੈ। ੪੨੪.੧, ੪੨੪.੨, ੪੨੪.੩, ੪੮੬.੨, ੬੫੩.੧, ੬੫੩.੨

ਘਨ : (ਸੰ.) (ਘਨ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਮੇਘ, ਬੱਦਲ, ਹਥੌੜਾ, ਘੰਟਾ, ਘੜਿਆਲ ਆਦਿ। ਵਿ.—ਘਣਾ, ਠੋਸ, ਗਠਿਆ, ਅਧਿਕ, ਜ਼ਿਆਦਾ। ੧੮੭.੧, ੨੯੨.੨, ੩੨੫.੨, ੩੨੬.੩, ੪੬੩.੩, ੪੬੬.੨, ੬੬੮.੨

ਘਨਹਰ : ਵੇਖੋ ਘਨ। ੫੯੯.੩, ੬੬੨.੧

ਘਨਘੋਰ : (ਸੰ.) (ਘਨਘੋਰ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਬੱਦਲਾਂ ਦੀ ਗੜਗੜਾਹਟ, ਬੱਦਲਾਂ ਦੀ ਗਰਜਨ, ਬੱਦਲਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼। ੪੨੪.੩, ੪੪੨.੧

ਘਨੇ : (ਸੰ.) (ਘਨ) ਅਧਿਕ, ਜ਼ਿਆਦਾ, ਸੰਘਣਾ। ੫੮੩.੧, ੫੮੪.੧

ਘਮੰਡ : (ਹਿੰ.) (ਘਮੰਡ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਅਭਿਮਾਨ, ਹੰਕਾਰ, ਗਰਬ, ਭਰੋਸਾ, ਸਹਾਰਾ ਆਦਿ। ੫੯.੨, ੭੪.੧, ੭੬.੪, ੧੨੮.੧, ੩੨੫.੧, ੫੬੭.੧

ਘਰ : (ਹਿੰ.) (ਘਰ) (ਸੰ.) (ਗ੍ਰਿਹ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਸਥਾਨ, ਆਵਾਸ, ਮਕਾਨ, ਜਨਮ ਭੂਮੀ, ਰੇਖਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਘਿਰਿਆ ਸਥਾਨ, ਕੋਈ ਵਸਤੂ ਰਖਣ ਦਾ ਸਥਾਨ, ਰੋਸ਼ ਆਦਿ। (ਘੜ) ਦਾ ਵਿਗੜਿਆ ਰੂਪ। ੨੮.੧, ੩੦.੧, ੬੮.੧, ੬੯.੨, ੧੦੫.੧, ੧੬੭.੧, ੨੨੧.੧, ੩੦੩.੧, ੩੧੦.੪, ੩੩੬.੨, ੩੩੭.੨, ੩੫੭.੩, ੪੬੦.੨, ੪੮੩.੧, ੪੯੯.੪, ੫੨੪.੧, ੫੬੨.੧

ਘਰਨਿ : (ਹਿੰ.) (ਘੜਨ) ਕ੍ਰਿ.—ਰਚਨਾ ਬਨਾਉਣਾ, ਤਰਾਸ਼ਨਾ, ਘੜਨਾ, ਛਿਲਣਾ ਆਦਿ। ੪੬੨.੩

ਘਰਿ : ਵੇਖੋ ਘਰ। ੨੧੭.੩, ੪੪੭.੩, ੪੬੨.੩, ੪੯੫.੧, ੫੮੨.੧, ੫੮੨.੪, ੫੮੭.੨

ਘਰਿਆਰ : (ਹਿੰ.) (ਘੜਿਯਾਲ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਪੂਜਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਜਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਘੰਟਾ, ਇਕ ਹਿੰਸਕ ਅਤੇ ਵੱਡ ਆਕਾਰੀ ਜਲ ਜੰਤੂ। ੬੫੭.੧

ਘਰੀ : (ਹਿੰ.) (ਘੜੀ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਵਕਤ (ਸਮਾਂ) ਦਸਣ ਵਾਲਾ ਯੰਤ੍ਰ, ਕੁੱਝ ਕੁ ਸਮਾਂ, ਮਿਲਣ ਦਾ ਸਮਾਂ। ੭੦.੧, ੭੦.੩, ੩੧੦.੨, ੩੧੦.੩, ੩੧੦.੪, ੩੪੫.੧, ੬੫੨.੧, ੬੫੭.੧

ਘਰੀ : ਵੇਖੋ ਘਰੀ। ੩੩੪.੩

ਘਾਉ : (ਸੰ.) (घात:) (ਹਿੰ.) (घाव) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸਰੀਰ ਦਾ ਉਹ ਹਿਸਾ ਜਿਥੇ ਸਟ ਲਗੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕਟ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਜ਼ਖਮ। ੪੧੯.੧

ਘਾਇਲ : (ਹਿੰ.) (घायल) ਵਿ.—ਸੱਟ ਲਗਿਆ ਹੋਇਆ, ਜੋ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਵੇ, ਆਹਤ, ਜ਼ਖਮੀ। ੧੭੩.੨, ੪੧੯.੧

ਘਾਸ : (ਸੰ.) (घास:) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਉਗਣ ਵਾਲਾ ਛੋਟਾ ਛਿਣ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਸ਼ੂ ਖਾਂਦੇ ਹਨ, ਘਾਹ, ਕਖ। ੫੯੯.੧

ਘਾਟ : (ਸੰ.) (घाट्) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਨਦੀ ਕਿਨਾਰੇ ਦਾ ਉਹ ਪੱਕਾ ਸਥਾਨ, ਜਿਥੇ ਲੋਕ ਪਾਣੀ ਭਰਦੇ, ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਦੇ ਜਾਂ ਕਿਸ਼ਤੀ ਤੇ ਚੜ੍ਹਦੇ ਹਨ, ਉਤਰਾਅ ਚੜਾਅ ਦਾ ਪਹਾੜੀ ਰਸਤਾ, ਦਿਸ਼ਾ, ਤਲਵਾਰ ਦੀ ਧਾਰ ਆਦਿ। ੧੬੬.੨, ੩੩੧.੩, ੪੮੬.੨

ਘਾਤ : (ਸੰ.) (घात:) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਪ੍ਰਹਾਰ, ਚੋਟ, ਹਤਿਆ, ਕਤਲ, ਅਹਿਤ, ਬੁਰਾਈ ਆਦਿ। ੧੫੪.੧, ੧੭੪.੪, ੨੩੯.੩, ੪੩੬.੨, ੪੬੦.੩, ੫੨੧.੨, ੫੨੨.੨, ੫੭੨.੧, ੬੪੧.੨, ੬੬੧.੪

ਘਾਮ : (ਹਿੰ.) (घाम) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਸੂਰਜ ਦਾ ਤਾਪ, ਤਪਸ਼, ਧੁੱਪ ਆਦਿ। ੪੦੨.੨, ੪੭੧.੧

ਘ੍ਰਿਤ : (ਸੰ.) (घृत) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਘਿਉ, ਘੀ। ੯੪.੨, ੧੨੨.੨, ੧੨੩.੧, ੧੨੪.੧, ੧੫੮.੩, ੧੬੧.੨, ੨੭੬.੨, ੩੯੧.੨, ੪੭੬.੨, ੫੩੫.੨, ੫੩੭.੩, ੫੬੧.੧, ੫੬੨.੧, ੬੦੯.੨, ੬੬੮.੧

ਘੂੰਘਟ : (ਹਿੰ.) (घूंघट) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਦੁਪਟੇ, ਚੁੰਨੀ, ਸਾੜੀ ਜਾਂ ਕਪੜੇ ਦਾ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸ਼ਰਮ ਕਾਰਨ ਔਰਤਾਂ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਅਗੇ ਰਖਦੀਆਂ ਹਨ, ਮੁੱਖ ਢਕਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਘੁੰਡ। ੪੧.੧

ਘੁਨ : (ਹਿੰ.) (घुण) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਅਨਾਜ, ਲਕੜੀ ਆਦਿ ਵਿਚ ਲਗਣ ਵਾਲਾ ਛੋਟਾ ਕੀੜਾ। ੧੨੧.੨

ਘੁਮੰਡ : ਵੇਖੋ ਘਮੰਡ। ੪੪੬.੧

ਘੂਮਤ : (ਸੰ.) (घूर्णनम्) (घूमना) ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਘੁੰਮਣਾ, ਚੱਕਰ ਕਟਣਾ, ਸੈਰ ਕਰਨਾ, ਤੁਰਨਾ ਫਿਰਨਾ ਆਦਿ। ੧੭੩.੨

ਘੂਰਮ : (ਸੰ.) (घूर्णनम्) ਚੱਕਰ ਖਾਕੇ ਘੁੰਮਣਾ ਫਿਰਨਾ, ਘੁਮੇਰ, ਸਿਰ ਦਾ ਚੱਕਰ, ਬੌਰਾਇਆ ਹੋਇਆ। ੧੭੩.੨

ਘੇਰੀ : (ਹਿੰ.) (घेर) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਘੁਮੇਰੀ, ਵਲਗਣ, ਚਾਰੋਂ ਪਾਸਿਆਂ ਦਾ ਫੈਲਾਓ। ੨੧੯.੧

ਘੋਂਸਲਾ : (ਹਿੰ.) (घोंसला) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਘਾਹ ਫੂਸ ਦਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਪੰਛੀਆਂ ਦਾ ਘਰ। ੧੮੪.੧

ਘੋਂਘਾ : (ਸੰ.) (कम्बु) ਇਕ ਜਲਜੀਵ, ਸੰਖ, ਸਿਪੀ। ੪੮੬.੪

ਘੋਰ : (ਸੰ.) (ਘੋਰ) ਵਿ.—ਭਿਆਣਕ, ਪ੍ਰਚੰਡ, ਭਿਅੰਕਰ, ਵਿਕਰਾਲ, ਤਰਾਉਣਾ ਆਦਿ। ੫੬੭.੧, ੬੧੭.੨

ਘੋਰੇ : (ਸੰ.) (ਘੋਟਕ:) (ਹਿੰ,) (ਘੋੜਾ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਇਕ ਚੌਪਾਇਆ, ਘੋੜਾ, ਮਾਸੂਰ, ਤੁਰਗ। ੪੦੪.੨

ਚ

ਚਉਗਨੋ : (ਸੰ.) (ਚਤੁਰਗੁਣ) ਵਿ.—ਚੌਉਗੁਣ, ਚਾਰ ਗੁਣਾਂ। ੬੫੩.੪

ਚਈਲੀ : (ਹਿੰ.) (ਚਾਹ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਚਾਉ, ਉਮੰਗ, ਚਾਹ, ਇੱਛਾ, ਰੁਚੀ, ਵਿ.—ਚਾਓਵਾਲਾ, ਉਤਸ਼ਾਹੀ। ੨੧੯.੨

ਚਈਲੇ : ਵੇਖੋ ਚਈਲੀ। ੧੯੪.੧, ੪੨੭.੧

ਚਈਲੋ : ਵੇਖੋ ਚਈਲੀ। ੨੧੨.੪

ਚਹੁ : (ਸੰ.) (ਚਤੁਰ) ਵਿ.—ਚਾਰ। ਚਹੁ-ਚਾਰ ਨੂੰ ਚਾਰ ਨੇ। ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਚਾਰੇ, ਚਾਰੋਂ। ੪੧੧.੧

ਚਹੁੰਟੀ : (ਹਿੰ.) (ਚਿਹੂੱਟੀ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਚੁਟਕੀ, ਚੂੰਡੀ। ੫੨੩.੧

ਚਹੂ : (ਸੰ.) (ਚਤੁਰ) ਵਿ.— ਚਾਰ। ਚਹੁ-ਚਾਰ ਨੂੰ, ਚਾਰ ਨੇ, ਚਾਰੇ, ਚਾਰੋ। ੩੭੧.੨, ੪੧੧.੧, ੫੬੩.੨, ੬੨੯.੩, ੬੫੭.੩

ਚਹੈ : (ਹਿੰ.) (ਚਾਹ) ਕ੍ਰਿ.—ਚਾਹਤ, ਇੱਛਾ ਕਰਨਾ, ਅਭਿਲਾਸ਼ਾ ਕਰਨਾ, ਜੀ ਚਾਹੇ ਆਦਿ। ੫੮.੨

ਚਕਈ : (ਹਿੰ.) (ਚਕਈ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਮਾਦਾ ਚਕਵਾ, ਮਾਦਾ ਸੁਰਖਾਬ, ਫਿਰਕੀ ਵਰਗ, ਗੋਲ ਖਿਡੋਣਾ, ਵਿ.—ਗੋਲ ਬਣਾਵਟ ਦਾ ਆਦਿ। ੨੮.੪, ੧੫੪.੨, ੧੬੦.੧, ੧੮੭.੨, ੨੪੨.੧, ੨੯੨.੧, ੩੧੬.੧, ੩੨੧.੧, ੪੯੨.੧, ੪੯੩.੧, ੫੦੯.੧, ੬੪੪.੪

ਚਕਵਾ : (ਸੰ.) (ਚਕ੍ਰਵਾਕ) ਸੰਗਿਆ—ਇਕ ਪੰਛੀ ਜਿਸ ਦਾ ਸੂਰਜ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ੨੪੨.੧

ਚਕਿਤ : (ਸੰ.) (ਚਕਿਤ) ਵਿ.—ਹੈਰਾਨ, ਚੌਂਕਿਆ ਹੋਇਆ, ਸ਼ੰਕਿਤ, ਡਰਿਆ ਹੋਇਆ। ੫੨.੩, ੬੬.੩, ੨੦੨.੪, ੪੦੨.੪, ੫੫੦.੩

ਚਕੋਰ : (ਸੰ.) (ਚਕੋਰ) ਸੰਗਿਆ—ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਪਹਾੜੀ ਤਿੱਤਰ ਜੋ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ੨੮.੪, ੯੭.੨, ੧੮੭.੧, ੨੯੨.੨, ੩੧੬.੧, ੩੨੧.੧, ੩੬੭.੧, ੪੨੩.੧, ੪੩੩.੨, ੪੬੬.੩, ੪੯੨.੧, ੫੬੦.੩, ੫੯੯.੩, ੬੪੪.੪, ੬੭੦.੧

ਚਕ੍ਰ-ਖਟ : (ਸੰ.) (षटचक्र) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਹਠ ਯੋਗ ਵਿਚ ਮੰਨੇ ਹੋਏ ਕੁੰਡਲਿਨੀ ਦੇ ਛੇ ਚੱਕਰ । ੨੪੭.੧

ਚਕ੍ਰਪਾਣਿ : (ਸੰ.) (चक्रपाणि) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.— ਚਕ੍ਰਧਾਰੀ, ਵਿਸ਼ਨੂੰ । ੪੩੫.੩

ਚਕ੍ਰਿਤ : ਵੇਖੋ ਚਕਿਤ । ੩੬੭.੧, ੫੫੬.ਸ.੧

ਚਕ੍ਰਵੈ : (ਸੰ.) (चक्रवर्तिन्) ਸੰਗਿਆ—ਸਮਰਾਟ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਾਮਰਾਜ ਦੂਰ ਦੂਰ ਤੱਕ ਫੈਲਿਆ ਹੋਵੇ, ਸਮੂਹ ਦਾ ਨਾਇਕ, ਵਿ.—ਸਭ ਥਾਂ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਚਕ੍ਰ ਫੇਰਨ ਵਾਲਾ । ੨੨੧.੩, ੨੪੭.੧, ੩੫੪.੨, ੪੧੧.੩, ੫੩੨.੩, ੫੮੫.੩

ਚਖਿ : (ਸੰ.) (चक्षुस्) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਨੇਤਰ, ਅੱਖ, ਨਯਨ । ੪੨੩.੧

ਚਖਾਈਐ : (ਸੰ.) (चण्) ਕ੍ਰਿ.—ਖਵਾਈਏ, ਖੁਆਉਣਾ । ੬੨੨.੩

ਚਖਾਵਈ : ਵੇਖੋ ਚਖਿ । ੧੬੧.੨

ਚਖਾਵੈ : ਵੇਖੋ ਚਖ । ਚਖਾਉਣਾ, ਖੁਆਉਂਦਾ ਹੈ । ੨੦.੨

ਚੰਚ : (ਹਿੰ.) (चंच) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਪੰਜ ਉਂਗਲਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਨਾਮ, ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਦਾ ਅਗਲਾ ਗਿਲਾ ਭਾਗ । ੨੩੫.੪

ਚੰਚਲ : (ਸੰ.) (चञ्चल) ਵਿ.—ਇਕਸਾਰ ਨਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ, ਜੋ ਟਿਕਾਓ ਵਿਚ ਨਾ ਰਹੇ, ਅਸਥਿਰ, ਚਲਾਇਮਾਨ । ੨੪.੧, ੧੩੨.੩, ੧੫੫.੩, ੧੫੬.੪, ੧੬੧.੪, ੧੮੪.੪, ੨੩੧.੪, ੨੫੮.੪, ੩੨੫.੨

ਚਟਸਾਰ : (ਹਿੰ.) (चटशाल) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਪਾਠਸ਼ਾਲਾ, ਚਟਸ਼ਾਲਾ, ਚੇਲਿਆਂ ਦੇ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਘਰ, ਮਦਰਸਾ । ੪੧੫.੩

ਚਟਸਾਲ : ਵੇਖੋ ਚਟਸਾਰ । ੪੮੩.੨

ਚਟਤ : (ਸੰ.) (चष्) ਕ੍ਰਿ.--ਸੁਆਦ ਲਾ ਕੇ ਖਾਣਾ, ਜੀਭ ਨਾਲ ਖਾਣਾ, ਚਟਣਾ ਆਦਿ । ੪੫੨.੩

ਚਟਿਆ : (ਸੰ.) (चेटः) ਪੁ.—ਚੇਲਾ, ਸ਼ਿਸ਼, ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਵਿਦਿਆ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ । ੪੫੨.੩

ਚਠਸਾਰ : ਵੇਖੋ ਚਟਸਾਰ । ੩੭੮.੩

ਚਤਰ : (ਸੰ.) (चतुर) ਵਿ.—ਚਾਲਾਕ, ਹੁਸ਼ਿਆਰ, ਨਿਪੁੰਨ, ਸਿਆਣਾ, ਸਾਵਧਾਨ । ੧੪੭.੧

ਚਤੁਰ : ਵੇਖੋ ਚਤਰ । ੨੩.੩, ੩੯.੩, ੯੩.੨, ੯੪.੧, ੯੫.੧, ੧੨੨.੧, ੧੨੪.੧, ੧੪੪.ਙ.ਛੰ.੨. ੧੫੭.੧, ੧੫੭.੪, ੧੫੯.੨, ੧੮੦.੩, ੧੮੪.੪, ੧੮੫.੧, ੧੯੭.੩, ੨੦੭.੩, ੨੨੧.੧, ੨੨੫.੪, ੨੩੦.੧, ੨੩੩.੩, ੨੩੭.੧, ੨੫੮.੪, ੩੩੩.੨, ੩੩੩.੩, ੩੪੯.੪, ੩੫੧.੩, ੩੭੨.੨, ੪੦੪.੩, ੪੩੦.੩, ੪੩੫.੨, ੬੧੨.੨

ਚਤੁਰ ਕੁੰਟ : (ਚਤੁਰ+ਕੁੰਟ) ਵਿ.—ਚਾਰੋ ਕੂੰਟ, ਚਾਰੋ ਪਾਸੇ, ਚਾਰੋ ਤਰਫ਼, ਹਰ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਚ । ੧੮੬.੩, ੩੯੧.੪

ਚਤੁਰ ਦ੍ਰਸ਼ੀ : (ਸੰ.) (चतुर्दिश) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਚਾਰੋਂ ਦਿਸ਼ਾਏ, ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਚਾਰੋਂ ਪਾਸੇ। ਸੰਗਿਆ—ਚੌਦਮ, ਕਿਸੀ ਪਖ ਦੀ ਚੌਦਵੀਂ 'ਚ ਤਾਰੀਖ। ੪੮੪.੩

ਚਤੁਰਥ : (ਸੰ.) (चतुर्थ) ਵਿ.—ਚੌਥਾ, ਚਾਰ। ੨੮.੩, ੩੧.੧

ਚਤੁਰਾਈ : ਵੇਖੋ ਚਤੁਰ। ੬੩੧.੪, ੬੫੦.੧

ਚੰਦ : (ਸੰ.) (चन्द्र) ਸੰਗਿਆ—ਚੰਦ੍ਰਮਾ, ਚੰਦ੍ਰ, ਚਾਂਦ। ੧੩੦.੨, ੪੩੭.੩, ੫੬੦.੩

ਚੰਦਹਿ : ਵੇਖੋ ਚੰਦ। ੫੯੯.੩

ਚੰਦਨ : (ਸੰ.) (चन्दन) ਸੰਗਿਆ—ਇਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸੁਗੰਧਿਤ ਬਿਰਖ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਲਕੜੀ। ੪੦.੧, ੪੦.੨, ੭੯.੨, ੮੪.੨, ੮੫.੪, ੯੩.੪, ੧੨੪.੨, ੧੨੯.੩, ੧੩੦.੨, ੧੩੩.੩, ੧੩੪.੨, ੧੫੨.੩, ੧੫੮.੨, ੧੭੨.੪, ੧੯੧.੪, ੧੯੮.੧, ੨੨੫.੪, ੨੩੬.੩, ੨੪੦.੪, ੨੭੭.੩, ੩੦੬.੩, ੩੦੭.੨, ੩੦੮.੪, ੩੧੬.੪, ੩੨੯.੩, ੩੪੭.੧, ੩੬੧.੩, ੩੭੬.੨, ੪੧੭.੩, ੪੩੭.੩, ੪੫੯.੧, ੪੬੦.੪, ੪੬੫.੨, ੪੭੨.੩, ੪੮੯.੧, ੪੯੩.੪, ੫੦੩.੩, ੫੦੭.੧, ੫੧੧.੧, ੫੧੬.੧, ੫੧੯.੪, ੫੩੨.੧, ੬੦੩.੧, ੬੧੪.੩, ੬੩੮.੩, ੬੩੯.੧, ੬੬੨.੨

ਚੰਦ੍ਰਭਾਨੁ : (ਸੰ.) (चन्द्राभानु) ਸੰਗਿਆ—ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸਤਵੇਂ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਮ। ਜੋਤਿਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਮਸਿਆ ਨੂੰ ਜੰਮਿਆ ਸੀ, ਆਦਮੀ ਜੋ ਆਲਮੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਸੂਰਜ। ੨੬੯.੪

ਚੰਦ੍ਰਮਾ : ਵੇਖੋ ਚੰਦ। (ਸੰ.) (चन्द्र) ਸੰਗਿਆ—ਇਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਉਪਗ੍ਰਹਿ ਜੋ ਅਕਾਸ਼ ਵਿਚ ਸੂਰਜ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਰਾਤ ਨੂੰ ਚਮਕਦਾ ਹੈ। ੯੭.੨, ੧੮੭.੧, ੨੯੬.੧

ਚੰਦ੍ਰਮੁਖ : (ਸੰ.) (चतुरमुख) ਵਿ.—ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਵਰਗਾ, ਚੰਦ੍ਰ ਵਲ ਮੁੱਖ ਕਰਨਾ, ਸੰਗਿਆ—ਕੁਮੁਦ,ਰਾਤ ਨੂੰ ਖਿੜਨ ਵਾਲੇ ਕਮਲ। ੪੨੩.੧

ਚੰਦ੍ਰਮੇ : ਵੇਖੋ ਚੰਦ੍ਰਮਾ। ੨੯੬.੨, ੬੭੦.੧

ਚਪਲ : (ਸੰ.) (चपल) ਵਿ.—ਸਥਿਰ ਜਾਂ ਸ਼ਾਂਤ ਨਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ, ਚੰਚਲ, ਚੁਲਬਲਾ, ਉਤਾਵਲਾ, ਹੜਬੜੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਜਲਦਬਾਜ਼, ਚਲਾਕ। ੧੬.੧, ੧੧੭.੨, ੧੫੫.੩, ੧੫੬.੪, ੧੬੧.੪, ੨੩੦.੧, ੨੫੧.੧, ੨੬੫.੨, ੩੧੧.੪, ੪੪੬.੪, ੪੯੬.੧, ੫੨੯.੧

ਚੰਪਕ : (ਸੰ.) (चंपक) ਸੰਗਿਆ—ਚੰਪਾ, ਚੰਬੇ ਦਾ ਬਿਰਖ ਅਤੇ ਫੁੱਲ, ਕੇਲੇ ਦੀ ਇਕ ਖਾਸ ਜਾਤੀ। ੫੮੬.੧

ਚਬਾਇ : (ਸੰ.) (चबाना) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਚਬਾਉਣਾ, ਚਿਥਣਾ, ਚਬਦਾ ਹੈ। ੨੭੩.੨

ਚੰਬੇਲੀ : (ਹਿੰ.) (चमेली) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਇਕ ਝਾੜੀਨੁਮਾ ਲਤਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸੁਗੰਧਿਤ ਸਫੇਦ ਰੰਗ ਦਾ ਫੁਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਚੰਮੇਲੀ । ੩੭.੧

ਚਮਕਤ : (ਸੰ.) (चमत्कृति:) ਕ੍ਰਿ.—ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੋਣਾ, ਰੋਸ਼ਨੀ ਦੇਣਾ ਜੋਤੀ, ਆਭਾ, ਚਮਕ, ਹੋਣਾ ਆਦਿ । ੩੬੦.੨

ਚਮਕਾਰ : (ਹਿੰ.) (चमकारा) ਸੰਗਿਆ—ਚਮਕ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਸਹਸਾ ਚਮਕ ਉਤਪੰਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ । ੬੬੮.੩

ਚਮਤਕਾਰ : (ਸੰ.) (चमत्कार) ਸੰਗਿਆ—ਅਸਚਰਜ, ਵਿਸਮਯ, ਕਰਾਮਾਤ, ਵਿਚਿਤ੍ਰਤਾ । ੪੦.੩, ੫੯.੩, ੧੨੮.੩, ੨੦੭.੪, ੩੧੨.੩, ੩੨੫.੨, ੪੨੧.੧, ੪੮੭.੨

ਚਰ : (ਸੰ.) (चरण) ਸੰਗਿਆ—ਗੁਪਤਚਰ, ਭੇਦੀ, ਜਾਸੂਸ, ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਜ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਵਿਅਕਤੀ, ਨਦੀ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਵਿ.—ਆਹਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਅਸਥਿਰ । ੨੭੮.੪, ੩੧੪.੨, ੩੧੫.੧, ੪੯੧.੧

ਚਰਚਰੀ : (ਸੰ.)(चर्चरी) ਸੰਗਿਆ—ਘੁੰਗਰਾਲੇ ਵਾਲ, ਫਗਣ ਦਾ ਗੀਤ, ਆਮੋਦ, ਪ੍ਰਮੋਦ ਹੋਲੀ ਦਾ ਗਾਇਨ, ਨ੍ਰਿਤ ਅਤੇ ਗਾਇਨ ਦੀ ਧੂਮ, ਇਕ ਛੰਦ, ਯੋਗ ਦੀ ਇਕ ਮੁਦ੍ਰਾ । ੩੪੭.੪

ਚਰਤ : (ਸੰ.) (चरित्रम्) ਕ੍ਰਿ.—ਚਲਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭਾਵ, ਫਿਰਣਾ ਵਿਚਰਣਾ, ਪਸ਼ੂਆਂ ਦਾ ਚਾਰਾ ਚਰਣਾ, ਖਾਣਾ ਖਾਉਣਾ ਆਦਿ । ੪੧੮.੧

ਚਰਣ : (ਸੰ.) (चरण) ਸੰਗਿਆ—ਪੈਰ, ਚਰਣ ਕਮਲ, ਛੰਦ ਦੀ ਇਕ ਪੰਕਤੀ, ਚਰਣਾ ਆਦਿ । ੧.ਸੋ.੧, ੧.ਦੋ.੧, ੧.ਛੰ.੪, ੩੬.੪, ੨੫੫.੪, ੨੭੮.੩, ੨੭੯.੪, ੩੬੭.੪, ੪੧੯.੪, ੪੩੮.੪, ੫੧੫.੪, ੫੧੯.੪, ੫੨੦.੪, ੫੩੩.੩, ੫੩੮.੪

ਚਰਣਾਮ੍ਰਿਤ : ਵੇਖੋ ਚਰਨਾਮ੍ਰਿਤ । ੩੮.੧, ੧੨੫.੨, ੨੧੭.੨, ੨੧੮.੨, ੨੯੦.੩, ੩੩੭.੨, ੩੩੮.੨

ਚਰਨ : ਵੇਖੋ ਚਰਣ । ੧.ਸੋ.੧, ੧.ਦੋ.੧, ੧.ਛੰ.੪, ੧੪.੨, ੧੭.੧, ੧੭.੨, ੨੩.੨, ੩੩.੧, ੩੬.੪, ੩੮.੩, ੪੩.੪, ੪੪.੪, ੪੭.੧, ੪੮.੧, ੫੭.੧, ੫੮.੨, ੬੬.੪, ੬੮.੧—੬੮.੪, ੬੯.੪, ੭੨.੧, ੭੨.੨, ੭੨.੩, ੭੨.੪, ੭੮.੩, ੮੦.੧, ੮੨.੩, ੮੫.੧, ੮੭.੧, ੮੮.੩, ੮੯.੧, ੯੧.੧, ੯੨.੧, ੯੭.੨, ੧੦੫.੧, ੧੧੧.੧, ੧੧੮.੪, ੧੨੦.੪, ੧੩੫.੨, ੧੭੧.੧, ੧੭੯.੩, ੧੮੦.੧, ੧੯੦.੪, ੧੯੨.੪, ੧੯੩.੧, ੧੯੮.੩, ੨੦੩.੩, ੨੦੭.੪, ੨੧੬.੧, ੨੧੭.੧, ੨੧੮.੧—੨੧੮.੪, ੨੨੦.੪,

੨੨੨.੧, ੨੩੩.੪, ੨੪੩.੩, ੨੪੯.੧, ੨੪੯.੨, ੨੪੯.੪, ੨੫੮.੪, ੨੫੯.੨, ੨੬੦.੩, ੨੬੧.੧, ੨੬੨.੨, ੨੬੭.੨, ੨੭੧.੧, ੨੮੧.੧, ੨੮੨.੨, ੨੮੫.੨, ੨੮੭.੩, ੨੮੮.੩, ੨੯੦.੩, ੨੯੩.੧, ੨੯੫.੧, ੩੦੦.੩, ੩੧੧.੪, ੩੧੪.੧, ੩੧੯ ੨, ੩੨੧.੪, ੩੨੨.੩, ੩੨੮.੧, ੩੩੫.੧, ੩੩੬.੧, ੩੩੭.੧, ੩੩੭.੪, ੩੩੮.੧, ੩੪੮.੩, ੩੫੮.੪, ੩੭੭.੪, ੩੯੨.੪, ੪੦੪.੪, ੪੧੬.੪, ੪੧੭.੪, ੪੧੯.੪, ੪੨੧.੪, ੪੨੯.੧, ੪੯੯.੩, ੫੦੨.੪, ੫੦੮.੩, ੬੦੬.੪, ੬੨੮.੧, ੬੨੮.੩, ੬੭੨.੧, ੬੭੨.੪

ਚਰਨਨ : ਵੇਖੋ ਚਰਨ । ੪੦੧.ਸ.ਛੰ.੧

ਚਰਨਾਮ੍ਰਿਤ : (ਸੰ.) (चरणमृतम्) ਸੰਗਿਆ—ਚਰਣ ਅੰਮ੍ਰਿਤ, ਚਰਣਾ ਨਾਲ ਪਰਸ਼ਿਤ ਜਲ-ਚਰਣੋਦਕ । ੪.ਛੰ.੧. ੧੨੭.੧—੧੨੭.੪, ੨੨੬.੩, ੨੪੯.੨, ੨੫੪ ੪, ੨੮੮.੩, ੩੨੨.੩, ੩੩੭.੨, ੩੩੮.੨, ੫੫੧.੩

ਚਰਨਾਰਬਿੰਦ : (ਸੰ.) (चरणारविंद) ਸੰਗਿਆ—ਚਰਨ ਕਮਲ । ੧੭.੨

ਚਰਮ : (ਸੰ.) (चर्मन) ਵਿ.—ਅੰਤਿਮ, ਆਖਰੀ, ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ । ਸੰਗਿਆ—ਪਛਮ ਦਿਸ਼ਾ, ਅੰਤ, ਚੰਮ, ਚਮੜਾ ਆਦਿ । ੧੧.੨, ੧੭੬.੧, ੪੮੮.੩

ਚਰਾਚਰ : (ਸੰ.) (चराचर) ਚਰ ਅਤੇ ਅਚਰ, ਜੰਗਮ ਅਤੇ ਸਥਾਵਰ, ਚੇਤਨ ਅਤੇ ਜੜ੍ਹ, ਸੰਸਾਰ । ੪੨੨.ਸ.੧

ਚਰਾਵਤ : (ਸੰ.) (चर्) ਕ੍ਰਿ.—ਚਰਾਉਂਦਾ ਹੈ । ੪੧੮.੧

ਚਰਿਤ : (ਸੰ.) (चरित्र) ਸੰਗਿਆ—ਆਚਰਣ, ਕਰਤੂਤ, ਕਰਮ, ਵਿਵਹਾਰ, ਰਹਿਣ ਸਹਿਣ । ੬੦.੪

ਚਰਿਤ੍ਰ : (ਸੰ.) (चरित्रम्) ਸੰਗਿਆ—ਕੁਦਰਤ, ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ, ਕੌਤਕ, ਲੀਲ੍ਹਾ । ੪੯.੧, ੧੧੭.੧, ੧੩੨.੩, ੧੭੨.੧, ੨੦੫.੧, ੨੧੯.੪, ੨੩੨.੧, ੨੩੨.੪, ੨੪੪.੧, ੨੭੪.੧, ੨੭੫.੧, ੨੮੨.੪, ੩੦੫.੧, ੩੧੧.੩, ੩੨੫.੨, ੩੩੦.੧, ੩੪੨.੧, ੩੯੪.੧, ੪੩੪.੨, ੬੦੮.੨

ਚਲ : (ਸੰ.) (चल) ਵਿ.—ਚੰਚਲ,ਅਸਥਿਰ, ਚਲਾਇਮਾਨ। ਸੰਗਿਆ—ਪਾਰਾ, ਸ਼ਿਵ ਫਲ, ਆਦਿ । ੮੭.੧, ੧੧੧.੧, ੨੩੦.੨, ੩੧੮.੨, ੩੩੨.੩, ੩੬੬.੧, ੩੭੨.੩, ੪੦੪.੨, ੪੧੦.੧ ੪੩੩.੪, ੪੯੫.੩, ੫੦੦.੧, ੫੧੫.੧, ੬੨੯.੨

ਚਲਤ : (ਸੰ.) (चल) ਸੰਗਿਆ—ਚਰਿਤ੍ਰ, ਜਿਸ ਦੇ ਚਲਤ ਅਨੇਕ, ਬਾਣੀਏ ਦਾ ਚਲਦਾ ਹਿਸਾਬ, ਵਿ.—ਚਲਾਇਮਾਨ, ਚਲਦਾ, ਗਮਨ ਕਰਦਾ

ਆਦਿ । ੨੭੪.੩, ੩੨੪.੪, ੩੩੪.੨, ੩੭੨.੨, ੪੧੩.੩, ੪੧੩.੪, ੪੩੪.੩, ੪੩੮.੨, ੫੮੩.੩, ੫੮੮.੪

ਚਲਨੀ : ਸੰਗਿਆ—ਛਾਨਣੀ, ਛਲਣੀ, ਚਲਦੇ, ਚਲਾਇਮਾਨ ਹੁੰਦੇ, ਟਲਦੇ । ੫੧੨.੧

ਚਲਯਾ : ਵੇਖੋ ਚਲ । ੪੪੦.੧

ਚਲਯੋ : ਵੇਖੋ ਚਲ । ੩੬੯.੩, ੫੭੮.੧, ੬੧੦.੧

ਚਲਾਈਅਤ : ਵੇਖੋ ਚਲ, ਚਲਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਗਤਿ, ਚਾਲ । ੬੧੦.੧

ਚਲਾਈਐ : ਵੇਖੋ ਚਲ । ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ । ੬੧੦.੧

ਚਲਾਚਲ : (ਸੰ.) (ਚਲਾਚਲ) ਸੰਗਿਆ—ਗਤਿ ਚਾਲ । ੨੩੦.੨

ਚਲਾਵਈ : ਵੇਖੋ ਚਲ । ਚਲਦਾ ਹੈ । ੩੪੭.੨

ਚਲਿ : (ਸੰ.) (ਚਲ) ਚਲਾਇਮਾਨ ਹੋ ਕੇ, ਚਪਲਤਾ ਨਾਲ ਚਲਕੇ, ਤੁਰਕੇ । ੬੧੯.੨

ਚਲੀ : ਵੇਖੋ ਚਲ । ਚਲਣਾ । ੩੧੬.੨, ੪੦੪.੨, ੪੧੩.੩

ਚਲੈ : ਵੇਖੋ ਚਲ । ਚਲਣਾ । ੩੩੪.੨, ੪੯੫.੩, ੫੬੫.੧

ਚਲੈ : ਵੇਖੋ ਚਲ । ਚਲਣਾ । ੩੭੧.੨, ੩੭੨.੧, ੩੮੨.੩, ੫੫੪.੪, ੫੮੨.੧

ਚੜ੍ਹ : (ਹਿੰ.) (चढ़ना) ਕ੍ਰਿ.—ਚੜ੍ਹਨਾ, ਹੇਠਾਂ ਉਪਰ ਨੂੰ ਜਾਣਾ, ਸਵਾਰ ਹੋਣਾ, ਲਿਖਣਾ, ਪਰਲੋਕ ਗਮਨ ਕਰਨਾ, ਵੈਰੀ ਉਪਰ ਚੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨੀ, ਉਨਤੀ ਕਰਨਾ, ਚੜ੍ਹਾਉਣਾ ਆਦਿ । ੫੫੮.੩

ਚੜਤ : (ਹਿੰ.) (चढ़त) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਚੜ੍ਹਤ, ਭੇਟਾ, ਪੂਜਾ, ਦੇਵਤਾ ਨੂੰ ਅਰਪਿਤ ਵਸਤੂ, ਕੂਚ, ਚੜ੍ਹਾਈ, ਪ੍ਰਸਥਾਨ ਆਦਿ । ੩੬੦.੨, ੬੬੨.੨

ਚੜਾਇ : ਵੇਖੋ ਚੜ੍ਹ । ਉਪਰ ਲੈ ਜਾਣਾ । ੪੬੧.੧

ਚੜਾਯੋ : ਵੇਖੋ ਚੜ੍ਹ । ਚੜਾਉਣਾ । ੫੨੩.੧

ਚੜਿ : ਵੇਖੋ ਚੜ੍ਹ । ੬੧੮.੧

ਚੜੈ : ਵੇਖੋ ਚੜ੍ਹ । ੩੭੧.੩, ੪੦੪.੧, ੪੬੧.੩

ਚਾਉ : (ਸੰ.) (उत्साह) ਸੰਗਿਆ—ਉਮੰਗ, ਉਮਾਹ, ਜੋਸ਼, ਇੱਛਾ, ਚਾਹ, ਲਾਲਸਾ ਆਦਿ । ੯੦.੨, ੧੪੯.੨, ੩੪੩.੪, ੫੨੩.੪, ੬੨੩.੨

ਚਾਇ : ਵੇਖੋ ਚਾਉ । ੧੦੬.੩, ੧੧੪.੨, ੨੧੨.੪, ੨੫੪.੪, ੪੨੭.੧

ਚਾਇਕੈ : ਵੇਖੋ ਚਾਉ । ੧੯੪.੧

ਚਾਈ : ਵੇਖੋ ਚਾਉ । ੧੯੯.੪

ਚਾਹ : (ਹਿੰ.) (चाह) ਸੰਗਿਆ—ਇੱਛਾ, ਅਭਿਲਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰੇਮ, ਪ੍ਰੀਤਿ, ਅਨੁਰਾਗ, ਆਦਰ, ਆਵਸ਼ਕਤਾ ਆਦਿ । ੧੦੧.੨, ੨੫੪.੪, ੫੦੮.੧

ਚਾਹਕ : (ਹਿੰ.) (चाहक) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਚਾਹ ਰਖਣ ਵਾਲਾ, ਚਾਹਨ ਵਾਲਾ । ੬੭.੨, ੭੫.੩

ਚਾਹਤ : (ਹਿੰ.) (चाहत) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਪ੍ਰੇਮ, ਚਾਹ । ੫੮.੧, ੧੦੧.੨, ੧੭੧.੧, ੨੧੭.੨, ੩੬੯.੨, ੪੧੭.੪, ੪੪੩.੪, ੪੫੪.੩, ੪੬੬.੩, ੪੮੦.੧, ੫੫੨.੩, ੫੬੦.੩

ਚਾਹਿ : (ਹਿੰ.) ਵੇਖੋ ਚਾਹ । (चाह) ਅਵਯਯ—ਉਪੇਖਸ਼ਾ, ਤੁਲਨਾ । ੨੦੨.੪, ੩੫੯.੩, ੩੯੧.੨, ੪੨੩.੧

ਚਾਹੀਐ : ਵੇਖੋ ਚਾਹ । ਉਚਿਤ ਹੈ, ਆਵਸ਼ਕਤਾ ਆਦਿ । ੫੨੩.੧—੫੨੩.੩, ੫੫੩.੪

ਚਾਹੇ : ਵੇਖੋ ਚਾਹ । ਜੇ ਇੱਛਾ ਹੋਵੇ, ਜੇ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇ, ਅਥਵਾ ਜਾਂ ਆਦਿ । ੧੮੪.੩, ੨੯੦.੩

ਚਾਹੈ : ਵੇਖੋ ਚਾਹੇ । ੧੭੨.੧, ੧੭੨.੩, ੧੮੦.੩, ੪੬੬.੨, ੪੭੪.੩, ੪੭੫.੨, ੪੯੨.੧, ੪੯੫.੧, ੪੯੫.੨, ੫੦੮.੧, ੫੧੦.੪, ੫੨੦.੨—੨੨੦.੪, ੫੩੯.੪, ੫੭੭.੪, ੫੯੧.੧, ੫੯੯.੩, ੬੨੨.੧, ੬੨੨.੨, ੬੨੨.੩

ਚਾਕੀ : (ਹਿੰ.) (चक्की) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਚੱਕੀ, ਆਟਾ ਪੀਸਣ ਦਾ ਯੰਤਰ, ਬਿਜਲੀ ਆਦਿ । ੨੩੫.੪, ੩੮੬.੨, ੫੫੮.੧

ਚਾਖ : (ਸੰ.) (चाष) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਨੀਲ ਕੰਠ ਪੰਛੀ, ਚਖਣਾ, ਖਾਣਾ, ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਸਵਾਦ ਵੇਖਣਾ, ਰਸ ਲੈਣਾ, ਆਦਿ । ੨੪੩.੪, ੬੦੭.੩

ਚਾਖਈ : ਵੇਖੋ ਚਾਖ । ਚਖਦਾ ਹੈ । ੧੫੫.੧

ਚਾਖਤ : ਚਖਦਾ ਹੋਇਆ, ਸਵਾਦ ਲੈਂਦਾ ਹੋਇਆ, ਚਖਣ ਸਾਰ, ਚਖਦੇ ਹੀ ਚਖਿਆ । ੧੮੧.੧, ੧੮੨.੧, ੫੮੮.੩

ਚਾਖਯੋ : ਵੇਖੋ ਚਾਖਾ । ੫੨੫.੪

ਚਾਖਿ : ਚਖਕੇ, ਸੁਆਦ ਲੈ ਕੇ । ੫੬੮.੪

ਚਾਖੀ : ਚਖੀ, ਸੁਆਦ ਲਈ । ੧੪੪.ਛੰ.੪

ਚਖੀਐ : ਵੇਖੋ ਚਾਖ । ੩੮੪.੧, ੫੮੫.੨, ੫੯੬.੧

ਚਾਖੇ : ਵੇਖੋ ਚਾਖੈ । ੩੮.੩, ੩੯੧.੪

ਚਾਖੈ : ਵੇਖੋ ਚਾਖ । ਚਖਦਾ ਹੈ, ਰਸਨਾ ਨਾਲ ਸੁਆਦ ਲੈਂਦਾ ਹੈ । ੯੬.੩

ਚਾਟਿਬੇ : (ਸੰ.) (चष्) ਸੰਗਿਆ—ਚੱਟਣ ਦੀ ਇੱਛਾ, ਸੁਆਦ ਦੀ ਅਭਿਲਾਖਾ, ਚਟਣ ਯੋਗ ਪਦਾਰਥ ਦਾ ਸੁਆਦ ਲੈਣਾ । ੨੩੫.੪

ਚਾਟੈ : ਚਟਦਾ ਹੈ, ਸੁਆਦ ਲੈਂਦਾ ਹੈ । ੩੮੬.੨

ਚਾਤੁਰ : (ਸੰ.) (चातुर) ਵਿ.—ਅੱਖਾਂ ਸਾਹਮਣੇ, ਚਤੁਰ, ਸਿਆਣਾ ਸੰਗਿਆ—ਗੋਲ ਪਹੀਆਂ ਦੀ ਗੱਡੀ । ੨੩.੩, ੨੩੦.੧, ੩੪੫.੩

ਚਾਤ੍ਰ : (ਸੰ.) (चात्र) ਸੰਗਿਆ—ਅਗਨੀ ਮੰਥਨ ਦੀ ਖੈਰ ਦੀ ਲਕੜੀ। ਵੇਖੋ ਚਾਤ੍ਰਿਕ। ੮੩.੪

ਚਾਤ੍ਰਿਕ : (ਸੰ.) (चातकः) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਵਰਖਾ ਰੁਤ ਵਿਚ ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ ਪੰਛੀ, ਪਪੀਹਾ। ੨੮.੪, ੧੮੭.੧, ੨੦੫.੪, ੨੯੨.੨, ੪੨੩.੩, ੪੪੦.੩, ੪੪੨.੧, ੪੬੩.੩, ੪੬੬.੨, ੫੦੬.੩, ੫੨੫.੪, ੫੫੧.੩, ੫੯੯.੩, ੬੨੧.੩

ਚਾਂਪ : (ਹਿੰ.) (चापना) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਕਮਾਨ, ਧਨੁੱਖ, ਗਣਿਤ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਧਾ ਚੱਕਰ, ਧੱਕਾ, ਦਬਾਅ, ਪੈਰਾਂ ਦੀ ਆਹਟ, ਪਦ ਚਾਪ। ੩੫੯.੪

ਚਾਪਿ : ਵੇਖੋ ਚਾਪ। ਦਬਾਉਣਾ, ਚਰਨ ਦਬਾਉਣਾ, ਇ.—ਮੁੱਠੀ ਚਾਪੀ, ਪਗ। ੬੭੩.੪

ਚਾਂਪੇ : ਵੇਖੋ ਚਾਪ। ਦਬਾਓ, ਧੱਕਾ ਆਦਿ। ੫੪੫.੩

ਚਾਬੁਕ : (ਸੰ.) (चाबुक) ਪੁ.—ਕੋੜਾ, ਛਾਂਟਾ, ਹੰਟਰ, ਕ੍ਰਿ.—ਤੀਬਰ ਪ੍ਰੇਰਣਾ। ੬੧੦.੨

ਚਾਯਕੈ : ਚੁੱਕ ਕੇ, ਉਠਾ ਕੇ, ਚੁਕਣ ਵਾਲਾ। ੪੨੩.੧

ਚਾਰ : (ਸੰ.) (चार) ਵਿ.—ਦੋ ਦਾ ਦੁਗਣਾ। ਸੰਗਿਆ—ਗਤੀ, ਚਾਲ, ਬੰਧਨ, ਗੁਪਤਚਰ, ਸੇਵਕ, ਰੀਤ, ਰਸਮ ਆਦਿ। ੧੧੪.੩, ੧੨੫.੩, ੧੯੭.੧, ੨੨੯.੧, ੨੨੯.੨, ੩੮੦.੧, ੩੯੫.੧, ੬੫੭.੩, ੬੫੮.੧

ਚਾਰਿ : ਵੇਖੋ ਚਾਰ। ੧੯੭.੧, ੨੨੮.੩

ਚਾਰੀ : (ਹਿੰ.) ਵਿ.—ਵਿਚਰਨ ਵਾਲਾ, ਚਲਣ ਵਾਲਾ, ਆਚਰਣ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ, ਪਿਛੇਤਰ। ੬੩੧.੩

ਚਾਰੁ : (ਸੰ.) (चारु) ਵਿ.—ਸੁੰਦਰ, ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ, ਮਨਮੋਹਕ, ਸ਼ਸ਼ੋਭਿਤ, ਮਨੋਹਰ। ਸੰਗਿਆ—ਕੇਸਰ, ਕੁੰਕਮ, ਬ੍ਰਹਸਪਤੀ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਪੁੱਤਰ। ੩੪੬.੪, ੫੮੬.੧, ੬੩੫.੧, ੬੫੨.੨, ੬੫੫.੨

ਚਾਰੂ : ਵੇਖੋ ਚਾਰੁ। ੩੮੦.੧, ੩੯੪.੩, ੪੮੦.੨, ੪੮੧.੨

ਚਾਰੋ : ਵੇਖੋ ਚਾਰ। ੧੯੭.੩, ੬੧੮.੧, ੬੧੯.੧

ਚਾਲ : (ਹਿੰ.) (चाल) ਸੰਗਿਆ—ਚਾਲ, ਗਤੀ, ਚਾਲ ਚਲਣ, ਵਿਵਹਾਰ, ਆਚਰਣ, ਰੀਤ, ਰਸਮ ਰਿਵਾਜ ਆਦਿ। ੨੩੦.੨, ੩੧੬.੨, ੩੫੧.੩, ੩੬੯.੩, ੪੧੩.੩, ੫੩੨.੪

ਚਾਲੀਸ : (ਹਿੰ.) (चालीस) ਵਿ.—ਚਾਲੀਸ, ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਵੀਹ ਦਾ ਦੁਗਣਾ। ੨੩੦.੨

ਚਾੜ : (ਹਿੰ.) (चढ़ना) ਕ੍ਰਿ. ਅ.—ਥੱਲਿਓਂ ਉਪਰ ਵੱਲ ਨੂੰ ਜਾਣਾ, ਉੱਚਾ ਕਰਨਾ, ਉੱਚਾ ਚੁਕਣਾ, ਭੇਟ ਕਰਨਾ। ੫੨੪.੧

ਚਾੜ੍ਹੈ : ਵੇਖੋ ਚਾੜ੍ਹ । ੬੨੭.੩

ਚਿਹਨ : (ਸੰ.) (चिह्नम) ਸੰਗਿਆ—ਚਿੰਨ੍ਹ, ਲੱਛਣ, ਨਿਸ਼ਾਨ, ਨਿਸ਼ਾਨੀ, ਧੱਬਾ ਆਦਿ । ੨੪੫.੧, ੩੭੪.੨, ੩੭੭.੨, ੫੯੬.੪, ੬੧੧.੩

ਚਿਤ : (ਸੰ.) (चित्त) ਸੰਗਿਆ—ਮਨ, ਹਿਰਦਾ, ਅੰਤਹਕਰਣ, ਜੀਵ-ਆਤਮਾ ਪਰਮਾਤਮਾ, ਵੇਖੋ ਚਿਤ੍ਰ । ਕ੍ਰਿ.—ਚਿਤ ਕਰਨਾ, ਮਾਰਨਾ ਆਦਿ । ੧੦੧.੨, ੧੧੩.੨, ੧੧੭.੧, ੧੨੬.੧, ੧੫੫.੩, ੧੫੬.੪, ੧੫੭.੩, ੧੬੧.੪, ੧੭੭.੪, ੧੮੪.੪, ੨੦੨.੪, ੨੧੮.੧, ੨੨੦.੩, ੨੩੧.੪, ੨੫੮.੪, ੨੮੧.੧, ੨੮੭.੩, ੩੫੩.੩, ੩੫੮.੧, ੩੭੯.੩, ੪੦੨.੩, ੪੩੩.੨, ੪੫੪.੩, ੫੧੫.੨, ੫੩੬.੧, ੫੬੦.੧, ੫੬੦.੩, ੫੭੩.੪, ੫੯੦.੪, ੬੫੩.੪

ਚਿੰਤ : (ਸੰ.) (चिन्ता) ਸੰਗਿਆ—ਚਿੰਤਨ, ਫ਼ਿਕਰ, ਸੋਚ ਵਿਚਾਰ, ਧਿਆਨ। ੫੭੮.੨

ਚਿਤਨ : (ਸੰ.) (चैतनयम्) ਵਿ.—ਚੇਤੰਨ, ਸਿਆਣਾ, ਹੁਸ਼ਿਆਰ । ੪੦੫.੩

ਚਿਤਵਤ : (ਸੰ.) (चितम्) ਕ੍ਰਿ.—ਚਿਤਵਦਾ ਹੈ, ਚਿੰਤਨ ਕਰਦਾ, ਸੋਚਦਾ ਹੈ, ਵਿਚਾਰਦਾ । ੧੨੬.੧, ੩੬੭.੧, ੪੦੮.੧, ੫੨੦.੨, ੬੪੯.੩

ਚਿਤਵੈ : ਵੇਖੋ ਚਿਤਵਤ । ੬੪੦.੧

ਚਿੰਤਾ : ਵੇਖੋ ਚਿੰਤ । ੯੦.੨, ੧੮੯.੪, ੨੮੧.੨, ੪੦੮.੧, ੬੩੨.੨, ੬੩੬.੩

ਚਿੰਤਾਤੁਰ : ਵੇਖੋ ਚਿੰਤਾ । ੫੨੭.ਸ.੧

ਚਿੰਤਾਮਣਿ : ਵੇਖੋ ਚਿੰਤਾਮਨਿ । ੧੯੩.੨, ੪੦੮.੧, ੬੦੨.੧, ੬੪੦.੧

ਚਿੰਤਾਮਨਿ : (ਸੰ.) (चिन्तामणि) ਸੰਗਿਆ—ਇਕ ਕਲਪਿਤ ਰਤਨ ਜੋ ਕਾਮਨਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰਮਾਤਮਾ, ਈਸ਼ਵਰ, ਰੱਬ ਆਦਿ । ੬੧੨.੧, ੬੪੯.੩

ਚਿਤੇਰਾ : ਵੇਖੋ ਚਿਤ੍ਰ । ਚਿਤ੍ਰਣ ਵਾਲਾ, ਚਿੱਤਰਕਾਰ । ੨੪੪.੧, ੨੮੨.੪

ਚਿਤੇਰੈ : ਵੇਖੋ ਚਿਤ੍ਰ । ਚਿਤਰਦਾ ਹੈ, ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ । ੨੭੪.੪

ਚਿਤੇਰੋ : ਵੇਖੋ ਚਿਤੇਰਾ । ਚਿਤ੍ਰਕਾਰ । ੨੨੭.੪, ੨੩੨.੪

ਚਿਤੈ : (ਸੰ.) (चितम्) ਚਿਤ ਵਿਚ ਧਾਰਣ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਚਿਤਵਦਾ ਹੈ, ਵਿਚਾਰਦਾ ਹੈ ਆਦਿ । ੨੪੪.੧

ਚਿਤ੍ਰ : (ਸੰ.) (चित्र) ਵਿ.—ਚਮਕੀਲਾ, ਰੰਗ ਬਰੰਗਾ, ਆਕਰਸ਼ਕ, ਅਦਭੁੱਤ ਸੰਗਿਆ—ਪ੍ਰਤਿ ਮੂਰਤੀ, ਤਸਵੀਰ, ਚਿੱਤਰ ਆਦਿ । ੪੯.੧, ੯੦.੨, ੧੭੨.੧, ੨੦੫.੧, ੨੩੨.੧, ੨੩੨.੪, ੨੪੪.੧, ੨੭੪.੪, ੨੭੫.੧, ੨੮੨.੪, ੩੦੫.੧, ੩੩੦.੧, ੩੪੨.੧, ੪੫੫.੨

ਚਿਤ੍ਰਹਿ : ਵੇਖੋ ਚਿਤ੍ਰ । ਚਿੱਤਰਦਾ ਹੈ । ੨੪੪.੧

ਚਿਨਗ : (ਹਿੰ.) (चिनगारी) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਚਿਣਗ, ਚੰਗਿਆੜੀ, ਚਿੰਗਾਰੀ, ਅੱਗ ਦਾ ਛੋਟਾ ਕਣ, ਜਲਣ ਜਾਂ ਜਲਨ, ਅੱਗ ਛੂਹਣ ਉਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਪੀੜਾ । ੧੭੪.੨, ੫੦੬.੩, ੫੧੬.੨

ਚਿਨਗਾਰੀ : ਵੇਖੋ ਚਿਨਗ । ੫੭੩.੨, ੬੬੮.੩

ਚਿਨੈ: : (ਸੰ.) (चयनम्) ਕ੍ਰਿ.—ਚਿਣਨਾ, ਚਿਣਾਈ ਕਰਨਾ, ਇੱਟਾਂ ਜਾਂ ਪੱਥਰ ਆਦਿ ਨੂੰ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਉਤੇ ਜੋੜ ਜੋੜ ਕੇ ਰੱਖਣਾ । ੫੯੩.੨

ਚਿਰਕਾਰ : (ਸੰ.) (चिरकाल:) ਸੰਗਿਆ—ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ, ਚਿਰ ਕਾਲ, ਕਾਫੀ ਸਮੇਂ ਦਾ ਗੁਜ਼ਰਨਾ ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਚਿਰ ਪਿਛੋਂ, ਦੇਰ ਬਾਅਦ । ੬੫੮.੩

ਚਿਰੰਕਾਲ : ਵੇਖੋ ਚਿਰਕਾਰ । ੧੭.੧, ੧੨੧.੨, ੨੯੬.੩, ੩੦੬.੨, ੪੪੬.੩, ੫੧੫.੧, ੬੬੦.੨

ਚਿਰੰਜੀਵ : (ਸੰ.) (चिरञ्जीव) ਵਿ.—ਬਹੁਤ ਦਿਨ ਜੀਊਣ ਵਾਲਾ, ਚਿਰ ਜੀਵੀ, ਲੰਬੀ ਉਮਰ ਵਾਲਾ । ੨੨੪.੩

ਚੀਕਨੇ : (ਸੰ.) (चिक्कण) ਵਿ.—ਚੀਕਣਾ, ਜੋ ਖੁਰਦਰਾ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਮੁਲਾਇਮ, ਤਿਲਕਣਾ, ਚਿਕਨਾਈ ਵਾਲਾ । ਕ੍ਰਿ. —ਚਿਲਾਉਣਾ । ੬੩੮.੧

ਚੀਟਾ : ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਚਿਊਂਟਾ, ਕੀੜਾ । ੫੪੮.੨

ਚੀਟੀ : ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਚੀਂਟੀ, ਕੀੜੀ, ਚਿਊਂਟੀ । ੭੫.੧, ੨੭੪.੧, ੨੭੪.੨, ੨੭੪.੪, ੩੬੭.੩, ੪੦੪.੧, ੪੧੦.੧, ੪੧੩.੧, ੪੧੩.੪, ੫੪੮.੨, ੬੦੬.੨

ਚੀਤ : (ਹਿੰ.) (चित्त) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਮਨ, ਚਿਤ, ਅੰਤਹਕਰਣ, ਦਿਲ । ੧੪੫.ਝ.ਛੰ.੨, ੧੫੦.੩, ੧੮੩.੪, ੧੮੯.੪, ੧੯੦.੧, ੨੨੪.੪, ੩੨੮.੨, ੩੩੮.੨, ੩੬੦.੪, ੩੮੬.੪, ੬੨੭.੧

ਚੀਤੇ : (ਸੰ.) (चित्रक:) ਪੁ.—ਬਿੱਲੀ, ਸ਼ੇਰ ਆਦਿ ਦੀ ਜਾਤੀ ਦਾ ਇਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਜੰਤੂ ਜਿਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਤੇ ਧਾਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ । ੭੫.੧

ਚੀਨ : (ਸੰ.) (चीन) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਚਿੰਨ, ਨਿਸ਼ਾਨ, ਪਹਿਚਾਨਣਾ, ਪਛਾਨਣਾ, ਝੰਡਾ ਆਦਿ । ੬੧.੪, ੬੫.੨, ੧੧੫.੧, ੨੨੫.੩, ੩੪੬.੪, ੬੧੪.੪

ਚੀਨਹ : ਵੇਖੋ ਚੀਨ । ੪੧੦.੧

ਚੀਨਤ : ਵੇਖੋ ਚੀਨ । ੧੬੦.੪, ੪੦੯.੪

ਚੀਨੀ : ਵੇਖੋ ਚੀਨ । ੪੯੩.੧

ਚੀਨੇ : ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਪਹਿਚਾਣੇ, ਸਮਝੇ, ਵਿਚਾਰੇ, ਬੁੱਝੇ । ੨੪.੩, ੪੪.੪, ੩੩੮.੨, ੪੮੪.੪

ਚੀਰ : (ਸੰ.) (चीरम्) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਬਸਤਰ, ਕਪੜਾ, ਛਿਲ, ਸਾਧੂਆਂ ਦਾ

ਵਸਤਰ, ਚੀਰਨ ਪਾੜਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਜਾਂ ਭਾਵ, ਦਰਾਰ, ਵਾਲਾਂ ਦਾ ਚੀਰ । ੩੪੬.੪, ੫੧੦.੨, ੫੬੨.੨, ੬੨੬.੪, ੬੫੮.੧

ਚੀਲ : (ਸੰ.) (चिल्लः) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਗਿਰਝ ਦੀ ਜਾਤੀ ਦਾ ਪੰਛੀ । ੬੩੧.੩

ਚੁਆਇਕੈ : ਵੇਖੋ ਚੁਆਏ । ੬੨੨.੩

ਚੁਆਈ : (ਹਿੰ.) (चुआना) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਟਪਕਾਉਣਾ, ਚੁਆਈ ਦੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ, ਚੁਆਣਾ । ੪੮.੩, ੨੮੩.੨

ਚੁਆਏ : (ਸੰ.) (च्यु) ਕ੍ਰਿ.—ਚੁਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਟਪਕਾਉਂਦਾ ਹੈ । ੨੮.੩

ਚੁਹਚੁਹਾਤ : (ਹਿੰ.) (चुहचहा) ਕ੍ਰਿ. ਅ.—ਚਹਿਚਹਾਉਣਾ, ਰਸ ਟਪਕਣਾ, ਰਸ ਨਾਲ ਪੂਰਿਆਂ ਭਰ ਜਾਣਾ, ਚਟਕੀਲਾ ਲਗਣਾ । ੬੬੧.੨

ਚੁਗਿ : (ਹਿੰ.) (चुगना) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਚੁਗਣਾ, ਚੋਗਾ ਚੁਗਣਾ, ਅਲਗ ਕਰਨਾ । ੫੯੦.੨

ਚੁਨਤ : ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਚੁਣਦਾ ਹੈ । ੫੬੫.੨

ਚੁਨੈ : ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਚੁਣਦਾ ਹੈ । ੫੯੩.੩

ਚੁਪ : (ਸੰ.) (चुप्) ਵਿ.—ਮੋਨ, ਖਾਮੋਸ਼, ਜੋ ਨਾ ਬੋਲੇ । ਸੰਗਿਆ—ਖਾਮੋਸ਼ੀ, ਚੁੱਪੀ, ਚੁੱਪ ਕਰਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਜਾਂ ਭਾਵ ।

ਚੁੰਬਕ : (ਸੰ.) (चुम्बक) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਜੋ ਆਪਣੇ ਵਲ ਖਿਚਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰਖਦਾ ਹੋਵੇ, ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਮਾਲਕ, ਲੋਹੇ ਦੀ ਧਾਤੂ । ੩੬੫.੧

ਚੁਰਾਈ : (ਸੰ.) (चुर्) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਚੁਰਾਉਣ ਦੀ ਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਭਾਵ, ਚੂਰਨਾ । ੪੦੮.੧

ਚੂਕ : (ਹਿੰ.) (चूक) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਭੁੱਲ, ਉਕਾਈ, ਗਲਤੀ, ਦਰਾਰ । ੩੫੬.੩, ੫੭੩.੪, ੬੬੭.੪

ਚੂਨ : ਵੇਖੋ ਚੂਨਾ । ੯੪.੨, ੧੨੨.੨, ੫੬੨.੧

ਚੂਨਾ : (ਸੰ.) (चुर्ण) ਸੰਗਿਆ—ਭਸਮ ਕੀਤੇ ਪੱਥਰ ਦਾ ਚੂਰਣ, ਕਲੀ । ੩੯.੩, ੯੩.੨, ੧੨੨.੧, ੧੨੪.੩, ੨੫੮.੩

ਚੂਨੋ : ਵੇਖੋ ਚੂਨਾ । ੫੯੬.੧

ਚੇਸਟਾ : (ਸੰ.) (चेष्टा) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਸਰੀਰ ਦੀ ਉਹ ਅਵਸਥਾ ਜਾਂ ਕਿਰਿਆ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਸਰੀਰ ਦਾ ਭਾਵ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇੱਛਾ, ਕਾਮਨਾ ਆਦਿ । ੧੭੭.੧

ਚੇਤ : (ਸੰ.) (चैत्र) ਸੰਗਿਆ—ਚੇਤ ਦਾ ਮਹੀਨਾ । (ਸੰ.) (चित्) (ਧਾਤੁ) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਚੇਤਣਾ, ਚੇਤੇ ਕਰਨਾ, ਜਪਣਾ, ਧਿਆਉਣਾ ਆਦਿ । ੧੮੪.੧, ੩੫੮.੧

ਚੇਤਨ : (ਸੰ.) (चेतन)—ਚੇਤਨਾਯੁਕਤ, ਸਾਵਧਾਨ, ਸੁਚੇਤ । ੩੯੫.੧, ੬੬੬.੪

ਚੈਤੰਨ : ਵੇਖੋ ਚੇਤੰਨ । ੬੧੬.੨

ਚੈਤੰਨਯ : ਵੇਖੋ ਚੇਤੰਨ । ਵਿ.—ਸਜੀਵ, ਜੀਵਿਤ, ਪ੍ਰਾਣਧਾਰੀ, ਹੁਸ਼ਿਆਰ, ਸੁਚੇਤ, ਜਾਗਰੂਕ । ੩੫੪.੨, ੪੧੮.੩

ਚੈਨ : (ਹਿੰ.) (चैन) ਸੰਗਿਆ—ਆਰਾਮ, ਸੁੱਖ, ਸ਼ਾਂਤੀ । ੩੫੧.੩, ੪੫੪.੩, ੫੮੭.੨, ੬੬੫.੨

ਚੋਆ : (ਹਿੰ.) (चुआना) ਸੰਗਿਆ—ਅਗਰ ਦੀ ਲੱਕੜੀ ਤੋਂ ਟਪਕਿਆ ਤੇਲ, ਚੋਇਆ, ਡਿਗਿਆ, ਟਪਕਿਆ । ੧੨੪.੨, ੪੨੫.੪, ੫੧੧.੧, ੫੯੭.੨

ਚੋਇ : ਵੇਖੋ ਚੁਆਏ । ੪੨੫.੪

ਚੋਖ : (ਸੰ.) (चोष) ਸੰਗਿਆ—ਚੂਸਣਾ, ਚੂਸਕੇ । ੨੮੭.੩

ਚੋਗ : ਸੰਗਿਆ—ਪੰਛੀਆਂ ਦਾ ਦਾਣਾ, ਦਾਣੇ ਜਾਂ ਪੰਛੀਆਂ ਲਈ ਖਾਣ ਯੋਗ ਪਦਾਰਥ । ੫੯੦.੨

ਚੋਚਲਾ : (ਹਿੰ.) (चोचला) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਜਵਾਨੀ ਦੀਆਂ ਅਦਾਵਾਂ, ਨਖਰੇ, ਖਰਮਸਤੀ, ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਨੂੰ ਲੁਭਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਦਾ । ੫੬੬.੨

ਚੋਰ : (ਸੰ.) (चोर)—ਚੋਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਪਰਾਈ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਪੁਛੇ ਲਿਜਾਣ ਵਾਲਾ । ੬੯.੩, ੭੦.੩, ੧੬੫.੩, ੩੨੩.੧, ੩੨੪.੩, ੪੮੬.੩, ੪੮੭.੪, ੫੨੩.੧, ੫੨੪.੧, ੫੩੨.੩, ੫੯੧.੩, ੬੪੩.੧

ਚੋਰਨ : ਵੇਖੋ ਚੋਰ । ੫੪੪.੩

ਚੋਰੀ : (ਹਿੰ.) (चोरी) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਚੁਰਾਉਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਜਾਂ ਭਾਵ, ਗੁਪਤ ਰੱਖਣਾ, ਛੁਪਾਉਣਾ । ੩੨੩.੧, ੫੨੪.੧, ੫੨੪.੪, ੫੯੧ ੩

ਚੌਗਣੀ : (ਹਿੰ.) (चौगुन) ਵਿ.—ਚਾਰ ਗੁਣਾ, ਚਾਰ ਗੁਣੀ । ੩੬੦.੨

ਚੌਗੁਣੋ : ਵੇਖੋ ਚੌਗਣੀ । ੩੭੦.੨, ੪੪੪.੩

ਚੌਪਰ : (ਹਿੰ.) (चौपड़) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਖੇਡ, ਚੋਸਰ ਦੀ ਬਿਸਾਤ ਜਾ ਬਨਾਵਟ । ੧੫੭.੪

ਚੌਬਟਾ : ਸੰਗਿਆ—ਚਬੂਤਰਾ, ਥੜ੍ਹਾ, ਉਚੀ ਥਾਂ ਆਦਿ । ੫੨੩.੧

ਛ

ਛਕ : (ਸੰ.) (चक्) ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਤ੍ਰਿਪਤ, ਸੰਤੁਸ਼ਟ, ਅਘਾਏ, ਖਾ ਪੀ ਕੇ ਤ੍ਰਿਪਤ, ਨਸ਼ੇ ਵਿਚ ਚੂਰ ਹੋਣਾ, ਸ਼ੋਭਣਾ ਚੰਗਾ ਲਗਣਾ ਆਦਿ । ੩੭੪.੧

ਛਕਤ : (ਸੰ.) (ਚਕਾਸ੍) ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਖਾਉਂਦਾ, ਤ੍ਰਿਪਤਾਉਂਦਾ, ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ, ਅਘਾਉਣਾ, ਨਸ਼ਿਆਉਂਦਾ, ਸ਼ੋਭਦਾ, ਚੰਗਾ ਲਗਦਾ ਆਦਿ। ੯੫.੪, ੩੨੩.੩, ੩੬੦.੪

ਛਕਿ : ਵੇਖੋ ਛਕ। ੧੪੦.੧

ਛਕੈ : ਵੇਖੋ ਛਕ। ਛਕ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੩੭੪.੧

ਛਡਾਏ : (ਸੰ.) (ਛੋਰਣ) ਸ. ਕ੍ਰਿ—ਛਡਾਉਣਾ, ਮੁਕਤ ਕਰਵਾਉਣਾ, ਤਿਆਗ ਕਰਵਾਉਣਾ। ੪੪.੧

ਛਤਨਾ : (ਸੰ.) (ਛਤ੍ਰ, ਛਤ੍ਰਾਕ:) (ਹਿੰ.) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਛਾਂ, ਛਾਤਾ, ਪਤਿਆਂ ਟਾਹਣੀਆਂ ਨਾਲ ਬਣਾਈ ਛਾਂ, ਛਾਤਾ ਜਾਂ ਛਤਣਾ, ਛਤਿਆ ਹੋਇਆਂ ਥਾਂ। ੩੮੯.੧

ਛਤ੍ਰ : (ਸੰ.) (ਛਤ੍ਰ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਛੱਤਰੀ, ਰਾਜਿਆਂ ਮਹਾਰਾਜਿਆਂ ਦੇ ਸਿਰ ਉਤੇ ਰਾਜ-ਸਨਮਾਨ ਵਜੋਂ ਝੁਲਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਛੱਤਰ, ਅਧਿਕਾਰ, ਚਿੰਨ੍ਹ, ਛੱਤ; ਘਰ, ਨਿਵਾਸ। ੪੬.੧, ੨੪੬.੩, ੩੫੧.੩; ੩੮੯.੧

ਛਤ੍ਰਧਾਰੀ : ਵੇਖੋ ਛਤ੍ਰਪਤਿ। ਛਤ੍ਰ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ। ੬੫੬.੨

ਛਤ੍ਰਪਤਿ : (ਸੰ.) (ਛਤ੍ਰਪਤਿ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸਮਰਾਟ, ਮਹਾਰਾਜ, ਛਤ੍ਰ ਦਾ ਮਾਲਕ, ਉਹ ਰਾਜਾ ਜਿਸਦੇ ਸਿਰ ਉਤੇ ਛਤ੍ਰ ਝੂਲਦਾ ਹੈ, ਮਹਾਰਾਜਾ। ੨੪੬.੩

ਛਪਤ : (ਹਿੰ.) (ਛਿਪਤ) ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਛਿਪਦਾ, ਲੁਕਦਾ, ਅਖੋਂ ਓਹਲੇ ਹੁੰਦਾ, ਛਿਪਣ, ਲੁਕਣ, ਗੁਪਤ ਹੋਣ ਦੀ ਕਿਰਿਆ। ੧੪੦.੩, ੨੦੪.੩

ਛਬਿ : (ਸੰ.) (ਛਵਿ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਸ਼ੋਭਾ, ਸੁੰਦਰਤਾ, ਸ਼ੌਂਦਰਯ, ਚਮਕ, ਮਨਮੋਹਕ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤੀ। (ਹਿੰ.) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਤਸਵੀਰ, ਚਿੱਤਰ ਆਦਿ। ੪੬.੩, ੯੫.੩; ੧੧੨.੨, ੧੩੧.੧, ੧੪੦.੧, ੧੪੧.੧, ੧੭੧.੨, ੧੯੪.੪, ੨੦੪.੩, ੨੦੯.੧, ੨੧੩.੩, ੨੪੬.੩; ੨੬੦.੧, ੨੬੫.੧, ੨੮੪.੨, ੨੮੬.੨, ੩੪੭.੪, ੩੭੧.੪, ੪੦੦.ਸ.ਛੰ.੪, ੪੨੧.੨, ੪੨੭.੩, ੪੪੩.੩, ੫੬੩.੪, ੬੧੨.੩, ੬੨੦.੧, ੬੫੧.੩

ਛਬੀਲੀ : ਵੇਖੋ ਛਬੀਲੇ। ੨੦੯.੧

ਛਬੀਲੇ : (ਹਿੰ.) (ਛਬੀਲਾ) ਵਿ.—ਸੁੰਦਰ, ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ, ਮਨਮੋਹਕ; ਸ਼ੋਭਾਮਈ। ਛਬੀਲਾ ਦਾ ਬਹੁਵਚਰਨ। ੧੯੪.੪, ੪੨੬.੩, ੬੫੫.੩

ਛਮਾ : (ਸੰ.) (ਕ੍ਸ਼ਮਾ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਮਨ ਦੀ ਉਹ ਦਸ਼ਾ ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਮਨੁੱਖ ਦੂਸਰੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਸ਼ਟ ਨੂੰ ਸਹਾਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਚਿਤਾਰਦਾ ਨਹੀਂ, ਮੁਆਫ਼ੀ, ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਆਦਿ। ੨੪੬.੩

ਛਰਤ : (ਹਿੰ.) (छरना) ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਛਰਨ ਜਾਂ ਛਲਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਛਲਨਾ. ਠਗਨਾ, ਮੋਹਿਤ ਕਰਨਾ ਆਦਿ। ੧੪੫.ਝ.ਛੰ.੪

ਛਲ : (ਸੰ.) (छल) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਕਪਟ, ਧੋਖਾ, ਦਗਾ, ਫਰੇਬ। ੩੧੧.੪, ੩੫੯.੩, ੫੨੧.੧

ਛਲਿਓ : ਵੇਖੋ ਛਲ। ਛਲਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੬੪੮.੧

ਛਲੈ : ਵੇਖੋ ਛਲ। ਛਲਦਾ ਹੈ, ਛਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੩੧੧.੪, ੬੩੮.੨

ਛਵਿ : ਵੇਖੋ ਛਬਿ। ੪੦੦.ਸ.ਛੰ.੪

ਛਾਇਕੈ : ਵੇਖੋ ਛਾਯਾ। ਛਾ ਕੇ, ਛਾਇਆ ਕਰਕੇ। ੨੧੯.੧

ਛਾਈ : (ਹਿੰ.) (छाई) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਰਾਖ ਸੁਆਗ, ਵੇਖੋ ਛਾਯਾ। ੪੮.੨, ੬੫੮.੨

ਛਾਏ : ਵੇਖੋ ਛਾਯਾ। ਛਾਏ ਹੋਏ, ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ, ਫੈਲੇ। ੨੮.੪, ੩੩.੨, ੮੯.੩ ੧੧੦.੧

ਛਾਹ : ਵੇਖੋ ਛਾਯਾ। ਛਾਂ ਥਲੇ, ਛਾਂ ਹੇਠ। ੧੯੪.੪, ੨੦੪.੩

ਛਾਂਹਿ : ਵੇਖੋ ਛਾਯਾ। ਛਾਂਵੇ, ਛਾਂ ਵਿਚ, ਸਾਏ ਵਿਚ, ਆਸਰੇ ਵਿਚ। ੩੫੧.੨, ੩੮੯.੧

ਛਾਜ : (ਹਿੰ.) (छाज) ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਸ਼ੋਭਣਾ, ਫਬਣਾ, ਸ਼ਸ਼ੋਭਿਤ ਹੋਣਾ, ਸੁੰਦਰ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੪੬.੩, ੨੪੬.੪, ੩੭੧.੪, ੪੧੫.੨

ਛਾਜਿ : ਵੇਖੋ ਛਾਜ। ੫੬੩.੪

ਛਾਡ : (ਸੰ.) (छोरणम्) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਛੱਡਣਾ, ਤਿਆਗਣਾ, ਸਬੰਧ ਤੋੜਨਾ, ਮੁਕਤ ਕਰਨਾ, ਸਬੰਧ ਤੋੜਨਾ ਆਦਿ। ੧੩੬.੨, ੩੨੩.੪, ੪੧੩.੪, ੪੩੪.੪, ੬੬੦.੪

ਛਾਡਤ : ਵੇਖੋ ਛਾਡ। ਛੱਡਦਾ ਹੈ, ਛੱਡਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੩੨੩.੪, ੩੫੮.੩

ਛਾਡਯੋ : ਵੇਖੋ ਛਾਡ। ਛੱਡਿਆ, ਛੱਡਿਓ। ੫੩੯.੪

ਛਾਡਿ : ਵੇਖੋ ਛਾਡ। ੨੫੨.੨, ੪੩੪.੪, ੪੭੯.੪, ੪੮੦.੨, ੫੩੯.੨, ੫੫੪.੪

ਛਾਡੀਅਤ : ਵੇਖੋ ਛਾਡਤ। ੧੮੪.੩

ਛਾਡੀਐ : ਵੇਖੋ ਛਾਡਤ। ੫੨੩.੧

ਛਾਡੈ : ਵੇਖੋ ਛਾਡਤ। ੪੪.੧, ੪੯੦.੩, ੫੭੩.੨

ਛਾਤੀ : (ਹਿੰ.) (छाती) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਕਲੇਜੇ ਦੇ ਉਪਰ ਪਸਲੀਆਂ ਦਾ ਬਾਹਰੀ ਸਰੀਰ ਦਾ ਅਗਲਾ ਹਿੱਸਾ, ਸੀਨਾ, ਵਕਸ਼ਸਥਲ ਕਲੇਜਾ, ਮਨ, ਹਿਰਦਾ ਆਦਿ। ੫੭੩.੨

ਛਾਦਨ : (ਸੰ.) (छादनम्) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਫੈਲਾਉਣ ਜਾਂ ਢੱਕਣ ਦਾ ਕਾਰਜ, ਪਰਦਾ, ਕਪੜਾ, ਬਸਤਰ ਆਦਿ। ੫੬੮.੨

ਛਾਨ : (ਹਿੰ.) (छान) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਛੰਨ, ਕੁਲੀ, ਛੱਪਰੀ; ਉਹ ਰੱਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਸ਼ੂ ਦੇ ਪੈਰ ਬੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਬੰਧਨ । ੫੩੧.੧

ਛਾਨੋ : (ਸੰ.) (छन्न) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਢੱਕਣਾ, ਛਿਪਾਉਣਾ, ਪਰਦਾ ਜਾਂ ਛਾਂ ਕਰਨਾ ਆਦਿ । ੪੧੧.੩

ਛਾਯਤ : ਵੇਖੋ ਛਾਯਾ । ਛਾਂ ਕਰਨੀ, ਛੱਤਣਾ । ੫੩੧.੧

ਛਾਯਾ : (ਸੰ.) (छाया) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਛਾਂ, ਛਾਇਆ, ਚਾਨਣ ਦੇ ਰੋਕ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਹੋਇਆ ਹਲਕਾ ਹਨੇਰਾ, ਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬ, ਅਕਾਸ਼ । ੧੧੭.੨, ੨੩੩.੧, ੨੪੬.੩, ੩੦੭.੩, ੩੦੮.੧, ੩੧੧.੪, ੪੫੮.੪, ੪੫੯.੩, ੫੯੨.੩

ਛਾਯੋ : ਵੇਖੋ ਛਾਯਾ । ਛਾਇਆ ਹੋਇਆ । ੨੫੭.੨

ਛਾਰ : (ਸੰ.) (क्षार) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਰਾਖ, ਸੁਆਹ, ਮਿਟੀ, ਧੂੜ ਆਦਿ । ੫੨੩.੩, ੫੨੬.੧

ਛਾਰੁ : ਵੇਖੋ ਛਾਰ । ੩੩੨.੪

ਛਿਦ੍ਰ : (ਸੰ.) (छिद्र) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਛੇਦ, ਸੁਰਾਖ, ਦੋਸ਼, ਐਬ, ਕਲੰਕ, ਧੱਬਾ ਆਦਿ । ੪੦੩.੩, ੫੧੨.੧, ੫੨੧.੩

ਛਿਨ : (ਸੰ.) (क्षण) ਸੰਗਿਆ—ਖਿਨ, ਪਲ, ਲਮਹਾ, ਸਮੇਂ ਦੀ ਅਲਪ ਇਕਾਈ । ੩੪੧.੧, ੫੦੬.੩, ੬੩੩.੧

ਛਿਨਕ : ਵੇਖੋ ਛਿਨ । ਛਿਨ ਕੁ, ਛਿਨ ਭਰ, ਖਿਣ ਭਰ । ੬੩੭.੧

ਛਿਨੇਕ : ਵੇਖੋ ਛਿਨ । ਛਿਨ ਇਕ, ਛਿਨ ਕੁ, ਛਿਨ ਭਰ । ੨੩੩.੩

ਛਿਪਾਇ : ਵੇਖੋ ਛਪਤ । ਛਿਪਾਉਂਦਾ ਹੈ; ਛਿਪਾਉਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ । ੪੧੧.੨

ਛਿਪਾਵਹੀ : ਵੇਖੋ ਛਿਪਾਇ । ੫੬੮.੨

ਛਿਪੇ : ਵੇਖੋ ਛਪਤ । ੪੧੧.੨

ਛਿਪੈ : ਵੇਖੋ ਛਪਤ । ੧੯੪.੪

ਛਿਰਕਾਰੀ : (ਹਿੰ.) (छिरकना) ਵਿ.—ਛਿੜਕਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ, ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਛਿੜਕਾ, ਛਿੜਕਾਈ । ੬੫੬.੪

ਛਿਲਕਾ : (ਸੰ.) (छल्लि) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਫਲ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਦਾ ਉਪਰਲਾ ਬਾਹਰੀ ਭਾਗ, ਉਪਰਲੀ ਪਰਤ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਹੋਰ ਪਰਤ ਹੋਵੇ । ੧੦੯.੧

ਛੀਕ : (ਹਿੰ.) (छींक) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਛਿੱਕ, ਨਿੱਛ, ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਨੱਕ ਤੇ ਮੂੰਹ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਦਮ ਅਚਾਨਕ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੀ ਇਕੱਠੀ ਹਵਾ । ੬੨੩.੩

ਛੀਨ : (ਸੰ.) (क्षीण) ਵਿ.—ਸੂਖਮ, ਬਾਰੀਕ, ਪਤਲਾ, ਮੰਦ ਆਦਿ । (ਹਿੰ.) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਖੋਹਣ ਜਾਂ ਛੀਨਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਖੁਸ ਜਾਣਾ, ਖੋਹ ਲੈਣ ਦਾ ਕਾਰਜ । ੨੮੬.੨, ੩੦੬.੨

ਛੀਨੀ : (ਸੰ.) (ਛਿਨ੍ਨ)। ਛੀਨੀ, ਖੋਹੀ, ਖੁੱਸੀ ਵਸਤੂ, ਖੋਹ ਲਈ ਗਈ। ੬੪੯.੨

ਛੂਹ : (ਹਿੰ.) (ਛੂਨਾ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਛੁੱਟਣ, ਖੁਸਣ, ਹੱਥੋਂ ਨਿਕਲਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਛੋਟ, ਖੁਲ੍ਹ, ਮੁਕਤੀ, ਖਲਾਸੀ ਆਦਿ। ੫੨੪.੧

ਛੁਹਾਰਾ : (ਹਿੰ.) (ਛੁਹਾਰਾ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਖਜੂਰ ਦਾ ਸੁਕਾ ਮੇਵਾ, ਖੁਰਮਾ, ਸੁੱਕਾ ਹੋਇਆ ਫਲ। ੧੦੯.੨

ਛੁਡਾਵਈ : (ਹਿੰ.) (ਛੁੜਾਨਾ) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਛੁਡਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਮੁਕਤ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਖੁਲਵਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਬੰਧਨ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ। ੧੬੭.੨

ਛੁਡਾਵਹੁ : ਵੇਖੋ ਛੁਡਾਵਈ। ੨੦੭.੩

ਛੁਪਾਇ : ਵੇਖੋ ਛਿਪਾਇ। ੪੧੦.੧

ਛੁਵਤ : (ਹਿੰ.) (ਛੂਨਾ) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਸਪਰਸ਼ ਕਰਨਾ, ਛੂਹਣਾ, ਨਾਲ ਲੱਗਣਾ, ਅਰੰਭ ਜਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ। ੫੮੨.੨

ਛੂਅਤ : ਵੇਖੋ ਛੁਵਤ। ੬੩੭.੧

ਛੂਟਈ : ਵੇਖੋ ਛੁਟ। ਛੁੱਟਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਛੁੱਟਦਾ, ਛੁੱਟਦਾ ਹੈ। ੫੯੧.੧

ਛੂਟਤ : ਵੇਖੋ ਛੁਟ। ਛੁਟਦਾ ਹੈ, ਛੁੱਟਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੫੭੭.੨

ਛੂਟਯੋ : ਵੇਖੋ ਛੁਟ। ਛੁਟਿਆ, ਛੁਇਆ ਹੋਇਆ। ੬੬੭.੪

ਛੇਦ : ਵੇਖੋ ਛਿਦ੍ਰ। ੬੩੭.੩

ਛੇਦੇ : ਵੇਖੋ ਛਿਦ੍ਰ। ਛੇਦ ਜਾਂ ਛਿਦ੍ਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੪੨੬.੩

ਛੈਲ : (ਹਿੰ.) (ਛੈਲ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਬਾਂਕਾ, ਸੋਹਣਾ, ਜੁਆਨ, ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ, ਸ਼ੌਕੀਨ। ੩੧੧.੪

ਛੋਡੀ : ਵੇਖੋ ਛਾਡ। ਛੱਡੀ, ਛੱਡੀ ਹੋਈ, ਤਿਆਗੀ ਹੋਈ। ੫੮੨.੨

ਛੋਤ : (ਹਿੰ.) (ਛੂਤ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਛੂਤ, ਅਪਵਿਤ੍ਰਤਾ, ਭਿੱਟ, ਬੁਰਾਈ ਆਦਿ। ੧੮੩.੩, ੩੮੮.੨, ੬੩੭.੧

ਜ

ਜਉਹਰੀ : (ਅ.) (ਜੌਹਰੀ) ਸੰਗਿਆ—ਜੌਹਰ ਵੇਚਣ ਵਾਲਾ, ਜਵਾਹਰਾਂ ਦਾ ਸੌਦਾਗਰ, ਸੰਗਿਆ—ਜਵਾਹਰ, ਮੋਤੀ, ਕੀਮਤੀ ਪੱਥਰ ੫੭੦.੨

ਜਉਹਾਰੀ : ਵੇਖੋ ਜਉਹਾਰੀ। ੬੭੫.੪

ਜਉਪੈ : (ਹਿੰ.) (ਜੌ-ਪੈ)—ਜੇਕਰ, ਅਗਰ, ਜੇ। ੪੧੨.੧—੪੧੨.੩

ਜਏ : ਸੰਗਿਆ—ਅਰਾਧਨਾ, ਜਪਣਾ, ਜਪਦੇ। ੫੫੬.ਸ.੩

ਜਸ : (ਸੰ.) (यशस्) ਸੰਗਿਆ—ਯਸ਼, ਕੀਰਤੀ, ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ, ਉਸਤਤ, ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ (ਹਿੰ.) ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਜੈਸਾ । ੧੬੪.੪, ੨੩੪.੧, ੩੭੦.੩, ੪੨੩.੩, ੪੩੬.੧, ੫੦੪.੩, ੬੪੭.੩

ਜਸਤ : (ਸੰ.) (जसद) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਇਕ ਪਟਮੈਲੇ ਰੰਗ ਦੀ ਵਜ਼ਨਦਾਰ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਧਾਤੂ, ਜਿਸਤ, ਜ਼ਿੰਕ । ੫੯੮.੩

ਜਸਿ : ਵੇਖੋ ਜੈਸੇ । ੩੩੧.੨, ੪੩੬.੧,

ਜਸੁ : ਵੇਖੋ ਜਸ । ੪੨੩.੩

ਜਹਾਂ : (ਸੰ.) (यत्र) ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਜਿੱਥੇ, ਜਿਸ ਸਥਾਨ ਉਤੇ, ਜਿਸ ਥਾਂ, ਸਭ ਥਾਂ ਉਤੇ । (ਫ਼ਾ.) ਜਹਾਨ, ਸੰਸਾਰ, ਲੋਕ । ੨੧੯.੩, ੫੭੮.੪

ਜਗ : (ਸੰ.) (जगत्) ਸੰਗਿਆ—ਸੰਸਾਰ, ਜਗਤ, ਦੁਨੀਆ, ਜਹਾਨ ।
(ਸੰ.) (जागृ) ਧਾਤੂ, ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਜਾਗਣਾ, ਨਿੰਦ੍ਰਾ, ਜਾਗਣਾ, ਛੱਡਣਾ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਣਾ, ਚਮਕਣਾ ।
(ਸੰ.) (यज्ञ) ਸੰਗਿਆ—ਯੱਗ, ਪੂਜਾ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਦੇਵਤਾ, ਨਿਮਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਪੁੰਨ ਦਾਨ । ੨੧.੨, ੩੦.੩, ੩੯.੧, ੬੫.੪, ੭੦.੩, ੮੭.੧, ੯੨.੪, ੧੪੯.੧, ੧੫੭.੪, ੧੭੨.੧, ੧੯੨.੧, ੨੧੬.੧ ੨੨੭.੨, ੨੪੮.੪, ੨੫੨.੩, ੨੫੫.੧, ੨੮੮.੧, ੨੮੮.੪, ੩੦੪.੨, ੩੧੬.੨, ੩੨੫.੪, ੩੫੧.੪, ੩੮੦.੪, ੩੮੫.੪, ੩੯੩.੪, ੩੯੮.੩, ੪੦੩.੪, ੪੦੭.੧, ੪੫੭.੨, ੪੬੫.੨, ੪੮੨.੩, ੪੯੪.੪, ੫੦੧.੧, ੫੦੧.੩, ੫੧੯.੪, ੫੪੬.੨

ਜਗਜੀਵਨ : (ਸੰ.) (जगत + जीवन) ਸੰਗਿਆ—ਜਗਤ ਦਾ ਜੀਵਨ, ਜੋ ਜਗਤ ਦਾ ਜੀਵਨ ਰੂਪ ਹੈ, ਕਰਤਾਰ, ਪਰਮਾਤਮਾ, ਪ੍ਰਭੂ । ੨੫੨.੩, ੨੮੧.੧, ੪੮੫.੨, ੬੫੬.੨

ਜਗਤ : (ਸੰ.) (जगत्) ਸੰਗਿਆ—ਵਿਸ਼ਵ, ਸੰਸਾਰ, ਦੁਨੀਆਂ, ਜਗ । ੩੫.੩, ੯੩.੪, ੧੪੫.੩.ਛੰ.ਕ, ੧੪੫.ਝ.ਛੰ.੪, ੧੫੭.੧, ੧੫੮.੧, ੧੬੩.੪, ੧੮੨.੩, ੧੮੮.੩, ੨੧੬.੨, ੨੨੩.੪, ੨੮੮.੪, ੨੯੦.੩, ੨੯੦.੪, ੩੨੯.੪, ੩੭੬.੧, ੩੯੬.੧, ੪੧੭.੪, ੪੩੬.੧, ੪੬੧.੫, ੫੦੪.੩, ੫੨੫.੧, ੫੪੧.੩, ੫੪੯.੩, ੫੫੨.੩, ੫੮੦.੪, ੫੮੧.੨, ੫੯੭.੪, ੬੧੭.੪, ੬੪੯.੩, ੬੫੬.੧

ਜਗਤਪਤਿ : (ਸੰ.) (जगत + पति) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਜਗਤ ਦਾ ਸਵਾਮੀ, ਕਰਤਾਰ, ਈਸ਼ਵਰ । ੬੪੯.੩

ਜਗਦੀਸ : (ਸੰ.) (जगत् + ईश) ਸੰਗਿਆ—ਜਗਤ ਦਾ ਈਸ਼, ਪਰਮਾਤਮਾ, ਕਰਤਾਰ, ਪ੍ਰਭੂ । ੩੩੧.੧, ੪੩੫.੨

ਜਗਨਨਾਥ : (ਸੰ.) (जगन्नाथ) ਸੰਗਿਆ—ਜਗਤ ਦਾ ਨਾਥ, ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦਾ ਸੁਆਮੀ, ਕਰਤਾਰ, ਪ੍ਰਭੂ । ੬੫੬.੨

ਜ਼ਗਮਗ : ਵੇਖੋ ਜਗ । ਵਿ.—ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ, ਜਗਮਗਾਉਂਦਾ ਹੋਇਆ, ਚਮਕੀਲਾ ਰੌਸ਼ਨ ਆਦਿ । ੩.ਸੋ.੧, ੩.ਦੋ.੧, ੩.ਛੰ.੪, ੫.ਛੰ.੩, ੧੧.੨, ੨੯.੪, ੫੨.੩, ੬੮.੨, ੧੪੦.੩, ੨੪੬.੨, ੨੪੮.੨, ੨੬੫.੧, ੩੧੨.੪, ੩੪੮.੧, ੪੨੧.੨, ੪੫੬.੩, ੫੦੯.੨. ੫੨੫.੨, ੬੫੨.੩, ੬੫੪.੩, ੬੫੮.੨

ਜਗਮਗਾਤ : ਵੇਖੋ ਜਗਮਗ । ੪੯੭..੩

ਜਗਾਇ : (ਸੰ.) (जागृ) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਜਗਵਣਾ, ਜਾਗ੍ਰਿਤ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣਾ, ਸੁਚੇਤ ਕਰਨਾ, ਸਾਵਧਾਨ ਕਰਨਾ, ਜੋਤ ਜਾਂ ਬੱਤੀ ਬਾਲਣਾ । ੬੩੫.੪

ਜਗਾਇਕੈ : ਵੇਖੋ ਜਗਾਇ । ੪੩੮.੩

ਜਗਾਏ : ਵੇਖੋ ਜਗਾਇ । ੮੬.੪, ੨੦੫.੪, ੪੧੦.੨, ੫੩੫.੨

ਜਗਾਵਹੀ : ਵੇਖੋ ਜਗਾਇ । ਜਾਗ੍ਰਿਤ ਕੀਤੀ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ । ੫੬੯.੨

ਜਟਾ : (ਸੰ.) (जटा) ਸੰਗਿਆ—ਲਟਕੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਗੁੱਥੇ ਹੋਏ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਾਲ, ਬਿਰਖ ਦੀਆਂ ਬਾਰੀਕ ਤਾਰਾਂ, ਜੜ੍ਹਾਂ, ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ, ਵੇਦ ਪਾਠ ਦਾ ਇਕ ਭੇਦ । ੬੦੭.੩

ਜਠਰ : (ਸੰ.) (जठर) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਪੇਟ, ਪੇਟ ਦਾ ਅੰਦਰੂਨਾ ਭਾਗ, ਇਕ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਨਾਮ, ਸਰੀਰ, ਪੇਟ ਦਾ ਰੋਗ ।੩੫੩.੧

ਜਤ : (ਸੰ.) (यत) ਸੰਗਿਆ—ਨਿਯੰਤ੍ਰਣ, ਸੰਜਮ, ਰੋਕਥਾਮ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਸ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ, ਜਿਸ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਆਦਿ । ੪੨.੧, ੭੦.੨, ੧੭੩.੪, ੧੭੭.੧, ੨੧੫.੧, ੨੪੬.੧, ੬੧੦.੪, ੬੭੨.੩

ਜੰਤ : (ਸੰ.) (जन्तु) ਸੰਗਿਆ—ਪ੍ਰਾਣੀ, ਜੀਵ । ੨੫.੧, ੭੧.੩, ੧੭੭.੨, ੩੭੮.੨, ੪੬੩.੧, ੫੮੭.੧, ੬੦੦.੩

ਜੰਤਧਾਰੀ : ਵੇਖੋ ਜਤ, ਜੰਤੂ । ਜੰਤੂ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ । ੨੪੪.੨

ਜਤਨ : (ਸੰ.) (यत्न) ਸੰਗਿਆ—ਯਤਨ, ਕੋਸ਼ਿਸ਼, ਉਪਾਇ, ਤਦਬੀਰ, ਮਿਹਨਤ । ੬੪.੩, ੨੫੫.੪, ੩੦੪.੧, ੩੦੫.੩, ੩੫੫.੪, ੩੬੯.੨, ੩੯੦.੧, ੩੯੮.੨, ੪੦੭.੪, ੪੧੦.੧, ੪੧੮.੧, ੪੧੯.੧, ੪੫੧.੧, ੪੫੬.੨, ੫੧੪.੪, ੫੩੫.੧, ੫੩੯.੩, ੫੫੮.੨, ੫੭੪.੪, ੬੦੭.੪, ੬੦੯.੧, ੬੩੦.੧, ੬੩੭.੩

ਜਤਾਈ : (ਹਿੰ.) (जताना) ਕ੍ਰਿ.—ਗਿਆਤ, ਕਰਾਉਣਾ, ਦੱਸਣਾ, ਮਾਲੂਮ ਕਰਵਾਉਣਾ, ਇਲਮ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣਾ, ਆਗ੍ਰਹ ਕਰਨਾ, ਪਤਾ ਦੇਣਾ । ੪੭.੨, ੪੫੫.੪

ਜਤਾਵਈ : ਵੇਖੋ ਜਤਾਈ । ੧੯੫.੩, ੫੫੦.੩

ਜਤਾਏ : ਵੇਖੋ ਜਤਾਈ । ੫੩.੪, ੬੪.੩

ਜਤਿ : (ਸੰ.) (ਯਤਿ) ਪੁ.—ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਅਤੇ ਮਨੋਵਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਸ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ, ਬ੍ਰਹਮਚਾਰੀ, ਸੰਨਿਆਸੀ । ੫੨੬.੪

ਜੰਤੈ : ਵੇਖੋ ਜੰਤ । ੧੧੩.੧

ਜੰਤੁ : ਵੇਖੋ ਜੰਤ । ੨੫.੧, ੧੭੭.੨, ੩੬੪.੧, ੩੬੫.੪, ੩੬੬.੩, ੪੦੨.੨, ੫੨੭.ਸ.੩

ਜੰਤੁਨ : ਵੇਖੋ ਜੰਤ । ੧੮੨.੨

ਜਤ੍ਰ : ਵੇਖੋ ਜੰਤ੍ਰ । ੨੨੭.੧, ੨੬੮.੩, ੩੫੧.੩, ੪੧੩.੩

ਜੰਤ੍ਰ : (ਸੰ.) (यन्त्र) ਸੰਗਿਆ—ਔਜ਼ਾਰ, ਮਸ਼ੀਨ, ਵੀਣਾ, ਵਾਜਾ । ੪੭.੪, ੬੩.੨, ੧੧੬.੨, ੨੨੭.੪, ੨੪੪.੨, ੨੬੯.੨, ੩੩੧.੧, ੬੩੯.੩

ਜੰਤ੍ਰੀ : (ਸੰ.) (यन्त्रिन) ਸੰਗਿਆ—ਯੰਤ੍ਰੀ, ਯੰਤ੍ਰ, ਤੇ ਨਿਯੰਤ੍ਰਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਵਾਜਾ ਜਾਂ ਵੀਣਾ ਵਜਾਉਣ ਵਾਲਾ । ੪੭.੪, ੬੩.੨, ੨੨੭.੪, ੨੬੮.੨, ੩੩੧.੧

ਜਨ : (ਸੰ.) (जन) ਸੰਗਿਆ—ਜੀਵਧਾਰੀ, ਪ੍ਰਾਣਧਾਰੀ, ਪ੍ਰਾਣੀ, ਵਿਅਕਤੀ, ਮਨੁੱਖ । ੧੧੩.੪, ੧੧੪.੪, ੧੫੯.੪, ੧੬੫.੨, ੨੨੫.੪, ੨੨੭.੪, ੩੧੦.੩, ੩੨੪.੪, ੩੮੧.੪, ੩੮੩.੪, ੩੯੫.੩, ੪੩੩.੧, ੪੩੬.੨, ੪੪੧.੩, ੫੦੭.੩, ੬੭੪.੩

ਜਨਕ : (ਸੰ.) (जनक) ਵਿ.—ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲਾ, ਸੰਗਿਆ—ਪਿਤਾ, ਸੀਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਰਾਜਾ ਜਨਕ । ੨੨੭.੪, ੫੩੮.੪

ਜਨਨ : (ਸੰ.) (जनन) ਸੰਗਿਆ—ਉਤਪਤਿ, ਉਦਭਵ, ਜਨਮ, ਵੰਸ਼, ਕੁਲ, ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਆਦਿ । ੫੩੮.੪, ੫੬੯.੧

ਜਨਿਨ : ਵੇਖੋ ਜਨਨ, ਜਨਨੀ । ੨੨੧.੧, ੩੫੭.੧, ੩੫੮.੧, ੩੭੯.੧, ੫੩੬.੨, ੫੪੭.੧

ਜ਼ਨਨੀ : (ਸੰ.) (जननी) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਉਤਪੰਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ, ਮਾਤਾ, ਮਾਂ, ਕ੍ਰਿਪਾ, ਦਯਾ ਆਦਿ । ੩੫੩.੧, ੩੫੫.੧, ੩੫੫.੨, ੩੯੨.੧, ੪੩੬.੩, ੫੭੯.੧

ਜਨਮ : (ਸੰ.) (जन्म) ਸੰਗਿਆ—ਉਤਪਤਿ, ਜਨਮ, ਪੈਦਾਇਸ਼, ਨਿਕਾਸ । ੧੪.੪, ੧੭.੧, ੭੬.੨, ੮੨.੩, ੯੦.੨, ੯੧.੧, ੧੧੮.੩, ੧੫੯.੧, ੧੫੯.੪, ੧੬੫.੧, ੧੭੫.੪, ੨੦੦.੨, ੨੦੦.੩, ੨੦੨.੩, ੨੪੩.੨, ੩੪੩.੪, ੨੮੭.੩, ੩੦੦.੩, ੩੨੧.੪, ੩੨੫.੪, ੩੪੫.੪, ੩੬੧.੧, ੩੬੪.੪, ੪੦੯.੩, ੪੧੨.੧,

੪੧੫.੪, ੪੨੦.੪ ੪੩੬.੩, ੪੩੮.੪, ੪੫੫.੧, ੪੫੫.੨, ੪੬੯.੪, ੪੭੭.੪, ੪੭੯.੪, ੪੮੩.੪, ੪੮੪.੩, ੪੮੪.੪, ੪੮੫.੧, ੪੯੮.੧, ੪੯੯.੧, ੫੦੦.੧, ੫੨੧.੩, ੫੩੭.੪, ੫੩੮.੪, ੫੫੧.੨, ੪੬੩.੧, ੫੭੩.੪, ੫੯੨.੪, ੬੩੭.੪, ੬੪੯.੧, ੬੫੨.੧, ੬੬੩.੨

ਜਨਮਤ : ਵੇਖੋ ਜਨਮ । ਜਨਮਦੇ ਹੀ, ਜਨਮ ਲੈਂਦੇ ਹੀ, ਜੰਮਦਾ ਹੈ । ਸੰਗਿਆ— ਜਨ - ਮਤ, ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮਤ । ੧੨੦.੨, ੧੭੯.੨, ੨੪੧.੨, ੩੫੩.੧, ੩੬੮.੨, ੩੭੧.੧, ੫੬੯.੩, ੫੭੭.੧, ੫੮੩.੧, ੫੮੪.੧

ਜਨਮਾਸ਼ਟਮੀ : (ਸੰ.) (जन्माष्टमी)—ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਦੇ ਜਨਮ ਦੀ ਅਠੇ, ਅਸ਼ਟਮੀ ਨੂੰ ਜਨਮ ਲੈਣ ਵਾਲਾ । ੪੮੫.੧

ਜਨਾਵਹੀ : (ਹਿੰ.) (जनाव) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਜਾਨਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਜਾਂ ਭਾਵ, ਸੂਚਨਾ, ਇਤਲਾਹ, ਜਿਤਾਉਂਦਾ ਆਦਿ । ੫੬੮.੩

ਜਨੇਊ : (ਹਿੰ.) (जनेऊ) ਸੰਗਿਆ—ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸੂਤਰ, ਸਰੋਪਵੀਤ, ਜੰਞੂ, ਸਰਯੋਪਵੀਤ ਸੰਸਕਾਰ । ੨੧੫.੧

ਜਪ : (ਸੰ.) (जप) ਧਾਤੂ ਕ੍ਰਿ.—ਜਪਣਾ, ਮਨ ਵਿਚ ਵੀ ਬਾਰਬਾਰ ਕਹਿਣਾ, ਜਪ ਕਰਨਾ, ਭਜਨ ਕਰਨਾ, ਮੰਤ੍ਰ, ਪਾਠ, ਪੂਜਾ, ਧਿਆਨ । ਕ੍ਰਿ.— ਜਪਾਉਣਾ । ੧੯੨.੨

ਜਪਤ : (ਸੰ.) (जप) ਸੰਗਿਆ—ਜਪ ਕਰਨ ਦਾ ਭਾਵ ਜਾਂ ਕ੍ਰਿਆ । ੨੪੮.੧, ੪੦੮.੨, ੫੪੧.੩, ੬੧੩.੧

ਜਪੰਤ : ਵੇਖੋ ਜਪਤ । ੪੨੩.੩, ੬੪੭.੩

ਜਪਸੋ : ਵੇਖੋ ਜਪ । ਜਾਪ ਕੀਤਾ । ੬੪੮.੩

ਜਬ : (ਸੰ.) (यावत > ਪ੍ਰਾ. जाव) ਅਵਯ.—ਜਿਸ ਸਮੇਂ, ਜਿਸ ਵੇਲੇ, ਜਦੋਂ । ੧੮੪.੩, ੨੧੭.੧, ੨੧੮.੧, ੨੧੮.੩, ੨੩੮.੩, ੨੫੮.੩, ੪੦੧.ਸ.ਛੰ.੩, ੫੪੨.੧—੫੪੨.੪

ਜੰਬੁਕ : (ਸੰ.) (जम्बुक) ਸੰਗਿਆ—ਗਿੱਦੜ, ਸ਼ਿਗਾਲ । ੪੭੭.੧, ੫੩੨.੨, ੫੪੨.੨

ਜਮ : (ਸੰ.) (यम) ਸੰਗਿਆ—ਯਮਰਾਜ, ਮੌਤ ਦਾ ਦੇਵਤਾ, ਸੰਜਮ, ਨਿਗ੍ਰਹ ਦੋ ਦੀ ਗਿਣਤੀ । ੨੩.੪, ੫੭.੧, ੭੮.੨, ੧੬੦.੩, ੧੬੪.੧, ੨੧੯.੪, ੩੫੮.੪, ੪੭੫.੪, ੫੨੧.੩, ੫੬੧.੪, ੫੯੮.੨, ੬੪੩.੩

ਜੰਮਹਾਈ : (ਹਿੰ.) (जम्हाई) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਆਲਸ ਜਾਂ ਨੀਂਦ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੁਭਾਵਿਕ ਮੂੰਹ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਉਬਾਸੀ । ੬੨੩.੩

ਜਮਜਾਲ : (ਸੰ.) (यमः+जाल)—ਜਮ ਦੀ ਫਾਹੀ, ਮ੍ਰਿਤੂ ਦਾ ਫੰਦਾ । ੧੬੭.੪

ਜਮਤ : (ਸੰ.) (जन्मन्) ਸੰਗਿਆ—ਜਨਮ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਉਗਦਾ ਹੈ, ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਪਜਦਾ ਹੈ। ੨੯੯.੪

ਜਮਦੰਡ : ਵੇਖੋ ਜਮ। ਜਮ ਦਾ ਡੰਡਾ, ਜਮ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ, ਜੁਰਮਾਨਾ। ੪੬੭.੪

ਜਮਦੂਤ : (ਸੰ.) (यमदूत:)—ਯਮ ਦਾ ਦੂਤ, ਯਮ ਦਾ ਗਣ। ੫੭੪.੧

ਜਮਨਾ : (ਸੰ.) (यमुना)—ਯਮੁਨਾ ਨਦੀ, ਤਰਲ ਪਦਾਰਥ ਦਾ ਗਾੜ੍ਹਾ ਹੋਣਾ, ਸਥਿਰ ਜਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੋਣਾ, ਇਕਤ੍ਰ ਹੋਣਾ, ਉਗਣਾ, ਫੁੱਟਣਾ ਆਦਿ। ੪੧੬.੧

ਜਮਪੁਰਿ : (ਸੰ.)(यमपुर)—ਯਮ ਦੀ ਨਗਰੀ, ਯਮ ਦਾ ਰਹਿਣ ਸਥਾਨ। ੨੪੧.੪

ਜਮਲੋਕਹਿ : (ਸੰ.) (यमलोक)—ਜਮ ਦਾ ਲੋਕ, ਅਜਿਹਾ ਲੋਕ ਜਿਥੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਮਾੜੇ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਣ ਕਰਨ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨਰਕ। ੬੩੬.੪

ਜਮਾਇ : (ਸੰ.) (यम्) ਕ੍ਰਿ.—ਜਨਮ ਕਰਾਉਣਾ, ਪੈਦਾ ਕਰਾਉਣਾ, ਗਾੜ੍ਹਾ ਕਰਨਾ, ਤਰਲ ਨੂੰ ਠੋਸ ਕਰਨਾ, ਮਨ ਵਿਚ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਵਸਾਉਣਾ। ੬੦੯.੨

ਜਮਾਦਿ : ਵੇਖੋ ਜਮ। ਜਮ ਆਦਿਕ। ੪੫੬.੪

ਜਯ : (ਸੰ.) (जय) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਯੁੱਧ ਵਿਵਾਦ ਆਦਿ ਵਿਚ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੀ ਹਾਰ ਭਾਵ ਜਿੱਤ, ਵਸ਼ੀਕਰਣ, ਮਹਾਂਭਾਰਤ ਦਾ ਪੁਰਾਣਾ ਨਾਮ। ੫੪੧.੩, ੬੩੩.੪

ਜਯਕਾਰ : ਵੇਖੋ ਜਯ। ੪੮੦.੨

ਜਯੋ : ਅਵਯਯ—ਜਿਵੇਂ ਹੀ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ। ੪੮.੩, ੫੬.੩, ੭੫.੪, ੭੬.੪, ੯੫.੩, ੧੬੩.੩, ੧੬੯.੨, ੧੭੨.੨, ੧੭੪.੪, ੧੮੭.੨, ੨੦੩.੪, ੨੩੫.੪, ੨੩੬.੪, ੨੪੦.੧, ੨੪੦.੩, ੨੪੫.੩, ੨੫੮.੩, ੩੧੬.੪, ੩੨੩.੩, ੩੩੬.੧, ੩੨੬.੨, ੩੨੬.੪, ੩੮੬.੨, ੩੮੮.੩, ੩੮੯.੨, ੪੫੦.੪, ੪੭੭.੪, ੪੮੬.੧, ੪੯੩.੧, ੫੨੭.ਸ.੧, ੫੪੪.੧

ਜਰ : (ਹਿੰ.) (जर) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਜਰਾ, ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ, ਬੁਖਾਰ, ਨਾਸ਼ ਅਥਵਾ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਕਚਰਾ, ਜੜ੍ਹ ਆਦਿ। ੬੯.੨

ਜਰਤ : (ਹਿੰ.) (जरत) ਕ੍ਰਿ.—ਜਰਨਾ, ਸਹਾਰਨਾ, ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰਨਾ, ਹਜਮ ਕਰਨਾ, ਦੁੱਧ ਦਾ ਜਲਣਾ, ਸੰਗਿਆ—ਬੁਢਾਪਾ। ੧੬੭.੧, ੩੨੦.੧, ੪੦੩.੧, ੪੭੩.੨, ੫੭੨.੧

ਜਰਾ : (ਸੰ.) (जरा) ਸੰਗਿਆ—ਬੁਢਾਪਾ, ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ, ਬਿਮਾਰੀ, ਕਾਲ। ੧੫੯.੧

ਜਰਾਇ : (ਹਿੰ.) (जलाना) ਸੰਗਿਆ—ਜੜਵਾ ਕੇ, ਜਲਾ ਕੇ, ਭਸਮ ਕਰਕੇ, ਜਲਾਇ, ਜਗਾਏ। ਵੇਖੋ ਜਾਰ। ੧੩੪.੩, ੬੨੩.੧

ਜਰਾਏ : ਵੇਖੋ ਜਰ । ਜਲਾਏ, ਦਗਧ ਕੀਤੇ, ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰਾਏ, ਸਹਿਨਸ਼ੀਲਤਾ ਦੇਵੇ । ੫੮੦.੧

ਜਰਾਯੋ : ਵੇਖੋ ਜਰ । ੬੪੮.੨

ਜਰਿ : ਵੇਖੋ ਜਰ—ਜਲਨ, ਦਾਹ, ਸੰਤਾਪ, ਜਰਾ ਕਰਕੇ, ਬੁਢਾਪੇ ਨਾਲ । ੫੯੦.੧, ੫੯੨.੩

ਜਰੈ : ਵੇਖੋ ਜਰ । ਸਹਾਰੇ, ਬਰਦਾਸ਼ਤ, ਕਰੇ, ਜੜੈ, ਜਟਿਤ ਹੋਏ, ਸੜ ਜਾਵੇ ਆਦਿ । ੨੩੯.੨, ੩੦੮.੧, ੩੨੦.੧, ੩੫੫.੩, ੪੭੮.੨, ੫੬੧.੨, ੬੪੫.੨

ਜਲ : (ਸੰ.) (ਜਲ) ਸੰਗਿਆ—ਪਾਣੀ, ਧਾਤ-ਤਿੱਖਾ ਕਰਨਾ, ਧਨਵਾਨ ਹੋਣਾ, ਢਕਣਾ, (ਫ਼ਾ.) ਚੰਡੋਲ ਪੰਛੀ, ਸਮੁੰਦਰ ਦਾ ਮੱਧ ਭਾਗ । ੨੮.੪, ੫੮.੩, ੬੩.੧, ੭੪.੪, ੮੩.੪, ੯੦.੪, ੯੪.੨, ੯੭.੩, ੧੦੧.੧,—੧੦੩.੩, ੧੦੪.੩, ੧੧੫.੪, ੧੨੪.੧, ੧੨੮.੪, ੧੩੩.੨, ੧੩੪ ੩, ੧੪੭.੨, ੧੫੫.੩, ੧੮੪.੩, ੧੮੭.੨, ੧੯੪.੩, ੨੦੫.੪, ੨੨੪.੨, ੨੩੦.੪, ੨੩੮.੧, ੨੪੫.੩, ੨੫੧.੩, ੨੫੩.੪, ੨੫੫.੨, ੨੫੭.੨, ੨੭੬.੨, ੨੮੬.੧, ੨੮੬.੩, ੨੮੮.੨, ੨੯੦.੧, ੨੯੧.੧, ੨੯੨.੧, ੨੯੨.੩, ੨੯੫.੨, ੨੯੭.੧—੨੯੭.੩, ੨੯੮.੨, ੩੦੦.੧, ੩੦੨.੪, ੩੦੬.੧, ੩੧੨.੨, ੩੧੬.੨, ੩੨੫.੩, ੩੨੯.੧, ੩੩੦.੨, ੩੪੬.੨, ੩੫੫.੩, ੩੫੭.੩, ੩੬੦.੧, ੩੬੨.੩, ੩੭੨.੧, ੩੭੨.੩, ੩੭੯.੩, ੩੮੧.੧, ੩੮੧.੨, ੩੮੩.੩, ੩੯੦.੪, ੪੦੨.੨, ੪੧੦.੩, ੪੧੨.੩, ੪੨੬.੧, ੪੪੦.੩, ੪੪੨.੨—੪੪੨.੪, ੪੪੯.੪, ੪੫੧.੧, ੪੫੬.੨, ੪੫੯.੩, ੪੬੩.੧, ੪੬੩.੩, ੪੭੧.੨, ੪੭੨.੩, ੪੭੮.੨, ੪੮੯.੧, ੪੯੨.੨, ੪੯੬.੧, ੫੦੨.੧, ੫੦੯.੩, ੫੧੪.੧, ੫੧੮.੩, ੫੨੯.੨, ੫੩੫.੩, ੫੩੬.੧, ੫੩੭.੧, ੫੩੮.੨, ੫੪੪.੧, ੫੪੯.੨, ੫੫੦.੨, ੫੫੧.੪, ੫੫੮.੪, ੫੬੧.੧, ੫੭੨.੧, ੫੮੧.੩, ੫੯੭.੪, ੫੯੮.੩, ੬੦੩.੧, ੬੦੩.੩, ੬੦੯.੩, ੬੨੩.੧, ੬੨੫.੧, ੬੩੪.੩, ੬੪੫.੩, ੬੫੭.੨, ੬੫੯.੧, ੬੬੨.੨

ਜਲਚਰੀ : (ਸੰ.) (ਜਲਚਾਰਿਨ੍) ਸੰਗਿਆ—ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਜੀਵ । ੧੮੪.੩

ਜਲਜ : (ਸੰ.) (ਜਲਜ:) ਵਿ.—ਜਲ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ, ਸੰਗਿਆ—ਕਮਲ, ਬਿਰਖ, ਘਾਹ, ਖੇਤੀ, ਮੋਤੀ, ਸ਼ੰਖ, ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਆਦਿ । ੨੯੨.੧

ਜਲਧਰ	: (ਸੰ.) (ਜਲਧਰ:) ਵਿ.—ਜਲਧਾਰਨ ਵਾਲਾ, ਸੰਗਿਆ—ਮੇਘ, ਬੱਦਲ ਤਾਲ, ਝੀਲ । ੫੦੩.੩
ਜਲਧਿ	: (ਸੰ.) (ਜਲਧਿ:) ਸੰਗਿਆ—ਜਲਧਾਟਨ ਵਾਲਾ ਸਮੁੰਦਰ, ਦਸ, ਸ਼ੰਖ ਦੀ ਗਿਣਤੀ । ੩੬੬.੩
ਜਲਮੀਨ	: ਸੰਗਿਆ—ਜਲ ਦੀ ਮੱਛੀ । ੧੪੭.੨
ਜਲਾਇ	: (ਸੰ.) (ਜ੍ਵਲ)—ਸੜਨਾ, ਬਲਣਾ, ਜਲਣਾ, ਅੱਗ ਲਗਾਉਣਾ ਆਦਿ । ਕ੍ਰਿ.—ਜਲਾ ਕੇ । ੬੭੨.੨
ਜਵਾਂਸੋ	: (ਹਿੰ.) (ਜਵਾਸ) ਸੰਗਿਆ—ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਕੰਢੇਦਾਰ ਪੌਦਾ ਜੋ ਦਵਾਈ ਦੇ ਕੰਮ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਧਵਾਸ, ਧਵਾਸਕ, ਵੇਗ ਆਦਿ । ੨੯੯.੩, ੪੪੩.੪, ੫੧੮.੪
ਜੜਿ	: (ਸੰ.) (ਜੜ੍) ਵਿ.—ਚੇਤਨਾ ਰਹਿਤ, ਚੇਸ਼ਠਾ ਰਹਿਤ, ਰੁੱਖ ਦਾ ਉਹ ਭਾਗ ਜਿਹੜਾ ਧਰਤੀ ਅੰਦਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਨੀਂਹ, ਬੁਨਿਆਦ, ਅਧਾਰ, ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ, ਜੜ੍ਹਨਾ ਆਦਿ । ੩੮੧.੩
ਜੜੇ	: ਵੇਖੋ ਜੜਿ । ੪੯੭.੩
ਜਾ	: (ਸੰ.) (ਯਤਸ)—ਸਰਵ ਜੋ, ਜਿਸ, ਦੇ, ਇ.—ਮਾਤਾ, ਮਾਂ ਵਿ.—ਉਤਪੰਨ, (ਫ਼ਾ.) ਵਿ.—ਮੁਨਾਸਿਬ, ਉਚਿਤ, ਜਾਣਾ, ਜਾ ਕੇ, ਜਾਇ ਕੇ । ੬੫੬.੧—੬੫੬.੩
ਜਾਂ	: ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਜਦ, ਜਬ, ਜਦੋਂ, ਜਿਸ ਵੇਲੇ । ੫੬੩.੧, ੫੬੩.੩, ੫੬੩.੪
ਜਾਉ	: ਸੰਗਿਆ—ਜਨਮ, ਉਤਪਤੀ, ਬੱਚਾ, ਔਲਾਦ, ਸੰਤਾਨ, ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਹ, ਜਾਣਾ, ਤੂੰ ਜਾ ਆਦਿ । ੫੭੧.੧
ਜਾਇ	: ਜਾ ਕੇ, ਜਾ ਕਰਕੇ, ਪਹੁੰਚ ਕੇ । ੧੧.੧, ੮੭.੧, ੯੮.੩, ੧੧੮.੧, ੧੧੮.੩, ੧੧੯.੧, ੧੧੯.੩, ੧੬੩.੩, ੧੬੭.੧, ੨੩੪.੪, ੨੩੫.੪, ੨੩੯.੧, ੨੪੭.੨, ੨੫੮.੧, ੩੧੦.੩, ੩੩੨.੧, ੩੮੬.੧, ੩੮੬.੨, ੩੯੨.੩, ੪੦੪.੧, ੪੦੪.੨, ੪੧੦.੧, ੪੧੮.੩, ੪੧੯.੧, ੪੩੬.੪, ੪੬੮.੨, ੪੪੦.੧, ੪੫੨.੨, ੪੫੨.੪, ੪੬੩.੧, ੪੬੪.੨, ੪੬੪.੩, ੪੬੯.੩, ੪੭੩.੨. ੪੭੫.੧, ੪੭੫.੩, ੪੭੭.੧, ੪੯੦.੨. ੪੯੫.੨, ੫੧੦.੧, ੫੧੦.੨, ੫੧੧.੧—੫੧੧.੩, ੫੪੨.੨, ੫੪੨.੪, ੫੪੪.੩, ੫੪੫.੧, ੫੪੮.੨, ੫੫੮.੪, ੫੮੮.੪, ੫੯੦.੧, ੫੯੨.੨, ੫੯੩.੧, ੫੯੪.੧, ੬੦੬.੩, ੬੧੦.੧, ੬੧੦.੨, ੬੧੦.੪, ੬੨੩.੧
ਜਾਇਕੈ	: ਵੇਖੋ ਜਾਇ । ੩੩੪.੧, ੩੭੨.੨, ੩੭੩.੨, ੫੮੬.੧

ਜਾਈਐ : ਜਾਣਾ, ਜਾਵੀਐ, ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ੪੯੫.੩, ੫੦੦.੧, ੫੧੭.੪, ੫੪੪.੨, ੬੭੦.੩

ਜਾਏ : ਜਾਣਾ, ਜਾ ਕਰਕੇ, ਜਾ ਕੇ। ੫੩੯.੨

ਜਾਸ : ਅਵਸਯ—ਜਿਸ ਔਰ, ਜਿਸ ਵਲ, ਜਿਸ ਦੇ, ਜਿਹਦੇ। ੨੨.੧, ੬੫.੧, ੨੭੯.੨, ੪੧੧.੪, ੪੧੪.੪, ੪੨੧.੪, ੬੦੫.੪

ਜਾਸੋ : ਵੇਖੋ ਜਾਸ। ੧੭੨.੪,

ਜਾਹਿ : ਵੇਖੋ ਜਾਹਿ। ੮੭.੪, ੪੧੩.੪, ੪੧੭.੪, ੫੪੫.੩, ੫੫੩.੨, ੫੯੪.੧, ੬੪੭.੪

ਜਾਹਿੰ : ਵੇਖੋ ਜਾਹਿ। ੧੦.੨—੧੦.੪, ੨੦.੧, ੨੦.੪, ੩੫.੩, ੫੭੬.੪

ਜਾਂਹਿ : ਜੈਸਾ, ਜਿਹਾ, ਸਰਵ.—ਜਿਸ ਨੂੰ, ਜਿਸੇ, ਜਿਸਨੇ। ੧੪੪.ਝ.ਛੰ.੪, ੧੯੮.੪, ੨੪੨.੨, ੪੬੮.੪, ੬੧੨.੪

ਜਾਹੀ : ਸਰਵ.—ਜਿਸ ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਜਿੱਥੇ, ਜਹਾਂ, ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਗੁਜ਼ਾਰਦਾ ਹੈ। ੧੧੦.੩, ੩੬੧.੩

ਜਾਹੀਂ : ਵੇਖੋ ਜਾਹੀ। ੧੬੧.੧, ੧੬੧.੨, ੪੯੨.੧

ਜਾਂਹੀਂ : (ਹਿੰ.) (ਜਾਹ੍ਹੀ) ਸੰਗਿਆ—ਚੰਬੇਲੀ ਦੀ ਜਾਤੀ ਦਾ ਇਕ ਸੁਗੰਧਿਤ ਪੌਦਾ। ਵੇਖੋ ਜਾਹੀ। ੬੭੪.੨

ਜਾਹੂ : ਜਾਉ, ਜਾਣਾ ਜਿਸ, ਜਿਸ ਨੂੰ। ੪੩੬.੩

ਜਾਂਕੀ : ਜਿਸ ਦੀ, ਜਿਸ ਦੇ, ਜਾਕੇ, ਅਥਵਾ, ਔਰ ਅਤੇ ਆਦਿ। ੩੧੬.੪, ੪੩੫.੪, ੪੫੪.੩, ੬੦੨.੪

ਜਾਕੇ : ਵੇਖੋ ਜਾਕੇ। ੩੭੧.੧, ੩੭੧.੩, ੫੫੫.੧

ਜਾਂਕੇ : ਜਾ ਕਰਨੇ, ਜਿਸ ਦੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ। ੩੫.੨, ੨੩੫.੪, ੨੭੦.੧—੨੭੦.੩, ੨੭੩.੪, ੪੩੪.੧, ੪੩੪.੨

ਜਾਕੈ : ਵੇਖੋ ਜਾ ਕੇ। ੧੯੨.੪, ੧੯੩.੪, ੨੧੨.੧, ੩੦੨.੨, ੪੫੪.੪, ੪੮੫.੩, ੬੪੨.੧, ੬੪੭.੧, ੬੭੧.੧

ਜਾਂਕੈ : ਵੇਖੋ ਜਾ ਕੇ। ੫੮੫.੧, ੬੦੨.੪

ਜਾਕੋ : ਵੇਖੋ ਜਾਂਕੋ। ੩੬੬.੧, ੪੮੫.੧, ੪੮੫.੨, ੫੫੫.੨, ੬੪੭.੨, ੬੭੧.੨

ਜਾਕੋਂ : ਜਿਸਨੂੰ, ਜਿਸਦਾ। ੨੨੯.੪, ੩੦੨.੩, ੩੨੭.੨, ੩੬੧.੧, ੩੬੮.੪

ਜਾਗਤ : (ਸੰ.) (ਜਾਗਿਤ)—ਜਾਗਦਾ ਹੈ, ਜਾਗਰਣ, ਜਾਗਣਾ। ੧੧੭.੧, ੩੬੧.੪, ੪੯੪.੨, ੫੯੪.੧

ਜਾਗ੍ਰਤ : (ਸੰ.) (ਜਾਗ੍ਰਿਤ) ਸੰਗਿਆ—ਜਾਗਰਿਤ, ਨੀਂਦ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਭਾਵ, ਗਿਆਨ ਦੀ ਹਾਲਤ। ੧੫੯.੩, ੨੩੦.੩, ੬੧੯.੨

ਜਾਗਿ : (ਸੰ.) (जागृ) ਕ੍ਰਿ.—ਨੀਂਦ ਖੁੱਲ੍ਹਣਾ, ਸੌਂ ਕੇ ਉਠਣਾ, ਨੀਂਦ ਤਿਆਗਣਾ, ਸਾਵਧਾਨ ਹੋਣਾ, ਚੇਤੰਨ ਰਹਿਣਾ, ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ । ੨੨੪.੧, ੪੯੫.੧

ਜਾਗੀ : ਵੇਖੋ ਜਾਗਤ । ਜਾਗਦੀ ਹੋਈ, ਨੀਂਦ ਰਹਿਤ । ੬੮.੨

ਜਾਗੇ : ਵੇਖੋ ਜਾਗਿ । ਜਾਗਣਾ । ੫੭.੩

ਜਾਗੈ : ਵੇਖੋ ਜਾਗਿ । ਜਾਗਣਾ । ੬੯.੩, ੭੯.੩, ੪੧੮.੩, ੫੬੯.੨

ਜਾਚਕ : (ਹਿੰ.) (याचक) ਸੰਗਿਆ—ਮੰਗਤਾ, ਸਵਾਲੀ, ਭਿਖਾਰੀ, ਯਾਚਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਬਿਨਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ । ੧੦੦.੩

ਜਾਚਿਕ : ਵੇਖੋ ਜਾਚਕ । ੧੧੪.੧

ਜਾਚੇ : ਵੇਖੋ ਜਾਚਕ । ਯਾਚਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਮੰਗਦਾ ਹੈ । ੬੭੪.੩

ਜਾਤ : (ਅ) ਜ਼ਾਤ, ਸੰਗਿਆ—ਅਸਲੀਅਤ, ਵਾਸਤਵਿਕਤਾ, ਕੁਲ, ਵਰਣ, ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਸੰਗਿਆ—ਜਨਮ, ਉਤਪਤੀ, ਵਰਣ, ਵੰਸ਼, ਸ਼੍ਰੇਣੀ । ੬੯.੧, ੧੧੮.੨, ੧੮੪.੨, ੨੪੧.੪, ੨੫੦.੩, ੨੭੪.੩, ੩੧੦.੪, ੩੩੨.੩, ੩੫੧.੩, ੩੬੨.੧, ੩੬੫.੪, ੩੬੬.੧, ੩੬੮.੩, ੩੬੯.੩, ੩੭੪.੧, ੩੯੬.੧, ੪੦੪.੨, ੪੧੦.੩, ੪੧੩.੧, ੪੧੭.੨, ੪੧੭.੪, ੪੩੩.੧, ੪੩੩.੪, ੪੪੦.੧, ੪੪੧.੧—੪੪੧.੪, ੪੬੪.੩, ੪੯੫.੩, ੫੦੨.੧, ੫੦੬.੧, ੫੧੫.੧—੫੧੫.੩, ੫੧੮.੧, ੫੨੫.੧, ੫੨੮.ਸ.੪, ੫੪੮.੧, ੫੪੮.੩, ੫੪੮.੪, ੫੪੯.੪, ੫੫੭.੧, ੫੫੮.੧, ੫੬੧.੧, ੫੬੧.੩, ੫੬੪.੧, ੫੬੮.੩, ੫੭੩.੩, ੫੭੮.੨, ੫੭੯.੩, ੫੯੧.੩, ੫੯੨.੧, ੬੧੭.੧, ੬੩੩.੪, ੬੪੫.੩, ੬੫੯.੨, ੬੬੦.੩, ੬੭੫.੧

ਜਾਤ੍ਰ : ਵੇਖੋ ਜਾਤ । ਜਿਸ ਤੋਂ, ਜਿਸ ਸੇ । ੮੩.੩

ਜਾਤ੍ਰਾ : (ਸੰ.) (यात्रा) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਇਕ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਦੂਸਰੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਸਫ਼ਰ, ਵਿਉਹਾਰ ਆਦਿ । ੧੧੭.੨, ੩੯੬.੧, ੬੩੯.੩

ਜਾਤਿ : ਵੇਖੋ ਜਾਤ । ੧੭੪.੧, ੬੨੯.੨, ੬੩੨.੪

ਜਾਤ੍ਰੀ : (ਸੰ.) (यात्रिकः) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਯਾਤ੍ਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਮੁਸਾਫ਼ਿਰ, ਸਫ਼ਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ । ੬੩੯.੩

ਜਾਤੇ : ਅਵਯਯ—ਜਾਂਦੇ, ਗਮਨ ਕਰਦੇ, ਜਾਣੇ, ਸਮਝੇ. ਜਬ ਤੇ, ਜਾਂ ਤੇ, ਜਿਸ ਤੇ ਆਦਿ । ੧੫੪.੧, ੧੫੪.੨, ੬੪੯.੨

ਜਾਨ : (ਹਿੰ.) (जान) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਗਿਆਨ, ਜਾਣਕਾਰੀ, ਪਰਿਚਯ, ਅਨੁਮਾਨ । ਵਿ.—ਸੁਜਾਨ, ਚਤੁਰ, ਜਾਣਕਾਰ (ਫ਼ਾ.) ਸੰਗਿਆ—ਪ੍ਰਾਣ, ਜੀਵਨ, ਪ੍ਰਾਣ ਵਾਯੂ, ਬਲ, ਸ਼ਕਤੀ, ਸਮਰੱਥਾ, ਸਰਵੋਤਮ, ਅੰਸ਼ ।

੮੪.੪, ੧੪੯.੨, ੨੧੨.੩; ੩੪੧.੪, ੩੬੭.੩, ੩੯੫.੨, ੩੯੮.੪, ੩੯੯.੪, ੪੧੫.੩, ੪੨੦.੪, ੪੫੮.੨, ੪੮੫.੧, ੫੯੯.੨, ੬੦੬.੨, ੬੧੩.੧, ੬੨੩.੪, ੬੬੦.੧; ੬੭੫.੩

ਜਾਨਉ : ਵੇਖੋ ਜਾਨ । ਜਾਣੋ, ਸਮਝੋ, ਜਾਣਨਾ । ੬੦੧.੪, ੬੭੫.੩

ਜਾਨਈ : ਵੇਖੋ ਜਾਨ । ਜਾਣਦੀ ਹੈ । ੩੦੦.੧, ੩੬੩.੧, ੪੭੦.੧, ੫੩੦.੩

ਜਾਨਤ : ਵੇਖੋ ਜਾਨ । ਜਾਨਣ ਵਾਲਾ, ਗਯਾਨੀ । ੧੮੬.੩ ੩੧੭.੩, ੪੦੬.੪, ੪੪੩.੩, ੪੪੮.੩, ੪੭੦.੩, ੫੩੦.੧, ੫੫੫.੪, ੫੭੦.੧, ੫੭੮.੧, ੫੮੫.੧, ੬੪੩.੧

ਜਾਨਯੋ : ਵੇਖੋ ਜਾਨਿਓ । ੪੨੦.੧, ੪੨੦.੩, ੫੦੭.੩

ਜਾਨਿ : (ਸੰ.) (ज्ञान)—ਜਾਣਕੇ; ਜਨ ਨੂੰ, ਜੀਵਨ ਮੇਂ; ਜ਼ਿੰਦਗੀ, ਜਾਣਨਾ, ਜਾਣੀ ਦਾ; ਸਮਝਣ ਤੋਂ ਭਾਵ । ੫੪੭.੨, ੫੫੨.੨, ੫੯੨.੨, ੬੧੦.੪, ੬੧੧.੪, ੬੧੭.੪; ੬੨੧.੧

ਜਾਨਿਓ : ਵੇਖੋ ਜਾਨ । ੬੩੯.੩

ਜਾਨਿਅਤ : ਵੇਖੋ ਜਾਨ । ਜਾਣਦਾ ਹੈ, ਜਾਣੀਦਾ, ਮਾਲੂਮ ਕਰੀਦਾ । ੨੭੭.੩

ਜਾਨਿਐ : ਵੇਖੋ ਜਾਨ । ਜਾਣਦਾ ਹੈ । ੬.ਸੋ.੨, ੬.ਦੋ.੨, ੩੯.੧, ੪੦.੨, ੯੯.੧, ੧੦੪.੧, ੧੦੮.੪, ੧੨੩.੪, ੧੨੮.੧, ੧੪੭.੧, ੧੫੧.੧, ੧੫੮.੧, ੧੭੩.੧, ੨੪੫.੧, ੨੬੪.੧, ੨੮੦.੧, ੨੮੮.੧, ੩੫੦.੪, ੩੬੧.੧, ੩੭੩.੪, ੩੭੪.੧, ੩੭੫.੧, ੩੮੦.੪, ੩੮੨.੧, ੩੯੮.੧, ੪੦੬.੩, ੪੦੭.੪, ੪੩੬.੪, ੪੬੫.੨, ੪੮੭.੧, ੪੯੩.੨, ੫੦੧.੧, ੫੦੯.੧, ੫੩੫.੧,

ਜਾਨੀ : (ਫ਼ਾ.) ਵਿ.—ਜਾਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ. ਜਾਨ ਦਾ, ਜਾਣੀ, ਸਮਝੀ, ਪਿਆਰਾ, ਜੀਵ ਆਤਮਾ, ਆਦਿ । ੧੪.੩, ੨੧.੩, ੨੩੬.੧, ੨੩੬.੨, ੨੪੮.੪, ੪੨੦.੧, ੫੦੭.੧, ੫੦੭.੨, ੫੨੫.੧, ੬੦੦.੪, ੬੩੯.੧

ਜਾਨੀਐ : ਵੇਖੋ ਜਾਨਿਐ । ੯੮.੧, ੩੦੧.੧, ੩੦੫.੧, ੫੮੬.੪, ੫੯੩.੧, ੫੯੫.੪, ੫੯੬.੨, ੬੦੯.੧, ੬੩੦.੩, ੬੫੯.੨

ਜਾਨੀਜੈ : ਵੇਖੋ ਜਾਨੀ । ਜਾਣਿਐ । ੩੮੧.੪,

ਜਾਨੇ : ਜਿਸ ਨੇ, ਜਾਣ ਸਮਝੇ । ੧੪.੧, ੧੯.੪, ੨੧.੧; ੨੩.੨, ੨੩.੪, ੩੪.੧, ੧੪੯.੨, ੨੨੭.੨, ੨੪੨.੪, ੨੪੭.੧, ੫੭੩.੧

ਜਾਨੈ : ਵੇਖੋ ਜਾਨੇ, ਜਾਣਦਾ ਹੈ । ੧੪.੧, ੧੨੦.੨, ੧੭੨.੪, ੧੭੩.੧, ੧੮੬.੧, ੨੨੪.੪, ੨੩੨.੩, ੨੫੩.੪, ੩੦੦.੧, ੩੦੫.੧, ੩੧੫.੪, ੩੫੧.੧, ੩੫੨.੧, ੩੫੨.੨, ੩੫੨.੩, ੩੫੪.੧— ੩੫੪.੩, ੩੭੪.੨, ੩੭੪.੪, ੩੯੩.੧, ੪੦੬.੧, ੪੪੩.੧,

੪੪੩.੩, ੪੪੩.੪, ੪੪੫.੪, ੪੫੩.੧—੪੫੩.੩, ੪੭੦.੧—੪੭੦.੨, ੪੭੦.੪, ੫੦੨.੧—੫੦੨.੩, ੫੦੮.੪, ੫੫੨.੪, ੫੭੦.੩, ੫੭੭.੧, ੬੨੪.੪, ੬੩੯.੨, ੬੭੫.੧—੬੭੫.੪

ਜਾਨੋ : ਜਾਣੋ, ਸਮਝੋ । ੫੭੮.੪

ਜਾਪ : (ਸੰ.) (जाप) ਸੰਗਿਆ—ਮੰਤ੍ਰ ਦਾ ਵਿਧੀ ਪੂਰਵਕ ਉਚਾਰਣ, ਜਪੁ, ਪੂਜਾ, ਪਾਠ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਰਚਨਾ, ਕ੍ਰਿ.—ਜਾਪ ਕਰਨਾ, ਅਰਾਧਨਾ ਕਰਨਾ । ੭੭.੪, ੨੪੮.੧, ੨੫੧.੨, ੪੮੨.੨, ੫੫੬.ਸ.੩

ਜਾਪੈ : ਵੇਖੋ ਜਾਪ । ਜਾਪਣਾ, ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਣਾ, ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣਾ, ਮਾਲੂਮ ਹੋਣਾ । ੪੫੪.੨, ੬੬੬.੩

ਜਾਮ : (ਹਿੰ.) (जाम) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਪਹਰ (ਫ਼ਾ.) ਪਿਆਲਾ, ਪਿਆਲੇ ਦੇ ਅਕਾਰ ਦਾ (ਹਿੰ.) ਵਿ.—ਜਿਸ ਵਿਚ ਚਲਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਮੂਲ ਆਦਿ ਦੇ ਕਾਰਨ ਆਪਣੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ ਪੂਰਵਕ ਜਮਿਆ ਜਾਂ ਠਹਿਰਿਆ ਹੋਇਆ । ੩੩੪.੩, ੩੪੫.੧, ੬੫੪.੨, ੬੫੭.੨

ਜਾਮਨ : (ਹਿੰ.) (जामन) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਦੁੱਧ ਨੂੰ ਜਮਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਯੋਗ ਵਿਚ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਦਹੀਂ, ਖੱਟਾ, ਜਾਮੁਨ, ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਫ਼ਲ । ੧੭੪.੧, ੪੩੫.੨, ੬੦੯.੨

ਜਾਮਨੀ : (ਸੰ.) (यावनी) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਈਖ, ਯਾਮਿਨੀ, ਰਾਤ, ਯੂਨਾਨ ਦੇਸ਼ ਦੀ, ਜਮਾਨਤ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ । ੪੪.੩, ੪੩੩.੧, ੪੯੪.੨, ੬੫੪.੨

ਜਾਮਿਨੀ : ਵੇਖੋ ਜਾਮਨੀ । ੨੧੯.੪

ਜਾਮੁਨ : ਵੇਖੋ ਜਾਮਨ । ੧੨੨.੨

ਜਾਮੇ : ਵੇਖੋ ਜਾਮੈ । ੩੫੯.੪

ਜਾਂਮੇ : ਵੇਖੋ ਜਾਮੈ । ੩੬੬.੨

ਜਾਮੈ : ਜੰਮਦਾ ਹੈ, ਉਗਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਮੇਂ, ਜਿਸ ਵਿਚ, ਜਿਸ ਨਾਲ । ੧੭੩.੧, ੨੬੬.੨, ੩੬੬.੩, ੩੬੭.੪, ੬੦੬.੪

ਜਾਂਮੈ : ਵੇਖੋ ਜਾਮੈ । ੩੭੨.੪

ਜਾਯ : ਵੇਖੋ ਜਾਇ । ੫੨੪.੧

ਜਾਰ : (ਸੰ.) (जार) ਸੰਗਿਆ—ਜਾਲ, ਪਰਇਸਤਰੀ ਗਾਮੀ, ਵਿਭਚਾਰੀ, ਬੁੱਢਾ ਜਾਰਨ, ਯਾਰ, (ਫ਼ਾ.)—ਰੁਦਨ, ਵਿਰਲਾਪ, ਇੱਛਾ, ਵਿ.—ਮਾਰਨ ਵਾਲਾ, ਨਾਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ । ੧੬੫.੩, ੩੧੮.੧, ੩੨੪.੨, ੩੮੧.੨, ੪੮੬.੩, ੪੮੭.੪, ੬੪੩.੧

ਜਾਰਤ : (ਹਿੰ.) (जालत)—ਜਲਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਫੂਕਦਾ ਹੈ, (ਅ)—ਸੰਗਿਆ ਜਯਾਰਤ, ਮੁਲਾਕਾਤ, ਦਰਸ਼ਨ । ੩੦੭.੩

ਜਾਰਿ : ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਜਲਾ ਕੇ, ਭਸਮ ਕਰਕੇ; ਸੰਗਿਆ—ਜਲਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅੱਗ, ਆਦਿ । ੩੦੮.੧

ਜਾਰੀ : (ਹਿੰ.) (जारी) ਵਿ.—ਪ੍ਰਵਾਹਿਤ, ਵਗਦਾ ਹੋਇਆ, ਪ੍ਰਚਲਿਤ, ਚਲਦਾ ਹੋਇਆ, ਸੰਗਿਆ—ਪਰ ਇਸਤਰੀ ਗਮਨ, ਜਾਰ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਜਾਂ ਭਾਵ । ੨੩੧.੧

ਜਾਵਦੇਕ : (ਸੰ.) (यावन्मात्र)—ਇਕ ਯਾਵਨਮਾਤ੍ਰ ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਜਿਸ ਕਦਰ ਹਨ, ਸਭਇਕ । ੨੩੩.੩, ੨੪੫.੩, ੨੫੪.੪, ੨੭੭.੩, ੩੪੨.੨

ਜਾਵੈ : ਜਾਵੇਗਾ, ਜਾਣਾ, ਗਮਨ ਕਰੇ, ਨਸ਼ਟ ਹੋਵੇ ਆਦਿ । ੫੪੪.੪

ਜ੍ਵਾਰਾ : (ਸੰ.) (ज्वाला) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਲਪਟ, ਲੋਅ, ਅਗਨੀਸ਼ਿਖਾ, ਵਿਸ਼, ਆਦਿ ਦੀ ਗਰਮੀ ਜਾਂ ਤਾਪ, ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗਰਮੀ । ੬੪੫.੨

ਜ੍ਵਾਲਾ : ਵੇਖੋ ਜ੍ਵਾਰਾ । ੩੮੧.੨

ਜ੍ਵਾਲਾਜੋਤ : (ਸੰ.) (ज्वाला+जोत) ਸੰਗਿਆ—ਅੱਗ ਦੀ ਜੋਤ, ਅੱਗ ਦੀ ਲਪਟ, ਸ਼ਿਖਾ ਆਦਿ । ੬੧੨.੩

ਜਿਹ : ਸਰਵ—ਜਿਸ, ਜਿਸਦੇ, ਜਿਸ ਸੇ । ੪੧੦.੪

ਜਿਹਬਾ : ਵੇਖੋ ਜਿਹਵਾ । ੧੦੭.੩, ੧੯੧.੧, ੨੦੦.੩, ੨੨੬.੧, ੩੯੭.੧ —੩੯੭.੪, ੪੨੩.੩, ੬੬੬.੩

ਜਿਹਵਾ : (ਸੰ.) (जिह्वा) ਸੰਗਿਆ—ਜੀਭ, ਜ਼ਬਾਨ । ੧੪੦.੨, ੨੦੦.੩, ੨੦੩.੨, ੨੭੮.੨, ੩੫੨.੨, ੪੯੯.੨, ੫੩੩.੨, ੬੧੩.੧

ਜਿਤ : (ਸੰ.) (यत्र) ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਜਿੱਧਰ, ਜਦ, ਜਦੋਂ, ਜਦ ਕਿ । ੬੧੦.੧ —੬੧੦.੩

ਜਿਤੇਕ : ਜਿਤਨੇ, ਜੈਤੇ, ਜਿਨੇ । ੩੬੮.੧

ਜਿਨ : ਜਿਸਦਾ ਬਹੁਵਚਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ, ਮਤ, ਨਾ, ਜਿੱਧਰ, ਉਸ ਤਰਫ਼, ੩੭੧.੪, ੬੭੧.੩

ਜਿਵਾਏ : (ਸੰ.) (जेमन)—ਭੋਜਨ ਛਕਾ ਕੇ, ਜ਼ਿੰਦਾ ਕਰਕੇ; ਜੇਮਨ ਕਰਾ ਕੇ । ੬੭੩.੨

ਜਿਵ੍ਹਾ : ਵੇਖੋ ਜਿਹਵਾ । ੫੮੫.੨

ਜੀ : (ਹਿੰ.) (जी) ਸੰਗਿਆ—ਜੀਵ, ਪ੍ਰਾਣੀ, ਆਤਮਾ, ਮਨ, ਅਵਯਯ, ਸਨਮਾਨ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਨਾਮ ਮਗਰੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਤਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਾ ਸੂਚਕ (ਹਾਂ) ਤੋਂ ਭਾਵ । ੭੦.੧, ੭੦.੪. ੯੩.੧-੯੩.੪, ੧੨੧.੧-੧੨੧.੪, ੨੦੨.੧-੨੦੨.੪, ੨੨੩.੧, ੨੨੩.੪, ੩੨੨.੧-੩੨੨.੪, ੩੨੫.੧-੩੨੫.੪, ੩੫੪.੧-੩੫੪.੪,

੩੫੯.੧-੩੫੯.੪, ੩੭੩.੧-੩੭੩.੪, ੩੮੪.੧-੩੮੪.੪, ੩੯੧.੧-੩੯੧.੪, ੪੧੭.੧-੪੧੭.੪, ੪੨੧.੧-੪੨੧.੪, ੪੩੫.੧-੪੩੫.੪. ੪੬੧.੧-੪੬੧.੪, ੪੬੪.੧-੪੬੪.੪, ੪੯੨.੧-੪੯੨.੪, ੫੧੦.੧-੫੧੦.੪, ੫੧੧.੧-੫੧੧.੪, ੫੧੨.੧-੫੧੨.੪, ੫੨੬.੧-੫੨੬.੪, ੫੨੭.ਸ.੧-੫੨੭.ਸ.੪, ੫੩੪.੧-੫੩੪.੪, ੫੭੭.੧-੫੭੭.੪, ੫੮੦.੧-੫੮੦.੪, ੫੮੩.੧-੫੮੩.੪, ੬੦੮.੧-੬੦੮.੪, ੬੨੪.੪, ੬੩੦.੧-੬੩੦.੪, ੬੩੩.੧-੬੩੩.੪, ੬੩੪.੧-੬੩੪.੪, ੬੩੮.੧-੬੩੮.੪, ੬੫੬.੨, ੬੬੨.੧-੬੬੨.੪

ਜੀਉ : ਸਨਮਾਨਬੋਧਕ ਸ਼ਬਦ। ਵੇਖੋ ਜੀ। ੩੩੧.੩

ਜੀਓ : ਵੇਖੋ ਜੀ। ੫੪੪.੩

ਜੀਅ : ਵੇਖੋ ਜੀ। ੪੧.੨, ੮੩.੪, ੩੯੮.੧, ੪੭੦.੨, ੪੭੬.੩

ਜੀਏ : ਵੇਖੋ ਜੀ। ੨੧੦.੪

ਜੀਹ : ਵੇਖੋ ਜਿਹਵਾ। ਜਿਹ੍ਵਾ, ਜੀਭ, ਰਸਨਾ। ੨੭੦.੩, ੩੯੭.੪, ੫੧੪.੩ ੬੪੨,੪

ਜੀਜਿਐ : (ਸੰ.) (ਜੀਵ)—ਜੀਵੀਐ, ਜਿੰਦਾ ਰਹਿਣਾ, ਜੀਵਤ ਰਹਿਣਾ, ੨੫੨.੩, ੪੯੪.੪, ੫੪੫.੧, ੫੮੪.੧

ਜੀਤ : (ਹਿੰ.) (ਜੀਤ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਲੜਾਈ ਜਾਂ ਯੁੱਧ ਵਿਚ ਵਿਰੋਧੀ ਜਾਂ ਸ਼ਤਰੂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਫ਼ਲਤਾ, ਵਿਜਯ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ, ਜਿੱਤਣਾ, ਫਤਹਿ, ਲਾਭ, ਫ਼ਾਇਦਾ। ੧੧੮.੩, ੧੪੫.ਝ.ਛੰ.੨, ੧੭੯.੪, ੩੩੩.੨, ੪੯੮.੩, ੪੯੮.੪

ਜੀਤਿ : ਵੇਖੋ ਜੀਤ। ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਜਿਤ ਕੇ। ੨੪੭.੨

ਜੀਤੀ : ਵੇਖੋ ਜੀਤ। ਜਿੱਤ ਕੇ। ੫੯੧.੪

ਜੀਤੈ : ਵੇਖੋ ਜੀਤ। ੭੫.੨

ਜੀਤਯੋ : ਵੇਖੋ ਜੀਤ। ੯੧.੧

ਜੀਭ : ਵੇਖੋ ਜਿਹਵਾ। ੫੪੨.੧

ਜੀਯ : ਵੇਖੋ ਜੀ। ੩੯੮.੧, ੪੭੦.੨, ੪੭੬.੩

ਜੀਯਤ : (ਹਿੰ.) (ਜੀਵਨ)—ਜੀਵਣ, ਜੀਵਿਤ ਰਹੇ, ਜੀਵਦੇ ਹਨ, ਜਿਉਂਦੇ ਹਨ। ੩੬੮.੨

ਜੀਰਨਾਂਬਰ : (ਸੰ.) (जीर्ण+अम्बर) ਵਿ.—ਪੁਰਾਣੇ ਵਸਤ੍ਰ, ਪਾਟੇ ਹੋਏ ਵਸਤ੍ਰਾਂ ਵਾਲਾ, ਫੱਟੇ ਪੁਰਾਣੇ ਕਪੜੇ। ੪੯੭.੩

ਜੀਵ : (ਸੰ.) (ਜੀਵ) ਸੰਗਿਆ—ਪ੍ਰਾਣੀ, ਜੀਵ, ਆਤਮਾ, ਮਨ ਆਦਿ। ੧੫੪.੧, ੨੩੯.੩, ੪੬੦.੩, ੫੨੨.੨, ੬੪੧.੨

ਜੀਯਤ : ਵੇਖੋ ਜੀਯਤ—ਜੀਵਿਤ, ਜਿਉਂਦਾ, ਚੇਤਨ. ਉਪਜੀਵਿਕਾ, ਰੋਜ਼ੀ ਆਦਿ । ੧੬੨.੨, ੩੨੧.੩, ੪੬੩.੨

ਜੀਵਨ : (ਸੰ.) (जीवन) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਜਿਉਂਦੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਭਾਵ, ਪ੍ਰਾਣਧਾਰੀ ਜਨਮ ਤੋਂ ਮੌਤ ਤਕ ਦਾ ਸਮਾਂ, ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਆਦਿ । ੨੨.੪, ੨੪.੪, ੨੫.੪, ੫੭.੪, ੬੫.੪, ੮੨.੩, ੯੦.੧, ੯੨.੪, ੧੦੪.੪, ੧੧੬.੪, ੧੬੫.੨, ੨੨੭.੨, ੨੪੩.੪, ੨੪੮.੪, ੨੬੨.੪, ੨੮੦.੧, ੨੮੧.੨, ੩੦੦.੨, ੩੦੦.੪, ੩੦੩.੩, ੩੨੮.੪, ੩੪੫.੪, ੪੦੧.ਸ.ਛੰ.੪. ੪੦੯.੩, ੪੧੨.੧, ੪੧੭.੪, ੪੧੮.੪, ੪੨੦.੪, ੪੪੨.੩. ੪੪੮.੪, ੪੬੭.੪, ੪੯੮.੩, ੪੧੪.੪, ੫੪੯.੪, ੫੭੩.੪, ੫੭੪.੪, ੫੯੨.੨, ੫੯੨.੪, ੬੧੯.੪, ੬੪੯.੩

ਜੁ : ਅਵਯਯ—ਜੋ, ਅਗਰ, ਯਦਿ, ਜੇ ਆਦਿ । ੬੦੭.੧, ੬੧੭.੩, ੬੨੨.੨, ੬੨੨.੩, ੬੪੭.੧, ੬੬੪.੨, ੬੬੯.੧—੬੬੯.੩

ਜੁਆਰਨ : (ਸੰ.) (द्यूतकर)—ਜੁਆਰੀ ਦਾ ਇਸਤਰੀ ਲਿੰਗ, ਜੂਆ ਖੇਡਣ ਵਾਲੀ । ੫੯੧.੨

ਜੁਆਰੀ : (ਹਿੰ.) (जुआरी) ਸੰਗਿਆ ਵਿ.—ਜੂਆ ਖੇਡਣ ਵਾਲਾ । ੩੨੩.੩, ੫੯੧.੨

ਜੁਹਾਰ : (ਹਿੰ.) (जुहार) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਰਾਜਪੂਤਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਅਭਿਵਾਦਨ, ਨਮਸਕਾਰ । ੩੧੦.੩, ੩੬੭.੪

ਜੁਹਾਰਤ : ਵੇਖੋ ਜੁਹਾਰ । ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ । ੪੭੭.੧

ਜੁਗ : (ਸੰ.) (युगल) ਵਿ.—ਦੋ । ਸੰਗਿਆ—ਜੋੜਾ, ਪੁਰਾਣ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਲ (ਸਮੇਂ) ਦਾ ਇਕ ਦੀਰਘ ਹਿੱਸਾ, ਚਾਰ ਜੁਗ (ਯੁੱਗ) ਜਿਵੇਂ ਸਤਿਯੁਗ, ਤ੍ਰੇਤਾ, ਦੁਆਪਰ, ਕਲਯੁਗ ਆਦਿ । ੧੫੭.੧, ੧੯੭.੩, ੨੫੨.੩, ੬੫੪.੨

ਜੁਗਤ : (ਸੰ.) (युक्ति) ਸੰਗਿਆ—ਯੁਕਤਿ, ਉਪਾਓ, ਢੰਗ, ਤਦਬੀਰ, ਵਿਉਂਤ, ਦਲੀਲ, ਚਤੁਰਤਾ, ਵਿਧੀ, ਰਸਮ, ਮੇਲ, ਜੁੜਨ ਦਾ ਭਾਵ ਆਦਿ । ੪੦੬.੩, ੬੭੫.੨

ਜੁਗਤਿ : ਵੇਖੋ ਜੁਗਤ । ੨੩.੧, ੫੮.੪, ੭੨.੩, ੧੨੮.੧, ੧੩੯.੨, ੧੮੬.੩, ੨੨੪.੧, ੨੪੮.੪, ੨੭੬.੨, ੩੫੧.੪, ੩੬੮.੪, ੩੯੬.੨, ੪੨੩.੩, ੪੩੨.੨, ੪੩੮.੩, ੪੯੭.੪, ੫੨੨.੨, ੫੨੫.੪, ੫੪੧.੩, ੫੫੦.੩, ੪੮੫.੪, ੬੦੧.੪, ੬੧੨.੨, ੬੨੧.੩, ੬੪੧.੨

ਜੁਗੰਤਰ : (ਸੰ.) (युगान्तर) ਸੰਗਿਆ—ਦੂਜਾ ਯੁੱਗ, ਦੂਜਾ ਸਮਾਂ, ਯੁਗਾਂ ਯੁਗਾਂ ਤਕ, ਸਰਬ ਕਾਲ, ਹਮੇਸ਼ਾ । ੩੨੯.੧

ਜੁਗਲ : (ਸੰ.) (ਯੁਗਲ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਜੋੜਾ। ੧੫੭.੪, ੪੬੨.੪

ਜੁਗਵਤ : ਵੇਖੋ ਜੁਗਤ। ਯੁਕਤਿਵਤ, ਬਹੁਤ ਸਮਝ ਕੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਉਪਾਅ, ਆਚਾਰ, ਵਿਓਹਾਰ ਦਾ ਕੌਸ਼ਲ। ੩੫੫.੪, ੪੨੫.੨ ੫੧੫.੧

ਜੁਗਵੈ : ਵੇਖੋ ਜੁਗਤ। ਯੁਕਤਿ ਸਹਿਤ, ਢੰਗ ਨਾਲ, ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ। ੩੫੩.੧

ਜੁਗਾਤ : (ਅ.) (ਜਕਾਤ)—ਦਾਨ, ਖ਼ੈਰਾਤ, ਕਰ, ਮਹਿਸੂਲ। ੪੯੭.੪, ੬੨੯.੪

ਜੁਗਾਦਿ : ਵੇਖੋ ਜੁਗ। ਜੁਗ ਆਦਿ, ਯੁਗ ਦਾ ਆਰੰਭਿਕ ਸਮਾਂ। ੨੩੩.੨

ਜੁਗਾਵਈ : ਜੁੜ ਕੇ ਰਖਣਾ, ਯੋਗ ਹੋਣਾ। ੫੦੫.੩

ਜੁਗੀਸਰ : ਵੇਖੋ ਜੋਗੀਸਰ। ੨੨੪.੩

ਜੁਝਾਊ : (ਹਿੰ.) (ਜੁਝਾਰ) ਵਿ.—ਲੜਾਕਾ; ਯੁੱਧ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਯੋਧਾ, ਲੜਾਕਾ, ਸੰਗਿਆ—ਵੀਰ ਰਸ ਉਤਪੰਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਾਜਾ। ੬੧੧.੩, ੬੧੭.੨

ਜੁਧ : (ਸੰ.) (ਯੁਦ੍ਧ) ਸੰਗਿਆ—ਲੜਾਈ, ਸੰਗ੍ਰਾਮ, ਜੰਗ, ਰਣ। ੩੮੩.੨, ੬੧੧.੩, ੬੧੩.੧

ਜੁਰੈ : (ਸੰ.) (ਜੁਡ) ਕ੍ਰਿ.—ਜੁੜਨਾ, ਇਕ ਸਥਾਨ ਤੇ ਇੱਕਠੇ ਹੋਣਾ, ਦੋ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਪਰਸਪਰ ਮਿਲਣਾ। ੩੯੦.੧

ਜੂਆ : (ਸੰ.) (ਦ੍ਯੁਤ) ਸੰਗਿਆ—ਸ਼ਰਤ ਲਗਾ ਕੇ ਖੇਡਿਆ ਹੋਇਆ ਖੇਡ, ਧਨ ਅਥਵਾ ਪਦਾਰ੍ਥਾਂ ਦੇ ਹਾਰਨ ਜਾਂ ਜਿੱਤਣ ਦੀ ਬਾਜ਼ੀ। ੫੯੧.੨

ਜੂਆਰ : (ਸੰ.) (ਦ੍ਯੁਤ) ਵਿ.—ਜੂਆ ਖੇਡਣ ਵਾਲਾ। ੩੨੪.੨, ੪੮੬.੩

ਜੂਆਰੀ : ਵੇਖੋ ਜੂਆਰੀ। ੧੬੫.੩

ਜੂਝ : (ਸੰ.) (ਯੁਦ੍ਧਸ>ਜੁਜ੍ਝ) ਸੰਗਿਆ—ਯੁੱਧ, ਜੰਗ, ਜੂਝਣਾ, ਲੜਨਾ। ੩੬੮.੩, ੬੧੭.੩

ਜੂਝੇ : ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਜੂਝ ਕੇ। ੭੦.੩, ੬੧੧.੩

ਜੇਠ : (ਹਿੰ.) (ਜ੍ਯੇਸ਼੍ਠ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਜੇਠ ਮਾਸ, ਜੇਠ ਵਿ.—ਜੇਠਾ, ਵੱਡਾ। ਪਤਨੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਲੋਂ ਪਤੀ ਦਾ ਵੱਡਾ ਭਰਾ। ੩੯੫.੨

ਜੇਤ : ਵਿ.—ਜਿਤਨਾ, ਜਿਸ ਕਦਰ, ਜਿਸ ਤੋਂ, ਜਿਸ ਸਾਥ। ੪੫੬.੪

ਜੇਤਕ : ਜਿੰਨੇ ਕੁ। ੩੬੮.੩

ਜੇਤੇ : ਜਿਤਨੇ, ਜਿਸ ਕਦਰ। ੩੬੮.੧, ੪੧੭.੨

ਜੇਨ : (ਸੰ.) (ਯੇਨ)—ਜਿਸ ਕਰਕੇ, ਜਿਸ ਨੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ, ਜਿਨ੍ਹੇ। ੧੯੩.੩

ਜੇਵਰੀ : (ਹਿੰ.) (ਜੇਵਰੀ) ਸੰਗਿਆ—ਡੋਰੀ, ਰੱਸੀ, ਬੰਧਨ, ਫਾਹੀ, ਜੀਣਾ। ੫੭੮.੨

ਜੈ : (ਸੰ.) (ਜਯ) ਸਰਵ—ਜਿਸ। ਵਿ.—ਜੀਤ, ਜਿੱਤ, ਫਤਿਹ ਆਦਿ। ੭੦.੨, ੩੮੨.੨, ੬੧੨.੩

ਜੈਸਾ : (ਸੰ.) (ਯਾਦ੍ਰਸ਼) ਵਿ.—ਜੇਹਾ, ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ। ੬੬੪.੩

ਜੈਸੀ : ਵਿ.—ਜੈਸਾ ਦਾ ਇਸਤਰੀ ਲਿੰਗ ਰੂਪ। ੧੫੫.੨, ੩੭੨.੪, ੬੫੫.੧, ੬੫੫.੨

ਜੈਸੀਐ : ਵੇਖੋ ਜੈਸੀ। ੧੫੫.੨, ੪੬੯.੪

ਜੈਸੇ : (ਹਿੰ.)—ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇਹਾ, ਜੈਸਾ ਆਦਿ। ੩੯.੧, ੪੧.੧, ੪੧.੨, ੪੯.੪, ੫੫.੧. ੫੫.੨, ੬੯.੧, ੬੯.੩, ੯੪.੪, ੯੫.੧, ੯੫.੨, ੧੦੧.੧—੧੦੧.੪, ੧੦੨.੧—੧੦੨.੪. ੧੦੩.੧—੧੦੩.੪, ੧੧੦.੧, ੧੧੩.੧—੧੧੩.੩, ੧੧੫.੪, ੧੧੮.੩, ੧੨੦.੧, ੧੨੨.੧, ੧੨੯.੧, ੧੩੨.੪, ੧੩੩.੨, ੧੩੩.੩, ੧੩੪.੧, ੧੩੪.੩, ੧੩੪.੪, ੧੩੬.੧, ੧੩੬.੨, ੧੫੫.੧, ੧੫੫.੪, ੧੫੬.੧, ੧੫੮.੧, ੧੫੮.੩. ੧੫੯.੨, ੧੬੦.੧—੧੬੦.੩, ੧੬੧.੧—੧੬੧.੩, ੧੬੨.੧, ੧੬੩.੨, ੧੬੪.੪, ੧੬੬.੧, ੧੮੪.੩, ੧੯੧.੪, ੨੨੩.੩, ੨੨੩.੪, ੨੨੫.੩, ੨੩੧.੧—੨੩੧.੩, ੨੩੬.੩, ੨੩੮.੧, ੨੩੯.੧, ੨੪੦.੧, ੨੪੦.੨, ੨੪੫.੧, ੨੪੫.੨; ੨੫੮.੧, ੨੬੪.੧—੨੬੪.੩, ੨੬੮.੨, ੨੮੬.੧, ੨੯੨.੧, ੨੯੯.੩, ੩੦੫.੩, ੩੦੬.੧, ੩੦੬.੩, ੩੧੦.੧—੩੧੦.੩, ੩੧੧.੧—੩੧੧.੩, ੩੧੨.੧—੩੧੨.੩, ੩੨੬.੩, ੩੨੯.੧, ੩੩੦.੧—੩੩੦.੩, ੩੩੨.੪, ੩੪੯.੧, ੩੪੯.੨, ੩੫੦.੧, ੩੫੧.੧, ੩੫੧.੩, ੩੫੫.੩, ੩੫੬.੧—੩੫੬.੩, ੩੫੭.੧—੩੫੭.੩, ੩੫੮.੨, ੩੫੮.੩, ੩੬੦.੧, ੩੬੧.੧—੩੬੧.੩, ੩੬੩.੧, ੩੬੪.੧—੩੬੪.੩, ੩੬੫.੧—੩੬੫.੩; ੩੬੬.੧—੩੬੬.੩, ੩੬੭.੧—੩੬੭.੩, ੩੬੯.੧—੩੬੯.੩, ੩੭੦.੧, ੩੭੧.੧—੩੭੧.੩, ੩੭੪.੧, ੩੭੪.੨, ੩੭੫.੧—੩੭੫.੩, ੩੭੬.੧, ੩੭੬.੨, ੩੭੮.੧, ੩੭੮.੩, ੩੭੯.੧—੩੭੯.੩, ੩੮੧.੧, ੩੮੧.੨ ੩੮੨.੧—੩੮੨.੩, ੩੮੪.੧, ੩੮੯.੧, ੩੮੯.੨, ੩੮੯.੪, ੩੯੦.੧—੩੯੦.੩, ੩੯੨.੧; ੩੯੫.੧; ੩੯੭.੧, ੩੯੭.੨, ੩੯੮.੧, ੩੯੮.੨, ੩੯੯.੧—੩੯੯.੩, ੪੦੨.੧, ੪੦੪.੧—੪੦੪.੪, ੪੦੫.੧—੪੦੫.੩, ੪੦੬.੧—੪੦੬.੨, ੪੧੦.੩, ੪੧੧.੧, ੪੧੧.੩, ੪੧੩.੧—੪੧੩.੪, ੪੧੪.੧, ੪੧੫.੧; ੪੧੫.੩, ੪੧੭.੧—੪੧੭.੩, ੪੧੮.੧—੪੧੮.੩, ੪੧੯.੧—੪੧੯.੩; ੪੨੪.੧, ੪੨੫.੧, ੪੨੬.੧, ੪੩੩.੩, ੪੪੧.੧—੪੪੧.੩, ੪੪੨.੧, ੪੪੨.੨, ੪੪੩.੪, ੪੪੪.੧—੪੪੪.੩, ੪੪੬.੧—੪੪੬.੩, ੪੪੯.੪; ੪੫੧.੧, ੪੫੨.੧—੪੫੨.੩, ੪੫੩.੧—੪੫੩.੩, ੪੫੪.੧, ੪੫੬.੧, ੪੫੬.੨, ੪੫੯.੩,

੪੬੧.੩, ੪੬੫.੧—੪੬੫.੩, ੩੬੬.੧, ੪੬੮.੩, ੪੭੧.੧—੪੭੧.੩, ੪੭੪.੧—੪੭੪.੩, ੪੭੬.੨, ੪੭੭.੧—੪੭੭.੩, ੪੮੧.੧, ੪੮੩.੧, ੪੮੯.੧, ੪੮੯.੨, ੪੯੫.੧—੪੯੫.੩, ੪੯੬.੧—੪੯੬.੩, ੪੯੭.੧—੪੯੭.੩, ੫੦੧, ੫੦੧.੨, ੫੦੨.੧, ੫੦੨.੩, ੫੦੫.੧—੫੦੫.੬, ੫੦੬.੧, ੫੦੬.੩, ੫੦੮.੧—੫੦੮.੩, ੫੦੯.੧, ੫੦੯.੨, ੫੧੦.੧, ੫੧੦.੩, ੫੧੧.੧, ੫੧੨.੧, ੫੧੨.੩, ੫੧੩.੧, ੫੧੩.੩, ੫੧੫.੧—੫੧੫.੩, ੫੧੬.੧—੫੧੬.੩, ੫੧੭.੧—੫੧੭.੩, ੫੧੮.੧—੫੧੮.੩, ੫੧੯.੧—੫੧੯.੩, ੫੨੦.੧—੫੨੦.੩, ੫੨੩.੧, ੫੨੫.੧, ੫੨੫.੩, ੫੨੬.੧, ੫੨੬.੨, ੫੩੦.੧—੫੩੦.੩, ੫੩੧.੧—੫੩੧.੩, ੫੩੨.੧—੫੩੨.੩, ੫੩੩.੧—੫੩੩.੩, ੫੩੪.੧—੫੩੪.੨, ੫੩੫.੧—੫੩੫.੩, ੫੩੬.੧—੫੩੬.੩, ੫੩੭.੧—੫੩੭.੩, ੫੩੮.੧—੫੩੮.੩, ੫੩੯.੧—੫੩੯.੩, ੫੪੨.੧—੫੪੨.੩, ੫੪੬.੧—੫੪੬.੩, ੫੪੮.੧—੫੪੮.੨, ੫੫੪.੧—੫੫੪.੩, ੫੫੭.੧, ੫੫੭.੨, ੫੫੭.੩, ੫੫੮.੧, ੫੫੮.੨, ੫੫੮.੩, ੫੫੯.੧—੫੫੯.੩, ੫੬੦.੧—੫੬੦.੩, ੫੬੧.੧—੫੬੧.੩, ੫੬੨.੧—੫੬੨.੩, ੫੬੩.੧—੫੬੩.੩, ੫੬੪.੧—੫੬੪.੨, ੫੬੪.੩, ੫੬੫.੧—੫੬੫.੩, ੫੬੬.੧—੫੬੬.੩, ੫੬੭.੧—੫੬੭.੩, ੫੬੮.੧—੫੬੮.੩, ੪੬੯.੧, ੫੭੦.੧—੫੭੦.੩, ੫੭੭.੧—੫੭੭.੩, ੫੭੮.੧—੫੭੮.੩, ੫੮੦.੧—੫੮੦.੨, ੫੮੧.੧—੫੮੧.੩, ੫੮੨.੨, ੫੮੨.੩, ੫੮੩.੧—੫੮੩.੩, ੫੮੪.੧—੫੮੪.੩, ੫੮੫.੧, ੫੮੬.੧—੫੮੬.੩, ੫੮੭.੧—੫੮੭.੩, ੫੮੮.੧—੫੮੮.੪, ੫੮੯.੧—੫੮੯.੩, ੫੯੦.੧, ੫੯੦.੨, ੫੯੦.੩, ੫੯੧.੧—੫੯੧.੩, ੫੯੨.੨, ੫੯੨.੩, ੫੯੫.੧—੫੯੫.੩, ੫੯੬.੧—੫੯੬.੩, ੫੯੭.੧, ੫੯੭.੨, ੬੦੦.੧—੬੦੦.੩, ੬੦੩.੧, ੬੦੩.੨, ੬੦੬.੧—੬੦੬.੩, ੬੦੮.੧—੬੦੮.੩. ੬੦੯.੧—੬੦੯.੩, ੬੧੦.੧—੬੧੦.੩, ੬੧੧.੧—੬੧੧.੩, ੬੧੪.੧—੬੧੪.੩, ੬੧੫.੧—੬੧੫.੩, ੬੧੬.੧—੬੧੬.੩, ੬੧੭.੧, ੬੧੮.੧, ੬੨੫.੧, ੬੨੯.੧—੬੨੯.੩, ੬੩੦.੧—੬੩੦.੩, ੬੩੧.੧—੬੩੧.੩, ੬੩੨.੧—੬੩੨.੩, ੬੩੩.੧—੬੩੩.੩, ੬੩੪.੧—੬੩੪.੪, ੬੩੬.੧—੬੩੬.੩, ੬੩੭.੧—੬੩੭.੩, ੬੩੮.੧—੬੩੮.੨, ੬੩੮.੪, ੬੪੩.੧—੬੪੩.੪, ੬੪੪.੧—

੬੪੪.੩, ੬੪੫.੧—੬੪੫.੩, ੬੫੫.੩—੬੫੫.੪, ੬੫੭.੨, ੬੬੨.੨—੬੬੨.੪, ੬੭੩.੩, ੬੭੪.੧, ੬੭੪.੨

ਜੈਸੇ : ਵੇਖੋ ਜੈਸਾ। ੧੦੦.੪, ੧੭੮ ੪, ੧੮੮.੪, ੧੯੭.੪, ੨੩੪.੧, ੨੩੫.੧, ੨੩੫.੨, ੩੨੫.੧, ੩੩੦.੪, ੩੭੦.੩, ੩੯੧.੪, ੩੯੩.੪, ੩੯੪.੧, ੩੯੪.੨, ੪੨੨.੨, ੬੧੩.੧, ੬੭੪.੧, ੬੭੪.੩, ੬੭੪.੪

ਜੈਕਾਰ : (ਸੰ.) (जय + कार) ਸੰਗਿਆ—ਜਯਕਾਰਾ, ਜਯਧਨ੍ਹੀ, ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਉਚੇ ਸੁਰ ਨਾਲ ਉਚਾਰਣ। ੭੦.੨, ੬੧੨.੩

ਜੈਤ : (ਹਿੰ.) (जैत)--ਜੈਤ੍ਰ ਦਾ ਰੁੱਖ ਜਾਂ ਲੱਕੜੀ। ਸੰਗਿਆ—ਵਿਜਯ, ਜੀਤ, ਫਤਹਿ। ੪੯੫.੨

ਜੈਬੋ : (ਸੰ.) (जीव) ਸੰਗਿਆ—ਪ੍ਰਾਣੀ, ਜੰਤੂ, ਜੀਵ। ਅ. ਕ੍ਰਿ. ਜਾਣਾ। ੪੭੩.੩

ਜੋ : (ਸੰ.) (य:) ਸਰਵ.—ਜਿਹੜਾ, ਜੋ। ੧੪੧.੩, ੧੬੧.੧, ੨੨੧.੩, ੨੨੧.੪, ੨੩੯.੨, ੩੩੪.੧, ੩੬੧.੪, ੩੬੩.੨, ੪੪੦.੨, ੪੪੪.੩, ੪੭੨.੪, ੪੭੮.੧—੪੭੮.੩, ੪੯੪.੧, ੫੦੪.੧, ੫੦੪.੩, ੫੨੩.੩, ੫੨੪.੧—੫੨੪.੩, ੫੨੭.ਸ.੧, ੫੨੭.ਸ.੨, ੫੪੪.੨, ੫੪੪.੪, ੫੪੫.੧—੫੪੫.੩, ੬੦੭.੧—੬੦੭.੩, ੬੨੨.੪, ੬੪੦.੧, ੬੫੬.੪

ਜੋਈ : ਸਰਵ.—ਜੋ, ਜਿਹੜਾ, ਸੰਗਿਆ—ਸਿੰਧੀ ਭਾਰਯਾ, ਜੋਰੂ ਜਾਯਾ, ਕਿ. ਵਿ.—ਜੋਹ ਕੇ, ਪੜਤਾਲ ਕੇ, ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਆਦਿ। ੬੯.੧—੬੯.੩, ੧੦੬.੨, ੧੬੧.੩, ੧੬੬.੨, ੨੦੮.੧—੨੦੮.੪, ੨੦੯.੧—੨੦੯.੪, ੨੧੨.੩, ੩੦੫.੧, ੩੨੭.੪, ੩੪੮.੪, ੩੬੧.੨, ੩੭੦.੩, ੩੮੦.੧, ੩੮੦.੨, ੩੯੨.੪, ੪੬੧.੧, ੪੮੩.੩, ੪੮੯.੨, ੫੪੬.੪, ੫੬੩.੨, ੫੯੪.੧—੫੯੪.੪, ੬੧੯.੩, ੬੬੨.੧, ੬੭੪.੨, ੬੭੪.੩

ਜੋਹਈ : (ਸੰ.) (जुष, जोम्रइ)—ਤਲਾਸ਼ ਕਰਨਾ, ਉਡੀਕ ਕਰਨਾ, ਕ੍ਰਿਪਾ ਪੂਰਵਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ। ੨੪੦.੨

ਜੋਹਨ : (ਹਿੰ.) (जोहन) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਜੋਹਣਾ, ਜੋਵਣਾ, ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਨਾ, ਉਡੀਕਣਾ, ਤੱਕਣਾ, ਖੋਜਣਾ, ਤੱਕਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਜਾਂ ਭਾਵ। ੪੦੦.ਸ.ਛੰ.੩

ਜੋਹਰੀ : (ਫ਼ਾ.) (जौहरी) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਰਤਨ ਪਰਖਣ ਵਾਲਾ, ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਦੇ ਗੁਣ ਦੋਸ਼ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਗੁਣਗ੍ਰਾਹਕ, ਕਦਰਦਾਨ ਆਦਿ। ੫੦੫.੩

ਜੋਂਕ : (ਸੰ.) (जलुका) ਸੰਗਿਆ—ਪਾਣੀ ਤੇ ਨਮੀ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਇਕ ਕੀੜਾ ਜੋ ਸਰੀਰ ਨਾਲ ਚਿਪਕ ਕੇ ਖ਼ੂਨ ਚੂਸ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਜੋਂਕ ੩੩੨.੨, ੩੬੫.੨

ਜੋਗ : (ਸੰ.) (योग) ਸੰਗਿਆ—ਸੰਯੋਗ, ਸੰਬੰਧ ਵਿ.—ਉਚਿਤ, ਲਾਇਕ। ਪੰਜਤਲਿ ਰਿਸ਼ੀ ਦਾ ਚਿਤ ਨੂੰ ਇਕਾਗਰ ਕਰਨ ਦਾ ਦੱਸਿਆ ਹੋਇਆ ਸਾਧਨ, ਗ੍ਰਹਿਆਂ ਦਾ ਮੇਲ ਆਦਿ। ੨੧.੧, ੩੦.੩, ੫੮.੪, ੬੦.੨, ੯੦.੩, ੧੯੨.੨, ੨੫੫.੩, ੨੬੫.੩, ੨੬੭.੪, ੩੫੪.੪, ੩੯੬.੨, ੪੦੦.ਸ.ਛੰ.੪, ੪੨੨.ਸ.੩, ੪੩੮.੩, ੪੯੭.੪, ੫੦੫.੩, ੫੨੬.੨, ੫੫੬.ਸ.੨, ੫੬੮.੪, ੫੭੧.੪, ੬੦੭.੩, ੬੫੬.੧, ੬੪੪.੨, ੬੭੫.੨

ਜੋਗਿ : ਵੇਖੋ ਜੋਗ। ੧੮੦.੩

ਜੋਗੀ : (ਸੰ.) (योगिन) ਵਿ.—ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ, ਸੰਯੁਕਤ, ਸੰਗਿਆ—ਉਹ ਪੁਰਖ ਜਿਸ ਵਿਚ ਆਲੌਕਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇ, ਸਿੱਧ ਪੁਰਖ, ਨਾਥ, ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ ਦੇ ਅਨੁਯਾਈ। ੨੧.੧, ੫੮.੪, ੩੬੦.੪, ੬੦੭.੩, ੬੭੫.੨

ਜੋਗੇਸਰ : (ਸੰ.) (योग+ईश्वर—योगश्वर) ਸੰਗਿਆ—ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਜੋਗੀ, ਆਲੌਕਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਮਾਲਿਕ। ੪੯੭.੪

ਜੋਤ : (ਸੰ.) (ज्योतिस) ਸੰਗਿਆ—ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਰੋਸ਼ਨੀ, ਚਮਕ, ਤੇਜ਼, ਵਿਸ਼ੇਸ਼, ਆਲੌਕਿਕ, ਸ਼ਕਤੀ ਜਾਂ ਤੇਜ਼। ੪੦.੩, ੩੫੦.੨, ੫੨੫.੨

ਜੋਤਿ : ਵੇਖੋ ਜੋਤ। ੩.ਸੋ.੧, ੩.ਦੋ.੧, ੩.ਛੰ.੪, ੫.ਛੰ.੩, ੬.ਛੰ.੩, ੧੦.੨, ੧੧.੨, ੨੯.੪, ੩੪.੩, ੪੩.੧, ੫੨.੩, ੫੯.੩, ੬੨.੨, ੬੪.੨, ੬੮.੨, ੭੭.੧, ੧੦੮.੪, ੧੧੫.੪, ੧੩੩.੪, ੧੪੦.੧, ੧੪੧.੧, ੧੪੨.੧, ੧੪੪.ਝ.ਛੰ.੧, ੧੭੨.੧, ੧੮੫.੧, ੧੯੫.੪, ੧੯੬.੨, ੨੨੨.੩, ੨੨੫.੩, ੨੪੬.੪, ੨੪੮.੨, ੨੫੧.੨, ੨੫੭.੧, ੨੬੫.੧, ੨੬੯.੪, ੨੭੦.੨, ੨੭੧.੪, ੨੭੭.੧, ੨੮੩.੪, ੨੯੪.੧, ੨੯੯.੩, ੩੧੧.੧, ੩੧੨.੪, ੩੪੬.੩, ੩੪੮.੧, ੩੬੩.੨, ੩੬੭.੧, ੩੮੫.੧, ੪੧੮.੪, ੪੨੧.੨, ੪੩੧.੧, ੪੫੩.੧, ੪੫੬.੩, ੪੬੨.੪, ੪੭੦.੨, ੪੭੨.੨, ੪੮੮.੨, ੪੮੯.੨, ੫੦੯.੨, ੫੩੭.੨ ੫੪੧.੩, ੫੫੦.੧, ੫੬੫.੧, ੬੩੫.੩, ੬੫੨.੩, ੬੫੩.੩, ੬੫੪.੪, ੬੫੮.੨, ੬੬੧.੧

ਜੋਤਿਕ : (ਸੰ.) (ज्योतिषिन)—ਜੋਤਸ਼ੀ, ਜੋਤਸ਼ ਵਿਦਿਆ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਵਾਲਾ। ੪੪੮.੨, ੪੭੫.੩, ੬੨੭.੩

ਜੋਤੀ : ਵੇਖੋ ਜੋਤਿ । ੧੪.੨, ੨੩.੧, ੫੯.੩, ੧੦੮.੪, ੧੧੫.੪, ੧੨੮.੩, ੧੯੬.੨, ੩੬੩.੪, ੪੩੧.੧, ੫੪੧.੩, ੫੫੦.੧

ਜੋਤੈ : (ਹਿੰ.) (जोत)—ਜੋਤਣਾ, ਵਾਹੁਣਾ, ਹੱਲ ਨਾਲ ਭੂਮੀ ਨੂੰ ਜੋਤਣ ਦੀ ਕਿਰਿਆ । ੫੯੫.੨

ਜੋਧਾ : (ਸੰ.) (योद्धा) ਸੰਗਿਆ—ਯੋਧਾ, ਯੁੱਧ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵੀਰ, ਸੂਰਮਾ । ੭੦.੨, ੬੧੧.੩, ੬੧੭.੧

ਜੋਨਿ : (ਸੰ.) (योनि) ਸੰਗਿਆ—ਜਨਮ, ਉਤਪਤਿ, ਗਰਭ, ਕਾਰਣ, ਸਬਬ, ਜੀਵਾਂ ਦਾ ਆਕਾਰ, ਜੀਵਾਂ ਦੀ ਖਾਨ । ੧੪.੪, ੨੩.੩, ੨੪.੨, ੭੮.੨, ੧੮੨.੧, ੨੪੩.੧, ੪੦੮.੧ ੪੨੨.ਸ.੧, ੬੩੨.੩

ਜੋਬਨ : (ਸੰ.) (यौवन) ਸੰਗਿਆ—ਯੁਵਾ ਅਵਸਥਾ, ਜਵਾਨੀ । ੨੪੧.੩, ੩੪੫.੧, ੬੫੫.੨, ੬੫੯.੧, ੬੬੦.੩

ਜੋਬਨਾਦਿ : ਵੇਖੋ ਜੋਬਨ-ਆਦਿ । ੧੫੯.੧

ਜੋਯੋ : ਵੇਖੋ ਜਿਉ । ਜਿਵੇਂ, ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ । ੬੬੪.੪

ਜੋਰਿ : (ਫ਼ਾ.) ਸੰਗਿਆ—ਬਲ, ਸ਼ਕਤੀ ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਜੋੜਕੇ, ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਕਰਕੇ, ਮਿਲਾਕੇ, ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ, ਬਲ ਨਾਲ ਆਦਿ । ੫੫੪.੪, ੫੭੨.੪

ਜੋਰੇ : ਵੇਖੋ ਜੋਰਿ । ਜੋੜਨਾ । ੧੯੨.੧

ਜੋਰੈ : ਵੇਖੋ ਜੋਰਿ । ੨੧੨.੩, ੪੧੫.੩, ੫੯੩.੧

ਜੌ : ਅਵਯਯ—ਜਦੋਂ, ਯਦਿ, ਅਗਰ, ਜੇ ਜਉ ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਜਬ, ਜਿਸ ਵੇਲੇ । ੧੨.੧, ੧੨.੩, ੧੮੬.੧, ੧੮੯.੧, ੨੨੧.੨, ੩੧੦.੪, ੩੧੩.੧, ੩੩੨.੧, ੩੩੨.੨, ੩੫੨.੧—੩੫੨.੩, ੩੭੪.੪, ੩੮੬.੧, ੩੮੬.੩, ੩੯੭.੧, ੪੦੩.੪, ੪੨੮.੧—੪੨੮.੩, ੪੩੦.੨, ੪੩੩.੧, ੪੩੫.੧, ੪੩੯.੪, ੪੫੨.੨, ੪੬੩.੨, ੪੬੩.੩, ੪੬੪.੧, ੪੬੪.੨ ੪੭੩.੧—੪੭੩.੩, ੪੭੪.੨, ੪੭੫.੨, ੪੮੧.੧, ੪੮੫.੩, ੫੮੫.੩, ੫੮੫.੪, ੫੮੭.੧—੫੮੭.੪, ੫੯੧.੩, ੫੯੫.੧, ੬੦੩.੪, ੬੧੮.੨, ੬੩੫.੧, ੬੬੧.੧—੬੬੧.੩

ਜੌਹਰੀ : ਵੇਖੋ ਜੋਹਰੀ । ੪੭੯.੧, ੪੭੯.੨

ਜੌਲੋ : ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਜਬ ਤਕ, ਜਦ ਤੀਕ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ । ੫੮੫.੨

ਜੌਪੈ : (ਹਿੰ.) (जौ+पै) ਅਵਯਯ—ਜੇਕਰ; ਅਗਰ, ਜੇ । ੪੧੨.੧—੪੧੨.੩

ਝ

ਝਕਝੋਰਤ : (ਹਿੰ.) (झगझोरत) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਝਟਕਾ ਦੇਣਾ, ਹਿਲਾਉਣਾ । ੬੧੪.੩

ਝਗਰੋ : (ਹਿੰ.) (झगरो) ਪੁ.— ਝਗੜਾ, ਦੋ ਜਾਣਿਆ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਵਦ ਵਿਵਾਦ । ੨੮੮.੧

ਝਰਨ : (ਸੰ.) (क्षरण)—ਡਿਗਣਾ, ਝੜਨਾ । ੧੪੫.੩

ਝਰਨਾ : (ਸੰ.) (झड़ना) ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਝੜਨਾ, ਟੁਟ ਕੇ ਗਿਰਣਾ । ੮੯.੩, ੨੫੧.੩

ਝਰੈ : ਵੇਖੋ ਝਰਨ । ਝੜੇ ਹੋਏ, ਟੁਟੇ ਹੋਏ । ੩੧.੪

ਝਾਈ : (ਸੰ.) (छाया) ਇ.—ਪਰਛਾਵਾਂ, ਪਰਛਾਈ, ਝਲਕ, ਝਉਲਾ । ੩੧੧.੩

ਝਾਰਿ : (ਸੰ.) (झाड़) ਪੁ.—ਝਾੜਨਾ, ਛੰਡ ਕੇ, ਝਾੜਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ । ੫੫੪.੪

ਝਿਰਕਾਰ : (ਹਿੰ.) (झिड़कना) ਤਾੜਨਾ, ਝਿੜਕ, ਡਾਂਟ ਡਪਟ । ੩੫੫.੧

ਝੁਕਤਿ : (ਹਿੰ.) (झुकना)—ਝੁਕਣਾ, ਨੀਂਵੇਂ ਹੋਣਾ, ਝੁਕ ਜਾਣਾ । ੩੦੮.੨

ਝੁਕੇ : ਝੁਕਿਆ ਹੋਇਆ । ੩੦੬.੨, ੪੨੬.੨

ਝੁਨ : (ਹਿੰ.) (झून)—ਕੰਪਕੰਪੀ, ਝੁਨਝੁਨਾਹਟ, ਸਰਸਰਾਹਟ । ੧੭੨.੩

ਝੁਨਕਾਰ : (ਸੰ.) (झूणत्कार) ਇ.—ਝਨ ਝਨ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਹੋਣਾ, ਛਨ ਛਨ ਦੀ ਧੁਨੀ, ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਝਣਝਣਾਉਂਦੀ ਸੁਰ ਲਹਿਰੀ । ੨੧੬.੩

ਝੋਲਿ : (ਹਿੰ.) (झोल) ਪੁ.—ਹਿਲਾ ਕੇ, ਹਿਲੋਰਾ । ੩੧੨.੨

ਟ

ਟਹਲ : (ਹਿੰ.) (टहल) ਸੰਗਿਆ ਇ:—ਸੇਵਾ, ਚਾਕਰੀ, ਖ਼ਿਦਮਤ । ੬੭੪.੨

ਟਹਿਲ : ਵੇਖੋ ਟਹਲ । ੬੫੬.੧

ਟਕ : (ਸੰ.) (त्राटक) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਸਥਿਰ, ਇਕ ਥਾਂ ਤੇ, ਗੱਡੀ ਹੋਈ ਨਿਸ਼ਾਨ, ਵੇਂਡਣਾ, ਨਜ਼ਰ, ਆਦਿ । ੩੦੦.੨, ੪੧੩.੧, ੪੩੩.੨, ੬੬੯.੨, ੬੭੦.੧,

ਟਟੋਰੇ : (ਹਿੰ.) (टटोल) ਸ. ਕਿ.—ਟਟੋਲੇ, ਉਂਗਲੀਆਂ ਨਾਲ ਟੋਹੇ, ਲੱਭੇ ਜਾਂ ਸਪਰਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਭਵ ਕਰੇ, ਢੂੰਢਣ ਲਈ ਹੱਥ ਮਾਰਨਾ ਹਨੇਰੇ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਸਪਰਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਲਭਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਾ । ੫੭੯.੨

ਟਰ : (ਹਿੰ.) (टर) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਖਰਵੀ ਜਾਂ ਕੌੜੀ ਬੋਲੀ, ਆਕੜ, ਹਠ ਜ਼ਿਦ, ਬਕ । ੧੬੨.੪

ਟਰਤ : ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਖਰਵਾ ਜਾਂ ਕੌੜਾ ਬੋਲਣਾ, ਬਕਵਾਸ ਕਰਨਾ, ਆਕੜ ਨਾਲ ਬੋਲਣਾ, ਅੜਨਾ, ਨਾ ਟਲਣਾ, ਜ਼ਿਦ ਕਰਨਾ, ਨਾ ਛੱਡਣਾ। ੨੩.੩, ੨੫੪.੨, ੨੯੮.੧, ੩੧੬.੨, ੩੧੯.੪, ੩੮੮.੪, ੪੫੧.੩, ੪੫੯.੪, ੪੯੨.੨, ੫੩੯.੪

ਟਰੈ : ਵੇਖੋ ਟਰਤ। ੩੧੮.੪, ੩੮੩.੧, ੪੯੧.੨

ਟਲਤ : ਵੇਖੋ ਟਰਤ। ੪੧੩.੩

ਟਾਂਕ : (ਸੰ.) (टङ्क) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਤਿੰਨ ਚਾਰ ਪਾਸਿਆਂ ਦਾ ਇਕ ਤੋਲ, ਅੰਦਾਜ਼, ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ, ਟੰਗਣਾ, ਲਿਖਣਾ, ਟਾਕੇ ਜਾਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਜਾਂ ਭਾਵ। ੨੨੯.੨

ਟਾਟੀ : (ਹਿੰ.) (टाटी) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਖੁਸ, ਬਾਂਸ ਜਾਂ ਸੁਰਕੜੇ ਆਦਿ ਦੀ ਓਟ ਕੰਧ ਜਾਂ ਪੜਦਾ, ਟਟੂਆਂ, ਛੋਟਾ ਘੋੜਾ ਜਾਂ ਟੱਟੂ। ੨੩੯.੩

ਟਾਰਿ : (ਹਿੰ.) (टालि) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਟਾਲਨਾ, ਨਾਸ਼ ਕਰਦਾ, ਦੂਰ ਕਰਨਾ, ਖਤਮ ਕਰਨਾ। ੫੦੩.੨

ਟਾਰੀ : ਵੇਖੋ ਟਾਰ। ੩੦.੪, ੪੯੨.੨

ਟਿਕ : (ਹਿੰ.) (टिकना) ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਟਿਕਣਾ, ਠਹਿਰਨਾ, ਅਟਕਣਾ, ਸਥਿਰ ਜਾਂ ਸਥਿਤ ਆਦਿ। ੪੫੩.੪

ਟਿਕਤ : ਵੇਖੋ ਟਿਕ। ਟਿਕਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਟਿਕਦਾ ਹੈ। ੬੩੮.੧

ਟੂਕ : (ਹਿੰ.) (टूक) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਖੰਡ, ਟੁਕਣਾ, ਟੁਕਰ, ਟੁੱਕਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੨੧੦.੧, ੨੨੯.੧, ੪੩੪.੨

ਟੂਟ : (ਸੰ.) (त्रुट्) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਟੁਟਨਾ, ਟੁੱਟ, ਟੁੱਟ-ਭੱਜ, ਖੰਡਿਤ ਹੋਣਾ, ਕਿਸੇ ਜਾਰੀ ਕੰਮ ਦਾ ਖਤਮ ਹੋਣਾ, ਭੰਗ ਹੋਣਾ, ਟੁੱਟ ਪੈਣਾ, ਅਚਾਨਕ ਹਮਲਾ ਬੋਲਣਾ ਆਦਿ। ੩੬੫.੧

ਟੂਟਈ : ਵੇਖੋ ਟੂਟ। ਟੁੱਟਦਾ ਹੈ, ਟੁਟਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੫੯੨.੨

ਟੂਟਤ : ਵੇਖੋ ਟੂਟ। ਟੁੱਟਦਾ ਹੈ, ਟੁੱਟਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੨੦੭.੨

ਟੂਟਿ : ਵੇਖੋ ਟੂਟ। ੫੭੩.੩

ਟੂਟੇ : ਵੇਖੋ ਟੂਟ। ਟੁੱਟੇ। ੪੬੭.੨

ਟੇਕ : (ਹਿੰ.) (टेक) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਆਸਰਾ, ਸਹਾਰਾ, ਥੰਮ, ਢਾਸਣਾ, ਲੰਬ, ਹੱਠ, ਜ਼ਿਦ, ਗੀਤ ਆਦਿ ਦੀ ਸਥਾਈ। ੭.ਛੰ.੧, ੧੩.੩, ੨੩.੩, ੩੪.੪, ੪੩.੧, ੬੩.੪, ੯੨.੨, ੯੫.੪, ੯੯.੨, ੧੧੬.੨, ੧੬੧.੧, ੧੬੪.੪, ੧੯੦.੩, ੨੦੦.੨, ੨੦੧.੩, ੨੦੨.੩, ੨੧੧.੩, ੨੧੫.੪, ੨੩੩.੨, ੨੪੪.੨, ੨੫੨.੧, ੨੫੨.੪, ੨੫੪.੨, ੨੬੧.੧, ੩੦੧.੪, ੩੧੪.੧, ੩੧੪.੨, ੩੧੪.੩, ੩੧੫.੧, ੩੧੫.੨, ੨੧੬.੨, ੩੧੯.੪, ੩੨੨.੨, ੩੨੭.੨, ੩੩੩.੧, ੩੩੬.੧, ੩੩੬.੪, ੩੩੭.੩, ੩੪੯.੨,

੩੮੭.੨, ੩੯੨.੧, ੪੨੭.੩, ੪੪੭.੪, ੪੪੮.੧, ੪੪੯.੧, ੪੫੮.੪, ੪੬੮.੪, ੪੮੨.੨, ੫੫੧.੪

ਟੇਰ : (ਹਿੰ.) (टेक) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਉਚੇ ਸੁਰ ਵਿਚ ਗਾਉਣਾ, ਅਲਾਪਣਾ, ਆਵਾਜ਼ ਲਗਾਉਣਾ, ਆਵਾਜ਼ ਮਾਰਨਾ, ਪੁਕਾਰਨਾ, ਬੋਲਣਾ ਬੁਲਾਉਣਾ । ੪੪.੨, ੬੫੭.੧

ਟੇਰਹੀ : ਵੇਖ ਟੇਰ । ਟੇਰਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ । ੬੪੩.੩

ਟੇਰਤ : ਵੇਖੋ ਟੇਰ । ਟੇਰਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਟੇਰਦਾ ਹੈ । ੫੭੫.੩

ਟੇਵ : (ਹਿੰ.) (टेव) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਅਭਿਆਸ, ਆਦਤ, ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ, ਸੁਭਾਵ, ਗੁਣ, ਲਛਣ । ੩੦.੪, ੧੬੨.੪, ੨੯੮.੧, ੪੫੯.੪, ੪੬੭.੪, ੪੯੨.੨, ੫੩੯.੨. ੬੨੩.੪, ੬੫੩.੧

ਠ

ਠਹਿਰਾਇਓ : (ਹਿੰ.) (ठहरना) ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਰੁਕਣਾ, ਰੁਕਾਇਓ, ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਕਰਵਾਏ, ਸਥਿਰ ਰਹਿਣਾ, ਟਿਕਾ ਦੇਣਾ, ਤੁਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ ਆਦਿ । ੬੪੮.੪

ਠਹਿਰਾਈ : (ਹਿੰ.) (ठहराई) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਠਹਿਰਾਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਕਬਜ਼ਾ ਅਧਿਕਾਰ । ੭ਛੰ.੧, ੩੩੭.੩

ਠਹਿਰਾਈਐ : ਵੇਖੋ ਠਹਿਰਾਈ । ੨੫੩.੩, ੫੪੪.੪

ਠਹਿਰਾਏ : ਵੇਖੋ ਠਹਿਰਾਈ । ੧੧੦.੪

ਠਹਿਰਾਤ : ਕ੍ਰਿ.—ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਸਥਿਰ ਕਰੇ । ੯੫.੩, ੩੧੧.੨, ੪੦੨.੧, ੪੪੬.੩

ਠਹਿਰਾਨੇ : (ਹਿੰ.) (ठहरना) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਤੁਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ, ਗਤਿ ਬੰਦ ਕਰਨਾ, ਠਿਕਾਨਾ, ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਕਰਨਾ ਆਦਿ । ੧੪.੨, ੯੨.੨, ੨੪੭.੨

ਠਹਿਰਾਵਈ : ਵੇਖੋ ਠਹਿਰਾਈ । ੧੧.੧, ੧੦੧.੩, ੧੦੨.੪, ੧੦੩.੧, ੧੧੯.੪, ੧੩੪.੧, ੧੬੧.੪, ੧੬੩.੩, ੧੮੪.੪, ੨੩੪.੧, ੨੩੫.੩, ੪੪੨.੪

ਠਕੁਰਾਈ : (ਹਿੰ.) (ठकुराई) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਠਾਕੁਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਪਦ ਜਾਂ ਭਾਵ, ਸਰਦਾਰੀ, ਪ੍ਰਧਾਨਤਾ, ਰਾਜ, ਰਿਆਸਤ, ਆਦਿ । ੬੭੧.੩

ਠਗ : (ਹਿੰ.) (ठग) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਧੋਖਾ ਦੇ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਛਲੀਆ, ਕਪਟੀ । ੧੬੫.੩, ੪੫੨.੪, ੪੫੩.੪, ੪੮੭.੪

ਠਗੇ : ਵੇਖੋ ਠਗ। ਠਗਣ ਦਾ ਭਾਵ, ਠਗਿਆ ਜਾਣਾ, ਧੋਖੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣਾ। ੬੧੧.੪

ਠਠੇਰੋ : (ਹਿੰ.) (ठठेरा) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਕਸੇਰਾ, ਕਾਸੀ, ਪਿਤਲ ਦੇ ਬਰਤਨ ਬਨਾਉਣ ਵਾਲਾ। ੪੧੯.੩

ਠਟ : (ਹਿੰ.) (ठट) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸਮੂਹ, ਝੁੰਡ, ਜਨਸਮੁਦਾਯ, ਰਚਨਾ, ਬਣਾਵਟ, ਆਦਿ। ੯੯.੪, ੨੩੩.੧

ਠਾਟ : (ਹਿੰ.) (ठाट) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਬਾਂਸ ਤੇ ਫੂਸ ਦੀਆਂ ਪਟੀਆਂ ਦਾ ਬਣਿਆ ਢਾਂਚਾ, ਪਿੰਜਰ, ਰਚਨਾ, ਬਨਾਵਟ, ਸਜਾਵਟ ਆਦਿ। ੧੬੬.੨, ੪੮੬.੨

ਠਾਡੀ : (ਹਿੰ.) (ठाढ़ा) ਵਿ.—ਖੜਾ, ਸਮੂਚਾ, ਸਾਬਿਤ, ਉਤਪੰਨ ਪੈਦਾ, ਉਪਸਥਿਤ ਆਦਿ। ੫੭੫.੪, ੬੧੦.੩

ਠਾਡੋ : ਵੇਖੋ ਠਾਡੀ। ੬੨੪.੨

ਠਾਨ : (ਹਿੰ.) (ठान) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਦ੍ਰਿੜ ਨਿਸਚਾ, ਧਾਰਨਾ, ਪੱਕਾ ਇਰਾਦਾ, ਕਾਰਜ ਦਾ ਆਰੰਭ, ਦ੍ਰਿੜ ਸੰਕਲਪ। ੫੧੦.੪

ਠਾਨਈ : ਵੇਖੋ ਠਾਠ। ਠਾਨਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ਠਾਨਦਾ ਹੈ, ਠਾਨ ਲਿਆ। ੩੬੩.੨, ੪੭੦.੨

ਠਾਨੀ : ਵੇਖ ਠਾਨ। ੧੩੮.੪

ਠਾਨੀਐ : ਵੇਖੋ ਠਾਨ। ਠਾਨੀਏ, ਠਾਨਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੩੯.੩, ੪੯੩.੩

ਠਾਨੀਏ : ਵੇਖੋ ਠਾਨ। ਠਾਨਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੧੦੮.੩

ਠਾਨੇ : ਵੇਖੋ ਠਾਨ। ੨੬.੩, ੪੨੯.੪

ਠਾਮ : (ਸੰ.) (स्थान) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਸਥਾਨ, ਥਾਂ ਜਗ੍ਹਾ, ਟਿਕਾਣਾ, ਅੰਦਾਜ਼, ਆਦਿ। ੪੨੮.੩, ੬੧੫.੧

ਠਿਕਾਨਾ : (ਹਿੰ.) (ठिकाना) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸਥਾਨ, ਜਗ੍ਹਾ, ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ, ਸਥਾਨ ਤੋਂ, ਜਗ੍ਹਾਂ ਤੇ, ਟਿਕਾਣੇ 'ਤੇ। ੪੪੦.੧

ਠਿਕਾਨੋ : ਵੇਖੋ ਠਿਕਾਨਾ। ਟਿਕਾਣਾ, ਸਥਾਨ, ਜਗ੍ਹਾ, ਠੌਰ, ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ ਆਦਿ। ੫੭੮.੧, ੫੮੮.੪

ਠੌਰ : (ਹਿੰ.) (ठौर) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਟਿਕਾਣਾ, ਸਥਾਨ, ਜਗ੍ਹਾ, ਅਵਸਰ, ਮੌਕਾ, ਸਹਾਰਾ, ਆਸਰਾ, ਆਦਿ। ੮੪.੩, ੧੮੮.੪, ੧੯੭.੪, ੪੦੨.੧, ੪੨੮.੨, ੪੪੬.੩, ੫੦੩.੪, ੫੭੮.੧

ਡ

ਡਹਕਤ : (ਹਿੰ.) (डहकत) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਠੱਗੀ ਮਾਰਨਾ, ਠੱਗਣਾ, ਧੋਖਾ ਦੇਣਾ, ਛਲ ਕਰਨਾ, ਲਲਚਾ ਕੇ ਨਾ ਦੇਣਾ ਆਦਿ। ੪੬੧.੧

ਡਕਾਰ : (ਹਿੰ.) (डकार) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਭਰੇ ਪੇਟ ਚੋਂ ਗਲੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੀ ਆਵਾਜ਼, ਮੂੰਹ ਚੋਂ ਨਿਕਲੀ ਹਵਾ ਦੀ ਆਵਾਜ਼। ੬੨੩.੩

ਡੰਗ : (ਹਿੰ.) (डंक) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਉਹ ਜ਼ਹਰੀਲਾ ਕੰਡਾ ਜੋ ਭ੍ਰਿੰਡ, ਸੱਪ, ਠੂੰਆ ਆਦਿ ਜੀਵ ਵਿਰੋਧੀ ਦੇ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਖੋਭਦੇ ਹਨ। ੭੫.੨

ਡਗਮਗ : (ਹਿੰ.) (डिगमग) ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਇਧਰ ਉਧਰ ਹਿਲਣਾ ਜੁਲਣਾ, ਡਾਵਾਂ ਡੋਲ, ਦੁਬਿਧਾਜਨਕ ਸਥਿਤੀ, ਵਿਚਲਿਤ ਹੋਣਾ। ੧੭੩.੪, ੪੧੩.੧

ਡੰਡ : (ਸੰ.) (दण्ड) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਡੰਡਾ, ਸੋਟਾ, ਦੰਡ, ਸਜ਼ਾ, ਜ਼ੁਰਮਾਨਾ, ਹਾਨੀ, ਘਾਟਾ, ਕਸਰਤ ਆਦਿ। ੨੮੮.੧ ੩੨੪.੩, ੩੫੬.੨, ੪੭੬.੧, ੫੨੩.੪, ੫੨੪.੩, ੫੨੪.੪

ਡੰਡਉਤਿ : (ਸੰ.) (दण्डवत) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਡੰਡੇ ਵਾਂਗ ਜ਼ਮੀਨ ਉਤੇ ਸਿੱਧਾ ਲੇਟ ਕੇ ਕੀਤਾ ਪ੍ਰਣਾਮ, ਸ਼ਸ਼ਟਾਂਗ ਪ੍ਰਣਾਮ। ੬੨੮.੨

ਡੰਡੋਤ : ਵੇਖੋ ਡੰਡਉਤਿ। ੪੦੧.ਸ.ਛੰ.੩

ਡਰ : (ਸੰ.) (डर) ਅ. ਕ੍ਰਿ —ਭੈ, ਖੌਫ, ਤ੍ਰਾਸ। ੫੪੪.੪

ਡਰਪਤ : ਵੇਖੋ ਡਰ। ਡਰਦਿਆਂ, ਡਰਦਾ ਹੋਇਆ। ੫੪੪.੪

ਡਾਕਨਿ : (ਸੰ.) (डाकिनी) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਡੈਣ, ਚੂੜੇਲ, ਜਾਦੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇਸਤਰੀ ਭੂਤਨੀ, ਡਰਾਉਣੀ ਸ਼ਕਲ ਵਾਲੀ ਇਸਤਰੀ। ੪੦੬.੧

ਡਾਂਡੇ : (ਹਿੰ.) (डांटै) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਡਾਂਟਣਾ ਝਿੜਕੇ, ਫਿਟਕਾਰੇ, ਲਾਹਨਤ ਪਾਵੇ ਆਦਿ। ੫੩੨.੩

ਡਾਰ : (ਹਿੰ.) (डार) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਡਾਲ, ਸ਼ਾਖਾ, ਟਹਿਣੀ, ਝੁੰਡ, ਕਹਾਰ, ਸਮੂਹ। ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਡਾਲਨਾ, ਪਾਉਣਾ, ਪਹਿਨਣਾ। ੨੪.੪; ੩੧੮.੩, ੪੩੦.੨

ਡਾਰਤ : ਵੇਖੋ ਡਾਰ। ਪਾਉਂਦਾ, ਭਰੀਏ, ਸੁੱਟਦਾ ਆਦਿ। ੩੩੨.੪, ੫੨੬.੧, ੫੬੧.੩

ਡਾਰਿ : ਵੇਖੋ ਡਾਰ। ੨੩੧.੧, ੨੩੮.੨, ੨੪੦.੩, ੫੫੪.੧, ੫੮੨.੧

ਡਾਰਿਉ : ਵੇਖੋ ਡਾਰ। ਪਾਉਣਾ, ਪਾਉਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੬੪੬.੨

ਡਾਰੀ : ਵੇਖੋ ਡਾਰ। ਡਾਲੀ, ਟਹਿਣੀ, ਸ਼ਾਖ। ੩੯੩.੩

ਡਾਰੀਅਤ : ਵੇਖੋ ਡਾਰਤ। ੧੬੬.੧; ੬੧੫.੧, ੬੧੮.੨, ੬੩੬.੨

ਡਾਰੀਐ : ਵੇਖੋ ਡਾਰਤ। ਪਾਈਏ, ਸੁਟੀਏ, ਭਰੀਏ। ੧੦੯.੧, ੫੨੪.੨, ੬੧੫.੨, ੬੭੨.੩

ਡਾਰੇ : ਵੇਖੋ ਡਾਰ। ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਪਾਵੇ, ਸੁਟੇ, ਲਾਵੇ, ਭਰੇ। ੨੮੮.੧, ੩੬੪.੨, ੪੫੯.੨, ੫੫੭.੧, ੫੭੭.੩, ੫੯੮.੧

ਡਾਰੇ : ਵੇਖੋ ਡਾਰ। ੬੫੦.੨

ਡਾਰੋ : ਵੇਖੋ ਡਾਰ। ੨੫੫.੪

ਡੀਲ : (ਹਿੰ.) (ਡੀਲ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਸਰੀਰ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ, ਕੱਦ ਕਾਠ, ਸਰੀਰ, ਦੇਹ, ਪ੍ਰਾਣੀ. ਪ੍ਰਾਣੀ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਡੀਲ। ੧੬੪.੧

ਡੁਲਾਨੇ : (ਸੰ.) (ਦੁਲੁ) ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਡੋਲ ਗਏ, ਹਿਲ ਗਏ, ਆਪਣੇ ਸੁਭ੍ਹਾਅ, ਗੁਣ, ਕਰਮ, ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਥਿੜਕ ਜਾਂ ਹੱਟ ਗਏ, ਥਿੜਕ ਗਏ। ੨੭੧.੨

ਡੂਬ : (ਹਿੰ.) (ਡੂਬਨਾ) ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਡੁੱਬ, ਡੁੱਬ ਗਿਆ, ਗਿਰ ਗਿਆ, ਗਰਕ ਗਿਆ। ੩੫੫.੩

ਡੂਬੇ : ਵੇਖੋ ਡੂਬ। ੪੭੮.੧

ਡੋਰੀ : (ਹਿੰ.) (ਡੋਰੀ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਡੋਰੀ, ਰੱਸੀ, ਡੋਰ, ਸੂਤਲੀ। ੯੫.੨

ਡੋਲ : (ਹਿੰ.) (ਡੋਲ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਡੋਲ, ਬਰਤਨ, ਖੂਹ ਵਿਚੋਂ ਪਾਣੀ ਕੱਢਣ ਵਾਲਾ ਝੂਲਾ, ਪਾਲਕੀ, ਹਲਚਲ, ਤੋਲਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਬਰਤਨ। ੫੩੫.੩, ੬੦੯.੩

ਡੋਲੈ : (ਹਿੰ.) (ਡੋਲਨਾ) ਸ. ਕ੍ਰਿ—ਡੋਲ ਜਾਣਾ, ਆਪਣੇ ਸਥਾਨ ਵਿਚਾਰ ਜਾਂ ਗੁਣ ਕਰਮ ਤੋਂ ਡਿਗ ਪੈਣਾ ਜਾਂ ਹਿਲ ਜਾਣਾ, ਕੰਬਣਾ, ਹਿਲਣਾ ਟਹਿਲਣਾ, ਚਲਣਾ, ਫਿਰਨਾ ਆਦਿ। ੩੯੩.੨, ੪੩੦.੧, ੫੮੭.੨

ਢ

ਢੰਗ : (ਹਿੰ.) (ਢੰਗ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਕ੍ਰਿਆ, ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਪ੍ਰਕਾਰ, ਰੀਤਿ, ਉਪਾਅ, ਸਥਿਤੀ, ਦਸ਼ਾ, ਅਵਸਥਾ। ੨੯੭.੪

ਢਰਤ : (ਹਿੰ.) (ਢਲਨਾ) ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਸਾਂਚੇ ਵਿਚ ਢਲ ਜਾਣਾ, ਢਰਕਨਾ, ਗਿਰਕੇ ਵਹਿਣਾ, ਬੀਤਣਾ, ਗੁਜ਼ਰਨਾ ਕਿਸੇ ਵਲ ਅਕ੍ਰਿਸ਼ਤ ਹੋ ਕੇ ਉਸ ਪਾਸੇ ਵਲ ਜਾਣਾ। ੬੦੩.੨

ਢਾਕ : (ਸੰ.) (आषढक) ਸੰਗਿਆ—ਢੱਕ ਪਲਾਹ, ਕਮਰ, ਕਟਿ, ਕੁਛੜ, ਗੋਦ, ਝਾੜੀ, ਬੂਝਾ, ਪਹਾੜ ਦੀ ਢਲਵਾਨ। ੧੨੯.੩

ਢਾਡੀ : (ਹਿ.) (ਢਾਢ਼ੀ) ਸੰਗਿਆ—ਢੱਢ ਵਜਾਉਣ ਵਾਲੇ, ਢੱਢ ਵਜਾਕੇ ਯੋਧਿਆਂ ਦੀਆਂ ਵਾਰਾਂ ਗਾਉਣ ਵਾਲਾ, ਯਸ ਗਾਉਣ ਵਾਲਾ। ੬੧੧.੩

ਢਾਰ : (ਹਿੰ.) (ਢਾਰ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਢਾਲੇ, ਉਤਾਰ, ਮਾਰਗ, ਰਸਤਾ, ਢਾਂਚਾ, ਰਚਨਾ, ਬਣਾਵਟ, ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਗਹਿਣਾ। ੬੧੪.੨

ਢਾਲਾ : (ਹਿੰ.) (ਢਾਲ) ਸੰਗਿਆ—ਰਚਨਾ, ਬਣਾਵਟ, ਢਾਲ, ਫਲਕ, ਢੰਗ, ਤਰੀਕਾ, ਪ੍ਰਕਾਰ, ਢਾਲਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਜਾਂ ਭਾਵਾ। ੩੫੧.੩

ਢਿਗ : (ਹਿੰ.) (ਢਿਗ) ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਨੇੜੇ, ਕੋਲ, ਸਮੀਪ, ਪਾਸ, ਨਿਕਟ, ਤਟ, ਕਿਨਾਰਾ ਆਦਿ। ੪੫੧.੨

ਢਿਠਾਈ : (ਹਿੰ.) (ਢਿਠਾਈ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਢੀਠ ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਜਾਂ ਭਾਵ, ਅਣਉਚਿਤ ਸਾਹਸ, ਨਿਰਲਜਤਾ। ੩੦੭.੨, ੫੨੨.੩, ੬੪੧.੩

ਢੇਕੁਲੀ : (ਹਿੰ.) (ਢੇਕਲੀ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਸਿੰਚਾਈ ਦੇ ਲਈ ਪਾਣੀ ਨਿਕਾਲਣ ਵਾਲਾ ਯੰਤ੍ਰ, ਧਾਨ ਕੁਟਣ ਦਾ ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਯੰਤ੍ਰ ਕਲਾਬਾਜ਼ੀ। ੨੩੮.੧

ਤ

ਤਉ : (ਹਿੰ.) (ਤੌ) (ਤਤ) ਅਵਯਯ—ਉਸ ਸਮੇਂ, ਵਕਤ, ਇਸ ਕਾਰਣ ਆਦਿ। ੨੨੪.੧, ੩੩੦.੩, ੩੫੪.੨, ੩੭੯.੨, ੩੭੯.੩, ੩੮੦.੨, ੪੧੯.੨, ੬੧੪.੨, ੬੧੪.੩, ੬੧੭.੩, ੬੧੮.੧, ੬੩੦.੨, ੬੪੫.੧, ੬੬੧.੪, ੬੬੨.੧

ਤਊ : (ਹਿੰ.) (ਤਊ) ਅਵਯਯ—ਤਦਵੀ, ਫਿਰ ਵੀ, ਇਸ ਤੇ ਵੀ, ਇਵੇਂ ਹੀ ਆਦਿ। ੧੬੬.੧, ੧੬੬.੨, ੩੨੯.੩, ੩੫੩.੩, ੩੭੯.੧, ੪੧੯.੨, ੪੨੫.੪, ੫੯੧.੨

ਤਸ : (ਸੰ.) (ਤਸਕਰ) ਵਿ.—ਤੈਸਾ, ਵੈਸਾ, ਓਹੋ ਜਿਹਾ, ਤੇਹਾ, ਤਸਕਰ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਆਦਿ। ੪੯੬.੩

ਤਸਕਰ : (ਸੰ.) (ਤਸਕਰ) ਸੰਗਿਆ—ਚੋਰ, ਠਗ, ਚੋਰ ਨਾਮਕ ਗੰਧ ਦ੍ਰਵਾਰ ਆਦਿ। ੧੭੯.੪

ਤਹ : (ਫ.) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਕਿਸੇ ਵਸਤ ਉਪਰ ਹੋਰ ਵਸਤੂ ਦਾ ਮੋਟਾ ਫੈਲਾਅ, ਤਹਿ ਪਰਤ, ਵਰਕ, ਝਿਲੀ। ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਤਹਾਂ ਉਥੇ। ੫੨੯.੨

ਤਹਾ : (ਹਿੰ.) (ਤਹਾਂ) ਕ੍ਰਿ. ਵਿ—ਉਸ ਸਥਾਨ ਤੇ, ਤਹਾਂ, ਵਹਾਂ, ਉਸ ਅਵਸਰ ਤੇ। ੫੪੫.੧, ੫੪੫.੨, ੫੪੫.੪, ੫੭੮.੪

ਤਹਾਂ : ਵੇਖੋ ਤਹਾ। ੨੧੯.੩, ੫੪੪.੪, ੫੪੫.੩

ਤਹਿ : ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਤਹਾਂ, ਉਥੇ ਹੀ, ਉਸ ਥਾਂ, ਉਥੇ । ੪੧੦.੩

ਤਹੀ : (ਹਿੰ.) (तहीं) ਸੰਗਿਆ—ਤਹਿ ਲਗਾਈ ਵਸਤੂ । ਕ੍ਰਿ. ਵਿ. ਉਹੀ ਥਾਂ, ਤਬ ਹੀ, ਤਭੀ, ਸਰਵ—ਉਸਨੂੰ ਤਿਸੇ ਆਦਿ । ੨੭੪.੩, ੬੧੦.੪

ਤਕਤ : (ਹਿੰ.) (तकना) ਕ੍ਰਿ.—ਤੱਕਣਾ, ਵੇਖਣਾ, ਦੇਖਣਾ, ਸਥਿਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਦੇਖਣਾ, ਤਕਣ ਦਾ ਕ੍ਰਿਆ । ੩੨੩.੧, ੪੯੧.੪, ੫੪੮.੪

ਤਕਾਰ : (ਨ + ਕਾਰ) 'ਨਕ ਤਕਾਰ' ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਭਾਜਤ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਇਸ ਤਰਾਂ 'ਤਕਾਰ' ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ—ਨਾ ਕਰਨ ਯੋਗ । ਕੰਮ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ, ਕਿਸੇ ਰੂਪ । ੪੮੨.੨

ਤਚਨ : (ਹਿੰ.) (तचना) ਕ੍ਰਿ.—ਤਪਣਾ, ਅੱਗ ਵਿਚ ਤਪਤ ਹੋਣਾ, ਕਰੋਧ ਭਰੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਘੂਰਨਾ, ਤਾੜਨਾ । ੨੦੩.੪

ਤਜ : (ਸੰ.) (त्यज्) ਕ੍ਰਿ.—ਤਿਆਗ ਕੇ, ਛਡ ਕੇ, (ਹਿੰ.) (तज) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਦਾਲਚੀਨੀ ਦੀ ਜਾਤੀ ਦਾ ਇਕ ਬਿਰਖ, ਜਿਸ ਦੇ ਪੱਤੇ ਨੂੰ ਤੇਜ ਪੱਤਰ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ੧੨੧.੪, ੧੩੬.੨, ੪੪੨.੩, ੬੨੯.੧

ਤਜਤ : ਵੇਖੋ ਤਜਤ । ੧੩੬.੧, ੩੧੭.੩, ੩੨੩.੧, ੩੨੩.੩, ੩੨੯.੩, ੪੭੮.੧, ੫੧੪.੧, ੫੯੧.੩

ਤਜਨ : (ਹਿੰ.) (तजन) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਤਜਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਜਾਂ ਭਾਵ, ਵਿਰਕਤ ਹੋਣਾ, ਪਰਤਿਆਗ, ਛਡਣਾ ਆਦਿ । ੬੧੩.੩

ਤਜਾ : ਵੇਖੋ ਤਜਨ । ਛੱਡ ਦੇਣਾ । ੧੧੯.੨

ਤਜਿ : ਵੇਖੋ ਤਜਿ । ਤਜਕੇ, ੧੮੪.੨, ੩੩੨.੧, ੩੩੫.੧, ੪੪੧.੩, ੪੫੭.੨, ੬੫੯.੧

ਤਜੇ : ਵੇਖੋ ਤਜ । ਛੱਡੇ । ੨੨੩.੩

ਤਜੈ : ਵੇਖੋ ਤਜ । ਛੱਡੇ, ਛੱਡ ਦਿਤੇ । ੪੧੨.੪

ਤਤ : (ਸੰ.) (तत्व) ਸੰਗਿਆ—ਜਗਤ ਦਾ ਮੂਲ ਕਾਰਣ, ਯਥਾਰਥ, ਸਾਰ, ਅਸਲੀਅਤ, ਬ੍ਰਹਮ, ਸਰਵ—ਉਹ ਉਸ । ੩.ਸੋ.੨, ੩.ਦੋ.੨, ੩੧.੧, ੧੧੫.੪, ੧੧੬.੧, ੧੮੬.੩, ੨੨੫.੨, ੨੪੩.੧, ੩੮੩.੨, ੪੧੩.੩, ੪੩੬.੩, ੫੨੪.੨, ੬੨੪.੧, ੬੩੨.੧

ਤੰਤ : (ਸੰ.) (तन्त्र) ਸੰਗਿਆ—ਨਿਯਮ, ਸਿਧਾਂਤ, ਟੂਣਾ, ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ । ਸੂਤਰ ਧਾਗਾ ਆਦਿ । ੫੮੦.੨

ਤਤਹਿ : ਵੇਖੋ ਤਤ । ੩.ਸੋ.੨, ੩.ਦੋ.੨, ੧੧੬.੧

ਤਤਕਾਲ : (ਸੰ.) (तत्काल) ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਉਸ ਵੇਲੇ, ਤੁਰੰਤ, ਉਸ ਸਮੇਂ, ਫੌਰਨ, ਇਕ ਦਮ । ੨੭੪.੪, ੩੬੫.੧

ਤੱਤਕਸ਼ਣ : (ਸੰ.) (तत्क्षणम्) ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਉਸ ਸਮੇਂ, ਉਸ ਵੇਲੇ, ਤਤਕਾਲ, ਤਰੁੰਤ, ਉਸੇ ਪਲ ।

ਤਤੁ : ਵੇਖੋ ਤਤ।

ਤਤ੍ਰ : (ਸੰ.) (तत्र) ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਉਥੇ, ਉਸ ਜਗਾ, ਉਸ ਸਥਾਨ ਤੇ। ੪੧੩.੩

ਤੰਦੁਲ : (ਹਿੰ.) (तंदुल) ਸੰਗਿਆ—ਚਾਵਲ, ਅੰਨ ਸਰਸੋਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਇਕ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਤੋਲ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਹੀਰੇ ਤੋਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ੧੨੧.੧, ੧੨੧.੨, ੪੩੫.੨

ਤਨ : (ਸੰ.) (तनु) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸਰੀਰ, ਕਾਇਆ, ਰੂਪ ਅਕਾਰ। (ਫ਼ਾ.) ਸ਼ਰੀਰ, ਦੇਹ, ਜਿਸਮ ਆਦਿ। ੬੩.੩, ੧੨੯.੨, ੧੮੧.੨, ੨੩੫.੧, ੨੬੩.੪, ੩੫੩.੩, ੩੬੫.੨, ੩੭੭.੧, ੪੯੦.੪, ੪੯੪.੩, ੫੧੩.੩, ੫੧੩.੪, ੫੨੨.੪, ੫੩੯.੪, ੫੪੭.੪, ੫੬੨.੨, ੫੬੮.੨, ੫੭੩.੨, ੫੭੪.੨; ੫੮੦.੨, ੫੮੪.੪, ੫੯੬.੩, ੬੧੦.੨, ੬੩੭.੧, ੬੪੬.੪, ੬੬੫.੧, ੬੬੮.੧

ਤਨਕ : ਵੇਖੋ ਤਨਿਕ। ੫੦੫.੨, ੫੬੧.੨, ੬੩੭.੪, ੬੬੩.੧

ਤਨਿ : ਵੇਖੋ ਤਨ। ੬੩੬.੩

ਤਨਿਕ : (ਹਿੰ.) (तनिक) ਵਿ.—ਥੋੜ੍ਹਾ, ਘੱਟ, ਛੋਟਾ। ਕ੍ਰਿ. ਵਿ. ਜ਼ਰਾ ਕੁ, ਰਤਾ ਕੁ ਆਦਿ। ੧੭੪.੧—੧੭੪.੪, ੨੦੪.੨, ੨੧੩.੧, ੩੬੪.੨, ੩੭੩.੧; ੪੩੫.੨

ਤਨੁ : (ਸੰ.) (तनु) ਵਿ.—ਦੁਬਲਾ, ਪਤਲਾ, ਅਲਪ, ਥੋੜ੍ਹਾ, ਕੋਮਲ। ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਸ਼ਰੀਰ, ਦੇਹ, ਚਮੜਾ, ਇਸਤਰੀ ਔਰਤ, ਆਦਿ। ੪੭੭.੧, ੬੦੨.੪

ਤਨੁਕ : ਵੇਖੋ ਤਨਿਕ। ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ, ਰਤੀ ਭਰ। ੫੦੬.੧

ਤਪ : (ਸੰ.) (तप्) ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਤਪਣਾ, ਜਲਨਾ, ਤਪਸਿਆ ਕਰਨਾ। ਸਾਧਨਾ ਕਰਨਾ ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਤਪਾਣਾ, ਜਲਾਣਾ, ਸਾੜਨਾ, ਗਰਮ ਕਰਨਾ। ਸੰਗਿਆ—ਗਰਮੀ, ਤਪਸਿਆ, ਸਾਧਨਾ। ੧੯੨.੨, ੨੨੦.੧, ੨੫੫.੧, ੪੨੬.੨, ੫੯੮.੨, ੬੧੨.੩

ਤਪਸਯਾ : ਵੇਖੋ ਤਪਸਿਆ। ੨੯੦.੨

ਤਪਸਿਆ : (ਸੰ.) (तपस्या) ਸੰਗਿਆ—ਤਪ, ਸਾਧਨਾ, ਵੇਖੋ ਤਪ। ੬੪੯.੧

ਤਪਤ : (ਸੰ.) (तप्त) ਵਿ.— ਗਰਮ, ਗਰਮ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ, ਤਪਿਆ ਹੋਇਆ। ੧੩੬.੩, ੨੮੬.੧, ੩੦੬.੧, ੩੭੭.੧, ੩੮੮.੧, ੬੨੪.੩

ਤਪਤਿ : ਵੇਖੋ ਤਪਤ। ੪੭੧.੧

ਤਬ : (ਸੰ.) (तदा) ਅਵਯਯ—ਉਸ ਸਮੇਂ, ਉਸ ਵਕਤ ਤੋਂ, ਇਸ ਕਾਰਣ, ਇਸ ਵਜਾ ਤੋਂ। ੧੮੪.੩, ੨੧੮.੧, ੫੯੨.੪

ਤੰਬੋਲ : (ਸੰ.) (ताम्बूल) ਸੰਗਿਆ—ਪਾਨ, ਤਮੋਲ। ੮੫.੩, ੯੪.੧, ੧੨੨.੧, ੧੫੮.੪, ੧੯੪.੨, ੨੫੮.੩, ੬੫੧.੧

ਤੰਬੋਲੀ : (ਸੰ.) (ताम्बूलिन) ਸੰਗਿਆ—ਪਾਨ ਵੇਚਣ ਵਾਲਾ, ਪਾਨ ਬਣਾ ਕੇ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਨੌਕਰ। ੬੭੫.੩

ਤਮ : (ਸੰ.) (तमस्) ਸੰਗਿਆ—ਤਮੋਗੁਣ ਅੰਧਕਾਰ। ੧੫੭.੩, ੩੬੩.੨

ਤਮਚਰ : (ਹਿੰ.) (तमचर) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਨਿਸ਼ਾਚਰ, ਰਾਖਸ਼ਸ, ਉਲੂ। ੭੫.੩

ਤਮਚੁਰ : (ਹਿੰ.) (तमचुर) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਤਾਮ੍ਰਚੂੜ, ਮੁਰਗਾ, ਕੁੱਕੜ। ੬੫੭.੪, ੬੬੧.੩

ਤਮਾਲ : (ਸੰ.) (तिमाल) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਇਕ ਸਦਾਬਹਾਰ ਦਰਖੱਤ, ਤੇਜਪੱਤਾ, ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਤਲਵਾਰ, ਤੰਬਾਕੂ ਆਦਿ। ੩੮੧.੨ ੪੫੯.੧

ਤਮੋਲ : (ਹਿੰ.) (तमोल) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਪਾਨ ਦਾ ਬੀੜਾ, ਵੇਖੋ ਤੰਬੋਲ। ੬੧੫.੨

ਤੰਮੋਲ : ਵੇਖੋ ਤੰਬੋਲ। ੬੨੬.੨

ਤਯਾਗ : (ਸੰ.) (तयाग) ਸੰਗਿਆ—ਤਜਣ ਜਾਂ ਛੱਡਣ ਕ੍ਰਿਆ ਜਾਂ ਭਾਵ, ਵੈਰਾਗ, ਕਿਸੇ ਸ਼ੁਭ ਕਾਰਜ ਲਈ ਆਪਣਾ ਹਿਤ ਜਾਂ ਲਾਭ ਨਿਛਾਵਰ ਕਰ ਦੇਣਾ। ੨੨.੩, ੩੧.੨, ੨੪੭.੩, ੩੩੩.੩, ੩੮੬.੨, ੪੪੧.੨, ੪੬੦.੪, ੪੬੩.੧, ੫੧੫.੨, ੫੪੮.੪

ਤਯਾਗਹੁ : ਵੇਖੋ ਤਯਾਗ। ਤਿਆਗ ਕਰੋ, ਛੱਡ ਦਿਓ। ੫੯੨.੨

ਤਯਾਗਯੋ : ਵੇਖੋ ਤਯਾਗ। ੫੭੭.੪

ਤਯਾਗਿ : ਵੇਖੋ ਤਯਾਗ। ੬੦੫.੩, ੬੧੭.੧

ਤਯਾਗੀ : (ਸੰ.) (त्यागी) ਵਿ.—ਤਿਆਗ ਦਾ ਧਾਰਣੀ, ਤਿਆਗ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਵੇਖੋ ਤਯਾਗ। ੨੨.੩

ਤਯਾਗੋ : ਵੇਖੋ ਤਯਾਗ। ਤਿਆਗ ਕਰ। ੫੭.੧

ਤਯੋ : (ਹਿੰ.) (त्यौं) ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਸ ਪ੍ਰਕਾਰ, ਉਸ ਸਮੇਂ, ਉਸੇ ਸਮੇਂ, ਤਿਵੇਂ। ੬੩੬.੪

ਤਰ : (ਸੰ.) (तरु) ਸੰਗਿਆ—ਬ੍ਰਿਖ, ਦਰਖਤ, ਪੇੜ। ੭੯.੨, ੨੩੦.੪

ਤਰਹ : (ਹਿੰ.) (तरह) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਪ੍ਰਕਾਰ, ਭਾਂਤੀ, ਵਾਂਗ, ਤਰਾਂ, ਕਿਸਮ, ਬਨਾਵਟ, ਢਾਂਚਾ, ਉਪਾਯ, ਢੰਗ, ਹਾਲ ਆਦਿ। ੨੮੮.੩

ਤਰੰਗ : (ਸੰ.) (तरङ्ग) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਲਹਿਰ, ਮੌਜ, ਖਾਣੀ, ਦਾ ਹਿਲੋਰ, ਚਿਤ ਦੀ ਉਮੰਗ ਆਦਿ। ੬੧.੨, ੬੪.੪, ੭੬.੧, ੮੮.੩, ੯੬.੧, ੧੧੨.੨, ੧੬੯.੨, ੨੩੩.੨, ੪੫੩.੪

ਤਰਣ : (ਸੰ.) (तरण) ਸੰਗਿਆ—ਤੈਰਨ ਦਾ ਭਾਵ ਜਾਂ ਕ੍ਰਿਆ, ਤਰਨਾ, ਪਾਰ ਉਤਾਰਨਾ, ਪਾਰ ਹੋਣਾ, ਭਾਵ ਸਾਗਰ ਪਾਰ ਕਰਨ, ਮੁਕਤ ਹੋਣਾ ਆਦਿ। ੭੨.੩, ੩੩੯.੪

ਤਰਤ : ਵੇਖੋ ਤਰਣ । ਤਰਦਾ ਹੈ, ਪਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਰਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ । ੬੭.੪, ੪੮੬.੩

ਤਰਫ : (ਹਿੰ.) (तरफ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਵਲ, ਪਾਸੇ, ਦਿਸ਼ਾ, ਕਿਨਾਰਾ । ੩੧੭.੩

ਤਰਯੋ : ਵੇਖੋ ਤਰਣ । ਤਰ ਗਿਆ, ਪਾਰ ਹੋ ਗਿਆ, ਭਵਜਲ ਤੋਂ ਪਾਰ ਹੋ ਗਿਆ । ੫੦੯.੪

ਤਰੁ : (ਸੰ.) (तरु) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਰੁੱਖ, ਪੇੜ, ਦਰਖਤ, ਚੀਲ ਦਾ ਰੁੱਖ । ੨੫੫.੨, ੩੦੮.੨, ੫੪੩.੩, ੬੧੨.੧, ੬੩੮.੨

ਤਰੁਹਰਿ : (ਹਿੰ.) (तरहर, तरहरि) ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਥੱਲੇ, ਹੇਠਾਂ, ਨੀਚੇ, ਵਿ.—ਨੀਵਾਂ, ਨਿਚਲਾ, ਹੇਠਲਾ, ਨੀਚ, ਬੁਰਾ । ੩੦੮.੨

ਤਰੁਬਰ : ਵੇਖੋ ਤਰੁਵਰ । ੩੭੬.੨

ਤਰੁਵਰ : (ਸੰ.) (तरुवर) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਅਕਾਰ ਵਿਚ ਵੱਡਾ ਰੁੱਖ, ਉੱਚਾ ਜਾਂ ਉੱਤਮ ਰੁੱਖ । ੧੧੭.੨

ਤਰੁਵਰੁ : ਵੇਖੋ ਤਰੁਵਰ । ੫੯੨.੧

ਤਰੋਵਰ : ਵੇਖੋ ਤਰੁਵਰ । ੧੭੨.੪

ਤਲਫ਼ : (ਹਿੰ.) (तलफना)—ਤੜਪਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਜਾਂ ਭਾਵ, ਤੜਾਫ਼ਣਾ, ਚਮਕ ਆਦਿ । ੫੦੨.੧, ੫੧੫.੧

ਤ੍ਰਾਸ : (ਸੰ.) (त्रास) ਸੰਗਿਆ—ਡਰ, ਭੈ, ਕਸ਼ਟ । ੨੦੭.੩, ੩੨੩.੧, ੪੦੨.੩, ੪੦੯.੧, ੪੯੬.੩, ੫੪੪.੩, ੫੪੫.੧, ੫੮੧.੨,

ਤ੍ਰਾਹ : (ਸੰ.) (त्रास) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਬਚਾਉ, ਰੱਖਿਆ, ਡਰ ਭੈ, ਤ੍ਰਾਹ ਤ੍ਰਾਹ ਕਰਦਾ । ੬੪੩.੩

ਤ੍ਰਿਆ : (ਸੰ.) (त्रिया) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਇਸਤਰੀ, ਔਰਤ, ਨਾਰ, ਜਨਾਨੀ ੨੦੭.੩, ੪੦੫.੨

ਤ੍ਰਿਸ਼ਟ : (ਸੰ.) (तिष्ठ) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਸਥਿਤ, ਹੋਣਾ, ਰਹਿਣਾ, ਠਹਿਰਨਾ, ਕਹਿ ਸਕਣਾ, ਠਹਿਰ ਸਕਣਾ । ੩੦੭.੪

ਤ੍ਰਿਸਨਾ : (ਸੰ.) (तृष्णा) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਪਿਆਸ, ਤ੍ਰੇਹ ਤਿਖਾ, ਅਭਿਲਾਸ਼ਾ, ਲੋਭ, ਮਾਇਆ, ਲਾਲਚ । ੧੦੯.੩, ੧੧੭.੩, ੨੩੩.੨, ੩੧੧.੩, ੪੨੪.੪, ੪੫੭.੩, ੫੭੨.੩, ੫੭੮.੩, ੬੨੧.੪

ਤ੍ਰਿਕਾਲ : (ਸੰ.) (त्रिकालम्) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਤਿੰਨੇ ਕਾਲ (ਭੂਤ, ਵਰਤਮਾਨ ਤੇ ਭਵਿੱਖ) ਸਵੇਰ, ਮੱਧ ਤੇ ਸ਼ਾਮ ਦਾ ਸਮਾਂ । ੪੭.੧, ੬੫.੪, ੭੭.੧, ੯੧.੪, ੧੮੦.੩, ੧੯੩.੩, ੨੪੭.੧, ੩੩੮.੩, ੪੦੯.੩

ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ : (ਸੰ.) (त्रिकुटी) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਮੱਥੇ ਉਤੇ ਦੋਵੇਂ ਭਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ । ੨੪.੩, ੨੮.੨, ੨੪੭.੧, ੨੯੧.੪

ਤ੍ਰਿਖਾ : (ਸੰ.) (तृषा) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਪਿਆਸ, ਇੱਛਾ, ਅਭਿਲਾਸ਼ਾ, ਲੋਭ, ਲਾਲਚ । ੩੧੧.੧, ੪੪੬.੨, ੫੯੮.੩, ੬੨੩.੧

ਤ੍ਰਿਖਾਵੰਤ : (ਸੰ.) (ਤ੍ਰਿਸ਼ਾਵੰਤ) ਵਿ.—ਪਿਆਸਾ, ਇੱਛੁਕ, ਅਭਿਲਾਸ਼ਾ, ਲਾਲਸੀ, ਲਾਲਸਾਵਾਨ ਆਦਿ । ੨੯੨.੩, ੫੦੯.੩, ੫੨੫.੪, ੫੭੮.੩

ਤ੍ਰਿਗਦ : (ਸੰ.) (ਤਿਰਯੰਗਤਿ)—ਤਿਰਛੀ ਜਾਂ ਟੇਢੀ ਚਾਲ, ਮਾੜੀ ਜੋਨ । ੧੪.੪, ੨੩.੩

ਤ੍ਰਿਗੁਨ : (ਸੰ.) (ਤ੍ਰਿਗੁਣ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਸਤੋ,ਰਜੋ ਤੇ ਤਮੋ ਨਾਮਕ ਤਿੰਨੋ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਤ੍ਰਿਗੁਣ, ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ੨੮.੩, ੩੧.੧, ੧੫੦.੧, ੧੫੭.੨, ੧੫੭.੩, ੧੯੦.੧, ੨੬੬.੪, ੨੬੭.੨, ੨੯੨.੪, ੩੨੮.੨, ੩੩੩.੨, ੩੩੮.੨, ੩੬੦.੪, ੪੭੮.੪

ਤ੍ਰਿਗੁਣ : ਵੇਖੋ ਤ੍ਰਿਗੁਨ ।

ਤ੍ਰਿਦੋਸ਼ : (ਸੰ.) (ਤ੍ਰਿਦੋਸ਼) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਵਾਤ, ਪਿਤ ਤੇ ਕੱਫ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਨੂੰ ਤਿਦੋਸ਼ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸੰਨਪਾਤ ਰੋਗ, ਸਰਸਾਮ । ੫੧੩.੪, ੫੨੨.੪. ੫੨੪.੪, ੫੩੯.੪

ਤ੍ਰਿਦੋਖ : ਵੇਖੋ ਤ੍ਰਿਦੋਸ । ੭੮.੧

ਤ੍ਰਿਨ : (ਸੰ.) (ਤ੍ਰਿਣ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਘਾਹ, ਘਾਸ, ਤਿਣਕਾ, ਡੱਕਾ । ੭੪.੪, ੧੨੯.੧, ੫੩੧.੧

ਤ੍ਰਿਣ : ਵੇਖੋ ਤ੍ਰਿਨ । ੫੯੨.੩

ਤ੍ਰਿਪਤ : (ਸੰ.) (ਤ੍ਰਿਪ੍ਤਿ) ਵਿ.—ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਪ੍ਰਸ਼ਨ, ਰਜਿਆ । ਸੰਗਿਆ—ਸੰਤੋਖ, ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ, ਖੁਸ਼ੀ । ੨੫੬.੩, ੪੨੪.੨, ੪੪੦.੩, ੪੫੧.੨, ੫੮੧.੩, ੬੨੦.੪, ੬੨੧.੧

ਤ੍ਰਿਪਤਾਇ : (ਸੰ.) (ਤ੍ਰਿਪ੍ਤਿ) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਤ੍ਰਿਪਤਾਉਣਾ, ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰਨਾ, ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਤ੍ਰਿਪਤ । ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਣਾ । ੬੬੫.੪

ਤ੍ਰਿਪਤਾਨੇ : ਵੇਖੋ ਤ੍ਰਿਪਤ । ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਣਾ । ੪੨੩.੩

ਤਿਪਤਾਵਹੀ : ਵੇਖੋ ਤ੍ਰਿਪਤ । ਤ੍ਰਿਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ । ੫੬੮.੪

ਤ੍ਰਿਬਿਧ : (ਸੰ.) (ਤ੍ਰਿਵਿਧ) ਵਿ.—ਤਿੰਨ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ, ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ, ਕ੍ਰਿ ਵਿ.—ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੋਂ । ੧੫੬.੩, ੧੫੯.੨, ੨੨੭.੧, ੪੪੬.੪, ੫੫੨.੧, ੬੨੫.੪

ਤਿਬੇਣੀ : ਵੇਖੋ ਤ੍ਰਿਬੇਨੀ

ਤ੍ਰਿਬੇਨੀ : (ਸੰ.) (ਤ੍ਰਿਵੇਣੀ) ਸੰਗਿਆ—ਗੰਗਾ, ਜਮਨਾ ਅਤੇ ਸਰਸਵਤੀ ਦੇ ਸੰਗਮ ਭਾਵ ਮਿਲਣ ਦਾ ਜੋ ਪ੍ਰਯਾਗ ਵਿਚ ਹੈ । ੨੪.੩, ੨੮.੨, ੨੪੭.੧

ਤ੍ਰਿਭਵਨ : (ਸੰ.) (ਤ੍ਰਿਭੁਵਨ) ਸੰਗਿਆ—ਤਿੰਨ ਲੋਕ ਭਾਵ ਸਵਰਗ, ਪਤਾਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿਥਵੀ । ੪੧.੧, ੪੮.੧, ੬੩.੩, ੬੪.੨, ੬੫.੪, ੭੭.੧, ੯੧.੪, ੧੮੦.੩, ੧੯੩.੩, ੨੩੦.੩, ੨੩੧.੪, ੩੧੩.੩, ੩੧੯.੨, ੩੩੮.੩

ਤ੍ਰਿਭੁਵਨ : ਵੇਖੋ ਤ੍ਰਿਭਵਨ ।

ਤ੍ਰਿਯ : ਵੇਖੋ ਤ੍ਰਿਆ । ੫੦੨.੩

ਤ੍ਰਿਯਾ : ਵੇਖੋ ਤ੍ਰਿਆ । ੫੪੭ ੧

ਤ੍ਰਿਲੋਕ : (ਸੰ.) (त्रिलोक) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸਵਰਗ, ਪ੍ਰਿਥਵੀ, ਤੇ ਪਾਤਾਲ, ਤਿੰਨ ਲੋਕ । ੧੮੮.੪, ੨੧੩.੧

ਤ੍ਰੀਯਾ : ਵੇਖੋ ਤ੍ਰਿਆ । ੬੪੨.੩

ਤਾ : (ਸੰ.) (तद्) ਪ੍ਰਤਯਯ—ਇਕ ਭਾਵਵਾਚਕ ਪ੍ਰਤਯਯ ਜੋ ਸੰਗਿਆ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਉਤਮ, ਉਤਮਤਾ । (ਫ਼ਾ.) ਅਵਯਯ—ਤੱਕ, ਤੀਕ, ਤੋੜੀ, ਤੀਕਣ । (ਹਿ.) ਵਿ.—ਉਸ, ਉਸੇ । (ਪੰ.) ਤਾਪ, ਸੇਕ ਦੇਣਾ, ਆਂਚ ਲਗਾਉਣਾ । ੬੦੬.੪, ੬੩੨.੧, ੬੫੬.੨, ੬੭੦.੨

ਤਾਂ : ਵੇਖੋ ਤਾ । ੩੭.੨, ੩੮.੨, ੧੭੮.੧, ੪੬੪.੧, ੪੮੧.੧, ੫੬੩.੩

ਤਾਉ : ਵੇਖੋ ਤਾ । ਸੰਗਯਾ—ਤਾਪ, ਆਂਚ, ਤੇਜ, ਪ੍ਰਭਾਵ, ਅਸਰ, ਸੇਕਣਾ, ਗਰਮ ਕਰਨਾ । ੯੦.੩, ੨੦੧.੪

ਤਾਉਹਾਉ : ਵੇਖੋ ਤਾਉ । ਤਾਉ+ਹਾਉ—ਤਾਉ, ਤਾਅ, ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਮਿਟ ਜਾਣਾ, ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣਾ । ੯੫.੨

ਤਾਸ : (ਸੰ.) (तस्य) ਸਰਵ—ਉਸਦਾ, ਉਸਨੂੰ । ੪.ਛੰ.੧, ੮੦.੨, ੮੫.੪, ੧੦੯.੨, ੧੨੪.੩, ੧੯੮.੧, ੨੧੬.੪, ੨੭੦.੧, ੨੯੦.੩, ੨੯੪.੩, ੩੧੧.੨, ੩੬੦.੨, ੩੬੭.੧, ੩੬੭.੪, ੪੨੧.੩, ੫੩੧.੧, ੫੮੬.੩, ੬੩੫.੨

ਤਾਹਿ : (ਹਿੰ.) (ताहि) ਸਰਵ—ਉਸਨੂੰ, ਉਸ ਉਸੇ । ੨੦.੧, ੨੦.੨, ੮੭.੨, ੧੬੬.੧, ੩੫੩.੨, ੩੬੬.੨, ੩੬੬.੪, ੩੯੧.੪, ੪੦੯.੨, ੪੧੦.੧, ੪੧੦.੩, ੪੧੪.੩, ੪੧੭.੩, ੪੩੫.੪, ੪੭੪.੧, ੪੭੪.੨, ੪੮੦.੧, ੫੧੪.੩, ੫੨੩.੩, ੫੨੬.੧. ੫੨੬.੩. ੫੨੬.੪, ੫੫੪.੨, ੫੫੪.੩, ੫੫੫.੧, ੫੯੪.੧—੫੯੪.੪, ੬੦੭.੨, ੬੭੧.੧—੬੭੧.੩

ਤਾਂਹਿ : ਵੇਖੋ ਤਾਹਿ । ੧੧੧.੨, ੧੧੧.੩, ੧੧੪.ਝ.ਛੰ.੪, ੨੦੨.੨, ੨੦੮.੧—੨੦੮.੪, ੨੦੯.੧—੨੦੯.੪, ੨੧੬.੧. ੨੧੬.੨, ੨੩੧.੩, ੪੩੪.੨, ੪੬੮.੪, ੪੯੦.੧, ੫੨੬.੨, ੫੮੨.੩, ੫੯੩.੧, ੬੩੪.੧, ੬੭੨.੨

ਤਾਹੀ : (ਹਿੰ.) (ताही) ਅਵਯਯ—ਤਾਈਂ, ਉਸ ਤਾਈਂ, ਨੂੰ । ਵੇਖੋ ਤਾਹਿ । ੧੦.੨, ੧੦.੪, ੧੧੦.੨, ੧੩੪.੨, ੧੩੬.੨, ੨੩੫.੪, ੨੬੨.੩ ੩੨੫.੨, ੪੦੬.੧, ੬੦੫.੨, ੬੩੨.੧, ੬੪੪.੨, ੭੬੬.੨—੭੬੬.੪, ੭੬੮.੨

ਤਾਂਹੀ : ਵੇਖੋ ਤਾਹੀ । ੪੯੨.੧, ੫੬੩.੧, ੫੮੦.੪, ੫੮੧.੧

ਤਾਹੂ : ਵੇਖੋ ਤਾਹਿ । ਉਸਨੂੰ, ਉਸੇ ਨੂੰ, ਉਹੀ, ਉਸੇ ਹੀ, ਤਿਸੇ ਹੀ ਆਦਿ । ੨੨੮.੩, ੨੨੯.੨, ੪੩੪.੩, ੪੩੬.੧, ੬੭੨.੩

ਤਾਕੀ : (ਹਿੰ.) (ताकि)—ਇਸ ਲਈ ਕਿ, ਜਿਸ ਵਿਚ, ਉਸ ਤੋਂ, ਜਿਸ ਤੋਂ, ਉਨਾਂ ਦੀ । ੮੭.੪, ੨੦੯.੩ ੫੨੩.੨

ਤਾਂਕੀ : ਵੇਖੋ ਤਾਕੀ । ੮੭.੧, ੮੭.੪, ੫੮੦.੨, ੫੯੪.੪

ਤਾਕੇ : (ਹਿੰ.) (ताकि) ਸਰਵ—ਤਾ+ਕੇ ਉਸਦੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ, ਉਸਦਾ । ੨੩੦.੨, ੪੧੨.੧, ੪੧੮.੨, ੫੬੩.੪, ੫੮੪.੧

ਤਾਂਕੇ : ਵੇਖੋ ਤਾਕੇ । ੫੫੪.੧, ੫੯੧.੧

ਤਾਕੈ : ਵੇਖੋ ਤਾਕੇ । ੧੦੪.੧, ੧੦੪.੨, ੧੦੪.੩, ੧੦੭.੩, ੨੨੮.੧. ੨੩੮.੧, ੩੦੭.੩, ੪੩੫.੩, ੪੬੭.੩

ਤਾਂਕੈ : ਵੇਖੋ ਤਾਕੇ । ੧੩੪.੨

ਤਾਕੋ : ਵੇਖੋ ਤਾਂਕੋ । ਤੱਕੋ, ਵੇਖੋ । ੪੮੦.੨

ਤਾਂਕੋ : ਵੇਖੋ ਤਾਕੇ—ਸਰਵ ਤਾ+ਕੋ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਸਤੇ । ੨੦੪.੨, ੨੧੩.੧, ੩੨੪.੧, ੩੯੯.੧, ੪੨੫.੩. ੪੨੫.੪, ੬੧੧.੧

ਤਾਤ : (ਸੰ.) (तात) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਪਿਤਾ, ਬਜ਼ੁਰਗ, ਸਤਿਕਾਰ ਪੂਰਵਕ ਸੰਬੋਧਨ । (ਹਿੰ.) ਵਿ.—ਤਪਿਆ ਹੋਇਆ, ਗਰਮ, ਸੜਨ ਜਾਂ ਈਰਖਾ ਦਾ ਭਾਵ । ੪੩੬.੨, ੪੮੩.੨, ੫੦੬.੧, ੫੪੮.੩, ੫੮੩.੧, ੫੯੨.੧. ੬੪੫.੩

ਤਾਤਕਾਲ : (ਸੰ.) (तत्काल) ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਤੁਰੰਤ, ਫੌਰਨ, ਉਸੇ ਸਮੇਂ, ਜਲਦੀ, ਛੇਤੀ, ਹੁਣੇ ਹੀ । ੫੨੪.੨, ੬੧੮.੨

ਤਾਤ : ਵੇਖੋ ਤਾਂਤੇ । ੧੩੨.੧, ੩੦੬.੨, ੪੬੮.੧

ਤਾਂਤੇ : ਸਰਵ—ਤਾਂ+ਤੇ, ਉਸ ਤੋਂ, ਉਸ ਨਾਲੋਂ, ਉਸ ਕੋਲੋਂ । ੧੩੪.੧, ੧੩੬.੩, ੨੨੮.੩, ੨੨੮.੪, ੨੩੮.੨, ੨੮੮.੩, ੩੨੫.੩, ੩੫੩.੧, ੩੫੪.੧—੩੫੪.੪, ੩੫੮.੨,—੩੫੮.੪, ੩੭੨.੨, ੩੮੧.੪, ੪੩੫.੧, ੪੩੫.੨, ੪੩੬.੧, ੪੫੮.੨, ੫੩੫.੧, ੫੬੯.੩, ੫੮੦.੧, ੫੮੦.੩, ੫੯੮.੧, ੬੦੯.੧, ੬੬੪.੨, ੬੬੪.੩

ਤਾਨ : (ਸੰ.) (तान) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਤਾਨਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਵਿਸਤਾਰ, ਖਿਚਾਵ, ਫੈਲਣ, ਗਾਇਨ ਦੀ ਤਾਨ, ਕਿਸੇ ਕਪੜੇ ਆਦਿ ਦਾ ਫੈਲਾਉਣਾ ਜਾਂ ਤਾਨਣਾ । ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਤਾਣ, ਜ਼ੋਰ, ਬਲ । ੩੮੨.੨

ਤਾਨਿ : ਵੇਖੋ ਤਾਨ। ੬੧੦.੧

ਤਾਪ : (ਸੰ.) (ताप) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.--ਉਹ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਕ ਸ਼ਕਤੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਸਤਾਂ ਗਰਮ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਿਘਲਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਭਾਫ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਅਧਿਆਤਮਕ ਤੇਜ, ਗਰਮੀ, ਲਪਟ, ਅੱਗ ਆਦਿ। ੪੮੨.੨

ਤਾਪੈ : ਵੇਖੋ ਤਾਪ। ਤਪੇ, ਤਪਦਾ ਹੈ, ਤਪਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੩੬੬.੧, ੬੬੫.੧

ਤਾਂਬਾ : (ਸੰ.) (ताम्र) ਸੰਗਿਆ—ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਧਾਤ। ੪੫੯.੨

ਤਾਂਬੋ : ਵੇਖੋ ਤਾਂਬਾ। ੪੬੯.੨

ਤਾਮੈ : (ਤਾਂ+ਮੈ) ਵੇਖੋ ਤਾ। ੧੪੦.੧, ੪੧੦.੨, ੬੬੮.੧

ਤਾਰਨ : (ਸੰ.) (तारण) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਪਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕਰਮ, ਉਧਾਰ, ਨਿਸਤਾਰ, ਪਾਰ ਉਤਾਰਨਾ। ੭੨.੩, ੩੩੯.੪

ਤਾਰਾ : (ਸੰ.) (तारा) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਨਖ਼ਤਰ, ਸਿਤਾਰਾ, ਰਾਜਾ ਹਰੀਸ਼ਚੰਦਰ ਦੀ ਰਾਣੀ ਦਾ ਨਾਮ। ੪੦.੩

ਤਾਰਿਕਾ : (ਸੰ.) (तारिका) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਤਾਰਾ ਦਾ ਇਸਤਰੀ ਰੂਪ, ਨਖਤਰ, ਤਾਰੀ ਨਾਮਕ ਨਸ਼ਾ। ੨੦੪.੨, ੨੧੩.੧, ੩੧੨.੩, ੪੮੭.੨, ੬੬੮.੩

ਤਾਰਿਕਾਮੰਡਲ : ਵੇਖੋ ਤਾਰਾ। ਤਾਰਿਆਂ ਦਾ ਸਮੂਹ। ੧੧੭.੧

ਤਾਰੀ : (ਸੰ.) (तरण) (ताली)—ਤਾਰੀ, ਤਾਰੀ ਲਾਉਣਾ, ਤਰਨਾ, ਤਰ ਗਿਆ, ਪਾਰ ਹੋ ਗਿਆ, ਤਾਲੀ, ਤਾਲੇ ਦੀ ਤਾਲੀ ਜਾਂ ਕੁੰਜੀ। ੧੨੭.੩, ੧੬੨.੩, ੩੭੫.੨, ੪੫੭.੨

ਤਾਰੇ : ਵੇਖੋ ਤਾਰੀ। ਤਾਰਦਾ ਹੈ, ਪਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਮੁਕਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਭਵਜਲ ਤੋਂ ਪਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ੩੭੫.੨

ਤਾਰੈ : ਵੇਖੋ ਤਾਰੇ। ੭੩.੩, ੪੨੬.੪

ਤਾਰੋ : ਵੇਖੋ ਤਾਰੀ। ਪਾਰ ਕਰੇ, ਤਾਰਾ ਦਾ ਬਹੁਵਚਨ। ੧੬੨.੩

ਤਿਆਗ : ਵੇਖੋ ਤਯਾਗ। ੧੭੯.੨, ੧੮੪.੨

ਤਿਆਗਈ : ਵੇਖੋ ਤਯਾਗ। ਤਿਆਗਦਾ ਹੈ। ੪੭੬.੩

ਤਿਆਗਹਿ : ਵੇਖੋ ਤਯਾਗ। ੬੭੫.੧

ਤਿਆਗਿ : ਵੇਖੋ ਤਯਾਗ। ੬੩੭.੨

ਤਿਆਗੀ : ਵੇਖੋ ਤਯਾਗੀ। ੬੭੫.੧

ਤਿਆਗੇ : ਵੇਖੋ ਤਿਆਗ। ੪੭੬.੩, ੫੪੮.੩

ਤਿਹ : ਵੇਖੋ ਤਾਹਿ। ਉਸ, ਉਸ ਨੂੰ। ੪੩੯.੧, ੬੭੨.੪

ਤਿਹਾਰੇ : (ਹਿੰ.) (तिहारा) ਸਰਵ.—ਤੇਰਾ, ਤੁਹਾਡੇ, ਤੁਮ੍ਹਾਰੇ। ੫੨੭.ਸ.੪

ਤਿਤ : (ਹਿੰ.) (तित) ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਉਥੇ, ਉਸ ਸਥਾਨ ਤੇ, ਉਧਰ, ਉਸ ਪਾਸੇ । ੬੧੦.੩

ਤਿਤਹੀ : ਵੇਖੋ ਤਿਤ (ਤਿਤ+ਹੀ)—ਉਸ ਪਾਸੇ ਹੀ, ਉਸ ਸਥਾਨ ਤੇ ਹੀ, ਉਧਰ ਹੀ । ੬੧੦.੧

ਤਿਥਵਾਰ : ਵੇਖੋ ਤਿਥਿ (ਤਿਥ+ਵਾਰ)—ਤਾਰੀਖ ਅਤੇ ਦਿਨ, ਦਿਨ ਦਿਹਾਰ । ਦਿਨ ਦਿਹਾੜਾ । ੧੫੯.੨

ਤਿਥਿ : (ਸੰ.) (तिथि) ਸੰਗਿਆ—ਚੰਦ੍ਰ ਮਾਸ ਦੇ ਪੱਖ ਦਾ ਕੋਈ ਦਿਨ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਮ ਸੰਖਿਆ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪੰਦਰਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਨੂੰ ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਮਿਤੀ, ਤਾਰੀਖ । ੪੮੪.੨

ਤਿਥੀ : ਵੇਖੋ ਤਿਥ । ੪੪੮.੨

ਤਿਨ : (ਸੰ.) (तृण ਪ੍ਰਾ. तिण) ਤਿਸਦਾ ਬਹੁਵਚਨ ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਤਿਸਦਾ, ਤ੍ਰਿਨ, ਘਾਹਫੂਸ ਤੀਲਾ । ੪੮.੧, ੩੦੯.੪, ੪੬੧.੨, ੪੭੧.੨

ਤਿਮਰ : (ਸੰ.) (तिमिर) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਹਨੇਰਾ, ਅੱਖਾਂ ਦਾ ਇਕ ਰੋਗ ਜਿਸ ਨਾਲ ਧੁੰਧਲਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਅੰਗਿਆਰ । ੩੬੩.੨, ੫੪੨.੨

ਤਿਯਾਗ : ਵੇਖੋ ਤਯਾਗ । ੩੨੮.੨

ਤਿਯਾਗੀ : ਵੇਖੋ ਤਿਯਾਗੀ । ੩੨੮.੨

ਤਿਯਾਗੋ : ਵੇਖੋ ਤਯਾਗ । ਤਿਆਗੇ ਦਿਤੇ, ਤਿਆਗ ਦੇਣਾ । ੪੦੮.੩

ਤਿਰੀਆ : ਵੇਖੋ ਤ੍ਰਿਆ । ੧੮੪.੨

ਤਿਲ : (ਸੰ.) (तिल) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਤਿਲ ਦਾ ਬੂਟਾ, ਸਰੀਰ ਤੇ ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਦਾ ਛੋਟਾ ਦਾਗ, ਤਿਲ ਜਿਨਾ, ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ, ਤਿਲਮਾਤ੍ਰ । ੩੭.੩, ੧੨੨.੩, ੧੪੦.੧, ੧੪੧.੨—੧੪੧.੪, ੨੦੪.੨, ੨੦੪.੩, ੨੧੩.੧, ੨੧੩.੪, ੨੬੫.੪, ੨੬੬.੩, ੨੭੦.੨, ੨੭੩.੧, ੨੭੩.੪, ੩੩੫.੧, ੫੮੦.੨, ੬੦੯.੧

ਤਿਲਕ : (ਸੰ.) (तिलक) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਚੰਦਨ, ਕੇਸਰ ਆਦਿ ਨਾਲ ਮੱਥੇ ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਚਿੰਨ੍ਹ, ਟਿੱਕਾ ਵਿ.—ਸ਼ਿਰੋਮਣੀ । ੨੦੪.੪, ੨੧੩.੧, ੩੪੭.੧, ੫੭੬.੧, ੬੧੩.੨, ੬੨੩.੩

ਤਿਲਕੁਟ : (ਹਿੰ.) (तिलकुट) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਤਿਲ ਨੂੰ ਕੁੱਟਕੇ ਖੰਡ ਮਿਲਾ ਕੇ ਬਣਾਈ ਹੋਈ ਮਿਠਾਈ । ੨੭੩.੩

ਤਿਲਕੇ : ਵੇਖੋ ਤਿਲ । (ਤਿਲ+ਕੇ) ਤਿਲ ਦੇ, ਤਿਲ ਦੀ । ੨੦੪.੪

ਤਿਲਣਾ : (ਹਿੰ.) (तिलवा) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਤਿਲ ਮਰੂੰਡਾ, ਤਿਲਾਂ ਦਾ ਲਡੂ । ੨੭੩.੩

ਤੀਸ : (ਹਿੰ.) (तीस) ਵਿ.—ਗਿਣਤੀ ਵਿਚਲੀ ਸੰਖਿਆ 30 । ੧੨੨.੪

ਤੀਛਨ : (ਸੰ.) (तीक्षण) ਵਿ.—ਤੇਜ਼ ਨੋਕ ਵਾਲਾ, ਤੇਜ਼ ਧਾਰ ਵਾਲਾ, ਤੇਜ਼, ਤੀਬਰ, ਤਿੱਖਾ, ਪ੍ਰਚੰਡ । ੪੭੧.੧, ੫੭੪.੨

ਤੀਯ : (ਸੰ.) (त्रिय) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਇਸਤਰੀ, ਨਾਰੀ, ਭਾਰਯਾ । ੬੬੨.੪

ਤੀਰਥ : (ਸੰ.) (तीर्थ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਅਜਿਹਾ ਪਵਿਤਰ ਸਥਾਨ ਜਿਥੇ ਧਾਰਮਿਕ ਤੇ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵ ਨਾਲ ਲੋਕ ਯਾਤ੍ਰਾ ਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ । ਪੰਜਵੇਂ ਤੇ ਛੇਵੇਂ ਗੁਰੂ ਦੇ ਸਿੱਖ ਦਾ ਨਾਮ । ੭੨.੧, ੧੧੭.੨, ੨੫੫.੨, ੩੦੪.੩, ੩੨੯.੨, ੩੩੯.੧, ੩੬੨.੧, ੩੭੭.੧, ੩੯੬.੧, ੪੧੬.੧, ੪੨੧.੩, ੪੪੭.੨, ੪੮੨.੨, ੫੦੭.੩, ੫੨੫.੧, ੫੪੩.੩, ੬੨੯.੨

ਤੁਸ : (ਸੰ.) (तुष) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਅੰਨ ਦੇ ਉਪਰਲਾ ਛਿਲਕਾ, ਚਾਵਲ ਦਾ ਛਿਲਕਾ, ਆਂਡੇ ਦਾ ਉਪਰਲਾ ਛਿਲਕਾ, ਤੁਹ, । ੧੨੧.੧—੧੨੧.੩

ਤੁਟਸਮਾਨ : (ਸੰ.) (तृष्ठ) (ਤੁਸ਼ਟ+ਮਾਨ) ਵਿ.—ਸੰਤੋਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਣਾ, ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਣਾ, ਰੀਝਣਾ, ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਣਾ । ੨੪੫.੨

ਤੁਸ਼ਟਿ : (ਸੰ.) (तुष्टि) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਸੰਤੋਖ, ਤ੍ਰਿਪਤੀ, ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ । ੪੬੮.੩

ਤੁਕਾਰੀਐ : (ਹਿੰ.) (तुकार) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਤ੍ਰਿਸਕਾਰਨਾ, ਧਿਕਾਰਨਾ, ਅਸ਼ਿਸ਼ਟ ਸੰਬੋਧਨ, ਤੂੰ ਤੂੰ ਕਹਿਣਾ, ਅਪਸ਼ਬਦ ਕਹਿਣਾ, ਭਾਵ ਘ੍ਰਿਣਾ ਪੂਰਵਕ ਬੋਲਣਾ । ੩੯੯.੪

ਤੁਮ : (ਹਿੰ.) (तुम) ਸਰਵ—ਤੂੰ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਬਹੁਵਚਨ, ਸੰਬੋਧਨੀ ਸ਼ਬਦ । ੨੦੭.੩

ਤੁਮਹਿ : ਵੇਖੋ ਤੁਮ । ਤੂੰ, ਤੈਨੂੰ । ੬੪੯.੪

ਤੁਮਰੇ : (ਹਿੰ.) (तुमरा)—ਸਰਵ, ਤੁਮਹਾਰਾ, ਤੇਰੇ, ਆਦਿ । ੫੦੩.੪

ਤੁਰਤ : (ਹਿੰ.) (तुरत) ਅਵਯਯ—ਜਲਦੀ, ਤੀਖਣ, ਝਟਪਟ, ਇਕਦਮ । ੧੪੫.ਝ.ਛੰ.੧, ੧੬੭.੨, ੫੫੮.੩, ੫੮੨.੧, ੬੧੮.੩

ਤੁਰਿਆ : (ਸੰ.) (तुरीय) ਵਿ.—ਚੌਥਾ, ਸੰਗਿਆ—ਚੌਥੀ ਅਵਸਥਾ, ਏਕਾਂਤ, ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਸ ਵਿਚ ਆਤਮਾ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਚ ਲੀਨ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੋਕਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ । ੧੫੯.੩

ਤੁਲਯ : (ਸੰ.) (तुल्य) ਵਿ.—ਸਮਾਨ, ਬਰਾਬਰ, ਇਕੋ ਜਿਹਾ, ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਤੁਲਨਾ, ਤੋਲਨਾ, ਤੁਲਾ ਆਦਿ । ੧੦.੪, ੧੦੪.੨, ੧੭੦.੩, ੧੮੫.੪, ੨੬੯.੩, ੪੧੬.੨, ੫੪੭.੨, ੬੪੬.੩, ੬੫੧.੧

ਤੁਲਾਈ : (ਹਿੰ.) (तुलाई) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਤੋਲਣ ਦਾ ਕੰਮ ਜਾਂ ਭਾਵ, ਤੋਲਣ ਦੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ, ਤਲਾਈ ਰੂੰ ਦੀ ਬਣੀ ਹੋਈ । ੭੧.੨

ਤੁਲਾਧਾਰ : ((ਸੰ.) (तुलाधार) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਤਕੜੀ ਦੀ ਡੰਡੀ, ਤਕੜੀ ਤੁਲਾਰਾਸ਼ੀ ਆਦਿ । ੧੭੦.੩, ੨੨੯.੩, ੨੬੯.੩

ਤੂ : (ਹਿੰ.) ਸਰਵ—ਤੂ, ਤੂੰ, ਤੁਮ ਦਾ ਇਕ ਵਚਨ, ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ । ੫੨੮.ਸ.੪

ਤੂੰ : ਵੇਖੋ ਤੂ । ੫੨੭.ਸ.੪

ਤੂਠੀ : (ਹਿੰ.) (तूठी) ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਸਤੁੰਸ਼ਟ ਹੋਣਾ, ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਣਾ, ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਣਾ, ਖੁਸ਼ ਹੋ ਕੇ । ੧੯੧.੨

ਤੂੰਬਰੀ : (ਹਿੰ.) (तुम्बरी) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਤੁੰਬ ਤੂੰਬੀ, ਕੌੜਾ, ਤੁੰਬਾ, ਇਕ ਗੋਲਾਕਾਰ ਚਿਤ੍ਰ, ਮਿੱਠਾ ਫਲ ਜੋ ਜੰਗਲੀ ਵੇਲ ਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ । ੪੭੮.੧

ਤੂਲ : (ਸੰ.) (तुल्य) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਰੂੰ, ਰੂਈ, ਆਕਾਸ਼, ਤੁਲਯ ਵਿ.—ਸਮਾਨ, ਬਰਾਬਰ । ੩੦੭.੩, ੪੫੬.੩, ੫੦੬.੩, ੫੬੧.੨, ੬੩੭.੪

ਤੇ : ਸਰਵ—ਉਹ ਦਾ ਬਹੁਵਚਨ— ਵੇ, ਉਹ, ਵਹ । ਅੰਵਯਯ ਸੇ ਤੋਂ, ਅਤੇ ਦਾ ਸੰਖੇਪ, ਕਿ. ਵਿ.—ਉਤੇ, ਉਪਰ, ਦਾ ਸੰਖੇਪ । ੬.ਡੰ.੪, ੯੬.੨, ੧੩੪.੨, ੧੪੦.੪, ੧੮੨.੨, ੨੦੭.੧—੨੦੭.੪, ੨੧੦.੧—੨੧੦.੪, ੨੧੭.੧, ੨੧੮.੧, ੨੧੮.੩, ੨੨੯.੩, ੨੪੯.੨, ੨੬੨.੩, ੨੭੫.੨, ੩੨੫.੨, ੩੫੩.੨, ੩੬੧.੧, ੩੭੧.੨, ੩੭੩.੧, ੪੦੮.੧, ੪੪੧.੩, ੪੫੮.੨, ੪੩੭.੧, ੪੭੮.੧—੪੭੮.੪, ੪੮੧.੧, ੪੮੧.੩, ੫੫੫.੪, ੫੭੯.੪, ੫੮੦.੪, ੬੦੦.੪, ੬੦੩.੪, ੬੦੪.੪, ੬੦੮.੧, ੬੦੯.੧ ੬੬੮.੪, ੬੭੧.੪

ਤੇਈ : ਸਰਵ—ਓਹੀ, ਵਹੀ, ਸੰਖਿਆ ਨੰਬਰ (ਤੇਈ) । ੩੮੪.੧

ਤੇਜ : (ਸੰ.) (तेजस्) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਚਮਕ, ਆਭਾ, ਜ਼ੋਰ, ਬਲ, ਤਾਪ, ਗਰਮੀ, ਤੇਜ਼ੀ, ਵੇਗ, ਚਲਣ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਆਦਿ । ੫੯੮.੨, ੬੧੦.੨, ੬੧੨.੩

ਤੇਤੇ : (ਹਿੰ.) (तेता) ਵਿ.—ਓਨੇ, ਉਤਨੇ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦੇ ਓਨੇਹੀ । ੩੬੮.੧—੩੬੮.੩, ੪੧੭.੨

ਤੇਰੀ : (ਹਿੰ.) (तेरी) ਇ.—ਤੇਰੇ ਅਨੁਕੂਲ, ਮੱਧਮ ਪੁਰਖ ਇਕ ਵਚਨ ਸਰਵਨਾਮ ਜੋ 'ਤੂੰ' ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਕਾਰਕ ਰੂਪ ਹੈ । ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਵਸਤੂ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਵਾਉਂਣਾ ਜਾਂ ਦਸਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤਦੇ ਹਾਂ । ੩੪੫.੧

ਤੇਰੋ : (ਹਿੰ.) (तेरी)—ਤੁਮ੍ਹਾਰਾ, ਤੇਰਾ, ਤੁਹਾਡਾ । ੬੪੭.੨, ੬੪੭.੩, ੬੬੦.੧

ਤੇਲ : (ਹਿੰ.) (तेल) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਬੀਜਾਂ ਆਦਿ ਤੋਂ ਨਿਕਾਲਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਚਿਕਨਾ ਪਦਾਰਥ, ਤਰਲ ਪਦਾਰਥ। ੩੮੩.੪, ੪੫੬.੩, ੫੩੭.੧, ੫੬੧.੨, ੫੮੦.੧, ੬੨੭.੩

ਤੇਲੀ : (ਸੰ.) (तैलिन्) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਤੇਲ ਕਢਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ। ੫੭੮.੧

ਤੈ : (ਹਿੰ.) (तय) ਕ੍ਰਿ ਵਿ.—ਤੂੰ ਉਤਨਾ ਹੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ, ਉਸਦੇ, ਉਸ ਕਦਰ—ਜਿਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਹੋਵੇ। ੬੪੭.੧

ਤੈਸਾ : (ਹਿੰ.) (तैसा) ਵਿ.—ਉਸ ਪ੍ਰਕਾਰ, ਦਾ ਵੈਸਾ, ਤਿਹੋ ਜਿਹਾ, ਤਿਹਾ, ਤਿਸ ਵਰਗਾ, ਤਿਸ ਜੈਸਾ। ੬੭੩.੧—੬੭੩.੪

ਤੈਸੇ : (ਹਿੰ.) (तैसे) ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਉਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ, ਵੈਸੇ, ਤਿਹੋ ਜਿਹੇ, ਤਿਸ ਵਰਗੇ ਆਦਿ। ੪੪.੨, ੪੪.੪, ੫੫.੨, ੬੯.੪, ੭੦.੪, ੭੫.੪, ੧੦੧.੨, ੧੦੧.੩, ੧੦੧.੪, ੧੦੨.੧—੧੦੨.੨, ੧੧੩.੪, ੧੧੭.੪, ੧੩੨.੪, ੧੩੩.੨, ੧੫੪.੪, ੧੫੫.੧, ੧੫੫.੩, ੧੫੬.੪, ੧੫੮.੪, ੧੬੦.੪, ੧੬੧.੪, ੧੬੨.੪, ੧੬੩.੪, ੧੬੭.੪, ੧੭੯.੩, ੧੮੪.੪, ੨੩੧.੪, ੨੩੬.੪, ੨੩੭.੪, ੨੩੮.੪, ੨੫੮.੨, ੨੫੮.੪, ੨੬੨.੨, ੨੮੮.੪, ੨੯੦.੪, ੨੯੬.੪, ੨੯੯.੪, ੩੧੧.੪, ੩੧੨.੪, ੩੩੦.੪, ੩੪੯.੪, ੩੫੦.੪, ੩੫੧.੪, ੩੫੩.੪, ੩੫੪.੪, ੩੫੫.੩, ੩੫੫.੪, ੩੫੬.੪, ੩੫੭.੪, ੩੬੨.੩, ੩੬੨.੪, ੩੬੫.੪, ੩੬੬.੪, ੩੬੯.੪, ੩੭੦.੪, ੩੭੩.੪, ੩੭੪.੪, ੩੭੫.੪, ੩੭੭.੪, ੩੭੮.੪, ੩੭੯.੪, ੩੮੪.੪, ੩੮੬.੪, ੩੮੮.੪, ੩੯੦.੪, ੩੯੧.੩, ੩੯੩.੪, ੩੯੫.੪, ੩੯੯.੪, ੪੦੨.੪, ੪੦੩.੪, ੪੦੪.੪, ੪੦੫.੪, ੪੧੦.੪, ੪੧੧.੪ ੪੧੪.੪, ੪੧੭.੪, ੪੧੮.੪, ੪੧੯.੪, ੪੨੪.੪, ੪੨੩.੪, ੪੩੭.੪, ੪੪੧.੪, ੪੪੨.੪, ੪੪੬.੪, ੪੫੧.੩, ੪੫੨.੧, ੪੫੬.੩, ੪੫੯.੪, ੪੬੪.੪, ੪੬੫.੪, ੪੬੬.੪. ੪੬੮.੪, ੪੬੯.੪, ੪੭੧.੪, ੪੭੩.੪, ੪੭੫.੪, ੪੭੭.੪, ੪੭੮.੪, ੪੮੨.੪, ੪੮੩.੪, ੪੮੬.੨, ੪੮੭.੧, ੪੮੬.੩, ੪੯੧.੪, ੪੯੨.੪, ੪੯੫.੪, ੪੯੬.੪, ੪੯੭.੪, ੫੦੧.੪, ੫੦੨.੪, ੫੦੫.੪, ੫੦੬.੪, ੫੦੮.੧— ੫੦੮.੩, ੫੦੯.੪, ੫੧੦.੪, ੫੧੧.੪, ੫੧੨.੪, ੫੧੩.੪, ੫੧੪.੪, ੫੧੫.੪, ੫੧੬.੪, ੫੧੯.੪, ੫੨੦.੪, ੫੨੨.੪, ੫੨੩.੪, ੫੨੬.੩, ੫੩੦.੪, ੫੩੪.੪, ੫੩੬.੪, ੫੩੭.੧, ੫੩੭.੪, ੫੩੮.੪, ੫੩੯.੪, ੫੪੨.੪, ੫੪੬.੪,

੫੪੮.੪, ੫੫੨.੩, ੫੫੪.੪, ੫੫੭.੪, ੫੫੮.੪, ੫੫੯.੪, ੫੬੦.੪, ੫੬੧.੪, ੫੬੨.੪, ੫੬੩.੪, ੫੬੪.੪, ੫੬੫.੪, ੫੬੬.੪, ੫੬੭.੪, ੫੬੮.੪, ੫੬੯.੪, ੫੭੦.੪, ੫੭੭.੪, ੫੭੮.੪, ੫੮੦.੪, ੫੮੧.੪, ੫੮੩.੪, ੫੮੪.੪, ੫੮੭.੪, ੫੮੯.੪, ੫੯੦.੪, ੫੯੧.੪, ੫੯੩.੪, ੫੯੫.੪, ੫੯੬.੪, ੫੯੭.੪, ੫੯੮.੪, ੬੦੬.੪, ੬੦੯.੪, ੬੧੦.੪, ੬੧੧.੪, ੬੧੪.੪, ੬੧੭.੪, ੬੨੫.੪, ੬੨੯.੪, ੬੩੦.੪, ੬੩੧.੪, ੬੩੨.੪, ੬੩੬.੪, ੬੩੭.੪, ੬੫੫.੧—੬੫੫.੩

ਤੈਸੀ : ਵੇਖੋ ਤੈਸਾ । ਇ.—ਲਿੰਗ । ੧੫੫.੨, ੧੮੮.੨, ੩੩੦.੪, ੩੭੨.੪, ੬੭੨.੪, ੬੭੩.੨, ੬੭੩.੪

ਤੈਸੋ : ਵੇਖੋ ਤੈਸਾ । ਤੇਰੇ ਜਿਹਾ, ਵੈਸਾ । ੧੦੧.੧, ੧੫੫.੩, ੧੫੬.੧, ੧੫੮.੩, ੧੬੧.੨, ੧੮੫.੧, ੧੮੮.੪, ੧੯੭.੪, ੨੩੪.੧, ੨੩੪.੩, ੨੮੬.੪, ੩੦੬.੪, ੩੦੭.੪, ੩੭੦.੩, ੩੯੧.੪, ੩੯੩.੪, ੩੯੭.੧—੩੯੭.੩, ੩੯੮.੩, ੬੪੩.੪, ੬੪੫.੨, ੬੭੪.੨

ਤੈਰਤ : (ਹਿੰ.) (तैरना) ਕ੍ਰਿ.—ਪਾਣੀ ਉਪਰ ਤੈਰਨਾ, ਤੈਰਦਾ, ਤੈਰਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ । ੭੫.੩

ਤੋ : (ਸੰ.) (तद्>ਪ੍ਰ. तो) ਅਵਯਯ—ਜਿਸ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਿਸੇ ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਵਲ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਸਰਵ–ਤਬ, ਤੁਝ, ਤੇਰਾ ਆਦਿ ੧੨.੧—੧੨.੩, ੧੩.੪, ੧੨੦.੩, ੧੨੯.੧, ੧੭੫.੧, ੨੦੭.੩, ੨੩੯.੧ ੨੪੬.੨, ੨੭੩.੩, ੨੯੭.੨, ੩੧੧.੩, ੩੨੫.੧, ੩੨੯.੨, ੪੫੩.੩, ੪੫੪.੧, ੫੧੦.੨, ੫੩੫.੨, ੫੩੬.੧—੫੩੬.੩, ੫੩੯.੧, ੫੪੬.੧, ੫੫੨.੧, ੫੫੩.੨, ੬੫੯.੪, ੬੬੩.੪

ਤੋਸਰ : ਸਰਵ—ਤੇਰਾ, ਤੁਹਾਡਾ । ੫੨੮.ਸ.੨, ੫੨੮.ਸ.੩

ਤੋਸੋ : ਸਰਵ—ਤੇਰੇ ਜਿਹਾ, ਤੇਰੇ ਜੈਸਾ, ਤੇਰੇ ਵਰਗਾ, ਤੁਹਾਡੇ ਵਰਗਾ । ੫੨੮.ਸ.੧—੫੨੮.ਸ.੩

ਤੋਹਿ . ਸਰਵ—ਤੈਨੂੰ ਤੂੰ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਦਿ । ੬੪੭.੪, ੬੪੯.੨

ਤੋਹੀ : ਸਰਵ—ਤੈਨੂੰ, ਤੇਰੇ, ਤੇਰੀ, ਤੈਨੂੰ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਦਿ । ੫੦੫.੪

ਤੋਖ : (ਸੰ.) (तोष) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਮਨ ਭਰਨ ਦਾ ਭਾਵ, ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ, ਸੰਤੋਸ਼, ਤ੍ਰਿਪਤੀ, ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ, ਅਨੰਦ ਆਦਿ । ੧੧੩.੨, ੩੫੭.੧

ਤੋਪਹਿ : ਸਰਵ—ਤੇਰੇ ਪਾਸ, ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਤੇਥੋਂ, ਤੇਰੇ ਤੋਂ, ਤੇਰੇ ਨਾਲੋਂ । ੫੨੭.ਸ.੪

ਤੋਬਰੀ : (ਸੰ.) (ਤੁਮ੍ਬੀ) ਸੰਗਿਆ—ਤੂੰਬੀ, ਗੰਦਾ ਲਹੂ ਖਿਚਣ ਦੀ ਤੂੰਬੀ, ਸਿੰਙੀ ਆਦਿ । ੩੬੫.੨

ਤੋਂਬਰੀ : ਵੇਖੋ ਤੋਬਰੀ । ੩੨੯.੨

ਤੋਰ : (ਹਿੰ.) (ਤੋੜ) ਸੰਗਿਆ—ਤੋੜ, ਤੋੜਣਾ, ਟੁਕੜੇ ਕਰਨਾ । ਸਰਵ—ਤਬ, ਤੇਰਾ । ੪੩੪.੨, ੫੬੪.੨

ਤੋਰਿ : ਵੇਖੋ ਤੋਰ । ੪੭੬.੨

ਤੋਲ : (ਸੰ.) (ਤੌਲ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਤਰਾਜੂ, ਤਕੜੀ (ਸੰ.) (ਤੋਲ) ਤੋਲਾ, ਵਜ਼ਨ ਕਰਨ ਦੇ ਵੱਟੇ, ਤੋਲਣਾ । ੭੧.੨, ੭੩.੨, ੨੨੯.੩, ੨੭੦.੩, ੩੭੪.੩, ੩੮੩.੩, ੪੩੦.੨

ਤੋਲੀਐ : (ਹਿੰ.) (ਤੌਲਨਾ) ਕ੍ਰਿ.—ਤੋਲਣਾ, ਵਜਨ ਕਰਨਾ, ਤੁਲਨਾ ਕਰਕੇ ਘੱਟ ਵੱਧ ਨੂੰ ਜਾਨਣਾ । ੪੩੦.੨

ਤੌ : (ਹਿੰ.) (ਤੌ) ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਤਬ, ਤਾਂ, ਵੇਖੋ ਤਉ । ੧੦.੧, ੧੨.੧—੧੨.੩, ੭੫.੩, ੧੧੮.੩, ੧੨੯.੧, ੧੩੬.੧, ੧੩੬.੨, ੧੬੧.੧, ੧੬੧.੩, ੧੬੩.੩, ੧੬੬.੧, ੧੭੫.੧, ੧੭੫.੨, ੧੭੫.੩, ੧੮੬.੧, ੩੦੬.੨, ੩੦੭.੩, ੩੦੮.੧—੩੦੮.੩, ੩੧੧.੨, ੩੧੧.੩, ੩੧੨.੧, ੩੧੨.੨, ੩੪੩.੧, ੩੬੨.੩, ੩੬੬.੧—੩੬੬.੩, ੩੭੯.੧, ੩੮੪.੪, ੩੮੫.੧, ੩੮੫.੨, ੪੧੦.੧, ੪੧੦.੩, ੪੧੯.੨, ੪੪੨.੩, ੪੪੩.੪, ੪੪੬.੧, ੪੪੬.੨, ੪੫੯.੧, ੪੬੮.੧, ੪੭੮.੧, ੪੮੧.੧, ੪੯੫.੨, ੪੯੬.੨, ੫੦੧.੧, ੫੦੧.੨, ੫੦੫.੧, ੫੧੪.੨, ੫੨੦.੨. ੫੨੫.੩, ੫੩੯.੧

ਥ

ਥਕਿਤ : (ਹਿੰ.) (ਥਕਨਾ) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਥਕਣਾ. ਸਰੀਰ ਦਾ ਸਥਿਲ ਹੋਣਾ. ਥੱਕ ਜਾਣਾ । ੫੨.੨, ੮੦.੪, ੮੨.੩, ੧੦੫.੧, ੧੪੦.੪, ੧੫੩.੩, ੧੭੦.੪, ੨੬੪.੪, ੨੮੨.੩, ੩੨੩.੨, ੪੩੧.੨, ੬੬੬.੩

ਥਨ : (ਸੰ.) (ਸ੍ਤਨ) ਪੁ.—ਥਣ । ੪੪੧.੧, ੪੪੪.੧

ਥਪਯੋ : (ਸੰ.) (ਸ੍ਥਾਪਨ) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ, ਬਿਠਾਉਣਾ, ਥਾਪਣਾ, ਥਾਪਿਆ । ੬੪੮.੩

ਥਲ : (ਸੰ.) (ਸ੍ਥਲ) ਸੰਗਿਆ—ਜਗਾ. ਸਥਾਨ, ਜ਼ਮੀਨ । ੭੪.੪, ੨੩੦.੪, ੨੫੫.੨, ੨੮੮.੨, ੨੯੫.੨, ੩੬੮.੩, ੫੧੮.੩

ਥਲਿ : ਵੇਖੋ ਥਲ । ੬੨੯.੧

ਥਾਹ : (ਸੰ.) (थाह) ਇ.—ਗਹਿਰਾਈ, ਸੀਮਾ । ੭੧.੧, ੮੬.੩, ੧੪੩.੨

ਥਾਨ : (ਸੰ.) (स्थान) ਪੁ.—ਸਥਾਨ, ਜਗਾ, ਠਹਿਰਨ ਦਾ ਸਥਾਨ ਨਿਵਾਸ । ੧੫੧.੩, ੪੪੯.੪, ੬੧੫.੪

ਥਾਪ : (ਸੰ.) (स्थापन) ਇ.—ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ । ੭.ਛੰ.੩

ਥੀ : (ਭੂਤਕਾਲਿਕ ਕ੍ਰਿਆ) ਸੀ, ਸੇ । ੫੭੬.੩

ਥੇਗਰੀ : (ਹਿੰ.) (टिक्ली) ਇ.—ਟਾਕੀ, ਪੈਬੰਦ, ਧਿਗੜੀ । ੪੧੯.੨

ਥੋਹਰ : (ਸੰ.) (थूहर) ਸੰਗਿਆ—ਕੰਢੇਦਾਰ ਦੁੱਧ ਵਾਲਾ ਬੂਟਾ । ੩੯੩.੩

ਥੋਕ : (ਹਿੰ.) (थोक) ਪੁ.—ਰਾਸ਼ੀ, ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਸਮੂਹ । ੨੧੩.੩

ਥੋਰੀ : (ਹਿੰ.) (थोड़ा) ਇ.—ਘਟ, ਅਲਪ, ਥੋੜ੍ਹੀ, ਕੁਝ, ਜ਼ਰਾ ਆਦਿ । ੨੬੨.੧

ਦ

ਦਉਰਾਈਐ : (ਹਿੰ.) (दौराना) ਕ੍ਰਿ.—ਦੌੜਾਨਾ, ਦੌੜਾਈਐ, ਭਜਾਈਐ, ਚਲਾਈਐ । ੬੧੦.੨

ਦਇਆ : (ਸੰ.) (दया) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਉਹ ਮਨੋਵੇਗ ਜੋ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਦੁੱਖੀ ਵੇਖ ਕੇ ਉਹ ਦੁੱਖ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਿੰਦਾ, ਰਹਿਮ, ਮਿਹਰ, ਕ੍ਰਿਪਾ । ੬੭੫.੧

ਦਇਆਲ : (ਸੰ.) (दयालु) ਵਿ.—ਦਇਆ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਮਿਹਰਵਾਨ, ਕ੍ਰਿਪਾਲੂ, ਦਇਆਵਾਨ । ੨੦੫.੨, ੨੧੨.੧

ਦਈ : ਵਿ.—ਦਿੱਤੀ, ਦਾਨ ਕੀਤੀ । ੪੩੫.੧

ਦਏ : ਵਿ.—ਦਿੱਤੇ, ਦਾਨ ਕੀਤੇ । ੪੩੫.੨

ਦਸ : (ਸੰ.) (दशन्) ਵਿ.—ਦਾਹ, ਨੌਂ ਤੇ ਇਕ, 10, ਦਸ ਦੀ ਸੰਖਿਆ । ੧੨੨.੪, ੨੦੭.੩, ੨੦੮.੩, ੨੪੧.੧, ੬੫੩.੪

ਦਸਨ : (ਸੰ.) (दशन्) ਸੰਗਿਆ—ਦੰਦ, ਕਵਚ, ਸਿਖਰ, ਸੰਜੋਅ, ਡੰਗ ਮਾਰਨਾ, ਦੰਦ ਮਾਰਨਾ । ੪੦੦.ਸ.ਛੰ.੨, ੪੪੩.੩

ਦਸਮ : (ਸੰ.) (दशम) ਵਿ.—ਵੇਖੋ ਦਸ । ਦਸਵਾਂ । ੧੦.੧, ੨੯.੩, ੨੯੧.੪

ਦਸ਼ਮ : ਵੇਖੋ ਦਸਮ । ੫੨੯.੧

ਦਸ਼ਮਈ : ਵੇਖੋ ਦਸ । ਦਸਮ ਦੁਆਰ ਵਿਚ, ਦਸਮ ਵਿਚ । ੩੩੩.੪

ਦਹਇਸ : ਵੇਖੋ ਦਹਦਿਸਿ । ੧੯੭.੩

ਦਹਦਿਸਿ : (ਸੰ.) (दशदिश्) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਦਸ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ, ਹਰ ਪਾਸੇ, ਚਾਰੋਂ ਪਾਸੇ। ੪੩੮.੨

ਦਹਨ : (ਸੰ.) (दहन) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਜਲਣ, ਬਲਣ ਜਾਂ ਭਸਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਦਾਹ, ਅੱਗ, ਅਗਨੀ, ਕ੍ਰੋਧੀ ਪੁਰਖ ਆਦਿ। ੨੯੬.੩

ਦਹਯੋ : (ਸੰ.) (दधि) ਸੰਗਿਆ—ਦਹੀਂ, ਜਮਾਇਆ ਜਾਂ ਖੱਟਾ ਲਾਇਆ ਦੁੱਧ। ੧੨੩.੧

ਦਹਿਦਿਸਿ : ਵੇਖੋ ਦਹਦਿਸਿ। ੨੩੦.੩

ਦਹੇਜ : (ਸੰ.) (दाय) (ਅ.) ਜਹੇਜ ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਉਹ ਧਨ ਮਾਲ, ਅਸਬਾਬ ਆਦਿ ਜੋ ਵਿਆਹ ਵਿਚ ਧੀ ਵਾਲਿਆਂ ਵਲੋਂ ਦਿਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦਾਜ। ੫੮੪.੧

ਦਹੈ : ਵੇਖੋ ਦਹਨ। ਦਹਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੫੪੫.੩

ਦਕਸ਼ਣ : (ਸੰ.) (दक्षिण) ਵਿ.—ਦੱਖਣ, ਉੱਤਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ, ਸੱਜਾ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਕਾਰਜ ਸਿਧੀ ਦੇ ਅਨਕੂਲ ਹੋਵੇ। ੫੧੧.੩

ਦਗਧ : (ਸੰ.) (दग्ध) ਵਿ.—ਸਾੜਿਆ, ਬਾਲਿਆ, ਜਲਾਇਆ, ਦੁੱਖੀ। ਸੰਗਿਆ—ਘਾਹ। ੩੮੮.੧, ੪੨੫.੩

ਦਤ : (ਸੰ.) (दत्ति) ਸੰਗਿਅ, ਪੁ.—ਦਾਨ, ਬਖਸ਼ਿਸ਼, ਦਯਾ, ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ। ੬੬੪.੩

ਦੰਤ : (ਸੰ.) (दन्त) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਦੰਦ, ਦਾਂਤ। ੪੯੪.੩

ਦਦਸਾਰ : (ਹਿੰ.) (ददिहाल) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਦਾਦਕਾ ਘਰ, ਦਾਦੇ ਦੀ ਸ਼ਾਲਾ, ਦਾਦੇ ਦਾ ਘਰ, ਦਾਦਕਿਆਂ ਵਾਲਾ ਪਾਸਾ। ੧੦੦.੧

ਦਧਿ : ਵੇਖੋ ਦਹਯੋ। ੧੨੨.੨, ੧੨੯.੧, ੧੭੪.੧, ੩੭੧.੧, ੩੯੧.੨, ੫੩੬.੨, ੫੬੫.੨

ਦਮਕ : (ਹਿੰ.) (दमक)—ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਚਮਕ, ਆਭਾ, ਧਨ, ਦਾਮ, ਦਮ। ੩੨੪.੧

ਦਮਕਨ : ਵੇਖੋ ਦਮਕ—ਪੈਸੇ, ਧਨ। ੩੭੩.੧

ਦਯਾ : ਵੇਖੋ ਦਇਆ। ੧੦.੨, ੨੦.੧, ੪੬.੪, ੧੧੧.੪, ੧੭੭.੩, ੨੧੬.੩, ੨੮੭.੧, ੩੨੧.੪, ੩੫੩.੪, ੪੦੦.ਸ.ਛੰ.੩, ੪੧੬.੪, ੪੩੪.੪, ੪੭੨.੪, ੬੨੩.੪, ੬੫੩.੪, ੬੬੫.੪, ੬੭੨.੪

ਦਯਾਨਿਧਿ : (ਸੰ.) (दया+निधि) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਦਇਆ ਦਾ ਖਜਾਨਾ, ਦਇਆਲੂ ਪੁਰਸ਼, ਈਸ਼ਵਰ ਦਾ ਇਕ ਨਾਮ। ੧੪੨.੪

ਦਯਾਲ : (ਸੰ.) (दयालु) ਵਿ.—ਦਇਆ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਕ੍ਰਿਪਾਲੂ, ਮਿਹਰਵਾਨ, ਕ੍ਰਿਪਾਵਾਨ। ੩੫੩.੪, ੩੯੭.੨, ੪੦੧.ਸ.ਛੰ.੧, ੪੩੪.੪, ੪੪੪.੪, ੪੭੨.੪, ੫੦੩.੨, ੫੨੮.ਸ.੨, ੬੫੩.੪, ੬੬੫.੪, ੬੭੨.੪

ਦਯਾਲੁ : ਵੇਖੋ ਦਯਾਲ। ੩੮੭.੧

ਦਯੋ : (ਸੰ.) (ਦਾ) ਧਾਤੂ । ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਦੇਣਾ, ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ, ਬਖਸ਼ਣਾ, ਤਿਆਗਣਾ । ੬੨੪.੩

ਦਰਸ : (ਸੰ.) (ਦਰ੍ਸ਼) ਸੰਗਿਆ—ਦਰਸ਼ਨ, ਦੀਦਾਰ, ਦ੍ਰਿਸ਼ । ੮.ਛੰ.੨, ੧੩.੨, ੧੪.੨, ੧੭.੨, ੧੮.੧, ੩੨.੧, ੩੩.੧, ੩੪.੨, ੩੫.੧, ੩੬.੨, ੪੫.੧, ੪੭.੪, ੫੦.੧, ੫੩.੨, ੫੫.੩, ੫੭.੨, ੫੮.੧, ੬੦.੩, ੬੩.੧, ੮੧.੨, ੮੨.੧, ੮੫.੨, ੮੯.੨, ੯੯.੨, ੯੯.੩, ੧੧੬.੩, ੧੨੫.੨, ੧੩੫.੧, ੧੩੭.੨, ੧੩੮.੨, ੧੫੧.੩, ੧੫੩.੧, ੧੭੫.੧, ੧੮੩.੧, ੧੯੪.੨, ੧੯੭.੩, ੨੦੬.੧, ੨੦੭.੪, ੨੦੮.੧, ੨੧੧.੨, ੨੧੪.੧, ੨੧੫.੨, ੨੨੦.੨, ੨੫੨.੧, ੨੫੨.੨, ੨੫੪.੨, ੨੫੯.੨, ੨੬੦.੨, ੨੬੧.੨, ੨੬੩.੨, ੨੬੫.੪, ੨੬੭.੧, ੨੬੯.੧, ੨੭੭.੨, ੨੭੮.੧, ੨੭੯.੧, ੨੮੧.੪, ੨੮੪.੨, ੨੮੪.੪, ੨੯੩.੨, ੩੦੧.੧, ੩੦੯.੨ ੩੧੯.੧, ੩੨੭.੩, ੩੨੮.੧, ੩੯੪.੪, ੪੦੦.ਸ.ਛੰ.੧, ੪੦੧.ਸ.ਛੰ.੧, ੪੨੦.੧, ੪੩੧.੧, ੪੩੩.੪, ੪੫੬.੪, ੪੯੯.੧, ੫੦੦.੨, ੫੪੧.੧, ੫੭੬.੪, ੬੦੦.੪, ੬੨੮.੧

ਦਰਸਨ : (ਸੰ.) (ਦਰ੍ਸ਼ਨ) ਸੰਗਿਆ—ਦਰਸ, ਦੀਦਾਰ, ਦ੍ਰਿਸ਼, ਅਧਿਆਤਮ—ਖੇਤਰ ਦਾ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਆਦਿ । ੯.੧, ੨੩.੧, ੮੧.੧, ੮੮.੩, ੧੦੫.੨, ੧੧੫.੧, ੧੪੦.੧, ੧੪੨.੧, ੧੮੫.੧, ੨੦੬.੧, ੨੧੪.੧, ੨੮੨.੩, ੨੯੪.੧, ੩੦੩.੧, ੩੨੭.੧, ੩੩੩.੪, ੩੪੨.੩, ੪੪੯.੩, ੬੭੩.੪

ਦਰਸ਼ : ਵੇਖੋ ਦਰਸ । ੫੦੮.੧, ੫੪੨.੪

ਦਰਸ਼ਨ : ਵੇਖੋ ਦਰਸਨ । ੨੭੯.੧, ੩੦੩.੧, ੩੭੫.੪, ੪੨੧.੪, ੫੦੮.੧, ੫੪੧.੧, ੫੫੧.੧

ਦਰਸਨੀ : ਵੇਖੋ ਦਰਸਨ । ਵਿ.—ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਯੋਗ, ਵੇਖਣ ਯੋਗ, ਵੇਖਣ ਵਾਲਾ, ਦਰਸ ਕਰਨ ਵਾਲਾ । ੩੨੭.੧

ਦਰਸਾਵਿਲੋਕਨ: (ਦਰਸ+ਅਵਿਲੋਕਨ) ਦਰਸ ਦੇਖਣ ਨਾਲ । ਵੇਖੋ ਦਰਸ ਅਤੇ ਅਵਲੋਕ । ੯੧.੨

ਦਰਸਿ : ਵੇਖੋ ਦਰਸ । ੨੫੯.੨, ੨੬੧.੨

ਦਰਸੁ : ਵੇਖੋ ਦਰਸ । ੧੩੮.੨, ੩੪੨.੩

ਦਰਪਣ : ਵੇਖੋ ਦਰਪਨ । ੨੯੫.੧, ੩੩੦.੧, ੩੪੬.੩, ੩੭੭.੨, ੩੯੪.੧, ੫੩੭.੨

ਦਰਪਨ : (ਸੰ.) (ਦਰ੍ਪਣ) ਸੰਗਿਆ—ਸੀਸ਼ਾ, ਆਰਸੀ, ਆਈਨਾ, ਚੁਗਲ । ੪੭.੪, ੨੪੫.੪, ੨੬੮.੧, ੪੬੭.੧, ੪੯੬.੨, ੬੪੩.੪

ਦਰਬ : ਵੇਖੋ ਦਰਬੁ । ੫੩੦.੩, ੬੦੭.੨

ਦਰਬੁ : (ਸੰ.) (द्रव्य) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਵਸਤੂ, ਧਾਤੂ, ਪਦਾਰਥ, ਧਨ, ਦੌਲਤ, ਆਦਿ। ੬੧੮.੧

ਦਰਬੇਸੂਰ : (ਦਰਬ + ਈਸ਼ਵਰ)—ਧਨ ਦੇ ਮਾਲਕ, ਧਨਵਾਨ, ਅਮੀਰ, ਮਾਲਦਾਰ, ਪਦਾਰਥਵਾਦੀ ਆਦਿ। ੬੦੭.੨

ਦਰਿਦ੍ਰ : (ਸੰ.) (दरिद्र) ਵਿ.—ਜਿਸ ਕੋਲ ਨਿਰਬਾਹ ਲਈ ਪੈਸਾ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਗਰੀਬ, ਨਿਰਧਨ, ਕੰਗਾਲ, ਦੀਨ। ੪੦੩.੩, ੫੨੧.੩

ਦਲ : (ਸੰ.) (दल) ਸੰਗਿਆ—ਟੁਕੱੜੀ, ਟੁਕੱੜਾ, ਅੰਸ਼, ਪੱਤਾ, ਸਮੂਹ, ਜੱਥਾ ਆਦਿ। ੪੩.੪, ੧੧੮.੩, ੧੨੪.੨, ੨੫੭.੨, ੩੬੮.੩, ੩੮੨.੨, ੪੦੨.੩, ੪੩੩.੩, ੫੬੦.੨, ੫੯੦.੩, ੬੫੦.੧

ਦ੍ਰਵਯ : (ਸੰ.) (द्रव्य) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਪਦਾਰਥ, ਵਸਤੂ, ਧਨ, ਦੌਲਤ। ੩੯੮.੪, ੪੩੭.੨, ੫੦੮.੩

ਦ੍ਰਵੀਭੂਤ : (ਸੰ.) (द्रवीभुत) ਵਿ.—ਜੋ ਪਾਣੀ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਤਲਾ ਹੋਵੇ, ਪਸੀਜਿਆ। ੧੭੭.੩

ਦ੍ਰਿਸਟਿ : ਵੇਖੋ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ। ੧੧.੨, ੧੩.੨, ੧੮.੧, ੪੫.੧, ੬੦.੩, ੬੨.੨, ੬੩.੧, ੭੩.੩, ੮੫.੨, ੮੯.੨, ੯੨.੩, ੯੯.੩, ੧੧੦.੩, ੧੪੬.੩, ੧੫੨.੧, ੧੫੩.੧, ੧੭੫.੧, ੧੭੬.੧, ੧੯੪.੨, ੧੯੮.੨, ੧੯੯.੨, ੧੯੯.੪, ੨੦੬.੧, ੨੦੮.੧, ੨੧੧.੨, ੨੨੦.੨, ੨੩੨.੨, ੨੪੩.੨, ੨੫੨.੧, ੨੫੪.੨, ੨੬੩.੨, ੨੬੫.੪, ੨੬੯.੧, ੨੭੮.੧, ੨੮੪.੪, ੨੮੯.੪, ੨੯੪.੨, ੨੯੬.੧, ੩੦੧.੧, ੩੦੯.੨, ੩੧੪.੧, ੩੨੭.੩, ੩੪੨.੩, ੫੭੯.੩

ਦ੍ਰਿਸਿਟ : ਵੇਖੋ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ। ੪.ਦੋ.੧, ੪.ਛੰ.੪, ੮.ਛੰ.੨; ੪੫.੧. ੯੬.੨

ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ : (ਸੰ.) (दृष्टि)—ਵੇਖਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਨੇਤਰ, ਅੱਖ ਦੀ ਜੋਤੀ, ਨਜ਼ਰ, ਨਿਗਾਹ, ਅਵਲੋਕਨ ਆਦਿ। ੪੩.੧, ੫੦.੧, ੫੩.੨, ੧੧੫.੧, ੫੨੯.੩, ੬੬੭.੨

ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ : (ਸੰ.) (दृष्ट+अन्त) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਅੰਤ ਤਕ ਵਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਵਸਤੂ, ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿਤੀ ਗਈ ਸਰਲ ਉਦਾਹਰਣ, ਮਿਸਾਲ, ਤਸ਼ਬੀਹ ਆਦਿ। ੪੩.੧, ੧੩੪.੪, ੨੮੯.੪

ਦ੍ਰਿਸ਼ਿਟ : ਵੇਖੋ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ। ੪.ਸੋ.੧, ੪.ਛੰ.੪, ੨੮੯.੧, ੩੧੪.੨, ੩੧੯.੧, ੪੮੮.੩, ੪੯੯.੧, ੫੦੦.੨, ੫੩੧.੪, ੫੪੧.੧, ੫੪੧.੪

ਦ੍ਰਿਸ਼ਿਠ : ਵੇਖੋ ਦ੍ਰਿਸ਼ਿਟ। ੩੧੪.੩

ਦ੍ਰਿਗ : (ਸੰ.) (दृग) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਨੇਤਰ, ਅੱਖਾਂ, ਵੇਖਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ। ਵੇਖੋ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ। ੪੫.੧, ੫੩.੪, ੬੫.੨, ੧੧੫.੧, ੧੫੩.੧,

੧੭੩.੨, ੨੨੬.੧, ੨੭੯.੧, ੨੮੪.੨, ੨੯੫.੨, ੩੩੫.੨, ੩੪੭.੨, ੫੦੮.੧, ੬੨੨.੧

ਦ੍ਰਿਗਨ : ਦ੍ਰਿਗ ਦਾ ਬਹੁ ਵਚਨ । ਵੇਖੋ ਦ੍ਰਿਗ । ੨੦੩.੧, ੩੫੨.੧, ੩੯੭.੧, ੪੦੧.ਸ.ਛੰ.੧, ੪੨੦.੧, ੬੨੨.੧

ਦ੍ਰਿੜ : (ਸੰ.)(ਦ੍ਰਿਹ੍) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਪੱਕਾ ਕਰਨਾ, ਨਿਸਚੇ ਕਰਨਾ, ਦ੍ਰਿੜਾਉਣਾ । ਸੰਗਿਆ—ਪੱਕਾ, ਮਜਬੂਤ, ਠੋਸ, ਨਿਸਚਿਤ, ਅਚਲ ਆਦਿ । ੩੧੭.੪, ੩੨੮.੧

ਦ੍ਰਿੜਾਯੋ : (ਸੰ.) (ਦ੍ਰਿਹ੍) ਕ੍ਰਿ.—ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਵਾਇਆ, ਨਿਸ਼ਚੈ ਕਰਵਾਉਣਾ, ਪੱਕਾ ਕਰਾਉਣਾ । ੩੦.੨

ਦ੍ਰੁਮ : (ਸੰ.) (ਦ੍ਰੁਮ) ਸੰਗਿਆ—ਬਿਰਧ, ਤਰੁ ਦਰਖਤ, ਕੁਬੇਰ, ਰੁਕਮਿਣੀ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਦਾ ਪੁੱਤਰ । ੬.ਸੋ.੧, ੮੩.੩, ੮੪.੨, ੨੭੬.੪, ੩੦੭.੧, ੩੫੧.੨, ੩੬੧.੩, ੩੬੮.੧, ੪੫੯.੧, ੪੯੭.੧, ੫੦੩.੩, ੫੦੭.੧, ੫੧੯.੨, ੫੩੨.੧, ੫੫੯.੩, ੫੬੪.੨, ੫੮੬.੨, ੫੯੨.੩, ੬੦੩.੧, ੬੩੯.੧

ਦ੍ਰੋਹ : (ਸੰ.) (ਦ੍ਰੁਹ) ਸੰਗਿਆ—ਬੁਰਾ ਚਿਤਵਨ ਦਾ ਭਾਵ, ਅਸ਼ੁਭ ਚਿੰਤਨ, ਨਿੰਦਾ, ਦਵੇਸ਼ ਕਰਨਾ । ੧੦੭.੧, ੧੦੭.੪, ੧੩੨.੪, ੧੭੭.੩, ੨੨੧.੪, ੨੪੦.੩, ੨੯੨.੪, ੩੦੭.੪, ੪੮੬.੩, ੫੨੧.੨

ਦ੍ਰੋਹਈ : (ਸੰ.) (ਦ੍ਰੋਹਿਨ) ਵਿ.—ਵੈਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਬੁਰਾ ਚਿਤਵਨ ਵਾਲਾ । ਸੰਗਿਆ—ਵੈਰੀ, ਦੁਸ਼ਮਣ । ੨੪੦.੩

ਦ੍ਰੋਪਦੀ : (ਸੰ.) (ਦ੍ਰੌਪਦੀ) ਸੰਗਿਆ—ਦਰੁਪਦ ਰਾਜਾ ਦੀ ਪੁੱਤਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਤੇ ਪੰਜ ਪਾਂਡਵਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ । ੪੩੫.੧

ਦ੍ਵਾਦਸ : ਵਿ.—ਦੋ ਜਮਾਂ ਦਸ ਬਾਰਾਂ (12) । ੪੩੬.੩

ਦ੍ਵਾਦਸੀ : (ਸੰ.) (ਦ੍ਵਦਾਸ਼ੀ) ਦੁਆਦਸ਼ੀ, ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਦੇ ਪੱਖ ਦੀ ਬਾਰਵੀ ਤਿਥੀ । ੪੮੪.੩

ਦ੍ਵਾਰ : (ਸੰ.) (ਦ੍ਵਾਰ) ਸੰਗਿਆ—ਦੁਆਰ, ਦਰ, ਦਰਵਾਜ਼ਾ, ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਦੀ ਗੋਲਕ । ੩੨.੩, ੧੮੭.੩, ੩੨੬.੪, ੩੪੭.੨, ੩੬੨.੪, ੪੧੦.੩, ੪੩੪.੨, ੪੪੧.੩, ੪੪੪.੩, ੪੬੪.੩, ੪੬੮.੩, ੪੮੨.੩, ੪੯੦.੨, ੫੨੯.੧, ੫੭੫.੪, ੫੯੫.੨, ੬੧੯.੧, ੬੭੪.੨

ਦ੍ਵਾਰਾਵਤੀ : ਵੇਖੋ ਦ੍ਵਾਰ । ਬਹੁਤ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਵਾਲੀ ਨਗਰੀ, ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੀਆਂ ਸੱਤਰ ਪੁਰੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ, ਦ੍ਵਾਰਕਾ । ੪੧੬.੨

ਦ੍ਵਿਜ : (ਸੰ.) (ਦ੍ਵਿਜ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਅੰਡਜਪ੍ਰਾਣੀ, ਪੰਛੀ, ਹਿੰਦੂਆਂ ਵਿਚ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਖੜ੍ਹੀ ਵੈਸ਼ਨਵ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਪੁਰਖ, ਬ੍ਰਾਹਮਣ, ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਵਿ.—ਦੋ ਵਾਰੀ ਜੰਮਿਆ ਹੋਇਆ । ੫੭੨.੩

ਦ੍ਵੈ : (ਹਿੰ.) (ਦ੍ਵੈ) —ਵਿ.—ਦੋ, ਦੋਨੋਂ । ੩੧੦.੧

ਦਾਇ : (ਸੰ.) (दाय) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਦੇਣ ਯੋਗ ਧਨ, ਦਾਨ, ਦਹੇਜ਼ ਵਿਚ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਧਨ । ੧੫੬.੨

ਦਾਇਕ : (ਸੰ.) (दायक) ਪੁ.—ਦੇਣ ਵਾਲਾ, ਦਾਤਾ । ੧੨੫.੪, ੩੨੪.੪

ਦਾਈ : (ਹਿੰ.) (दाई) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਦੁੱਧ ਪਿਲਾਉਣ ਵਾਲੀ, ਦੇਣ ਵਾਲੀ, ਪਿਤਾ ਦੀ ਮਾਤਾ, ਵਾਰੀ ਆਦਿ । ੩੬੫.੩

ਦਾਸ : (ਸੰ.) (दास) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਸੇਵਕ, ਚਾਕਰ, ਨੌਕਰ, ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ, ਉਪਾਸ਼ਕ ਜਾਂ ਪੂਜਕ ਆਦਿ । ੧੩੭.੩, ੨੧੬.੪, ੨੫੯.੪, ੨੮੧.੩, ੪੪੫.੪

ਦਾਸਨ : ਵੇਖੋ ਦਾਸ । ੧੩੭.੩, ੧੯੫.੩, ੨੧੬.੪, ੨੫੯.੪, ੨੮੧.੩, ੪੦੩.੩, ੬੨੮.੩, ੬੫੬.੩, ੬੬੪.੪

ਦਾਸਨਿ : ਵੇਖੋ ਦਾਸ । ੫੬੧.੪

ਦਾਸਾਨ : ਵੇਖੋ ਦਾਸ । ਦਾਸਾਂ ਦਾ ਦਾਸ । ੧੩੭.੩, ੧੯੫.੩, ੨੧੬.੪, ੫੬੧.੪, ੬੨੮.੨, ੬੫੬.੩, ੬੬੪.੪

ਦਾਸੀ : (ਸੰ.) (दासी) ਸੰਗਿਆ—ਗੁਲਾਮ, ਇਸਤਰੀ, ਨੌਕਰਾਨੀ, ਸੇਵਕਾ । ੨੪੮.੩, ੪੯੮.੨, ੬੧੦.੨

ਦਾਹਤ : (ਸੰ.) (दाह) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਦਾਹ ਕਰਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਜਲਾਉਣ ਦਾ ਸੁਭਾਅ, ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਜਲਾਉਣਾ, ਅਤਿ ਅੰਤ ਦੁੱਖ, ਸੰਤਾਪ, ਈਰਖਾ ਆਦਿ । ੩੮੪.੪

ਦਾਂਹਿਨੇ : (ਹਿੰ.) (दाहिणे) ਕ੍ਰਿ ਵਿ.—ਦਾਹਿਨੇ, ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ । ੪੦੪.੨

ਦਾਖ : (ਹਿੰ.) (दाख:) ਸੰਗਿਆ—ਅੰਗੂਰ, ਮਨੱਕਾ, ਕਿਸ਼ਮਿਸ਼ ਆਦਿ । ੧੦੯.੧, ੫੧੧.੨

ਦਾਤਾ : (ਸੰ.) (दातृ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਉਹ ਜੋ ਦਾਨ ਦੇਵੇ, ਦਾਨਸ਼ੀਲ, ਦੇਣ ਵਾਲਾ, ਦਾਨੀ । ੧੦੦.੨, ੨੪੪.੪, ੪੯੮.੨, ੬੭੪.੩

ਦਾਤਾਰ : (ਹਿੰ.) (दातार) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਦਾਤਾ, ਦੇਣ ਵਾਲਾ । ੧੧੪.੧, ੩੮੭.੩

ਦਾਦਰ : (ਹਿੰ.) (दादुर) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਮੇਂਡਕ, ਡਡੂ, ਪਾਣੀ ਦਾ ਜਾਨਵਰ । ੧੩੨.੪, ੨੨੩.੨, ੨੩੬.੧, ੨੯੯.੧, ੪੪੨.੩, ੫੦੭.੨, ੬੩੯.੨

ਦਾਦਿਰ : ਵੇਖੋ ਦਾਦਰ । ੫੧੯.੩

ਦਾਨ : (ਸੰ.) (दान) ਸੰਗਿਆ—ਦੇਣ ਦਾ ਕਰਮ, ਦੇਣਾ, ਕਿਸੇ ਧਾਰਮਿਕ ਕਾਰਜ ਜਾਂ ਸ਼ਰਧਾ ਰਾਂਹੀ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਧਨ । ੮੮.੪, ੧੦੫.੪, ੧੧੧.੩, ੧੨੫.੪, ੧੭੮.੨, ੨੧੬.੩, ੨੪੪.੩, ੨੫੫.੧, ੨੬੧.੪, ੨੭੧.੪, ੩੨੪.੪, ੪੧੫.੩, ੪੫੪.੪, ੪੮੨.੨, ੪੮੬.੩, ੫੪੩.੩, ੫੬੦.੪, ੫੮੪.੪, ੬੨੯.੨, ੬੭੫.੧

ਦਾਨਿ : ਵੇਖੋ ਦਾਨ । ੫੨੮.ਸ.੨

ਦਾਨੋ : (ਫਾ.) ਦਾਨਾ ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਅੰਨ, ਕਣ, ਅਨਾਜ (ਸੰ.) (दानव) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਅਸੁਰ, ਰਾਖਸ਼ਸ । ੬੪੪.੩

ਦਾਮ : (ਸੰ.) (द्रम) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਧਨ, ਮਾਲਾ, ਹਾਰ, ਲੜੀ, ਲੋਕ, ਵਿਸ਼ਵ । (ਫਾ.) ਜਾਲ, ਫੰਦਾ, ਇਕ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਸਿਕਾ, ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਦਿਤਾ ਜਾਨ ਵਾਲਾ ਧਨ । ੫੮੪.੨, ੬੧੫.੨

ਦਾਮਨ : (ਫਾ.) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਰਸੀ, ਮਾਲਾ, ਪਲਾ, ਲੜ, ਪਹਾੜ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ । ੩੭੪.੨

ਦਾਮਿਨੀ : (ਸੰ.) (दामिनी) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਬਿਜਲੀ, ਇਸਤਰੀਆਂ ਦਾ ਇਕ ਗਹਿਣਾ, ਬਿੰਦੀ । ੫੯.੩, ੧੨੮.੩, ੪੦੩.੧

ਦਾਯਕ : (ਸੰ.) (दायक) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਦੇਣ ਵਾਲਾ, ਦਾਤਾ । ੨੯੮.੪, ੩੮੪.੪

ਦਾਰਸ : (ਸੰ.) (दाडिम) ਸੰਗਿਆ—ਅਨਾਰ, ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਫਲ । ੧੦੯.੧, ੫੧੧.੨

ਦਾਰਿਦ੍ਰ : (ਸੰ.) (दारिद्रय) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਦਰਿਦ੍ਰਤਾ, ਗਰੀਬੀ, ਨਿਰਧਨ, ਕੰਗਾਲ । ੨੯੨.੩, ੫੪੫.੩

ਦਾਰਿਦ੍ਰੀ : ਵੇਖੋ ਦਾਰਿਦ੍ਰ । ਇ.—ਲਿੰਗ । ੬੨੧.੨

ਦਾਵਾ : (ਹਿੰ.) (दावा) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਜੰਗਲ ਵਿਚ ਲੱਗਣ ਵਾਲੀ ਅੱਗ, ਬਿਰਛਾਂ ਦੀ ਰਗੜ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਅੱਗ । (ਅ.) ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਤੇ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਮਾਣਾ । ੪੧੧.੨

ਦਾਵਾਨਲ : (ਸੰ.) (दावानाल) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਜੰਗਲ ਵਿਚ ਦਰਖਤਾਂ ਦੀ ਪਰਸਪਰ ਰਗੜ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਉਤਪੰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਅੱਗ । ੬੩੦.੩, ੬੬੮.੧

ਦਿਸ : (ਸੰ.) (दिश्) ਸੰਗਿਆ—ਦਿਸ਼ਾ, ਪਾਸਾ, ਤਰਫ । ੨੦੮.੩

ਦਿਸੰਤਰ : (ਸੰ.) (देशान्तर) ਸੰਗਿਆ—ਦੂਜਾ ਪਾਸਾ, ਦੂਰਵਰਤੀ ਥਾਂ, ਦਿਸ਼ਾ ਜਾਂ ਜਿਸ ਵਿਚ ਅੰਤਰ ਹੋਵੇ । ੪੭.੨, ੧੮੬.੧, ੨੨੩.੨, ੩੧੩.੧, ੪੪੨.੨, ੫੭੮.੪, ੬੩੯.੪

ਦਿਸ਼ਾ : (ਸੰ.) (दिशा) ਸੰਗਿਆ—ਦਿਸ਼ਾ, ਵੱਲ, ਪਾਸਾ, ਚਾਰ ਦਿਸ਼ਾ ਮੰਨੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਤਰ, ਦੱਖਣ, ਪੂਰਬ, ਪੱਛਮ । ੪੬੭.੨, ੫੧੧.੧, ੫੧੧.੨, ੫੧੧.੩, ੫੪੯.੧

ਦਿਖਾਇ : ਵੇਖੋ ਦਿਖਾਈ । ਦਿਖ ਕੇ, ਦਿਖਾਂਦਾ ਹੈ । ੧੫੬.੩, ੩੬੫.੧, ੫੬੨.੩

ਦਿਖਾਇਓ : ਵੇਖੋ ਦਿਖਾਈ । ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ । ੫੪੩.੪

ਦਿਖਇਕੈ : ਵੇਖੋ ਦਿਖਾਈ । ਦਿਖਾਕੇ । ੬੧੪.੪

ਦਿਖਾਇਬੇ : ਵੇਖੋ ਦਿਖਾਈ। ੨੦੬.੧

ਦਿਖਾਈ : (ਹਿੰ.) (दिखाई) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਜਾਂ ਭਾਵ, ਉਹ ਧਨ ਜੋ ਦਿਖਣ ਖਾਤਰ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇ, ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਾਉਣਾ ਆਦਿ। ੨੩੯.੩, ੨੮੩.੪, ੩੧੧.੩, ੩੭੩.੧, ੫੯੬.੧, ੫੯੭.੧, ੫੯੭.੩

ਦਿਖਾਈਐ : ਵੇਖੋ ਦਿਖਾਈ। ਦਿਖਾਏ। ੧੧੭.੧, ੨੦੬.੧, ੨੫੩.੨, ੫੬੨.੨, ੬੨੨.੧, ੬੩੩.੧, ੬੭੦.੧

ਦਿਖਾਏ : ਵੇਖੋ ਦਿਖਾਈ। ਦਿਖਾਵਣ, ਦਿਖਾਲੀ। ੩੩.੧, ੩੫.੧, ੩੬.੨, ੬੪.੨, ੮੫.੩, ੧੧੦.੩, ੨੧੪.੧, ੨੨੬.੩, ੨੭੫.੧, ੪੩੨.੧

ਦਿਖਾਤ : ਵੇਖੋ ਦਿਖਾਈ। ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ। ੩੫੦.੧, ੩੭੪.੨, ੪੮੭.੨

ਦਿਖਾਵਈ : ਵੇਖੋ ਦਿਖਾਈ। ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਜਾਂ ਭਾਵ। ੧੩੪.੪, ੧੬੧.੧, ੩੩੦.੧, ੪੪੨.੧, ੪੬੨.੨, ੪੭੪.੧, ੫੫੦.੨, ੫੫੧.੪

ਦਿਖਾਵਹੀ : ਵੇਖੋ ਦਿਖਾਈ। ੩੯੭.੩, ੫੬੮.੧, ੫੬੯.੩, ੬੨੦.੧

ਦਿਖਾਵਤੇ : ਵੇਖੋ ਦਿਖਾਈ। ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਦਿਖਾਵਣਾ। ੫੭੬.੧

ਦਿਖਾਵੈ : ਵੇਖੋ ਦਿਖਾਈ। (ਹਿੰ.) (दिखावा)—ਉਪਰਲੀ ਤੜਕ ਭੜਕ, ਆਡੰਬਰ। ੧੦.੨, ੧੫.੪, ੨੦.੧, ੯੬.੩, ੨੦੮.੧, ੨੭੪.੪, ੩੦੧.੧, ੫੧੦.੨, ੬੪੩.੪

ਦਿਗੰਬਰ : (ਸੰ.) (दिगम्बर) ਸੰਗਿਆ—ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਹੀ ਜਿਸ ਦਾ ਵਸਤ੍ਰ ਹੋਣ, ਨੰਗਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਸਾਧੂ, ਨਾਂਗਾ। ੪੭੫.੧

ਦਿਨ : (ਸੰ.) (दिन) ਸੰਗਿਅ— ਦਿਵਸ, ਉਹ ਸਮਾਂ ਜੋ ਸੂਰਜ ਚੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਆਰੰਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਛਿਪਣ ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ੪੦.੩, ੧੫੬.੩, ੧੫੭.੧, ੧੫੯.੨, ੨੩੬.੩, ੪੧੧.੧, ੪੫੨.੧, ੪੬੬.੩, ੪੮੪.੨, ੪੮੪.੪, ੪੮੬.੨, ੪੮੭.੧, ੪੮੭.੨, ੫੦੦.੧, ੫੭੧.੨, ੫੯੦.੨, ੫੯੫.੪, ੬੧੯.੨, ੬੨੭.੨, ੬੨੯.੨, ੬੩੩.੨, ੬੪੩.੨, ੬੫੬.੧-੬੫੬.੩

ਦਿਨਕਰ : (ਸੰ.) (दिनकर) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸੂਰਜ, ਅਗ, ਮੰਦਾਰ। ੪੦.੩, ੨੩੬.੩, ੨੯੨.੧, ੨੯੯.੩, ੩੧੨.੩, ੩੪੬.੧, ੪੪੨.੨, ੪੭੦.੨, ੪੭੨.੨, ੪੮੭.੨, ੪੮੮.੨, ੫੦੯.੨, ੫੧੯.੩

ਦਿਨ ਪ੍ਰਤਿ : ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਪ੍ਰਤਿ ਦਿਨ, ਹਰ ਰੋਜ਼। ੫੯੦.੨

ਦਿਪਤ : (ਸੰ.) (दीप्ति) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਉਜਾਲਾ, ਪ੍ਰਭਾ, ਆਭਾ, ਚਮਕ, ਸੋਭਾ, ਛਬਿ ਆਦਿ। ੨੨੫.੩, ੨੭੩.੩, ੩੫੦.੩, ੩੫੧.੧, ੩੬੭.੨, ੬੦੬.੧, ੬੩੦.੩, ੬੪੫.੨, ੬੫੮.੨

ਦਿਪੈ : ਵੇਖੋ ਦਿਪਤ। ਵਿ.—ਰੋਸ਼ਨ, ਦੀਪਤਿ ਵਾਲਾ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ। ੪੫੬.੩

ਦਿਬ : ਵੇਖੋ ਦਿੱਬ । ੧੧੫.੧, ੧੧੬.੪, ੪੮੮.੩

ਦਿੱਬ : (ਸੰ.) (ਦਿਬ੍ਯ) ਸੰਗਿਆ—ਦਿਨ । ਵੇਖੋ ਦਿਬਯ । ੧੮.੧, ੪੩.੧, ੬੨.੨, ੮੯.੨, ੨੮੩ ੪, ੩੩੮.੧

ਦਿਬਯ : (ਸੰ.) (ਦਿਵ੍ਯ) ਵਿ.—ਸਵਰਗ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰਖਣ ਵਾਲਾ, ਆਲੌਕਿਕ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਮਾਨ, ਚਮਕੀਲਾ, ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ, ਦੈਵੀ ਆਦਿ । ੮੯.੨, ੯੪.੪, ੧੧੫.੧

ਦਿਵਸ : (ਸੰ.) (ਦਿਵਸ) ਸੰਗਿਆ—ਦਿਨ, ਵਾਰ, ਰੋਜ਼ । ੬੫੨.੧

ਦਿਵਾਹੀ : ਵੇਖੋ ਦੇਤ, ਦੇਨ । ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਦੇਣ ਯੋਗ ਵਸਤੂ । ੫੮੧.੨

ਦੀਓ : ਦਿਤਾ, ਦਾਨ ਦਿਤਾ, ਦੇ ਦਿਤਾ । ੩੩੪.੧

ਦੀਏ : ਦੀਆ ਦਾ ਬਹੁ ਵਚਨ । ਦਿਤੇ, ਦਾਨ ਦਿਤੇ । ਸੰਗਿਆ—ਦੀਪਕ, ਦੀਵਾ । ੩੦੫.੨, ੫੮੨.੨

ਦੀਖਯਾ : (ਸੰ.) (ਦੀਕ੍ਸ਼ਾ) ਸੰਗਿਆ—ਕਿਸੇ ਦੇਵਤਾ ਦੇ ਮੰਤ੍ਰ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼, ਗੁਰੂ ਮੰਤ੍ਰ, ਲੈਣ ਦਾ ਭਾਵ । ੮੭.੪, ੫੮੪.੪, ੬੨੮.੧

ਦੀਖਿਆ : ਵੇਖੋ ਦੀਖਯਾ । ੨੧੫.੨

ਦੀਜੀਅਤਿ : ਦੇਣਾ, ਦਾਨ ਦੇਣਾ, ਦਾਨ ਦਿਤਾ । ੫੩੦.੨

ਦੀਜੀਐ : ਦੇਣਾ, ਦਾਨ ਦੇਣਾ, ਦਾਨ ਕੀਤੇ । ੪੯੪.੧, ੫੩੨.੧, ੫੪੩.੩, ੫੮੪.੧, ੬੨੬.੩, ੬੨੭.੪

ਦੀਜੈ : ਦਾਨ ਕਰੀਜੈ । ੧੦.੨, ੮੩.੪, ੩੩੪.੨, ੫੯੫.੧, ੬੧੫.੩, ੬੬੪.੪

ਦੀਨ : (ਸੰ.) (ਦੀਨ) ਵਿ.—ਦੁੱਖੀ, ਗਰੀਬ, ਨਿਰਧਨ, ਪੀੜਤ; ਦੇਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ (ਅ.) ਮਜ਼ੂਬ, ਧਰਮ । ੧੮੧.੪, ੧੮੨.੩, ੨੦੬.੪, ੨੧੨.੧, ੨੨੧.੨, ੩੧੫.੩, ੩੧੭.੩, ੩੮੭.੧, ੪੦੩.੩, ੪੧੫.੩, ੪੩੪.੧, ੪੪੯.੨, ੫੦੩.੨, ੫੦੪.੨, ੫੧੪.੩, ੫੨੧.੪, ੫੨੮.ਸ.੨; ੫੭੨.੨, ੬੦੧.੨, ੬੪੦.੨, ੬੬੩.੩, ੬੭੫.੧

ਦੀਨਤਾ : (ਸੰ.) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਦਰਿਦ੍ਰਤਾ, ਗਰੀਬੀ, ਉਦਾਸੀ, ਵਿਨੀਤ ਭਾਵ, ਨਿਮਰਤਾ । ੨੩੫.੨, ੩੧੪.੩, ੪੫੦.੨, ੬੦੧.੨, ੬੦੧.੪

ਦੀਨ ਤਾਈ : ਵੇਖੋ ਦੀਨਤਾ । ੩੧੭.੩

ਦੀਨਾਧੀਨ : (ਸੰ.) (ਦੀਨ+ਅਧੀਨ) ਵਿ.—ਦੀਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਗਰੀਬਾਂ ਦੇ ਵਸ਼ ਆਉਣਾ, ਦੀਨ+ਅਧੀਨ । ੨੨੦.੪

ਦੀਨੀ : (ਹਿੰ.) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਦਿਤੀ, ਦੇ ਦਿਤੀ । ੨੧੯.੪, ੬੪੯.੪

ਦੀਨੇ : ਵੇਖੋ ਦੀਨੀ । ਦੇ ਦਿਤੇ, ਦਾਨ ਕਰ ਦਿਤੇ, ਦਾਨ ਕਰਤਾ, ਦੇਣ ਵਾਲਾ । ੨੪.੨, ੪੮੪.੨

ਦੀਨੋ : ਵੇਖੋ ਦੀਨ। ਦਿਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ੨੭੬.੧, ੪੨੮.੩, ੪੮੫.੩

ਦੀਪ : (ਸੰ.) (दीप) ਸੰਗਿਆ—ਦੀਵਾ, ਚਿਰਾਗ। ੫.ਛੰ.੩, ੧੯੭.੧, ੨੨੫.੩, ੨੭੩.੩, ੩੦੩.੩, ੩੧੧.੧, ੩੧੮.੧, ੩੫੦.੧, ੩੫੧.੧, ੩੬੭.੨, ੩੭੭.੨, ੪੩੧.੧, ੪੫੬.੩, ੪੭੨.੪, ੪੯੬.੩, ੫੫੧.੧, ੫੬੫.੧, ੫੯੦.੧, ੬੩੦.੩, ੬੩੫.੪, ੬੪੫.੨, ੬੫੩.੧, ੬੬੧.੪

ਦੀਪਕ : (ਸੰ.) (दीप) ਸੰਗਿਆ—ਦੀਪਕ, ਦੀਵਾ, ਚਿਰਾਗ। ੭੯.੩, ੯੬.੪, ੧੮੭.੧, ੨੯੨.੨, ੩੦੦.੨, ੩੧੮.੧, ੩੧੯.੧, ੩੨੦.੧, ੩੨੧.੧, ੩੬੩.੧, ੩੬੩.੩, ੪੧੦.੨, ੪੧੧.੨, ੪੧੨.੧, ੪੨੪.੧, ੪੩੨.੧, ੫੩੭.੩, ੫੪੨.੨, ੫੫੦.੧, ੫੬੧.੨, ੫੮੦.੧, ੬੦੬.੧, ੬੫੮.੨

ਦੀਪਤ : (ਹਿੰ.) (दीपत) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਕ੍ਰਾਂਤੀ, ਚਮਕ, ਜੋਤੀ, ਸ਼ੋਭਾ, ਜਸ਼, ਕੀਰਤੀ। ੫੯੦.੧

ਦੀਪਮਾਲਿਕਾ : (ਸੰ.)(दीपमालिका)—ਜਗਦੇ ਹੋਏ ਦੀਵਿਆਂ ਦੀ ਪੰਕਤੀ, ਦੀਵਾਲੀ, ਆਰਤੀ ਲਈ ਜਗਾਈ ਹੋਈਆਂ ਬੱਤੀਆਂ ਦਾ ਸਮੂਹ। ੩੧੧.੧

ਦੀਪੈਯਾ : ਇ.—ਦੀਵਾ ਜਗਾਉਣ ਵਾਲਾ। ੩੬੩.੩

ਦੀਰਘ : (ਸੰ.) (दीर्घ) ਵਿ.—ਲੰਬਾ, ਵਿਸ਼ਾਲ, ਚੌੜਾ, ਵੱਡਾ। ਸੰਗਿਆ—ਤਾਲ ਬਿਰਛ, ਦਾ ਮਾਤ੍ਰਾ ਦਾ ਅੱਖਰ। ੧੧੭.੨, ੧੫੬.੩, ੩੦੭.੧; ੪੦੭.੪, ੫੪੭.੧, ੫੮੬.੨

ਦੁਆਰ : ਵੇਖੋ ਦੁਾਰ। ੨੯.੩, ੧੭੫.੪

ਦੁਸਹ : (ਸੰ.) (दु: सह) ਵਿ.—ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰਨਾ ਕਠਿਨ ਹੋਵੇ, ਅਤਿਅੰਤ ਕਸ਼ਟ ਦਾਇਕ। ੨੯੬.੪, ੫੭੪.੨

ਦੁਸਹਾ : ਵੇਖੋ ਦੁਸਹ। ੬੬੮.੨

ਦੁਸਹਿ : ਵੇਖੋ ਦੁਸਹ। ੫੦੫.੪

ਦੁਸਟ : (ਸੰ) (दुष्ट) ਵਿ.—ਨੀਚ, ਘਟੀਆ, ਕਮੀਨਾ, ਨਿਕੰਮਾ, ਦੋਸ਼ ਯੁਕਤ। ੧੬੪.੨

ਦੂਸ਼ਨਾ : (ਹਿੰ.) (दूषना) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣਾ, ਦੂਸ਼ਣ ਲਾਉਣਾ, ਅਰੋਪ, ਲਗਾਉਣਾ। ੫੪੭.੪

ਦੁਹ : (ਸੰ.) (दुह)—ਦੁੱਖ ਦੇਣਾ, ਹਿੰਸਾ ਕਰਨਾ, ਦੁੱਧ ਚੋਣਾ। ਸੰਗਿਆ—ਦੁੱਧ ਚੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੫੫੪.੨

ਦੁਹਾਇ : ਵੇਖੋ ਦੁਹ। ਦੁੱਧ ਦੇਣਾ। ੫੦੬.੨

ਦੁਹਾਈ : (ਹਿੰ.) (दुहाई) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਪੁਕਾਰ, ਚੀਕ-ਪੁਕਾਰ, ਘੋਸ਼ਣਾ, ਕਸਮ, ਦੁੱਧ ਚੋਣਾ, ਡੌਂਡੀ ਫੇਰਨਾ ਆਦਿ। ੪੧੧.੩

ਦੁਹਾਗ : (ਹਿੰ.) (दुहाग) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਦੁਰਭਾਗ, ਸੁਹਾਗ ਦਾ ਉਲਟ, ਵਿਧਵਾ, ਰੰਡੀ, ਰੰਡੇਪਾ ਆਦਿ। ੬੪੨.੩

ਦੁਹਾਗਨ : (ਹਿੰ.) (दुहागिन) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਵਿਧਵਾ, ਸੁਹਾਗਨ ਦਾ ਉਲਟ। ਵੇਖੋ ਦੁਹਾਗ। ੬੪੨.੩

ਦੁਹਾਗਨਿ : ਵੇਖੋ ਦੁਹਾਗਨ। ੧੯੧.੨, ੪੩੯.੩, ੪੫੦.੨

ਦੁਹਾਗਿਨਿ : ਵੇਖੋ ਦੁਹਾਗਨ। ੫੧੩.੧

ਦੁਹਿ : ਵੇਖੋ ਦੁਹ। ੫੮੪.੩

ਦੁਹੂੰ : (ਹਿੰ.) (दु) ਵਿ.—ਦੋਵੇਂ, ਦੋਨੋਂ, ਦੋ, ਦੋਹਾਂ ਆਦਿ। ੩੮੧.੧—੩੮੧.੩

ਦੁਹੇ : ਵੇਖੋ ਦੁਹ। ਦੁੱਧ ਚੋਣਾ। ੩੯.੧, ੧੨੯.੧

ਦੁਕ੍ਰਿਤ : (ਸੰ.) (दुष्कृत) ਸੰਗਿਆ—ਖੋਟੇ ਕੰਮ, ਮਾੜੇ ਕੰਮ, ਪਾਪ ਕਰਮ। ੧੭੭.੪, ੨੮੭.੪, ੩੨੪.੨

ਦੁਖ : (ਸੰ.) (दुःख) ਸੰਗਿਆ—ਕਸ਼ਟ, ਕਲੇਸ਼, ਤਕਲੀਫ਼। ੯੦.੩, ੧੦੧.੩, ੧੦੪.੪; ੧੧੩.੧, ੨੦੭.੪, ੨੧੬.੩, ੨੩੮.੪, ੨੪੨.੧, ੨੯੬.੪, ੨੯੭.੨, ੨੯੮.੪, ੩੧੪.੪, ੩੧੫.੩, ੩੨੩.੩, ੩੩੧.੧, ੩੬੦.੩, ੩੬੪.੪, ੩੮੪.੪, ੩੮੮.੪, ੪੦੦.ਸ.ਛੰ.੩, ੪੧੦.੨, ੪੧੨.੩, ੪੧੯.੪, ੪੭੫.੪, ੪੮੫.੩, ੫੦੪.੨, ੫੦੫.੪, ੫੧੩.੩, ੫੧੭.੧, ੫੩੭.੪, ੫੫੮.੪, ੫੬੫.੩, ੫੭੧.੧, ੫੭੨.੩, ੫੭੭.੪, ੬੦੧.੨, ੬੩੮.੨, ੬੪੪.੩, ੬੬੪.੨, ੬੬੮.੧, ੬੬੮.੪

ਦੁਖਤ : (ਸੰ.) (दुःखित) ਵਿ.—ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੋਵੇ, ਦੁੱਖੀ, ਪੀੜਤ। ੩੧੫.੩, ੪੩੫.੩, ੪੩੬.੩, ੪੭੩.੪, ੬੬੩.੨

ਦੁਖਦਾਇਕ : (ਸੰ.) (दुखदायिक) ਵਿ.—ਦੁੱਖ ਦੇਣ ਵਾਲਾ, ਤਕਲੀਫ ਦੇਹ। ੪੭੬.੪

ਦੁਖਦਾਈ : (ਸੰ.) (दुःखदायिन्) ਵਿ.—ਦੁੱਖ ਦੇਣ ਵਾਲਾ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕਸ਼ਟ ਪਹੁੰਚੇ। ੧੮੮.੧, ੨੯੨.੪, ੩੧੬.੧, ੩੧੭.੪, ੩੧੮.੪, ੩੨੧.੨, ੫੯੧.੪

ਦੁਖਨ : ਵੇਖੋ ਦੁਖ। ੬੭੪.੩

ਦੁਖਨਾ : ਵੇਖੋ ਦੁਖ। ਕ੍ਰਿ.—ਸ਼ਰੀਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅੰਗ ਦਾ ਦੁਖਣਾ। ੪੦੩.੩

ਦੁਖਾਦਿ : ਵੇਖੋ ਦੁਖ। ਦੁੱਖ ਆਦਿ, ਕਸ਼ਟ ਵਗੈਗਾ। ੪੨੨.ਸ.੩

ਦੁਖਾਰੀ : (ਹਿੰ.) (दुखारी) ਵਿ.—ਦੁੱਖੀ; ਖੀਣ, ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ। ੨੩੯.੪

ਦੁਖਿਤ : ਵੇਖੋ ਦੁਖਤ। ੨੦੭.੧, ੨੧੦.੪, ੪੦੨.੪, ੫੦੪.੨, ੫੧੩.੧

ਦੁਖੋ : ਵੇਖੋ ਦੁਖ। ੨੩੭.੩

ਦੁਗਧ : (ਸੰ.) (ਦੁਗ੍ਧ) ਸੰਗਿਆ—ਦੋਹਨ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ, ਚੋਇਆ ਹੋਇਆ ਪਦਾਰਥ, ਦੁੱਧ । ੧੦੨.੩, ੩੯੧.੨, ੪੪੧.੧, ੪੪੫.੨

ਦੁਚਿਤ : (ਹਿੰ.) (ਦੁਚਿਤ) ਵਿ.—ਜਿਸ ਦਾ ਚਿਤ ਇਕ ਬਾਤ ਤੇ ਕਾਇਮ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਦੁਚਿਤਾ, ਡਾਂਵਾ ਡੋਲ । (ਸੰ.) (ਦੁਸ਼ਿਚਤ) ਸੰਗਿਆ—ਖਟਕਾ, ਚਿੰਤਾ । ੩੮੬.੧, ੪੬੭.੨, ੫੬੫.੧

ਦੁਤੀਆ : (ਹਿੰ.) (ਦ੍ਵਿਤੀਯਾ) ਵਿ.—ਦ੍ਵਿਤੀਆ, ਦੂਸਰਾ, ਦੂਜਾ, ਸੰਗਿਆ—ਦ੍ਵੈਤਭਾਵ, ਕ੍ਰਿ ਵਿ.—ਦੂਸਰੇ, ਦੂਜੇ । ੭.ਛੰ.੨, ੫੪.੨, ੬੫.੨, ੬੫.੩, ੮੦.੨, ੧੫੦.੧, ੩੩੩.੧, ੩੩੬.੪, ੩੩੮.੪, ੩੪੦.੨, ੪੬੨.੧, ੪੭੮.੪, ੪੮੧.੪

ਦੁਧ : ਵੇਖੋ ਦੁਗਧ । ੨੯੨.੧, ੫੩੨.੩, ੫੩੫.੩

ਦੁਬਿਧਾ : (ਸੰ.) (ਦ੍ਵਿਬਿਧਾ) ਵਿ.—ਦੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ, ਦੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ । ਸੰਗਿਆ—ਦੋਚਿਤੀ ਦਾ ਭਾਵ, ਚਿਤ ਦੀ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਤੇ ਨਾ ਟਿਕਣ ਦੀ ਅਵਸਥਾ । ੨੯.੨, ੩੨.੧, ੪੭.੪, ੮੯.੧, ੯੨.੨, ੯੫.੪, ੧੨੭.੨, ੧੮੯.੨, ੨੩੭.੩, ੨੫੨.੧, ੨੭੭.੪, ੨੮੨.੨, ੩੧੭.੧, ੩੨੦.੩, ੩੨੪.੨, ੩੨੮.੩, ੩੨੯.੪, ੩੩੬.੨, ੩੩੭.੨, ੩੪੦.੪, ੩੫੫.੪, ੪੧੨.੪, ੪੪੭.੪, ੪੪੮.੧, ੪੫੦.੪, ੪੫੭.੧, ੪੫੮.੪, ੪੯੦.੪, ੪੯੩.੨

ਦੁਰ : (ਫ਼ਾ.) ਸੰਗਿਆ—ਮੋਤੀ, ਕੰਠ ਵਿਚ ਪਾਣ ਦਾ ਇਕ ਜੇਵਰ, ਜਿਸ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਮੋਤੀ ਵਰਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ । ਅਵਯਯ (ਹਿੰ.) ਤਿਰਸਕਾਰ ਪੂਰਨ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ । ੧੭੬.੩

ਦੁਰਹੂ : ਵੇਖੋ ਦੂਰ । ਦੂਰ ਤੋਂ । ੫੦੭.੧

ਦੁਰਗੰਧ : (ਸੰ.) (ਦੁਰ੍ਗੰਧ) ਸੰਗਿਆ—ਬਦਬੂ, ਗੰਦੀ ਬੂ । ੭੯.੨, ੩੮੬.੧

ਦੁਰਗੰਧਿ : ਵੇਖੋ ਦੁਰਗੰਧ । ੧੭੬.੩, ੩੩੨.੩, ੪੬੦.੪, ੫੧੨.੩, ੫੧੭.੨, ੫੩੯.੨

ਦੁਰਜਨ : (ਸੰ.) (ਦੁਰ੍ਜਨ) ਵਿ.—ਦੁਸ਼ਟ । ਸੰਗਿਆ—ਦੁਸ਼ਟ ਆਦਮੀ, ਨੀਚ ਵਿਅਕਤੀ । ੧੮੧.੨, ੨੪੨.੨

ਦੁਰਜਨਤਾ : ਵੇਖੋ ਦੁਰਜਨ । ੨੯੭.੨

ਦੁਰਤ : (ਸੰ.) (ਦੁਰਿਤ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਪਾਪ, ਦੋਸ਼ । ਵਿ.—ਪਾਪੀ । ੧੪੫.ਝ.ਛੰ.੨, ੫੧੭.੨

ਦੁਰੰਤਰ : ਵੇਖੋ ਦੂਰ । (ਦੂਰ+ਅੰਤਰ) ਦੂਰੀ ਦਾ ਹੋਣਾ । ੭੯.੨, ੫੦੭.੪

ਦੁਰਬਲ : (ਸੰ.) (ਦੁਰ੍ਬਲ) ਵਿ.—ਕਮਜ਼ੋਰ, ਨਿਰਬਲ, ਪਤਲਾ । ੫੨੦.੩

ਦੁਰਮਤ : ਵੇਖੋ ਦੁਰਮਤਿ । ੭੦.੪

ਦੁਰਮਤਿ : (ਸੰ.) (ਦੁਰ੍ਮਤਿ) ਵਿ.—ਮੂਰਖ, ਕਮ ਅਕਲ ਵਾਲਾ, ਦੁਸ਼ਟ, ਭੈੜੀ ਮਤ ਵਾਲਾ । ਸੰਗਿਆ—ਨਾਦਾਨੀ, ਮੂਰਖਤਾ, ਮਾੜੀ ਬੁਧੀ, ਗੁਰਮਤਿ

ਦੇ ਉਲਟ। ੩੪.੧, ੬੮.੩, ੯੫.੪, ੧੩੬.੪, ੧੬੦.੪, ੧੬੨.੪, ੧੬੩.੪, ੧੬੪.੪, ੧੬੫.੧, ੧੭੫.੪, ੧੭੬.੧—੧੭੬.੪, ੧੭੭.੪, ੧੮੧.੨, ੨੩੮.੪, ੨੮੬.੪, ੨੮੭.੨, ੨੯੬.੪, ੨੯੭.੪, ੨੯੮.੧, ੩੧੬.੪, ੩੪੦.੩, ੪੮੮.੧, ੪੯੦.੪, ੪੯੩.੨, ੬੧੬.੩, ੬੩੪.੪

ਦੁਰਾਉ : (ਹਿੰ.) (दुराव) ਸੰਗਿਆ—ਅੱਖਾਂ ਤੋਂ ਓਹਲੇ ਹੋਣ ਦਾ ਭਾਵ, ਅਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਪਰਦਾ, ਲਕੋਣ ਦਾ ਭਾਵ, ਛਲ, ਕਪਟ। ੨੦੧.੩

ਦੁਰਾਇ : ਵੇਖੋ ਦੁਰਾਉ। ਦੁਰਾਉ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੪੧੦.੨, ੪੧੧.੨, ੬੦੭.੩, ੬੩੦.੩

ਦੁਰਾਏ : ਵੇਖੋ ਦੁਰਾਉ। ੫੩੨.੪

ਦੁਰਾਈਐ : ਵੇਖੋ ਦੁਰਾਉ। ਦੁਰਾਉ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੫੧੭.੨

ਦੁਰਾਹੇ : (ਫਾ.) (ਦੋ+ਰਾਹ), ਰਾਹ, ਦੋ ਮਾਰਗ, ਦੋ ਰਾਹਾਂ ਵਾਲਾ, ਦੁਰਾਹਾ। ਦੁਰਾਹੇ- ਦੋ ਰਾਹੇ ਵਿਚ, ਦੁਰਸਤੇ ਵਿਚ। ੪੬੭.੨

ਦੁਰਾਵ : (ਹਿੰ.) (दुराव) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਕਿਸੇ ਤੇ ਕੋਈ ਗੱਲ ਗੁਪਤ ਰੱਖਣਾ, ਪਰਦਾ ਕਰਨਾ, ਛਲ, ਕਪਟ ਆਦਿ। ੨੩੭.੩

ਦੁਰਾਵਈ : ਵੇਖੋ ਦੁਰਾਵ। ਦੁਭਾਵ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੧੬੩.੪

ਦੁਹਾਵੈ : ਵੇਖੋ ਦੁਰਾਵ। ਦੁਰਾਵ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੫੬੮.੧

ਦੁਰੈ : ਵੇਖੋ ਦੁਰਾਵ। ਦੁਰਾਵ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੧੬੩.੪, ੪੨੧.੧, ੬੩੦.੩

ਦੁਲ਼ਹਨੀ : (ਹਿੰ.) (दुलहिन) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਨਵ ਵਿਵਹਾਤ ਵਧੂ, ਵਿਆਹੀ ਬਹੂ, ਸਜ ਵਿਆਹੀ ਵਹੁਟੀ। ੨੪੬.੨

ਦੁਲਭ : (ਸੰ.) (दुर्लभ) ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਦੁਰਲੱਭ, ਕਠਿਨਤਾ ਨਾਲ ਮਿਲਣ ਵਾਲਾ, ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲਾ। ੬੫੯.੨

ਦੂਸ਼ਣ : (ਸੰ.) (दूषण)—ਕ੍ਰਿ. ਦੋਸ਼ ਲਾਉਣਾ, ਆਰੋਪ ਲਾਉਣਾ, ਨਿੰਦਾ ਕਰਨਾ, ਨਿੰਦਣਾ। ੫੧੩.੪

ਦੁਸ਼ਨ : ਵੇਖੋ ਦੂਸ਼ਨ। ੫੧੨.੩, ੫੨੨.੪

ਦੂਸ਼ਨਾ : ਵੇਖੋ ਦੂਸ਼ਣ। ਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੫੩੯.੪

ਦੂਸਰੋ : (ਹਿੰ.) (दूसरा) ਵਿ.—ਪਹਿਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਉਣ ਵਾਲਾ, ਪ੍ਰਤੱਖ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਵਿਸ਼ੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਹੋਰ। ੩੦੫.੧, ੩੬੩.੧

ਦੂਖਨ : ਵੇਖੋ ਦੂਸ਼ਣ। ੨੩੫.੧

ਦੂਖਨਾ ਵੇਖੋ ਦੂਸ਼ਣ। ਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੩੦੯.੪, ੫੦੬.੪, ੬੪੧.੪

ਦੂਤ : (ਸੰ.) (दूत) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਹਰਕਾਰਾ, ਵਕੀਲ, ਸੰਦੇਸ਼ ਵਾਹਕ, ਵਿਚੋਲਾ, ਦਾਸ ਆਦਿ। ੫੭.੧, ੧੩੫.੧, ੨੩੩.੧, ੩੧੩.੪, ੩੩੬.੧, ੩੩੭.੨, ੩੬੫.੪, ੪੯੮.੨, ੫੮੨.੪

ਦੂਤੀ : (ਸੰ.) (ਦੂਤੀ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਵਿਚ ਆਦਾਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੀ ਇਸਤਰੀ, ਚੁਗਲੀ, ਵਕਾਲਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ। ਵੇਖੋ ਦੂਤ। ੫੭੫.੧

ਦੂਧ : (ਹਿੰ.) (ਦੁਗਧ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਥਣਧਾਰੀ ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਮਾਤਾ ਦੇ ਥਣਾਂ ਚੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲਾ ਦ੍ਰਵ। ੩੯.੧; ੧੨੨.੨, ੧੭੪.੧, ੫੦੬.੨, ੫੮੪.੩, ੬੦੯.੨

ਦੂਰ : (ਸੰ.) (ਦੂਰ) ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਫਾਸਲੇ ਤੇ, ਵਿੱਥ ਤੇ। ਵਿਸਤਾਰ, ਕਾਲ, ਸਬੰਧ ਆਦਿ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਤੇ ਬਹੁਤ ਅੰਤਰ ਵਾਲਾ। ੩੬੦.੨, ੬੩੯.੧, ੬੩੯.੪

ਦੇ : (ਹਿੰ.) (ਦੇ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਇਸਤਰੀਆਂ ਲਈ ਆਦਰ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ। ਕ੍ਰਿ. ਵਿ. ਦੇ ਕੇ, ਸਬੰਧ ਬੋਧਕ ਪ੍ਰਤਯਯ—ਕਾ, ਕੇ, ਦੇ। ੬੭੪.੩

ਦੇਸ : (ਸੰ.) (ਦੇਸ਼)—ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦਾ ਉਹ ਵਿਸ਼ਿਸ਼ਟ ਭਾਗ ਜਿਸ ਦਾ ਵੱਖਰਾ ਨਾਮ ਤੇ ਕੋਈ ਸ਼ਾਸਨ ਹੋਵੇ, ਰਾਸ਼ਟਰ, ਸਥਾਨ, ਜਗਾ। ੩੧੦.੩, ੪੧੧.੩, ੪੮੮.੨, ੪੩੯.੧, ੪੭੫.੧

ਦੇਸੰਤਰ : (ਸੰ.) (ਦੇਸ਼ਾਂਤਰ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਦੂਸਰਾ ਦੇਸ਼, ਵਿਦੇਸ਼, ਪਰਦੇਸ, ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ। ੫੧੫.੨

ਦੇਹ : (ਸੰ.) (ਦੇਹ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਸਰੀਰ, ਤਨ, ਬਦਨ, ਸਰੀਰ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਗ, ਜੀਵਨ, ਜਿੰਦਗੀ ਦੇਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੧੪.੧, ੧੧੫.੧, ੧੧੬.੪, ੧੩੨.੧, ੨੬੨.੪, ੨੬੩.੪, ੨੭੨.੩, ੩੨੫.੪, ੩੨੯.੪, ੪੪੩.੨, ੪੮੮.੩, ੫੯੭.੪, ੬੨੫.੩

ਦੇਹਿ : ਵੇਖੋ ਦੇਹ। ੧੮.੧, ੪੩.੧, ੯੪.੪, ੧੨੧.੧, ੨੦੦.੧, ੨੦੧.੧, ੨੮੩.੪, ੨੮੯.੧, ੩੩੮.੧, ੪੪੬.੩, ੫੩੩.੪

ਦੇਹੀ : ਵੇਖੋ ਦੇਹ। ੨੩੯.੪, ੩੬੫.੧, ੫੪੯.੨

ਦੇਹੁ : ਵੇਖੋ ਦੇਹ। ੬੨੭.੨

ਦੇਖ : (ਹਿੰ.) (ਦੇਖ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਵੇਖਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਜਾਂ ਭਾਵ। ੧੯.੩, ੧੯.੪; ੧੬੦.੧, ੨੦੮.੧, ੩੨੩.੧; ੩੫੫.੧, ੩੬੦.੩, ੩੬੭.੧, ੩੯੭.੨, ੩੯੭.੩, ੩੯੯.੧, ੪੧੨.੧, ੪੧੯.੪, ੪੨੦.੧, ੪੨੨.ਸ.੪, ੪੪੦.੧, ੫੦੮.੧, ੫੬੦.੩, ੫੬੬.੨, ੫੭੦.੧, ੬੦੦.੧, ੬੦੬.੧, ੬੭੫.੧

ਦੇਖਉ : ਵੇਖੋ ਦੇਖ। ਵੇਖਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ਵੇਖੋ, ਵੇਖਿਆ। ੫੭੧.੨

ਦੇਖਹੁ : ਵੇਖੋ ਦੇਖਉ। ੨੦੭.੨

ਦੇਖਤ : ਵੇਖੋ ਦੇਖ। ਵੇਖਦਾ ਹੈ। ੧੬੩.੩, ੧੮੬.੨, ੩੩੦.੧, ੪੨੩.੪, ੪੩੪.੧, ੪੯੩.੩, ੫੫੮.੩, ੫੭੦.੨, ੫੮੦.੩, ੫੮੯.੩, ੬੧੩.੪, ੬੨੨.੧

ਦੇਖਨ : (ਹਿੰ.) (देखन) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਵੇਖਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਜਾਂ ਭਾਵ, ਵੇਖਣ ਦਾ ਢੰਗ। ੪੩੧.੧

ਦੇਖਬੈ : ਵੇਖੋ ਦੇਖ। ਦੇਖਣ ਨੂੰ। ੧੪੦.੨, ੨੦੬.੧

ਦੇਖਯੋ : ਵੇਖੋ ਦੇਖ। ਵੇਖਿਆ, ਦੇਖਿਆ, ਵੇਖੋ। ੧੦੦.੪, ੧੯੭.੨, ੪੫੨.੨, ੫੦੮.੧, ੬੨੨.੧

ਦੇਖਿ : ਵੇਖੋ ਦੇਖ। ੫੩੯.੧, ੫੫੧.੧, ੬੬੬.੧

ਦੇਖਿਓ : ਵੇਖੋ ਦੇਖਉ। ੧੭੨.੧

ਦੇਖਿਅਤਿ : ਵੇਖੋ ਦੇਖੀਅਤ। ੧੧੦.੩, ੨੪੫.੪, ੩੫੨.੧

ਦੇਖਿਐ : ਵੇਖੋ ਦੇਖੀਐ। ੧੨.੧, ੧੯੭.੧, ੨੦੬.੧; ੩੧੨.੨, ੩੬੬.੨

ਦੇਖਿਯਤ : ਵੇਖੋ ਦੇਖੀਅਤ। ੧੧੭.੧, ੧੮੬.੨, ੧੯੯.੨, ੪੮੯.੨

ਦੇਖੀ : ਵੇਖੋ ਦੇਖ। ੨੭੪.੨

ਦੇਖੀਅਤ : ਵੇਖੋ ਦੇਖ। ਵੇਖਦਾ ਹੈ, ਦੇਖਦਾ ਹੈ। ੪੭੮.੩, ੪੯੬.੧, ੪੯੬.੨, ੫੧੨.੧, ੬੪੪.੧

ਦੇਖੀਐ : ਵੇਖੋ ਦੇਖ। ਵੇਖੀਏ। ੫੭੪.੧, ੫੮੬.੨, ੬੪੩.੩, ੬੪੪.੧

ਦੇਖੇ : ਵੇਖੋ ਦੇਖ। ਵੇਖਦਾ ਹੈ। ੧੭.੨, ੨੦.੧, ੩੦.੩, ੧੫੨.੧, ੨੧੪.੧, ੨੨੬.੧, ੨੩੫.੪, ੩੯੧.੩, ੪੫੪.੨

ਦੇਖੈ : ਵੇਖੋ ਦੇਖ। ਵੇਖਦਾ ਹੈ। ੬੯.੩, ੯੬.੩, ੧੦੮.੩, ੨੭੬.੩, ੩੦੧.੧, ੩੦੫.੧, ੩੯੭.੧, ੪੦੨.੩, ੪੬੨.੨, ੪੬੭.੧, ੪੭੪.੧, ੬੪੪.੧

ਦੇਖੋਂ : ਵੇਖੋ ਦੇਖ। ੪੨੫.੧

ਦੇਖੌਂ : ਵੇਖੋ ਦੇਖਉ। ੪੦੧.ਸ.ਛੰ.੧

ਦੇਤ : (ਹਿੰ.) (देत) ਕ੍ਰਿ.—ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਹਵਾਲੇ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸੌਂਪਦਾ ਹੈ, ਅਨੁਭਵ ਕਰਦਾ। ੧੧੧.੩, ੨੨੧.੧, ੨੩੮.੨, ੩੧੧.੩, ੩੨੬.੧, ੩੨੬.੨, ੩੫੮.੪, ੩੬੪.੩, ੩੭੩.੧, ੪੧੪.੧, ੪੧੯.੩, ੪੪੪.੨, ੪੫੦.੧, ੪੫੪ ੪, ੪੫੬.੪, ੪੬੧.੧, ੫੨੪.੪, ੫੬੩.੨, ੫੮੧.੨, ੫੯੬.੧, ੫੯੭.੧, ੬੦੫.੧, ੬੧੮.੪, ੬੨੯.੨, ੬੩੮.੨

ਦੇਤਿ : ਵੇਖੋ ਦੇਤ। ੪੦੬.੩, ੫੭੫.੨, ੬੧੧.੨, ੬੧੮.੩

ਦੇਨ : (ਹਿੰ.) (देन) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਦੇਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਜਾਂ ਭਾਵ, ਦਾਨ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦਿਤੀ ਜਾਂ ਮਿਲੀ ਵਸਤੂ। ੧੯੩.੪, ੪੫੪.੪

ਦੇਵ : (ਸੰ.) (देव) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸਵਰਗ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਅਮਰ ਪੁਰਖ, ਦੇਵਤਾ, ਸੁਰ, ਪੂਜ ਵਿਅਕਤੀ, ਉਤਮ ਵਿਅਕਤੀ ਆਦਿ। ੨.ਛੰ.੧, ੩੦.੪, ੭੨.੧, ੮੩.੧, ੧੮੩.੨, ੧੯੨.੩, ੩੦੪.੧, ੩੦੪.੩, ੩੪੧.੩, ੩੯੬.੧, ੩੯੭.੧, ੪੦੭.੧, ੪੪੧.੪,

੪੪੨.੪, ੪੪੩.੧, ੪੪੪.੪, ੪੪੫.੪, ੪੪੬.੪, ੪੪੭.੨, ੪੪੮.੩, ੪੪੯.੩, ੪੪੯.੪, ੪੫੧.੩, ੪੫੨.੧—੪੫੨.੪, ੪੫੩.੧—੪੫੩.੩, ੪੫੪.੪, ੪੫੫.੪, ੪੫੬.੪, ੪੫੭.੪, ੪੫੯.੪, ੪੬੦.੪, ੪੬੨.੩, ੪੬੩.੪, ੪੬੫.੪, ੪੬੬.੪, ੪੬੭.੪, ੪੬੮.੪, ੪੭੦.੪, ੪੭੧.੪, ੪੭੯.੩, ੪੭੯.੪, ੪੮੦.੪, ੪੮੧.੧, ੪੮੨.੩, ੪੮੩.੪, ੪੮੬.੧, ੪੮੭.੧, ੪੮੮.੩, ੪੮੯.੩, ੪੯੧.੨, ੪੯੧.੪, ੪੯੨.੪, ੬੨੪.੪, ੬੫੩.੪, ੬੬੫.੪

ਦੇਵਪੁਰੀ : (ਸੰ.)(देवपुरी) —ਇੰਦਰ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ, ਅਮਰਾਵਤੀ । ੪੨੨.ਸ.੨

ਦੇਵਰ : (ਸੰ.) (देवर) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਪਤੀ ਦਾ ਛੋਟਾ ਭਰਾ, ਦਿਓਰ । ੩੯੫.੨

ਦੇਵਾ : ਵੇਖੋ ਦੇਵ । ੮.ਛੰ.੪

ਦੇਵਾਧਿਦੇਵ : (ਸੰ.) (देवाधिदेव) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਪਰਮੇਸ਼ਵਰ, ਸ਼ਿਵ, ਮਹਾਂਦੇਵ, ਇੰਦ੍ਰ । ੧੪੩.੪

ਦੇਵੀ : (ਸੰ.) (देवी) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਦੇਵਤੇ ਦੀ ਇਸਤਰੀ, ਦੇਵ ਪਤਨੀ, ਪੂਜਨੀਕ ਦੇਵ ਇਸਤਰੀ, ਇਸਤਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਲੱਗਣ ਵਾਲੀ ਆਦਰ ਸੂਚਕ ਉਪਾਧੀ । ੨.ਛੰ.੧, ੩੦.੪, ੭੨.੧, ੩੪੧.੩, ੪੮੨.੩

ਦੈ : (ਹਿੰ.) (दे) ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਦੇ ਕੇ, ਸਬੰਧ ਬੋਧਕ ਪ੍ਰਤਯਯ ਦੇ, ਦੇਣਾ । ੧੨੯.੧, ੧੪੪.ਝ.ਛੰ.੪, ੨੦੫.੩, ੩੨੪.੧, ੩੪੭.੧, ੩੪੭,੨, ੩੪੮.੪, ੩੭੦.੧, ੪੩੯.੧, ੫੧੦.੪, ੬੨੮.੪, ੬੬੪.੪

ਦੈਤਯ : (ਸੰ.) (दैत्य) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਦੈਂਤ, ਅਸੁਰ, ਦਿਓ, ਹਰਨਾਖਸ਼ ਆਦਿ । ੪੦੭.੧

ਦੇਨਹਾਰੀ : (ਹਿੰ.)(देनहारी) ਵਿ.—ਦੇਣ ਵਾਲੀ, ਅਸੀਸ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਇਸਤਰੀ, ਦਾਤੀ । ੩੯੩.੩

ਦੋ : (ਹਿੰ.) (दो) ਵਿ.—ਇਕ ਤੇ ਇਕ, ਕੁਝ, ਥੋੜ੍ਹਾ । ਕ੍ਰਿ.—ਦੇਵੋ, ਦੇਣਾ । ੨੯੫.੨

ਦੋਊ : ਵੇਖੋ ਦੋ । ਦੋਹੇ, ਦੋਵੇਂ, ਦੋਨੋ । ੨੬੨.੩, ੩੦੦.੪, ੪੬੫.੩, ੩੦੬.੪

ਦੋਇ : ਵੇਖੋ ਦੋ । ਸੰਗਿਆ—ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ । ੭.ਸ.੧, ੭.ਦੋ.੨, ੭.ਛੰ.੧, ੧੨੨.੪, ੧੮੬.੨, ੨੨੮.੨, ੨੨੯.੧, ੪੬੭.੧—੪੬੭.੩, ੫੭੩.੩

ਦੋਸ਼ : (ਸੰ.) (दोष) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਅਵਗੁਣ, ਔਗੁਣ, ਬੁਰਾਈ, ਕਸੂਰ, ਅਪਰਾਧ, ਪਾਪ, ਨੁਕਸ, ਸਰੀਰਕ ਵਿਕਾਰ, ਤਰੁੱਟੀ ਆਦਿ । ੫੪੩.੩

ਦੋਸ਼ੀ : (ਸੰ.) (दोषिन्) ਵਿ.—ਜਿਸ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ ਜਾਂ ਐਬ ਹੋਵੇ, ਅਪਰਾਧੀ, ਕਸੂਰਵਾਰ, ਪਾਪੀ ਆਦਿ । ੪੯੩.੪, ੫੨੧.੪

ਦੋਖ : ਵੇਖੋ ਦੋਸ਼ । ੧੬੧.੪, ੧੯੮.੪, ੨੧੬.੩, ੨੫੬.੩, ੨੮੭.੨, ੩੨੩.੩, ੩੨੪.੧, ੩੮੮.੪, ੩੯੯.੧, ੪੪੪.੨, ੪੫੮.੧, ੪੭੨.੩, ੪੭੫.੪, ੫੭੭.੪

ਦੋਖਨ : ਵੇਖੋ ਦੋਸ਼ । ਦੋਸ਼ ਦਾ ਬਹੁ ਵਚਨ । ੩੬੪.੪

ਦੋਖੀ : ਵੇਖੋ ਦੋਸ਼ੀ । ੩੦੭.੩, ੩੦੮.੧—੩੦੮.੪, ੩੨੯.੪, ੪੨੬.੪

ਦੋਨੋ : (ਹਿੰ.) (दोनों) ਵਿ.—ਦੋਵੇਂ, ਦੋਹੇਂ । ੫੪੫.੪, ੫੯੬.੩, ੫੯੭.੨

ਦੌਰ : (ਅ.) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਚੱਕਰ, ਫੇਰਾ, ਉਨਤੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਦੇ ਦਿਨ, ਵਾਰੀ ਆਦਿ । ੪੦੪.੨

ਦੋਰਯੋ : ਵੇਖੋ ਦੋਰੈ । ਦੌੜੇ, ਦੌੜਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ । ੬੧੦.੨

ਦੋਰੈ : (ਹਿੰ.) (दौड़ना) ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਦੌੜਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਛੇਤੀ ਛੇਤੀ ਪੈਰ ਚੁਕ ਕੇ ਤੁਰਨਾ, ਭੱਜਣਾ, ਕਾਹਲੀ ਨਾਲ ਚਲੇ, ਜਾਂ ਫੈਲੇ । ੫੩੯.੧

ਧ

ਧਸਾਇ : (ਹਿੰ.) (धँसना) ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਧਸਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਜਾਂ ਢੰਗ, ਕਿਸੇ ਸਖ਼ਤ ਵਸਤੂ ਦਾ ਨਰਮ ਵਸਤੂ ਅੰਦਰ ਘੁਸਣਾ, ਗੜਨਾ, ਤਲ ਦਾ ਕਿਸੇ ਦਬਾਅ ਅਧੀਨ ਥਲੇ ਹੋ ਜਾਣਾ, ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਣਾ ਆਦਿ । ੬੦੯.੩

ਧਸਾਏ : ਵੇਖੋ ਧਸਾਇ । ੫੩੫.੩

ਧੰਧ : (ਸੰ.) (बन्ध) ਸੰਗਿਆ—ਕੰਮਕਾਜ, ਪੇਸ਼ਾ, ਰੋਜ਼ਗਾਰ । ੨੩੪.੪, ੪੯੫.੪

ਧਨ : (ਸੰ.) (धन) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਰੁਪਿਆ, ਪੈਸਾ, ਸੋਨਾ ਚਾਂਦੀ, ਦੌਲਤ, ਸੰਪਤੀ, ਅਜਿਹੀ ਮੁੱਲਵਾਨ ਸਮਗਰੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਕੋਲੋਂ ਖਰੀਦੀ ਜਾਂ ਵੇਚੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੋਵੇ ਪੂੰਜੀ ਆਦਿ । ੬੧.੩, ੧੦੦.੪, ੨੩੫.੧, ੨੪੪.੩, ੨੯੨.੩, ੩੩੪.੨, ੩੮੭.੨, ੪੮੧.੨, ੪੮੧.੪, ੪੮੩.੧, ੪੯੦.੪, ੫੧੩.੪, ੫੨੨.੪, ੫੩੯.੪, ੫੪੧.੪, ੫੮੪.੪, ੬੪੧.੪, ੬੪੬.੪

ਧੰਨ : ਵੇਖੋ ਧਨ । ੬੫੨.੧

ਧਨਯ : (ਸੰ.) (धन्य) ਵਿ.—ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਜਾਂ ਵਡਿਆਈ ਦੇ ਯੋਗ, ਸ਼ਲਾਘਾ, ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ, ਭਗਵਾਨ, ਪੁੰਨਵਾਨ, ਅਵਯਯ—ਸਾਧੂਵਾਦ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ । ੧੪.੪, ੧੧੯.੪, ੧੪੯.੧, ੩੪੫.੪, ੪੬੮.੨

ਧਨੁ : ਵੇਖੋ ਧਨਯ । ਧਨ ਦੌਲਤ । ੬੦੨.੪

ਧਨੁਸ਼ : (ਸੰ.) (धनुष) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਬਾਂਸ ਜਾਂ ਲੋਹੇ ਦੀ ਸੋਟੀ ਨੂੰ ਲਚਕਦਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਦੋਨਾਂ ਸਿਰਿਆਂ ਤੋਂ ਡੋਰੀ ਨਾਲ ਬੰਨ ਕੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਸ਼ਸਤਰ ਜਿਸ ਰਾਂਹੀ ਤੀਰ ਚਲਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤੀਰਕਮਾਨ । ੩੯੧.੧

ਧਨੁਸ਼ਧਾਰੀ : (ਸੰ.) (धनुर्धर) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਧਨੁਸ਼ ਧਾਰਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮਨੁੱਖ ਤੀਰ ਅੰਦਾਜ, ਧਨੁਸ਼ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲਾ ਨਿਪੁੰਨ ਵਿਅਕਤੀ । ੪੫੫.੩

ਧਨੁਖ : ਵੇਖੋ ਧਨੁਸ਼ । ੬੧੦.੧, ੬੩੦.੧

ਧਯਾਨ : (ਸੰ.) (ध्यान) ਸੰਗਿਆ—ਕਿਸੇ ਦੇ ਸਰੂਪ ਨੂੰ ਮਨ ਵਿਚ ਧਾਰ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਚਿੰਤਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਲਿਵ, ਲੀਨਤਾ । ੫.ਛੰ.੩, ੯.੨, ੧੨.੧, ੧੨.੪, ੧੩.੨, ੧੯.੧, ੧੯.੪, ੨੧.੧, ੨੨.੧, ੩੦.੩, ੩੪.੨, ੪੨.੨, ੪੩.੩, ੪੫.੧, ੪੫.੩, ੫੦.੨, ੫੦.੪, ੫੫.੩, ੬੦.੩, ੭੩.੨, ੭੯.੪, ੮੨.੧, ੮੬.੨, ੯੦.੩, ੯੭.੧, ੯੭.੨, ੯੯.੨, ੧੦੨.੧, ੧੦੪.੧, ੧੦੬.੨, ੧੦੭.੨, ੧੧੫.੧, ੧੩੧.੩, ੧੩੩.੧, ੧੩੫.੧, ੧੩੮.੧, ੧੩੮.੨, ੧੪੨.੧, ੧੪੩.੩, ੧੪੫.ਝ.ਛੰ.੪, ੧੪੬.੧, ੧੪੮.੧, ੧੫੧ ੨, ੧੫੧.੩, ੧੫੧.੪, ੧੭੫.੧, ੧੯੨.੨, ੧੯੬.੪, ੨੦੩.੧, ੨੧੧.੨, ੨੧੧.੪, ੨੧੩.੪, ੨੧੪.੧, ੨੧੪.੪, ੨੧੫.੨, ੨੧੮.੩, ੨੨੬.੪, ੨੨੭.੨, ੨੪੦.੨, ੨੪੩.੩, ੨੪੭.੪, ੨੪੮.੪, ੨੫੨.੧, ੨੫੫.੩, ੨੬੦.੧, ੨੬੩.੨, ੨੬੮.੧, ੨੬੯.੧, ੨੭੧.੪, ੨੭੮.੧, ੨੭੯.੧, ੨੮੫,੨, ੩੦੦.੨, ੩੦੧.੪, ੩੦੫.੪, ੩੦੯.੨, ੩੧੨.੪, ੩੧੯.੧, ੩੨੦.੪, ੩੨੧.੩, ੩੨੨.੧, ੩੨੨.੨, ੩੨੨.੪, ੩੨੮.੧, ੩੩੬.੩, ੩੪੧.੩, ੩੪੩.੧, ੩੫੪ ੪, ੩੫੮.੧, ੩੫੪.੪, ੩੬੭.੧, ੩੭੬.੪, ੩੯੫.੪, ੩੯੬.੨, ੪੦੧.ਸ.ਛੰ.੪, ੪੧੨.੪, ੪੧੫.੪, ੪੩੧.੪, ੪੩੨.੧, ੪੩੩.੨, ੪੬੦.੩, ੪੬੬.੧, ੪੭੪.੪, ੪੮੨.੪, ੪੮੬.੧, ੪੯੦.੪, ੪੯੦.੪, ੪੯੧.੪, ੪੯੨.੧, ੪੯੬.੪, ੫੦੮.੪, ੫੧੦.੪, ੫੧੯.੪, ੫੨੨.੨, ੫੨੬.੪, ੫੩੧.੪, ੫੩੪.੪, ੫੪੧.੪, ੫੪੨.੪, ੫੫੧.੪, ੫੬੦.੩, ੫੯੯.੩, ੬੦੮.੪, ੬੧੩.੩, ੬੪੧.੩, ੬੫੬.੧, ੬੬੬.੧, ੬੬੬.੪, ੬੭੦.੧

ਧਯਾਨਨ : ਵੇਖੋ ਧਯਾਨ । ਧਿਆਨ ਵਿਚ । ੩੭੬.੪

ਧਯਾਨਿਐ : ਵੇਖੋ ਧਿਆਨੀ । ੧੩੭.੨, ੧੯੭.੩

ਧਯਾਨੀ : (ਸੰ.) (ध्यानिन) ਵਿ.—ਧਿਆਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਚਿੰਤਕ, ਸਾਧਕ । ੪੮.੩, ੨੩੬.੩, ੨੩੯.੪, ੩੨੭.੧, ੩੨੮.੧

ਧਯਾਵਹਿਂ : (ਸੰ.) (ਧ੍ਯੈ) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਧਿਆਣਾ, ਧਿਆਵਣਾ, ਧਿਆਉਣਾ, ਚਿੰਤਨ ਕਰਨਾ, ਧਿਆ ਕੇ ਆਦਿ । ੨.ਛੰ.੧

ਧਯਾਵਈ : ਵੇਖੋ ਧਯਾਵਹਿਂ । ਧਿਆਂਦੇ ਹਨ । ੧੫੪.੪

ਧਰ : (ਸੰ.) (ਧਰ) ਵਿ.—ਧਾਰਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਉਪਰ ਲੈਣ ਵਾਲਾ । ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਪਰਬਤ, ਪਹਾੜ, ਇ.—ਧਰਨ ਜਾਂ ਧੜਕਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ । ੧੦੨.੧, ੧੯੮.੩, ੨੦੧.੪, ੨੦੨.੪, ੩੪੧.੨, ੫੪੮.੨, ੫੫੪.੩

ਧਰਤ : (ਸੰ) (ਧਰਿਤ੍ਰੀ) ਸੰਗਿਆ—ਪ੍ਰਿਥਵੀ, ਭੂਮੀ, ਭੂੰ ਮੰਡਲ, ਵੇਖੋ ਧਰਨ । ੩੮੩.੨, ੩੮੮.੨, ੪੮੯.੨, ੫੩੧.੨, ੫੩੯.੧, ੫੯੯.੩

ਧਰਨ : (ਹਿੰ.) (ਧਰਨ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਧਰਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਭਾਵ ਜਾਂ ਢੰਗ, ਧਾਰਣਾ, ਰਖਣਾ, ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ, ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨਾ, ਧਾਰਣ ਕਰਨਾ । ੧੭.੨, ੩੮੧.੧, ੬੨੪.੨, ੬੭੧.੧

ਧਰਨਿ : (ਸੰ.) (ਧਰਣਿ) ਸੰਗਿਆ—ਪ੍ਰਿਥਵੀ, ਭੂਮੀ, ਜ਼ਮੀਨ । ਵੇਖੋ ਧਰਨ । ੧੧੦.੧, ੩੮੧.੧, ੫੫੫.੧

ਧਰਨੀਧਰ : (ਸੰ.) (ਧਰਣਿਧਰ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਨੂੰ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਸ਼ਿਵ, ਵਿਸ਼ਨੂੰ, ਪਰਬਤ, ਸ਼ੇਸ਼ ਨਾਗ । ੬੭੧.੧

ਧਰਮ : (ਸੰ.) (ਧਰ੍ਮ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ, ਸਭਾਉ, ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਮਾਨਤਾ ਗ੍ਰੰਥ, ਆਚਰਯ ਜਾਂ ਰਿਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਤ ਕਰਮ ਜੋ ਪਰਾਲੌਕਿਕ ਸੁੱਖ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੇਤੂ ਹੋਵੇ, ਮਜ਼ਹਬ, ਦੀਨ, ਪੰਥ, ਮਤ ਆਦਿ । ੪੬.੨, ੧੬੦.੩, ੧੭੭.੨, ੨੪੬.੧, ੨੮੭.੧, ੩੦੪.੩, ੩੪੦.੧, ੩੭੦.੩, ੩੭੫.੪, ੩੭੬.੪, ੩੮੨.੨, ੩੯੮.੪, ੪੦੫.੪, ੪੧੬.੪, ੪੧੮.੨, ੪੨੨.ਸ.੩, ੪੪੭.੨, ੫੫੩.੩, ੬੦੪.੪, ੬੨੩.੪, ੬੫੧.੪, ੬੫੨.੪, ੬੫੬.੩

ਧਰਮਸਾਲ : ਵੇਖੋ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ । ੫੫੯.੪

ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ : (ਸੰ.) (ਧਰ੍ਮਸ਼ਾਲਾ) ਸੰਗਿਆ—ਧਰਮ ਜਾਂ ਘਰ ਦਾ ਸਥਾਨ, ਧਰਮ ਕਰਮ ਦੀ ਥਾਂ, ਗੁਰੂ ਧਾਮ, ਧਰਮ ਸਥਾਨ, ਸਰਾਇ ਜੋ ਯਾਤਰੂਆਂ ਦੇ ਠਹਿਰਣ ਲਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ । ੩੩੪.੨, ੩੪੦.੧

ਧਰਮਰਾਇ : (ਸੰ.) (ਧਰ੍ਮਰਾਜ) ਸੰਗਿਆ—ਧਰਮਰਾਜ, ਯੁਧਿਸ਼ਟਰ, ਧਰਮ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਧਰਮਰਾਜ । ੬੪੩.੩

ਧਰਮਾਤਮਾ : (ਸੰ.) (ਧਰ੍ਮਾਤ੍ਮਾ) ਵਿ.—ਧਰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਧਾਰਮਿਕ, ਧਰਮਸ਼ੀਲ, ਧਰਮੀ, ਧਰਮਨਿਸ਼ਠ । ੬੪੩.੩

ਧਰਮਾਦਿ : (ਧਰਮ + ਆਦਿ) ਧਰਮ ਆਦਿ (ਧਰਮ, ਅਰਥ, ਕਾਮ, ਮੋਖ) ਵੇਖੋ ਧਰਮ ੧੪੪.ਤ੍ਰ.ਛੰ੧

ਧਰਮਾਰਥ : (ਸੰ.) (धर्मार्थं) ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਧਰਮ ਅਥਵਾ ਪੁੰਨ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ, ਪਰਉਪਕਾਰ ਲਈ। ੧੨੬.੩

ਧਰਿ : ਵੇਖੋ ਧਰਮ। ਧਰਣਾ, ਧਰਕੇ। ੬੧੦.੧, ੬੩੮.੨, ੬੫੦.੨

ਧਰੇ : ਵੇਖੋ ਧਰਨ। ਧਰਣਾ। ੫੨੨.੨, ੬੪੧.੨

ਧਰੈ : ਵੇਖੋ ਧਰੇ। ਧਰਣਾ, ਰਖਣਾ ਆਦਿ। ੪੬੭.੧, ੫੩੩.੪, ੫੬੦.੩, ੬੭੨.੩

ਧਰੌ : ਵੇਖੋ ਧਰਨ, ਧਰਾਕੇ, ਧਾਰਣ ਕਰਕੇ, ਰਖ ਕੇ ਆਦਿ। ੫੭੧.੪

ਧਾਇ : (ਸੰ.) (धावन) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਬਹੁਤ ਜਲਦੀ ਦੌੜ ਕੇ ਜਾਣਾ, ਵੇਗ ਨਾਲ ਚਲਣਾ ਦੌੜਨਾ, ਭਜਣਾ, ਦੂਤ, (ਹਿੰ.) ਦਾਈ, ਬੱਚੇ ਦਾ ਪਾਲਣ ਪੋਸ਼ਣ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇਸਤ੍ਰੀ। ੨੨੧.੩, ੩੩੫.੪, ੪੦੪.੩, ੪੬੨.੨, ੫੭੬.੩, ੫੯੪.੨, ੬੦੬.੩, ੬੬੭.੩

ਧਾਇਓ : ਵੇਖੋ ਧਾਇ। ੨.ਸ.੨

ਧਾਇਕੈ : ਵੇਖੋ ਧਾਇ। ਦੌੜਕੇ, ਜਲਦੀ ਨਾਲ। ੩੪੬.੪, ੪੩੮.੨

ਧਾਈਐ : ਵੇਖੋ ਧਾਇ। ਦੌੜੀਐ। ੨੨੨.੨, ੪੭੨.੪, ੫੪੧.੨

ਧਾਏ : ਵੇਖੋ ਧਾਇ। ੩੩੫.੪

ਧਾਤ : ਵੇਖੋ ਧਾਤੁ। ੩੨.੨, ੮੫.੩, ੯੩.੩, ੯੪.੪, ੩੭੬.੨ ੬੦੩.੨

ਧਾਤੁ : (ਸੰ) (धातु) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਅਜਿਹਾ ਪਾਰਦਰਸ਼ਕ ਚਮਕੀਲਾ ਖਣਿਜ, ਦ੍ਰਵ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਬਰਤਨ, ਤਾਰ, ਗਹਿਣੇ, ਸ਼ਸਤਰ ਆਦਿ ਬਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥ, ਸੰਗਿਆ—ਕਰਤਾਰ ਜੋ ਸਭ ਨੂੰ ਧਾਰਣ ਕਰਦਾ, ਪੰਜ ਤੱਤ, ਆਦਿ। ੧੩੩.੩, ੧੬੬.੧, ੧੬੬.੨, ੧੬੬.੩, ੨੭੭.੩, ੩੬੪.੨, ੪੮੯.੨, ੫੩੮.੧

ਧਾਨ : (ਸੰ) (धान) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਚੌਉਲਾਂ ਦਾ ਬੂਟਾ, ਸ਼ਲਿ, ਛਿਲਕੇ ਸਮੇਤ ਦਾਣਾ, ਕਣ, ਅੰਨ ਆਦਿ। ੧੬੩.੨, ੨੩੭.੧, ੪੧੬.੧, ੫੧੧.੧, ੫੩੭.੨, ੫੩੮.੩, ੫੯੮.੧

ਧਾਨਹਿ : ਵੇਖੋ ਧਾਨਾ। ੩੫੭.੩

ਧਾਮ : (ਸੰ.) (धाम) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਦੇਵਤਾ ਵਿਸ਼ਨੂੰ, ਘਰ, ਮਕਾਨ, ਦੇਹ, ਸ਼ਰੀਰ, ਦੇਵਸਥਾਨ, ਸਵਰਗ, ਪਰਲੋਕ ਆਦਿ। ੨੫.੪, ੩੬.੪, ੭੨.੩, ੧੦੦.੪, ੧੦੬.੩, ੧੨੦.੧, ੧੨੫.੪, ੧੩੯.੪, ੧੭੮.੩, ੧੭੯.੩, ੧੮੩.੨, ੧੯੦.੨, ੨੫੯.੧, ੨੬੬.੪, ੨੯੦.੪, ੩੫੭.੪, ੪੦੨.੨, ੪੮੧.੨, ੪੮੧.੪ ੪੮੩.੧, ੬੨੯.੪, ੬੪੨.੧

ਧਾਯ : ਵੇਖੋ ਧਾਇ। ੪੦੪.੩, ੪੬੪.੨, ੪੭੩.੩, ੪੯੪.੧, ੫੫੪.੩

ਧਾਯੋ : ਵੇਖੋ ਧਾਇ। ੨੫੭.੪

ਧਾਰ : (ਸੰ.) (धार) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਜ਼ੋਰ ਦੀ ਵਰਖਾ ਦਾ ਪੈਣਾ, ਉਧਾਰ, ਕਰਜ਼, ਪ੍ਰਾਂਤ, ਵਿ.—ਗਹਿਰਾ, ਡੂੰਘਾ, ਗੰਭੀਰ। (ਹਿੰ.) ਪ੍ਰਵਾਹ, ਪਾਣੀ ਦਾ ਵਹਿਣਾ, ਚਸ਼ਮਾ, ਕਿਨਾਰਾ, ਸੈਨਾ, ਫੌਜ, ਹਮਲਾ, ਸਮੂਹ, ਰੇਖਾ, ਲਕੀਰ, ਦਿਸ਼ਾ ਆਦਿ। ੧੦.੪, ੧੧.੪, ੨੮.੩, ੩੫.੧, ੪੮.੩, ੫੯.੪, ੭੭.੩, ੧੨੧.੧, ੧੨੮.੪, ੧੬੩.੩, ੧੬੪.੨, ੧੬੫.੧, ੧੭੨.੨, ੨੪੦.੨, ੨੪੮.੨, ੨੫੨.੧, ੨੮੩.੨; ੨੮੩.੪, ੨੮੫.੪, ੨੯੧.੩, ੩੪੭.੪, ੩੫੩.੩, ੩੬੭.੧, ੪੫੯.੨, ੪੬੯.੨, ੪੭੩.੩, ੬੧੫.੩

ਧਾਰਨ : (ਸੰ.) (धारण) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਲੜਨਾ, ਰਖਣਾ, ਆਪਣੇ ਉਪਰ ਲੈਣਾ, ਪਹਿਰਾਵਾ ਪਾਉਣਾ, ਸੇਵਨ ਕਰਨਾ, ਖਾਣਾ ਜਾਂ ਪੀਣਾ ਅੰਗੀਕਾਰ ਕਰਨ, ਆਦਿ। ੩੦.੩

ਧਾਰਨੀਕ : (ਸੰ.) (धारणीय) ਵਿ.—ਧਾਰਣ ਕਰਨ ਯੋਗ, ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਮਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਗੱਲ ਧਾਰਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਾਰਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ੧੫੬.੨

ਧਾਰਯੋ : ਵੇਖੋ ਧਾਰਨ। ਧਾਰਣ ਕਰਨ ਦਾ ਭਾਵ। ੩੭੯.੧

ਧਾਰਾ : (ਸੰ.) (धारा) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਪਾਣੀ ਦਾ ਵਹਾਉ, ਘੋੜੇ ਦੀ ਚਾਲ ਅਖੰਡ ਪ੍ਰਵਾਹ, ਧਾਰ, ਚਸ਼ਮਾ, ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮੀਂਹ, ਆਦਿ। ੨੫੫.੨, ੫੩੮.੩

ਧਾਰਿ : ਵੇਖੋ ਧਾਰ। ਧਾਰਕੇ। ੨੬੧.੨, ੩੦੮.੩; ੪੩੪.੪, ੪੬੭.੨, ੫੨੭.ਸ.੨, ੫੭੧.੪, ੫੭੬.੨, ੬੩੫.੪, ੬੩੬.੩, ੬੬੬.੧

ਧਾਰੀ : (ਸੰ.) (धारी) ਵਿ. —ਧਾਰਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, (धारिणी) ਇ.—ਸੈਨਾ; ਫੌਜ, ਸਮੂਹ, ਝੁੰਡ; ਰੇਖਾ, ਲਕੀਰ ਆਦਿ। ੫੪.੩, ੨੪੦.੩, ੨੬੧.੧, ੩੩੪.੪, ੪੫੮.੧. ੫੫੫.੧, ੬੧੧.੪, ੬੨੪.੨

ਧਾਰੀਅਤ : ਵੇਖੋ ਧਾਰੀ। ਧਾਰਨ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ। ੬੨੬.੩

ਧਾਰੇ : ਵੇਖੋ ਧਾਰਨ। ਧਾਰਨ ਕੀਤੇ। ੨੧੮.੩

ਧਾਰੈ : ਵੇਖੋ ਧਾਰੇ। ੧੬੧.੩, ੪੩੯.੧

ਧਾਵਈ : (ਸੰ.) (धाव्) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਦੌੜਨਾ, ਅਗੇ ਭੱਜਣਾ, ਕਿਸੇ ਵਲ ਦੌੜਨਾ, ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਅਗੇ ਵਧਣਾ, ਧੋਣਾ, ਸਾਫ਼ ਕਰਨਾ, ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਨਾ, ਨਿਰਮਲ ਕਰਨਾ, ਉਜਵਲ ਕਰਨਾ ਆਦਿ ੧੫.੪, ੨੦.੩, ੧੦੫.੧, ੧੪੮.੪, ੨੧੮.੧, ੨੩੫.੪, ੨੭੪.੩, ੩੧੩.੧

ਧਾਵਹੀ : ਵੇਖੋ ਧਾਵਈ। ੩੨੪.੨

ਧਾਵਤ : ਵੇਖੋ ਧਾਵਈ। ਜਲਦੀ ਚਲਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਜਾਂ ਭਾਵ, ਦੌੜ, ਧਾਵਾ ਆਦਿ। ੬੧.੧, ੭੮.੪, ੮੨.੩, ੨੩੩.੩, ੨੫੯.੧, ੨੮੧.੧, ੨੮੩.੩; ੩੯੧.੪; ੫੪੭.੪, ੬੨੨.੪

ਧਾਵਰੀਨ : (ਸੰ.) (ਧਾਵਿਤ੍) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਦਾਈ, ਦਾਸੀ। ੩੪੬.੪

ਧਾਵੈ : ਵੇਖੋ ਧਾਵਈ। ੨੩੦.੩, ੨੩੫.੧, ੩੪੯.੪, ੩੬੯.੧, ੪੦੬.੧, ੪੬੧.੪, ੫੦੮.੩, ੫੧੧.੨, ੫੭੮.੩, ੬੧੦.੩

ਧਿਆਨ : ਵੇਖੋ ਧਯਾਨ। ੧੪.੨, ੧੮.੨, ੧੮.੪, ੩੪.੨, ੩੬.੨, ੪੩.੧, ੫੫.੩, ੬੩.੧. ੬੪.੨, ੬੫.੨, ੧੧੬.੩, ੧੨੫.੨, ੧੮੩.੧, ੨੬੧.੨

ਧਿਆਨੀ : ਵੇਖੋ ਧਯਾਨੀ। ੧੩੮.੨

ਧਿਆਨੀਐ : ਵੇਖੋ ਧਯਾਨੀ। ੧੩੭.੨, ੧੯੭.੩

ਧਿਕਾਰ : (ਸੰ.) (ਧਿਕ੍ਕਾਰ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਤਿਰਸਕਾਰ ਜਾਂ ਘ੍ਰਿਣਾ ਵਿਅੰਜਕ ਸ਼ਬਦ. ਲਾਨਤ, ਫਿਟਕਾਰ। ੭੦.੩, ੨੨੩.੩, ੩੫੫.੧ ੩੫੫.੨

ਧਿਕਾਰੇ : ਵੇਖੋ ਧਿਕਾਰ। ਤਿਰਸਕਾਰ ਕਰੇ, ਫਿਟਕਾਰੇ। ੬੬੩.੨

ਧ੍ਰਿਗ : (ਸੰ.) (ਧਿਕ੍) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਲਾਹਣਤ ਪਾਉਣਾ, ਧਿਕਾਰਣਾ, ਘ੍ਰਿਣਾ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ। ੧੪.੪, ੩੦੦.੩, ੩੧੭.੪, ੪੨੦.੪, ੪੬੭.੪, ੪੮੩.੪, ੪੯੪.੪, ੬੩੧.੪

ਧੀਰ : (ਸੰ.) (ਧੀਰ) ਵਿ.—ਜਿਸ ਵਿਚ ਧੀਰਜ ਹੋਵੇ, ਦ੍ਰਿੜ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤ ਚਿਤ ਵਾਲਾ; ਬਲਵਾਨ, ਗੰਭੀਰ, ਸੰਗਿਆ—ਸੰਤੋਖ, ਸਬਰ, ਧੀਰਜ,। ੧੭੭.੨, ੩੭੨.੪, ੩੮੩.੨, ੩੮੮.੨, ੫੩੧.੨, ੫੩੯.੧

ਧੀਰਜ : (ਸੰ.) (ਧੈਰ੍ਯ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਚਿਤ ਦੀ ਸਥਿਰਤਾ, ਉਤਾਵਲਾ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਭਾਵ, ਨਿਰਵਿਕਾਰ। ੯.੩, ੨੪੬.੧, ੪੦੨.੧, ੪੦੪.੨, ੫੦੫.੨, ੫੩੩.੪, ੫੭੧.੪, ੬੨੪.੨

ਧੁਜਾ : (ਸੰ.) (ਧ੍ਵਜਾ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਝੰਡਾ, ਪਤਾਕਾ, ਨਿਸ਼ਾਨ, ਚਿੰਨ੍ਹ। ੨੪੬.੧, ੩੪੦.੧, ੫੦੫.੨

ਧੁਨਿ : (ਸੰ.) (ਧ੍ਵਨਿ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਕੰਬਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਜਾਂ ਭਾਵ, (ਹਿੰ.) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਲਗਨ, ਮਨ ਦੀ ਤਰੰਗ; ਮੌਜ, ਗਾਣੇ ਦੀ ਤਰਜ਼, ਸਪੂੰਰਣ ਜਾਤਿ ਦਾ ਇਕ ਭਾਗ, ਅਵਾਜ਼ ਧੁਨੀ ਆਦਿ। ੬.ਛੰ.੧, ੧੩.੪, ੩੬.੩, ੪੫.੨, ੪੭.੪, ੬੩.੨, ੧੧੬.੨, ੧੪੪.ਝ.ਛੰ.੨, ੨੨੨.੩, ੨੨੭.੪, ੨੪੪.੨, ੨੪੬.੪, ੨੪੭.੪, ੨੬੭.੩, ੨੬੮.੨, ੨੬੮.੪, ੨੭੧.੨, ੩੨੫.੨, ੩੪੯.੨, ੪੩੧.੨, ੪੯੪.੩, ੫੦੦.੩, ੫੫੧.੨, ੫੬੭.੨, ੫੭੬.੪, ੬੬੩.੨, ੬੭੦.੨

ਧੁਨੇ : ਵੇਖੋ ਧੁਨ। ੧੭੨.੩

ਧੂਪ : (ਸੰ.) (ਧੂਪ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਸੁਗੰਧਿਤ, ਖੁਸ਼ਬੂ, ਸੂਰਜ ਦੀਆਂ ਕਿਰਨਾਂ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ, ਸੂਰਜ ਦਾ ਤਾਪ, ਚਮਕਣਾ, ਗਰਮੀ, ਤਾਪ ਆਦਿ। ੧੨੨.੩, ੩੦੩.੩

ਧੂਮ : (ਸੰ.) (ਧੂਸ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਧੂੰਆਂ, ਇਕ ਰਿਸ਼ੀ ਦਾ ਨਾਮ, (ਹਿੰ.) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇਕਠੇ ਹੋ ਕੇ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸ਼ੋਰ, ਹਲਚਲ, ਉਧਮ, ਪ੍ਰਸਿਧੀ, ਸ਼ੋਹਰਤ ਆਦਿ । ੬੬੮.੨

ਧੂਮ੍ਰ : (ਸੰ.) (ਧੂਸ੍ਰ) ਵਿ.—ਧੂੰਏ ਦਾ ਰੰਗ, ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਲਾਲੀਪਨ ਵਾਲਾ ਕਾਲਾ ਰੰਗ, ਸ਼ਿਲਾਰਸ ਨਾਮਕ ਦ੍ਰਵਯ, ਇਕ ਅਸੁਰ ਦਾ ਨਾਮ ਆਦਿ । ੪੭੩.੨

ਧੂਰਿ : (ਹਿੰ.) (ਧੂਲ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਮਿਟੀ, ਬਾਲੂ ਆਦਿ ਦਾ ਮਹੀਨ ਚੂਰਾ, ਗਰਦ, ਧੂਲ, ਸਧਾਰਣ ਜਾਂ ਤੁੱਛ ਵਸਤੂ । ੨੭੩.੧

ਧੇਨੁ : ਵੇਖੋ ਧਰਨ । ਧਾਰਣ ਕਰਨਾ, ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ । ੧੩੫.੨

ਧੋਇ : (ਹਿੰ.) (ਧੋਵਨ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਧੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਜਾਂ ਭਾਵ, ਧੋਵਣਾ, ਧੋਣਾ, ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਸਾਫ਼ ਜਾਂ ਸੁਧ ਕਰਨਾ । ੩੬੦.੩

ਧੋਏ : ਵੇਖੋ ਧੋਇ । ਧੋ ਕੇ । ੩੯੦.੨, ੫੩੭.੧

ਧੋਹ : (ਸੰ.) (ਦ੍ਰੋਹ) ਸੰਗਿਆ—ਧ੍ਰੋਹ, ਉਪਦ੍ਰਵ, ਧੋਖਾ, ਫਰੇਬ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ ਘਾਤ ਆਦਿ । ੧੧੭.੪

ਧੋਕੀਐ : ਵੇਖੋ ਧੋਇ । ਧੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਧੋਈਐ । ਕਿਵੇਂ ਧੋਈਐ । ੬੪੦.੩

ਧੋਬੀ : (ਹਿੰ.) (ਧੋਬੀ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਕਪੜੇ ਧੋਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਰਜਕ । ੬੧੪.੧

ਧੌਂ : (ਹਿੰ.) (ਧੌਂ)—ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਉਂਦਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਜਿਗਿਆਸਾ ਭਾਵ ਘੱਟ ਤੇ ਸੰਦੇਹ ਦਾ ਭਾਵ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਵੇ, ਪਤਾ ਨਹੀਂ, ਨਾ ਜਾਣੇ, ਮਾਲੂਮ ਨਹੀਂ ਆਦਿ । ੨੭੦.੧; ੪੬੦.੧, ੫੯੫.੪

ਨ

ਨ : (ਸੰ.) (ਜ)—ਨਿਖੇਧ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ, ਨਕਾਰਤਮਕ ਸ਼ਬਦ, ਨਹੀਂ, ਹਿੰਦੀ ਜਾਂ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਵਰਣ ਮਾਲਾ ਦਾ ਵੀਹਵਾਂ ਅੱਖਰ, ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦਾ ਅੱਖਰ । ੧.ਛੰ.੧, ੬.ਸੋ.੨, ੬.ਦੋ.੨, ੯.੧, ੯.੨, ੯.੩, ੧੦.੧, ੧੦.੪, ੧੨.੨, ੧੨.੩, ੧੪.੧, ੧੪.੨, ੧੪.੩, ੧੪.੪, ੧੫.੧, ੧੫.੪, ੧੯.੨, ੧੯.੩, ੨੦.੩, ੨੧.੧, ੨੧.੨, ੨੧.੩, ੨੧.੪, ੨੩.੧, ੨੩.੨, ੨੩.੩, ੩੦.੧, ੩੦.੨, ੩੦.੩, ੩੦.੪, ੩੨.੧, ੩੨.੩, ੪੧.੧, ੪੧.੨, ੪੧.੩, ੫੨.੨, ੬੦.੨, ੬੫.੩, ੭੩.੨, ੭੩.੩, ੭੯.੨, ੭੯.੩, ੮੦.੨, ੮੪.੧, ੮੫.੪, ੮੬.੩, ੮੬.੪, ੯੨.੨, ੯੩.੨, ੯੩.੩, ੯੫.੧, ੯੫.੪,

੫੭੫.੧, ੫੭੫.੪, ੫੭੭.੩, ੫੭੮.੩, ੫੮੧,੨, ੫੮੨.੨, ੫੮੩.੧—੫੮੩.੩, ੫੮੪.੨, ੫੮੫.੧—੫੮੫.੪, ੫੮੭.੧—੫੮੭.੪, ੫੯੦.੨, ੫੯੧.੧—੫੯੧.੪, ੫੯੨.੧, ੫੯੨.੩, ੫੯੩.੧—੫੯੩.੩, ੫੯੪.੧, ੫੯੫.੧, ੫੯੫.੪, ੫੯੮.੧, ੬੦੦.੧, ੬੦੦.੨, ੬੦੦.੪, ੬੦੧.੪, ੬੦੭.੪, ੬੦੮.੧, ੬੦੮.੨, ੬੧੧.੧--੬੧੧.੪, ੬੧੫.੩, ੬੧੫.੪, ੬੧੭.੨, ੬੧੮.੪, ੬੨੦.੪, ੬੨੧.੧—੬੨੧.੩, ੬੨੩.੪, ੬੩੦.੩, ੬੩੦.੪, ੬੩੧.੧, ੬੩੧.੪, ੬੩੩.੧, ੬੩੪.੧, ੬੩੫.੧, ੬੩੫.੨, ੬੩੫.੪, ੬੩੬.੨, ੬੩੮.੪, ੬੩੯.੧—੬੩੯.੩, ੬੪੦.੧, ੬੪੦.੨, ੬੪੦.੪, ੬੪੧.੧—੬੪੧.੪, ੬੪੨.੩, ੬੪੨.੪, ੬੪੬.੩, ੬੪੭.੨, ੬੪੭.੪, ੬੫੧.੧—੬੫੧.੪, ੬੫੩.੧—੬੫੩.੩, ੬੫੪.੪, ੬੫੬.੧, ੬੫੬.੨, ੬੫੭.੩, ੬੫੮.੩, ੬੬੦.੧—੬੬੦.੪, ੬੬੧.੧—੬੬੧.੩, ੬੬੨.੧, ੬੬੨.੨, ੬੬੪.੧, ੬੬੪.੨, ੬੬੭.੧, ੬੬੭.੨, ੬੬੭.੪, ੬੬੮.੧, ੬੭੦.੧—੬੭੦.੩

ਨਈਵੇਦ : (ਸੰ.) (नैवेद्य) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਦੇਵਤਾ ਨੂੰ ਨਿਵੇਦਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਭੋਜਨ ਸਮੱਗ੍ਰੀ ਆਦਿ, ਅਰਪਿਤ ਸਮੱਗਰੀ । ੩੫.੩, ੧੯੨.੧, ੨੫੫.੧, ੪੮੨.੩

ਨਏ : (ਹਿ.) (नया) ਵਿ.—ਨਵਾਂ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਿਰਜਨ ਜਾਂ ਸੰਗਠਨ ਹੁਣੇ ਹੁਣੇ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ, ਨਵੀਨ, ਨੂਤਨ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਨਾ ਹੋਵੇ ਆਦਿ । ੪੨੬.੨, ੫੫੬..ਸ.੨

ਨਸਾਵਤੀ : ਕ੍ਰਿ.—ਨਸਾ ਦੇਣਾ, ਭਜਾ ਦੇਣਾ, ਨੱਠਾ ਦੇਣਾ ਆਦਿ । ੫੭੫.੨

ਨਹੀ : ਵੇਖੋ ਨਹੀਂ । ੧੦੦.੩, ੧੯੬.੧, ੧੯੯.੨, ੩੨੧.੨, ੪੮੨.੩, ੫੪੨.੧, ੫੮੭.੨

ਨਹੀਂ ; (ਹਿੰ.) (नहीं)—ਨਿਖੇਧ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ, ਅਸਵਕ੍ਰਿਤੀ, ਅਭਾਵ ਸੂਚਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸ਼ਬਦ । ੧੨.੧, ੨੦.੨, ੭੧.੨, ੧੦੦.੧, ੧੦੦.੨, ੧੦੯.੩, ੧੭੦.੪, ੪੪੩.੪, ੪੫੫.੧, ੪੬੬.੩, ੪੮੯.੩, ੫੦੮.੪, ੫੨੫.੪, ੫੨੭.ਸ.੧

ਨਕਟਾ : (ਹਿੰ.) (नकटा) ਵਿ.—ਉਹ ਜਿਸ ਦੀ ਨੱਕ ਕੱਟ ਗਈ ਹੋਈ, ਨੱਕ ਹੀਨ, ਨੱਕ ਰਹਿਤ, ਵਿਆਹ ਦੇ ਅਵਸਰ ਤੇ ਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਗੀਤ, ਬੇਸ਼ਰਮ, ਨਿਰਲੱਜ ਆਦਿ । ੧੯੧.੩

ਨਖ : (ਸੰ.) (नख) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਹੱਥ ਜਾਂ ਪੈਰ ਦਾ ਨੌਂਹ, ਨਾਖ਼ੂਨ । ੬੧੫.੪, ੬੭੨.੪

ਨਖਤ੍ਰ : (ਸੰ.) (नक्षत्र) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਤਾਰਿਆਂ ਦਾ ਸਮੂਹ ਜੋ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਦੇ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਆਕਾਸ਼ ਵਿਚ ਚਮਕਣ ਵਾਲਾ ਗ੍ਰਹਿ। ੬੦੩.੩

ਨਖਤਰ : ਵੇਖੋ ਨਖਤ੍ਰ। ੪੪੮.੨

ਨਗ : (ਫ਼ਾ.) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਜਾਂ ਪੱਥਰ ਦਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਰੰਗੀਨ ਲਿਸ਼ਕਦਾ ਰੂਪ ਜੋ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦੀ ਸਜਾਵਟ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਨਗੀਨਾ ਆਦਿ। (ਸੰ.) (नग) ਵਿ.—ਅਚਲ, ਸਥਿਰ। ਪੁ.—ਸੂਰਜ, ਸੱਪ, ਪਰਬਤ, ਪਹਾੜ। ੬੩੨.੨

ਨਗਨ : (ਹਿੰ.) (नग्न) ਵਿ.—ਜਿਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਉਤੇ ਬਸਤਰ ਨਾ ਹੋਣ, ਨੰਗਾ; ਜੋ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੀ ਢਕਿਆ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਆਵਰਣ ਰਹਿਤ। ੪੦੩.੩

ਨਗਰ : (ਸੰ.) (नगर) ਸੰਗਿਆ—ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਅਕਾਰ ਦੀ ਬਸਤੀ, ਸ਼ਹਿਰ, ਪੁਰ, ਪੁਰੀ। ੧੧੭.੩, ੨੪੭.੨, ੪੫੪.੧, ੫੨੩.੨, ੫੨੪.੩, ੬੫੯.੨

ਨਗਰੀ : (ਸੰ.) (नगरी) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਛੋਟਾ ਨਗਰ, ਕਸਬਾ, ਟਾਊਨ, ਪੁਰੀ ਆਦਿ। ੪੬.੩, ੨੪੬.੨

ਨਟ . (ਸੰ.) (नट) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਦ੍ਰਿਸ਼ ਕਾਵਿ, ਵਿਚ ਅਭਿਨਯ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇਕ ਪਾਤਰ, ਖੱਤਰੀਆਂ ਦੀ ਇਕ ਜਾਤ, ਗਾਉਣ ਵਜਾਉਣ ਦੇ ਪੇਸ਼ੇ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ ਕਮਾਉਣ ਵਾਲੀ ਜਾਤ। ੯੯.੪, ੩੪੨.੨, ੫੭੯.੪

ਨੰਦ : (ਸੰ.) (नंद) ਸੰਗਿਆ ਪੁ—ਆਨੰਦ, ਸਚਿਦਾਨੰਦ, ਪਰਮੇਸ਼ਰ, ਪੁਰਾਣ ਅਨੁਸਾਰ ਸੌ ਨਿਧੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ, ਵਿਸ਼ਨੂੰ, ਇਕ ਰਾਗ ਦਾ ਨਾਮ, ਗਿਆਨ ਆਦਿ। ੬੭੧.੩

ਨਦੀ : (ਸੰ.) (नदी) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਵਗਦਾ ਹੋਇਆ ਪਾਣੀ, ਵਿਸ਼ਾਲ ਜਲ ਪ੍ਰਵਾਹ ਆਦਿ। ੧੧੭.੩, ੩੩੪.੧, ੫੮੩.੩

ਨਨਸਾਰ : (ਹਿੰ.) (ननसार) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਨਾਨੇ ਦਾ ਘਰ, ਨਾਨਕਾ, ਨਨਿਹਾਲ। ੧੦੦.੩

ਨਮ : (ਫ਼ਾ.) ਵਿ.—ਗਿਲਾ, ਤਰ, ਭਿਜਿਆ ਹੋਇਆ। (ਸੰ.) (नम्) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਨਮਸਕਾਰ, ਤਿਆਗ, ਅੰਨ ਆਦਿ। ੮.ਛੰ.੪, ੨੨.੪, ੮੦.੧, ੮੧.੧, ੯੧.੩, ੧੪੧.੧, ੧੫੨.੪; ੧੫੩.੩, ੩੫੩.੩

ਨਮਸ : (ਸੰ.) (नमस्) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਝੁੱਕਨਾ, ਨਮਨ, ਪ੍ਰਣਾਮ, ਨਮਸਕਾਰ; ਤਿਆਗ ਆਦਿ। ੨੪੯.੪

ਨਮਸਕਾਰ : (ਸੰ.) (नमस्कार) ਸੰਗਿਆ—ਝੁੱਕ ਕੇ ਸਾਦਰ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਰਨਾ, ਅਭਿਵਾਦਨ ਕਰਨਾ, ਪ੍ਰਣਾਮ ਆਦਿ। ੩੮.੪, ੫੧.੪, ੧੪੬.੪, ੧੯੨.੪, ੨੧੭.੪, ੨੩੨.੪, ੨੯੬.੨, ੪੬੯.੩, ੬੦੬.੪, ੬੨੬.੨

ਨਮਹ : ਵੇਖੋ ਨਮਸ । ਨਮਸਕਾਰ । ੧੪੪.ਝ.ਛੰ.੧

ਨਮਤ : (ਸੰ.) (नमत) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸਵਾਮੀ, ਪ੍ਰਭੂ, (ਅ.) ਸੰਗਿਆ—ਦਸਤੂਰ, ਤਰੀਕਾ । ੨੯੮.੨

ਨਮ੍ਰਤਾ : ਵੇਖੋ ਨਿਮ੍ਰਤਾ । ੧੩੦.੨, ੧੩੭.੩, ੩੦੬.੪, ੪੨੮.੪

ਨਮਿਤ : (ਸੰ.) (नमित) ਵਿ.—ਝੁਕਿਆ । ੪੧੫.੨, ੪੧੫.੪

ਨਮ੍ਰੀਭੂਤ : (ਸੰ.) (नम्रीभुत) (नम्री+भुत) ਵਿ.—ਨਿਮਰਤਾ ਦਾ ਧਾਰਣੀ ਮਨੁੱਖ, ਨਿਮਰਤਾ ਵਾਲਾ, ਹਲੀਮ । ੨੯੮.੪

ਨਮੋ : (ਸੰ.) (नमस्) ਅਵਯਯ—ਪ੍ਰਣਾਮ, ਬੰਦਨਾ, ਨਮਸਕਾਰ । ੮.ਛੰ.੪, ੨੨.੪, ੩੮.੪, ੫੧.੪, ੮੦.੧, ੮੧.੧, ੧੧੧.੪, ੧੪੦.੪, ੧੪੧.੧, ੧੪੬.੪, ੧੫੨.੪, ੧੫੩.੩, ੧੯੩.੪, ੨੧੭.੪, ੨੩੨.੪, ੨੬੨.੨, ੨੬੫.੪, ੨੭੦.੪, ੩੪੩.੪, ੪੮੯.੪

ਨਯਨ : (ਸੰ.) (नयन) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਨੇਤਰ, ਅੱਖ, ਚਖਸ਼ੂ । ੨੧੯.੧, ੨੩੯.੪

ਨਯਾਰੇ : (ਸੰ.) (न्यारे) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਪੁਰਸ਼, ਮਰਦ, ਵਿਸ਼ਨੂੰ, ਸ਼ਿਵ, ਮਹਾਂਦੇਵ, ਆਦਿ । ਵਿ.—ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਜਾਤੀ ਦਾ ਹੋਵੇ । ੫੭੯.੪

ਨਰਹਰ : (ਸੰ.) (नरहरि) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਨਰਸਿੰਘ ਅਵਤਾਰ, ਕਰਤਾਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਆਦਿ । ੭੬.੪, ੩੧੫.੪

ਨਰਕ : (ਸੰ.) (नरक) ਸੰਗਿਆ—ਧਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹੀ ਥਾਂ ਜਿਥੇ ਪਾਪੀ ਮਨੁੱਖ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤਣ ਜਾਵੇਗਾ, ਦੋਜ਼ਖ । ੧੪.੪, ੨੩.੪, ੯੦.੨, ੩੮੭.੩ ੪੦੯.੧, ੫੦੩.੪, ੫੦੪.੩, ੫੨੩.੪, ੫੨੪.੪

ਨਰਪਤਿ : (ਸੰ.) (नरपति) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਰਾਜਾ, ਭੂਪਤੀ, ਪ੍ਰਜਾਪਤੀ, ਕਰਤਾਰ ਆਦਿ । ੨੨੩.੪, ੩੭੧.੧, ੫੦੧.੧, ੫੬੩.੧, ੫੬੬.੧, ੫੭੦.੧

ਨਰਬਦਾ : (ਸੰ.) (नर्मदा) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਇਕ ਨਦੀ, ਇਕ ਗੰਧਰਵ ਇਸਤਰੀ । ੪੧੬.੩

ਨਰਿੰਦ : (ਹਿੰ.) (नरिंद) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਰਾਜਾ, ਨਰਪਤਿ, ਨਰੇਸ਼ । ੪੬੪.੧, ੫੪੪.੩. ੬੧੮.੧

ਨਰੇਸ : (ਸੰ.) (नरेश) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਮਨੁੱਖਾਂ ਦਾ ਸਵਾਮੀ, ਰਾਜਾ, ਬਾਦਸ਼ਾਹ । ੩੮੦.੩, ੪੬੪.੩

ਨਲਨੀ : (ਸੰ.) (नलिनी) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਕਮਲ, ਕਮਲਿਨੀ, ਉਹ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਜਿਥੇ ਵਧੇਰੇ ਕਮਲ ਹੋਣ, ਨਦੀ, ਨਲਕੀ, ਨਾਲੀ ਆਦਿ । ੪੪.੧

ਨਵ : (ਸੰ.) (नव) ਵਿ.—ਨਵੀਨ, ਨੂਤਨ, ਨਵਾਂ, ਬਿਲਕੁਲ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਦਾ, ਆਧੁਨਿਕ, ਵਿ.—ਨੌਵਾਂ (9) ਹਿੰਦਸਾ । ੩੨.੩, ੪੫੭.੨

ਨਵਖੰਡ : (ਸੰ.) (नवखंड) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦੇ ਨੌ ਖੰਡ ਜਾਂ ਨੌ ਭਾਗ। ੧੯੭.੧

ਨਵਘਹ : (ਸੰ.) (नवग्रह) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸ਼ਰੀਰ ਦੇ ਨੌ ਦੁਆਰ, ਨੌ ਦੁਆਰਾ ਵਾਲਾ ਸਰੀਰ, (ਨਵਗ੍ਰਹ) ਜੋਤਿਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਨੌ ਗ੍ਰਹਿ । ੨੪੭.੨

ਨਵਤਨ : (ਹਿੰ.) (नवतन) ਵਿ.—ਨਵੀਨ, ਨੂਤਨ, ਨਵਾਂ ਤਾਜ਼ਾ। ੩੭੧.੪, ੫੬੩.੪

ਨਵਦੁਆਰ : (ਸੰ.) (नवद्वार) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸਰੀਰ ਦੇ ਨੌ ਦੁਆਰ :- ਦੋ ਅੱਖਾਂ, ਦੋ ਕੰਨ, ਦੋ ਨੱਕ, ਇਕ ਮੂੰਹ, ਇਕ ਗੁਦਾ ਅਤੇ ਇਕ ਲਿੰਗ ਦਾ ਭਾਗ। ਜਦੋਂ ਮਨੁੱਖ ਮਰਦਾ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਆਤਮਾ ਇਹਨਾਂ ਹੀ ਰਸਤਿਆਂ ਤੋਂ (ਨਵਦੁਆਰ) ਹੋ ਕੇ ਬਾਹਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ । ੩੩੩.੪

ਨਵਨ : (ਹਿੰ.) (नमन) ਸੰਗਿਆ—ਨਮਨ, ਨਮਸਕਾਰ, ਪ੍ਰਣਾਮ, ਨਿਵਕੇ, ਨਿਵਾਣ, ਝੁਕਣਾ ਆਦਿ । ੨੮੬.੧, ੨੮੮.੨, ੨੮੯.੪, ੨੯੦.੧—੨੯੦.੩, ੩੦੬.੧, ੪੨੬.੧, ੬੩੨.੧

ਨਵਾਏ : (ਹਿੰ.) (नहावना) ਸੰਗਿਆ—ਨਹਾਉਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਵਾਏ ਆਦਿ : ੬੭੩.੧

ਨਵਾਵੈ : ਸੰਗਿਆ—ਨਹਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਵੇਖੋ ਨਵਾਏ। ੨੩੮.੧

ਨ੍ਰਿਖਿ : ਵੇਖੋ ਨਿਰਖ। ੫੩੫.੩

ਨ੍ਰਿਗੁਨ : (ਸੰ.) (निर्गुण) ਵਿ.—ਜੋ ਤੱਤਵ ਰਜੋ ਸਤੋ ਤਮੋ ਗੁਣਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੋਵੇ, ਗੁਣ ਰਹਿਤ, ਕਰਤਾਰ, ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ। ੩੬.੧, ੩੬.੩, ੮੧.੩, ੧੫੩.੩

ਨ੍ਰਿਪ : (ਸੰ.) (नृप) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਰਾਜਾ, ਨਰਪਤਿ, ਨਰੇਸ਼। ੬.ਛੰ.੩, ੧੨੦.੧, ੩੬੨.੨, ੪੧੫.੨, ੪੪੪.੩, ੬੧੯.੩

ਨ੍ਰਿਪਤ : (ਸੰ.) (नृपति) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਰਾਜਾ, ਕੁਬੇਰ। ੪੬੪.੨

ਨ੍ਰਿਭੈ : (ਸੰ.) (निर्भय) ਵਿ.—ਨਿਰਭੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭੈ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਨਾ ਡਰੇ, ਨਿਡਰ, ਭੈ ਹੀਣ। ੭੯.੧

ਨ੍ਰਿਵਿਕਾਰ : (ਸੰ.) (निरविकार) ਵਿ.—ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਐਬ ਨਹੀਂ, ਦੋਸ਼ ਰਹਿਤ, ਜੋ ਬਦਲਦਾ ਨਹੀਂ, ਇਕ ਰੰਗ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ। ੧੬੮.੩, ੩੪੪.੧

ਨਾ : (ਸੰ.) (ना)—ਨਿਖੇਧਾਤਮਕ ਸ਼ਬਦ, ਨਹੀ । (ਫਾ.) ਨਾਮ ਸੰਗਿਆ—ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਜਿਸ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਬੋਧ ਹੋਵੇ, ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਤੀ ਕਰਾਉਣ ਵਾਲਾ ਸ਼ਬਦ। ੭੫.੧, ੭੫.੨, ੩੩੧.੧, ੩੬੩.੧, ੫੩੮.੧, ੫੭੮.੪ ੫੮੫.੪, ੬੩੮.੧, ੬੩੮.੩

ਨਾਉ : (ਸੰ.)(नाव)—ਨੌਕਾ, ਕਿਸ਼ਤੀ। ਵੇਖੋ ਨਾ, ਨਾਮ। ੪੪.੨, ੫੪.੧, ੧੬੬.੧, ੩੮੨.੩

ਨਾਓ : ਵੇਖੋ ਨਾਉ । ੫੪੪.੧

ਨਾਇ : ਵੇਖੋ ਨਾਉ । ਨਾਮ ਵਿਚ । ੬੭੩.੧

ਨਾਇਕ : (ਸੰ.) (नायक) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਆਪਣੇ ਪਿਛੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਉਣ ਵਾਲਾ, ਨੇਤਾ, ਆਗੂ, ਸ੍ਵਾਮੀ, ਮਾਲਕ, ਗਾਵਯ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਰਸ ਦਾ ਧੁਯ ਪੁਰਸ਼ । ੧੨੦.੧, ੨੦੪.੪, ੨੦੬.੪, ੨੧੯.੧, ੩੪੫.੨

ਨਾਇਕਾ : (ਸੰ.) (नायका) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਪਿਛੇ ਲਾਉਣ ਵਾਲੀ ਸ੍ਵਾਮਿਨੀ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਕਾਵਿ ਚਰਿਤ ਦਾ ਅਧਾਰ ਹੋਵੇ ਆਦਿ । ੨੦੪.੧, ੨੦੪.੪, ੨੦੬.੪, ੨੧੯.੧, ੨੨੮.੧, ੩੪੫.੨, ੪੧੪.੧, ੪੫੦.੧—੪੫੦.੪, ੪੮੧.੧, ੬੧੦.੩, ੬੪੨.੧, ੬੪੯.੨

ਨਾਸ : (ਸੰ.) (नाश) ਸੰਗਿਆ—ਤਬਾਹੀ, ਬਰਬਾਦੀ, ਵਿਨਾਸ਼ । (ਸੰ.) (नासा) ਸੰਗਿਆ—ਨੱਕ, ਨਾਕ । ੫੩.੩, ੧੯੧.੩, ੪੮੬.੧

ਨਾਸਕਾ : (ਸੰ.) (नासिका) ਸੰਗਿਆ—ਨੱਕ ਦੇ ਦੋ ਛੇਦ, ਨੱਕ ਦੇ ਦੁਆਰ । ੫੩੩.੨, ੫੭੯.੩, ੬੨੦.੩, ੬੬੯.੪

ਨਾਸਤ : (ਸੰ.) (नास्ति)—ਨਹੀਂ, ਨਹੀਂ ਹੈ । ੪੬੨.੧

ਨਾਸਤਿ : ਵੇਖੋ ਨਾਸਤ । ੩੩੩.੧, ੩੩੬.੪, ੩੩੮.੪, ੩੪੦.੨

ਨਾਸ਼ਾ : (ਸੰ.) (नासा) ਸੰਗਿਆ—ਨਾਸਿਕਾ, ਨੱਕ, ਨੱਕ ਦੇ ਛੇਦ । ੫੩.੪

ਨਾਸਿਕਾ : ਵੇਖੋ ਨਾਸਕਾ । ੧੭.੩, ੧੦੪.੨, ੧੦੭.੩, ੧੯੮.੧, ੨੨੬.੨, ੨੩੨.੨, ੨੪੫.੧, ੨੭੮.੩, ੨੮੯.੨, ੩੩੫.੩

ਨਾਸੈ : ਵੇਖੋ ਨਾਸ । ਨਾਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ੪੦੮.੨

ਨਾਹ : ਵੇਖੋ ਨਾ । ਨਹੀਂ, ਨਾਂਹ, ਨਾਂਹਿ । ੨੯੯.੨, ੪੫੦.੧, ੬੫੧.੪

ਨਾਹਿ : ਵੇਖੋ ਨਾ । ਨਹੀਂ, ਨਾਂਹ । ੨੦.੧, ੧੯੬.੧, ੨੮੮.੨, ੩੧੨.੧, ੩੧੨.੨, ੩੫੨.੧, ੩੬੮.੧, ੩੬੯.੩, ੩੭੪.੨, ੩੭੯.੧, ੩੭੯.੩, ੩੯੪.੩, ੪੧੩.੩, ੪੪੦.੨, ੪੪੩.੨, ੪੪੬.੩, ੪੫੧.੩, ੪੫੯.੪, ੪੭੬.੨, ੪੭੯.੪, ੫੧੭.੨, ੫੨੯.੨, ੫੨੯.੩, ੫੩੮.੨, ੫੬੪.੨, ੫੭੬.੪, ੬੧੫.੧, ੬੧੫.੨, ੬੪੦.੨—੬੪੦.੪, ੬੪੬.੧, ੬੪੬.੪, ੬੬੧.੧, ੬੬੭.੪

ਨਾਹਿਨ : ਵੇਖੋ ਨਾ । ਨਹੀਂ, ਨਾਂਹ । ੨੯੯.੪, ੬੪੦.੧, ੬੪੦.੪, ੬੬੧.੧

ਨਾਹੀ : ਵੇਖੋ ਨਾ । ਨਹੀਂ, ਨਾਂਹ । ਨਿਖੇਦ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ । ੧੪੫.ਝ.ਛੰ.੧—੧੪੫.ਝ.ਛੰ.੪, ੨੨੩.੨, ੨੮੫.੪, ੫੬੪.੧, ੫੭੬.੩

ਨਾਕ : (ਸੰ.)(नाक) ਸੰਗਿਆ—(ਨ+ਅਕ) ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਕਾਸ਼, ਨਾਸਿਕਾ, ਨੱਕ ਆਦਿ । ੩੨੪.੩, ੫੨੪.੩

ਨਾਗ : (ਸੰ.) (नाग) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸੱਪ, ਸਰਪ, ਸਰੀਰ, ਵਿਚ ਇਕ ਵਾਯੂ ਜਿਸ ਤੋਂ ਡਕਾਰ ਦਾ ਹੋਣਾ ਲਿਖਿਆ, ਸੱਪਾਂ ਦੀ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਤਿ ਆਦਿ । ੭੫.੨, ੭੫.੩, ੫੦੮.੪

ਨਾਗਬੇਲ : (ਹਿੰ.) (नागबेल) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਪਾਨ ਦੀ ਵੇਲ, ਸੱਪ ਦੇ ਆਕਾਰ ਦੀ ਵੇਲ। ੫੦੧.੧, ੫੧੫.੧

ਨਾਗੋ : ਵੇਖੋ ਨਾਗ। ਨਾਗ ਦੇ। ੪੧੯.੨

ਨਾਜ : (ਹਿੰ.) (नाज) ਸੰਗਿਆ—ਅਨਾਜ, ਅੰਨ। (ਫ਼ਾ.) ਨਾਜ਼—ਲਾਡ, ਪਿਆਰ, ਹਾਵ ਭਾਵ, ਨਖਰਾ। ੬੩੫.੩, ੬੩੮.੧

ਨਾਤ : ਵੇਖੋ ਨਾਤਾ। ਵੇਖੋ ਨਵਾਏ, ਨਹਾਉਂਦਾ ਹੈ। ੪੮੩.੧

ਨਾਤਰ : (ਹਿੰ.) (नातरु)—ਨਹੀਂ ਤੋਂ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ। ੨੦੦.੪

ਨਾਤਾ : (ਹਿੰ.) (नाता) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਮਨੁੱਖਾਂ ਦਾ ਉਹ ਪਰਸਪਰ ਸੰਬੰਧ ਜੋ ਇਕ ਕੁਲ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣਾ ਜਾਂ ਵਿਆਹ ਹੋਣ ਤੇ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਸੰਬੰਧ, ਰਿਸ਼ਤਾ ਆਦਿ। ੧੦੦.੪

ਨਾਤੀ : (ਹਿੰ.) (नाती) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਲੜਕੀ ਦਾ ਲੜਕਾ, ਪੁੱਤਰੀ ਦਾ ਪੁੱਤਰ, ਦੋਹਤਾ। ੨੨੮.੨

ਨਾਤੋ : ਵੇਖੋ ਨਾਤਾ। ੫੬੮.੩

ਨਾਥ : (ਸੰ.) (नाथ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਮਾਲਕ, ਸਵਾਮੀ, ਪਤੀ, ਪ੍ਰਭੂ, ਪਰਮਾਤਮਾ, ਯੋਗਮਤ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਦੀ ਉਪਾਧੀ। ੨੧.੧, ੩੦.੩, ੩੧.੩, ੧੯੩.੩, ੩੮੭.੧, ੪੦੮.੩, ੪੫੭.੨, ੪੮੫.੩, ੫੨੮.ਸ.੧, ੫੪੩.੨, ੫੭੬.੧, ੫੭੬.੪, ੬੦੧.੩, ੬੨੪.੪, ੬੩੦.੩, ੬੪੭.੪, ੬੬੦.੪

ਨਾਥਨ : ਵੇਖੋ ਨਾਥ। ੩੦.੨, ੩੧.੩

ਨਾਦ : (ਸੰ.) (नाद) ਸੰਗਿਆ—ਸ਼ਬਦ, ਧੁਨੀ, ਆਵਾਜ਼, ਜੋਗੀਆਂ ਦੀ ਸਿੰਙੀ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲੀ ਆਵਾਜ਼ ਆਦਿ। ੬.ਛੰ.੧, ੬.ਛੰ.੨, ੧੧.੩, ੧੨.੨, ੧੬.੪, ੫੨.੪, ੫੪.੬, ੧੧੨.੩, ੧੧੬.੨; ੧੨੮.੨, ੧੩੧.੨, ੧੪੬.੩, ੧੭੨.੩, ੧੮੫.੨; ੧੮੭.੨; ੧੮੮.੩, ੧੯੮.੨, ੧੯੯.੧, ੨੨੬.੨, ੨੫੦.੨, ੨੫੪.੩, ੨੫੫.੩, ੨੫੯.੩, ੨੬੫.੩, ੨੭੫.੩, ੨੮੫.੩; ੨੯੨.੨, ੩੦੪.੨, ੩੪੧.੨, ੩੪੨.੪, ੩੫੨.੩, ੪੧੨.੨, ੪੨੪.੩, ੪੩੧.੨, ੪੩੨.੨, ੪੪੯.੨, ੪੭੪.੨, ੪੭੫.੩, ੪੮੨.੩, ੫੦੦.੩, ੫੩੩.੧, ੫੭੪.੨, ੫੭੯.੩, ੫੮੬.੩, ੬੦੦.੨, ੬੧੧.੨, ੬੨੦.੩; ੬੬੧.੩

ਨਾਦਹਿ : ਵੇਖੋ ਨਾਦ। ੪੯੪.੨

ਨਾਦਿ : ਵੇਖੋ ਨਾਦ। ੨੫੧.੩, ੩੨੧.੧

ਨਾਦੈ : ਵੇਖੋ ਨਾਦ। ਨਾਦ ਨਾਲ, ਨਾਲ ਸਹਿਤ; ਨਾਦ ਤੋਂ। ੧੬.੪, ੨੮੩.੧

ਨਾਰਦ : (ਸੰ.) (नारद) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਇਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਦੇਵ ਰਿਸ਼ੀ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਾ ਦੇ ਭਗਤ ਤੇ ਮਾਨਸ ਪੁੱਤਰ ਸਨ । ਵਿ.—ਜਲਦੇਵ ਵਾਲਾ, ਵੰਸ਼ਜ਼ । ੩੦੩.੧, ੫੫੬.ਸ.੨

ਨਾਰਦਾਇਕ : ਵੇਖੋ ਨਾਰਦ । ਨਾਰਦ ਆਦਿ । ੫੪੩.੧

ਨਾਰਦਾਦਿਕ : ਵੇਖੋ ਨਾਰਦ । ਨਾਰਦ ਆਦਿਕ, ਨਾਰਦ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੇਵ ਰਿਸ਼ੀ । ੨੧.੩

ਨਾਰਿ : ਵੇਖੋ ਨਾਰ । ੭੯.੩, ੨੦੭.੨, ੨੯੨.੩, ੩੫੮.੨, ੩੯੪.੩, ੪੪੦.੨, ੪੪੯.੧, ੪੬੭.੩, ੪੮੦.੧, ੫੩੮.੨, ੫੬੬.੩, ੫੬੮.੨, ੫੯੫.੩, ੬੦੪.੧, ੬੩੬.੩, ੬੩੭.੧, ੬੩੭.੨, ੬੪੧.੧, ੬੫੯.੪

ਨਾਲ : (ਹਿੰ.) (नाल) ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਨੇੜੇ, ਲਾਗੇ, ਸੰਗ, ਸਾਥ, ਸਹਿਤ, ਨਾਲੀ, ਨਲਕੀ, ਨਹਰ, ਕਮਲ ਦੀ ਡੰਡੀ, ਪੌਦੇ ਦਾ ਪਤਲਾ ਤਣਾ ਆਦਿ । ੩੦੫.੨

ਨਾਵ : ਵੇਖੋ ਨਾਉ । ੧੧੭.੩, ੩੧੦.੧, ੩੩੪.੧, ੪੬੭.੧, ੫੮੩.੩

ਨਾਵਹਿ : ਵੇਖੋ ਨਾਵ । ੬੫੭.੨

ਨਾਵੈ : ਵੇਖੋ ਨਾਵ । ਨਾਵ ਦੀ । ੨੨੧.੨

ਨਿਸ : (ਸੰ.) (निशा) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਰਾਤ, ਰਾਤ੍ਰੀ, ਰਜਨੀ, ਧਯਾਨ ਪਰਾਇਣ ਹੋਣਾ, ਸਮਾਧੀ ਲਾਉਣਾ । ੭੬.੩, ੧੫੬.੩, ੧੫੭.੧, ੧੭੯.੪, ੪੨੨.੩, ੪੮੬.੨, ੪੮੮.੧, ੪੮੮.੨, ੪੯੫.੩, ੫੦੦.੧, ੫੭੨.੨, ੬੩੫.੨, ੬੫੩.੧, ੬੫੪.੧, ੬੫੫.੧

ਨਿਸਚਿੰਤ : (ਸੰ.) (निश्चिंत) ਵਿ.—ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਚਿੰਤਾ ਜਾਂ ਫ਼ਿਕਰ ਨਾ ਹੋਵੇ ਚਿੰਤਾ ਮੁਕਤ, ਚਿੰਤਾ ਰਹਿਤ । ੩੫੪.੨

ਨਿਸਤਾਰੋ : (ਸੰ.) (निस्तार) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਪਾਰ ਹੋਣ ਦਾ ਭਾਵ ਛੁਟਕਾਰਾ, ਉਦਾਰ, ਅਪਰਾਧ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ, ਮੋਕਸ਼ । ੫੮੦.੪

ਨਿਸਾਨ : (ਫ਼ਾ.) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਚਿੰਨ੍ਹ, ਸ਼ਾਹੀ ਫੁਰਮਾਣ, ਪ੍ਰਮਾਣ ਸੂਚਕ ਵਸਤੂ । ੩੮੨.੨, ੪੧੧.੧

ਨਿਸਿ : ਵੇਖੋ ਨਿਸ । ੧੫੪.੨, ੧੫੯.੨, ੧੬੦.੧, ੧੭੯.੪, ੨੪੧.੨, ੨੪੨.੧, ੩੧੨.੩, ੩੪੮.੧, ੪੨੩.੩, ੪੪੬.੪, ੪੭੧.੨, ੪੮੭.੧, ੪੮੭.੩, ੪੯੩.੧, ੪੯੫.੩, ੫੦੦.੧

ਨਿਸ਼ਿ : ਵੇਖੋ ਨਿਸ਼ । ੪੮੬.੨, ੪੮੭.੨

ਨਿਹਸ੍ਰਮ : (ਸੰ.) (निःश्रम) ਵਿ—ਥਕਾਣ ਰਹਿਤ, ਅਥਕ, ਬਿਨਾ ਮਿਹਨਤ । ੧੬੮.੪

ਨਿਹ੍ਰਸਾਦ : (ਸੰ.) (निस्स्वादु) ਵਿ.—ਸਵਾਦ ਰਹਿਤ ਬੇਸੁਆਦ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਵਾਦ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਬੇਰਸ, ਫਿੱਕਾ । ੧੬੮.੪, ੨੭੨.੩

ਨਾਨਕ : ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸਿੱਖ ਮੱਤ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਥਮ ਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਵੈਸਾਖ ਸੁਦੀ ੩, 20 ਵੈਸਾਖ ਸੰਮਤ 1526 (15 ਅਪ੍ਰੈਲ 1469) ਨੂੰ ਰਾਇ ਭੋਇ ਦੀ ਤਲਵੰਡੀ ਵਿਖੇ ਬੇਦੀ ਕਾਲੂ ਚੰਦ ਦੇ ਘਰ ਮਾਤਾ ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਦੀ ਕੁਖੋਂ ਹੋਇਆ। ਆਪ ਨੇ ਸਗਲ ਜਗਤ ਦੇ ਉਧਾਰ ਲਈ ਚਾਰ ਯਾਤਰਾਵਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਹਰ ਧਰਮ ਦੇ ਆਗੂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਕੀਤੇ। ਆਪ ਦੁਆਰਾ ਰਚਿਤ ਬਾਣੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹੈ। ੨.ਸੋ.੨, ੨.ਦੋ.੨, ੨.ਛੰ.੧

ਨਾਨਾ : (ਸੰ.) (नाना) ਵਿ.—ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ, ਬਹੁਤ। ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਮਾਤਾ ਦਾ ਪਿਤਾ, ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਝੁਕਾਨਾ, ਨੀਵੇਂ ਕਰਨਾ, ਨਿਮ੍ਰ ਕਰਨਾ। ੧੩.੧, ੨੧.੪, ੩੫.੨, ੯੩.੩, ੧੨੩.੩, ੧੪੮.੨, ੧੮੫.੩, ੨੦੨.੨, ੩੦੨.੨, ੩੪੨.੪, ੩੫੦.੩, ੫੦੫.੧

ਨਾਭ : (ਹਿੰ.) (नाभि) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼। ਇ. ਨਾਭਿ ਧੁੰਨੀ, ਸ਼ਿਵਜੀ ਦਾ ਇਕ ਨਾਮ, ਇਕ ਸੂਰਜ ਵੰਸ਼ੀ ਰਾਜਾ। ੨੫੭.੨

ਨਾਮ : (ਸੰ.) (नामन्) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਅਜਿਹਾ ਸ਼ਬਦ ਜਿਸ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਸਮੂਹ ਦਾ ਬੋਧ ਹੋਵੇ, ਨਾਂਵ, ਨਾਂ, ਪਰਮਾਤਮਾ, ਕਰਤਾਰ ਆਦਿ। ੨.ਛੰ.੨, ੪.ਛੰ.੨, ੫.ਸੋ.੨, ੫.ਦੋ.੨, ੫.ਛੰ.੧, ੬.ਛੰ.੪, ੭.ਸੋ.੨, ੭.ਦੋ.੨, ੭.ਛੰ.੧, ੭.ਛੰ.੨, ੨੧.੩, ੨੩.੪, ੨੫.੧, ੪੪.੩, ੫੪.੨, ੭੨.੩, ੧੪੪.ਝ.ਛੰ.੩, ੧੫੪.੩, ੧੬੪.੨, ੧੭੮.੩, ੧੭੯.੩, ੧੯੦.੨, ੧੯੧.੨, ੨੪੨.੪, ੩੧੧.੨, ੩੫੭.੪, ੪੧੫.੩, ੪੨੮.੪, ੪੮੨.੨, ੪੮੫.੧—੪੮੫.੩, ੪੮੬.੪, ੫੦੪.੧, ੫੧੬.੪, ੫੫੫.੨, ੫੫੬.ਸ.੩, ੫੮੨.੩, ੬੧੯.੩, ੬੪੨.੪

ਨਾਮਾ : (ਸੰ.) (नामा) (नामदेव) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਨਾਮਦੇਵ, ਇਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਭਗਤ ਜੋ 1328 ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਵਿਚ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿਖੇ ਜ਼ਿਲਾ ਸਹਾਰਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸਕੀ ਵਿਖੇ ਪਿਤਾ ਦਮਸੇਤੀ ਤੇ ਮਾਤਾ ਗੋਨਾਬਾਈ ਦੇ ਘਰ ਪੈਦਾ ਹੋਏ। ਆਪ ਦੀ ਅਧਿਆਤਮਕ ਬਾਣੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹੈ। ੬੩੨.੪

ਨਾਯਕ : ਵੇਖੋ ਨਾਇਕ। ੯੮.੨, ੬੦੨.੩, ੬੦੪.੩, ੬੪੯.੪

ਨਾਯਕਾ : ਵੇਖੋ ਨਾਇਕਾ। ੪੫੦.੧—੪੫੦.੪, ੫੭੫.੩, ੬੦੨.੩, ੬੦੪.੩, ੬੪੯.੪, ੬੬੨.੧

ਨਾਰ : (ਸੰ.) (नारी) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਇਸਤਰੀ, ਔਰਤ, ਤੀਵੀਂ। (ਹਿੰ.) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਨਾੜ, ਗਲਾ, ਗਰਦਨ। ੧੧੪.੨, ੩੯੪.੩, ੫੨੨.੧, ੫੩੮.੨, ੫੬੬.੩, ੫੬੮.੨, ੫੯੫.੩, ੬੩੫.੧, ੬੩੬.੩, ੬੩੭.੨, ੬੩੭.੩, ੬੪੫.੪

ਨਿਹਕਪਟ : (ਸੰ.) (निष्कपट) ਵਿ.—ਜੋ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਛਲ ਜਾਂ ਕਪਟ ਨਾ ਜਾਣਦਾ ਹੋਵੇ, ਨਿਰਛਲ, ਛਲ ਰਹਿਤ, ਸਿੱਧਾ, ਸਰਲ ਆਦਿ। ੩੮੦.੨

ਨਿਹਕਰਮ : (ਸੰ.) (निष्कर्म) ਵਿ.—ਜੋ ਕਰਮ ਵਿਚ ਲਿਪਤ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਅਕਰਮ। ੧੬੮.੪

ਨਿਹਕਲੰਕ : (ਸੰ.) (निष्कलङ्क) ਵਿ.—ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਕਲੰਕ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਨਿਰਦੋਸ਼, ਬੇ ਐਬ। ੨੫੮.੧

ਨਿਹਕਾਮ : (ਸੰ.) (निष्काम) ਵਿ.—ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਮਨਾ ਜਾਂ ਇੱਛਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ੪.ਛੰ.੨, ੨੫.੨, ੩੬.੪, ੫੦.੩, ੭੨.੩, ੮੨.੩, ੧੦੬.੩, ੧੨੫.੪, ੧੩੯.੩, ੧੪੪.ਝ.ਛੰ.੩, ੧੪੫.ਛੰ.੩, ੧੫੧.੪, ੧੬੮.੪, ੧੭੮.੩, ੧੭੯.੩, ੧੮੩.੨, ੧੯੫.੨, ੨੬੬.੪, ੨੭੨.੨, ੨੮੨.੧, ੨੯੦.੪, ੨੯੩.੩, ੩੫੭.੪, ੪੨੮.੪, ੫੧੬.੪, ੫੬੪.੪, ੬੨੯.੪, ੬੬੧.੪

ਨਿਹਕੇਵਲ : ਵਿ.—ਦੂਜੇ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਬਿਨਾ, ਖਾਲਿਸ, ਸ਼ੁੱਧ, ਅਸੰਗ, ਨਿਰਲੇਪ। ੨੯੧.੪

ਨਿਹਕ੍ਰਮ : (ਸੰ.) (निष्क्रम) ਵਿ.—ਬਿਨਾਂ ਕ੍ਰਮ ਜਾਂ ਸਿਲਸਿਲੇ ਦਾ ਬੇਤਰਤੀਬ, ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਘਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ ਦਾ ਕਾਰਜ ਆਦਿ। ੨੭੨.੨

ਨਿਹਕ੍ਰਾਂਤਿ : (ਸੰ.) (निष्क्रांत) ਵਿ.—ਨਿਕਲਿਆ ਹੋਇਆ, ਮੁਕਤ, ਛੁਟਿਆ ਹੋਇਆ, ਨਾ ਬਦਲਣ ਵਾਲਾ। ੧੪੧.੪, ੨੭੨.੧

ਨਿਹਕ੍ਰੋਧ : (ਸੰ.) (निष्क्रोध) ਵਿ.— ਜਿਸ ਨੂੰ ਕ੍ਰੋਧ ਨਾ ਆਵੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਗੁੱਸਾ ਨਾ ਆਵੇ, ਕ੍ਰੋਧ ਹੀਣ। ੧੬੮.੧

ਨਿਹਚਲ : (ਸੰ.) (निशचल) ਵਿ.—ਜੋ ਆਪਣੇ ਸਥਾਨ ਉਤੇ ਸਥਿਰ ਜਾਂ ਦ੍ਰਿੜ ਰਹੇ, ਅਚਲ, ਸਥਿਰ। ੨੫.੪, ੪੬.੧, ੬੧.੧, ੭੮.੪, ੮੫.੧, ੮੮.੩, ੯੫.੩, ੧੩੮.੬, ੧੫੦.੩, ੧੬੮.੩, ੨੦੬.੩, ੨੧੭.੩, ੨੨੭.੧, ੨੩੧.੪, ੨੪੭.੩, ੨੫੯.੧, ੨੬੭.੩, ੨੭੨.੨, ੨੭੬.੧, ੨੮੧.੧, ੨੮੨.੨, ੨੯੫.੧, ੩੨੨.੨, ੩੩੬.੪, ੩੩੭.੩, ੩੪੯.੪, ੪੩੮.੪

ਨਿਹਚੈ : (ਸੰ.) (निशचय) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਅਜਿਹੀ ਧਾਰਣਾ ਜਾਂ ਗਿਆਨ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਦੁਬਿਧਾ ਜਾਂ ਕ੍ਰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਦ੍ਰਿੜ ਸੰਕਲਪ, ਪੱਕਾ ਵਿਚਾਰ ਆਦਿ। ੫੪੬.੧

ਨਿਹਟੇਵ : ਵਿ.—ਖੋਟੀ ਬਾਣ ਤੋਂ ਬਿਨ੍ਹਾਂ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸੁਆਦ ਦਾ ਐਬ ਨਹੀਂ, ਰਸ ਦਾ ਤਿਆਗੀ, ਚਸਕੇ ਤੋਂ ਰਹਿਤ। ੧੬੮.੧

ਨਿਹਫਲ : (ਸੰ.) (निष्फल) ਵਿ.—ਫਲ ਰਹਿਤ, ਫਲ ਹੀਨ, ਵਿਅਰਥ, ਬੇਕਾਰ। ੧੯੧.੧—੧੯੧.੩, ੨੩੬.੪, ੨੩੮.੨, ੨੯੯.੨, ੩੦੦.੪, ੩੦੪.੪, ੩੦੭.੨, ੩੦੮.੪, ੩੨੯.੪, ੩੩੪.੩, ੪੧੫.੧, ੪੬੫.੧, ੪੭੭.੪, ੪੭੯.੪, ੫੧੯.੨, ੫੨੫.੧, ੬੩੧.੨

ਨਿਹਬਾਦ : ਵਿ.—ਤਰਕ ਰਹਿਤ, ਬਹਿਸ ਰਹਿਤ, ਵਿਵਾਦ ਰਹਿਤ। ੨੭੨.੩

ਨਿਹਭਰਮ : (ਹਿੰ.) (निर्भ्रम) ਵਿ.—ਭਰਮ ਤੋਂ ਰਹਿਤ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਭਰਮ ਜਾਂ ਸ਼ੰਕਾ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਭਰਮਹੀਣ, ਨਿਸੰਗ, ਨਿਧੜਕ, ਸਪੱਸ਼ਟ। ੧੬੮.੪

ਨਿਹਭਾਗ : (ਸੰ.) (निर्भाग्य) ਵਿ.—ਭਾਗ ਰਹਿਤ, ਅਭਾਗਾ, ਬਦਨਸੀਬ। ੬੩੭.੩

ਨਿਹਭ੍ਰਾਂਤ : (ਸੰ.) (निष्भ्रांति)—ਭਰਮ ਰਹਿਤ, ਸੰਦੇਹ ਰਹਿਤ, ਸ਼ੰਕਾ ਰਹਿਤ। ੧੬੮.੩

ਨਿਹਭ੍ਰਾਂਤੀ : ਵੇਖੋ ਨਿਹਭ੍ਰਾਂਤ। ੨੭੨.੨

ਨਿਹਮੇਵ : ਵਿ.—ਅਭਿਮਾਨ ਰਹਿਤ, ਘੁਮੰਡਹੀਣ, ਹਉਮੈ ਦਾ ਤਿਆਗੀ, ਨਿਮਰ, ਹਲੀਮ। ੧੬੮.੧

ਨਿਹਾਰ : (ਸੰ.) (निहार) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਕੋਹਰਾ, ਪਾਲਾ, ਓਸ, ਹਿਮ ਬਰਫ਼। (ਸੰ.) (निहारना) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਵੇਖਣਾ, ਦਰਸ਼ਨ, ਪਹਿਚਾਨਣਾ ਆਦਿ। ੪੪੪.੪

ਨਿਹਾਰੀਐ : ਵੇਖੋ ਨਿਹਾਰ। ਵੇਖੀਐ, ਦੇਖੀਐ। ੫੪੭.੧, ੬੫੦.੪

ਨਿਕਸ : (ਸੰ.) (निकष) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਕਸੌਟੀ, ਘਸਪੱਟੀ, ਹਥਿਆਰ ਤਿੱਖਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸੰਦ ਆਦਿ। (निष्क्रम) ਬਾਹਰ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਆਉਣਾ ਨਿਕਲਣਾ, ਨਿਕਲਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੫੬.੩, ੧੨੧.੩, ੪੧੨.੩, ੪੪੭.੨

ਨਿਕਸਤ : ਵੇਖੋ ਨਿਕਸ। ਨਿਕਲਣਾ, ਬਾਹਰ ਆਉਣਾ। ੧੬੭.੧, ੩੬੫.੧, ੪੫੧.੧, ੪੫੬.੨, ੪੭੬.੨, ੫੮੨.੩

ਨਿਕਸਿ : ਵੇਖੋ ਨਿਕਸ। ੫੪੮.੨, ੬੪੫.੩

ਨਿਕਸਿਓ : ਵੇਖੋ ਨਿਕਸ। ਨਿਕਲਿਓ। ੪੭੩.੨

ਨਿਕਸੈ : ਵੇਖੋ ਨਿਕਸ। ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ, ਬਾਹਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ੧੬੨.੧, ੨੨੪.੨

ਨਿਕਟ : (ਸੰ.) (निकट) ਵਿ.—ਪਾਸ, ਨੇੜੇ, ਸਮੀਪ, ਅਜਿਹੇ ਸੰਬੰਧ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਅੰਤਰ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਨਜ਼ਦੀਕ ਆਦਿ। ੪੦੪.੧, ੪੩੮.੨, ੫੦੭.੪, ੫੬੫.੩, ੬੩੪.੧, ੬੩੯.੪

ਨਿਕਟਿ : ਵੇਖੋ ਨਿਕਟ। ੫੬੫.੩, ੬੩੪.੧

ਨਿਕਾਸ : (ਸੰ.) (निकास) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਨਿਕਲਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਜਾਂ ਭਾਵ, ਉਹ ਸਥਾਨ ਜਿਸ ਤੋਂ ਕੁਝ ਹੋ ਕੇ ਨਿਕਲੇ, ਨਿਰਬਾਹ ਦਾ ਢੰਗ ਵਸੀਲਾ ਆਦਿ। ੫੧੪.੧

ਨਿਕਾਰਯੋ : ਵੇਖੋ ਨਿਕਾਸ। ਕੱਢਣਾ, ਬਾਹਰ ਕਢਣਾ। ੫੨੩.੨

ਨਿਕਾਰੀਐ : ਵੇਖੋ ਨਿਕਾਸ। ਬਾਹਰ ਕਢੀਏ, ਨਿਕਾਲੀਐ। ੫੨੪.੩

ਨਿਖੇਧ : (ਸੰ.) (निषेध) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਵਰਜਿਤ, ਮਨਾਹੀ, ਰੋਕ, ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼, ਰੁਕਾਵਟ। ੨੬.੨

ਨਿਗੁਨ : ਵੇਖੋ ਨਿਰਗੁਨ। ੬੦੮.੪

ਨਿਗਮ : (ਸੰ.) (निगम) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਵੇਦ, ਵੇਦ ਸੰਹਿਤਾ, ਵੇਦਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਸ਼, ਵੇਦ ਭਾਗ, ਨਿਸ਼ਚਯ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ ਆਦਿ। ੨੬.੪, ੩੫.੪, ੧੮੦.੨, ੬੪੭.੩

ਨਿਗ੍ਰਹ : (ਸੰ.) (निग्रह) ਸੰਗਿਆ.—ਰੋਕਣ ਦਾ ਭਾਵ, ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਕਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਰੋਕ ਕੇ ਰਖਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਬੰਧਨ, ਦੰਡ, ਸਜ਼ਾ, ਆਦਿ। ੭੦.੧—੭੦.੩, ੨੫੫.੪, ੩੨੮.੩, ੬੦੭.੪

ਨਿਜ : (ਸੰ.) (निज) ਵਿ.—ਆਪਣਾ, ਜੋ ਪਰਾਇਆ ਨਾ ਹੋਵੇ। ੪.ਛੰ.੩, ੨੮.੧, ੩੦.੨, ੩੭.੨, ੩੮.੨, ੪੦.੩, ੪੩.੩, ੫੮.੪, ੬੮.੧, ੮੦.੩, ੮੯.੧, ੧੦੫.੧, ੧੨੦.੪, ੧੨੭.੩, ੧੭੮.੨, ੨੧੮.੪, ੨੪੭.੨, ੨੬੬.੩, ੩੦੩.੧, ੩੦੩.੩, ੩੧੦.੪, ੩੨੨.੨, ੩੩੬.੨, ੩੩੮.੩, ੩੫੪.੪, ੪੨੮.੪, ੪੫੭.੨, ੪੭੧.੨, ੬੧੪.੪, ੬੩੦.੧

ਨਿਜਧਾਮ : ਵਿ.—ਆਪਣਾ ਘਰ। ੧੪੪.ਝ.ਛੰ.੩

ਨਿਜਪਦ : ਵਿ.—ਆਪਣੀ ਪਦਵੀ, ਸ੍ਵੈ ਅਧਿਕਾਰ, ਆਤਮ ਪਦ। ੩੫੭.੪, ੫੦੦.੪

ਨਿਝਰ : (ਸੰ.) (निर्झर) ਸੰਗਿਆ— ਝਰਨਾ, ਸੋਮਾ, ਨਿਰੰਤਰ ਜਲਧਾਰਾ, ਯੋਗਮੱਤ ਅਨੁਸਾਰ ਦਸਮ ਦੁਆਰ ਜਿਥੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਝਰਦਾ ਹੈ। ੧੦.੪, ੧੧.੪, ੨੮.੩, ੩੧.੪, ੩੨.੩, ੪੮.੩, ੫੯.੪, ੭੭.੩, ੮੯.੩, ੧੨੮.੪, ੧੭੨.੨, ੧੪੮.੨, ੨੫੧.੨, ੨੮੩.੨, ੨੮੫.੩, ੨੯੧.੩

ਨਿਤ : (ਸੰ.) (नित्य) ਵਿ.—ਜੋ ਸਦਾ ਰਹੇ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਸ਼ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਅਬਿਨਾਸ਼ੀ, ਅਵਯਯ—ਹਰ ਰੋਜ਼, ਪ੍ਰਤਿ ਦਿਨ, ਸਦਾ ਹਮੇਸ਼ਾਂ। ੩੬੫.੩, ੩੯੧.੨, ੪੯੯.੨, ੫੭੫.੨, ੫੭੭.੩, ੫੯੦.੩, ੬੩੭.੩

ਨਿਤਨੇਮ : ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਉਹ ਕਰਮ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਯਮ ਹੋਵੇ, ਧਰਮ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਿਤ ਕਰਨ ਯੋਗ ਕਰਮ, ਨਿਤ ਲਈ ਥਾਪਿਆ ਧਰਮ। ੩੨੭.੨

ਨਿੰਦ : (ਸੰ.) (निन्द)—ਧਿਕਾਰਨਾ, ਦੋਸ਼ ਲਾਉਣਾ, ਬਦਨਾਮੀ ਕਰਨੀ। ਸੰਗਿਆ—ਨਿੰਦਾ, ਦੋਸ਼ ਲਾਉਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੪੬੪.੩

ਨਿੰਦਕ : (ਸੰ.) (निंदक) ਸੰਗਿਆ—ਨਿੰਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਦੋਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲਾ। ੬੪੪.੪

ਨਿੰਦਾ : (ਸੰ.) (निन्दक) ਸੰਗਿਆ—ਦੋਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਗੁਣਾਂ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ ਥਾਪਣ ਦਾ ਕਰਮ। ੮੨.੨, ੧੦੪.੨, ੧੦੭.੨, ੧੭੩.੪, ੧੯੧.੧, ੨੫੨.੨, ੨੬੨.੨, ੨੬੨.੩, ੩੩੧.੪, ੩੯੪.੪, ੩੯੮.੩, ੫੦੮.੨, ੫੧੨.੧, ੫੨੬.੪, ੫੫੫.੪, ੫੫੭.੨, ੫੯੫.੪, ੬੫੩.੩, ੬੫੪.੪, ੬੫੮.੪, ੬੭੧.੪

ਨਿਦ੍ਰਾ : (ਸੰ.) ਸੰਗਿਆ—ਨੀਂਦ, ਦਿਮਾਗ ਅਤੇ ਅੰਤਹ ਕਰਣ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਰਮ ਦੀ ਅਵਸਥਾ। ੨੧੯.੧, ੨੧੯.੨

ਨਿੰਦ੍ਰਾ : ਵੇਖੋ ਨਿਦ੍ਰਾ। ੫੬੯.੪, ੬੨੩.੧

ਨਿਧ : ਵੇਖੋ ਨਿਧਿ। ੪੭.੪, ੬੧੯.੩

ਨਿਧਾਨ : (ਸੰ.) (निधान) ਸੰਗਿਆ—ਖਜ਼ਾਨਾ, ਕੋਸ਼, ਸੰਪਤੀ। ੧੮.੨, ੨੦.੩, ੪੫.੪, ੪੬.੩, ੪੮.੪, ੫੨.੨, ੫੭.੪, ੫੮.੩, ੫੯.੪, ੬੦.੩, ੬੦.੪, ੬੧.੩, ੬੪.੩, ੬੫.੨, ੬੬.੩, ੬੭.੩, ੬੮.੩, ੭੩.੧, ੭੯.੪, ੮੬.੧, ੮੭.੩. ੮੮.੪, ੯੬.੧, ੯੭.੧, ੧੦੫.੪, ੧੦੯.੪, ੧੧੧.੩, ੧੧੨.੧, ੧੧੫.੨, ੧੨੫.੪, ੧੨੭.੧.—੧੨੭.੩, ੧੩੦.੪, ੧੪੨.੪, ੧੪੮.੩, ੧੭੦.੩, ੧੭੬.੩, ੧੭੮.੨, ੧੭੯.੧, ੧੮੯.੩, ੨੧੬.੩, ੨੪੪.੩, ੨੪੪.੪, ੨੪੭.੩, ੨੬੧.੪, ੨੬੮.੩, ੨੭੧.੪, ੨੮੩.੩, ੨੮੪.੪, ੨੮੫.੪, ੩੨੧.੪, ੩੨੨.੩, ੩੨੪.੪, ੩੩੭.੪, ੩੩੮.੨, ੩੪੧.੩, ੩੪੮.੨, ੩੫੫.੪, ੩੬੭.੪, ੩੯੪.੪, ੪੨੦.੨, ੪੨੯.੨, ੪੫੧.੪, ੪੫੪.੪, ੪੮੬.੪, ੫੦੪.੪, ੬੦੬.੪, ੬੨੧.੧, ੬੬੨.੪

ਨਿਧਾਨੀਐ : ਵੇਖੋ ਨਿਧਾਨ। ੧੨੮.੪, ੧੩੭.੪

ਨਿਧਾਨੇ : ਵੇਖੋ ਨਿਧਾਨ। ੨੯.੪

ਨਿਧਿ : (ਸੰ.) (निधि) ਸੰਗਿਆ—ਖਜ਼ਾਨਾ, ਕੋਸ਼, ਦਬਿਆ ਹੋਇਆ ਧਨ, ਕੁਬੇਰ ਦੇ ਨੌ ਰਤਨ, ਨੌ ਖਜ਼ਾਨੇ। ੭੨.੨, ੭੪.੪, ੭੬.੨, ੮੮.੩, ੧੧੧.੪, ੧੯੪.੪, ੨੦੬.੨, ੨੩੬.੨, ੨੪੮.੩, ੨੬੫.੧, ੪੦੦.ਸ.ਛੰ.੨, ੪੭੦.੧, ੪੭੨.੨, ੫੦੬.੪, ੫੧੧.੪, ੫੪੬.੧, ੫੬੪.੩, ੬੦੦.੪, ੬੧੨.੧

ਨਿਧੀ : ਵੇਖੋ ਨਿਧਿ। ੧੩੧.੩, ੧੩੯.੪

ਨਿਧੇ : ਵੇਖੋ ਨਿਧੀ। ੧੯੨.੨

ਨਿਪਜਾਇ : (ਹਿੰ.) (निपजना) ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਨਿਪਜਣਾ, ਪੈਦਾ ਹੋਣਾ, ਤਿਆਰ ਹੋਣਾ । ਵੇਖੋ ਉਪਜਦਾ । ੬੩੫.੩

ਨਿਪਜਾਵਈ : ਵੇਖੋ ਨਿਪਜਾਇ । ੫੪੬.੪

ਨਿਪਜੈ : ਸੰਗਿਆ—ਨਿਪਜ, ਪੈਦਾਵਾਰ ਹੋਣਾ । ੧੨੧.੧, ੨੩੭.੧, ੪੭੬.੨, ੫੩੮.੩, ੬੩੮.੧

ਨਿਪਟ : (ਹਿੰ.) (निपट)—ਨਿਰਾ, ਵਿਸ਼ੁੱਧ, ਖਾਲੀ, ਇਕਦਮ, ਬਿਲਕੁਲ । ੩੪੨.੨

ਨਿਪਟਾਇ : (ਹਿੰ.) (निपटाना) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਨਿਪਟਾਉਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਜਾਂ ਭਾਵ, ਅੰਤ, ਸਮਾਪਤੀ । ੬੩੬.੩

ਨਿਪੁੰਸਕ : (ਸੰ.) (नंपुसक) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਵੈਦਕ ਮੱਤ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹਾ ਮਾਨਵ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਾਮ ਇੱਛਾ ਬਿਲਕੁਲ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਹਿਜੜਾ, ਨਾਮਰਦ । ੪੪੩.੧, ੪੪੫.੧

ਨਿਬਹਤ : (ਸੰ.) (निर्वहृष) ਸੰਗਿਆ—ਨਿਭਦਾ ਹੈ, ਨਿਭ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ੫੧੫.੩

ਨਿਬਹੈ : (ਸੰ.) (निर्वहृण) ਕ੍ਰਿ.—ਨਿਭਣਾ, ਨਿਰਵਾਹ ਹੋਣਾ, ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰਨਾ ਆਦਿ । ੨੧੯.੪

ਨਿਬਰਤ : (ਸੰ.) (निवृंत) ਕ੍ਰਿ.—ਨਿਬੜਨਾ, ਨਿਪਟਣਾ, ਨਿਵ੍ਰਿਤ ਹੋਣਾ, ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣਾ, ਮੁਕਤ ਹੋਣਾ ਆਦਿ । ੨੯੮.੩

ਨਿਬੇਰਾ : ਵੇਖੋ ਨਿਬਹਤ । ੫੬.੩

ਨਿਬੇਰੋ : ਵੇਖੋ ਨਿਬਹਤ । ਨਿਬੇੜੋ, ਸਿਰੇ ਚੜ੍ਹਾਨਾ, ਤੈਅ ਹੋਣਾ । ੫੭੦.੩

ਨਿਮਖ : (ਸੰ.) (निमेष) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਅੱਖ ਝਮਕਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਪਲਕ ਮਾਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ, ਪਲ, ਖਿਣ । ੬੫੪.੧

ਨਿਮ੍ਰਤਾ : (ਸੰ.) (नम्रता) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਨਮ੍ਰ ਹੋਣ ਦਾ ਭਾਵ, ਨੀਵੇਂ ਹੋਣ ਦਾ ਭਾਅ, ਝੁਕਾਉ, ਹਲੀਮੀ । ੨੨.੧, ੧੩੦.੨, ੧੩੫.੪, ੧੮੯.੧, ੪੬੫.੪, ੬੨੮.੩

ਨਿਮਰੀਭੂਤ : ਵਿ.—ਨਮ੍ਰਭੂਤ, ਝੁਕਿਆ ਹੋਇਆ, ਨਿਰ ਅਭਿਮਾਨ । ੨੯੦.੪

ਨਿਮਿਤ : (ਸੰ.) (निमित) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਕਾਰਜ ਜਾਂ ਗੱਲ ਜਿਸ ਦੇ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਕਾਰਜ ਜਾਂ ਗੱਲ ਹੋਵੇ, ਕਾਰਣ, ਹੇਤੁ, ਸਬੱਬ, ਚਿੰਨ੍ਹ, ਨਿਸ਼ਾਨ ਆਦਿ । ੪੦੫.੧, ੫੨੫.੧

ਨਿਯਤ : (ਸੰ.) (नियत) ਵਿ.—ਨਿਯਮ, ਪ੍ਰਥਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਮੁਕੱਰਰ, ਆਗਿਆ, ਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਿਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ । ੧੩੬.੨

ਨਿਯਾਰੀ : (ਹਿੰ.) (न्यारा) ਵਿ.—ਅਲਗ, ਜੁਦਾ, ਦੂਰ, ਨਿਆਰਾ । ੧੨੭.੪

ਨਿਰਸ : (ਸੰ.) (नीरस) ਵਿ.—ਜਿਸ ਵਿਚ ਰਸ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਰਸਹੀਨ, ਸੁਕਿਆ, ਖੁਸ਼ਕ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਆਕਰਸ਼ਣ ਨਾ ਹੋਵੇ । ੧੯.੪

ਨਿਰੰਕਾਰ : (ਸੰ.) (निराकार) ਵਿ.—ਜਿਸ ਦਾ ਕੋਈ ਆਕਾਰ ਜਾਂ ਰੂਪ ਨਹੀਂ, ਸਾਕਾਰ ਦੇ ਉਲਟ, ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ। ੫੧.੩, ੫੫.੧, ੧੨੫.੩, ੧੬੮.੩

ਨਿਰੰਕਾਰੀ : ਵੇਖੋ ਨਿਰੰਕਾਰ। ਨਿਰੰਕਾਰ ਦਾ ਉਪਾਸ਼ਕ। ੩੭.੪, ੧੨੯.੪, ੧੮੧.੩, ੨੬੦.੧, ੨੬੧.੨, ੩੩੪.੪, ੩੩੮.੧, ੪੪੮.੩, ੪੮੭.੩, ੬੦੩.੪

ਨਿਰਖ : (ਹਿੰ.) (निरख) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਭਾਅ, ਦਰ, ਨਿਰਖ-ਪਰਖ, ਪੜਚੋਲ, ਮਾਪਣਾ, ਤੋਲਣਾ। ੪੬੪.੧, ੫੬੬.੧

ਨਿਰਗੰਧ : (ਸੰ.) (निर्गन्ध) ਵਿ.—ਜਿਸ ਵਿਚ ਗੰਧ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਗੰਧ ਰਹਿਤ। ੨੬.੩, ੨੩੬.੩, ੩੦੭.੨, ੩੦੮.੪, ੪੬੫.੨

ਨਿਰਗੁਣ : ਵੇਖੋ ਨਿਰਗੁਨ। ੯੮.੩, ੫੩੪.੪,

ਨਿਰਗੁਨ : (ਸੰ.) (निर्गुण) ਵਿ.—ਜੋ ਤੱਤ ਰਜੋ, ਸਤੋ, ਤਮੋ ਗੁਣਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੋਵੇ, ਗੁਣ ਰਹਿਤ, ਗੁਣ ਅਤੀਤ, ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ। ੪੨.੪, ੫੫.੩

ਨਿਰੰਜਨ : (ਸੰ.) (निरञ्जन) ਵਿ.—ਅੰਜਨ ਰਹਿਤ, ਮਾਯਾ ਰਹਿਤ, ਨਿਰਲੇਪ, ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ। ੧੫੦.੪, ੧੬੮.੪, ੨੬੭.੪, ੨੭੭.੪, ੨੯੫.੨, ੨੯੫.੪, ੩੪੪.੨, ੪੦੯.੪, ੫੫੬.ਸ.੩

ਨਿਰੰਜਨਈ : ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਸਾਧੂਆਂ ਦੀ ਇਕ ਸੰਪ੍ਰਦਾ ਜੋ ਲੰਗੋਟੀ, ਤਿਲਕ ਤੇ ਕੰਠੀ ਦੇ ਧਾਰਣੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ੧੮੨.੩

ਨਿਰੰਤਰ : (ਸੰ.) (निरन्तर) ਵਿ.—ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਜਾਂ ਫ਼ਾਸਲਾ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਅੰਤਰ ਰਹਿਤ, ਲਗਾਤਾਰ, ਬਰਾਬਰ, ਅਖੰਡ, ਸਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ, ਸਥਾਈ ਆਦਿ। ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਲਗਾਤਾਰ, ਬਰਾਬਰ, ਸਦਾ, ਹਮੇਸ਼ਾ। ੯੮.੨, ੧੮੬.੪, ੨੮੦.੨, ੩੪੮.੨

ਨਿਰੰਤਰੀ : ਵੇਖੋ ਨਿਰੰਤਰ। ਨਿਰੰਤਰ ਹੀ, ਨਿਰੰਤਰ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ। ੪੭.੨, ੧੩੫.੪

ਨਿਰੰਤਰੀਨ : ਵੇਖੋ ਨਿਰੰਤਰ। ੨੩੨.੩

ਨਿਰਦਲ : (ਸੰ.) (निर्दलन) ਵਿ.—ਕੁਚਲਣ ਦਾ ਭਾਵ, ਦਲਨ ਕਰਨਾ, ਨਾਸ਼ ਕਰਨਾ, ਖਤਮ ਕਰਨਾ, ਖਾਤਮਾ ਕਰਨਾ। ੨੯੫.੩

ਨਿਰਦੇਸ਼ : (ਸੰ.) (निर्देश) ਸੰਗਿਆ—ਦੱਸਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਹੁਕਮ, ਨਿਸ਼ਚਿਤ, ਆਦੇਸ਼, ਜਿਸ ਦਾ ਕੋਈ ਖਾਸ ਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਦਿਸ਼ਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ੪੮੫.੩

ਨਿਰਦੋਸ਼ : (ਸੰ.) (निर्दोष) ਵਿ.—ਦੋਸ਼ ਰਹਿਤ, ਬੇਐਬ, ਨਿਰਅਪਰਾਧ, ਬੇਕਸੂਰ। ੫੦੧.੨

ਨਿਰਦੋਖ : (ਸੰ.) (निर्दोष) ਵਿ.—ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਦੋਸ਼ ਰਹਿਤ, ਕਲੰਕ ਮੁਕਤ। ੧੬੮.੧, ੧੯੮.੪, ੩੪੪.੨, ੩੫੪.੪, ੩੮੪.੩, ੩੯੨.੪

ਨਿਰਧਨ : (ਸੰ.) (निर्धन) ਵਿ.— ਗਰੀਬ, ਧਨ-ਹੀਣ । ੩੮੭.੨

ਨਿਰਬੰਧ : (ਸੰ.) (निर्बन्ध) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਅੜਚਨ, ਰੁਕਾਵਟ, ਜ਼ਿਦ, ਹੱਠ, ਰੋਕ। ੨੭ .੪

ਨਿਰਬਾਹ : (ਸੰ.) (निर्वाह) ਸੰਗਿਆ—ਗੁਜ਼ਾਰਾ, ਨਿਰਵਾਹ, ਪਾਲਣ, ਕਿਸੇ ਕਰਮ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦਾ ਭਾਵ । ੧੧੯.੪, ੩੧੫.੪

ਨਿਰਬਾਹੈ : ਵੇਖੋ ਨਿਰਬਾਹ । ਨਿਰਬਾਹ ਕਰਦਾ ਹੈ । ੪੯੨.੨

ਨਿਰਬਾਹੋ : ਵੇਖੋ ਨਿਰਬਾਹ । ਨਿਰਬਾਹ ਕਰਦਾ ਹੈ । ੩੮੩.੧

ਨਿਰਬਾਣ : ਵੇਖੋ ਨਿਰਬਾਨ । ੫੧੯.੨

ਨਿਰਬਾਨ : (ਸੰ.) (निर्वाण) ਸੰਗਿਆ— ਮੋਕਸ਼, ਮੁਕਤੀ, ਛੁਟਕਾਰਾ (ਨਿਰ + ਬਾਣ) ਨਿਰਬੰਧਨ, ਇਕ ਰਸ ਆਦਿ । ੪੫.੩, ੭੩.੪, ੧੬੮.੨, ੨੬੮.੪

ਨਿਰਬਾਨੀ : ਵੇਖੋ ਨਿਰਬਾਨ । ਵਿ.—ਬਾਣੀ ਰਹਿਤ, ਨਾ ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ, ਗੂੰਗਾ । ੩੨੭.੪

ਨਿਰਬਿਘਨ : (ਸੰ.) (निरविघ्न) ਵਿ.—ਵਿਘਨ ਰਹਿਤ, ਰੁਕਾਵਟ ਰਹਿਤ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰੋਕ ਦੇ, ਨਿਰੰਤਰ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ । ੧੨੧.੨. ੫੮੨.੧,

ਨਿਰਬੈਰ : (ਸੰ.) (निर्वैर) ਵਿ.—ਜਿਸ ਦਾ ਕੋਈ ਵੈਰੀ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ । ੨੬.੧

ਨਿਰਭੇਦ : (ਸੰ.) (निर्भेद) ਵਿ.—ਭੇਦਨ ਕਰਨੇ, ਪਾੜਨਾ, ਬਾਹਰ ਆਉਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ । ੨੬.੨, ੧੫੫.੦, ੪੦੮.੩

ਨਿਰਭੈ : (ਸੰ.) (निर्भय) ਵਿ.—ਨਿਡਰ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਭੈਅ ਨਾ ਹੋਵੇ । ੨੪.੪, ੧੬੮.੩, ੩੪੪.੨, ੩੫੪.੨

ਨਿਰਮਲ : (ਸੰ.) (निर्मल) ਵਿ.—ਪਵਿਤ੍ਰ, ਸ਼ੁੱਧ, ਮਲ ਰਹਿਤ । ੫੫੭.੨, ੬੧੪.੧

ਨਿਰਮਾਨ : (ਸੰ.) (निर्माण) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.— ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਦਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ, ਬਨਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ, ਰਚਨਾ, ਉਹ ਵਸਤੂ ਜੋ ਬਣ ਕੇ ਤਿਆਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ । ੧੭੯.੧, ੨੪੧.੧

ਨਿਰਮੋਹ : (ਸੰ.) (निर्मोह) ਵਿ.— ਜਿਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਮੋਹ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਮੋਹ ਰਹਿਤ, ਮਮਤਾ ਹੀਣ । ੧੫੦.੪, ੧੬੮.੨, ੨੯੩.੩, ੩੪੪.੨

ਨਿਰਮੋਲ : (ਸੰ.) (निर्मोल) ਵਿ. —ਜਿਸ ਦਾ ਕੋਈ ਮੋਲ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਅਮੋਲ, ਮੁੱਲ ਰਹਿਤ । ੧੭.੧, ੬੧.੩, ੧੫੦.੪, ੨੪੩.੨

ਨਿਰਲੰਭ : (ਸੰ.) (निरवलंभ) ਵਿ.— ਅਵਲੰਬ ਹੀਨ, ਨਿਰਆਸਰਾ, ਬਿਨਾ ਆਸਰੇ ਦੇ, ਆਧਾਰ ਰਹਿਤ । ੧੫੦.੩, ੨੯੩.੩

ਨਿਰਲੇਪ : (ਸੰ.) (निर्लेप) ਵਿ.—ਨਿਰਲਿਪਤ, ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ, ਪਾਪ ਮੁਕਤ, ਮਾਇਆ ਤੋਂ ਮੁਕਤ । ੧੫੦.੩, ੧੬੮.੨, ੩੪੪.੨, ੩੬੯.੪, ੪੯੦.੪

ਨਿਰਲੋਭ : (ਸੰ.) (निर्लोभ) ਵਿ.—ਲੋਭ ਰਹਿਤ, ਲਾਲਚ ਰਹਿਤ, ਸੰਤੋਖੀ। ੧੬੮.੧

ਨਿਰਵੈਰ : (ਸੰ.) (निर्वैर) ਵਿ.—ਜਿਸ ਦਾ ਕੋਈ ਵੈਰੀ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੈਰ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ, ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ। ੬੪੩.੪

ਨਿਰਵਾਰੋ : (ਸੰ.) (निवारण) ਸੰਗਿਆ—ਰੋਕਣ ਜਾਂ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ (ਕ੍ਰਿ.) ਨਿਰਵਾਰਨਾ, ਅਲੱਗ ਕਰਨਾ, ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ, ਛੁਟਕਾਰਾ ਕਰਨਾ ਆਦਿ। ੯੩.੧, ੩੪੦.੩

ਨਿਰਵਿਕਾਰ : (ਸੰ.) (निर्विकार) ਵਿ.— ਵਿਕਾਰ ਰਹਿਤ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਵਿਕਾਰ ਜਾਂ ਪਰਿਵਰਤਨ ਨਾ ਹੋਵੇ। ੧੫੦.੩

ਨਿਰਵਿਘਨ : ਵੇਖੋ ਨਿਰਬਿਘਨ। ੩੫੪.੧, ੪੧੮.੩, ੫੧੫.੨

ਨਿਰਵਿਘਨਾਇ : ਵੇਖੋ ਨਿਰਬਿਘਨ। ੧੬੮.੨

ਨਿਰਵਿਵਾਦ : (ਸੰ.) (निर्विवाद) ਵਿ.—ਵਿਵਾਦ ਰਹਿਤ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਮਤ ਭੇਦ, ਵਿਵਾਦ ਜਾਂ ਝਗੜੇ ਦੇ, ਸਰਬ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ। ੧੬੮.੪

ਨਿਰਵੈਰ : ਵੇਖੋ ਨਿਰਬੈਰ। ੧੫੦.੩, ੧੬੮.੨. ੩੪੪.੨, ੪੦੮.੩

ਨਿਰਾਸ : ਵੇਖੋ ਨਿਰਾਸ਼। ੧੪੫.ਝ.ਛੰ.੩, ੧੯੦.੧, ੨੭੨.੨, ੪੨੮.੪, ੪੫੮.੨

ਨਿਰਾਸ਼ : (ਸੰ.) (निराश) ਵਿ.—ਆਸ਼ਾ ਤੋਂ ਰਹਿਤ, ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਉਦਾਸ, ਆਸਾ ਦਾ ਆਭਾਵ। ੫੦੩.੧

ਨਿਰਾਸਨ : (ਸੰ.) (निरासन) ਵਿ.—ਆਸਨ ਰਹਿਤ, ਬਿਨਾਂ ਆਸਨ ਤੋਂ, ਨਿਰਆਸਰਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਕੋਈ ਆਸਰਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ੩੮੭.੧

ਨਿਰਾਸਾ : ਵੇਖੋ ਨਿਰਾਸ਼ ।੨੬.੪

ਨਿਰਾਸੀ : ਵੇਖੋ ਨਿਰਾਸ। ਵਿ.—ਜਿਸ ਦੀ ਆਸ ਮੁੱਕ ਚੁਕੀ ਹੋਵੇ, ਨਾ ਉਮੀਦ, ਬੇ-ਰੌਣਕ, ਉਦਾਸ। ੧੬੮.੩

ਨਿਰਾਸੋ : ਵੇਖੋ ਨਿਰਾਸੀ। ਨਿਰਾਸ ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੪੩੪.੧

ਨਿਰਾਹਾਰ : (ਸੰ.) (निराहार) ਵਿ.—ਆਹਾਰ ਰਹਿਤ, ਜਿਸ ਨੇ ਭੋਜਨ ਨਾ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ, ਅਹਾਰ ਰਹਿਤ, ਵਰਤ ਰਖਣ ਵਾਲਾ। ੧੫੦.੪, ੧੬੮.੩, ੨੩੭.੪, ੩੪੪.੧

ਨਿਰਾਕਾਰ : ਵੇਖੋ ਨਿਰੰਕਾਰ। ੩੪੪.੧

ਨਿਰਾਦੁਰ : (ਸੰ.) (निरादर) ਸੰਗਿਆ ਪੁ—ਆਦਰ ਰਹਿਤ, ਆਦਰ ਨਾ ਹੋਣਾ, ਅਪਮਾਨ, ਬੇਇਜ਼ਤੀ। ੨੧੯.੨, ੪੪੨.੩

ਨਿਰਾਧਾਰ : (ਸੰ.) (निराधार) ਵਿ.—ਆਸਰਾ ਰਹਿਤ, ਸਹਾਰੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਆਧਾਰ ਹੀਨ। ੧੫੦.੩, ੧੬੮.੩, ੩੪੪.੧, ੩੮੭.੧, ੬੪੮.੪

ਨਿਰਾਲੰਬ : ਵੇਖੋ ਨਿਰਲੰਬ। ੨੫੩.੩, ੨੬੮.੪, ੫੨੯.੪

ਨਿਰਾਲੰਭ : ਵੇਖੋ ਨਿਰਲੰਬ । ੧੬੮.੨

ਨਿਰੁਦਮ : (ਸੰ.) (निरुद्यम) ਵਿ.—ਉਦਮ ਰਹਿਤ, ਜਿਸ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਕੋਈ ਉਦਮ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਬੇਕਾਰ । ੨੮੨.੧

ਨਿਲਜ : (ਸੰ.) (निर्लज्ज) ਵਿ.—ਜਿਸ ਨੂੰ ਲਜਾ ਜਾਂ ਸ਼ਰਮ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਬੇਸ਼ਰਮ, ਬੇਹਯਾ । ੧੭੩.੨

ਨਿਵਾਸ : (ਸੰ.) (निवास) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਰਹਿਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਜਾਂ ਭਾਵ, ਰਿਹਾਇਸ਼, ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਸਥਾਨ, ਮਕਾਨ, ਘਰ, ਬਸਤਰ, ਕਪੜਾ ਆਦਿ । ੪.ਸੋ.੧, ੪.ਦੋ.੧, ੪.ਛੰ.੪, ੨੨.੧, ੩੫.੧, ੩੭.੩, ੬੨.੩, ੧੦੫.੧, ੧੨੩.੨, ੧੨੪.੪, ੧੨੫.੧, ੧੨੯.੪, ੧੩੭.੩, ੧੮੯.੧, ੧੯੫.੩, ੨੪੬.੨, ੨੮੧.੧, ੨੮੧.੪, ੨੮੩.੩, ੩੨੨.੧, ੩੪੯.੩, ੩੬੪.੧, ੪੨੧.੨, ੪੨੪.੧, ੪੪੫.੩, ੪੭੧.੪, ੫੨੯.੧, ੫੯੯.੨

ਨਿਵਾਸੀ : (ਸੰ.) (निवासिन्) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਵਾਸਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ, ਵਾਸੀ । ੩੩੩.੨, ੫੦੪.੩

ਨਿਵਾਰ : (ਸੰ.) (निवार) ਪੁ.—ਨਿਵਾਰਨ ਕਰਨਾ, ਹਟਾਉਣਾ, ਦੂਰ ਕਰਨਾ । ੨੪.੪ ੩੨.੧, ੯੨.੨, ੨੫੨.੨, ੨੭੭.੪, ੪੮੦.੪

ਨਿਵਾਰਣ : (ਸੰ.) (निवारण) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.— ਰੋਕਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਹਟਾਉਣ ਜਾਂ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਨਿਵ੍ਰਿਤੀ, ਛੁਟਕਾਰਾ । ੩੮੩.੨

ਨਿਵਾਰਤ : ਵੇਖੋ ਨਿਵਾਰਨ । ਨਿਵਾਰਦਾ ਹੈ । ੪੭੧.੨

ਨਿਵਾਰੀ : ਵੇਖੋ ਨਿਵਾਰ । ਵਿ.—ਨਿਵਾਰਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ । ੮੨.੧, ੧੨੭.੨, ੪੪੮.੧, ੪੫੭.੧, ੪੫੮.੪

ਨਿਵਾਰੀਐ : ਵੇਖੋ ਨਿਵਾਰ । ਨਿਵਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਨਿਵ੍ਰਿਤ ਕਰੀਏ । ੧੦੯.੩, ੩੭੭.੧, ੫੪੭.੪

ਨਿਵਾਰੇ : ਵੇਖੋ ਨਿਵਾਰ । ਨਿਵਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ । ੭੮.੨

ਨਿਵਿਰਤ : (ਸੰ.) (निवर्त) ਵਿ.—ਜਿਸ ਦਾ ਨਿਵਾਰਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਹਟਾਇਆ ਹੋਇਆ, ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ । ੬੦੩.੪

ਨਿਵੈ : (ਸੰ.) (नम्) ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਨਿਵਦਾ, ਨਿਵਣਾ, ਝੁਕਣਾ । ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਨਿਵਾਣਾ, ਝੁਕਾਣਾ, ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਨਾ, ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਰਨਾ । ੩੦੬.੨

ਨੀਸਾਨ : (ਫ਼ਾ.) ਨਿਸ਼ਾਨ । ਸੰਗਿਆ—ਚਿੰਨ੍ਹ, ਲਛੱਣ, ਸ਼ਾਹੀ ਫੁਰਮਾਣ, ਝੰਡਾ, ਨਗਾਰਾ, ਧੌਂਸਾ ਆਦਿ । ੫੯.੩, ੨੪੭.੪, ੩੧੯.੩

ਨੀਸਾਨੇ : ਵੇਖੋ ਨੀਸਾਨ । ਨਿਸ਼ਾਨ ਦਾ ਵੱਜਣਾ, ਵਾਦਨ, ਨਗਾਰਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਾਜ਼ ਦੇ ਵੱਜਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ । ੨੯.੩

ਨੀਕੋ : (ਹਿੰ.) (नीका) ਵਿ.—ਚੰਗਾ, ਉੱਤਮ, ਵਧੀਆ, ਅੱਛਾ । ੪੧੯.੧

ਨੀਚ : (ਸੰ.) (नीच) ਵਿ.—ਘਟੀਆ, ਦੁਸ਼ਟ, ਖੋਟਾ, ਕਮੀਨਾ ਆਦਿ। ੧੩੬.੪, ੧੫੭.੨, ੩੮੨.੪, ੪੬੫.੧, ੪੯੨.੩, ੫੦੮.੪, ੫੨੯.੩, ੬੩੨.੩, ੬੫੮.੪, ੬੬੦.੨

ਨੀਚਾਨ : ਵਿ.—ਨਿਵਾਣ, ਨਿਵਾਈ, ਨੀਵਾਂ ਸਥਾਨ, ਨੀਵੀਂ ਥਾਂ। ੬੬੨.੨

ਨੀਚੇ : —ਨੀਵੇਂ ਵਲ, ਨੀਵਾਂ ਵਿਖਾਉਣਾ ਜਾਂ ਨੀਵਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਭਾਵ। ੬੨੯.੧

ਨੀਤ : (ਸੰ.) (नीत) ਵਿ.—ਲਿਆਉਂਦਾ, ਪਹੁੰਚਾਇਆ, ਸਥਾਪਿਤ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤਾ, ਨਿਯਤ, ਚਿਤ ਦਾ ਸੰਕਲਪ, ਇਰਾਦਾ ਆਦਿ। ੪੬.੪, ੬੨੭.੨

ਨੀਰ : (ਸੰ.) (नीर) ਸੰਗਿਆ– ਜਲ, ਪਾਣੀ। ੨੮੭.੪, ੩੨੭.੩, ੩੪੦.੩, ੩੭੫.੩, ੫੭੦.੩, ੫੯੯.੨, ੬੩੬.੧

ਨੀਲ : (ਸੰ.) (नील) ਸੰਗਿਆ—ਨੀਲਾ ਰੰਗ, ਨੀਲ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪੌਦਾ, ਸੌ ਖਰਬ ਦੀ ਸੰਖਿਆ. ਹੀਰਾ ਆਦਿ। ੪੧੬.੩, ੫੧੦.੨

ਨੂਪ : ਵੇਖੋ ਅਨੂਪ। ੧੬੬.੩

ਨੇਹ : (ਸੰ.) (स्नेह) ਸੰਗਿਆ—ਉਹ ਪ੍ਰੇਮ ਜੋ ਵੱਡਿਆਂ ਨੂੰ ਛੋਟਿਆਂ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰੇਮ, ਪ੍ਰੀਤ, ਮੁਹੱਬਤ। ੨੩੪.੩, ੨੯੯.੨, ੪੮੭.੩

ਨੇਹੁ : ਵੇਖੋ ਨੇਹ। ੪੪੮.੩, ੪੪੮.੪, ੫੯੨.੩

ਨੇਤਿ : (ਸੰ.) (नेति)—ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਅਨੰਤਤਾ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਉਪਨਿਸ਼ਦਾ ਦਾ ਸ਼ਬਦ, ਭਾਵ ਅੰਤ ਹੀਨ, ਅਪਾਰ ਆਦਿ। ੧.ਛੰ.੨, ੮.ਛੰ.੪, ੩੫.੪, ੩੮.੪, ੫੧.੪, ੮੧.੧, ੧੧੧.੪, ੨੪੦.੪, ੧੪੬.੪, ੧੫੩.੩, ੧੮੦.੨, ੧੯੨.੪, ੨੧੭.੪, ੨੩੨.੪, ੨੬੨.੧, ੨੭੦.੪, ੩੪੧.੨, ੪੦੯.੪, ੪੮੯.੪, ੫੪੩.੧

ਨੇਮ : (ਸੰ.) (नियम) ਸੰਗਿਆ—ਅਸੂਲ, ਨਿਯਮ, ਕਾਇਦਾ, ਵਿਵਸਥਾ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨ। ੪੨.੩, ੪੩.੩, ੪੫.੩, ੫੦.੪, ੬੭.੩, ੭੫.੪, ੮੨.੩, ੮੫.੨, ੮੯.੪, ੯੧.੪, ੯੨.੩, ੧੪੬.੪, ੧੪੯.੪, ੩੦੦.੧, ੩੦੪.੩, ੩੧੯.੩, ੩੨੨.੪, ੪੮੨.੨, ੫੫੦.੨, ੫੭੩.੪, ੬੨੦.੪, ੬੪੫.੨, ੬੬੧.੪

ਨੈਹਰ : (ਹਿੰ.) (नैहर) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਇਸਤਰੀ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਘਰ, ਪੇਕਾ ਘਰ, ਮਾਇਕਾ, ਪੀਹਰ। ੧੧੮.੧, ੧੧੯.੧

ਨੈਨ : (ਸੰ.) (नयन) ਸੰਗਿਆ—ਨੇਤ੍ਰ, ਅੱਖ। ੩੫੨.੪, ੩੯੭.੪, ੩੯੯.੧, ੪੦੦.ਸ.ਛੰ.੧, ੪੫੪.੨, ੫੭੮.੧, ੬੫੫.੩, ੬੫੮.੪, ੬੬੫.੨, ੬੬੭.੨

ਨੈਨਨ : ਵੇਖੋ ਨੈਨ। ੬੬੫.੨

ਨੈਵੇਦ : ਵੇਖੋ ਨਈਵੇਦ। ੫੪੩.੩

ਨੌਕਾ : (ਸੰ.) (नौका) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਕਿਸ਼ਤੀ, ਨਾਵ, ਬੇੜੀ । ੪੨੬.੩, ੬੩੬.੨

ਪ

ਪਈਸਾ : (ਹਿੰ.) (पैसा)—ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਸਰਕਾਰੀ ਤੋਲ, ਇਕ ਪਈਸਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਪੰਜ ਟਾਂਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਕ ਟਾਂਕ ਦੇ ਚਾਰ ਚਾਰ ਮਾਸੇ । ੨੨੯.੨

ਪਈਸੇ : ਵੇਖੋ ਪਈਸਾ । ੨੨੯.੨

ਪਏ : (ਹਿੰ.) (पढ़ना) ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਪੈਣਾ, ਪਾਉਣਾ, ਪੜਨਾ, ਪੈਰੀ ਪੈਣਾ, ਆਦਿ । ੫੫੬.ਸ.੪

ਪਸੁ : (ਸੰ.) (पसु) ਸੰਗਿਆ—ਡੰਗਰ, ਚੌਪਾਇਆ, ਜਾਨਵਰ, ਪਸ਼ੂ, ਚਾਰ ਪੈਰਾਂ ਵਾਲਾ ਜੀਵ, ਪ੍ਰਾਣੀ, ਯਗਯ । ੨੦੦.੨, ੨੦੦.੪, ੨੦੨.੧, ੨੦੨.੩,

ਪਸੂਆ : ਵੇਖੋ ਪਸੂ । ੨੦੦.੧, ੨੦੦.੩, ੨੦੧.੧

ਪਹਰ : (ਸੰ.) (प्रहर) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਰਾਤ ਅਤੇ ਦਿਨ ਦਾ ਅਠਵਾਂ ਭਾਗ, ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ੧੫੭.੧, ੬੫੨.੧

ਪਹਰੇ : (ਹਿੰ.) (पहरा) ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਹਰ ਵੇਲੇ, ਦਿਨ ਰਾਤ, ਨਿਗਰਾਨੀ-ਕਰਨਾ, ਰਖਵਾਲੀ ਕਰਨਾ, ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਸਿਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨਾ, ਸਮਾਂ ਆਦਿ । ੫੫੨.੩

ਪਹਾਰ : (ਹਿੰ.) (पहाड़) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਭੂਮੀ ਦੇ ਤਲ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਪਥਰੀਲਾ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਕ ਭਾਗ, ਪਹਾੜ, ਪਰਬਤ । ੬੭੦.੩

ਪਹਿ : —ਪਾਸ, ਕੋਲ, ਪ੍ਰਤਯ, ਤੋਂ ਮੈਂ ਤੋਂ ਆਦਿ । ੧.ਛੰ.੧, ੪੭੨.੧, ੪੭੪.੩

ਪਹਿਚਾਨ : (ਹਿੰ.) (पहिचान) ਸੰਗਿਆ—ਪਹਿਚਾਣ, ਪਰਿਚਯ, ਜਾਣਕਾਰੀ ਪਛਾਣ । ੬੭੫.੪

ਪਹਿਚਾਨਈ : ਵੇਖ ਪਹਿਚਾਨ । ਪਹਿਚਾਨਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ । ੩੬੩.੩, ੪੭੦.੩

ਪਹਿਚਾਨੀ : ਵੇਖੋ ਪਹਿਚਾਨ । ਪਹਿਚਾਨਿਆ । ੧੬੫.੪

ਪਹਿਚਾਨੀਐ : ਵੇਖੋ ਪਹਿਚਾਨ । ੯੮.੨, ੧੦੮.੨, ੧੧੮.੪, ੧੨੩.੨, ੧੪੭.੩, ੧੫੧.੩, ੧੫੮.੪, ੧੮੮.੧, ੧੯੬.੧, ੧੮੭.੪, ੨੪੪.੩, ੨੮੦.੩, ੨੮੮.੨, ੩੦੧.੩, ੩੮੦.੩, ੩੮੨.੨, ੪੦੭.੨, ੪੬੫.੧, ੪੮੭.੩, ੪੯੩.੧, ੫੩੫.੪, ੬੦੯.੧

ਪਹਿਚਾਨੈ : ਵੇਖੋ ਪਹਿਚਾਨ । ਪਹਿਚਾਣਦਾ ਹੈ । ੨੧.੨, ੧੪੯.੩, ੧੮੧.੨, ੨੨੭.੩

ਪਹਿਚਾਨੈ : ਵੇਖੋ ਪਹਿਚਾਨ । ੫੭੦.੪
ਪਹਿਰ : ਵੇਖੋ ਪਹਰ । ੭੬.੩, ੨੪੦.੧, ੩੧੦.੪, ੬੫੭.੧
ਪਹੁਚ : ਵੇਖੋ ਪਹੁੰਚ । ੬੪੦.੪
ਪਹੁੰਚ : (ਹਿੰ.) (पहूंच) ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਪਹੁੰਚਣਾ, ਪੁੱਜਣਾ, ਅਪੜਨਾ, ਰਸਾਈ ਹੋਣਾ, ਤੁਲ ਹੋਣਾ ਆਦਿ । ੫੭੮.੪
ਪਹੁੰਚਤ : ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ । ੩੫੪.੩, ੫੦੧.੧
ਪਹੁੰਚਾਇਕੇ : ਵੇਖੋ ਪਹੁੰਚ । ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚਾਣਾ । ੩੩੪.੨
ਪਹੁੰਚਾਤ : ਵੇਖੋ ਪਹੁੰਚ । ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ । ੩੬੨.੩
ਪਹੁੰਚਾਵਈ : ਵੇਖੋ ਪਹੁੰਚ । ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ । ੩੫੭.੪
ਪਹੁਚਾਵਹੀ : ਵੇਖੋ ਪਹੁੰਚ । ੬੨੦.੨
ਪਹੁੰਚੇ : ਵੇਖੋ ਪਹੁੰਚ । ੪੩੬.੪, ੪੪੦.੧
ਪਹੁੰਚੈ : ਵੇਖੋ ਪਹੁੰਚ । ੨੩੦.੪, ੩੧੩.੧—੩੧੩.੩, ੩੭੧.੨, ੪੫੧.੧, ੫੬੩.੨, ੫੮੨.੧, ੫੮੨.੪ ੫੮੮.੪, ੫੯੫.੧
ਪਹੁੰਚੋ : ਵੇਖੋ ਪਹੁੰਚ । ੭੫.੩
ਪਕਸ਼ : (ਸੰ.) (पक्ष) ਸੰਗਿਆ—ਪੱਖ, ਤਰਫ਼ ਵਲ, ਓਰ, ਖੰਭ, ਕੁਲ, ਵੰਸ਼ ਆਦਿ । ੪੮੪.੨
ਪਕਰ : (ਹਿੰ.) (पकड़) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਪਕੜ, ਪਕੜਨਾ, ਫੜਨਾ, ਧਾਰਨ ਕਰਨਾ, ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨਾ, ਹੱਥ ਵਿਚ ਕਰ ਲੈਣਾ । ੪੫੨.੨
ਪਕਰਿ : ਵੇਖੋ ਪਕਰ । ਪਕੜ ਜਾਂ ਪਕੜ ਕੇ । ੫੧੪.੨
ਪੰਖ : (ਸੰ.) (पक्ष) ਸੰਗਿਆ—ਪਰ, ਖੰਭ । ੩੯੯.੧
ਪਖਾਨ : (ਸੰ.) (पाषाण) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਪੱਥਰ, ਗੰਧਕ, ਪੰਨੇ ਨੀਲਮ ਦਾ ਇਕ ਦੋਸ਼ । ੨੩੭.੧, ੨੯੯.੧, ੨੯੭.੨, ੩੨੬.੧, ੩੨੯.੧, ੩੭੫.੧, ੫੭੩.੩
ਪਖੇਰੂ : (ਸੰ.) (पक्षी) ਸੰਗਿਆ—ਪਰਧਾਰੀ ਪੰਖਾਂ ਵਾਲਾ ਜੀਵ, ਪੰਛੀ, ਪਰਿੰਦਾ, ਉਡਣ ਵਾਲਾ ਜੀਵ । ੫੬੪.੨
ਪਗ : (ਸੰ.) (पग) ਸੰਗਿਆ—ਪਦ, ਪੈਰ, ਕਦਮ, ਪੱਗ, ਪਗੜੀ, ਦਸਤਾਰ, ਡਿੰਘ ਆਦਿ । ੧੪੭.੪, ੧੭੩.੪, ੧੯੩.੧, ੧੯੯.੩, ੨੪੫.੧, ੨੮੮.੪, ੨੯੦.੩, ੩੦੯.੧, ੩੯੯.੧, ੪੧੩ ੧, ੪੩੪.੪, ੪੩੯.੧, ੪੬੭.੨, ੫੯੪.੩, ੬੪੦.੩, ੬੨੭.੩, ੬੭੩.੪
ਪੰਗ : (ਸੰ.) (पंगु) ਵਿ.—ਪਿੰਗਲਾ, ਲੰਗੜਾ, ਪਦਹੀਨ, ਜੋ ਫਿਰ ਨਾ ਸਕੇ, ਬੁਰਾ, ਪੰਨ, ਚਿਕੜ, ਪਤੰਗਾ ਆਦਿ । ੧੯੯:੪, ੨੭੮.੪, ੩੩੫.੪
ਪੰਗਤ : (ਸੰ.) (पङ्क्ति) — ਕਤਾਰ, ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਪੰਕਤੀ, ਸਤਰ, ਲਾਈਨ, ਪੀੜ੍ਹੀ, ਵੰਸ਼ । ੧੮੩.੪
ਪਗਨ : ਵੇਖੋ ਪਗ । ਪੈਰ । ੪੦੧.ਸ.ਛੰ.੩

ਪੰਗੁ : ਵੇਖੋ ਪੰਗ । ੩੧੪.੪, ੩੧੫.੧—੩੧੫.੩

ਪਘੂਲਾ : (ਸੰ.) (पंकेरुह) ਸੰਗਿਆ—ਕਮਲ, ਕਮਲ ਦੀ ਵੇਲ, ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਉਗਨ ਵਾਲੀ ਵੇਲ । ੩੦੫.੩

ਪੰਚ : (ਸੰ.) (पञ्च, पंच) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਪੰਜ ਦਾ ਅੰਕ, ਉਤਮ ਪੁਰਖ, ਸਰਵ ਸਾਧਾਰਣ ਜਨਤਾ, ਲੋਕ, ਕੁਝ ਆਦਮੀਆਂ ਦਾ ਚੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਸਮੂਹ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਜਿਠਦਾ ਹੈ । ੨੯.੧, ੩੧.੧, ੪੬.੨, ੫੭.੧, ੧੨੨.੪, ੧੨੩.੪, ੧੨੪.੧, ੧੩੫.੧, ੧੭੯.੪, ੧੯੬.੩, ੧੯੮.੪, ੨੧੪.੨, ੨੩੩.੧, ੨੪੦.੩, ੨੪੩.੧, ੩੧੩.੪, ੩੩੩.੩, ੪੫੭.੧, ੪੭੯.੨, ੪੯੮.੨, ੬੨੪.੧, ੬੭੩.੧

ਪੰਚਾਮ੍ਰਿਤ : (ਸੰ.) (पंचामृत) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਦੁੱਧ, ਦਹੀਂ, ਘਿਉ, ਚੀਨੀ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਦ ਮਿਲਾਕੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਪਦਾਰਥ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਧ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ੧੨੩.੪, ੧੨੪.੧

ਪਚੈ : ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਪਚਦਾ ਹੈ, ਹਜ਼ਮ ਹੁੰਦਾ, ਰਿੱਝਦਾ, ਉਬਲਦਾ, ਦੁੱਖ ਭੋਗਦਾ, ਪਚਦਾ ਆਦਿ । ੩੨੬.੪

ਪੰਚੋ : ਵੇਖੋ ਪੰਚ । ੫੮੨.੪

ਪੱਛ : ਵੇਖੋ ਪਖ । ੧੫੯.੨, ੪੦੪.੪

ਪਛਤਾਈਐ : (ਸੰ.) (पश्चाताप) ਸੰਗਿਆ—ਪਛਤਾਵਾ, ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਪਛਤਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਨੁਚਿਤ ਕੰਮ ਲਈ ਦੁੱਖੀ ਹੋਣਾ । ੪੯੫.੧

ਪਛਤਾਤ : ਵੇਖੋ ਪਛਤਾਇ । ੩੫੦.੪, ੩੫੧.੪, ੪੪੦.੪, ੫੦੨.੪

ਪਛਤਾਵੈ : ਵੇਖੋ ਪਛਤਾਇ । ੪੬੧.੨

ਪੰਛਕ : (ਸੰ.) (पंछी) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਪੰਖਧਾਰੀ ਜੀਵ, ਉਡਣ ਵਾਲਾ ਜੀਵ, ਪੰਖੇਰੂ, ਪੰਛੀ । ੩੭੬.੩, ੬੩੧.੩

ਪਛਾਨਿਯੋ : (ਹਿੰ.) (पहिचान) ਕ੍ਰਿ.—ਪਹਿਚਾਨਣ ਦੀ ਕਿਆ ਜਾਂ ਭਾਵ, ਕਿਸੇ ਗੁਣ ਮੂਲ ਯੋਗਤਾ ਆਦਿ ਨੂੰ ਜਾਣ ਲੈਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਭਾਵ ਯੋਗਤਾ, ਪਰਖ ਚਿੰਨ, ਲਛੱਣ । ੪੨੦.੨

ਪਛਾਨੇ : ਵੇਖੋ ਪਛਾਨਿਯੋ । ੫੭੦.੧

ਪਛਿਮ : ((ਸੰ.) (पशिचम) ਸੰਗਿਆ—ਸੂਰਜ ਡੂਬਣ ਵਾਲੀ ਦਿਸ਼ਾ, ਪੂਰਬ ਤੋਂ ਵਿਪਰੀਤ । ੨੯੬.੨

ਪੰਛੀ : (ਸੰ.) (पक्षिन्) —ਪੰਛੀ, ਪਰਿੰਦਾ, ਪੰਖੇਰੂ, ਪਰਾਂ ਵਾਲਾ ਜਨੌਰ । ੨੩੧.੧, ੩੯੧.੪, ੪੦੨.੧, ੪੦੪.੧, ੫੧੪.੨, ੫੫੯.੩, ੫੮੨.੨, ੫੮੯.੨

ਪਛੁਤਾਇ : (ਸੰ.) (पश्चाताप)—ਪਛਤਾਵਾ । ੬੫੭.੪, ੬੬੩.੨

ਪਛੁਤਾਈ : ਵੇਖੋ ਪਛੁਤਾਇ । ੬੫੮.੪

ਪਛੁਤਾਵਈ : ਵੇਖੋ ਪਛੁਤਾਇ । ਪਛਤਾਉਂਦਾ ਹੈ । ੨੩੪.੪

ਪਛੁਤਾਏ : ਵੇਖੋ ਪਛੁਤਾਇ । ਪਛਤਾਉਂਦਾ ਹੈ । ੫੪੮.੩

ਪਛੁਤਾਤ : ਵੇਖੋ ਪਛੁਤਾਇ । ੬੫੯.੩

ਪਛੁਤਾਨੋ : ਵੇਖੋ ਪਛੁਤਾਇ । ਪਛਤਾਉਂਦੇ ਹਨ । ੫੭੮.੨

ਪਛੁਤਾਯੋ : ਵੇਖੋ ਪਛਤਾਇ । ੬੯.੧

ਪਟ : (ਸੰ.) (पट) ਸੰਗਿਆ—ਬਸਤਰ, ਕਪੜਾ, ਰੇਸ਼ਮੀ, ਕਪੜਾ, ਮਹੀਨ ਕਪੜਾ, ਮੁਲਾਇਮ ਕਪੜਾ, ਕੀਮਤੀ ਕਪੜਾ । ੪੧.੧, ੨੮੦.੨, ੩੪੨.੨

ਪਟੰਤਰ : (ਸੰ.) (पटतल) ਸੰਗਿਆ—ਪਟਤਰ, ਬਰਾਬਰੀ ਵਿਚ, ਵਾਂਗ, ਸਮਤਾ, ਤੁਲਨਾ ਵਿਚ ਆਦਿ । ੧੦.੨, ੨੮੫.੩

ਪਟੰਤਰੋ : ਵੇਖੋ ਪਟੰਤਰ । ੩੯੦.੩

ਪਟੰਬਰ : (ਹਿੰ.) (ਪਟ+ਅੰਬਰ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ—ਰੇਸ਼ਮੀ ਕੱਪੜਾ, ਵੇਖੋ ਪਟ । ੧੪੮.੧, ੫੧੪.੧

ਪਟਰਾਨੀ : (ਸੰ.) (पट्ट+राज्ञी) ਸੰਗਿਆ—ਪਟ ਭਾਵ ਤਖ਼ਤ ਤੇ ਬੈਠਣ ਵਾਲੀ ਰਾਣੀ, ਮੁਖਰਾਣੀ, ਮਹਾਂਰਾਣੀ । ੧੨੦.੨

ਪਟੁ : ਵੇਖੋ ਪਟ । ੫੭੧.੨

ਪਠਾਈਐ : ਵੇਖੋ ਪਠਾਏ । ੬੧੦.੩

ਪਠਾਏ : (ਹਿੰ.) (पठाणा) ਕ੍ਰਿ—ਭੇਜਣਾ, ਸੁਨੇਹਾ ਭੇਜਣਾ, ਸੰਦੇਸ਼ ਭੇਜਣਾ, ਕਿਸੇ ਪਾਸੇ ਨੂੰ ਚਲਣਾ, ਤੁਰਨਾ, ਸਫ਼ਰ ਆਰੰਭ ਕਰਨਾ, ਚਲ ਪੈਣਾ । ੨੭੫.੨

ਪਠੋ : (ਸੰ.) (पाठ) ਸੰਗਿਆ—ਪੜ੍ਹੋ, ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਪਾਠ ਪੜ੍ਹਨਾ । ੪੪.੨

ਪੰਡਿਤ : (ਸੰ.) (पण्ठित) ਸੰਗਿਆ—ਸ਼ਾਸਤ੍ਰਾਂ ਦਾ ਗਿਆਤਾ, ਵਿਦਵਾਨ, ਵਿ.—ਨਿਪੁੰਣ, ਪ੍ਰਬੀਨ । ੩੦.੨, ੨੯੮.੨, ੪੪੭.੨, ੪੫੭.੩, ੫੮੮.੧; ੫੯੯.੪, ੬੨੭.੨

ਪਦਤ : ਵੇਖੋ ਪੜ੍ਹਤ । ੨੬੪.੧, ੨੭੫.੨

ਪਤ : (ਸੰ.) (पति) ਸੰਗਿਆ—ਮਾਲਕ, ਪਤੀ, ਸੁਆਮੀ, ਖਸਮ, (पत्र) ਸੰਗਿਆ—ਪੱਤਾ, ਚਿਠੀ ਪੱਤਰ, ਬ੍ਰਿਛ ਦਾ ਪੱਤਾ, ਪੱਤ, ਮਾਨ, ਇਜ਼ਤ ਆਦਿ । ੨੧੫.੧, ੩੫੩.੨

ਪਤੰਗ : (ਸੰ.) (पतङ्ग) ਸੰਗਿਆ—ਚਿੜੀਆ, ਪੰਛੀ; ਸੂਰਜ, ਪਰਵਾਨਾ, ਚੰਦਨ ਲੋਕ, ਚਿੰਗਾਰੀ, ਸ਼ਰੀਰ, ਹਵਾ ਵਿਚ ਉਠਾਉਣ ਵਾਲਾ ਕਾਗਜ਼ ਦਾ ਖਿਡੌਣਾ, ਗੁੱਡਾ, ਗੁੱਡੀ ਆਦਿ । ੧੪.੧, ੧੪.੩, ੧੮੭.੧, ੨੯੨.੨, ੩੦੦.੧, ੩੧੬.੧. ੩੧੮.੧, ੩੧੯.੧, ੩੨੦.੧; ੩੨੧.੧, ੩੫੦.੩, ੩੬੭.੨, ੪੧੦.੨, ੪੧੨,੧ ੪੨੨.ਸ.੧, ੪੩੧.੧, ੪੩੨.੧, ੪੯੨.੨, ੫੫੦.੧, ੫੫੧.੧, ੫੯੦.੧, ੬੦੬.੧, ੬੪੫,੨

ਪਤਨ : (ਸੰ.)(पोत + स्थान) ਸੰਗਿਆ—ਕਿਸ਼ਤੀ ਜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਠਹਿਰਨ ਦੀ ਥਾਂ, ਗਿਰਨਾ, ਪਾਟਣਾ, ਤਬਾਹ ਹੋਣਾ, ਖ਼ਤਮ ਹੋਣਾ ਆਦਿ। ੩੯੦.੨

ਪਤਨੀ : (ਸੰ.) (पत्नी) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਵਿਧੀ ਪੂਰਵਕ ਵਿਆਹੁਤਾ ਇਸਤ੍ਰੀ, ਪਤਨੀ, ਇਸਤਰੀ, ਵਹੁਟੀ, ਗ੍ਰਿਹਣੀ, ਅਰਧਾਂਗਿਨੀ ਆਦਿ। ੨੨੮.੨

ਪਤ੍ : ਵੇਖੋ ਪਤ। ੩੭.੧, ੩੮.੧, ੪੯.੩, ੧੫੬.੨, ੨੭੬.੪, ੪੦੫.੧, ੪੬੮.੧, ੪੯੭.੧, ੫੦੧.੧

ਪਤਿ : ਵੇਖੋ ਪਤ। ੯.੩, ੪੫.੪, ੪੬.੧, ੪੭.੩, ੯੩.੪, ੧੧੬.੩, ੩੨੪.੩, ੩੯੫.੨, ੪੨੨.ਸ.੨. ੪੬੬.੧, ੫੨੩.੪, ੫੬੬.੩, ੬੦੭.੪, ੬੧੭.੪, ੬੫੯.੧, ੬੬੭.੧

ਪਤਿਸਟਾ : ਵੇਖੋ ਪਤਿਸ਼ਠਾ। ੧੪੮.੧

ਪਤਿਸ਼ਠਾ : (ਸੰ.) (प्रतिष्ठा) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਸਥਾਪਨਾ, ਦੇਵ ਪ੍ਰਤਿਮਾ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ, ਸਥਾਨ, ਜਗਾ, ਮਾਨਮਰਿਯਾਦਾ, ਜਸ, ਕੀਰਤੀ, ਆਦਰ, ਸਤਿਕਾਰ ਆਦਿ। ੪੭੯ ੨

ਪਤਿਤ : (ਸੰ.) (पतित) ਵਿ.—ਆਚਰਣ ਤੋਂ ਡਿਗਿਆ ਹੋਇਆ, ਨੀਤੀ ਤੋਂ ਡਿਗਿਆ ਹੋਇਆ ਵਿਅਕਤੀ, ਪਾਪੀ, ਨੀਚ, ਦੁਸ਼ਟ ਆਦਿ। ੩੭.੪, ੮੩.੨, ੮੩.੩, ੮੪.੪, ੩੩੯.੪, ੩੮੭.੩, ੪੫੦.੨, ੫੦੩.੧, ੫੦੪.੧, ੫੨੩.੪, ੫੨੮.ਸ.੩, ੫੪੧.੪, ੬੦੧.੧, ੬੪੧.੪, ੬੭੨.੨

ਪਤਿਤਾਈ : ਵੇਖੋ ਪਤਿਤ। ਨੀਚਤਾ। ੬੦੧.੧

ਪਤਿਬ੍ਰਤ : (ਸੰ.) (पतिव्रता) ਸੰਗਿਆ—ਪਤੀ ਪ੍ਰਤੀ ਅਦੁੱਤੀ ਭਗਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ, ਪ੍ਰੇਮ ਭਰਪੂਰ, ਅਨੁਰਾਗ ਆਦਿ। ੧੬੪.੧, ੪੪੯.੧—੪੪੯.੪, ੪੬੮.੨, ੪੮੦.੧, ੪੮੧.੧

ਪਤਿਬ੍ਰਤਾ : (ਸੰ.) (पतिव्रता)—ਪਤੀ ਪ੍ਰਤੀ ਸ਼ਰਧਾ-ਪਿਆਰ ਭਗਤੀ ਰਖਣ ਵਾਲੀ ਇਸਤਰੀ। ੧੧੯.੨, ੩੮੫.੨, ੪੪੭.੪, ੪੪੮.੧, ੪੬੬.੧, ੪੬੮.੨, ੪੮੨.੧. ੪੮੩.੧, ੪੮੩.੩, ੬੪੫.੧, ੬੪੫.੪, ੬੫੦.੪, ੬੬੭.੧

ਪਤੀ : ਵੇਖੋ ਪਤਿ। ੩੦੮.੩

ਪਥ : (ਸੰ.) (पथ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਮਾਰਗ, ਰਸਤਾ, ਰਾਹ, ਆਚਰਣ, ਵਿਵਹਾਰ ਆਦਿ। ੫੮੩.੩

ਪੰਥ : (ਹਿੰ.) (पंथ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਰਮ ਮਾਰਗ ਜਾਂ ਸੰਪਰਦਾਇ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ, ਰੀਤ ਅਚਾਰ ਵਿਉਹਾਰ ਦਾ ਢੰਗ। ਵੇਖੋ ਪਥ। ੫੭.੧, ੫੮.੧, ੮੪.੨, ੧੨੭.੪, ੨੭੮.੪, ੩੨੨.੧, ੩੪੩.੨, ੩੬੯.੩, ੪੧੩.੪, ੬੧੩.੩, ੬੭੨.੩

ਪਥਕ : (ਸੰ.) (पथिक:) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.— ਪਥ ਜਾਨਣ ਵਾਲਾ, ਰਸਤਾ ਜਾਨਣ ਜਾਂ ਦਸਣ ਵਾਲਾ, ਰਾਹੀ । ੪੩੯.੧, ੪੫੧.੨, ੫੬੪.੨

ਪਥਕਨ : ਵੇਖੋ ਪਥਕ । ਰਾਹੀ । ੬੭੦.੨

ਪਥਿਕ : ਵੇਖੋ ਪਥਕ । ੫੬.੩, ੩੫੪.੩

ਪੰਥੀ : (ਹਿੰ.) (पंथी) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਪਥਿਕ, ਕਿਸੇ ਪੰਥ ਜਾਂ ਮਤ ਦਾ ਅਨੁਯਾਈ । ੫੮੩.੩

ਪਦ : (ਸੰ.) (पद) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਦਰਜਾ, ਸਥਾਨ, ਰੁਤਬਾ, ਅਹੁਦਾ, ਪੈਰ, ਪਦ ਚਿਨ੍ਹ, ਸ਼ਬਦ, ਪਰਦੇਸ਼, ਸ਼ਲੋਕ, ਸ਼ਲੋਕ ਪਦ, ਮੋਕਸ਼ ਗੀਤ, ਭਜਨ ਆਦਿ । ੪.ਛੰ.੨, ੧੬.੧, ੨੪.੨, ੨੮.੩, ੫੩.੧, ੫੮.੪, ੬੨.੩, ੭੮.੨, ੯੧.੨, ੧੧੬.੧, ੧੧੯.੨, ੧੨੦.੪, ੧੩੫.੨, ੧੭੮.੨, ੨੨੨.੪, ੩੦੩.੩, ੩੧੪.੨, ੩੪੯.੪, ੩੫੪.੪, ੪੦੧.ਸ.ਛੰ.੪, ੪੧੭.੪, ੪੩੧.੪, ੪੪੭.੪, ੪੭੧.੪, ੪੭੩.੪, ੪੭੯.੩, ੪੮੫.੩, ੫੦੮.੪, ੫੧੬.੪, ੫੩੦.੪, ੬੧੪.੪, ੬੩੨.੪, ੬੭੨.੨

ਪਦਮ : (ਸੰ.) (पदम) ਸੰਗਿਆ—ਪੈਰ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਭਾਗ ਸੂਚਕ (ਕਿਸਮਤ ਵਾਲਾ) ਚਿੰਨ੍ਹ, ਕਮਲ ਦਾ ਫੁੱਲ । ੩੪੮.੪, ੫੮੯.੧

ਪਦਵੀ : (ਸੰ.) (पदवी) ਸੰਗਿਆ—ਦਰਜਾ, ਖ਼ਿਤਾਬ, ਔਹਦਾ । ੬੯.੪, ੧੫੪.੪, ੧੬੨.੩, ੧੬੫.੨, ੩੮੨.੪, ੪੧੨.੪, ੪੬੯.੪, ੪੯੫.੨

ਪਦਾਰਥ : (ਸੰ.) (पदार्थ) ਸੰਗਿਆ—ਪਦ ਜਾਂ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ, ਵਸਤੂ, ਚੀਜ਼ ਆਦਿ । ੪੬.੩, ੧੩੧.੪, ੧੮੦.੩, ੪੩੦.੩, ੪੩੫.੨, ੫੪੬.੪, ੬੧੨.੨

ਪਦਾਰਬਿੰਦ : (ਸੰ.) (पदारविंद) ਸੰਗਿਆ—ਚਰਨ ਕਮਲ, ਪਦਕਮਲ, ਕੰਵਲ ਵਰਗੇ ਪੈਰ, ਪਵਿਤ੍ਰ ਚਰਨ । ੧੩੯.੩, ੧੭੮.੪, ੨੮੯.੪

ਪਨਹੀ : (ਹਿੰ.) (पनही) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਜੁੱਤੀ, ਚਰਨਦਾਸੀ । ੪੩੪.੩

ਪਨਿਹਾਰੀ : (ਹਿੰ.) (पनिहारी) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਪਨਘਟ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਢੋਣ ਵਾਲੀ ਇਸਤਰੀ, ਪਾਣੀ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲੀ ਇਸਤਰੀ । ੬੫੬.੨, ੬੫੬.੪

ਪਪੀਹਾ : (ਹਿੰ.) (पपीहा) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਪੰਛੀ, ਮੇਘਰੁਤ ਵਿਚ ਸੁਰੀਲੀ ਅਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ ਪੰਛੀ, ਚਾਤ੍ਰਕ, ਸਾਰੰਗ । ੪੫੧.੨, ੫੬੭.੧, ੬੪੫.੧

ਪਯ : (ਸੰ.) (पय) (ਸ੍) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਦੁੱਧ, ਜਲ, ਪਾਣੀ, ਦੂਵ, ਅੰਨ, ਅਹਾਰ ਆਦਿ । ੪੫੩.੩

ਪਯਾਸ : (ਸੰ.) (पिपासा) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਜਲ ਪੀਣ ਦੀ ਇੱਛਾ, ਪਿਆਸ, ਲੋਭ, ਲਾਲਚ । ੨੭੯.੪, ੪੭੧.੨

ਪਯਾਸੀ : ਵੇਖੋ ਪਯਾਸ । ਇੱਛਾ ਰਖਣਵਾਲੇ । ੪੫੦.੧

ਪਯਾਰ : (ਸੰ.) (प्यार) ਸੰਗਿਆ—ਪਿਆਰ, ਪ੍ਰੇਮ, ਮੁਹੱਬਤ । ੧੮੮.੧, ੫੬੬.੪, ੬੫੯.੪

ਪਯਾਰੀ : (ਸੰ.) (प्यारी) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਪਿਆਰੀ, ਪ੍ਰਿਯਾ, ਪਿਆਰੀ ਲਗਣ ਵਾਲੀ, ਮੁਹੱਬਤ ਵਾਲੀ । ੩੯੩.੩, ੬੫੯.੪, ੬੬੦.੨

ਪਯਾਰੇ : ਵੇਖੋ ਪਯਾਰਾ । ਪਿਆਰ ਦਾ ਬਹੁਵਚਨ । ੬੫੫.੪

ਪਯਾਰੋ : ਵੇਖੋ ਪਯਾਰ । ਪਿਆਰਾ ਲਗਣ ਵਾਲਾ । ੩੯੮.੧, ੫੮੦.੨

ਪਯਾਲ : (ਸੰ.) (पताल) ਸੰਗਿਆ—ਪਿਆਲ-ਪਤਾਲ । ੧੯੭.੨

ਪਯੁਖ : (ਸੰ.) (पीयूष) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਅੰਮ੍ਰਿਤ, ਸੁਧਾ, ਦੁੱਧ, ਪੀਣ ਯੋਗ ਪਦਾਰਥ, ਨਵੀਂ ਸੂਈ ਦਾ ਸੱਤਦਿਨਾਂ ਦੇ ਤੀਕ ਚੋਇਆ ਦੁੱਧ । ੧੩੨.੨, ੧੯੮.੧, ੩੨੬.੪

ਪਰ : (ਸੰ.) (पर) ਵਿ.—ਦੂਜਾ, ਦੂਸਰਾ, ਭਿੰਨ । (ਫ਼ਾ.) ਸੰਗਿਆ—ਪੰਖ, ਖੰਭ, ਅਵਯਯ-ਉਪਰ, ਉਤੇ । ੩੭.੪, ੪੪.੧, ੭੧.੩, ੧੧੩.੪, ੧੧੮.੩, ੧੫੫.੨, ੧੭੪.੨, ੨੧੩.੨, ੨੩੦.੪, ੨੩੫.੧, ੨੪੫.੩, ੨੫੭.੩, ੩੩੨.੧, ੩੩੨.੩, ੩੪੪.੨, ੩੪੬.੪, ੩੭੧.੪, ੩੭੪.੩, ੩੮੬.੨, ੩੮੮.੧, ੩੮੮.੩, ੪੪੫.੩, ੪੬੪.੧, ੪੬੬.੧, ੪੭੩.੧, ੪੯੦.੪, ੫੦੨.੨, ੫੦੦.੩, ੫੦੮.੩, ੫੧੩.੪, ੫੨੦.੨, ੫੨੧.੧, ੫੨੨.੪, ੫੩੯.੪, ੫੪੭.੧, ੫੪੭.੪, ੫੬੩.੪, ੫੯੧.੨, ੬੩੮.੧, ੬੩੮.੨, ੬੪੧.੪, ੬੪੬.੪, ੬੫੦.੧, ੬੫੦.੨, ੬੬੩.੪, ੬੭੨.੧

ਪਰਉਪਕਾਰ : (ਸੰ.) (परोपकार)—ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ, ਦੂਜੇ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਸਵਾਰਥ ਤੋਂ ਕੰਮ ਆਉਣਾ, ਉਪਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕ੍ਰਿਆ । ੧੨੧.੧, ੧੨੯.੪, ੧੩੦.੪, ੧੬੨.੧, ੧੭੭.੪, ੨੩੮.੩, ੩੨੫.੪, ੩੨੬.੩, ੫੬੪.੪, ੬੬੩.੩

ਪਰਉਪਕਾਰੀ : (ਸੰ.) (परोपकारिन)—ਦੂਸਰਿਆਂ ਦਾ ਭਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਉਪਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ । ਵੇਖੋ ਪਰਉਪਕਾਰ । ੧੧੪.੪, ੧੬੩.੧, ੧੬੩.੩, ੨੫੮.੨, ੨੬੧.੪, ੩੮੫.੪

ਪਰਸ : (ਸੰ.) (स्पर्श) ਸੰਗਿਆ—ਛੂਹਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ । ਸ. ਕ੍ਰਿ—ਪਰਸਣਾ, ਛੁਹਣਾ; ਸਤਿਕਾਰ ਸਹਿਤ ਚਰਨ ਆਦਿ ਸਪਰਸ਼ ਕਰਨਾ । ੩੨.੨, ੪੦.੨, ੮੪.੩, ੮੫.੩, ੯੩.੩, ੯੪.੪, ੧੩੩.੨, ੧੬੬.੩, ੧੬੬.੪, ੧੯੮.੩, ੧੯੯.੩, ੨੦੩.੧, ੨੦੩.੨, ੨੨੬.੩, ੨੪੯.੧, ੨੬੧.੪, ੨੭੮.੩, ੨੭੯.੪, ੨੮੮.੧, ੩੯੪.੪, ੪੦੦.ਸ.ਛੰ.੧, ੪੩੩.੪, ੪੫੯.੨, ੪੬੯.੨, ੪੮੯.੨, ੫੦੦.੨, ੫੩੬.੪, ੫੩੮.੧, ੬੫੩.੨

ਪਰਸਤ : (ਫ਼ਾ.) ਪਰਸਤ੍, ਵਿ.—ਪੂਜਕ, ਪੂਜਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ। ਵੇਖੋ ਪਰਸ। ੧੫.੨, ੨੮੨.੩, ੩੮੪.੩, ੪੬੯.੨, ੫੫੭.੧, ੫੭੩.੩

ਪਰਸਨ : ਵੇਖੋ ਪਰਸ। ੨੦.੩, ੨੭੯.੩

ਪਰਸਪਰ : (ਸੰ.) (परस्पर) ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਨਾਲ, ਆਪਸ ਵਿਚ, ਆਪਸੀ। ੧੮੬.੨, ੨੨੫.੨, ੨੪੨.੨, ੨੬੩.੧, ੨੭੬.੩, ੨੮੪.੧, ੨੮੫.੧, ੩੦੯.੧, ੩੮੧.੧, ੬੧੩.੨, ੬੫੫.੩

ਪਰਸਿ : ਵੇਖੋ ਪਰਸ। ੨੭੭.੩, ੬੦੩.੨, ੬੨੫.੩

ਪਰਸਿਓ : ਵੇਖੋ ਪਰਸ। ੬੪੨.੪, ੬੪੮.੩

ਪਰਸੂਤ : (ਸੰ.) (प्रसूतिः)—ਜਨਮ ਦੇਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਜਨਮਿਆ, ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ, ਉਤਪੰਨ ਜਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਜਣਨ ਆਦਿ। ੪੧੪.੩, ੪੬੯.੨, ੫੭੭.੧, ੬੦੫.੨

ਪਰਹਰੀ : (ਸੰ.) (परिहरणम्) ਸੰਗਿਆ—ਛੱਡ ਦੇਣਾ, ਛੋੜ ਦੇਣਾ, ਤਜ ਦੇਣਾ, ਤਿਆਗ ਦੇਣਾ ਆਦਿ। ੪੩੪.੩

ਪਰਹਾਰ : (ਸੰ.) (परिहार)—ਖਤਮ ਕਰ ਦੇਣਾ, ਨਸ਼ਟ ਕਰਨਾ, ਨਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਸਮਾਪਤ ਕਰ ਦਿੰਦਾ। ੩੧੮.੨

ਪਰਕ੍ਰਮਾ : (ਸੰ.) (परिक्रमः)—ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਫਿਰਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਪੂਜਯ ਦੇਣਾ, ਇਸ਼ਟ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਸਤਿਕਾਰ ਸਹਿਤ ਚੱਕਰ ਕੱਢਣਾ, ਪਰਦਖ਼ਣਾ। ੬੨੮.੩

ਪਰਕਾਰ : ਵੇਖੋ ਪ੍ਰਕਾਰ। ੬੩੫.੧

ਪਰਖ : (ਹਿੰ.) (परख) ਸੰਗਿਆ—ਗੁਣ ਦੋਸ਼ ਦੀ ਸਹੀ ਜਾਂਚ, ਪ੍ਰੀਖਿਆ, ਪਹਿਚਾਣ, ਪੜਤਾਲਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ। ੫੭੦.੨

ਪਰਖਤ : ਵੇਖੋ ਪਰਖ। ਸਤਿ ਅਸਤਿ ਦੀ ਪਰਖ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਬੁੱਧੀ, ਪਰਖ ਕਰਦਾ ਹੈ। ੨੭.੨

ਪਰਗਟਾਵਈ : (ਸੰ.) (प्रगट) ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣਾ, ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੋਣਾ, ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣਾ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਿਖਾਈ ਦੇਣਾ ਆਦਿ। ੩੭੦.੩

ਪਰਗਾਸ : ਵੇਖੋ ਪ੍ਰਗਾਸ। ੬੨੫.੨

ਪਰਚੰਡ : (ਸੰ.) (प्रचंड) ਵਿ.—ਅਤਿਅੰਤ ਤੇਜ਼, ਪ੍ਰਬਲ, ਤੀਖਣ, ਤੀਬਰ, ਭਿਅੰਕਰ, ਭਿਆਨਕ, ਕਠਿਨ, ਕਠੋਰ, ਪਰਤਾਪੀ ਆਦਿ। ੫੨੭.ਸ.੩

ਪਰਚਾ : (ਫ਼ਾ.) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਕਾਗਜ਼ ਦਾ ਟੁਕੜਾ, ਪੁਰਜ਼ਾ, ਚਿਠੀ, ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ (ਸੰ.) (परिचय)—ਪਰਿਚਯ, ਜਾਣਕਾਰੀ, ਪ੍ਰਮਾਣ, ਸਬੂਤ ਆਦਿ। ੫੫੧.੧

ਪਰਾਚੀਨ : (ਸੰ.) (प्राचीन) ਵਿ.—ਪੁਰਾਤਨ, ਪੁਰਾਣਾ, ਪਿਛਲੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਦਾ, ਬ੍ਰਿਧ, ਬੁੱਢਾ ਆਦਿ। ੫੦੪.੨, ੫੦੯.੨

ਪਰਚੋ : ਵੇਖੋ ਪਰਚਾ । ਪਰਿਚਯ, ਜਾਣਕਾਰੀ, ਪਹਿਚਾਣ, ਗਿਆਨ ਆਦਿ । ੧੬.੧, ੩੧.੪, ੫੦੫.੪

ਪਰਛਾਹੀ : (ਸੰ.) (प्रतिछाया) ਸੰਗਿਆ—ਪਰਛਾਈ, ਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬ, ਅਕਸ, ਤੌੜ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਭੂਤ ਪ੍ਰੇਤ ਦੀ ਛਾਇਆ ਆਦਿ । ੪੯੩.੨

ਪਰਜੰਕ : (ਸੰ.) (पर्यंक्क) ਸੰਗਿਆ—ਪਲੰਗ, ਮੰਜਾ, ਚਾਰਪਾਈ, ਖਾਟ, ਯੋਗ, ਆਸਣ, ਪਰਬਤ ਦਾ ਨਾਂ ਆਦਿ । ੩੪੬.੨

ਪਰਜੰਤ : (ਸੰ.) (पर्यन्त) ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਤਕ, ਤੀਕ, ਤੌੜੀ, ਲੌ । ਸੰਗਿਆ—ਸੀਮਾ, ਹੱਦ, ਕਿਨਾਰਾ, ਖਾਤਮਾ ਆਦਿ । ੧੪੩.੨, ੨੩੩.੨, ੬੩੭.੪

ਪਰਜਾ : (ਸੰ.) (प्रजा) ਸੰਗਿਆ—ਕਿਸੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੀ ਜਨਤਾ, ਲੋਕ, ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀ ਆਦਿ । ੪੬.੪, ੨੪੬.੪, ੪੧੮.੨, ੪੬੭.੩, ੪੮੪.੪

ਪਰਜਾਰਿ : (ਹਿੰ.) (प्रजरना) ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਪ੍ਰਜਵਲਿਤ ਕਰਨਾ, ਬਾਲਣਾ, ਬਲਣ ਸਮੱਗਰੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਆਉਣਾ, ਸੁਖਾਉਣਾ ਆਦਿ । ੬੬੮.੧

ਪਰਤ : (ਹਿੰ.) (परत) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਸਤਹ, ਸਤਰ ਉਪਰਲਾ ਤਲ, ਤਹਿ, ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਦੀ ਮੋਟਾਈ ਆਦਿ, ਪਰਤਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਉਲਟਾਉਣਾ ਆਦਿ । ੧੬੦.੧, ੨੯੬.੩, ੩੬੧.੨, ੩੮੮.੩, ੪੧੮.੧, ੪੪੧.੪, ੪੪੪.੧, ੪੪੬.੩, ੪੭੩.੧, ੪੭੬.੩, ੫੦੨.੪, ੫੦੬.੨, ੫੩੧.੩, ੫੩੯.੩, ੫੯੦.੧, ੬੦੭.੪, ੬੧੩.੨

ਪਰਤਛ : (ਸੰ.) (प्रत्यक्ष) ਵਿ.—ਪ੍ਰਤੱਖ, ਵੇਖਣ ਯੋਗ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲਾ, ਸਨਮੁਖ, ਉਪਸਥਿਤ, ਵਿਦਯਮਾਨ ਆਦਿ । ੩੬੩.੩

ਪਰਤਨ . (ਪਰ + ਤਨ) ਸੰਗਿਆ — ਪਰ ਤਨ, ਪਰਾਇਆ ਸਰੀਰ, ਪਰ ਨਾਰੀ, ਪਰ ਇਸਤਰੀ ਆਦਿ । ੫੦੬.੪, ੫੨੧.੧

ਪਰਤਾਪ : (ਸੰ.) (प्रताप) ਸੰਗਿਆ—ਮਰਦਾਨਗੀ, ਵੀਰਤਾ, ਤੇਜ਼, ਤਪ-ਤੇਜ਼, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਆਦਿ । ੪੨੧.੨, ੬੫੧.੩

ਪਰਤੀਤ : (ਸੰ.) (प्रतीति) ਸੰਗਿਆ – ਪਤਾ ਲਗਣਾ, ਯਕੀਨ ਹੋਣਾ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ ਹੋਣਾ, ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਧਾਰਨਾ ਆਦਿ । ੧੪੫.ੜ.ਛੰ.੨

ਪਰਦਗਦ : (ਸੰ.) (प्रदग्ध) ਵਿ.—ਸੜਿਆ, ਜਲਿਆ ਆਦਿ । ੨੯੬.੩

ਪਰਦੱਛਨਾ : (ਸੰ.) (प्रदक्षिणा) —ਪਰਦਖਣਾ, ਪਰਕਰਮਾ, ਪੂਜਣ ਯੋਗ ਸਥਾਨ ਦੇ ਚਾਰੋਂ ਪਾਸੇ ਘੁੰਮਣਾ । ੧੭.੪, ੨੫੯.੪, ੨੬੦.੪

ਪਰਦਵਾਸਹਿ : (ਪਰਦਰਬ + ਸਹਿ)—ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਧਨ ਦੀ ਇੱਛਾ, ਪਰਾਏ ਧਨ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਆਦਿ । ੫੪੭.੨

ਪਰਦਾਰਾ : (ਸੰ.) (परदारा)—ਪਰਾਈ ਇਸਤਰੀ, ਪਰਾਈ ਨਾਰ, ਦੂਸਰੇ ਦੀ ਇਸਤਰੀ । ੫੦੮.੧. ੫੨੪.੩

ਪਰਧਨ : (ਸੰ.) (परधन) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਦੂਸਰੇ ਦਾ ਧਨ, ਮਾਲ, ਪਰਾਈ ਸੰਪਤੀ । ੫੦੬.੪, ੫੨੧.੧

ਪਰਧਾਨੇ : (ਸੰ.) (प्रधान) ਵਿ.—ਸਰਬਉਤਮ, ਸ਼੍ਰੇਸ਼ਠ, ਮੁੱਖ ਆਦਿ । ੨੯.੧

ਪਰਨਾਰੀ : ਵੇਖੋ ਪਰਦਾਰਾ । ੫੨੪.੪

ਪਰਪਕ : (ਸੰ.) (परिपक्व) ਵਿ.—ਚੰਗੀ ਤਰਾਂ ਪਕਿਆ ਹੋਇਆ, ਪੂਰਣ, ਪ੍ਰੋਢ, ਪੁਖ਼ਤਾ, ਪਰਬੀਨ ਆਦਿ । ੩੫੭.੩, ੩੬੮.੧

ਪਰਪੰਚ : (ਸੰ.) (प्रपंच) ਸੰਗਿਆ—ਸੰਸਾਰਿਕ ਜੰਜਾਲ, ਇਕ ਤੋਂ ਅਨੇਕ ਹੋਣ ਦਾ ਕ੍ਰਮ, ਮੋਹ ਮਾਇਆ, ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ, ਭਵਜਲ ਆਦਿ । ੨੯.੩, ੩੨.੧, ੩੩੩.੩, ੪੫੭.੧, ੫੨੧.੧

ਪਰਪਿਤਾਮਾ : (ਸੰ.) (प्रपितामहः) ਸੰਗਿਆ—ਪਿਤਾਮਹ, ਦਾਦੇ ਦਾ ਪਿਤਾ, ਪੜਦਾਦਾ, ਪੜਬਾਬਾ, ਪਿਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਪਿਤਾ । ੧੦੦.੧

ਪਰਫੁਲਤ : (ਸੰ.) (प्रफुलित)—ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਵਿਚ ਖਿੜਿਆ, ਆਨੰਦਿਤ, ਪ੍ਰਸੰਨ ਆਦਿ । ੫੬੭.੩

ਪਰਬ : (ਸੰ.) (पर्व) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਜੋੜ, ਸ਼ਰੀਰ ਦਾ ਜੋੜ, ਟੁੱਕੜਾ, ਪੂਰਬ, ਮੇਲਾ, ਉਤਸਵ, ਜੋੜ ਮੇਲਾ ਆਦਿ । ੬੨੯.੨

ਪਰਬਤ : (ਸੰ,) (पर्वत) ਸੰਗਿਆ—ਪਹਾੜ, ਭੂਮੀ ਤੇ ਉਪਰ ਉਠਿਆ ਕੁਦਰਤੀ ਭੂ-ਭਾਗ । ੩੬੬.੨

ਪਰਬੀਨ : (ਸੰ.) (प्रवीण) —ਨਿਪੁੰਨ, ਕੁਸ਼ਲ, ਹੁਸ਼ਿਆਰ, ਮਾਹਿਰ ਆਦਿ । ੧੪੭.੩

ਪਰਭਾਤ : (ਸੰ.) (प्रभात) ਸੰਗਿਆ—ਪ੍ਰਭਾਤ, ਸਵੇਰਾ, ਤੜਕਾ, ਭੋਰ, ਸਵੇਰ । ੧੧੭.੧

ਪਰਭਾਤਿ : ਵੇਖੋ ਪਰਭਾਤ । ਸਵੇਰ । ੫੬੮.੨

ਪਰਮ : (ਸੰ.) (परम) ਵਿ.—ਸਰਬ ਉੱਤਮ, ਸ਼੍ਰੇਸ਼ਠ, ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗਾ, ਸਰਬ ਉਚ । ੩.ਸੋ.੧, ੩.ਸੋ.੨, ੩.ਦੋ.੧, ੩.ਦੋ.੨, ੪.ਛੰ.੨, ੬.ਸੋ.੨, ੬.ਦੋ.੨, ੬.ਛੰ.੧, ੧੬.੧, ੨੯.੪, ੩੧.੧, ੩੨.੨, ੬੦.੩, ੬੧.੩, ੬੨.੩, ੬੪.੩, ੬੬.੩, ੬੭.੩, ੯੭.੧, ੧੦੫.੪, ੧੧੫.੪, ੧੧੬.੧, ੧੩੨.੧, ੧੩੯.੧, ੧੩੯.੪, ੧੪੮.੩, ੧੬੬.੪, ੧੭੮.੨, ੨੦੧.੨, ੨੦੫.੨, ੨੧੭.੧, ੨੨੨.੪, ੨੪੭.੩, ੨੬੮.੩, ੨੭੧.੨, ੨੭੧.੪, ੨੭੭.੧, ੩੩੨.੨, ੩੪੦.੨, ੩੫੫.੪, ੩੬੭.੨, ੩੮੪.੪, ੪੩੧.੪, ੪੪੭.੪, ੫੦੧.੩. ੫੧੬.੪, ੫੩੬.੪, ੫੬੬.੩, ੬੨੦.੧, ੬੨੨.੧, ੬੬੨.੪

ਪਰਮਹੰਸ : (ਸੰ.) (परमहंस) ਸੰਗਿਆ—ਹੰਸ, ਉਤਮ ਸਫ਼ੇਦ ਰੰਗ ਦੀ ਬਤੱਖ ਵਰਗਾ ਜਲ ਪੰਛੀ, ਉਹ ਸੰਨਿਆਸੀ ਜੋ ਗਿਆਨ ਦੀ ਪਰਮ ਅਵਸਥਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਚੁਕਿਆ ਹੋਵੇ । ੨੬.੩, ੨੩੦.੧, ੨੪੯.੨

ਪਰਮਗਤ : (ਸੰ.) (परमगति) ਸੰਗਿਆ—ਉਤਮ ਗਤਿ, ਮੋਕਸ਼, ਮੁਕਤੀ ਆਦਿ। ੩੨੧.੩

ਪਰਮਤਤ : (ਸੰ.) (परमतत्व) ਸੰਗਿਆ—ਮੂਲ ਤੱਤ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੰਪੂਰਣ ਸੰਸਾਰ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਇਆ, ਬ੍ਰਹਮ, ਈਸ਼ਵਰ, ਮੂਲ ਸੱਤਾ ਆਦਿ। ੧੧੬.੧

ਪਰਮਦਭੁਤ : ਵਿ.—ਪਰਮਅਦਭੁਤ, ਅਤਿ ਅਨੋਖਾ, ਅਤਿ ਅਸਚਰਜ ਪੂਰਣ ਪਰਮਾਤਮਾ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ। ੮.ਸੋ.੧, ੮.ਦੋ.੧, ੯.੪, ੧੫.੨, ੫੧.੪, ੬੧.੨, ੬੪.੧, ੭੨.੪, ੮੧.੪, ੮੫.੨, ੯੬.੧, ੧੦੫.੪, ੧੧੨.੪, ੧੩੮.੪, ੧੪੦.੧, ੧੪੨.੨, ੧੫੩.੨, ੧੬੬.੧, ੨੫੦.੨, ੨੮੪.੪, ੨੮੫.੪, ੨੯੩.੪, ੩੪੪.੪, ੪੨੭.੪, ੪੩੨.੪

ਪਰਮਪਦ : (ਸੰ.) (परमपद) ਸੰਗਿਆ—ਸਰਬ ਉਤਮ ਪਦ, ਪਦਵੀ, ਉਚ ਪਦਵੀ, ਮੋਕਸ਼, ਮੁਕਤੀ ਆਦਿ। ੮੭.੪, ੧੨੫.੩, ੧੨੭.੪, ੩੨੦.੧, ੪੩੯.੪, ੫੬੫.੪, ੫੮੭.੪

ਪਰਮਾਤਮ : (ਸੰ.) (परमात्मन) ਸੰਗਿਆ—ਪਰਮ ਆਤਮਾ, ਪ੍ਰਭੂ, ਭਗਵਾਨ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ। ੧੧੫.੩, ੧੧੬.੧, ੨੧੧.੩, ੨੨੫.੧, ੨੪੫.੪, ੨੪੮.੩

ਪਰਮਾਤਾ : ਸੰਗਿਆ—ਮਾਤਾ ਦੀ ਮਾਤਾ, ਪੜਮਾਤਾ, ਪੜ ਨਾਨੀ। ੧੦੦.੨

ਪਰਮਾਦ : ਵੇਖੋ ਪਰਮਾਦਿ। ੬.ਦੋ.੨, ੬.ਛੰ.੧. ੮.ਦੋ.੨, ੮.ਛੰ.੧

ਪਰਮਾਦਿ : (ਪਰਮ + ਅਦਿ) ਵਿ.—ਮੂਲ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਪ੍ਰਥਮ ਤੱਤ, ਆਦਿ ਤੋਂ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ। ੬.ਸੋ.੨, ੮.ਸੋ.੨, ੫੬.੩, ੮੬.੩, ੧੪੩ ੧, ੧੯੯.੨, ੨੫੦.੪

ਪਰਮਾਣ : (ਸੰ.) (प्रमाण) ਸੰਗਿਆ—ਪ੍ਰਮਾਣ, ਸਬੂਤ, ਯਥਾਰਥ, ਸਵੀਕ੍ਰਿਤ, ਸਿਧੀ ਦਾ ਸਾਧਨ, ਸੱਚੀ ਗੱਲ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ, ਸੀਮਾ, ਹੱਦ ਆਦਿ। ੩੬੭.੪

ਪਰਮਾਨ : ਵੇਖੋ ਪਰਮਾਣ। ੭੩.੩, ੬੫੪.੧

ਪਰਮਾਰਥ : (ਸੰ.) (परमार्थ) ਸੰਗਿਆ—ਸਰਬ ਉਚ ਸਤਿ, ਪਰਮ ਸਤਿ, ਆਤਮ ਗਿਆਨ, ਜੀਵ ਤੇ ਬ੍ਰਹਮ ਸਬੰਧੀ ਗਿਆਨ। ੬੧.੨, ੬੨.੩, ੯੭.੩, ੧੧੫.੨, ੧੨੫.੩, ੧੪੮.੩, ੧੭੭.੩, ੨੧੭.੩, ੨੪੬.੩, ੨੮੩.੪, ੪੮੮.੪

ਪਰਮਿਤਿ : (ਸੰ.) (प्रमिति) ਵਿ.—ਸੀਮਾ, ਦਾਇਰਾ, ਘੇਰਾ, ਅਮਾਪ, ਅਨਗਿਣਤ, ਚਰਮਸੀਮਾ, ਅੰਤਿਮ ਮਰਿਆਦਾ, ਹੱਦ ਆਦਿ। ੨੦੨.੩, ੨੭੫.੪

ਪਰਮੇਸ਼ਰ : (ਸੰ.) (परमेश्वर) ਸੰਗਿਆ—ਪਰਮਾਤਮਾ, ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਕਰਤਾ, ਸਰਗੁਣ ਬ੍ਰਹਮ । ੧੨੨.੪

ਪਰਯੰਕ : ਵੇਖੋ ਪਰਜੰਕ । ੩੮੬.੨

ਪਰਯੰਤ : (ਸੰ.) (पर्यन्त)—ਤਕ, ਤੀਕ, ਜਿਤਨਾ, ਜਿਤਨੀ । ੫੮੧.੧ ੬੫੪.੧, ੬੫੪.੨

ਪਰਲੋਕ : (ਸੰ.) (परलोक) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਪਰ + ਲੋਕ, ਦੂਸਰਾ ਲੋਕ, ਮੌਤ ਉਪਰੰਤ ਆਤਮਾ ਦੀ ਦੂਸਰੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਸਥਾਨ, ਅਗਲਾ ਜਹਾਨ । ੧੧੬.੨, ੧੮੭.੪, ੩੨੪.੧, ੩੮੮.੪, ੪੭੬.੪, ੪੭੯.੩

ਪਰਵਤ : ਵੇਖੋ ਪਰਬਤ । ੫੪੬.੨

ਪਰਵਾਹ : (ਸੰ.) (प्रवाह) ਸੰਗਿਆ—ਧਾਰਾ, ਕ੍ਰਿਆਸ਼ੀਲਤਾ, ਚਿੰਤਾ, ਖਿਆਲਾਂ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਧਾਰਾ ਆਦਿ । ੪੨੬.੪

ਪਰਵਾਨ : (ਸੰ.) (प्रमाण)—ਸਵੀਕ੍ਰਿਤ, ਭਾਵ ਸਾਰਥਕ, ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ, ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ । ੧੮.੧, ੪੬.੨, ੧੧੫.੨, ੪੭੯.੨, ੬੦੬.੪, ੬੧੩.੩, ੬੧੯.੨, ੬੬੨.੩

ਪਰਵਾਨੀਐ : ਵੇਖੋ ਪਰਵਾਨ । ਪਰਵਾਨ ਦੀ ਕਿਰਿਆ, ਪਰਵਾਨ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ । ੪੦.੩, ੨੮੮.੪, ੩੬੧.੪, ੩੮੨.੩

ਪਰਵਾਨੇ : ਵੇਖੋ ਪਰਮਾਣ । ਧਾਰਨ ਕਰ ਲੈਣਾ, ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰ ਲੈਣਾ । ੩੪.੨

ਪਰਵਾਰ : (ਸੰ.)(परिवार) ਸੰਗਿਆ—ਪਰਿਵਾਰ, ਕੁਟੰਬ, ਇਕ ਵੰਸ਼ ਦੇ ਜੀਅ, ਕੁਲ ਜਾਤੀ ਆਦਿ । ੩੮੦.੧, ੩੯੫.੨

ਪਰਵਿਰਤਿ : (ਸੰ.) (प्रवृत्ति) ਸੰਗਿਆ—ਸੰਸਾਰਕ ਕਾਰ ਵਿਹਾਰ ਵਿਚ ਲਗਨ, ਭਾਵ, ਲਗਨ, ਝੁਕਾਉ, ਨਿਵ੍ਰਿਤੀ ਦਾ ਉਲਟ । ੬੦੩.੪

ਪਰਵੇਸ ; (ਸੰ.) (प्रवेश) ਸੰਗਿਆ—ਪਹੁੰਚ, ਰਸਾਈ, ਦਾਖ਼ਲਾ, ਆਦਿ । ੧.ਸੋ.੨, ੧.ਦੋ.੨, ੧.ਛੰ.੧, ੮੨.੨, ੧੦੬.੨, ੨੬੦.੩, ੪੨੭.੧, ੬੩੮.੪

ਪਰਾਏ : ਵੇਖੋ ਪਰ । ਪਰ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ । ੧੨੯.੨

ਪਰਾਚੀਨ : ਵੇਖੋ ਪਰਚੀਨ । ੨੨੦.੪

ਪਰਾਜਯ : (ਸੰ.) (पराजय) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਹਾਰ ਜਾਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਜਾਂ ਭਾਵ, ਹਾਰਨ ਦੀ ਅਵਸਥਾ । ੩੮੨.੨

ਪਰਾਧੀਨ : (ਸੰ.) (पराधीन)—ਦੂਸਰੇ ਦੀ ਅਧੀਨਤਾ, ਮੁਥਾਜੀ, ਪਰਾਏ ਵਸ ਹੋਣ ਦਾ ਭਾਵ । ੨੩੫.੨, ੩੧੭.੪

ਪਰਾਨੇ : (ਸੰ.) (पलायन) ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਪਲਾਯਨ ਹੋਏ, ਭੱਜੇ, ਨੱਠੇ, ਭਵਜਲ ਤੇ ਪਾਰ । ੯੨.੪

ਪਰਿ : (ਸੰ.) (परि)—ਇਕ ਉਪਸਰਗ, ਅਗੇਤਰ । ੬੧੮.੧

ਪਰਿਓ : —ਪਿਆ ਹਾਂ, ਪੈਣਾ, ਪੈਰੀ ਪੈਣਾ, ਸਮਰਪਿਤ ਹੋਣਾ । ੪੨੨.ਸ.੪

ਪਰਿਹਰੈ : ਵੇਖੋ ਪਰਿਹਾਰ । ੩੦੦.੨

ਪਰਿਹਾਰ : (ਸੰ.) (परिहार) ਸੰਗਿਆ—ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਦੋਸ਼ ਦੂਰ ਕਰਨਾ, ਤਿਆਗ ਕਰਨਾ, ਲਗਾਨ-ਮੁਆਫੀ, ਤ੍ਰਿਸਕਾਰ, ਅਪਮਾਨ ਆਦਿ । ੫੮੨.੪

ਪਰਿਕ੍ਰਮਾਦਿ : (ਪਰਿਕ੍ਰਮ+ਆਦਿ) ਵੇਖੋ ਪਰਕਰਮਾ । ੨੬੦.੪, ੪੦੧.ਸ.ਛੰ.੩

ਪਰਿਪਕ : ਵੇਖੋ ਪਰਪਕ । ੧੦੨.੨

ਪਰਿਪੂਰਣ : (ਸੰ.) (परिपूर्ण) ਵਿ.—ਪੂਰਣ ਰੂਪ ਵਿਚ ਤ੍ਰਿਪਤ, ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ, ਸੰਪੂਰਣ, ਭਲੀ ਭਾਂਤ ਭਰਿਆ, ਪੂਰਨ ਆਦਿ । ੯੯.੧

ਪਰਿਫੂਲਤ : ਵੇਖੋ ਪਰਫੂਲਤ । ੫੬੦.੩

ਪਰਿਵਾਰ : ਵੇਖੋ ਪਰਵਾਰ । ੨੨੮.੪

ਪਰੀ : (ਫ਼ਾ.) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਕਲਪਿਤ ਫ਼ਾਰਸੀ ਕਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸੁੰਦਰ ਇਸਤਰੀ । (ਹਿੰ.)—ਪੜੀ, ਪਈ, ਡਿਗੀ ਆਦਿ । ੪੩੪.੩, ੫੬੧.੧

ਪਰੀਖਾ : ਵੇਖੋ ਪਰੀਖਯਾ । ੬੭.੧, ੩੭੮.੨

ਪਰੀਖਯਾ : (ਸੰ.) (परीक्षा) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਕਿਸੇ ਯੋਜਠਾ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਦੇ ਗੁਣ ਆਦਿ ਨੂੰ ਪਰਖਣਾ, ਇਮਤਿਹਾਨ, ਪਰਖ, ਮੁਆਇਨਾ, ਜਾਂਚ ਆਦਿ । ੨੭੫.੪, ੪੫੫.੧, ੪੭੫.੨, ੬੭੫.੪

ਪਰੇ : ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਪਰਾਂ, ਦੂਰ, ਪਾਰ, ਪੜੇ ਪਏ, ਡਿਗੇ । ੩੧੩.੧, ੪੪੧.੧, ੫੦੬.੩, ੫੨੦.੨, ੫੨੯.੪, ੬੩੮.੧

ਪਰੇਖ : (ਹਿੰ.)(परेखना) ਕ੍ਰਿ.—ਜਾਂਚ, ਪਰਖ, ਵੇਖੋ, ਪਰਖ, ਜਾਂਚ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨਾ, ਜਾਚਨਾ, ਚੰਗੀ ਤਰਾਂ ਦੇਖ ਭਾਲ ਕਰਨਾ ਆਦਿ । ੬੦੦.੨

ਪਰੇਖੀਐ : ਵੇਖੋ ਪਰੇਖ । ੪੧੯.੨

ਪਰੈ : ਵੇਖੋ ਪਰੇ । ੧੧.੩, ੯੫.੨, ੧੬੬.੧, ੧੭੪.੧, ੨੭੯.੨, ੩੧੦.੧, ੩੩੩.੪, ੩੫੫.੩, ੩੬੨.੨, ੪੨੬.੪, ੪੩੦.੪, ੪੯੩.੨, ੫੦੫.੩, ੫੫੬.੩, ੫੩੮.੧, ੫੯੧ ੪, ੫੯੨.੨, ੬੫੩.੩

ਪਰੋਸੀ : (ਸੰ.) (प्रतिवेश:) ਸੰਗਿਆ—ਪੜੋਸੀ, ਨਜ਼ਦੀਕ ਵੱਸਣ ਵਾਲਾ, ਹਮਸਾਇਆ, ਗੁਆਂਢੀ । ੧੬੭.੧, ੪੭੨.੧

ਪਰੋਸੀਅਤ : ਵੇਖੋ ਪਰੋਸੈ । ੬੧੫.੧

ਪਰੋਸੈ : (ਹਿੰ.) (परोसा) ਪਰੋਸਨਾ—ਖਾਣੇ ਆਦਿ ਨੂੰ ਬਰਤਨਾਂ ਵਿਚ ਸਲੀਕੇ ਨਾਲ ਪਾਉਣ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ, ਪਰਸਨਾ। ੫੬੬.੩, ੬੦੦.੩

ਪਲ : (ਸੰ.) (पल) ਸੰਗਿਆ—ਸਮੇਂ ਦੀ ਅਲਪ ਇਕਾਈ ਜੋ 60 ਵਿਪਲ ਜਾਂ 24 ਸੈਕਿੰਡਾਂ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪਲੜਾ, ਤਰਾਜ਼ੂ, ਪਲਕ ਆਦਿ। ੭੩.੪, ੭੯.੪, ੨੩੦.੩, ੨੩੩.੨, ੨੩੪.੩, ੪੦੪.੩, ੪੭੨.੪, ੬੩੩.੩, ੬੫੨.੧, ੬੫੪.੧, ੬੭੦.੧

ਪਲਕ : (ਫ਼ਾ.) ਸੰਗਿਆ—ਅੱਖ ਉਪਰ ਚਮੜੇ ਦਾ ਪਰਦਾ, ਛਿਨ, ਖਿਨ, ਨਿਮਿਖ ਆਦਿ। ੩੧੧.੨, ੩੩੪.੩, ੩੪੮.੪

ਪਲਟਿ : (ਹਿੰ.) (पलट) ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਪਲਟਣਾ, ਬਦਲਣਾ, ਉਲਟਾਉਣਾ, ਮੁੜਦਾ, ਮੋੜਨਾ ਆਦਿ। ੧੮੧.੩

ਪਲਨਾ : (ਸੰ.) (पालन) ਸੰਗਿਆ—ਝੂਲਾ, ਪੀਂਘ, ਕ੍ਰਿ.—ਪਲਣਾ, ਪਰਵਰਿਸ਼ ਹੋਣੀ, ਗਲਣਾ, ਸੜਨਾ ਆਦਿ। ੩੯੨.੩

ਪਲਾਸ : (ਸੰ.) (पलाश) ਵਿ.—ਮਾਸਾਹਾਰੀ (ਪਲ+ਅਸ਼ਕ), ਨਿਰਦਈ, ਬੇਰਹਿਮ, ਹਰਾਸਬਜ਼, ਸੰਗਿਆ—ਢੱਕ ਪਲਾਸ, ਪੱਤਾ, ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਪੰਖੜੀ। ੧੨੯.੩, ੪੭੨.੩, ੫੦੧.੧

ਪਵਨ : (ਸੰ.) (पवन) ਸੰਗਿਆ—ਵਾਯੂ, ਹਵਾ, ਪੌਣ, ਪੌਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਜਾਂ ਭਾਵ। ੧੬.੧, ੨੮.੨, ੫੯.੧, ੯੫.੧, ੧੫੮.੧, ੧੯੬ ੧, ੨੫੧.੧, ੨੯੧.੧, ੩੧੩.੩, ੩੬੦.੧, ੪੪੨.੩, ੪੭੧.੩, ੪੭੩.੧, ੫੧੬.੧, ੫੨੯.੧, ੫੨੯.੨, ੫੪੯.੧, ੬੧੪.੩, ੬੨੪.੩, ੬੨੫.੨, ੬੩੮.੩, ੬੭੨.੨

ਪਵਨਹਿ : ਵੇਖੋ ਪਵਨ। ਪਵਨ ਵਿਚ, ਪਵਨ ਨਾਲ। ੧੯੬.੧

ਪਵਿਤ੍ਰ : (ਸੰ.) (पवित्र) ਵਿ.—ਨਿਰਮਲ, ਪਾਕ, ਪਾਪ ਰਹਿਤ, ਸ਼ੁੱਧ। ੮੩.੨, ੧੩੨.੧, ੧੮੦.੪, ੨੦੧.੧, ੨੦੨.੨, ੨੦੫.੧, ੩੮੪.੪, ੩੯੪.੪, ੪੮੧.੪, ੪੮੩.੧, ੪੮੩.੩, ੫੦੧.੩, ੫੦੫.੪

ਪੜਤ : (ਸੰ.) (पठ्) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਪੜ੍ਹਨਾ, ਪਾਠ ਕਰਨਾ, ਪੜ੍ਹਾਨਾ, ਅਧਿਐਨ ਕਰਦਾ। ੨੪੧.੩, ੫੮੩.੨, ੬੩੪.੨

ਪੜ੍ਹ : (ਸੰ.) (पठ्) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਪੜ੍ਹਨਾ, ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ, ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨਾ ਆਦਿ। ੩੦.੨, ੫੩੦.੪

ਪੜ੍ਹਨ : ਵੇਖੋ ਪੜ੍ਹ। ੧੮੬.੧, ੪੭੫.੩

ਪੜਾਵਈ : ਵੇਖੋ ਪੜ੍ਹ। ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੪੪.੨

ਪੜਾਇ : ਵੇਖੋ ਪੜ੍ਹ। ਪੜ੍ਹਾਵੇ। ੩੭੮.੩

ਪੜਿ : ਵੇਖੋ ਪੜ੍ਹ। ਪੜ੍ਹ, ਪੜ੍ਹ ਕੇ। ੪੫੭.੩, ੫੬੨.੪

ਪੜੈ : ਵੇਖੋ ਪੜ੍ਹ। ਪੜ੍ਹੇ, ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ। ੪੯੪.੩

ਪ੍ਰਸੰਗ : (ਸੰ.) (प्रसंग) ਸੰਗਿਆ—ਦੂਸਰਿਆਂ ਦੀ ਸੰਗਤ, ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਜੋਲ ਸਬੰਧ, ਸਬੰਧ, ਮੇਲ, ਕਾਰਣ, ਲਗਨ ਕਥਾ, ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਆਦਿ। ੨੮.੨, ੫੫.੪, ੯੬.੨, ੧੩੫.੪, ੨੩੩.੩, ੩੮੫.੧, ੪੫੩.੨, ੪੯੨.੨, ੫੬੧.੩, ੫੯੮.੨, ੬੨੫.੨

ਪ੍ਰਸੰਨ : (ਸੰ.) (प्रसन्न) ਵਿ.—ਖੁਸ਼, ਅੰਨਦਿਤ, ਸੰਤੁਸ਼ਟ, ਤ੍ਰਿਪਤ, ਸਵੱਛ, ਨਿਰਮਲ। ੧੭੨.੨, ੨੪੬.੪, ੨੭੫.੩, ੪੪੩.੩, ੪੬੪.੧, ੪੬੮.੨, ੬੨੨.੨

ਪ੍ਰਸਾਦ : (ਸੰ.) (प्रसाद) ਸੰਗਿਆ—ਕ੍ਰਿਪਾ, ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ, ਕਿਰਪਾਲਤਾ, ਭੋਜਣ, ਰਸੋਈ। ੩੦੯.੩, ੪੫੩.੩, ੪੫੬.੨, ੫੦੫.੪

ਪ੍ਰਸਾਦਿ : ਵੇਖੋ ਪ੍ਰਸਾਦ। ੧੭੫.੩, ੧੯੯.੪, ੩੨੧.੩, ੩੬੧.੪, ੫੪੬.੧

ਪ੍ਰਸਿਧ : (ਸੰ.) (प्रसिद्धि) ਵਿ.—ਮਸ਼ਹੂਰ, ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਹੋਵੇ, ਵਿਖਿਆਤ। ੧੫੪.੩, ੩੮੦.੩, ੩੮੨.੪, ੫੮੬.੨

ਪ੍ਰਸੂਤਿ : ਵੇਖੋ ਪਰਸੂਤ। ੨੨੮.੨, ੪੮੩.੩

ਪ੍ਰਸ੍ਵੇਦ : (ਸੰ.) (प्रस्वेद) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਪਸੀਨਾ, ਮੁੜਕਾ। ੪੭੧.੩

ਪ੍ਰਹਲਾਦ : (ਸੰ.) (प्रह्लाद) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਆਨੰਦ, ਆਮੋਦ, ਹਿਰਣਾਕਸ਼ਿਪੁ ਰਾਜੇ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਜੋ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਦਾ ਭਗਤ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਘਮੰਡੀ ਹਿਰਣਾਕਸ਼ਿਪ ਨੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਸ਼ਟ ਦਿਤੇ, ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਰਾਜਾ ਆਪ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਨਰਸਿੰਘ ਰੂਪ ਤੋਂ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਪੌਰਣਾ ਦਾ ਇਕ ਮਿਥਕ ਪਾਤਰ। ੪੦੭.੧, ੪੩੬.੨

ਪ੍ਰਹਾਰੀ : (ਸੰ.) ਵਿ.—ਵਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਮਾਰਨ ਵਾਲਾ, ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਸੰਗਿਆ—ਪਰਾਈ ਇਸਤਰੀ। ੬੦੧.੨

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ : (ਸੰ.) (प्रकाश) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਉਹ ਸ਼ਕਤੀ ਜਾਂ ਤੱਤ ਜਿਸ ਨਾਲ ਬਾਹਰੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰੀਵੀ ਵਸਤੂ ਵਿਧਾਨ ਦਿਖਾਈ ਦੇਵੇ, ਰੋਸ਼ਨੀ, ਜੋਤੀ, ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ, ਖੋਲਣਾ ਆਦਿ। ੬੨.੧, ੫੨੯.੩, ੫੮੬.੩, ੬੦੩.੨, ੬੦੫.੪, ੬੧੨.੪, ੬੬੧.੩

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ੇ : ਵੇਖੋ ਪ੍ਰਕਾਸ਼। ੪੮੬.੧, ੪੯੬.੧, ੫੨੫.੨, ੫੫੦.੧

ਪ੍ਰਕਾਸਨ : ਵੇਖੋ ਪ੍ਰਕਾਸ਼। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ। ੨੧੦.੪

ਪ੍ਰਕਾਸਯੋ : ਵੇਖੋ ਪ੍ਰਕਾਸ਼। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ। ੬੬੮.੩

ਪ੍ਰਕਾਰ : (ਸੰ.) (प्रकार)—ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ, ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ, ਭਾਂਤ ਭਾਂਤ ਦੇ/ਦਾ। ੩੫.੨, ੩੯.੨, ੪੯.੧, ੫੧.੧, ੯੮.੩, ੧੫੯.੧, ੧੮੮.੧ ੧੯੨.੨, ੨੨੯.੨, ੩੦੨.੨, ੩੦੪.੪, ੩੨੫.੩, ੩੯੮.੩, ੫੦੫.੧, ੫੫੯.੨, ੫੭੨.੪, ੬੦੩.੧, ੬੦੪.੧, ੬੪੭.੧, ੬੬੬.੪

ਪ੍ਰਕਾਰੀ : ਵੇਖੋ ਪਰਕਾਰ। ਪਰਕਾਰ ਦੀ, ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ, ਕਿਸਮ ਦੀ ਆਦਿ। ੫੩੦.੧

ਪ੍ਰਕਾਰੀਐ : ਵੇਖੋ ਪ੍ਰਕਾਰ। ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰੀਏ, ਫੈਲਾਅ ਕਰੀਏ, ਵਿਸਤਾਰ ਕਰੀਏ। ੬੭੨.੧

ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ : (ਸੰ.) (प्रकृति) ਸੰਗਿਆ—ਸੁਭਾਅ, ਤਬੀਅਤ, ਕਦਰਤੀ ਗੁਣ, ਮਾਇਆ, ਵਿ—ਕੁਦਰਤੀ, ਸੁਭਾਵਿਕ। ੫੨੯.੩

ਪ੍ਰਗਟ : (ਸੰ.) (प्रकट)—ਪਰਤੱਖ, ਜ਼ਾਹਿਰ, ਪਰਗਟ। ੨.ਛੰ.੪, ੩੭.੨, ੪੩.੨, ੮੧.੨, ੯੯,੪, ੧੨੪.੧, ੧੩੨.੪, ੧੪੪.ਝ.ਛੰ.੧, ੧੬੨.੩, ੨੧੩.੨, ੨੭੩.੧, ੨੮੩.੪, ੩੪੨.੨, ੩੪੯.੨, ੩੫੦.੧, ੩੬੩.੨, ੪੦੭.੧, ੪੧੦.੨, ੪੬੨.੨, ੪੬੫.੧, ੪੯੦.੧, ੫੧੧.੪, ੫੩੧.੪, ੫੩੫.੨, ੫੮੬.੧, ੬੭੫.੨

ਪ੍ਰਗਟਤ : ਵੇਖੋ ਪ੍ਰਗਟ। ਪ੍ਰਗਟਦਾ ਹੈ, ਸਾਖ਼ਿਆਤ ਕਰੀਦਾ ਹੈ। ੪੫.੩, ੪੧੦.੪

ਪ੍ਰਗਟਾਇ : ਵੇਖੋ ਪ੍ਰਗਟ। ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦੀ ਹੈ। ੧੫੬.੪, ੬੦੯.੨, ੬੩੪.੨, ੬੩੫.੨

ਪ੍ਰਗਟਾਇਓ : (ਸੰ.) (प्रकटित)—ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜ਼ਾਹਿਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ। ੫.ਛੰ.੧

ਪ੍ਰਗਟਾਈਐ : ਵੇਖੋ ਪ੍ਰਗਟ। ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਦਿਓ, ਪਰਕਾਸ਼ਮਾਨ ਕਰ ਦਿਓ। ੬੨੮.੪

ਪ੍ਰਗਟਾਏ : ਵੇਖੋ ਪ੍ਰਗਟ। ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇਆ। ੩੬.੧, ੫੩.੧, ੨੧੪.੪

ਪ੍ਰਗਟਾਵਈ : ਵੇਖੋ ਪ੍ਰਗਟ। ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ੪੪.੩, ੧੧੯.੨, ੨੫੮.੩

ਪ੍ਰਗਟਾਵੈ : ਵੇਖੋ ਪ੍ਰਗਟ। ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦਾ ਹੈ। ੨੦੮.੩

ਪ੍ਰਗਟਾਯੋ : ਵੇਖੋ ਪ੍ਰਗਟ। ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ੫.ਛੰ੧, ੨੫੭.੧, ੫੦੪.੧

ਪ੍ਰਗਟੀ : ਵੇਖੋ ਪ੍ਰਗਟ। ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਈ। ੬੬੮.੧

ਪ੍ਰਗਟੇ : ਵੇਖੋ ਪ੍ਰਗਟ। ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਵੇ। ੪੭੧.੩

ਪ੍ਰਗਟੈ : ਵੇਖੋ ਪ੍ਰਗਟ। ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ੪੪੫.੨, ੫੧੭.੨, ੫੬੭.੪

ਪ੍ਰਗਾਸ : (ਸੰ.) (प्रकाश्त्मन्)—ਵਿਗਸਣਾ, ਪ੍ਰਫੁਲਿਤ ਹੋਣਾ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਣਾ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਮਾਨ। ੪.ਸੋ.੨, ੪.ਦੋ.੨, ੪.ਛੰ.੧, ੭.ਸੋ.੧, ੭.ਦੋ.੧, ੧੮.੧, ੩੩.੧, ੩੮.੨, ੬੪.੩, ੬੬.੨, ੭੪.੩, ੭੬.੨, ੭੭.੨, ੮੯.੨, ੧੧੨.੨, ੧੨੩.੧, ੧੨੪.੧, ੧੨੫.੪, ੧੨੯.੧, ੧੩੮.੩, ੧੩੯.੪, ੧੫੯.੩, ੧੬੩.੧, ੧੯੦.੨, ੨੦੭.੪, ੨੫੧.੪, ੨੫੯.੨,– ੨੬੮.੩; ੨੭੦.੧, ੨੭੦.੨, ੨੮੧.੨, ੨੮੪.੧, ੨੮੫.੧; ੨੯੪.੧, ੩੧੧.੨, ੩੨੨.੨, ੩੨੬.੪,

੩੬੦.੨, ੩੬੩.੩, ੩੬੪.੨, ੩੬੭.੧, ੩੬੮.੪, ੩੭੫.੧; ੩੯੪.੧, ੪੦੭.੩, ੪੧੧.੪, ੪੧੪.੪, ੪੨੧.੧, ੪੨੪.੧, ੪੩੭.੩, ੪੪੫.੧, ੪੭੧.੩, ੫੧੬.੪, ੫੩੧.੧, ੬੨੧.੪; ੬੨੫.੨

ਪ੍ਰਗਾਸਨ : ਵੇਖੋ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਤੇ ਪ੍ਰਗਾਸ । ਪ੍ਰਗਾਸਦੇ ਹਨ । ੪.ਛੰ.੪

ਪ੍ਰਗਾਸੇ : ਵੇਖੋ ਪ੍ਰਗਾਸ । ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੋਏ । ੧੬੯.੧

ਪ੍ਰਗਾਸੁ : ਵੇਖੋ ਪ੍ਰਗਾਸ । ਚਾਣਨਾ, ਰੌਸ਼ਨੀ, ੪੧੪.੪

ਪ੍ਰਚੰਡ : (ਸੰ.) (प्रचंड)— ਮਜ਼ਬੂਤ, ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ, ਦ੍ਰਿੜ ਇਰਾਦੇ ਵਾਲੇ । ੩੫੬.੪

ਪ੍ਰਜਾਰਯੋ : (ਸੰ.) (प्रज्वलनम्)— ਸਾੜ ਦਿੱਤਾ, ਜਲਾ ਦਿੱਤਾ, ੪੨੫.੨

ਪ੍ਰਜੋਗੀਐ : ਵੇਖੋ ਪ੍ਰਯੋਗ । ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰੀਐ, ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰੀਏ । ੨੬੭.੪

ਪ੍ਰਣ : (ਸੰ.) (प्रण) ਵਿ.—ਪ੍ਰਾਚੀਨ, ਪੁਰਾਣਾ, ਸੰਗਿਆ—ਕਿਸੇ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਣ ਕਰਨ ਦਾ ਦ੍ਰਿੜ ਨਿਸਚੈ, ਸਹੁੰਖਾਲੀ ਵਚਨ ਕਰਨਾ, ਵਚਨ ਦੇਣਾ । ੪੩੬.੨

ਪ੍ਰਣਾਮ : (ਸੰ.) (प्रणाम) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਝੁਕਕੇ ਅਭਿਵਾਦਨ ਕਰਨਾ, ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਨਾ, ਸਿਰ ਝੁਕਾਕੇ ਆਦਾਬ ਕਰਨਾ । ੨੭੮.੩, ੪੯੯.੩

ਪ੍ਰਣਾਰੇ : (ਹਿੰ.) (परनाला)—ਪਰਨਾਲਾ, ਪਤਨਾਲਾ । ੩੭੨.੧

ਪ੍ਰਤਗਯਾ : (ਸੰ.) (प्रतिज्ञा) ਸੰਗਿਆ—ਕਿਸੇ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਵਚਨ ਪੂਰਵਕ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹੁੰ, ਸਹੁੰ, ਸੁੰਗੰਧ । ੩੮੭.੩

ਪ੍ਰਤਯਛ : (ਸੰ.) (प्रत्यक्ष)—ਪਰਤੱਖ, ਸਾਹਮਣੇ, ਸਾਖ਼ਸ਼ਾਤ, ਜ਼ਾਹਰਾ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਾਖ਼ਿਆਤ । ੫੮੬.੪

ਪ੍ਰਤਾਪ : ਵੇਖੋ ਪਰਤਾਪ । ੧੨੪.੪, ੧੭੩.੧, ੧੮੭.੪, ੧੮੮.੪, ੧੯੭.੪, ੨੬੫.੨, ੨੭੪.੨, ੨੮੪.੧, ੨੮੫.੧, ੩੦੯.੧, ੩੧੬.੩, ੩੩੯.੧, ੩੩੯.੪, ੩੪੧.੧, ੪੨੦.੨, ੪੪੮.੧, ੫੫੨.੪, ੬੧੨.੩, ੬੪੬.੪, ੬੫੧.੨, ੬੫੨.੩, ੬੫੪.੩, ੬੭੦.੪

ਪ੍ਰਤਿ : (ਸੰ.) (प्रति)—ਇਕ ਅਗੇਤਰ, ਵਿਰੁਧ, ਵਿਪਰਤਿ, ਸਾਹਮਣੇ, ਹਰ ਇਕ, ਵਲੋਂ, ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ, ਦਰ, ਨਕਲ ਆਦਿ । ੧੦੨.੪, ੧੫੫.੧, ੧੫੭.੧, ੧੭੨.੨, ੨੩੦.੩, ੨੩੧.੪, ੨੯੨.੧, ੩੧੩.੩, ੩੫੬.੨, ੩੫੮.੧, ੩੬੫.੩, ੩੭੨.੩, ੩੭੭.੩, ੪੬੪.੪, ੫੧੦.੧, ੫੧੨.੩, ੫੩੦.੩, ੫੩੨.੩, ੫੭੫.੨, ੫੮੭.੧, ੫੯੦.੩, ੬੩੪.੨

ਪ੍ਰਤਿਉਤਰ : (ਸੰ.) (प्रत्युत्तर) ਸੰਗਿਆ—ਉੱਤਰ ਮਿਲਣ ਉਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਉੱਤਰ, ਜਵਾਬ ਦਾ ਜਵਾਬ । ੨੭੫.੨

ਜਗਨਨਾਥ : (ਸੰ.) (जगन्नाथ) ਸੰਗਿਆ—ਜਗਤ ਦਾ ਨਾਥ, ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦਾ ਸੁਆਮੀ, ਕਰਤਾਰ, ਪ੍ਰਭੂ । ੬੫੬.੨

ਜ਼ਗਮਗ : ਵੇਖੋ ਜਗ । ਵਿ.—ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ, ਜਗਮਗਾਉਂਦਾ ਹੋਇਆ, ਚਮਕੀਲਾ ਰੌਸ਼ਨ ਆਦਿ । ੩.ਸੋ.੧, ੩.ਦੋ.੧, ੩.ਛੰ.੪, ੫.ਛੰ.੩, ੧੧.੨, ੨੯.੪, ੫੨.੩, ੬੮.੨, ੧੪੦.੩, ੨੪੬.੨, ੨੪੮.੨, ੨੬੫.੧, ੩੧੨.੪, ੩੪੮.੧, ੪੨੧.੨, ੪੫੬.੩, ੫੦੯.੨. ੫੨੫.੨, ੬੫੨.੩, ੬੫੪.੩, ੬੫੮.੨

ਜਗਮਗਾਤ : ਵੇਖੋ ਜਗਮਗ । ੪੯੭..੩

ਜਗਾਇ : (ਸੰ.) (जागृ) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਜਗਵਣਾ, ਜਾਗ੍ਰਿਤ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣਾ, ਸੁਚੇਤ ਕਰਨਾ, ਸਾਵਧਾਨ ਕਰਨਾ, ਜੋਤ ਜਾਂ ਬੱਤੀ ਬਾਲਣਾ । ੬੩੫.੪

ਜਗਾਇਕੈ : ਵੇਖੋ ਜਗਾਇ । ੪੩੮.੩

ਜਗਾਏ : ਵੇਖੋ ਜਗਾਇ । ੮੯.੪, ੨੦੫.੪, ੪੧੦.੨, ੫੩੫.੨

ਜਗਾਵਹੀ : ਵੇਖੋ ਜਗਾਇ । ਜਾਗ੍ਰਿਤ ਕੀਤੀ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ । ੫੬੯.੨

ਜਟਾ : (ਸੰ.) (जटा) ਸੰਗਿਆ—ਲਟਕੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਗੁੱਥੇ ਹੋਏ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਾਲ, ਬਿਰਖ ਦੀਆਂ ਬਾਰੀਕ ਤਾਰਾਂ, ਜੜ੍ਹਾਂ, ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ, ਵੇਦ ਪਾਠ ਦਾ ਇਕ ਭੇਦ । ੬੦੭.੩

ਜਠਰ : (ਸੰ.) (जठर) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਪੇਟ, ਪੇਟ ਦਾ ਅੰਦਰੂਨਾ ਭਾਗ, ਇਕ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਨਾਮ, ਸਰੀਰ, ਪੇਟ ਦਾ ਰੋਗ ।੩੫੩.੧

ਜਤ : (ਸੰ.) (यत) ਸੰਗਿਆ—ਨਿਯੰਤ੍ਰਣ, ਸੰਜਮ, ਰੋਕਥਾਮ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਸ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ, ਜਿਸ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਆਦਿ । ੪੨.੧, ੭੦.੨, ੧੭੩.੪, ੧੭੭.੧, ੨੧੫.੧, ੨੪੬.੧, ੬੧੦.੪, ੬੭੨.੩

ਜੰਤ : (ਸੰ.) (जन्तु) ਸੰਗਿਆ—ਪ੍ਰਾਣੀ, ਜੀਵ । ੨੫.੧, ੭੧.੩, ੧੭੭.੨, ੩੭੮.੨, ੪੬੩.੧, ੫੮੭.੧, ੬੦੦.੩

ਜੰਤਧਾਰੀ : ਵੇਖੋ ਜਤ, ਜੰਤ੍ਰ । ਜੰਤ੍ਰ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ । ੨੪੪.੨

ਜਤਨ : (ਸੰ.) (यत्न) ਸੰਗਿਆ—ਯਤਨ, ਕੋਸ਼ਿਸ਼, ਉਪਾਇ, ਤਦਬੀਰ, ਮਿਹਨਤ । ੬੪.੩, ੨੫੫.੪, ੩੦੪.੧, ੩੦੫.੩, ੩੫੫.੪, ੩੯੯.੨, ੩੯੦.੧, ੩੯੮.੨, ੪੦੭.੪, ੪੧੦.੧, ੪੧੮.੧, ੪੧੯.੧, ੪੫੧.੧, ੪੫੬.੨, ੫੧੪.੪, ੫੩੫.੧, ੫੩੯.੩, ੫੫੮.੨, ੫੭੪.੪, ੬੦੭.੪, ੬੦੯.੧, ੬੩੦.੧, ੬੩੭.੩

ਜਤਾਈ : (ਹਿੰ.) (जताना) ਕ੍ਰਿ.—ਗਿਆਤ, ਕਰਾਉਣਾ, ਦੱਸਣਾ, ਮਾਲੂਮ ਕਰਵਾਉਣਾ, ਇਲਮ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣਾ, ਆਗ੍ਰਹ ਕਰਨਾ, ਪਤਾ ਦੇਣਾ । ੪੭.੨, ੪੫੫.੪

ਜਤਾਵਈ : ਵੇਖੋ ਜਤਾਈ । ੧੯੫.੩, ੫੫੦.੩

ਜਤਾਏ : ਵੇਖੋ ਜਤਾਈ । ੫੩.੪, ੬੪.੩

ਜਤਿ : (ਸੰ.) (ਯਤਿ) ਪੁ.—ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਅਤੇ ਮਨੋਵਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਸ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ, ਬ੍ਰਹਮਚਾਰੀ, ਸੰਨਿਆਸੀ । ੫੨੬.੪

ਜੰਤੇ : ਵੇਖੋ ਜੰਤ । ੧੧੩.੧

ਜੰਤੁ : ਵੇਖੋ ਜੰਤ । ੨੫.੧, ੧੭੭.੨, ੩੬੪.੧, ੩੬੫.੪, ੩੬੬.੩, ੪੦੨.੨, ੫੨੭.ਸ.੩

ਜੰਤੁਨ : ਵੇਖੋ ਜੰਤ । ੧੮੨.੨

ਜਤ੍ਰ : ਵੇਖੋ ਜੰਤ੍ਰ । ੨੨੭.੧, ੨੬੮.੩, ੩੫੧.੩, ੪੧੩.੩

ਜੰਤ੍ਰ : (ਸੰ.) (ਯਨ੍ਤ੍ਰ) ਸੰਗਿਆ—ਔਜ਼ਾਰ, ਮਸ਼ੀਨ, ਵੀਣਾ, ਵਾਜਾ । ੪੭.੪, ੬੩.੨, ੧੧੬.੨, ੨੨੭.੪, ੨੪੪.੨, ੨੬੯.੨, ੩੩੧.੧, ੬੩੯.੩

ਜੰਤ੍ਰੀ : (ਸੰ.) (ਯਨ੍ਤ੍ਰਿਨ) ਸੰਗਿਆ—ਯੰਤ੍ਰੀ, ਯੰਤ੍ਰ, ਤੇ ਨਿਯੰਤ੍ਰਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਵਾਜਾ ਜਾਂ ਵੀਣਾ ਵਜਾਉਣ ਵਾਲਾ । ੪੭.੪, ੬੩.੨, ੨੨੭.੪, ੨੬੮.੨, ੩੩੧.੧

ਜਨ : (ਸੰ.) (ਜਨ) ਸੰਗਿਆ—ਜੀਵਧਾਰੀ, ਪ੍ਰਾਣਧਾਰੀ, ਪ੍ਰਾਣੀ, ਵਿਅਕਤੀ, ਮਨੁੱਖ । ੧੧੩.੪, ੧੧੪.੪, ੧੫੯.੪, ੧੬੫.੨, ੨੨੫.੪, ੨੨੭.੪, ੩੧੦.੩, ੩੨੪.੪, ੩੮੧.੪, ੩੮੩.੪, ੩੯੫.੩, ੪੩੩.੧, ੪੩੬.੨, ੪੪੧.੩, ੫੦੭.੩, ੬੭੪.੩

ਜਨਕ : (ਸੰ.) (ਜਨਕ) ਵਿ.—ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲਾ, ਸੰਗਿਆ—ਪਿਤਾ, ਸੀਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਰਾਜਾ ਜਨਕ । ੨੨੭.੪, ੫੩੮.੪

ਜਨਨ : (ਸੰ.) (ਜਨਨ) ਸੰਗਿਆ—ਉਤਪਤਿ, ਉਦਭਵ, ਜਨਮ, ਵੰਸ਼, ਕੁਲ, ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਆਦਿ । ੫੩੮.੪, ੫੬੯.੧

ਜਨਿਨ : ਵੇਖੋ ਜਨਨ, ਜਨਨੀ । ੨੨੧.੧, ੩੫੭.੧, ੩੫੮.੧, ੩੭੯.੧, ੫੩੬.੨, ੫੪੭.੧

ਜ਼ਨਨੀ : (ਸੰ.) (ਜਨਨੀ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਉਤਪੰਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ, ਮਾਤਾ, ਮਾਂ, ਕ੍ਰਿਪਾ, ਦਯਾ ਆਦਿ । ੩੫੩.੧, ੩੫੫.੧, ੩੫੫.੨, ੩੯੨.੧, ੪੩੬.੩, ੫੭੯.੧

ਜਨਮ : (ਸੰ.) (ਜਨ੍ਮ) ਸੰਗਿਆ—ਉਤਪਤਿ, ਜਨਮ, ਪੈਦਾਇਸ਼, ਨਿਕਾਸ । ੧੪.੪, ੧੭.੧, ੭੬.੨, ੮੨.੩, ੯੦.੨, ੯੧.੧, ੧੧੮.੩, ੧੫੯.੧, ੧੫੯.੪, ੧੬੫.੧, ੧੭੫.੪, ੨੦੦.੨, ੨੦੦.੩, ੨੦੨.੩, ੨੪੩.੨, ੩੪੩.੪, ੨੮੭.੩, ੩੦੦.੩, ੩੨੧.੪, ੩੨੫.੪, ੩੪੫.੪, ੩੬੧.੧, ੩੬੪.੪, ੪੦੯.੩, ੪੧੨.੧,

ਪ੍ਰਵੇਸ : ਵੇਖੋ ਪਰਵੇਸ । ੭੯.੧, ੮੭.੪, ੧੩੩.੨, ੧੮੬.੩, ੨੧੦.੪, ੨੧੧.੩, ੨੧੪.੩, ੨੩੯,੨, ੨੪੮.੩, ੨੮੩.੪, ੩੬੪.੪, ੩੮੦.੪, ੫੧੮.੪, ੬੫੩.੩

ਪ੍ਰਵੇਸੁ : ਵੇਖੋ ਪਰਵੇਸ । ੬੫੯.੧

ਪ੍ਰਵੀਨ : ਵੇਖੋ ਪਰਬੀਨ । ੨੨੫.੧

ਪ੍ਰਾਕ੍ਰਮੀ : (ਸੰ.) (पराक्रमी) ਵਿ.—ਬਲਵਾਨ, ਬਲਸ਼ਾਲੀ, ਵੀਰ, ਬਹਾਦਰ, ਉਦਮੀ । ੨੩੦.੧

ਪ੍ਰਾਗ : (ਸੰ.) (प्रयाग:) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਪੁਸ਼ਪ-ਪਰਾਗ, ਧੂੜ, ਮਿਟੀ, ਚੰਦਨ, ਪਰਬਤ ਦਾ ਨਾਂ, ਤੀਰਥ ਸਥਾਨ (ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਇਲਾਹਬਾਦ ਦੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਜਿਥੇ ਤਿੰਨ ਨਦੀਆਂ ਗੰਗਾਂ, ਜਮਨਾ, ਸਰਸਵਤੀ ਦਾ ਸੰਗਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ) । ੪੧੬.੧, ੬੭੩.੧

ਪ੍ਰਾਣ : (ਸੰ.) (प्राण:) ਪੁ.—ਜੀਵਨ, ਵਾਯੂ, ਹਵਾ, ਜੀਵ ਆਤਮਾ, ਜਾਨ, ਸਾਹ ਆਦਿ । ੨੫੫.੨, ੩੦੦.੨, ੩੧੭.੩, ੩੧੮.੨, ੫੧੪.੧, ੫੨੯.੩

ਪ੍ਰਾਣੀ : (ਸੰ.) (प्राणी) ਵਿ.—ਪ੍ਰਾਣਧਾਰ; ਜੀਵ, ਜਾਨਦਾਰ, ਜੀਵ ਜੰਤੂ, ਮਾਨਵ, ਮਨੁੱਖ, ਆਦਿ । ੨੩੯.੪, ੨੪੧.੧

ਪ੍ਰਾਤ : (ਹਿੰ.) (प्रात)—ਸਵੇਰ, ਪ੍ਰਭਾਤ, ਤੜਕਸਾਰ, ਸੁਬਹ । ੬੯.੩, ੨੪੧.੨, ੪੪੦.੨, ੪੪੬.੪, ੪੮੬.੩, ੪੮੭.੩, ੫੭੨.੨, ੬੧੩.੧, ੬੬੧.੩, ੬੭੨.੩

ਪ੍ਰਾਤਹ : ਵੇਖੋ ਪ੍ਰਾਤ । ੫੪੮.੧

ਪ੍ਰਾਨ : ਵੇਖੋ ਪ੍ਰਾਣ । ੧੩.੨, ੪੩.੪, ੪੫.੪, ੪੭.੩, ੫੩.੪, ੮੩.੩, ੧੧੬.੩, ੧੩੭.੪, ੧੯੬.੩, ੨੬੧.੪, ੨੮੨.੩, ੩੦੩.੩, ੩੫੫.੨, ੩੫੮.੧, ੪੦੨.੨, ੪੧੨.੨, ੪੫੧.੨, ੪੬੬.੩, ੪੯੪.੨, ੫੧੦.੨, ੬੦੭.੪, ੬੧੧.੨, ੬੧੮.੨

ਪ੍ਰਾਨਨਾਥ : (ਸੰ.) (प्राणनाथ:) ਵਿ.—ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਦਾ ਮਾਲਕ, ਜੀਵਾਂ ਦਾ ਮਾਲਕ, ਖਾਲਕ, ਪ੍ਰਿਅ ਵਿਅਕਤੀ, ਪ੍ਰੀਤਮ, ਅਚਾਰੀਆ-ਨਾਮ । ੬੬੪.੨

ਪ੍ਰਾਨਪਤਿ : (ਸੰ.) (प्राणपति:) ਵਿ.—ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਦਾ ਸੁਆਮੀ, ਪ੍ਰਿਯ ਵਿਅਕਤੀ, ਆਤਮਾ, ਹਿਰਦੇ ਆਦਿ । ੨੬੧.੪, ੨੮੨.੩, ੪੦੧.ਸ.ਛੰ.੪, ੫੧੦.੪, ੬੫੯.੧, ੬੬੯.੩

ਪ੍ਰਾਨੀ : ਵੇਖੋ ਪ੍ਰਾਣੀ । ੧੧੮.੨, ੩੦੮.੪, ੪੧੩.੪, ੬੧੦.੪, ੬੩੫.੪

ਪ੍ਰਾਪਤਰ : (ਸੰ.) (प्राप्त) ਵਿ.—ਉਪਲੱਬਧ, ਪਾਇਆ, ਮਿਲਿਆ, ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ, ਉਤਪੰਨ ਆਦਿ । ੩੧.੨, ੧੦੫.੩, ੧੨੬.੧, ੨੨੦.੪, ੩੯੪.੪, ੪੬੯.੪, ੪੭੫.੧

ਪ੍ਰਾਪਤਿ : ਵੇਖੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ੨੧੮.੨

ਪ੍ਰਿਆ : (ਸੰ.) (ਪ੍ਰਿਯ) ਵਿ.—ਜਿਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਹੋਵੇ, ਪਿਆਰਾ, ਸੁੰਦਰ, ਪਤੀ, ਸੁਆਮੀ ਆਦਿ। ੫੭੫.੩, ੬੦੫.੧, ੬੪੫.੨

ਪ੍ਰਿਐ : ਵੇਖੋ ਪ੍ਰਿਆ। ੫੭੭.੧

ਪ੍ਰਿਥਵੀ : (ਸੰ.) (ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ) ਸੰਗਿਆ—ਧਰਤੀ, ਜ਼ਮੀਨ, ਭੂਮੀ, ਧਰਤ। ੫੨੯.੨

ਪ੍ਰਿਥੀ : ਵੇਖੋ ਪ੍ਰਿਥਵੀ। ੪੭੩.੧

ਪ੍ਰਿਯ : ਵੇਖੋ ਪ੍ਰਿਅ। ੭੫.੪, ੧੫੪.੨, ੨੦੬.੧, ੨੦੮.੧— ੨੦੮.੪, ੨੦੯.੧— ੨੦੯.੪, ੨੧੯.੨, ੨੫੪.੪, ੨੭੯.੪, ੩੧੭.੩, ੩੨੭.੩, ੩੪੮.੪, ੪੨੪.੪. ੪੫੦.੨, ੫੦੨.੩, ੫੨੦.੩, ੫੬੯.੧, ੫੭੪.੧— ੫੭੪.੪, ੫੭੫.੩, ੫੭੬.੨, ੬੧੫.੨, ੬੨੦.੪, ੬੪੦.੩, ੬੪੨.੩, ੬੪੫.੧, ੬੫੫.੪, ੬੬੧.੪, ੬੬੨.੪, ੬੬੭.੧, ੬੬੭.੨

ਪ੍ਰਿਯਾ : ਵੇਖੋ ਪ੍ਰਿਆ। ੧੧੯.੨, ੧੪੪.ਝ.ਛੰ.੪, ੧੪੮.੩, ੧੭੯.੧, ੧੮੨.੪, ੪੬੬.੨, ੪੬੬.੩, ੬੦੪.੩, ੬੨੬.੪, ੬੩੭.੨, ੬੫੪.੪, ੬੬੦.੨

ਪ੍ਰੀਤਮ : (ਸੰ.) (ਪ੍ਰਿਯਤਮ) ਵਿ.—ਸਭ ਤੋਂ ਪਿਆਰਾ, ਪਰਮ ਪਿਆਰਾ, ਪਤੀ, ਸੁਆਮੀ ਆਦਿ। ੧੬੭.੧, ੨੧੩.੧, ੩੨੧.੩, ੩੪੫.੪, ੪੩੯.੧, ੫੫੦.੧, ੫੭੪.੪

ਪ੍ਰੀਤਿ ; (ਸੰ.) (ਪ੍ਰੀਤਿ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਸੰਤੋਖ, ਖੁਸ਼ੀ, ਪ੍ਰੇਮ, ਸਨੇਹ, ਆਨੰਦ, ਮੁਹੱਬਤ ਆਦਿ। ੪੬.੪, ੧੦੨.੧, ੧੦੨.੩, ੧੮੩.੨, ੧੮੭.੨, ੧੮੮.੨, ੨੨੦.੨, ੨੭੯.੪, ੨੯੨.੧. ੨੯੭.੧— ੨੯੭.੪, ੩੧੬.੧, ੩੧੭.੪, ੩੧੮.੪, ੩੨੧.੨, ੩੭੮.੩, ੩੮੧.੧, ੩੮੩.੨, ੩੮੬.੪, ੩੮੮.੬, ੪੨੪.੧, ੪੫੨.੩, ੪੮੭.੪, ੪੯੨.੩, ੪੯੩.੧, ੪੯੮.੪, ੫੯੫.੩, ੬੨੭.੪

ਪ੍ਰੇਤ : (ਸੰ.) (ਪ੍ਰੇਤ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਮਰੀ ਹੋਈ ਆਤਮਾ ਦੀ ਇਕ ਅਵਸਥਾ, ਪਿਸ਼ਾਚਾਂ ਦੀ ਇਕ ਕਲਪਿਤ ਦੇਵ ਜੂਨੀ, ਦੁਸ਼ਟ ਵਿਅਕਤੀ। ੨੦੦.੪

ਪ੍ਰੇਮ : (ਸੰ.) (ਪ੍ਰੇਮਨ੍) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਪਿਆਰ, ਸਨੇਹ, ਪ੍ਰੀਤੀ, ਮਨ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਜੋ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਵੱਲ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰੇ। ੧੨.੧, ੧੪.੧, ੧੪.੩, ੧੮.੨, ੩੧.੨, ੪੮.੪, ੫੧.੩, ੫੨.੨, ੫੨.੩, ੫੨.੪, ੫੩.੧, ੫੫.੪, ੬੦.੩, ੬੨.੪, ੬੪.੪, ੬੫.੧— ੬੫.੩, ੬੭.੩, ੭੫.੪, ੭੭.੩, ੮੨.੩, ੮੫.੨, ੮੬.੧, ੮੯.੪, ੯੧.੪, ੯੨.੩, ੯੪.੨, ੯੬.੧, ੯੭.੩, ੧੦੬.੩, ੧੧੨.੧, ੧੧੩.੩, ੧੧੫.੪, ੧੩੫.੪, ੧੩੯.੩, ੧੪੫.ਝ.ਛੰ.੨,

੧੪੬.੪, ੧੪੮.੩, ੧੪੯.੪, ੧੫੧.੩, ੧੫੨.੩, ੧੫੩.੩, ੧੬੯.੧, ੧੬੯.੪, ੧੭੦.੧— ੧੭੦.੪, ੧੭੩.੧, ੧੮੫.੩, ੧੮੯.੩, ੧੯੯.੩, ੨੦੩.੩, ੨੦੫.੩, ੨੦੭.੨, ੨੦੮.੪, ੨੦੯.੪, ੨੧੧.੪, ੨੧੨.੨, ੨੧੪.੪, ੨੧੫.੩, ੨੨੬.੧ ੨੪੩.੩, ੨੫੨.੪, ੨੫੪.੧, ੨੫੭.੩, ੨੬੩.੧, ੨੬੮.੩, ੨੭੨.੪, ੨੮੫.੧, ੨੯੧.੨, ੨੯੧.੩, ੩੦੦.੧, ੩੦੦.੪, ੩੦੯.੧, ੩੨੦.੪, ੩੨੧.੩, ੩੨੨.੩, ੩੨੨.੪, ੩੨੭.੩, ੩੩੬.੩, ੩੪੮.੧, ੩੫੫.੪, ੩੭੮.੧, ੩੯੫.੩, ੪੦੧.ਸ.ਛੰ.੪, ੪੦੯.੪, ੪੧੦.੪, ੪੧੧.੩, ੪੧੨.੧— ੪੧੨.੪, ੪੨੦.੨, ੪੨੩.੪, ੪੨੪.੪, ੪੨੭.੨, ੪੩੧.੪, ੪੩੩.੪, ੪੪੨.੩, ੪੯੬.੪, ੫੨੫.੪, ੫੩੧.੪, ੫੩੩.੪, ੫੫੦.੧, ੫੬੭.੪, ੫੭੧.੨, ੫੭੩.੪, ੫੭੬.੨, ੬੦੫.੪, ੬੦੦.੧, ੬੦੫.੩, ੬੦੫.੪, ੬੧੯.੧, ੬੨੦.੪, ੬੨੧.੪, ੬੨੨.੩, ੬੨੬.੪, ੬੨੮.੪, ੬੪੫.੨, ੬੪੫.੪, ੬੪੬.੪, ੬੫੦.੪, ੬੫੨.੪, ੬੬੧.੪, ੬੬੪.੧, ੬੬੫.੪, ੬੬੭.੨

ਪ੍ਰੇਮਨ : (ਸੰ.) (ਪ੍ਰੇਮਿਨ੍)—ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀ, ਪ੍ਰੇਮਿਕਾ, ਪ੍ਰਿਯਤਮਾ, ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ । ੬੫੦.੪

ਪ੍ਰੇਮਨੀ : ਵੇਖੋ ਪ੍ਰੇਮਨ । ੨੦੯.੪, ੬੪੫.੨, ੬੫੫.੪, ੬੫੬.੪, ੬੬੭.੨

ਪ੍ਰੇਮਿਨੀ : ਵੇਖੋ ਪ੍ਰੇਮਨ । ੨੧੯.੨

ਪ੍ਰੇਮੀ : (ਸੰ.) (ਪ੍ਰੇਮਿਨ੍) ਪੁ.—ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਪ੍ਰੇਮੀ, ਪ੍ਰਿਯ, ਆਸ਼ਕ, ਅਨੁਰਾਗੀ ਆਦਿ । ੩੨੭.੩

ਪਾਉ : (ਹਿੰ.) (ਪਾਵ) ਸੰਗਿਆ—ਪਦ, ਪੈਰ, ਚਰਨ, ਸੇਰ ਦਾ ਚੌਥਾ ਹਿੱਸਾ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਾਂ, ਹਾਸਿਲ ਕਰਾਂ, ਪਾਵਾਂ, ਆਦਿ । ੨੩੦.੨

ਪਾਉ : ਵੇਖੋ ਪਾਉ । ੪੬੭.੨

ਪਾਇ : (ਫ਼ਾ) ਸੰਗਿਆ—ਚਰਣ, ਪੈਰ, ਪਾਕੇ, ਪ੍ਰਤੀਤ ਕਰਕੇ । ੧੦੯.੩, ੧੧੮.੪, ੩੨੦.੧, ੩੨੧.੪, ੪੧੮.੨, ੪੨੨.ਸ.੨, ੪੫੦.੨, ੪੫੬.੧, ੪੬੯.੪, ੫੭੫.੧, ੬੦੫.੩, ੬੧੩.੨, ੬੬੪.੨

ਪਾਇਓ : ਸੰਗਿਆ—ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ, ਹਾਸਿਲ ਕੀਤਾ । ੪੨੨.ਸ.੪, ੫੪੩.੩

ਪਾਇਕ : (ਸੰ.) (ਪਯਿਕ:) ਸੰਗਿਆ—ਦੂਤ, ਸਿਪਾਹੀ ਜੋ ਪੈਦਲ ਹੋਵੇ, ਦਾਸ, ਸੇਵਕ, ਹਰਕਾਰਾ । ੩੧੩.੧

ਪਾਇਕੇ : ਵੇਖੋ ਪਾਇਕ । ਪਾਉਣਾ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਆਦਿ । ੪੧੮.੨

ਪਾਇਨ : ਕ੍ਰਿ.—ਪਾਉਣਾ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ, ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਾ, ਪਕੜਨਾ, ਪਾਣਾ, ਆਦਿ । ੪੦੪.੩

ਪਾਈ : ਵੇਖੋ ਪਾਇਨ । ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ, ਹਾਸਿਲ ਕੀਤਾ, ਅੰਨ ਮਿਣਨ ਦਾ ਪੈਮਾਨਾ, ਪੈਸੇ ਦਾ ਤੀਜਾ ਹਿੱਸਾ । ੧੩.੩, ੪੭.੧, ੫੦.੨, ੭੧.੧, ੨੮੩.੩; ੩੩੬.੧, ੩੩੬.੩, ੪੫੫.੧, ੬੩੧.੩

ਪਾਈਅਤਿ : ਵੇਖੋ ਪਾਇਨ । ਪਾਈਏ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੀਏ । ੨੫੩.੨, ੩੭੩.੨, ੪੭੨.੨

ਪਾਈਐ : ਵੇਖੋ ਪਾਈ । ਹਾਸਿਲ ਕੀਤੀ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ । ੧੮੫.੧, ੨੨੨.੪, ੩੦੪.੧— ੩੦੪.੩, ੩੪੮.੪, ੩੮੯.੧, ੪੭੨.੧, ੪੯੫.੨, ੫੦੦.੪, ੫੧੭.੧, ੫੨੨.੧, ੫੨੨.੨, ੫੪੨.੩, ੫੬੨.੩, ੫੮੫.੪, ੫੯੬.੧, ੬੦੭.੧— ੬੦੭.੩, ੬੨੮.੧, ੬੪੧.੧, ੬੬੨.੧, ੬੭੦.੨

ਪਏ : ਵੇਖੋ ਪਾਈ । ਹਾਸਿਲ ਕੀਤੇ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ । ੧੬.੧, ੧੭.੧, ੨੧.੨, ੫੭.੪, ੭੮.੨; ੮੬.੩, ੮੯.੨, ੧੧੫.੨, ੧੩੫.੨, ੨੨੬.੧, ੨੬੯.੩, ੪੩੫.੨, ੬੩੨.੪

ਪਾਸ : (ਸੰ.) (पार्श्वं:) ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਨੇੜੇ, ਸਮੀਪ, ਕੋਲ ਆਦਿ । ੫੩੨.੨, ੬੬੨.੨, ੬੭੪.੩

ਪਾਸੰਗ : (ਫ਼ਾ) (पासंग) ਸੰਗਿਆ—ਪਾਸੇ ਜਾਣ ਵਾਲਾ, ਪਾਸਕੂ, ਤਕੜੀ ਦੇ ਪਲਿਆਂ ਦਾ ਭਾਰ ਸਮਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਹਲਕੇ ਪਾਸੇ ਵਲ ਰਖਿਆ ਵੱਟਾ ਜਾਂ ਭਾਰ । ੫੨੩.੪

ਪਾਸਾਣ : ਵੇਖੇ ਪਯਾਨ । ੩੬੬੨.੨, ੩੮੮ ੩, ੪੭੮.੨

ਪਾਸ਼ਾਨ : ਵੇਖੋ ਪਾਸ਼ਾਣ । ੩੪੦.੪

ਪਾਹਨ : (ਸੰ.) (पषाण) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਪੱਥਰ, ਪਾਹੁਣ, ਪ੍ਰਹੁਣਾ, ਮਹਿਮਾਨ । ੨੩.੪, ੨੯੭.੧, ੩੮੩.੧, ੩੮੮.੩, ੪੨੬.੩, ੪੮੫.੪

ਪਾਹਰੂਆ : ਸੰਗਿਆ—ਪਹਿਰਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਚੌਕੀਦਾਰ, ਸਿਪਾਹੀ, ਸੰਤਰੀ ਆਦਿ । ੨੨੧.੧, ੬੫੭.੩

ਪਾਹੁਨ : (ਸੰ.) (प्राघुर्णः) ਸੰਗਿਆ—ਮਹਿਮਾਨ, ਪਰਾਹੁਣਾ, ਅਤਿਥੀ ਆਦਿ । ੩੯੦.੪

ਪਾਹੁਨਾ : ਵੇਖੋ ਪਾਹੁਨ । ੫੬੨.੧

ਪਾਕ : (ਸੰ.) (पाकः) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਭੋਜਣ ਪਕਾਉਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ (ਫ਼ਾ) ਪਵਿੱਤਰ, ਸ਼ੁਧ, ਨਿਰਮਲ, ਸਾਫ਼ । ੧੫੮.੩, ੧੬੧.੧; ੫੪੯.੩

ਪਾਕਸਾਲ : (ਸੰ.) (पाकशाला) ਸੰਗਿਆ—ਰਸੋਈ ਪਕਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ, ਚੌਂਕਾ । ੩੧੦.੨

ਪਾਕਸਾਲਾ : ਵੇਖੋ ਪਾਕਸਾਲ । ੫੬੬.੩; ੬੩੭.੧

ਪਾਕਸਾਲਿ : ਵੇਖੋ ਪਾਕਸਾਲਾ । ੫੫੯.੨, ੫੬੬.੩

ਪਾਗ : (ਸੰ.) (ਪਾਕ:)—ਮਗਨ ਕਰਕੇ, ਲੀਨ ਕਰਕੇ । ੩੪੦.੪

ਪਾਂਗੁਰੇ : (ਸੰ.) (ਧਾਂਛੁਰਾ)—ਪੰਗੁ, ਪਿੰਗਲਾ, ਪਦ ਰਹਿਤ, ਪੈਰ ਹੀਨ, ਜੋ ਤੁਰ ਨਾ ਸਕਦਾ ਹੋਵੇ । ੩੧੪.੬

ਪਾਂਚ : (ਹਿੰ.) (ਪਾੱਚ)—ਪੰਜ, ਪੰਜ ਦੀ ਸੰਖਿਆ, ਬਿਰਾਦਰੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਲੋਕ, ਪੰਨਾ, ਨਗੀਨਾ, ਪਾਜ, ਮਲੰਮਾ ਆਦਿ । ੩੨.੧, ੨੨੮.੧, ੨੨੮.੩, ੨੨੯.੧, ੨੨੯.੨, ੨੯੫.੩

ਪਾਂਚਿ : ਵੇਖੋ ਪਾਂਚ । ੨੨੮.੩

ਪਾਂਚੋ : ਵੇਖੋ ਪਾਂਚ । ੨੪੭.੧, ੩੬੫.੪, ੬੨੪.੧, ੬੩੨.੧, ੬੩੨.੨

ਪਾਛੈ : (ਹਿੰ.) (ਪੀਛੇ) ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਪਿਛੇ, ਭੂਤਕਾਲ ਵਿਚ । ੪੧.੩, ੬੯.੧, ੬੯.੨, ੧੭੮.੧, ੨੩੪.੪, ੨੩੫.੪, ੨੩੮.੨, ੨੭੪.੩, ੩੧੦.੩, ੩੧੩.੧, ੩੫੦.੪, ੩੫੧.੪, ੩੬੨.੧, ੩੬੨.੨, ੩੭੪.੧; ੩੯੩.੨, ੪੧੩.੧, ੪੧੩.੪, ੪੩੨.੧, ੪੩੨.੩, ੪੪੦.੪, ੪੯੫.੩, ੫੩੯.੧, ੫੬੮.੧, ੫੮੪.੨, ੬੧੫.੩, ੬੫੭.੪, ੬੫੮.੪, ੬੬੩.੨

ਪਾਟ : ਵੇਖੋ ਪਟ । ੫੫੮.੧

ਪਾਟਤ : (ਹਿੰ.) (ਪਾਟਨਾ) ਕ੍ਰਿ.—ਪਾਟਦਾ, ਫਟਦਾ ਹੈ, ਦੋ ਹਿਸਿਆਂ ਵਿਚ ਵਿਭਾਜਤ ਕਰਨਾ ਆਦਿ । ੩੮੮.੨

ਪਾਠ : (ਸੰ.) (ਪਾਠ) ਸੰਗਿਆ—ਪੜ੍ਹ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ । ੨੧.੧, ੨੫੫.੩, ੩੪੫.੩, ੪੫੭.੩

ਪਾਤ : (ਸੰ.) (ਪਙ੍ਕ੍ਤਿ)—ਪੰਗਤੀ, ਕਤਾਰ, ਲਾਇਨ । ੪੪੧.੪, ੫੯੨.੧

ਪਾਤਰ : (ਸੰ.) (ਪਤ੍ਰਮ੍) ਸੰਗਿਆ—ਪੱਤਰ, ਪੱਤਲ, ਭੋਜਨ ਕਰਨ, ਲਈ ਪੱਤਰਾ ਦੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਪੱਤਲ । ੬੧੫.੧

ਪਾਤ੍ਰ : ਵੇਖੋ ਪਾਤਰ । ੭੩.੨, ੪੫੦.੧

ਪਾਤਾਲ : (ਸੰ.) (ਪਾਤਾਲ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਥਲੇ ਦੇ ਸੱਤ-ਲੋਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਅੰਤਿਮ ਲੋਕ, ਜਿਥੇ ਸੱਪ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਨਾਗ ਲੋਕ ਆਦਿ । ੨੩੧.੩

ਪਾਤਿ : (ਸੰ.) (ਪਾਤ)—ਪਤਨ, ਨਾਸ਼, ਸਮਾਪਤ ਹੋਣਾ, ਮੁਕ ਜਾਣਾ । ੪੦੨.੧

ਪਾਂਤਿ : ਵੇਖੋ ਪਾਤ । ਪੰਕਤੀ, ਪੰਗਤੁ, ਸ਼ਰੇਣੀ, ਕੁਲ, ਗੋਤ, ਖਾਨਦਾਨ, ਪਾਤ । ੨੭੨.੩, ੪੧੩.੨

ਪਾਤੀ : (ਸੰ.) (ਪਤ੍ਰੀ) ਸੰਗਿਆ—ਪਤ੍ਰਿਕਾ, ਪਤ੍ਰੀ, ਚਿੱਠੀ, ਪ੍ਰਤੀ; ਵੇਖੋ ਪਾਂਤਿ । ੨੧੦.੧

ਪਾਥਰ : ਵੇਖੋ ਪਹਾਨ । ੬੧੪.੧

ਪਾਦ : (ਸੰ.) (ਪਾਦ:)—ਪੈਰ, ਥੰਮ, ਆਧਾਰ ਸਰੋਤ, ਜਿਸ ਉਤੇ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਖੜੀ ਹੋਈ ਹੋਵੇ । ੬੨੪.੨

ਪਾਦਕ : (ਸੰ.) (पदुक) ਵਿ.—ਚਲਣ ਵਾਲਾ, ਪੈਦਲ ਚਲਣ ਵਾਲਾ, ਪੈਰਾਂ ਉਤੇ ਚਲਣ ਵਾਲਾ, ਚੋਪਾਇਆ ਆਦਿ। ੬੭੨.੪

ਪਾਂਧਾ : (ਸੰ.) (उपाध्याय:) ਸੰਗਿਆ—ਉਪਾਧਿਆਇ, ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਵਾਲਾ ਅਧਿਆਪਕ। ੩੫੬.੩, ੩੫੮.੩, ੩੭੮.੩, ੪੧੫.੩

ਪਾਨ : (ਸੰ.) (पानम्)—ਜਲ ਆਦਿ ਪੀਣ ਦੀ ਵਸਤੂ, ਪੀਣਾ, ਇਕ ਵੇਲ ਦਾ ਪੱਤਾ, ਪਾਣੀ, ਪਿਆਲਾ, ਕਟੋਰਾ ਆਦਿ। ੧੩.੧, ੩੯.੩, ੪੮.੪, ੫੨.੨, ੬੦.੨, ੬੪.੪, ੬੮.੩, ੮੬.੧, ੯੩.੨, ੯੬.੧, ੧੦੯.੪, ੧੧੨.੧, ੧੧੩.੨, ੧੨੪.੨, ੧੨੭.੧—੧੨੭.੩, ੧੩੦.੧, ੧੪੭.੨, ੧੬੩.੨, ੧੭੬.੭, ੧੭੯.੧, ੧੮੯.੩, ੨੦੨.੨, ੨੩੭.੧, ੨੫੬.੨, ੨੬੩.੪, ੨੮੫.੪, ੩੦੫.੩, ੩੦੯.੩, ੩੨੨.੩, ੩੩੨.੨, ੩੩੮.੨, ੩੪੯.੩, ੩੫੪.੧, ੩੫੭.੧, ੩੬੭.੩, ੩੮੯.੨, ੩੯੫.੨, ੪੨੯.੨, ੪੪੧.੧, ੪੫੩.੩, ੪੬੨.੩, ੪੬੮.੩, ੪੭੧.੨, ੪੭੬.੧, ੪੭੭.੩, ੪੯੧.੧, ੪੯੧.੩, ੫੦੫.੧, ੫੦੮.੪, ੫੧੧.੧, ੫੧੭.੩, ੫੪੯.੨, ੫੬੪.੧, ੫੬੯.੩, ੫੭੬.੧, ੫੮੨.੪, ੫੯੮.੧, ੬੦੬.੨, ੬੦੭.੪, ੬੧੦.੪, ੬੨੩.੧

ਪਾਨਹਿ : ਵੇਖੋ ਪਾਨ। ਪਾਨ ਰਖਣ ਵਾਲਾ ੬੭੫.੩

ਪਾਨੀ : (ਸੰ.) (पानीयम्) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਦ੍ਰਵ ਪਦਾਰਥ, ਜੋ ਨਦੀ, ਖੂਹ, ਮੀਂਹ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ; ਜਲ, ਨੀਰ, ਆਦਿ। ੪੧੯.੩, ੬੩੭.੨

ਪਾਪ : (ਸੰ.) (पाप) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਇਸ ਲੋਕ ਵਿਚ ਬੁਰਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਕਾਰਜ, ਅਤੇ ਪਰਲੋਕ ਦਾ ਅਸ਼ੁਭ ਫਲ ਦੇਾ ਇਕ ਕਰਮ, ਗੁਨਾਹ, ਅਪਰਾਧ, ਜੁਰਮ ਆਦਿ। ੯੦.੨, ੩੦੬.੪, ੩੬੨.੧, ੫੨੬.੩, ੫੫੪.੪, ੫੬੦.੪, ੬੩੭.੪

ਪਾਪਹਿ : ਵੇਖੋ ਪਾਪ। ੫੭੭.੪

ਪਾਪਨ : (ਸੰ.) (पापिन) ਵਿ.—ਪਾਪ ਕਰਨ ਵਾਲਾ। ੬੫੭.੨

ਪਾਪੀ : (ਸੰ.) (पापिन) ਵਿ.—ਪਾਪ ਕਰਨ ਵਾਲੀ, ਕੁਕਰਮੀ। ੫੭੭.੪, ੬੪੩.੩

ਪਾਯੋ : ਕ੍ਰਿ.—ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ, ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਾ, ਪਾਉਣਾ, ਜਾਣਨਾ, ਚੰਗਾ ਜਾਂ ਬੁਰਾ ਫਲ ਭੋਗਨਾ। ੨੧.੪, ੩੦.੧, ੪੨੮.੪, ੬੬੭.੧

ਪਾਰ : (ਸੰ.) (पार:) ਸੰਗਿਆ—ਨਦੀ ਜਾਂ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਲਾ ਦੂਸਰਾ ਤੱਟ, ਸੀਮਾ, ਅੰਤ, ਕਿਨਾਰਾ, ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਪਰਲੇ ਪਾਸੇ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਵਲ। ੨੪.੩, ੨੯.੩, ੩੨.੩, ੪੨.੪, ੫੬.੩, ੭੧.੧, ੭੫.੩, ੮੬.੩, ੧੬੪.੧, ੧੬੭.੩, ੨੨੧.੨, ੨੫੩.੨, ੨੬੯.੩, ੨੭੭.੨, ੩੧੦.੧, ੩੨੬.੧, ੩੨੯.੨, ੩੩੩.੪,

੩੫੪.੩, ੩੬੨.੩, ੩੭੧.੨, ੩੮੧.੩, ੩੮੨.੩, ੪੧੮.੩, ੪੨੬.੪, ੪੬੭.੧, ੪੭੩.੩, ੫੫੮.੩, ੫੬੩.੨, ੫੬੫.੨, ੫੯੫.੧, ੬੩੬.੨

ਪਾਰਸ : (ਸੰ.) (स्पर्शः) ਸੰਗਿਆ—ਅਜਿਹਾ ਪੱਥਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੋਹੇ ਨਾਲ ਛੋਹੀਏ ਤਾਂ ਉਹ ਸੋਨਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਾਰਸ ਪੱਥਰ-ਉਪਯੋਗੀ ਵਸਤੂ ਆਦਿ। ੩.ਛੰ.੧, ੩੨.੨, ੪੦.੨, ੮੩.੨, ੮੫.੩, ੯੩.੩, ੯੪.੪, ੧੩੩.੩, ੧੬੬.੩, ੧੬੬.੪, ੧੯੩.੨, ੧੯੮.੩, ੧੯੯.੩, ੨੦੩.੨, ੨੨੫.੨, ੨੨੬.੩, ੨੪੯ ੪, ੨੬੧.੪, ੨੭੭.੩, ੨੯੯.੧, ੩੭੬.੩, ੩੭੯.੪, ੩੮੫ ੧, ੪੦੦.ਸ.ਛੰ.੧, ੪੫੯.੨, ੪੮੭.੨, ੫੩੬.੪, ੫੪੬.੪, ੬੦੩.੨, ੬੧੨.੧

ਪਾਰਖ : (ਹਿੰ.) (परख) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਰਖ ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਪਰੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰਥਾ ਹੋਵੇ, ਪਰੀਖਕ। ੬੭.੧, ੩੭੮.੨, ੪੫੫.੧

ਪਾਰਖਦ : (ਸੰ.) (पार्षद) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਕੋਲ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ, ਸੇਵਕ, ਮੁਸਾਹਬ। ੫੯੬.੨

ਪਾਰਖੂ : ਵੇਖੋ ਪਾਰਖ। ੪੭੯.੧, ੫੮੮.੧

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ : (ਸੰ.) (पारब्रह्मन्) ਸੰਗਿਆ—ਪਰਮਾਤਮਾ, ਪ੍ਰਭੂ, ਈਸ਼ਵਰ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ। ੨.ਸੋ.੧, ੨.ਦੋ.੨, ੩੪੩.੧

ਪਾਰਾਵਾਰ : (ਸੰ.) (पारावार) ਸੰਗਿਆ—ਪਰਲਾ ਅਤੇ ਉਰਲਾ ਕਿਨਾਰਾ ਦੋਵੇਂ ਕਿਨਾਰੇ, ਹਦ, ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੀ ਹੱਦ। ੧੪੨.੩, ੧੪੩.੨, ੧੯੫.੨, ੬੪੧.੧

ਪਾਰਿ : ਵੇਖੋ ਪਾਰ। ੧੬੬.੧, ੩੨੬.੧, ੫੧੬.੩, ੫੨੨.੧, ੫੩੮.੧

ਪਾਰੇ : ਵੇਖੋ ਪਾਰ। ਮਾਰ ਧਾੜ ਕਰੇ। ੨੨੧.੧

ਪਾਰੋ : (ਸੰ.) (पारदः)—ਪਾਰਾ, ਇਕ ਚਮਕੀਲੀ ਧਾਤੂ ਜੋ ਤਰਲ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਤੋਂ 13½ ਗੁਣਾਂ ਭਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ੨੫੮.੧, ੪੬੯.੧— ੪੬੯.੩, ੫੧੭.੧, ੫੫੭.੧

ਪਾਲੇ : (ਸੰ.) (पाल्) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਪਾਲਦਾ ਹੈ, ਪਰਵਰਿਸ਼, ਕਰਨਾ, ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਦਾ, ਪਾਲਕੇ। ਸੰਗਿਆ—ਪੰਕਤੀ ਕੰਧ, ਦੀਵਾਰ ਆਦਿ। ੩੫੭.੩

ਪਾਵ : (ਸੰ.) (पाद) ਸੰਗਿਆ—ਪੈਰ, ਪਦ, ਪਾਯ, ਸੇਰ ਆਦਿ ਦਾ ਚੌਥਾ ਭਾਗ, ਪਾਉ, ਪਾਵਣਾ ਆਦਿ। ੪੬੭.੧

ਪਾਵਉ : ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ, ਪਾਓ, ਪਾਵਓ, ਪਾਵਾਂ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਾਂ। ੫੦੩.੪

ਪਾਵਹੀ : ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਵੇਖੋ ਪਾਵ। ੧੦.੧, ੧੧.੨, ੪੪.੪, ੭੫.੩, ੮੭.੪, ੧੧੯.੨, ੧੨੦.੪, ੧੫੪.੨, ੧੬੩.੨, ੧੬੪.੪,

੧੭੮.੨, ੧੮੪.੨, ੧੯੫.੧, ੨੩੮.੪, ੨੭੪.੪, ੩੧੩.੩, ੩੪੧.੧, ੩੭੦.੪, ੪੩੦.੩, ੪੪੭.੪, ੪੬੩.੪, ੪੭੪.੪, ੪੭੯.੩, ੫੦੫.੪, ੫੧੩.੩, ੫੪੬.੧

ਪਾਵਹੀ : ਵੇਖੋ ਪਾਵਉ । ਪਾਣਣ, ਪਾਉਣਾ, ਪਾਉਂਦੇ । ੩੦੯.੪, ੪੧੨.੪, ੪੬੬.੩, ੬੨੦.੪, ੬੫੧.੨

ਪਾਵਕ : (ਸੰ.) (पावकः) ਸੰਗਿਆ, ਪੁ.—ਅਗਨੀ, ਅੱਗ, ਅਗਨੀ ਦੇਵ, ਤੇਜ਼, ਪਾਤ, ਵਿ.—ਸ਼ੁਧ ਜਾਂ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ । ੧੨੩.੪, ੧੨੪.੧, ੩੬੦.੧, ੩੬੦.੨, ੩੬੮.੪, ੩੯੪.੧, ੪੨੫.੩, ੪੭੮.੨, ੪੯੨.੨, ੫੨੯.੨, ੫੭੩.੩, ੫੯੮.੨, ੬੦੩.੨, ੬੨੫.੩

ਪਾਵਤ : (ਹਿੰ.) (प्राप्त) ਕ੍ਰਿ.—ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ, ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਪਾਉਣਾ । ੨੭੪.੩, ੩੪੯.੧, ੪੨੩.੪, ੫੩੦.੨, ੫੪੨.੨, ੫੫੬.ਸ.੧, ੬੬੨.੪

ਪਾਵਨ : (ਹਿੰ.) (पावन) ਕ੍ਰਿ.—ਪਾਉਣ, ਪਵਿਤਰ ਜਾਂ ਸ਼ੁੱਧ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਸ਼ੁੱਧ, ਪਵਿਤਰ, ਸ਼ਰਨ ਵਿਚ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਆਦਿ । ੮੩.੨, ੧੮੦.੪, ੧੮੩.੩, ੨੦੫.੧, ੩੮੭.੩, ੩੯੪.੪, ੪੫੦.੨, ੫੦੩.੧, ੫੦੪.੧, ੫੨੮.ਸ.੩, ੫੩੮.੨, ੫੪੧.੪, ੬੦੧.੧

ਪਾਵਰੀ : ਸੰਗਿਆ—ਖੜਾਉਂ, ਪਾਦੁਕਾ ਜੋ ਪੈਰ ਵਿਚ ਧਾਰਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ । ੨੨੦.੨

ਪਾਵੈ : ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਪੈਰੀ ਪੈਣਾ, ਚਰਨੀ ਪੈਣਾ ਆਦਿ । ੧੦.੧, ੫੪.੩, ੬੯.੪, ੧੪੩.੨, ੧੯੮.੪, ੨੨੧.੨, ੩੦੫.੧, ੪੫੪.੩, ੪੬੦.੨, ੪੬੧.੨, ੪੬੪.੩, ੪੬੯.੪, ੪੭੧.੪, ੪੮੪.੪, ੫੦੮.੪, ੫੧੦.੨, ੫੧੧.੩. ੫੨੭.ਸ.੧, ੫੩੪.੨, ੫੬੫.੨, ੬੦੮.੨, ੬੧੫.੧, ੬੧੯.੩, ੬੪੭.੨, ੬੪੭.੪

ਪਾਵੌ : ਵੇਖੋ ਪਾਵੇ । ਪਾ ਸਕਦੀ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੀ । ੬੬੩.੩

ਪਿਆਸ : (ਸੰ.) (पियासा)—ਤ੍ਰੇਹ, ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਦੀ ਇੱਛਾ, ਅਭਿਲਾਸ਼ਾ, ਚਾਹਨਾ, ਅਕਾਂਖਿਆ । ੬੨੧.੨

ਪਿਆਰ : ਵੇਖੋ ਪਯਾਰ । ੩੫੫.੧, ੩੫੫.੨, ੪੭੨.੧, ੬੪੭.੪

ਪਿਆਰੀ : (ਸੰ.) (प्रिय)—ਪਿਆਰ ਦਾ ਇਸਤਰੀ ਲਿੰਗ ਰੂਪ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰੀਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ । ੨੧੯.੧, ੩੪੫.੪, ੬੫੪.੨, ੬੫੫.੪, ੬੫੬.੪

ਪਿਆਰੋ : (ਸੰ.) (प्रिय)—ਪਿਆਰਾ, ਲਾਡਲਾ, ਸਨੇਹੀ । ੩੯੮.੧

ਪਿਆਵੈ : (ਹਿੰ.) (पिलाना) ਕ੍ਰਿ.—ਪਿਲਾਉ, ਪਵਾਵੇ, ਪਿਆਏ ਆਦਿ । ੩੯੨.੩, ੪੦੬.੨

ਪਿਸਨਹਾਰੀ : (ਸੰ.) (ਧਿਸ਼) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਪੀਸਣ ਵਾਲੀ, ਆਟਾ ਪੀਸਣ ਵਾਲੀ ੬੫੬.੩

ਪਿੰਜਰਨ : (ਸੰ.) (ਧਿਜਰ) ਵਿ.—ਪਿੰਜਰ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੱਡੀਆਂ ਦਾ ਢਾਂਚਾ, ਪਿੰਜਰ ਦਾ ਬਹੁ ਵਚਨ । ੬੩੧.੩

ਪਿੰਜਰਾ : (ਸੰ.) (ਧਿਜਰਸ੍) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਲੋਹੇ, ਬਾਂਸ ਆਦਿ ਦਾ ਬੰਦ ਕਰਨ ਯੋਗ—ਡੱਬਾ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਪੰਛੀ ਆਦਿ ਡੱਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ । ੫੮੨.੩

ਪਿੰਜਰੀ : ਵੇਖੋ ਪਿੰਜਰਾ । ਛੋਟਾ ਪਿੰਜਰਾ । ੨੩੦.੪, ੨੩੧.੧, ੨੪੨.੧, ੫੧੪.੨, ੬੩੪.੨

ਪਿੰਜਰੇ : ਵੇਖੋ ਪਿੰਜਰਨ । ਪਿੰਜਰਾ । ੫੨੬.੨

ਪਿੰਡ : (ਸੰ.) (ਧਿੜ) ਸੰਗਿਆ—ਸਰੀਰ, ਦੇਹ, ਕਾਇਆ, ਠੋਸ ਗੋਲਾ, ਗੋਲ ਖੰਡ, ਬਸਤੀ, ਘਰਾਂ ਦਾ ਸਮੂਹ ਆਦਿ । ੪੫.੪, ੫੩.੪, ੧੯੬.੩, ੨੮੦.੪, ੩੫੩.੧, ੫੧੭.੪, ੫੨੯.੩, ੬੨੪.੧

ਪਿਤ : (ਸੰ.) (ਧਿਤ੍ਤ)—ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬਣਨ ਵਾਲਾ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥ, ਪਿੱਤ, ਸਰੀਰ ਉਤੇ ਗਰਮੀ ਕਾਰਨ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਦਾਣੇ । ੧੧੬.੨, ੧੮੭.੩

ਪਿਤਾ : (ਸੰ.) (ਧਿਤ੍ਰ) ਸੰਗਿਆ—ਬਾਪ, ਜਨਕ, ਬਜ਼ੁਰਗ, ਪਿਤ੍ਰ । ੪੧.੩, ੧੦੦.੧, ੧੦੧.੧, ੧੦੧.੨, ੧੦੧.੩, ੧੦੨.੧, ੧੧੩.੨, ੧੧੪.੧, ੧੬੪.੩, ੨੬੪.੧, ੩੦੩.੨, ੩੭੦.੧, ੩੭੮.੧, ੪੩੬.੪, ੪੫੦.੧, ੪੭੨.੧, ੫੬੬.੨, ੫੭੯.੧

ਪਿਤਾਮਾ : (ਸੰ.) (ਧਿਤਾਸਣ) ਸੰਗਿਆ—ਪਿਤਾ ਦਾ ਪਿਤਾ, ਦਾਦਾ, ਬ੍ਰਹਮਾ, ਭੀਸ਼ਮ । ੧੦੦.੧

ਪਿਯਰ : (ਸੰ.) (ਧਿਸ਼੍) ਕ੍ਰਿ.—ਪੀਸਣਾ, ਪੀਹਣਾ । ਵਿ.—ਪੀਲਾ । ਸੰਗਿਆ—ਪਤੀ, ਪ੍ਰਿਯ । ੨੭੩.੩

ਪਿਆਰੋ : ਵੇਖੋ ਪਯਾਰੋ । ੩੯੨.੧

ਪਿਯੂਖ : ਵੇਖੋ ਪਯੂਖ । ੧੨੯.੨

ਪਿਰ : (ਸੰ.) (ਪ੍ਰਿਯ) ਵਿ.—ਪਿਆਰਾ, ਸੰਗਿਆ—ਪਤੀ, ਪਰਮੇਸ਼ਰ, ਪਰਮਾਤਮਾ । ੫੯੫.੩

ਪਿਰਾਤ : (ਸੰ.) (ਧਿਰਾਜਾ) ਕ੍ਰਿ.—ਪੀੜਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪੀੜਤ ਕਰਨਾ, ਦਰਦ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਹੋਣਾ, ਕਿਸੇ ਦੇ ਦੁੱਖ ਨਾਲ ਦੁੱਖੀ ਹੋਣਾ । ੫੧੭.੧

ਪਿਲਾਇ : ਵੇਖੋ ਪਿਆਵੇ । ੬੭੩.੨

ਪੀਓ : ਕ੍ਰਿ ਵਿ.—ਪੀਕੇ, ਪਾਨ ਕਰਕੇ । ਵਿ. ਪ੍ਰਿਯ, ਪਤੀ, ਪਿਆਰਾ । ੬੪੮.੨

ਪੀਅ : ਕ੍ਰਿ.—ਪੀਂਦੀ ਹੈ, ਮੂੰਹ ਰਾਹੀਂ ਅੰਦਰ ਲੰਘਾਉਂਦੀ ਹੈ । ਸੰਗਿਆ—ਪਤੀ । ਵਿ.—ਪਿਆਰਾ, ਪ੍ਰਿਯ, ਪਤੀ । ੪੧.੧, ੧੫੩.੩

ਪੀਅਤ : ਵੇਖੋ ਪਿਆਵੈ । ਪੀ. ਕੇ । ੩੩੨.੨, ੩੫੩.੨, ੩੭੪.੧

ਪੀਆਇ : ਵੇਖੋ ਪਿਆਵੇ । ੧੦੨.੩, ੬੬੫.੪

ਪੀਆਵਈ : ਵੇਖੋ ਪਿਆਵੇ । ੧੧.੪, ੨੦੮.੪

ਪੀਆਏ : ਵੇਖੋ ਪਿਆਏ । ੧੬.੨, ੭੭.੩, ੨੦੫.੨, ੪੩੨.੩

ਪੀਆਵੈ : ਵੇਖੋ ਪਿਆਵੇ । ੧੦.੪

ਪੀਏ : ਕ੍ਰਿ.—ਪੀਂਦਾ ਹੈ, ਪਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ । ੩੧੨.੨, ੪੪੦.੩, ੬੪੪.੩, ੬੬੬.੪

ਪੀਸਨ : (ਸੰ.) (ਪਿਬ) (ਪੇਸ਼ਣਿ) ਕ੍ਰਿ.—ਪੀਹਣਾ, ਪੀਸਣਾ, ਚੂਰ ਕਰਨਾ, ਚੂਰ ਚੂਰ ਕਰਨਾ । ੬੭੨.੨

ਪੀਸਨਕਾਰੀ : ਵੇਖੋ ਪੀਸਨ—ਪੀਹਣ ਵਾਲੀ, ਪੀਸਣ ਵਾਲੀ । ੬੫੬.੪

ਪੀਸਾਇ : ਵੇਖੋ ਪੀਸਨ । ਪੀਸਾ ਕੇ, ਪੀਹ ਕੇ । ੬੭੨.੨

ਪੀਸੇ : ਵੇਖੋ ਪੀਸਨ । ਪੀਸਣ ਦੁਆਰਾ, ਪੀਹਣ ਦੁਆਰਾ । ੧੨੩.੩

ਪੀਜੀਐ : ਵੇਖੋ ਪੀਏ । ਪੀਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪੀਵੋ, ਪਾਨ ਕਰੀਏ । ੨੫੨.੪, ੫੩੩.੪, ੫੮੪.੩, ੬੨੬.੪

ਪੀਟੈ : (ਹਿੰ.) (ਪੀਟਨਾ) ਕ੍ਰਿ.—ਮਾਰੇ, ਪ੍ਰਹਾਰ ਕਰੇ, ਕੁਟੇ, ਸੱਟ ਲਾਵੇ ਆਦਿ । ੬੧੪.੧

ਪੀਠ : (ਸੰ.) (ਪੀਠ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਪੱਥਰ ਜਾਂ ਲਕੜੀ ਦਾ ਬਣਿਆ ਆਸਣ, ਕਮਰ, ਪੀੜਾ, ਦੁੱਖ, ਆਦਿ । ੩੪੭.੪

ਪੀਤ : (ਸੰ.) (ਪੀਤ) ਵਿ.—ਪੀਲਾ, ਪੀਲੇ ਰੰਗ ਦਾ, ਪੀਤਾ ਹੋਇਆ, ਸੋਨੇ ਵਰਗਾ । ੫੯੬.੨, ੫੯੭.੩, ੬੦੦.੧

ਪੀਤਰਿ : (ਹਿੰ.) (ਪੀਤਲ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਪਿੱਤਲ, ਇਕ ਪੀਲੇ ਰੰਗ ਦੀ ਧਾਂਤ ਜੋ ਤਾਂਬੇ ਤੇ ਜਿਸਤ ਦਾ ਸੰਜੋਗ ਤੋਂ ਬਣਦੀ ਹੈ । ੫੯੬.੨

ਪੀਯ : (ਸੰ.) (ਪ੍ਰਿਯ)—ਸੰਗਿਆ—ਪ੍ਰੀਯ, ਪ੍ਰੀਤਮ, ਕੰਤ । ੫੭੧.੧, ੫੭੨.੪, ੫੭੩.੪

ਪੀਰ : (ਹਿੰ.) (ਪੀੜਾ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਪੀੜਾ, ਦੁੱਖ, ਦਰਦ । (ਫ਼ਾ) ਵਿ.—ਬਜ਼ੁਰਗ, ਸਿੱਧ, ਮਹਾਤਮਾ, ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦਾ ਗੁਰੂ । ੨੦੩.੪, ੩੧੩.੩, ੩੮੮.੨, ੪੧੯.੧

ਪੀਰਾ : ਵੇਖੋ ਪੀਰ । ਪੀੜਾ, ਦੁੱਖ, ਦਰਦ । ਵਿ.—ਪੀਲਾ । ੬੬੯.੩

ਪੀਰਾਨੀ : ਵੇਖੋ ਪੀਰ । ਪੀੜਿਤ ਹੋਣਾ । ੬੬੯.੩

ਪੀਵੈ : ਵੇਖੋ ਪੀਏ । ੨੯੧.੨

ਪੀੜ : ਵੇਖੋ ਪੀਰ । ੫੮੦.੧

ਪੀੜਾ : ਵੇਖੋ ਪੀਰ । ਦਰਦ । ੩੬੫.੩

ਪੁਸ਼ਟ : (ਸੰ.) (ਪੁਸ਼ਟ) ਵਿ.—ਪਾਲਿਆ ਪੋਸਿਆ, ਮੋਟਾ ਤਾਜਾ, ਦ੍ਰਿੜ, ਮਜ਼ਬੂਤ, ਪੂਰਨ, ਪੂਰਾ ਆਦਿ । ੨੪੫.੨, ੪੬੮.੩, ੬੪੪.੩

ਪਹਪ : (ਸੰ.) (ਪੁਸ਼੍ਪ) ਪੁ.—ਫੁੱਲ, ਪੁਸ਼ਪ, ਆਦਿ। ੩੭.੨, ੨੯੮.੩, ੩੭੦.੪, ੪੦੫.੧

ਪੁਹਪਵੰਤੀ : (ਸੰ.) (ਪੁਸ਼੍ਪਵਤੀ) ਵਿ.—ਫੁੱਲਾਂ ਵਾਲੀ, ਫੁੱਲ ਵਾਲੀ। ੬੩੭.੨

ਪੁਕਾਰ : (ਸੰ.) (ਪ੍ਰਕ੍ਰੋਸ਼) ਸੰਗਿਆ—ਆਵਾਜ਼ ਮਾਰਨਾ, ਆਵਾਜ਼ਾਂ, ਸੱਦ, ਬੁਲਾਵਾ ਆਦਿ। ੧੬੧.੨, ੩੫੬.੧, ੬੫੭.੩

ਪੁਜਸ : ਵੇਖੋ ਪੁਜਾਇ। ੧੩੦.੧—੧੩੦.੪, ੧੭੦.੧—੧੭੦.੪, ੧੯੨.੧, ੨੫੬.੧, ੪੭੨.੩

ਪੁਜਾਇ : (ਸੰ.) (ਪੂਜ੍) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਪੂਜਣਾ, ਸਤਿਕਾਰ, ਪੂਰਵਕ ਸੁਆਗਤ ਕਰਨਾ, ਅਰਾਧਨਾ, ਪਹੁੰਚਾਏ, ਪੁਜਾਏ। ੩੫੭.੪

ਪੁਜਾਈਐ : ਵੇਖੋ ਪੁਜਾਇ। ੪੭੨.੨, ੫੨੨.੪, ੬੪੧.੪

ਪੁਜਾਤ : ਵੇਖੋ ਪੁਜਾਇ। ਕ੍ਰਿ.—ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ, ਪੁਜਾਣਾ ਆਦਿ। ੫੨੧.੪, ੫੭੨.੪

ਪੁਜਾਰੀ : (ਸੰ) (ਪੁਜਾਰੀ) ਸੰਗਿਆ—ਪੂਜਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ। ੪੮੫.੪

ਪੁਜਾਵਈ : ਵੇਖੋ ਪੁਜਾਤ। ਕ੍ਰਿ.—ਪੂਜਾ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਪੂਜਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ। ੭੫.੨, ੩੩੦.੪, ੪੬੨.੪, ੬੭੪.੪

ਪੁਜਾਵਹੀ : ਵੇਖੋ ਪੁਜਾਵਈ। ਪੁਜ ਸਕਦੀ, ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੀ। ੬੬੫.੪

ਪੁਜਾਵੈ : ਵੇਖੋ ਪੁਜਾਇ। ਪੁਜਾ ਦਿੰਦਾ, ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੰਦਾ। ੨੦੯.੩, ੪੮੧.੨

ਪੁਜੇ : ਵੇਖੋ ਪੁਜਾਵਈ। ਪੁਜਦੇ, ਪਹੁੰਚੇ। ੬੫੧.੧, ੬੫੧.੨

ਪੁਤਰੀ : (ਸੰ.) (ਪੁਤ੍ਰੀ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਬੇਟੀ, ਧੀ, ਮਾਦਾ ਸੰਤਾਨ। ੨੦੪.੨, ੨੧੩.੧

ਪੁਨ : (ਸੰ.) (ਪੁਨਰ)—ਫਿਰ, ਦੂਸਰੀ, ਵਾਰ, ਦੁਬਾਰਾ, ਪਿਛੇ, ਉਪਰੰਤ ਆਦਿ। ੧.ਛੰ.੩, ੭੧.੨, ੧੬੬.੩, ੨੩੨.੧, ੨੪੪.੧, ੩੪੮.੪, ੩੪੯.੨, ੩੬੩.੨, ੩੮੮.੩, ੪੦੧.ਸ.ਛੰ.੩, ੪੧੯.੨, ੪੧੯.੪, ੪੩੧.੧, ੫੦੦.੩, ੫੩੧.੧, ੫੪੮.੪, ੫੫੭.੧, ੫੬੮.੧, ੫੭੬.੪, ੫੭੭.੧, ੫੭੭.੪, ੫੮੪.੧, ੫੮੬.੨, ੫੯੧.੨, ੬੦੩.੨, ੬੨੩.੨, ੬੨੫.੧, ੬੫੭.੧, ੬੫੯.੩, ੬੬੫.੩, ੬੬੬.੩

ਪੁਨਹ : ਵੇਖ ਪੁਨ। ੨੨੮.੩, ੨੩੯.੨, ੨੪੩.੧—੨੪੩.੩, ੪੭੬.੧, ੪੭੯.੨, ੪੯੭.੧, ੫੦੦.੧—੫੦੦.੪, ੫੦੨.੧, ੫੦੨.੨

ਪੁਨਯ : ਵੇਖੋ ਪੁੰਨ। ੫੪੩.੩

ਪੁੰਨ : (ਸੰ.) (ਪੁਣ੍ਯ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਧਰਮ, ਸਵਾਬ, ਧਰਮ ਕਾਰਜ, ਚੰਗਾ ਕੰਮ, ਨੇਕ ਕਾਰਜ, ਸ਼ੁਭ ਕਰਮ, ਨੇਕ ਕੰਮ। ੯੦.੨, ੨੫੫.੧, ੩੦੬.੪, ੩੧੪.੪, ੩੧੫.੩, ੬੩੦.੨, ੬੭੩.੧, ੬੭੩.੩

ਪੁਨੀਤ : (ਸੰ.) (पुनीत) ਵਿ.—ਪਵਿਤ੍ਰ, ਪਵਿਤ੍ਰ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ, ਪਾਕ। ੩੭.੪, ੮੩.੨, ੮੩.੩, ੮੪.੪, ੩੩੯.੪, ੪੧੯.੪

ਪੁਰ : (ਸੰ.) (पुर) ਸੰਗਿਆ—ਗੜ੍ਹ, ਘਰਾਂ ਦਾ ਸਮੂਹ, ਨਗਰ ਆਦਿ। ੩੩.੨, ੫੭.੧, ੨੨੯.੪, ੨੩੦.੪, ੨੪੨.੨, ੨੪੭.੨

ਪੁਰਖ : (ਸੰ.) (पुरष) ਸੰਗਿਆ—ਪੁਰਸ਼, ਆਦਮੀ, ਨਰ, ਮਾਦਾ ਦਾ ਉਲਟ। ੧.ਸੋ.੧, ੧.ਦੋ.੧, ੧.ਛੰ.੪, ੮.ਸੋ.੨, ੮.ਦੋ.੨, ੮.ਛੰ,੧, ੭੯.੩, ੨੩੬.੪, ੩੬੬.੪, ੪੪੩.੧, ੪੪੫.੧, ੪੬੬.੧, ੫੮੬.੪

ਪੁਰਖਨ : ਵੇਖੋ ਪੁਰਖ। ਪੁਰਖੇ, ਪੂਰਵਜ਼। ੪੬੭.੩

ਪੁਰਬ : (ਸੰ.) (पर्वन्) ਸੰਗਿਆ—ਪੁਰਬ, ਤਿਉਹਾਰ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਾਰਮਿਕ-ਦਿਨ। ੧੧੭.੨, ੩੦੪.੩, ੩੩੯.੧

ਪੁਰਾਣ : (ਸੰ) (पुराण) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—18 ਪੁਰਾਣਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਪੁਰਾਣ, ਹਿੰਦੂਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਧਾਰਮਕ ਗ੍ਰੰਥ। ੩੪੧.੨, ੫੪੦.ਝ.ਛੰ.੧, ੫੪੩.੧

ਪੁਰਾਤਨ : (ਸੰ.) (पुरातन) ਵਿ.—ਪੁਰਾਣਾ, ਪ੍ਰਾਚੀਨ, ਆਦਿ ਕਾਲ ਦਾ। ੩੭੧.੪, ੫੬੩.੪

ਪੁਰਾਨ : ਵੇਖੋ ਪੁਰਾਣ। ੧੮੫.੨, ੧੯੨.੩

ਪੂਛ : (ਸੰ.) (पृछ) ਸੰਗਿਆ—ਪੁੱਛਣਾ, ਪੁੱਛਕੇ। ਵੇਖੋ ਪੂੰਛ। ੪੪੭.੨

ਪੂੰਛ : (ਸੰ.) (पुच्छ) ਸੰਗਿਆ—ਪੂਛਲ, ਦੁੰਮ। ੩੯੦.੩

ਪੂਛਤ : ਵੇਖੋ ਪੂਛ। ਪੁੱਛਦਾ ਹੈ। ੪੩੯.੧—੪੩੯.੩, ੪੪੮.੨, ੫੭੫.੪

ਪੂਛੇ : ਵੇਖੋ ਪੂਛ। ਪੁਛੇ। ੨੨੧.੩

ਪਛੈ : ਵੇਖੋ ਪੂਛ। ੪੩੮.੧—੪੩੮.੩, ੪੭੪.੧—੪੭੪.੩, ੫੮੭.੧

ਪੂਜ : (ਸੰ.) (पूज्य) ਵਿ.—ਪੂਜਣਯੋਗ, ਪੂਜਨੀਕ, ਪੂਜਨੀਯ, ਧਾਰਮਿਕ ਰਸਮ। ੧੮੦.੪, ੧੮੨.੩, ੨੬੧.੪, ੨੭੮.੩

ਪੂਜਸ : ਵੇਖੋ ਪੂਜਾ। ੧੩੧.੪

ਪੂਜਤ : ਵੇਖੋ ਪੂਜਾ। ਪੂਜਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ। ੧੭੮.੪

ਪੂਜਨ : ਵੇਖੋ ਪੂਜਾ। ਪੂਜਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਪੂਜਨੀਕ, ਪੂਜਣ ਯੋਗ। ੧੮੦.੪

ਪੂਜਾ : (ਸੰ.) (पूजा) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਅਰਚਨਾ, ਅਰਾਧਨਾ, ਆਦਰ, ਸਤਿਕਾਰ, ਧਿਆਨ, ਪੂਜਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੧੮.੩, ੩੦.੩, ੮੭.੩, ੧੨੫.੨, ੧੩੭.੪, ੧੩੯.੪, ੨੧੫.੧, ੨੫੫.੧, ੩੨੮.੩, ੩੯੫.੪, ੪੮੨.੨, ੪੯੯.੩, ੫੦੫.੪, ੬੨੭.੧

ਪੂਜਾਏ : ਵੇਖੋ ਪੂਜਾ। ੧੭੯.੩

ਪੂਜਾਚਾਰ : ਵੇਖੋ ਪੂਜਾ। ਪੂਜਨ ਅਚਾਰ, ਪੂਜਾ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਧੀਵਤ ਰੀਤ, ਪੂਜਾ ਕਰਨ ਦੀ ਰਸਮ। ੧੯੨.੧

ਪੂਜਾਵਈ : ਪੁਜ ਸਕਦੀ, ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੀ । ੧੭੮.੪

ਪੂਜਾਵਹੀ : ਪੁਜਾਵਹੀ । ਪੁਜ ਸਕਦੀ । ੬੫੧.੩

ਪੂੰਜੀ : (ਸੰ.) (ਧੁੰਜ:) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਇਕੱਤਰ ਧਨ, ਸਰਮਾਇਆ ਕਮਾਇਆ ਧਨ, ਅਚਲ ਸੰਪਤੀ । ੩੭੦.੧

ਪੂਜੀਅਤ : ਵੇਖੋ ਪੂਜਾ । ਪੂਜੇ ਜਾਂਦੇ । ੨੯੦.੩

ਪੂਜੀਐ : ਵੇਖੋ ਪੂਜਾ । ਪੂਜੀਦਾ ਹੈ, ਪੂਜਾ ਕਰੀਦੀ ਹੈ । ੨੮੯.੧—੨੮੯.੪

ਪੂਜੇ : ਵੇਖੋ ਪੂਜਾ । ਪਹੁੰਚੇ, ਪੁੱਜ ਸਕਦੀ । ੬੪੬.੪

ਪੂਤ : (ਸੰ.) (ਪੁਤ੍ਰ) ਸੰਗਿਆ—ਬੇਟਾ, ਲੜਕਾ, ਪੁੱਤਰ ! ਵਿ.—ਪਵਿੱਤਰ, ਸ਼ੁੱਧ, ਸਤਿ । ੨੨੮.੧, ੨੨੮.੨, ੨੬੪.੧, ੪੭੬.੩, ੫੬੬.੧

ਪੂਰ : (ਸੰ.) (ਪੂਰ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਭਰਨਾ, ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨਾ, ਪਾਣੀ ਦਾ ਹੜ੍ਹ, ਸਰੋਵਰ, ਤਲਾਬ, ਪੂੜੀ, (ਹਿੰ) ਵਿ:—ਵੇਖੋ ਪੂਰਣ । ੨੮.੧, ੩੧.੨, ੨੨੯.੪, ੩੧੦.੧

ਪੂਰਣ : (ਸੰ.) (ਪੂਰ੍ਣ) ਵਿ.—ਪੂਰਨ, ਸੰਪੂਰਣ, ਉਤਮ, ਸ੍ਰੇਸ਼ਠ ਕ੍ਰਿ.—ਪੂਰਨਾ, ਭਰਨਾ । ੨੫੪.੧, ੨੭੬.੧—੨੭੬.੪, ੨੭੭.੧, ੫੧੮.੩, ੫੩੧.੪, ੫੩੫.੪, ੫੩੬.੩, ੫੪੬.੧, ੫੪੭.੩

ਪੂਰਨ : ਵੇਖੋ ਪੂਰਣ । ੨.ਸੋ.੨, ੨.ਦੋ.੨, ੭.ਸੋ.੧, ੭.ਦੋ.੧, ੭.ਛੰ.੪, ੧੬.੨, ੨੧.੪, ੨੨.੧, ੨੬.੧, ੩੫.੪, ੩੬.੧, ੩੭.੧, ੩੮.੧, ੪੨.੪, ੪੬.੪, ੪੮.੪, ੫੩.੧, ੬੮.੪, ੧੦੩.੪ ੧੦੬.੨, ੧੦੬.੪, ੧੦੮.੧, ੧੧੦.੪, ੧੧੨.੧, ੧੧੯.੨, ੧੨੪.੨, ੧੨੫.੧, ੧੨੫.੪, ੧੩੩.੧, ੧੩੩.੪, ੧੩੭.੧, ੧੩੮.੩, ੧੩੬.੧—੧੩੯.੪, ੧੪੧.੪, ੧੪੪.ਝ.ਛੰ.੧, ੧੪੫.ਝ.ਛੰ.੪, ੧੪੭.੩, ੧੪੮.੪, ੧੪੪.੩, ੧੫੦.੨, ੧੫੨.੧—੧੫੨.੪, ੧੫੩.੪, ੧੬੯.੧, ੧੭੧,੧, ੧੮੯.੧—੧੮੯.੩, ੧੯੫.੩, ੨੨੭.੨, ੨੪੪.੪, ੨੫੭.੩, ੨੬੦.੪, ੨੭੧.੪, ੨੮੪.੧, ੨੮੪.੪, ੨੮੫.੧, ੩੦੯.੨, ੩੨੨.੪, ੩੪੧.੪, ੩੪੩.੧, ੩੪੮.੨, ੩੫੩.੧, ੩੫੪.੪, ੩੫੬.੪, ੩੬੭.੧, ੩੭੧.੨, ੩੭੯.੨, ੩੯੪.੩, ੩੯੫.੩, ੩੯੬.੪, ੪੧੪.੩, ੪੨੧.੨, ੪੨੮.੧, ੪੩੦.੪, ੪੩੧.੪, ੪੫੧.੪, ੪੫੫.੪. ੪੫੭.੪, ੪੫੮.੧, ੪੬੨.੧, ੪੬੨.੨, ੪੬੨.੪, ੪੬੬.੧, ੪੮੬.੪, ੫੦੯.੩, ੫੨੫.੨, ੫੪੩.੪, ੫੬੩.੨, ੫੬੪.੩, ੫੬੭.੪, ੫੬੯.੨, ੫੭੩.੧, ੫੭੯.੪, ੫੮੬.੪, ੬੦੫.੨, ੬੦੯.੪, ੬੪੨.੧, ੬੫੫.੧, ੬੫੭.੨, ੬੬੧.੪, ੬੬੯.੧

ਪੂਰਨਮਾਸੀ : (ਸੰ.) (ਪੂੌਰਣਮਾ) ਸੰਗਿਆ—ਉਜਲੇ ਪੱਖ ਦੀ ਅੰਤਮ ਤਾਰੀਖ ਜਿਸ ਦਿਨ ਚੰਦਰਮਾ ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦਿਸਦਾ ਹੈ, ਪੂੰਨਿਆ । ੩੪੫.੧

ਪੂਰਬ : ਵੇਖੋ ਪੁਰਬ । ਪੂਰਬ ਦਿਸ਼ਾ, ਪੱਛਮ ਦੀ ਵਿਰੋਧੀ ਦਿਸ਼ਾ । ੭੨.੧, ੨੯੬.੨, ੩੩੧.੧, ੩੯੬.੧, ੩੯੯.੧

ਪੂਰਵ : ਵੇਖੋ ਪੂਰਬ । ੯੯.੧, ੨੧੧.੧, ੪੯੬.੧, ੫੧੧.੧

ਪੂਰੀ : ਵੇਖੋ ਪੂਰਨ । ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਪੂੜੀ । ੫੬੨.੧

ਪੂਰੈ : (ਸੰ.) (ਪੂਰ) ਵਿ.—ਪੂਰਾ, ਪੂਰਨ, ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ, ਪਰਿਪੂਰਣ । ਕ੍ਰਿ.—ਪੂਰਨਾ, ਭਰਨਾ ਆਦਿ । ੪੫੪.੪

ਪੇਖ : (ਸੰ.) (ਪ੍ਰੇਕ੍ਸ਼ਣ) ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਵੇਖਕੇ, ਦੇਖਣਾ, ਨਿਹਾਰਨਾ, ਵਿਚਾਰਨਾ, ਸੋਚਣਾ । ਸੰਗਿਆ—ਤਮਾਸ਼ਾ, ਨਜ਼ਾਰਾ, ਖੇਲ, ਦ੍ਰਿਸ਼ । ੭੮.੨, ੧੪੦.੪, ੧੬੦.੧, ੧੬੦.੨, ੨੭੫.੧ ੩੫੬.੧, ੩੫੬.੪, ੩੫੮.੧, ੩੫੮.੩, ੪੩੨.੪, ੪੬੧.੨, ੪੯੩.੨, ੫੧੩.੩, ੫੨੬.੨, ੫੨੭.ਸ.੨, ੫੬੭.੪, ੫੭੬.੪, ੫੯੫.੩, ੬੪੫.੨, ੬੬੯.੧

ਪੇਖਈ : ਵੇਖੋ ਪੇਖ । ਵੇਖ ਸਕਦਾ । ੩੫੨.੧

ਪੇਖਤ : ਵੇਖੋ ਪੇਖ । ਵੇਖਦਿਆ, ਤਕਦਿਆ ਸਾਰ । ੧੬੭.੩, ੩੭੭.੨, ੫੮੮.੧, ੫੯੨.੨, ੬੧੭.੨, ੬੨੧.੪

ਪੇਖਤਾ : (ਸੰ.) (ਪ੍ਰੇਕ੍ਸ਼ਕ)—ਵੇਖਣ ਵਾਲਾ, ਤੱਕਣ ਵਾਲਾ । ੯੯.੩

ਪੇਖਯੋ : ਵੇਖੋ ਵੇਖ । ਵੇਖਿਯੋ, ਦੇਖਿਆ ਹੈ । ੬੪੨.੪, ੬੪੮.੨

ਪੇਖਿ : ਵੇਖੋ ਪੇਖ । ਵੇਖਕੇ, ਤਕ ਕੇ । ੨੭੫.੪, ੩੫੬.੧, ੩੫੮.੩, ੪੬੧.੨, ੫੬੭.੪, ੫੭੬.੧, ੫੯੫.੩, ੬੪੫.੨, ੬੬੯.੧

ਪੇਖਿਯਤ : ਵੇਖੋ ਪੇਖੀਅਤਿ । ਵੇਖਦਾ, ਤੱਕੀਦਾ । ੧੧੦.੩, ੧੯੬.੧

ਪੇਖੀਐ : ਵੇਖੋ ਪੇਖ । ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਦਿਸਦੀ ਹੈ । ੩੬੩.੩, ੪੧੯.੧, ੬੩੧.੨

ਪੇਖੈ : ਵੇਖੋ ਪੇਖ । ਦੇਖਦਾ ਹੈ, ਤੱਕਦਾ ਹੈ, ਵੇਖਦਾ ਹੈ । ੧੧.੨, ੪੯੩.੧, ੫੬੭.੧

ਪੈ : (ਹਿੰ.) (ਪੈ)—ਪਰੰਤੂ, ਕਿੰਤੂ, ਪਰ, ਅਵੱਸ਼ । ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਪੈਕੇ, ਉਤੇ, ਪੜਕੇ । ੭੮.੧, ੧੦੧.੧, ੧੦੨.੨, ੧੬੨.੨, ੧੭੨.੧, ੧੭੨.੩, ੨੦੨.੧, ੨੦੭.੧, ੨੧੯.੩, ੨੭੬.੨, ੩੧੮.੧, ੩੧੮.੨, ੩੩੨.੨, ੩੫੨.੩, ੩੫੩.੨, ੩੬੨.੩, ੩੬੩.੨, ੩੮੬.੩, ੩੯੨.੩, ੪੧੧.੩, ੪੧੯.੩, ੪੧੯.੪, ੪੫੨.੨, ੪੬੪.੨, ੪੬੬.੪, ੪੭੪.੨, ੪੭੪.੪, ੪੭੫.੨, ੪੭੫.੩, ੪੭੬.੩, ੪੭੮.੧—੪੭੮.੩, ੪੯੦.੧, ੪੯੧.੩, ੫੦੫.੩, ੫੨੩.੩, ੫੨੪.੧, ੫੨੪.੩, ੫੬੨.੧, ੫੬੨.੨, ੫੯੧.੧, ੫੯੧.੪, ੬੨੯.੩, ੬੭੦.੨, ੬੭੧.੨

ਪੈਸਤ : (ਸੰ.) (प्रविश्ट) ਕ੍ਰਿ.—ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨਾ, ਅੰਦਰ ਜਾਣਾ, ਵੜ੍ਹਨਾ, ਘੁੰਮਣਾ। ੪੧.੨, ੫੪੮.੨, ੫੫੪.੩, ੬੪੩.੨

ਪੈਸਾ : (ਹਿੰ.) (पैसा) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਭਾਰਤੀ ਸਿੱਕਾ, ਧਨ, ਦੌਲਤ, ਮਾਇਆ। ੪੭੯.੧

ਪੈਜ : (ਹਿੰ.) (प्रतिज्ञा) ਸਗਿਆ—ਪ੍ਰਤਿਸ਼ੱਠਾ, ਮਾਣ, ਇਜ਼ੱਤ, ਪ੍ਰਤਿਗਿਆ, ੬੨੮.੪

ਪੈਠੇ : (ਹਿੰ.) (पैठ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਦਖ਼ਲ, ਦਾਖ਼ਲਾ, ਗਤੀ, ਪਹੁੰਚ ਆਦਿ। ੫੯੫.੨

ਪੈਂਡਾ : (ਹਿੰ.) (पैंड़ा) ਸੰਗਿਆ—ਪੰਧ, ਰਸਤਾ, ਮਾਰਗ, ਪੈਦਲ ਰਸਤਾ, ਪੈਰਾਂ ਨਾਲ ਤੁਰਿਆਂ ਰਸਤਾ। ੧੧੧.੧, ੧੧੧.੨

ਪੈਰੀ : ਸੰਗਿਆ—ਪੈਰੀ ਪੈਣਾ, ਬੰਦਨਾ ਕਰਨਾ, ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ, ਚਰਨ-ਛੁਹਣਾ। ੫੫੬.ਸ.੪

ਪੈਰਆ : (ਹਿੰ.) (पैरना)—ਨਦੀ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਤਰਕੇ ਪਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸਥਾਨ। ੧੬੭.੩

ਪੋਈ : (ਸੰ.) (प्रोत) ਕ੍ਰਿ.—ਪ੍ਰੋਣਾ, ਸੀਊਣਾ, ਪਰੋਤਾ ਹੋਇਆ, ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਵੇਲ, ਗੰਨੇ ਦਾ ਪੋਰ, ਅੰਕੁਰ। ੧੬੬.੪

ਪੋਈਅਤ : ਵੇਖੋ ਪੋਈ। ਪਰੋਈਦਾ। ੬੩੧.੧

ਪੋਈਐ : ਵੇਖੋ ਪੋਈ। ੪੯੯.੩

ਪੋਸਤ : (ਫ਼ਾ) (पोसत) ਸੰਗਿਆ—ਅਫ਼ੀਮ ਦਾ ਡੋਡਾ, ਅਫ਼ੀਮ ਦਾ ਬੂਟਾ, ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਅਮਲ, ਛਿੱਲੜ, ਛਿੱਲਕਾ ਆਦਿ। ੫੯੧.੧ ੬੪੪.੩

ਪੋਸਤੀ : (ਫ਼ਾ) (पोसती) ਸੰਗਿਆ—ਪੋਸਤ ਪੀਣ ਵਾਲਾ, ਅਮਲੀ। ੫੯੧.੧

ਪੋਹੇ : ਕ੍ਰਿ.—ਪੋਹਣਾ, ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਹੋਣਾ, ਦਾਖ਼ਲ ਹੋਣਾ; ਘੁਸਣਾ, ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨਾ ਆਦਿ। ੫੦੭.੪, ੬੩੯.੪

ਪੋਖ : (ਸੰ.) (पोषण) ਵਿ.—ਪਾਲਣ ਪੋਸ਼ਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਪੋਹ ਦਾ ਮਹੀਨਾ। ੧੬.੨, ੧੧੩.੨, ੩੫੭.੧

ਪੋਖਤ : ਵੇਖੋ ਪੋਖ। ੩੭੮.੧

ਪੋਖਰ : (ਸੰ.) (पोखर) ਸੰਗਿਆ—ਤਲਾਬ, ਟੋਭਾ, ਛੱਪੜੀ, ਛੱਪੜ ਆਦਿ। ੪੭੨.੨

ਪੋਖੈ : ਵੇਖੋ ਪੋਖ। ਪੋਸ਼ਣ ਕਰੇ। ੧੦੨.੩

ਪੋਚੈ : (ਹਿੰ.) (पोतना) ਸੰਗਿਆ—ਲੇਪ ਕਰਨਾ, ਪੋਚਾ ਦੇਣਾ, ਪੋਚਾ ਫੇਰਨਾ, ਸਫ਼ਾਈ ਕਰਨਾ। ੫੯੩.੨

ਪੋਟ : (ਹਿੰ.) (ਧੋਟ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਗਠੜੀ, ਪੋਟਲੀ, ਕਫ਼ਨ ਦੇ ਉਪਰਲਾ, ਕਪੜਾ। ੧੭੧.੩, ੨੧੩.੨, ੨੯੮.੧

ਪੋਤ : (ਸੰ.) (ਪ੍ਰੋਤ) ਵਿ.—ਪਿਰੋਇਆ ਹੋਇਆ, ਮਿਲਿਆ ਹੋਇਆ, ਜਾੜਿਆ ਹੋਇਆ। ੩.ਛੰ.੩, ੧੮੫.੪, ੧੮੭.੪

ਪੋਥੀ : (ਸੰ.) (ਪੋਤਥਅ੍ਰਾ) (ਹਿੰ.) (ਧੋਥੀ) ਸੰਗਿਆ—ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਪੁਸਤਕ, ਪੁਰਾਤਨ, ਪੁਸਤਕ ਜਾਂ ਗ੍ਰੰਥ, ਛੋਟੀ ਧਾਰਮਕ ਪੁਸਤਕ। ੫੬੨.੪

ਪੌਨ : (ਸੰ.) (ਧਵਨ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਹਵਾ, ਵਾਯੂ, ਸਾਹ, ਪ੍ਰਾਣ, ਆਦਿ। ੭੪.੩, ੧੫੬.੪, ੩੬੦.੨, ੩੬੧.੩

ਫ

ਫਸੇ : (ਹਿੰ.) (ਫਾਂਸ) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਫੰਦੇ ਵਿਚ ਫਸਣਾ, ਕਸਿਆ ਜਾਣਾ, ਛੁਟਕਾਰਾ ਨਾ ਹੋਣਾ, ਮੁਕਤੀ ਨਾ ਹੋਣਾ। ੫੯੦.੨

ਫਟਕ : (ਸੰ.) (ਸਫਟਿਕ) (ਹਿੰ.) (ਫਟਕਨਾ) ਪੁ.—ਬਿਲੋਰ, ਸ਼ੀਸ਼ਾ, ਕੱਚ ਦਾ ਬਣਿਆ ਮੋਤੀ, ਫਟਕਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਜਾਂ ਭਾਵ। ੩੮੯.੧, ੫੯੭.੩

ਫਟਿ : ਵੇਖੋ ਫਾਟ। ਫਟਣਾ। ੧੭੪.੧

ਫਟੀ : ਵੇਖੋ ਫਟਿ। ੨੧੦.੩

ਫਨਿਦ੍ਰ : (ਸੰ.) (ਫਣੀਨ੍ਦ੍ਰ) ਪੁ.—ਸ਼ੇਸ਼ ਨਾਗ, ਫਨ ਵਾਲਾ ਨਾਗ, ਸੱਪ। ੪੫੩.੩

ਫਨ : (ਸੰ.) (ਫਣਿਨ੍)—ਸੱਪ ਦੇ ਸਿਰ ਦੇ ਆਸ ਪਾਸ ਦਾ ਭਾਗ, ਫਣਧਾਰੀ ਸੱਪ, ਸ਼ੇਸ਼ਨਾਗ। ੬੭੧.੧

ਫਨਗ : ਵੇਖੋ ਫਨ। (ਫਨ+ਅਗਰ) ਫਣਾਂ ਦੇ ਅਗੇ ਭਾਵ ਫਣਾਂ ਦੇ ਉਤੇ। ੫੫੫.੧

ਫਨੰਗ : ਵੇਖੋ ਫਨ। (ਫਨ+ਅੰਗ) ਫਨ ਦੇ ਭਾਗ। ੫੭੩.੨

ਫਨਾਗ੍ਰ : ਵੇਖੋ ਫਨ। (ਫਨ+ਅਗ੍ਰ) ਫਨ ਦਾ ਅਗਲਾ ਭਾਗ। ੫੫੫.੧

ਫਨਿ : ਵੇਖੋ ਫਨ। ਸੱਪ। ੪੪੫.੨

ਫਬਿ : (ਸੰ.) (ਫਬਨਾ) ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਰਖਣ ਤੇ ਚੰਗਾ ਲਗਣਾ, ਫਬਣਾ, ਸ਼ੋਭਣਾ। ੪੨੭.੩

ਫਰਕਤ : (ਹਿੰ.) (ਫਰਕਨਾ) ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਫਰਕਣਾ, ਕੰਬਣਾ। ਏਧਰ ਉਧਰ ਹਿਲਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੬੬੫.੧

ਫਲ : (ਸੰ.) (ਫਲਮ੍) ਪੁ.—ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਫਲ, ਨਤੀਜਾ, ਪਰਿਣਾਮ ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਖਾਣ ਵਾਲਾ ਪਦਾਰਥ (ਫਲ)। ੬.ਸੋ.੧, ੬.ਦੋ.੨, ੧੫.੧—੧੫.੪, ੧੯.੧—੧੯.੪, ੨੦.੧—

੨੦.੪, ੩੦.੧, ੩੩.੪, ੩੯.੨, ੪੯.੧, ੪੯.੨, ੫੫.੨, ੫੬.੧, ੫੯.੪, ੭੨.੨, ੭੪.੨, ੧੨੫.੨, ੧੨੬.੧, ੧੩੦.੪, ੧੪੮.੨, ੧੫੫.੧, ੧੭੮.੨, ੧੮੧.੧, ੧੮੨.੧, ੧੮੫.੪, ੧੯੩.੪, ੨੦੨.੩, ੨੪੯.੩, ੨੭੬.੪, ੩੦੭.੩, ੩੦੯.੪, ੩੨੬.੧, ੩੪੧.੩, ੩੬੬.੧, ੩੬੮.੧, ੩੭੦.੪, ੩੮੩.੪, ੩੮੫.੩, ੩੯੧.੪, ੩੯੩.੪, ੩੯੬.੨, ੩੯੯.੩, ੪੦੪.੧, ੪੦੫.੧, ੪੧੫.੧, ੪੪੧.੨, ੪੪੬.੪, ੪੫੧.੩, ੪੫੬.੧, ੪੫੬.੪, ੪੭੮.੪, ੪੮੮.੩, ੪੮੯.੪, ੪੯੭.੧, ੫੧੦.੧, ੫੩੪.੧, ੫੫੯.੩, ੫੬੪.੨, ੫੮੬.੨, ੫੮੯.੨, ੫੯੭.੩, ੬੦੮.੧, ੬੩੫.੨, ੬੭੩.੨

ਫਲਤ : (ਸੰ.) (फलृ)—ਦਰਖਤਾਂ ਦੇ ਫਲਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਫਲਦਾ ਹੋਇਆ, ਭਰਪੂਰ ਹੁੰਦਾ ਹੋਇਆ । ੫੬੪.੨

ਫਲੰਤੇ : (ਹਿੰ.) (फलता) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਫਲਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ । ੪੫੬.੧

ਫਲਦਾਈ : (ਸੰ.) (फलद)—ਫਲਦਾਇਕ, ਫਲ ਦੇਣ ਵਾਲਾ, ਵਾਲੀ । ੩੩੭.੪

ਫਲੇ : (ਸੰ.) (फल)—ਫਲਣ ਦੁਆਰਾ, ਫਲ ਕੇ । ੬੩੮.੨

ਫਾਸੀ : (ਸੰ.) (फांसी, पाश) ਇ.—ਫਸਾਉਣ ਦਾ ਫੰਦਾ, ਰਸੀ ਦਾ ਫੰਦਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਗਲੇ ਵਿਚ ਫਸਾਉਣ ਨਾਲ ਮੌਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਬੰਧਣ, ਫਾਹੀ । ੭੦.੩, ੧੮੨.੪, ੨੪੦.੩, ੫੯੦.੨

ਫਾਸੈ : ਫਸ ਜਾਣਾ, ਫਸ ਜਾਂਦਾ, ਕਾਲ ਵਿਚ ਫਾਹਿਆ ਜਾਣਾ । ੫੯੦.੨

ਫਾਟ : (ਹਿੰ.) (फटृ)—ਫਟਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਜਾਂ ਭਾਵ । ੧੭੪.੧

ਫਾਟੋ : ਵੇਖੋ ਫਾਟ । ਫਟਣਾ, ਫਟਿਆ ਹੋਇਆ, ਪਾਇਆ ਹੋਇਆ । ੪੧੯.੨

ਫਾਂਧਤ : (ਹਿੰ.) (फांधना) ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਕੁਦੱਣਾ, ਉਛਲਣਾ । ੩੧੩.੨

ਫਾਰ : (ਸੰ.) (स्फार) ਪੁ.—ਖੰਡ, ਟੁਕੜਾ, ਫਾੜੀ । ੨੨੯.੧

ਫਿਰ : (ਹਿੰ.) (फिरना)—ਦੁਬਾਰਾ, ਫੇਰ, ਮੁੜ ਕੇ । ੧੮੪.੧

ਫਿਰਤ : (ਹਿੰ.) (फिरना) ਕ੍ਰਿ.—ਮੁੜਕੇ ਵਾਪਸ ਆਉਣਾ, ਫਿਰਣਾ, ਘੁੰਮਣਾ ਫਿਰਣਾ । ੯੫.੨, ੧੫੫.੧, ੨੨੩.੧, ੨੩੧.੧, ੪੬੦.੨, ੬੪੭.੪

ਫਿਰਿਯੋ : ਵੇਖੋ ਫਿਰ । ਫਿਰਦਾ ਹੈ । ੪੨੮.੨

ਫਿਰੈ : ਵੇਖੋ ਫਿਰ । ਫਿਰਦਾ ਹੈ । ੧੬੪.੪, ੨੨੧.੪; ੪੯੦.੩, ੫੮੯.੧— ੫੮੯.੩

ਫੁਸਲਾਏ : (ਹਿੰ.) (फुसलाना) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਪਲੋਸਣਾ, ਮੰਨਾਉਣਾ । ੩੫੬.੧

ਫੁਨ : (ਸੰ.) (पुनर्)—ਫਿਰ, ਦੁਬਾਰਾ, ਮੁੜਕੇ । ੬੩੦.੧

ਫੁਨਿ : (ਸੰ.) (फुन) ਦੁਬਾਰਾ, ਮੁੜ ਕੇ, ਹੋਰ । ੬੭੨.੨

ਫੁਲੇਲ : (ਹਿੰ.) (फुलेल) ਪੁ.—ਸੁਗੰਧਤ ਤੇਲ । ੩੭.੩. ੧੨੨.੩, ੩੪੬.੩, ੫੩੫.੧, ੬੦੯.੧

ਫੂਕ : (ਹਿੰ.) (फूंक) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਮੂੰਹ ਦੇ ਵਿਚੋਂ ਵੇਗ ਨਾਲ ਕਢੀ ਗਈ ਹਵਾ । ੫੭੩.੨

ਫੂਕੇ : ਵੇਖੋ ਫੂਕ । ਫੂਕ ਮਾਰਨ ਨਾਲ । ੪੭੧.੩

ਫੂਟ : (ਹਿੰ.) (फूटना) ਇ.—ਟੁਟਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਖੰਡਿਤ ਹੋਣਾ । ੫੭੩.੩

ਫੂਟਈ : ਵੇਖੋ ਫੂਟ । ਫੁਟੱਦਾ ਹੈ, ਟੁੱਟਦਾ ਹੈ, ਨਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ੫੯੧.੩

ਫੂਟਯੋ : ਵੇਖੋ ਫੂਟ । ਟੁਟਿਆ, ਹੋਇਆ, ਫੁਟਿਆ ਹੋਇਆ, ਟੁਕੱੜੇ ਟੁਕੱੜੇ ਹੋਇਆ । ੬੬੭.੪

ਫੂਟੇ : ਵੇਖੋ ਫੂਟ । ਟੁਟੇ, ਫੁਟੇ, ਟੁੱਟੇ । ੩੯੦.੧

ਫੂਲ : (ਸੰ.) (फूल) ਪੁ.—ਫੁੱਲ, ਪੁਸ਼ਪ, ਸੁਮਨ, ਕੁਸੁਮ, ਪੌਦੇ ਦਾ ਖਿੜਿਆ ਹਿੱਸਾ। ੩੯.੨, ੪੯.੧, ੪੯.੨, ੭੪.੨, ੧੨੫.੨, ੧੩੨.੩, ੧੩੬.੨, ੨੧੬.੪, ੩੪੭.੨, ੩੪੭.੩, ੩੬੮.੧, ੪੯੭.੧, ੪੮੬.੧, ੬੭੫.੩

ਫੂਲਹਿ : (ਹਿੰ.) (फूलना) ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਫਲਦਾ ਹੈ, ਫੁੱਲਾਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੋਣਾ, ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੋਣਾ, ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਣਾ । ੫੧੦.੧

ਫੂਲਨ : ਵੇਖੋ ਫੂਲ । ਫੁੱਲ ਦਾ ਬਹੁਵਚਨ ਫੁਲਾਂ ਦੇ । ੬੧੫.੩

ਫੂਲੇ : ਵੇਖੋ ਫੂਲਹਿ । ੩੬੮.੧

ਫੇਨ : (ਸੰ.) (फेन) ਪੁ.—ਝੱਗ, ਬੁੱਲ੍ਹ ਬੁਲ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਸਮੂਹ । ੪੭੩.੩

ਫੇਰ : (ਹਿੰ.) (फेरना) ਪੁ.—ਘੁੰਮਾਉਣਾ, ਘੁੰਮਾ ਕੇ, ਫੇਰਨਾ । ੬੪੩.੪

ਫੇਰਹੀ : ਫੇਰਨਾ, ਫੇਰੀਦਾ ਹੈ । ੬੪੩.੪

ਫੇਰੇ : ਵੇਖੋ ਫੇਰ । ੪੧੧.੩

ਫੋਰਿ : (ਹਿੰ.) (फोड़ना) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਤੋੜਨਾ, ਟੁਟਣਾ । ੪੭੬.੨

ਫੋਰੀਅਤ : (ਸੰ.) (स्फोटन)—ਫੋੜਦਾ ਹੈ, ਤੋੜਦਾ ਹੈ, ਭੰਨਦਾ ਹੈ। ੩੨੬.੨

ਬ

ਬਸ : (ਸੰ.) (वश) ਵਿ.—ਭਰਪੂਰ, ਬਹੁਤ, ਕਾਫ਼ੀ, ਵੱਧ, ਸਿਰਫ਼, ਕੇਵਲ, ਬੱਸ, ਖਤਮ, ਸਮਾਪਤ, ਵਸ, ਵਸ਼ੀਭੂਤ ਕਰਨਾ ।

੧੨.੧, ੧੪.੧, ੩੩.੩, ੪੪.੧, ੬੫.੧, ੬੯.੪, ੧੦੯.੩, ੧੧੫.੪, ੧੩੫.੧, ੨੦੮.੪, ੨੧੧.੪, ੨੨੯.੪, ੨੩੧.੨, ੨੩੮.੧, ੩੧੩.੪, ੩੨੨.੩, ੩੩੧.੧, ੩੩੬.੩, ੪੨੩.੪, ੪੭੭.੨, ੬੩੦.੧, ੬੩੦.੨

ਬੰਸ : (ਸੰ.) (ਵੰਸ਼) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਬਾਂਸ, ਰੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ, ਨੱਕ ਦੀ ਹੱਡੀ, ਪਰਿਵਾਰ, ਖ਼ਾਨਦਾਨ, ਵਿਸ਼ਨੂੰ, ਫੁੱਲ, ਵੰਸ਼, ਲੋਚਨ ਆਦਿ। ੨੬.੩, ੨੩੭.੨, ੨੮੭.੪, ੩੧੪.੪, ੪੫੩.੪, ੪੬੩.੧, ੪੯੦.੩, ੫੭੨.੩

ਬਸਹਿ : ਵੇਖੋ ਬਸਹੁ। ੬੩੦.੩

ਬਸਹੁ : (ਸੰ.) (ਬਸਨਾ) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਵਸਣਾ, ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਕਰਕੇ ਮਨ ਵਿਚ ਧਾਰਣ ਕਰਨਾ, ਵੱਸਣ ਵਾਲਾ ਨਿਵਾਸਕ। ੬੨੨.੪

ਬਸਤ : (ਸੰ.) (ਬਸਤ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਵਸਦਾ ਹੈ, ਚੀਜ਼, ਪਦਾਰਥ, ਵਸਤੂ (ਫ਼ਾ.) ਬੱਧਾ, ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ। ੩੫੪.੨, ੩੬੬.੩, ੪੧੮.੨, ੫੦੨.੨, ੫੨੫.੧, ੫੮੬.੩, ੬੩੦.੪, ੬੩੪.੧, ੬੩੯.੪, ੬੬੨.੨

ਬਸੰਤ : (ਸੰ.) (ਵਸਨ੍ਤ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਚੇਤਰ ਅਤੇ ਵਿਸਾਖ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਰੁੱਤ, ਬਹਾਰ ਰੁੱਤ, ਸੰਗੀਤ ਦਾ ਇਕ ਰਾਗ, ਇਕ ਤਾਲ, ਫੁੱਲਾਂ ਦਾ ਗੁੱਛਾ ਆਦਿ। ੨੩੭.੨, ੫੨੫.੩, ੫੬੭.੨, ੬੩੫.੨

ਬਸਨ : (ਸੰ.) (ਵਸਨਮ੍) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਵਸਤਰ, ਕੱਪੜਾ, ਰਹਿਣਾ ਜਾਂ ਵੱਸਣਾ, ਨਿਵਾਸ, ਇਸਤਰੀਆਂ ਦੀ ਕਮਰ ਦਾ ਗਹਿਣਾ, ਆਵਰਣ। ੩੫.੩, ੧੦੦.੪, ੧੦੫.੩, ੧੨੦.੩, ੨੪੪.੩, ੨੬੩.੪, ੨੯੯.੩, ੩੧੨.੧, ੩੩੪.੨, ੩੯੦.੨, ੪੩੫.੧, ੪੮੧.੨, ੪੮੧.੪, ੪੮੩.੧, ੪੯੮.੧, ੫੭੪.੩, ੬੧੪.੧, ੬੬੮.੧

ਬਸਾਇ : (ਸੰ.) (ਬਸਾਨਾ) ਕ੍ਰਿ.—ਵਸਾਉਣਾ, ਅਬਾਦ ਕਰਨਾ, ਮਨ ਵਿਚ ਧਾਰਨ ਕਰਨਾ, ਵਰਸਾਉਣਾ, ਵਸ ਚਲਣਾ ਆਦਿ। ੩੫੨.੪

ਬਸਾਏ : ਵੇਖੋ ਬਸਾਇ। ੨੧੮.੧

ਬਸਾਤ : (ਅ.) (ਬਿਸਾਤ)—ਵਸ ਚਲਦਾ, ਹੈਸੀਅਤ, ਔਕਾਤ, ਸਮਰੱਥਾ, ਸ਼ਕਤੀ, ਹਕੀਕਤ। ੬੯.੨, ੫੨੦.੧

ਬਸਿ : (ਸੰ.) (ਬਸਿ) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਵਸਕੇ, ਨਿਵਾਸ ਕਰਕੇ। (ਸੰ.) ਵਿ.—ਕਾਬੂ, ਵਸ ਵਿਚ ਆਇਆ। ੧੫੫.੨, ੫੦੭.੧, ੫੫੮.੨, ੫੭੨.੩, ੫੯੧.੧, ੬੦੨.੪, ੬੧੯.੧, ੬੪੭.੧

ਬਸੀਲੇ : (ਅ.) (ਵਸੀਲਾ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸਬੰਧ, ਆਸਰਾ, ਸਹਾਇਤਾ, ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਦੇ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਦਾ ਮਾਰਗ, ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਦਾ ਮਾਰਗ ਲੱਭਣਾ, ਵਸੀਲਾ, ਜ਼ਰੀਆ। ੯੪.੩

ਬਸੁ : (ਸੰ.) (वसु) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਵਸ, ਅਧਿਕਾਰ, ਕਾਬੂ, ਸ਼ਕਤੀ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਸੀਮਾ, ਇੱਛਾ, ਚਾਹ, ਕਬਜ਼ਾ । ੬੦੨.੪

ਬਸੁੰਧਰਾ : (ਸੰ.) (वसुन्धरा) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਵਸੁ, ਧਰਤੀ, ਪ੍ਰਿਥਵੀ । ੨੯੦.੧, ੩੩੦.੩, ੩੯੪.੨

ਬਸੁਧਾ : (ਸੰ.) (वसुधा) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਪ੍ਰਿਥਵੀ, ਵਸੁ ਜਾਂ ਧਨ ਦੇਣ ਵਾਲਾ । ੭੪.੧, ੧੩੬.੧, ੬੦੯.੩, ੬੩੨.੧

ਬਸੇਰਾ : (ਹਿੰ.) (बसेरा) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਟਿਕਾਣਾ, ਠਹਿਰਨ ਦਾ ਸਥਾਨ, ਵਾਸਾ, ਸਥਾਨ, ਨਿਵਾਸ, ਪੜਾਅ । ੫੬.੩, ੨੮੨.੪

ਬਸੈ : (ਸੰ.) (वस्) ਕ੍ਰਿ.—ਵਸਦਾ ਹੈ, ਮੀਂਹ ਵਸਦਾ ਹੈ, ਵਰਖਾ ਹੋਵੇ, ਨਿਵਾਸ ਕਰਦਾ । ੧੭੮.੧, ੨੪੦.੧, ੨੪੨.੧, ੩੧੭.੨, ੩੨੭.੨, ੩੨੯.੧, ੩੬੨.੩, ੪੧੦.੩, ੫੯੩.੨

ਬਹਯੋ : (ਸੰ.) (वहनम्) ਸੰਗਿਆ—ਬਹਿਣ, ਵਹਿਣ, ਵਹਿਓ, ਵਗਣਾ, ਪ੍ਰਵਾਹ ਵਾਂਗ ਗੁਜ਼ਰਨਾ, ਵਹਿ ਗਿਆ । ੪੩੫.੧

ਬਹਰਾ : (ਸੰ.) (बधिर) ਵਿ.—ਕੰਨਾਂ ਤੋਂ ਨਾ ਸੁਣਨਾ ਜਾਂ ਘੱਟ ਸੁਣਨ ਵਾਲਾ, ਬੋਲਾ । ੪੭੫.੩

ਬਹਰੇ : ਵੇਖੋ ਬਹਰਾ । ਬਹਰਾ ਦਾ ਬਹੁਵਚਨ । ੩੧੪.੧, ੪੪੩.੩, ੪੭੦.੪, ੬੬੭.੧

ਬਹਰੋ : ਵੇਖੋ ਬਹਰਾ । ੩੫੨.੩, ੬੦੦.੨

ਬਹਾਇ : ਵੇਖੋ ਬਹਾਏ । ੫੬੩.੨, ੫੯੫.੧, ੬੦੯.੩

ਬਹਾਏ : (ਹਿੰ.) (बहाव) ਸੰਗਿਆ—ਵਹਾਓ, ਵਹਿਣ ਦਾ ਭਾਵ, ਪ੍ਰਵਾਹ । ੫੩੫.੩

ਬਹਿ : (ਸੰ.) (वहनम्) ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਬੈਠ, ਬੈਠਕੇ, ਬੈਠ ਜਾ । ੩੭੨.੧

ਬਹਿਯੋ : (ਸੰ.) (विहनम्) ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਪ੍ਰਵਾਹਿਤ ਹੋਣਾ, ਵਹਿਣਾ, ਵਗਣਾ, ਵਹਿਆ । ੪੨੮.੨

ਬਹਿਰਿਓ : ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਬਾਹਰੋਂ, ਬਿਨਾਂ, ਅੰਦਰੋਂ ਦੇ ਉਲਟ । ੬੬੬.੧

ਬਹੀਰ : (ਹਿੰ.) (वहीर) ਸੰਗਿਆ—ਵਹੀਰ, ਭੀੜ, ਜਨਸਮੂਹ, ਸ਼ਿਕਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਯੋਧਿਆਂ ਦੀ ਟੋਲੀ । ੨੦੩.੪

ਬਹੁ : (ਸੰ.) (वह्) ਵਿ.—ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ, ਅਨੇਕ, ਸੰਪੰਨ, ਬਹੁਤਾਤ । ੧੩.੧, ੩੯.੧, ੪੦.੧, ੪੯.੨, ੭੪.੧, ੧੧੨.੨, ੧੧੨.੩, ੧੬੪.੨, ੨੦੬.੪, ੨੦੮.੩, ੨੧੯.੧, ੨੫੫.੩, ੩੦੭.੨, ੩੪੫.੨, ੩੬੬.੨, ੩੭੧.੧, ੩੭੪.੪, ੪੨੨.ਸ.੨, ੪੬੦.੧, ੪੮੭.੨, ੪੮੯.੧, ੫੧੨.੨, ੫੨੭.ਸ.੧, ੫੨੭.ਸ.੨, ੫੪੦.ਝ.ਛੰ.੧, ੫੫੮.੪, ੫੮੪.੧, ੬੦੦.੩, ੬੦੫.੪, ੬੧੫.੧, ੬੩੬.੧

ਬਹੁਤ : (ਹਿੰ.) (बहुत) ਵਿ.—ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਾ, ਅਨੇਕ ਮਾਤਰਾ ਅਥਵਾ ਪਰਿਮਾਣ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਾ, ਕਾਫ਼ੀ, ਅੱਛਾ, ਠੀਕ । ੬੫.੧, ੩੦੭.੧

ਬਹੁਰ : (ਹਿੰ.) (बहुरि) ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਫੇਰ, ਦੁਬਾਰਾ; ਮੁੜਕੇ, ਇਸ ਤੋਂ ਉਪਰੰਤ । ੩੭੨.੧

ਬਹੁਰੰਗੀ : (ਹਿੰ.) (बहुरंगी) ਵਿ.—ਬਹੁਰੂਪੀਆ, ਅਨੇਕ ਰੰਗ ਵਿਖਾਉਣ ਵਾਲਾ, ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਕੌਤਕ ਵਿਖਾਉਣ ਵਾਲਾ । ੩੧੬.੧, ੩੨੧.੨

ਬਹੁਰਯ : ਵੇਖੋ ਬਹੁਰ । ਦੁਬਾਰਾ, ਮੁੜਕੇ । ੫੯੦.੨

ਬਹੁਰਯੋ : ਵੇਖੋ ਬਹੁਰ । ਫਿਰ; ਦੁਬਾਰਾ । ੧੧੭.੩

ਬਹੁਰਾਨੇ : ਵੇਖੋ ਬਹੁਰ । ਵਾਪਿਸ ਨਾ ਆਉਣਾ, ਦੁਬਾਰਾ ਨਾ ਆਉਣਾ, ਮੁੜਕੇ ਨਾ ਆਉਣ ਵਾਲੇ । ੪੩੧.੨

ਬਹੁਰਿ : ਵੇਖੋ ਬਹੁਰ । ਮੁੜਕੇ, ਦੁਬਾਰਾ ੫੪੮.੧

ਬਹੁਰਿਯੋ : ਵੇਖੋ ਬਹੁਰ ।ਫਿਰ ਮੁੜਕੇ, ਦੁਬਾਰਾ । ੬੬੦.੪

ਬਹੁਰੇ : ਵੇਖੋ ਬਹੁਰ । ਇਸ ਉਪਰੰਤ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਪਿਛੋਂ । ੫੪੮.੨

ਬਹੁਰੋ : ਵੇਖੋ ਬਹੁਰ । ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ । ੩੫੩.੨, ੫੯੨.੧

ਬਹੈ : (ਸੰ.) (वहना) ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਵਹਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਵਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਵਗਦਾ ਹੈ, ਬੈਠਦਾ ਹੈ । ੩੭੨.੧, ੪੯੭.੨

ਬਕ : (ਸੰ.) (वक्र)—ਟੇਢਾ ਹੋਣਾ, ਕੁਟਿਲ ਹੋਣਾ, ਸੰਗਿਆ—ਬਗੁਲਾ, ਇਕ ਅਸੁਰ । ੧੩੨.੨

ਬਕਤ : (ਸੰ.) (वचनम्)—ਬੋਲਣਾ, ਉਚਾਰਣਾ, ਕਹਿਣਾ, ਕਥਨ ਕਰਨਾ । ੬੫.੧, ੯੫.੪, ੩੬੦.੩

ਬੰਕਤ : (ਸੰ.) (वंक) ਵਿ.—ਟੇਢਾ, ਤਿਰਛਾ, ਤੀਵਰ, ਵਿਕਟ । ੪੧.੨

ਬਕਤਾ : (ਸੰ.) (वक्तृ) ਵਿ.—ਕਹਿਣ ਜਾਂ ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ, ਭਾਸ਼ਣ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਵਕਤਾ, ਬੁਲਾਰਾ । ੯੯.੩, ੨੪੪.੪; ੩੦੫.੨

ਬਕਨੋ : (ਹਿੰ.) (बकना) ਕ੍ਰਿ.—ਕਹਿਣਾ, ਆਖਣਾ, ਵਾਕ ਉਚਾਰਣਾ, ਊਟ ਪਟਾਂਗ ਬੋਲਣਾ, ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਕਹਿਣਾ, ਬਹੁਤ ਜਾਂ ਫਜ਼ੂਲ ਦਾ ਬੋਲਣਾ। ੬੨੪.੪

ਬਕਬਾਨੀ : (ਸੰ.) (वचनम्) ਸੰਗਿਆ—ਸ਼ੋਰ ਮਚਾਉਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ; ਰੌਲਾ ਪਾਉਣ ਦੀ ਬਾਣ, ਬਹੁਤ ਸ਼ੋਰ ਮਚਾਉਣਾ, ਬਕਵਾਦੀ । ੨੩੬.੨, ੫੨੫.੪

ਬਕਬਾਨੀਐ : ਵੇਖੋ ਬਕਬਾਨੀ । ਬੋਲਦਾ, ਪੁਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ । ੫੦੯.੩

ਬਖਾਨ : (ਸੰ.) (व्याख्यानम्) (ਹਿੰ.) (बखान) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਵਰਣਨ, ਕਥਨ, ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ, ਵਡਿਆਈ, ਵਿਖਿਆਨ, ਆਖਦਾ ਹੈ । ੩੭੬.੧, ੪੪੩.੨, ੫੪੦.੩.ਛੰ.੧, ੬੭੫.੨

ਬਖਾਨਉ : ਵੇਖੋ ਬਖਾਨ । ਵਰਣਨ ਕਰਨਾ । ੬੪੦.੨

ਬਖਾਨਯੋ : ਵੇਖੋ ਬਖਾਨ । ਵਿਖਿਆਨ, ਕਥਨ, ਕਹਿਣਾ । ੬੨੭.੧

ਬਖਾਨਿ : ਵੇਖੋ ਬਖਾਨ । ਬਖਾਨ ਕਰਕੇ । ੬੬੬.੩

ਬਖਾਨੀਅਤ : ਵੇਖੋ ਬਖਾਨ । ਬਖਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ੧੨੨.੨, ੧੬੪.੩, ੨੬੪.੨, ੩੪੦.੩, ੪੮੭.੧

ਬਖਾਨੀਐ : ਵੇਖੋ ਬਖਾਨ । ਵਿਖਿਆਨ ਕਰੀਏ, ਬੋਲੀਐ, ਕਹੀਐ । ੭.ਸੋ.੨, ੭.ਦੋ.੨, ੧੧੮.੩, ੧੩੭.੩, ੧੭੩.੩, ੬੫੯.੪

ਬਖਾਨੀਏ : ਵੇਖੋ ਬਖਾਨ । ਵਰਣਨ ਕਰੀਏ, ਕਹੀਐ । ੩੬੧.੨, ੩੭੫.੨, ੩੮੦.੧, ੪੦੭.੧, ੪੮੭.੪

ਬਖਾਨੈ : ਵੇਖੋ ਬਖਾਨ । ਬਖਾਨ ਕਰੇ, ਬਖਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ । ੪੧੪.੧, ੬੦੪.੩

ਬਗ : (ਸੰ.) (बगला, वकः) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਬਗੁਲਾ, ਪਾਖੰਡੀ, ਚਿੱਟੇ ਕੇਸ, ਢੋਂਗੀ, ਬੱਗਾ, ਚਿੱਟਾ, ਸਫ਼ੇਦ । ੧੮੧.੩, ੨੩੯.੪, ੨੪੦.੨, ੨੯੮.੩, ੨੯੯.੧, ੩੩੧.੧, ੩੪੦.੪, ੩੭੫.੧, ੪੫੨.੪, ੪੫੩.੪, ੪੬੦.੩, ੪੯੦.੩, ੪੯੧.੪, ੪੯੨.੩, ੫੦੭.੩, ੫੨੨.੨, ੫੨੪.੨, ੫੨੫.੧, ੬੩੯.੩, ੬੪੧.੨

ਬਗੂਲਾ : (ਹਿੰ.) (बगूला) ਸੰਗਿਆ—ਉਹ ਹਵਾ ਜੋ ਗਰਮੀ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਕਦੇ-ਕਦੇ ਇਕ ਸਥਾਨ ਤੇ ਭੰਵਰ ਵਾਂਗ ਘੁੰਮਦੀ ਦਿਖਦੀ ਹੈ, ਵਾਵਰੋਲਾ, ਹਵਾ-ਚੱਕਰ । ੨੨੪.੧

ਬਚ : (ਸੰ.) (वच्) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਵਚਨ, ਵਾਕ, ਬਾਤ, ਦਵਾਈ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਪੌਦਾ, ਬਚਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ । ੪੬.੧, ੪੭.੧, ੪੮.੧, ੪੮.੨, ੫੨.੧, ੫੩.੧, ੬੦.੪, ੬੩.੩, ੬੪.੧, ੮੯.੪, ੧੦੧.੪, ੨੬੮.੩, ੩੧੮.੩, ੩੫੮.੪, ੪੮੦.੧, ੪੮੨.੧

ਬੰਚ : (ਸੰ.) (वचना) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਠੱਗਣਾ, ਧੋਖਾ ਦੇਣਾ । ੫੨੧.੧

ਬਚਨ : (ਸੰ.) (वचन) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਕਹਿਣਾ, ਬੋਲਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਬਾਣੀ, ਵਾਕ, ਆਦੇਸ਼ । ੪.ਸੋ.੧, ੪.ਦੋ.੧, ੪.ਛੰ ੪, ੧੧.੪, ੧੩.੩, ੧੭.੨, ੪੮.੨, ੧੩੦.੧, ੧੩੫.੩, ੧੩੭.੩, ੧੪੧.੨, ੧੪੨.੨, ੧੫੨.੨, ੧੭੬.੨, ੧੯੪.੨, ੨੦੦.੩, ੨੦੧.੩, ੨੦੨.੩, ੨੦੨.੪, ੨੦੩.੧, ੨੦੫.੨, ੨੦੮.੨, ੨੧੬.੨, ੨੪੪.੨, ੨੫੬.੧, ੨੫੬.੪, ੨੬੪.੩, ੨੮੦.੨, ੩੨੨.੧, ੩੩੩.੩, ੩੪੨.੩, ੩੭੩.੪, ੩੯੩.੨, ੩੯੫.੩, ੩੯੬.੩, ੪੦੧.ਸ.ਛ.੨, ੪੩੨.੩, ੪੭੪.੨, ੬੬੦.੪, ੬੨੧.੨, ੬੪੦.੨, ੬੪੪.੨, ੬੪੬.੧, ੬੬੬.੨, ੬੭੦.੨

ਬਚਰਾ : (ਸੰ.) (वत्स) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਬੱਚਾ, ਬਾਲਕ, ਸ਼ਿਸ਼ੂ । ੫੧੫.੨

ਬਚਾਇ : (ਸੰ.)(बचाना) ਸੰਗਿਆ ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਬਚਾਉਣਾ, ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ । ੬੩੪.੧

ਬਚਾਈਐ : ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ । ੫੪੪.੩

ਬਚਿਤ੍ਰ : (ਸੰ.) (विचित्र) ਵਿ.—ਅਦਭੁੱਤ, ਵਿਲੱਖਣ, ਅਜੀਬ । ੧੩੨.੪, ੨੦੫.੧, ੫੯੦.੧, ੬੫੫.੪

ਬਚੇ : (ਹਿੰ.) (बचाव) ਕ੍ਰਿ.—ਬਚਾਓ, ਜੋ ਬਚ ਗਿਆ ਹੋਵੇ । ੬੯.੧, ੬੯.੨

ਬਛ : (ਸੰ.) (वत्सः) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਗਾਂ ਦਾ ਬੱਚਾ, ਵੱਛਾ, ਬਛੁਰਾ, ਬਛੜਾ । ੫੫੪.੨

ਬਛਰੇ : ਵੇਖੋ ਬਛ । ਵੱਛੇ, ਬਛ ਦਾ ਬਹੁ ਵਚਨ । ੫੫੪.੨

ਬਛਰੋ : ਵੇਖੋ ਬਛ । ੫੭੮.੨

ਬਛੁਰਾ : ਵੇਖੋ ਬਛ । ੧੦੨.੩, ੪੪੧.੧, ੫੨੦.੧

ਬੱਜਰ : (ਸੰ.) (वज्र) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਇੰਦ੍ਰ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਥਿਆਰ, ਭਾਲਾ, ਬਰਛਾ ਆਦਿ । ਵਿ.—ਕਠਿਨ, ਕਠੋਰ, ਪੱਥਰ, ਮਜ਼ਬੂਤ, ਠਿੱਗਰ ਆਦਿ । ੧੧.੩, ੧੮.੨, ੫੭.੩, ੧੨੬.੩, ੧੭੬.੨

ਬਜਰ : ਵੇਖੋ ਬੱਜਰ । ੨੫੯.੩, ੩੦੮.੪, ੩੨੯.੧

ਬਜਾਇਬੋ : (ਹਿੰ.) (बजाना) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਵਜਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਵਾਦਨ, ਗਾਉਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਗਾਇਨ ਕ੍ਰਿਆ । ੬੩੧.੪

ਬਜਾਗ : (ਸੰ.) (वज्र+आगि=बजागी) ਸੰਗਿਆ—ਵਜ੍ਰ, ਬਿਜਲੀ ਜਾਂ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਅਗਨੀ, ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਸ਼ਟ ਦੇਣ ਵਾਲਾ । ੪੭੭.੪, ੬੩੭.੪

ਬਜਾਵਤ : ਵੇਖੋ ਬਜਾਇਬੋ । ਵਜਾਉਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਵਾਦਨ-ਕ੍ਰਿਆ । ੬੦੦.੨

ਬਟ : (ਸੰ.) (वटः) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਗੋਲ ਵਸਤੂ, ਵੱਟਾ, ਰਸਤਾ, ਵਲ, ਬੋਹੜ ਆਦਿ । ੩੭੩.੩, ੪੫੮.੪

ਬਟਤ : (ਸੰ.) (बट्) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਵੱਟਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਵੱਟਦਾ ਹੈ । ੫੭੮.੨

ਬਟਵਾਰਾ : (ਹਿੰ.) (बटवारा) ਸੰਗਿਆ—ਪੁ. ਵੰਡਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਜਾਂ ਭਾਵ, ਵੰਡ, ਤਕਸੀਮ, ਵਿਭਾਜਨ । ੧੬੫.੩, ੩੨੩.੧

ਬਟਵਾਰੀ : (ਹਿੰ.) (बटवारा) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਪਹਿਰੇਦਾਰ, ਚੌਕੀਦਾਰ, ਸੜਕ ਦਾ ਮਹਿਸੂਲ ਉਗਰਾਹੁਣ ਵਾਲਾ, ਡਾਕੂ, ਧਾੜਵੀ । ੩੨੩.੧, ੫੨੪.੪

ਬਟਵਾਰੋ : ਵੇਖੋ ਬਟਵਾਰਾ । ੨੪੦.੩, ੫੮੨.੧

ਬਡਾਈ : (ਹਿੰ.) (बढाई) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਮਹਿਮਾ, ਵਡਿਆਈ, ਤਾਰੀਫ਼, ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ, ਉਸਤਤਿ, ਵੱਡੇ ਹੋਣ ਦਾ ਭਾਵ, ਅਧਿਕਤਾ । ੭.ਛੰ.੨, ੧੩.੨, ੭੧.੪, ੩੦੭.੧, ੩੦੮.੨, ੩੭੨.੨, ੫੨੫.੩, ੫੫੫.੧, ੬੦੧.੨, ੬੬੨.੩

ਬਡਿਆਈ : ਵੇਖੋ ਬਡਾਈ । ਵਡਿਆਈ, ਮਹਿਮਾ । ੬੭੧.੧

ਬਡੋ : (ਹਿੰ.) (बड़ा) ਵਿ.—ਵੱਡਾ, ਉਮਰ ਵਿਚ ਵੱਡਾ, ਸ਼ਿਰੋਮਣੀ, ਮੁਖੀਆ, ਬਹੁਤ, ਅਤਿ ਦੀਰਘ । ੩੭੬.੧, ੩੭੬.੨, ੬੬੦.੪

ਬਢ : (ਹਿੰ.) (बढ़) ਵਿ.—ਵੱਧ, ਵੱਧਦਾ, ਅਧਿਕ, ਵੱਧਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ । ੬੫੪.੪

ਬਢਤ : ਵੇਖੋ ਬਢ । ਵੱਧਦਾ ਹੈ, ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ੨੪੧.੪

ਬਢਾਈ : (ਹਿੰ.) (बढ़ाव) ਸੰਗਿਆ—ਵੱਧਣ ਦੀ ਕਿਰਿਆ, ਵੱਧਾ ਲਈ, ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਰਨ ਲਈ । ੬੨੧.੪, ੬੩੧.੧

ਬਢਾਵਹੀ : ਵੇਖੋ ਬਢਾਵਈ । ਵੱਧਾ ਲੈਣਾ, ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਰ ਲੈਣਾ । ੩੭੦.੨, ੫੬੬.੨

ਬਢਾਵੈ : ਵੇਖੋ ਬਢਾਈ । ਵੱਧਾਵੇ, ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਰ ਲਵੇ । ੪੪੪.੩

ਬਢੈ : ਵੇਖੋ ਬਢਾਈ । ਵੱਧ ਜਾਵੇ, ਵੱਧੇ, ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇ । ੬੩੩.੨, ੬੫੩.੪

ਬਤਾਵਈ : (ਸੰ.) (बताना) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਬਤਾਉਣਾ, ਕਿਹਾ ਗਿਆ, ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਦਸਿਆ ਗਿਆ । ੧੬੪.੩, ੬੭੪.੨

ਬਤਾਵੈ : (ਹਿੰ.) (बताना) ਸ, ਕ੍ਰਿ.—ਦਸਦਾ ਹੈ, ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਦੱਸੇ, ਕਹੇ । ੯੬.੩, ੫੨੪.੧, ੫੨੪.੩

ਬਤੀਤ : (ਹਿੰ.) (व्यतीत)—ਬੀਤਿਆ ਹੋਇਆ, ਗੁਜ਼ਰਿਆ, ਲੰਘ ਚੁੱਕਾ । ੪੯੮.੪

ਬਤੀਤੈ : ਵੇਖੋ ਬਤੀਤ । ਲੰਘ ਜਾਵੇ । ੪੪੦.੩

ਬੰਦਸਾਲ : (ਸੰ.) (बन्दीशाला)—ਬੰਦੀਖਾਨਾ, ਕਾਰਾਗਾਰ, ਕੈਦੀਆਂ ਦਾ ਰਹਿਣ ਸਥਾਨ, ਜੇਲ । ੪੦੩.੨

ਬੰਦਸਾਲਾ : (ਸੰ.) (बन्दीशाला) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਜੇਲ, ਕਾਰਗਾਰ, ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਕੈਦ ਕਰਕੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਥਾਂ । ੫੭੭.੨, ੬੩੦.੨

ਬਦਨ : (ਸੰ.) (वदनम्) ਸੰਗਿਆ—ਦੇਹ, ਸਰੀਰ, ਜਿਸਮ, ਤਨ । (ਹਿੰ.) ਵਦਨ, ਮੁਖ । ੨੦੪.੧, ੨੧੩.੨, ੨੬੮.੧, ੪੯੬.੨, ੫੧੪.੩, ੫੧੮.੧

ਬੰਦਨਾ : (ਸੰ.) (वन्दना) ਸੰਗਿਆ—ਉਸਤਤਿ, ਤਾਰੀਫ਼, ਵੰਦਨਾ, ਪ੍ਰਣਾਮ, ਨਮਸਕਾਰ । ੩੯੯.੪

ਬਦਨੀ : (ਸੰ.) (वद्) ਵਿ.—ਜਿਸਦਾ ਸਬੰਧ ਸਰੀਰ ਨਾਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਬੰਧ ਮੁੱਖ ਨਾਲ ਹੈ, ਮੁੱਖ ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਗਲਬਾਤ, ਬੋਲੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ, ਕਹੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ । ੨੬੨.੧

ਬਦਲੇ : (ਅ) ਸੰਗਿਆ—ਹੇਰਫੇਰ, ਪਰਿਵਰਤਨ, ਪਲਟਾ, ਏਵਜ਼, ਵੱਟੇ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ । ੩੮੯.੧, ੩੮੯.੩

ਬੰਦੀਜਨ : (ਸੰ.) (बन्दीजन) ਸੰਗਿਆ—ਪੁ.—ਬੰਦੀ, ਬੰਦਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਭੱਟ-ਚਾਰਣ, ਰਾਜ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ ਯਸ਼ ਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਵੀ, ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਜਾਤੀ ਦੇ ਲੋਕ ਜੋ ਰਾਜਿਆਂ ਦੀ ਉਸਤਤ ਵਿਚ ਗਾਂਦੇ ਸਨ । ੧.ਛੰ.੨, ੫੮੫.੩

ਬਦੋ : ਮਿੱਥਣਾ, ਮੰਨਣਾ, ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ । ੬੬੦.੧

ਬਧ : (ਸੰ.) (वध) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਹੱਤਿਆ, ਮਾਰ ਦੇਣਾ, ਕਤਲ ਕਰਨਾ, ਵੱਢਣਾ, ਜਾਨੋਂ ਮਾਰਨਾ, ਹੱਤਿਆ ਕਰਨਾ । ੫੨੦.੪

ਬੰਧ : (ਸੰ.) (बन्ध) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਬੰਧਨ, ਗੰਢ, ਜੰਜਾਲ, ਕੈਦ, ਯੋਗ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਦਰਾ । ਕ੍ਰਿ.—ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਸਤੂ ਬੰਨ੍ਹੀ ਜਾਵੇ, ਲਗਾਵ । ੨੭.੪, ੧੫੬.੨, ੧੬੨.੩, ੨੩੪.੪

ਬਧਕ : (ਸੰ.) (बधिक) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਵਧ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਹਤਿਆਰਾ, ਕਾਤਲ, ਖ਼ੂਨੀ । ੨੩੯.੩

ਬੰਧਨ : (ਸੰ.) (बन्धन) ਸੰਗਿਆ—ਬੰਨ੍ਹਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਰੁਕਾਵਟ, ਰੋਕ, ਕੈਦ, ਗੰਢ ਆਦਿ । ੧੬.੨, ੧੫੪.੧, ੧੫੪.੩, ੩੮੫.੧, ੪੨੬.੩, ੫੨੦.੧

ਬੰਧਾਇਕੈ : ਵੇਖੋ ਬੰਧ । ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ੪੨੬.੩

ਬਧਿ : ਵੇਖੋ ਬਧ । ਵਧਾ ਕੇ, ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ, ਬਧ ਕਰਕੇ, ਕਤਲ ਕਰਕੇ । ੫੭੨.੩

ਬਧਿਕ : (ਸੰ.) (बधिक) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਕੈਦੀ, ਵੱਧ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਹਤਿਆਰਾ । ਵੇਖੋ ਬਧਕ । ੨੪੨.੧, ੪੮੫.੨

ਬਧਿਕਹਿ : ਵੇਖੋ ਬਧਿਕ । ਸ਼ਿਕਾਰੀ । ੬੧੧.੨

ਬਧੂ : (ਸੰ.) (वधू) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਨਵਵਿਵਾਹਤਾ ਇਸਤਰੀ, ਦੁਲਹਨ, ਪਤਨੀ, ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਵਹੁਟੀ, ਬਹੂ । ੪੧.੧, ੧੧੯.੧, ੧੬੪.੧, ੧੬੪.੩, ੨੦੯.੨, ੨੩੬.੪, ੨੩੭.੩, ੪੪੫.੧, ੫੨੧.੨, ੫੬੯.੧, ੫੭੨.੩

ਬਨ : (ਸੰ.) (वन) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਵਣ, ਜੰਗਲ, ਸਮੂਹ, ਜਲ, ਪਾਣੀ, ਬਾਗ, ਬਗੀਚਾ, ਕਪਾਹ ਦਾ ਪੌਦਾ (ਹਿੰ.)—ਸਜਾਵਟ, ਸੱਜਧੱਜ, ਭੇਸ, ਬਾਣਾ । ੧੦.੨, ੧੫.੨, ੨੦.੪, ੩੦.੧, ੯੦.੩, ੧੦੨.੨, ੧੦੩.੨, ੧੫੫.੧, ੧੬੪.੪, ੧੮੪.੨, ੧੯੭.੧, ੨੯੦.੨, ੩੨੨.੪, ੩੩੫.੧, ੩੬੬.੧, ੩੯੧.੩, ੪੦੨.੩, ੪੦੩.੧, ੪੧੬.੩. ੪੧੮.੧, ੪੬੦.੧, ੪੭੭.੨, ੫੦੨.੨, ੬੬੮.੧

ਬਨਆਈ : (ਬਨ+ਆਈ) ਵੇਖੋ ਬਨ । ੪੬੨.੧

ਬਨਆਯੋ : (ਬਣ+ਆਇਓ) ਵਿ.—ਬਣ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਬਣ ਆਉਣਾ, ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰਨਾ, ਸੋਭਣਾ, ਫਬਣਾ । ੫੦੪.੪

ਬਨਖੰਡ : (ਸੰ.) (वनखंड) ਸੰਗਿਆ—ਵਨ ਅਸਥਾਨ, ਜੰਗਲ, ਵਣ । ੧੨੧.੪

ਬਨਫੀ : (ਹਿੰ.) (बनसी) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਮੱਛੀ ਫੜਨ ਦੀ ਕੁੰਡੀ । ੬੩੪.੩

ਬਨਜ : (ਹਿੰ.) (वणिज) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਵਣਜ, ਵਿਓਪਾਰ, ਕਮਲ, ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥ ਜਿਵੇਂ ਸੰਖ, ਕਮਲ ਆਦਿ । ੧੧੮.੨, ੨੩੪.੨, ੨੪੧.੩, ੩੭੦.੧, ੩੮੦.੨, ੩੯੨.੨, ੪੫੪.੨, ੪੫੫.੧, ੪੬੧.੨, ੪੭੯.੧, ੪੭੯.੨, ੫੮੪.੨, ੫੮੯.੩

ਬਨਤ : (ਹਿੰ.) (बनत) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਬਣਤ, ਬਨਾਵਟ, ਰਚਨਾ, ਮੇਲ, ਅਨਕੂਲਤਾ, ਕਢਾਈ ਦੀ ਵੇਲ । ੧੨੬.੪

ਬਨਬਾਸ : (ਬਨ+ਬਾਸ) ਵੇਖੋ ਬਨ ਤੇ ਬਾਸ । ਵਣਾਂ ਵਿਚ ਵਾਸਾ ਕਰਨਾ । ੩੦.੧

ਬਨਮਾਹੀ : (ਹਿੰ.)—ਵਣ ਵਿਚ, ਜੰਗਲ ਵਿਚ, ਵਣ ਵਿਚ ਘੁੰਮਣ ਵਾਲਾ, ਜੰਗਲ ਵਿਚ ਫਿਰਨ ਵਾਲਾ । ੨੨੩.੧

ਬਨਰਾਇ : (ਸੰ.) (वनराज) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਵਣ ਦਾ ਰਾਜਾ, ਵਰੁਣ ਦੇਵਤਾ, ਕਲਪ ਬਿਰਛ, ਬਨਾਸਪਤੀ । ੪੦੫.੧, ੫੧੦.੧

ਬਨਾਇ : (ਹਿੰ.) (बनाना) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਬਨਾਵ, ਬਨਾਵਟ, ਬਨਾਉਣ ਦਾ ਭਾਵ ਜਾਂ ਢੰਗ । ੫੨੬.੨, ੫੭੬.੧

ਬਨਾਇਬੋ : ਵੇਖੋ ਬਨਾਇ । ੫੯੩.੩

ਬਨਾਈ : (ਹਿੰ.) (बनाना) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਬਨਾਵਟ, ਰਚਨਾ ਕਰਨਾ, ਭਲੀ ਭਾਂਤੀ, ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ । ੧੧੦.੨, ੨੦੪.੨, ੨੧੩.੨

ਬਨਾਈਅਤਿ : ਵੇਖੋ ਬਨਾਇ । ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ੩੮੧.੩

ਬਨਾਸਪਤਿ : (ਸੰ.) (वनस्पति) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਉਹ ਦਰਖ਼ਤ ਜਿਸ ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਫ਼ਲ ਹੋਣ, ਪੇੜ ਪੌਦੇ, ਵਣ, ਬਿਰਛ, ਰੁੱਖ ਆਦਿ । ੪੯.੪, ੩੦੮.੩

ਬਨਾਸਪਤੀ : ਵੇਖੋ ਬਨਾਸਪਤਿ । ੩੯.੨, ੪੦.੧, ੭੪.੨, ੯੩.੪, ੧੨੯.੩, ੧੩੩.੩, ੧੩੪.੨, ੨੨੫.੪, ੨੩੭.੨, ੨੭੭.੩, ੨੮੬.੩, ੩੦੬.੩, ੨੦੭.੧, ੩੯੪.੨, ੪੧੭.੩, ੪੬੫.੨, ੪੮੯.੧, ੫੧੯.੪, ੫੨੫.੩

ਬਨਾਵਈ : ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਬਣਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ । ੩੨੩.੨

ਬਨਿ : (ਹਿੰ.) (बनि)—ਅੰਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ, ਵੇਖੋ ਬਨ । ੫੨੭.ਸ.੪, ੫੯੪.੪

ਬਨਿਆਵਈ : ਵੇਖੋ ਬਨਿ । (ਬਣ+ਆਵਈ) ਬਣ ਆਉਂਦੀ ਹੈ । ਬਨ । ੧੯੫.੪

ਬਨਿਆਵੈ : ਵੇਖੋ ਬਨਿ। (ਬਨਿ+ਆਵੈ) ਬਣ ਆਵੇਗਾ, ਬਨ । ੫੧੦.੧, ੫੧੧.੧, ੫੧੨.੧

ਬਨਿਤਾ : (ਸੰ.) (वनिता) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਇਸਤਰੀ, ਔਰਤ, ਪਤਨੀ । ੧੧੩.੩, ੨੦੪.੨, ੨੦੯.੨, ੨੧੩.੨, ੩੭੧.੧, ੪੪੩.੧, ੫੬੦.੧, ੫੬੩.੧

ਬਨੀ : (ਹਿੰ.) (बनी) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਵਨਸਥਲੀ, ਵਣ ਦਾ ਕੋਈ ਭਾਗ, ਬਾਗ, ਇਸਤਰੀ, ਬਣੀ ਹੋਈ, ਰਚੀ ਹੋਈ । ੩੪੭.੪

ਬਨੇ : ਵੇਖੋ ਬਨੀ, । ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਬਣੇ ਹੋਏ, ਬਨ । ੨੦੫.੧

ਬਨੌਟਾ : ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਵਿਓਪਾਰ ਦੀ ਵਿਧੀ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ, ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਦਾ ਗੁਮਾਸ਼ਤਾ । ੩੮੦.੨

ਬਪੁਹਾਰ : (ਸੰ.) (वपुस्+हार) ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਸਰੀਰ ਹਾਰ ਦੇਣਾ, ਭਾਵ ਮਰ ਜਾਣਾ, ਸਿਥਲ ਹੋਣਾ, ਸਰੀਰ ਤਿਆਗਣਾ, ਦਿਲ ਛੱਡਣਾ । ੬੪੫.੩

ਬਬੂਰ : (ਹਿੰ.) (बबूल) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਕਿੱਕਰ ਨਾਮਕ ਦਰਖ਼ਤ, ਬਬੂਲ, ਇਕ ਕੰਢੇਦਾਰ ਦਰਖ਼ਤ । ੫੧੨.੨, ੫੩੨.੧

ਬਬੂਲ : ਵੇਖੋ ਬਬੂਰ । ਕਿੱਕਰ । ੬੩੪.੧

ਬਯਥਾ : (ਸੰ.) (व्यथा) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਪੀੜ੍ਹਾ, ਕਲੇਸ਼, ਵੇਦਨਾ, ਦੁੱਖ । ੧੧੩.੧, ੪੦੩.੨

ਬਯਥਾਵੰਤੈ : (ਬਯਥਾ+ਵੰਤੈ)—ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਪੀੜ੍ਹ ਜਾਂ ਦੁੱਖ ਹੋਵੇ । ੧੧੩.੧, ੧੧੪.੧

ਬਯਾਹਤ : (ਹਿੰ.) (विवाह)—ਵਿਆਹ, ਵਿਹਾਉਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਵਿਆਉਂਦਾ ਹੈ । ੫੬੩.੧

ਬਯਾਹੁ : (ਸੰ.) (विवाह) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਵਿਆਹ, ਸ਼ਾਦੀ । ੫੬੨.੨

ਬਯਾਹੇ : (ਹਿੰ.) (ब्याहे) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਵਿਆਹੇ, ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਏ । ੧੧੮.੧, ੧੧੯.੧, ੫੮੪.੧

ਬਯਾਧ : (ਸੰ.) (व्याध) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਕੇ ਨਿਰਬਾਹ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਸ਼ਿਕਾਰੀ, ਇਕ ਜਾਤੀ । ੨੯੮.੩

ਬਯਾਪਤ : (ਸੰ.) (व्यापति) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਵਿਆਪਤ, ਮੌਤ, ਮ੍ਰਿਤੂ, ਮੱਥਾ, ਮਸਤਕ, ਨੌ ਨਿਧੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ । ੫੫੭.੩, ੬੪੪.੩

ਬਯਾਪਾਰੀ : (ਹਿੰ.) (व्यापरिन्) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਰੋਜ਼ਗਾਰੀ । ਵਿ. ਵਿਓਪਾਰ ਸੰਬੰਧੀ । । ੫੮੯.੩

ਬਯਾਪੇ : ਵੇਖੋ ਵਿਆਪ । ਵਸੇ, ਸਮਾਵੇ, ਵਾਪਰੇ । ੧੦੪.੪

ਬਯਾਰ : (ਹਿੰ.) (बयार) ਸੰਗਿਆ—ਹਵਾ, ਪਵਨ, ਤੂਫ਼ਾਨ ਆਦਿ । ੪੦੨.੧, ੪੦੩.੧

ਬਯਾਲ : (ਸੰ.) (ब्याल) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸੱਪ, ਸ਼ੇਰ, ਰਾਜਾ, ਵਿਸ਼ਨੂੰ, ਛੰਦ ਦਾ ਇਕ ਭੇਦ, ਦੁਸ਼ਟ ਵਿਅਕਤੀ, ਸ਼ਿਕਾਰੀ । ੧੨੭.੧, ੧੬੭.੪ ੫੬੧.੪

ਬਯੋਹਾਰ : (ਸੰ.) (व्यबहार) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਵਿਵਹਾਰ, ਕਾਰਜ, ਕੰਮ, ਵਰਤਾਓ, ਆਚਰਣ, ਵਿਓਪਾਰ, ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਆਦਿ । ੧੧੮.੨, ੧੮੮.੧, ੩੮੦.੨, ੩੯੨.੨

ਬਯੋਹਾਰਹਿ : ਵੇਖੋ ਬਯੋਹਾਰ । ੩੭੦.੧

ਬਰ : (ਹਿੰ.) (बर) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਬਰਗਦ, ਰੇਖਾ, ਕਿਨਾਰਾ, ਲੜ੍ਹ, ਪੱਲਾ, ਜ਼ਿਦ ਕਰਨਾ, ਵਰ । ਵਿ.—ਉਤਮ, ਚੰਗਾ । (ਫ਼ਾ.)—ਉਪਰਾ । ੩੭੩.੨, ੫੬੮.੨, ੫੭੩.੧, ੬੪੦.੩, ੬੫੯.੪

ਬਰਸ : (ਹਿੰ.) (बरस) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸਾਲ, ਵਰ੍ਹਾ, ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਤਿਓਹਾਰ ਜੋ ਸਾਲ ਵਿਚ ਇਕ ਵਾਰ ਆਉਂਦਾ ਹੋਵੇ, ਵਰ੍ਹਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ । ੨੪੯.੩

ਬਰਸਤ : (ਸੰ.) (वर्षस्)—ਮੀਂਹ ਦਾ ਵਰ੍ਹਣਾ, ਵਰਸਦਾ ਹੈ । ੩੯੪.੨

ਬਰਸੈ : ਵੇਖੋ ਬਰਸਤ । ਮੀਂਹ ਦਾ ਵਰ੍ਹ ਚੁੱਕਣਾ । ੬੬੬.੨

ਬਰਹਨੇ : (ਫ਼ਾ.) ਵਿ.—ਨੰਗਾ, ਦਿਗੰਬਰ, ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂ ਵਿਰਲੇ, ਦੇ ਭਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ । ੫੮੯.੨

ਬਰਖ : (ਸੰ.) (वर्ष) ਸੰਗਿਆ—ਵਰ੍ਹਾ, ਸਾਲ । (ਫ਼ਾਂ.) ਬਰਖ, ਹਿੱਸਾ, ਭਾਗ, ਤਾਲ, ਬਰਖਾ, ਮੀਂਹ, ਬਾਰਸ਼ । ਵੇਖੋ ਬਰਸ । ੧੫੬.੩, ੧੫੯.੨, ੩੭੨.੧, ੪੩੬.੩, ੪੪੦.੩, ੪੫੧.੪ ੫੭੨.੨, ੬੫੪.੨

ਬਰਖਤ : (ਸੰ.) (वर्षंत)—ਮੀਂਹ ਵਰ੍ਹਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ । ੧੬੩.੨

ਬਰਖਾ : (ਸੰ.) (वर्षा) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਬਰਸਾਤ, ਮੀਂਹ । ੫੯.੪, ੭੪.੧, ੭੬.੪, ੧੨੮.੪, ੧੫੬.੩, ੧੬੩.੧, ੨੩੭.੧, ੨੪੮.੨, ੨੫੧.੩, ੩੧੧.੨, ੩੨੫.੩, ੪੪੬.੧, ੪੫੧.੪, ੪੭੨.੩, ੬੨੯.੧, ੬੩੫.੩

ਬਰਖੈ : ਵੇਖੋ ਬਰਖ । ਵਰ੍ਹਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ । ੬੨੯.੧

ਬਰਜ : (ਹਿੰ.) (वर्जना) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਰੋਕਣਾ, ਮਨ੍ਹਾ ਕਰਨਾ, ਹਟਕਣਾ, ਵਰਜਿਤ ਕਰਨਾ । ੬੧.੧, ੭੮.੪, ੮੨.੩, ੯੨.੩, ੨੫੯.੧, ੨੮੧.੧, ੨੮੩.੩

ਬਰਜਨ : (ਹਿੰ.) (बरजनि) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਮਨਾਹੀ, ਰੁਕਾਵਟ, ਰੋਕ । ਵੇਖੋ ਬਰਜ । ੫੭੩.੩

ਬਰਜਿ : ਵੇਖੋ ਬਰਜ । ੬੨੨.੪

ਬਰਤਮਾਨ : (ਸੰ.) (वर्तमान)—ਚਲਦਾ ਹੋਇਆ, ਘੁੰਮਿਆ ਹੋਇਆ, ਚਾਲੂ, ਉਪਸਥਿਤ, ਵਿਦਯਮਾਨ, ਚਲਦਾ ਵਿਉਹਾਰ । ੪੫.੪, ੧੦੬.੧, ੧੯੦.੨

ਬਰਤੈ : ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਵਰਤਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਵਰਤਣਾ, ਬਿਉਹਾਰ। ੧੦੬.੧, ੧੯੦.੨

ਬਰਦਾਈ : (ਸੰ.) (वरदान) ਵਿ.—ਵਰ ਦੇਣ ਵਾਲਾ, ਵਰ ਦਾਤਾ। ੧੨੬.੪

ਬਰਨ : (ਸੰ.) (वर्ण) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਰੰਗ, ਰੂਪ, ਸ਼ਕਲ, ਜਾਤੀ, ਭੇਦ, ਗੁਣ, ਯਸ਼, ਕੀਰਤੀ, ਉਸਤਤਿ, ਤਾਲ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਰ, ਕੇਸਰ ਆਦਿ। ੨੪.੪, ੩੨.੧, ੩੯.੧, ੩੯.੩, ੪੦.੧, ੪੯.੨, ੪੯.੩, ੭੪.੧, ੭੪.੩, ੯੩.੨, ੯੪.੧, ੧੨੨.੧, ੧੨੪.੩, ੧੩੩.੨, ੧੪੪.ਝ.ਛੰ.੨, ੧੪੭.੧, ੧੫੭.੪, ੧੬੧.੧, ੧੮੫.੧, ੧੯੮.੨, ੧੯੭.੩, ੨੨੫.੪, ੨੮੬.੨, ੩੦੭.੩, ੩੦੮.੧, ੩੩੦.੨, ੩੪੭.੩, ੩੬੪.੨, ੪੦੭.੪, ੪੮੯.੧, ੪੯੩.੪, ੫੦੧.੨, ੫੮੧.੩, ੫੯੬.੨, ੫੯੭.੨, ੬੧੧.੩

ਬਰੰਬ੍ਹ : (ਹਿੰ.) (वरम्हाना)—ਵਰ ਕਹਿਣਾ, ਵਰ ਦੇਣਾ, ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਦੇਣਾ। ੪੬੮.੪

ਬਰੀਆ : (ਸੰ.) (बार) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਵਾਰੀ, ਵੇਲਾ, ਅਵਸਰ। ੬੫੩.੩

ਬਲ : (ਸੰ.) (बलम्) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸ਼ਕਤੀ, ਸਮਰਥ, ਤਾਕਤ, ਆਸਰਾ, ਭਰੋਸਾ, ਸੈਨਾ, ਵਲ ਆਦਿ। ੧੩.੩, ੧੧੭.੨, ੧੪੧.੨, ੨੨੦.੨, ੩੫੯.੩, ੩੬੪.੧, ੪੦੩.੨, ੫੨੧.੧, ੫੨੭.ਸ.੨, ੫੫੮.੨, ੫੭੧.੨, ੬੦੭.੧, ੬੪੭.੧, ੬੬੦.੪

ਬਲਹਾਰੀ : (ਹਿੰ.) (बलिहारी) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਪ੍ਰੇਮ, ਭਗਤੀ, ਸ਼ਰਧਾ ਆਦਿ ਦੇ ਕਾਰਣ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਨਿਛਾਵਰ ਹੋਣ ਦਾ ਭਾਵ। ੩੯੩.੩

ਬਲਵੰਚ : (ਸੰ.) (बल + वञ्च) ਸੰਗਿਆ—ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਠਗਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਠੱਗੀ, ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਲੁਟਣ ਵਾਲੇ। ੨੯੫.੩

ਬਲਵੰਤ : (ਸੰ.) (बलवंत्) ਵਿ.—ਬਲਵਾਨ, ਬਲੀ, ਤਾਕਤਵਰ। ੬੦੭.੧

ਬਲਿਹਾਰ : ਵੇਖੋ ਬਲਹਾਰੀ। ਕੁਰਬਾਨ, ਘੋਲ ਘੁਮਾਈ ਸਦਕੇ। ੨੬੯.੪, ੬੪੬.੪

ਬਲਿਹਾਰੀਐ : ਵੇਖੋ ਬਲਹਾਰੀ। ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਈਏ, ਕੁਰਬਾਨ ਕਰ ਦੇਈਏ। ੬੫੦.੨

ਬਲਿਹਾਰੇ : ਵੇਖੋ ਬਲਹਾਰੀ। ਕੁਰਬਾਨ, ਸਦਕੇ, ਘੋਲ ਘੁਮਾਈ। ੬੬੩.੪

ਬਲੀ : (ਸੰ.) (वल्ली) ਵਿ.—ਵੇਲ, ਵਲਾਂ ਵਾਲੀ, ਵਲੀ ਹੋਈ, ਬਲਵਾਨ, ਤਾਕਤਵਰ, ਕਿਸੇ ਪੂਜਾ ਹਿਤ ਭੇਟ ਕਰਨਾ (ਮਾਰਨਾ), ਦੇਵ ਪੂਜਾ। ੪੯.੧, ੨੩੦.੨, ੩੦੮.੧, ੪੫੫.੩

ਬਲੋਇ : ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਰਿੜਕਣਾ, ਮੰਥਨ ਕਰਨਾ, ਮੰਥਨਾ ਆਦਿ। ੪੭੬.੨

ਬ੍ਰਹਸਪਤਿ : (ਸੰ.) (बृहस्पति) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਅੰਗਿਰਾ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਜੋ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦਾ ਗੁਰੂ ਹੈ, ਵੀਰਵਾਰ, ਵਾਣੀਪਤਿ, ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਮਾਹਿਰ, ਨਖੱਤਰ। ੪੮੪.੧

ਬ੍ਰਹਮ : (ਸੰ.) (ब्रह्मन्) ਸੰਗਿਆ—ਕਰਤਾਰ, ਜਗਤਨਾਥ, ਤਤਵ ਸਾਰ, ਬ੍ਰਾਹਮਣ, ਹਿੰਦੂ ਜਾਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਵਰਣ, ਬ੍ਰਹਮਾ ਆਦਿ। ੨.ਸੋ.੨, ੨.ਦੋ.੨, ੭.ਸੋ.੧, ੭.ਦੋ.੧, ੭.ਛੰ੧, ੧੬.੪, ੧੮.੪, ੨੧.੪, ੨੨.੧, ੨੫.੩, ੨੬.੧, ੨੯.੩, ੩੪.੧, ੩੫.੪, ੩੬.੧, ੩੭.੧, ੩੮.੧, ੫੦.੨, ੫੧.੧— ੫੧.੩, ੫੪.੧, ੫੫.੧, ੫੫.੩, ੫੫.੪, ੫੬.੪, ੬੨.੪, ੬੩.੪, ੮੧.੨, ੮੨.੧, ੯੮.੪, ੯੯.੧, ੧੦੬.੨, ੧੧੦.੪; ੧੨੪.੪, ੧੨੫.੧, ੧੨੬.੩, ੧੩੩.੧, ੧੩੩.੪, ੧੩੭.੧, ੧੩੮.੨, ੧੩੯.੪, ੧੪੧.੪, ੧੪੪.ਝ.ਛੰ.੧, ੧੪੫.ਝ.ਛੰ੪, ੧੪੭.੩, ੧੪੮.੪, ੧੪੯.੩, ੧੫੦.੨, ੧੫੧.੩, ੧੫੨.੧, ੧੫੨.੪, ੧੫੩.੪, ੧੫੯.੪, ੧੬੫.੪, ੧੭੧.੧, ੧੭੫.੧, ੧੮੯.੧, ੧੯੫.੩, ੨੧੫.੪, ੨੨੭.੨, ੨੪੪.੪, ੨੪੫.੩, ੨੫੧.੪, ੨੫੨.੪, ੨੫੪.੧, ੨੫੭.੨, ੨੬੦.੨, ੨੬੦.੪; ੨੬੨.੧, ੨੬੨.੨, ੨੭੦.੪, ੨੭੬.੧, ੨੭੬.੪, ੨੭੭.੧, ੨੮੦.੩, ੨੮੧.੪, ੩੦੧.੪, ੩੦੯.੨, ੩੨੭.੨, ੩੨੮.੪, ੩੪੧.੪; ੩੪੨.੪, ੩੪੩.੧, ੩੪੩.੨, ੩੪੩.੩, ੩੫੪.੪, ੩੭੮.੪, ੩੯੫.੪, ੩੯੬.੪, ੩੯੮.੪, ੪੧੮.੪, ੪੨੭.੩, ੪੩੦.੪, ੪੪੮.੪, ੪੫੧.੪, ੪੫੫.੪, ੪੫੭.੪, ੪੫੮.੧, ੪੫੮.੩, ੪੫੮.੪, ੪੬੨.੧, ੪੬੨.੨, ੪੬੨.੪, ੪੭੪.੪, ੪੮੬.੪, ੫੩੫.੪, ੫੪੩.੪, ੫੪੭.੩, ੫੮੬.੪, ੬੦੯.੪, ੬੧੮.੮

ਬ੍ਰਹਮਸਥਾਨ : (ਸੰ.) (ब्रह्मस्थान) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਬ੍ਰਹਮਾ ਦਾ ਸਥਾਨ। ੫੯.੧

ਬ੍ਰਹਮਗਯਾਨ : (ਸੰ.) (ब्रह्मज्ञान) ਸੰਗਿਆ—ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਗਿਆਨ, ਪਰਮਾਤਮ-ਗਿਆਨ, ਆਤਮ ਗਿਆਨ। ੫੦.੧

ਬ੍ਰਹਮਗਯਾਨੀਐ : (ਸੰ.) (ब्रह्मज्ञानम्)—ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਬ੍ਰਹਮ ਦੇ ਜਾਨਣ ਵਾਲਾ। ੨੮੦.੪

ਬ੍ਰਹਮਚਰਜ : (ਸੰ.) (ब्रह्मचर्य) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਚਾਰ ਆਸ਼ਰਮਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਥਮ ਆਸ਼ਰਮ, ਉਮਰ ਭਰ ਅਵਿਵਹਾਤ, ਇਸਤਰੀ ਜਾਂ ਸੰਭੋਗ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿ ਕੇ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਨਾ। ੨੧.੩

ਬ੍ਰਹਮਚਾਰੀ : (ਸੰ.) (ब्रह्मचारिन्) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਬ੍ਰਹਮਚਰਜ ਦਾ ਧਾਰਣੀ, ਬ੍ਰਹਮ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਵਿਚਰਣ ਵਾਲਾ। ੪੫੮.੩

ਬ੍ਰਹਮੰਡ : (ਸੰ.) (ब्रह्माण्ड) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਵਿਸ਼ਵ, ਸੰਸਾਰ, ਬ੍ਰਹਮ, ਆਂਡਾ, ਗੋਲਾਕਾਰ ਜਗਤ, ਵਿਸ਼ਵਲੋਕ। ੪੭.੩, ੫੩.੪, ੯੮.੧, ੨੦੪.੪, ੨੩੩.੩, ੨੮੦.੪, ੪੩੦.੨, ੪੭੨.੪, ੫੨੭.ਸ.੩, ੬੦੨.੩, ੬੪੯.੧

ਬ੍ਰਹਮਾਸਨ : (ਸੰ.) (ब्रह्मासन) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਉਹ ਆਸਨ ਜਿਸ ਵਿਚ ਬੈਠ ਕੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਦਾ ਧਿਆਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਦੇਵ ਪੂਜ਼ਾ ਦਾ ਇਕ ਆਸਨ, ਪ੍ਰਭੂ ਸਿਮਰਨ ਵਿਚ ਸਮਾਧੀ ਸਥਿਤ ਰਹਿਣ ਦੀ ਅਵਸਥਾ । ੫.ਸੋ.੧, ੫.ਦੋ.੨, ੩੨.੩, ੧੧੨.੪

ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ : ਵੇਖੋ ਬ੍ਰਹਮੰਡ । ਸਾਰਾ ਆਲਮ ਜਿਸ ਵਿਚ ਅਨੰਤ ਲੋਕ ਨਿਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ । ੩੫.੧, ੨੭੦.੧

ਬ੍ਰਹਮਾਦਿ : ਵੇਖੋ ਬ੍ਰਹਮ । ਬ੍ਰਹਮਾ ਆਦਿ, ਭਾਵ ਬ੍ਰਹਮਾ ਵਰਗੇ ਵੇਦ ਵਕਤਾ । ੨੧੬.੪, ੩੦੨.੩

ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ : ਵੇਖੋ ਬ੍ਰਹਮ (ਬ੍ਰਹਮ + ਆਦਿਕ) ੨੧.੧, ੫੮.੨, ੧੮੦.੨, ੨੬੦.੪, ੩੪੧.੧, ੪੨੧.੩, ੬੪੭.੨

ਬ੍ਰਹਮੈ : ਵੇਖੋ ਬ੍ਰਹਮ । ਆਤਮ-ਤੱਤਵ, ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪੀ ਆਤਮਾ । ੧੬.੪

ਬ੍ਰਜਨਾਥ : (ਸੰ.) (ब्रजनाथ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਬ੍ਰਜ ਦੇ ਨਿਵਾਸੀ, ਬ੍ਰਜ ਦੇ ਸੁਆਮੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ । ੫੫੫.੨

ਬ੍ਰਖਣ : ਵੇਖੋ ਬਰਖਾ ਵਰ੍ਹਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ । ੪੦੩.੧

ਬ੍ਰਤ : (ਸੰ.) (व्रत) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਉਪਵਾਸ, ਪੁੰਨ ਜਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਅਧੀਨ ਭੋਜਨ ਨਾ ਕਰਨਾ, ਸੰਕਲਪ, ਪ੍ਰਤਿਗਿਆ । ੩੪.੨, ੬੫.੧, ੧੦੫.੩, ੧੩੨.੨, ੧੭੩.੩, ੨੫੨.੩, ੩੦੪.੩, ੪੮੨.੨, ੪੮੫.੧, ੫੪੩.੩, ੬੬੭.੧

ਬ੍ਰਤਿ : ਵੇਖੋ ਬ੍ਰਤ । ੬੪.੧

ਬ੍ਰਥਾ : (ਸੰ.) (वृथा) ਵਿ.—ਵਿਅਰਥ, ਫਜ਼ੂਲ, ਬੇਫ਼ਾਇਦਾ, (ਸੰ.) (व्यथा) ਪੀੜ੍ਹਾ, ਵੇਦਨਾ, ਕਲੇਸ਼, ਦੁੱਖ, ਭੈ । ੩੫੬.੨, ੩੬੫.੨, ੫੦੨.੩, ੫੭੨.੨, ੫੭੫.੪, ੬੧੪.੪

ਬ੍ਰਿਕਸ਼ : (ਸੰ.) (वृक्ष) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਬਿਰਖ, ਰੁੱਖ, ਦਰਖ਼ਤ, ਰਾਸ਼ੀ, ਮੋਰ ਦੀ ਪੂਛ, ਇੰਦਰ, ਕਾਮਦੇਵ । ਵਿ.—ਬਲਵਾਨ । ੩੦੮.੧ ੩੯੧.੪

ਬ੍ਰਿਤਿ : (ਸੰ.) (वृत्ति) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਉਹ ਕੰਮ ਜਿਸ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖ ਕੁਸ਼ਲ ਹੋਵੇ, ਆਪਣੇ ਕਸਬ ਵਿਚ ਨਿਪੁੰਨ ਹੋਣਾ, ਸ਼ਬਦ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਮਧੁਰ-ਗੁਣ, ਕਰਤੱਵ, ਸਵੈ-ਆਸ਼ਰਿਤ ਹੋਣਾ । ਵੇਖੋ ਵ੍ਰਿਤਿ । ੪੮੩.੩

ਬ੍ਰਿਥਾਵੰਤ : (ਸੰ.) (व्यथा + वन्त) ਵਿ.—ਪੀੜ੍ਹਾ ਦਾ ਧਾਰਣੀ, ਪੀੜ੍ਹਤ, ਰੋਗੀ । ੨੯੯.੩, ੩੬੪.੧, ੩੬੯.੨, ੩੭੮.੨, ੫੦੫.੧, ੫੮੭.੧, ੬੦੦.੩, ੬੬੮.੪

ਬਾਇ : (ਸੰ.) (वायु) ਸੰਗਿਆ—ਹਵਾ, ਪੌਣ, ਵਾਯੂ, ਵਾਤ, ਵਾਈ । ੨੨੪.੧

ਬਾਇਸ : (ਸੰ.) (बायस) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਕਾਂ, ਅਗ੍ਰ ਦਾ ਦਰਖ਼ਤ । ੨੬.੩, ੨੪੯.੨, ੪੪੫.੩, ੪੭੦.੩

ਬਾਂਏ : (ਸੰ.) (वाम) ਕ੍ਰਿ ਵਿ.—ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ, ਖੱਬੇ । ੪੦੪.੨

ਬਾਸ : (ਸੰ.) (वास) ਸੰਗਿਆ—ਰਹਿਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਨਿਵਾਸ, ਗੰਧ, ਬੂ, ਮਹਿਕ ਆਦਿ। ੨੭.੪, ੬੮.੪, ੭੫.੩, ੮੩.੨, ੮੩.੩, ੧੯੧.੪, ੨੪੮.੨, ੨੫੧.੪, ੨੫੯.੧, ੨੭੨.੪, ੨੭੪.੩, ੨੭੯.੨, ੩੫੯.੪, ੩੮੬.੧, ੪੦੨.੩, ੪੦੨.੪, ੪੦੯.੧, ੪੩੭.੩, ੪੪੫.੩, ੪੮੩.੧, ੫੩੩.੨, ੫੩੪.੨, ੫੩੫.੧, ੫੪੮.੪, ੫੮੯.੧, ੫੯੯.੧, ੬੦੯.੧, ੬੧੫.੧, ੬੧੫.੪, ੬੫੩.੧

ਬਾਂਸ : (ਹਿੰ.) (वंश) ਸੰਗਿਆ— ਬਾਂਸ, ਚਪੂ, ਰੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ। ਵੇਖੋ ਬਾਸ। ੨੭.੧, ੨੭.੪, ੧੩੨.੨, ੨੩੯.੩, ੨੪੦.੪, ੨੪੯.੩, ੨੯੮.੧, ੩੦੬.੩, ੩੦੭.੨, ੩੦੮.੧, ੩੦੮.੨, ੩੦੮.੩, ੪੬੫.੨, ੪੯੩.੪, ੫੦੭.੧, ੫੧੯.੧, ੬੩੮.੩, ੬੩੯.੧, ੬੬੨.੩

ਬਾਸਕ : (ਸੰ.) (वासुकि) ਸੰਗਿਆ—ਸੱਪਾਂ ਦਾ ਰਾਜਾ ਜੋ ਕਸ਼ਿਯਪ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ, ਭਿਅੰਕਰ ਨਾਗ। ੭੫.੨

ਬਾਸਤ : ਵੇਖੋ ਬਾਸ। ਸੁਗੰਧ ਵਾਲਾ, ਵਸਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੩੪੬.੩, ੫੦੭.੩, ੫੦੭.੪

ਬਾਸਨ : (ਹਿੰ.) (वासन) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਬਰਤਨ, ਭਾਂਡਾ, ਵਸਣ ਜਾਂ ਰਹਿਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੪੧੯.੩

ਬਾਸਨਾ : (ਸੰ.) (वासना) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਇੱਛਾ, ਚਾਹ, ਗੰਧ, ਮਹਿਕ, ਸੁਗੰਧ, ਖ਼ੁਸ਼ਬੋ। ੧੭.੩, ੧੮.੩, ੧੯.੨, ੩੭.੩, ੩੮.੨, ੪੯.੨, ੮੦.੨, ੮੫.੪, ੯੪.੩, ੧੧੨.੩, ੧੩੧.੨, ੧੩੩.੩, ੧੩੪.੧, ੨੨੪.੧, ੨੨੫.੪, ੨੮੫.੨, ੩੦੭.੨, ੩੧੯.੨, ੩੩੦.੩, ੩੩੬.੧, ੫੦੭.੧, ੫੩੩.੨, ੫੮੬.੧, ੬੨੫.੨, ੬੩੯.੧

ਬਾਸਰ : (ਹਿੰ.) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਦਿਨ, ਸਵੇਰਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ, ਸਵੇਰ ਵੇਲੇ ਗਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਰਾਗ। ੪੨੩.੩

ਬਾਸੀ : (ਹਿੰ.) (बासी) ਵਿ.—ਬੇਹਾ, ਜੋ ਸੱਜਰਾ ਨਹੀਂ, ਦੇਰ ਦਾ ਪਿਆ ਹੋਇਆ ਭੋਜਨ, ਕੁਮਲਾਇਆ, ਸੁੱਕਿਆ, ਵਾਸੀ, ਵਸਣ ਵਾਲਾ। ੧੬੮.੧, ੪੦੭.੨

ਬਾਸੀਏ : ਵੇਖੋ ਬਾਸ। ਵਾਸੀਐ। ੩੦੬.੩

ਬਾਸੀਐ : ਵੇਖੋ ਬਾਸ। ੬੩੮.੩

ਬਾਸੁ : ਵੇਖੋ ਬਾਸ। ੧੯੯.੨, ੨੯੦.੨, ੩੩੬.੧

ਬਾਸੁਰ : ਵੇਖੋ ਬਾਸਰ। ੬੩੫.੨

ਬਾਸੈ : ਵੇਖੋ ਬਾਸ। ਵਸਦਾ ਹੈ। ੮੩.੩, ੮੪.੨

ਬਾਹਰ : (ਹਿੰ.) (बाहर) ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.— ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣਾ, ਅੰਦਰ ਦਾ ਉਲਟ, ਬਿਨਾ, ਬਗੈਰ, ਸਿਵਾਏ। ੩੧੦.੧, ੪੪੭.੩, ੫੪੪.੨

ਬਾਹਰਿ : ਵੇਖੋ ਬਾਹਰ। ੫੪੪.੧

ਬਾਂਕੋ : (ਹਿੰ.) (बाँका)—ਸੁੰਦਰ, ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ, ਜਵਾਨ, ਸੋਹਣਾ । ੩੯੦.੧

ਬਾਘ : (ਸੰ.) (व्याघ्र) ਸੰਗਿਆ—ਸ਼ੇਰ, ਬਾਘ, ਨਾਹਰ, ਬਘੇਲ । ੨੪੦.੧

ਬਾਘੁ : ਵੇਖੋ ਬਾਘ । ੬੩੦.੨

ਬਾਚੀਅਤ : ਕ੍ਰਿ.—ਬਚਦੀ, ਬਚਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ । ੪੭੮.੩

ਬਾਛਤ : ਵੇਖੋ ਬਾਛਤ । ੪੨੧.੩

ਬਾਂਛਤ : (ਸੰ.)(वांछित) ਵਿ.—ਇੱਛਤ, ਅਭਿਲਾਸ਼ਤ, ਜਿਸ ਦੀ ਚਾਹਨਾ ਹੋਵੇ, ਲੋੜੀਂਦਾ । ੩੯੬.੨, ੬੫੮.੩

ਬਾਛਿਤ : ਵੇਖੋ ਬਾਛਤ । ਚਾਹੁੰਦੇ, ਲੋਚਦੇ । ੧੭੯.੧, ੧੯੩.੧, ੩੯੬.੨;

ਬਾਛੇ : ਵੇਖੋ ਬਾਛਤ । ਇੱਛਾ ਕਰਦੇ । ੪੦੯.੧, ੫੯੩.੪

ਬਾਛੈ : ਵੇਖੋ ਬਾਛਤ । ਇੱਛਾ ਕਰਦੇ । ੩੦੯.੪

ਬਾਜ : (ਸੰ.) (वाद्य) ਸੰਗਿਆ—ਵਾਦਯ, ਵਾਜਾ, ਵਜਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸਾਜ਼ (ਫ਼ਾ.)—ਬਾਜ, ਇਕ ਸ਼ਿਕਾਰੀ ਪੰਛੀ, ਰਹਿਤ, ਵਾਂਛਿਤ, ਬਿਨਾਂ ਆਦਿ । ੨੪੬.੪, ੩੭੧.੩

ਬਾਜਤ : ਕ੍ਰਿ.—ਵੇਖੋ ਬਾਜ । ੨੯.੩, ੨੪੭.੪, ੨੬੮.੨, ੩੮੨.੨, ੪੧੧.੧, ੬੧੯.੩

ਬਾਜਿ : ਵੇਖੋ ਬਾਜ । ੩੧੩.੨, ੫੬੩.੩

ਬਾਜੁ : ਵੇਖੋ ਬਾਜ । ੫੬੩.੩

ਬਾਜੇ : ਵੇਖੋ ਬਾਜ । ੩੦੮.੩, ੬੨੪.੩

ਬਾਜੈ : ਵੇਖੋ ਬਾਜ । ੫੮੦.੨

ਬਾਂਝ : (ਸੰ.) (बांझ) ਸੰਗਿਆ—ਉਹ ਇਸਤਰੀ ਜਾਂ ਮਾਦਾ ਪਸ਼ੂ ਜਿਸਦੇ ਸੰਤਾਨ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਾ ਹੋਵੇ । ੧੯੧.੩, ੨੩੬.੪, ੨੩੭.੩, ੨੯੯.੨, ੩੩੫.੧, ੪੪੩.੧, ੪੪੫.੧, ੫੧੩.੩, ੫੧੯.੧

ਬਾਟ : (ਸੰ.) (वाट:) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਰਾਹ, ਰਸਤਾ, ਮਾਰਗ, ਭਾਗ, ਵੰਡ ਆਦਿ । ੪੮੬.੨

ਬਾਂਟ : (ਹਿੰ.) (बाँट) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਭਾਗ, ਹਿੱਸਾ, ਵੰਡ, ਤਕਸੀਮ, ੪੮੪.੧, ੫੩੦.੨

ਬਾਟਮਾਰ : (ਸੰ.) (वाट+मार) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਰਾਹ ਵਿਚ, ਮਾਰਗ ਤੇ, ਵਾਟ ਉਤੇ । ੫੨੪.੨

ਬਾਂਟਮਾਰ : (ਸੰ.) (बटमार) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਰਾਹ ਵਿਚ ਖੋਹ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਰਾਹਜ਼ਨ, ਡਾਕੂ, ਲੁਟੇਰਾ । ੫੨੪.੨

ਬਾਢ : ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਵਧਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਜਾਂ ਭਾਵ ਵਧਣਾ, ਵੱਢੇ, ਵੱਢਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ । ੩੩੧.੩

ਬਾਣ : (ਸੰ.) (ਬਾਣ) ਸੰਗਿਆ—ਤੀਰ, ਕਾਨੀ, ਲੋਹੇ ਦੇ ਫਲ ਤੇ ਲਗਿਆ ਹੋਇਆ ਪਤਲਾ ਸਿੱਧਾ ਲਕੜੀ ਦਾ ਟੁਕੱੜਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਨੁਸ਼ ਤੇ ਚੜ੍ਹਾ ਕੇ ਮਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ। (ਸੰ.) (ਵਰ੍ਣ) ਸੰਗਿਆ—ਗੁਣ, ਭੇਦ, ਆਦਤ, ਸੁਭਾ, ਰੰਗ, ਰੂਪ। ੨੯੪.੩, ੩੬੫.੧

ਬਾਣੀ : (ਸੰ.) (ਵਾਣੀ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਸ਼ਬਦ, ਵਾਕ ਸ਼ਕਤੀ, ਨਾਦ, ਧੁਨੀ, ਸੁਰ, ਸਰਸਵਤੀ ਦੇਵੀ। ੯੧.੩, ੨੫੯.੪, ੬੩੦.੪

ਬਾਤ : (ਸੰ.) (ਵਾਰ੍ਤਾ) ਇ.—ਗੱਲਬਾਤ, ਬਾਤਚੀਤ, ਵਾਰਤਾਲਾਪ। ੨੬੪.੩, ੩੦੫.੨, ੪੩੩.੧, ੪੪੧.੩, ੪੪੪.੧, ੫੦੬.੨, ੫੭੫.੪

ਬਾਤਨ : ਵੇਖੋ ਬਾਤ। ਬਾਤਾਂ ਨਾਲ, ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ, ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਕਰਕੇ, ਬਾਤ ਦਾ ਬਹੁ ਵਚਨ। ੪੩੯.੧

ਬਾਤੀ : (ਹਿੰ.) (ਬਾਤੀ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਰੂੰ ਦੀ ਵੱਟ ਕੇ ਬਣਾਈ ਬੱਤੀ, ਦੀਵੇ ਦੀ ਬੱਤੀ। ੫੬੧.੨

ਬਾਤੇ : ਵੇਖੋ ਬਾਤ। ਬਾਤ ਦਾ ਬਹੁ ਵਚਨ, ਗੱਲਾਂ ਬਾਤਾਂ। ੫੨੬.੨

ਬਾਂਤੇ : ਵੇਖੋ ਬਾਤ, ਬਾਂਤੇ, ਬਾਤਾਂ, ਗੱਲਾਂ। ੬੫.੧

ਬਾਦ : (ਸੰ.) (ਵਾਦ:) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਤਰਕ, ਬਹਿਸ, ਵਿਵਾਦ, ਝਗੜਾ, ਸ਼ਰਤ, ਬਾਜ਼ੀ। (ਹਿੰ.)— ਵਿਅਰਥ, ਬਿਨਾਂ, ਬੇਮਤਲਬ।੨.ਛੰ.੨, ੧੦.੩, ੧੧.੩, ੧੨.੨, ੧੧੨.੩, ੧੩੧.੨, ੧੪੩.੧, ੧੭੨.੩, ੧੭੫.੨, ੧੮੫.੨, ੧੮੮.੩, ੧੯੮.੨, ੧੯੯.੩, ੨੫੪.੩, ੨੬੫.੩, ੨੭੨.੩, ੨੯੨.੨, ੩੦੪.੨, ੩੪੧.੨, ੩੪੨.੪, ੩੯੧.੧, ੪੨੪.੩, ੪੩੧.੨, ੪੪੯.੨, ੪੭੪.੨, ੪੮੨.੩, ੫੦੦.੩, ੫੧੧.੩, ੫੨੧.੧, ੫੭੪.੨, ੫੭੯.੩, ੬੦੦.੨, ੬੨੪.੪

ਬਾਦਰ : (ਸੰ.) (ਬਾਦਲ) ਸੰਗਿਆਂ ਪੁ.—ਬੱਦਲ, ਮੇਘ। ਵਿ.—ਪ੍ਰਸੰਨ, ਖੁਸ਼। ੩੨੫.੧, ੫੪੯.੧

ਬਾਦਿ : ਵੇਖੋ ਬਾਦ। ੫੨.੪, ੨੬੨.੧

ਬਾਂਧ : (ਸੰ.) (ਬਨ੍ਧ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਬੰਧ, ਰੋਕ, ਬੰਨ੍ਹ, ਵੱਟ, ਡੋਲ। ੩੧੮.੨, ੪੯੫.੩

ਬਾਂਧਜੋ : (ਸੰ.) (ਬਾਨ੍ਧਵ) ਸੰਗਿਆ—ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ, ਨਾਤੇਦਾਰ, ਸਬੰਧੀ। ੬੩੦.੨

ਬਾਂਧਵ : (ਸੰ.) (ਬਾਂਧਵ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਭਾਈ, ਬੰਧੂ, ਨਾਤੇਦਾਰ, ਮਿੱਤਰ, ਦੋਸਤ, ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ। ੧੦੦.੧

ਬਾਂਧਿ : ਵੇਖੋ ਬਾਂਧ। ਬੰਨ੍ਹਕੇ, ਰੋਕ ਕੇ। ੫੬੨.੪

ਬਾਂਧੇ : ਵੇਖੋ ਬਾਂਧ। ਬੱਧੇ ਹੋਏ, ਰੋਕੇ ਹੋਏ। ੨੨੪.੨, ੩੭੩.੨

ਬਾਧੈ : (ਹਿੰ.) ਅ. ਕਿ.—ਵਧੇ, ਵਧਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੨੭੩.੧

ਬਾਨ : (ਹਿੰ.)(ਬਾਣ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਬਾਣ, ਤੀਰ, ਪਾਣੀ ਦੀ ਉੱਚੀ ਲਹਿਰ, ਆਤਸ਼ਬਾਜ਼ੀ, ਆਦਤ, ਅਭਿਆਸ, ਸੱਜਧੱਜ, ਬਨਾਵ, ਸ਼ਿੰਗਾਰ, ਬੰਧਨ, ਬਾਨਣੂੰ। ੧੪੨.੨, ੫੭੪.੨, ੬੧੦.੧, ੬੧੦.੨, ੬੧੧.੨, ੬੩੦.੧

ਬਾਨਕ : (ਹਿੰ.) (ਬਾਨਕ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਵੇਸ਼, ਭੇਖ, ਸੱਜਧੱਜ, ਰੇਸ਼ਮ ਦਾ ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ, ਪ੍ਰਸਥਿਤੀ, ਸੰਜੋਗ। ੨੦੫.੧, ੨੦੯.੨

ਬਾਨੀ : (ਸੰ.) (ਵਾਣੀ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਮੁੱਖ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰਥਿਕ ਸ਼ਬਦ, ਮੰਨਤ, ਸਰਸਵਤੀ, ਮਹਾਂਪੁਰਖਾਂ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼, ਰੰਗ, ਵਰਣ, ਸੰਸਥਾਪਕ, ਨੀਂਹ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ, ਆਰੰਭ ਕਰਨ ਵਾਲਾ। ੧੩੨.੨, ੩੬੦.੨, ੫੭੦.੪

ਬਾਮ : (ਸੰ.) (ਭਾਮ) ਇ.—ਭਾਮਿਨੀ, ਇਸਤਰੀ, ਕਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸੁੰਦਰ ਇਸਤ੍ਰੀ। ੧੨੦.੧

ਬਾਯਸ : ਵੇਖੋ ਬਾਇਸ। ੫੭੧.੧

ਬਾਰ : (ਸੰ.) (ਵਾਰ) ਸੰਗਿਆ—ਦਵਾਰ, ਦਰਵਾਜ਼ਾ, ਬੂਹਾ, ਜੰਗਲ, ਬਨ, ਆਸਰਾ, ਸਥਾਨ, ਠਿਕਾਣਾ, ਕਾਲ, ਸਮਾਂ, ਵਿਲੰਬ, ਦੇਰ, ਬਾਰ-ਬਾਰ (ਫ਼ਾ.) ਪ੍ਰਸੰਗ, ਵਿਸ਼ਾ ਆਦਿ। ੧੧੧.੨, ੨੨੧.੩, ੨੭੩.੪, ੪੩੦.੨, ੪੯੧.੨, ੫੧੦.੨, ੫੩੨.੧, ੫੮੨.੨, ੫੯੨.੩, ੬੭੩.੧, ੬੭੩.੪

ਬਾਰਜ : (ਸੰ.) (ਵਾਰਿਜ) ਵਿ.—ਵਾਰਿ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ। ਸੰਗਿਆ —ਕਮਲ, ਮੱਛੀ, ਬਿਰਛ। ੪੦੨.੨

ਬਾਰਨੀ : (ਸੰ.) (ਵਾਰਣੀ) ਵਿ.—ਨਿਸ਼ੇਧ ਪੂਰਵਕ ਵਸਤੂ, ਰੁਕਾਵਟ, ਰੋਕ। ੧੫੫.੪

ਬਾਰੰਬਾਰ : (ਹਿੰ.) (ਬਾਰੰਬਰ) ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਫਿਰ ਫਿਰ, ਪੁਨਹ ਪੁਨਹ, ਮੁੜ ਮੁੜ. ਦੁਬਾਰਾ-ਦੁਬਾਰਾ ੪੪.੨, ੧੧੧.੨, ੨੬੯.੪, ੬੧੪.੨

ਬਾਰੀ : (ਹਿੰ.) (ਬਾਰੀ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਤਾਕੀ, ਛੋਟਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ, ਹਾਸ਼ੀਆ, ਖਿੜਕੀ, ਕ੍ਰਮ, ਵਾਰੀ, ਵਾਰ। (ਅ)—ਕਰਤਾਰ, ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਆਦਿ। ੨੧੨.੪, ੨੧੯.੧, ੩੪੫.੧, ੩੪੭.੨, ੬੫੪.੪, ੬੫੮.੩, ੬੬੦.੨

ਬਾਰੁਨੀ : (ਸੰ.) (ਵਾਰੁਣੀ) ਵਿ.—ਮਦਿਰਾ, ਸ਼ਰਾਬ, ਵਰੁਣ ਦੇਵਤਾ ਦੀ, ਨਸ਼ੇਦਾਰ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥ। ੮੮.੧, ੩੯੧.੨

ਬਾਰੇ : (ਹਿੰ.) (ਵਾਰੇ) ਸੰਗਿਆ—ਬਲਿਹਾਰੇ, ਜੰਗਲ ਵਿਚ। ਕ੍ਰਿ.—ਬਾਲੇ ਸਾੜੇ। (ਫ਼ਾ.)—ਇਕ ਵਾਰ, ਅੰਤ ਨੂੰ। ੫੭੯.੧

ਬਾਲ : (ਸੰ.) (बाल) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਬਾਲਕ, ਬੱਚਾ, ਨਾਸਮਝ, ਅਣਜਾਣ, ਸੁਗੰਧਿਤ ਤਰਲ, ਕੇਸ਼, ਵਾਲ ਆਦਿ । ੨੪੧.੨, ੨੬੨.੪, ੩੫੩.੩, ੩੯੩.੧, ੪੦੯.੩, ੫੩੧.੨, ੫੭੯.੨, ੬੦੪.੨

ਬਾਲਕ : (ਸੰ.) (बालक) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਬੱਚਾ, ਬਾਲਕ, ਲੜਕਾ, ਪੁੱਤਰ, ਅਬੋਧ ਵਿਅਕਤੀ, ਅਣਜਾਣ ਆਦਿ । ੧੫੯.੧, ੧੭੨.੩, ੧੮੦.੧, ੩੪੯.੩, ੩੬੯.੧, ੩੯੩.੧, ੪੦੫.੩, ੪੦੬.੧, ੪੦੬.੩, ੪੪੮.੪, ੫੭੯.੨, ੫੯੯.੨, ੬੦੪.੨

ਬਾਲਕਹਿ : ਵੇਖੋ ਬਾਲਕ । ਬੱਚੇ ਨੂੰ, ਬਾਲਕ ਨੂੰ । ੩੫੭.੧

ਬਾਲਕਨ : ਵੇਖੋ ਬਾਲਕ । ਬਾਲਕਾਂ ਤੋਂ, ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ, ਬਾਲਕ ਦਾ ਬਹੁਵਚਨ । ੪੭੮.੩

ਬਾਲਬੁਧਿ : (ਸੰ.) (बाल+बुद्धि) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਲੀ ਬੁੱਧੀ, ਅਲਪ ਬੁੱਧੀ । ੧੦੭.੧

ਬਾਲਾ : (ਸੰ.) (बाला) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਜੁਆਨੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇਸਤਰੀ, ਪੁੱਤਰੀ, ਕੰਨਿਆ, ਦਸ ਮਹਾਂਵਿਦਿਆਵਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ । ੬੩੭.੧

ਬਾਲਿਕ : ਵੇਖੋ ਬਾਲਕ । ੫੩੧.੨

ਬਾਵਨ : (ਸੰ.) (वामन)—ਬਾਵਨ, ਚੰਦਨ ਦਾ ਬੂਟਾ, ਵਿ.— ਪੰਜਾਹ ਅਤੇ ਦੋ ਬਵੰਜਾ, ਬੌਣਾ, ਛੋਟੇ ਕੱਦ ਦਾ, ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਦਾ ਅਵਤਾਰ । ੨੨੩.੩, ੨੯੯.੧, ੩੬੧.੩, ੪੧੭.੩, ੫੩੪.੨, ੬੦੮.੨

ਬਾਵਰੀ : (ਸੰ.) (बावरी) ਵਿ.—ਪਗਲੀ, ਦੀਵਾਨੀ, ਸਿਰੜੀ, ਝੱਲੀ । ੨੨੦.੧

ਬਾਵਰੋ : ਵੇਖੋ ਬਾਵਰੋ । ਪਾਗਲ, ਝੱਲਾ, ਦੀਵਾਨਾ । ੫੧੦.੩, ੫੧੧.੪, ੫੫੫.੨, ੬੭੧.੨

ਬਾਂਵਰੋ : (ਸੰ.) (बांवरा) ਵਿ.—ਪਾਗਲ, ਦੀਵਾਨਾ, ਸਿਰੜੀ । ੧੯੧.੪, ੨੬੪.੨, ੬੭੧.੨

ਬਿਉਹਾਰ : (ਸੰ.) (व्यवहार) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਵਿਵਹਾਰ, ਕਾਰਜ, ਕੰਮ ਸਾਥ ਬੈਠਣਾ, ਮੇਲ ਜੋਲ । ੨੪੧.੩, ੪੫੫.੧

ਬਿਉਹਾਰੀ : (ਸੰ.) (व्यापारिन्) ਵਿ.—ਵਿਵਹਾਰੀ, ਕਾਰਜ, ਕਰਤਾ । ੬੭੫.੪

ਬਿਓਗ : (ਸੰ.) (वियोग) ਸੰਗਿਆ—ਵਿਯੋਗ, ਜੁਦਾਈ, ਵਿਛੋੜਾ । ੨੩.੨, ੨੦੭.੧, ੨੧੦.੧— ੨੧੦.੪

ਬਿਆਜ : (ਹਿੰ.) (व्याज) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਵਿਆਜ, ਸੂਦ । ੨੪੧.੪, ੬੩੩.੨

ਬਿਆਧਿ : (ਸੰ.) (व्याधि:) ਇ.—ਬੀਮਾਰੀ, ਰੋਗ, ਵਿਪਤਿ, ਆਫ਼ਤ, ਝੰਜਟ, ਪੀੜ੍ਹਾ, ਦੁੱਖ ਆਦਿ । ੭੮.੧, ੨੩੩.੪

ਬਿਆਪ : (ਸੰ.) (व्यापन)—ਵਿਆਪਣਾ, ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨਾ, ਫੈਲਣਾ। ੯੨.੨

ਬਿਆਪੈ : ਵੇਖੋ ਬਯਾਪੇ। ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਬਿਆਪਣਾ, ਵਿਆਪਤ ਹੋਣਾ, ਵਿਆਪੇ, ਸਭ ਪਾਸੇ ਫੈਲਣਾ, ਪਸਰਨਾ। ੨੦੩.੧—੨੦੩.੪, ੩੫੫.੪

ਬਿਸ : ਵੇਖੋ ਬਿਖ। ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਕਾਰ, ਵਿਸ਼ੈ। ੧੬੫.੪

ਬਿਸ਼ਯ : ਵੇਖੋ ਬਿਖੈ। ੩੦੨.੪, ੩੦੫.੨, ੩੪੯.੧, ੩੫੧.੩, ੩੫੭.੪, ੩੮੨.੨, ੩੮੩.੪, ੪੦੭.੩, ੪੧੮.੨, ੪੩੦.੨, ੪੬੫.੩, ੪੭੮.੧

ਬਿਸ਼ੁ : ਵੇਖੋ ਬਿਖ। ੩੨੯.੩

ਬਿਸਤਾਰ : (ਸੰ.) (विस्तार) ਸੰਗਿਆ—ਵਿਸਤਾਰ, ਫੈਲਾਓ, ਵਿਸ਼ਾਲਤਾ। ੨੨੯.੪

ਬਿਸਥਰ : ਵੇਖੋ ਬਿਸਤਾਰ। ਵਿਸਤਾਰ, ਪਸਾਰਾ। ੧੬੨.੩

ਬਿਸਥਾਰ : ਵੇਖੋ ਬਿਸਤਾਰ। ਵਿਸਤਾਰ, ਫੈਲਾਓ। ੧੯੨.੩

ਬਿਸਥਾਰੇ : ਵੇਖੋ ਬਿਸਤਾਰ। ਵਰਤਾਓ ਕਰਦੇ। ੫੭੯.੨

ਬਿਸਥਾਰੋ : ਵੇਖੋ ਵਿਸਥਾਰ। ਵਿਸਥਾਰ ਕਰਨਾ। ੯੩.੨

ਬਿਸਨੀ : (ਸੰ.) (व्यसनिन्) ਵਿ.— ਵੇਸ਼ਵਾ, ਗਮਨੀ, ਵੇਸ਼ਯਾ, ਵਿਸ਼ੇਯ ਭੋਗਣ ਵਾਲੀ। ੪੬੦.੪

ਬਿਸਮ : (ਸੰ.) (विशम) ਵਿ.—ਜੋ ਸਮਾਨ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਅਸਮਾਨ, ਕਠਿਨ, ਤੇਜ਼, ਭਿਅੰਕਰ, ਔਖਾ, ਸੰਕਟ, ਜੋ ਦੋ ਤੇ ਭਾਗ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਹੈਰਾਨੀ, ਅਜੀਬ। ੧੮.੪, ੧੯.੨, ੩੩.੩, ੪੨.੪, ੫੨.੧, ੬੫.੪, ੬੬.੧, ੭੧.੪, ੮੧.੪, ੮੬.੨, ੮੯.੪, ੯੦.੧, ੯੨.੩, ੯੩.੪, ੯੬.੨, ੧੧੨.੧, ੧੩੮.੪, ੧੩੯.੪, ੧੪੧.੩, ੧੪੨.੧, ੧੪੩.੧, ੧੫੨.੨, ੧੫੩.੨, ੧੬੯.੪, ੧੭੧.੧, ੧੭੫.੩, ੧੮੯.੩, ੧੯੬.੪, ੨੦੫.੩, ੨੧੧.੪, ੨੩੨.੧, ੨੪੪.੧, ੨੪੯.੪, ੨੫੧.੪, ੨੫੩.੪, ੨੬੨.੪, ੨੬੩.੧, ੨੭੨.੪, ੨੭੪.੧, ੨੭੫.੧, ੨੭੯.੪, ੨੮੨.੪, ੨੮੪.੨, ੨੯੦.੪, ੨੯੧.੨, ੨੯੩.੧, ੨੯੪.੪, ੩੦੫.੪, ੩੨੨.੩, ੩੩੩.੩, ੩੩੫.੩, ੩੪੨.੧, ੩੪੪.੪, ੪੦੭.੪, ੪੧੪.੨, ੪੨੭.੪, ੪੨੯.੩, ੪੩੨.੪, ੪੩੩.੩, ੪੩੬.੪, ੫੩੪.੨, ੬੦੫.੧, ੬੦੮.੨

ਬਿਸਮਾਏ : ਵੇਖੋ ਬਿਸਮ। ੮੬.੨

ਬਿਸਮਾਹਿ : ਵੇਖੋ ਬਿਸਮ। ੨੪੭.੩

ਬਿਸਮਾਦ : (ਸੰ.) (विस्मयंगम)—ਹੈਰਾਨੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ, ਅਸਚਰਜ ਪੂਰਕ, ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ, ਅਸਚਰਜਮਈ, ੬.ਸੋ.੧, ੮.ਸੋ.੧, ੮.ਦੋ.੧, ੧੫.੧,

੨੨.੩, ੫੨.੪, ੮੦.੩, ੮੬.੩, ੧੧੨.੩, ੧੩੧.੪, ੧੪੧.੩, ੨੫੦.੧, ੨੫੪.੩, ੨੫੯.੩, ੩੨੧.੪, ੩੨੮.੨, ੪੫੬.੩, ੬੨੧.੪, ੬੨੪.੩

ਬਿਸਮਾਦਹਿ : ਵੇਖੋ ਬਿਸਮਾਦ । ਵਿਸਮਾਦ ਤੋਂ ਵਿਸਮਾਦ । ੮.ਸੋ.੧, ੮.ਦੋ.੧

ਬਿਸਮਾਦਿ : ਵੇਖੋ ਬਿਸਮਾਦ । ਅਸਚਰਜਮਈ । ੧੪੪.੨.ਛੰ.੧, ੧੯੮.੨, ੨੫੧.੩, ੨੮੫.੩

ਬਿਸਮਾਵਈ : ਵੇਖੋ ਬਿਸਮ । ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਯੋਗ, ਹੈਰਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ । ੧੦੫.੪

ਬਿਸਮੈ : ਵੇਖੋ ਬਿਸਮ । ਅਸਚਜ ਕਰਨ ਵਾਲੀ । ੯.੪, ੮੧.੪, ੧੩੮.੪, ੩੪੪.੪

ਬਿਸ਼ਯ : (ਸੰ.) (विषय)—ਜਿਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਕੁਝ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ, ਵਿਚਾਰ, ਮਜ਼ਬੂਨ, ਵਿਸ਼ਾ ਆਦਿ । ੩੬੭.੨

ਬਿਸਰਜ : (ਸੰ.) (विसर्ज) ਵਿ.—ਛੱਡ ਦੇਣਾ, ਤਿਆਗ ਦੇਣਾ । ੪੩੨.੨

ਬਿਸਰਜਿਤ : (ਸੰ.) (विसर्जित) ਵਿ—ਛੱਡਿਆ ਹੋਇਆ, ਤਿਆਗੀ, ਵਿਦਾ ਕੀਤਾ । ੧੧.੪, ੯੨.੩, ੯੬.੨

ਬਿਸਰਾਇ : ਕ੍ਰਿ.—ਯਾਦ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਕਰਨਾ, ਭੁੱਲ ਜਾਣਾ, ਵਿਸਾਰ ਦੇਣਾ । ੪੯੮.੨

ਬਿਸਰਾਤ : ਵੇਖੋ ਬਿਸਰਾਇ । ਵਿਸਾਰ ਦਿੰਦਾ, ਭੁਲਾ ਦਿੰਦਾ । ੪੦੫.੨

ਬਿਸਰਾਨੇ : ਵੇਖੋ ਬਿਸਰਾਇ । ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੇ, ਵਿਸਾਰ ਦਿੰਦੇ । ੧੯.੧, ੨੪੨.੩, ੨੪੭.੪, ੨੭੧.੪, ੪੨੯.੨

ਬਿਸਰਾਮ : ਵੇਖੋ ਬਿਸ੍ਰਾਮ । ੫.ਸੋ.੧, ੫.ਦੋ.੧

ਬਿਸਰਾਵਈ : ਵੇਖੋ ਬਿਸਰਾਇ । ਭੁਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ । ੧੦੫.੨, ੨੧੮.੩

ਬਿਸਵਾਸ : (ਸੰ.) (विशवास) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਭਰੋਸਾ, ਨਿਸ਼ਚਯ, ਇਤਬਾਰ, ਯਕੀਨ । ੪੨.੪, ੬੨.੪, ੮੯.੪, ੯੨.੩, ੧੧੨.੧, ੧੨੫.੨, ੧੮੬.੩, ੧੯੦.੩, ੧੫੧.੪, ੨੫੯.੩, ੨੭੯.੪, ੨੮੪.੨, ੨੯੦.੪, ੨੯੧.੨, ੨੯੪.੪, ੩੨੩.੩, ੫੭੨.੩, ੬੨੫.੧

ਬਿਸਾਸ : ਵੇਖੋ ਬਿਸਵਾਸ । ੫੨੯.੨

ਬਿਸਾਹਤ : (ਹਿੰ.) (बिसाह) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਮੁੱਲ ਲੈਣਾ, ਖ੍ਰੀਦਣਾ । ੪੫੪.੩

ਬਿਸਾਹਨ : (ਹਿੰ.) (बिसाहना) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਮੁੱਲ ਲੈਣਾ, ਖ੍ਰੀਦਣਾ । ੬੭.੩

ਬਿਸਾਹੇ : ਵੇਖੋ ਬਿਸਾਹਤ । ਸੌਦਾ । ੪੫੪.੨

ਬਿਸਾਹੈ : ਵੇਖੋ ਬਿਸਾਹਤ । ਸੌਦਾ । ੫੦੫.੩

ਬਿਸਾਰ : (ਸੰ.) (विसार) ਸੰਗਿਆ—ਬਿਸਾਰਣਾ, ਵਿਸਾਰ ਦੇਣਾ, ਭੁਲਾਣਾ । ੩੧੮.੪

ਬਿਸਾਲ : (ਸੰ.) (विशाल)—ਵਿਸ਼ਾਲ, ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ, ਵੱਡਾ ਅਤੇ ਲੰਮਾ । ੨੦੫.੨

ਬਿਸਿਮਰਣ : ਵੇਖੋ ਬਿਸਿਮਰਨ । ੩੩੬.੩

ਬਿਸਿਮਰਨ : (ਸੰ.) (विस्मरणम्) ਸੰਗਿਆ--ਵਿਸਮਰਣ, ਯਾਦ ਤੋਂ ਭੁੱਲਣ ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ, ਚੇਤੇ ਨਾ ਰਹਿਣਾ । ੩੪.੨, ੮੬.੨, ੨੬੩.੪

ਬਿਸੇਖ : (ਸੰ.) (विशेष) ਸੰਗਿਆ—ਵਿਸ਼ੇਸ਼, ਭੇਦ, ਫਰਕ, ਅਧਿਕਤਾ, ਜ਼ਿਆਦਤੀ । ੨੯੬.੧ ੪੩੭.੧, ੫੬੨.੩, ੬੦੦.੩

ਬਿਸੇਖਈ : (ਸੰ.) (विशेष) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਭੇਦ, ਫਰਕ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ, ਸਾਧਾਰਣ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜ਼ਿਆਦਾ, ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿਚ । ੩੫੨.੩

ਬਿਸੇਖੀਐ : ਵੇਖੋ ਬਿਸੇਖ । ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਨੂੰ ਜਾਨਣਾ । ੧੨.੨

ਬਿਸੇਖੋ : ਵੇਖੋ ਬਿਸੇਖ । ੪੦੧.ਸ.ਛੰ.੨

ਬਿਸ਼ੈ : ਵੇਖੋ ਬਿਖੈ । ੩੭੫.੧

ਬਿਸ੍ਰਾਮ : (ਸੰ.) (विश्राम) ਸੰਗਿਆ—ਬਿਸਰਾਮ, ਵਿਸ਼ਰਾਮ, ਅਰਾਮ, ਸਥਿਤੀ । ੨੫.੩, ੧੩੯.੨, ੨੫੯.੧, ੨੬੬.੪, ੪੨੮.੨

ਬਿਸ੍ਵ : ਵੇਖੋ ਵਿਸ਼ਵ । ੬੦੨.੪, ੬੪੭.੧

ਬਿਸ੍ਵਨਾਥ : (ਸੰ.) (विश्वनाथः)—ਜਗਤ ਦਾ ਮਾਲਕ, ਖ਼ਾਲਕ, ਪਰਮਾਤਮਾ । ੬੭੧.੨

ਬਿਸ੍ਵਾਸ : ਵੇਖੋ ਵਿਸਵਾਸ । ਯਕੀਨ, ਭਰੋਸਾ । ੫੭੨.੩, ੬੨੫.੧

ਬਿਸ੍ਵਾਸੀ : ਵੇਖੋ ਵਿਸਵਾਸ । ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਭਰੋਸੇਯੋਗ, ਇਤਬਾਰਯੋਗ । ੩੨੮.੪, ੩੩੩.੩

ਬਿਸ੍ਵਾਸੇ : ਵੇਖੋ ਵਿਸਵਾਸ । ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਭਰੋਸਾ । ੧੬੯.੪

ਬਿਹੰਸ : (ਸੰ.) (विहसनम्) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਮੁਸਕਰਾਣਾ, ਮੰਦ ਮੰਦ ਹੱਸਣਾ, ਖ਼ੁਸ਼ ਹੋਣਾ । ੧੩੭.੨, ੪੦੯.੨

ਬਿਹਸਤ : ਵੇਖੋ ਬਿਹੰਸ । ਹੱਸਦੇ । ੩੭੮.੧

ਬਿਹਸਾਇ : ਵੇਖੋ ਬਿਹੰਸ । ਹਸਾਏ, ਹਸਾਉਂਦੇ । ੩੭੮.੧

ਬਿਹਸਾਵਈ : ਵੇਖੋ ਬਿਹੰਸ । ਖ਼ੁਸ਼ ਕਰਨਾ, ਖਿੜਾਉਂਦਾ । ੫੪੬.੩

ਬਿਹੰਗ : (ਸੰ.) (विहंग) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਮਨੁੱਖੀਮਨ ਰੂਪੀ ਪੰਛੀ, ਬਾਣ, ਤੀਰ, ਮ੍ਰਿਗ, ਮੇਘ, ਬੱਦਲ, ਸੂਰਜ, ਚੰਦਰਮਾ, ਗ੍ਰਹਿ, ਸਵੈ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਚੱਲਣ ਵਾਲਾ । ੧੮੪.੪, ੪੨੪.੨

ਬਿਹੰਗਮ : ਵੇਖੋ ਬਿਹੰਗ । ੬੬੧.੨

ਬਿਹਬਲ : (ਸੰ.) (व्याकुल) ਵਿ.—ਘਬਰਾਇਆ ਹੋਇਆ, ਵਿਆਕੁਲ । ੨੦੩.੪

ਬਿਹਾਇ : (ਸੰ.) (विहाना) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਵਿਹਾਸ, ਪਿੱਛੇ ਛੱਡ ਕੇ, ਤਿਆਗ ਕੇ, ਬੀਤ ਜਾਣਾ ।

ਬਿਹਾਤ : ਵੇਖੋ ਬਿਹਾਇ । ਬਤੀਤ ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਗੁਜ਼ਰ ਜਾਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ । ੨੪੧.੧, ੩੧੦.੧, ੫੨੦.੨, ੫੮੯.੨, ੬੫੯.੨, ੬੬੦.੩

ਬਿਹਾਨਿਯੋ : ਵੇਖੋ ਬਿਹਾਇ । ਬੀਤਿਆ, ਗੁਜ਼ਰਿਆ, ਵਿਅਰਥ ਗਿਆ । ੪੨੦.੪

ਬਿਹਾਨੀਐ : ਵੇਖੋ ਬਿਹਾਨਿਯੋ । ਬਤੀਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ । ੫੦੯.੪

ਬਿਹਾਯ : ਵੇਖੋ ਬਿਹਾਇ । ਬਤੀਤ ਹੋਣਾ । ੫੭੮.੪

ਬਿਹਾਰੈ : ਵੇਖੋ ਬਿਉਹਾਰ । ਵਿਹਾਰ ਨੂੰ । ੬੭੫.੪

ਬਿਹਾਵੈ : ਵੇਖੋ ਬਿਹਾਗ । ਬੀਤਦੀ ਹੈ । ੫੯੪.੧. ੬੬੦.੪

ਬਿਹੂਨ : (ਸੰ.) (विहीन) ਵਿ.—ਬਿਨਾਂ, ਬਗੈਰ, ਰਹਿਤ । ੧੯੮.੨, ੧੯੯.੩, ੨੦੨.੩, ੨੬੪.੨, ੪੧੫.੨, ੪੭੧.੧, ੪੭੬.੩, ੫੩੩.੧, ੫੩੩.੩, ੬੩੫.੩

ਬਿਕਟ : (ਸੰ.) (विकट) ਸੰਗਿਆ—ਵਿਕਟ, ਔਖਾ, ਮੁਸ਼ਕਿਲ, ਬਿਖੜਾ, ਕਠਿਨ, ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ. ਅਤਿਅੰਤ । ੫੬੫.੩, ੫੭੧.੨

ਬਿਕਾਨੇ : (ਸੰ.) बिकना)—ਵਿਕਣਾ, ਵਿਕੇ, ਵੇਚੇ ਹੋਏ । ੫੫੨.੪

ਬਿਕਾਰ : (ਸੰ.) (विकार) ਸੰਗਿਆ—ਵਿਗੜਿਆ ਹੋਇਆ ਰੂਪ, ਵਿਕ੍ਰਿਤ, ਰੋਗ, ਪੀੜ੍ਹਾ, ਦੁੱਖ, ਪਾਪ, ਕਰਮ, ਵਿਕਟ, ਵਿਕਰਾਲ ਆਦਿ । ੧੨੧.੨, ੨੫੮.੨, ੪੬੯.੧, ੫੦੬.੪, ੫੫੭.੩

ਬਿਕਾਰੀ : ਵਿ.—ਵਿਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ, ਵਿਕ੍ਰਿਤ ਰੂਪ, ਹਾਨੀਕਾਰਕ, ਰੋਗੀ, ਪਾਪ ਕਰਮੀ, ਆਦਿ । ੨੬੦.੩, ੨੯੭.੪, ੩੪੪.੪, ੪੮੭.੩, ੪੯੩.੪, ੫੨੮.ਸ.੩

ਬਿਕਾਰੀਐ : ਵੇਖੋ ਬਿਕਾਰੀ । ਵਿਕਰਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ । ੧੦੯.੨

ਬਿਕਾਵੈ : (ਸੰ.) (विक्रमण)—ਵੇਚਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਜਾਂ ਭਾਵ ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਲੈ ਕੇ ਵੇਚਣਾ ਆਦਿ । ੪੫੪.੩

ਬਿਖ : (ਸੰ.) (विष)—ਜ਼ਹਿਰ ਮੁਹਰਾ ਜਿਸਦੇ ਖਾਣ ਨਾਲ ਮੌਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਕੂੜ, ਝੂਠ, ਬਿਨਸਨਹਾਰ ਆਦਿ । ੯੦.੪, ੧੦੭.੩, ੧੦੯.੧, ੧੨੭.੧, ੧੬੨.੧, ੧੬੨.੨, ੧੭੪ ੩, ੨੦੧.੪, ੨੨੧.੧, ੨੨੩.੩, ੨੨੪.੩, ੨੫੬.੧, ੨੯੯.੧, ੩੧੬.੪, ੫੫੭.੩

ਬਿਖਧਰ : (ਸੰ.) (विषधर) ਵਿ.—ਜ਼ਹਿਰ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੱਪ, ਸ਼ਿਵ, ਜ਼ਹਿਰੀਲਾ ਜੀਵ । ੨੦੨.੪

ਬਿਖਮ : ਵੇਖੋ ਬਿਸਮ । ੨੦੨.੪, ੨੧੦.੨, ੨੨੩.੩, ੨੩੧.੩, ੨੩੨.੩, ੨੩੬.੨, ੨੫੬.੧, ੨੫੮.੧, ੩੯੧.੨, ੫੫੮.੪, ੪੭੫.੩

ਬਿਖਯ : ਵੇਖੋ ਬਿਖ । ੪੫੫.੧

ਬਿਖਯਾ : ਵੇਖੋ ਬਿਖ । ਸੰਗਿਆ—ਤਮਾਕੂ, ਰੂਪ, ਰਸ, ਗੰਧ ਆਦਿ । ੪੦੭.੩, ੫੭੪.੩

ਬਿਖਾਨਿਅਤ : ਵੇਖੋ ਬਖਾਨੀਐ । ੩੫੨.੨

ਬਿਖਿਆ : ਵੇਖੋ ਬਿਖਯਾ । ੩੯੧.੩, ੬੩੮.੨

ਬਿਖਿਆਧਰ : ਵੇਖੋ ਬਿਖਧਰ । ਬਿਖਿਆਧਾਰੀ, ਜ਼ਹਿਰੀਲਾ ਸੱਪ । ੨੨੩.੩, ੨੩੧.੩

ਬਿਖੇ : ਵੇਖੋ ਬਿਖੈ। ਵਿੱਚ, ਅੰਦਰ। ੧੭੯.੪, ੨੬੮.੧, ੨੬੮.੨, ੫੫੮.੪, ੫੬੨.੧,

ਬਿਖੈ : (ਸੰ.) (विषय) ਸੰਗਿਆ—ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਹਿਣ ਯੋਗ ਸ਼ਬਦ, ਸਪਰਸ਼ ਆਦਿ ਪਦਾਰਥ, ਭੋਗ ਦੀ ਵਸਤੂ ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਅੰਦਰ ਭੀਤਰ ਆਦਿ। ੩੨.੧, ੪੨.੧, ੪੨.੨, ੪੨.੪, ੪੯.੪, ੬੬.੨, ੭੫.੧, ੧੧੫.੧, ੧੧੯.੩, ੧੪੩.੧, ੧੫੪.੧—੧੫੪.੩, ੧੬੧.੧, ੧੬੭.੩, ੧੭੨.੧, ੧੭੭.੨, ੧੮੪.੨, ੧੮੮.੩, ੧੮੮.੪, ੧੮੯.੩, ੨੨੩.੨, ੨੨੯.੪, ੨੩੪.੧, ੨੩੪.੪, ੨੪੧.੧, ੨੪੧.੩, ੨੫੭.੨, ੨੮੭.੪, ੨੯੧.੨, ੫੬੦.੪, ੫੬੪.੪, ੫੬੯.੨, ੫੭੭.੨, ੫੮੩.੨, ੫੮੪.੨, ੫੮੬.੪, ੫੯੫.੧, ੬੦੬.੧, ੬੦੮.੨, ੬੨੯.੪, ੬੩੦.੨, ੬੩੦.੩, ੬੩੧.੨, ੬੩੨.੧, ੬੪੯.੧, ੬੬੧.੩, ੬੬੮.੧

ਬਿਗਸਤ : ਵੇਖੋ ਬਿਗਾਸ। ਬਿਗਸਤ ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੩੯੪.੪

ਬਿਗਸਾਤ : ਵੇਖੋ ਬਿਗਾਸ। ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ੪੧੪.੧, ੫੫੯.੧, ੬੦੪.੨, ੬੦੪.੩, ੬੧੭.੨, ੬੨੯.੨

ਬਿਗੰਧ : (ਸੰ.) (विगन्ध) ਵਿ.—ਜਿਸ ਵਿਚ ਗੰਧ ਹੋਵੇ, ਬਦਬੂਦਾਰ, ਦੁਰਗੰਧ, ਭੈੜੀ ਗੰਧ। ੮੮.੧, ੪੯੧.੧

ਬਿਗਾਸ : (ਸੰ.) (विकास) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਵਧਣਾ, ਫੈਲਣਾ, ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਣਾ, ਫੁੱਟਣਾ, ਉਤਪੰਨ ਹੋਣਾ। ੬੦੩.੩

ਬ੍ਰਿਗਹ : ਵੇਖੋ ਬਿਗ੍ਰਹਿ। ੩੮੩.੧

ਬਿਗ੍ਰਹਿ : (ਸੰ.) (विग्रह) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਦੂਰ ਜਾਂ ਅਲਗ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਾ, ਵਿਭਾਗ, ਲੜਾਈ ਝਗੜਾ, ਯੁੱਧ, ਸਜਾਵਟ ਆਦਿ। ੧੭੬.੪

ਬਿਚਰਤ : (ਸੰ.) (विचरण) ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਵਿਚਰਣਾ, ਵਿਚਰਦਾ ਹੈ, ਘੁੰਮਦੇ ਫਿਰਦੇ। ੨੯੪.੪, ੫੮੨.੪

ਬਿਚਾਰ : (ਸੰ.) (विचार) ਸੰਗਿਆ—ਮਨ ਵਿਚ ਸੋਚਿਆ ਜਾਂ ਸੋਚ ਕੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ, ਖ਼ਿਆਲ, ਧਿਆਨ, ਸੰਕਲਪ, ਭਾਵਨਾ ਆਦਿ ਦਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰੂਪ। ੫੪.੧, ੫੫.੩, ੧੫੯.੪ ੨੩੨.੩, ੨੪੬.੩, ੨੭੩.੪, ੩੨੬.੨, ੩੮੧.੪, ੩੯੨.੨, ੪੪੪.੨, ੫੫੬.ਸ.੧, ੬੧੧.੧

ਬਿਚਾਰਯੋ : ਵੇਖੋ ਬਿਚਾਰ, ਵਿਚਾਰਦਾ ਹੈ। ੪੨੫.੪

ਬਿਚਾਰੀ : (ਹਿੰ.) (विचार) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਉਹ ਜੋ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਵਿਚਾਰਵਾਨ, ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ। ੩੦.੨

ਬਿਚਾਰੀਐ ਵੇਖੋ ਬਿਚਾਰੀ। ਵਿਚਾਰ ਕਰੀਏ। ੩੯੯.੧

ਬਿਚਾਰੈ : ਵੇਖੋ ਵਿਚਾਰੈ। ੩੫੩.੩

ਬਿਚਾਰੋ : ਵੇਖੋ ਬਿਚਾਰੀ । ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ । ੯੩.੪

ਬਿਚਿਤ੍ਰ : ਵੇਖੋ ਬਿਚਿਤ੍ਰ । ੨੩੨.੧, ੨੪੪.੧

ਬਿਚਿਤ੍ਰਪਨ : ਵੇਖੋ ਬਚਿਤ੍ਰ । ਵਚਿਤ੍ਰਤਾ ਦੇ ਗੁਣ, ਲੱਛਣ, ਵਚਿਤ੍ਰਤਾ । ੨੭੪.੧, ੨੭੫.੧, ੨੮੨.੪

ਬਿਛਰਤ : (ਸੰ.) (विच्छेद)—ਵਿਛੜਦਾ ਹੈ, ਵਿੱਛੜਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ । ੧੪.੩, ੨੬੬.੧

ਬਿਛਰੁ : ਵੇਖੋ ਬਿਛਰਤ । ੫੭੫.੪

ਬਿਛਰੇ : ਵੇਖੋ ਬਿਛਰ । ਵਿੱਛੜਦਾ ਹੈ । ੩੦੦.੩

ਬਿਛਾਈ : ਵਿਛਾਉਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ । ੬੫੮.੧

ਬਿਛੁਰ : ਕ੍ਰਿ.—ਵਿੱਛੜਨਾ, ਅਲੱਗ ਹੋ ਕੇ, ਨਿੱਖੜ ਕੇ, ਜੁਦਾ ਹੋ ਕੇ । ੩੨੦.੩, ੪੪੧.੧

ਬਿਛੁਰਤ : ਵੇਖੋ ਬਿਛੁਰ । ਵਿਛੜਦੇ ਹਨ । ੧੬੬.੩, ੩੧੮.੩, ੫੦੨.੩, ੫੧੪.੩, ੫੧੪.੪, ੫੫੦.੨, ੫੫੦.੪, ੬੧੫.੪, ੬੬੯.੩

ਬਿਛੁਰੇ : ਵੇਖੋ ਬਿਛੁਰ । ਵਿਛੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ੫੮੨.੧

ਬਿਛੋਹ : (ਹਿੰ.) (बिछोह) ਸੰਗਿਆ—ਵਿਯੋਗ, ਜੁਦਾਈ, ਵਿਛੋੜਾ ਆਦਿ । ੧੪.੧, ੫੭੨.੪

ਬਿੰਜਨ : (ਸੰ.) (व्यञ्जनम्) ਸੰਗਿਆ—ਖਾਣ ਯੋਗ ਭੋਜਨ, ਪਦਾਰਥ, ਸਬਜ਼ੀ, ਤਰਕਾਰੀ, ਸਲੂਣਾ, ਪਕਵਾਨ । ੧੨੨.੨, ੧੫੮.੩, ੫੬੬.੩, ੬੦੦.੩, ੬੧੫.੧, ੬੩੭.੧

ਬਿੰਜਨਾਦ : ਵੇਖੋ ਬਿੰਜਨ । ਪਕਵਾਨ ਆਦਿ । ੧੯੫.੩

ਬਿੰਜਨਾਦਿ : ਵੇਖੋ ਬਿੰਜਨ (ਬਿੰਜਨ । ਆਦਿ), ਪਕਵਾਨ ਆਦਿ । ੧੩.੧, ੯੫.੨, ੧੨੩.੩, ੧੩੧.੧, ੧੪੮.੨, ੩੧੦.੨, ੩੭੫.੩, ੫੫੯.੨

ਬਿਡਾਰਿ : (ਸੰ.) (विदार) ਸੰਗਿਆ—ਭਜਾਣਾ, ਮੋੜਨਾ, ਏਧਰ ਉਧਰ ਕਰਨਾ, ਅਲੱਗ ਕਰਨਾ, ਤਿਆਗਣਾ ਆਦਿ । ੪੩੪.੧

ਬਿਡਾਰਹੀ : ਵੇਖੋ ਬਿਡਾਰਿ । ਦੂਰ ਕਰਦੇ । ੬੧੧.੪

ਬਿਤ : (ਸੰ.) (वित्तम्) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਧੰਨ, ਸਾਮਰਥਯ, ਦੌਲਤ, ਸੰਪਦਾ । ੫੯੧.੧

ਬਿੱਤ : ਵੇਖੋ ਬਿਤ । ਦੌਲਤ । ੨੨੦.੩

ਬਿਤੀਤ : (ਸੰ.) (व्यतीत) ਵਿ.—ਬੀਤਿਆ ਹੋਇਆ, ਪਿਛਲਾ, ਗਤ, ਬੀਤ ਚੁਕਿਆ । ੨੪੧.੨

ਬਿਥਾਰ : ਵੇਖੋ ਬਿਸਤਾਰ । ਵਿਸਤਾਰ, ਫੈਲਾਏ । ੩੭.੧, ੩੮.੧, ੪੯.੨, ੫੧.੨, ੫੪.੧, ੯੮.੧, ੧੪੨.੩, ੧੫੯.੨, ੧੭੪.੨, ੧੮੦.੪, ੨੩੪.੨, ੨੪੧.੩, ੨੭੦.੩, ੩੨੫.੧, ੩੫੬.੨. ੩੭੩.੩, ੩੯੮.੪, ੪੫੮.੪, ੫੮੬.੧

ਬਿਥਾਰੀ : ਵੇਖੋ ਬਿਥਾਰ । ਫੈਲ ਰਹੀ । ੬੨੪.੨, ੬੫੪.੧

ਬਿਥਾਰੇ : ਵੇਖੋ ਬਿਥਾਰ । ਫੈਲਾਏ ਹਨ । ੬੭੧.੩

ਬਿੰਦ : (ਸੰ.) (बिंदु) ਵਿ.—ਜਾਣਿਆ, ਬੂੰਦ, ਵੀਰਜ ਦੀ ਬੂੰਦ, ਬਿੰਦੀ, ਮੱਥੇ ਦਾ ਤਿਲਕ, ਭਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚਲਾ ਸਥਾਨ ਆਦਿ । ੧੭.੩

ਬਿਦਮਾਨ : ਵੇਖੋ ਬਿਦਯਮਾਨ । ਪ੍ਰਤੱਖ, ਸਨਮੁੱਖ । ੫੬੧.੨

ਬਿਦਯਮਾਨ : (ਸੰ.) (विद्यमान) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸਨਮੁਖ, ਮੌਜੂਦ, ਸਾਹਮਣੇ । ੨੧੧.੨, ੫੬੬.੨, ੬੭੦.੨

ਬਿਦਰ : (ਸੰ.) (बिदुर)—ਧ੍ਰਿਤਰਾਸ਼ਟਰ ਤੇ ਪਾਂਡਵਾਂ ਦਾ ਭਰਾ ਜੋ ਵਿਆਸ ਦੁਆਰਾ ਅੰਬਿਕਾ ਦਾਸੀ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ । ੬੩੨.੪

ਬਿਦਿਆ : (ਸੰ.) (विद्या) ਸੰਗਿਆ—ਸਿਖਿਆ ਦੁਆਰਾ ਅਰਜਿਤ ਗਿਆਨ, ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਗਿਆਨ, ਕਿਸੇ ਕਲਾ ਆਦਿ ਦਾ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਗੁਣ ਆਦਿ । ੪੫੫.੩, ੪੭੫.੨, ੪੯੫.੨

ਬਿਦੇਸ : ਵੇਖੋ ਬਿਦੇਸ਼ । ੭੯.੩, ੧੧੮.੨, ੧੮੬.੧, ੨੧੦.੧, ੬੪੨.੨, ੬੬੭.੪

ਬਿਦੇਸ਼ : (ਸੰ.) (विदेश) ਸੰਗਿਆ—ਪਰਦੇਸ, ਅਨਯ ਦੇਸ਼, ਦੂਸਰਾ ਦੇਸ਼, ਪਰਾਇਆ ਸਥਾਨ । ੫੨੦.੪

ਬਿਦੇਹ : (ਸੰ.) (विदेह) ਸੰਗਿਆ—ਦੇਹ ਰਹਿਤ, ਬੇਸੁੱਧ, ਪ੍ਰਾਚੀਨ, ਮਿਥਲਾ ਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਮਿਥਲਾ ਵਾਸੀ, ਰਾਜਾ ਜਨਕ । ੩੩.੩, ੬੫.੪, ੮੬.੨, ੯੦.੧, ੧੧੫.੧, ੧੧੬.੪, ੨੫੩.੪, ੨੬੦.੧, ੨੬੨.੪, ੨੬੩.੪, ੨੭੨.੪

ਬਿਧ : ਵੇਖੋ ਬਿਧਿ । ਵਿਧੀ ਵਿਧਾਨ, ਤਰੀਕਾ । ੪੯.੨, ੧੧੪.੨

ਬਿਧਾਨ : (ਸੰ.)(विधान)—ਵਿਧਾਨ, ਨਿਯਮ, ਸ਼ਾਸਤਰ, ਰੀਤ, ਵਿਧੀ ਵਿਧਾਨ । ੧੭੨.੩, ੨੩੯.੩, ੨੯੮.੩, ੬੫੮.੩

ਬਿਧਾਨੀ : (ਸੰ.) (विधान) ਸੰਗਿਆ—ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ, ਰਚਨ ਵਾਲਾ, ਵਿਧਾਨ, ਕਰਨ ਵਾਲਾ । ੧੬੫.੧

ਬਿਧਾਨੀਐ : ਵੇਖੋ ਬਿਧਾਨੀ । (ਬਿਧ+ਆਨੀਐ) ਹੋਰ ਵਿਧੀ ਦਾ । ੨੬੪.੩, ੩੦੫.੪, ੪੬੫.੩

ਬਿਧਿ : (ਸੰ.) (विधि) ਸੰਗਿਆ—ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਰੀਤ, ਢੰਗ, ਵਿਧਾਨ, ਪ੍ਰਣਾਲੀ । ੨੬.੨, ੨੧੧.੨, ੩੪੨.੪, ੪੩੨.੧, ੪੩੮.੩, ੪੭੪.੧, ੪੯੩.੪, ੫੬੪.੩

ਬਿਨ : (ਸੰ.)(बिना)—ਬਗੈਰ, ਬਿਨਾਂ, ਬਾਝੋਂ । ੬੫.੧, ੨੧੫.੧—੨੧੫.੪, ੨੪੧.੪, ੨੮੭.੩, ੩੦੫.੨, ੩੧੭.੩, ੪੧੫.੪, ੪੪੬.੧, ੪੪੯.੨, ੪੪੯.੪, ੪੫੧.੨, ੪੫੩.੪, ੪੬੦.੪, ੪੬੩.੩, ੪੭੧.੨, ੪੭੩.੪, ੪੭੪.੪, ੪੭੫.੪, ੪੭੬.੪, ੪੯੪.੪,

੪੯੬.੩, ੫੦੨.੧, ੫੧੬.੨, ੫੧੬.੪, ੫੩੩.੧—੫੩੩.੪, ੫੩੮.੧—੫੩੮.੪, ੫੭੦.੧, ੫੭੪.੧—੫੭੪.੪, ੬੨੪.੨, ੬੩੩.੧—੬੩੩.੪, ੬੩੫.੧, ੬੩੫.੨, ੬੩੫.੪, ੬੪੧.੧, ੬੫੭.੪

ਬਿਨਸਾਨੇ : (ਸੰ.) (ਵਿਨਾਸ਼:) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਨਸ਼ਟ ਕਰੇ, ਚੌਪਟ ਕਰੇ, ਮਿਟ ਜਾਂਦੇ। ੨੬.੨

ਬਿਨਤੀ : (ਸੰ.) (ਵਿਨਤਿ:) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਬੇਨਤੀ, ਅਰਜ਼, ਪ੍ਰਾਥਨਾ, ਜੋਦੜੀ ਅਰਜ਼ੋਈ। ੬੨੦.੩

ਬਿਨਾ : (ਸੰ.)(ਬਿਨਾ)—ਬਗੈਰ, ਅਭਾਵ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਦੀ ਅਵਸਥਾ। ੬੩੧.੪

ਬਿਨਾਸ ; (ਸੰ.) (ਵਿਨਾਸ਼:) ਸੰਗਿਆ—ਨਾਸ਼, ਵਿਗਾੜ, ਤਬਾਹੀ, ਹਾਨੀ, ਅਲੋਪ। ੧੬੨.੨, ੧੮੯.੨, ੩੩੬.੧, ੩੪੯.੨, ੩੬੪.੪, ੪੩੭.੧, ੬੨੫.੩

ਬਿਨੁ : ਵੇਖੋ ਬਿਨ। ਸਖਣਾ, ਬਿਨਾਂ। ੨੧੫.੧, ੨੧੫.੩, ੨੧੫.੪, ੨੪੧.੪, ੨੮੭.੩, ੩੦੫.੨, ੪੧੫.੪, ੪੪੯.੨, ੪੪੯.੪, ੪੬੦.੪, ੪੬੩.੩, ੪੭੧.੨, ੪੭੩.੪, ੪੭੪.੪, ੪੭੫.੪, ੪੭੬.੪, ੪੯੪.੪, ੪੯੬.੩, ੫੧੬.੨, ੫੧੬.੪

ਬਿਨੋਦ : (ਸੰ.) (ਵਿਨੋਦ) ਸੰਗਿਆ—ਖੇਡ, ਤਮਾਸ਼ਾ, ਚਾਓ, ਉਮੰਗ। ੧੫.੧, ੨੦.੪, ੩੩.੪, ੬੪.੪, ੭੭.੨, ੮੦.੪, ੯੬.੪, ੧੬੯.੪, ੧੭੨.੪, ੨੫੭.੪, ੩੦੫.੪, ੩੫੦.੨, ੩੯੨.੪, ੪੦੭.੪, ੬੨੦.੧

ਬਿਪਤ : (ਸੰ.) (ਵਿਪਤਿ) ਸੰਗਿਆ—ਦੁੱਖ, ਸੰਕਟ, ਆਫ਼ਤ, ਦੁੱਖ ਦੀ ਸਥਿਤੀ, ਬੁਰੇ ਦਿਨ, ਕਠਿਨਾਈ ਆਦਿ। ੪੦੯.੨

ਬਿਪਤਿ : ਵੇਖੋ ਬਿਪਤ। ੯੦.੨

ਬਿਪਰੀਤ : (ਸੰ.) (ਵਿਪਰੀਤ) ਵਿ.—ਜੋ ਅਨੁਕੂਲ ਜਾਂ ਸਹਾਇਕ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਪ੍ਰਤਿਕੂਲ, ਵਿਰੁੱਧ, ਉਲਟ, ਇਕ ਅਲੰਕਾਰ, ਸੋਲਾਂ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਰਤੀਬੰਧਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ। ੨੯੭.੩

ਬਿਪਾਰ : (ਸੰ.) (ਵ੍ਯਪਾਰ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਵਪਾਰ, ਕਰਮ, ਕੰਮ, ਵਣਜ। ੬੭.੧

ਬਿਪਚਾਰ : ਵੇਖੋ ਵਿਭਿਚਾਰ। ੪੮੨.੪

ਬਿਬੇਕ : (ਸੰ.) (ਵਿਵੇਕ) ਸੰਗਿਆ—ਗਿਆਨ, ਬੁੱਧੀ, ਸੂਝ, ਚੰਗਾ ਮਾੜਾ ਸੋਚਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਸਤਿ ਗਿਆਨ ਆਦਿ। ੧.ਸੋ.੧, ੧.ਦੋ.੨, ੭.ਸੋ.੧, ੭.ਦੋ.੧, ੭.ਛੰ.੪, ੧੩.੩, ੩੪.੪, ੪੩.੨, ੫੧.੩, ੬੩.੪, ੯੯.੨, ੧੦੮.੨, ੧੧੦.੪, ੧੧੬.੨, ੧੪੧.੩, ੧੯੦.੩, ੨੦੦.੧, ੨੦੧.੩, ੨੦੨.੩, ੨੦੨.੪, ੨੧੧.੩, ੨੧੪.੪, ੨੧੫.੪, ੨੨੬.੨, ੨੪੪.੨, ੨੪੫.੩, ੨੫੨.੪, ੨੫੪.੧, ੨੭੦.੩,

੨੭੭.੨, ੨੭੮.੧, ੨੮੦.੩, ੩੦੧.੧, ੩੨੨.੨, ੩੨੭.੨, ੩੨੮.੩, ੩੪੨.੪, ੩੫੬.੪, ੩੬੯.੩, ੩੭੮.੨, ੪੨੭.੩, ੪੫੮.੩, ੪੭੪.੩, ੬੧੪.੪

ਬਿਬੇਕੀ : (ਸੰ.)(विवेकी) ਸੰਗਿਆ ਵਿ.—ਭਲੇ ਬੁਰੇ ਦਾ ਗਿਆਨ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ, ਬੁੱਧੀਮਾਨ, ਗਿਆਨੀ। ੨੫.੨, ੧੦੩.੩, ੧੧੩.੪, ੧੧੪.੪, ੧੩੩.੨, ੧੫੯,੪, ੧੬੫.੨, ੨੦੦.੪, ੫੯੭.੪, ੬੭੫.੪

ਬਿਬਿਧ : (ਸੰ.) (विविध) ਵਿ.—ਅਨੇਕ ਤਰਾਂ ਦਾ, ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ, ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ। ੩੭.੧, ੪੯.੧, ੪੯.੪, ੫੧.੨, ੭੪.੩, ੧੦੦.੨, ੧੧੨.੩, ੧੬੫.੧, ੧੯੮.੨, ੩੭੦.੪, ੩੭੩.੩, ੩੯੧.੧, ੩੯੪.੨, ੩੯੬.੨, ੪੧੫.੧, ੪੧੭.੩, ੪੩੦.੩, ੪੫੯.੩, ੪੬੯.੧, ੪੮੩.੩, ੫੮੬.੧, ੬੦੪.੧, ੬੪੬.੨

ਬਿਬਿਧਾਨੀਐ : ਵੇਖੋ ਬਿਬਿਧ। ਅਨੇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ। ੧੨੩.੩

ਬਿਭਚਾਰ : ਵੇਖੋ ਬਿਭਿਚਾਰ। ੬੪੧.੧

ਬਿਭਿਚਾਰ : (ਸੰ.) (व्यभिचार:) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਬੁਰਾ ਜਾਂ ਦੂਸ਼ਿਤ ਆਚਾਰ, ਦੁਰਚਰਿਤਰਤਾ, ਪੁਰਸ਼ ਇਸਤਰੀ ਦੇ ਨਜਾਇਜ਼ ਸਬੰਧ, ਸਮਾਜਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਗਿਰਿਆ ਨੀਚ ਕਾਰਜ, ਕੁਕਰਮ। ੧੬੪.੨

ਬਿਭੈ : (ਸੰ.) (विभव) ਸੰਗਿਆ—ਵਿਭੂਤੀਆਂ, ਧਨ, ਸੰਪਤੀ, ਸ਼ਕਤੀ, ਸੌਂਦਰਯ, ਐਸ਼ਵਰਜ, ਮੋਕਸ਼. ਦਿਵਯ ਜਾਂ ਆਲੋਕਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਆਦਿ। ੬੧੨.੩

ਬਿਮਲ : (ਸੰ.) (विमल) ਵਿ.—ਵਿਮਲ, ਨਿਰਮਲ, ਸਵੱਛ, ਸਾਫ਼। ੬੨.੧. ੯੭.੩, ੧੧੦.੧ ੧੮੦.੪, ੨੫੭.੩, ੨੭੧.੨, ੩੬੨.੩, ੪੨੭.੩, ੫੬੦.੧

ਬਿਮੁਖ : (ਸੰ.) (विमुख) ਵਿ.—ਜਿਸਨੇ ਮੂੰਹ ਮੋੜ ਲਿਆ ਹੋਵੇ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿਕੂਲ ਹੋਵੇ, ਅਪ੍ਰਾਪਤ, ਮਨੋਰਥ, ਨਿਰਾਸ਼, ਅਪ੍ਰਸੰਨ ਆਦਿ। ੧੪.੨, ੩੬੪.੧, ੪੨੦.੪

ਬਿਮੋਹਤ : ਵੇਖੋ ਬਿਮੋਹਿਤ। ੫੫੭.੪

ਬਿਮੋਹਿਤ : (ਸੰ.) (विमोहित) ਵਿ.—ਮੁਗਧ, ਲੁਭਾਇਆ ਹੋਇਆ, ਤਨ ਮਨ ਦੀ ਸੁਧ ਭੁਲਿਆ ਹੋਇਆ, ਮੂਰਛਿਤ, ਗੁਮਰਾਹ ਹੋਇਆ। ੩੦੨.੧

ਬਿਮੋਹੀਐ : (ਸੰ.) (विमोहन)—ਮੋਹਿਤ ਕਰੀਏ, ਮੁਗਧ ਕਰੀਏ। ੬੦੨.੧

ਬਿਮੋਹੇ : ਵੇਖੋ ਬਿਮੋਹਿਤ। ਮੋਹਿਤ। ੬੩੯.੨

ਬਿਯਾਹ : (ਹਿੰ.) (ब्याह) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਧਰਮ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਨੁਸਾਰ ਪਤੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਰੀਤ, ਸ਼ਾਦੀ। ੩੮੨.੧

ਬਿਯੋਹਾਰ : ਵੇਖੋ ਬਯੋਹਾਰ। ੧੨੬.੨

ਬਿਯੋਗ : (ਸੰ.) (वियोग) ਸੰਗਿਆ—ਜੁਦਾਈ, ਵਿਛੋੜਾ, ਵਿਛੋਹ, ਸੰਯੋਗ ਦੇ ਉਲਟ ਆਦਿ । ੧੧੩.੩, ੪੫੦.੨, ੫੨੧.੩, ੫੭੧.੧, ੬੪੨.੨, ੬੪੫.੩, ੬੬੩.੩, ੬੬੯.੩, ੬੭੦.੪

ਬਿਯੋਗੀ : (ਸੰ.) (वियोगि) ਵਿ.—ਵਿਯੋਗ ਦਾ ਧਾਰਣੀ, ਬਿਰਹੀ, ਵਿੱਛੜਿਆ ਹੋਇਆ, ਵਿਛੋੜੇ ਦਾ ਧਾਰਣੀ । ੧੩੪.੪, ੨੬੭.੧

ਬਿਰਹ : (ਸੰ.) (विरह्) ਸੰਗਿਆ—ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਹੋਣ ਦਾ ਭਾਵ, ਵਿਯੋਗ ਦਾ ਦੁੱਖ, ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਗੀਤ । ੧੪.੧, ੧੪.੩, ੨੩.੨, ੧੮੬.੨, ੨੦੩.੧, ੨੦੩.੩, ੨੦੩.੪, ੨੦੫.੪, ੨੦੭.੧, ੨੦੭.੩, ੨੧੦.੧, ੨੧੦.੪, ੩੦੦.੧, ੩੦੦.੪, ੪੧੨.੩, ੪੨੦.੩, ੫੭੧.੧, ੫੭੩.੩, ੫੭੫.੪, ੬੪੨.੨, ੬੪੫.੩, ੬੬੩.੩, ੬੬੭.੩, ੬੬੮.੧, ੬੬੯.੩, ੬੭੦.੩

ਬਿਰਹਨੀ : (ਸੰ.) (विरहिणी) ਵਿ.—ਪ੍ਰਿਯ ਜਾਂ ਪਤੀ ਤੋਂ ਵਿਛੜੀ ਹੋਈ, ਬਿਰਹਾ ਜਾਂ ਵਿਯੋਗ ਦੀ ਧਾਰਣੀ, ਪਿਆਰੇ ਦੀ ਵਿਯੋਗਣ । ੧੧੩.੩, ੨੦੭.੧, ੨੧੦.੩, ੨੧੦.੪, ੫੮੭.੩, ੬੪੨.੩, ੬੪੫.੩, ੬੪੫.੪. ੬੬੭.੩

ਬਿਰਹਾ : ਵੇਖੋ ਬਿਰਹ । ਵਿਛੋੜਾ । ੨੦੩.੧, ੨੦੩.੩, ੪੫੦.੩, ੬੬੦.੪, ੬੬੭.੩

ਬਿਰਹੁ : ਵੇਖੋ ਬਿਰਹ । ਵਿਛੋੜਾ । ੪੧੨.੩

ਬਿਰਹੋ : ਵੇਖੋ ਬਿਰਹ । ਵਿਛੋੜਾ । ੨੦੩.੨

ਬਿਰਖ : (ਸੰ.) (वृक्ष) ਸੰਗਿਆ—ਬਿਰਛ, ਦਰਖ਼ਤ । ੩੮.੧, ੪੯.੧, ੫੫.੧, ੫੫.੨, ੧੫੫.੧, ੧੭੪.੨, ੨੨੩.੨, ੩੧੧.੪, ੩੭੦.੪, ੩੭੩.੩, ੪੧੫.੧, ੪੨੬.੨, ੪੫੬.੧, ੪੬੮.੧, ੫੮੬.੨, ੬੦੮.੧, ੬੧੪.੩, ੬੫੫.੨, ੬੩੮.੨, ੬੬੧.੨, ੬੬੨.੩

ਬਿਰਖਨ : ਵੇਖੋ ਬਿਰਖ । ਬਿਰਖ ਦਾ ਬਹੁਵਚਨ, ਬਿਰਖਾਂ, ਦਰਖਤਾਂ । ੬੩੧.੨

ਬਿਰਖਾ : ਵੇਖੋ ਬਿਰਖ । ੩੬੬.੧

ਬਿਰਖੈ : ਵੇਖੋ ਬਿਰਖ । ੪੦੨.੧, ੪੧੫.੧

ਬਿਰਗੰਧ : (ਸੰ.) (विगन्ध) ਸੰਗਿਆ—ਵਿਗੰਧ, ਬਦਬੂ, ਨਿੰਦਤ ਗੰਧ, ਬੁਰੀ ਗੰਧ । ੧੦੪.੨, ੧੫੮.੨

ਬਿਰਗੰਧਿ : ਵੇਖੋ ਬਿਰਗੰਧ । ੧੫੬.੪

ਬਿਰਚ : (ਸੰ.) (विरञ्च) ਸੰਗਿਆ—ਬ੍ਰਹਮਾ, ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦਾ ਰਚਣ ਵਾਲਾ । ੫੫੬.ਸ.੧

ਬਿਰਤ : (ਸੰ.) (वृत्ति) ਸੰਗਿਆ—ਅਨੁਰਾਗ, ਉਦਾਸੀਨਤਾ, ਸੇਵਾ ਨਿਵ੍ਰਿਤੀ ਆਦਿ । ੩੮੫.੪

ਬਿਰਤਾਂਤ : (ਸੰ.) (वृतांत) ਸੰਗਿਆ ਪੁ—ਸਮਾਚਾਰ, ਹਾਲ, ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ, ਸੰਪੂਰਨਤਾ, ਪ੍ਰਸਤਾਵ, ਭਾਵ ਆਦਿ । ੧੧੩.੧, ੩੭੮.੨

ਬਿਰਤਿ : ਵੇਖੋ ਬਿਰਤ । ੧੦੭.੪, ੨੩੫.੩, ੩੭੦.੨

ਬਿਰਦੁ : (ਸੰ.) (विरुद) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ, ਯਸ਼, ਕੀਰਤੀ, ਵੱਡਾ ਨਾਮ ਆਦਿ । ੫੦੪.੨, ੬੧੧.੨

ਬਿਰਧ : (ਸੰ.) (वृद्ध) ਵਿ.—ਬੁੱਢਾ, ਉਮਰ ਵਿਚ ਵੱਡਾ । ੧੧੯.੧, ੫੭੯.੨, ੬੦੧.੪

ਬਿਰਲੇ : ਵੇਖੋ ਬਿਰਲੋ । ਵਿਰਲਾ । ੩੬੮.੪, ੫੮੯.੩

ਬਿਰਲੋ : (ਹਿੰ.) (बिरला) ਵਿ.—ਕੋਈ ਕੋਈ, ਇੱਕਾ ਦੁੱਕਾ, ਅਲਪ ਸੰਖਿਅਕ । ੬੮.੪, ੧੧੪.੪, ੧੧੬.੪, ੪੦੯.੪, ੫੩੦.੪

ਬਿਰਲੋਈ : ਵੇਖੋ ਬਿਰਲੋ । ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ । ੧੦੩.੧

ਬਿਰਵਾ : (ਸੰ.) (बिरवा) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਦਰਖ਼ਤ, ਰੁਖ, ਪੌਦਾ ਆਦਿ । ੫੨੬.੧

ਬਿਰਾਜਮਨ : (ਸੰ.)(विराजमान) ਵਿ.—ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਮਾਨ, ਰੋਸ਼ਨ, ਉਪਸਥਿਤ, ਮੌਜੂਦ, ਬੈਠਿਆ ਹੋਇਆ । ੭੪.੧, ੬੧੯.੪

ਬਿਰਾਜੀ : (ਸੰ.) (विराजि) ਵਿ.—ਉਲਟ, ਅਸਹਿਮਤ, ਪ੍ਰਤਿਕੂਲ, ਅਪ੍ਰਸੰਨ, ਰਾਜ਼ੀ ਦਾ ਉਲਟ ਜਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ । ੪੦੩.੨

ਬਿਰਾਜੈ : ਵੇਖੋ ਬਿਰਾਜੀ । ੩੯੪.੨

ਬਿਰਾਨੀ : (ਫ਼ਾ) ਵਿ.—ਬਿਗਾਨੀ, ਪਰਾਈ, ਦੂਸਰੇ ਦੀ, ਜਿਹੜੀ ਆਪਣੀ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਓਪਰੀ । ੬੬੯.੪

ਬਿਰੋਧ : (ਸੰ.) (विरोध) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਵਿਪਰੀਤ ਭਾਵ, ਸ਼ਤਰੂਤਾ, ਵਿਗਾੜ, ਉਲਟ ਸਥਿਤੀ । ੩੮੮.੪

ਬਿਲ : (ਸੰ.) (विलम्) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਚ ਖੋਦ ਕੇ ਬਣਾਇਆ ਜੀਵ ਜੰਤੂਆਂ ਦਾ ਘਰ, ਖੁੱਡ । ੪੧.੨, ੨੨੪.੩, ੨੩੧.੩, ੨੭੪.੨, ੫੪੮.੨, ੫੫੪.੨

ਬਿਲਖ : (ਸੰ.) (विकल) ਵਿ.—ਵਿਰਲਾਪ, ਦੁੱਖ, ਵਿਲਕਣਾ, ਰੋਣਾ, ਸੰਕੁਚਿਤ ਆਦਿ । ੪੦੨.੨, ੫੧੪.੩, ੫੧੮.੧

ਬਿਲਖਾਯੋ : ਵੇਖੋ ਬਿਲਖ । ਉਦਾਸ ਕੀਤਾ, ਵਿਆਕੁਲ ਕੀਤਾ । ੬੬੭.੩

ਬਿਲਖਾਵਈ : ਵੇਖੋ ਬਿਲਖ । ਉਦਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਵਿਆਕੁਲ ਕਰਦਾ । ੪੧੨.੩

ਬਿਲਖੈ : ਵੇਖੋ ਬਿਲਖ । ਉਦਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਵਿਆਕੁਲ ਹੁੰਦਾ । ੫੯੧.੨

ਬਿਲੰਬ : (ਸੰ.) (विलम्ब) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਨਿਯਤ ਜਾਂ ਨਿਯਮਤ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚੁਕ ਜਾਣਾ, ਦੇਰੀ, ਅਤਿ ਕਾਲ । ੫੭੧.੩

ਬਿਲਲਾਈਐ : ਵੇਖੋ ਬਿਲਖ । ੬੭੦.੪

ਬਿਲਲਾਤ : ਵੇਖੋ ਬਿਲਖ। ਵਿਲਕਦਾ ਹੈ, ਦੁੱਖ ਨਾਲ ਕੁਰਲਾਂਦਾ। ੩੪੯.੩, ੫੨੧.੩, ੫੪੯.੨, ੫੮੭.੧,

ਬਿਲਲਾਵਤੀ : ਵੇਖੋ ਬਿਲਖ। ਬਿਲਤਾਤ, ਪੀੜ੍ਹਾ ਨਾਲ ਬਿਲਖਦੀ ਹੈ, ਕੁਰਲਾਉਂਦੀ ਹੈ। ੫੭੫.੪

ਬਿਲਲਾਵੇ : ਵੇਖੋ ਬਿਲਲਾਤ। ੬੬੩.੩

ਬਿਲਾਉ : (ਹਿੰ.) (बिलाव) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਬਿੱਲੀ ਦਾ ਨਰ, ਬਿੱਲਾ। ੨੩੯.੪

ਬਿਲਾਇ : (ਸੰ.) (विलय) ਸੰਗਿਆ—ਲੀਨ ਹੋਣ ਦਾ ਭਾਵ, ਲੋਪ ਹੋਣਾ, ਆਦਿ। ੧੬੩.੩, ੫੯੨.੨

ਬਿਲਾਈ : (ਸੰ.) (विलाय)—ਵਿਲਯ ਹੋਈ, ਮਿਟੀ ਹੋਈ, ਸਮਾਪਤ ਹੋਈ। ਸੰਗਿਆ—ਬਿੱਲੀ। ੬੩੪.੨

ਬਿਲਾਈਐ : ਵੇਖੋ ਬਿਲਾਈ। ੧੧੭.੩

ਬਿਲਾਏ : ਵੇਖੋ ਬਿਲਾਇ। ੫੨.੪

ਬਿਲਾਸ : (ਸੰ.) (विलास) ਸੰਗਿਆ—ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ। ਕ੍ਰਿਆ—ਆਨੰਦ, ਮਨੋ ਬਿਨੋਦ, ਹਰਖ, ਕਾਮ ਚੇਸ਼ਟਾਵਾਂ ਆਦਿ। ੧੯.੨, ੬੬.੩, ੧੧੨.੪, ੧੫੪.੪. ੧੬੩.੨, ੧੭੪.੩, ੨੮੪.੪, ੨੯੪.੨, ੪੩੭.੨, ੪੪੩.੧

ਬਿਲਾਸਨ : ਵੇਖੋ ਬਿਲਾਸ। ਆਨੰਦ, ਖੁਸ਼ੀ। ੨੦੫.੩

ਬਿਲਾਸੀ : (ਸੰ.) (विलासिन्) —ਵਿਲਾਸੀ, ਅਨੰਦ ਮਾਨਣ ਵਾਲਾ। ੩੧.੩, ੧੧੬.੩

ਬਿਲਾਸੇ : ਕ੍ਰਿ.— ਵੇਖੋ ਬਿਲਾਸ। ਆਨੰਦਯੁਕਤ। ੧੬੯.੨

ਬਿਲਾਤ : ਵੇਖੋ ਬਿਲਾਇ। ਵਿਲੀਨ ਹੋ ਜਾਏ। ੩੧੧.੧, ੪੦੫.੧, ੪੪੬.੧, ੫੫੭.੩

ਬਿਲਾਨੀਐ : ਵੇਖੋ ਬਿਲਾਇ। ਨਾਸ਼ ਹੋਣਾ, ਸਮਾਪਤ ਹੁੰਦੀ। ੨੨੪.੩

ਬਿਲੈ : ਵੇਖੋ ਬਿਲਾਇ। ਲੀਨ ਹੋ ਕੇ। ੫੨.੪

ਬਿਲੋਏ : (ਸੰ.) (विलोडन)—ਰਿੜਕਿਆ, ਮਧਿਆ ਹੋਇਆ। ੪੪੫.੧

ਬਿਲੋਕ : (ਸੰ.) (बिलोकन) ਕ੍ਰਿ.—ਦੇਖਣਾ, ਉਡੀਕਣਾ, ਪਰਖਣਾ, ਜਾਂਚਣਾ ਤੱਕਣਾ। ੪੬੯.੧, ੩੬੯.੨, ੬੨੦.੧, ੬੬੬.੧

ਬਿਲੋਕਤ : ਵੇਖੋ ਬਿਲੋਕ। ਵੇਖਦਾ ਹੈ, ਉਡੀਕਦਾ ਹੈ। ੫੨੭.ਸ.੩

ਬਿਲੋਕਿਯਤ : ਵੇਖੋ ਬਿਲੋਕਤ। ਵੇਖੀਦਾ ਹੈ, ਤੱਕੀਦਾ ਹੈ। ੨੬੮.੧, ੪੪੬.੧, ੪੯੬,੩

ਬਿਲੋਕੀਅਤ : ਵੇਖੋ ਬਿਲੋਕਿਯਤ। ਵੇਖਦਾ ਹੈ। ੬੨੬.੧

ਬਿਲੋਕੀਐ : ਵੇਖੋ ਬਿਲੋਕ। ਵੇਖ ਸਕਣਾ, ਤੱਕ ਸਕਣਾ। ੬੪੦.੧

ਬਿਵਸਥਾ : (ਸੰ.) (व्यवस्था)—ਵਿਵਸਥਾ, ਠਹਿਰਨ ਦਾ ਭਾਵ, ਕਾਇਮ ਹੋਣਾ, ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਨੂੰ ਪੱਕੇ ਕਰਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਅਵਸਥਾ, ਉਮਰ, ਆਯੂ ਆਦਿ। ੧੫੯.੧, ੫੭੯.੧

ਬਿਵਸ਼ਯਮੇਵ : (ਸੰ.) (विश्व + मेव)—ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਮ-ਫਲ, ਅਵੱਸ਼ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮਿਲਣ ਵਾਲਾ ਕਰਮ ਫਲ। ੩੩੧.੨

ਬਿਵਾਹੀਯਤਿ : ਵੇਖੋ ਬਿਯਾਹ। ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ। ੨੪੧.੩

ਬਿਵਾਹੇ : ਵੇਖੋ ਬਿਯਾਹ। ਵਿਆਹੇ। ੨੧੧.੨

ਬਿਵਰਜਿਤ : (ਸੰ.) (विवरजित) ਵਿ.—ਵਿਵਰਜਤ, ਨਿਸ਼ੇਧ ਕੀਤਾ, ਮਨ੍ਹਾ ਕੀਤਾ, ਤਿਆਗਿਆ ਹੋਇਆ, ਛੱਡਿਆ ਹੋਇਆ। ੨੬੨.੩

ਬਿਵਿਧ : ਵੇਖੋ ਬਿਬਿਧ। ੪੧੬.੩

ਬਿੜਤਾ : (ਹਿੰ.) (बिड़ता)। ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਲਾਭ, ਨਫ਼ਾ, ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਆਦਿ। ੪੬੧.੨, ੫੬੨.੩

ਬਿੜਤੋ : (ਸੰ.) (बिड़ता) ਵਿ.—ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ, ਵੱਟਿਆ। ਸੰਗਿਆ—ਲਾਭ ਨਫ਼ਾ, ਮੁਨਾਫਾ ਆਦਿ। ੫੧੧.੩

ਬੀਸ : (ਹਿੰ.) (बीस) ਵਿ.—ਅੰਕ ਵੀਹ (20), ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਕੁਝ ਚੰਗਾਂ ਜਾਂ ਵਧ, ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਰੁੱਖ। ੧੧.੧, ੩੨.੪, ੪੫.੪, ੬੦.੧, ੮੪.੧, ੮੬.੪, ੧੦੩.੪, ੧੨੨.੪, ੧੪੯.੪, ੨੨੨.੪, ੬੭੩.੪

ਬੀਚ : (ਹਿੰ.) (बीच) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਵਿਚ, ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਦਾ ਮੱਧ ਭਾਗ, ਵਿਚਲਾ, ਅੰਤਰ, ਫ਼ਰਕ, ਦੋ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਦਾ ਫਾਸਲਾ। ੬੬੦.੩

ਬੀਚਾਰ : (ਸੰ.) (विचार) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਮਨ ਵਿਚ ਸੋਚ ਸਮਝ ਕੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਭਾਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟ ਰੂਪ, ਸੰਕਲਪ, ਮਨ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ, ਭਾਵਨਾ, ਖਿਆਲ ਆਦਿ। ੧੮੦.੪, ੨੧੭.੩, ੨੫੨.੨, ੨੬੨.੩, ੨੭੩.੪, ੬੨੬.੨, ੩੫੩.੨, ੪੫੮.੧, ੪੭੩.੩, ੬੩੦.੪

ਬੀਚਾਰਿ : ਵੇਖੋ ਬੀਚਾਰ। ਵਿਚਾਰ, ਚਿੰਤਨ। ੫੯੯.੪

ਬੀਚਾਰਿਐ : ਵੇਖੋ ਬਿਚਾਰੀਐ। ਵਿਚਾਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ੫੪੭.੩

ਬੀਚਾਰੀ : (ਸੰ.) (विचारक) ਕ੍ਰਿ.—ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ, ਚਿੰਤਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ। ੨੬੦.੨, ੪੫੭.੪, ੫੩੦.੨

ਬੀਚਾਰੈ : ਵੇਖੋ ਬੀਚਾਰ। ਵਿਚਾਰਦਾ ਹੈ। ੫੭੭.੪

ਬੀਜ : (ਸੰ.) (बीज) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਫੁੱਲਾਂ ਵਾਲੇ ਪੌਦੇ ਦਾ ਉਹ ਦਾਣਾ ਜਾਂ ਫਲਾਂ ਦੀ ਗੁਠਲੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਨਵਾਂ ਪੌਦਾ ਉਤਪੰਨ ਹੋ ਸਕੇ, ਬੀ, ਮੂਲ, ਜੜ੍ਹ, ਵੀਰਜ, ਸ਼ੁਕ੍ਰ, ਬੀਜ ਗਣਿਤ, ਮੰਤਰ ਦਾ ਮੁੱਖ ਭਾਵ

੫੫.੧, ੧੦੯.੧, ੧੭੪.੨, ੨੯੯.੪, ੩੭੩.੩, ੩੯੯.੩, ੪੫੮.੪, ੪੭੬.੧, ੫੩੮.੩, ੫੯੮.੧, ੬੩੫.੩, ੬੬੪.੩

ਬੀਤੀ : (ਸੰ.) (ਕ੍ਯਤੀਤ) ਕ੍ਰਿ.—ਗੁਜ਼ਰ ਚੁਕੀ, ਜੋ ਘੱਟ ਚੁਕੀ ਹੋਵੇ, ਜੋ ਵਾਪਰ ਚੁੱਕੀ ਹੋਵੇ, ਦੂਰ ਹੋ ਗਈ ਹੋਵੇ ਆਦਿ । ੨੪੧.੪, ੬੧੭.੩

ਬੀਤੈ : ਵੇਖੋ ਬੀਤੀ । ਬੀਤਦੀ ਹੈ, ਗੁਜ਼ਰਦੀ ਹੈ । ੧੭੨.੪, ੨੫੩.੪

ਬੀਥੀ : (ਸੰ.) (ਕੀਥੀ) ਸੰਗਿਆ—ਵੀਥੀ, ਬੀਹੀ, ਗਲੀ, ਸੜਕ, ਮਾਰਗ । ੩੭੨.੧

ਬੀਨ : (ਹਿੰ.) (ਬੀਜ)—ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਸਾਜ਼, ਸਪੇਰਿਆ ਦਾ ਸਾਜ਼, ਬੀਨਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ—ਚੁਣਨਾ ਜਾਂ ਚਿਣਨਾ । ੩੩੨.੧

ਬੀਰ : (ਸੰ.) (ਕੀਰ)—ਵੀਰ, ਭਰਾ, ਭਰਾਤਾ, ਬਹਾਦਰ, ਗਹਿਣਾ, ਬੀੜ, ਆਦਿ । ੪੧੭.੨, ੪੫੫.੩, ੪੯੫.੩, ੬੧੭.੧

ਬੀਰਾਰਧੀ : (ਬੀਰ+ਅਰਾਧੀ)—ਵੀਰ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਰਾਧਨਾ, ਬੀਰਾਂ ਨੂੰ ਅਰਾਧਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਪੁਰਾਣ ਦੇ ਕੇਦਾਰ ਖੰਡ ਵਿਚ ੫੨ ਵੀਰਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਵਰਣਨ ਹੈ ਜਿਨਾਂ ਨੂੰ ਅਰਾਧ ਕੇ ਉਨਾਂ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ੫੬੪.੧

ਬੁਝਾਵਈ : (ਹਿੰ.) (ਬੁਝਾਈ) ਸੰਗਿਆ—ਬੁਝਾਉਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਬਲਣ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣਾ । ੧੬੭.੧

ਬੁਝਿਤ : (ਸੰ.) (ਬੂਝਨਾ) ਕ੍ਰਿ.—ਬੂਝਣਾ, ਜਾਣਨਾ, ਪਹਿਚਾਣਾ, ਵਿਚਾਰਦਾ । ੩੫੦.੩

ਬੁਦਬੁਦਾ : (ਸੰ.) (ਬੁਦ੍ਬੁਦ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਪਾਣੀ ਦਾ ਬੁਲਬੁਲਾ । ੩੧੧.੨, ੫੯੨.੨

ਬੁਧ : ਵੇਖੋ ਬੁਧਿ । ੪੮੪.੧

ਬੁਧਿ : (ਸੰ.) (ਬੁਦ੍ਧਿ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਸੋਚਣ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਯ ਕਰਨ ਦੀ ਯੁਕਤੀ, ਅਕਲ, ਸਮਝ, ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ । ੯.੧, ੧੩.੩, ੪੪.੩, ੧੪੧.੨, ੨੨੦.੨, ੨੪੧.੨, ੨੬੨.੪, ੩੯੩.੧, ੪੦੯.੩, ੪੫੮.੩, ੪੭੩.੩, ੫੭੯.੨, ੬੦੨.੪

ਬੁਧਿਵੰਤ : (ਹਿੰ.) (ਬੁਦ੍ਧਿਵੰਤ)—ਬੁੱਧੀਮਾਨ, ਅਕਲਮੰਦ, ਸਮਝਦਾਰ । ੩੯੫.੧

ਬੁਨੈ : (ਸੰ.) (ਵਯਨ) ਕ੍ਰਿ.—ਬੁਣਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਬੁਣਨਾ, ਬੁਣਦਾ । ੫੯੩.੩

ਬੁਰ : ਵਿ.—ਬੁਰਾ, ਮੰਦਾ । ੬੩੬.੩

ਬੁਰਵਾਈ : ਵਿ.—ਬੁਲਵਾਈ, ਚਤੁਰ, ਬੋਲਚਾਲ, ਬੁਰਾਈ, ਖ਼ਰਾਬੀ, ਅਵਗੁਣ, ਦੋਸ਼ ਆਦਿ । ੬੪੧.੩

ਬੁਰਾਈ : (ਹਿੰ.) (बुराई) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਬੁਰਾ ਹੋਣ ਦਾ ਭਾਵ, ਬੁਰਾਪਣ, ਖਰਾਬੀ, ਖੋਟਾਪਣ, ਅਵਗੁਣ, ਦੋਸ਼, ਨਿੰਦਾ ਆਦਿ। ੩੦੭.੩, ੩੯੯.੩, ੫੨੨.੩

ਬੁਰੀ : (ਹਿੰ.) (बुरी) ਵਿ.—ਜੋ ਚੰਗੀ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਉਤਮ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਮੰਦੀ, ਖ਼ਰਾਬ ਆਦਿ। ੫੨੫.੨

ਬੁਰੋ : ਵਿ.—ਜੋ ਚੰਗਾ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਉਤਮ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਮੰਦਾ ਖਰਾਬ। ੩੮੮.੪, ੫੫੨.੧, ੫੫੩.੨, ੫੯੧.੧

ਬੁਲਾਇ : (ਹਿੰ.) (बुलावा) ਕ੍ਰਿ.—ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੩੭੨.੪

ਬੁਲਾਈਐ : ਵੇਖੋ ਬੁਲਾਇ। ਸਦੀਏ। ੪੩੯.੩, ੫੨੨.੧, ੬੪੧.੧

ਬੁਲਾਏ : ਵੇਖੋ ਬੁਲਾਇ। ਬੁਲਾਇਆ। ੬੬੬.੩

ਬੁਲਾਵਈ : ਵੇਖੋ ਬੁਲਾਇ। ਬਲਾਉਂਦਾ। ੧੬੪.੨, ੫੯੪.੧

ਬੁਲਾਵਹੀ : ਵੇਖੋ ਬੁਲਾਇ। ਸਦਦੇ ਹਨ। ੩੦੯.੩, ੬੬੫.੨

ਬੁਲਾਵੈ : ਵੇਖੋ ਬੁਲਾਇ। ਬੁਲਾਏ, ਸਕਦੇ। ੪੯੪.੧

ਬੂਝਤ : (ਹਿੰ.) (बूझना) ਕ੍ਰਿ.—ਸਮਝਣਾ, ਜਾਣਨਾ, ਪੁੱਛਣਾ, ਬੁਝਾਰਤ ਜਾਂ ਪਹੇਲੀ ਦਾ ਉਤਰ ਬੁੱਝ ਲੈਣਾ, ਅਗਨੀ ਜਾਂ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦਾ ਬੁੱਝ ਜਾਣਾ। ੩੫੧.੧, ੫੪੪.੧

ਬੁਝਤਿ : ਵੇਖੋ ਬੂਝਤ। ਬੁਝਦਾ ਹੈ। ੫੯੨.੩, ੫੯੭.੪

ਬੁਝਾਈਐ : ਕ੍ਰਿ.—ਬੁਝਾਉਣਾ, ਅੱਗ ਨੂੰ ਬੁਝਾਉਣਾ, ਭੇਦ ਜਾਣ ਲੈਣਾ, ਬੁੱਝ ਲੈਣਾ। ੫੪੪.੧

ਬੂਝੀਐ : ਵੇਖੋ ਬੂਝਤ। ਬੁਝ ਸਕੀਐ। ੩੭੨.੪, ੫੯੩.੩, ੫੯੬.੩

ਬੂਝੈ : ਵੇਖੋ ਬੂਝਤ। ਬੁਝਦਾ, ਸਮਝਦਾ। ੩੬੪.੩, ੫੭੦.੧

ਬੂਟ : (ਹਿੰ.) (बूटा) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਛੋਲਿਆਂ ਦਾ ਹਰਾ ਪੋਦਾ ਜਾਂ ਦਾਣਾ, ਰੁੱਖ, ਦਰਖ਼ਤ, ਪੌਦਾ ਆਦਿ। ੨੭੩.੧

ਬੂਡ : (ਹਿੰ.) (बुडना) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਪਾਣੀ ਦੀ ਗਹਿਰਾਈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਆਦਮੀ ਡੁੱਬ ਜਾਵੇ, ਡੁੱਬ ਜਾਣਾ, ਡੋਬੂ ਪਾਣੀ। ੬੯.੧, ੭੯.੧, ੫੬੧.੩

ਬੂਡਤ : ਵੇਖੋ ਬੂਡ। ਡੁੱਬਦਾ ਹੋਇਆ। ੬੯.੧, ੧੬੭.੩, ੪੭੩.੩, ੫੭੨.੧, ੬੩੬.੨, ੬੫੭.੨

ਬੂਡਯੋ : (ਸੰ.) (ब्रुड्)—ਡੁਬਿਆ ਹੋਇਆ, ਲੀਨ ਰਹਿੰਦਾ, ਮਗਨ ਰਹਿਣਾ। ੬੬੨.੩

ਬੂਡਿਯੋ : ਵੇਖੋ ਬੂਡਯੋ। ਡੁਬਿਆ ਰਹਿੰਦਾ। ੩੦੬.੩, ੩੦੮.੨

ਬੂਡੇ : ਵੇਖੋ ਬੂਡ। ਡੁੱਬੇ ਹੋਣ ਕਰਕੇ। ੩੦੭.੧

ਬੂਡੇ : ਵੇਖੋ ਬੂਡਾ, ਡੁੱਬੇ, ਡੁੱਬ ਜਾਂਦੇ। ੩੨੯.੧

ਬੂੰਦ (ਸੰ.)(ਬਿਨ੍ਦੁ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਤੁਪਕਾ, ਕਤਰਾ, ਬਿੰਦੂ, ਵੀਰਜ, ਤਰਲ ਪਦਾਰਥ ਦੀ ਅਲਪਾਤਮ ਇਕਾਈ। ੭੫.੪, ੭੬.੪, ੯੬.੪, ੨੨੫.੨, ੨੫੩.੪, ੨੭੮.੪, ੩੬੧.੨, ੩੭੨.੧, ੩੭੭.੩, ੩੮੫.੨, ੪੨੯.੩, ੪੬੩.੩, ੪੬੫.੩, ੪੬੬.੨, ੪੭੦.੧. ੫੦੬.੨, ੫੨੭.ਸ.੧, ੫੩੮.੩, ੬੦੩.੩, ੬੩੮.੪, ੬੪੫.੧

ਬੂੰਦਨ : ਵੇਖੋ ਬੂੰਦ। ਬੂੰਦਾਂ, ਸਵਾਂਤੀ ਬੂੰਦ। ੫੯੯.੩

ਬੇਸਰ : (ਹਿੰ.) (ਬੇਸ਼ਰ) ਸੰਗਿਆ—ਨੱਕ ਵਿਚ ਪਹਿਨਣ ਵਾਲਾ ਗਹਿਣਾ, ਨੱਥ। ੩੪੭.੨

ਬੇਸ੍ਵਾ : (ਹਿੰ.) (ਵੇਸ਼੍ਯਾ) ਸੰਗਿਆ—ਵੇਸ਼ਵਾ, ਰੰਡੀ, ਬਦਚਲਨ ਔਰਤ। ੩੨੩.੨, ੪੬੦.੨, ੬੪੧.੧

ਬੇਗ : (ਸੰ.) (ਬੇਗ) ਕ੍ਰਿ.—ਜਲਦੀ, ਝਟਪਟ, ਤੁਰੰਤ, ਤੇਜ਼ ਪ੍ਰਵਾਹ ਆਦਿ। ੩੨੨.੩, ੫੭੧.੧

ਬੇਚ : (ਸੰ.) (ਬੇਚਨਾ) ਕ੍ਰਿ.—ਕਿਸੇ ਕੀਮਤ ਉਤੇ ਦੇ ਦੇਣਾ, ਮੁੱਲ ਲੈ ਕੇ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਦੇਣਾ, ਵੇਚਣਾ। ੪੬੧.੪

ਬੇਚਤ : ਵੇਖੋ ਬੇਚ। ਵੇਚਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੪੫੪.੩, ੫੩੦.੩

ਬੇਚਨ : ਵੇਖੋ ਬੇਚ। ਵੇਚਣ ਵਾਸਤੇ, ਵੇਚਣ ਲਈ। ੪੫੪.੧, ੪੭੫.੧

ਬੇਚੈ : ਵੇਖੋ ਬੇਚ। ਵੇਚਦਾ ਹੈ। ੩੯੧.੧, ੩੯੧.੨, ੪੫੪.੨

ਬੇਦ : (ਸੰ.) (ਵੇਦ) ਸੰਗਿਆ—ਗਿਆਨ, ਇਲਮ, ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਧਰਮ ਗਰੰਥ ਜਿਵੇਂ ਰਿਗਵੇਦ, ਯਜੁਰ, ਸਾਮ, ਅਥਰਵ ਵੇਦ ਆਦਿ। ੮.ਛੰ.੩, ੨੧.੧, ੨੯.੨, ੫੪.੩, ੫੮.੩, ੬੦.੧, ੮੪.੧, ੯੦.੩, ੧੫੭.੨, ੧੮੫.੨, ੧੮੮.੨, ੧੯੨.੩, ੧੯੩.੩, ੨੪੯.੪, ੨੫੩.੩, ੩੦੪.੨, ੩੨੩.੩, ੩੪੧.੨, ੩੭੮.੨, ੪੦੪.੪, ੪੨੦.੪, ੪੩੮.੩, ੪੪੮.੪, ੪੫੭.੩, ੪੮੨.੧, ੪੮੬.੨, ੪੯੦.੧. ੫੪੫.ਝ.ਛੰ.੧, ੫੫੩.੩, ੫੫੬.ਸ.੧, ੫੭੧.੩, ੫੯੯.੪, ੬੨੪.੧, ੬੨੭.੨, ੬੬੪.੩

ਬੇਦਨ : (ਸੰ.) (ਵੇਦਨਾ) ਸੰਗਿਆ—ਪੀੜ੍ਹਾ, ਹਾਰਦਿਕ ਕਸ਼ਟ, ਬੋਧੀਆਂ ਦੇ ਪੰਜ ਸੰਕਲਪਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਚਿਕਤਿਸਾ, ਵੇਦਨਾ ਆਦਿ। ਵੇਦਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ। ਵੇਖੋ ਬੇਦ। ੬੦.੧, ੧੧੪.੩, ੪੩੮.੩

ਬੇਦਾਚਾਰ : (ਵੇਦ+ਆਚਾਰ) ਸੰਗਿਆ—ਵੇਦ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਮ ਧਰਮ, ਉੱਚ ਚਰਿਤਰ। ੬੦.੧, ੧੧੪.੩

ਬੇਦੀ : (ਸੰ.) (ਕੇਦਿ, ਕੇਦਿਕਾ)(ਵੇਦੀ) ਵਿ.—ਵੇਦਾਂ ਦਾ ਗਿਆਤਾ, ਗਿਆਨੀ, ਇਕ ਖੱਤ੍ਰੀ ਜਾਤ, ਹਿੰਦੂ ਮਤ ਵਿਚ ਸ਼ੁਭ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਬਣਾਈ ਹੋਈ ਛਾਂਦਾਰ ਭੂਮੀ। ੩੬.੩, ੬੨੭.੪

ਬੇਧਿਯਤ : (ਸੰ.) (ਵੇਧ:) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਬੇਧਣਾ, ਵੇਦਨਾ, ਦੂਰ ਦੇਖਣਾ, ਗਹਿਰਾਈ ਜਾਂ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵੇਖਣ ਵਾਲਾ ਆਦਿ। ੨੨੫.੩

ਬੇਧੀ : (ਸੰ.) (ਵੇਧ:) ਵਿ.—ਵੇਦ ਦਾ ਗਿਆਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਬੇਧਣ ਵਾਲਾ, ਵਿਚਾਰਨ ਵਾਲਾ, ਨੀਝ ਨਾਲ ਵੇਖਣ ਵਾਲਾ ਆਦਿ। ੪੧੨.੨, ੫੫੦.੩

ਬੇਧੇ : (ਸੰ.) (ਵੇਧਿਤ) ਕ੍ਰਿ.—ਵਿੰਨ੍ਹੇ ਹੋਏ। ੪੨.੨

ਬੇਨਤੀ : (ਸੰ.) (ਵਿਨਤਿ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਪ੍ਰਾਥਨਾ, ਬੇਨਤੀ, ਸੁਝਾਵ, ਨਮ੍ਰ ਵਾਕ, ਨਿਮਰਤਾ ਸਹਿਤ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ੧੩੭.੩, ੧੫੨.੨, ੨੧੨.੨, ੪੦੧.ਸ.ਛੰ.੨, ੫੭੫.੧, ੬੨੭.੧, ੬੪੦.੨, ੬੫੯.੪, ੬੬੪.੪, ੬੬੬.੩

ਬੇਰ : (ਹਿੰ.) (ਬੇਰ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਬੇਰੀ ਦਾ ਫਲ, ਵਾਰ, ਵੇਰ, ਦਫ਼ਾ, ਵਿਲੰਬ, ਦੇਰ ਆਦਿ। ੪੧੭.੩

ਬੇਲ : (ਹਿੰ.) (ਬੇਲ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਵੇਲ, ਲਤਾ, ਕੰਡਿਆਂ ਜਾਂ ਫੁੱਲਾਂ ਵਾਲਾ ਪਤਲੇ ਤਣੇ ਦਾ ਧਾਰਣੀ ਲੰਬਾ ਪੌਦਾ, ਵੇਲਾ, ਸਮਾਂ, ਬੇਲ, ਸੰਤਾਨ, ਵੰਸ਼, ਨਾਗ ਆਦਿ। ੩੭.੧, ੫੮੬.੧

ਬੇਲੀ : (ਹਿੰ.) (ਬੇਲੀ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸੰਗੀ, ਸਾਥੀ, ਛੋਟੀ ਕਟੋਰੀ। ੩੮੯.੪, ੫੩੦.੨, ੬੫੭.੨

ਬੈਸ : (ਸੰ.) (ਵਯਸ੍) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਆਯੂ, ਉਮਰ, ਜੋਬਨ, ਜਵਾਨੀ, ਬੈਠਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਬਹਿਸਰ ਦਾ ਵਿਗੜਿਆ ਰੂਪ। ੬੫੫.੨

ਬੈਸਤਰਹਿ : (ਬੈਸਤ+ਰਹੇ)—ਬੈਠੀ ਰਹੀ, ਛਿਪੀ ਰਹੇ, ਸਮਾਈ ਰਹੇ। ੪੨੫.੨

ਬੈਸੰਤਰ : (ਸੰ.) (ਵੈਸ਼੍ਵਾਨਰ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਅਗਨੀ, ਅੱਗ, ਅਗਨੀ ਦੇਵਤਾ, ਪੇਟ ਦੀ ਅਗਨੀ, ਅੱਗ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ। ੪੭੧.੧, ੪੭੩.੨, ੫੭੩.੧, ੫੭੪.੩

ਬੈਸਨੋ : ਵੈਸ਼ਨਵ, ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਦਾ ਉਪਾਸ਼ਕ, ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਸੰਬੰਧੀ, ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਦਾ। ੪੪੭.੧

ਬੈਕੁੰਠ : (ਸੰ.) (ਵੈਕੁਣ੍ਠ:) ਸੰਗਿਆ—ਵਿਸ਼ਨੂੰ, ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਲੋਕ, ਪਰਲੋਕ, ਸਵਰਗ ਲੋਕ। ੩੯੯.੨, ੪੩੦.੩

ਬੈਠ : (ਹਿੰ.) (ਬੈਠਨਾ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਬੈਠਣਾ, ਬਹਿਣਾ, ਸਥਿਤ ਹੋਣਾ, ਸਥਾਨ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨਾ, ਬਹਿਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੫੬.੩, ੩੧੦.੨, ੪੩੮.੨, ੪੫੧.੨, ੫੩੨.੨

ਬੈਠਕ : ਵੇਖੋ ਬੈਠ। ਬੈਠਣ ਦਾ ਸਥਾਨ, ਬੈਠਣ ਦਾ ਆਸਣ। ੪੩੪.੨, ੫੩੧.੨

ਬੈਠਤ : ਵੇਖੋ ਬੈਠ। ਬੈਠਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਬੈਠਦਾ ਹੈ। ੫੪੮.੧, ੫੫੯.੧—੫੫੯.੪, ੫੬੮.੪, ੫੮੩.੩, ੬੧੮.੧

ਬੈਠਬੇ : ਵੇਖੋ ਬੈਠਾ । ਬੈਠਣ ਨੂੰ, ਬੈਠਣ ਹਿਤ । ੩੫੧.੨

ਬੈਠਾਈਐ : ਵੇਖੋ ਬੈਠਾ । ਬੈਠਣ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦੇਣਾ । ੩੩੨.੧, ੩੮੬.੨

ਬੈਠਿ : ਵੇਖੋ ਬੈਠਾ । ੫੬੫.੨, ੫੮੯.੨, ੬੧੯.੨

ਬੈਠਿਓ : ਵੇਖੋ ਬੈਠਾ । ਬੈਠਦਾ ਹੈ, ਬੈਠਿਆ ਹੋਇਆ । ੬੨੯.੩

ਬੈਠੀ : ਵੇਖੋ ਬੈਠਾ । ਬੈਠਦੀ । ੩੪੬.੪

ਬੈਠੇ : ਵੇਖੋ ਬੈਠਾ । ੧੫੫.੧; ੨੩੯.੧, ੩੮੬.੧; ੩੮੯.੧, ੩੯੧.੪, ੪੩੮.੨, ੪੪੫.੨, ੪੬੩.੧, ੫੧੭.੨, ੫੨੩.੨, ੫੩੮.੧, ੫੩੯.੨, ੫੮੫.੩, ੫੮੯.੨

ਬੈਠੋਂ : ਵੇਖੋ ਬੈਠ । ਬੈਠ ਜਾਵੋ । ੫੩੦.੩

ਬੈਦ : (ਸੰ.) ((वैद्यः) ਸੰਗਿਆ—ਵੈਦ, ਰੋਗ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਚਕਿਤਸਕ । ੭੮.੧, ੩੬੯.੨, ੪੩੭.੨, ੫੪੩.੧, ੫੮੭.੧, ੬੩੩.੧

ਬੈਦਕ : (ਸੰ.) (वैद्यकम्) ਸੰਗਿਆ—ਵੈਦਯਕ, ਉਹ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਜਿਸ ਵਿਚ ਰੋਗਾਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਜਾਂ ਚਿਕਤਸਾ ਦਾ ਵਿਵੇਚਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਆਯੁਰਵੇਦ । ੪੭੫.੩

ਬੈਦਗ੍ਰਿਹ : (ਵੈਦ + ਗ੍ਰਿਹਿ) ਵੈਦ ਦਾ ਘਰ, ਚਿਕਤਿਸਾ ਗ੍ਰਿਹਿ । ੬੭੪.੧

ਬੈਨ : (ਸੰ.) (वचनम्) ਸੰਗਿਆ—ਵਚਨ, ਬਾਤ, ਵਾਣੀ, ਗੀਤ, ਮਿੱਠੀ ਭਾਸ਼ਾ । ੩੯੯.੧, ੪੦੦.ਸ.ਛੰ.੧, ੬੫੫.੩, ੬੬੫.੨, ੬੬੬.੨

ਬੈਨਨ : ਵੇਖੋ ਬੈਨ । ਬਚਨ, ਗੱਲਾ । ੬੬੫.੨

ਬੈਰ : (ਸੰ.) (वैरम्) ਸੰਗਿਆ—ਦੁਸ਼ਮਣੀ, ਸ਼ਤਰੂਤਾ, ਲੜਾਈ ਆਦਿ । ੨੬.੧, ੨੯੭.੧. ੨੯੭.੨, ੪੯੩.੨

ਬੈਰਾਗ : (ਸੰ.) (वैराग्यम्) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸੰਸਾਰਿਕ ਕਾਰ ਵਿਹਾਰ ਜਾਂ ਸੁੱਖਾਂ ਆਦਿ ਤੋਂ ਨਿਰਲੇਪ ਅਵਸਥਾ, ਸੰਸਾਰਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਨਿਰਲੇਪ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ, ਸਾਧੂਆਂ ਦੀ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ੍ਰੇਣੀ, ਵਿਰਕਤ ਹੋਣ ਦਾ ਭਾਵ । ੪੧੪.੪, ੪੨੭.੩, ੬੦੫.੪

ਬੈਰਾਗੀ : (ਸੰ.) (वैरागिन)—ਵੈਰਾਗੀ ਜੋ ਸੰਸਾਰਿਕ ਇਛਾਵਾਂ ਤੋਂ ਨਿਰਲੇਪ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਵੇ । ੨੨.੩, ੬੮.੪, ੧੨੧.੪, ੩੨੮.੨, ੬੭੫.੧

ਬੈਰਾਗੇ : ਵੇਖੋ ਬੈਰਾਗ । ਵੈਰਾਗ ਨੂੰ । ੪੨੭.੩, ੬੭੫.੧

ਬੈਲ : (ਸੰ.) (बलद:) ਸੰਗਿਆ—ਬਲਦ, ਗਾਂ ਦਾ ਮਾਦਾ, ਬੱਚਾ, ਮੂਰਖ, ਭੋਲਾ, ਮਿਹਨਤੀ ਵਿਅਕਤੀ । ੫੭੮.੧

ਬੋਇ : (ਹਿੰ.) (बोना) ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਬੀਜ ਕੇ (ਫਾ.) ਬੋਯ, ਗੰਧ । ੧੨੧.੧, ੧੭੪.੨, ੩੭੩.੩, ੪੭੬.੧, ੫੩੮.੩

ਬੋਏ : ਵੇਖੋ ਬੋਇ । ਬੀਜਣ ਤੋਂ ਭਾਵ । ੫੫.੧, ੨੭੩.੧, ੫੯੮.੧

ਬੋਹ : (ਫਾ.) ਸੰਗਿਆ—ਗੰਧ, ਸੁਗੰਧਿਤ ਕਰਨਾ । ੧੦੭.੩

ਬੋਹਈ : ਵੇਖੋ ਬੋਹ । ਸੁਗੰਧਿਤ, ਖੁਸ਼ਬੂਦਾਰ । ੨੪੦.੪

ਬੋਹਥ : ਵੇਖੋ ਬੋਹਿਥ । ਜਹਾਜ਼, ਬੇੜਾ । ੩੫੪.੩, ੫੬੩.੨

ਬੋਹਥੋ : ਵੇਖੋ ਬੋਹਿਥ । ੫੯੫.੧

ਬੋਹਿਥ : (ਸੰ.) (ਬੋਹਿਤ੍ਥ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਜਹਾਜ਼, ਪੋਤ, ਬੇੜਾ, ਨੌਕਾ, ਕਿਸ਼ਤੀ । ੭੯.੧, ੧੮੪.੪, ੩੬੨.੩, ੩੭੧.੨, ੩੮੧.੩, ੪੧੮.੪, ੫੧੬.੩, ੫੩੮.੧

ਬੋਹਿਥਾ : ਵੇਖੋ ਬੋਹਿਥ । ੬੨੫.੧

ਬੋਹੀਐ : ਵੇਖੋ ਬੋਹ । ਸੁਗੰਧਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ । ੬੦੨.੩

ਬੋਹੈ : ਵੇਖੋ ਬੋਹ । ਸੁਗੰਧਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ । ੨੯੦.੨, ੫੦੭.੧, ੬੩੯.੧

ਬੋਝ : (ਹਿੰ.) (ਬੋਝ) ਸੰਗਿਆ—ਭਾਰ, ਵਜ਼ਨ, ਢੋਣ ਯੋਗ, ਭਾਰੀ ਲਗਣ ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼ । ੨੩੮.੨,੩੧੦.੨, ੪੨੮.੩

ਬੋਧ : (ਸੰ.) (ਬੋਧ) ਸੰਗਿਆ—ਗਿਆਨ, ਸਮਝ, ਜਾਗਰਣ, ਜਾਗਣਾ, ਵਿ.—ਜਾਣਨ ਵਾਲਾ । ੧੫.੩, ੩੩.੪, ੭੨.੪, ੭੫.੪, ੮੦.੧, ੮੧.੧, ੧੧੧.੪, ੧੪੩.੩, ੨੧੭.੪, ੨੪੯.੪, ੨੬੫.੪, ੨੬੭.੪, ੨੭੦.੨, ੩੩੭.੪, ੩੪੨.੪, ੩੪੪.੩, ੪੦੬.੪, ੪੨੧.੪, ੪੮੯.੪

ਬੋਯੋ : ਬੀਜਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਬੋਹਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਵੇਖੋ ਬੋਇ । ੬੬੪.੩

ਬੋਰ : (ਹਿੰ.) (ਬੋਰਨਾ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.— ਡੁਬੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਚਾਂਦੀ ਜਾਂ ਸੋਨੇ ਦੇ ਕੁੰਡਲ ਵਾਲਾ ਗਹਿਣਾ, ਟੋਆ ਆਦਿ । ੪੨੫.੩

ਬੋਰਤ : ਵੇਖੋ ਬੋਰ । ਡੁਬੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ । ਵੇਖੋ ਬੋਲਤ । ੩੭੯.੩, ੩੮੧.੨, ੪੨੫.੧, ੪੭੮.੨, ੫੩੬.੧

ਬੋਰੈ : ਵੇਖੋ ਬੋਰ । ਡੋਬ ਦੇਵੇ । ੨੨੧.੨

ਬੋਲ : (ਹਿੰ.) (ਬੋਲ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਮੁੱਖ ਤੋਂ ਉਚਾਰਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ, ਵਚਨ, ਵਾਣੀ, ਤਾਅਨਾ, ਵਿਅੰਗ, ਗੀਤ ਦਾ ਸ਼ਬਦ, ਕਥਨ ਆਦਿ । ੭੩.੨, ੧੭੦.੪, ੨੦੦.੩, ੪੧੪.੪, ੪੭੪.੪, ੬੧੧.੧

ਬੋਲਤ ; ਵੇਖੋ ਬੋਲ । ਬੋਲਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ । ੧੩.੪, ੨੬੪.੩, ੪੦੬.੧, ੪੫੨.੨, ੫੭੦.੧, ੬੦੫.੪

ਬੋਲਨ : ਵੇਖੋ ਬੋਲ । ਬੋਲਣਾ, ਕੁਝ ਕਹਿਣਾ । ੫੨੭.ਸ.੪

ਬੋਲੀਐ : ਵੇਖੋ ਬੋਲ । ਬੋਲਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਉਚਰੀਐ । ੬੩੦.੪

ਬੋਲੈ : ਵੇਖੋ ਬੋਲ । ਬੋਲਦਾ ਹੈ, ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ/ਕਰਦੀ ਹੈ । ੪੧.੩, ੧੦੮.੩, ੨੦੦.੩, ੨੦੦.੪, ੨੭੬.੩, ੩੯੩.੨, ੪੫੨.੨, ੪੬੨.੨

ਬੋਵੈ : ਵੇਖੋ ਬੋਇ । ਬੀਜਦਾ ਹੈ । ੫੯੩.੧, ੫੯੫.੨, ੬੩੫.੨

ਭ

ਭਇਆਨ : (ਸੰ.) (भयानक) ਵਿ.—ਭਿਆਨਕ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਨਾਲ ਡਰ, ਭੈ ਆਵੇ, ਭਿਅੰਕਰ, ਡਰਾਉਣਾ, ਭੈਭੀਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ। ੬੪੩.੩, ੬੪੪.੧

ਭਈ : (ਸੰ.) (ਭੂ) ਧਾਤੂ ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਹੋਈ, ਹੋ ਚੁਕੀ, ਹੋ ਗਈ। ੧੮.੧, ੫੨.੨, ੮੫.੧, ੮੯.੨, ੧੩੨.੧, ੧੪੦.੪, ੧੪੧.੪, ੧੮੧.੧, ੧੮੧.੨, ੧੮੨.੧, ੨੦੩.੪, ੨੦੫.੪, ੨੧੯.੩, ੨੭੮.੧, ੨੭੮.੨, ੪੦੭.੩, ੪੮੪.੩, ੫੭੧.੪, ੬੪੯.੪, ੬੫੬.੨, ੬੫੬.੩, ੬੬੬.੩

ਭਏ : (ਸੰ.) (भया) ਧਾਤੂ ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਹੋਏ, ਹੋਵੇ, ਹੋ ਚੁਕੇ, ਹੋ ਗਏ। ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਉਪਰ, ਉਤੇ, ਸੇ, ਦੁਆਰਾ, ਕਰਕੇ, ਸਾਥ, ਨਾਲ ਆਦਿ। ੪.ਸੋ.੨, ੪.ਦੋ.੨, ੫.ਸੋ.੧, ੫.ਸੋ.੨, ੫.ਦੋ.੧, ੫.ਦੋ.੨, ੫.ਛੰ.੪, ੬.ਛੰ.੪, ੭.ਛੰ.੨, ੮.ਸੋ.੨, ੮.ਦੋ.੨, ੧੮.੪, ੨੨.੩, ੨੪.੨, ੨੪.੪, ੨੫.੪, ੨੬.੧, ੨੬.੨, ੨੭.੧, ੨੭.੨, ੨੭.੩, ੨੭.੪, ੩੧.੨, ੩੧.੩, ੩੨.੨, ੩੩.੧, ੩੩.੨, ੪੬.੧, ੫੨.੧, ੫੨.੩, ੫੩.੧, ੬੩.੩, ੬੪.੧, ੬੫.੧, ੬੫.੪, ੬੬.੩, ੭੯.੧, ੮੪.੧, ੮੬.੩, ੮੮.੧, ੯੩.੧, ੯੩.੨, ੯੫.੩, ੧੦੯.੩, ੧੧੫.੪, ੧੧੬.੪, ੧੨੪.੧, ੧੨੭.੨, ੧੩੨.੩, ੨੩੬.੧, ੧੪੭,੧, ੧੪੭.੩, ੧੪੭.੪, ੧੪੯.੧, ੧੮੧.੩, ੧੮੧.੪, ੧੮੨.੧, ੧੮੨.੨, ੨੦੧.੨, ੨੦੧.੩, ੨੧੦.੧, ੨੨੭.੧, ੨੪੯.੧, ੨੪੯.੨, ੨੫੮.੪, ੨੬੨.੪, ੨੬੮.੩, ੨੭੨.੨, ੨੭੨.੩, ੨੭੬.੪, ੨੯੫.੩, ੨੯੫.੪, ੩੦੭.੧, ੩੨੨.੩, ੩੨੩.੨, ੩੨੮.੨, ੩੨੮.੪, ੩੨੯.੪, ੩੩੫.੪, ੩੩੯.੪, ੩੪੯.੧, ੩੫੦.੩, ੩੫੦.੪, ੩੫੧.੩, ੩੫੧.੪, ੩੫੭.੩, ੩੬੪.੪, ੩੬੮.੪, ੪੦੨.੨, ੪੦੫.੨, ੪੦੭.੧. ੪੦੭.੨, ੪੧੧.੨, ੪੨੮.੪, ੪੩੧.੨, ੪੩੨.੨, ੪੩੬.੩, ੪੩੮.੪, ੪੫੫.੨, ੪੫੫.੩, ੪੬੩.੨, ੪੯੫.੨, ੫੦੧.੧, ੫੦੧.੨, ੫੦੪.੧—੫੦੪.੩. ੪੫੭.੧, ੪੫੮.੨, ੪੫੮.੩, ੫੦੭.੧, ੫੩੧.੨, ੫੫੨.੪, ੫੫੬.ਸ.੧, ੫੬੮.੩, ੫੬੯.੧, ੫੭੩.੪, ੫੭੯.੧, ੫੮੧.੨, ੫੮੧.੪, ੫੮੨.੨, ੬੦੧.੧—੬੦੧.੩, ੬੩੦.੩, ੬੩੨.੪, ੬੩੯.੧, ੬੬੪.੨, ੬੬੬.੧, ੬੬੭.੧, ੬੬੭.੨, ੬੭੦.੩

ਭਸਮ : (ਸੰ.) (भस्मन्) ਸੰਗਿਆ—ਰਾਖ, ਸੁਆਹ, ਧੂੜ । ੧੭੪.੨, ੧੯੬.੨, ੩੬੪.੩, ੩੮੬.੩, ੪੪੫.੩ ੫੩੧.੧, ੬੭੨.੩

ਭਸਮਹਿ : ਵੇਖੋ ਭਸਮ । ਭਸਮ ਹੋ ਗਿਆ । ੧੯੬.੨

ਭਸਮਾਤ : (ਸੰ.) (भस्मन्) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਭਸਮ ਹੋਣ ਦਾ ਭਾਵ, ਭਸਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਭਸਮ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ । ੫੦੬.੩

ਭਸਮੀ : ਵੇਖੋ ਭਸਮ । ੬੨੫.੩

ਭਕਤ : ਵੇਖੋ ਭਗਤਿ । ਭਗਤੀ । ੬੦੯.੪

ਭਖ : (ਸੰ.) (भक्ष) ਸੰਗਿਆ—ਭੋਜਣ ਕਰਨ ਦਾ ਪਦਾਰਥ । ਵਿ.—ਖਾਣ ਯੋਗ । ੪੪੨.੩

ਭੰਗ : (ਸੰ.) (भङ्गा) ਸੰਗਿਆ—ਭਾਂਗ, ਵਿਜਿਆ, ਸੁੱਖ, ਸੁੱਖ ਨਿਧਾਨ, ਭੰਗ ਹੋਣਾ, ਟੁਟਣ, ਖੰਡਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ । ੨੧੩.੪, ੪੪੧.੩, ੬੪੨.੨

ਭਗਤ : (ਸੰ.) (भक्त:) (भक्ति) ਸੰਗਿਆ, ਵਿ.—ਪੂਜਾ, ਅਰਾਧਨਾ ਜਾਂ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ, ਉਪਾਸਨਾ, ਪੂਜਾ, ਸ਼ਰਧਾ, ਅਨੁਰਾਗ । ੩੫.੩, ੪੨.੩, ੯੩.੪, ੧੧੧.੩, ੧੩੩.੪, ੧੫੯.੪, ੧੮੮.੩, ੧੮੯.੨, ੨੫੪.੧, ੨੮੮.੪, ੨੯੦.੪, ੪੦੭.੧, ੫੦੩.੧, ੫੪੦.ਝ.ਛੰ.੨, ੬੦੧.੧, ੬੧੭.੪

ਭਗਤਨ : ਵੇਖੋ ਭਗਤ । ਭਗਤ ਦਾ ਬਹੁ ਵਚਨ । ੪੦੩.੪

ਭਗਤ-ਮਤਿ : ਵੇਖੋ ਭਗਤ । ਭਗਤ ਦੀ ਬੁੱਧੀ ਜਾਂ ਸੁਭਾਅ, ਭਗਤੀ । ੧੪੫.ਝ.ਡੰ.੪

ਭਗਤਿ : (ਸੰ.) (भक्ति) ਸੰਗਿਆ—ਉਪਾਸਨਾ, ਪੂਜਾ, ਅਰਾਧਨਾ, ਸ਼ਰਧਾ, ਅਨੁਰਾਗ । ੫੧.੩, ੫੫.੪, ੭੨.੩, ੧੦੩.੨, ੧੧੧.੩, ੧੧੫.੧, ੧੨੫.੪, ੧੩੩.੧, ੧੩੭.੨, ੧੬੫.੨, ੧੮੯.੨, ੧੯੪.੧, ੨੧੨.੪, ੨੧੫.੨, ੨੭੬.੩, ੨੮੭.੨, ੩੪੩.੪, ੪੦੯.੪, ੪੧੪ ੪, ੪੨੭.੧, ੪੯੪.੪, ੫੦੦.੨, ੫੩੫.੪, ੬੦੧.੧, ੬੦੧.੪, ੬੦੫.੪, ੬੧੯.੧, ੬੧੯.੩, ੬੨੮.੪

ਭਗਨ : (ਸੰ.) (भग्न) ਵਿ.—ਭੱਜਿਆ, ਟੁੱਟਿਆ, ਨਸ਼ਟ ਹੋਇਆ, ਪਰਾਜਿਤ । ੧੨੧.੩

ਭਗਨਿ : ਵੇਖੋ ਭਗਨ । ੫੪੭.੧

ਭਗਵਤ : (ਸੰ.) (भगवत) ਸੰਗਿਆ—ਦੇਵਤਾ, ਵਿਸਨੂੰ, ਸ਼ਿਵ, ਪਰਮਾਤਮਾ, ਕਰਤਾਰ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ । ੧੬੪.੧

ਭਜ : (ਸੰ.) (भज्) ਧਾਤੂ, ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਭਜਣਾ, ਜਪਣਾ, ਸਿਮਰਨ, ਸਨਮਾਨ, ਪੂਜਾ, ਭਗਤੀ ਕਰਨਾ । ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਭੱਜਣਾ, ਦੌੜਨਾ ।

ਭਜਤ : ਵੇਖੋ ਭਜ। ਭਜਦਾ ਹੈ, ਜਪਦਾ ਹੈ, ਭੱਜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ੧੩੬.੨

ਭਜਨ : (ਸੰ.) (भजन) ਸੰਗਿਆ—ਪੂਜਾ, ਉਪਾਸਨਾ, ਅਰਾਧਨਾ। ਵੇਖੋ ਭਜ। ੪੦੮.੨, ੬੧੩.੩

ਭੰਜਨ : (ਸੰ.) (भञ्जन, भंजन) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਭੰਗ ਕਰਨਾ, ਤੋੜਨਾ, ਨਾਸ਼ ਕਰਨਾ, ਖੰਡਿਤ ਕਰਨਾ। ੨੯੫.੩, ੫੦੪.੨, ੬੦੧.੨

ਭਜਾਏ : ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਭਜਾ ਦਿਤੇ, ਦੌੜਾ ਦਿਤੇ, ਨਾਸ਼ ਕਰ ਦਿਤੇ, ਖਤਮ ਕਰ ਦਿਤੇ। ਵੇਖੋ ਭਜ। ੪੦੮.੨

ਭਜੈ : ਵੇਖੋ ਭਜ। ਭਜਦੇ ਹਨ, ਜਪਦੇ ਹਨ, ਪੂਜਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ੪੧੨.੪

ਭਜੌ : ਵੇਖੋ ਭਜ। ਭਜੋ, ਭਜਣਾ ਕਰੋ, ਜਪੋ, ਅਰਾਧੋ, ਪੂਜੋ, ਪੂਜਾ ਕਰੋ। ੨੧੨.੪

ਭਟਕਤ : ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਵਿਅਰਥ ਇਧਰ ਉਧਰ ਘੁੰਮਣਾ, ਭ੍ਰਮ ਵਿਚ ਪੈਣਾ, ਰਸਤਾ ਭੁਲ ਜਾਣ ਨਾਲ ਇਧਰ ਉਧਰ ਘੁੰਮਣਾ, ਦੁਬਿਧਾ ਵਿਚ ਪੈਣਾ। ੩੫੧.੧

ਭਟਕਾ : ਵੇਖੋ ਭਟਕਤ। ਭਟਕਣਾ, ਭਟਕਣ ਦਾ ਬਹੁ ਵਚਨ। ੫੬੫.੧

ਭੰਡਾਈ : (ਸੰ.) (भण्ड) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਭੰਡ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ, ਬਦਨਾਮੀ, ਟਿਚੱਰ, ਕਿਸੇ ਭੇਤ ਨੂੰ ਸਭ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੱਸ ਦੇਣਾ। ੫੨੨.੩, ੬੪੧.੩

ਭੰਡਾਰ : (ਸੰ.) (भाण्डार) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਕੋਸ਼, ਖਜ਼ਾਨਾ, ਗੋਦਾਮ, ਕੋਠਾਰ, ਖਾਣ ਪੀਣ ਦਾ ਸਮਾਨ ਰੱਖਣ ਦੀ ਥਾਂ, ਉਦਰ, ਪੇਟ ਆਦਿ। ੩੭੩.੧

ਭੰਡਾਰੀ : (ਸੰ.) (भाण्डारिन) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਭੰਡਾਰ ਦਾ ਮਾਲਕ, ਭੰਡਾਰ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਕਿਤਾਬ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਖਜ਼ਾਨਾਚੀ, ਖੱਤਰੀਆਂ ਦੀ ਇਕ ਜਾਤ। ੨੪੬.੨, ੬੧੮.੩

ਭਤਾਰ : (ਸੰ.) (भर्तृ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਭਰਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ, ਪਤੀ, ਖਸਮ, ਮਾਲਕ। ੧੮੭.੩, ੨੯੨.੩, ੩੭੪.੨, ੩੭੭.੩, ੩੮੪.੨, ੩੯੪.੩, ੩੯੫.੩, ੪੦੫.੨, ੪੮੦.੧, ੫੧੪.੩, ੫੬੦.੧, ੫੭੯.੨ ੫੯੭.੩, ੬੦੪.੨

ਭਭਕ : (ਹਿੰ.) (भभक) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਭਭਕਣ, ਬਲਣ ਜਾਂ ਭਬੂਕੇ ਨਾਲ ਇਕ ਦਮ ਬਲਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਬਲਣਾ, ਉਬਲਣਾ ਦੁਰਗੰਧ, ਹਮਕ। ੬੬੮.੩

ਭਬੂਕੇ : ਵੇਖੋ ਭਭਕ। ਭਭਕ ਨਾਲ। ੬੬੮.੩

ਭਯ : (ਸੰ.) (भय) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਇਕ ਮਨੋਵਿਕਾਰ ਜਿਹੜਾ ਮੁਸੀਬਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਮਾੜੇ ਆਭਾਸ ਸਦਕਾ ਉਤਪੰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਡਰ, ਖੌਫ਼, ਡਰ ਦਾ

ਇਕ ਰੋਗ, ਦਰੋਣ ਦਾ ਪੁੱਤਰ। ੨੪.੪, ੭੮.੪, ੧੧੯.੪, ੧੬੦.੩, ੨੧੯.੨, ੨੨੦.੩, ੪੦੨.੪, ੪੦੮.੨, ੪੨੭.੧, ੫੦੩.੨, ੫੩੭.੪

ਭਯਜਲ : (ਸੰ) (भव+जल, भय+जल) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.––ਸੰਸਾਰ-ਸਾਗਰ, ਸੰਸਾਰ, ਦੁਨੀਆਂ, ਮਾਇਕ ਸੰਸਾਰ, ਕਠਿਨ ਮਾਰਗ। ੬੨.੨, ੩੩੬.੨, ੪੮੯.੩

ਭਯਾਨ : ਵੇਖੋ ਭਇਆਨ। ੪੯੬.੩, ੫੧੪.੩, ੫੧੫.੪, ੫੩੭.੧, ੫੫੮.੩, ੫੭੪.੧, ੬੨੩.੨

ਭਯਾਨਕ : (ਸੰ.) (भयानक) ਵਿ.—ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਡਰ ਜਾਂ ਭੈਅ ਆਵੇ, ਡਰਾਉਣਾ, ਖ਼ੌਫ਼ਨਾਕ, ਭਿਅੰਕਰ। ੬੨.੨

ਭਯ : ਵੇਖੋ ਭਏ। ੩੯੦.੧

ਭਯੋ : (ਸੰ.) (ਭੂ) ਧਾਤੂ-ਕ੍ਰਿ.—ਹੋ ਚੁਕਿਆ, ਹੋਇਆ, ਗੁਜ਼ਰਿਆ। ੬੪.੨, ੭੭.੧, ੩੬੧.੧, ੪੨੮.੧, ੫੮੧.੧, ੫੯੧.੧, ੬੭੫.੪, ੬੩੧.੨

ਭਰ : (ਸੰ.) (भर) ਸੰਗਿਆ—ਭਰਣ ਪੋਸ਼ਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਭਰਪੇਟ ਦੇਣ ਵਾਲਾ, ਰੱਬ। (ਹਿੰ.) ਵਿ.—ਕੁਲ, ਪੂਰਾ, ਸਭ, ਸਾਰਾ, ਪੂਰਣ, ਭਰਪੂਰ। ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਬਲ ਨਾਲ। ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਬੋਲ, ਭਾਰ, ਇਕ ਜਾਤੀ। ੩੭੨.੨, ੫੨੩.੪, ੬੫੭.੨

ਭਰਸ : (ਸੰ.) (ਭ੍ਰੂ) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਭਰਨਾ, ਭਰਪੂਰ ਕਰਨਾ, ਪੂਰਣ ਕਰਨਾ, ਭਰਣ ਪੋਸ਼ਣ ਕਰਨਾ। ੩੨.੪

ਭਰਣ : ਵੇਖ ਭਰਨ। ੪੦੬.੩

ਭਰਤ : (ਹਿੰ.) (भरत) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਭਰਨਾ, ਪੂਰਨਾ, ਪੂਰਨ ਕਰਨਾ, ਭਰਪੂਰ ਕਰਨਾ। ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਤਾਂਬਾ, ਪਿੱਤਲ ਆਦਿ ਧਾਤਾਂ ਤੋਂ ਮਿਲਕੇ ਬਣੀ ਮਿਸ਼ਰਤ ਧਾਤ, ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਭਰਤ, ਦਸ਼ਰਥ ਪੁੱਤਰ, ਨਾਟ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਦਾ ਰਚੇਤਾ ਆਦਿ। ੩੭੩.੧

ਭਰਤਾਰ : ਵੇਖੋ ਭਤਾਰ। ੧੧੩.੩, ੧੧੪.੨, ੩੫੮.੨, ੪੪੦.੨, ੪੪੯.੧, ੫੨੨.੧, ੫੩੮.੨, ੬੩੫.੧, ੬੪੧.੧

ਭਰਨ : ਵੇਖੋ ਭਰ। ਭਰਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਪਾਲਣ ਕਰਨਾ, ਪੂਰਣ, ਸੰਪੂਰਣ, ਭਰਪੂਰ ਬਨਾਉਣਾ, ਭਰਨਾ ਆਦਿ। ੭੨.੪, ੧੮੧.੪, ੪੦੬.੩, ੬੩੬.੩

ਭਰਪੂਰ : (ਸੰ.) (भर+पूर) ਵਿ.—ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਵਿਚ ਭਰਿਆ, ਪਰਿਪੂਰਣ, ਪੂਰਣ ਰੂਪ ਵਿਚ ਤ੍ਰਿਪਤ। ੩.ਛੰ੩.੩, ੫੧੨.੨

ਭਰਮ : (ਸੰ.) (भ्रम) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਭਰਮ, ਭਟਕਣ, ਛਲਾਵਾ, ਭੁਲੇਖਾ, ਸੰਸਾ, ਮਿਥਿਆ-ਗਿਆਨ। ੨੬.੪, ੨੯.੨, ੫੭.੨, ੭੮.੪, ੮੯.੧, ੧੩੫.੨, ੨੨੩.੪, ੩੩੭.੧, ੪੩੧.੪

ਭਰਯੋ : ਵੇਖੋ ਭਰ, ਭਰਿਆ, ਭਰਪੂਰ । ੫੧੨.੪

ਭਰਿ : ਵੇਖੋ ਭਰ । ੩੮੨.੩, ੫੦੬.੨, ੫੧੫.੩

ਭਰੀ : (ਹਿੰ.) (भरी) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਤੋਲ ਜੋ ਇਕ ਰੁਪਏ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪੰਡ, ਬੋਝ, ਭਰਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਦਾ ਭੂਤਕਾਲ । ੩੧੦.੧, ੪੦੪.੩, ੫੩੦.੨

ਭਰੋਸੇ : (ਸੰ.) (भद्र+आशा)—ਭਦ੍ਰ-ਆਸ਼ਾ, ਭਦ੍ਰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ । ਵਿ.—ਦ੍ਰਿੜ ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਆਸ, ਆਸਰਾ, ਉਮੀਦ ਜਾਂ ਯਕੀਨ । ੫੯੨.੨, ੫੯੫.੧

ਭਲਾ : (ਸੰ.) (भद्रक) ਵਿ.—ਚੰਗਾ, ਉਤਮ, ਨੇਕ ਆਦਿ । ੫੫੩.੨

ਭਲਾਖੀਐ : (ਸੰ.) (अभिलाषा) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਅਭਿਲਾਸ਼ਾ ਕਰੀਏ, ਇੱਛਾ ਰਖੀਏ, ਚਾਹ, ਇੱਛਾ, ਲੋਭ ਜਾਂ ਕਾਮਨਾ ਕਰੀਏ । ੫੩੨.੨

ਭਲੀ : ਵੇਖੋ ਭਲਾ । ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਚੰਗੀ, ਨੇਕ, ਉਤਮ । ੨੦੨.੨, ੪੧੩.੨, ੪੫੦.੧, ੪੫੦.੨

ਭਲੇ : ਵੇਖੋ ਭਲਾ । ੫੭੧.੩

ਭਲੋ : ਵੇਖੋ ਭਲਾ । ੬੯.੧—੬੯.੩, ੧੦੬.੩, ੧੫੪.੧, ੧੫੪.੪, ੨੮੧.੩, ੪੫੦.੩, ੫੫੨.੨, ੬੧੩.੪

ਭਵ : (ਸੰ.) (भव) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਜਨਮ, ਉਤਪਤੀ, ਸੰਸਾਰ, ਜਗਤ, ਮੇਘ, ਸ਼ਿਵ, ਕਾਰਣ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਸੱਤਾ, ਕਾਮਦੇਵ ਆਦਿ । ੬੭.੪

ਭਵਸਾਗਰ : (ਸੰ.) (भव+सागर) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਸਾਗਰ । ੧੭੯.੪

ਭਵਨ : (ਸੰ.) (भुवन)—ਜਗਤ, ਸੰਸਾਰ, ਲੋਕ । ਕ੍ਰਿ.—ਭਉਣਾ, ਗੇੜੇ ਕੱਢਣਾ । ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਇਮਾਰਤ, ਘਰ, ਮਕਾਨ, ਤਰਕ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿਚ ਭਾਵ, ਜਨਮ, ਉਤਪਤੀ ਆਦਿ । ੨੯੧.੪, ੪੦੦.ਸ.ਛੰ.੨, ੪੨੭.੧, ੪੯੬.੩, ੫੧੪.੩, ੫੨੦.੨, ੫੩੨.੨, ੫੩੩.੩, ੫੩੭.੩, ੫੪੯.੩, ੫੭੪.੧, ੬੧੯.੧, ੬੩੦.੩, ੬੩੬.੩, ੬੪੯.੪

ਭਵਯ : ਵੇਖੋ ਭਯ । ੨੫੪.੪

ਭਵਿਖਤ : (ਸੰ.) (भविष्यत्) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਸਮਾਂ, ਭਵਿੱਖ ਕਾਲ । ੧੯੭.੩

ਭ੍ਰਤਾਰ : ਵੇਖੋ ਭਤਾਰ । ੪੯੦.੨

ਭ੍ਰਮ : ਵੇਖੋ ਭਰਮ । ੨੪.੪, ੨੨੩.੧, ੨੬੧.੧, ੨੪੨.੨, ੨੯੫.੩, ੩੧੨.੪, ੪੦੮.੨, ੪੨੨.ਸ.੧, ੪੩੮.੪, ੪੪੨.੨, ੪੭੫.੨, ੪੮੮.੨, ੪੯੬.੪, ੪੯੮.੨, ੫੦੩.੨, ੫੩੨.੪, ੫੩੭.੪, ੫੪੫.੪, ੫੭੮.੩, ੫੯੨.੨, ੫੯੮.੩

ਭ੍ਰਮਤ : ਵੇਖੋ ਭਰਮ । ਭਟਕਦਾ ਹੈ. ਭਰਮਦਾ ਹੈ, ਘੁੰਮਦਾ ਹੈ, ਚੱਕਰ ਕੱਟਦਾ ਹੈ, ਫਿਰਦਾ ਹੈ । ੯੫.੪, ੧੮੪.੪, ੨੨੨.੧, ੨੩੧.੪, ੨੩੩.੧, ੨੫੮.੪, ੨੬੬.੧, ੨੬੭.੧, ੩੧੯.੨, ੩੨੦.੨, ੩੪੯.੧, ੩੪੯.੪, ੪੦੩.੩, ੪੬੦.੩, ੫੭੮.੩

ਭ੍ਰਮਰ : (ਸੰ.) (ਭ੍ਰਮਰ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਭੰਵਰਾ, ਭਉਰਾ, ਦੋਹੇ ਤੇ ਛਪਯ ਛੰਦ ਦਾ ਭੇਦ । ੨੬੭.੧

ਭ੍ਰਮਿਤ : ਵੇਖੋ ਭ੍ਰਮਤ । ੪੮੮.੨, ੪੯੮.੨

ਭ੍ਰਮੇ : ਵੇਖੋ ਭ੍ਰਮਤ । ੬੧੦.੪, ੬੩੫.੪

ਭ੍ਰਾਤ : ਵੇਖੋ ਭ੍ਰਾਤਾ । ੪੮੩.੨, ੫੯੨.੧

ਭ੍ਰਾਤਨ : ਵੇਖੋ ਭ੍ਰਾਤ । ਬਹੁਵਚਨ । ੫੭੯.੧

ਭ੍ਰਾਤਾ : (ਸੰ.) (ਭ੍ਰਾਤ੍ਰ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਭਰਾ, ਸਕਾ ਭਰਾ, ਇਕ ਪਿਤਾ ਦੀ ਸੰਤਾਨ ਦੇ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀ । ੧੦੦.੧, ੫੭੯.੧

ਭ੍ਰਾਂਤਿ : (ਸੰ.) (ਭ੍ਰਾਂਤਿ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਸੰਦੇਹ, ਭਰਮ, ਧੋਖਾ, ਸ਼ੱਕ, ਸੰਸਾ, ਭੁਲ ਆਦਿ । ੧੬.੩, ੨੭੨.੨

ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ : (ਸੰ.) (ਭ੍ਰਸ਼ਟ) ਵਿ.—ਨੀਚ, ਗਿਰਿਆ, ਆਚਰਣ ਹੀਣ, ਪਤਿਤ, ਦੂਸ਼ਿਤ, ਬਦਚਲਨ, ਗੰਦਾ ਆਦਿ । ੬੧੫.੪

ਭ੍ਰਿੰਗ : (ਸੰ.) (ਭ੍ਰਿੰਙ੍ਗ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਭੌਰਾ, ਭੰਵਰਾ, ਭਉਰਾ, ਮਧੁਕਰ । ੩੧੬.੧

ਭ੍ਰਿੰਗੀ : ਵੇਖੋ ਭ੍ਰਿੰਗ । ਭੌਰੀ, ਘਰੀਨ ਕੀੜੀ । ੭੫.੧, ੨੭੪.੪

ਭ੍ਰਿਤ : (ਸੰ.) (ਭ੍ਰਿਤ੍ਯ)—ਪਾਲਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਸੇਵਕ, ਦਾਸ, ਨੌਕਰ, ਚਾਕਰ । ੪੬੪.੨, ੬੪੪.੪

ਭਾ . ਵੇਖੋ ਭਾਉ । ੩੩੦.੪

ਭਾਉ : (ਸੰ.) (ਭਾਵ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਪ੍ਰੇਮ, ਅਨੁਰਾਗ, ਭਾਵਨਾ, ਝੁਕਾਉ ਆਦਿ । ੧੧੫.੧, ੧੪੯.੨, ੧੫੦.੧, ੧੬੦.੩, ੧੭੮.੪, ੨੧੫.੨, ੨੪੬.੨, ੩੪੩.੪, ੪੭੮.੪, ੪੮੦.੪, ੪੮੧.੪, ੬੨੩.੨, ੬੨੮.੪, ੬੭੩.੨, ੬੭੪.੪

ਭਾਇ : ਵੇਖੋ ਭਾਉ । ਭਾਵਣਾ । ੮੭.੩, ੧੦੩.੨, ੧੧੧.੩, ੧੧੪.੨, ੧੧੯.੨, ੧੧੯.੪, ੧੨੫.੪, ੧੩੩.੨, ੧੩੭.੨, ੧੪੯.੨, ੧੮੯.੨, ੧੯੪.੧, ੨੧੨.੪, ੨੧੯.੨, ੨੨੦.੩, ੨੫੪.੪, ੨੮੭.੨, ੪੨੭.੧, ੪੯੩.੧, ੫੬੯.੪, ੬੦੯.੪

ਭਾਇਕੈ : ਵੇਖੋ ਭਾਉ । ੩੪੬.੨

ਭਾਈ : ਵੇਖੋ ਭਾਉ—ਪਿਆਰੀ, ਚੰਗੀ ਲਗੀ । ਵੇਖੋ ਭ੍ਰਾਤਾ—ਭਰਾ, ਸਤਿਕਾਰ ਯੋਗ ਸੰਬੋਧਨ । ੨੧੨.੪, ੩੦੭.੪, ੫੫੬.ਸ.੪, ੬੬੦.੪

ਭਾਏ : ਵੇਖੋ ਭਾਉ । ੫੦੦.੨, ੫੩੫.੪

ਭਾਸਕਰ : (ਸੰ.) (भास्कर) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸੂਰਜ, ਅਗਨੀ, ਅੱਗ, ਸੋਨਾ, ਵੀਰ, ਸ਼ਿਵ, ਬ੍ਰਹਮਣ-ਜਾਤੀ ਆਦਿ । ੫੨੫.੨, ੬੬੧.੩

ਭਾਖ : (ਸੰ.) (भाष्) ਧਾਤੂ, ਆ. ਕ੍ਰਿ.—ਭਾਖਣਾ, ਬੋਲਣਾ, ਉਚਾਰਨਾ, ਆਖਣਾ । ੬੦੭.੪

ਭਾਖਾ : (ਸੰ.) (भाष्) ਧਾਤੂ, ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਬੋਲੀ, ਜ਼ੁਬਾਨ, ਵਾਣੀ, ਬਾਣੀ। ੪੪.੩, ੭੪.੩. ੧੫੫.੨, ੫੭੦.੧

ਭਾਖੀਐ : ਵੇਖੋ ਭਾਖ । ਸ. ਕ੍ਰਿਆ—ਬੋਲੀਐ, ਉਚਾਰੀਐ । ੨੨੧.੨, ੫੩੨.੪, ੫੮੫.੩, ੫੯੬.੩

ਭਾਗ : (ਸੰ.) (भाग्य) ਸੰਗਿਆ—ਭਾਗ, ਕਿਸਮਤ, ਪ੍ਰਾਲਬਧ, ਟੁਕੜਾ, ਹਿੱਸਾ । ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਭੱਜਣਾ, ਨੱਸਣਾ, ਦੂਰ ਆਦਿ । ੮੭.੩, ੧੧੧.੩, ੧੨੦.੨, ੧੬੭.੧. ੨੧੨.੩, ੨੨੦.੧, ੨੬੦.੪, ੨੬੫.੨, ੨੭੦.੧, ੩੦੨.੩, ੩੬੫.੪, ੪੨੧.੨, ੪੬੪.੨, ੪੭੭.੩, ੪੮੦.੩, ੫੦੯.੧, ੫੪੪.੨, ੫੪੫.੨, ੬੦੦.੧, ੬੧੦.੩, ੬੪੦.੩, ੬੪੨.੧, ੬੫੦.੨, ੬੬੯.੪

ਭਾਗਈ : ਵੇਖੋ ਭਾਗ । ਭੱਜ ਜਾਂਦੇ ਹਨ । ੪੭੬.੨

ਭਾਗਤੀ : ਵੇਖੋ ਭਾਗ । ਭੱਜਦੀ ਹੈ । ੫੭੬.੩

ਭਾਗਯੋ : ਵੇਖੋ ਭਾਗ । ਭੱਜ ਗਏ । ੪੦੮.੩

ਭਾਗਵਤ : (ਸੰ.) (भागवत) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਭਾਗਵਤ ਪੁਰਾਣ ਜਾਂ ਦੇਵੀ ਪੁਰਾਣ ਅਠਾਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ, ਵਿਸ਼ਨੂੰ, ਸ਼ਿਵ, ਦੇਵਤਾ, ਪਰਮਾਤਮਾ, ਭਾਗਵਤ-ਗੀਤਾ । ੪੪੭.੧

ਭਾਗਵਦ : ਵੇਖੋ ਭਾਗਵਤ । ੫੪੦.੩.ਛੰ.੧

ਭਾਗਿ : ਵੇਖੋ ਭਾਗ । ਭੱਜਣ, ਛੱਡਣ, ਤਿਆਗਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ । ੫੪੮.੪

ਭਾਗੀ : ਵੇਖੋ ਭਾਗਿ। ੬੮.੩

ਭਾਗੇ : ਵੇਖੋ ਭਾਗਿ । ੨੯.੨, ੫੭.੨

ਭਾਜ : ਵੇਖੋ ਭਾਗਿ । ਭੱਜਣਾ, ਦੂਰ ਹੋਣਾ । ੫੯੮.੩

ਭਾਜਨ : (ਸੰ.) (भाजन) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਬਰਤਨ, ਭਾਂਡਾ, ਪਾਤਰ, ਯੋਗ ਆਦਿ । ਸ.ਕ੍ਰਿ.—ਭਾਗ ਕਰਨਾ, ਖੰਡ ਖੰਡ ਕਰਨਾ, ਤੋੜਨਾ, ਭੱਜਣਾ, ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਣਾ । ੪੫੧.੨, ੫੧੫.੩

ਭਾਂਜਨ : ਵੇਖੋ ਭਾਜਨ । ੩੬੩.੧, ੩੬੭.੩, ੩੭੫.੩, ੫੦੬.੨, ੫੩੦.੧, ੬੦੬.੨

ਭਾਠੀ : (ਸੰ.) (भ्राष्ट्र)—ਉਹ ਭਾਂਡਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਦਾਣੇ ਭੁੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਭੁੰਨਣ ਦੀ ਕੜਾਹੀ ਤੇ ਚੁੱਲਾ, ਸ਼ਰਾਬ ਕੱਢਣ ਵਾਲੀ ਭੱਠੀ । ੪੮.੩, ੨੮੩.੨

ਭਾਂਡ : (ਸੰ.) (भण्ड) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਮਸਖਰਾ, ਵਿਦੂਸ਼ਕ, ਮੇਲਿਆ, ਇਕੱਠਾਂ ਤੇ ਮਹਿਫ਼ਲਾਂ ਵਿਚ ਨਾਚ ਗਾਣੇ ਤੇ ਹਾਸੇ ਠਾਠੇ ਦੁਆਰਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮਸਖਰਾ। ੫੨੨.੩, ੬੪੧.੩

ਭਾਂਤਿ : (ਹਿੰ.) (भाँति) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਤਰ੍ਹਾਂ, ਵਾਂਗ, ਪ੍ਰਕਾਰ, ਕਿਸਮ, ਰੀਤ, ਮਰਿਆਦਾ ਆਦਿ। ੧੪੧.੪, ੧੬੧.੩, ੨੩੨.੧, ੪੧੩.੨, ੪੫੯.੧, ੬੨੪.੧

ਭਨੁ : (ਸੰ.) (भानु) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸੂਰਜ, ਦਿਨਕਰ, ਰਾਜਾ, ਕਿਰਣ ਆਦਿ। ੨੫੭.੧, ੪੦੫.੪, ੪੧੧.੧, ੪੩੭.੪, ੪੯੨.੧, ੬੦੪.੪, ੬੪੪.੪

ਭਾਮ : (ਸੰ) (भाम) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਇਸਤ੍ਰੀ, ਔਰਤ, ਗ੍ਰਹਿਣੀ। ੬੪੨.੨

ਭਾਮਨੀ : ਵੇਖੋ ਭਾਮ। ੧੮੭.੩, ੫੧੪.੩, ੫੭੯.੧

ਭਾਰ : (ਸੰ.) (भार) ਸੰਗਿਆ—ਵਜ਼ਨ, ਬੋਝ, ਮਿਣਤੀ, ਅਨੁਮਾਨ, ਅਭਿਮਾਨ, ਹੰਕਾਰ ਆਦਿ। ੭੫.੧, ੩੨੯.੧, ੩੫੮.੨, ੩੬੪.੨, ੩੭੩.੨, ੪੩੦.੨, ੪੯੫.੩, ੫੦੬.੩, ੫੨੩.੩, ੫੫੫.੧ ੫੬੧.੨, ੬੩੬.੨

ਭਾਰੀ : ਵੇਖੋ ਭਾਰ। ਭਾਰ ਦਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਲਿੰਗ। ੩੭੪.੩, ੪੯੭.੪, ੫੨੭.੪, ੫੭੩.੪, ੬੩੩.੪

ਭਾਵ : (ਸੰ.) (भाव) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਪ੍ਰੇਮ, ਅਨੁਰਾਗ, ਚਿਤ ਬ੍ਰਿਤੀ, ਵਿਚਾਰ, ਸੰਕਲਪ, ਭਾਵਨਾ। ੪੦੮.੩, ੪੯੪.੪, ੫੬੫.੩

ਭਾਵਈ : ਵੇਖੋ ਭਾਵ। ਭਰਣਾ, ਭਾਉਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਚੰਗਾ ਲੱਗਣਾ। ੨੦.੧, ੧੮੪.੩, ੨੩੪.੨, ੫੧੩.੧, ੫੯੪.੨

ਭਾਵਨੀ : ਵੇਖੋ ਭਾਵ। ਭਾਵਨਾ, ਸ਼ਰਧਾ, ਭਗਤੀ। ੧੧੧.੩, ੧੩੩.੪, ੧੩੭.੧, ੧੮੯.੨, ੧੯੪.੧, ੨੧੨.੪, ੨੫੪.੪, ੨੭੬.੩, ੨੮੭.੨, ੩੪੩.੪, ੪੨੭.੧, ੫੦੦.੨, ੫੩੫.੪, ੬੦੯.੪

ਭਾਵੈ : ਵੇਖੋ ਭਾਵ। ਚੰਗਾ ਲੱਗੇ, ਭਾਉਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੨੦੮.੧—੨੦੮.੪, ੪੫੨.੧, ੪੫੨.੨, ੫੧੨.੪, ੫੯੪.੧—੫੯੪.੪, ੬੧੯.੩

ਭਿਆਨ : ਵੇਖੋ ਭਯਾਨਕ। ੩੩੬.੨

ਭਿਖਾਰੀ : (ਸੰ.) (भिक्षुक) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਭੀਖ ਮੰਗਣ ਵਾਲਾ, ਭੀਖਕ, ਭਿਖਮੰਗਾ। ੪੩੪.੨, ੫੨੮.ਸ.੧, ੫੮੭.੨

ਭਿਦੈ : (ਸੰ.) (भिद) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਭੇਦਨ ਕਰੇ, ਛੇਦਨ ਕਰੇ, ਪਰਵੇਸ਼ ਕਰੇ, ਚੀਰੇ, ਤੋੜੇ, ਭੰਨੇ, ਕਤਰੇ ਆਦਿ। ੧੫੦.੧, ੨੩੭.੧, ੩੨੯.੧, ੬੩੮.੪

ਭਿੰਨ : (ਸੰ.) (भिन्न) ਵਿ.—ਅਲੱਗ, ਵੱਖਰਾ, ਜੁਦਾ, ਦੂਸਰਾ, ਹੋਰ ਆਦਿ। ੧੯੬.੨, ੫੭੦.੩

ਭਿਲਾਖਈ : ਵੇਖੋ ਭਲਾਖੀਐ । ੧੫੫.੪

ਭੀ : (ਸੰ.) (ਅਪਿ) ਅਵਯਧ—ਅਵੱਸ਼, ਜ਼ਰੂਰ, ਨਿਸਚੇ ਨਾਲ, ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ, ਅਧਿੱਕ, ਜ਼ਿਆਦਾ, ਤੱਕ । ੬੨੪.੪

ਭੀਕਸ਼ਾ : (ਸੰ.) (ਭਿਕ੍ਸ਼ਾ) ਸੰਗਿਆ—ਭੀਖ, ਭਿਖਿਆ, ਜਾਚਨਾ, ਮੰਗ । ੫੧੭.੪

ਭੀਖ : ਵੇਖੋ ਭੀਕਸ਼ਾ । ੪੩੪.੧, ੫੮੭.੨

ਭੀਜੈ : (ਹਿੰ.) (ਭੀਜੰਨਾ) ਸੰਗਿਆ—ਜਲ ਛਿੜਕਣਾ, ਸਿੰਜਣਾ, ਭਿਜਣਾ, ਗਿਲਾ ਹੋਣਾ, ਰਚ ਮਿਚ ਜਾਣਾ, ਤਰ ਹੋਣਾ, ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣਾ । ੧੨੩.੩, ੬੩੩.੪

ਭੀਨ : ਵਿ.—ਭਿਜਿਆ, ਰਚਿਆ, ਤਰ ਹੋਇਆ ਮਿਲਿਆ, ਇਕ ਮਿਕ ਹੋਇਆ । ੬੧.੧, ੯੭.੨, ੧੮੨.੪, ੧੧੫.੨, ੫੮੮.੩

ਭੀਰ : (ਸੰ.) (ਭੀਰੁ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਭੀੜ, ਹਜੂਮ, ਮੁਸੀਬਤ । ਵਿ.—ਭੀੜਾ, ਬਿਪਤਾ । ੬੨੩.੨

ਭੁਕਤ : (ਸੰ.) (ਭੁਕ੍ਤ) ਵਿ.—ਖਾਧਾ ਹੋਇਆ, ਭੋਗਿਆ, ਭੁਗਤਿਆ । ੬੧੨.੨

ਭੁਗਤ : ਵੇਖੋ ਭੁਕਤ । ੬੬੪.੩

ਭੁਗਤਾ : (ਸੰ.) (ਭੁਕ੍ਤਾ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਭੁਗਤ, ਭੋਗੀ, ਖਾਣ ਵਾਲਾ, ਭੋਗਣ ਵਾਲਾ । ੨੪੪.੪

ਭੁਗਤਿ : ਵੇਖੋ ਭੁਕਤ । ੫੮.੪

ਭੁਜ : (ਸੰ.) (ਭੁਜਾ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਬਾਂਹ, ਬਾਜੂ, ਹੱਥ, ਹਾਥੀ ਦੀ ਸੁੰਡ, ਟਾਹਣੀ, ਕਿਨਾਰਾ ਆਦਿ । ੨੩੦.੨

ਭੁਜਾ : (ਸੰ.) (ਭੁਜਾ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਬਾਂਹ, ਬਾਜੂ, ਹੱਥ ਆਦਿ । ੨੩੦.੨, ੬੬੫.੧

ਭੁਯੰਗ : (ਸੰ.) (ਭੁਜੰਗ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸੱਪ, ਨਾਗ, ਇਸਤ੍ਰੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪਤੀ, ਇਕ ਧਾਤੂ, ਰਾਜੇ ਦੇ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਵਾਲਾ । ੩੮੫.੩

ਭੁਲਾਨੇ : (ਹਿੰ.) (ਭੁਲਾਨਾ) ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਭੁਲਾਉਣਾ, ਵਿਸਾਰਨਾ, ਭੁਲ ਜਾਣਾ, ਆਦਿ । ੪੩੧.੪

ਭੁਵਨ : (ਸੰ.) (ਭੁਵਨ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਜਗਤ ਜਾਂ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਤਿੰਨ ਜਾਂ ਚੌਦਾਂ ਮੰਨੀ ਗਈ ਹੈ । ੨੫੫.੨, ੩੫੦.੧

ਭੂਅ : (ਸੰ.) (ਭੂ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਪ੍ਰਿਥਵੀ, ਧਰਤੀ, ਜ਼ਮੀਨ, ਸਥਾਨ, ਜਗਾਹ ਆਦਿ । ੨੫੫.੨

ਭੂਸ : (ਹਿੰ.) (ਭੁਸ) ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਭੌਂਕਣਾ । ੧੬੦.੨

ਭੂਕੰਪਕਾ : (ਸੰ.) (ਭੂਕਮ੍ਪ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਭੂਚਾਲਾਂ ਨਾਲ, ਭੁਚਾਲ ਆਉਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ । ੪੦੩.੨

ਭੂਖ : (ਸੰ.) (बुभुक्षा) ਸੰਗਿਆ—ਭੁੱਖ, ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਭੋਗਣ ਦੀ ਤੀਬਰ ਲਾਲਸਾ, ਇੱਛਾ ਜਾਂ ਚਾਹ। ੫੪੧.੩

ਭੂਖਨ : (ਸੰ.) (भुषण) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਗਹਿਣਾ, ਜੇਵਰ, ਅਲੰਕਾਰ। ੬੦੨.੨

ਭੂਤ : (ਸੰ.) (भूत) ਸੰਗਿਆ—ਪੰਜ ਭੂਤ (ਪ੍ਰਿਥਵੀ, ਜਲ, ਆਕਾਸ਼, ਵਾਯੂ, ਤੇਜ) ਜਿੰਨ, ਪਿਸਾਚ, ਭੂਤ ਕਾਲ, ਬੀਤਿਆ ਸਮਾਂ। ੧੧੪.੪, ੧੯੭.੩, ੨੩੩.੧, ੨੯੦.੪, ੩੧੩.੪, ੩੬੫.੪, ੩੯੯.੪, ੪੯੮.੨, ੫੭੯.੪

ਭੂਤਨ : ਵੇਖੋ ਭੂਤ। ਭੂਤ ਦਾ ਬਹੁ ਵਚਨ। ੪੭੬.੩

ਭੂਤਲ : (ਸੰ.) (भूतल) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦਾ ਉਪਰਲਾ ਤਲ ਜਾਂ ਭਾਗ, ਧਰਾਤਲ, ਸੰਸਾਰ, ਦੁਨੀਆਂ। ੪੨੨.ਸ.੨

ਭੂਨੇ : (ਸੰ.) (भ्रज्जन) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਭੁਨੇ, ਅੱਗ ਉਤੇ ਰੱਖ ਕੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਪਕਾਉਣਾ, ਸੇਕ ਦੇਣਾ, ਰੇਤ ਵਿਚ ਸੇਕਣਾ, ਪਕਾਣਾ, ਤਲਣਾ, ਬਹੁਤ ਅਧਿਕ ਕਸ਼ਟ ਦੇਣਾ। ੧੨੩.੩

ਭੂਪ : (ਸੰ.) (भूप) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਰਾਜਾ। ੪੬੭.੩

ਭੂਪਤ : ਵੇਖੋ ਭੂਪ। ਭੂਪ ਦਾ ਬਹੁ ਵਚਨ। ਰਾਜੇ। ੫੭੭.੨

ਭੂਪਤਿ : ਵੇਖੋ ਭੂਪਤ। ੫੮੫.੩

ਭੂਮ : (ਸੰ.) (भूम) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਪ੍ਰਿਥਵੀ, ਧਰਤੀ, ਭੂਮੀ। ੬੧੦.੪, ੬੩੫.੪

ਭੂਮਿ : ਵੇਖੋ ਭੂਮ। ੧੨੬.੧

ਭੂਮੀਆ : (ਸੰ.) (भूमीपति) ਵਿ.—ਭੂਮੀ ਦਾ ਮਾਲਕ, ਜ਼ਮੀਨ ਵਾਲਾ, ਰਜਵਾੜਾ, ਜਗੀਰਦਾਰ। ੪੬੪.੧, ੪੬੪.੨

ਭੂਲ : (ਹਿੰ.) (भूल) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਭੁੱਲਣ ਦਾ ਭਾਵ, ਗਲਤੀ, ਦੋਸ਼, ਅਪਰਾਧ, ਅਸ਼ੁੱਧੀ ਅ ਦਿ। ੩੫੬.੩, ੩੫੮.੩, ੪੪੪.੧, ੪੬੭.੨ ੪੭੫.੨

ਭੂਲਬੋ : ਵੇਖੋ ਭੂਲ। ਭੁੱਲਦਾ ਹੈ, ਭੁੱਲਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੪੪੪.੪

ਭੂਲਿ : ਵੇਖੋ ਭੂਲ। ੪੬੭.੨

ਭੂਲਿਓ : ਵੇਖੋ ਭੂਲ। ਭੁਲਿਆ ਹੋਇਆ, ਭੁੱਲ ਗਿਆ। ੨੨੩.੧

ਭੂਲੇ : ਵੇਖੋ ਭੂਲ। ਭੁਲਦਾ ਹੈ, ਭੁੱਲਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੪੮੮.੨

ਭੇ : ਅਵਯਯ—ਤੋਂ, ਦੁਆਰਾ, ਸੇ, ਭਏ ਦਾ ਸੰਖੇਪ। ਵੇਖੋ ਭਏ। ੬੨੪.੧

ਭੇਸ : (ਸੰ.) (वेश, वेष) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਭੇਖ, ਪਹਿਰਾਵਾ, ਲਿਬਾਸ, ਪੁਸ਼ਾਕ, ਅਸਲ ਪਹਿਰਾਵੇ ਦੀ ਬਜਾਏ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂ ਬਦਲਿਆ ਲਿਬਾਸ। ੨੧੧.੨, ੩੨੪.੨

ਮਹੁਰਾ : (ਸੰ.) (ਮਧੁਰ) ਸੰਗਿਆ—ਜ਼ਹਿਰ, ਕਾਲਕੂਟ, ਭਿਆਨਕ ਜ਼ਹਿਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਚਖਦਿਆਂ ਹੀ ਬੰਦਾ ਮਰ ਜਾਵੇ । ੧੯੧.੨

ਮਹੂਆ : (ਸੰ.) (ਮਧੂਕ>ਮਹੁਅ) ਸੰਗਿਆ—ਮਾਵਾ, ਇਕ ਬਿਰਛ ਜਿਸ ਦੇ ਫੁੱਲਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ਰਾਬ ਬਣਦੀ ਹੈ । ੪੮.੩

ਮਹੂਰਤ : (ਸੰ.) (ਮੁਹੂਰਤ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਦਿਨ ਰਾਤ ਦਾ ਤੀਹਵਾਂ ਭਾਗ, ਸ਼ੁਭ ਸਮਾਂ । ੭੬.੩, ੪੪੭.੨, ੬੫੨.੧

ਮਹੇਸ : (ਸੰ.) (ਮਹੇਸ਼) ਸੰਗਿਆ—ਸ਼ਿਵ, ਸ਼ੰਕਰ । ੫੪੦.ੜ.ਛੰ.੨

ਮਕਰੰਦ : (ਸੰ.) (ਮਕਰਨ੍ਦ) ਸੰਗਿਆ—ਫੁੱਲਾਂ ਦਾ ਰਸ, ਫੁੱਲ ਦੀ ਤੁਰੀ । ੧੮.੩, ੨੩.੨, ੩੬.੪, ੩੮.੩, ੬੮.੧—੬੮.੪, ੭੪.੪, ੭੮.੩, ੮੮.੩, ੯੨.੧, ੯੭.੨, ੨੧੬.੧, ੨੧੭.੨, ੨੧੮.੨, ੨੨੨.੨, ੨੫੭.੩, ੨੬੬.੩, ੨੬੭.੨, ੨੬੭.੩, ੨੭੧.੧, ੨੯੩.੧, ੨੯੯.੪, ੩੩੫.੩, ੩੪੮.੩, ੪੨੯.੧, ੪੩੧.੩, ੪੩੩.੩, ੫੦੭.੨, ੫੬੦.੨, ੬੩੯.੨

ਮਕਰੀ : (ਸੰ.) (ਮਰਕਟੀ) ਸੰਗਿਆ—ਇਕ ਅੱਠ ਲਤਾਂ ਵਾਲਾ ਕੀੜਾ ਜੋ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹੋਂ ਰਸ ਦੀ ਤੰਦ ਕਢ ਕੇ ਜਾਲਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਮਕੜੀ । ੭੪.੨

ਮਗ : (ਸੰ.) (ਮਾਰਗ) ਸੰਗਿਆ—ਮਾਰਗ, ਰਸਤਾ, ਰਾਹੁ, ਪਥ । ਵਿ.—ਡੁਬਿਆ ਹੋਇਆ, ਮਕਰ, ਮਗਰਮੱਛ ਆਦਿ । ੩੭੭.੨, ੫੧੭.੧, ੫੨੩.੩

ਮਗਨ : (ਸੰ.) (ਮਗ੍ਨ) ਸੰਗਿਆ—ਮੰਗਣਾ, ਪ੍ਰਸੰਨ, ਆਨੰਦਿਤ, ਖੁਸ਼ । ਵੇਖੋ ਮਗ । ੨੯.੪, ੩੧.੪, ੩੩.੨, ੫੯.੨, ੨੩੫.੩, ੨੪੭.੪, ੨੬੬.੪, ੨੬੮.੪, ੨੯੬.੩, ੩੦੨.੧, ੪੦੩.੨, ੪੧੮.੪, ੪੨੩.੪, ੫੫੭.੪, ੫੬੦.੨, ੫੯੦.੪

ਮੰਗਲ : (ਸੰ.) (ਮङ्गਲ) ਸੰਗਿਆ—ਹਫਤੇ ਦਾ ਇਕ ਦਿਨ, ਆਨੰਦ, ਖੁਸ਼ਨਸੀਬੀ, ਸੁਭਾਗ । ਵਿ.—ਸ਼ੁਭ । ੪੮੦.੩, ੬੨੭.੩, ੬੫੧.੨

ਮੰਗਾਇ : ਕ੍ਰਿ.—ਮੰਗਵਾਣਾ, ਮੰਗਵਾਉਣਾ, ਮੰਗਣਾ, ਮਾਂਗਨਾ, ਯਾਚਨਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁਣਾ ਅਦਿ । ੫੬੪.੧

ਮਛ : (ਸੰ.) (ਮਤ੍ਸ੍ਯ) ਸੰਗਿਆ—ਮਛ, ਮਛਲੀ, ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਦੇ ਦਸ ਅਵਤਾਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪਹਿਲਾ ਅਵਤਾਰ । ੩੭੫.੧

ਮਛਰ : (ਸੰ.) (ਮਤ੍ਸਰ) ਸੰਗਿਆ—ਮਛਰ, ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਕੀਟ ਜੋ ਕਿ ਕਟਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ । ੭੫.੨

ਮਜਨ : (ਸੰ.) (ਮੱਜਨ) ਸੰਗਿਆ—ਗੋਤਾ ਮਾਰਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਟੁਬੀ ਮਾਰ ਕੇ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਨਾ, ਨਹਾਉਣਾ । ੬੫੮.੧

ਮਹਯੋ : (ਹਿੰ.) (ਸਹ੍ਯੋ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਮੱਠਾ, ਛਾਛ, ਲੱਸੀ । ੧੨੩.੧

ਮਹਾ : (ਸੰ.) (ਸਹਾ) ਵਿ.—ਅਧਿਕ, ਅਤਿਅੰਤ, ਬਹੁਤ, ਵੱਡਾ, ਮਹਾਨ ਆਦਿ । ੨੪.੧, ੧੫੭.੧, ੧੭੪.੩, ੨੫੮.੧, ੩੦੯.੩, ੩੧੮.੧, ੩੩੨.੩, ੩੩੮.੧, ੪੫੩.੩, ੪੫੫.੩, ੪੫੭.੧, ੪੯੧.੩, ੫੦੧.੩, ੫੧੨.੪, ੫੧੩.੩, ੫੨੭.ਸ.੨, ੫੮੬.੪

ਮਹਾਂਤ : (ਸੰ.) (ਸਹਤ੍) ਵਿ.—ਵੱਡਾ ਬਜ਼ੁਰਗ, ਕਰਨੀ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ, ਡੇਰੇ ਜਮਾਤ ਆਖੜੇ ਆਦਿ ਦਾ ਮੁਖੀਆ । ੨੮੯.੪, ੪੨੯.੪

ਮਹਾਤਮ : (ਸੰ.) (ਸਹਾਤਸਯ) ਸੰਗਿਆ—ਮਹੱਤਵ, ਮਹਿਮਾ, ਗੌਰਵ, ਪ੍ਰਤਾਪ, ਆਦਿ । ੩੮.੪, ੮੦.੧, ੧੪੧.੨, ੨੦੨.੧, ੨੬੯.੨, ੨੭੦.੨, ੩੧੯.੪, ੩੭੩.੪, ੪੨੦.੧, ੪੨੧.੪, ੪੮੬.੪

ਮਹਾਤਮੈ : ਵੇਖੋ ਮਹਾਤਮਾ । ੩੫੧.੧, ੪੫੩.੩, ੫੦੨.੨

ਮਹਾਰਾਜ : (ਸੰ.) (ਸਹਾਰਾਜ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਰਾਜਾ, ਗੁਰੂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਤਿਕਾਰ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਸੰਬੋਧਨੀ ਸ਼ਬਦ, ਸਹਿਨਸ਼ਾਹ, ਮਹਾਰਾਜਾ । ੬੨੨.੪

ਮਹਾਵਤ : (ਸੰ.) (ਸਹਾਸਾਤ੍ਰ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਹਾਥੀ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਜਾਂ ਹਕਣ ਵਾਲਾ, ਹਾਥੀਵਾਨ, ਫੀਲਵਾਨ । ੨੩੧.੨

ਮਹਿ : (ਸੰ.) (ਸਧ੍ਯ) ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਵਿੱਚ, ਅੰਦਰਮੇਂ । ਸੰਗਿਆ-ਪ੍ਰਿਥਵੀ, ਵਿ. ਅਤਿਅੰਤ । ੩.ਸੋ.੧, ੩.ਦੋ.੧, ੩.ਛੰ.੩, ੩..ਛੰ੪, ੩੦.੧, ੪੫.੧

ਮਹਿਕਾਈਐ : (ਸੰ) (ਸਹਕ੍ਕ) ਸੰਗਿਆ—ਮਹਿਕ, ਖੁਸ਼ਬੂ, ਬਹੁਤ ਫੈਲੀ ਹੋਈ ਸੁਗੰਧ । ਕ੍ਰਿ. ਮਹਿਕਾਵਣ, ਮਹਿਕਦਾ ਜਾਂ ਮਹਿਕਦੀ ਹੈ । ੪੭੨.੩

ਮਹਿਕਾਏ : ਵੇਖੋ ਮਹਿਕਈਐ । ਮਹਿਕਾਵਣ, ਮਹਿਕਾਂਦਾ ਹੈ ।

ਮਹਿਕਾਰ : ਵੇਖੋ ਮਹਿਕਾਈਐ । ਮਹਿਕ ।੩੭.੩

ਮਹਿਖ : (ਸੰ.) (ਸਹਿਸ਼) ਵਿ.—ਬਲਵਾਨ, ਸੰਗਿਆ—ਛੋਟਾ, ਭੈਂਸਾ, ਸੂਰਜ, ਮਹਿਖਾਸੁਰ ਦੈਂਤ ਆਦਿ । ੫੦੬.੨

ਮਹਿਪਤਿ : (ਸੰ) (ਸਹੀਧ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਰਾਜਾ । ੫੪੪.੩

ਮਹਿਮਾ : (ਸੰ.) (ਸਹਿਸਾ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਮਹੱਤਵ, ਗੌਰਵ, ਵਡਿਆਈ, ਪ੍ਰਭਾਵ, ਪ੍ਰਤਾਪ । ੧੫.੩, ੩੩.੪, ੬੬.੪, ੭੨.੪, ੭੩.੧, ੧੧੧.੪, ੧੪੧.੨, ੧੪੨.੪, ੧੮੦.੧, ੧੯੫.੧, ੨੧੭.੪, ੨੩੬.੨, ੨੪੯.੪, ੨੬੨.੧, ੨੬੫.੪, ੨੬੭.੪, ੨੬੯.੨, ੨੭੦.੪, ੩੦੨.੪, ੩੩੭.੪, ੩੫੦.੪, ੩੫੧.੨, ੩੭੨.੪, ੩੭੪.੪, ੪੨੦.੧, ੪੩੦.੩, ੪੪੧.੩, ੪੫੩.੨, ੪੭੦.੧, ੫੦੨.੧, ੫੦੭.੧, ੫੨੫.੧, ੫੩੦.੩, ੬੦੦.੪, ੬੩੯.੧, ੬੫੫.੩

ਭੋਗੀ : ਵੇਖੋ ਭੁਕਤਾ। ਭੋਗ ਭੋਗਣ ਵਾਲਾ। ੫੮.੪, ੪੩੮.੩, ੫੮੮.੩, ੬੦੭.੩, ੬੭੫.੨

ਭੋਗੈ : ਵੇਖੋ ਭੋਗ। ਭੋਗ ਭੋਗਦਾ ਹੈ, ਭੋਗਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੫੦੫.੨

ਭੋਜਨ : (ਸੰ.) (भोजन) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਆਹਾਰ, ਖਾਣਾ, ਖਾਣ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ, ਰੋਟੀ ਆਦਿ। ੨੪੬.੨, ੨੯੨.੩, ੩੧੦.੨, ੪੬੮.੩, ੫੩੭.੩, ੬੧੫.੧, ੬੨੮.੪

ਭੋਰ : (ਹਿੰ.) (भोर) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸਵੇਰ, ਸੁਬਹ, ਸਵੇਰਾ, ਭੁਲੇਖਾ, ਭਰਮ, ਭੁਲ। ਵਿ.—ਭੋਲਾ ਭਾਲਾ, ਇਕ ਪੰਛੀ। ੪੬੬.੩, ੪੯੫.੩, ੫੬੮.੩

ਭੋਰੋ : (ਹਿੰ.) (भोर) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਭੋਲਾ, ਭੋਲਾ ਭਾਲਾ। ੧੯੧.੪

ਭੌਨ : ਵੇਖੋ ਭਵਨ। ਸਥਾਨ, ਘਰ, ਨਿਵਾਸ ਆਦਿ। ੧੦.੧, ੪੩੦.੪

ਮ

ਮਉਲਤ : (ਸੰ.) (मौलि) ਕ੍ਰਿ.—ਮਉਲਦਾ ਹੈ, ਮੌਲੀ ਸਹਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ; ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਨਵੇਂ ਸ਼ਗੂਫੇ ਜਾਂ ਕਰੂੰਬਲਾਂ ਦਾ ਫੁੱਟਣਾ, ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਧਦਾ ਫੁਲਦਾ ਹੈ, ਆਨੰਦ, ਖੁਸ਼ ਆਦਿ। ੫੬੭.੨

ਮਈ : (ਸੰ.) (मय)—ਮਇਆ', ਪਛੇਤਰ ਜੋ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ੨੮.੪. ੯੯.੧, ੨੪੧.੨, ੨੮੦.੩, ੬੦੩.੩

ਮਸਤਕ : (ਸੰ.) (मस्तक) ਸੰਗਿਆ—ਸਿਰ, ਮੱਥਾ, ਸੀਸ਼, ਚੋਟੀ ਆਦਿ। ੯੧.੨, ੨੮੯.੪, ੩੩੭.੧, ੪੦੧.ਸ.ਛੰ੧, ੪੦੭.੩, ੫੭੬.੧, ੫੭੬.੪, ੬੪੦.੩

ਮਸਵਾਨੀ : (ਸੰ.) (मसिधानी) ਸੰਗਿਆ—ਸਿਆਹੀ, ਸਿਆਹੀ ਦਾ ਪਾਤਰ, ਦਵਾਤ। ੫੦੦.੪

ਮਸਾਨ : (ਸੰ.) (शमसान)—ਮਸਾਣ, ਮੁਰਦਾਘਾਟ, ਮਰਘਟ, ਸ਼ਮਸ਼ਾਨ ਘਾਟ, ਮੜੀਆਂ, ਮੁਰਦੇ ਸਾੜਨ ਦੀ ਥਾਂ। ੫੩੭.੩, ੬੪੪.੩

ਮਹਸ਼ਿ : (ਸੰ.) (महिषी) ਵਿ.—ਬਲਵਾਨ। ਸੰਗਿਆ-ਝੋਟਾ, ਭੈਂਸਾ, ਸੂਰਜ, ਮਹਿਖਾਸ਼ਰ ਦੈਂਤ ਲਈ ਵੀ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ੫੦੫.੨

ਮਹਤਵ : (ਸੰ.) (महत्व) ਸੰਗਿਆ:—ਪੁ. ਵੱਡਪਣ, ਵਡਿਆਈ, ਸ਼੍ਰੇਸ਼ਠਤਾ, ਉਤਮਤਾ ਆਦਿ। ੩੫੦.੪, ੫੯੬.੨

ਮਹਦੀ : (ਹਿੰ.) (महदी) ਵਿ.—ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਿਦਾਇਤ ਮਿਲੀ ਹੈ, ਸੰਗਿਆ-ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਇਕ ਇਮਾਮ, ਮਹਿੰਦੀ ਜੋ ਹੱਥਾਂ ਤੇ ਸ਼ੋਭਾ, ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਲਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ੩੪੭.੪

ਭੇਖ : ਵੇਖੋ ਭੇਸ । ੧੩੫.੩, ੧੬੧.੩, ੨੧੦.੨, ੨੪੦.੩, ੩੪੨.੪, ੪੧੯.੩, ੫੭੧.੪, ੬੧੧.੪, ੬੩੫.੪

ਭੇਖਾਰੀ : ਵੇਖੋ ਭਿਖਾਰੀ । ੨੨੩.੪

ਭੇਖੀਐ : ਵੇਖੋ ਭੇਖ । ੧੨.੪, ੪੧੯.੩

ਭੇਟ : (ਹਿੰ.) (ਮੇਂਟ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਨਜ਼ਰਾਨਾ, ਤੋਹਫਾ, ਅਰਪਣ ਕੀਤੀ ਵਸਤੂ, ਮੁਲਾਕਾਤ, ਮਿਲਣਾ । ੮੪.੩, ੨੩੬.੪, ੫੬੫.੧

ਭੇਟਤ : ਵੇਖੋ ਭੇਟ । ਭੇਟ ਕਰਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ । ੧੭੯.੧, ੧੮੬.੨, ੩੭੪.੨, ੩੭੭.੩, ੩੮੫.੩, ੩੮੯.੪, ੩੯੪.੩, ੪੦੫.੩, ੫੬੦.੧, ੫੬੧.੪, ੫੬੯.੪, ੬੦੪.੧, ੬੧੭.੪, ੬੨੫.੪

ਭੇਟੇ : ਵੇਖੋ ਭੇਟ । ਸ. ਕ੍ਰਿਆ । ੫੩੮.੪

ਭੇਟੈ : ਵੇਖੋ ਭੇਟ । ਸ. ਕ੍ਰਿਆ । ੫੮੭.੩, ੬੩੫.੧, ੬੬੦.੪

ਭੇਦ : (ਸੰ.) (ਭੇਦ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਭੇਦਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਗੁਪਤ ਗੱਲ, ਅੰਤਰਆਤਮਾ ਦੀ ਗੱਲ, ਅੰਤਰ, ਫਰਕ, ਕਿਸਮ, ਪ੍ਰਕਾਰ, ਰਹੱਸ ਦੀ ਗੱਲ । ੨੬.੨, ੨੯.੨, ੩੧.੩, ੫੪.੩, ੧੮੧.੪, ੩੭੪.੨, ੪੦੪.੪, ੪੦੮.੩, ੪੦੯.੩, ੪੩੫.੩, ੪੬੫.੪, ੪੮੬.੨, ੪੯੨.੪, ੫੩੦.੨, ੫੭੧.੩

ਭੇਦਯੋ : ਵੇਖੋ ਭੇਦ । ਭੇਦਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ । ੬੪੮.੧

ਭੇਦਿ : ਵੇਖੋ ਭੇਦ । ੨੪੭.੧

ਭੇਂਦੈ : ਵੇਖੋ ਭੇਦ । ੪੨੬.੩

ਭੈ ਵੇਖੋ ਭਯ । ੨੯.੨, ੫੭.੨, ੫੬੯.੪, ੫੭੪.੧

ਭੋਗ : (ਸੰ.) (ਭੋਗ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਦਾ ਉਪਭੋਗ, ਭਖਣ, ਪ੍ਰਯੋਗ, ਇਸਤ੍ਰੀ-ਗਮਨ, ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥ ਨੂੰ ਖਾਣਾ, ਇੰਦ੍ਰੀਆਵੀ ਅਨੰਦ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰਨਾ । ੨੧.੨, ੩੦.੩, ੩੫.੩, ੪੨.੧, ੫੮.੪, ੬੦.੨, ੭੯.੩, ੯੦.੩. ੧੮੦.੩, ੧੯੨.੧, ੨੪੧.੩, ੨੪੩.੨, ੨੬੫.੩, ੨੬੭.੪, ੨੯੧.੪; ੨੯੯.੨, ੩੦੩.੨, ੩੦੪.੪, ੩੪੫.੪, ੪੮੦.ਸ.ਛੰ.੪, ੪੨੩.ਸ.੩, ੪੩੮.੩, ੪੮੦.੨, ੪੮੨.੩; ੫੦੧.੩, ੫੦੫.੧, ੫੦੯.੧, ੫੨੬.੩, ੫੪੩.੩, ੫੬੮.੨, ੬੦੦.੩, ੬੦੭.੩, ੬੫੨.੨, ੬੭੦.੪, ੬੭੫.੨

ਭੋਗਤਾ : ਵੇਖੋ ਭੋਗ । ਭੋਗ ਭੋਗਦਾ ਹੈ । ੩੧੦.੩

ਭੋਗਤਿ : ਵੇਖੋ ਭੋਗ । ਭੋਗ ਭੋਗਦਾ ਹੈ, ਭੋਗ ਭੋਗਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ । ੩੩੧.੨

ਭੋਗਵਤ : ਵੇਖੋ ਭੋਗ । ਭੋਗ ਭੋਗਦਾ ਹੈ, ਭੋਗਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ । ੬੧੯.੪

ਭੋਗਾਤੀਤ : (ਭੋਗ + ਅਤੀਤ)—ਭੋਗ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਕੇ, ਭੋਗ ਤੋਂ ਪਰ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ । ਵੇਖੋ ਭੋਗ । ੬੦.੨

ਮੱਜਨ : ਵੇਖੋ ਮਜਨ । ੨੪੮.੧, ੨੯੫.੧, ੩੨੬.੨, ੩੩੨.੪, ੩੩੮.੧, ੩੩੯.੧, ੩੪੬.੨, ੩੭੭.੧, ੬੨੮.੪

ਮਜਾਰ : (ਸੰ.) (ਸਾਜਰਿ) ਸੰਗਿਆ—ਬਿੱਲ (ਅ.) ਜ਼ਿਆਰਤ ਦੀ ਥਾਂ, ਕਿਸੇ ਸਾਧੂ ਦੀ ਸਮਾਧਿ । ੪੬੦.੨

ਮੰਜਾਰ : ਵੇਖੋ ਮਜਾਰ । ੪੩੯.੧, ੫੮੨.੩

ਮਜੀਠ : (ਸੰ.) (ਮਞ੍ਜਿਸ਼ਠਾ) ਸੰਗਿਆ—ਇਕ ਵੇਲ ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਲਾਲ ਅਤੇ ਪੱਕਾ ਰੰਗ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ । ੧੩੨.੩, ੧੩੬.੧, ੧੬੨.੪, ੨੯੨.੨, ੩੦੬.੪

ਮੰਝਦਾਰ : (ਹਿੰ.) (ਮੰਝਧਾਰ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਨਦੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਹ ਦਾ ਵਿਚਲਾ (ਮੱਧ) ਭਾਗ, ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਦਾ ਮੱਧ ਭਾਗ । ੩੮੨.੩

ਮਟੁਕੀ : (ਸੰ.) (ਮਾਰ੍ਤਿਕੋ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਛੋਟਾ ਮਟਕਾ, ਚਾਟੀ । ੪੭੬.੨

ਮੰਡ : (ਸੰ.) (ਮ੍ਰਦ੍)—ਸ਼ਿੰਗਾਰਨਾ, ਭੂਸ਼ਣ ਸਹਿਤ, ਖੁਸ਼ ਕਰਨਾ, ਘੇਰਨਾ, ਵੱਖ ਕਰਨਾ । ਸੰਗਿਆ—ਅੰਨਦ, ਰਸ, ਆਉਲਾ ਆਦਿ । ੬੨੫.੨

ਮੰਡਲ : (ਸੰ.) (ਮਣ੍ਡਲ) ਸੰਗਿਆ—ਗੋਲਾਕਾਰ, ਵਿਸਤਾਰ, ਆਕਾਸ਼ ਮੰਡਲ, ਗ੍ਰਹਿ ਦਾ ਘੁੰਮਣ ਘੇਰਾ, ਸਮੂਹ, ਸਭਾ, ਸੰਸਾਰ, ਜਗਤ ਆਦਿ । ੧੯.੩, ੧੧੨.੪, ੧੯੭.੨, ੨੨੪.੧, ੬੬੮.੩

ਮੰਡਲਾਦਿ : ਮੰਡਲ ਆਦਿ । ਮੰਡਲ ਵਗੈਰਾ, ਵੇਖੋ ਮੰਡਲ । ੨੫੦.੩

ਮਣਿ : ਵੇਖੋ ਮਣੀ । ੪੧.੨, ੨੩੬.੨, ੩੮੯.੨, ੪੨੧.੧, ੪੫੩.੨

ਮਣਿਕਾਦਿ : ਵੇਖੋ ਮਣੀ । ਮਣੀ ਕਢਕੇ । ੫੬੮.੧

ਮਣੀ : (ਸੰ.) (ਮਣਿ) ਸੰਗਿਆ—ਵੱਡਮੁਲਾ ਪੱਥਰ, ਕੀਮਤੀ ਪੱਥਰ, ਰਤਨ, ਜਵਾਹਰ, ਸੱਪ ਦੇ ਸਿਰ ਦੀ ਮਣੀ । ੪੦੭.੩

ਮਤ : (ਸੰ.) (ਮਤ) ਸੰਗਿਆ—ਵਿਚਾਰ, ਧਾਰਨਾ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼, ਸਿਧਾਂਤ, ਸਲਾਹ, ਰਾਇ ਆਦਿ । (ਸੰ.) (ਮੱਤ)—ਮਸਤ, ਅਵਯਯ—ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਨਾਂ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ । ੬੪.੪, ੮੫.੧, ੪੧੪.੨, ੬੧੨.੨, ੬੧੭.੪, ੬੩੧.੩, ੬੫੩.੨

ਮੰਤ : ਵੇਖੋ ਮੰਤ੍ਰ । ੫੬.੧, ੧੪੩.੩. ੧੭੭.੪, ੩੫੬.੪, ੩੬੫.੪

ਮੰਤ੍ਰ : (ਸੰ.) (ਮਨ੍ਤ੍ਰ) ਸੰਗਿਆ— ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਸ਼ਬਦ ਸਮੂਹ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਆਲੌਕਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਵੇ, ਗੁਪਤ ਰਖਣ ਯੋਗ ਗੱਲ, ਰਹੱਸ, ਵੇਦ ਵਾਕ, ਉਪਦੇਸ਼ ਆਦਿ । ੧੭.੩, ੮੯.੩, ੯੯.੪, ੧੧੧.੨, ੧੮੩.੩, ੪੯੪.੩, ੫੪੧.੩, ੫੫੭.੩

ਮਤਵਾਰਾ : (ਹਿੰ.) (ਮਤਵਾਲਾ) ਵਿ.—ਨਸ਼ੇ ਵਿਚ ਚੂਰ, ਮਸਤ, ਪਾਗਲ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤੇ ਅਭਿਮਾਨ ਹੋਵੇ । ੧੭੨.੨

ਮਤਵਾਰੋ : ਵੇਖੋ ਮਤਵਾਰਾ । ੧੬੫.੩

ਮਤਾਂਤ : ਸੰਗਿਆ—ਮਤ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ, ਫੈਸਲਾ, ਮਜ਼ਹਬ ਦਾ ਸਾਰ, ਧਰਮ ਦਾ ਭੂਤ । ੪੩.੨

ਮਤਿ : (ਸੰ.) (ਸਤਿ) ਸੰਗਿਆ—ਬੁੱਧੀ, ਵਿਚਾਰ, ਧਾਰਣਾ, ਰਾਇ, ਸੰਕਲਪ ਆਦਿ । ੮.ਛੰ੨, ੯.੧, ੬੧.੪, ੬੨.੧, ੭੮.੪, ੮੫.੧, ੧੩੦.੨, ੧੩੭.੩, ੧੩੮.੪, ੧੫੦.੧, ੧੯੫.੩, ੨੧੭.੩, ੨੩੧.੪, ੨੪੨.੪, ੨੭੬.੧, ੨੮੨.੨, ੨੮੪.੩, ੩੧੨.੪, ੩੧੭.੨, ੩੨੨.੨, ੩੨੪.੩, ੩੩੧.੩, ੩੩੬.੪, ੩੩੭.੩, ੩੫੬.੩, ੩੮੯.੨, ੪੦੬.੩, ੪੭੪.੪, ੪੫੦.ਝ.ਛੰ.੩, ੫੮੪.੪, ੬੨੧.੩, ੬੨੮.੩

ਮਤਿਵਾਰੋ : ਵੇਖੋ ਮਤਵਾਰੋ । ੩੭੪.੧

ਮੰਤ੍ਰਿਨ : ਵੇਖੋ ਮੰਤ੍ਰ । ੨੩੧.੩

ਮਤੀ : ਵੇਖੋ ਮਤਿ । ੫੭੫.੧

ਮੰਤ੍ਰੀ : (ਸੰ.) (ਸੰਕ੍ਰੀ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਸਲਾਹ ਜਾਂ ਮਸ਼ਵਰਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ, ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨਾਲ ਰਾਜ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਾਰਜ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਮਨਿਸਟਰ । ੨੪੬.੧

ਮਤੁ : ਵੇਖੋ ਮਤ । ੬੩੧.੩

ਮਥ : (ਸੰ.) (ਸਥ੍) ਧਾਤੁ. ਕ੍ਰਿ.—ਮੰਥਨ ਕਰਨਾ, ਰਿੜਕਣਾ, ਚੰਗੀ-ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਐਨ ਕਰਕੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨਾ ਆਦਿ । ੫੩੫.੨

ਮਥਤ : ਵੇਖੋ ਮਥ । ੧੬੨.੧

ਮਥਨੀਆ : ਵੇਖੋ ਮਥ । ਰਿੜਕਿਆ । ੪੭੬

ਮਥਿ : ਵੇਖੋ ਮਥ । ੬੦੯.੨

ਮਥੁਰਾ : (ਸੰ.) (ਸਥੁਰਾ) ਸੰਗਿਆ—ਕ੍ਰਿਸ਼ਣ ਜੀ ਦੀ ਜਨਮ ਭੂਮੀ, ਮੋਕਸ਼ ਭੂਮੀ । ੪੧੬.੨

ਮਦ : (ਸੰ.) (ਸਦ) ਸੰਗਿਆ—ਨਸ਼ਾ, ਮਦਿਰਾ, ਅਭਿਮਾਨ, ਹੰਕਾਰ । ੧੮੬.੩, ੩੭੪.੧, ੫੩੦.੧. ੫੩੦.੩, ੬੨੦.੧, ੬੬੬.੪

ਮੰਦ : (ਸੰ.) (ਸੰਦ) ਵਿ.—ਸੁਸਤ, ਢਿਲਾ, ਆਲਸੀ, ਸ਼ਿਥਿਲ, ਸੰਗਿਆ—ਸ਼ਨੀ, ਯਮ, ਆਦਿ । ੭੪.੩, ੧੪੨.੨, ੨੯੪.੪

ਮੰਦਹਾਸੁ : (ਮਦ + ਹਾਸੁ)—ਮਧਮ ਹਾਸਾ, ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਮੁਸਕਰਾਣਾ । ੬੪੬.੨

ਮਦਨ : (ਸੰ.) (ਸਦਨ) ਸੰਗਿਆ—ਜਿਸ ਤੋਂ ਮਦ ਹੋਵੇ, ਕਾਮਦੇਵ, ਸਬੰਧ ਰੁਤ, ਸ਼ਰਾਬ ਸੁਰ, ਮੁਹਬਤ, ਆਦਿ । ੨੩੧.੨

ਮਦਪਾਨੀ : ਸੰਗਿਆ—ਮਦਪਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਨਸ਼ੇ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸ਼ਰਾਬੀ ਆਦਿ । ੩੨੪.੨

ਮੰਦਰ : (ਸੰ.) (ਸਨ੍ਦਿਰ) ਸੰਗਿਆ—ਦੇਵ ਘਰ, ਦੇਵਾਲਯ, ਮਕਾਨ, ਘਰ ਆਦਿ । ੬੫੨.੨, ੬੫੮.੨. ੬੭੩.੩

ਮੰਦਰਾਂਚਲ : ਸੰਗਿਆ— ਭਾਗਲਪੁਰ ਜ਼ਿਲੇ ਦਾ ਇਕ ਪਹਾੜ, ਅਜਿਹਾ ਪਹਾੜ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਧਾਣੀ ਬਣਾਕੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਅਤੇ ਰਾਕਸ਼ਾ ਨੇ ਸਮੁੰਦਰ ਨੂੰ ਰਿੜਕਿਆ ਸੀ। ੪੧੬.੩

ਮੰਦਿਰ : ਵੇਖੋ ਮੰਦਰ। ੧੬੦.੨, ੩੪੫.੪, ੩੬੩.੧, ੪੮੦.੩

ਮਦੋਨ : (ਸੰ.) (ਸਦੋਂਨ੍ਸਤ) ਵਿ.—ਜੋ ਮਦ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਨਮੱਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ੫੨.੨, ੬੫.੨

ਮਦੋਨਮਤ : ਵੇਖੋ ਮਦੋਨ। ੫੨੬.੩

ਮਧ : (ਸੰ.) (ਸਧ੍ਯ) ਵਿ.—ਵਿਚਕਾਰ, ਮੱਧਵਰਤੀ, ਮੰਝਲਾ, ਦਰਮਿਆਨ, ਸੰਗਿਆ—ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਦਾ ਭਾਗ। ੫੬੮.੩, ੬੩੦.੪

ਮਧਪਾਨ : ਸੰਗਿਆ—ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣੀ, ਵੇਖੋ ਮਧੁ। ੪੩.੪

ਮਧਯ : ਵੇਖੋ ਮਧ। ੧.ਛੰ.੩, ੬੩.੪, ੧੩੮.੪, ੧੪੦.੧, ੨੬੪.੩, ੩੫੩.੪, ੩੭੧.੨, ੪੩੫.੧, ੫੩੨.੧, ੫੩੨.੩, ੫੪੩.੪, ੫੬੫.੩, ੫੭੩.੨

ਮਧਿ : ਵੇਖੋ ਮਧ। ੩੪੬.੪, ੩੬੬.੩, ੫੦੨.੧, ੫੬੧.੧, ੫੬੬.੩

ਮਧਿਅਮ : (ਸੰ.) (ਸਧ੍ਯਸ) ਵਿ.—ਵਿਚਕਾਰਲਾ, ਵਿਚਲਾ, ਮਧਵਰਤੀ, ਨਾ ਚੰਗਾ-ਨਾ ਮਾੜਾ। ੫੫੨.੧

ਮਧਿਮ : ਵੇਖੋ ਮਧਿਅਮ। ੧੫੭.੨

ਮਧੁ : (ਸੰ.) (ਸਧੁ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸ਼ਹਿਦ, ਫੁਲਾਂ ਦਾ ਰਸ, ਮਕਰੰਦ, ਪਾਣੀ, ਜਲ, ਸ਼ਰਾਬ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਿ.—ਸਵਾਦਿਸ਼ਟ, ਮਿੱਠਾ, ਆਦਿ। ੧੦੯.੩, ੨੦੫.੨, ੨੨੨.੨, ੨੫੬.੧, ੨੫੭.੩, ੨੬੩.੪, ੨੬੬.੩, ੨੬੭.੨, ੨੯੧.੨, ੨੯੪.੨, ੨੯੮.੪, ੨੯੯.੨, ੩੩੫.੩, ੪੧੦.੩, ੬੩੨.੩

ਮਧੁਕਰ : (ਸੰ.) (ਸਧੁਕਰ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਭੰਵਰਾ, ਭੌਰਾ, ਕਾਮੀ ਪੁਰਖ, ਆਦਿ। ੨੩.੨, ੩੬.੪, ੬੬.੪, ੯੭.੨, ੧੩੯.੩, ੧੭੨.੪, ੨੨੨.੧, ੨੨੬.੧, ੨੫੭.੩, ੨੭੧.੧, ੨੯੪.੪, ੩੩੫.੪, ੩੪੮.੩, ੪੦੧.੩, ੪੨੯.੧, ੪੩੧.੩, ੪੩੩.੩, ੪੪੨.੩, ੫੦੭.੨, ੫੬੦.੨, ੬੩੯.੨

ਮਧੁਪ : (ਸੰ.) (ਸਧੁਪ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਭੰਵਰਾ, ਸ਼ਹਿਦ ਦੀ ਮੱਖੀ, ਵਿ.—ਮਧੁ ਪੀਣ ਵਾਲਾ। ੪੩.੪, ੨੧੮.੪, ੩੦੦.੩, ੩੨੦.੨, ੪੨੪.੨, ੫੬੭.੩, ੫੯੯.੧, ੬੦੯.੩

ਮਧੁਪੁਰ : ਸੰਗਿਆ—ਮਥਰਾ ਸ਼ਹਿਰ। ੪੦੭.੨

ਮਧੁਰ : (ਸੰ.) (ਸਧੁਰ) ਵਿ.—ਜੋ ਸਵਾਦ ਵਿਚ ਮਧੁ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੋਵੇ, ਜੋ ਸੁਣਨ ਵਿਚ ਚੰਗਾ ਲਗੇ, ਪਿਆਰਾ, ਮੰਨੋਰਜਨ, ਮਿੱਠਾ ਰਸ, ਰਸੀਲਾ ਆਦਿ। ੧੩.੪, ੧੩੦.੧, ੧੩੭.੩, ੧੪੨.੨, ੧੫੨.੨, ੨੦੩.੧, ੨੫੬.੧—੨੫੬.੪, ੨੯੪.੨, ੩੨੨.੨, ੩੯੫.੪, ੫੫੯.੩, ੫੬੭.੨, ੫੭੫.੨, ੬੪੪.੨, ੬੪੬.੧

ਮਧੂ : ਵੇਖੋਂ ਮਧੁ। ੫੫੪.੧

ਮਧੇ : ਵੇਖੋਂ ਮਧੁ। ੧੦੩.੨, ੪੬੮.੪, ੬੪੫.੪

ਮਧੋਕੀਐ : ਵੇਖੋਂ ਮਧੁਰ। ੬੪੦.੨

ਮਨ : (ਸੰ.) (ਸਨਸ੍) ਸੰਗਿਆ—ਮਨੁੱਖ ਵਿਚ ਉਹ ਸ਼ਕਤੀ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਕਲਪ, ਇੱਛਾ, ਵਿਚਾਰ, ਯਤਨ ਆਦਿ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅੰਤਹਕਰਣ, ਚਿਤ, ਜੀਵ ਆਤਮਾ ਆਦਿ। ੧੬.੧, ੧੮.੪, ੨੧.੪, ੨੨.੩, ੨੮.੨, ੪੦.੪, ੪੧.੪, ੪੬.੧, ੪੭.੧, ੪੮.੧, ੪੮.੨, ੫੨.੧, ੫੩.੧, ੫੭.੩, ੫੯.੧, ੪੯.੩, ੬੦.੪, ੬੧.੧, ੬੩.੩, ੬੪.੧, ੮੦.੪, ੯੪.੪ ੮੯.੪, ੯੯.੪, ੧੦੧.੪, ੧੦੮.੩, ੧੩੮.੩, ੧੩੯.੩, ੧੪੦.੪; ੧੪੫.ਝ. ਛੰ.੨; ੧੪੮.੪, ੧੪੯.੧, ੧੭੧.੪, ੧੮੧.੧, ੧੮੮.੨, ੨੦੬.੩, ੨੧੮.੪, ੨੨੧.੧, ੨੨੩.੧, ੨੨੭.੧ ੨੨੯.੧, ੨੩੩.੩, ੨੩੩.੪, ੨੩੪.੧, ੨੩੪.੨, ੨੩੪.੩, ੨੩੫.੧—੨੩੫.੪, ੨੪੫.੧, ੨੫੧.੧, ੨੫੮.੨, ੨੬੩.੪, ੨੬੪.੪, ੨੬੭.੧, ੨੬੮.੨, ੨੬੮.੩, ੨੭੧.੧, ੨੯੪.੪, ੨੯੫.੧, ੩੦੦.੩, ੩੦੫.੩, ੩੦੬.੪, ੩੧੩.੪, ੩੧੮.੩, ੩੨੩.੨, ੩੨੭.੨, ੩੩੫.੪, ੩੩੭.੨, ੩੪੮.੩, ੩੫੮.੨, ੩੫੮.੪, ੩੯੨.੩, ੪੦੦.ਸ.ਛੰ.੧, ੪੨੦.੩, ੪੨੩.੪, ੪੨੯.੧, ੪੩੧.੩, ੪੫੭.੩, ੪੬੬.੩, ੪੭੦.੪, ੪੭੮.੧, ੪੮੦.੧, ੪੮੨.੧, ੪੯੪.੩, ੪੯੬.੪, ੫੦੭.੨, ੫੧੪.੨, ੫੧੮.੪, ੫੨੯.੧, ੫੪੧.੧, ੫੮੪.੪, ੬੦੨.੨, ੬੦੫.੧, ੬੨੨.੪, ੬੩੨.੧, ੬੩੪.੩, ੬੪੬.੪, ੬੫੪.੪, ੬੫੬.੧, ੬੫੮.੩, ੬੬੫.੧

ਮਨਸਾ : (ਸੰ.) (ਸਾਨਸ)—ਇੱਛਾ, ਕਾਮਨਾ, ਸੰਗਿਆ—ਛੇਵੇਂ ਗੁਰੂ ਦਾ ਇਕ ਸਿੱਖ ਜੋ ਸੀਰ ਗੋਤ ਦਾ ਸੀ। ੧੮.੪, ੮੦.੪, ੮੨.੩, ੧੦੫.੧, ੧੪੦.੪, ੧੪੮.੪, ੨੧੮.੪, ੨੩੩.੩, ੨੮੨.੩, ੩੩੬.੩, ੩੮੬.੩

ਮਨਤ : (ਸੰ.) (ਸਨ੍ > ਸਣਣਙ) ਸੰਗਿਆ—ਮੰਨਣਾ, ਮਨ ਤੋਂ, ਮਨ ਜਾਣਾ ਆਦਿ। ੩੯੦.੩

ਮਨੰਤਰ : (ਸੰ.) (ਸਨ੍ਵਨ੍ਤਰ) ਸੰਗਿਆ—ਮਨ ਦੇ ਅੰਤਰੀਵ, ਬਹੁਤ ਡੂੰਘੇ ਤਕ। ੪੩੦.੧

ਮਨਮੁਖ : ਵੇਖੋ ਮਨ। ਵਿ.—ਜਿਸ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਮਨ ਵਲ ਹੋਵੇ, ਬੇਮੁਖ, ਨਾਸਤਿਕ, ਜੋ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤੀ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾ ਰਖਦਾ ਹੋਵੇ। ੨੬੪.੪, ੪੯੦.੪, ੪੯੩.੪

ਮਨਾਇ : ਕ੍ਰਿ—ਮਨਾਉਣਾ, ਮਨ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਕਰਨਾ, ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਾਉਣਾ, ਰਜ਼ਾਮੰਦ ਕਰਨਾ ਆਦਿ। ੫੭੪.੩, ੬੫੮.੩, ੬੬੩.੪ ੬੬੪.੪

ਮਨਾਇਕੇ : ਵੇਖੋ ਮਨਾਇ। ਰਜ਼ਾਮੰਦ ਕਰਕੇ। ੫੮੬.੪

ਮਨਾਵਈ : ਵੇਖੋ ਮਨਾਇ। ਮਨਾਉਂਦਾ ਹੈ। ੧੭੮.੧

ਮਨਾਵਤੇ : ਵੇਖੋ ਮਨਾਇ। ੫੭੬.੨

ਮਨਾਵੈ : ਵੇਖੋ ਮਨਾਇ। ਮਨਾਵੇ, ਮਨਾਏ। ੪੯੪ ੨

ਮਨਿਕ : ਵੇਖੋ ਮਾਣਿਕ। ੫੩੮.੩

ਮਨੁਸ਼ : (ਸੰ.) (मनुष्य) ਸੰਗਿਆ—ਮਨੁੱਖ, ਆਦਮੀ, ਇਨਸਾਨ। ੨੦੦.੧, ੫੨੬.੧

ਮਨੂਰ : (ਸੰ.) (मण्डूर) ਸੰਗਿਆ—ਲੋਹੇ ਦੀ ਮੈਲ, ਲੋਹੇ ਨੂੰ ਗਰਮ ਕਰਨ ਤੇ ਨਿਕਲੀ ਹੋਈ ਮੈਲ ਦਾ ਖੰਘਰ। ੨੭.੨, ੮੩.੨, ੮੩.੩, ੮੪.੨, ੮੪.੩, ੨੪੯.੧

ਮਨੇ : ਵੇਖੋ ਮਨ। ੪੪੦.੨

ਮਨੋਚਰ : ਸੰਗਿਆ—ਮਨ ਦਾ ਵੇਗ, ਚਿਤ ਦੇ ਸੰਕਲਪਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਹ, ਮਨ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਪਰੇ। ੮.ਛੰ.੨

ਮਨੋਦ : (ਮਨ + ਉਦਿਤ) ਸੰਗਿਆ—ਮਨ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਆਨੰਦ। ੨੫੭.੪

ਮਨੋਰਥ : (ਸੰ.) (मनोरथ) ਸੰਗਿਆ—ਅਭਿਲਾਸ਼ਾ, ਇੱਛਾ, ਕਾਮਨਾ, ਚਾਹ ਆਦਿ। ੪੬.੪, ੧੭੪.੪, ੪੨੧.੩, ੪੨੮.੧

ਮਮ : (ਸੰ.) (मम) ਸੰਗਿਆ—ਮਮਤਾ, ਮਮਤਾ ਦੇ ਨਸ਼ੇ ਵਿਚ ਮਦ, ਮਮ, ਮੇਰਾ, ਮੇਰੀ। ੨੩.੪, ੨੩੬.੪, ੨੩੭.੪, ੩੧੪.੪, ੩੧੫.੩, ੫੦੧.੪, ੫੦੭.੪, ੫੧੦.੩, ੫੧੩.੪, ੫੨੧.੪, ੫੨੨.੪, ੫੨੪.੪, ੬੩੯.੪, ੬੪੧.੪

ਮਮਤਾ : (ਸੰ.) (ममता) ਸੰਗਿਆ—ਅਪਣਤ, ਅਪਣਾਪਣ, ਸਨੇਹ, ਮੋਹ ਆਦਿ। ੪੨੮.੩

ਮਯ : ਵੇਖੋ ਮਈ। ੧੯.੪, ੧੪੨.੧, ੧੫੨.੪, ੧੫੩.੧, ੧੮੩.੧, ੧੯੪.੨, ੧੯੬.੪, ੨੦੪.੧, ੨੦੪.੨, ੨੫੦.੧, ੨੫੧.੪, ੨੫੨.੩, ੨੫੪.੨, ੨੮੫.੩, ੨੯੩.੪, ੬੦੮.੩

ਮਯਾ : (ਸੰ.) (मया) ਸੰਗਿਆ,—ਮਇਆ, ਕ੍ਰਿਪਾ, ਪ੍ਰਸਾਦਿ, ਮੇਹਰਬਾਨੀ, ਮਾਇਆ ਆਦਿ। ੧੫.੪, ੨੦.੨, ੧੭੮.੧, ੪੦੦.ਸ.ਛੰ ੩, ੬੨੨.੪

ਮਰ : ਵੇਖੋ ਮਰਣ । ੧੪.੧, ੨੩.੨, ੧੪੫.ਙ.ਛੰ.੪

ਮਰਕਟ : (ਸੰ.) (मर्कट) ਸੰਗਿਆ—ਬਾਨਰ, ਬੰਦਰ, ਬਾਂਦਰ, ਦੋਹਰੇ ਦਾ ਇਕ ਰੂਪ । ੪੫੩.੨, ੪੭੦.੩

ਮਰਕਤ : (ਸੰ.) (मरकत) ਸੰਗਿਆ—ਹਰੇ ਰੰਗ ਦੀ ਮਣੀ, ਸ਼ਬਜ਼ਾ ਆਦਿ । ੩੪੭.੩

ਮਰਜਾਦ : (ਸੰ.) (मर्याद) ਸੰਗਿਆ—ਚਿੰਨ, ਨਿਸ਼ਾਨ, ਸੀਮਾ, ਸਮਾਜਿਕ, ਵਿਧਾਨ, ਰਾਜ ਨਿਯਮ । ੧੮੮.੨

ਮਰਜੀਵਾ : ਸੰਗਿਆ—ਸਰੀਰ ਦਾ ਲੋਭ ਤਿਆਗ ਕੇ ਜਾਂ ਦੇਹ ਅਭਿਮਾਨ ਤਿਆਗ ਕੇ ਆਤਮ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ । ਸਮੁੰਦਰ ਆਦਿ ਵਿਚੋਂ ਰਤਨ ਕਢਣ ਲਈ ਟੁਭੀ ਮਾਰਨ ਵਾਲਾ, ਕਿਸੇ ਕਾਰਜ ਲਈ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਦਾਅ ਉਤੇ ਲਾਣ ਵਾਲਾ । ੭੬.੩, ੫੪੬.੧, ੫੬੪.੩, ੬੬੨.੪

ਮਰਜੇਸ : (ਸੰ.) (मरजेश) ਸੰਗਿਆ—ਯਮ, ਧਰਮਰਾਜ, ਕਾਲ ਅਤੇ ਰੁਦਰ ਆਦਿ । ੫੪੦.ਙ.ਛੰ.੨

ਮਰਣ : (ਸੰ.) (मरण) ਸੰਗਿਆ—ਪ੍ਰਾਣੀ ਦੀ ਸ਼ਰੀਰ ਤੋਂ ਸਦਾ ਲਈ ਅਲਗ ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਮੌਤ, ਮ੍ਰਿਤੂ, ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਹਉਮੈਂ ਦਾ ਤਿਆਗ ਜਾਂ ਦੇਹ ਅਭਿਮਾਨ ਰਹਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਹਾਲਤ । ੫੩੭.੪, ੫੩੮.੪

ਮਰਤ : ਵੇਖੋ ਮਰਣ । ੭੫.੨, ੭੯.੨, ੧੬੨.੨, ੩੧੬.੨, ੩੧੯.੪, ੩੬੦.੩, ੪੧੭.੨, ੪੪੨.੩, ੬੩੬.੪

ਮਰਦਨ : (ਸੰ.) (मर्दन) ਸੰਗਿਆ—ਮਲਣਾ, ਮੁੱਠੀਚਾਪੀ ਕਰਨਾ, ਮਸਲਣਾ, ਮਰਦਾਂ ਦਾ ਆਦਿ । ੩੬੫.੩

ਮਰਨ : ਵੇਖੋ ਮਰਣ । ੭੮.੨, ੯੦.੨, ੧੭੫.੪, ੨੮੧.੨, ੨੮੭.੩, ੩੦੦.੪, ੩੨੫.੪, ੩੬੪.੪, ੪੩੮.੪, ੪੫੫.੨, ੫੨੧.੩, ੫੭੩.੪

ਮਰਨੇ : ਵੇਖੋ ਮਰਣ । ਮਰਣ ਤੋਂ । ੪੯੮.੩

ਮਰਮ : (ਸੰ.) (मर्मन) ਸੰਗਿਆ— ਜੀਵਨ ਦੀ ਜਗਾ, ਸਰੀਰ ਦੇ ਜੋੜਾਂ ਦੀ ਥਾਂ, ਦਿਲ ਦਿਮਾਗ ਆਦਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅੰਗ, ਭੇਤ, ਰਾਜ਼, ਰਹੱਸ ਦਿਲ ਦਾ ਹਾਲ । ੩੭੪.੧, ੪੨੮.੪, ੫੩੦.੧, ੫੩੪.੨, ੬੦੮.੨, ੬੩੯.੩

ਮਰਾਲ : (ਸੰ.) (मराल) ਸੰਗਿਆ—ਰਾਜਹੰਸ, ਹੰਸ, ਘੋੜਾ, ਮੇਘ, ਹਾਥੀ, ਕਜਲ । ਵਿ.—ਚਿਕਨਾ । ੨੩੭.੪, ੨੯੯.੪, ੩੮੬.੧, ੪੫੨.੪, ੪੬੦.੩, ੪੭੦.੩, ੪੯੧.੪, ੫੦੧.੪, ੫੧੨.੩, ੫੩੯.੨, ੫੯੯.੧

ਮਰਿ : ਵੇਖੋ ਮਰਣ । ਮਰਕੇ । ੫੦੨.੧, ੫੦੬.੧, ੬੪੫.੩

ਮਰੇ : ਵੇਖੋ ਮਰਣ । ਮਰਦਾ ਹੈ । ੭੦.੩, ੨੮੧.੧, ੩੧੮.੪, ੩੨੦.੧, ੩੫੫.੩, ੬੧੭.੩

ਮਰੋਰ : (ਸੰ.) (ਮੁਰ੍) ਸੰਗਿਆ—ਮਰੋੜ, ਵੱਟ, ਵਲ, ਐਂਠ, ਆਕੜ । ੯੫.੨

ਮਲ : (ਸੰ.) (ਮਲ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਮੈਲ, ਗੰਦਗੀ, ਵਿਸ਼ਠਾ, ਮੂੰਹ, ਦੋਸ਼, ਪਾਪ ਆਦਿ । ੨੪.੧, ੧੩੬.੩, ੧੫੮.੨, ੩੩੪.੪, ੩੩੮.੧, ੩੫੩.੩, ੩੬੦.੩, ੫੫੭.੨, ੬੧੪.੪, ੬੨੨.੪, ੬੩੭.੩, ੬੩੮.੩

ਮਲਮੂਤ੍ਰਧਾਰੀ : ਸੰਗਿਆ—ਸਰੀਰ ਦਾ ਉਹ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਕ ਗੁਣ ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮਲ ਅਤੇ ਮੂਤ੍ਰ ਦਾ ਸੁਭਾਵਿਕ ਨਿਕਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ਜੀਵ, ਕਾਇਆ ਦਾ ਧਾਰਣੀ । ੪੮੩.੩

ਮਲਯ : (ਸੰ.) (ਮਲ) ਸੰਗਿਆ—ਦੱਖਣ ਦਾ ਇਕ ਪਹਾੜ ਜਿਥੇ ਚੰਦਨ ਬਹੁਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਚੰਦਨ ਨੂੰ ਮਲਯ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਮਲਯਗਿਰੀ ਇਕ ਜਾਤੀ, ਇਕ ਬੋਲੀ ਆਦਿ । ੬੧੪.੩

ਮਲਯਾਗਰ : ਵੇਖੋ ਮਲਿਯਾਗਰ । ੫੧੬.੧

ਮਲਯਾਗਿਰ : ਵੇਖੋ ਮਲਿਯਾਗਰ । ੬੨੫.੨

ਮਲਿਯਾਗਰ : ਸੰਗਿਆ—ਮਲਯਗਿਰੀ ਦਾ ਪਹਾੜ । ਵੇਖੋ ਮਲਯ । ੫੪੬.੧

ਮਲੀਨ : (ਸੰ.) (ਮਲਿਨ) ਵਿ.—ਮੈਲਾ, ਮੈਲੀ, ਉਦਾਸ, ਮਲਿਨ । ੧੦੬.੩, ੧੨੧.੩, ੨੮੬.੧, ੨੯੫.੧, ੩੦੬.੧, ੩੧੨.੧, ੩੩੭.੨, ੩੯੦.੨, ੪੯੬.੨, ੫੩੭.੧, ੫੫੭.੨, ੬੧੪.੧, ੬੬੧.੧

ਮ੍ਰਿਗ : (ਸੰ.) (ਮ੍ਰਿਗ) ਸੰਗਿਆ—ਹਿਰਨ । ੨੩.੧, ੧੧੭.੩, ੧੮੬.੩, ੧੮੭.੨, ੨੨੩.੧, ੨੩੬.੧, ੨੯੨.੨, ੨੯੮.੩, ੨੯੯.੨, ੩੦੭.੩, ੩੧੧.੩, ੩੧੩.੨, ੩੧੬.੧, ੩੨੧.੧, ੩੭੬.੩, ੪੧੨.੨, ੪੧੩.੩, ੪੧੩.੪, ੪੯੪.੧, ੪੯੪.੨, ੫੭੮.੩, ੫੮੧.੩, ੫੮੨.੨, ੬੧੧.੨

ਮ੍ਰਿਗਨ : ਵੇਖੋ ਮ੍ਰਿਗ । ਮ੍ਰਿਗ ਦਾ ਬਹੁਵਚਨ । ੫੨੪.੩

ਮ੍ਰਿਗਨਾਦ : ਮ੍ਰਿਗ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਮ੍ਰਿਗ ਲਈ ਆਕਰਸ਼ਕ ਘੰਡੇ ਹੇੜੇ ਦਾ ਨਾਦ । ੨੯੩.੨

ਮ੍ਰਿਗਪਤਿ : (ਸੰ.) (ਮ੍ਰਿਗਪਤਿ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸਿੰਹ, ਸ਼ੇਰ । ੫੩੨.੨

ਮ੍ਰਿਗਮਦ : (ਸੰ.) (ਮ੍ਰਿਗਮਦ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਕਸਤੂਰੀ, ਕਥੂਰੀ । ੧੨੯.੨, ੨੨੩.੧, ੨੩੬.੧, ੨੯੯.੨, ੫੧੧.੨

ਮ੍ਰਿਗਮਾਲ : ਸੰਗਿਆ—ਹਿਰਨਾਂ ਦੀ ਡਾਰ, ਹਿਰਨਾਂ ਦਾ ਝੁੰਡ । ੨੪੦.੧, ੪੦੨.੩

ਮ੍ਰਿਗਰਾਜ : (ਸੰ.) (ਮ੍ਰਿਗਰਾਜ੍) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸਿੰਘ, ਸ਼ੇਰ । ੪੭੭.੧, ੫੩੧.੩, ੫੪੫.੨

ਮ੍ਰਿਤੁ : (ਸੰ.) (मृत) ਵਿ.—ਮਰਿਆ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਰੇ ਹੋਏ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਹੀ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ। ੧੬.੨, ੧੯.੩, ੯੦.੩, ੧੯੭.੨, ੩੩੧.੧, ੫੨੧.੨, ੬੩੧.੩

ਮ੍ਰਿਤਕ : (ਸੰ.) (मृत्तिका) ਸੰਗਿਆ—ਮਿੱਟੀ। ੩੭੫.੪, ੪੫੬.੩

ਮ੍ਰਿਤੁ : (ਸੰ.) (मृत्यु) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਸ਼ਰੀਰ ਵਿਚੋਂ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਦਾ ਨਿਕਲ ਜਾਣਾ, ਮੌਤ, ਕਾਲ, ਮਾਇਆ, ਬ੍ਰਹਮਾ, ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਆਦਿ। ਵੇਖੋ ਮਰਣ। ੪੦੯.੩

ਮ੍ਰਿਦੁ : (ਸੰ.) (मृदु) ਵਿ.—ਕੋਮਲ, ਮੁਲਾਇਮ, ਨਰਮ, ਸੁਣਨ ਵਿਚ ਨਰਮ, ਨਾਜ਼ੁਕ, ਮੰਦ ਆਦਿ। ੬੦੬.੩

ਮਾਇ : (ਸੰ.) (मातृ) ਸੰਗਿਆ—ਮਾਤਾ, ਮਾਂ। ੩੯੨.੩

ਮਾਇਆ : (ਸੰ.) (माया) ਸੰਗਿਆ—ਕਪਟ, ਛਲ, ਠੱਗੀ, ਧਨ ਦੌਲਤ, ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਰਚੀ ਹੋਈ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਲੱਛਮੀ, ਈਸ਼ਵਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਆਦਿ। ੬੭.੪, ੨੩੪.੪, ੫੫੭.੩

ਮਾਸ : (ਸੰ.) (मांस) ਸੰਗਿਆ—ਗੋਸ਼ਤ, ਸ਼ਰੀਰ ਦੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਅਤੇ ਚਮੜੀ ਵਿਚਲਾ ਪਦਾਰਥ, ਸ਼ਰੀਰ, ਦੇਹ। ਸੰਗਿਆਂ-ਮਹੀਨਾ। ੧੫੯.੨, ੨੧੦.੨, ੨੩੭.੧, ੨੪੧.੧, ੩੪੫.੧, ੪੮੪.੨, ੫੩੯.੧, ੫੪੭.੨, ੫੯੯.੧, ੬੩੪.੩, ੬੫੪.੧

ਮਾਸਾ : (ਸੰ.) (माषक) ਸੰਗਿਆ—ਸੋਨਾ ਆਦਿ ਕੀਮਤੀ ਧਾਤ, ਤੋਲਣ ਦਾ ਇਕ ਵਜ਼ਨ, ਥੋੜ੍ਹਾ, ਮਾਮੂਲੀ, ਤੁੱਛ ਆਦਿ। ੨੨੯.੩

ਮਾਸੀ : (ਸੰ.) (मातृष्वसृ) ਸੰਗਿਆ—ਮਾਂ ਦੀ ਭੈਣ, ਮਾਸੀ, ਮੌਸੀ। ੧੦੦.੨

ਮਾਸੇ : ਵੇਖੋ ਮਾਸਾਂ। ੨੨੯.੨

ਮਾਹਿ : (ਹਿੰ.) (माहि) ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਵਿਚ, ਸਭ ਵਿਚ, ਭੀਤਰ (ਫ਼ਾ.) ਮਾਹ, ਸੰਗਿਆ—ਮਹੀਨਾ, ਮਾਸ। ੪੦੯.੪, ੫੭੨.੨, ੬੨੨.੪, ੬੩੬.੨

ਮਾਖਨ : (ਸੰ.) (म्रक्षणस् > मक्खण) ਸੰਗਿਆ—ਮੰਥਨਤ, ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ, ਮੱਖਣ, ਨਵਨੀਤ, ਭਾਵ ਸਾਰ, ਤੱਤ। ੧੨੩.੧, ੧੨੯.੧, ੪੪੫.੧

ਮਾਖੀ : (ਸੰ.) (मक्षिका > मक्खिआ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਮੱਖੀ, ਸ਼ਹਿਦ ਮੱਖੀ। ੧੦੯.੩, ੨੩੯.੧, ੨੯੯.੨, ੩੩੨.੩, ੪੬੦.੪, ੫੧੭.੩, ੫੫੪.੧, ੬੩੨.੩

ਮਾਖੀਐ : (ਸੰ.) (मक्ष्) ਕ੍ਰਿ.—ਅਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਵੇ, ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋਵੇ, ਘੁਮੰਡ ਕਰੇ, ਆਪਣੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਢਕੇ, ਪਛਤਾਵਾ ਕਰੇ। ੫੩੨.੩, ੫੩੨.੪

ਮਾਂਗ : (ਹਿੰ.) (माँग) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਮੰਗਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਚਾਹ, ਅਵੱਸ਼ਕਤਾ। ਵਿ.—ਮੰਗੀ ਹੋਈ (ਜਿਸਦੀ ਮੰਗਣੀ ਹੋਈ ਹੋਵੇ) ਸਿਰ ਉਤੇ ਸਿੰਧੂਰ ਭਰਨ ਦੀ ਥਾਂ। ੩੪੭.੧, ੩੯੯.੪

ਮਾਂਗਤ : (ਸੰ.) (मा र्गण्म्)—ਮੰਗਦਾ ਹੈ, ਮੰਗਦਾ ਹੋਇਆ, ਯਾਚਨਾ, ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ। ੫੮੭.੨

ਮਾਗੇ : ਵੇਖੋ ਮਾਂਗ। ੪੫੪ ੨

ਮਾਂਗੇ : ਵੇਖੋ ਮਾਂਗ। ੪੭੫.੨, ੫੬੪.੧

ਮਾਂਝ : (ਸੰ.) (मध्य) ਸੰਗਿਆ—ਮਧਯ ਵਿਚ, ਭੀਤਰ, ਇਕ ਰਾਗ ਜੋ ਸੰਪੂਰਣ-ਜਾਤਿ ਦਾ ਹੈ। ੧੦੯.੨, ੫੧੩.੩, ੫੨੫.੧, ੫੩੮.੧

ਮਾਝਧਾਰ : ਵੇਖੋ ਮਝਧਾਰ। ੬੩੬.੨

ਮਾਟੀ : (ਸੰ.) (मृत्तिका>मिट्टिआ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਮਿੱਟੀ, ਮਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸ਼ਰੀਰ, ਲਾਸ਼, ਦੇਹ, ਵੱਡਾ ਮੱਟਕਾ, ਚਾਟੀ ਆਦਿ। ੧੧੦.੨, ੩੯੦.੧

ਮਾਣਿਕ : (ਸੰ.) (माणिक्य) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਲਾਲ, ਪੰਨਾ, ਰਤਨ, (ਭਾਵ ਪ੍ਰਕਾਸ਼) ਵਿ.—ਸਰਬਸ਼੍ਰੇਸਠ, ਪਰਮ ਆਦਰਨੀਯ। ੩੭੪.੩, ੪੫੩.੨, ੫੪੬.੨

ਮਾਤ : (ਸੰ.) (मातृ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਇਸਤ੍ਰੀ, ਜਨਨੀ, ਮਾਂ, ਗਾਂ, ਭੂਮੀ, ਲੱਛਮੀ, ਖੇਤੀ, ਇੰਦ੍ਰਾਣੀ ਆਦਿ। ੪੧.੩, ੧੦੧.੧, ੧੦੧.੩, ੧੦੨.੧, ੧੦੩.੧, ੧੧੪.੧, ੨੯੨.੩, ੩੭੮.੧, ੪੩੬.੧, ੪੪੪.੧, ੪੫੦.੪, ੪੮੩.੨, ੫੨੦.੧, ੫੪੮.੩, ੫੮੩.੧, ੫੯੨.੧

ਮਾਤ੍ਰ : ਵੇਖੋ ਮਾਤ। ਅਵਯਯ-ਕੇਵਲ, ਭਰ, ਸਿਰਫ਼ ਆਦਿ। ੮੩.੧, ੧੦੫.੨, ੧੧੧.੨, ੨੪੨.੩, ੨੬੪.੧, ੨੭੮.੨, ੪੨੧.੪, ੪੩੫.੧

ਮਾਤਾ : (ਸੰ.) (मातृ) ਸੰਗਿਆ—ਜਨਨੀ, ਮਾਂ, ਮਾਤਾ। ੧੦੦.੨, ੧੦੧.੨, ੧੧੩.੨, ੩੦੩.੨, ੩੫੬.੧, ੩੫੮.੧, ੩੬੯.੧, ੩੭੦.੧, ੩੯੩.੨, ੪੦੬.੨, ੪੫੦.੪

ਮਾਥੇ : (ਹਿੰ.) (माथै) ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਮਥੇ ਜਾ ਮਸਤਕ ਉਤੇ, ਸਿਰ ਉਤੇ, ਭਰੋਸੇ ਉਤੇ, ਕਿਸਮਤ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਆਦਿ। ੧੯੩.੧; ੬੨੭.੩

ਮਾਨ : (ਸੰ.) (मान) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਦਾ ਭਾਰ, ਮੁੱਲ ਤੋਲ ਪਰਿਮਾਣ, ਮਾਪਣ ਜਾਂ ਤੋਲਣ ਦਾ ਸਾਧਨ, ਅਭਿਮਾਨ, ਘੁਮੰਡ, ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਠਾ, ਇਜ਼ਤ, ਇਕ ਪਰਬਤ ਦਾ ਨਾਮ

ਆਦਿ । ੮੪.੩, ੧੪੫.ਝ.ਛੰ.੪, ੧੭੮.੨, ੨੧੨.੩, ੨੧੩.੪, ੨੩੧.੨, ੨੬੧.੩, ੩੨੪.੩, ੩੭੬.੨, ੩੬੮.੪, ੪੩੫.੪, ੪੪੧.੩, ੪੬੧.੩, ੫੭੫.੧, ੫੯੯.੧, ੬੦੫.੩, ੬੦੭.੪, ੬੧੧.੧, ੬੪੨.੨, ੬੫੯.੧, ੬੬੦.੧, ੬੬੨.੧, ੬੬੩.੧, ੬੬੪.੧, ੬੬੪.੨

ਮਾਨਸ : (ਸੰ.) (मानुष) ਵਿ.—ਮਨੁੱਖ ਸੰਬੰਧੀ, ਸੰਗਿਆ—ਮਨੁੱਖ, ਮਾਨਵ, ਮਾਨਸ-ਮਨ ਸੰਬੰਧੀ, ਮਨ ਨਾਲ, ਮਨ ਦਾ ਸੰਬੰਧ, ਮਾਨਸਰ ਆਦਿ । ੧੪.੪, ੧੭.੧, ੩੫.੧, ੧੧੮.੧, ੧੫੪.੪, ੧੫੯.੪, ੧੬੦.੨, ੧੬੫.੧, ੨੦੦.੨, ੨੦੦.੩, ੨੦੧.੨, ੨੦੧.੪, ੨੦੨.੨—੨੦੨.੪, ੨੪੩.੨, ੩੨੧.੪, ੪੬੯.੪, ੫੮੧.੩

ਮਾਨਸਰ : ਵੇਖੋ ਮਾਨਸ । ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਦਾ ਸਮਾਜ । ਹਿਮਾਲਯ ਦੇ ਉਤਰ ਵਿਚ ਇਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਅਤੇ ਪਵਿਤਰ ਮੰਨਣਵਾਲੀ ਝੀਲ ਜਿਸਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਬ੍ਰਹਮਾ ਦੀ ਇਛਾ ਸ਼ਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਹੋਇਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ੧੮੩.੪, ੨੪੭.੩, ੩੩੨.੧, ੩੪੦.੧, ੩੮੬.੧, ੪੧੬.੧, ੪੪੧.੨, ੪੪੪.੨, ੪੪੫.੩, ੪੬੩.੧, ੪੮੬.੪, ੪੯੦.੩, ੪੯੧.੪, ੪੯੨.੩, ੫੨੪.੧, ੫੫੯.੧

ਮਾਨਹੀ : ਸੰਗਿਆ—ਮਾਨ ਦੇਣਾ, ਇਜ਼ਤ ਦੇਣਾ, ਸਤਿਕਾਰ ਦੇਣਾ ਆਦਿ । ੬੧੩.੪

ਮਾਨਕ : ਵੇਖੋ ਮਾਣਕ । ੬੭.੨, ੩੨੬.੩, ੩੮੩.੪, ੪੭੦.੩

ਮਾਨਕਾਂਦਿ : (ਮਾਨਕ+ਆਦਿ)—ਮਾਣਕ ਵਗੈਰਾ ਵੇਖੋ ਮਾਣਕ । ੫੦੫.੩

ਮਾਨਤ : ਵੇਖੋ ਮਨਤ । ਵਿ.—ਮਨਮਾਨਿਤ, ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਠਤ । ੩੮੦.੩, ੪੯੫.੩, ੬੬੪.੨

ਮਾਨਨ : (ਸੰ.) ਵਿ.—ਮਾਨ ਜਾਂ ਗਰਵ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਰੁਸਣ ਵਾਲਾ, ਮਾਨਿਨੀ । ੫੭੬.੨, ੬੪੨.੨, ੬੬੦.੧, ੬੬੪.੧

ਮਾਨੰਨਿ : ਵੇਖੋ ਮਾਨਨ । ੫੯੪.੨

ਮਾਨਮਤੀ : (ਸੰ.) (मानवती) ਵਿ.—ਮਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇਸਤ੍ਰੀ, ਅਹੰਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਮਾਨਿਨੀ । ੬੬੨.੧

ਮਾਨਵਤੀ : (ਸੰ.) (मानवत) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਉਹ ਨਾਇਕਾ ਜੋ ਆਪਣੇ ਨਾਇਕਾ ਜਾਂ ਪਤੀ ਤੇ ਮਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਮਾਨਿਨੀ । ੬੦੫.੩

ਮਾਨਵੀ : ਮਾਨਵ, ਮਨੁੱਖ, ਆਦਮੀ, ਮੰਨਦਾ ਹੈ, ਮੰਨਣਾ ਆਦਿ । ੩੦੦.੨

ਮਾਨਿ : ਵੇਖੋ ਮਨ । ਮੰਨਕੇ, ਮਨ ਵਿਚ, ਮਾਨਯ, ਪੂਜਯ । ੪੯੦.੨, ੬੧੮.੩

ਮਾਨਿਕ : ਵੇਖੋ ਮਾਣਕ । ੫੬੨.੩

ਮਾਨਿਯਤ : ਵੇਖੋ ਮਾਨੀ । ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਮੰਨੀਦੀ ਹੈ । ੧੧੮.੧

ਮਾਨਿਯੋ : ਵਿ. ਮਾਨਨੀਯ, ਮਾਨਯ, ਸਨਮਾਨ ਯੋਗ, ਪੂਜਣਯੋਗ । ੪੨੦.੩

ਮਾਨੀ : (ਹਿੰ.) (मानी)—ਹੰਕਾਰੀ, ਘਮੰਡੀ, ਗੌਰਵਵੰਤੀ, ਸਮਾਨਿਤ, ਮਨਯੋਗੀ, ਮੰਨਣਾ, ਮੰਨਿਆ, ਮੰਨਕੇ ਆਦਿ । ੨੮੮.੧, ੬੬੪.੧, ੬੬੪.੨

ਮਾਨੀਐ : ਵੇਖੋ ਮਾਨੀ । ਮਾਨਯ ਹੈ, ਪੂਜਯ ਹੈ । ੯੮.੪, ੯੯.੪, ੧੩੮.੧, ੧੦੮.੧, ੧੧੮.੧, ੧੨੮.੩, ੧੫੧.੨, ੧੫੮.੩, ੧੮੮.੨, ੧੯੭.੨, ੨੨੪.੪, ੨੬੪.੪, ੨੮੮.੩, ੩੦੧.੨, ੩੦੫.੩, ੩੮੦.੨, ੪੬੫.੪, ੫੩੫.੨, ੬੦੯.੨, ੬੫੯.੧

ਮਾਨੁ : ਵੇਖੋ ਮਾਨ । ਅਭਿਮਾਨ, ਸਨਮਾਨ, ਆਦਰ । ੩੫੮.੨

ਮਾਨੁਸ਼ : ਵੇਖੋ ਮਨੁਸ਼ । ੨੦੦.੧, ੫੦੦.੧

ਮਾਨੈ : ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਮਤਲਬ, ਅਰਥ ਮੰਨਦਾ ਹੈ, ਕਬੂਲ ਕਰਦਾ ਹੈ । ੧੪.੪, ੨੧.੪, ੧੪੯.੧, ੧੮੧.੧, ੨੨੭.੧, ੨੪੨.੧, ੨੬੪.੪, ੩੫੮.੨, ੩੭੪.੪

ਮਾਨੈ : ਵੇਖੋ ਮਾਨੈ । ੮੭.੨, ੧੩੮.੩, ੧੬੫.੪, ੨੮੧.੩, ੩੨੩.੨, ੩੯੩.੪, ੪੦੯.੧, ੪੧੭.੨, ੪੨੫.੪

ਮਾਨੋ : ਵੇਖੋ ਮਾਨ । ਮੰਨੋ, ਜਾਣੋ, ਮਨ, ਅੰਤਹਕਰਣ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨਣੀ, ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਜਾਣਿਓ । ੫੬੦.੪, ੫੭੩.੨, ੫੭੪.੪, ੬੧੯.੩, ੬੨੦.੪, ੬੩੮.੪

ਮਾਮੀ : (ਹਿੰ,) (मामी) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਮਾਮੇ ਦੀ ਵਹੁਟੀ, ਮਾਤੁਲਾਈ ੧੦੦.੨

ਮਾਮੂ : (ਹਿੰ.) (मामू)—ਮਾਂ ਦਾ ਭਰਾ, ਮਾਮਾ । ੧੦੦.੨

ਮਾਯਾ : ਵੇਖੋ ਮਾਇਆ । ੨੭.੪, ੨੯.੩, ੬੮.੪, ੧੧੭.੪, ੧੭੭.੩, ੧੮੭.੩, ੧੯੨.੩, ੨੩੩.੧, ੨੪੮.੪, ੨੭੨.੪, ੨੯੨.੪, ੩੦੧.੧, ੩੧੧.੪, ੩੧੨.੪, ੩੨੨.੪, ੩੨੮.੧, ੩੩੪.੩, ੩੪੯.੪, ੩੮੪.੪, ੩੮੫.੪, ੪੧੬.੨, ੪੫੫.੪, ੪੫੮.੫, ੪੯੫.੪, ੪੯੬.੪, ੫੪੩.੪, ੫੪੪.੪, ੫੫੩.੪, ੫੫੪.੪, ੫੫੭.੪, ੫੯੧.੪, ੫੯੨.੧, ੫੯੯.੪, ੬੧੪.੪

ਮਾਯਾਧਾਰੀ : ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਮਾਯਾਵੀ, ਧੋਖਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਧਨ ਹੋਵੇ, ਅਮੀਰ । ੪੯੭.੪

ਮਾਰ : (ਸੰ.) (मारण) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਮਾਰਨਾ, ਪ੍ਰਹਾਰ ਕਰਨਾ, ਕਤਲ ਕਰਨਾ, ਹਤਿਆ ਕਰਨਾ, ਮਾਰ ਮਾਰਨਾ, ਮਾਰਕੇ, ਅਵਯਯ-ਅਤਿਅੰਤ, ਬਹੁਤ । ੧੬.੩, ੨੫੮.੨, ੩੫੫.੧, ੩੭੯.੨, ੪੫੫.੩, ੪੫੭.੧, ੫੨੩.੧, ੫੩੬.੩

ਮਾਰਗ : (ਸੰ.) (मार्ग)—ਸੰਗਿਆ, ਮਾਰਗ, ਰਸਤਾ, ਰਾਹ, ਢੰਗ, ਤਰੀਕਾ, ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜ਼, ਪੰਥ, ਧਰਮ ਮਾਰਗ। ੩੭.੪, ੩੮.੪, ੮੯.੧, ੯੧.੧, ੧੧੯.੪, ੧੯੯.੩, ੨੫੯.੧, ੨੬੧.੧, ੨੬੪.੪, ੨੭੪.੩, ੨੮੨.੨, ੪੩੪.੪, ੪੩੯.੧, ੬੭੨.੩

ਮਾਰਤ : ਵੇਖੋ ਮਾਰ। ਮਾਰਦਾ ਹੈ, ਵਧਕਰਦਾ। ੭੬.੩, ੩੦੮.੩, ੪੪੧.੧, ੪੨੬.੧, ੬੩੬.੧

ਮਾਰ : ਵੇਖੋ ਮਾਰ। ੬੧੮.੨

ਮਾਰਿਬੇ : ਵੇਖੋ ਮਾਰ। ੩੨੩.੧

ਮਾਰਯੋ : ਵੇਖੋ ਮਾਰ। ੪੮੫.੨

ਮਾਰਿ : ਵੇਖੋ ਮਾਰ। ੨੮.੧, ੪੯੪.੧, ੫੦੧.੪, ੫੫੪.੩, ੫੨੮.੧ ੬੧੧.੪, ੬੧੮.੨

ਮਾਰੀ : ਵੇਖੋ ਮਾਰ। ਮਾਰੀ, ਮਾਰਿਆ ਹੋਇਆ, ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ। ੧੨੭.੧, ੪੫੭.੩, ੪੫੮.੨

ਮਾਰੀਐ : ਵੇਖੋ ਮਾਰ। ੫੨੪.੧, ੬੫੦.੩

ਮਾਰੇ : ਵੇਖੋ ਮਾਰ। ੨੫੮.੧, ੩੨੬.੧, ੪੬੪.੨

ਮਾਰੈ : ਵੇਖੋ ਮਾਰ। ੨੫੮.੧, ੩੨੬.੧, ੪੬੪.੨

ਮਾਲ : (ਹਿੰ.) (माल) ਸੰਗਿਆ—ਮਾਲ, ਧਨ, ਦੌਲਤ, ਸੰਪਤੀ, ਗੁਰੂ ਦਾ ਇਕ ਸਿੱਖ, ਮਾਲਾ, ਮਲਿਆ ਹੋਇਆ, ਸਮਾਨਤਾ ਚਰਖੇ ਦਾ ਸੂਤਮਾਲ, ਕਤਾਰ, ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਆਦਿ। ੪੫੨.੨, ੪੬੦.੩, ੪੭੦.੩, ੫੦੧.੪, ੫੫੯.੧, ੬੪੦.੩

ਮਾਲਾ : (ਸੰ.) (माला) ਸੰਗਿਆ—ਹਾਰ, ਪੰਕਤੀ, ਲੜੀ, ਜਪਮਾਲਾ। ੧੦੮.੧, ੪੧੩.੩, ੬੩੧.੧

ਮਾਲੀ : (ਸੰ.) (मालिन्) ਸੰਗਿਆ—ਫੁਲਵਾੜੀ, ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਾ, ਬਾਗਬਾਨੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ। ੬੭੫.੩

ਮਿਸਟਾਨ : (ਸੰ.) (मिष्टान) ਸੰਗਿਆ—ਮਿੱਠਾ ਪਕਵਾਨ, ਮਿਠਾਈ। ੧੩.੧, ੧੩੦.੧, ੨੦੨.੨, ੨੫੬.੨, ੩੦੯.੩, ੩੫੭.੧, ੩੬੭.੩, ੩੮੯.੨, ੪੬੮.੩, ੪੯੧.੩, ੫੧੭.੩, ੫੬੪.੧, ੬੦੬.੨

ਮਿਸਟਾਨਪਨ : ਵੇਖੋ ਮਿਸਟਾਨ। ਮਿਠਾਈ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ। ੧੪੮.੨

ਮਿਸ਼ਟਾਨ : ਵੇਖੋ ਮਿਸਟਾਨ। ੩੫੭.੧, ੩੬੭.੩, ੩੮੯.੨, ੪੬੮.੩, ੪੯੧.੩, ੫੧੭.੩

ਮਿਸ਼ਟ : (ਸੰ.) (मिष्ट) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਮਿੱਠਾ ਰਸ, ਵਿ.—ਮਿੱਠਾ, ਮਧੁਰ, ਸੇਕਿਆ ਭੁੰਨਿਆ ਜਾਂ ਪਕਾਇਆ ਹੋਇਆ। ੩੯੯.੩, ੬੫੫.੩

ਮਿਸਰਿ : ਵੇਖੋ ਮਿਸਰੀ। ੩੫੭.੨

ਮਿਸਰੀ : (ਅ.) (ਮਿਸ਼੍) ਸੰਗਿਆ—ਕੁੱਜੇ ਵਿਚ ਜਮਾਈ ਹੋਈ ਖੰਡ, ਕੁੱਜੇ ਦੀ ਮਿਠਾਈ, ਖੰਡ ਦੀ ਭੇਲੀ ਆਦਿ। ੧੨੩.੨, ੧੨੯.੨

ਮਿਟ : (ਸੰ.) (ਸ੍ਰਿਦ੍) ਅ. ਕਿ.—ਮਿਟਣਾ, ਨਸ਼ਟ ਹੋਣਾ, ਬਰਬਾਦ ਹੋਣਾ, ਮਰਣਾ, ਦੂਰ ਹੋਣਾ। ਸ. ਕ੍ਰਿ—ਮਿਟਾਉਣਾ, ਬਰਬਾਦ ਕਰਨਾ, ਮਾਰਨਾ, ਦੂਰ ਹਟਾਉਣਾ, ਮਿਟਾਵਣਾ ਆਦਿ। ੪੧੯.੧, ੪੪੦.੧

ਮਿਟਤ : ਵੇਖੋ ਮਿਟ। ੧੮੭.੩, ੨੮੮.੧, ੩੧੬.੪, ੩੨੯.੨, ੪੧੯.੧, ੪੩੭.੨, ੪੪੫.੨, ੪੪੫.੪, ੪੭੧.੩, ੪੭੨.੧, ੪੮੯.੨, ੫੩੭.੪, ੫੭੭.੪, ੫੮੭.੧

ਮਿਟਾਇ : ਵੇਖੋ ਮਿਟ। ਮਿਟਾਕੇ। ੩੧੭.੧, ੪੦੮.੪, ੪੧੧.੩, ੪੩੮.੪

ਮਿਟਾਈ : ਵੇਖੋ ਮਿਟ। ਮਿਟਾ ਦਿੱਤਾ। ੪੭.੪, ੨੦੪.੪, ੨੨੩.੪, ੩੧੬.੪, ੩੩੭.੧, ੪੫੫.੨, ੬੨੧.੨

ਮਿਟਾਏ : ਵੇਖੋ ਮਿਟਾਇ। ੩੨੦.੩, ੪੦੮.੪, ੪੧੧.੩

ਮਿਟਾਤ : ਵੇਖੋ ਮਿਟ। ੪੪੬.੨

ਮਿਟਾਵਈ : ਵੇਖੋ ਮਿਟ। ਮਿਟਾਵਦੇ ਹਨ। ੧੩੪.੩, ੧੪੮.੨, ੧੬੭.੪, ੨੩੮.੩, ੨੫੮.੧, ੩੫੭.੧, ੪੮੧.੪, ੬੭੪.੩

ਮਿਟੀ : (ਸੰ.) (ਸ੍ਰਿਤਿਕਾ) ਸੰਗਿਆ—ਮਿੱਟੀ, ਮਾਟੀ, ਖ਼ਾਕ, ਮਿਟ ਗਈ, ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਗਈ। ੨੮੧.੨

ਮਿਟੇ : ਵੇਖੋ ਮਿਟ। ਨਸ਼ਟ ਹੋਵੇ, ਖਤਮ ਹੋਵੇ। ੨੯.੧, ੪੧੧.੩, ੪੩੯.੨

ਮਿਟੈ : ਵੇਖੋ ਮਿਟ, । ੯੫.੨, ੪੭੧.੪, ੫੪੫.੪, ੫੭੧.੧, ੬੫੩.੧

ਮਿਤਟ : ਵੇਖੋ ਮਿਟ। ੩੯੯.੩

ਮਿਠਾਈ : (ਹਿੰ.) (ਮਿਠਾਈ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਮਿਠਾਸ, ਮਿੱਠੇ ਹੋਣ ਦਾ ਭਾਵ, ਮਿੱਠਾ ਖਾਣ ਵਾਲੀ ਵਸਤੂ, ਕੋਈ ਵਧੀਆ ਮਿੱਠਾ ਪਦਾਰਥ। ੪੧੦.੧

ਮਿਠਾਸ : (ਸੰ.) (ਮਿਸ਼ਟ+ਰਸ) ਸੰਗਿਆ—ਮਧੁਰਤਾ। ੧੦੯.੧, ੧੨੩.੨, ੧੨੯.੨, ੨੭੪.੩

ਮਿਤਿ : (ਸੰ.) (ਮਿਤਿ) ਸੰਗਿਆ—ਮਾਪ, ਸੀਮਾ, ਪਰਿਮਾਣ, ਮਰਯਾਦਾ, ਗਿਆਨ, ਸਮੇਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਆਦਿ। ੭੧.੨

ਮਿਤ੍ਰ : (ਸੰ.) (ਮਿਤ੍ਰ) ਸੰਗਿਆ—ਦੋਸਤ, ਸਾਥੀ, ਮਿੱਤਰ, ਪ੍ਰਿਯ, ਪੰਜ ਮਿਤਰ, ਸਤ ਸੰਤੋਖ ਆਦਿ। ੮੨.੧, ੧੦੪.੨, ੧੧੪.੨, ੧੭੩.੨, ੧੭੭.੪, ੨੦੫.੧, ੨੨੧.੪, ੩੯੩.੧, ੬੨੫.੩

ਮਿਤ੍ਰਹਿ : ਵੇਖੋ ਮਿਤ੍ਰ। ੨੧੪.੪

ਮਿਤ੍ਰਤਾਈ : (ਹਿੰ.) (ਮਿਤ੍ਰਾਈ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਮਿੱਤ ਹੋਣ ਦਾ ਭਾਵ, ਮਿੱਤ੍ਰਤਾ। ੧੧੪.੨

ਮਿਥਨ : (ਸੰ.) (ਮਿਥੁਨ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਆਦਮੀ ਅਤੇ ਔਰਤ ਦਾ ਜੋੜਾ, ਸਮਾਗਮ, ਮੇਲ, ਬਾਰਾਂ ਰਾਸ਼ੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ । ੧੮੮.੧

ਮਿਥਿਆ : (ਸੰ.) (ਮਿਥ੍ਯਾ) ਵਿ.—ਝੂਠ, ਅਸਹਿ, ਬਿਨਸਣਹਾਰ, ਅਸਥਿਰ । ੪੭੫.੨, ੪੯੮.੩

ਮਿਲ : (ਸੰ.) (ਮਿਲ੍) ਧਾਤੁ. ਆ. ਕ੍ਰਿ.—ਮਿਲਨਾ, ਮਿਲਣਾ, ਇਕਤ੍ਰ ਹੋਣਾ, ਮਿਸ਼੍ਰਿਤ ਹੋਣਾ, ਸਮਾਨ ਹੋਣਾ, ਇਕੋ ਜਿਹਾ ਹੋਣਾ । ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਮਿਲਾਣਾ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰਨਾ, ਭੇਟ ਕਰਨਾ, ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਨਾ, ਤੁਲਨਾ ਕਰਨਾ, (ਸੰ.) ਸੰਗਿਆ—ਮਿਲਨ, ਮਿਲਾਪ, ਭੇਟ, ਮੁਲਾਕਾਤ । ੩.ਛੰ.੨, ੩.ਛੰ.੪, ੪.ਸੋ.੨, ੪.ਦੋ.੨, ੫.ਛੰ.੩, ੫.ਛੰ.੪, ੧੪.੩, ੧੬.੪, ੩੭.੩, ੬੬.੧, ੬੬.੩, ੬੭.੧, ੬੭.੪, ੯੩.੧, ੯੪.੧, ੯੭.੧, ੯੯.੩, ੧੧੬.੧, ੧੨੨.੧—੧੨੨.੪, ੧੪੪.ਝ.ਛੰ.੨, ੧੪੭.੧, ੧੫੮.੧, ੧੫੮.੨, ੧੫੯.੪, ੧੬੧.੧, ੧੮੯.੨, ੨੦੮.੧, ੨੧੧.੨, ੨੨੫.੨, ੨੫੪.੧, ੨੫੭.੧, ੨੬੬.੧, ੨੬੯.੨, ੨੬੯.੨, ੨੭੩.੧, ੨੭੪.੩, ੨੮੬.੨, ੩੦੦.੩, ੩੦੯.੨, ੩੧੨.੧, ੩੨੨.੩, ੩੬੮.੩, ੩੮੫.੩, ੪੨੫.੪, ੪੩੧.੧, ੪੮੯.੧, ੫੬੭.੪, ੬੦੩.੨, ੬੧੪.੩

ਮਿਲਹਿ : ਵੇਖੋ ਮਿਲ । ੩੯੭.੧, ੩੯੭.੨

ਮਿਲਤ : ਵੇਖੋ ਮਿਲ । ਮਿਲਣ । ੩੯.੩, ੬੬.੧, ੧੦੮.੪, ੧੧੩.੨, ੧੧੩.੪, ੧੧੪.੪, ੧੨੪.੩, ੧੨੯.੪, ੧੩੪.੩, ੧੫੬.੧, ੧੫੮.੧, ੧੫੮.੩, ੧੯੬.੧, ੨੫੦.੪, ੨੫੮.੩, ੩੭੨.੨, ੪੪੪.੧, ੪੬੦.੩, ੫੫੧.੨, ੫੯੮.੩, ੬੦੩.੧

ਮਿਲਤਾ : ਵੇਖੋ ਮਿਲ । ਮਿਲਣਾ, ਮਿਲਦਾ । ੬੩੪.੪

ਮਿਲਨ : (ਸੰ.) (ਮਿਲ੍) ਕ੍ਰਿ.—ਮਿਲਨਾ, ਮਿਲਣਾ, ਇਕਤ੍ਰ ਹੋਣਾ, ਜਮਾ ਹੋਣਾ, ਸੰਜੋਗ ਹੋਣਾ, ਜੁੜਨਾ, ਇਕੋ ਜਿਹਾ ਹੋਣਾ, ਸਮਾਨ ਹੋਣਾ । ਸੰਗਿਆ—ਮੇਲ, ਮੁਲਾਕਾਤ, ਮਿਲਾਪ । ੧੩੭.੨, ੨੧੯.੪

ਮਿਲਬੋ : ਵੇਖੋ ਮਿਲਨ । ੫੨੦.੧

ਮਿਲਯੋ : ਵੇਖੋ ਮਿਲਨ । ੩.ਸੋ.੧, ੩.ਦੋ.੨

ਮਿਲਾਇ : ਵੇਖੋ ਮਿਲਨ । ਮਿਲਾਕੇ । ੨੭੩.੨, ੩੫੭.੨, ੫੭੦.੩

ਮਿਲਾਪ : ਵੇਖੋ ਮਿਲਨ । ਸੰਗਿਆ—ਮੇਲ, ਮੁਲਾਕਾਤ, ਭੇਂਟ, ਦੋਸਤੀ । ੧੯.੪, ੧੨੪.੪, ੧੨੮.੧, ੧੮੭.੪, ੧੮੮.੪, ੧੯੪.੧, ੧੯੭.੪, ੨੬੩.੧, ੨੬੬.੨, ੨੭੪.੨, ੨੮੪.੧, ੨੮੫.੧, ੩੦੮.੧, ੩੦੯.੧, ੩੧੬.੩, ੩੪੧.੧, ੪੪੮.੧

ਮਿਲਾਵੇ : ਵੇਖੋ ਮਿਲ । ਮਿਲਾ ਦੇਵੇ, ਮਿਲਾਏ । ੨੦੮.੪, ੪੬੪.੧

ਮਿਲਾਵਈ : ਵੇਖੋ ਮਿਲ । ਮਿਲਾਉਂਦੇ ਹਨ । ੩੪੦.੪

ਮਿਲਿ : ਵੇਖੋ ਮਿਲ। ੩.ਸੋ.੧, ੩.ਦੋ.੧, ੫.ਸੋ.੧, ੫.ਦੋ.੧, ੧੬.ਛੰ.੧, ੩੭.੩ ੧੫੫.੪, ੨੨੫.੩, ੨੭੪.੪, ੨੮੪.੪, ੩੦੯.੨, ੩੧੬.੪, ੩੨੦.੧— ੩੨੦.੪, ੩੨੭.੩, ੩੩੦.੩, ੪੧੭.੧, ੪੨੬.੨, ੪੫੬.੩, ੫੦੯.੪, ੫੩੧.੩, ੫੪੯.੪, ੫੫੦.੪, ੫੫੭.੨, ੫੫੯.੨, ੫੫੯.੪, ੫੮੨.੧, ੫੮੨.੪, ੫੮੩.੩, ੬੦੩.੧, ੬੦੩.੪, ੬੧੪.੩, ੬੨੭.੩

ਮਿਲੀ : ਵੇਖੋ ਮਿਲ। ੨੪੬.੨

ਮਿਲੇ : ਵੇਖੋ ਮਿਲ। ੧੧.੧, ੧੫.੩, ੨੮.੧, ੨੯.੧, ੩੨.੪, ੪੪.੪, ੪੭.੩, ੪੮.੪, ੫੦.੧, ੫੦.੩, ੫੦.੪, ੫੧.੧—੫੧.੪, ੬੧.੪, ੬੩.੧, ੬੩.੨, ੮੪.੩, ੮੫.੨, ੮੬.੨, ੮੮.੧, ੯੪.੨, ੯੭.੧, ੧੦੩.੪, ੧੦੮.੪, ੧੪੧.੩, ੧੯੬.੩, ੨੨੫.੧, ੨੨੬.੪, ੨੭੫.੪, ੩੦੫.੪, ੩੧੮.੧

ਮਿਲੈ : ਵੇਖੋ ਮਿਲ। ੧੧੩.੩, ੧੧੫.੪, ੧੧੭.੩, ੧੧੮.੪, ੧੨੦.੪, ੧੨੨.੨, ੧੩੩.੨, ੧੪੯.੩, ੧੫੫.੨, ੧੬੧.੧, ੧੬੧.੨, ੧੮੬.੪, ੨੫੩.੪, ੨੯੨.੪, ੩੦੮.੧, ੩੩੪.੧, ੩੯੬.੩, ੩੯੭.੩, ੪੬੯.੪, ੫੫੧.੧, ੫੫੧.੩, ੬੦੭.੧, ੬੬੨.੧, ੬੬੫.੨

ਮਿਲੋਂ : ਵੇਖੋ ਮਿਲ। ੫੭੧.੧, ੬੦੧.੪

ਮਿਲੌਨੀ : (ਹਿੰ.) (ਮਿਲਨ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਮਿਲਾਈ, ਮਿਲਾਵਟ। ੩੪੬.੨

ਮੀਚ : (ਹਿੰ.) (ਮੀਚ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਮੌਤ, ਮ੍ਰਿਤੂ। ੬੬੦.੪

ਮੀਚੈ : ਵੇਖੋ ਮੀਚ। ੪੩੯.੪

ਮੀਜ : (ਸੰ.) (ਮਰਦਨ) ਸੰਗਿਆ—ਮਲਣਾ, ਮਸਲਣਾ, ਰਗੜਨਾ। ੬੬੩.੨

ਮੀਠਾ : (ਹਿੰ.) (ਮੀਠਾ) ਵਿ.—ਜੋ ਸਵਾਦ ਵਿਚ ਖੰਡ ਵਰਗਾ ਹੋਵੇ, ਮਧੁਰ ਸਵਾਦਿਸ਼ਟ, ਮਿਠਾਈ, ਜੋ ਬਹੁਤ ਸੁਸ਼ੀਲ ਹੋਵੇ, ਰੁਚਿਕਰ ਆਦਿ। ੫੪੨.੧

ਮੀਠੀ : ਵੇਖੋ ਮੀਠਾ। ਪਿਆਰੀ। ੨੩੬.੧, ੨੩੬.੨

ਮੀਠੇ : ਵੇਖੋ ਮੀਠਾ। ੩੫੭.੨, ੩੬੬.੧

ਮੀਠੋ : ਵੇਖੋ ਮੀਠਾ। ੪੩੭.੧

ਮੀਤ : (ਹਿੰ.) (ਮੀਤ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਮਿੱਤਰ, ਦੋਸਤ। ੧੫੦.੨, ੨੯੨.੩

ਮੀਤਾ : (ਸੰ.) (ਮਿਤ੍ਰ) ਸੰਗਿਆ—ਮਿੱਤਰ, ਦੋਸਤ, ਸਾਥੀ। ੫੪੦. ਝ.ਛੰ.੪

ਮੀਨ : (ਸੰ.) (ਮੀਨ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਮੱਛੀ, ਮਛਲੀ, ਇਕ ਰਾਸ਼ੀ ਦਾ ਨਾਮ, ੧੪.੧, ੧੪.੩, ੧੬.੧, ੨੩.੨, ੨੮.੨, ੫੮.੩, ੮੯.੧, ੯੭.੩, ੧੧੫.੪, ੧੩੨.੪, ੧੮੭.੨, ੧੯੪.੩, ੨੦੫.੪, ੨੪੦.੨, ੨੫੧.੧, ੨੭੬.੨, ੨੯੧.੧, ੨੯੨.੧, ੩੦੦.੧,

੩੦੦.੨, ੩੦੨.੪, ੩੧੬.੧, ੩੧੭.੧, ੩੧੭.੩, ੩੧੮.੩, ੩੧੯.੩, ੩੨੦.੩, ੩੨੧.੧, ੩੩੨.੧, ੪੧੨.੩, ੪੨੨.ਸ.੧, ੪੨੪.੧, ੪੪੨.੪, ੪੪੯.੪, ੪੬੩.੨, ੪੯੨.੨, ੫੦੨.੧, ੫੧੪.੧, ੫੨੪.੨, ੫੨੯.੧, ੫੫੦.੨, ੫੫੧.੪, ੫੭੪.੪, ੬੩੪.੩, ੬੪੫.੩

ਮੀਨਹਿ : ਵੇਖੋ ਮੀਨ । ੫੯੯.੨

ਮੁਸਕਾਇ : (ਹਿੰ.) (मुसुकाना) ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਬਹੁਤ ਮੰਦਰੂਪ ਵਿਚ ਹੱਸਣਾ, ਬੁਲਾਂ ਵਿਚ ਹਸਣਾ, ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਹੱਸਣਾ, ਮੁਸਕਰਾਨਾ । ੬੪੯.੧

ਮੁਸਕਾਤ : ਵੇਖੋ ਮੁਸਕਾਨ । ੪੧੪.੨, ੪੩੩.੪, ੬੦੫.੧, ੬੧੭.੪

ਮੁਸਕਾਨ : (ਸੰ.) (मुसुकाना) ਕ੍ਰਿ.—ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਹੱਸਣਾ, ਮੁਸਕਰਾਹਟ, ਮੰਦ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੱਸਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ । ੧੪੨.੨, ੨੯੪.੪

ਮੁਕਤ : ਵੇਖੋ ਮੁਕਤਿ । ੨੫.੪, ੨੭.੪, ੬੫.੪, ੯੦.੧, ੯੨.੪, ੧੦੪.੪, ੧੧੬.੪, ੧੬੫.੨, ੨੮੦.੧, ੨੯੧.੨, ੩੨੮.੪, ੪੦੯.੩, ੪੧੭.੪, ੪੫੬.੨

ਮੁਕਤਾ : (ਹਿੰ.) (मुक्ता) ਸੰਗਿਆ ਵਿ.—ਮੁਕਤਾ, ਬੰਧਨ ਰਹਿਤ, ਮੁਕਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ, ਜਿਸਦੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਭੈ ਦਾ ਭਰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਲਗ, ਕਿਨਾਰੇ, ਅਲੇਪ, ਅਤੁੱਟ, ਜੋ ਨਾ ਮੁਕੇ, ਸੰਗਿਆ—ਮਾਤ੍ਰਾ ਬਿਨਾਂ ਅੱਖਰ । ੧੬੩.੨, ੧੬੩.੩, ੩੨੫.੩, ੩੩੨.੧, ੩੬੬.੩, ੩੭੫.੧, ੪੨੯.੪, ੪੪੧.੨, ੪੪੪.੨, ੫੩੮.੩, ੫੫੯.੧, ੫੬੨.੨, ੫੬੫.੩, ੬੦੩.੩

ਮੁਕਤਾਹਲ : (ਸੰ.) (मुक्तफलम्) ਸੰਗਿਆ—ਮੋਤੀ, ਮੋਤੀਆਂ ਦੀ ਲੜੀ, ਮੋਤੀਆਂ ਦਾ ਹਾਰ । ੬੭.੨, ੭੬.੪, ੯੭.੩, ੧੬੩.੧, ੨੨੫.੨, ੨੩੭.੪, ੩੨੬.੨, ੩੪੦.੨, ੩੪੭.੩, ੩੬੧.੨, ੫੧੦.੨, ੫੧੨.੩, ੫੩੯.੨

ਮੁਕਤਿ : (ਸੰ.) (मुक्ति) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਬੰਧਨ, ਛੁਟਕਾਰਾ, ਇਲਜ਼ਾਮ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ, ਇਲਜ਼ਾਮ ਤੋਂ ਛੁਟਨਾ, ਰਿਹਾਈ, ਨਿਯਮ, ਅਜਿਹੀ ਧਾਰਮਿਕ ਦਸ਼ਾ ਜਿਸ ਤੋਂ ਜੀਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੇ ਚਕਰ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਮੋਕਸ਼ ਆਦਿ । ੫੭.੪, ੧੫੭.੪, ੧੭੫.੪, ੨੨੧.੪, ੨੪੩.੪, ੨੪੮.੪, ੨੬੨.੪, ੩੮੫.੩, ੩੯੬.੨ ੪੪੧.੨, ੪੪੮.੪, ੪੬੩.੪, ੫੪੯.੪, ੫੫੩.੪, ੬੧੯.੧, ੬੧੯.੪, ੬੪੬.੨

ਮੁਕਿਤ : ਵੇਖੋ ਮੁਕਤਿ । ੨੨.੪, ੮੨.੩,

ਮੁਖ : (ਸੰ.) (ਮੁਖ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਮੂੰਹ, ਘਰ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ, ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਦਾ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਲਾ ਖੁਲ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਭਾਗ, ਨਾਟਕ ਦਾ ਸ਼ਬਦ, ਸ਼ਬਦ, ਵੇਦ, ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ, ਪ੍ਰਧਾਨ, ਮੁੱਖ ਆਦਿ। ੪.ਛੰ.੪, ੩੫.੨, ੧੦੮.੩, ੧੩੦.੧, ੧੩੬.੩, ੧੩੭.੩, ੧੭੬.੩, ੨੦੨.੨, ੨੦੫.੨, ੨੦੯.੨, ੨੩੦.੧, ੨੪੦.੧, ੨੪੫.੧, ੨੪੫.੨, ੨੮੬.੧, ੨੮੯.੩, ੩੦੬.੧, ੩੨੪.੧, ੩੨੬.੨, ੩੪੭.੨, ੩੪੮.੪, ੩੯੩.੨, ੪੦੨.੨, ੪੩੦.੧, ੪੪੫.੨, ੪੬੮.੩, ੫੨੩.੨, ੫੪੨.੧, ੫੫੪.੧, ੫੮੬.੩, ੬੩੦.੪, ੬੩੮.੪, ੬੪੩.੪, ੬੪੪.੧, ੬੪੪.੩, ੬੪੯.੩. ੬੬੬.੧, ੬੬੬.੨, ੬੭੦.੨

ਮੁਗਧ : (ਸੰ.) (ਮੁਗ੍ਧ) ਵਿ.—ਮੋਹ, ਅਗਿਆਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਮੂਰਖ, ਅਲਬੇਲਾ, ਬੇਪਰਵਾਹ, ਸੁੰਦਰ, ਪਿਆਰਾ ਆਦਿ। ੪੦੨.੩

ਮੁਦਤ : (ਸੰ.) (ਮੁਦਿਤ) ਵਿ.—ਖੁਸ਼, ਪ੍ਰਸੰਨ, ਅਨੰਦਿਤ। (ਅ.) ਅਵਧੀ, ਬਹੁਤ ਦਿਨ, ਆਦਿ। ੫੬੦.੨, ੬੦੫.੨, ੬੩੪.੩

ਮੁਦਿਤ : ਵੇਖੋ ਮੁਦਤ। ੧੬੦.੧, ੪੧੪.੩, ੪੩੩.੨

ਮੁੰਦ੍ਰਕਾ : (ਸੰ.) (ਮੁਦ੍ਰਿਕਾ) ਸੰਗਿਆ—ਮੋਹਰ ਛਾਪ ਰੁਪਿਆ, ਅਸ਼ਰਫੀ ਆਦਿ ੩੪੭.੪

ਮੁੰਦ੍ਰਾ : (ਸੰ.) (ਮੁਦ੍ਰਾ) ਸੰਗਿਆ—ਯੋਗੀਆਂ ਦੇ ਕਰਣਕੁੰਡਲ ਯੋਗ ਦੀ ਮੁੰਦ੍ਰਾਏ, (ਮਿਹਾ, ਖੇਚਰੀ, ਮੂਲਬੰਦ, ਬਜਰੋਲੀ, ਉਡਾਨ) ਸੰਯਮ, ਵਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁੰਦਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੨੪੭.੧

ਮੁਨਿ : (ਸੰ.) (ਮੁਨਿ) ਸੰਗਿਆ—ਮਨਨਸ਼ੀਲ, ਈਸ਼ਵਰ ਧਰਮ, ਸੱਚ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ, ਤਪਸਵੀ, ਤਿਆਗੀ। ਆਦਿ। ੧੯੩.੩, ੩੦੩.੧, ੫੪੦.ਝ.ਛੰ.੨

ਮੁਨੀਸ਼ਵਰ : (ਸੰ.) (ਮੁਨੀਸ਼੍ਵਰ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਮੁਨੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਸ੍ਰੇਸ਼ਠ, ਵਾਸੁਦੇਵ ਦਾ ਨਾਮ, ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਆਦਿ। ੪੩੫.੧

ਮੁਰਛਾਤ : (ਸੰ.) (ਮੂਚ੍ਛਿਤ) ਕ੍ਰਿ.—ਮੂਰਛਿਤ ਹੋਣਾ, ਬੇਹੋਸ਼ ਹੋਣਾ। ੫੦੬.੧, ੫੧੮.੨, ੬੬੬.੧

ਮੁਰਝਾਤ : (ਸੰ.) (ਮੂਚ੍ਛੰਨ) ਕ੍ਰਿ.—ਮੁਰਝਾਣਾ, ਕੁਮਲਾਉਣਾ, ਸੁਸਤ ਜਾਂ ਉਦਾਸ ਹੋਣਾ। ੫੫੭.੪, ੬੫੯.੩

ਮੁਰਤ : (ਹਿੰ.) (ਮੁੜਨਾ) ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਘੁੰਮ ਕੇ ਕਿਸੇ ਪਾਸੇ ਵਲ ਫਿਰਨਾ, ਘੁੰਮ ਜਾਣਾ, ਮੁੜ ਜਾਣਾ, ਵੱਖਰੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਲ ਜਾਣਾ। ੧੪੫.ਝ.ਛੰ.੧

ਮੁਲਾਈ : ਸੰਗਿਆ—ਮੁੱਲ ਪਵਾਈ, ਕੀਮਤ ਕਰਾਈ, ਮੁੱਲ ਲੈਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੭੧.੩

ਮੂਏ : ਮਰਨ ਤੋਂ, ਮਰੇ ਹੋਏ ! ੧੬੨.੨, ੩੨੦.੨, ੩੨੧.੩

ਮੂਸਾ : (ਸੰ.) (ਸੂਥ) ਸੰਗਿਆ—ਇਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪੈਗੰਬਰ ਜਿਸ ਦਾ ਜਨਮ ਮਿਸਰ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਤੋਂ ਯੂਹੂਦੀ ਮਤ ਚਲਿਆ ਸੀ। ਹਜ਼ਰਤ ਮੂਸਾ ਦਾ ਅਨੁਯਾਈ। ੭੫.੩, ੨੨੪.੩, ੫੩੯.੧, ੫੫੪.੩

ਮੂਸੇ : ਵੇਖੋ ਮੂਸਾ। ੨੨੧.੧

ਮੂੰਡ : (ਸੰ.) (ਸੁਣ੍ਡ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸਿਰ, ਮੱਥਾ। ੪੨੮.੩, ੫੨੪.੨, ੫੫੮.੧, ੬੬੩.੨

ਮੂਤਤਾ : (ਸੰ.) (ਸੂਤ੍ਰਮ੍) ਕ੍ਰਿ.—ਮੂਤ ਕਰਨਾ, ਪਿਸ਼ਾਬ ਕਰਨਾ। ੬੩੮.੩

ਮੂਤਰ : (ਸੰ.) (ਸੂਤ੍ਰ)—ਵਿਸ਼ੈਲਾ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥ ਜੋ ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ ਦੇ ਉਪਸਥਿਤ ਮਾਰਗ ਜਾਂ ਜਨਮਇੰਦ੍ਰੀ ਰਾਹੀਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ, ਪੇਸ਼ਾਬ, ਮੂਤ। ੫੫੭.੨

ਮੂਤ੍ਰ : ਵੇਖੋ ਮੂਤਰ। ੨੪.੧, ੧੫੮.੨, ੩੩੪ ੪, ੩੩੮.੧, ੩੫੩.੩

ਮੂੰਦ : (ਸੰ.) (ਸੁਦ੍ਰਣਮ੍>ਸੁਦ੍ਰਦ) ਕ੍ਰਿ.—ਢੱਕਣਾ, ਮੂੰਹ ਆਦਿ ਉਤੇ ਕੁਝ ਰਖਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਣਾ। ੧੧.੨

ਮੂਰਖਤਵ : (ਸੰ.) (ਸੂਰ੍ਖਤ੍ਵ) ਸੰਗਿਆ—ਮੂਰਖਤਾ, ਮੂਰਖਤਾਈ, ਮੁਰਖਪੁਣ, ਨਾ ਸਮਝੀ, ਬੇਵਕੂਫ਼ੀ ਆਦਿ। ੩੫੬.੩

ਮੂਰਛਤ : ਵੇਖੋ ਮੁਰਛਤ। ੫੭.੩

ਮੂਰਤਿ : (ਸੰ.) (ਸੂਰ੍ਤਿ) ਸੰਗਿਆ—ਆਕ੍ਰਿਤੀ, ਸਰੂਪ, ਸੂਰਤ, ਸ਼ਰੀਰ, ਦੇਹ, ਬੁਤ, ਤਸਵੀਰ ਆਦਿ। ੨੨.੧, ੧੨੫.੨, ੩੯੫.੪, ੪੬੨.੪, ੫੬੫.੪

ਮੂਰੀ : (ਸੰ.) (ਸੂਲਕ:) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਮੂਲੀ, ਮੂਲ, ਜੜ੍ਹ, ਬੂਟੀ, ਬਨਸਪਤੀ। ੧੫੮.੪, ੪੪੫.੨

ਮੂਲ : (ਸੰ.) (ਸੂਲਸ੍) ਸੰਗਿਆ—ਜੜ੍ਹ, ਕੰਦ, ਆਰੰਭ, ਸ਼ੁਰੂਆਤ, ਉਤਪਤਿ ਹੇਤੂ, ਉਤਪਤੀ ਸਥਾਨ, ਪੂੰਜੀ, ਨੀਂਹ, ਅਸਲੀ ਵਿਸ਼ਾ, ਕਰਤਾਰ, ਪਰਮਾਤਮਾ, ਵਿ.—ਮੁੱਢਲਾ, ਆਦਿ ਦਾ, ਆਦਿ। ੨੨.੪, ੩੭.੧, ੩੮.੧, ੪੯.੧, ੪੯.੩, ੫੬.੧, ੫੬.੨, ੭੪.੨, ੯੮.੨, ੯੯.੪, ੧੩੨.੩, ੧੩੬.੨, ੧੫੩.੪, ੧੭੭.੪, ੧੮੩.੩, ੨੨੭.੩, ੨੪੫.੩, ੨੫੨.੩, ੩੦੫.੩, ੩੭੦.੧, ੪੬੮.੧, ੪੭੬.੧, ੫੧੮.੨, ੫੬੦.੪, ੬੩੩.੨, ੬੩੫.੨

ਮੂਲਿ : ਵੇਖੋ ਮੂਲ। ੪੭੫.੧, ੫੫੭.੪

ਮੂੜ : (ਸੰ.) (ਸੂਢ) ਸੰਗਿਆ—ਮੂਰਖ, ਬੇਵਕੂਫ, ਨਾਸਮਝ, ਬੁਧੀ ਰਹਿਤ। ੫੪੧.੪, ੫੫੪.੪, ੫੫੫.੪

ਮੇਂ : (ਹਿੰ.) (ਮੇਂ)—ਅਧਿਕਾਰਕ ਦਾ ਚਿੰਨ ਜੋ ਕਿਸੇ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਲਗਾ ਕੇ ਉਸਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਚ ਜਾਂ ਚਾਰੋਂ ਪਾਸਿਆਂ ਦੇ ਹੋਣ ਦਾ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਸੰਗਿਆ—ਬਕਰੀ ਦੇ ਬੋਲਣ ਦਾ ਸ਼ਬਦ। ੯.੧—੯.੩, ੧੦.੪, ੧੪.੨, ੧੮.੪, ੨੭.੧, ੩੯.੨, ੫੩.੩, ੫੩.੪, ੫੮.੩, ੫੮.੪, ੧੦੩.੨, ੧੦੮.੧, ੧੦੯.੩, ੧੧੮.੩, ੧੨੦.੨, ੧੨੧.੩, ੧੨੧.੪, ੧੨੬.੨, ੧੨੭.੧ ੧੩੨.੨, ੧੬੦.੧, ੧੬੦.੨, ੧੮੫.੩, ੨੧੯.੪, ੨੨੭.੨, ੨੩੧.੨, ੨੩੯.੨, ੨੪੦.੪, ੨੪੧.੪, ੨੪੩.੪, ੨੬੭.੩, ੨੭੨.੪, ੨੭੩.੧—੨੭੩.੪, ੨੭੪.੨, ੨੮੨.੪, ੨੮੮.੪, ੨੯੭.੧—੨੯੭.੪, ੨੮੯.੧, ੨੯੯.੪, ੩੦੩.੩, ੩੧੦.੪, ੩੧੧.੨, ੩੨੦.੨, ੩੨੨.੪, ੩੨੪.੩, ੩੨੬.੨, ੩੨੬.੪, ੩੨੮.੧, ੩੨੮.੩, ੩੨੯.੪, ੩੪੬.੨, ੩੪੭.੧—੩੪੭.੪, ੩੫੫.੩, ੩੫੭.੩, ੩੫੮.੧, ੩੬੩.੧, ੩੬੪.੨, ੩੬੪.੩, ੩੭੩.੧, ੩੭੩.੪, ੩੭੬.੧—੩੭੬.੪, ੩੮੧.੨, ੩੮੨.੩, ੩੮੩.੨, ੩੮੯.੪, ੩੯੨.੧, ੩੯੨.੨, ੪੦੩.੨, ੪੦੩.੪, ੪੦੪.੨, ੪੦੯.੨, ੪੧੧.੩, ੪੧੨.੪, ੪੧੩.੨, ੪੩੪.੪, ੪੩੬.੧, ੪੪੪.੪, ੪੫੦.੪, ੪੫੨.੧, ੪੫੩.੧—੪੫੩.੪, ੪੫੫.੪, ੪੫੭੨.੨, ੪੬੨.੩, ੪੬੬.੧, ੪੭੨.੪, ੪੭੮.੨, ੪੭੯.੨, ੪੮੦.੨, ੪੮੦.੪, ੪੮੧.੧, ੪੮੧.੩, ੪੮੨.੪, ੪੮੩.੪, ੪੮੪.੨, ੪੮੭.੨, ੪੯੦.੩, ੪੯੬.੨, ੪੯੭.੩, ੫੦੫.੨, ੫੦੬.੩, ੫੦੭.੨, ੫੦੯.੧, ੫੧੦.੩, ੫੧੩.੨, ੫੧੪.੧, ੫੧੪.੨, ੫੨੩.੧, ੫੨੫.੪, ੫੪੨.੨, ੫੪੪.੧, ੫੪੪.੨, ੫੪੮.੧, ੫੪੮.੨, ੫੫੩.੧, ੫੫੩.੪, ੫੮੬.੧

ਮੇਹ : (ਸੰ.) (ਮੇਘ:>ਮੇਹ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਪ੍ਰੇਮ, ਰੋਗ, ਮੇਖ। ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਮੇਘ, ਬਦਲ, ਮੇਹ, ਵਰਖਾ। ੪੪੨.੧, ੪੭੮.੩

ਮੇਂਹ : (ਹਿੰ.) (ਮੇਂਹ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਆਕਾਸ਼ ਵਿਚ ਬਰਸਣ ਵਾਲਾ ਪਾਣੀ। ੪੪੩.੪

ਮੇਕ : (ਸੰ.) (ਮੇਕ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਬਕਰਾ। ਵਿ.—ਮਜਬੂਤ ਦ੍ਰਿੜ, ਪੱਕਾ, ਅਦੁੱਤੀ ਆਦਿ। ੧੨.੪, ੨੨.੪, ੫੪.੪, ੬੧.੪, ੬੩.੪, ੭੩.੧— ੭੩.੪, ੯੯.੨, ੧੦੮.੩, ੧੧੬.੨, ੧੫੦.੨, ੧੯੦.੩, ੧੯੨.੧, ੧੯੫.੧, ੨੨੭.੩, ੨੪੪.੨, ੨੪੫.੧, ੨੭੬.੪, ੩੦੧.੪, ੫੪੬.ਝ.ਛੰ.੪

ਮੇਘ : (ਸੰ.) (ਮੇਘ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਅਕਾਸ਼ ਵਿਚਲੇ ਜਲਵਾਸ਼ਪ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵਰਖਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਬਦੱਲ, ਇਕ ਰਾਗ ਦਾ ਨਾਮ, ਰਾਖਸ਼ਸ ਆਦਿ। ੩੯੪.੨, ੪੪੦.੩, ੫੧੮.੧, ੬੨੯.੧

ਮੇਟ : (ਹਿੰ.) (ਮੇਟ) ਸੰਗਿਆ—ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦਾ ਸਰਦਾਰ, ਸੰਗੀ, ਸਾਥੀ, ਕ੍ਰਿ.—ਮੇਟਣਾ, ਨਸ਼ਟ ਕਰਣਾ, ਮਸਲਣਾ, ਰਦ ਕਰਨਾ, ਮਿਟਣਾ ਆਦਿ। ੩੪.੧, ੮੨.੩, ੧੫੪.੨

ਮੇਟਿ : ਵੇਖੋ ਮੇਟ। ੩੩੩.੨, ੩੪੦.੪, ੩੬੪.੨. ੪੭੫.੪, ੫੩੮.੪, ੫੬੫.੩

ਮੇਟੈ : ਵੇਖੋ ਮੇਟ। ੫੭.੧, ੭੮.੨

ਮੇਂਡਕ : (ਹਿੰ.) (ਮੇਂਢਕ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਇਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਬਰਸਾਤੀ ਜਲ-ਸਥਲ ਚਾਰੀ, ਡੱਡੂ, ਦਾਦੁਰ ਆਦਿ। ੪੭੦.੧, ੪੮੬.੪

ਮੇਰ : (ਸੰ.) (ਮੇਰੁ) ਸੰਗਿਆ—ਪੁਰਾਣ ਅਨੁਸਾਰ ਇਕ ਪਹਾੜ ਜੋ ਸੋਨੇ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੇ ਇਰਦ ਗਿਰਦ ਸਾਰੇ ਗ੍ਰਹਿ ਘੁੰਮਦੇ ਹਨ। ਮਾਲਾ ਦਾ ਸ਼ਿਰੋਮਣੀ ਮਣਕਾ ਜਿਸ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਸਿਰੇ ਲੰਘਾ ਕੇ ਗੰਢ ਦਿਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ੩੭੬.੧, ੪੭੧.੨

ਮੇਰੀ : ਸਰਵ—ਮੈਂ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਕਾਰਕ ਰੂਪ, ਮੇਰਾ, ਮੇਰੀ, ਮੇਰੇ ਆਦਿ। ੨੧੨.੪, ੬੫੪.੪

ਮੇਰੁ : ਵੇਖੋ ਮੇਰ। ੬੩੧.੧

ਮੇਰੂ : ਵੇਖੋ ਮੇਰ। ੩੭੬.੧

ਮੇਰੇ : ਵੇਖੋ ਮੇਰੀ। ੫੭੩.੧, ੬੫੨.੪, ੬੬੪.੨

ਮੇਰੋ : ਵੇਖੋ ਮੇਰੀ। ੩੦੩.੧, ੩੦੩.੨, ੬੪੨.੪, ੬੬੦.੧

ਮੇਲ : (ਸੰ.) (ਮਿਲ੍) ਕ੍ਰਿ.—ਮਿਲਣਾ, ਇਕੱਠਾ ਹੋਣਾ, ਮਿਸ਼੍ਰਿਤ ਹੋਣਾ, ਪਰਸਪਰ ਜੁੜਨਾ, ਮਿਲਾਉਣਾ, ਇੱਕਠਾ ਕਰਨਾ, ਜੋੜਨਾ, ਮਿਲਾ ਕੇ, ਮੇਲਕੇ ਆਦਿ। ੪੬.੨, ੫੩.੩, ੧੯੬.੩, ੨੪੩.੧, ੩੪੬.੨, ੩੪੬.੩, ੫੩੧.੧, ੬੨੪.੧

ਮੇਲਿ : ਵੇਖੋ ਮੇਲ। ੫੬੧.੨

ਮੇਲੇ : ਵੇਖੋ ਮੇਲ। ਮੇਲਾ, ਤਿਉਹਾਰ, ਮੁਲਾਕਾਤੀ ਮਿਲਣ ਵਾਲਾ, ਅਨੁਕੂਲ ਭਾਵ ਰਖਣ ਵਾਲਾ। ੫੩੭.੧

ਮੈ : (ਸੰ.) (ਸੈ) ਅਧਿਕਰਣ ਕਾਰਕ ਦਾ ਚਿੰਨ। ਮੈਂ, ਆਦਿ, ਸਰਵ—ਉੱਤਮ ਪੁਰਖ ਦਾ ਕਰਤਾ ਰੂਪ, ਅਹੰ। ੨੧.੧, ੨੧.੨, ੨੬.੧, ੨੬.੪, ੨੭.੩, ੩੨.੩, ੩੮.੨, ੪੦.੪, ੫੯.੩, ੬੦.੧, ੬੦.੨, ੬੭.੪, ੬੮.੪, ੭੦.੩, ੮੦.੩, ੮੮.੧, ੧੧੦.੧, ੧੧੪.੩, ੧੧੯.੨, ੧੨੧.੧, ੧੨੧.੨, ੧੨੨.੨, ੧੩੪.੧, ੧੫੮.੧, ੧੬੨.੩, ੧੬੬.੨, ੧੬੮.੪, ੧੬੯.੩, ੧੮੫.੧, ੧੮੯.੪, ੧੯੦.੧, ੧੯੧.੪, ੧੯੫.੩, ੧੯੭.੧, ੧੯੮.੧, ੨੦੦.੪, ੨੦੪.੨, ੨੦੬.੩, ੨੦੯.੨, ੨੧੩.੨, ੨੨੩.੪, ੨੨੭.੪, ੨੩੦.੪, ੨੩੧.੧, ੨੩੧.੨, ੨੩੩.੧, ੨੩੩.੨,

੨੩੫.੨, ੨੩੮.੧, ੨੪੮.੪, ੨੬੪.੨, ੨੬੪.੪, ੨੭੩.੪, ੫੫੭.੧, ੫੬੩.੪, ੫੮੨.੩, ੫੮੬.੨, ੫੯੦.੧, ੫੯੯.੪, ੬੦੭.੩, ੬੦੮.੨, ੬੧੫.੧, ੬੨੨.੧, ੬੨੩.੧, ੬੩੧.੧, ੬੩੨.੧, ੬੩੪.੨, ੬੩੭.੩, ੬੩੭.੪, ੬੫੮.੪, ੬੬੩.੧, ੬੬੪.੧, ੬੬੫.੧, ੬੬੯.੪, ੬੭੨.੩

ਮੈਂ : ਵੇਖੋ ਮੈਂ । ੨੩.੪, ੨੭.੪, ੩੪.੩, ੩੭.੨, ੩੭.੪, ੪੧.੧, ੮੩.੨, ੯੪.੧, ੯੪.੨, ੧੦੦.੪, ੧੦੧.੩, ੧੦੫.੧, ੧੦੯.੧, ੧੧੦.੩, ੧੧੨.੪, ੧੧੪.੩, ੧੨੩.੧, ੧੨੫.੧, ੧੨੬.੨, ੧੪੦.੨, ੧੫੬.੩, ੧੬੭.੨, ੧੬੯.੨, ੧੭੪.੪, ੧੮੨.੪, ੧੮੮.੨, ੧੮੮.੩, ੨੩੨.੧—੨੩੨.੩, ੨੩੩.੩, ੨੩੫.੩, ੨੪੨.੧, ੨੪੭.੨, ੩੨੩.੨, ੪੦੩.੨, ੫੬੧.੨, ੫੬੧.੩, ੫੮੧.੩, ੫੯੭.੪, ੫੯੮.੧, ੬੦੬.੨, ੬੨੭.੪, ੬੩੮.੧, ੬੩੯.੨

ਮੈਨ : (ਸੰ.) (ਮਦਨ:) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਨਾਮਦੇਵ, ਮੋਮ, ਪ੍ਰਭਾ, ਸੋਭਾ, ਆਦਿ । ੩੯੦.੪

ਮੋ : (ਹਿੰ.) (ਮੋ) ਸਰਵਨਾਮ—ਮੇਰਾ, ਜੋ ਬ੍ਰਜ ਜਾਂ ਅਵਧੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ (ਮੇਂ) ਦਾ ਰੂਪ ਮੇਂ, ਵਿਚ । ੪੫.੪, ੧੮੪.੧, ੫੬੯.੨, ੬੩੮.੨

ਮੋਸਰ : (ਹਿੰ.) (ਮੌਸਰ)—ਮੇਰੇ ਸਮਾਨ, ਮੇਰਾ ਵਰਗਾ, ਪ੍ਰਾਪਤ । ੫੨੮.ਸ.੧

ਮੋਸਾ : (ਹਿੰ.) (ਮੌਸਾ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਮਾਤਾ ਦੀ ਭੈਣ ਦਾ ਪਤੀ, ਮਾਸੀ ਦਾ ਪਤੀ ਮਾਸੜ । ੧੦੦.੨

ਮੋਸੋ : ਵੇਖੋ ਮੋਸਰ । ਮੇਰੇ ਸਮਾਨ । ੫੨੮.ਸ.੧—੫੨੮.ਸ.੩

ਮੋਹ : (ਸੰ.) (ਮੋਹ) ਸੰਗਿਆ—ਭਰਮ, ਗਿਆਨ, ਮਮਤਾ, ਕ੍ਰਿ.—ਮੋਹਿਤ ਹੋਣਾ, ਮੁਗਧ ਹੋਣਾ, ਮੋਹਣਾ, ਲੁਭਾਉਣਾ, ਮਮਤਾਵਸ, ਮੋਹ ਆਦਿ । ੧੦੭.੧, ੧੧੭.੪, ੧੩੨.੪, ੧੭੭.੩, ੨੭੨.੧, ੨੮੭.੪, ੨੯੨.੪, ੨੯੩.੩, ੩੧੧.੪, ੩੩੪.੩, ੩੫੯.੨, ੪੦੬.੨, ੪੮੬.੩, ੫੨੧.੩, ੫੫੭.੪, ੫੯੨.੧, ੬੧੭.੧, ੬੨੩.੪, ੬੬੦.੩

ਮੋਹਿ : ਵੇਖ ਮੋਹ । ੧੪.੩, ੮੩.੪, ੩੫੯.੨, ੫੦੯.੪, ੫੧੨.੪, ੫੨੩.੪, ੫੨੫.੪, ੫੭੮.੪, ੬੦੦.੪, ੬੧੧.੪, ੬੨੭.੪, ੬੭੨.੪

ਮੋਹੀਐ : ਵੇਖੋ ਮੋਹ । ਮੋਹਿਤ ਕਰਨ । ੬੦੨.੨

ਮੋਹਈ : ਮੇਰੇ ਵਿਚ, ਮੋਹਵਾਲਾ, ਮੋਹਿਤ, ਕੀਤੀ ਮੋਹ ਲਈ । ੨੪੦.੧

ਮੋਹਨ : (ਸੰ.) (ਸੋਹਨ) ਵਿ.— ਮੋਹਣਵਾਲਾ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨੀ ਦਾ ਨਾਂ ਮਾਤਰ ਨਾਮਦੇਵ ਦਾ ਇਕ ਤੀਰ, ਗੁਮਰਾਹ ਕਰਨ, ਧੋਖੇ ਵਿਚ ਫਸਾਉਣਾ, ਆਦਿ। ੪੯੪.੪, ੬੦੨.੧

ਮੋਹਮੈ : ਵੇਖੋ ਮੋਹ ਮਾਇਆ ਦੇ ਮੋਹ ਵਿਚ। ੫੯੯.੪

ਮੋਹੇ : ਵੇਖੋ ਮੋਹ। ੩੦੨.੧, ੬੬੨.੪

ਮੋਖ : (ਸੰ.) (ਸੋਕ੍ਸ਼) ਸੰਗਿਆ—ਮੁਕਤੀ, ਛੁਟਕਾਰਾ, ਬਚਾਉ, ਸੰਸਾਰਕ ਬੰਧਨਾ ਜਾਂ ਆਵਾਗਵਣ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ। ੬੯.੪, ੧੬੨.੩, ੧੭੨.੨, ੧੯੮.੪, ੨੮੭.੩, ੩੮੪.੩, ੩੯੨.੪, ੪੬੩.੪, ੪੭੩.੪, ੪੭੫.੪, ੪੮੫.੩, ੬੫੧.੪, ੬੫੨.੪, ੬੫੬.੩

ਮੋਖਪਦ : (ਸੰ.) (ਸੋਕ੍ਸ਼+ਪਦ)— ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਣਾ, ਮੁਕਤੀ ਪਦ। ੩੬੧.੪

ਮੋਦ : (ਸੰ.) (ਸੋਦ) ਸੰਗਿਆ—ਆਨੰਦ, ਖੁਸ਼ੀ, ਸੁਗੰਧ, ਖੁਸ਼ਬੂ, ਮਿਆਰੀ ਵਸਤੂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਆਨੰਦ। ੩੯੨.੩

ਮੋਨ : (ਸੰ.) (ਸੌਨ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਚੁਪ, ਚੁਪ ਰਹਿਣਾ, ਨਾ ਬੋਲਣਾ, ਮੁਨੀਆਂ ਦਾ ਵਰਤ। ੯੪.੪, ੧੦੪.੩, ੧੩੧.੨, ੧੭੩.੩, ੨੦੨.੧, ੨੫੨.੨, ੨੬੨.੩, ੪੧੧.੪, ੫੧੭.੨, ੫੨੨.੪, ੫੪੦.੩, ੫੫੫.੪, ੫੭੫.੩, ੬੦੫.੧, ੬੦੫.੪; ੬੪੧.੨, ੬੭੧.੪

ਮੋਨਿ : ਵੇਖੋ ਮੋਨ। ੩੪.੨, ੬੫.੧, ੪੫੮.੧, ੬੧੭.੪

ਮੋਰ : (ਸੰ.) (ਸਯੂਰ) ਸੰਗਿਆ—ਮੋਰ, ਮੁਰਗੇ ਦੀ ਜਾਤੀ ਦਾ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ ਪਰਾਂ ਵਾਲਾ ਪੰਛੀ। ੨੮.੪, ੩੯੯.੧, ੪੨੪.੩, ੪੪੨.੧, ੫੨੩.੨, ੫੬੭.੧, ੬੧੨.੨

ਮੋਰੇ : ਸਰਵ—ਮੇਰਾ, ਸੰਗਿਆ—ਛੇਕਿਆ ਹੋਇਆ, ਛਿਦ੍ਰ, ਸੁਰਾਖ। ੨੦੫.੧, ੫੨੮.ਸ.੪

ਮੋਲ : (ਸੰ.) (ਸੂਲ੍ਯਸ੍ >ਸੁਲ੍ਲ) ਵਿ.—ਮੁੱਲ ਸੰਬੰਧੀ, ਨਿਰਮੋਲ, ਅਮੋਲ ਜਿਸਦਾ ਕੋਈ ਮੁੱਲ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਅਤਿਅੰਤ ਕੀਮਤੀ, ਮੋਲ ਰਹਿਤ। ੭੧.੩, ੭੩.੨, ੧੬੬.੩, ੧੭੦.੩, ੩੭੪.੩, ੩੮੩.੪, ੪੨੫.੩, ੪੩੦.੩, ੪੬੧.੧

ਮੋਸਾ : (ਹਿੰ.) (ਸੌਸਾ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਮਾਤਾ ਦੀ ਭੈਣ ਦਾ ਪਤੀ, ਮਾਸੜ, ਮਾਸੀ ਦਾ ਪਤੀ। ੧੦੦.੨

ਮੌਨ : (ਸੰ.) (ਸੌਨ)—ਚੁਪ, ਖਾਮੋਸ਼। ੩੦੮.੩, ੫੩੯.੩

ਮੌਨਬ੍ਰਤ : ਵੇਖੋ ਮੌਨ। ਮੌਨ ਧਾਰਣ ਕਰਨ ਦਾ ਵਰਤ, ਚੁਪ ਰਹਿਣ ਦਾ ਵਰਤ। ੪੧੧.੪, ੪੧੧.੨, ੪੧੪.੪

ਮੌਨੀ : (ਸੰ.) (ਸੌਨਿਨ੍)—ਮੌਨ ਧਾਰਣੀ, ਯੋਗੀਆਂ ਦਾ ਇਕ ਵਰਗ, ਮੌਨ ਬ੍ਰਤ ਦੇ ਧਾਰਣੀ। ੩੬੦.੩

ਮੌਲੇ : ਵੇਖੋ ਮਉਲਤ। ੨੩੭.੨

ਯ

ਯਸ਼ : (ਸੰ.) (यश) ਪੁ.—ਪ੍ਰਸ਼ੰਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ, ਵਡਿਆਈ, ਮਹਿਮਾ। ੫੪੩.੧

ਯੱਗ : (ਸੰ.) (यज्ञ) ਪੁ.—ਉਪਾਸਨਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਜ, ਧਾਰਮਿਕ ਕਾਰਜ, ਸ਼ੁਭ ਕਾਰਜ, ਪੂਜਾ ਪਾਠ। ੫੪੩.੩

ਯਮ : (ਸੰ.) (यम) ਵਿ.—ਦੇਵਤਾ, ਮ੍ਰਿਤੂ ਦੇਵਤਾ। ੫੨੩.੪

ਯਮਪੁਰਿ : (ਸੰ.) (यमलोक)—ਯਮਲੋਕ, ਯਮਪੁਰਿ ੫੪੯.੪

ਯਮਲੋਕ : (ਸੰ.) (यमलोक)—ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਥੇ ਮਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਯਾਹੀ : ਸਰਵ—ਇਹੀ, ਇਸਨੂੰ, ਇਸ ਕਰਕੇ। ੫੭੬.੧—

ਯਾਤ੍ਰਾ : (ਸੰ.) (यात्रा) ਇ.—ਇਕ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਦੂਸਰੇ ਸਥਾਨ ਜਾਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਯਾਤਰਾ ਜਾਣਾ। ੩੬੨.੧, ੪੪੭.੨, ੫੦੭.੩

ਯਾਤ੍ਰੀ : (ਸੰ.) (यात्री) ਪੁ.—ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ। ੫੦੭.੩, ੫੧੫.੩

ਯਾਵਦੇਕ : (ਸੰ.) (यावदेक) ਵਿ.—ਸਾਰੇ, ਸਭ, ਸਾਰੇ ਦੇ ਸਾਰ। ੫੪੭.੧

ਯੁੱਧ : (ਸੰ.) (युद्ध) ਪੂ.—ਲੜਾਈ, ਸੰਗਰਾਮ। ੪੯੩.੩

ਰ

ਰਸ : (ਸੰ.) (रस) ਸੰਗਿਆ—ਸੁਆਦ, ਆਨੰਦ, ਨੌ ਰਸਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਰਸ, ਰਸਨਾ ਨਾਲ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਯੋਗ, ਮਿਠਾਸ ਆਦਿ ਗੁਣ, ਤਰਲ ਸੁਆਦਿਸ਼ਟ ਪਦਾਰਥ, ਸਾਰ, ਤੱਤ, ਪ੍ਰੇਮ, ਰਾਗ, ਮਨ ਦੀ ਤਰੰਗ ਆਦਿ। ੧੨.੧, ੧੩.੧, ੧੪.੧, ੧੮.੨, ੧੯.੨, ੩੧.੨, ੩੩.੩, ੩੪.੩, ੩੮.੩, ੪੩.੩, ੪੫.੩, ੪੮.੪, ੫੨.੨, ੫੩.੨, ੫੩.੩, ੬੨.੪, ੬੮.੧— ੬੮.੪, ੭੩.੪, ੭੭.੩, ੮੦.੩, ੮੫.੩, ੮੬.੧, ੯੨.੧, ੯੪.੧, ੯੪.੨, ੯੬.੧, ੯੬.੩, ੯੭.੨, ੧੦੫.੩, ੧੦੬.੩, ੧੦੯.੪, ੧੧੨.੧, ੧੧੩.੩, ੧੧੫.੪, ੧੨੨.੧, ੧੨੩.੧, ੧੨੯.੨, ੧੩੦.੧, ੧੩੧.੧, ੧੩੧.੨, ੧੩੨.੨, ੧੩੯.੩, ੧੫੨.੩, ੧੫੩.੩, ੧੫੮.੩, ੧੫੮.੪, ੧੬੧.੨, ੧੬੯.੨, ੧੭੦.੧, ੧੭੩.੧, ੧੭੬.੩, ੧੭੯.੨, ੧੮੨.੪, ੧੮੫.੩, ੧੮੯.੩, ੧੯੪.੩, ੧੯੮.੧, ੨੦੩.੩, ੨੦੫.੩, ੨੦੯.੪, ੨੧੧.੨, ੨੧੧.੪, ੨੧੨.੨, ੨੧੪.੪,

੨੧੬.੧, ੨੨੨.੨, ੨੨੬.੧, ੨੩੨.੨, ੨੪੩.੨, ੨੪੫.੨, ੨੪੯.੨, ੨੫੨.੪, ੨੫੭.੩, ੨੫੮.੩, ੨੬੬.੩, ੨੬੭.੨, ੨੭੧.੧, ੨੭੨.੪, ੨੭੬.੩, ੨੭੯.੩, ੨੮੩.੨, ੨੮੫.੨, ੨੮੯.੪, ੨੯੦.੧, ੨੯੧.੨, ੨੯੩.੧, ੨੯੪.੪, ੩੦੩.੪, ੩੦੫.੪, ੩੨੦.੪, ੩੨੧.੩, ੩੨੨.੩, ੩੩੦.੩, ੩੩੫.੩, ੩੩੬.੩, ੩੩੮.੪, ੩੪੮.੧, ੩੪੮.੩, ੩੫੨.੨, ੩੬੦.੪, ੩੮੭.੪, ੩੯੫.੩, ੩੯੬.੩, ੪੦੦.ਸ.ਛੰ.੪, ੪੧੪.੨, ੪੨੩.੪, ੪੨੪.੪, ੪੨੭.੨, ੪੩੧.੩, ੪੩੧.੪, ੪੩੨.੩, ੪੩੩.੩, ੪੩੩.੪, ੪੯੬.੪, ੫੨੫.੪, ੫੨੬.੩, ੫੩੩.੪, ੫੫੯.੨, ੫੫੯.੪, ੫੬੮.੪, ੫੬੯.੧, ੫੭੧.੨, ੫੭੯.੩, ੫੮੫.੨, ੫੮੬.੨, ੫੯੬.੧; ੬੦੦.੩, ੬੦੫.੧, ੬੦੭.੩, ੬੧੫.੨, ੬੨੦.੨, ੬੨੭.੩, ੬੪੬.੪, ੬੪੭.੧, ੬੫੨.੪, ੬੫੩.੨, ੬੫੭.੪, ੬੬੦.੩, ੬੬੪.੪, ੬੭੦.੪, ੬੭੫.੨

ਰਸਤ : (ਸੰ.) (रसत) ਕ੍ਰਿ.—ਰਸ ਚਖਦਾ ਹੈ, ਰਸ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਚਖਦਾ ਹੈ । ਆਨੰਦ ਜਾਂ ਸੁਆਦ ਲੈਂਦਾ ਹੈ । ੩੬੫.੪

ਰਸਨ : (ਸੰ.) (रसनम्) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਚਖਣਾ, ਸੁਆਦ ਲੈਣਾ, ਧੁਨੀ, ਰਸ, ਜੀਭ, ਜ਼ਬਾਨ । ਵਿ.—ਪਸੀਨਾ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲਾ । ੧੮.੨, ੧੦੪.੩, ੨੦੨.੨, ੩੩੫.੩, ੬੪੦.੨

ਰਸਨਾ : (ਸੰ.) (रसनम्) ਇ.—ਜਿਹਵਾ, ਜੀਭ, ਰਸ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇੰਦ੍ਰੀ, ਜੀਭ ਤੋਂ ਅਨੁਭਵ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਸਵਾਦ, ਚੰਦ੍ਰਹਾਰ, ਲਗਾਮ ਆਦਿ । ੧੩.੧, ੧੭.੩, ੨੦.੨, ੫੨.੨, ੫੩.੩, ੫੩.੪, ੧੫੩.੩, ੧੫੮.੩, ੧੬੧.੨, ੧੭੩.੩, ੧੯੮.੧, ੨੦੧.੪, ੨੩੨.੨, ੨੭੯.੩, ੨੮੩.੨, ੩੫੨.੨, ੩੬੫.੪, ੪੦੧.ਸ.੩, ੪੩੦.੧, ੪੭੯.੩, ੫੮੬.੩, ੫੯੬.੧, ੬੧੫.੨, ੬੨੦.੩, ੬੨੧.੩, ੬੨੨.੩, ੬੨੬.੨; ੬੨੮.੨, ੬੪੪.੨, ੬੫੩.੨, ੬੬੯.੪

ਰਸਾਇ : ਵੇਖੋ ਰਸਨਾ । ਰਸ ਲੈਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ । ੬੧੫.੨

ਰਸਾਇਣ : (ਸੰ.) (रसायन) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਅਜਿਹੀ ਦਵਾ ਜਿਹੜੀ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਸਦਾ ਸਵਸਥ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਦਵਾ, ਤਾਂਬੇ ਤੇ ਸੋਨੇ ਦਾ ਕਲਪਿਤ ਯੋਗ, ਮਿਸ਼ਰਣ ਤੋਂ ਬਣਾਈ ਦਵਾਈ, ਧਾਤੂ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਆਦਿ । ੨੮੩.੨; ੨੮੮.੧

ਰਸਾਇਨ : ਵੇਖੋ ਰਸਾਇਣ । ੨੦੧.੪

ਰਸਾਈਕੈ : ਵੇਖੋ ਰਸ, ਰਸਾਇ । ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਰਸ ਲੈ ਕੇ, ਰਸ ਅਸਵਦਾਨ ਕਰਕੇ, (ਫਾ) ਕਿਸੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਭਾਵ, ਪਹੁੰਚ । ੫੮੬.੩

ਰਸਾਤਲ : (ਸੰ.) (रसातल) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦੇ ਥੱਲੇ ਸੱਤ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ, ਪਾਤਾਲ । ੪੨੨.ਸ.੨, ੫੨੮.ਸ.੪

ਰਸਾਲ : (ਸੰ.) (रसाल) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਅੰਬ, ਗੰਨਾ, ਕਣਕ, ਕਟਹਲ ਆਦਿ । ਵਿ.—ਮਧੁਰ, ਰਸੀਲਾ, ਸੁੰਦਰ, ਪ੍ਰੇਮ ਪੁੰਜ, ਸ਼ੁੱਧ, ਰਸਿਕ, ਰਸੀਆ ਆਦਿ । ੨੦੫.੨, ੩੮੭.੪, ੪੨੩.੩, ੪੨੪.੪, ੬੨੦.੨

ਰਸਿ : ਵੇਖੋ ਰਸ । ੮.ਛੰ.੧, ੨੦੧.੪, ੬੨੧.੪

ਰਸਿਕ : (ਸੰ.) (रसिक) ਵਿ.—ਰਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਰਸੀਆ ਗੁਣ ਗ੍ਰਾਹੀ । ਸੰਗਿਆ—ਚੰਗੇ ਹਿਰਦੇ ਵਾਲਾ, ਰਸ ਜਾਂ ਅਨੰਦਦਾਇਕ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰੇਮੀ ਜਾਂ ਰਸੀਆ । ੩੪.੩, ੩੮.੩, ੬੨.੪, ੭੭.੩, ੯੪.੨, ੧੦੬.੩, ੧੯੪.੩, ੨੦੧.੪, ੨੦੯.੪, ੨੧੪.੪, ੩੮੭.੪, ੪੨੩.੩, ੪੨੪.੪, ੪੨੭.੨, ੪੨੯.੨, ੪੩੧.੩, ੬੨੦.੨, ੬੨੧.੪, ੬੫੨.੪, ੬੫੩.੨, ੬੫੫.੪

ਰਸੀਲੀ : (ਹਿੰ.) (रसीली) ਇ.—ਰਸਯੁਕਤ, ਸਵਾਦਿਸ਼ਟ, ਰਸ ਲੈਣ ਵਾਲਾ, ਛੈਲਛਬੀਲੀ, ਸੁੰਦਰ, ਕਾਮੁਕ । ੧੭੩.੩, ੨੦੨.੨, ੨੦੯.੪, ੬੪੦.੨

ਰਸੀਲੇ : ਵੇਖੋ ਰਸੀਲੀ । ਰਸੀਲਾ ਦਾ ਬਹੁ ਵਚਨ । ੯੪.੨, ੧੯੪.੩, ੪੨੭.੨, ੬੫੫.੩

ਰਸੁ : ਵੇਖੋ ਰਸ । ੬੨੨.੩, ੬੨੬.੪, ੬੬੪.੧

ਰਸੈ : ਵੇਖੋ ਰਸ । ਰਸਦਾ ਹੈ, ਟਪਕਦਾ ਹੈ । ੬੨੨.੩, ੬੨੬.੨

ਰਹਤ : (ਸੰ.) (रहृ) ਵਿ.—ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਜਾਂ ਗੁਣ ਆਦਿ ਤੋਂ ਖਾਲੀ, ਸੰਗਿਆ—ਰਹਿਣੀ ਬਹਿਣੀ, ਹਾਲਤ, ਦਸ਼ਾ, ਰਿਹਾਇਸ਼, ਸਥਿਤੀ । ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ । ੧੦੫.੨, ੨੬੩.੨, ੨੬੭.੨, ੨੮੯.੪, ੩੦੬.੨, ੩੨੫.੪, ੩੩੨.੩, ੩੬੫.੧, ੪੧੧.੩, ੪੩੪.੩, ੪੩੭.੪, ੪੪੦.੪, ੫੧੫.੨, ੫੩੦.੧, ੫੩੧.੪, ੬੧੩.੪

ਰਹਯੋ : ਵੇਖੋ ਰਹਿ । ਰਹਿਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਸਥਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਅਵਸਥਾ । ੯.੨, ੪੪੧.੪, ੫੩੧.੩

ਰਹਾਈਏ : ਵੇਖੋ ਰਹਿ । ਰਹੀਏ, ਠਹਿਰੀਏ, ਰੱਖੀਐ, ਠਹਿਰਾਈਐ, ਰੋਕੀਐ ਆਦਿ । ੧੧੭.੨

ਰਹਿ : (ਸੰ.) (रह) ਧਾਤੂ, ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਰਹਿਣਾ, ਠਹਿਰਨਾ, ਸਥਿਤ ਹੋਣਾ, ਰੁਕਣਾ, ਰੱਖਣਾ, ਥੱਕ ਜਾਣਾ, ਜੀਵਤ ਰਹਿਣਾ । ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਰਹਿਣਾ । ੬੯.੧, ੪੪੭.੪

ਰਹਿਓ : ਵੇਖੋ ਰਹਾਈਏ । ੨੩੭.੪, ੫੩੯.੩

ਰਹਿਤ : ਵੇਖੋ ਰਹਤ । ੧੧.੪, ੩੪.੩, ੧੫੩.੩, ੧੭੩.੩, ੧੯੮.੧, ੨੩੯.੧, ੨੭੯.੩, ੪੬੫.੩, ੪੬੬.੪, ੫੦੯.੩, ੫੨੦.੪, ੫੪੯.੨

ਰਹੀ : ਵੇਖੋ ਰਹਿ । ਰਹਿ ਚੁਕੀ । ੯.੧, ੯.੩, ੬੪੨.੨

ਰਹੇ : ਵੇਖੋ ਰਹਿ । ਰਹੇ ਹੋਏ । ੨੨੯.੪, ੩੦੮.੪, ੩੯੨.੪, ੩੯੫.੧, ੪੯੩.੩

ਰਹੈ : ਵੇਖੋ ਰਹਿ । ੬੯.੩, ੯੫.੧, ੯੫.੨, ੧੨੧.੨, ੧੨੧.੩, ੨੯੬.੩, ੩੨੨.੧, ੩੨੯.੩, ੩੫੩.੨, ੩੫੪.੧, ੩੬੮.੨, ੪੧੧.੪, ੪੧੨.੩, ੪੧੫.੧, ੪੨੬.੨, ੪੪੦.੪, ੪੬੩.੨, ੪੯੪.੨, ੬੧੦.੩, ੬੧੫.੨, ੬੩੦.੨, ੬੭੨.੪

ਰਹੌ : ਵੇਖੋ ਰਹਿ । ਰਹਿ । ੬੫੪.੪

ਰਹੌਤ : ਵੇਖੋ ਰਹਿ । ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਸਥਿਤ ਹਨ । ੨੮੮.੩

ਰੰਕ : (ਸੰ.) (रंक) ਵਿ.—ਗਰੀਬ, ਕੰਗਾਲ, ਧਨਹੀਣ, ਕੰਜੂਸ, ਸੁਸਤ, ਆਲਸੀ, ਮੂਰਖ, ਮੰਗਤਾ । ੫੦੫.੩

ਰੰਕਨ : ਵੇਖੋ ਰੰਕ । ਰੰਕ ਦਾ ਬਹੁ ਵਚਨ । ੪੭੫.੨

ਰਖਨ : (ਸੰ.) (रक्षणम्) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਰੱਖਣਾ, ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ, ਰੱਖਣ ਦਾ ਭਾਵ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣਾ । ੫੦੬.੨

ਰਖਵਈਆ : ਵੇਖੋ ਰਖਨ । ਵਿ.—ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ, ਰੱਖਿਅਕ । ੩੬੩.੨

ਰੰਗ : (ਸੰ.) (रङ्ग) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਆਨੰਦ, ਖੁਸ਼ੀ, ਰੰਗ ਸ਼ਾਲਾ, ਪ੍ਰੇਮ, ਅਨੁਰਾਗ, ਸ਼ੋਭਾ, ਵਰਣ (ਲਾਲ ਪੀਲਾ ਆਦਿ) ਰੰਗਤ, ਲੀਲਾ, ਖੇਲ੍ਹ, ਚੋਜ, ਤੇਵਰ, ਸੁਭਾ, ਧਨ ਆਦਿ । ੨੦.੧, ੬੧.੨, ੭੩.੪, ੭੬.੧, ੮੫.੩, ੮੮.੧, ੯੪.੧, ੧੦੩.੩, ੧੧੨.੨, ੧੩੧.੧, ੧੩੨.੩, ੧੩੪.੩, ੧੫੫.੩, ੧੫੬.੧, ੧੫੮.੧, ੧੬੧.੧, ੧੬੫.੪, ੧੬੯.੨, ੧੭੦.੧. ੧੯੪.੨, ੨੦੬.੪ ੨੦੯.੨, ੨੧੧.੨, ੨੧੫.੪, ੨੫੮.੩, ੨੬੦.੧, ੨੬੫.੧, ੨੮੪.੨, ੩੦੩.੪, ੪੦੦.ਸ.ਛੰ.੩, ੪੪੩.੩, ੪੪੯.੩, ੪੬੦.੧, ੪੭੪.੧, ੪੯੨.੧, ੫੩੩.੧, ੫੭੪.੧, ੫੭੯.੩, ੫੮੯.੪, ੬੨੦.੧

ਰੰਗਨ : ਵੇਖੋ ਰੰਗ । ਰੰਗ ਦਾ ਬਹੁ ਵਚਨ । ੧੩੪.੩

ਰੰਗੀਲੀ : (ਹਿੰ.) (रंगीली) ਵਿ.—ਰਸਿਕਾ, ਸੁੰਦਰੀ, ਰਸੀਲੀ, ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀ, ਅਨੁਰਾਗੀ ਆਦਿ । ੨੦੯.੨

ਰੰਗੀਲੇ : (ਹਿੰ.) (रंगीले) ਵਿ.—ਰਸਿਕ, ਮੌਜੀ, ਸੁੰਦਰ, ਖੂਬਸੂਰਤ, ਬਾਂਕਾ ਆਦਿ । ੮੮.੧, ੯੪.੧, ੧੯੪.੨

ਰਘੁਪਤਿ : (ਸੰ.) (रघुपति) ਸੰਗਿਆ—ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਚੰਦਰ ਦਾ ਇਕ ਨਾਮ, ਰਘੂਕੁਲ ਸ਼ਿਰੋਮਣੀ, ਰਾਮ। ੧੦੩.੨

ਰਘੁਬੰਸੀ : (ਸੰ.) (रघुवंशी) ਵਿ.—ਰਘੂ ਦੇ ਵੰਸ਼ ਵਿਚ ਉਤਪੰਨ. ਖੱਤਰੀਆਂ ਦੀ ਇਕ ਜਾਤ। ੪੪.੩

ਰਚ : (ਸੰ.) (रच्) ਧਾਤੁ, ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ, ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ, ਬਨਾਉਣਾ, ਰਚਨਾ ਕਰਨਾ, ਅਯੋਜਨ ਕਰਨਾ, ਰਚਾਉਣਾ, ਰਚ ਮਿਚ ਜਾਣਾ, ਲੀਨ ਹੋ ਜਾਣਾ ਆਦਿ। ੭.ਛੰ.੩

ਰਚੰਕ : (ਹਿੰ.) (रंचक) ਵਿ.— ਅਲਪ, ਨਿਮਨ, ਥੋੜ੍ਹਾ, ਤਨਿਕ, ਰਤਾ ਕੁ, ਜ਼ਰਾ ਕੁ ਆਦਿ। ੩੬੪.੩, ੫੦੬.੩

ਰਚਤ : ਵੇਖੋ ਰਚ। ਰਚਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ਸੰਗਿਆ—ਚਾਂਦੀ। ੩੩੦.੩, ੫੭੭.੧, ੬੨੪.੧

ਰਚਨ : (ਸੰ.) (रचन)—ਰਚਣ ਮਿਚਣ ਜਾਂ ਲੀਨ ਹੋਣ ਦਾ ਭਾਵ ਅਥਵਾ ਕ੍ਰਿਆ। ਵੇਖੋ ਰਚ। ੭.ਛੰ.੩, ੪੯.੧, ੧੩੦.੩, ੨੦੩.੨, ੨੩੨.੧, ੨੪੪.੧, ੪੩੨.੩

ਰਚਨਾ : (ਸੰ.) (रचना) ਇ.—ਰਚਣ ਜਾਂ ਉਤਪੰਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਜਾਂ ਭਾਵ, ਸਿਰਜਤ ਜਾਂ ਨਿਰਮਿਤ ਵਸਤੂ, ਪਦਾਰਥ ਕਾਰਜ, ਉਦਮ, ਸੰਸਾਰ, ਜਗ ਰਚਨਾ। ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਵਿਧਾਨ ਕਰਨਾ, ਨਿਸਚਤ ਕਰਨਾ। ੫੪.੨, ੨੩੨.੧, ੨੭੪.੧, ੨੭੫.੧, ੨੮੨.੪, ੩੪੨.੧, ੩੭੫.੨

ਰਚਿ : ਵੇਖੋ ਰਚ। ੬੨੭.੪

ਰਚਿਤ : ਵੇਖੋ ਰਚਤ। ੩੪੬.੧, ੩੮੪.੧, ੩੮੫.੨, ੪੦੫.੨, ੫੩੧.੨

ਰਚਿਯੋ : ਵੇਖੋ ਰਚ। ਰਚਿਆ ਹੈ, ਰਚ ਦਿਤਾ ਗਿਆ। ੫੪.੧, ੪੯੨.੧

ਰਚੇ : ਵੇਖੋ ਰਚ। ਰਚਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੩੮੪.੧

ਰਚੈ : ਵੇਖੋ ਰਚ। ਰਚਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੬੩੭.੧

ਰਜ : (ਸੰ.) (रजस्) ਸੰਗਿਆ—ਰਜੋ ਗੁਣ, ਧੂੜ, ਰਾਖ, ਧੂਲ। ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਰੱਜਣਾ, ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਣਾ। ੭.ਛੰ.੩, ੯੧.੨, ੧੫੭.੩, ੧੭੧.੧, ੧੮੦.੧, ੧੯੩.੧, ੨੪੯.੪, ੨੫੯.੨, ੨੭੨.੧, ੨੮੫.੨, ੨੯੦.੩, ੨੯੫.੧, ੩੯੬.੨, ੪੦੧.ਸ. ਛੰ.੧, ੪੧੬.੪ ੪੨੧.੪, ੪੨੯.੧

ਰਜਨੀ : (ਸੰ.) (रजनि, रजनी) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਰਾਤ, ਰਾਤਰੀ, ਨਿਸ਼ਾ, ਫੁੱਲ, ਹਲਦੀ, ਪਹਾੜੀ, ਲਾਖ, ਨਦੀ। ੨੧੨.੨, ੩੧੧.੧, ੫੮੯.੨, ੬੫੯.੨, ੬੬੦.੩

ਰਜਿੰਦ : (ਸੰ.) (राजेंद्र) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਰਾਜਾ ਇੰਦ੍ਰ, ਭੇਤ ਦੇਣ ਵਾਲਾ, ਰਾਜਿਆਂ ਦਾ ਰਾਜਾ, ਭੂਮੀਆਂ, ਜਗੀਰਦਾਰ । ੪੬੪.੨

ਰਟਤ : (ਸੰ.) (रट्) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਬਾਰ ਬਾਰ ਉਚਾਰਨਾ, ਜ਼ਬਾਨੀ ਯਾਦ ਕਰਨ ਲਈ ਬਾਰ ਬਾਰ ਬੋਲਣਾ । ਰਟਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ । ੬੨੧.੩, ੬੨੨.੩

ਰਤਨਾ : (ਸੰ.) (रत्नम्) ਸੰਗਿਆ—ਜਵਾਹਰ, ਕੀਮਤੀ ਪੱਥਰ, ਮਾਣਕ, ਉਤਮ ਪਦਾਰਥ, ਬਹੁਮੁੱਲੀ ਵਸਤੂ, ਚੌਦਾ ਰਤਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਰਤਨ । ੬੧.੩, ੬੭.੧, ੭੬.੨, ੧੨੬.੨, ੧੬੨.੨, ੨੭੫.੪, ੨੯੦.੨, ੪੫੫.੧, ੪੭੫.੨, ੪੭੯.੧, ੫੭੦.੨, ੫੮੮.੧, ੫੮੯.੪

ਰਤਨੈ : ਵੇਖੋ ਰਤਨ । ਰਤਨ ਦਾ ਬਹੁ ਵਚਨ । ੬੭੫.੪

ਰਤਿ : (ਸੰ.) (रतिः) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਕਾਮਦੇਵ ਦੀ ਪਤਨੀ ਰਤੀ, ਪ੍ਰੇਮ, ਉਲਾਸ, ਖੁਸ਼ੀ, ਪ੍ਰੀਤ, ਸੁਭਾਗ, ਰਹੱਸ, ਗੁਪਤ ਭੇਦ, ਵੇਖੋ ਰਤੀ । ੯.੩, ੩੨੩.੨, ੪੨੪.੩, ੬੫੯.੧

ਰਤੀ : (ਸੰ.) (रिक्तिका) ਵਿ—ਰਤਾ ਕੁ, ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿੰਨਾ, ਜ਼ਰਾ ਜਿੰਨਾ, ਅਲਪ, ਘੱਟ । ਵੇਖੋ ਰਤਿ । ੨੨੯.੩

ਰਥ : (ਸੰ.) (रथः) ਸੰਗਿਆ—ਵਾਹਨ, ਘੋੜਿਆਂ ਆਦਿ ਦੁਆਰਾ ਯੁੱਧ ਜਾਂ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਦੁਪਹੀਆ ਜਾਂ ਚਾਰ ਪਹੀਆ ਵਾਲਾ ਵਾਹਨ । ਸਰੀਰ, ਪੈਰ, ਸ਼ਤਰੰਜ ਦਾ ਮੋਹਰਾ । ੩੧੩.੨

ਰਨਜੀਤ : (ਹਿੰ.) (रण + जिति) ਵਿ.—ਜੰਗ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲਾ, ਵਿਜਈ । ੬੧੭.੩

ਰੰਮ : (ਸੰ.) (रमा) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸੁੰਦਰ, ਲੱਛਮੀ, ਮਨੋਹਰ । ੬੪੯.੧

ਰਮਤ : (ਸੰ.) (रमण) ਕ੍ਰਿ.—ਰਮਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਰਮਦਾ ਹੈ, ਵਿਲਾਸ ਜਾਂ ਕ੍ਰੀੜਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਮੈਥੁਨ ਕਰਨਾ, ਸੰਭੋਗ ਕਰਨਾ ਆਦਿ । ੩੮੪.੨, ੪੧੩.੩,, ੫੧੯.੧, ੫੨੬.੩

ਰਮਤਾ : ਵੇਖੋ ਰਮਤ । ਰਮਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਘੁੰਮਣ ਫਿਰਨ ਵਾਲਾ, ਮਸਤ ਮੌਲਾ । ੫.ਦੋ, ੨, ੫.ਛੰ.੧, ੫.ਛੰ.੪

ਰਮਨੀ : (ਸੰ.) (रमणी) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਸੁੰਦਰ ਇਸਤ੍ਰੀ, ਇਸਤ੍ਰੀ । ੫੧੯.੧

ਰਮਾ : (ਸੰ.) (रमा) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਲਛਮੀ, ਧਨ, ਇਸਤ੍ਰੀ । ੬੪੯.੧

ਰਮੈ : (ਸੰ.) (रमणम्)—ਵਿਲਾਸ ਕਰਨਾ, ਭੋਗ ਵਿਲਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਸੰਭੋਗ ਕਰਨ ਵਾਲਾ । ੪੪੦.੨

ਰਵਨ : (ਹਿੰ.) (रमण) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਪਤੀ, ਸੁਆਮੀ, ਰਵਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਰਮਣ । ੭੪.੪ ੯੧.੧, ੨੯੧.੩, ੬੩੬.੪

ਰਵਿ : (ਸੰ.) (रवि) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸੂਰਜ, ਅਗਨੀ, ਨਾਇਕ, ਲਾਲ, ਅਸ਼ੋਕ ਰੁੱਖ ਆਦਿ । ੧੩੪.੪, ੧੬੦.੩, ੨੦੭.੪, ੨੬੬.੧, ੨੬੬.੨, ੨੬੭.੧, ੨੯੬.੧, ੪੭੭.੨, ੪੯੬.੧

ਰਵਿਦਾਸ : ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਰਵਿਦਾਸ ਭਗਤ ਜੋ ਕਿ ਕਾਸ਼ੀ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਰਾਮਾਨੰਦ ਦਾ ਚੇਲਾ ਸੀ। ੬੩੨.੪

ਰਲ : ਅ. ਕ੍ਰਿ.—ਰੁਲਣਾ, ਰਲ ਕੇ, ਘੁਲ ਮਿਲ ਜਾਣਾ, ਇਕੱਠੇ ਹੋਣਾ। ੩੩੭.੧, ੩੩੮.੧, ੩੩੯.੧—੩੩੯.੪

ਰਾਇ : (ਸੰ) (राजक) ਸੰਗਿਆ—ਰਾਏ, ਰਾਓ, ਉਪਰਾਜ, ਛੋਟਾ ਰਾਜ, ਗੋਵਿੰਦ ਰਾਇ, ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣ। ੧੬੦.੩

ਰਾਸ : (ਸੰ.) (राशि रास) ਸੰਗਿਆ—ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤਾਰਾ ਸਮੂਹ ਖੁਸੀ, ਅਨੰਦ ਪੂੰਜੀ, ਮੂਲ ਧਨ, ਪੂੰਜੀ। ੨੯੦.੧

ਰਾਹੁ : (ਸੰ.) (राहु) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਪੁਰਾਣਾ ਅਨੁਸਾਰ ਨੌ ਗ੍ਰਹਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਗ੍ਰਹਿ। ੨੯੬.੧, ੪੫੦.੪, ੪੭੭.੨

ਰਾਖ : (ਹਿੰ.) (राख) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਜਲੇ ਜਾ ਸੜ੍ਹੇ ਪਦਾਰਥ ਦੀ ਬਾਕੀ ਸਮੱਗਰੀ, ਸੁਆਹ। ਕ੍ਰਿ. ਰੱਖਣਾ। ੩੧੮.੩, ੩੧੯.੨, ੩੨੦.੧; ੩੨੦.੨, ੩੭੯.੨, ੫੧੦.੩, ੬੭੫.੩

ਰਾਖਈ : ਕ੍ਰਿ.—ਰੱਖਣਾ, ਰਖਿਆ ਕਰਨਾ, ਰਖਵਾਲੀ ਕਰਨਾ, ਰੋਕ ਕੇ ਰਖਣਾ। ੧੫੫.੩, ੬੦੭.੧

ਰਾਖਤ : ਕ੍ਰਿ.—ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਰਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਰਖਵਾਲੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ੩੫੮.੧, ੩੬੭.੩, ੪੮੦.੪, ੪੮੧.੩, ੬੦੬.੨

ਰਾਖਨਹਾਰ : (ਸੰ.) (रक्षणम्) ਵਿ.—ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ, ਰਖਵਾਲਾ. ਰੱਖਿਅਕ, ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਜੋ ਹੱਥ ਦੇ ਕੇ ਰਖਦਾ ਹੈ। ੨੨੧.੩

ਰਾਖਯੋ : ਵੇਖੋ ਰਾਖਿ। ਰੱਖਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੨੧੩.੨, ੪੩੬.੨, ੫੦੫.੩

ਰਾਖਿ : (ਸੰ.) (रक्षणम्) ਕ੍ਰਿ.—ਰੱਖਣਾ, ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ, ਰਖਵਾਲੀ ਕਰਨਾ, ਰੋਕਣਾ ਆਦਿ। ਵੇਖੋ ਰਾਖਾ। ੩੧੭.੨, ੪੪੧.੪

ਰਾਖੀ : ਵੇਖੋ ਰਾਖਿ। ਰੱਖੀ, ਰੱਖਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ਸੰਗਿਆ—ਰਕਸ਼ਾ ਬੰਧਨ, ਰੱਖੜੀ। ੧੪੪.ਤ.ਛੰ.੧, ੨੩੨.੨, ੩੩੨.੨

ਰਾਖੀਅਤ : ਵੇਖੋ ਰਾਖਿ। ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ੫੬੨.੪

ਰਾਖੀਅਤਿ : ਵੇਖੋ ਰਾਖਿ। ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ੨੩੧.੧

ਰਾਖੀਐ : ਵੇਖੋ ਰਾਖਿ। ਰਖੀਐ। ੨੨੧.੧, ੩੯੮.੧, ੪੧੦.੨, ੫੦੬.੨, ੫੧੪.੨, ੫੩੨.੧, ੫੭੦.੩, ੫੮੫.੧, ੫੯੬.੨

ਰਾਖੀਏ : ਵੇਖੋ ਰਾਖਿ। ਰੱਖੀਏ ੫੧੪.੧

ਰਾਖੇ : ਵੇਖੋ ਰਾਖਿ। ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਵਿ.—ਰਾਖਾ ਦਾ ਬਹੁ ਵਚਨ, ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ, ਰਖਵਾਲੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਰਖਿਅਕ। ੨੧੯.੩, ੪੩੫.੩, ੫੩੬.੩, ੫੬੮.੧

ਰਾਖੈ : ਵੇਖੋ ਰਾਖਿ। ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ੬੧.੧, ੭੮.੪, ੮੨.੩, ੧੧੧.੩, ੧੨੧.੨, ੧੩੪.੩, ੨੨੧.੧, ੨੫੯.੧, ੨੮੧.੨, ੩੫੩.੧, ੩੬੯.੧, ੩੬੯.੪, ੩੯੪.੧, ੪੪੬.੩, ੪੯੧.੧, ੫੪੭.੪, ੫੫੩.੨, ੫੯੩.੧, ੬੦੦.੧, ੬੦੭.੩

ਰਾਗ : (ਸੰ.) (राग) ਸੰਗਿਆ—ਪ੍ਰੇਮ, ਅਨੁਰਾਗ, ਮੈਥੁਨ, ਸਬੰਧੀ ਭਾਵਨਾ, ਆਨੰਦ, ਸੰਗੀਤ ਦਾ ਰਾਗ, ਰੰਜਕ ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਆਦਿ। ੨.ਛੰ.੨, ੧੩.੩, ੫੨.੪, ੯੬.੩, ੧੧੨.੩, ੧੧੬.੨, ੧੩੧.੨, ੧੪੬.੩, ੧੮੫.੨, ੧੮੮.੩, ੨੫੪.੩, ੨੫੫.੩, ੨੬੫.੩, ੨੭੫.੩, ੨੮੫.੩, ੩੪੧.੨, ੩੫੨.੩, ੩੭੬.੩, ੪੦੦ਸ.ਛੰ.ਛ, ੪੪੯.੨, ੪੭੪.੨, ੪੭੫.੩, ੪੮੨.੩, ੫੦੦.੩, ੫੩੩.੧, ੫੭੪.੨, ੫੮੦.੨, ੫੮੬.੩, ੬੦੦.੨, ੬੨੦.੩, ੬੭੫.੧

ਰਾਗਨ : ਰਾਗ ਦਾ ਬਹੁ ਵਚਨ। ੩੭੬.੩

ਰਾਗਨਿ : (ਸੰ.) (रागिणी)—ਰਾਗ ਦਾ ਬਹੁ ਵਚਨ, ਸੰਗੀਤ ਵਿਚਾਰਕਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਰਾਗਾਂ ਦੀਆ ਪਤਨੀਆਂ ਮੰਨੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ੨.ਛੰ.੨

ਰਾਗਨੀ : (ਸੰ.) (रागिणी)—ਰਾਗ ਦਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਲਿੰਗ, ਰਾਗਾਂ ਦੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ। ੨੮੫.੩, ੩੪੧.੨, ੫੮੦.੨, ੬੦੦.੨

ਰਾਗੀ : (ਸੰ.) (रागिन्) ਵਿ—ਅਨੁਰਾਗੀ, ਪ੍ਰੇਮੀ, ਕਾਮੀ, ਰਾਗ ਗਾਉਣ ਵਾਲਾ, ਗਵਈਆ। ੬੭੫.੧

ਰਾਚਹੁ : (ਸੰ.) (रज्) ਕ੍ਰਿ.—ਰਚਣਾ, ਰਚ ਮਿਚ ਜਾਣਾ, ਇਕਮਿਕ ਹੋਣਾ, ਲਿਵਲੀਨ ਹੋਣਾ। ੫੯੨.੪

ਰਾਚੈ : ਕ੍ਰਿ.—ਰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਰਚਦਾ ਹੈ, ਰਲਦਾ, ਮਿਲਦਾ, ਘੁਲਦਾ ਆਦਿ। ੪੧੨.੨

ਰਾਜ : (ਸੰ.) (राज्यम्) ਸੰਗਿਆ—ਰਾਜ ਸਾਧਨ, ਹਕੂਮਤ, ਬਾਦਸ਼ਾਹਤ, ਪ੍ਰਭੁਤਵ, ਪੂਰਣ ਅਧਿਕਾਰ। ੪੬.੧, ੪੬.੪, ੧੨੦.੩, ੨੪੬.੧, ੨੬੫.੨, ੩੦੪.੨, ੪੪੧.੩, ੪੭੩.੪, ੪੭੫.੪, ੪੭੬.੧, ੪੯੭.੪, ੫੨੬.੨, ੫੬੩.੧, ੬੧੯.੪, ੬੭੪.੨

ਰਾਜਤ : (ਸੰ.) (राजत) ਵਿ.—ਰਜਤ ਚਾਂਦੀ ਦਾ ਬਣਿਆ। ਕ੍ਰਿ.—ਬਿਰਾਜਤ, ਸਥਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ੬੧੯.੧

ਰਾਜਨ : (ਸੰ.) (राजन्) ਸੰਗਿਆ—ਰਾਜਾ, ਨਰੇਸ਼, ਬਾਦਸ਼ਾਹ, ਹਾਕਮ। ੩੭੬.੩

ਰਾਜਦਾਰ : (ਸੰ.) (राजद्वार) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਰਾਜੇ ਦਾ ਦੁਆਰ, ਰਾਜ ਮਹੱਲ ਦੀ ਡਿਓੜੀ, ਕਚਹਿਰੀ। ੩੧੦.੩. ੪੬੪.੩

ਰਾਜਨੀਤਿ : (ਸੰ.) (राजनीति) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਰਾਜ ਦੀ ਉਹ ਨੀਤੀ ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਰਜਾ ਦਾ ਸ਼ਾਸਨ ਤੇ ਪਾਲਨ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚਾ ਰਾਜ ਵਿਵਹਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ੨੪੬.੩, ੩੫੧.੩, ੩੫੪.੨, ੪੧੮.੨, ੪੮੭.੪

ਰਾਜਾ : (ਸੰ.) (राजन्) ਸੰਗਿਆ— ਸ਼ਾਸਕ, ਬਾਦਸ਼ਾਹ, ਭੂਪ, ਕਿਸੇ ਇਲਾਕੇ ਦਾ ਖੁਦਮੁਖ਼ਤਿਆਰ ਸ਼ਾਸਕ। ੧੨੦.੧, ੪੧੮.੨; ੫੧੯.੧

ਰਾਜਾਨ : ਵੇਖੋ ਰਾਜਾ। ਮਹਾਰਾਜਾ, ਰਾਜਿਆਂ ਦਾ ਰਾਜਾ। ੬੧੯.੧

ਰਾਜੀ : (ਸੰ.) (राजी) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਪੰਕਤੀ, ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਕਤਾਰ, (ਅ.) ਵਿ.—ਖੁਸ਼, ਪ੍ਰਸੰਨ, ਸਤੁੰਸ਼ਟ, ਸਹਿਮਤ ਆਦਿ। ੪੦੩.੨

ਰਾਤ : (ਸੰ.) (रात्रि:) ਸੰਗਿਆ—ਰਾਤ, ਨਿਸ਼ਾ, ਰਜਨੀ। ੩੫੧.੧, ੫੪੨.੨

ਰਾਧੇ : (ਸੰ.) (रध्) ਕ੍ਰਿ.—ਭੋਜਨ ਬਨਾਉਣਾ, ਪਕਾਉਣਾ, ਰਿੰਨਣਾ, ਤਿਆਰ ਕਰਣਾ। ੧੨੧.੩

ਰਾਨੀ : (ਸੰ.) (राज्ञी) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਰਾਜੇ ਦੀ ਪਤਨੀ, ਸਵਾਮਿਨੀ, ਮਾਲਕਿਨ, ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਆਦਰ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ। ੧੨੦.੨

ਰਾਮ : (ਸੰ.) (राम) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਜਿਸ ਵਿਚ ਯੋਗੀਜਨ ਰਮਣ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ, ਸਰਬ ਵਿਆਪੀ ਕਰਤਾਰ, ਪਰਸਰਾਮ, ਸੂਰਜਵੰਸ਼ੀ ਰਾਜਾ ਦਸ਼ਰਥ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਆਦਿ। ੫.ਸ.੨, ੫.ਦ.੨, ੫.ਛੰ.੧, ੫.ਛੰ.੪, ੬.ਛੰ.੪, ੪੪.੩, ੧੫੪.੨, ੧੫੪.੩, ੩੯੬.੩

ਰਾਮ ਨੌਮੀ : (ਸੰ.) (रामनवमी) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਚੇਤਸੁਦੀ ਨਵਮੀ ਜੋ ਰਾਮਚੰਦਰ ਜੀ ਦੀ ਜਨਮ ਤਿਥੀ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ੪੮੪.੩

ਰਾਵਰੀ : ਸਰਵ:—ਆਪਦਾ, ਆਪਦੀ, ਤੁਹਾਡੀ ਆਦਿ। ੨੨੦.੪

ਰਿਸ : (ਸੰ.) (रुष्) ਧਾਤੂ :—ਮਾਰ ਸੁਟਣਾ, ਦੁੱਖ ਦੇਣਾ, ਵੱਖ ਕਰਨਾ, (ਹਿੰ.) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਕ੍ਰੋਧ, ਗੁੱਸਾ। ੬੬੪.੨

ਰਿਸਾਇ : ਵੇਖੋ ਰਿਸ। ਕ੍ਰਿ ਵਿ.—ਗੁੱਸਾ ਕਰਕੇ; ਗੁੱਸੇ ਹੋ ਕੇ, ਕ੍ਰੋਧ ਕਰੇਗਾ। ੬੧੮.੨, ੬੫੬.੧, ੬੬੩.੧

ਰਿਸਾਏ : ਵੇਖੋ ਰਿਸਾਇ। ੪੯੪.੧

ਰਿਸੀਸ਼ਵਰਾਦਿ : ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਰਿਸ਼ੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਿਸ਼ੀ। ੫੪੩.੨

ਰਿਝਾਇ : (ਸੰ.) (रञ्ज्) ਕ੍ਰਿ.—ਰਿਝਾਉਣਾ, ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰਨਾ, ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨਾ, ਮੋਹਿਤ ਕਰਨਾ। ੬੪੨.੩

ਰਿਝਾਵੈ : ਵੇਖੋ ਰਿਝਾਇ। ੫੯੪.੩

ਰਿਣ : (ਸੰ.) (ऋण) ਸੰਗਿਆ—ਉਧਾਰ ਕਰਣਾ, ਕਰਜ਼ ਲੈਣ ਵਾਲਾ, ਜਲ, ਕਿਲ, ਦੁਰਗ, ਡਿਉਟੀ ਆਦਿ। ੪੦੩.੩

ਰਿਦ : (ਸੰ.) (हृदय) ਸੰਗਿਆ—ਛਾਤੀ, ਮਨ, ਦਿਲ, ਹਿਰਦਾ। ੩੮੦.੪

ਰਿਦੰਤਰ : (ਸੰ.) (हृद्+अन्तर)—ਹਿਰਦੇ ਅੰਦਰ, ਦਿਲ ਵਿਚ, ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ। ੪੨੫.੨

ਰਿਦਾ : ਵੇਖੋ ਰਿਦ। ਹਿਰਦਾ। ੬੬੭.੪

ਰਿਦੇ : (ਸੰ.) (हृदयेम्)—ਹ੍ਰਿਦਯੇ, ਹ੍ਰਿਦਯ ਵਿਚ, ਦਿਲ ਵਿਚ ਵਿ.—ਮਨ ਭਾਵਨ। ੨੨.੧, ੪੨.੩, ੪੨.੪, ੬੮.੨, ੧੦੪.੨, ੧੩੭.੨, ੧੩੯.੨, ੧੪੯.੨, ੧੫੦.੧, ੧੭੮.੧, ੧੮੧.੨, ੧੮੯.੧, ੧੯੦.੨, ੨੦੦.੨, ੨੧੪.੩, ੨੧੮.੧, ੨੨੬.੧, ੨੭੬.੧, ੨੭੬.੩, ੩੦੮.੩, ੩੨੯.੧, ੩੬੪.੧, ੪੨੪.੩, ੪੩੯.੩, ੪੪੪.੪, ੪੭੮.੨, ੫੦੩.੧, ੫੦੫.੧, ੫੧੧.੧, ੫੨੭.ਸ.੨, ੫੪੭.੨, ੫੫੧.੩, ੫੫੩.੨, ੬੨੦.੪, ੬੨੮.੨, ੬੩੮.੪, ੬੫੩.੩

ਰਿਧਿ : (ਸੰ.) (ऋद्धिः) ਸੰਗਿਆ—ਵਿਭੂਤੀ, ਸੰਪਦਾ, ਕਾਮਯਾਬੀ, ਸਫ਼ਲਤਾ, ਉਨਤੀ, ਤਰਕੀ ਆਦਿ। ੭੨.੨, ੧੯੨.੨, ੨੪੮.੩, ੪੭੮.੪, ੬੧੨.੧

ਰਿਧੀ : ਵੇਖੋ ਰਿਧਿ। ੧੩੧.੩

ਰਿਨ : (ਸੰ.) (ऋणिन्) ਸੰਗਿਆ—ਰਿਣੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਕਰਜ਼ ਹੋਵੇ, ਕਰਜ਼ਈ। ਵੇਖੋ ਰਿਣ ੬੩੬.੨

ਰਿਪੁ : (ਸੰ.) (रिपुः) ਸੰਗਿਆ—ਵੈਰੀ, ਦੁਸ਼ਮਨ, ਸ਼ਤ੍ਰੂ ਆਦਿ। ੨੦੭.੩, ੩੫੯.੩

ਰੀਸ : (ਹਿੰ.) (ईर्षा) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਦੂਸਰੇ ਦਾ ਲਾਭ ਜਾਂ ਉਨਤੀ ਵੇਖ ਕੇ ਉਸਦੇ ਬਰਾਬਰ ਕਰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਤੁਲਨਾ, ਬਰਾਬਰੀ। ੫੩੯.੨

ਰੀਝਕੈ : ਵੇਖੋ ਰਿਝਾਇ। ਰੀਝਕੇ, ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਕੇ। ੫੯੪.੩

ਰੀਝਤ : ਵੇਖੋ ਰਿਝਾਇ। ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਣਾ। ੫੭੬.੧

ਰੀਝਾਇ : ਵੇਖੋ ਰਿਝਾਇ। ੬੦੭.੧

ਰੀਝਾਇਓ : ਵੇਖੋ ਰਿਜਾਇ। ਰਿਝਾਉਣਾ, ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰਨਾ। ੫੧੦.੪

ਰੀਝਾਈਐ : ਵੇਖੋ ਰਿਝਾਇ। ਰੀਝਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰੀਏ। ੬੦੨.੧

ਰੀਝਾਵੈ : ਵੇਖੋ ਰਿਝਾਇ, ਰੀਝਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ੫੧੦.੪

ਰੀਝਿ : ਵੇਖੋ ਰਿਝਾਇ। ੫੬੬.੪

ਰੀਝੈ : ਵੇਖੋ ਰਿਝਾਇ। ੬੦੭.੧

ਰੀਤ : (ਸੰ.) (रिक्त)—ਸੰਸਾਰਕ ਵਾਸ਼ਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਰਹਿਤ। ੪੨.੩, ੪੬.੪, ੮੩.੨, ੮੪.੪, ੧੪੫.ਝ.ਛੰ.੨, ੩੩੦.੨, ੫੦੦.੩

ਰੀਤਿ : (ਸੰ.) (रीति) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਢੰਗ, ਰਸਮ, ਰਿਵਾਜ਼, ਕਾਇਦਾ, ਸੁਭਾਅ, ਸ਼ੈਲੀ, ਪਰੰਪਰਾ, ਦਸਤੂਰ। ੩੫੪.੨, ੪੮੭.੪. ੪੯੨.੩, ੬੨੭.੪

ਰੀਤੋਂ : (ਹਿੰ.) (रिक्त) ਵਿ.—ਖਾਲੀ ਹੋਇਆ, ਮਹਿਰੂਮ ਹੋਇਆ । ੬੯.੪, ੩੦੮.੩

ਰੀਨ : (ਸੰ.) (रेणु) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਧੂਲ, ਮਿੱਟੀ, ਖ਼ਾਕ, ਬਾਲੂ, ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਆਦਿ । ੧੪੭.੪

ਰੁਆਇਕੈ : ਕ੍ਰਿ:—ਰੁਆਕੇ, ਰੁਦਨ ਕਰਾਉਣਾ । ੪੩੮.੧

ਰੁਚਿਤ : (ਸੰ.) (रुचित) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਮਿੱਠੀ ਚੀਜ਼, ਇੱਛਾ, ਅਭਿਲਾਸ਼ਾ, ਵਿ.—ਜਿਸ ਨੂੰ ਜੋ ਚੰਗਾ ਲਗਦਾ ਹੋਵੇ, ਮਨ ਭਾਉਂਦਾ । ੩੨.੩, ੬੦੦.੩

ਰੁਣਝੁਣ : ਸੰਗਿਆ—ਆਨੰਦ ਦੀ ਧੁਨੀ, ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਕੋਲਾਹ, ਰਣਤਕਾਰ । ੨੯.੩, ੨੨੨.੩

ਰੁਤ : ਵੇਖੋ ਰੁਤਿ । ੪੭੧.੩

ਰੁਤਿ : (ਸੰ.) (ऋतु) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਮੌਸਮ, ਸਾਲ ਦੇ ਇਕ ਹਿੱਸੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ (ਗਰਮੀ, ਸਰਦੀ, ਬਸੰਤ, ਵਰਸ਼ਾ, ਸਰਦ ਰੁੱਤ ਆਦਿ ।) ੧੫੯.੨, ੩੪੫.੧, ੪੮੪.੨

ਰੁਦਨ : (ਸੰ.) (रोदन) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਰੋਣਾ, ਵਿਰਲਾਪ ਕਰਨਾ । ੨੧੦.੩, ੩੯੨.੩; ੪੧੪.੩

ਰੁਧਿਰ : (ਸੰ.) (रुधिर) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਲਹੂ, ਖ਼ੂਨ, ਲਾਲ ਰੰਗ, ਕੇਸਰ, ਮੰਗਲ ਗ੍ਰਹਿ, ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਰਤਨ । ੩੬੫.੨, ੪੨੫.੪

ਰੁਨਝੁਨ : ਵੇਖੋ ਰੁਣਝੁਣ । ੧੭੨.੩, ੨੭੧.੩, ੨੮੪.੩

ਰੁਪਈਆ : (ਸੰ.) (रौप्या) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਚਾਂਦੀ, ਚਾਂਦੀ ਦਾ ਸਿੱਕਾ, ਭਾਰਤ ਦਾ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਸਿੱਕਾ । ੪੭੯.੧

ਰੂਠਿ : (ਸੰ.)(रुष्ट) ਵਿ.—ਕ੍ਰੋਧ ਸਹਿਤ ਰੁਸਣਾ, ਕੁਪਿਤ, ਨਾਰਾਜ਼, ਅਪ੍ਰਸੰਨ । ੫੪੮.੩

ਰੂਠੀ : ਵੇਖੋ ਰੂਠਿ । ੧੯੧.੨

ਰੂਪ : (ਸੰ.) (रूपम्) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸ਼ਕਲ. ਸੂਰਤ, ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ, ਦੇਹ, ਸਰੀਰ, ਦਸ਼ਾ, ਅਵਸਥਾ, ਸਮਾਨ; ਚਿੰਨ, ਲੱਛਨ, ਰੂਪਕ ਆਦਿ । ੩.ਛੰ.੧, ੨੦.੧, ੩੬.੧, ੩੬.੨, ੩੭.੨, ੩੮.੨, ੩੯.੨, ੩੯.੩, ੬੬.੨, ੮੦.੩. ੮੧.੩, ੯੮.੪, ੧੦੬.੪, ੧੧੨.੨, ੧੧੪.੧, ੧੧੪.੨, ੧੨੧.੩, ੧੨੨.੧, ੧੨੪.੩, ੧੩੧.੧, ੧੩੮.੧, ੧੩੯.੧, ੧੫੧.੪, ੧੬੦.੩, ੧੬੩.੨, ੧੬੬.੨, ੧੬੬.੩, ੨੦੪.੧, ੨੦੬.੪, ੨੧੦.੧, ੨੧੧.੨, ੨੧੩.੩, ੨੧੯.੪, ੨੨੦.੧, ੨੨੨.੨, ੨੨੬.੧, ੨੪੨.੪, ੨੫੪.੨, ੨੫੯.੨, ੨੬੦.੧, ੨੬੫.੧, ੨੭੪.੪, ੨੮੪.੨, ੨੮੫.੩, ੩੦੩.੧, ੩੩੫.੨, ੩੩੮.੨, ੩੪੦.੪, ੩੪੨.੪,

੩੪੫.੨, ੩੫੨.੧, ੩੫੩.੪, ੩੫੪.੨, ੩੫੯.੩, ੩੬੩.੩, ੩੮੫.੧, ੪੨੯.੩, ੪੩੧.੪, ੪੩੨.੧, ੪੪੩.੩, ੪੪੯.੩, ੪੬੨.੬, ੪੬੭.੧, ੪੭੪.੧, ੫੩੩.੧, ੫੪੩.੪, ੫੪੭.੧, ੫੫੧.੪, ੫੫੮.੩, ੫੭੦.੧, ੫੭੦.੨, ੫੭੪.੧, ੫੭੯.੩, ੫੮੯.੪, ੫੯੭.੩, ੬੦੦.੧, ੬੦੩.੨, ੬੦੭.੧, ੬੧੨.੨, ੬੨੦.੧, ੬੨੧.੧, ੬੨੨.੧, ੬੪੦.੧, ੬੪੩.੪, ੬੪੬.੧, ੬੪੯.੨, ੬੫੦.੧, ੬੫੫.੧, ੬੬੬.੧, ੬੬੯.੧

ਰੂਪਵੰਤ : (ਸੰ.) (रूपवत्) ਵਿ.—ਸੁੰਦਰ, ਰੂਪਵਾਨ, ਸੋਹਣਾ । ੬੦੭.੧

ਰੂਪੋ : (ਸੰ.) (रूप्य) ਸੰਗਿਆ—ਚਾਂਦੀ, ਘਟੀਆ ਚਾਂਦੀ, ਚਿੱਟਾ ਘੋੜਾ, ਚਿੱਟਾ ਬੈਲ ਆਦਿ । ੫੯੭.੨

ਰੇਖ : (ਸੰ.) (रेखा) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਰੇਖਾ, ਲਕੀਰ, ਚਿੰਨ੍ਹ, ਨਿਸ਼ਾਨ, ਗਿਣਤੀ, ਹੀਰੇ ਦਾ ਪੰਜ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ । ੧੫੪.੨, ੨੯੭.੧, ੨੯੭.੨, ੩੪੨.੪, ੩੮੩.੧, ੫੭੦.੨

ਰੇਖਉ : ਵੇਖੋ ਰੇਖ । ੪੦੧.ਸ.ਛੰ.੩

ਰੇਨ : (ਸੰ.) (रेणु) ਸੰਗਿਆ—ਰਜ, ਧੂਨਿ, ਧੂੜ, ਫੁਲਾਂ ਦੀ ਮਕਰੰਦ, ਮਿੱਟੀ, ਖ਼ਾਕ । ੬੨੮.੪

ਰੇਨੁ : ਵੇਖੋ ਰੇਨ । ੨੪.੩, ੧੩੫.੩, ੧੯੦.੪, ੧੯੩.੧, ੨੧੭.੨, ੨੨੪.੪

ਰੇਵਰੀ : ਸੰਗਿਆ—ਗੁੜ ਖੰਡ ਦੀ ਚਾਸ਼ਨੀ ਤੋਂ ਬਣੀ ਹੋਈ ਟਿੱਕੀ, ਜਿਸ ਤੇ ਤਿਲ ਚਿਪਕੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ । ੨੭੩.੨

ਰੈਨ : (ਸੰ.) (रजनी) ਸੰਗਿਆ—ਰਾਤ, ਨਿਸ਼ਾ, ਰਾਤ੍ਰੀ । ੨੧੧.੩, ੪੮੭.੪, ੫੦੯.੧, ੬੧੯.੨, ੬੫੨.੧, ੬੬੫.੨

ਰੋਇ : (ਸੰ.) (रोदन) ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਰੋਕੇ, ਰੁਦਨ ਕਰਨਾ, ਰੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ । ੪੨੦.੩, ੪੩੮.੧, ੪੯੫.੧, ੫੭੬.੪

ਰੋਇਓ : ਵੇਖੋ ਰੋਇ । ਰੋਇਆ, ਰੋ ਰੋ ਕੇ ਦਸਿਆ । ੬੬੪.੨

ਰੋਈ : ਵੇਖੋ ਰੋਇ । ਇ. ਲਿੰਗ—ਰੋਣਾ । ੪੦੯.੨

ਰੋਸ : (ਸੰ.) (रोष) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਕ੍ਰੋਧ, ਗੁੱਸਾ, ਚਿੜ੍ਹ, ਕੁੜਨ, ਵੈਰ ਵਿਰੋਧ, ਲੜਨ ਦਾ ਆਵੇਸ਼ ਜੋਸ਼ । ੨੮੮.੧

ਰੋਗ : (ਸੰ.) (रोग)—ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਬਿਮਾਰ ਰਖਣ ਵਾਲੀ ਸਰੀਰਕ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ, ਮਰਜ਼, ਬੀਮਾਰੀ । ੧੧੩.੧, ੧੮੯.੧, ੨੦੭.੧, ੨੧੦.੧, ੨੧੦.੩, ੨੬੭.੨, ੨੯੯.੩, ੩੫੬.੨, ੪੩੭.੨, ੪੩੯.੨, ੫੧੩.੩, ੫੨੧.੩, ੫੮੭.੧, ੬੩੩.੧, ੬੬੯.੩, ੬੭੦.੪, ੬੭੪.੧, ੬੭੫.੨

ਰੋਗਹਿ : ਵੇਖੋ ਰੋਗ । ਰੋਗਾਂ ਨੂੰ, ਬੀਮਾਰੀ ਨੂੰ । ੩੫੭.੨, ੫੧੬.੨

ਰੋਗੀ : (ਸੰ.) (ਰੋਗਿਨ੍)—ਜੋ ਕਿਸੇ ਰੋਗ ਤੋਂ ਪੀੜ੍ਹਤ ਹੋਵੇ, ਬੀਮਾਰ, ਮਰੀਜ਼। ੩੫੬.੨, ੩੫੭.੨ ੩੬੫.੨, ੬੩੩.੧, ੬੭੫.੨

ਰੋਗੀਐ : ਵੇਖੋ ਰੋਗੀ। ਰੋਗੀ ਨੂੰ, ਬੀਮਾਰ ਨੂੰ। ੨੨੧.੪

ਰੋਗੁ : ਵੇਖੋ ਰੋਗ। ੫੭੧.੧

ਰੋਦਤ : ਵੇਖੋ ਰੁਦਨ। ਰੋਣਾ, ਰੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਵਿਰਲਾਪ। ੬੦੫.੨

ਰੋਮ : (ਸੰ.) (ਰੋਮਨ੍) ਸੰਗਿਆ—ਸਰੀਰ ਦੇ ਵਾਲ, ਲੂੰ, ਕੇਸ। ੩੫.੧, ੫੩.੪, ੧੯੨.੧, ੧੯੫.੧, ੨੭੦.੧, ੪੦੩.੪, ੪੩੦.੧, ੫੧੭.੧, ੫੨੧.੪, ੫੨੨.੪, ੫੭੨.੧, ੫੮੦.੨, ੬੪੧.੪, ੬੭੨.੧

ਰੋਮਹਿ : ਵੇਖੋ ਰੋਮ। ਰੋਮ ਨੂੰ। ੩੫੯.੪

ਰੋਵਤ : ਰੋਣਾ, ਰੋਂਦਾ ਹੈ, ਵਿਰਲਾਪ ਕਰਦਾ ਹੈ। ੪੦੬.੨, ੪੩੮.੧

ਰੋਵਨ : ਰੋਵਣਾ, ਰੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਜਾਂ ਭਾਵ। ੬੨੩.੨

ਰੋਵੈ : ਰੋਵੇ, ਰੋਂਦਾ ਹੈ, ਰੁਦਨ ਕਰੇ। ੩੭੦.੨, ੪੭੬.੧

ਲ

ਲਸਨ : (ਸੰ.) (ਲਸ਼ੁਨ, ਲਸ਼ੂਨ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਲਸਣ, ਲਹਸੁਨ, ਥੋਮ। ੫੧੭.੨

ਲਹਰ : (ਸੰ.) (ਲਹਰਿ:) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਨਦੀ ਦੇ ਉਪਰ ਉਠਣ ਵਾਲੀ ਜਲ ਦੀ ਧਾਰਾ, ਹਿਲੋਰ, ਤਰੰਗ, ਉਮੰਗ, ਮਨ ਦੀ ਮੌਜ, ਹਵਾ ਦਾ ਲੋਰ। ੬੧.੨, ੭੬.੧, ੮੮.੩, ੯੨.੨, ੨੩੬.੨, ੪੦੩.੧ ੫੩੧.੨, ੫੬੫.੨

ਲਹਿਰ : ਵੇਖੋ ਲਹਰ। ੨੩੩.੨

ਲਹਿਰੰਤਰ : ਵੇਖੋ ਲਹਰ। (ਲਹਿਰ+ਅੰਤਰ) ਅੰਦਰ ਦੀ ਲਹਿਰ, ਮਨ ਦੀ ਤਰੰਗ ੧੭੭.੨

ਲਹੈ : (ਸੰ.) (ਲਭ੍) ਕ੍ਰਿ.—ਲੈਣਾ, ਪਕੜਨਾ, ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰੇ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇ, ਲਏ, ਲਵੇ ਆਦਿ। ੩੨੨.੧

ਲੰਕਾ : (ਸੰ.) (ਲङ्का) ਸੰਗਿਆ—ਭਾਰਤ ਦੇ ਦੱਖਣ ਵਿਚ ਇਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਟਾਪੂ ਜੋ ਰਾਵਣ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਚੰਦਰ ਜੀ ਨੇ ਜਿਤਿਆ ਸੀ। ੪੦੭.੨

ਲਕੀਰ : (ਹਿੰ.) (ਲਕੀਰ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਰੇਖਾ, ਦੂਰ ਤਕ ਰੇਖਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਚਿੰਨ੍ਹ, ਧਾਰ, ਪੰਕਤੀ ਆਦਿ। ੩੮੩.੨

ਲਕੁਟੀ : (ਹਿੰ.) (लकुटी) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਸੋਟੀ, ਲਾਠੀ, ਛੜੀ । ੩੯੦.੩

ਲਖ : (ਸੰ.) (लक्ष) ਸੰਗਿਆ—ਅਨੇਕ, ਅਨੰਤ, ਸੌ ਹਜ਼ਾਰ । (ਸੰ.) (लक्ष्) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਵੇਖਣਾ, ਪਛਤਾਣਾ, ਚਿਨ੍ਹਿਤ ਕਰਨਾ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਰਨਾ ਆਦਿ । ੬੦.੩, ਪ੩੬.੩

ਲਖਯੋ : (ਹਿੰ.) (लखिया) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਉਹ ਜੋ ਲਿਖਦਾ ਹੋਵੇ । ੯੮.੩

ਲਖਾਈ : (ਸੰ.) (लक्ष्) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਸਿਖਾਉਣਾ, ਵਿਖਾਉਣਾ, ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਾਉਣਾ, ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਾਏ, ਨਿਰੂਪਤ ਕੀਤਾ । ੪੮.੧

ਲਖਾਏ : ਵੇਖੋ ਲਖਾਈ । ਲਖਾਏ, ਲਖਦੇ ਜਾਂ ਲਖਾਂਦੇ ਹਨ । ੩੫.੪, ਪ੩.੩, ੬੪.੧, ੭੭.੨, ੧੩੫.੩, ੧੮੧.੪, ੨੨੬.੪, ੨੬੯.੨, ੨੭੫.੪

ਲਖਾਯੋ : ਵੇਖੋ ਲਖਾਈ । ਲਿਖਾ ਦਿਤਾ, ਲਿਖਵਾਇਆ, ਵਿਖਾਇਆ । ੬੪੮.੧

ਲਖਾਵਾਈ ; ਸੰਗਿਆ—ਦਿਖਾਵਾ, ਜ਼ਾਹਿਰ ਕਰਾਉਣਾ, ਅਨੁਮਾਨ ਕਰਵਾ ਦੇਣਾ, ਅਨੁਭਵ ਹੋ ਜਾਂਦਾ । ੧੦੩.੪

ਲਖਾਵੈ : ਵੇਖੋ ਲਖ । ਲਖੇ, ਲਖਾਏ, ਅਨੁਭਵ ਕਰਾਏ । ੧੨.੩, ੨੦.੪, ੪੬੧.੩

ਲਖੇ : ਵੇਖੋ ਲਖ । ਲਿਖ ਸਕਦੇ, ਅਨੁਭਵ ਕਰ ਸਕਦੇ । ੮.ਛੰ.੩

ਲਖੈ : ਵੇਖੋ ਲਖ । ੬੩੦.੪

ਲਗ : (ਸੰ.) (लग्) ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਤਕ, ਤਾਂਈ, ਨਿਕਟ, ਸਮੀਪ, ਪਾਸ, ਨੇੜੇ, ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਲਗਨ, ਲੌ. (ਹਿੰ.) ਅਵਯਯ ਲੀਏ, ਵਾਸਤੇ ਸਾਥ । ੧੧੮.੨, ੨੨੦.੪, ੨੫੬.੪, ੨੬੪.੧, ੨੮੮.੪, ੩੧੩.੪, ੩੧੮.੧, ੪੫੧.੨, ੪੯੩.੨, ੫੦੪.੨, ੫੪੨.੧—੫੪੨.੪, ੫੫੭.੨, ੫੭੫.੪, ੬੦੨.੪, ੬੧੦.੪, ੬੪੨.੨

ਲਗਤ : ਕ੍ਰਿ.—ਲਗਦਾ, ਲਾਉਣਾ, ਕੰਮ ਵਿਚ ਲਾਉਣਾ । ੩੯੮.੩, ੬੭੦.੧

ਲਗਨ : (ਸੰ.) (लग्न) ਸੰਗਿਆ—ਮੇਖ ਆਦਿ ਰਾਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਉਦੈ, ਜ਼ਾਮਿਨ, ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਵਾਲਾ । ਵਿ.—ਲਗਾ ਹੋਇਆ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ, ਲਜਿਤ, ਸੰਗਿਆ—ਦਿਲ ਦਾ ਲਾਉਣਾ, ਲਗਾਉ, ਲਗਾਵ ਆਦਿ । ੫੯.੨, ੨੬੪.੪, ੩੦.੨, ੩੪੫.੪, ੪੪੮.੩, ੪੫੦.੩, ੫੭੧.੩, ੫੮੭.੩, ੬੨੭.੨, ੬੫੮.੩

ਲਗਾਇ : (ਸੰ.) (लग्) ਕ੍ਰਿ.—ਲਗਾ ਕੇ, ਲਗਾਵਣਾ, ਲਗਾਉਣਾ, ਕੰਮ ਵਿਚ ਲਾਉਣਾ । ੪੨੬.੧, ੬੧੪.੧, ੬੩੪.੩, ੬੬੫.੩

ਲਗਾਈਐ : ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਲਗਾਵਣਾ, ਲਗਾਕੇ । ੩੩੨.੩, ੩੮੯.੩

ਲਗਾਏ : ਵੇਖੋ ਲਗਾਇ । ਲਗਾਕੇ । ੬੧੦.੨

ਲਗਾਵਈ : ਇ.—ਲਗੇ ਹੋਣ ਦਾ ਭਾਵ, ਸਬੰਧ ਵਾਸਤਾ । ੧੦੨.੨, ੧੬੭.੩, ੨੩੪.੩, ੨੩੫.੨, ੩੨੪.੧, ੪੧੨.੧, ੫੯੪.੩

ਲਗਾਵਤੀ : ਲਗਾਵ, ਸਬੰਧ ਵਾਸਤੇ, ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ । ੫੭੫.੧

ਲਗਾਵਤੇ : ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ । ਵੇਖੋ ਲਗ । ੫੭੬.੩

ਲਗਾਵੈ : ਲਗਾਉਣਾ, ਲਗਾਵਣਾ । ੪੯੦.੨

ਲਗਿ : ਵੇਖੋ ਲਗ । ੨੫੬.੪, ੫੦੪.੨

ਲਘੁ : (ਸੰ.) (लघु) ਵਿ.—ਜਲਦੀ, ਛੇਤੀ, ਛੋਟਾ, ਸੰਖੇਪਿਤ, ਥੋੜ੍ਹਾ-ਘੱਟ, ਸੰਗਿਆ—ਸਮੇਂ ਦਾ ਪਰਿਮਾਣ, ਉਹ ਅੱਖਰ ਜਿਸ ਦੀ ਇਕ ਮਾਤਰਾ ਹੋਵੇ ਆਦਿ । ੧੧੭.੨, ੧੫੬.੩, ੪੦੭.੪, ੫੪੭.੧, ੬੩੬.੨

ਲਛਨ : (ਸੰ.) (लाच्छन) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸੁਭਾਉ, ਸਵਭਾਵ, ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਉਹ ਸ਼ਕਤੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਰਥ ਗਿਆਤ ਹੋਵੇ । ੬੫੦.੩

ਲਛਮਨ : (ਸੰ.) (लक्षमण) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਮਹਾਰਾਜ ਦਸ਼ਰਥ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਤੇ ਰਾਮ ਚੰਦਰ ਦਾ ਭਰਾ, ਚਿੰਨ੍ਹ, ਨਿਸ਼ਾਨ, ਨਾਗ, ਸਾਰਸ ਆਦਿ । ੧੦੩.੨

ਲਛਮੀ : (ਸੰ.) (लक्षमी) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਧਨ ਦੀ ਦੇਵੀ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਦੇਵਤਾ ਦੀ ਪਤਨੀ, ਧਨ, ਦੌਲਤ, ਸੰਪਤੀ, ਘਰ-ਦੀ ਮਾਲਕਿਨ, ਗ੍ਰਹਿ ਲੱਛਮੀ ਆਦਿ । ੩੭੫.੨, ੬੧੨.੧,

ਲਜਤ : (ਸੰ.) (लज्जित) ਵਿ.—ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ, ਲੱਜਾ ਦਾ ਧਾਰਣੀ । ੧੩੬.੪

ਲਜਾ : (ਸੰ.) (लज्जा) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਸ਼ਰਮ, ਲਾਜ, ਹਯਾ । ੧੩੬.੪, ੧੬੪.੧, ੧੭੩.੨, ੩੯੫.੩, ੬੫੦.੩

ਲਜਾਇ : ਵੇਖੋ ਲੱਜਾ । ਲਜਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਲਜਾਉਂਦਾ, ਲਜਿਤ ਜਾਂ ਸ਼ਰਮਸਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ੩੪੮.੪, ੬੫੭.੩

ਲਜਾਇਮਾਨ : ਵੇਖੋ ਲੱਜਾ । ਲੱਜਾ ਦਾ ਬਹੁ ਵਚਨ, ਸ਼ਰਮਿੰਦਗੀਆਂ, ਅਤਿ ਅਧਿਕ ਸ਼ਰਮਸਾਰ, ਲੱਜਾ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ । ੬੫੦.੩

ਲਜਾਈਐ : ਵੇਖੋ ਲੱਜਾ । ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਹੋਈਏ, ਲਜਿੱਤ ਹੋਇਐ । ੫੨੨.੩, ੬੪੧.੩

ਲਜਾਨੀਐ : ਵੇਖੋ ਲੱਜਾ । ਲਜਿੱਤ ਹੋਈਏ, ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਹੋਈਏ । ੧੭੩.੨

ਲਜਾਨੇ : ਵੇਖੋ ਲੱਜਾ । ਲਜਿੱਤ ਹੋਏ । ੧੪.੩, ੨੩.੪, ੨੯੩.੩

ਲਜਾਯੋ : ਵੇਖੋ ਲਜਤ । ੫੭੩.੪, ੬੬੭.੨

ਲਜਾਵਈ : ਵੇਖੋ ਲੱਜਾ । ੩੨੪.੩, ੪੪੨.੩, ੪੬੩.੧

ਲਜਾਵੈ : ਵੇਖੋ ਲਜਤ । ੫੨੭.ਸ.੩

ਲਟੂਆ : (ਸੰ.) (लुठनम) (ਹਿੰ.) (लट्टू) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਲਾਟੂ, ਗੋਲ ਅਕਾਰ ਦਾ ਵੱਟੇ ਵਰਗਾ ਜ਼ਮੀਨ ਉਤੇ ਘੁੰਮਾਉਣ ਵਾਲਾ ਖਿਡੌਣਾ, ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਦਾ ਗੋਲਾਕਾਰ ਟੁਕੜਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ੯੫.੨

ਲਟੈ : (ਹਿੰ.) (लट) ਕ੍ਰਿ.—ਲਾਟ ਦਾ ਰੋਸ਼ਨ ਹੋਣਾ, ਲੋਅ ਜਾਂ ਲਪਟ ਦਾ ਨਿਕਲਣਾ । ੬੫੩.੧

ਲਡਾਵਈ : (ਹਿੰ.) (लाड् लाड)—ਲਾਡ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਲਾਡ ਲੁਡਾਉਣਾ, ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਭਿੰਨ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਪੂਰਵਕ ਕਲੋਲ ਕਰਨਾ । ੧੨੦.੧, ੪੮੧.੩

ਲਡਾਏ : ਵੇਖੋ ਲਡਾਵਈ । ੩੫.੩

ਲਡਾਵੈ : ਵੇਖੋ ਲਡਾਵਈ । ੧੦੧.੪

ਲਪਟਾਇ : (ਸੰ.) (ਲਿਕ੍) ਕ੍ਰਿ.—ਲਿਪਟਨਾ, ਚਿੰਬੜਨਾ, ਲਬੇੜਨਾ, ਨਾਲ ਜੁੜਨਾ, ਫਸਣਾ, ਉਲਝ ਜਾਣਾ, ਗ੍ਰਸੇ ਜਾਣਾ, ਲਿਪਤ ਹੋਣਾ ਆਦਿ । ੧੫੬.੧, ੪੯੮.੨, ੬੩੪.੩

ਲਪਟਾਇਕੈ : ਵੇਖੋ ਲਪਟਾਇ । ਲਪਟਾਇ + ਕੈ, ਪਾ ਕੇ, ਪਹਿਨ ਕੇ । ੬੨੬.੪

ਲਪਟਾਏ : ਵੇਖੋ ਲਪਟਾਇ । ਲਿਪਟੇ ਭਾਵ ਲਿਵਲੀਨ ਹੋਏ । ੩੬.੪

ਲਪਟਾਹੀ : ਵੇਖੋ ਲਪਟਇ । ਲਿਪਟਿਆ ਰਹਿੰਦਾ, ਚਿੰਬੜਿਆ ਰਹਿੰਦਾ । ੨੨੩.੩

ਲਪਟਾਤ : ਵੇਖੋ ਲਪਟਾਇ । ਲਪਟਾਉਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ । ੨੪੧.੩, ੩੧੧.੪, ੩੬੬.੪, ੪੧੦.੧, ੪੧੪.੩, ੪੮੯.੪, ੬੦੫.੨

ਲਪਟਾਨੇ : ਵੇਖੋ ਲਪਟਾਇ । ਲਿਪਟੇ ਹੋਏ, ਲਿਪਟਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਲਿਪਟਿਆ ਰਹਿੰਦਾ । ੪੨੯.੧

ਲਪਟਾਨੋ : ਵੇਖੋ ਲਪਟਾਇ । ਲਿਪਟਿਆ, ਚਿੰਬੜਿਆ । ੩੨੯.੩

ਲਪਟਾਵਹੀ : ਵੇਖੋ ਲਪਟਾਇ । ਲਿਪਟਦੇ ਹਨ । ੩੦੯.੧

ਲਪਟੈ : ਵੇਖੋ ਲਪਟਾਇ । ਅੱਗ ਦੀਆਂ ਲਪਟਾਂ; ਅਗਨੀ ਦੀਆਂ ਲਾਟਾਂ । ੪੭੮.੨

ਲਪੇਟ : (ਹਿੰ.) (लपेट) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਲਪੇਟਣ ਦੀਆਂ ਕ੍ਰਿਆ ਜਾਂ ਭਾਵ, ਘੁੰਮਾ ਕੇ ਸੁੱਟਿਆ ਜਾਂ ਰੱਖਿਆ, ਵਲ ਪਾ ਕੇ, ਗੋਲ ਕਰਕੇ, ਇੱਕਠਾ ਕਰਕੇ ਰਖਣਾ, ਉਲਝਣਾ, ਲਪੇਟਨ ਵਾਲੀ ਵਸਤੂ ਆਦਿ । ੫੬੫.੨, ੬੨੬.੪

ਲਭਤ : (ਸੰ.) (लुब्ध) ਵਿ.—ਲੋਭੀ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਵਸਤੂ, ਲਾਭ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤੀ ਵਸਤ, ਗਿਆਨ ਵਿਚ ਆਈ ਜਾਣੀ, ਖੋਜ ਵਸਤੂ, ਖੋਰ । ਕ੍ਰਿ.—ਲੱਭਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਲੱਭਦਾ ਹੈ, ਭਾਲਦਾ ਹੈ, ਖੋਜਦਾ ਹੈ । ੬੭.੨, ੧੧੮.੨, ੩੮੨.੧, ੫੫੨.੨

ਲਰ : (ਹਿੰ.) (लड़) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਲੜ, ਕਿਸੇ ਕਪੜੇ ਆਦਿ ਦਾ ਇਕ ਸਿਰਾ, ਪੰਗਤੀ, ਕਿਸੇ ਪੌਦੇ ਦੀ ਲਰ । ਕ੍ਰਿ.—ਲੜਨਾ, ਲੜਾਈ ਕਰਨਾ । ੫੪੮.੩

ਲਰਤ : (ਹਿੰ.) (लड़त) ਕ੍ਰਿ.—ਲੜਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਲੜਦਾ ਹੈ, ਝਗੜਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਹਾਨੀ ਪਹੁੰਚਾਕੇ ਜਿੱਤਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਮਨਵਾਉਣ ਲਈ ਝਗੜਦਾ, ਭਿੜ ਜਾਂ ਮਿਲਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਡੰਗ ਵੱਜਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ । ੨੯੮.੨

ਲਰਿਕਾ : (ਹਿੰ.) (लड़का) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਲੜਕਾ, ਪੁੱਤਰ, ਬੇਟਾ । ੫੪੮.੩

ਲਲਚਾਈ : (ਹਿੰ.) (ललचना) ਕ੍ਰਿ.—ਲਲਚਾਉਣਾ । ੨੦੪.੩

ਲਲਚਾਤ : (ਸੰ.) (ਲਾਲਸਾ) ਕ੍ਰਿ. ਸ.—ਲਾਲਚ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਧਿਕ ਲਾਲਸਾ ਰੱਖਣਾ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵਿਖਾਕੇ ਜਾਂ ਲਾਲਚ ਦੇ ਕੇ ਲੁਭਾਉਣਾ। ੩੬੬.੨

ਲਲਚਾਵਹੀ : ਵੇਖੋ ਲਲਚਾਤ। ਲਲਚਾਉਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਲਲਚਾਉਂਦਾ ਹੈ। ੩੯੭.੪

ਲਲੂਜਨ : (ਸੰ.) (ਲਲ੍) ਧਾਤੂ—ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾਲੂ, ਲੋਭੀ, ਵਿਕਾਰੀ, ਕ੍ਰੀੜਾ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰਖਣ ਵਾਲਾ, ਭੋਗ ਵਿਲਾਸੀ, ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਕਾਰਾਂ ਵਿਚ ਡੁੱਬਿਆ, ਪਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਉਤੇ ਆਸ਼ਕ, ਮਸਤ, ਬੁਰੀ ਮਤ ਰਖਣ ਵਾਲਾ। ੧੯੨.੩

ਲਵੰਗਲਾਦਿ : (ਸੰ.) (लवशं, लवङ्ग) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਲੌਂਗ ਆਦਿ ਲੱਦ ਕੇ, ਲੌਂਗ ਆਦਿਕ, ਲੌਂਗ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਮੇਲ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸੁਕੇ ਮੇਵੇ ਆਦਿ। ੫੧੧.੩

ਲਵਨ : (ਹਿੰ.) (लवन) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਲਗਾਉਣਾ, ਕੱਟਣਾ, ਤਰਾਸ਼ਣਾ, ਮਿਲਾਣਾ, ਧਾਰਣ ਕਰਾਉਣਾ ਆਦਿ। ੩੯੫.੩

ਲਾਇ : ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਲਗਾਏ, ਲਾਏ, ਕਿਸੇ ਵਸਤ ਆਦਿ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦੂਸਰੀ ਵਸਤ ਨਾਲ ਮਿਲਾਉਣਾ, ਲਾਉਣਾ ਜਾਂ ਚੰਬੇੜਨਾ ਆਦਿ। ੪੫੦.੨

ਲਾਇਕੈ : ਵੇਖੋ ਲਾਇ। ਲਾ ਕੇ, ਜੋੜ ਕੇ, ਇਕ ਸੁਰ ਕਰਕੇ। ੩੩੪.੪

ਲਾਈ : ਵੇਖੋ ਲਾਇ। ਲਗਾਈ, ਲਾਈ, ਜੋੜੀ, ਇਕ ਸੁਰ ਕਰਨਾ। ੪੭.੩, ੫੦.੧, ੪੫੫.੩

ਲਾਈਅਤ : ਵੇਖੋ ਲਾਇ। ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਲਗਾਈਦਾ। ੫੮੪.੩

ਲਾਈਏ : ਵੇਖੋ ਲਾਈਐ। ਜੁੜਦਾ, ਲਾਉਂਦਾ, ਲਾਉਣਾ, ਜੋੜਨਾ। ੨੨੨.੩, ੩੦੪.੩, ੪੯੫.੪

ਲਾਈਐ : ਵੇਖੋ ਲਾਇ। ਲਾਉਣਾ, ਕਰੀਏ, ਲਗਾਈਐ, ਜੋੜੀਏ, ਇਕ ਸੁਰ ਕਰੀਏ। ੧੧੧.੪, ੨੦੬.੩, ੫੦੦.੨, ੫੪੧.੩, ੫੬੨.੪, ੬੨੨.੪

ਲਾਖ : (ਸੰ.) (लक्ष) ਵਿ.—ਲੱਖ, ਸੌ ਹਜ਼ਾਰ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਸੰਗਿਆ—ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਪਦਾਰਥ ਜੋ ਚੰਬੇੜਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰਖਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਿੱਪਲ ਆਦਿ ਉਤੇ ਕੀੜੇ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ੩੯੦.੪, ੫੮੫.੧, ੬੧੮.੩

ਲਾਖੀ : (ਹਿੰ.) (लखना) ਕ੍ਰਿ.—ਲਖੀ, ਲਖਣਾ, ਵੇਖਣਾ, ਲੱਛਣ ਵੇਖਕੇ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਕਹਨਾ। ਇ.—ਲਾਖ ਰੰਗਾ, ਮਦ, ਮੈਲਾ। ੧੪੪.ਝ.ਛੰ.੩

ਲਾਖੀਐ : ਵੇਖੋ ਲਾਖੀ। ਲਖਣਾ ਕਰੀਏ, ਵੇਖੀਏ, ਮਨ, ਬੁੱਧੀ ਕਰਕੇ ਜਾਣੀਏ, ਜਾਣ ਜਾਈਏ। ੫੮੫.੪, ੫੯੬.੪

ਲਾਗ : (ਹਿੰ.) (लाग) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਸੰਪਰਕ, ਸਬੰਧ, ਲਗਾਵ, ਪ੍ਰੇਮ, ਪ੍ਰੀਤ, ਉਪਾਵ, ਤਰਕੀਬ, ਦੁਸ਼ਮਣੀ, ਵੈਰ । ਕ੍ਰਿ.—ਲੱਗਣਾ, ਲਗ ਜਾਏ ਆਦਿ । ੧੬੪.੪, ੧੬੭.੨, ੧੭੯.੩, ੪੭੭.੨, ੪੯੪.੨

ਲਾਗਉ : ਵੇਖੋ ਲਾਗ । ੬੬੪.੪

ਲਾਗਈ : ਵੇਖੋ ਲਾਗ । ਲਗਦਾ ਹੈ । ੪੭੬.੧

ਲਾਗਤ : ਵੇਖੋ ਲਾਗ । ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਆਦਿ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਜਾਂ ਬਨਾਉਣ ਵਿਚ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਖਰਚ, ਚੁੰਗੀ, ਲਗਦਾ, ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ, ਲਗਦਿਆਂ, ਉਤਪੰਨ ਹੁੰਦਿਆਂ । ੨੩੪.੧, ੨੮੮.੧, ੩੦੯.੩, ੩੬੮.੧, ੩੭੩.੨, ੩੭੪.੩, ੩੯੮.੧, ੪੦੫.੧, ੫੫੩.੨

ਲਾਗਿ : ਵੇਖੋ ਲਾਗ । ਲੱਗ ਕੇ, ਮਗਰ ਦੌੜ ਕੇ, ਪਿਛੇ ਲਗ ਕੇ, ਲਗਦਾ, ਪਰਵਰਤਿਤ ਹੁੰਦਾ, ਲਗਦਾ, ਜਾਪਦਾ, ਲਗਿਆ ਹੋਇਆ। ੫੬੬.੧, ੫੭੫.੧, ੬੧੭.੩, ੬੩੭.੧

ਲਾਗੀ : ਵੇਖੋ ਲਾਗ । ਲਗੀ, ਲਗਦੀ ਹੈ, ਜੁੜ ਗਈ, ਇਕਸੁਰ ਹੋ ਗਈ, ਛੁਹ ਗਈ, ਹੋ ਗਈ, ਸਮੇਂ ਦੇ ਬਤੀਤ ਹੋਣ ਦਾ ਸੂਚਕ । ੧੯੩.੧, ੨੩੫.੪, ੩੯੩.੨, ੫੭੧.੪, ੬੭੨.੪

ਲਾਗੇ : ਵੇਖੋ ਲਾਗ । ਲੱਗੇ, ਲਗਦੀ ਹੈ, ਇਕਸੁਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਲਗ ਜਾਏ, ਲਗਿਆ ਹੋਇਆ, ਲਗਣਾ । ੫੭.੪, ੬੯.੧, ੬੯.੨, ੭੯.੨, ੩੬੧.੩, ੩੯੩.੪, ੫੯੨.੩

ਲਾਗੈ : ਵੇਖੋ ਲਾਗ । ਲਾਗੈ, ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ, ਲਗ ਜਾਏ, ਲਗਦਾ, ਲਗਦੀ, ੧੨੧.੨, ੧੬੭.੧, ੨੩੫.੨, ੩੬੮.੧, ੩੮੮.੨, ੩੯੨.੩, ੩੯੩.੩, ੪੦੧.ਸ.ਛੰ.੧, ੪੦੨.੧, ੪੦੨.੨, ੪੦੩.੪, ੪੧੩.੪, ੪੨੧.੪, ੪੮੮.੪, ੪੯੫.੧, ੫੪੪.੧, ੫੪੮.੩, ੫੫੩.੧, ੫੬੫.੧, ੫੭੪.੨, ੫੮੫.੧, ੫੮੫.੨, ੬੪੪.੨

ਲਾਜ : (ਸੰ.) (लज्जा) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਲੱਜਾ, ਸ਼ਰਮ, ਹਯਾ, ਲੱਜ, ਖੂਹ ਵਿਚੋਂ ਪਾਣੀ ਖਿੱਚਣ ਵਾਲਾ ਰੱਸਾ । ੩੭੯.੩, ੪੧੫.੪, ੪੨੫.੧, ੪੯੪.੩, ੫੨੦.੩, ੫੩੫.੩, ੫੩੬.੧

ਲਾਜਕਉ : ਵੇਖੋ ਲਾਜ । ਲੱਜ ਨੂੰ, ਲੱਜ ਨਾਲ, ਲੱਜ ਦੁਆਰਾ । ੬੦੯.੩

ਲਾਂਛਣ : (ਸੰ.) (लांछन) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਲੱਛਣ, ਚਿੰਨ੍ਹ, ਨਿਸ਼ਾਨ, ਦੋਸ਼, ਕਲੰਕ, ਤੁਹਮਤ ਆਦਿ । ੪੧੨.੧, ੪੬੩.੩, ੪੯੦.੨

ਲਾਡਲੀ : (ਸੰ.) (लड्) ਵਿ.—ਜਿਸ ਨਾਲ ਲਾਡ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਲਾਡ ਕਰਨ ਯੋਗ, ਪਿਆਰੀ, ਦੁਲਾਰੀ । ੧੧੮.੧

ਲਾਤ : (ਹਿੰ.) (ਲਾਤ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਲੱਤ, ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ । ੪੪੧.੧

ਲਾਭ : (ਸੰ.) (ਲਾਭ:) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਮਿਲਣਾ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਕਿਸੇ ਕਾਰਜ ਦਾ ਫ਼ਾਇਦਾ ਹੋਣਾ, ਉਪਕਾਰ, ਭਲਾਈ, ਮੁਨਾਫ਼ਾ, ਆਦਿ । ੬੭.੨, ੧੧੮.੨, ੧੨੬.੨, ੧੨੬.੪, ੩੭੦.੨, ੪੭੫.੧, ੫੫੨.੨, ੫੮੪.੨

ਲਾਲ : (ਹਿੰ.) (ਲਾਲ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਬੇਟਾ, ਪੁੱਤਰ, ਰੰਗ ਦਾ ਨਾਂ, ਕੀਮਤੀ ਵਸਤੂ, ਕੀਮਤੀ ਪੱਥਰ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦਾ ਨਾਮ, ਪਤੀ ਆਦਿ । ੨੦੫.੨, ੩੫੮.੨, ੫੭੧.੩, ੬੬੫.੧

ਲਾਲਸਾ : (ਸੰ.) (ਲਾਜਸਾ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਪਾਉਣ ਦੀ ਅਤਿ ਅਧਿਕ ਇੱਛਾ, ਅਭਿਲਾਸ਼ਾ, ਤੀਬਰ ਉਤਸੁਕਤਾ । ਵਿ.—ਚੰਚਲ । ੧੪੮.੨

ਲਾਲਚ : (ਸੰ.) (ਲਾਲਚ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਲੋਭ, ਵੇਖੋ ਲਾਲਸਾ । ੩੫੦.੩, ੩੫੯.੨

ਲਾਲਚੀ : (ਸੰ.) (ਲਾਲਚੀ) ਵਿ.—ਲਾਲਚ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਲੋਭੀ । ੧੮੨.੩, ੫੨੧.੩

ਲਾਲਨ : (ਹਿੰ.) (ਲਾਲਨ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਲਾਡ, ਪ੍ਰੇਮ ਪੂਰਵਕ ਬਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰਨਾ, ਲਾਡ ਲਡਾਉਣਾ, ਪੁੱਤਰ, ਬਾਲਕ ਆਦਿ ਦਾ ਸੰਬੋਧਨ । ੬੪੦.੧, ੬੬੩.੪, ੬੬੯.੨

ਲਾਲਨਾ : ਵੇਖੋ ਲਾਲਨ । ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਲਾਡ ਜਾਂ ਦੁਲਾਰ ਕਰਨਾ । ੩੫੮.੩

ਲਾਵਈ : (ਸੰ.) (ਲਗ੍) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਲਿਆਉਣਾ, ਲਾਉਣਾ, ਲੈ ਕੇ ਆਉਣਾ ਆਦਿ । ੧੦.੩, ੧੧.੩, ੮੭.੩, ੧੦੨.੩, ੧੫੪.੩, ੩੪੦.੨, ੩੪੧.੪, ੩੭੦.੧

ਲਾਵਹੀ : ਵੇਖੋ ਲਾਵਈ । ੩੦੯.੨, ੩੪੦.੨, ੩੪੧.੪, ੩੭੦.੧, ੫੬੬.੪

ਲਾਵੈ : ਵੇਖੋ ਲਾਵਈ । ਲਿਆਵੈ, ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ । ੫੧੨.੩

ਲਿਓਲੀਨ : (ਸੰ.) (ਲਯ)—ਲਿਵਲੀਨ, ਧਿਆਨ, ਮਗਨ ੫੧੨.੩

ਲਿਖ : (ਸੰ.) (ਲਿਖ੍) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਲਿਖਣਾ, ਲਿਪੀ ਬੱਧ ਕਰਨਾ, ਖਾਕਾ ਖਿਚਣਾ, ਰਚਨਾ ਕਰਨਾ । ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਲਿਖਵਾਉਣਾ, ਲਿਖਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤੋਂ ਕਰਵਾਉਣਾ । ੨੫੭.੨, ੫੦੦.੪, ੫੩੦.੪, ੫੬੨.੪

ਲਿਖਤ : (ਸੰ.) (ਲਿਖਤ) ਵਿ.—ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ । ਸੰਗਿਆ—ਲੇਖ, ਲਿਖੀ ਹੋਈ ਵਸਤੂ, ਰਚਨਾ ਆਦਿ । ੧੫੬.੨, ੨੩੪.੧, ੩੩੧.੧, ੫੮੫.੧, ੫੮੮.੩

ਲਿਖਨ : ਵੇਖੋ ਲਿਖ । ਲਿਖਣਾ । ੧੮੬.੧

ਲਿਖਾਰੀ : (ਸੰ.) (ਲੇਖਕ) ਸੰਗਿਆ—ਲਿਖਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ, ਲੇਖਕ, ਵਿਦਵਾਨ, ਲਿਖਤ ਰਚਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ । ੪੫੫.੨

ਲਿਖਿਐ : ਵੇਖੋ ਲਿਖ । ਲਿਖਣਾ ਕਰੀਏ, ਲਿਖਣ ਦੀ ਕਿਰਿਆ ਲਿਖਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ । ੨੧੦.੧

ਲਿਖੇ : ਵੇਖੋ ਲਿਖ, ਲਿਖਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਲਿਖਦਾ ਹੈ । ੯੧.੩, ੫੮੫.੪

ਲਿਖੈ : ਵੇਖੋ ਲਿਖ । ਲਿਖਦੀ ਹੈ । ੨੧੦.੩

ਲਿਜਾਵਈ : ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਲੈ ਕੇ ਜਾਣਾ, ਲਿਜਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਲਿਜਾਉਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ । ੫੫੧.੨

ਲਿਪਤ : (ਸੰ.) (ਲਿਪ੍ਤ) ਵਿ.—ਲਿਬੜਿਆ ਹੋਇਆ, ਲਿਪਿਆ ਹੋਇਆ, ਲਪੇਟਿਆ ਹੋਇਆ, ਲੇਪ, ਲਿਪਤ ਹੋਣ ਦਾ ਭਾਵ । ੬੧੮.੪

ਲਿਲਾਰ : (ਸੰ.) (ਲਲਾਟ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਮੱਥਾ, ਮਸਤਕ ਆਦਿ । ੩੪੭.੧, ੫੯੫.੩, ੬੧੩.੨

ਲਿਵ : (ਸੰ.) (ਲਿਪ੍ਸਾ) ਸੰਗਿਆ—ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਪ੍ਰਤੀ, ਪ੍ਰੀਤ ਦੀ ਅਭਿਲਾਖਾ, ਕਾਮਨਾ, ਇੱਛਾ, ਪ੍ਰੀਤ, ਪਿਆਰ, ਸਮਾਧੀ, ਇਕਗਾਰਤਾ ਦੀ ਅਵਸਥਾ, ਧਿਆਨ । ੧੦.੩, ੧੧.੩, ੧੩.੨, ੧੮.੨, ੨੨.੩, ੨੮.੧, ੪੭.੩, ੫੦.੧, ੫੧.੧, ੫੭.੪, ੬੧.੧, ੬੧.੪, ੬੨.੨, ੬੨.੪, ੬੩.੨. ੬੫.੩, ੬੮.੧, ੭੭.੧—੭੭.੪, ੮੧.੨. ੮੫.੧, ੮੭.੩, ੮੮.੨, ੮੯.੩, ੯੪.੩, ੯੯.੨, ੧੦੭.੨, ੧੧੭.੪, ੧੨੦.੪, ੧੨੮.੪, ੧੩੭.੧, ੧੪੭.੧, ੧੫੪.੩, ੧੬੯.੧. ੧੬੯.੩, ੧੮੩.੨, ੧੯੦.੧, ੧੯੦.੪, ੧੯੪.੨— ੧੯੪.੪, ੨੦੬.੩, ੨੧੧.੨, ੨੧੭.੧, ੨੨੨.੩, ੨੨੫.੧, ੨੫੦.੪, ੨੫੧.੧, ੨੫੨.੨, ੨੫੪.੨, ੨੫੭.੪, ੨੫੯.੩, ੨੭੧.੩, ੨੭੬.੨, ੨੭੮.੧, ੨੯੩.੨, ੨੯੪.੪, ੩੦੧.੧, ੩੦੧.੨, ੩੦੪.੩, ੩੦੯.੨. ੩੧੪.੨, ੩੩੪.੪, ੩੪੦.੨, ੩੪੧.੪, ੩੫੪.੪, ੩੯੬.੪, ੪੨੭.੩, ੪੪੮.੩, ੪੫੫.੩, ੪੫੭.੪, ੪੯੫.੪, ੪੯੯.੧, ੫੦੦.੨, ੫੧੨.੩, ੫੪੧.੩, ੫੫੦.੩, ੫੫੦.੪, ੫੬੨.੪, ੫੬੫.੧, ੫੬੬.੪, ੬੨੨.੪, ੬੭੨.੪

ਲਿਵਲਾਈ : ਵੇਖੋ ਲਿਵ । ਲਿਵ ਲਗਾਇ, ਧਿਆਨ ਮਗਨ ਹੋਣਾ, ਇਕਾਗਰ ਹੋਣ ਦਾ ਭਾਵ । ੨੮੩.੪

ਲਿਵਲਾਗੀ : ਵੇਖੋ ਲਿਵ । ਲਿਵ ਲਗੀ, ਧਿਆਨ ਲਗਿਆ । ੬੮.੧

ਲਿਵਲੀਨ : ਵੇਖੋ ਲਿਵ । ਲਿਵ ਵਿਚ ਲੀਨ, ਲਿਵ ਵਿਚ ਲਗਿਆ ਹੋਇਆ । ੩੩.੨, ੫੮.੨, ੬੧.੩, ੯੭.੧, ੧੪੭.੨, ੧੪੭.੩, ੧੪੭.੪, ੧੮੯.੨, ੨੧੫.੪, ੨੯੧.੧, ੩੦੨.੪, ੩੦੬.੨, ੩੧੮.੩, ੫੮੮.੪

ਲਿਵਲੀਨੇ : ਵੇਖੋ ਲਿਵਲੀਨ । ੩੩੮.੪

ਲੀਓ : (ਹਿੰ.) (ਲਿਵਾਨਾ) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਲਿਆ, ਕੰਮ ਲਿਆ, ਦੂਸਰੇ ਕੋਲੋਂ ਕੰਮ ਲਿਆ, ਲਿਆਉਂਦਾ, ਲੀਤਾ । ੧੦੯.੧

ਲੀਏ : ਵੇਖੋ ਲੀਓ । ੪੯੩.੨, ੫੫੮.੧

ਲੀਕ : (ਸੰ.) (ਲਿਖ੍) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਰੇਖਾ, ਲਕੀਰ, ਲੀਕ, ਲੀਹ, ਨਿਸ਼ਾਨ, ਦਾਗ । ੪੧੯.੧

ਲੀਕਨ : ਵੇਖੋ ਲੀਕ । ਲੀਕ ਦਾ ਬਹੁਵਚਨ । ੪੦੪.੨

ਲੀਜਿਯਤ : (ਸੰ.) ਕ੍ਰਿ.—ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਲੈਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨਾ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ । ੫੩੫.੧, ੫੪੪.੨, ੬੦੯.੧

ਲੀਜੀਐ : ਵੇਖੋ ਲੀਜਿਅਤ । ਲਵੋ, ਲਈਏ, ਕਿਸੇ ਦੂਸਰੇ ਤੋਂ ਲੈਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ । ੨੫੨.੧, ੩੦੫.੩, ੪੯੮.੪, ੫੩੩.੨, ੫੪੫.੪, ੫੮੪.੧

ਲੀਜੈ : ਵੇਖੋ ਲੀਜੀਐ । ੩੯੯.੪, ੫੪੪.੨, ੬੧੫.੩, ੬੨੬.੪

ਲੀਨ : (ਸੰ.) (ਲੀਨ)—ਕਿਸੇ ਵਿਚ ਸਮਾਇਆ ਹੋਇਆ, ਕਿਸੇ ਕਾਰਜ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ, ਮਗਨ, ਧਿਆਨ ਮਗਨ ਆਦਿ । ੬੫.੧, ੧੧੫.੩, ੧੯੪.੩, ੨੭੬.੨, ੪੪੯.੧.

ਲੀਨੀ : ਵੇਖੋ ਲੀਨ । ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਲੈ ਲਈ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਈ, ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰ ਲਈ । ੬੪੬.੧

ਲੀਨੇ : ਵੇਖੋ ਲੀਨ, ਲੀਨੀ, ਲਾਏ ਹਨ, ਲੈ ਕੇ, ਪ੍ਰਾਪ੍ਤ ਕਰਕੇ । ੨੪.੪, ੪੮੪.੧, ੪੯੮.੧

ਲੀਨੋ : ਵੇਖੋ ਲੀਨ । ਲੈ ਚੁਕਿਆ, ਧਾਰਣ ਕੀਤਾ, ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤਾ । ੪੨੮.੩, ੪੯੫.੨

ਲੀਪੈ : (ਸੰ.) (ਲਿਪ੍) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਗਿਲੀ ਵਸਤੂ ਜਾਂ ਪੇਤਲੇ ਪਦਾਰਥ ਦਾ ਲੇਪ ਕਰਨਾ, ਲਿਖਣਾ, ਪੋਚਣਾ, ਸਾਫ਼ ਕਰਨਾ, ਪੋਚਾ ਮਾਰਨਾ । ੫੯੩.੨

ਲੀਲਾ : (ਸੰ.) (ਲੀਲਾ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਮਨੋਰੰਜਨ ਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਕੰਮ, ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਖੇਡ ਆਦਿ, ਕ੍ਰੀੜਾ, ਖੇਡ ਵਿਲਾਸ, ਕੌਤਕ, ਨੀਲਾ ਰੰਗ, ਚਮਤਕਾਰ ਆਦਿ । ੫੪.੩, ੪੦੦.ਸ.ਛੰ.੪, ੪੦੫.੩, ੬੦੪.੨, ੬੬੯.੨

ਲੀਲੇ : ਵੇਖੋ ਲੀਲਾ । ਲੀਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ । ੫੧੭.੩

ਲੁੰਜ : (ਹਿੰ.) (ਲੁੰਜ) ਵਿ.—ਲੂਲ੍ਹਾ, ਹੱਥਾਂ ਪੈਰਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਲੂਲ੍ਹਾ ਲੰਗੜਾ, ਪੈਰਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਰੁੰਡ ਮਰੁੰਡ । ੩੧੪.੪, ੩੧੫.੩

ਲੁਡੇ : ਵੇਖੋ ਲਡਾਵੈ । ਲਾਡ ਪਿਆਰ । ੪੮੧.੩

ਲੁਨਤ : (ਸੰ.) (ਲੂਨ) ਵਿ.—ਕਟਣਾ, ਕਟਾਈ ਕਰਨਾ, ਜੋ ਬੀਜਿਆ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਫੱਲ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ । ੬੬੪.੩

ਲੁਨੈ : ਵੇਖੋ ਲੁਨਤ । ੫੯੩.੧

ਲੁਭਤ : (ਸੰ.) (ਲੂਭ੍) ਧਾਤੁ ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਲੁਭਾਣਾ, ਲੋਭ ਕਰਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਲੋਭ ਯੁਕਤ, ਲਾਲਚ ਕਰਨਾ, ਲੋਭ ਵਿਚ ਆਉਣਾ। ੬੮.੧—੬੮.੪, ੬੦੬.੨

ਲੁਭਿਤ : ਵੇਖੋ ਲੁਭਤ। ਲੁਭਾਇਮਾਨ, ਮਗਨ, ਲੋਭਗ੍ਰਸਤ। ੯੨.੧, ੧੪੦.੩, ੧੭੧.੨, ੧੯੪.੪, ੨੧੬.੧, ੨੬੬.੩, ੨੭੧.੧, ੨੯੩.੧, ੨੯੪.੪, ੩੫੦.੩, ੩੬੭.੩, ੪੨੯.੧, ੪੩੩.੩

ਲੁਭਾਇ : ਵੇਖੋ ਲੁਭਤ। ਲਾਲਚ ਵਿਚ ਆ ਕੇ, ਲੋਭ ਵਿਚ ਫਸ ਕੇ। ੩੫੦.੩

ਲੁਭਾਨ : ਵੇਖੋ ਲੋਭ। ਚਾਹਵਾਨ, ਇਛਾਵਾਨ, ਭਾਵ ਚਾਹੁਨਾ। ੧੭੧.੨

ਲੁਭਾਨੇ : ਵੇਖੋ ਲੁਭਿਤ। ਲੁਭਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਲੁਭਾ ਸਕਦੇ, ਮੋਹ ਸਕਦੇ। ੧੯.੩

ਲੂਟ : (ਹਿੰ) (ਲੂਟ) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਲੁਟਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ, ਖੋਹਣਾ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਹੋਵੇ, ਲੁਟਣ ਤੋਂ ਮਿਲਿਆ ਮਾਲ। ੫੪੪.੨

ਲੂਟਈ : ਵੇਖੋ ਲੂਟ। ਲੁਟਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਲੁਟ ਰਹੀ ਹੈ, ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ੫੯੧.੪

ਲੂਲੈ : (ਸੰ.) (ਲੂਨ)—ਲੂੰਜਾ, ਹੱਥਾਂ ਪੈਰਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਅਪਾਹਜ। ੩੧੪.੨

ਲੇ : (ਹਿੰ.) (ਲੇ)—ਆਰੰਭ ਹੋ ਕੇ, ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ, ਤਕ। ਸ. ਕ੍ਰਿ—ਲੈਣਾ। ੩੩੨.੧, ੫੮੯.੩

ਲੇਆਵਈ : ਵੇਖੋ ਲਾਵਈ। ੩੫੭.੩

ਲੇਹ : (ਸੰ.) (ਲੇਹ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਚਟ ਕੇ ਖਾਣ ਦਾ ਪਦਾਰਥ, ਭੋਜਨ, ਸੁਆਦ ਲੈਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਲੈਣਾ। ੪੩੫.੪, ੬੬੦.੨

ਲੇਹਿ : ਵੇਖੋ ਲੇਹ। ੬੦੭.੧

ਲੇਖ : (ਸੰ.) (ਲੇਖ) ਸੰਗਿਆ—ਲਿਖੀ ਹੋਈ ਚੀਜ਼, ਲਿਖਾਵਟ, ਲੇਖਾ, ਕਿਸਮਤ ਆਦਿ। ੭੧.੨, ੨੧੦.੨, ੨੫੯.੪, ੨੬੦.੩, ੩੩੧.੧, ੩੩੭.੧, ੩੪੨.੪, ੫੦੦.੪, ੫੭੦.੪, ੫੮੮.੩

ਲੇਖਈ : ਵੇਖੋ ਲੇਖ। ਲਿਖਦਾ ਹੈ, ਲਿਖਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਲਿਖੀ, ਲਿਖੀ ਹੋਈ। ੩੫੨.੪

ਲੇਖਕ : ਵੇਖੋ ਲਿਖਾਰੀ। ੨੩੪.੧, ੪੫੫.੨, ੫੮੮.੩

ਲੇਖਿਨ : ਵੇਖੋ ਲਿਖਤ। ੨੧੦.੩

ਲੇਖੀਐ : ਵੇਖੋ ਲਿਖਿਐ। ੧੨.੩, ੪੧੯.੪

ਲੇਖੈ : ਵੇਖੋ ਲੇਖ। ਲੇਖ ਦਾ ਬਹੁਵਚਨ, ਲਿਖਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੨੩੪.੧, ੪੫੫.੨

ਲੇਖੋ : ਵੇਖੋ ਲੇਖ। ਲਿਖਾਂ, ਲਿਖਣਾ ਕਰਾਂ, ਲਿਖਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੪੦੧.੪.ਛੰ.੪

ਲੇਜਾਹਿ : ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਲੈ ਜਾਵੇ। ੬੦.੭੨

ਲੇਤ : (ਹਿੰ.) (ਲੇਤ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਲੈਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਜਾਂ ਭਾਵ, ਲੈਂਦਾ ਹੈ. ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਦਾ ਹੈ। ੧੧੧.੧, ੨੬੨.੩, ੩੫੮.੨, ੪੦੬.੧, ੪੫੦.੨, ੪੬੧.੪, ੪੬੯.੨, ੪੮੫.੪, ੫੫੪.੨, ੫੫੭.੧, ੫੮੪.੨, ੫੮੯.੧, ੫੯੯.੧, ੬੧੧.੧, ੬੧੮.੪, ੬੩੪.੩, ੬੩੮.੪

ਲੇਪ : (ਸੰ.) (ਲੇਧ) ਸੰਗਿਆ—ਲਿਪਣ ਦਾ ਪਦਾਰਥ, ਪੋਚਾ, ਲਿਪਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ। ੧੬੧.੪, ੩੩੧.੨, ੩੪੬.੩, ੩੮੬.੩, ੪੪੫.੩, ੪੮੩.੪, ੪੯੦.੪, ੬੧੮.੪

ਲੇਪਨ : ਵੇਖੋ ਲੇਪ। ਲੇਪ ਕਰਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਜਾਂ ਪਦਾਰਥ। ੭੮.੩, ੩੩੭.੧, ੩੮੬.੩

ਲੈ : (ਸੰ.) (ਲਯ) ਸੰਗਿਆ—ਲੀਨ ਹੋਣਾ, ਵਿਲੀਨ ਹੋਣਾ, ਇਕਾਗਰ ਹੋਣਾ, ਇਕਮਿਕ ਹੋਣਾ, ਮਿਲਣਾ, ਕਾਲ ਸੂਚਕ, ਲੈਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਲਵੇਂ, ਲੈਣਾ ਆਦਿ। ੭੮.੧, ੧੪੦.੩, ੧੪੪.ਝ.ਛੰ.੪, ੧੪੮.੧, ੧੫੫.੨, ੧੬੭.੩, ੨੦੯.੪, ੨੧੯.੩, ੨੭੩.੨, ੩੩੨.੨, ੩੭੭.੩, ੩੮੯.੩, ੪੨੫.੨, ੪੭੮.੨, ੪੯੮.੧, ੫੦੭.੪, ੫੧੦.੧, ੫੧੧.੧, ੫੧੧.੨, ੫੧੧.੩, ੫੧੫.੩, ੫੬੪.੨, ੫੮੪.੪, ੬੨੨.੪, ੬੩੯.੪

ਲੈਨ : (ਸੰ.) (ਲਭ੍) ਸ. ਕ੍ਰਿ.—ਲੈਣਾ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ, ਪਾਉਣਾ, ਲੈਣ ਦਾ ਭਾਵ ਜਾਂ ਕ੍ਰਿਆ। ੪੫੪.੧, ੪੫੪.੪

ਲੋਇਨ : (ਸੰ.) (ਲੋਚਨ) ਸੰਗਿਆ—ਵੇਖਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਅੱਖ, ਨੈਨ। ੬੪੦.੧

ਲੋਸਟ : (ਸੰ.) (ਲੋਸ਼੍ਰ) ਸੰਗਿਆ—ਲੋਹੇ ਦੀ ਮੈਲ਼, ਮਨੂਰ, ਸਿੱਪ ਦਾ ਢੋਲ, ਪੱਥਰ ਆਦਿ। ੯੦.੪, ੧੦੪.੧, ੧੬੨.੩, ੨੯੮.੪, ੩੮੧.੩, ੪੨੬.੩

ਲੋਂਸਟ : ਵੇਖੋ ਲੋਸਟ। ੫੮੦.੩

ਲੋਹ : (ਸੰ.) (ਲੋਹ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਦੀ ਇਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਧਾਤ ਜਿਸ ਤੋਂ ਹਥਿਆਰ ਅਤੇ ਔਜ਼ਾਰ ਆਦਿ ਵਸਤਾਂ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ, ਰਕਤ, ਲਹੂ, ਲਾਲ ਬਕਰਾ ਆਦਿ। ੧੦੭.੨, ੩੧੭.੨, ੬੭੫.੨

ਲੋਹੂ : (ਸੰ.) (ਲੋਹ)—ਲਹੂ, ਖ਼ੂਨ, ਰਕਤ, ਸ਼ਰੀਰ ਦੀਆਂ ਰਗਾਂ ਵਿਚ ਫਿਰਨ ਵਾਲਾ ਲਾਲ ਰੰਗ ਦਾ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥ। ੩੩੨.੨

ਲੋਹੋਂ : ਵੇਖੋ ਲੋਹ। ੫੬੧.੩

ਲੋਕ : (ਸੰ.) (ਲੋਕ) ਸੰਗਿਆ—ਲੋਕ, ਲੋਗ, ਜਨਤਾ, ਜਲਸਮੁਦਾਯ, ਲੋਅ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਲੋਕੀ, ਤਿੰਨ ਲੋਕ—ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਸਵਰਗ, ਪਾਤਾਲ ਆਦਿ। ੧੧੯.੩, ੧੮੭.੪, ੩੨੦.੩, ੩੨੪.੧, ੩੬੬.੪, ੩੮੮.੪, ੪੦੪.੪, ੪੭੬.੪, ੪੭੯.੩, ੪੮੬.੨, ੫੨੧.੩, ੫੭੭.੩, ੬੨੪.੧, ੬੬੪.੩

ਲੋਕਨ : ਵੇਖੋ ਲੋਕ । ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ, ਲੋਕਾਂ ਦਾ, ਬਹੁਵਚਨ । ੫੯੯.੪

ਲੋਕਾਚਾਰ : (ਸੰ.) (लोकाचार) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਆਚਾਰ ਵਿਉਹਾਰ । ੪੮੩.੧, ੫੯੯.੪

ਲੋਗ : ਵੇਖੋ ਲੋਕ । ੮.ਛੰ.੩, ੨੯.੨, ੬੦.੧, ੮੪.੧, ੯੦.੩, ੧੧੭.੩, ੧੫੭.੨, ੧੯੩.੩, ੧੯੭.੨, ੨੪੩.੪, ੨੪੯.੪, ੨੬੭.੩, ੩੧੬.੩, ੩੨੩.੩, ੩੩੪.੧, ੩੫੦.੪, ੩੫੧.੪, ੩੫੪.੨, ੩੮੫.੧, ੪੨੦.੪, ੪੩੮.੩, ੪੮੨.੧, ੪੯੦.੧, ੫੦੯.੧, ੫੨੬.੪, ੫੫੩.੩, ੬੭੪.੨

ਲੋਗਨ : ਵੇਖੋ ਲੋਕਨ । ੩੯.੪, ੪੦.੪, ੪੧.੪, ੬੦.੧, ੧੧੪.੩, ੧੧੮.੧, ੪੮੪ ੨

ਲੋਗਾ : ਵੇਖੋ ਲੋਗ । ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸੰਬੋਧਨੀ ਸ਼ਬਦ । ੧੧੪.੩

ਲੋਗਾਚਾਰ : ਵੇਖੋ ਲੋਕਾਚਾਰ । ੩੯.੪, ੪੦.੪, ੪੧.੪, ੬੦.੧, ੧੮੮.੧, ੪੩੮.੩, ੪੮੪.੨

ਲੋਚਨ : (ਸੰ.) (लोचन) ਸੰਗਿਆ—ਅੱਖ, ਨੇਤਰ, ਨੈਨ, ਲੋਇਣ । ੧੭.੨, ੫੨.੩, ੫੩.੨, ੯੧.੨, ੧੦੪.੧, ੧੦੭.੨, ੧੦੮.੩, ੧੭੬.੧, ੨੦੪.੨, ੨੦੫.੨, ੨੩੨.੨, ੨੪੫.੧, ੨੭੭.੨, ੨੮੯.੧, ੩੫੨.੧, ੩੯੭.੨, ੩੯੭.੩, ੩੯੭.੪, ੪੩੧.੧, ੫੩੩.੧, ੬੨੦.੧, ੬੨੧.੧, ੬੨੬.੧, ੬੨੮.੧, ੬੬੫.੧, ੬੬੬.੧

ਲੋਟ : (ਹਿੰ.) (लोट) ਸੰਗਿਆ—ਲੁੜਕਨਾ, ਲੋਟਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਮੁੜਨਾ ਵਾਪਸ ਆਉਣਾ, ਲੁੜਕਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਜਾਂ ਭਾਵ । ਵੇਖੋ ਲੂਟ ਤੇ ਲੋਟ ਪੋਟ । ੧੭੧.੩, ੨੯੪.੩

ਲੋਟਤ : (ਸੰ.) (लोठः) —ਲੇਟਦਾ, ਗਲੋਟਣੀਆਂ ਖਾਂਦਾ, ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਲੰਮਾ ਪੈਕੇ ਉਲਟ ਪੁਲਟ ਕਰਨਾ । ੩੮੬.੩

ਲੋਟ ਪੋਟ : (ਹਿੰ.) (लोटपोट) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਲੇਟਣ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਜਾਂ ਭਾਵ, ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਸਣ ਨਾਲ ਲੋਟਪੋਟ ਹੋਣਾ । ੧੪੦.੩, ੨੧੩.੨, ੫੯੦.੧

ਲੋਦਾ : (ਸੰ.) (लोध्र) ਸੰਗਿਆ—ਇਕ ਰੁਖ ਜਿਸ ਦਾ ਛਿਲੜ ਅਤੇ ਲਕੜ ਦਵਾਈ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਕੰਮ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਜੁਲਾਹਿਆਂ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਇਕ ਜਾਤੀ, ਤਾਂਬੇ ਦੀ ਤਿਕ ਕਿਸਮ । ੫੧੮.੧

ਲੋਨ : (ਸੰ.) (लवण) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਨਮਕ, ਨਮਕੀਨ, ਸੌਂਦਰਯ, ਸਲੋਨਾ, ਅਤਿਅੰਤ ਸੁੰਦਰ । ੫੧੮.੧, ੫੩੭.੩, ੫੯੭.੧

ਲੋਨੈ : ਵੇਖੋ ਲੋਨ । ਲੋਇਣ, ਵੇਖਣਾ, ਦੇਖਣਾ । ੬੪੦.੧

ਲੋਭ : (ਸੰ.) (लोभ) ਸੰਗਿਆ—ਲਾਲਚ, ਅਭਿਲਾਖਾ, ਕੰਜੂਸ, ਸ.ਕ੍ਰਿ.—ਲਲਚਾਉਣਾ, ਮੁਗਧ ਹੋਣਾ ਆਦਿ। ੧੪੦.੩, ੧੭੧.੨, ੧੭੭.੨, ੧੯੪.੪, ੨੦੪.੩, ੨੭੨.੧, ੨੮੭.੧, ੨੪੩.੩, ੩੫੯.੨, ੩੬੭.੩, ੫੨੧.੨, ੬੦੬ ੨, ੬੧੭.੧, ੬੨੩.੪

ਲੋਭੀ : (ਸੰ.) (लोभी) ਵਿ.—ਲੋਭ ਜਾਂ ਲਾਲਚ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮਨੁੱਖ, ਲੁਭਾਇਆ ਹੋਇਆ, ਵਸ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ, ਲੁਭਿਤ। ੩੫੯.੨

ਲੋੜੇ : ਲੋੜਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਵੇਲਣਾ, ਜਾਂ ਵੇਲਣੇ ਨਾਲ ਕਪਾਹ ਆਦਿ ਵੇਲਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਤੋਂ ਭਾਵ। ੫੯੩.੩

ਲੌ : (ਹਿੰ.) (लौ) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਰੋਸ਼ਨੀ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਚਾਣਨ ਆਦਿ। ੧੨.੧—੧੨.੩, ੧੮੬.੧, ੨੩੫.੧, ੪੦੬.੧, ੪੨੨.ਸ.੨, ੪੨੮.੧—੪੨੮.੩, ੪੩੦.੧, ੪੩੬.੨, ੪੭੨.੪, ੪੩੯.੪, ੪੭੮.੩, ੫੮੫.੪, ੫੮੫.੪, ੫੮੬.੧, ੫੮੭.੧—੫੮੭.੪, ੫੯੧.੩, ੫੯੫.੧

ਲੌਂਗ : (ਸੰ.) (लवङ्ग) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਲੌਂਗ ਦਾ ਰੁੱਖ, ਇਕ ਰੁੱਖ ਦੀ ਸੁਕੀ ਕਲੀ। ੪੯੧.੧

ਵ

ਵਸ : ਵੇਖੋ ਬਸ। ੫੦੨.੨

ਵਸਨ : (ਸੰ.) (वसन) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਕੱਪੜਾ, ਵਸਤਰ, ਰਹਿਣਾ, ਵਸਣਾ, ਨਿਵਾਸ, ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਦੇ ਲੱਕ ਦਾ ਗਹਿਣਾ, ਤੇਜ ਪੱਤਾ ਆਦਿ। ੫੩੩.੪

ਵਸਿ : (ਸੰ.) (वश) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਵਾਸਾ, ਡੇਰਾ, ਰਹਿਣ ਦਾ ਸਥਾਨ, ਅਸਤਰ, ਇੱਛਾ ਕਰਨਾ, ਚਾਹੁਣਾ ਆਦਿ। ੬੩੯.੧

ਵਸੁਧਾ : (ਸੰ.) (वसुधा) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਪ੍ਰਿਥਵੀ, ਜ਼ਮੀਨ, ਧਰਤੀ ਆਦਿ। ੫੩੫.੩

ਵੰਸ : ਵੇਖੋ ਬੰਸ। ੩੪੦.੪

ਵੰਸ਼ : ਵੇਖੋ ਬੰਸ। ੪੭੭.੪, ੫੨੧.੨

ਵਹਰੋ : ਵੇਖੋ ਬਹਰੋ। ੪੭੪.੨

ਵਚਨ : ਵੇਖੋ ਬਚਨ। ੫੩੩.੨

ਵਚਿਤ੍ਰ : ਵੇਖੋ ਬਚਿਤ੍ਰ। ੨੦੫.੧

ਵਛਲ : ਵੇਖੋ ਵ੍ਰਤਸਲ। ੬੦੧.੧, ੬੧੯.੩

ਵਜ੍ਰ : ਵੇਖੋ ਬੱਗਰ। ੫੨੩.੩

ਵਟ : (ਸੰ.) (वट्) ਸੰਗਿਆ—ਬੋਹੜ, ਪਾਣੀ ਦਾ ਬੰਨ੍ਹ, ਘੇਰਣਾ, ਇਕਤ੍ਰ ਕਰਨਾ, ਵਖ ਕਰਨਾ। ਅਵਯ—ਵਤ, ਵਾਂਙ, ਜੈਸੇ ਆਦਿ। ੯੯.੪, ੩੪੨.੨, ੫੭੯.੪

ਵਡਭਾਗ : (ਵਡ+ਭਾਗ)—ਚੰਗੇ ਭਾਗ, ਵੱਡੇ ਭਾਗਾਂ ਵਾਲੇ; ਅਤਿਅੰਤ ਭਾਗਸ਼ਾਲੀ। ੫੪੩.੪

ਵਣਜ : ਵੇਖੋ ਬਨਜ। ੫੫੨.੨, ੫੫੨.੪, ੫੫੩.੨

ਵਸਤਲ : (ਸੰ.) (वात्सल्य) ਵਿ.—ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰੀਤ ਨਾਲ ਭਰਿਆ, ਸਨੇਹ, ਕ੍ਰਿਪਾ, ਵਾਤਸਲਯ ਦਾ ਧਾਰਣੀ। ੫੦੩.੧

ਵੰਤ : (ਸੰ.) (वन्त)—ਵਾਲਾ, ਧਾਰਨ ਕਰਤਾ, ਇਹ ਯੋਗਿਕ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ੩੫੯.੧

ਵੰਦਨਾ : ਵੇਖੋ ਬੰਦਨਾ। ੪੦੧.ਸ.ਛੰ.੩

ਵਧੂ : ਵੇਖੋ ਬਧੂ। ੨੯੯.੨

ਵਨ : ਵੇਖੋ ਬਨ। ੫੩੧.੩, ੫੪੬.੩

ਵਨਾਸਪਤਿ : ਵੇਖੋ ਬਨਾਸਪਤੀ। ੫੧੮.੨

ਵਨਿਤਾ : ਵੇਖੋ ਬਨਿਤਾ। ੩੫੫.੨

ਵਯਥਾ : (ਸੰ.) (व्यथा) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਪੀੜਾ, ਦੁੱਖ, ਭੈ, ਡਰ, ਵੇਦਨਾ। ੩੨੩.੨

ਵਰ : (ਸੰ.) (वर) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਵਰਦਾਨ, ਪਤੀ, ਕੇਸਰ, ਬਾਲਕ, ਵਰਸਣਾ। ਵਿ.—ਸ੍ਰੇਸ਼ਠ, ਉਤਮ। ੪੨੦.੨

ਵਰਸਤ : (ਸੰ.)(वर्षंत)—ਵੇਖੋ ਬਰਸ਼ਤ। ਮੀਂਹ ਦਾ ਪੈਣਾ, ਵਰ੍ਹਨਾ। ੪੪੦.੩, ੪੪੨.੧, ੫੧੮.੧

ਵਰਸ਼ਨ : (ਸੰ.)(वर्षन)—ਵੇਖੋ ਬਰਖਤ। ਵਰ੍ਹਨਾ, ਮੀਂਹ ਦਾ ਪੈਣਾ, ਵਰਖਾ ਦਾ ਹੋਣਾ। ੫੦੬.੧

ਵਰਸ਼ਾ : (ਸੰ.) (वर्षा)—ਵੇਖੋ ਬਰਖਾ। ੫੩੭.੨, ੫੪੯.੧

ਵਰਖੈ : ਵੇਖੋ ਬਰਖੈ। ੨੯੯.੩

ਵਰਜ : ਵੇਖੋ ਬਰਜ। ੧੯੭.੩, ੫੪੭.੪

ਵਰਨਾਸ਼੍ਰਮ : (ਸੰ.) (वर्णाश्रम)—ਹਿੰਦੂ ਮੱਤ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਤਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਆਸ਼ਰਮ। ੩੭੫.੪

ਵਰਤਮਾਨ : ਵੇਖੋ ਬਰਤਮਾਨ। ੮੪.੧, ੧੯੭.੩

ਵਰਨ : ਵੇਖੋ ਬਰਨ। ੬੦੦.੧

ਵ੍ਰਿਤਿ : (ਸੰ.) (वृत्ति) ਸੰਗਿਆ—ਕਰਮ, ਕ੍ਰਿਆ, ਧੰਦਾ, ਪੇਸ਼ਾ, ਰੋਜ਼ੀ, ਮਜ਼ਦੂਰੀ, ਆਚਰਣ, ਤੌਰ ਤਰੀਕਾ ਆਦਿ। ੫੨੯.੩

ਵ੍ਰਿਥਾ : ਵੇਖੋ ਬ੍ਰਿਥਾ। ੫੪੯.੨

ਵ੍ਰਿਕਸ਼ : (ਸੰ.) (वृक्ष) ਵੇਖੋ ਬਿਰਖ। ੫੧੨.੨, ੫੩੪.੧, ੫੪੮.੧

ਵ੍ਰਿਥਾਵੰਤ : ਵੇਖੋ ਬ੍ਰਿਥਾਵੰਤ। ੫੦੫.੧

ਵਾਸ : (ਸੰ.) (वासना) —ਵਾਸ਼ਨਾਵਾਂ, ਇਛਾਵਾਂ, ਲਾਲਸਾਵਾਂ, ਵਾਸਾ, ਨਿਵਾਸ । ੫੩.੨, ੫੧੬.੧

ਵਾਸਰ : ਵੇਖੋ ਬਾਸਰ । ੪੮੮.੧

ਵਾਸੁਰ : ਵੇਖੋ ਬਾਸਰ । ੪੮੭.੪

ਵਾਸੀ : ਸੰਗਿਆ—ਰਿਹਾਇਸ਼, ਨਿਵਾਸ । ਵਿ.—ਵਸਨੀਕ, ਵਸਣ ਵਾਲਾ, ਵੇਖੋ ਬਾਸੀ । ੩੧.੧. ੧੭੬.੧

ਵਾਹੀ : (ਸੰ.) (वाही-हिन्) ਸੰਗਿਆ—ਖੇਤ ਦੀ ਵਹਾਈ, ਵਾਹੁਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਕਾਸ਼ਤਕਾਰੀ । ਸਰਵ—ਵਹੀ, ਓਹੀ, ਉਸੇ ਨੂੰ । ਵਿ.—ਕਮਜ਼ੋਰ, ਸੁਸਤ; ਨਿਕੰਮਾ ਆਦਿ । ੨੦.੪, ੧੨੦.੨, ੧੯੫.੪, ੩੭੧.੧, ੫੭੭.੨, ੫੭੮.੧, ੬੩੨.੨

ਵਾਹੂ : (ਸੰ.) (वाहु)—ਓਹੀ, ਵਹੀ, ਉਸ ਨਾਲ, ਉਸ ਤੋਂ । ੪੩੬.੨

ਵਾਂਕੀ : ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ, ਉਸ ਦੀ, ਇਕ ਔਜ਼ਾਰ । ੧੯੫.੪

ਵਾਕੋ : ਉਸਦਾ, ਉਸਨੂੰ, ਉਹਦਾ । ੫੮੪.੩

ਵਾਂਛਿਤ : ਵੇਖੋ ਬਾਂਛਤ । ੩੫੦.੨

ਵਾਣੀ : ਵੇਖੋ ਬਾਣੀ । ੫੪੬.੪

ਵਾਣੀਐ : ਵੇਖੋ ਬਾਣੀ । ੫੦੧.੪

ਵਾਯਸ : (ਸੰ.) (वायस) ਵਿ.—ਵੱਡੀ ਉਮਰ ਵਾਲਾ । ਸੰਗਿਆ—ਕਾਂ, ਕਾਗ । ਵੇਖੋ ਬਾਇਸ । ੫੩੨.੨

ਵਾਰ : (ਸੰ.) (वार) ਸੰਗਿਆ—ਦਿਨ, ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਦਿਨ; ਅਵਸਰ, ਵਾਰੀ, ਕ੍ਰਮ । (ਫ਼ਾ) ਵਾਰ-ਪਰਸਰਗ, ਵਾਨ ਵਾਲਾ, ਵਰਗਾ, ਸਮਾਨ, ਯੋਗ । ਪੰਜਾਬੀ-ਕਾਵਿ ਰੂਪ 'ਵਾਰ', ਵਾਰ ਕਰਨਾ, ਹਮਲਾ ਕਰਨਾ ਆਦਿ । ੫੬.੪, ੧੬੬.੨, ੧੬੭.੩, ੨੫੫.੪, ੨੭੭.੨, ੩੨੯.੨, ੬੪੬.੨, ੬੫੦.੨

ਵਾਰਿ : ਵੇਖੋ ਵਾਰ । ੪੬੧.੩

ਵਾਰੀਐ : ਵੇਖੋ ਵਾਰ । ੬੫੦.੧

ਵਾਰੋਂ : ਵੇਖੋ ਵਾਰ । ੨੪੨.੨

ਵਾਰੌਂ : ਵੇਖੋ ਵਾਰ । ੪੨੧.੧

ਵਿਓਹਾਰ : ਵੇਖੋ ਬਿਓਹਾਰ । ੩੯੮.੨, ੪੬੧.੩, ੫੫੨.੨

ਵਿਅੰਜਨਾਦਿ : ਵੇਖੋ ਬਿੰਜਨਾਦਿ । ੩੭੫.੩

ਵਿਆਸ : (ਸੰ.) (व्यास) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਪੁਰਾਣਾਂ ਦਾ ਰਚੈਤਾ, ਪਰਾਸ਼ਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ, ਕਥਾ ਵਾਚਕ, ਬ੍ਰਾਹਮਣ, ਪੰਡਿਤ, ਵਿਸਥਾਰ, ਫੈਲਾਵ ਆਦਿ । ੫੪੩.੧

ਵਿਆਕਰਣ : (ਸੰ.) (व्याकरण) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਉਹ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਰ, ਪ੍ਰਯੋਗ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਆਦਿ ਦਾ ਉਲੇਖ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ੫੪੦.ਝ.ਛੰ.੧

ਵਿਆਪ ; (ਸੰ.) (व्याप) ਵਿ.—ਵਸਿਆ, ਰਸਿਆ ਆਦਿ । ਵੇਖੋ ਬਿਆਪ । ੩੩੬.੨, ੩੬੦.੧

ਵਿਆਪਹੀ : ਵੇਖੋ ਵਿਆਪ । ਵਿਆਪਦੀ ਹੈ, ਵਿਆਪਤ ਹੈ । ੨੬੬.੧

ਵਿਆਪੈ : (ਸੰ.) (व्यापै) ਕ੍ਰਿ. ਵਿ.—ਵਿਆਪਤ, ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਜਾਂ ਸਥਾਨ ਵਿਚ ਭਰਿਆ, ਫੈਲਿਆ, ਛਾਇਆ, ਵਸਿਆ ਹੋਇਆ । ਵੇਖੋ ਬਯਾਪੈ । ੫੪੪.੪, ੫੪੯.੨

ਵਿਸ਼ : (ਸੰ.) (विष) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਜ਼ਹਿਰ । ੧੦੪.੩, ੨੩੬.੧, ੩੮੫.੩, ੫੦੬.੧

ਵਿਸਮ : ਵੇਖੋ ਬਿਸਮ । ੫੨੯.੪

ਵਿਸ਼ਮ : (ਸੰ.) (विषम) ਵਿ.—ਕਠਿਨ, ਅਸਮਾਨ, ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ । ਸੰਗਿਆ-ਸੰਕਟ, ਆਫ਼ਤ । ੪੭੧.੧, ੪੭੮.੧

ਵਿਸਮਾਦ : ਵੇਖੋ ਬਿਸਮਾਦ । ੨.ਛੰ੨, ੬.ਦੋ.੧

ਵਿਸਾਹਿਐ : (ਸੰ.) (व्यावसाय) ਸੰਗਿਆ—ਕਾਰਜ, ਧੰਦਾ, ਵਪਾਰ । ਕ੍ਰਿ.—ਵਿਸਾਹਣਾ, ਵਪਾਰ ਕਰਨਾ, ਖਰੀਦ ਫ਼ਰੋਖਤ ਕਰਨੀ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਕਰਨਾ ਆਦਿ । ੫੫੩.੨

ਵਿਸਾਰ : (ਸੰ.) (विस्मरण) ਸੰਗਿਆ—ਭੁੱਲਣਾ, ਕ੍ਰਿ.—ਵਿਸਾਰਨਾ, ਭੁੱਲ ਜਾਣਾ, ਭੁਲਾਉਣਾ, ਭੁਲਾ ਦੇਣਾ ਆਦਿ । ੪੬੮.੩

ਵਿਸ਼ਯ : (ਸੰ.) (विषय) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਉਹ ਜਿਸ ਸੰਬੰਧੀ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰ ਜਾਂ ਵਖਿਆਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਮਜ਼ਬੂਨ, ਸੰਭੋਗ, ਸੰਪਤੀ ਜਿਸਨੂੰ ਨੂੰ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ । ੩੦੫.੨, ੩੬੫.੧, ੪੯੮.੩, ੫੧੯.੩, ੫੩੦.੧, ੫੩੧.੩, ੫੧੬.੧—੫੧੬.੪, ੫੩੪.੨, ੫੫੦.੨

ਵਿਸ਼ਵ : (ਸੰ.) (विश्व) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਸਮਸਤ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ, ਸੰਸਾਰ, ਜਗਤ, ਦੁਨੀਆਂ, ਵਿਸ਼ਨੂੰ, ਸਰੀਰ, ਦੇਹ ਆਦਿ । ੩੮੫.੧

ਵਿਸ਼ਵਨਾਥ : (ਸੰ.) (विश्वनाथ)—ਵਿਸ਼ਵ ਦਾ ਨਾਥ, ਜਗਤ ਦਾ ਮਾਲਕ, ਵਿਸ਼ਵ ਦਾ ਸੁਆਮੀ । ੫੫੫.੨

ਵਿਸ਼ਵਾਸ : (ਸੰ,) (विश्वास)—ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ ਕਿਸੇ ਇਕ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਧਾਰਨਾ, ਯਕੀਨ, ਭਰੋਸਾ । ੨੬.੪, ੫੨੧.੨, ੫੨੯.੪, ੫੫੧.੩

ਵਿਸ਼ਾਦੀ : (ਸੰ.) (विषादी) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਉਹ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਾਦ ਹੋਵੇ, ਦੁਖੀ, ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਤੋਂ ਰਹਿਤ, ਉਦਾਸ । ੫੨੧.੪

ਵਿਸ੍ਵਾਬੀਸ : ਵੀਹ ਵਿਸਵੇ, ਨਿਸ਼ਚਿਤ, ਸ਼ਤ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ, ਭਾਵ ਪੂਰਨ ਤੌਰ ਤੇ ਸਹੀ । ਨਿਰਸੰਦੇਹ । ੩੩੧.੩

ਵਿਹਾਤ : ਵੇਖੋ ਬਿਹਾਤ । ੩੫੦.੨

ਵਿਹੂਨ : (ਹਿੰ.) (विहून)—ਬਿਨਾਂ, ਬਗੈਰ ਰਹਿਤ । ਵੇਖੋ ਬਿਹੂਨ । ੫੩੭.੨, ੫੫੧.੧

ਵਿਕਾਰ : (ਸੰ.) (विकार) ਸੰਗਿਆ—ਰੂਪ, ਧਰਮ, ਸੁਭਾਵਿਕ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਪਰਿਵਰਤਨ, ਤਬਦੀਲੀ, ਰੋਗ, ਬੀਮਾਰੀ, ਦੋਸ਼ ਆਦਿ । ੧੫੪.੧, ੧੬੨.੧, ੧੬੩.੩, ੧੭੪.੪, ੧੭੫.੧, ੧੭੭.੪, ੩੨੯.੪, ੩੫੫.੨, ੩੮੪.੩, ੩੮੭.੩, ੫੧੨.੪, ੫੧੭.੧

ਵਿਕਾਰੀ : (ਸੰ.) (विकारिन्) ਵਿ.—ਵਿਕਾਰ, ਯੁਕਤ, ਦੋਸ਼ ਯੁਕਤ, ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ । ੧੬੩.੧, ੩੮੩.੩, ੩੯੧.੩

ਵਿਖੇ : ਵੇਖੋ ਬਿਖੇ । ੧੯੭.੧, ੫੫੭.੩

ਵਿਗਾਰੀ : (ਹਿੰ.) (बेगारी)—ਵਗਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਆਦਮੀ । ੫੨੦.੨

ਵਿਚਾਰਯੋ : ਵੇਖੋ ਬਿਚਾਰ । ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ, ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ । ੫੩੬.੪

ਵਿਚਾਰੀ : ਵੇਖੋ ਬਿਚਾਰੀ । ੫੨੮.ਸ.੨

ਵਿਚਾਰੈ : ਵੇਖੋ ਬਿਚਾਰ । ਵਿਚਾਰ ਕਰੇ, ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ । ੩੫੩.੩, ੩੫੬.੩

ਵਿਚਿਤ੍ਰ : ਵੇਖੋ ਬਚਿਤ੍ਰ । ੩੯੪.੩

ਵਿਚਿਤ੍ਰਪਨ : ਵੇਖੋ ਬਚਿਤ੍ਰਪਨ । ੩੪੨.੧

ਵਿਛੋਹ : ਵੇਖੋ ਬਿਛੋਹ । ੪੬੩.੨

ਵਿਜੋਗ : ਵੇਖੋ ਬਿਜੋਗ । ੪੨੦.੩

ਵਿਟ : (ਸੰ.) (विट) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਕਾਮੁਕ, ਚਲਾਕ, ਭੋਗ ਵਿਲਾਸੀ, ਪਰਬਤ, ਨਾਰੰਗੀ ਦਾ ਰੁਖ, ਚੂਹਾ, ਵਿਭਚਾਰੀ ਆਦਿ । ੫੨੪.੩

ਵਿਡਾਰ : ਵੇਖੋ ਬਿਡਾਰਿ । ੪੩੪.੨

ਵਿਡਾਰਯੋ : ਵੇਖੋ ਬਿਡਾਰਿ । ੩੭੯.੨, ੫੩੬.੩

ਵਿਡਾਰਿਕੈ : ਵੇਖੋ ਬਿਡਾਰਿ । ੫੫੪.੨

ਵਿੰਦ : ਵੇਖੋ ਬਿੰਦ । ੪੬੪.੪

ਵਿਦਯਮਾਨ : ਵੇਖੋ ਬਿਦਯਮਾਨ । ੩੫੦.੪, ੪੫੨.੨, ੫੧੧.੪

ਵਿਦਿਆ : (ਸੰ.) (विद्या)—ਇਲਮ, ਗਿਆਨ । ੨੦੭.੩, ੪੧੫.੩,

ਵਿਦੇਸ਼ : (ਸੰ.)(विदेश)—ਪਰਦੇਸ, ਵਿਦੇਸ਼, ਗੈਰਮੁਲਕ, ਦੂਸਰਾ ਦੇਸ਼ । ੫੧੫.੧

ਵਿਧਿ : (ਸੰ.) (विधि) ਸੰਗਿਆ ਇ.—ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਢੰਗ, ਰੀਤ, ਉਪਾਵ, ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਵਿਧੀ-ਵਿਧਾਨ, ਤਰੀਕਾ, ਵਿਵਸਥਾ ਆਦਿ । ੫੩੦.੨

ਵਿਨ : ਵੇਖੋ ਬਿਨ । ੫੧੬.੧, ੫੩੭.੧—੫੩੭.੪, ੫੩੮.੩, ੫੫੩.੪

ਵਿਨਾਸੀ : (ਹਿੰ.) (विनासी) ਵਿ.—ਨਸ਼ਟ ਜਾਂ ਸਮਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਵਿਗਾੜਨ ਵਾਲਾ, ਮਾਰਨ ਵਾਲਾ, ਖਤਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਵਿਨਾਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ । ੧੮੨.੨

ਵਿਨੁ : ਵੇਖੋ ਬਿਨੁ । ੫੧੪.੧, ੫੧੪.੨, ੫੧੪.੪, ੫੧੬.੧—੫੧੬.੪, ੫੨੨.੧, ੫੩੮.੧, ੫੩੮.੪

ਵਿਪਤਿ : (ਸੰ.) (विपति) – ਸੰਕਟ, ਮੁਸੀਬਤ, ਬਿਪਤਾ । ੯੦.੨

ਵਿਪ੍ਰ : (ਸੰ.) (विप्र) ਸੰਗਿਆ—ਬ੍ਰਾਹਮਣ, ਪ੍ਰੋਹਿਤ, ਵੇਦ ਮੰਤਰਾਂ ਦਾ ਗਿਆਤਾ, ਇਕ ਰੁੱਖ ਦਾ ਨਾਮ, ਪਿੱਪਲ ਦਾ ਰੁੱਖ ਆਦਿ । ਵਿ.—ਬੁੱਧੀਮਾਨ । ੫੨੧.੨

ਵਿਬਿਧ : ਵੇਖੋ ਬਿਬਿਧ । ੪੯੫.੩

ਵਿਭਚਾਰ : ਵੇਖੋ ਬਿਭਿਚਾਰ । ੨੪੦.੨, ੪੯੦.੧, ੫੨੨.੧

ਵਿਭ੍ਰਮ : (ਸੰ.) (विभ्रम) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਵਿਆਕੁਲ, ਪਰੇਸ਼ਾਨ, ਭ੍ਰਮਨ; ਅਤਿ ਭ੍ਰਮਨ ਕਰੇ, ਅਸਥਿਰਤਾ । ੩੬੫.੪

ਵਿਭੀਖਨ : (ਸੰ.) (विभीषन) ਵਿ.—ਰਾਵਣ ਦਾ ਭਰਾ ਵਿਭਿਸ਼ਣ, ਜਿਸਨੇ ਰਾਮ ਦਾ ਪੱਖ ਲੈਕੇ ਰਾਵਣ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਲੜੀ ਸੀ, ਬਹੁਤ ਭਿਆਨਕ, ਡਰਾਵਣਾ । ੪੦੭.੨

ਵਿਮਲ : (ਸੰ.) (विमल) ਵਿ.—ਸਵੱਛ, ਨਿਰਮਲ, ਪਵਿੱਤਰ, ਨਿਰਦੋਸ਼, ਸੁੰਦਰ । ੪੧੦.੩

ਵਿਮੁਖ : (ਸੰ.) (विमुख)—ਬੇਮੁਖ, ਜਿਸਦਾ ਮੂੰਹ ਉਲਟੇ ਪਾਸੇ, ਆਪਣੇ ਇਸ਼ਟ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾ ਮੰਨਣ ਵਾਲਾ । ੨੦੭,੪, ੩੦੦.੫, ੪੧੯.੪

ਵਿਮੋਹੇ : ਵੇਖੋ ਬਿਮੋਹਿਤ । ੫੦੭.੨

ਵਿਯਾਸਾਤ : ਵਰੋਸਾਇਆ ਜਾਣਾ, ਸਫਲ ਹੋਣਾ । ੩੬੨.੪

ਵਿਯਾਪ : ਵੇਖੋ ਬਿਆਪ । ੩੬੦.੧

ਵਿਯਾਪਤ : ਵੇਖੋ ਬਯਾਪਤ । ੩੩੧.੪, ੩੯੮.੩

ਵਿਯੋਗ : (ਸੰ.) (वियोग) ਸੰਗਿਆ—ਵਿਛੋੜਾ, ਬਿਰਹਾ, ਜੁਦਾਈ, ਸੰਯੋਗ ਦੇ ਉਲਟ । ੨੯੯.੪, ੩੦੦.੧, ੩੦੦.੨, ੩੩੩.੨, ੫੦੯.੧ ੫੧੩.੨, ੫੫੦.੨

ਵਿਰਹ : ਵੇਖੋ ਬਿਰਹਾ । ੪੮੫.੩, ੫੦੨.੩, ੫੧੩. ੨, ੫੫੦.੨

ਵਿਰਹਿਣੀ : ਵੇਖੋ ਬਿਰਹਾ । ੫੧੩.੨, ੫੨੦.੩

ਵਿਰੰਚ : ਵੇਖੋ ਬਿਰੰਚ । ੫੪੩.੧

ਵਿਰਦ : (ਸੰ.) (विरुद) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ, ਵੱਡਾ ਨਾਮ; ਯਸ਼, ਕੀਰਤੀ ੪੨੫.੪; ੫੦੩.੪

ਵਿਰਦਾਯੋ : ਵੇਖੋ ਬਿਰਦੁ । ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ, ਭਾਵ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇਆ । ੫੦੪.੨

ਵਿਰਲੋਈ : ਵੇਖੋ ਬਿਰਲੋਈ । ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ।੧੫੭.੩

ਵਿਰੁਧ : (ਸੰ.) (विरुद्ध) ਵਿ.—ਪ੍ਰਤਿਕੂਲ, ਖਿਲਾਫ਼, ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ, ਉਲਟ. ਅਪ੍ਰਸੰਨ ਆਦਿ । ੩੮੩.੨, ੪੯੩.੩

ਵਿਰੋਧ : (ਸੰ.) (विरोध)—ਵੈਰ ਵਿਰੋਧ, ਦੁਸ਼ਮਣੀ । ੧੭੬.੪, ੧੭੭.੨

ਵਿਲੰਭ : (ਸੰ.) (विलम्भ) ਸੰਗਿਆ—ਚਿਰ, ਦੇਰ, ਢਿੱਲ । ੪੪੦.੧

ਵਿਲਲਾਤ : ਵੇਖੋ ਬਿਲਲਾਤ । ੫੦੨.੩, ੫੨੦.੧

ਵਿਲਾਤ : ਵੇਖੋ ਬਿਲਾਇ । ੫੪੯.੧

ਵਿਲੋਕੀਐ : ਵੇਖੋ ਬਿਲੋਕੀਐ । ੫੩੩.੧

ਵਿਵਾਹ (ਸੰ.) (विवाह) ਸੰਗਿਆ ਪੁ.—ਅਜਿਹੀ ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਸਾਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਪਤੀ ਪਤਨੀ ਵਿਚ ਸੰਬੰਧ ਸਥਾਪਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਵਿਆਹ, ਸ਼ਾਦੀ । ੩੭੧.੧, ੪੧੫.੨

ਵਿਵਾਹਤਾ : (ਸੰ.) (विवाहित)—ਵਿਆਹੁਤਾ ਜਿਸ ਦੀ ਸ਼ਾਦੀ ਹੋ ਚੁਕੀ ਹੋਵੇ । ੧੭੪.੪

ਵੇਸ : (ਸੰ.) (वेष) ਸੰਗਿਆ—ਵੇਸ, ਪੋਸ਼ਾਕ, ਬਸਤ੍ਰ, ਬਦਲਿਆ ਹੋਇਆ ਭੇਸ ਜਾਂ ਰੂਪ । ੫੭.੩

ਵੇਸ਼ਯਾ : ਵੇਖੋ ਬੇਸ੍ਵਾ । ੩੮੪.੨. ੩੮੪.੩, ੫੨੨.੧

ਵੇਚਨ : ਵੇਖੋ ਬੇਚਨ । ੫੧੧.੧

ਵੇਚੈ : ਵੇਖੋ ਬੇਚੈ । ੫੦੫.੩

ਵੇਦ : ਵੇਖੋ ਬੇਦ । ੧੯੭.੨

ਵੈ : (ਹਿੰ.) (वे) ਵਿ—ਉਹ, ਦੋ, ਬੇ । ੬੪੨.੩

ਵੈਸੇ : ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਸ ਪ੍ਰਕਾਰ, ਉਸ ਜਿਹਾ, ਉਸ ਵਾਂਗ । ੩੯੮.੨, ੪੦੪.੧, ੬੪੫.੧, ੬੫੫.੧, ੬੫੫.੩, ੬੫੫.੪

ਵੈਸੋ : ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ, ਉਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ, ਉਸ ਵਾਂਗ ਹੀ । ੩੯੮.੧—੩੯੮.੩

ਵੈਦ : (ਸੰ.) (वैद्य:)—ਵੈਦ, ਰੋਗ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਚਕਿਤਸਾ ੧੧੩.੧, ੧੧੪.੧, ੨੨੧.੪, ੩੫੬.੨, ੩੫੭.੨, ੪੩੯.੨

ਵੈਦਯ : ਵੇਖੋ ਬੇਦ । ੫੧੬.੨

ਵੈਰ : ਵੇਖੋ ਬੈਰ । ੪੦੮.੩

ਵੈਰਾਗ : (ਸੰ.) (वैराग्य) ਪੁ.—ਉਪਰਾਮਤਾ, ਉਦਾਸੀਨਤਾ, ਸੰਸਾਰਕ ਬੰਧਨਾਂ ਤੋਂ ਮਨ ਦਾ ਉਚਾਟ ਹੋਣਾ । ੪੨੭.੩

ਅੰਤਿਕਾ

ਬਾਣੀ ਦਾ ਆਰੰਭ

ਕਬਿੱਤ

258.	ਜੈਸੇ ਕਾਚੋ ਪਾਰੋ ਮਹਾਂ ਬਿਖਮ ਨ ਖਾਯੋ ਜਾਇ	੨੫੮	੨੫੮
259.	ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਾਰਗ ਹ੍ਵੈ ਧਾਵਤ ਬਰਜ ਰਾਖੈ	੨੫੯	੨੫੯
260.	ਗੁਰਸਿਖ ਸਾਧੂ ਰਪ ਰੰਗ ਅਗ ਅੰਗ ਛਬਿ	੨੬੦	੨੬੦
261.	ਗੁਰਮੁਖ ਮਾਰਗ ਹ੍ਵੈ ਭ੍ਰਮਨ ਕੋ ਭ੍ਰਮ ਖੋਯੋ	੨੬੧	੨੬੧
262.	ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਗਰ ਮਹਿਮਾ ਕਹੈ ਸੁ ਥਾਰੀ	੨੬੨	੨੬੨
263.	ਗੁਰੁਸਿਖ ਸੰਗਤ ਮਿਲਾਪ ਕੋ ਪ੍ਰਤਾਪ ਅਤਿ	੨੬੩	੨੬੩
264.	ਜੈਸੇ ਲਗ ਮਾਤ੍ਰ ਹੀਨ ਪੜਤ ਔਰ ਕੋ ਔਰ	੨੬੪	੨੬੪
265.	ਕੋਟਿਨ ਕੋਟਾਨਿ ਛਬਿ ਰੂਪ ਰੰਗ ਸੋਭਾ ਨਿਧਿ	੨੬੫	੨੬੫
266.	ਅਹਿਨਿਸਿ ਭ੍ਰਮਤ ਕਮਲ ਕੁਮੁਦਨੀ ਕੋ ਸਸਿ	੨੬੬	੨੬੬
267.	ਰਵਿ ਸਸਿ ਦਰਸ ਕਮਲ ਕੁਮਦਨੀ ਹਿਤ	੨੬੭	੨੬੭
268.	ਜੈਸੇ ਦਰਪਨ ਬਿਖੈ ਬਦਲ ਬਿਲੋਕਿਯਤ	੨੬੮	੨੬੮
269.	ਕੋਟਿਨ ਕੋਟਾਨ ਧਯਾਨ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਦਰਸ ਮਿਲ	੨੬੯	੨੬੯
270.	ਕੋਟਿ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਜਾਂਕੇ ਏਕ ਰੋਮ ਅਗ੍ਰ ਭਾਗ	੨੭੦	੨੭੦
271.	ਚਰਨ ਕਮਲ ਮਕਰੰਦ ਰਸ ਲੁਭਿਤ ਹ੍ਵੈ	੨੭੧	੨੭੧
272.	ਰਜ ਤਮ ਸਤ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਮੋਹ ਹੰਕਾਰ	੨੭੨	੨੭੨
273.	ਪ੍ਰਥਮ ਹੀ ਤਿਲ ਬੋਏ ਧੂਰਿ ਮਿਲ ਬੂਟ ਬਾਧੈ	੨੭੩	੨੭੩
274.	ਰਚਨਾ ਚਰਿਤ੍ਰ ਚਿਤ੍ਰ ਬਿਸਮ ਬਿਚਿਤ੍ਰਪਨ	੨੭੪	੨੭੪
275.	ਰਚਨਾ ਚਰਿਤ੍ਰ ਚਿਤ੍ਰ ਵਿਸਮ ਬਿਚਿਪਤ੍ਰਨ	੨੭੫	੨੭੫
276.	ਪੂਰਣ ਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰੂ ਪੂਰਨ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੈ ਦੀਨੋ	੨੭੬	੨੭੬
277.	ਪੂਰਣ ਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰੂ ਪੂਰਣ ਪਰਮ ਜੋਤਿ	੨੭੭	੨੭੭
278.	ਦਰਸ ਧਿਆਨ ਲਿਵ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਅਚਲ ਭਈ	੨੭੮	੨੭੮
279.	ਦਰਸ਼ਨ ਸੋਭਾ ਦ੍ਰਿਗ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਗਯਾਨ ਗਮ	੨੭੯	੨੭੯
280.	ਗੁਰੁਮੁਖਿ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਮਰੈ	੨੮੦	੨੮੦
281.	ਚਰਨ ਸਰਨ ਗੁਰੂ ਧਾਵਤ ਬਰਜ਼ ਰਾਖੈ	੨੮੧	੨੮੧
282.	ਗੁਰੁਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲ ਕਾਮ ਨਿਹਕਾਮ ਕੀਨੈ	੨੮੨	੨੮੨
283.	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸ਼ਬਦ ਸੁਨ ਸ੍ਰਵਣ ਕਪਾਟ ਖੁਲੈ	੨੮੩	੨੮੩
284.	ਗੁਰੁਸਿਖ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲਾਪ ਕੋ ਪ੍ਰਤਾਪ ਅਤਿ	੨੮੪	੨੮੪
285.	ਗੁਰੁਮੁਖਿ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲਾਪ ਕੋ ਪ੍ਰਤਾਪ ਅਤਿ	੨੮੫	੨੮੫
286.	ਨਵਨ ਗਵਨ ਜਲ ਸ਼ੀਤਲ ਅਮਲ ਜੈਸੇ	੨੮੬	੨੮੬
287.	ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਮੋਹ ਅਹੰਮੇਵ ਕੈ ਅਸਾਧੁ	੨੮੭	੨੮੭
288.	(ਹਾਰ ਮਾਨੀ) ਝਗਰੋ ਮਿਟਤ ਰਸ਼ਿ ਮਾਰੇ ਸੇ ਰਸਾਯਣ ਹੋਇ	੨੮੮	੨੮੮
289.	ਪੂਜੀਐ ਨ ਸੀਸ ਈਸ ਉਚੋ ਦੇਹਿ ਮੈਂ ਕਹਾਵੈ	੨੮੯	੨੮੯
290.	ਨਵਨ ਗਵਨ ਜਲ ਨਿਰਮਲ ਸੀਤਲ ਹੈ	੨੯੦	੨੯੦
291.	ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਲੀਨ ਜਲ ਮੀਨ ਗਤਿ	੨੯੧	੨੯੧

393.	ਕਰਤ ਨ ਇਛਾ ਕਛੁ ਮਿਤ੍ਰ ਸ਼ਤ੍ਰੁਤਾ ਨ ਜਾਨੈ	੩੯੩	੩੯੩
394.	ਜੈਸੇ ਦਰਪਣ ਦਿਵਯ ਸੂਰ ਸਨਮੁਖ ਰਾਖੈ	੩੯੪	੩੯੪
395.	ਜੈਸੇ ਕੁਲਾਬਧੂ ਬੁਧਿਵੰਤ ਸਸੁਰਾਰ ਵਿਸ਼ਯ	੩੯੫	੩੯੫
396.	ਤੀਰਥ ਪੁਰਵ ਦੇਵ ਜਾਤ੍ਰਾ ਜਾਤ ਹੈ ਜਗਤ	੩੯੬	੩੯੬
397.	ਦ੍ਰਿਗਣ ਕੌ ਜਿਹਵਾ– ਸ੍ਰਵਣ ਜੌ ਮਿਲਹਿ	੩੯੭	੩੯੭
398.	ਆਪਨੋ ਸੁਅਨ ਜੈਸੇ ਲਾਗਤ ਪਯਾਰੋ ਜੀਯ	੩੯੮	੩੯੮
399.	ਜੈਸੇ ਨਯਨ ਬਯਨ ਪੰਖ ਸੁੰਦਰ ਸਵਰਗ ਮੋਰ	੩੯੯	੩੯੯
400.	ਪਾਰਸ ਪਰਸ ਦਰਸ ਕਤ ਸਜਨੀ	੪੦੦	੪੦੦.ਸ.ਛੰ.
401.	ਕਬ ਲਾਗੈ ਮਸਤਕ ਚਰਨਨ ਰਜ	੪੦੧	੪੦੧.ਸ.ਛੰ.
402.	ਬਿਰਖੈ ਬਯਾਰ ਲਾਗੈ ਜੈਸੇ ਹਹਰਾਤਿ ਪਾਤਿ	੪੦੨	੪੦੨
403.	ਓਲਾ ਬਰਖਣ, ਕਰਖਣ ਦਾਮਨੀ ਬਯਾਰ	੪੦੩	੪੦੩
404.	ਜੈਸੇ ਚੀਟੀ ਕ੍ਰਮ- ਕ੍ਰਮ ਕੈ ਬਿਰਖ ਚੜ੍ਹੈ	੪੦੪	੪੦੪
405.	ਜੈਸੇ ਬਨਰਾਇ ਪ੍ਰਫੁਲਿਤ ਨਿਮਿਤ ਫਲ	੪੦੫	੪੦੫
406.	ਜੈਸੇ ਹੰਸ ਬੋਲਤ ਹੀ ਡਾਕਿਨ ਹਰੈ ਕਰੇਜੋ	੪੦੬	੪੦੬
407.	ਦੈਤਯ ਸੁਤ ਭਕਤ ਪ੍ਰਗਟ ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਭਏ	੪੦੭	੪੦੭
408.	ਚਿੰਤਾਮਣਿ ਚਿਤਵਤ ਚਿੰਤਾ ਚਿਤ ਤੇ ਚੁਰਾਈ	੪੦੮	੪੦੮
409.	ਬਾਛੈ ਨ ਸਵਰਗ ਬਾਸ ਮਾਨੈ ਨ ਨਰਕ ਤ੍ਰਾਸ	੪੦੯	੪੦੯
410.	ਜੈਸੇ ਤੌ ਮਿਠਾਈ ਰਾਖਿਐ ਛੁਪਾਇ ਜਤਨ ਕੈ	੪੧੦	੪੧੦
411.	ਬਾਜਤ ਨੀਸਾਨ ਸੁਨਿਅਤ ਚਹੂੰ ਔਰ ਜੈਸੇ	੪੧੧	੪੧੧
412.	ਜੌਪੈ ਦੇਖ ਦੀਪਕ ਪਤੰਗ ਪਛਮ ਤਾਕੈ	੪੧੨	੪੧੨
413.	ਜੈਸੇ ਏਕ ਚੀਟੀ ਪਾਛੈ ਕੋਟਿ ਚੀਟੀ ਚਲੀ ਜਾਤ	੪੧੩	੪੧੩
414.	ਜੈਸੇ ਪ੍ਰਿਯ ਸੰਗਮ ਸੁਜਸ ਨਾਯਕਾ ਬਖਾਨੈ	੪੧੪	੪੧੪
415.	ਜੈਸੇ ਕਾਛੀ ਫਲ ਹੇਤੁ ਬਿਬਿਧ ਬਿਰਖ ਰੋਪੈ	੪੧੫	੪੧੫
416.	ਸੁਰਸਰੀ ਸੁਰਸਤੀ ਜਮਨਾ ਗੋਦਾਵਰੀ	੪੧੬	੪੧੬
417.	ਜੈਸੇ ਕੁੰਆਰ ਕਨਯਾ ਮਿਲਿ ਖੇਲਤ ਅਨੇਕ ਸਖਿ	੪੧੭	੪੧੭
418.	ਜੈਸੇ ਗਵਾਰ ਗਾਈਯਨ ਚਰਾਵਤ ਜਤਨ ਬਨ	੪੧੮	੪੧੮
419.	ਜੈਸੇ ਘਾਓ ਘਾਇਲ ਕੋ ਜਤਨ ਕੈ ਨੀਕੋ ਹੋਤ	੪੧੯	੪੧੯
420.	ਦੇਖ ਦੇਖ ਦ੍ਰਿਗਨ ਦਰਸ ਮਹਿਮਾ ਨ ਜਾਨੀ	੪੨੦	੪੨੦
421.	ਕਾਟਿਨ ਕੋਟਾਨ ਮਣਿ ਕੋ ਚਮਤਕਾਰ ਵਾਰੋਂ	੪੨੧	੪੨੧
422.	ਖਗ ਮ੍ਰਿਗ ਮੀਨ ਪਤੰਗ ਚਰਾਚਰ	੪੨੨	੪੨੨.ਸ
423.	ਚਾਹਿ ਚਾਹਿ ਚੰਦਰਮੁਖ ਚਾਯਕੈ ਚਕੋਰ ਚਖਿ	੪੨੩	੪੨੩
424.	ਸਲਿਲ ਨਿਵਾਸ ਜੈਸੇ ਮੀਨ ਕੀ ਨ ਘਟੈ ਰੁਚਿ	੪੨੪	੪੨੪
425.	ਸਲਿਲ ਸਵਭਾਵ ਦੇਖੋ ਬੋਰਤ ਨ ਕਾਸਟਹਿ	੪੨੫	੪੨੫
426.	ਸਲਿਲ ਸਵਭਾਵ ਜੈਸੇ ਨਿਵਨ ਗਵਨ ਗੁਣ	੪੨੬	੪੨੬